

400840
MADE IN SPAIN

151247
COLLA. PATRVM

OPVS IOANNIS ERE

mitæ qui & Cassianus dicitur,

de Institutis cœnobiorum,

Origine, causis & remedijs

uitiorum, Collationi-

busq; patrum, Au-

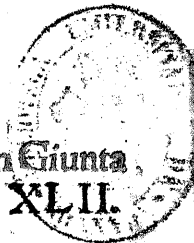
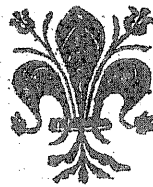
toris uitam, &

quæ ingenij

fui præ

clara monumenta reliquerit proxi-

mè sequens pagella paucis explicat.



Lugduni apud Iacobum Giunta

Anno Dñi M. D. XLII.

del collegio della Comp. de Jesus de Granada

Auctor quis ac qualis fuerit: quos libros
ad quos ⁊ de quibus scripserit: commenda-
ticia breuifq; expositio.

Illustris pudes ac facidus inter ecclesiasticos scripto-
res claruit Joanes Cassianus: de cuius elegati facidia
Sennadius pſbyter in libro viroz illustriu inter alia sic
scribit. Cassianus inquit natus scythia: constantinopoli a
Joanne magno epo diaconus ordinatus: apud massilia
presbyter: didit duo monasteria viroz ⁊ mulier: q; vltq;
hodie extat. Scripsit expicta magistrare librato sermo-
nez vt apri dicat: sentu verba inuenies: ⁊ actioe lingua
moues: res oim monachoz professioni necessarias ⁊c.

Multa etenim preclarus hic vir scripsit: inter q; etiam
compertas in egypto vitaspatru doctrinasq; ⁊ regulas
datis ad plurimos libros exposuit.

Scripsit equide ad Castorem episcopus de institutis
cenobionu: de origine ⁊ causis curationibusq; octo prin-
cipalium vitiorum libros duodecim.

Digestit preterea collationes cu patribus egyptijs habi-
tas. Ad Leontiu qde epm ⁊ fratre bellidii collationes
decē i scythica eremo emoratiu patru: vtz Moyſi duas
de destinatioe monachi ac sine. Et de discretioe. pafnu-
tj vna: de triplici ad seruiedum deo vocatioe ⁊ renutia-
tioe. Danielis vnam: de pugna carnis aduersus spm: ⁊
spm aduersus carnē. Serapiois vna: de impugnatione
oim vitioz. Theodori vna: de pſperis ⁊ aduersis huius
seculi: ⁊ causis flagelloz dei. Sereni duas: de spiritalib;
nequitijs. Et de principatib; ac ptatib;. Isaac duas: de
qualitate orationis. Et de eiusdem iugitare.

Ad honoratu epm et Eucheriu: septe alias triu ana-
choetaz in thebaida egypti eremo consistium hoc est
Cheremonis tres: de perfectioe: de castitate: ⁊ de protes-
ctioe dei. Neiterotis duas de sciencia spiritali. Et de cha-
rismatib; diuinis. Joseph duas de amicitia vera. Et de
diffiniendo: id est promittendo vel non diffiniendo.

Epostremo septe alias ad Iovinianu, Dinermu, Leo-

num ⁊ Theodorum: que sunt quinq; abbatum in vlti-
mou egypti partib; habitariu. id est pyramonis vna
de tribus antiquis monachoru generibus ⁊ quarto nu-
per exoto. Joannis vna: de vita cenobitica ⁊ eremitica
pynitij vna: de satisfactione penitentie. Theone tres: de
remissione quinquagesime: de nocturnis illusionib;. Et
de eo qd dicit apſa. Ad enim: qd volo bonu facio: sed qd
odi malum hoc ago. Abraham vna: de mortificatione.
Que certe ipsius memorati viri opuscula multa edifica-
tionem continent animarum: ⁊ luculento sermone nite-
sunt. Nec inter plurima antiquozum scripta quemq;
ad spirituales profectus atq; profectiois apicem teden-
ti: vtilius aliquid arbitror legisse.

Unde ⁊ cassiodorus monasterij sui frattes ad huius
venerandi patris scripta perlegenda exhortando: sic
scribit. Cassianum inquit presbyterum qui conscripsit
de institutione fidelium monachoz sedulo legit: fre-
quenter audite. Qui inter ipsa sancti propofiti initiat
octo principalia vitia dicit esse fugienda. hic notios mo-
tus animaru ita competeter insinuat: vt excessus suos
hominem pene videre faciat ⁊ vitare compellat: quos
antea confusione caliginis ignorabat.

Et beatus pater dominicus (vt hystoria de eius vita
cōscripta testatur) librum illum qui collationes patru
inscribitur studiose legens ac vigilanter intelligens:
salutis in eo rimatus semitas: ad magum perfectionis
apicem peruenit.

Notabilium dictorum iuxta alphabetici ordinis librorum Joannis Cassiani annotatio.

De litera A.



Abbas Joannes rignat lignum aridum. lib. iij. ca. xxiij.

Abbas pnyusis fratri pedibus pronolunt. lib. iij. ca. xxx.

Abbas machari mortui suscitator. collatio. xv. ca. iij.

Abbas abrahā ysa mheris arida lacte abundat facit: zclaudū curat. coll. xv. ca. iij. z. v.

Abbas pasnati pferunt se ad ventas in limine ecclesie. collatione. xvij. ca. xv.

Abrenunciatio quid sit. lib. iij. capitulo. xxxij.

Abrenunciatio nō prodest si implicamur dimissis. lib. iij. ca. xxxvi.

Abrenunciatio preparatio 3 teptationes. lib. iij. ca. xxxvij.

Abrenunciatio ad perfectionem sine charitate cōtendēs. coll. i. ca. vj.

Abrenunciatio nūz tria genera. colla. iij. ca. iij. vj. z. viij.

Abrenunciatio exterior nō pdest absq interiori. coll. iij. ca. vij.

Abrenunciatio maloz describit.

colla. iij. ca. xx. z. xxi.

Abstinētia spiritalis puritatē coldis generat. libro. v. ca. xxx.

Abstinētia corporalis tre exerceatur. libro. v. ca. xxxij.

Abstinētia lentis comedētis et adhuc esuriētis libro quinto. capitulo. xxv.

Abstinētie tēperamētū quomō sit suādū. colla. xxx. ca. xxxij.

Abstinētia nraz celare debem? colla. v. ca. xia.

Abstinētiar cur interdum temptatio carnis sequatur. colla. xxx. ca. ij. z. iij.

Acidie natura describitur. lib. x. capitulo. x.

Acidia quanta dispēdia iferat menti. libro. x. ca. ij.

Acidia qb? generib? supat monachum. libro. x. ca. ij.

Acidia cecat mētē ab ol virtute. libro. x. ca. iij.

Acidie duplex est ipugnatio. lib. x. ca. v.

Acidia capti quomō collabuntur. lib. x. ca. vj.

Actiois ordo mutatut sine culpa ppter effectū studij. collatione. xvij. ca. xiiij.

Actualis pfectio duplici ratioe subsistit. colla. xiiij. ca. iij.

Actualis pfectio erga mltā studia diruat. col. xiiij. ca. iij.

Actuū preteritorū recordatio quousq sit habēda. collatio ne. xx. capitulo. vij.

Adam vniuersarū rerum; natus ras nouit. colla. viij. ca. xxx.

Agonis carnalis similitudo ad certamē spiritale. li. v. ca. xij.

Agonis spiritalis fundamētū i quo collocetur. libro qnto. capitulo xvij.

Agonis mūdiālis purificatio. libro. vi. ca. vj.

Ambidexter vir pfect? figuratē nūcupat. col. vj. ca. x.

Amicitiaz genera diuersa sūt. collatione. xvj. ca. ij.

Amicitia indissolubilis virtutis paralitate federat. collatione. xvj. capi. ij.

Amicitia perpetua tantū inter perfectos stare potest. collatione. xvj. ca. v.

Amicitia quomodo possit tuto labiliter retētari. colla. xvj. capi. vj.

Amicitia iuramēto firmate in dirupte stare nō possunt. collatione. xvj. ca. xxvij.

Amor dei cōparat viro q a muliere deserit. colla. xij. ca. vij.

Anachoretarum pncipiū 7 ordo. colla. xvij. ca. vj.

Anachoreta qlia loca debeant expetere. colla. xvij. ca. iij.

Angelū sathane pro angelo lucis suscipit hero. col. ij. ca. v.

Angeli non sunt putādi imutabilis eē nature. col. vj. ca. xvj.

Angeli creati pbātur aē celū 7 terram. colla. viij. ca. vij.

Angelozū lapsus 7 diaboli describitur. colla. viij. ca. vij.

Angeli duo singulis hoib? sunt deputati. colla. viij. ca. xvij.

Anime ppetuitas 7 natura describitur. colla. j. ca. xiiij.

Anime 7 aquarie mole cōparatio. colla. j. ca. xvij.

Anime decor 7 feditas in qbus consistat. colla. vj. ca. vij.

Animarū tres sunt status. colla. iij. capitulo. xix.

Anie mobilitas. colla. vj. ca. iij.

Anime status et virtus. collatione. vj. ca. iij.

Anima naturaliter nunq? potest octofa. colla. vij. ca. iij.

Anime perfectio 7 similitudo. collatio. vij. ca. v.

Anie mobilitas plume vel pennis cōparatur. colla. ix. ca. iij.

Anima imūda nō tradere nec percipere potest scientiā spirituale. colla. xiiij. ca. xiiij.

Anime naturaliter infunt semina virtutum. coll. xij. ca. xij.

Anime motus tripertitus distinguitur. colla. xiiij. ca. xv.

Anime pars inferior pumo succubit teptationibus. collatio. xvij. ca. xvij.

Archiepi episcopovita laudabilis. lib. v. ca. xxvij.

Arma christianoz que sint que ad pnelionū exercitiā pparantur. colla. vij. ca. v.

Artes omnes propus sine hnt col. vij. capi. ij.

Artis magice auctor qd fuit. colla. j. capi. xxi.

Athletis christi in corpore pstitutus pugna nō deest. lib. v. capi. xix.

✠ Notabilium dictionum ✠

Anaritiamorbus ꝑ pncipiosus
fit. libro. viij. ca. ij.
Anaritie morbus difficulter re
pellitur. lib. viij. ca. vi.
Anaritia vñ gñet z quata ma-
la ipsa generet. li. viij. ca. viij.
Auaritia omnes virtutes ipes-
dit. lib. viij. ca. viij.
Auarus monachus nõ põt per
manere fixus in cenobio. li-
bro. viij. ca. ix.
Auarus monach⁹ graui labo-
ri se subijcit. lib. viij. ca. x.
Auari monachi requirũt sem-
nas pro custodia pecuniarũ
libro. viij. ca. xi.
Auaritie morbus triplex esse
diffinitur. lib. viij. ca. xiiij.
Auari monachi testimõio colo-
rato se õfendũt. li. viij. c. xvi.
Auaritia superat⁹ ignominioz-
sus redditur. lib. viij. ca. xx.
Auaritia qualiter debeat supe-
rari. lib. viij. ca. xxj.
Auarus esse põt nõ habẽs pec-
cunias. lib. viij. ca. xxij.
Auaritia non potest vinci nisi
nauitate. lib. viij. ca. xxiiij.
Auaritia parũ exitum sortit⁹.
libro. viij. capi. xxv.
Auaritia septam anime infert.
lib. viij. ca. xxviij.
Auaritia victoriã nõ dñitate cõ-
quirũt. li. viij. ca. xxviiij.
Auaritiã vincere põt pñerãs
i monasterio. lib. viij. c. xxxij.
Auaritie z naturalũ vitioz õfidi-
ferentia. colla. v. ca. viij.
Aucrositas qdã annoz nume-
rositate vsurpãt. col. ij. c. xij.
Auctor huius libri binominus
fuit. lib. v. ca. xxxv.
Auctor huius libri nõ tñ audi-
ta sed visa narrat. In prolo-
go proõ q incipit. Uteris.
Auctor monachozũ in pñmoz
dio fidei quis fuit. li. ij. c. v.
Auctores a qb⁹ cingulus mda-
chorũ hy eroidũ. lib. i. c. ij.
Auctores baculorum qui a mo-
nachis deferunt. lib. i. ca. ix.

De litera. B.

Baculos qre
de z
ferãt monachi. lib.
i. capi. ix.
Basilij snia de virgi-
nitate sua. li. vj. ca. xix.
Basilij snia cõtra auarum mo-
nachum. lib. viij. c. xix.
Blasphemus tradit immũdis
simo spiritui. lib. xij. ca. xx.
Bella carnalia nõ obtinẽs spia-
ritaliter pugnare nõ potest.
lib. v. ca. xvi.
Bellũ auaritie cõtra naturam
esse dicitur. lib. viij. ca. j.
Beneficiũ nuditatis non pro-
dest cupidis. lib. viij. ca. xxij.
Bonitas humans si diuine bo-
nitati comparetur nõ est bo-
na. colla. xxiiij. capi. iij.
Bono summo nemo pr̄ ingiter
intendere. colla. xxij. ca. v.
Bonum pncipale cõstitit i dis-
uina pteplatiõ. col. i. c. viij.

✠ Aunotatio. ✠

Bonum malũz mediuz huius
mundi. col. vj. ca. iij.
Bonũ velle confortat z dirigit
dens. col. xiiij. ca. xj.
Bonũ pncipale nõ pp inferi⁹ bo-
nũ õz exerceri. col. xxi. ca. xv.
Bonũ pncipale quõ a ceteris bo-
nis discernat. col. xxi. ca. xvj.
Bonum multiplex pñmãuit
paulus ap̄s. col. xxiiij. ca. ij.
Bonũ qd ap̄s se pñcere nõ pos-
set stat. col. xxiiij. ca. iij.

De litera. C.

Castitatis grad⁹ et differentie
describunt. col. xxi. ca. viij.
Castitatis naturã scripti cogno-
scere nõ pñt. col. xxi. ca. viij.
Castitatis pfecte signa. col. xxi.
cap. viij.
Castitati si nocet carnis pmo-
tio accidẽs p somnũ. col. xxi. c. x.
Castitatis dulcedinẽ soti agno-
scũt d̄ expũt. col. xxi. c. xiiij.
Castitatis possibilitas in q tpe
possit agnoscĩ. col. xxi. ca. xv.
Castitatis finis debitus. colla.
xii. cap. xvi.
Castitate imaginariã pphilozo-
phi habuerũt. col. xxi. ca. v.
Castitatis instrumẽta absq au-
tilio dei retinere non possũt.
col. xxi. ca. vi.
Castitatis exemplum famosus
agricole. col. xxiij. ca. viij.
Castitatis perfecte reuelatio.
col. xv. ca. x.
Cellam deferere qstũ detrimen-
tum fit. col. vj. ca. xv.
Cellã tradit fratribus cũ vtens
slib⁹ suis archiepius. lib. v.
cap. xxviiij.
Cellulas reperere z inhabitare
qualr debeamus. li. ij. ca. xv.
Cenobit qualr in pgregatiõẽ
vinere debeãt. lib. iij. c. xliij.
Cenobitaz pfectio qb⁹ aucto-
ri b⁹ sit instituta. col. xviiij. c. v.
Cenobitaz vtilitas ad differẽ-
tiã eremitaz. col. xix. ca. vj.
Cenobij z monasterij differen-
tia. col. xviiij. ca. x.
Cenobij z solitudinis fruct⁹ des-
cribit. col. vj. ca. j. z ij.

✠ Notabilium dictorum ✠

scribuntur. col. xix. ca. viij.
 Centurio euāgelicus tenet sibi
 tudinem anime perfecte. col.
 latione. viij. capi. y.
 Cheremonis abbatis etas: scilicet
 sus ē excusatio. col. xj. c. iij.
 Cheremonis abbatiss verba de
 castitate. col. xij. ca. j.
 Christ? quomō solus absq; pec-
 cato repratus sit. col. v. ca. v.
 Christus qua rōne temptatus
 sit a diabolo. col. v. ca. vi.
 Christ? cur aut humilis aut gli-
 ficat? appareat. col. x. ca. vi.
 Christus non tm fact sed r vo-
 luntatis inspector est. colla.
 xvj. capi. xij.
 Christus solus absq; peccato.
 col. xij. ca. ix.
 Christus sol? absq; vulnere pcti
 vicit diabolu. col. xij. ca. x.
 Christus solus venit in silitu-
 dinem carnis peccati. colla.
 xij. capitulo. xj.
 Christus tēptatur in vitis qb?
 et primus homo temptatus
 est. col. v. ca. vi.
 Cibi quotidiani optimus mor-
 dus. col. ij. capi. xix. xxi. xxiij.
 et. xxvj.
 Ciliciā vestē quare patres re-
 fuerunt. lib. j. ca. ij.
 Cingulus monachoru a quib?
 orum habuerit. lib. j. ca. ij.
 Cinguli spiritalis sacramentū
 lib. j. ca. xij.
 Cogitationes pravas quomo-
 do excludere debeamus. lib.
 vj. capi. xij.
 Cogitationum status describitur.
 tur. col. j. ca. xvj.
 Cogitationū nfarū triplex pnc-
 ipium. col. j. ca. xix.
 Cogitationum quadruplex dis-
 cretio. col. j. ca. xxij.
 Cogitationū discretio ad silitu-
 dinē nūmularij. col. j. ca. xx.
 Cogitationes seniorib? patefa-
 cere debemus. col. ij. ca. xi.
 Cogitationes nfas qmō cogno-
 scāt demones. col. vij. ca. xv.
 Cogitationes nfas demones qz
 busdam coniecturis elicitur.
 col. vij. ca. xvj.
 Cogitationes bone difficiliter
 custodiuntur qz concipiunt.
 col. ix. capi. vij.
 Cogitationū mutabilitas. col.
 x. ca. xij.
 Cogitationū suarū arcana ma-
 nifestant. col. xxiij. ca. j.
 Cogitationes spas quomodo
 debeat monach? custodire.
 col. xxiij. ca. vi.
 Cognitio spitaliū rerū quomō
 apprehendat. col. xxiij. c. ij.
 Colobij quare vtatur monas-
 chi. lib. j. ca. y.
 Cōdere z bibere extra mēsam
 qz illicitū sit. lib. iij. ca. xvij.
 Comedēdi tempus atq; mēsu-
 ra. col. xx. cap. xxiij.
 Commotiones nostro vitio nō
 aliorum excitātur in nobis.
 lib. ix. cap. v. z. vj.
 Cōparatio ei? qui destinata fe-
 rre contendat. col. j. ca. v.
 Cōmuniōe dominica nūq; se

✠ Annotatio. ✠

dignum aliquis iudicare dz. Crux nostra timor domini est.
 col. xxiij. ca. vj.
 Concupiscentias carnis quali-
 ter extinguere debeam? lib.
 v. capitulo. xj.
 Cōcupiscentia spiritus quid sit.
 col. iij. ca. xj.
 Cōcupiscentia carnis aduersus
 spiritū qd nobis proist. col.
 iij. capi. xv.
 Concordia sex vitiorum z diffi-
 detia? duoru ab eisde. colla.
 v. capitu. x.
 Cōsuetudie proprie periculum.
 col. ij. capi. xj.
 Cōmpunctionum cause diuerse
 sunt. col. ix. ca. xxvj.
 Cōmpunctionum diuerse sunt
 qualitates. col. ix. ca. xxvij.
 Cōsiliū pauperum z simpliciu
 nō debem? respuere. In plo-
 go pumo q incipit. Ceteris.
 Cōsilio fidei anxietas magna
 remouetur. col. xvij. ca. iij.
 Cōtēplatiōis conatus ad similitu-
 dinē marie z marthe. col.
 prima. cap. viij.
 Cōtēplatio dei multifarie cō-
 cipitur. col. j. ca. xv.
 Cōtētiōnes religiosorum p vi-
 libus rebus. col. j. ca. vj.
 Cōtēnētes magna occupant ali-
 qñ parus. col. iij. ca. xj.
 Cōditas stabilitas quomō pos-
 sit acquiri. col. x. ca. xiiij.
 Cōrectionum diuersarū regu-
 le. lib. iij. ca. xvj.
 Criminosum hf si qz suū quip-
 piam dixerit. lib. iij. ca. xij.
 Crux nostra timor domini est.
 lib. iij. ca. xxxv.
 Crux impressa peccoti z frōti nō
 sinit demones appropiare.
 colla. viij. ca. xvij.
 Culpe fratrum quomodo pae-
 manatur. lib. iij. ca. xvj.
 Culpe leuiores fuerūt nōnullis
 causa mortis. col. vj. ca. xj.
 De littera. id.
 De vita describit. col.
 iij. ca. primo.
 Debitus creditorū?
 p mare perfoluit archebi?
 lib. v. ca. xxvij.
 Decipiētis z decepti pena inui-
 tur. coll. viij. capi. xi.
 Decimas fideliter offerētes cō-
 mendantur. col. xxi. ca. ij.
 Decimarū z punitiarum obla-
 tio. col. xxi. ca. iij.
 Dei voluntate vel permissu cun-
 cta geruntur. col. iij. ca. xx.
 Deo quedam ex consuetudine
 nature nostre ascribim?. lib.
 viij. capi. iij.
 Deo mēbra hūana quare ascri-
 buntur. lib. viij. ca. iij.
 Deus solus incorpore? dicitur.
 col. vij. ca. xiiij.
 Deus nihil qd substātiat mas-
 lū sit creatur. col. viij. ca. vj.
 Deus in adiutoriu meū intēde-
 quāte sit stratis. col. x. ca. x.
 Deus sepe inuitos nos trahit
 ad salutem. col. xij. ca. vj.
 De? dñi iudicat vniuersa sū ptes



De Amelis

Abbas
 Vita describit. col.
 iij. ca. primo.
 Debitus creditorū?
 p mare perfoluit archebi?
 lib. v. ca. xxvij.
 Decipiētis z decepti pena inui-
 tur. coll. viij. capi. xi.
 Decimas fideliter offerētes cō-
 mendantur. col. xxi. ca. ij.
 Decimarū z punitiarum obla-
 tio. col. xxi. ca. iij.
 Dei voluntate vel permissu cun-
 cta geruntur. col. iij. ca. xx.
 Deo quedam ex consuetudine
 nature nostre ascribim?. lib.
 viij. capi. iij.
 Deo mēbra hūana quare ascri-
 buntur. lib. viij. ca. iij.
 Deus solus incorpore? dicitur.
 col. vij. ca. xiiij.
 Deus nihil qd substātiat mas-
 lū sit creatur. col. viij. ca. vj.
 Deus in adiutoriu meū intēde-
 quāte sit stratis. col. x. ca. x.
 Deus sepe inuitos nos trahit
 ad salutem. col. xij. ca. vj.
 De? dñi iudicat vniuersa sū ptes

fontes actus hominū. colla. xvij. ca. xxvj.
 Demones quid possint in cogitationibus: et quid non possint. col. vij. cap. xv.
 Demones certi vnicuique vitio prelati sunt. col. vij. c. xvij.
 Demones que modum pugnatione feruent. col. vij. cap. xix.
 Demones sunt vni⁹ fortitudinis ad prepladū. col. vij. c. xx.
 Demones nō sine labore p̄sugūt cū hoibus. col. vij. ca. xxj.
 Demones non habēt potestatem ledendi nisi permisi a deo. col. vij. ca. xxj.
 Demonum potestas imminuta est. col. vij. cap. xxij.
 Demones quomodo sibi aditū preparant in corpouibus hominum. col. vij. cap. xxij.
 Demonū diuersa sunt studia et volūtales. col. vij. ca. xxj.
 Demoniorū gr̄a 3 iustos dimittantia. col. vij. ca. xxj.
 Demonū inq̄tudo quā in aere semper exercēt. col. vij. ca. xv.
 Demonū casus et initū lapsus eorū dē. col. vij. cap. vij. z. x.
 Demonū pugna quā aduersus se ipsos p̄mouēt. col. vij. c. xij.
 Demonū subiectio quā suis principib⁹ exhibēt. col. vij. c. xvj.
 Demōes nihil aduersus hoies p̄ualēt nihil p̄ius mētēs possederint. col. vij. ca. xix.
 Derelinq̄ inter dū dno vtile nobis est. col. iij. ca. vj.
 Diabol⁹ nfo sibi semper insidias

tur. lib. iij. ca. xxxvj.
 Diaboli insidies quib⁹ incautos decipit. col. f. ca. xx.
 Diabol⁹ in claritate apparens creditur esse nūcius iustitie. col. ij. ca. vij.
 Diaboli p̄cisi q̄re sine remedio et venia fit. col. iij. ca. xliij.
 Diabol⁹ nullū decipere potest nisi eū q̄ prebuerit sue volūtatē consentum. col. vij. ca. vij.
 Diabolus quō dicat mendax et pater ei⁹. col. vij. ca. xxv.
 Diffinitionibus ap̄loz et patrū non nostris viuere debemus. lib. vij. cap. vij.
 Diffinitionibus p̄p̄is fidēs perfectionis culmen ascendere nō potest. col. ij. ca. xxliij.
 Diffiniendū nullis est de his q̄ ad vsum humanū pertinet. col. xvj. ca. xxxj.
 Diffinitio immobilis in quib⁹ se tenēda et in quibus rescindēda. col. xvij. ca. xxxj.
 Diffinitio incauta veniabiliter mutat. col. xvj. ca. vij.
 Diffinitionibus nr̄is non debemus obstinate adherere. col. xvij. capi. xxv.
 Discretio inter nobilissima spiritū sancti dona nūerat. col. ij. capi. f.
 Discretio quāta bona conferat religioso. col. ij. capi. f.
 Discretionis bonū multipliciter in scripturis cōmendat. col. ij. capi. iij.
 Discretionis igitur sunt decepti

Saul et Achab. col. ij. c. iij.
 Discretio p̄ncipaliter ducit ad deum. col. ij. ca. ij.
 Discretionem appetere debemus. col. ij. c. xvj.
 Discretio vera quomodo possit deatur. colla. ij. c. x.
 Discretionis imperitia decepti. col. ij. ca. v. vij. vij. z. viij.
 Dispensatio dei inscrutabilis est. colla. xij. ca. xvij.
 Dissensio quibus de causis nascatur inter spirituales. coll. xvj. ca. vij.
 Dissensionū cōse spirituales sūt amputande. col. xvj. ca. ix.
 Directio cordis in deum. colla. f. ca. xij.
 Dilectio naturaliter inest oib⁹ animātibus sibi genus suū. colla. xvj. ca. ij.
 Diluio iuste puniti sunt q̄ a se peccauerūt. col. vij. c. xxliij.
 Docere alios posse p̄sumentes corripitur. col. xvij. c. xvj.
 Dñice diei cōsuetudo ad differētiā alioz dierū. li. ij. c. xi.
 Dormire quare post matutias dissuadeatur. lib. ij. ca. xij. z. libro. ij. ca. v.
 Dormire quō sit vituperabile et quando laudabile. lib. v. ca. pitu. xxx. z. xxxj.
 Diuitiarum triplex genus. colla. ij. capi. ix.
 Diuitias corporales tñ relinqueus persecutus esse nō potest. colla. ij. capi. x.
 De litera. E.



Brietas nō est eius eryino causatur libro. v. capi. vj.
 Eligi quis debeat in prelarum. lib. ij. ca. iij.
 Epistole parentū comburantur anteq̄ legunt. lib. v. c. xxxij.
 Error hereticorū drestabilis de xpo et latrone. coll. j. c. xliij.
 Errores nō vere renūciatū manifestat fener. col. xliij. c. iij.
 Esca delicatissima apud egypti monachos que sit li. iij. capi. xj.
 Esca quo fine sumēda sit. li. v. capitulo. vij.
 Esce sumende tps excedere nō debemus. lib. v. cap. xx.
 Esca monachi qualis esse debeat. lib. v. ca. xxij.
 Escā in scella senex nūq̄ solus accipiens. lib. v. ca. xxvj.
 Esca multiplex sanctarum scripturarum. col. vij. cap. iij.
 Euāgelij gratia quid cōferat perfectis et infirmis. col. xvj. c. vj.
 Euāgelij sub gratia an sub lege gis terrore velimus p̄sistere: fitū est in nostra p̄tate. coll. xvj. capi. vij.
 Euāgelice p̄fectionis gratia quo modo quis p̄betur esse subiectus. col. xvj. ca. xxliij.
 Euagatiōe corporis magis aggrauatur sp̄releuarur anxietas cordis. col. xvij. ca. v.
 Eunuchorū tenor describit. col. la. iij. ca. xvij.

Frauditiois indicia sunt multa. col. ix. ca. xxxij.
Frauditiois diuerse sunt cause. col. ix. ca. xxxiij.
Exultatio cassiani dicitur pa-
 trum scribendis. In psologo
 primo qui incipit claretis.
Exultatio fratrum solita hora dicitur
 comonere fratres. lib. ij. c. xvij.
Exempla pfectiois ab hynoyl a pau-
 cis expectet debem. li. iij. c. xl.
Exempla virtutis a paucis vix rarim
 simis sumam. col. iij. ca. vij.
Exemplum de avaro monacho.
 libro. vij. cap. xi.
Exemplum de iuda contra morbum
 auaritie. lib. vij. c. xviij.
Exemplum de fratre acidioso. lib.
 i. capitulo. xx.
Exemplum regis ezechie vana gloria
 detecti. lib. xi. capitulo. x.
Exemplum regis ozie vana gloria
 superari. lib. xi. capi. xi.
Exemplum Joas regis inde quod
 propter superbiam meruerit. li.
 xij. capi. xij.
Exemplum fratris leiuini diffi-
 dentis propter debitum sinez.
 colla. ij. capitulo. xxiij.
Exemplum de rustico qui castitate cum
 vxore sua tenuit. co. xiiij. c. vij.
Exemplum patientie de quodam femina
 colla. xvij. ca. xiiij.
Exemplum patientie de beato ab-
 bate paminio. col. xvij. c. xv.
Exemplum de fratre qui demonum cas-
 ternam vidit. col. vij. ca. xvij.
Exemplum de fratre qui propter pol-
 lutiões a cõione abstinuit.

col. xvij. cap. vij.
Expositio illius. **E**xercitatio cor-
 poris ad modicum utilis est.
 colla. i. capi. x.
Expositio dominice orationis.
 col. ix. capi. xvij.
Expositio illius. **O**mnibus oia fa-
 ctus sum. colla. xvij. cap. xx.
Expositio versiculi. **P**remi in
 maturitate clamauit. colla.
 xxi. capi. xxvij.
Expositio illius. **N**o quod volo bo-
 num facio: sed quod odi ma-
 lum hoc ago. colla. xxiij. capi-
 tulo. i. ij. iij. z. xv.
Expositio illius. **C**õdelector le-
 gi dei sem interiozem hoiem.
 col. xxiij. cap. xi.
Expositio illius. **S**cimus quomodo
 spiritualis est. col. xxiij. c. xij.
Expositio illius. **S**cio quod non habi-
 tat in me hoc est in carne mea
 bonum. colla. xxiij. capi. xij.
Expositio illius. **I**ugum meum
 uic est. colla. xxiij. ca. xxiij.
Ude litera. f.

Abula deto-
 ra mer-
 cede composita. col.
 xxiij. cap. xij.
Aflagitiorum recordas-
 tio quanta mala inferat. coll.
 xx. capitulo. ix.
Fratrum consortia propter lesiones
 nobis factam non debemus
 deserere. lib. ix. cap. vij.
Fratrum comotionem dissimulatio
 ne cõteriosa roborates. col.
 xvij. capi. xv.

Fratrum inimicitie quantum nocent
 spiritualibus virtus. col. xvij. ca.
 pitulo. xvij.
Fraude et irritatio inducetes
 ad iram. col. xvij. capi. xvij.
Ficus deseretes egrotati fame
 moriuntur. lib. v. capitulo. xi.
Fides vera a solo deo fitatur.
 col. iij. capitulo. xvij.
Fili dei acceperunt in viros filias
 hoim. colla. vij. capitulo. xxi.
Finis in oibus est consideran-
 dus. colla. xvij. capitulo. ix.
Finis cenobite quod sit. collatioe
 xix. capitulo. vij.
Finis eremite quod sit. collatione
 xix. capitulo. vij.
Fornicatio duplici sine debella-
 ri debet. libro. vij. capitulo. j.
Fornicatio studio humano non po-
 test eunci. libro. vij. capi. v.
Fornicatio vix principaliter pro-
 cedat. libro. vij. capi. ij.
Fornicatione et inuidia morti-
 ficare debem. col. xij. capi. ij.
Fornicationis recordatione te-
 nuissimam admittere non debe-
 mus. col. xix. capitulo. xvij.
Fornicatio quadruplex in scriptu-
 ris inuenitur. col. xiiij. ca. xi.
Fruer studij spiritualis duorum pa-
 trum describit. li. v. cap. xxvij.
Fruer penitentie. xv. describitur.
 collatione. xx. capi. vij.
Fundat imperfecte ad deterio-
 ra mala prolabitur. lib. xij.
 capitulo. xxvij.
Furtum commissum purgat per ve-
 ram confessionem. col. ij. cap. xi.

Furti innocenti impingens a dia-
 bolo possidet. co. xvij. ca. xv.
Ude litera. s.
Gratia rursus actio-
 nes pro
 multis referre deo de-
 bem. lib. xij. ca. xvij.
Gratiarum actioes di-
 cuntur cum quis beneficia dei
 recollit. col. ix. capi. xiiij.
Gratia dei humano conatu conpe-
 sari non potest. col. xij. ca. xij.
Gratia dei transcedit humanam fidei
 angustias. col. xij. capi. xvij.
Genera singulorum virtutum quot
 sint. colla. v. capi. xi.
Sentium septem significatio descri-
 bitur. colla. v. capi. xvij.
Sentium septem numerus et octo
 quomodo debeat intelligi. col.
 v. capi. xvij. z. xvij.
Sentes septem cur inbeantur in-
 terfici: et vna mandet deseri.
 colla. v. capitulo. xix.
Sentes decem cur de predixerit
 abrae expugnadas ab israhel
 colla. v. capitulo. xxiij.
Sentium sexio quomodo teneat a vespe
 sabbati vsq. ec. li. ij. ca. xvij.
Sule virtus principaliter expugnanda
 est. lib. v. capi. iij. z. xi.
Sule concupiscentia quomodo pos-
 sit superari. libro quinto. ca-
 pitulo. xiiij.
Sule et fornicationis passio et ca-
 ratio. colla. v. capitulo. iij.
Sule natura ad similitudinem
 aquilae comparatur. collatioe
 quinta. capitulo. xx.

Sule pfeueracia quomodo no-
bis dominetur. collatione. v.
capitulo. xxj.

Sule vitio deuictio laborare de-
betis p ceteris virtutib⁹. col.
v. capitulo. xxvj.

Sulo fi experiri non possunt in-
terios hominis pugnas. li.
v. capitulo. xij.

heremū intrās nōdum a vitio
purgat⁹ quomodo possit sa-
uari. col. xix. capitulo. xiiij.

heresis anthropomorphitarū
vñ traxerit originē. collatio.
x. capitulo. v.

hypocritarū bti Pauli apo-
stoli. collatione. xvij. capi. xx.
hominis mors miserabilis. col.
ij. capitulo. v.

horas diuinas cū aditione ope-
ris persoluunt. libro. iij. capi-
tulo. ij.

De litera. b.



Habitus mō-
cho-
rū li. j. cap. ij. iij. iij.
v. vi. vij. viij. ix. x. x.
beremi que est in dy-

olco: descriptio. libro. v. capi-
tulo. xxxvj. Et collatio. xvij.
capitulo. j.

Heremū experere cur⁹ debeam⁹
et profectus ei⁹ quis sit. libro
viiij. capitulo. xvij.

Heremi q⁹ est iuxta vicū thecue
descriptio. colla. vi. capi. j.

Herem⁹ in qua heremon: neste
ros et ioseph cōuersabatur.
col. xj. capi. iij.

Heremū quare reliquit abbas
ioannes. collatio. xix. capi-
tulo. iij.

Heremi commoda describūt⁹
col. xix. capitulo. v.

Heremū petentes non bñ insti-
tuti periculo se tradunt. col.
la. xix. capitulo. x.

Heremita quomodo possit vitia
sua agnoscere. collatio. xix.
capitulo. xij.

heremū intrās nōdum a vitio
purgat⁹ quomodo possit sa-
uari. col. xix. capitulo. xiiij.

heresis anthropomorphitarū
vñ traxerit originē. collatio.
x. capitulo. v.

hypocritarū bti Pauli apo-
stoli. collatione. xvij. capi. xx.
hominis mors miserabilis. col.
ij. capitulo. v.

horas diuinas cū aditione ope-
ris persoluunt. libro. iij. capi-
tulo. ij.

hore regularēs vñ traxerint ori-
ginem. libro. iij. capitulo. iij.

humilitas precessa abbatibus p
nufij. lib. iij. capitulo. xxx. Et
collo. xx. capitulo. j.

humilitatis vera iudicia. lib.
iij. cap. xxxix.

humilitas et timor dei: sūdamē
ta euangelica sunt. libro. xij.
capitulo. xxxi.

humilitas sincera abbatibus ioā-
nis. collatio. xix. capitulo. ij.

humiliari in veritate debent q⁹
ad perfectionē tendunt. col-
latione. xxiij. ca. x.

humilis salua cuiusdas fratris
elegantē irridet. collatione.
xviiij. capitulo. xj.

humilitas vera q⁹ sit. coll. xviiij.
capitulo. xj.

hūi diu pūbētē orādo: duplex
verat malis. lib. ij. ca. vij.

homonij genitaliū abūdantia
quō castiget. col. ij. cap. xxiij.

hūanitatē magnā ostendit bñs
Seren⁹ castiano. col. viij. c. j.

De litera. j.

Iaculis

re corripies. co. ij. ca. xiiij.

Jeunius sabbati paschalis vñ
factum sit rome. lib. iij. ca. x.

Jeunius reglā vniuersalis nō pōt
ob oib⁹ custodiri. li. v. cap. v.

Jeunius mēsurā que sit assumē-
da. lib. v. cap. ix.

Jeunius quidians qñ solui de-
beat et qñ nō. li. v. cap. xxiij.

Jeunius indiscreta et vigilie quā
ti piculi sint. col. ij. cap. xvij.

Jeunantes ex indignatione q⁹ p-
phani sint. colla. xvj. ca. xix.

Jeunio qdē laudē humanam
aucupant. col. xxi. ca. xiiij.

Jeunius quale bonuz sit. colla.
xvi. capitulo. xiiij.

Jeunius nō ē principale bonuz.
colla. xxi. cap. xiiij.

Jeunius ratio et utilitas describi-
tur. colla. xxi. cap. xvij.

Jeunius nō semper congruum
ē dicitur. colla. xxi. ca. xvij.

Jeunius cur resoluat totis quā-
quagesime dieb⁹. colla. xxi.
c. xix. et. xx.

Jeunius relaxatio vtrū nō oblit
castitati. col. xxi. ca. xxi.

Jeunius qdragesime referē ad
anni decimas. col. xxi. c. xxv.

Illusio abbatibus ioānis descri-
bitur. col. ij. capi. xxi.

Illusio nocturna vñ procedat.
lib. vj. capi. xi.

Illusionū illecebrasquō anob⁹
repellet deam⁹. col. xxi. c. vj.

Impugnabere ta mortē irrogā⁹
nō implera. col. xxi. cap. xiiij.

Incertis carnisusū humiliare
mur grauius teneremur. col.
la. xiiij. ca. xvj.

Indicia vere humilitatis. lib.
iij. capitulo. xxxix.

Indicia mētis ad purum exco-
cte. lib. vj. cap. xxx.

Indicia q⁹ supbia aie inesse
cognoscitur. lib. xij. ca. xxxix.

Indicia aie nōdū purgate. col.
xj. capitulo. x.

Indicia quib⁹ interni mor⁹ p-
bant. extincti. colla. xv. ca. r.

Indicia quib⁹ a pctis nos abso-
lutos agnoscant. col. xix. v.

Industria nra nihil sine dei ad-
iutorio pualet. col. iij. cap. v.

Inferiores nō debēt p⁹nti in col-
latione. col. xvj. cap. xij.

Infirmetas carnis quomō non
possit obesse puritati cordis
libro. v. capi. vij.

Infirmoz q⁹ needū sunt funda-
ti mobilitas. col. xiiij. ca. vj.

Infirmi inturias ferre non pnt.
collatio. xvj. ca. xxiij.

Iniuria vtr⁹ infirmitatē suam
manifestat. col. xvij. ca. xiiij.

Iniurijs laceffit⁹ quō se habere
debeat. col. xvj. cap. xxvj.

Instrumēta perfectionis descri-
buntur. lib. ij. capi. vij.

Interrogare sapiētē: p a mari-
ma intelligētē ē. col. x. ca. ix.

Intellect⁹ efficacia per experitē
tiam colligitur. col. x. ca. ix.

Inuidia difficil⁹ curat⁹ q⁹ alia vj

✠ Notabilium Dictorum. ✠

his. col. xvij. capitulo. xvij. Jugu dñi cur amaruz z grave
Joanis abbatis virt⁹ eximia in onus sentiat. collatio. xxiiij.
theoretica vita. col. xix. c. iij. capitulo. xxiiij.
Ira quãsa mala generet. li. viij. Jurani z statim custodire iudis
capitulo primo. cia iustitie tue: quò intelliga
Ira nõ noxiã ec dicetes sproba tur. col. xvij. capitulo. xxix.
Ira nõ noxiã ec dicetes sproba Justis interficiẽs merito his pu
tur. lib. viij. ca. ij. nieur. col. vi. cap. viij.
Iracundie iusta vel iniusta pmo Justo tã ppera q̃ adversa pfi
tio. libro. viij. cap. xv. ciur ad salutẽ. col. vij. cap. ix.
Iracundie nihil est post ponẽdũ. Justus vir nõ cere sz adamãti
col. xvi. ca. vij. no signaculo similis esse de
Iracundia quomò cõprimere de bet. col. vi. capitulo. xij.
dea nus. col. xvij. cap. xxvij. Just⁹ septies cadit z surgit: quò
Ira i quo nobis sit necessaria. intelligatur. col. xxij. ca. xij.
lib. viij. capitulo. vij. ✠ De litera. C.
Ira aduersus nos ipsos suscipe
re debemus. lib. viij. ca. viij.
Ira prahentes arguuntur. li.
vij. capitulo. x.
Ire q̃s sit finis. lib. viij. cap. xi.
Ira ad momẽtũ nõ licet retene
tari. libro. viij. cap. xij.
Ira in veteri lege prohibetur.
lib. viij. capi. xiiij.
Ire amputatio sibi enãgelis. li.
viij. cap. xix. r. xx.
Ira solitarios etiã amarissime
vepat. col. v. capi. ix.
Ire z discordie amaritudo sep
fime dijs apurat. co. xvij. c. vij.
Ire natura bienib⁹ p̃bis cepu
mitur. col. xvij. cap. xxvij.
Indicare neminẽ debemus. lib.
v. capitulo. xxx.
Iudicio ppio cõfidẽs a diabo
lo decipitur. col. xvij. cap. xj.
Jugum meũ suave z on⁹ menz
leue est: quomodo intelligẽz
dũ sit. col. xxiiij. ca. xxij.
Clarificatum



Charitas p̃
tas describit. col. p̃
ma. capitulo. xi.
Charitatis sublimi
tate q̃bus gradibus ascẽde
re debeam⁹. colla. xi. cap. vij.
Charitatis affectu declinantes
vicia. col. xj. capitulo. viij.
Charitas d̃ seruis facit filios: z
imaginẽ dei pfert. co. xj. c. ix.
Charitatis pfectio ẽ pro mimis
cis orare. col. xj. cap. x.
Charitate nihil p̃tios⁹ inuenis
ri potest. col. xj. cap. xij.
Charitati nihil ẽ p̃ponẽdũ. col.
xvj. capitulo. vj.
Charitatis nõ solũ res dei sz ẽt
deus est. col. xvij. ca. xij.
Charitatis gradus describunt
col. xvij. cap. xiiij.
Charismatum donatio triptita
sinitur. colla. xv. ca. i.
Clarificatum

✠ Annotatio. ✠

Charismati bona nõ in mira
bilib⁹ sed in virtute cõsistũ.
col. xv. cap. vij.
✠ De litera. L.
Libero rãtib⁹ ad
utorũ dei
tribuitur. lib. xij. ca.
xiiij.
Laborẽ obtinẽde p
fectiõis sine mia dei adipisci
nõ possumus. lib. xij. ca. xvj.
Lapsus diaboli z angeloz. col.
vij. cap. viij.
Lachrymaz p̃fatio nõ sp̃ sinit i
nra p̃tate. col. x. cap. xxvij.
Lachryme diuersimode p̃fluũt
fm cõpunctionũ diuersitatẽ.
col. ix. ca. xxix.
Lachryme nõ debẽt extorqueri
ab his q̃ trãsterũt in affectũ
virtutũ. col. ix. ca. xxx.
Lapsus initium ipius diaboli.
col. vij. ca. x.
Lapsus z deceptio mõachi me
sopotamenti. col. ij. ca. viij.
Lapsus pctõis z iusti diferen
ter se hñt. col. xxij. ca. xij.
Laudãt diuersimode deũ viu
z mortũ. col. j. ca. xiiij.
Lectiões ad mẽfaz q̃b⁹ auctori
b⁹ sint inuẽre. li. iij. ca. xvij.
Ledi ab alio nõ possumus nisi
pius a nobis ipis ledamur.
col. xvij. cap. xvj.
Legitimi nõ dñt se inuicẽ a salu
te alaz ipedire. col. xvij. c. ix.
Lenticule grana ab economo
reperta. lib. iij. cap. xx.
Lentia mẽtis cur mutet in me
stitiam animi. col. iij. cap. q̃.
lij. z. iij.
Libez arbitriũ quò maneat cũ
dispõsatione gratie diuine.
col. iij. cap. xj.
Libez arbitrium adiutorio dei
semp̃ indiget. col. iij. ca. xxij.
Liberi arbitriũ p̃tãz z adiutor
riũ dei. col. vij. ca. viij.
Liberi arbitriũ infirmitas. col.
xij. cap. x.
Liberũ arbitriũ nõ est idoneuz
ad saluãdũ. col. xij. ca. xvij.
Libertas arbitriũ z gratia dei.
col. xij. cap. viij.
Lignũ aridũ ex obediẽtia riga
re nõ cessat abbas Joãnes.
lib. iij. ca. xxij.
Luraria. Supraybi fornicatio.
✠ De litera. M.
Malum nulli in
uio ab
alio p̃t̃ inferri. coll.
vi. cap. iij.
Mala quẽadmoduz
dicas de⁹ creare. col. vj. c. vj.
Maiores mõachoz. li. j. c. vij.
Mandatoz dei intellect⁹ a dño
cõdonat. col. iij. ca. xv.
Mãdata supergredi ad exẽplũ
abise daniã z ceteroz. col.
xj. cap. iij.
Mãdata maiorã soluẽs mari
mas in cõpẽna habebit. col.
xiiij. cap. ix.
Martina solennitas quo tpe
instituta sit. lib. iij. ca. iij.
Marrinis horis p̃cipue debe
mus sensus nros occupare.
tt

col. xxi. cap. xxvi.
Melotia quare vti sint monachi in egypto. lib. i. ca. viii.
Memoria dei qua cautione debeat a monacho custodiri. colla. xxiii. cap. ix.
Mēs vtrū possit ingiter vna ea demq̄ qualitate durare. col. la. vi. cap. viii.
Meritis humanis in quē modū spiritus immundi copulentur. colla. vii. cap. x.
Mēs noitra q̄bus ex causis aggrauatur. col. ix. ca. v.
Mendacio vtrū et veniabiliter vti sunt sancti. col. xvij.
Mendacio ipone vti sunt q̄ sub lege vixerūt. col. xvij. c. xviii.
Mendaciū in veteri testō veniabiliter vsurpatū fuit. colla. xvii. capi. xix.
Mendaciū vtile et veritatē plerūq̄ noriam apostoli censuerunt. colla. xvij. ca. xx.
Menda cū in quotidianis necessitatib⁹ sepi⁹ incurrimus. col. xvij. ca. xxi.
Mendaciū patrociniū sancti vii ppter diuersas causas asumpserūt. col. xvij. ca. xxv.
Mendaciū perfrugia q̄ sint recipienda. colla. xvij. ca. xvij.
Meritū vniuersaliter nō dicitur ex si gnis estimari. col. xv. ca. vj.
Mercedis retributio sicut principalem mentis conceptū. col. la. xvij. cap. xij.
Mirabilia q̄ dñs peculiariter i sanctis suis operatur. colla.

xij. capi. xii.
Mirabilis est de se vitia q̄ de alio demones expellere. col. la. xv. capi. viij.
Mōachi i p̄ordio fideia maraco nomis acceperūt. li. ij. c. v.
Monachus quāte placiditatis esse debeat. lib. viij. ca. v.
Monachus dicitur vitare mulieres et episcopos. lib. xi. ca. xvij.
Monachi rudes quomodo exēplo seniorum debeant erudiri. colla. xvij. cap. ij.
Monachorum tria genera in egyptū sunt. col. xvij. c. iiii.
Mox ornat⁹ plusq̄ signorū laudabilis est. colla. xv. ca. vij.
Mores bonos si habuerimus; cū oibus puenire possumus. lib. ix. cap. viij.
Mouib⁹ dissiugi et habitatiōe cōiugi nihil pdest. col. xvij. c. iij.
Mundus tria hz̄scz bonū: malum et medium. col. vj. ca. iij.
Melitera. N.

Naturalis legis tpe quō hōies obnoxij fuerit pene. colla. viij. ca. xxij.
Naturalis legi tpe iuste sūt p̄mitti q̄ peccata. col. viij. c. xvij.
Nequitas differentia q̄ inuidia spiritib⁹ test. col. viij. c. xvij.
Nota sine cā sunt celestib⁹ virtutibus idita. col. viij. c. xv.
Nomina p̄ncipatū quare forziantur spiritales nequitie. colla. viij. capi. xiiij.

Nouicij q̄b⁹ statutis exerceant. lib. iij. capi. viij.
Nouicij cogitationes suas celare nō debent. libro. iij. ca. ix.
Nouicij obedientia et i naturali necessitate exerceant. li. iij. c. x.
Nuditates quomodo possint sustineri. lib. viij. ca. xxix.
Nuptie honorabiles nō dānā sed approbant. col. xxi. ca. x.
N De littera. O.



Obedientia

Obedientia fr̄is sp̄ortas distrahentis. libro. iij. ca. xxix.
Obedientia abbatis pinusij hōrtis excolentis. lib. iij. ca. xxx.
Obedientia quōdiana q̄ diligentia seruari pueniat. li. iij. c. xix.
Obedientia sp̄ontanea quōdaz s̄m. lib. iij. ca. xxi.
Obedientia quōdiani statuti i egypto. lib. iij. ca. xxiij.
Obedientia mōachi s̄z s̄ctētis beati Macharij. lib. v. c. xli.
Obedientia est iploratio p peccatis. colla. ix. ca. xi.
Obedientia quō amputata sit a quodā fratre. li. v. ca. xxxix.
Obedientia aditiones describit. lib. v. capitulo. vj.
Obedientia tanq̄ corrupta mēbra

ingere docet. lib. x. ca. vij.
Occium quanta mala generet. lib. x. cap. vij. c. viij.
Occiosus i pertenda est humanitas. libro. x. ca. xv.
Occius docet esse fugiēdū. lib. x. capitulo. xxi.
Occiosus correptio. lib. x. ca. xvj.
Occū causa factio non esse cenosia. lib. x. cap. xxij.
Olei vas vnicū p̄ficat ad senioris i peris. lib. iij. ca. xxv.
Omnibus nō omnia cōueniūt. collatio. xxiiij. ca. viij.
Ordi disciplina. libro. ii. c. vij.
Oratio subsequens psalmū. lib. ij. capitulo. viij.
Orationes cū quāto silētio p̄soluantur. lib. ij. ca. x.
Orationes cū opere manus quōd exerceantur. lib. ij. ca. xiiij.
Oratione licet cū suspensio ab oratione. lib. ij. ca. xvj.
Orationis qualitas describitur. colla. ix. capi. ij.
Orationum qualitates diuerse sunt. colla. ix. ca. viij.
Oratio quō pura ac sincera eē potest. colla. ix. ca. iij.
Orationum species quadripertita. colla. ix. ca. ix.
Orationes proprie dicuntur quibus aliquid vouemus deo. col. ix. capitulo. xij.
Orationum quatuor species an vnicūq̄ simul sint necessariae. colla. ix. capi. xv.
Orationū species ad quas nos debemus tēdere. col. ix. c. xvj.

Orationū quatuor gēa sunt a dño initiata. col. ix. ca. xvij.
 Orationis dñice expositio. col. ix. capi. xvij.
 Oratiois sublimois qualitas. colla. ix. capi. xxv.
 Oratiois pfecte stat' ab ātonio describitur. col. ix. cap. xxvj.
 Ofo terra cubitū z clauso hostio deferēda. col. ix. ca. xxvij.
 Oratiois tacite et breuiss vtilitas. col. ix. ca. xxvij.
 Oratio. Deus i adiutoriu meū itende; magne virtutis. col. ix. capi. x.
 Opari nolentē inquitū esse ne cesse est. libro. x. ca. viij.
 Operant manibus q cū apostolo sunt. libro. x. ca. ix.
 Opari manib' quare voluerit apostol'. lib. x. ca. x.
 Operari docemur hbo z exem plo. lib. x. ca. xj.
 Operari nolens nō manducet. libro. x. cap. xij.
 Operatio manū multa vitia amputat. lib. x. ca. xiiij.
 Operat' est apostolus non tan tū sibi sed etiam alijs. lib. x. capitulo. viij.
 Operātes manib' p suis z alio rā necessitati b'. li. x. ca. xxiij.
 Op' manū suaz concremās. lib. x. ca. xxiiij.
 Operatio igeta frīs ostendit se de bz esse. colla. xvj. ca. xxij.
 Operatiois vtilitas z odij detri mentum. colla. xxiiij. ca. xij.
 Opa dei miranda cōtremiscat

homo. colla. xvj. ca. xij.
 Oppidū thēnescos describitur colla. xi. capi. j.
 Ordo ascenden di ad pfectionē libro. iij. ca. xxxij.
 Ordo pñadi erga vitia quomō arripitur. colla. v. ca. xxvij.
 Ordo specierum sup orationis qualitate. colla. ix. capi. x.
 De litera. p.

Patiētia non debe m' sperare de aliorū virtute. libro. iij. ca. pitulo. xlij.
 Patiētia in morū emendatio ne non isolitudine consistit lib. vij. capi. xv.
 Patientes a nemine puocati q bus cōparentur. lib. vij. ca. pitulo. xvij.
 Patiētia fornicatiois ardore extinguit. colla. xij. ca. vj.
 Patientia secularib' z non fra trib' ipendētes sub pericu lo sunt. colla. xvj. ca. xvij.
 Patientia mentigentes silentio fratres ad iras puocantes. colla. xvj. capi. xvij.
 Patientia ficta sepe pl' ad irā q̄ sermo puocet. collatioe xvj. ca pitulo. xxij.
 Patiētia simulata quorū dā fra trum. colla. xvj. ca. xx.
 Patiētia nō tm i labijs sz in cor de bz esse. colla. xvj. ca. xxij.
 Patiētia vera quā dmo dū pos sit acquiri. col. xvij. ca. xij.
 Patiētia vera absq̄ tribulatio

nib' nō potest possideri. col latione. xvij. capi. xij.
 Patientie exēplū in quadā deuo ra femina. col. xvij. ca. xij.
 Patientie grāde exēplū i beato pafnino. colla. viij. ca. xv.
 Patientie pfectio in q̄ fundamē to collo cet. colla. xvij. c. xvj.
 Patientia erimia cuiusdam fra tris. col. xix. ca. j.
 Pafnini quersatioz vitade scri bitur. colla. iij. ca. j.
 Palmaram gēnera q̄bus apo stolus coronam agonis ascē dit. lib. v. ca. xvij.
 Parentū puifio de necessarijs monacho interdicit. colla. xvij. ca. x. z. xj.
 Parentum vicinia nō timent q vitā apollo studēt. collatio ne. xvij. capi. ix.
 Patres corpe deseruisse z cor de intueri nō prodest. lib. v. capitulo. xxxij.
 Palse pfuetudo quō p egyptū obseruatur. col. x. ca. ij.
 Pax interior z abstinētia spiri talis. lib. v. ca. xj.
 Peccati corpus z ei' mēbra de scribuntur. coll. xij. ca. ij.
 Peccatorū pteritoz recordatio quousq̄ sit habēda. collatio ne. xx. cap. vij.
 Peccōū obuiuo vtilis est. ppter multa. colla. xx. ca. ix.
 Peccō immunes se credentes ppi s sunt similes. col. xvij. ca. vj.
 Peccō dicentes hoiem immune dupli ci errore tenetur. colla

tionē. xvij. capi. vij.
 Peccata bene itelligere pauco rā est. col. xvij. capi. vij.
 Peccatūz mortale non leui sed diuturna penitētia purgat col. xvij. capi. xv.
 Peccō corpus quid sit. collatioz ne. xvij. capi. xvi.
 Peccatores imūdos oēs sancti se pfecti sūt. col. xvij. ca. xvij.
 Peccō sancti z iusti nō sunt imū nes. colla. iij. ca. j.
 Peccatūz et in oratione vit des clinari pot. col. xvij. ca. xvij.
 Peccō euacuatio a q̄b' sit discē ds. col. xvij. ca. xx.
 Perfectionis gradū quō possit q̄s ascēdere. lib. iij. ca. xij.
 Perfecti si nihil debēt absolu re diffinire. col. xvij. cap. viij.
 Perfectiois viā a quib' discere debeamus. lib. xij. ca. xv.
 Perfectio absq̄ humilitate nō pot attingi. lib. xij. cap. xvij.
 Perfectus vir figurali ter ambi doctur dī. colla. vj. ca. x.
 Perfectione verā si desideram' ad dimissa non redeamus. colla. iij. capi. vij.
 Perfectionum diuersitas. colla tio. xi. capi. xv.
 Perfectionis ratio q̄b' debeat aperiri. colla. xiiij. ca. xvij.
 Perfectione: egestates: inq̄ q̄ vtilis sint. colla. vj. ca. iij.
 Peruerētia erga perfectionē acquirēda. colla. vj. ca. vj.
 Peruerētia arrepte professio nis. colla. xiiij. ca. v.

pena regularem disciplinā pte
 reerantium. lib. ij. ca. xv.
 pena ad horas recurrere retar
 dātum. lib. ij. ca. vij.
 penitētie plena et pfecta diffini
 tio. colla. xx. ca. v.
 penitētie fructus diuerse descri
 buntur. col. xx. ca. vij.
 penitendo i quo sit habēda et i
 quo nō. col. xx. ca. xj.
 penitētie cupiditibus doctrina
 mltiplex tradit. col. xx. c. vij.
 petere nulla debem⁹ q̄ ea q̄ cō
 tinentur in dñica oratione.
 colla. ix. ca. xxiij.
 pollutio nocturna quādo rea
 tum cōtrahat domū. col.
 latio. xxij. cap. v.
 pollutio nōnū q̄ diaboli factio
 ne cōtingit. col. xxij. ca. vj.
 pond⁹ duplicis mēsure religio
 forum. col. xxj. ca. xxij.
 postulatiōes dicūtur implora
 tiōes pro pace totius mūdi.
 col. ix. ca. xij.
 preceptoy legalis et euāgelico
 rū differētia. col. xxj. ca. xxxij.
 precepta euāgelica leuioza sūt
 q̄ legalia. col. xxj. ca. xxxij.
 precepta senioy nō debēt discū
 tere iunioy. col. xvij. c. iij.
 prescici alijs dñiderātes nūq̄ se
 nioy⁹ subijciūt. col. iij. c. xx.
 preliū ptra vitis. col. v. c. xxvij.
 primitias nfas offerre deo de
 bem⁹. col. xxj. ca. xxvj.
 probati diligētissimē debēt reci
 di ad cēdibū. li. iij. c. xxij.
 professio nostrā ppriū sinē hā

ber. col. f. ca. ij.
 professio monachoy q̄b⁹ au
 ctioibus sit instituta. colla
 tione. xvij. ca. pi. v.
 profect⁹ spiritualiū maior i egypto
 q̄ i syria conferebat col
 latione. xvij. ca. vij.
 professio minor cuz deuotione
 magna quanti meriti sit. col
 latione. xix. cap. iij.
 proprietarij q̄rela miserabilis.
 lib. vij. ca. vij.
 proprietari⁹ nō veref grādia vis
 tia cōmittere. lib. vij. c. vij.
 proprietarius pmanere nō pos
 test i monasterio. li. vij. c. ix.
 prophete seducti moys ppter f
 obediētiā. facta. co. vij. c. xv.
 propositum dei principale et p
 uidēdia quotidiana. colla
 tione. xij. cap. vij.
 promissa plerūq̄ vtili⁹ est iter
 rumpere q̄ iplere. collatio.
 xvij. cap. ix.
 promissa pbāt mutata a sans
 cris ab angelis et a deo. col.
 xvij. cap. xxv.
 pronent⁹ boni nō profunt mas
 lis nec bonis obfūt inall. col
 latione. xvij. ca. xij.
 pugna carnis et spiritus. col.
 ne. iij. ca. xj.
 purgatiores mēte sordidiores
 se iudicant. col. xvij. ca. xxj.
 puritatē mentis et corporis cōs
 seruantiā. lib. v. ca. x.
 puritatem cordis itēte custo
 dire docet. lib. v. ca. xv.
 puritatis perfecte statū quo re

titere possim⁹. lib. vi. ca. xxj.
 puritate cordis deo parare de
 bemus. lib. vj. ca. ix.
 puritatis perfecte indicij. lib.
 vi. cap. f.
 puritas carnis sine mundicia
 cordis obtineri non pōt. lib.
 vj. cap. xij.
 puritas qualiter custodiatur.
 lib. vj. cap. xij.
 puritatis vere quis sit finis. li.
 vj. cap. xx.
 puritatis consequēde sentoy
 traditio. lib. xij. ca. xij.
 puritatis castitatis directiōis
 et paciētie acquisitio. col. iij.
 ca. vij. vel. xij.
 puritatē cordis tota frute ac
 q̄rere debem⁹. col. f. ca. v.
 De litera. Q.



Quadrage

Quadragesima cur diuerso die
 numero obseruetur. col.
 xxj. ca. xxvij.
 Quadragesima cur vocetur cū
 triginta sex diebus tñ ielu
 netur. col. xxj. ca. xxvij.
 Quadragesime legē supgrediū
 tur perfecti. col. xxj. ca. xxx.
 Quadragesime causa et initiū.
 col. xxj. cap. xxx.
 Quadragesimali tēpore mari
 me temptat⁹ monachi. col.
 xxj. ca. xxvij.
 Quēlio soluit deuotis ofoni

bus. lib. v. ca. xxxij.
 Quēlio q̄ sit monacho scopos⁹
 et quis sit status. col. f. ca. ij.
 Quēstionis iā dicte solutio. col.
 la. f. ca. iij.
 Quēstio de efficientia virtutū.
 col. f. ca. ix.
 Quēstio de piēnerantia spirita
 lis theotie. col. i. ca. xij.
 Quēstio de cogitationum mos
 bilitate. col. f. ca. xxj.
 Quēstio de acq̄rēda vera discre
 tione. col. f. ca. ix.
 Quēstio de refectionis mō. col.
 ij. cap. vij.
 Quēstio de libero arbitrio et
 gratia dei. colla. iij. ca. xj.
 Qd de eo. Caro concupiscit a da
 uersus sp̄m et sp̄s aduersus
 carnem. col. iij. ca. vij.
 Quēstio quid intersit inter car
 nale et male. col. iij. ca. xvij.
 Quēstio cur dens patiat sc̄os
 viros a latrāculis interfici.
 col. vj. cap. f.
 Quēstio an re⁹ teneat qui iustū
 interficit cū iust⁹ inde merita
 tū habeat. col. iij. ca. vij.
 Quēstio de mobilitate anime et
 pugna celestis nequitiarū.
 col. vj. ca. vij.
 Quēstio super afe et demonū cō
 tunctione. col. vj. ca. ix.
 Quēstio virū demones inter se
 impugnationis ordinez fera
 uēt. col. vj. ca. xvij.
 Quēstio de differētia nequitiā
 rū celestis. col. vj. ca. ij.
 Quēstio quō ad perpetuū dz
 ff iij

memoria puenire possimus.
col. r. cap. viij.

Questio quo spiritalis cogita-
tiones immobiliter teneant.
col. r. cap. xij.

Questio cur affectus timoris et
spei dicat imperfectus coll.
rj. cap. xj.

Questio de consummatione ca-
sitatis. col. rj. ca. xiiij.

Questio an corporis motu possi-
mus dormientes euadere. col.
rj. cap. ix.

Questio in quo tpe castitas pfi-
ci possit. col. rj. ca. xiiij.

Questio quare merita virtutum
no deputetur industrie labo-
rantis. col. rj. ca. ij.

Questio quo gentiles absqz dei
gratia dicantur castimoniam
habuisse. col. rj. ca. iij.

Questio de cenobij et solitudi-
nis fructu. col. rj. ca. vij.

Questio de remedio illoru qz ci-
to de cenobijs discesserint.
col. rj. cap. xj.

Questio an castitas sicut et cete-
re passiones debeant expli-
cari. col. rj. c. xv.

Questio de fine pnie et satisfac-
tionis indicio. col. rj. ca. iij.

Questio vtru pro cordis copin-
tione remittenda sint pec-
cata. col. rj. ca. vj.

Qd de diuersa obseruatione qz
dragefime. col. rj. ca. xiiij.

Quinquagesime diebus cur no
ieiunetur i egypto. collatio.
rj. cap. rj. z. rj.

De litera. R.



Retrachia

totia monachor. lib.
j. cap. vj.

Reconciliari fratribz
debemus. lib. vij. ca. riiij.

Regnu dei z regnu diaboli des-
cribitur. colla. j. cap. xiiij.

Regularis obseruatiã fin quã
modu debeat teneri. li. j. c. ix.

Remedia contra fornicationẽ.
lib. vj. cap. iij.

Remedia qbus possit puritas
manere. lib. vj. ca. riiij.

Remedia contra auaritiã. lib.
vj. cap. xxx.

Remedia quibus ira eradicar
re possimus. col. rj. ca. j. Et
lib. viij. cap. xxi.

Remedia qbz tristitia exterminare
possimus. lib. ix. c. riiij.

Remedia qz acidia. lib. r. c. r. v.

Remedia qbz vanã gloriã vira-
re possimus. lib. rj. ca. xvij.

Remedia aduersus morbu sus-
perbie. lib. rj. ca. xxxij.

Remedia castitatis cõseruãde.
col. rj. cap. xvj.

Remedia illoru qui idoneos se
iudicant ad docendum. col.
rj. ca. xvj.

Remedys multis iuitamar ad
eterna salutẽ. col. r. ca. vij.

Remissio qz utilis sit in aduẽtu
fratrum. col. rj. ca. r.

Remissionis utilitatẽ Joannes
euãgelista narrat. col. rj. ca.
cap. rj.

Renunciatiõ singulari perfe-
ctio qõ apprehẽdenda sit col.
la. ij. ca. vj.

Renũciãns nõ dz se iactare de-
relictis vel allatis ad mona-
steriũ. lib. iij. ca. iij. z. iij.

Renũciãns male in quo differat
a nõ renũciãte. li. vj. ca. xv.

Renũciatio apostolorũ z pumi-
tine ecclesie. lib. vj. ca. xvj.

Renũciãns non dz abdicata
resumere. lib. vj. ca. xvij.

Renũciatiõnũ tria sunt gene-
ra. col. iij. ca. iij.

Renũciatiõnũ triũ expositio.
col. iij. cap. vj.

Renũciãtibz perfecte quõ
centuplum promittat in hoc
mũdo. col. rj. ca. xvj.

Ruina duoz frim ob discretio-
nis imperitiã. col. ij. ca. vj.

Ruina subitanea nemo colla-
bitur. col. vj. ca. xvij.

De litera. S.



Sarabaita

rũ pncipiũ z quersa-
rio. col. r. ca. vj.

Sacramento corpis
xpi pctores nõ oes puiãtur.
col. rj. cap. xvj.

Scdõs viros in qz debeamz ad-
mirari. colla. xv. ca. ij.

Scdi viri duri ac pñaces esse
nõ pnt. col. rj. ca. xvij.

Sancti multi esse pnt. sz absqz
pctõ nemo nisi chũstus. col.
rj. cap. ix.

Sancti oes nõ stitunt sz veri

tates carnis peccati suscep-
rũt. col. rj. ca. rj.

Satisfactiõnis firmaz indicium.
col. r. ca. r.

Sarum magnũ ad abbatis im-
periũ adnotat abbas ioans
nẽs. lib. iij. ca. xvj.

Statute sufficientie parcitates
nullus audet excedere. lib.
iij. ca. riiij.

Senectusis vltime pseuerãtia
in monasterijs egyptiqz. li.
iij. cap. ij.

Senex indiscretus desperatio-
nẽ adducit iuueni seprato.
col. ij. cap. riiij.

Serapio narrat furtũ suũ in iu-
uẽtute emissum. col. ij. ca. rj.

Serapio antromorphitarũ he-
resiz ex simplicitate p̄traxit.
col. r. ca. iij.

Sermo sz auditiũ meritũ alio
qz tribuit. col. j. ca. riiij.

Sciẽtia scripturarũ qz studio af-
seqz possimz. lib. v. ca. r. r. iij.

Sciẽtia sine castitate obtineri
nõ põt. lib. vj. ca. xvij.

Sciẽtia legis magisterio dñi
confertur. col. iij. ca. riiij.

Sciẽtia religiosoz. col. rj. c. j.

Sciẽtia actuali ad spitalẽ sciẽ-
tiã peruenit. col. rj. ca. ix.

Sciẽtia spitalẽ nec tra dere
nec p̄cipere põt ala immun-
da. col. rj. ca. riiij.

Sciẽtia verã mali habere non
pnt. col. rj. ca. xvj.

Sciẽtia spitalis qbus ex cap-
tis infructuosa sit. col. rj. ca.

cap. xvij.
Sciētia spiritalis quō perpetua soliditate possit roborari. col. la. xiiij. ca. xiiij.
Sciētia spiritalis puritate castitatis possidet. col. xiiij. c. xvij.
Sciētie spiritalis varia sunt genera. col. xiiij. ca. vij.
Sciētie vere disciplinā quomodo apprehēdere debeamus. col. xiiij. ca. x.
Sciētie vere domū mundanū homo nō potest promereri. col. xiiij. cap. ix.
Scriptura diuina agro optimo paratur. col. vij. ca. iij.
Scripturarū sanctorū intellectus duplici sūa consistit. col. vij. cap. iij.
Scripturarū diuinarū multiplex intellectus. col. xiiij. c. xi.
Scripturarū succinctas non dē ppter infirmoz scādali munitari. col. xvij. ca. xv.
Signoz opera precellit vite pbitas. col. xv. ca. ix.
Sol nō occidat super iracundiā vestra: quō intelligatur. lib. vij. ca. ix.
Solitario quousdā vita periculosa. col. xvij. ca. vij.
Solitarū q̄ operationū eligere debeāt gñā. col. xvij. ca. iij.
Sopore retolutus increpatur. lib. v. ca. xxv.
Spiritus immundi quō humanis mētibus copulenti. col. vij. c. x.
Spiritus immundi quō energuminis dominantur. collatio, vij. cap. xij.

Spiritui penetrabilis esse nō potest. col. vij. ca. xij.
Spiritibus immūdis traditos spernere nō debemus. colla. vij. c. xxvij.
Spiritibus immūdis verari a cōione dñica cur separantur. col. vij. cap. xxi x.
Spiritibus veratos p̄ses nō repēlebāt a cōione. col. vij. c. xxx.
Spiritualis doctrine gratiā consequuntur plerūq̄ indigni. col. xiiij. cap. xix.
Sponsionis recordatio gignit magnāz anxietatē. col. xvij. cap. ij.
Sponsio in speleo p̄sepis domini facta. col. xvij. ca. v.
Status septuplex dirigens ad salutē. col. xiiij. ca. v.
Studium habēdi propriū miserabile. lib. iij. ca. xv.
Superbie duo sunt genera. lib. xii. cap. ij.
Superbia oēs virtutes aufert. lib. xij. ca. ij.
Superbia de archangelo fecit diaboli. lib. xij. ca. iij.
Superbia omniū vitioz fomites germinat. lib. xij. ca. v.
Superbie ritum tpe z origine p̄mū est. lib. xij. cap. vij.
Superbie malū ip̄m deū aduersariū hz. lib. xij. cap. vij.
Superbia diaboli x̄ps sua hūilitate extinguit. lib. xij. ca. vij.

Superbiā quomodo superare possumus. lib. xij. cap. ix.
Superba anima subdit diabolo illicienda. lib. xij. c. xxij.
Supbia spiritalis impugnat et carnales. lib. xij. cap. xxij.
Superbie carnalis descriptio. lib. xij. ca. xxv.
Superbia cuiusdam fratris. lib. xij. ca. xxvij.
Superbia tepefectus alij p̄esse desiderat. lib. xij. ca. xxx.
Supbiā quomodo vincere possumus. lib. xij. cap. xxxij.
Supbia quō p̄vera hūilitatē possit extingui. lib. xij. c. xxxij.
Superbie humane cōfusio. col. la. xiiij. cap. xvij.
Suscipiēdus in ordine quō probetur. lib. iij. ca. iij.
Suscipiēdi cur secus nihil permittant t̄ferre. lib. iij. c. iij.
Suscipere cur suis eruāt z alijs id manifestinētis. lib. iij. c. v.
Suscipere cur nō statim mittantur cōmisseri fratribus. lib. iij. capitulo. vij.
De litera. T.
Trāquilli t̄tas cordis in q̄ consistat. lib. vij. cap. xvij.
Trāquillitas cordis quātum sit appetenda. col. la. j. capi. vij.
Trāquillitas cordis absq̄ hūilitate non acquiritur. colla. xvij. capi. xiiij.
Trāquillitas b̄ada p̄solatione debemus reficere. col. ij. c. xij.
Trāquillitas tolerātia a solo deo tribuitur. col. ij. c. xvij.
Trāquillitas cōsolatio. col. la. vij. capi. vj.
Trāquillitas oēs homines triplici ratione. colla. vij. ca. xj.
Trāquillitas abbatis moysi. colla. vij. cap. xxvi.
Trāquillitas nullus sine dei p̄missis credēdus est. col. vij. ca. xxvij.
Trāquillitas p̄paliū h̄ subiecti miseriam sūt. col. vij. c. xxx.
Trāquillitas deus virtutū humani arbitriū experitur. col. xvij. cap. xiiij.
Trāquillitas incurfusio qd̄ utilitatis cōferat. col. xvij. ca. xxv.
Trāquillitas cur permittat deus ad resistēdū infirmos nouit. col. xvij. capi. xiiij.
Trāquillitas negligentia descripta. col. iij. cap. xij.
Trāquillitas monachi deteriores esse feculariū. col. iij. c. xix.
Trāquillitas abbatis iohannis. lib. v. cap. xxvij.
Trāquillitas contra spiritū accidit. lib. x. cap. vij.
Trāquillitas p̄tra eos q̄ abdicata repetit. lib. vij. cap. xij.
Trāquillitas quibus apostolus p̄cipit operari. lib. x. capi. xix.
Trāquillitas salomonis contra accidit. lib. ca. xxi.
Trāquillitas cōtra vanā gloriā. lib. v. capi. xij.
Trāquillitas a deo q̄ nihil b̄i sine adiutorio dei p̄ficere possunt.

lib. xij. cap. xvij.
 Vestimonia sup significatide o:
 cto vitiorum. col. y. cap. xv.
 Timore dei a scēdit ad charita
 rem. lib. iij. ca. xxix.
 Timoris dei perpetuitas a deo
 cōferatur. col. iij. cap. xvij.
 Timor q charitatis magnitudi
 ne generat. colla. x. ca. xij.
 Timor perfectus imperfecus
 elucidatur. col. x. cap. xij.
 Tristitia quātum dispēditur in
 ferat. libro. ix. cap. i.
 Tristitia quomodo debeat cu
 rari. libro. ix. cap. ij.
 Tristitia anime cui comparet.
 libro. ix. cap. iij.
 Tristitia vñ gñet. lib. ix. ca. iij.
 Tristitia que desperatōnē im
 portat. lib. ix. cap. ix.
 Tristitia i quo sit nobis vtilis.
 libro. ix. cap. x.
 Tristitia que sit sūm deū: r q sūm
 diaboli. lib. ix. cap. xi.
 Tristitia triplex salutaris dici
 tur: aliē norie. lib. ix. ca. xij.
 Tristitia r tra: etiaz solitarios
 vcrat. colla. v. cap. ix.
 Melitera. v.
Gloria gloria tem
 ptat i par
 te carnalit spiritali.
 lib. x. cap. ij.
 Gloria gloria multi
 plex est. lib. xi. cap. iij.
 Gloria gloria spūgnat a dextris
 r a sinistris. lib. xi. cap. iij.
 Gloria gloria cū comparetur.
 lib. x. cap. v.

Uana gloria nec beneficio solitu
 ditus extinguit. lib. xi. ca. vi.
 Uana gloria cū dīcta fuerit acri
 fūrgit ad luctamē. l. xi. c. vij.
 Uana gloria nec eremo nec cōtate
 deseruet. lib. xi. cap. viij.
 Uana gloria mixta virtutib⁹ peri
 culosior est. lib. xi. cap. ix.
 Uana gloria qbus modis mona
 chū pulset. lib. xi. cap. xij.
 Uana gloria quō suggerat de
 ricat⁹ gradū. lib. xi. ca. xij.
 Uana gloriae supbia sine muni
 sterio corporali p̄ficiunt. col
 latione. v. cap. vj.
 Uana gloria quō mentem ines
 briet. lib. xi. cap. xv.
 Uana gloria in quo sit vtilis. col
 latio. v. cap. xij.
 Uana gloria in s̄bo dei oi cau
 tōde d̄vitari. col. xij. c. xvij.
 Uanigloriū nō possunt vere scie
 donū p̄mereri. col. xij. c. ix.
 Uenialib⁹ p̄ctis carere nō pos
 sumus. col. xij. cap. xij.
 Uenialib⁹ p̄ctōrū nūq̄ deesse po
 terit penitēdo. col. x. ca. xi.
 Verbu dei supbi r tepidi negli
 genter audiūt. col. xij. c. iij.
 Verbu dei p̄dicantes r operib⁹
 virtuosis inherētes. coll. xij.
 Veritas optimū examē. colla.
 xvi. cap. x.
 Veritas qbusda nocuit mēda
 cium profuit. col. xvij. ca. xx.
 Vestis monachorū q̄lis esse de
 beat. lib. i. cap. ij.
 Vestimenta nouitiorū quare re

seruentur. li. iij. cap. vi.
 Vestigia et monita q̄z imitari
 debeam⁹. colla. ij. cap. ix. r. x.
 Vitiorum cause pene ab oibus
 ignoratur. lib. v. capitulo. ij.
 Vitia curari nō p̄nt nisi cōe eoz
 fuerit publicate. lib. xi. c. xvij.
 Vitioz expositio q̄ p supbiis ge
 nerant. libro. xij. cap. xvij.
 Vitia q̄ extra naturalem motū
 cōtrahunt a nobis. libro. vij.
 Vitia naturalia sine creatōis i
 iuria s̄unt nobis. li. vij. c. iij.
 Vitia octo principalia. collatioe
 v. capitulo. ij.
 Vitioz duo sunt ḡna r quadri
 p̄ta efficiētia. col. v. cap. iij.
 Vitioz vniuscuiq̄s q̄ntas r ou
 go describitur. col. v. cap. xi.
 Vitia quō diuerso certamine ex
 pugnaredēam⁹. col. v. c. xij.
 Vitioz de victōria extolli nō de
 bemus. colla. v. ca. xv.
 Vitia nō nisi dei auxilio superā
 rur. colla. v. ca. xv.
 Vitiozum terras possidere quō
 nobis vtile sit. col. v. c. xvij.
 Vitiosos possessi miserabiliores s̄nt
 arripicis. col. vij. cap. xvij.
 Vitia trib⁹ modis vincuntur. col.
 xi. cap. vj.
 Vie nostre directio ex deo ē. col
 latione. iij. cap. xij.
 Vigiliis quō extēdāt p̄res vsq̄
 ad lucem. lib. ij. cap. xij.
 Vigilie sabbati paschalis mo d⁹
 r ordo. lib. iij. cap. vij. r. ix.
 Vigiliis longas p̄ferūt pp ver
 bi diuini auditi. col. xvij. c. f.
 Virginitas ḡnas h̄re volētes qd̄ fa
 cere debeant. col. xij. ca. vj.
 Virtutē quālibet a quo expetere
 debeam⁹. libro. v. capitulo. iij.
 Virtutū p̄fectionez nemo suis
 virib⁹ p̄t obtinere. libro. xij.
 Virtutū actio s̄z nō merces eo
 rum cessabit. col. f. cap. x.
 Virtutū p̄turitō q̄ ab vna ascen
 ditur ad aliā. col. xij. c. xvj.
 Virtus sanctos cur p̄mittat de
 iusticiā a latrōib⁹. col. vj. c. f.
 Virtute pbitas p̄cellit signoz ope
 ra. colla. xv. ca. ix.
 Virtutū multa sunt ḡna quib⁹
 de⁹ punit p̄ctōres. col. vj. c. f.
 Vocatio samuelis. col. ij. c. xij.
 Vocatio pauli apostoli. colla
 tione. ij. capitulo. xv.
 Vocatiōnū tria sunt genera. col
 la. iij. capitulo. iij.
 Vocatiōnū triuz expositio. col.
 iij. cap. iij. r. v.
 Vocatiōnū ḡna multiplex osten
 ditur. col. xij. cap. xv.
 Volūtatis bone affect⁹ a bonū
 nō cōdonatur. col. iij. ca. xv.
 Volūtatis bone initiū r p̄suma
 tio a dño est. col. iij. cap. xij.
 Volūtatis nra q̄ sit inter cōcupis
 scētiam carnis r spiritus pos
 nitur. col. iij. cap. xij.
 Volūtatis nra bona absq̄ gratia
 dei non dirigit. col. xij. ca. ix.
 Volūtate bona ay sequatur vel
 precedat ḡna dei. collatione.
 iij. capitulo. xj.

4. Notabilium dictorum Annotatio. &

Voluntas bona nec semper gr̃e Utilitas q̃ sit i naturalib⁹ vitiss
nec semper homini est depu- libro. viij. capi. iij.
tada. col. xliij. capi. xij. Utile nobis est interdū derelin-
Voluntate pp̃tiam subūciens qui a domino. col. iij. ca. vi.
fratris fortis e san⁹ dicit. col. Utilitas pugne carnis e spirit⁹
latio. xvi. capi. xxij. col. iij. capi. vij.
Voluntas operantis nō p̃cessus Utilitas q̃ ex colluctatione car-
opis debet intueri. col. xvij. nis e sp̃s ouis. col. iij. c. xij.
capitulo. xi. Uxorē hortatur vt abienniciet
theonas. col. xxj. ca. vij.
Volūtatē p̃cepte obstinatio re- Uxorē dimittit e ad monaste-
tineri nō d̃y. col. xvij. ca. xxij. rii peruolat. col. xxj. ca. ix.

Volūtatē e nō factū faci inspe- C̃xplicit annotatio notabilis
ctor est deus. col. xvij. ca. xxij. estibus generat. col. xij. ca. v. sententiarum huius operis.

Quos op⁹ hoc libros teneat cognoscere si vis
Et quid quisq; tenet subscriptos p̃lege versus.

Celsa ris imperio famuletur romulus orbis:
Et paribus studijs sub materialibus armis
Diles tetricus sibi seruiat atq; latinus:
Angens rem publicam consueto robore nostram.
Est ego vir tenuis non vtens talibus armis:
Perpetuis votis cum fratribus odilo nostris:
Augusto opto meo deuotus tempore cuncto:
Vitam virtutem pacem simul atq; salutem.
Et ne cum pacis sibi bella gerenti inimicis
Semper amans ocl̃ videar minus auxiliari:
Offero de nostris quoq; spiritualibus armis.
Munus per paruum sed eorum mentibus aptum.
Dilicite sacre decoret quos balneus ille:
Christus discipulos quo iussit cingere lumbos.
En tibi questos iam dudum diue libellos:
Implens promissum: collegit corpus in vnum:
Unius ore viri quos spiritus inclutus auctori
Obtulit ecclesie diuo pio munere matris:
Que sine fine suis eterno prospicit vsa.
Dentq; bis senos presenti corpore libros
Espicias queso: sequitur q̃ congruus ordo.

Primus habet: monachis habitus quis debeat esse
Regula p̃s allendiq; modis datur inde secundo.
Terminus hoc iterum describit plenus ip̃sum.
Informataq; nouos per singula quartus alumnos.
Otero quidem reliqui quos cernis adhuc superesse.
In se concludunt numerum totidem vitiorum:
Persequiturq; suum proprio syntagmate monstrum:
Unusquisq; liber: dans quid sit cuive capendum.
Hos collata patrum celebrat sermone puorum.
In duplici forma comitantur bis duodena.
Horum quodq; tibi quid honestum conferat audi.
Primus enim moyses in p̃mitis scire duobus
Dat: que sit destinatio: debeat aut fore finis:
Discretusq; iuber super omnia viuere fratres.
Pasnūtius monachum docet inde relinquere mūdum:
Corporis illecebre daniele dicente resisse.
Serapion iterum notat octo lues vitiorum.
Sanctorum loquitur de morte theodorus abbas.
Carpitur improbitas sathane vaga mentis Sereno.
Et de spiritibus traduntur multa sinistris.
Hortatur fratres Isaac collatio bina:
Orandum pure cum cordis simplicitate.
Quid sit perfectum: quid casum: quid vte parari
Seruariq; deo valeat custodere docemur
Collatis trinis p̃ceptis cheremonis.
At summi veri divina cognitione.
Deq; charismatibus confert tibi nesteros abbas.
Dicit amicitie Joseph firmissima iura:
Monstrans p̃terea que diffinitio vera.
Est genera hinc pyamon tria p̃sequitur monachorum:
Vite communis de sine vel ana choreis:
Colloquitur salubus collatio multa Joānis.
Crimina purgandi condis p̃cepta p̃ynasti.
Viuere maiori vena: quinquagesimali
Tempore concedit theonas: absoluit e illud:
Accedant nobis qua re phantasmata noctis:
Et cur sepe malum quod nolumus hoc operamur:
Concludunt omnes seniorum traditiones.
Sermones ab iāq; de carnis lege domando.

Disertissimi Johānis Eremitę q̄ Cassia
nus dicit: in duodecim libros de institutis ce
nobioꝝ. ⁊ de octo principalū vitioꝝ remedijs
ad Castorē episcopū prefatio feliciter incipit.

Veteris instrumēti narrat historia: sa
piētissimū Salomonē post
acceptā diuinit⁹ sapiētis p̄uideris q̄ multā
nimis: ⁊ latitudine cordis q̄ si arenas ma
ris innumerabilis: ita vt dñi testimonio nul
lus ei similis retroactis tēporib⁹ extitisse:
neq; post eū surrecturus esse dicatur: illud magnificentum s. Reg.
dño templū extruere cupientem: alienigeni regis. Tyri v.
auxilium poposcisse. Qui nullo ad se byzā filio mulie
ris vidue: quicquid diuina sapiētia suggerente p̄clarū
in templo dñi: vel in sacris vasis moliebatur in iustitio
er⁹ ac dispositioe p̄fecit. Si ergo ille vniuersis regibus ter
re sublimior p̄ncipat⁹ ⁊ israelitici generis nobilior excel
lentiorq; p̄gentes: illaq; sapiētia diuinit⁹ insp̄rata: que
cunctorū orientaliū et egyptioꝝ disciplinas ⁊ insti
tuta superabat: nequaq; pauperis atq; alienigenę viri
cōsiliū dedignatur: recte etiā tu his erudit⁹ exēplis: bea
tissime papa Castor: verū ac rationale deo tēplū: non
lapidib⁹ insensibilibus: sed sanctorū viroꝝ congrega
tione: nec tēporale ⁊ corruptibile: sed eternum atq; inex
pugnabile edificare disponēs: vasa etiā p̄ciosissima do
mino cupiēs cōsecrare: nō multo auri metallo argētiue
constata q̄ post rex babiloni⁹ cępta cōcubinarum sua
rum ac p̄ncipiū deputer voluptati: sed animab⁹ sanctis
q̄ innocentie: iustitie ⁊ castitatis integritate fulgētes: re
gem xpm̄ i semetipsis circūferant commorantem: egenū
me omniq; ex parte pauperū: ad communē tantū
operis dignaris adiscere. In p̄uicia siqdē tua cenos
bionum ex parte orientaliū: maximeq; egyptioꝝ volēs
instituta fundare: cū sis ipse cunctis virtutib⁹ scientia:
q; perfect⁹: ⁊ vniuersis ita refert⁹ diuitijs spiritalib⁹: vt
perfectionē querentibus satis abunde q; non modo tu⁹

fermo: sed etiā sōls vita sufficiat ad exēplū: me quoq;
 elinguem & pauperes: nisi me hec fiducia tue sanctitatis ani-
 maret & sponso: q̄ vel tibi hec nuge foret accepte quales
 scūs sunt: vel eas p̄gregationi fratru in nouello t̄m mo-
 nasterio cōmōrantū deputares. Qui si quid a nobis ma-
 nus fossitā caute prolatum fuerit: & pie relegant & cum-
 venia indulgētiore sustentent. si dem potius mei feroci-
 nis q̄ venustatē eloquij requirētes. Quā propter beatis-
 sime papa: vnicum religiōis & humilitatis exēplar: tua
 p̄ibus animatus: km vires ingenij t̄m opus qd̄ in iun-
 gie aggressi ar: & ea q̄ omnimodis tracta relicta sunt ab
 anteriorib⁹ nostris: vrpote q̄ audita potit⁹ q̄ experta de-
 scribere tēptauerūt: velut rudi monasterio: & veritatē si-
 cientib⁹ intimabo. Nec plane mirabilem dei signōiq;
 narrationē studebo contētere: q̄ quīs multa p̄ seniores
 nostros & incredibilia nō sōlū audierimus: verū etiā sub-
 obtutibus nostris perspexerim⁹ impleta: t̄m his omnib⁹
 pretermisissis: que legētib⁹ preter admirationem. nihil
 ampli⁹ ad instructionē perfecte vite conferunt. instituta
 eorū t̄m modo ac monasteriorū regulas: maximeq; p̄nci-
 palū vitiorū que octo ab eis designātur: ouigines & cau-
 sas: curatiōesq; km traditōnes eorū: quantū dño ad iu-
 uante potuero fideliter explicare contēdā. Propositum
 siquidē mihi est: non de mirabilibus dei s̄ de correptiōe
 morū nostrorū & consummatione vite p̄fecte: km ea que
 a senioribus nostris accepimus pauca differere. In eo
 q̄ p̄ceptis tuis satisfacere studebo: vt si quid forte nō
 km typū maioriū antiquissima cōstitūtiōe fundatū: sed
 pio arbitrio vniuscuiusq; institutiōis monasteriū: vel di-
 minutū vel additū in istis regionib⁹ cōprobauero: km
 eā quam vidimus monasteriorū regulam per egyptū
 vel palestīnam antiquitus fundatorum: si deli sermone
 vel adiciā vel recidā. Nequa q̄ enim credas rationabi-
 lins quippiā vel perfectius p̄sūtitiōnem nouellā in occi-
 dentis galliā partib⁹ reperire potuissē: q̄ illa sunt in-
 stituta: in quibus ab erodidio predicationis apostolice
 a sanctis ac spiritalibus patrib⁹ fundata monasteria
 ad nos vsq; perdurant. Illā sane moderationē opuscula
 to huic inserere presūmā: vt ea que km egyptiorū regulā

fermo: sed etiā sōls vita sufficiat ad exēplū: me quoq;
 elinguem & pauperes: nisi me hec fiducia tue sanctitatis ani-
 maret & sponso: q̄ vel tibi hec nuge foret accepte quales
 scūs sunt: vel eas p̄gregationi fratru in nouello t̄m mo-
 nasterio cōmōrantū deputares. Qui si quid a nobis ma-
 nus fossitā caute prolatum fuerit: & pie relegant & cum-
 venia indulgētiore sustentent. si dem potius mei feroci-
 nis q̄ venustatē eloquij requirētes. Quā propter beatis-
 sime papa: vnicum religiōis & humilitatis exēplar: tua
 p̄ibus animatus: km vires ingenij t̄m opus qd̄ in iun-
 gie aggressi ar: & ea q̄ omnimodis tracta relicta sunt ab
 anteriorib⁹ nostris: vrpote q̄ audita potit⁹ q̄ experta de-
 scribere tēptauerūt: velut rudi monasterio: & veritatē si-
 cientib⁹ intimabo. Nec plane mirabilem dei signōiq;
 narrationē studebo contētere: q̄ quīs multa p̄ seniores
 nostros & incredibilia nō sōlū audierimus: verū etiā sub-
 obtutibus nostris perspexerim⁹ impleta: t̄m his omnib⁹
 pretermisissis: que legētib⁹ preter admirationem. nihil
 ampli⁹ ad instructionē perfecte vite conferunt. instituta
 eorū t̄m modo ac monasteriorū regulas: maximeq; p̄nci-
 palū vitiorū que octo ab eis designātur: ouigines & cau-
 sas: curatiōesq; km traditōnes eorū: quantū dño ad iu-
 uante potuero fideliter explicare contēdā. Propositum
 siquidē mihi est: non de mirabilibus dei s̄ de correptiōe
 morū nostrorū & consummatione vite p̄fecte: km ea que
 a senioribus nostris accepimus pauca differere. In eo
 q̄ p̄ceptis tuis satisfacere studebo: vt si quid forte nō
 km typū maioriū antiquissima cōstitūtiōe fundatū: sed
 pio arbitrio vniuscuiusq; institutiōis monasteriū: vel di-
 minutū vel additū in istis regionib⁹ cōprobauero: km
 eā quam vidimus monasteriorū regulam per egyptū
 vel palestīnam antiquitus fundatorum: si deli sermone
 vel adiciā vel recidā. Nequa q̄ enim credas rationabi-
 lins quippiā vel perfectius p̄sūtitiōnem nouellā in occi-
 dentis galliā partib⁹ reperire potuissē: q̄ illa sunt in-
 stituta: in quibus ab erodidio predicationis apostolice
 a sanctis ac spiritalibus patrib⁹ fundata monasteria
 ad nos vsq; perdurant. Illā sane moderationē opuscula
 to huic inserere presūmā: vt ea que km egyptiorū regulā

✠ Annotatio capitulorum. ✠

seu pro asperitate aerum: seu p̄ difficultate ac diuersitate motuū impossibilia i his regionib⁹ vel dura vel ardua comprobauero: institutis monasteriorū q̄ per palestinam vel in egyptorū partem habentur: aliquatenus tenuerem quia si rationabilis possibilium mensura seruetur: eadem obseruantie perfectio est etiam in impari facultate.

✠ Explicit prefatio.

✠ Incipit annotatio capitulorum primi libri de habitu monachorum.

Capitulum. i. Prohemiale.

- ij De cingulo monachi.
- iii De veste monachi.
- iiii De cucullis egyptiorum.
- v De colobis egyptiorum.
- vi De rebzachtarosis.
- vii De manibus eorum.
- viii De melote ⁊ pelle caprina.
- ix De baculo.
- x De calciamentis.
- xi De temperamento obseruantie que h̄raerū quilitatem vel vitam prouincie sit tenenda.
- xii De cingulo spiritali ⁊ sacramento ipsius.

✠ Explicit annotatio capitulorum.

✠ Liber primus. ✠

✠ Incipit liber primus de habitu monachi

✠ Prohemiale. Capitulum. i.

De institutis ac regulis monasteriorū dicturi: vnde cōpetentius donante deo q̄ ex ipso habitu monachorum sumemus exordium. Quorum interiorē cultum consequenter tunc poterimus exponere: cui⁹ exteriori ornatu sub oculorum depinxerimus obtutibus.

✠ De cingulo monachi. Capitulum. ii.

Taq̄ monachū vt militē xp̄i i p̄cinctu semp̄ belli positi: accitis lūbis iugiter oportet incedere. hoc em̄ habitu etiā illos ambulasse q̄ i veteri testamēto professionis hui⁹ fundā nere primordia: helia scilicet ⁊ helisai: diuinarum scripturarū auctoritate mōstratur: ac deinceps principes auctoresq̄ testamēti noui. Iohannem vtz petru ⁊ paulū: ceterosq̄ eiusdē ordinis viros taliter incessisse cognoscimus. Quoru prior q̄ in veteri testamēto virginittatis iam flores ⁊ castimonte continētiq̄ p̄ figurabat exempla: cū fuisset a domino missus ad increpandos nuncios ochozie sacrilegi regi israel: eo q̄ egritudine prepedir⁹ super statū salutis sue beelzebub desaccaron cōsulere destinasset: idcirco eis occurrēs idē propheta descēsū de lecto ei⁹ i quo cōciderat denegasset: decubēti regi exposita vestitus qualitate compert⁹ est. Reuersos em̄ ad senūcios ac referētes sibi p̄phete sententiā: sciscitatus est cuius esset figure et habitus vir q̄ occurrisset eis: et locutus fuisset huiusmodi verba. Vir iquitur pilosus: et zona pellicea accintus remib⁹. Et quo habitu confestim rex cōtēplatus hominem dei ait: helias thelites. est: zone videlicet idcirco ⁊ hirsuti incultiq̄ corpis specie virū dei inauditanter agnosces eo quod istud ei iter tor israelitici populi militia cōmōtati: cui⁹ propriū ac velut quoddā impressum speciale signum p̄petuo cōhereret. De Iohanne quoq̄ qui veteris nouiq̄ testamēti velut quidā sacratissimus limes finis

4. Re.

initium pcellit: ita euangelista narrante cognoscimus
 Mat. 3 Ipse aut Johanes habebat vestimentum de pills came
 et Wat. 3 Iosus: et zozas pelliceam circa lumbos suos. Petro et in cu-
 stodia carceris ab herode detruso et ad necem die po-
 Scf. 1. 2. stero pducendo: angelo assistente precipitur. Precingere: et
 calcia te caligas tuas. Quod ut faceret neq; monuit:
 set eu angelus dei: nisi vidisset enim ob refectionem nos-
 trurne q; etis paulisper defecta membra solita ciguli ob-
 strictione laxasse. Paulu quoq; ascendente hierosolimam
 et protinus a iudeis in vincula mittendi. Agab^{us} ppheta
 reperitis cesareis: subiato eius cingulo: manus suas
 ligans ac pedes: vt gestu corporis sui passionis eius p-
 figura ret iniurias: ait. hec dixit sps sanctus. Uru cui^{us}
 Mcf. 1. 1. est zona hec sic alligabit iudei in hierusalem: et tradet
 in manus gentium. Quod vtiq; a propheta pferri mi-
 nime potuisset: dicere: Uru cuius est zona hec: nisi pau-
 lus eam libis suis indolenter solutus fuisset aptare.

De veste monachi. Capitulum. iij.



Estis quosq; sit monachi q; corp^{us} ategat
 tm ac repellat munditatis pereculia: et
 frigus retundat iniuriam: non q; semina-
 ria vanitatis aut electiois enutriet. Ita
 eo de apostolo predicare. habentes autē
 alimēta et operimēta his cōtenti simus.

Operimenta inquit nō vestimenta: vt q; buldā laniis
 exemplarib^{us} nō propie contineat. neque corpus operiat
 tm: non que amictus gloria blādiatur: ita vilia vt nul-
 la coloris vel habitus nouitate inter ceteros huius p-
 positi viros habeant insignia: ita studiosis a curatio-
 nibus aliena: vt nullis rursum sint affecta: tis per incur-
 riā sordibus decolora. postremo sic ab huius mundi se-
 parent ornatur: vt cultui seruoium dei in omnibus cōta
 perseueret. Quicquid enim inter famulos dei preumi-
 tur ab vno vel paucis: nec catholice per omne corpus
 fraternitatis tenetur: aut iugiuum aut elatū est: et pro-
 pter hoc noxium iudicā dū est: magisq; speciem vanita-
 tis q; virtutis ostēdant. Et idcirco hec que nec a veteri-
 bus sanctis: qui huius professionis iunna mēta iecerūt:

neq; a patrib^{us} nri tēporis qui eor^{um} per successiones insti-
 tuta nūc vsq; custodiunt tradita videmus exēpta vt su-
 persua et inutilia nos q; rescare conueniet. Quāobrem
 ciliamā vestem velut circumspecta cunctis atq; notabi-
 lem: et q; ex hoc ipso nō solū nulla spiritali possit emolu-
 menta conferre: sed etiā elationis concipere vanitatem
 queq; ad necessariū operis exercitiū: in quo monachum
 semper impigrū expeditumq; oportet incedere: inabilis
 atq; inepta sit oimodis reuertant. Quō si quosdam hoc
 amictu circūdatos. audim^{us} pbabiles extitisse: nō ex eo
 nobis monasterior^{um} est regla sancieda: vel antiqua sana-
 eor^{um} patrū sunt perturbanda decreta: q; pauci presu-
 mētes altara virtutū pūilegio: ne in his quidē q; nō sim
 catholica regulā ab eis usurpata sunt: rephēdi debe-
 re credunt. Sñali nāq; oim cōstitutioni paucorū non dy
 preponi nec preiudicare sententia. Illis est. debem^{us} ins-
 tituris ac regulis indubitata fidem et inuisissam obe-
 dientiam per omnia cōmodare: nō quas paucor^{um} volū-
 tas intulit sed quas vetustas tātor^{um} tēpor^{um}: et innumero-
 sras sanctorū patrū cōcordi definitione in posterū ppa-
 gant. Nec hoc sane piudicare nobis dy ad quotidiane
 quersationis exēplū: quod vē Jozā sacrilegus rex israel
 ceteruis hostiū circūseptus: scissa veste ciliū hat misse
 perhibetur intrinsecus: vel qd minime ad mitigādā dei
 sententiā q; in eos illata fuerat per prophetā ciliū aspe-
 ritate velati sunt cum et ille ita intrinsecus latēter indu-
 tus eo fuisse monstratur vt nisi scisso desaper vestimēto
 a nemine prius potuisset intelligi: et isti eo tēpore ope-
 rimentum ciliū ostentatē: quo cūctis inperimminente
 vibus euerfione lugētib^{us}: eodēq; amictu circūdatas:
 nullus posset a quoquam ostentatōe notari. Quia nisi
 insolens sit diuersitas: non offendit equalitas.

4. Re.
6. Jone,

De cucullis egyptior. Capitulum. iij.



Ant p̄reca qdā Lipo egyptior habitu: nō tm
 ad curā corporis quantū ad morū iornulā cō-
 gruetia: q; simplicitatis et inocētie obseruatiā
 et in ipa vestit^{us} qualitate teneat. Cucullis nā-
 q; per paruis vsq; ad ceruices humerotumq;

demissis confinia: quibus tantum capita contegant: in-
desinenter diebus vtuntur ac noctibus: scilicet vt inno-
centia & simplicitate paruulorum iugiter custodire etiā
imitatione ipsius velaminis commoneant. Qui reuerſi
ad infantiam christi cūctis horis cum affectu ac virtute
decantant. Domine non est exaltatum cor meum: neq;
elati sunt oculi mei: neq; ambulavi in magnis neq; in
mirabilibus super me. Si nō humiliter sentiebam: sed
exaltavi animā meam. Sicut ablactatus est super ma-
tre sua ita retributo in anima mea.

De colobis egyptiorū. Capitulum v.

Colobis q; lineis induti q̄ vir ad cubitorum
uma pertingit nudas de reliquo circumferſit
manus vt amputatos h̄re eos actus & opera
mūdi hui' suggerat abscisso manicar: & ab
omni cōuersatione terrena mortificatos eos
velaminis linei doceat indumētū: audiantq; hoc p̄ apo-
stolā quoside dicēt sibi. Mortificate mēbra vestra que
sunt super terrā. Illud q; ipso habitu protestare. Mor-
tui enī estis: & vita vestra abscondita est cū xp̄o in deo.
Et iterū. Quis aut iam nō ego: viuit vero in me xp̄s. Ad
hi quidem mundus crucifixus est: ego mundo.

De rebrachiatoris. Capitulum vi.

Cstant etiam resticulas duplices laneo ple-
xas sub regmine: quas greci analaboys: nos
vero succinctoria seu reūmicula vel p̄rie re-
brachiaroua possumus appellare. Que defē-
dentia per summa ceruicis & a laterib; colli
diuisa vt rarūq; alarū sinus ambiunt atq; hinc inde
succingunt: vt constringentia latitudinem vestimēti ad
corpus contrahant atq; coniungant: et ita constrictis
brachijs impigri ad omne opus expeditiq; red dantur:
illud apostoli p̄ceptum studentes omni virtute com-
plere. Quia non solum mihi: sed etiam his qui mecum
sunt ministraverunt manus iste. Neq; gratis panem ab
aliquo manducauimus sed in labore & fatigatione no-
cte ac die operantes: ne quem vestrum grauaremus. Et
si quis non vult operari: nec manducet.

Col. 3.
Ibidē.
Gal. ij.
Ibidē.
6.

Anala
boys.

Act. 20.
2. the.
30.

De mortibus eorū. Capitulum vii.

Mortibus eorū. Capitulum vii.
Ost hec angusto palliolo tā amict' humi-
litate q; vtilitate p̄cij compēditiq; sectātes:
colla pariter atq; h̄eros tegunt: q̄ maior
tes tā nostro q; ipsorū nuncupant eloquio:
& ita planetarum atq; birrhorum precia
simul ambitionemq; declinant.

De melote & pelle caprina. Cap. viii.

Melote est habit' eorū pellis caprina q̄ melo-
tes vel pera appellat: & baculus q̄ gestant ad
imitationem eorū qui professionis huius p̄fi-
gurare lincea in veteri testamēto. De qui-
bus apostolus. Circūierūt inquit in melotis
& in pellibus capinis: egentes angustiā: afflicti: quib; deb. 2.
dignus nō erat mūdus: in solitudinib; errātes: & in mō-
tib; & in spelūcis & in cauernis terre. Qui tñ habit' pel-
lis capine significat mortificata omni petulātia carna-
liū passionū: debere eos in summa virtutū grauitate
consistere: nec quicq; petulcum vel calidum inuentū
ac mobilitatis antique in eorum corpore residere.

De baculo. Capitulum ix.

Baculo. Capitulum ix.
Am & baculum gestasse eos dē viros etiam
belliciosos qui vnus ex ipsis est: docet: cū di-
cit ad grezi puerum suum mittēs eum ad
suscitandum filiū mulieris. Tolle baculū
meum: & currens vade pone eum super fa-
ciem pueri vt viuat. Quē vtiq; non dedis-
set ei propheta gestandū: nisi cū manu sua solitus effet
ingiter circūferre. Cui' gestatio spiritūalr monet nō q̄
debere eos inter tot oblatrantes vitioz canes: & inuisi-
biles nequitiarū spiritaliū bestias inermes incedere. De
q̄bus beatus dauid liberari posulās dicit. Ne iradas
dñe bestias animā confidentem tibi: sed irruentes eas
retundere: crucis signaculo ac longius propulsare: atq;
aduersum se semientes iugi membris dominice palliois:
& imitatione illius mortificationis extinguere.

De calciamentis eorum. Capitulum x.

4. Ro.
4.
Dē. 73.



Calciamēta nō velut iterdicta enāgelico p̄ces
pro recusantes cū s̄rmitas corpis vel matu-
rim⁹ h̄yemis rigor seu meridiani estus seruoq̄
exegerit: t̄m̄mō caligis suos munit pedes h̄
interpretātes vsu eaz̄ vel d̄tica p̄missioe signa-
ri vt si h̄ m̄s̄do p̄stituti cura ⁊ sollicitudine carnis hui⁹
oimōdis erunt eē nō possum⁹ nec ab ea penit⁹ p̄nalem⁹
absoluti: saltē occupatiōe leui ⁊ ipsitatiōe renui necessi-
tate corpis explicem⁹ ne vel ale n̄se pedes q̄ expedit ad
sp̄italē cursuz ⁊ p̄dicāda enāgelij pacē semp eē debēt pa-

*Can. 1. rati: q̄b⁹ post odore vnguentoz xpi currim⁹. ⁊ de q̄b⁹ da-
p̄s. 61. uid. Cucurrit i s̄ri. Et hieremis. Ego aut nō suz turba
die. 17. tus te sequēs. mortificis hui⁹ secti curis partamur inuol
Ro. 13. ut: de his sez cogitātes q̄ ad sup̄plēda necessitate nature
sz ad sup̄sua noziāq̄ p̄tinēt volūptatē. Qd̄ ita implebis
mus: si s̄m ap̄lm: carnis curā nō fecerim⁹ in desiderijs.
Quib⁹ t̄n caligis q̄ nāq̄ licito vranē: v̄pote d̄ti manda-
to p̄cessus: nequa q̄ t̄n pedibus eas inherere p̄mittūt cū
accedūt ad celebrāda seu p̄cipiēda sacrosancta myste-
ria. Illud estimātes etiā s̄m litterā custodiari debere: q̄b⁹
Exo. 3. b̄: ad moysen vel ad iesum filiū naue. Solue corrigiam
et Jo: calciamēti tui: locus em̄ in quo stas: terra sancta est.
In. 5.*

**De tēperamēto obseruatiē q̄ s̄m aerū qu-
silitatē vel vsum puincie sit tenēda. Cap. 11.**



Ec dicta sint: ne qd̄ p̄termisisse de egyptiorū
habitu videamur. Cetera a nobis tenēda s̄nt
illa t̄m̄mō q̄ v̄l locoz s̄nt v̄l puincie vsus ad-
mittit. Nā neq̄ calligis nos neq̄ colobijs seu
vna tunica esse p̄tios h̄yemis p̄mittit asperi-
tas: ⁊ puissimi cuculli velamē vel inelotis gestatio deri-
sum poti⁹ q̄ edificatiōe vllā vidētib⁹ cōparabit. Quas
propter illa x̄m q̄ superius cōmemorauim⁹ q̄q̄ sunt ⁊ hu-
militari p̄missis nostre ⁊ qualitatē aerū congruentia: a
nobis q̄ affectāda cōtemus: vt ois summa n̄stri vesti-
tus nō in nouitate habitus q̄ possit offendiculū hōibus
seculi huius inferre: sed honesta in vilitate consistat.

De cingulo spiritali ⁊ sacro ipsi⁹. La. 11.



Is itaq̄ vestimētis xpi miles idutus: nō s̄
uerit pas ob id se cinguli cōstrictioe mu-
nituz: vt ad cūctos vius ⁊ opera monas-
t̄ij nō solū mēre promptus sed etias ipso
habitu semp expectus incedat. Tāto nā
q̄ seruictio: circa spiritalē p̄fectū ac diu-
narum rerū sciētiam ⁊ cordis puritatē p̄babit: q̄to fue-
rit erga obediente studiū operisq̄ deuotior. Secundo
cognoscat etiā in ipso habitu cinguli inesse non parū
q̄ a se expectit sacramētū. Accincto em̄ libōtū: ⁊ ama-
bit⁹ pellis emotue significat eū mortificationē circūfer-
re mēbroz: in q̄bus libidinis atq̄ luxurie scminaria cō-
tinent: euangelicū illud mādātū q̄b⁹ d̄r. Sint lumbi ve: Luca.
s̄ri p̄cincti apostolica interpretatiōe ingri sibi semp: ⁊
intelligēs. Mortificate. i. mēbra vestra q̄ sunt sup̄tērra: Col. 3.
fornicatiōe: immundiciā: libidinē: concupiscentiā ma-
lā. Ideoq̄ illos tantūmodo legimus in scripturis sanc-
tis cingulo fuisse p̄cinctos: in q̄bus seminaria coitus
inueniūtur extincta: q̄q̄ illud beati d̄uid eloquisti ope
atq̄ virtute decētat. Quia factus sum sicut vter i puul: p̄. 118
na eo q̄ erasa medullit⁹ carne vitiorū emotūā exte-
ris hōis curē spūs virtute distēdāt. Et idcirco: i puina
significāter adiecit: q̄ sez nequa q̄ fuerint sola cordis
mortificatione cōtenti: verū etiā exterioris hōis motus
⁊ ipsius nature incentiua cōtinentē puina extrinsecus
accedēte h̄shuerint cōgelata: nullum iam distaxat s̄m
apostolum regnū peccati in tuo morali corpore susti-
nentes: nec gestantes carnem spiritui repugnātem. Ro. 8.

Explicat de habitu monachi liber primus.

**Incipit anotatio capituloz libri. 11. de ca-
nonico nocturnarū ofonū ⁊ psalmoz m̄d.
Ca. 1. Proemiale.**

- i De vniuersitate numeri qui ad decantādos psal-
mos per vniuersas puincias sit statutus.
- ii De vniuersitate regule per totā egyptū custodiā: ⁊
de electione corū qui fratrib⁹ p̄ponantur.
- iii Quod per egyptū ⁊ thebaidē duodenarius psal-
mozum numerus obseruetur.

✠ Liber secundus: ✠

- v De duodenario psalmodum numero angeli traditione suscepto.
- vi De consuetudine. xij. orationum.
- vij De disciplina orandi.
- viii De subsequente oratione post psalmum.
- ix De orationis statu super quo in collatione seniorum plenior reseruetur instructio.
- x Cum quanto silentio et breuitate orationes apud egyptios colligantur.
- xi Qua disciplina apud egyptios psalmi dicantur.
- xij Cur viuo psallente ceteri in synari sedeant: vel quali post hoc studio per cellulas suas vsq; ad lucē vigiliis extendant.
- xiii Quare post missas nocturnas dormire non oporteat.
- xiiii Quomodo in cellulis suis opus manuum et orationes pariter exerceant.
- xv Qua lege modestie post orationis missas vnusquisq; ad suam cellulam redeat. et cui subdatur increpationis qui aliter fecerit.
- xvi Quod nulli orare cum illo qui fuerit ab oratione suspensus liceat.
- xvii Quod his qui ad orationem fratres excitat hora solita debeat eos commoneare.
- xviii Quod a vespera sabbati vsq; ad vesperam diei domitice genus non sectantur.

Explicit annotatio capitulorum.

Incipit liber secundus de canonico nocturnarum orationum et psalmodum modo.

Prohemiale.

Cap. i.

Multiplici igitur hoc quod diximus cingulo christi miles accinctus interim quod modus canonicarum orationum et psalmodum sit in partibus orientis a sanctis patribus antiquitus statutus agnoscat. De qualitate vero earum vel quemadmodum orare secundum apostoli sententiam sine inter-

✠ De canonico nocturnarum. ✠

missioe possim: suis in locis cum seniorum collatione ceperimus exponere quantum dominus dederit profuerimus.

De diuersitate numeri quod ad decem ados psalmos per vniversas prouincias sit statum. Cap. ii.



Multos namque conperimus per alias regiones per metris hinc capacitate habentes quod de vltimo ait apostolus: cluz dei sed non finem scientiam super hac re diuersos typos ac regulas sibi et constituisse. Quidem enim vicenos seu tricenos psalmos: et hos ipsos antiphonarum prelatos melodis: et adiunctioe quidam modulationis: habere dici singulis noctibus censerunt. Alij hinc modum et excedere septauerunt nonnulli decem et octo. atque hinc modum diuersis in locis diuersum canonem agnouimus ipsitatum totaque per modum typos ac regulas vidimus usurpatas: quot et monasteria cellasque conperimus. Sunt quibus in ipsis quibus diurnis orationis officijs. tertia: sexta: nonaginta vidimus et vltimo finem horarum modum in quibus hec domino reddunt obsequia: psalmodum et orationum putarent numerum diei conueniens: nonnullis placuit senarium numerum singulis diei conueniens deputari. Quapropter necessarium reor antiquissimam patrum proferre in medium constitutionem: que nunc vsque per totam egyptum a dei famulis custoditur: qua nouelli monasterij in christo rudis infantia antiquissimorum patrum vetustissimis institutionibus imbuatur.

De vniformis regule per totam egyptum custodia. et de electione eorum quod scribitur proponat. Cap. iii.



Tamque per vniversam egyptum et thebaidem: vbi monasteria non per vnus cuiusque renouariis instituitur arbitrio sed per successiones ac traditiones maiorum vsque in hodiernum diem vel permantet vel mansura fundant: legitimum orationum modum in vesperis noctibus seu nocturnis vigilijs vidimus retentari. Non enim quicquam conuenitulo fratrum: sed ne sibi quod de ipsi preesse concedit: plusquam non solum vniversis facultatibus suis reddat externus: sed ne sui quod de ipsi se esse dominum vel potestatem habere cognoscat. Ita namque renouariis huius mundi quibus libet facultatibus ac diuitijs partium: necesse est cenobij con-

✠ Liber. II. de canonico nocturnarum. ✠

morationē expetere: vt in nullo sibi ex his q̄ reliqt̄ ant̄
 tulit monasterio blādiat̄ sic obedire cunctis vt redediū
 sibi s̄m s̄lam d̄ni ad s̄fantis̄ p̄stinā nouerit: nihil sibi
 cōsiderat̄ de eui vel annoꝝ numerositate p̄sumēs: quā
 in seculo inaniter cōsumptā se reputat p̄didisse s̄z p̄ ru
 dimentoz merito z tyociniū nouitate quā se gerere in
 xpi militiā recognoscit: subdere se etiā iuniorib⁹ nō mo
 vet. Operis q̄s ac sudoris assuetudinē ita subire opellit
 vt p̄p̄is m̄tib⁹ iuxta apli p̄ceptū quotidianū victū vt
 suis vsib⁹ vel aduenientiū necessitatib⁹ p̄parās: fast⁹ vt
 p̄terite possit z delictiū obliuisci: z hūilitatē cordis
 cōtritiōe laboris acq̄rere. Itē null⁹ p̄gregatiōi frat̄rū
 p̄iurū eligit p̄iūq̄ idē q̄ p̄ciēd⁹ ē: q̄d obtēperaturis
 oporteat iterari obeditiōe dicerit: z q̄d iuniorib⁹ tra
 dere deat iſtitut⁹ seniorū fuerit assecut⁹. Bñ em̄ regeſ vl
 regi sapiētis eē p̄nūciat⁹: sūmūq̄ donū z gr̄az s̄ci sp̄s
 eē desinūt. Nā neq̄ salutaria p̄cepta quēpiā posse obtē
 peratib⁹ p̄stituerē: nisi eū q̄ p̄us vniuersis virtutū disci
 plinis fuerit iſtruct⁹: nec obediſ quēpiā seniori possenit
 eū q̄ cōsumat⁹ timore dei z hūilitatē fuerit p̄tute p̄fect⁹
 Itēq̄ diuersitates tyoz ac regulaz p̄ ceteras puicias
 cernim⁹ ofursatas: q̄d plerūq̄ seniorū iſtitutiōis expt̄as
 monasteris p̄esse audent⁹: z abbates nos añq̄ discipu
 los p̄fessū q̄d libitū fuerit statum⁹: p̄p̄tiores nostrorū
 inuēroz exigere custodiā: q̄s examinatā maiorū seruare
 doctrinā. Sed dū ofonū modū q̄ potissimū debeat cu
 sto diri volum⁹ explicare: iſtitutus patrū auidi⁹ puoca
 u: narratiōē quā suis reserabamus locis p̄pero ex
 cessu p̄uenimus. Nunc itaq̄ ad p̄positū reuertamur.

Quod p̄ egyptū z thebaidē duodenari⁹ psalmorū numerus obseruetur. Cap. iiii.

Sic p̄ vniuersaz vt dixim⁹ egyptū z thebaidē
 duo denari⁹ psalmoz numer⁹ tā i. vesperinis
 q̄ i nocturnis solēnitatib⁹ custodit̄: ita dūta
 rat vt post hūc numerū due lectiōes veteris
 s̄c. ac noui testamētī singule subsequāſ. Qui
 ad antiq̄ p̄stitur⁹: d̄circo p̄ tot secula penes cūctas
 illaz puiclarū monasteria iſemerat⁹ nūc vsq̄ p̄durat̄.

✠ Orationum z psalmorum modo. ✠

q̄ nō hūana ad inuētiōe statut⁹ a seniorib⁹ affirmat⁹: s̄z
 ceitus angeli magisterio patribus fuisse delatus.

De duodenario psalmorū numero ange
 li traditione suscepto. Capitulum. v.

Nam cū in p̄imordis fidei pauci q̄dē s̄z p̄ba
 tissimi monachoz noie cēserent: q̄ sicut a bea
 te memorie euāgelista marco: q̄ p̄im⁹ alexā
 drine vbi p̄tifer p̄fectus nomā susceptere vi
 uendi: nō solū illa magnifica retinebat q̄ p̄is
 mitus ecclesiā vel credentiū turbas in actibus ap̄toꝝ
 legim⁹ celebrasse. Multitudo inis. s̄. credentiū erat cor vni
 z anima vna: nec quisq̄ eoz q̄ possidebat aliqd̄ suū esse. **Act. 4.**
 dicebat: sed erāt illis omnia cōmunia quotq̄nt̄ em̄ pos
 sessores agroꝝ aut domoz erāt: vēdētes afferēbat p̄
 cia eoz q̄ vendēbat: z ponebant ante pedes apostolorū.
 Diuidēbatur autē singulis put cuiq̄ opus erat. Uerū
 etiā his multo sublimiora cumulauerant. Et em̄ secedē
 tes in secretiora suburbioꝝ loca: agebat vitā tāto absti
 nētie rigore districtā vt etiā his q̄ erāt religionis exte
 ri: stupor esset tā ardua cōuersationis eoz p̄fessio. Lo
 em̄ seruoꝝ scripturaz diuinaz lectionib⁹ orationiq̄ et
 op̄i manū dieb⁹ ac noctib⁹ incubabāt: vt nec efcaz q̄d
 appetit⁹ vel memoria nisi alio tertioꝝ die corpus in
 terpellaret in dia: cibūq̄ ac potū nō tam desideratum q̄
 necessariū sumerēt. Et ne hūc q̄dē ante solis occasuz: vt
 sp̄s lucis cū sp̄aliū meditationū studiū: curā vero cor
 poris cū nocte sociarent: aliq̄s his multo sublimiora p̄
 ficerent. De quibus etiā is qui minus indigenarū rela
 tiōe cognouit: ecclesiastica historia poterit edoceri. Sa
 ligit rēp̄stare cū eccleie illi⁹ primitiue p̄fectio penes suc
 cessores suos ad hūc ecclēti memoria inuiolata duraret:
 seruētiq̄ paucorū fides necdū i multitudinē dispsa tepuis
 set: venerabiles patres puigili cura posteres p̄uictes: q̄
 nā mod⁹ q̄ridiano cultu p̄ vniuersuz fraternitatis cor
 p⁹ b̄ceni b̄beret tractatūꝝ p̄ueniū: vt p̄dicitatē pietatē
 ac pacis ēt successib⁹ suis absolūtā ab ot̄ diffentiōis li
 te trāsmitteret: verētes. s̄. ne q̄ i q̄ridianis solēnitatib⁹ p̄ter
 viros eiusē culture p̄foces dissonatū vsq̄ p̄ctas op̄to

✠ Liber. ii. de canonico nocturnarum. ✠

quos in posterū erroris vel emulationis seu schismatis
noxior germē emitteret. Cūq; pro suo vnusquisq; seruoze
infirmutatis immemor alieno: id statui debere censeret:
quod cōemplatione fidei ac roboris sui facillimum iu-
dicabat paz; dissentiens quid generaliter plenitudini
fratrum possibile esset: in qua necesse est infirmorum; quo
q; partes maximā reperiri: diuersoq; modo enouē psal-
morum numerum instituire pro animi sui virtute certa-
rēt: r alij quinquagenos alij sexagenos psalmos. nōnul-
li vero ne hoc quide; numero contenti: excedi eum debe-
re cēserent: essetq; inter eos pro religionis regula pie cō-
sentionis sancta diuersitas: ita vt tēpus solēnitatis vel
pertine sacratissime succederet questionī: quotidianos
orationum ritus volentibus celebrare: vnus in mediū
psalmos domino cantaturus exurgit. Cūq; sedentibus
cunctis (vt est mois nunc vsq; in egypti partibus) r in
psallentis verba omni cordis intentione defixis vnde
psalmos orationum interiectione distinctos continuis
versibus parili pronuntiatione cantasset: duodecimūq;
sub alleluie respōsione consumans: ab vnuerforū
oculis repente subtractus: questionī pariter et cerimon-
ijs finem imposuit.

De cōsuetudine duodeci orationū. Ca. vi.

Gloria venerabilis patrum. senat⁹ intelligēs
angeli magisterio cōgregationib⁹ fratru
generalē canonem non sine dispensatione
dñi constitutum: decreuit hunc numerum
tā in vespertinis q̄ in nocturnis conueni-
entis custodiri: quibus lectiōes geminas
adiligentes id est vnam veteris r altam noui testamenti
tāq; a se eas traditas r velut extraordinarias: volentib⁹
tātū ac diuinā scripturarū memoriā possidere assi-
dua meditatione studētib⁹ addiderūt. In die vero sab-
bati vel dñico vtrasq; de nouo recitant testamēto. id est
vnam de apostolo vel actibus apostolorū: r aliā de euā-
gelij. Quod etiā totis quinquagesime dieb⁹ faciūt hi
quibus lectio cure est seu memoriā scripturarum.

De disciplina orandi.

Cap. vii.
has igitur

✠ Orationum r psalmodum modo. ✠



As igitur predictas oratiōes hoc modo ic-
piūt atq; cōsumā: vt finito psalmo nō statim
ad tērationē genuū corruāt quē admo-
dū facim⁹ i hac regione nōnulli qui nedū
bene finito psalmo i orationē procūbere se-
stinam⁹ ad celeritatē misse q̄ totius prope-
rantes. Cuius duz volum⁹ excedere modū qui antiqui-
tus a maioribus statut⁹ est: suppatēs residuorū psal-
morum numerum ad finem tēdere perurgemur. de re-
fectione potius lassī corporis cogitantes q̄ orationis vti-
litatem r commoda requirentes. Apud illos ergo non
ita est sed anteq̄ flectant genua paulisper orant: r stan-
tes in supplicatione maiorem temporis partem expen-
dunt. Itaq; post hec pūcto breuissimo procedētes humi
velut adorates tātū diuinā clementia: sūma velocitate
cōsurgūt: ac rursus erecti expāsīs manib⁹ eodez modo
quo prius stātes orauerāt: suis precib⁹ itētius immo-
tar. humi nāq; diutius procūdētes: nō solū cogitatētib⁹
aiū: vtrum etiā somno grauius impugnari. Quod etiā
nos verum esse vtinam non experientia r quotidiana
cōsuetudine nosceremus: qui se penumero hanc eandē
tērationem membrorum: non tā orationis q̄ refectionis
obtentū in terraz prostrati: optamus diutius pro-
longari. Cūq; aitez is qui orationē collecurus est e terra
surrexerit: omnes pariter surgunt: ita vt nullus nec
anteq̄ inclinetur ille genuflectere: nec cū e terra surre-
rit remorari. presumat: ne non tam secutus fuisse illius
cōclusionē qui precē colligit: q̄ suā calebasse credatur.

De subsequēte ofone p⁹ psalmū. Ca. viij.



Lud etiā quod in hac prouincia vidim⁹:
vt vno cātate i clausula psalmi: oēs a stan-
tes cōcinnāt euz clamore: glia patri et filio
r spiritui sancto: nulq; per omnē orientem
audium⁹: sed cū oim silētio a beo q̄ cātate
finito psalmo orationē succedere: hęc rō
glorificationē trinitatis hī mō solere scriphōa territori.

De orationis statu super quo i collatione
seniorum plenior referretur instructio. Ca. ix.



Et nos ad oronũ canonicarũ modũ p̄ter istũ
 turoz ordo puerit. q̄rũ pleniorẽ tractatũ l; i
 collatiões senioz referuem⁹ ibidẽ pleni⁹ bige
 sturiciõ d eaz q̄litate seu igitate v̄bis eoz dif
 ferere cepim⁹ necessariũ tñ reoz p oportunita
 tate loci ac narratiõis q̄m̄ ita obtulit sese occasio: et
 i p̄feti pauca p̄strigere: vt formãtes lteri exterioris hois
 mor⁹ z velur qdã nũc oronis fũdamẽtra faciẽtes: minores
 p̄ h labore cõceperim⁹ d̄ stata lterioris hois disputare
 oronũ q̄z ei⁹ fastigia p̄struam⁹. Illũ aũ oia puidẽtes: vt
 si nos ab illa narratiõẽ q̄ cupim⁹ oportune dõ volẽte di
 gerere p̄ueniẽs vite nostre finis excluserit: vt in itia vobz
 rei p̄fertũ rã necessariẽ d̄ ope reliquam⁹ q̄b⁹ p ardore d̄
 siderũ totũ tardũ est: vt dũ nobis hui⁹ p̄mõiatõis tria
 buũt iudicia: saltẽ q̄dã rãtisp orationũ vobis lineas p̄si
 gnem⁹: q̄b⁹ hi vt marie q̄ i cenobũs cõmorãt valeãt aliq̄
 ten⁹ iformari. Sicut et p̄piciẽtes hũs q̄ forũtã hũc trãmõ
 occurfari sũt libioz: ad illũ puenire ñ potuerit: vt istrũ
 stiõẽ hui⁹ erga oratiõis q̄litate vt ex parte reperiãt ibus
 zi. vt quẽdam dõ sũt d̄ habitũz amictũ exterioris hois
 instituti: ita etiã quãrẽ eũ ad offerenda spiritalia sacrifi
 cia debeãt exhibere inõ nesciã. Siquidẽ hi libeli q̄s i
 p̄nti cadere dño adiuuãte dispõim⁹: ad exterioris hois
 obferuariã z iftitutiõẽ cenobiõũ p̄petẽti⁹ ap̄iãbũtur:
 illi ño ad disciplinã interioris ac perfectiones cordis: z
 anachoretarũ vitã atq̄ doctrinã potius pertinebũt.

**¶ Quz quanto silentio z breuitate oratiões
 apud egyptios colligantur. Cap. x.**



Eum igit p̄dictas solẽnitates q̄s illi synaxia
 vocãt celebraturi pueniũt: tñ a cunctis silentiũ
 debet: vt cã i vnũ tã inũserosa fratrũ multitu
 do pueniat: p̄ter illũ q̄ p̄urgẽs psalmũ decã
 ratũ medio: null⁹ hoiz penit⁹ ad eẽ credat: ac
 p̄cipue eũ cõsumãt ofosũ q̄ ñ spũs emittit: inõ excreatio
 obftrẽpit. nõ ruffis iterfonat: nõ oscitatio sõnolũra dista
 tis malis z hãtũb⁹ trahit: nulli gemit⁹: nulla suspiria et̄
 astãtes ipeditũra p̄mit: nulla vox ab sc̄q̄ sacerdotis p̄ce
 cludẽt: audit: nisi forte h̄ q̄ p̄ excessũ m̄ẽz: claustra orõ

effugerit: q̄q̄ insensibilĩ cordi obrepserit: imoderato. s.
 atq̄ itolera bili spũs seruoze succedet: nũ ea q̄ ignita m̄ẽs
 l semetipsã nõ p̄ualet p̄tinere: p̄ ineffabile quẽdã gemitũ
 ex istis pectoris sui p̄clauib⁹ euaporãt conat. Illũ ño
 q̄ p̄stitit: i tepore m̄ẽtiscũ clamore supplicat: aut aliq̄d
 hoĩã q̄ p̄dicim⁹ e faucib⁹ suis emittit: aut p̄cipue ofcita
 tiõib⁹ puenit: duplĩ peccare p̄nũciãt p̄sõ q̄ ofonis sue
 re⁹ sit: q̄ eã v̄z negligẽter offerat deo. Sedõ q̄ idã disciplina
 to strepitu: alteri⁹ q̄z q̄ forũtã ar dẽri⁹ orare potuit: iter
 cipit s̄sũ. Itẽq̄ p̄cipiũt eã celeri sine p̄cludã: ne forte ima
 rãtib⁹ nobz i ea: redũdãtia q̄dã sp̄tũ seu phlemãt: inõ
 rãpat n̄fe ofonis excessũ. Et iccirco dũ adhuc feruet: ve
 lut e faucib⁹ iimici velocit̄ rapidã e. Inũt p̄cludẽt: q̄ ñ
 eũ sit nobis sp̄ifest⁹ tñc marie ad s̄stitẽ. cũ h̄ se of
 ferre nos p̄ces dño velle puideri⁹: cogitãtiõib⁹ s̄ndimer
 sis h̄uõib⁹ excitãt: ab dũcer m̄ẽtẽ n̄fãz a supplicatiõis
 ietãdes festinãs: z p̄ h̄ eã tepefacef accepto seruo p̄tẽdes
 Quãobũ vtill⁹ cãtẽt breues q̄dẽ ofones: s̄z creberrimas
 fieri. Illũ q̄dẽ vt freq̄nti⁹ dñz d̄p̄cãtes iugit̄ eidẽ cohere
 re possim⁹: h̄ ño vt ifidiãtis diaboli iacula q̄ ifigere: no
 bz tñc p̄cipue eũ oram⁹ ifstitit succita breuitate vitẽm⁹.

**¶ Quã disciplina apud egyptios psalmi d̄
 cantur. Capitulum. xi.**

Etcirco ne psalmos q̄dẽ ipos q̄s i p̄gregatiõis
 decãtãt: p̄tinuata studet p̄nũciãtiõẽ p̄cludere: s̄z
 eos p̄ nũero p̄sũũ duab⁹ vt trib⁹ itercitiõib⁹ eũ
 oronũ itercitiõẽ diuisos disticti p̄ticularit̄ p̄sumãt. Sãã
 eũ multũ die p̄sũũ s̄z m̄ẽs intelligẽtia delectãt: illud
 totã p̄tute lectãtes. psallãt p̄p̄ psallãt m̄ẽtẽ. Itẽq̄ vtill⁹
 h̄nt. r. p̄ cũ rõnabili assignatiõẽ cãtari: q̄ totũ psalmũ
 eũ p̄fũsõẽ m̄ẽz effudi. Cũe nõnũq̄ p̄nũciãtis festinãtiõẽ
 gñãt: dũ residuoz psalmoz q̄ decãtãdi sũt: modũ nũeri⁹
 q̄ p̄lãderãt: ñ distictionẽ s̄sũũ audierũt studet pãder:
 s̄z ad finẽ synaxeos p̄perat puenire. Deniq̄ si q̄ ipsã in
 noz vt p̄ seruoze spũs vt p̄ eo q̄b̄ needũ iftitur⁹ e ceperit
 modũ decãtãtiõis excedere: psallẽtis p̄gressio nis itercitĩ
 plaũsũ. quẽ dãs mãũ suã i sedili q̄ sedet eũ
 q̄s iãt ad ofonẽ p̄urger: illũ ob⁹ modũ puidẽs: neq̄

Cap.
xi. c. iij.

¶ Liber. ii. De canonico nocturnarum ¶

sedētib⁹ rediū gñēf. pligitate psalmoz. qua is q̄decātar: nōmō p̄ seip̄suz itelligētie fructū amittat: s̄z ēt p̄ illos ici dat detrimētū q̄s fastidiū synaxeos nimitate sua fecit currere. Illud q̄q̄ ap̄d eos ot observātia custodit: vt i respōsione alleluje null⁹ dicat psalm⁹: nisi is q̄ in titulo suo alleluje inscriptiōe p̄notatur. p̄dictuz vero duodenariū psalmoz. numer⁹ ita diuidit: vt si duos fuerint fratres tenos psallāt: si tres: quaternos: si quatuor: ternos. Quo numero n̄q̄q̄ min⁹ in p̄gregariōe decātat ac p̄inde q̄talibet multitudo cōuenit: nūq̄ amplī⁹ psallant in sinari q̄ quatuor fratres.

¶ Cur vno psallēte ceteri in synari sedeāt: vt quali post hoc studio per cellulas suas vsq̄ ad lucem vigilias extādāt. **Cap. lvi. rñ.**

¶ Sic sane canonicū quē p̄dirim⁹ duodenariuz psalmoz. numer⁹ tali corpis q̄ete releuāt: vt has easdē p̄gregatōuz solēntates ex more celebriātes. abiq̄ eo q̄ dicitur⁹ i me. iū psalmos surrexerit: cūcti sedilib⁹ humillimis insidētes ad vocē psallēris oi cordis itētiōe depēdēt. Ita nāq̄ te iunq̄s z opatiōe tot⁹ diei notisq̄ lassacū: vt nisi huius cemo di refectiōe adiuuēt: ne hūc q̄dē numer⁹ stātes imple re valeāt. Nullū eteniz t̄ps ab opis exercitatiōe vacuū trāstirepcedū: q̄z nō solū ea q̄d̄et splēdor admittit oi in stātia manib⁹ exercere cōtēdūt s̄z et illa opatiōnū ḡna sollicita mēte p̄quirūt: q̄ ne ipsi⁹ q̄dē noctis dēssime te nebre valeāt impedire: credētes se tāto sublimiorē spiritaliū p̄tēplatiōnū puritatē mētis in tutu q̄sturos: q̄to deuoti⁹ fuerint erga opis studiū ac laboris intēti. Et id circo mediocre canonicaz ofonū numer⁹ iudicat diuinit⁹ moderatū: vt ardētiorib⁹ fide spaciū q̄ se virtutis eoz infatigabilis cursus extēderet. seruaret: z nihilominus fessis egrisq̄ corpib⁹ minime gignere de nimitate fastidiū. Ideoz cū fuerint ofonū canonicaz functiōes ex more finite vnusq̄q̄ ad suā recurrēt cellulā: q̄ aut sol⁹ aut cū alio tm̄ ita bitare p̄mittit: quē sc̄z societas opatiōnis vt discipulat⁹ z discipline ibutio copulauit: vt certe quē stitudo virtutū p̄parē fecit: idē rursus ofonū offi

¶ Orationum z psalmoz modo. ¶

velut peculiare sacrificiū studiosi⁹ celebrāt: nec vltēri⁹ q̄sq̄ eoz i req̄e sōnt resoluūt. donec sup̄uenēte diei splēdore: nocturno opi ac meditatiōi opatiō diuina succedat. **¶** Quare post missam nocturnā dormire nō oporteat. **Cap. lxi. rñ.**

¶ Ut labore p̄ter illā rōnē q̄ tota industria annitētes sacrificiū deo de fructu manū suaz oferre se credūt: duab⁹ ex cāis cū oi obseruātia custodiūt. Qd̄ nos q̄z si p̄fectiōi studem⁹: eadē diligētia p̄uenit obtinere. p̄tina ne forte purificatiōnē nostrā i nocturnis psalmis z ofonib⁹ acq̄sita: iuid⁹ inimic⁹ liuēs puritati nostre cui maxime insidiat ip̄. z idēsinēter itest⁹ est: quādā somni illusione taminet. Qui post illā satisfactiōnē quā p̄ negligētia seu ignoratiōib⁹ n̄ris obtulim⁹: z cōfessōis n̄re veniā p̄ fuisse gemitib⁹ ip̄loratā: solliciti⁹ nos si t̄ps q̄etis iuenerit maculare festinat. Tūc p̄cipue fiducia nostrā dēscere atq̄ eneruare p̄tēdēs: cū seruētī⁹ nos ad deū. tēdere oratiōnū nostraz puritate p̄uiderit: ita vt nōnanq̄ q̄s p̄ totū noctis spaciū sauciare nō potuit: sub illius hore breuissimo tpe dehōstare conet. Sedā p̄o q̄ tāerti nulla talis verēda diaboli emergat illuso itercēdes ēt pur⁹ sopor: inertā mōacho mox enigiatiuro parturiat: se gnēq̄z torporē iferēs mētī: p̄ totū diei spaciū vigore eius obrūdar: illāq̄ hebetet p̄spicaciā sens⁹: z piguedinē cordis exhauriat. q̄ nos possit p̄ totū diē aduersus oēs istā diastimēti cauitores robustioresq̄ suaz. Quāob̄re canonicis vigilis p̄uate ab eis subitūgūt exēb̄ie: ac maiore illis obseruātia succedūt: vt illa purificatio q̄ psalmis z ofonib⁹ ē acq̄sita nō pereat: z itēti oi sollicitudo diligētī⁹ nos p̄ diē custoditura p̄paret meditatiōe nocturna.

¶ Quēadmodū in cellulis suis op⁹ manū et orationes pariter exercean. **Cap. lxi. rñ.**

¶ Et idcirco eas cū adiectiōe opis exequūt: ne velut ociosis valeat somn⁹ irerere. Sicut em̄ nulla ferme ab eis ocū t̄ps excipitur: ita nec meditatiōni. quidē spiritali finis imponitur. Nam pariter

✠ Liber. ij. de canonicis nocturnis ✠

exercetes corporis aieq; virtutes exterioris hoistipedia
cu emolumenis iterious erequat: lubricis motib⁹ cordis
z fluctuatiōi cogitatioū instabili: operū pōdera velut
quādā tenacē atq; imobilē ancorē pfigētes: cui volubi
litas ac puagatio cordis inera: itra cete claustra velut
in portu fidissimo valeat ptenere: atq; ita spiritali medi
tatiōi tm̄ z custodiē cogitatioū itera: nō mō ad p̄fensū
plane cuiusq; suggestiōis peruigilē mētē coruere nō s̄
nat: verūet ab oi lupina ociosaq; cogitatioē custodiat
ita vt qd̄ ex q̄ p̄deat haud facile possit a q̄quā discer
nita: d̄ est vtrū p̄f meditationē spiritalē icessabile man
nū opus exerceant: an ppter operis ingitātē tā p̄uicla
rum sp̄s p̄fectum scientieq; lumen acquirant.

Qua lege modestie post oronum missam
vniūsq; ad suā cellulaz redeat et cui subda
tur increpationi is q̄ aliter fecerit. Cap. xv.



Initis itaq; psalmis: z q̄tidiana p̄gregatiōē
cut supi⁹ cōmemoratiōem absolutā. nisi⁹ eoz
vt ad modicū subistere aut fermocinari aus
der cū altero: s̄ ne qd̄ p̄ torū dei spaciū a cel
la sua p̄gredi: aut deserere op⁹ qd̄ i ea solit⁹ ē
exercere p̄sumit: nisi forte cū fuerit ad offiū necessariū cu
i usq; op̄is euocati. Qd̄ ita explet foras egressi: vt nulla i
ter eos fermocinatio penit⁹ p̄ferat. S̄ sic vniūsq; iop⁹
ereq̄t iuctū: vt psalmū vt scripturā quālibet mem̄oiter
recitendo: nō solā p̄spiratiōi norie vel p̄silijs prauis: s̄
nec ociosis qd̄ colloquijs vllā copiā vel sp̄s iptiat: ois
pariter z cordis offō i meditatioē spiritali ingiter occu
pato. Sūma nāq; obseruātia custodit: ne q̄t̄cū alio ac
p̄cipue iuniores vel ad p̄cū t̄pis pariter substiusse:
aut v̄ p̄iā fecerisse vt man⁹ suas iuicē tenuisse dephē
dant. Si q̄ nō p̄ huius regule disciplinā reperi fuerit: ali
qd̄ ex his q̄ iter dicta sunt admisisse: vt cōtumaces ac p̄
uaticatores m̄dator: nō leuis c̄pe rei p̄nūciati: suspi
tione ēt p̄iuratiōis p̄uicij p̄siliij carere nō poterūt. Quā
culpā nisi i vniū c̄ctis s̄ib⁹ cōgregatis publica diluerit
penitētia: oratiōi frat̄ū null⁹ eozū it̄ esse permittitur.

✠ Orationum et psalmorum modo. 4

Quod nulli orare cū illo qui fuerit ab oratio
ne suspēsus liceat. Cap. xvj.



Anē si q̄s p̄ admissio q̄libet delicto fuerit ab
oratiōe suspēsus null⁹ cū eo p̄fens orādi h̄z i
cētaz: an̄q; submissa i terrā p̄nta recōciliatio
r⁹ z admissi venia corā frat̄ib⁹ c̄ctis publi
ce fuerit ab abbate p̄cessa. Ob h̄ nāq; tali ob
hūmilia semetipos ab ofonis ei⁹ p̄ortio segregāt atq; se
cernūt: q̄ credūt eū q̄ ab ofone suspēdit: sc̄bz q̄h̄ s̄mas
tradi sathane. Et si q̄s oratiōi ei⁹ an̄q; recipiat a senio
re: sc̄bz considerata p̄uicere p̄mor⁹ cōicare p̄sumpserit. p̄p̄
se d̄natiōis ei⁹ efficiat: tradēs sc̄z semetip̄s voluntarie sa
thane cui ille p̄ sui reat⁹ emēdātiōe fuerat deputat⁹: vt
eo v̄l marie gran⁹ crimē icurrēs: qd̄ cū illo se: vt cōfessio
latiōis vel oratiōis p̄mūone m̄icēdo: maiorē illi gene
ret insolētie fomitē z p̄uicla deliquētis i petus enu
triat: perniciosū nāq; solatiū tribuēs: cor ei⁹ magis ac
magis faciet indurari: nec humiliari est s̄inet ob qd̄ fug
rat segregat⁹: z p̄ h̄ vel i crepationē seniois nō magnū
p̄edere: vel dissimulāter de satisfactiōe z venia cogitare.

Quod is qui ad orationez fratres eruditat
hora solita debeat eos cōmonere. Cap. xvij.

Is aut cui religio cōuētus cōmonitio: vel syna
xeos cura cōmittit nō passim vt libitum est: nec
p̄iout nocte fuerit expegefact⁹: aut oportunitas
eū omni p̄p̄ū sen infomniū coartat: frat̄es ēt ad quo
tidiana vigilias eruditare p̄sumit. S̄ q̄s eū p̄uicere
d̄o diurna hora solita emgulare p̄pellat: t̄n̄ solite frequē
terq; itellaz cursu p̄struū p̄gregatiōis sp̄s explorat
ad oratiōū eos iuitat officiū ne i v̄troq; lucinat icau
tas: si vel oppressus somno statutū noctis trā gredia ē
hois vel eandē dormiturus atq; festin⁹ ad somnum an
ticipet: z nō tā officio spiritali vel quieti omniū deseru
nisse: q̄ requiei sue satisfecisse credatur.

Quod a vespera sabbati vltq; ad vesperā dies
d̄nice genua nō flectantur. Cap. xvij.

➤ Annotatio capitulorum libri tertii. ➤



De hoc nosse debemus a vespera sabbati quae lucet in die dñici: vsq; i vesperā sequēte apud egyptios genua nō curuari: s; nec rotis quēdē quinquagesime dieb; nec custodiri i eis ieiuniorū regulā. Quare p̄ rō suo loco i collationib; seniorū cū dñi uisus exponet. Sic p̄positū ē nob; eā t̄mō breui narratiōe p̄currere: ne statū modū uolumē excedēt: aut fastidio legētē onerēt aut aborā faciat

Explicit de canonico nocturnarum orationum et psalmorum modo liber secundus.

➤ Incipit annotatio capitulorum libri tertii de canonico diurnarum orationum et psalmorum modo.

Capitulum. i. Proemiale.

i Quod apud egyptios sine horarū discretionē p̄ totā diē cū operis adiectione et orationib; iugiter insistatur et psalmis.

ii Quod per omnem orientem solēntas tertie sepe vel none trinis tantum psalmis et orationibus finiat: et cur specialius istis horis hec p̄rita lia sint officia deputanda.

iii Quod matutina solēntas nō antiq̄ traditiōe statuta sit: s; nostro tēpore pro causa sit adinuenta.

v Quod post matutinas orationes ad somnum reuertī non oporteat.

vi Quod nihil sit a seniorib; immutatū de antiquo oratione psalmorum cū matutina statueret solēntas.

vii Quod qui ad diurnam orationem anteq̄ prim; finiat psalmus nō occurrat: orationū itroire non liceat: nocturnis autem vsq; ad finē secundū psalmi uenabilis mora sit.

viii Vigilie quae a vespera illucescētē sabbato celebrāf quē t̄pis modū teneāt vel quo ordine celebrāf.

ix Quas illucescētē die sabbati vigi. statuta sint. et quare p̄ oēs ouētē absolo ieiun. i die sabbato p̄sumat

x Unde factū sit ut in v̄be die sabbato ieiunet.

xi In quo dñice diei solēntas ab aliorū dierū conseruandine diuersa teneatur.

xii Quibus dieb; cū sena fratrib; exhibet accedēt

Liber. iij. de cano. diurnarum orationum et psalmo. modo.

bus ad refectionem psalmus non dicatur sicut fieri in prandijs solet.

Explicit annotatio capitulorum.

➤ Incipit liber tertius de canonico diurnarum orationum et psalmorum modo.

Proemiale. Capitulum primum.



De nocturno orationum et psalmorum modo quae p̄ egypto habeat: donāte deo q̄tū tenuitas ignē nri pualuit arbitror: expeditū: nūc b̄ solēntate tertie sepe noneq; sin regulā moasteriorū palestine vel mesopotamie nobis est differēdū: ut p̄fati sumus in prologo: p̄fectionē egyptiorum et imitabilē discipline rigorem horum institutis moderantes.

➤ Quod apud egyptios sine horarū discretionē p̄ totā diē cū operis adiectione et orationibus iugiter insistatur et psalmis. Cap. ii.



Apod illos etem hec officia quae dño soluere p̄ distinctas horarū et t̄pis interualla cū animo nitide cōpulsoris adigimur: p̄ totū die spaciū iugiter cū opis adiectione spōtaneē celebrant.

Ita nāq; ab eis incessanter opatio manuum priuatū p̄ cellulas exercef: ut psalmorum quoq; vel ceterarū scripturarū meditationū q̄ penit; emittat. cui preces et orationes p̄ singla momēta miscēt: in his officijs quae nos statuto t̄pe celebramus: totus diei t̄ps absumat. Quōb; exceptis uespertinis horis ac nocturnis agregatiōib;: nlla apd eos p̄ diē publica solēntas abiq; die sabbati vel dominica celebrāf: in quō hora tertia sacre cōmuniōis obtēru cōueniūt. plus em̄ est id quod incessanter offerēt: q̄ quod p̄ t̄pis interualla persoluit: et grati; uoluntariū mun;: q̄ functiones quae canonica cōpulsione reddūt p̄ hoc quoq; dauid gloriosius aliquid exultate cū dicit. uoluntarie sacrificabo tibi: et uoluntaria om̄s mei beneplacita sint tibi domine.

➤ Quod p̄ oēm orientē solēntas tertie: sepe

Vel none trinis tm psalmis z orationibus
nias: z cur specialis istis horis bec spirita
lia sint officia deputanda. Caplm. iij.



Def. 6

Atas in palestine vel mesopotamie monaste
rijs ac toti? ouicris: supra dictay horaru soie
nitates trinis psalmis q̄ridie hñit: vt z ofo
nũ affiduitas statutz epib? deo offerat: z ne
cessaria opatiõis: officia pfummatz iusto mo
derantie spiritabil? obsequijs nulla ten? valeat impediri.
his em trib? epib? et danielc ppheta q̄ridie fenestris
aptis i cenaculo p̄ces dño fudisse cognoscim?. Nec time
rito h? spalm? tpa religio sũt officijs bputata. In his
sq̄dẽ pmissionũ pfectio: z summa nfe salutis est adim
pleta. hora nãq; tertia reptomissis oibz p pphetas spũs
ictũs sup aplos in ofonũ offõ cõstruitos descẽdisse p̄
mit? cõprobaf. Nã cũ p elocutiõẽ liguarũ q̄ ab eis infu
sõẽ spũsicti p̄uebat gẽs incredula iudeoz obstupelcẽs
p̄riterz aridẽs: diceret eos musto repletos stãs. petr?
in medio eoz ait. Viri israelite z q̄ habitatis hierusalẽ
vniuersi: ac vobis notũ sit: z aurib? p̄cipite verba mea.
Nõ estis sicut vos existimatis hi ebrũ sunt cũ sit hora di
ei tertia: h? hoc est qd̄ dẽm est p ppheta Jobel. Et erit i
nonissimis dieb? dicit dñs. effundã de spũ meo sup oim
carnẽ: z pphetabũt filij vestri z filie vestre z iuvenes ve
stri visiones videbũt: z senes vestri somnia somniabũt.
Et qdẽ sup seruos meos z sup ancillas meas i diebus
illis effundã de spũ meo z pphetabũt. Que oia hora ter
tia videmus impleta: sanctus spũs vaticinatũ p pph
tas aduentum eodẽ tpe sup apostolos cõmeasse. hora
aut sexta immaculata hostia dñs noster atq; saluator
oblat? est p̄. crucisq; p toti? mudi salute cõfẽdẽs: hñi
ni gñis pctã diluit: z expoliãs pncipat? ac p̄tates: tra du
xit p̄ta: vniuersosq; nos obnoxios atq; cõstrictos inso
lubilis chirographi debito liberauit: tollẽs illud de me
dio z crucis sue affligẽs trophœo. Eadẽ quoq; petro ho
ra in excessu mẽtis vocatio gẽnũ oim p inuissionem
vãis euãgelicĩ delati celitus z purificatio omnigenum

Act. 1

Johel 2

animãtũ i eodẽ cõfistẽtũ: delata ad eũ voce diuinit? re
velat: dicẽte ei. Surge petre: accede z madauca. Qũ vas
quattuor iuitijs de celo sumissus. nõ aliud q̄ euãgelicũ
designare manifeste cognoscit Licet em q̄drõmũ euã
gelicũ narratiõẽ: distictũ q̄rtuor videat habere pnci
pia. vñũ tñ euãgelij corp? est. eiusdẽ. i. xpi natiuitatẽ p
riter ac deitãtẽ. miracula quoq; passionẽq; cõplectens.
pulchre at nõ ait lĩtẽ i? q̄si lĩtẽ. Lĩtẽs quippe mor
tificatiõis idictũ est. Qm̄ igit mors dñice passiois nõ ha
mane nature lege s; pp̄ie volũtatis subit arbitrio. q̄
lĩtẽs dicit. Mortu? em secundũ est aia ei? i inferno nec caro
ei? vidit corruptionẽ. Et rursus. Nemo iquit tollit a me
animã meã. s; ego pono eã a meipso. potestãtẽ habeo
ponere eã. z potestãtẽ iterũ habeo sumere eã. In hoc
itaq; euãgelicõũ vase celit? destinato. i. a spũsictõ p̄cise
pro. oẽs gẽtes q̄ quodã extra legis obseruantia? possite
habebant immũde p credulitatẽ fidei cõfũctes. vt ab
idolorũ cultu salubiter imolent. atq; ad salutãrẽ efica
proficiãt. petro purificãte voce dominica defertũ. hora
vero nona iferna penetrãs. inextricabiles tartari tene
bras coruscãtẽ sui splẽdoris extirxit. portãsq; ei? creas
effringẽs: ac seras ferreas cõterẽs: captiuitãtẽ sanctorũ
q̄ clausã tenebris imitistenebat iferni: salubiter captã
secũ trãsuxit ad celos: igneaq; hõphea summõra an
tiquũ icolã paradiso pia cõfessioẽ restituit. Eadẽ quoq;
hora Cornelius centurio i precib? solita deuotione per
sistens. cõmemoratiõẽ orationũ z elemosinarũ suarũ
antedominũ factã angelo sibi colloquẽte: cognoscit: ps
lẽsq; ei hora nona vocatiõis gẽnũ sacramẽta pãdunt:
que petro i excessu mẽtis hora sexta fuerãt reuelata.
Alio q̄q; loco de eodẽ tẽpore in Actibus apostolorũ ita
narrat. Petrus at z iohãnes ascẽdebãt i replũ: ad horã
orationis nonã. Quib? liquido cõprobaf: nõ merito s
sanctis z apostolicis viris has horas religiosõs obse
quijs cõsecratas: a nobis q̄q; obseruari humiliter opor
tere: q̄ nisi velut lege quadã soluere hec pietatis officia
saltẽ statutis tẽpõib? adigamur totũ diei spacũ obit
vidẽ aut delidia vel occupatiõib? inoluti ab õq; oratiõẽ

Act. 1

psal

Johel

Liber. iij. De canonicis ofurnarum

nis interpellatide cōsumim⁹. De vespertinis at̄ sa criffi-
cūis qd̄ dicēdū ē q̄ iugiter offerri etiā i ve teri testamēto
psal. lege moſayca ſancitū. holo cauſta em̄ matutia ⁊ criffi-
140. cia vesp̄tina: cūctis dieb⁹ i tēplo lz figuratib⁹ hoſtū: ſc̄t
ex eo pbare poſſum⁹. Ideſinēter oblata: qd̄ a dauid. ca-
nit. Dirigaſ ofo mea ſicut iecūm i cōſpectu tuo: eleua
tio manuū mearuū ſacrificiū vesp̄tinū. Quo i loco de illo
qd̄ ſuo ſacrificio vesp̄ertino ſacrati⁹ irelligi p̄t: qd̄ v̄l ve
ſpere a dño ſaluatore cenātib⁹ ap̄l̄s tra diſ cū initiaret
eccleſie ſacroſancta myſteria: v̄l q̄ ip̄e die poſtero ſacrifi-
cū vesp̄tinū i ſine ſc̄z ſeculoꝝ eleuatide manuū ſuarū. p
ſalute toti⁹ mūdi oblat⁹ eſt p̄ſi. Que extēo manuū ei⁹

Job. 11. p̄ſ. 62. dicētiſ. Cū exaltat⁹ ſuero a terra oia trahā ad meſm.
De matutina ſo ſolēnitare ēt illū noe iſruit⁹: qd̄ i ip̄a q̄ti
psal. 118. die decātari ſolet de d̄e me⁹ ad te deſuce vigilio. Et. In
matutinis medita bor i te. Et p̄ueni in ma: uritate ⁊
clamaui. Et rurfū. p̄uenierūt ocli mei ad te diluculo:
vt meditarer eloq̄a tua. In hiſ ſc̄z hoū ēt ille enāgeli
c⁹ p̄familiaſ oparioſ cōdūxit i vineā ſua. Ita em̄ ⁊ ille
pumo mane cōdūxiſ deſcribit qd̄ t̄p̄s deſinat matuti-
nā noſtrā ſolēnitare: deide tertia: i ſexta. poſt hec nona
ad extremū v̄ndecima: i qua lucerna iſ hora ſignatur.

**Quod matutina ſolēnitatis nō antiqua
traditione ſtatuta ſit: ſed noſtro tempore p
cauſa ſit adinuenta. Caplm. iij.**

Sciēdū tñ h̄c matutinā q̄ nūc obſeruat i occi-
dētis v̄l maxime regionib⁹: canonicā ſunctio-
nē nro tpe i nro ſc̄z monaſterio p̄mit⁹ iſtitu-
tā. Ubi dñs n̄ſ i eſus xp̄s nat⁹ ex virgine: hūa
ne iſtante ſuſcipe i cremēta dignat⁹. n̄ſam q̄:
q̄ ad huc in religioē tenerā ⁊ lactēre iſtantiā ſua ḡta cō-
firmavit. Uſq̄ ad illud em̄ t̄p̄s hac ſolēnitare matuti-
na: q̄ expletis nocturnis pſalmis ⁊ ofonib⁹: poſt modū
cū t̄p̄is iſternallū ſolet i gallie monaſterijſ celebrari: cū
quotidianis vigiliſ pariter cōſummata: reliq̄s hoꝝas

Orationum ⁊ pſalmozum modo.

reſectioi copozū deputataſ a maiorib⁹ n̄ſis inuenim⁹
Uez cū hac abutētes idulgētia: negligētioꝝ quoz in
dulia ſomni longi⁹ p̄telare: q̄ppe q̄s v̄l cellas p̄gredi
vel de ſais ſtratiſ p̄ſurgere añ hoꝝa tertia nulla cōcēt⁹
v̄l i⁹ neceſſitas inuitaret: ⁊ cū operatiōis iactura tpe q̄
q̄ otei q̄ nōnullis oportebat officiſ inherere: ſopozis ni-
miate toꝝperēt: in hiſ p̄ſertim dieb⁹ q̄b⁹ a vesp̄tiniſ
hoꝝis ercubias v̄l q̄ ad auroꝝe viciniā celebrātib⁹ naſce-
bat oneroſioꝝ laſſitudo. Quozū d̄a illic fratruū fermentū
ip̄ū q̄b⁹ h̄ negligētie gen⁹ haud leuiter diſpliceret: ad
ſentioꝝ q̄rela delata: decretū ēab eis diutino tractatu
⁊ p̄ſultatiōe ſollicita v̄l q̄ ad ſolis ortū q̄ iā ſine officiō
ne: v̄l lectio parari v̄l op⁹ manuū poſſet aſſumi: ſeſſicoꝝ
p̄ib⁹ reſectioꝝ p̄ceſſa. Inuita ti poſt h̄ religioiſ hui⁹ obſer-
uatiā: cū cti pariter eſuis ſtratiſ p̄ſurgerēt: ac trib⁹ pſal-
mis ⁊ ofonib⁹ celebratiſ: ſz modū q̄ antiq̄t⁹ i obſerua-
tiōe Tertie Serte v̄l None r̄ne p̄ſeſſioiſ exēplo ſtatut⁹
ē: ⁊ ſomno deſiceps ſine: ⁊ inuitū opatiōi cū ſiml⁹ modes-
ramie ſacerēt. Qui t̄p̄s h̄ ex occaſioē videat inuēt⁹: ⁊ re-
cētū memoria p̄ eā quā dixim⁹ ſtatut⁹ appeat: tñ illū nu-
merū quē deſignat beat⁹ dauid: quāſp̄ ſpiritalē q̄q̄ hac
beat itellectū: ſz literā manifeſtū ſime ſupplet. Septies
i die laudē dixi tibi ſup iudicia iuſtitie tue. hac ei adie-
cta ſolēnitare: ſepties ſine dubio ſpiritalē hoſ p̄uent⁹
i die faciētes: ſepties i ea laudē dño dicere comproba-
mur. Deniq̄. cū hic idēz t̄p̄s de oriēte p̄cedēt: huc uſq̄
fuerit v̄tiliſſime p̄pagat⁹: i nōnullis n̄ſicq̄ p̄ oriētē an-
tiquiſſimis monaſterijſ q̄ nequaſp̄v̄tutiſſimas reglaſ
patrum violari patiunt: minime videtur admiſſus.

**Quod poſt matutinas orationes ad ſom-
num reuertī non oporteat. Caplm. v.**

Quiſ ſolēnitatiſ rō cur ſtatuta ſit vel inuēta
i hac puincia: nōnulli ignozātes: expletis ma-
curinalib⁹ hymniſ itēz reuertū ad ſomnū:
in illa eāz nihilomin⁹ inciētes ob quā p̄pe-
ſcēdā heca ſenozib⁹ n̄ſis ſolēnitatiſ inſtituta
eſt. Illa nāq̄ hoꝝa eā p̄ſumere ſeſtināt: qua negligētioꝝ-
rib⁹ minūq̄ ſollicitiſ rurfum dormiendi red dat occa

¶ Liber. iij. De canonico diurnarum

¶ Quid oimodis fieri non oportet sicut in libello superioris describitur hebreos egyptiorum synaxim plenius exposuimus. ne purificatione nostram pestiferam supplicii et antelucanis orationibus acquiritur. vel emergens quodam redudantia honorum naturalium polluat. vel illius corruptionis inimici vel certe itercedens et puri ac simplicis soni refectio interrapat spiritus nostri feruorem ac tepescat sonum tempore per totum diem spatium meritis dei operis ignauos extraucat. Quod egyptii ne incurrat eadem cum soleant certis temporibus et ante gallos cantum surgere. missa canonica celebrata versus ad lucem. post hec vigillas extendit ut eos supueniens lux matutina in hoc feruore spiritus repetat et iteratos. ac per totum diem spiritus feruore sollicitiores custodiat. preparatos eos suscipiens ad officium et diurnam diaboli collationem. nocturnam vero exercitio vigiliatum ac spiritali meditatione firmatos.

¶ Quod nihil sit a senioribus immutatum de antiquo ordine psalmoz: cum matutina statueretur solennitas.

Capitulum. vi.



Lud quod nosse debemus nihil a senioribus nisi quod hanc eadem matutinam solennitatem addidit debet esse inuentum: de antiquis psalmoz consuetudine immutatum sed eodem ordine missam quam per totum in nocturnis consuetudinibus perpetuo celebrata. Resti hymnos que in hac regione ad matutinam exceptere solennitatem sine nocturnarum vigiliarum que post gallos cantum ante aurora finitur sole re hodieque decantantur. ceterum quod quadragesimum quod sequuntur. Quinquagesimum pro psalmo et sexagesimum hinc et octogesimum nonum huic nouelle solennitati nouimur fuisse deputatos. Denique per italiam hodieque presumatis matutinalibus hymnis quinquagesimum psalmum in vniuersis ecclesiis canitur: quod non aliter quam exinde tractum esse non dubito.

¶ Quod ei quod ad diurnam orationem antequam primus finiat psalmus non occurrerit: oratoris introitus non liceat: in nocturnis autem versus ad finem seculi di psalmi veniabilis mora sit.

Capitulum. vii.

¶ Oratorum et psalmoz modo.

Item vero quod in tertia sexta vel nona priusquam psalmus ceptus finiat ad officium non occurrerit: vterque oratoris introitus non audeat nec semetipsum ad misere psalmitibus: sed congregationis missas stans per sonum presolatur: donec egredietibus cunctis submissa in terram presentia negligenter sue vel tarditatis impetret veniam: scilicet nequam se posse beneficium sue noram aliter expiare: sed ne ea quodam post tres horas erit securura solennitas admittendum: nisi per negligentiam presentia presentia humilitate subnititur satisfaccere festinauerit. In nocturnis pro conuenticulis versus ad secundum psalmum prebet tarditatis dilatio: ita dicitur ut ante quod finito eodem psalmo fratres in oratione precudant: semetipsum aggregationi inserere atque ad misere festinet: eisdem pauldubio increpationi ac penitentia quam predicimus sub iudicio: si ultra presentia dilacionis horam vel modicam tardauerit.

¶ Vigilie que a vespera illuc sotte sabbato celebrantur: que temporis modum teneant vel quo ordine celebrentur.

Capitulum. viii.



Sane vigillas que singulis hebdomadibus a vesperis illuc sotte sabbato celebrantur: idcirco seniores hyemali tempore quo noctes sunt longiores: versus ad quartum gallos cantum per monasteria moderantur: vel per excubias totius noctis reliquis duabus ferme horis reficietes corpora sua nequaquam per totum diem spatium soni torpore marcescant: reque breuis huius temporis per totum noctis refectio presentia. Quod nos quoque cum obsequatione custodire conuenit: et scilicet presentia sonum que nobis per vigilliarum missa versus ad lucem indulget aduenit. id est: versus ad matutinos psalmos totum deinceps diem in opere ac necessarius ducam officium: ne somnum quem nocti subtraxim: resarcire per dies vigiliatum lassitudine et inanitate copulsum: non tamen requiem corporis subtraxisse: que quietis tempus et refectio: et nocturnam commutasse videamur. Nullatenus est potest fra gillis caro ita totius noctis quiete fraudari ut per consequens dies sine dormitatione metis animique torpore inconcussam possit seruare vigilantiarum. Que impediet hoc potest quod iuuabit. nisi post vigiliatum missa sonum quod

✠ Liber. iij. De canonico diurnarum ✠

tulūcūq; gustauerit. Et idcirco salte; vnius hore sopor: quā dmo dū dixim⁹ ante lucis aduentū si fuerit imper titus: iucrabimur oēs vigiliarū horas quass tota nocte in oratione cōsūpsim⁹. impertientes nature qđ suuz est. nec habentes necessitatē refumēdi per diē qđ nocti sub traximus. Totū em̄ carni huic proculdubio reddet. qđ quis ei non rationabiliter partē subtrahere. sed totū tēpauerit denegare. Et vt veri⁹ dixeris. nō supflua. sed necessaria voluerit amputare. propter qđ maiore sano re necesse est vigilas compensari. si fuerit vsq; ad lucē i cōsiderata atq; irrationabili nimietate p̄tracte. Ideoq; eas tripertitis distiguat officijs. vt labor hac diuersitate diuī⁹. delectatiōe quādā defectionē corporis releuet. Nam cuz stātes antiphonas tres conuerit humi post h̄ vel sedilib⁹ humillimis isidētes. tres psalmos vno modū late respōdet. qui tamē singuli a singulis fratribus vicissim succedētib⁹ sibi prebētur. atq; his sub eadē q̄ere residētib⁹ ternas adiciūt lectiōes. Itaq; fit vt corporeū minuentes laborem vigilas suas maiore intentione mentis exerceant.

Quare illucescēte die sabbati vigilie statu te sint: et quare per omnem orientē absolutio ieiunij in die sabbato presumatur. Cap. ix.

Quas a tēpore p̄dicatiōis apostolice quo reli gio ac fides christiana fū data est p̄ vniuer sū ouēre. idcirco statutū est illucescēte sab bato debere celebrari. q̄ dñō et saluatore nostro sexta sabbati crucifixo. discipuli ad huc recc̄ti ei⁹ passioe percuss̄i. pugiles to ta nocte manserūt. nullaten⁹ quietis sōnū oculis suis i dulgētes. Quā h̄ez ex illo tēpore huic nocti deputata vi giliarū solēnitas vsq; i hodiernū diē per vniuersū oriē tē similiter obseruatur. Ideoq; et absolutio ieiunij post vigiliarū laborem totidē apostolicis viris in die sab bati statuta. non immerito presumitur per vniuersas or rientis ecclesias. sicut illam quoq; Ecclesiastes senten tiam que licet habeat et alium mysticum sensum. tamē ab hoc quoq; non abhoret: quo vtriq; diei. i. hebdo madi

✠ Oratorum et psalmodum modo. ✠

madi pariter et ogdoadi eandē partē solēnitatē ipertire p̄cipimur: ita dicēt. Da partes his septē: et qđ his octo Eccl̄s. nō em̄ ad cōmunionē festiuitatē iudaice absolutio ista. i. ieiunij reputāda ē: his p̄serti qđ ot iudaica supstitiōe a lieni mōstratur: sed ad refectiōes quā diximus lassī cor poris pertinere: qđ per totas anni septimanas iugiter quinis diebus ieiunās: nisi vobis saltem interpositis refocillatum fuerit: facile lassificat ac deficit.

Quē factuz sit vt in vrbe die sabbato ie iunetur.

Capitulum. x.

Quius moderaminis eāz nōnulli i q̄busdā occi dētalib⁹ ciuitatib⁹ ignoatēs: et maxie i vrbe idcirco putāz absolutiōē sabbati minime de bere p̄sumi: q̄ apostolū petrū i eodē die cōtra symonē cōsultaturū asserūt ieiunasse. Ex quo magis apparet h̄ eū si cōsuetudine canonica scissis: h̄ p̄ sētis poti⁹ necessitate p̄ficiet. Siquidē et ibi p̄ hac eadē re nō gnāle sed speciale v̄r petr⁹ discipulis suis ieiunij i dixisse. Quod vtriq; nō fecisset si scisset illud canonica cō suetudine solere suari: idē p̄culdubio etiā dñico die pa ratus idicere: si certaminis ipsi⁹ i eū cōpegisset occasio. Nec tñ ex hoc statim canonica iisset ieiunij regula pro mulgāda: quod nō generalis obseruatio statuerat: sed vt semel fieret: ratio necessitatis extorserat.

In quo dñice diei solēnitas ab aliorum dierū consuetudine diuersa teneatur. Ca. xj.

Quā ne hoc quidē ignoatū: die dñico vnā tā tūmodo missaz ante p̄diciū celebrari: in qua psalmoz atq; ofonū seu lectionū pro ipsi⁹ col lecte vel cōmuniōis dñice reuerētia solēnitas aliquid ac p̄pensū i pendētēs: in ipsa tertiam fertāq; pariter cōsumatā reputāt. Itaq; fit vt de oratio nū obsequijs nihil imminuatur adiectiōe. s. lectionū: et nihilominus differētia quēdā v̄l remissio videat̄ fratrib⁹ i indulgeri pro reuerētia dominice resurrectionis pre ce tero tēpore: que et toti⁹ septimane videatur obseruānā relaxare. Et p̄ hac ipsa que itermiscetur quādā differē

✠ Annotatio capitulorum. ✠

ria: eūdem diem velut festinū prouocet rursū solennit̄ expectari, minusq; faciat hebdomadis venturę ieiunia hui⁹ expectatiōe sc̄iri. Semp̄ eñ equanimi⁹ q̄libet fatigatio sustinet: ⁊ sine fastidio labor ip̄e dicit̄: si irerecta ei vicissitudo q̄dā vel opis immutatio q̄licūq; succedat.

Quibus diebus cum cena fratribus exhibetur: accedentibus ad refectiōem: psalmus nō dicatur sicut fieri i prandijs solet. Ca. xii.

DEniq; etiā in ipsis dieb⁹ id est sabbato vel dominica seu feriat̄is tēporib⁹ quib⁹ pariter prandius et cena solet fratrib⁹ exhiberi: psalm⁹ ad vesperā nō dicitur: id est: nec cū accedunt ad cenā: nec cū ab ea cōsurgunt: vt solet fieri i solennib⁹ prandijs: vel canonica ieiuniorū refectiōe: quā ⁊ precedere p̄uetudinarij psalmi solēt ⁊ subsequi: sed t̄tūmodo simplici oratiōe facta: accedūt ad cenā: eamq; rursū cōsurgentes ab ipsa sola oratiōe cōcludūt: quod scilicet extraord̄inaria sit iter monachos ista perfectio: nec omnes ad eā puenire cogātur nisi aut peregrini qui superuenerint fratres aut hi quos infirmitas corporis aut propria inuitat̄ voluntas.

Explicet de canonico diurnarum orationum ⁊ psalmodiarum modo liber tertius.

Incipit annotatio capitulorū libri quartī de institutis renunciantium.

Cap. i. p̄oemiale.
 § Quā ratione vsq; ad vltimā senectutē apud eos in cenobijs perseverent.
 iij Quo examine p̄bes q̄ i cenobio suscipiend⁹ est.
 iij Quare qui in monasterio recipiuntur.
 v Cur hi q̄ renūciāt suscepti i monasterijs p̄pua vestimēta deponāt ⁊ ab abbate alijs induāt.
 vi Quā causa vestimēta renunciantiu cū quib⁹ ingressi sunt monasteriū a dispensatiōe seruet̄.
 viij Cur in monasterio suscepti nō permittātur sta-

✠ Annotatio capitulorum ✠

tim congregationi fratrum misceri s; p̄ nō dochio ante tradantur.
 viij Quib⁹ prim⁹ institutis iuniores exercent vt ad superādas oēs cōcupiscētiās proficiāt.
 ix Quare iunioribus imperetur vt seniori suo nihil de cogitationibus suis subtrahant.
 x Quanta obedientia iunioribus etiā in naturali necessitate tribuatur.
 xi Cuiusmodi cib⁹ apd eos delicatissim⁹ habeat̄.
 xij Quod ad fontus pulsantis osium nihil opis non omittant studio celeriter accurrendi.
 xij Quod criminōsum habeatur si aliquid vel vilissimū quispiam suū dixerit.
 xiiij Quod licet multa pecūia de vniuscuiusq; ope congeratur: nullus tamen presumat excedere statute sufficientie parcitatem.
 xv De immodico apud nos studio habendi.
 xvi De regulis diuersarum coeptionum.
 xvij Quibus auctorib⁹ sit inuētū vt recitēt̄ b̄ scrib̄is sacre lectiones in cenobijs recitēt̄: ⁊ quātū apud egyptios prebeat̄ silentium.
 xvij Quam illicitum sit extra mēsam communem quicq; cibi potulve gustare.
 xix Quēsdmodū p̄ palestina vel mesopotamiam quotidiana fratrib⁹ exhibeant̄ obsequia.
 xx De trib⁹ lēticule granis ab economo repts.
 xxi De spontaneo quorundam fratru ministerio.
 xxiij De egyptiorū typo qui est super quotidianis fratrum statutus obsequijs.
 xxiiij De obedientia abbatis iohannis: per quā vsq; ad prophetie profectus est gratiam.
 xxiiij De ligno itaq; arido quod idem abbas iohānes ad arbitrium fenotius sui quasi ad olēdum rigare non destitit.
 xxv De proiecto ab abbate iohanne vase vnicō olei ad fenotius imperium.
 xxvi Quēsdmodum abbas iohannes suo obedierit seniori aduolēdum saxum quod ne a multis quidem possibile erat moueri.

3. Annotatio capitulorum. 4.

- xxv De humilitate et obedientia abbatis Mucii quæ in proficiendo in fluvium parvulo filio ex pro-
 cypto seniois non hesitavit implere.
- xxvii Quæ admodum revelati sit abbati de patre Mucio opus eum abrahe fecisse: et quod defuncto eide abbati idem pater Mucius in monasterij ad-
 ministracione successerit.
- xxix De obedientia fratris qui decem sportas circūse-
 res publice distrahit ad abbatis imperium.
- xxx De abbatis pynusij humilitate: qui relicto cenobio celeberrimo cui presbiter preerat: longin-
 quum monasterium in quo velut incipiens sus-
 sciperetur desiderio subiectionis expetere.
- xxxi Quæ admodum abbas pynusius reductus in mo-
 nasterium suum modico tempore commoratus
 iterum fugerit in partes syrie.
- xxxii Quæ precepta dedit idem abbas pynusius fratri quæ
 in suo monasterio sub nra recipiebat presentia.
- xxxiii Quod sicut magna remuneratio monacho debet
 sicut institucionem patrum laboranti: ita et pena
 similiter tribuatur: et ideo non debeat quis
 facile admitti in monasterio.
- xxxiiii Quod abrenunciatio nostra nihil sit aliud quam
 mortificatio et imago crucifixi.
- xxxv Quod crux nostra timor domini sit.
- xxxvi Quod renunciatio nostra nihil proficit si ipsæ quibus
 renunciavimus implemur.
- xxxvii Quod diabolus nostro fini semper insidietur: et nos
 eius caput iugiter observare debeamus.
- xxxviii De renunciacionis preparacione adversum tem-
 ptaciones: et de paucis imitandis.
- xxxix Quo ordine quis ad perfectionem valeat per-
 venire: per quam de timore dei ad charitatem
 consequenter ascendat.
- xl Quod non debeat monachus exempla perfectioris
 a multis expetere sed ab uno vel a paucis.
- xli Quare debilitatum similitudinē suscipere de-
 beat qui in cenobio commoratur.
- xlii Quod boni patientie sue non debeat monachus de-

Liber. iij. De institutis renunciacionum.

alii sperare studeat: sed de sua legitimitate.
 Recapitulatio expositionis per quam mona-
 chus ad perfectionem possit ascendere.
 Explicet annotatio capitulorum.

Incipit liber quartus de institutis renunciacionum.

Proemiale.

Capitulum. i.



De canonico modo psalmorum atque orationum quide-
 beat in diurnis conventibus per monaste-
 ria custodiri: ad institutionem eius que renunciatur
 huic mundo: narrationis nos ordine pro-
 nocate transimus: conditiones in primis
 quibus hi qui ad dominum converti cupiunt recipiantur et
 cenobij: bene quantum possumus studente sermone con-
 plecti: quedam scilicet de egyptiorum: quedam de tabene-
 siorum regulis admittentes: quorum in thebaide est
 cenobij: quanto numero populosius cunctis: tanto con-
 sationis rigore restrictius. Si quidem in eo plusquam
 milia fratrum sub uno abbate reguntur: itaque sit obe-
 dientia hic tam prolixus monachorum: numerus omni-
 uno seniori suo subditus: quanta non potest apud nos
 unus vni vel obedire per modico tempore vel preesse.

Quam ratione vique ad ultimam senectutem apud
 eos in cenobij perseverent.

Capitulum. ii.



Quorum etiam longa perseverantia humilitas
 atque subiectio quemadmodum tam diuturnam
 daret: qua vel institutio formetur: per quam vique
 ad incurram senectam in cenobio perseverent. Opti-
 nor nos ante omnia debere prestringere. Tanta
 namque est: quanta in monasterijs nostris ingres-
 sum ne anno quidem integro tenuisse meminimus: ut cum
 renunciacionis eorum primordia viderimus: consequens
 fuisse intelligamus: ut in tam sublimia perfectionis fasti-
 gia talium virorum fundamenta conligerent.

Quo examine probetur qui in cenobio
 suscipendus est.

Capitulum. iij.

✠ Liber quartus. ✠



Sit ambiciōs tra cenobij recipi disciplinā: nō an p̄orū admittit: q̄ dieb' decē v' eo am- pli' p' forib' excubās: idicū p̄fuerāt ac de- siderij sui p̄riterq̄ hūilitatis ac paciētie de- mōstrauerit. Cūq̄ oīs p̄tereūtū fr. trū gen- b' puolur': z ab vniuersis de industria refutat' atq̄ de- spect': itaq̄ nō religioīs s̄ necessitatis obrētū monaste- riū optet intrare: iurijū q̄q̄ z exprobratiōib' multis affe- ct': experimētū dederit p̄tā tie sue: qualisq̄ futur' sit i- tēptatiōib' opprobiorū tolerātā declarauerit: atq̄ ita fuerit explorato mētis ardore suscept': diligētia sūma perquirē ne de pristinis facultatib' suis inheferit ei v' vni' nūmi otagio. Scūt enī eū sub monasterij discipli- na diuturnū esse nō posse s̄ ne humilitatis q̄dē aut obe- diētie apprehēsurū eē virtutē: nec colla cenobij p̄suptate ac districtiōe p̄tētū fore: si in p̄sciētia eius pecunie quā- titūcūq̄ latitauerit: sed vbi primū exorta fuerit qualibet occasione commotio: fiducia s̄ipis illius animatū: cōtinuo de monasterio velut funda rotante fugiturus.

Quare q̄ i monasterio recipiunt. Ca. iij.



Cidicere ne v'ib' quidem cenobij profutur- ras suscipere ab eo pecūias acquiescūt. p̄i- mum ne confidētia hui' oblatiōis in status: nequaq̄ se pauperiorib' fratrib' coequare dignet: tū ne p' hāc elationē nullaten' ad hu- militatē p̄i descēdēs: cum i disciplina cenobij nō possit p̄intrare: egressusq̄ exinde ea q̄ i principio renunciatio- nis sue spiritali seruore succēsus itulerat: reperfact' post ea nō sine iurra monasterij sacrilego spū recipere atq̄ erigere moliat. Ad omnimodis obseruare debere: mul- tis sunt expimētis frequēter edocti. Nā p' altā min' can- ta monasteria simpliciter quidā suscepti: de eis que itu- lerant queq̄ in deb opere fuerāt dispensata: cū ingente post blasphemiam redibitionem poicere temptauerunt.

Cur bi qui renūciant suscepti i monaste- rijs propria vestimenta deponat z ab abba- te alijs induantur. Caplin. v.

✠ De institutis renunciantium. ✠



Quōbri ita nudat q̄sq̄ cū fcept' fuerit oi p̄sti- na facultate: vt ne ip̄s q̄dē q̄ opt' est idmētū hēre p̄mittat vltēr': s̄ i p̄silio fratru' p̄ducit' in meditū eruat' p̄p̄ijs: ac p' man' abbatis in- quef' mōasterij vestimētis: vt p' hoc se nō solū vniuersis reb' suis antiq̄snouerit spoliatū: verūet oi fa- stu deposito mūdiali: ad xpi paupertatē z inopiā descē- disse: itaq̄ optib' suscētandū nō seculi arte q̄stis: nec de- infidelitate pristina reseruatis: s̄ de sanctis ac p̄hs mo- nasterij largitiōib' militie sue stipēdia p̄ceptur': atq̄ in- de se deinceps vestiedū alēdūq̄ cognoscēs: z nihil habe- re z nihilomin' de crastino nō eē sollicitū km euāgelij di- scar sniaz: nec erubescat pauperib' id est corpori frater- nitatis equari: quibus connumerari xps: et quouim e- fratre non erubuit nūcipare: quin pot' glorietur dome- sticia eius factum se esse consortem.

Qua causa vestimenta renunciantium cū quibus ingressi sint monasterium: a dispēsa- toze seruentur. Caplin. vi.



Ita nō q̄ deposuit vestimēta economo p̄signa- ta tādin reseruā: donec p̄fect' z quersatiōis ei' ac tolerātie p̄tutē diuersis tēptatiōib' ac p̄batiōib' euidenter agnoscat. Et si q̄dē posse eū inibi p̄durare: rpe p̄cedēte perspexerint: z in eodem quo cepit seruoze persistere: indigentibus ea- dem largiuntur. Sin vero quodam ex eo murruratio- nis vitij: vel parue cuiuslibet inobediētie culpā p̄cessit se deprehēderint: eructēs eū monasterij q̄b' indūt' fue- rat vestimētis: z antiquis reuēstitū vestimētis q̄ fuerāt sequestrata: depellunt. Nullis etenim fas est cū illis que accepit abscedere: nec quemq̄ patiūtur illis adhuc ma- di: que semel ab institutionis sue regula tepniēte p̄si- derint. Cū ēt copia nulli penit' patā discēdēdi cōcedit: nisi aut in morē serui fugacis captans densissimas tene- bras nocte diffugat aut certe hoc ordine et professione indicatus indignus: cū cōfusione z nota corā cunctis fratribus deposita veste monasterij expellatur.

Cur i monasterio suscepti non permittant statim congregati fratrum commiseri: sed renodochio ante tradantur. **Capitulum vii.**

Cum igitur quis susceptus et hac p̄seuerantia quod dicitur in coprobatur: ac depositis propriis vestimentis habitu monasteriali fuerit accinctus: non statim congregati fratrum commiseri permittit: sed deputat seniori qui seorsum haud longe a vestibulo monasterii commanens: huiusmodi peregrinorum et aduentiu deputat: eisque omnem diligentiam susceptiois et humanitatis impedit. Cuius ibidem integro anno deferuens absque ulla qua res sua circa pegrinos exhibuerit famulatum: imbutus per hoc prima instone humilitatis ac patientie: atque in longa exercitatioe p̄cognit: admissum ex hoc congregatioe fratrum: alij tradit seniori: qui decem iunioribus p̄est: quos sibi creditos ab abbate instituit pariter et gubernat sicut illud scilicet quod ordinatum in Exodo legitur per moysen.

Quibus primis institutis iuniores exercent. ut superadas omnes cupiditates perficiant. Capitulum viii.

Cuius hec erit sollicitudo et eruditio principalis: per quam iunior introductus ascendere consequenter et culmina perfectionis summa p̄ualeat: ut doceat eum p̄mit suas vincere voluntates: quod studiose in his ac diligenter exercens hec illi semper ipare de industria curabit quod senserit a se esse mala. Multis siquidem exemplis edocuit: tradit monachum et maxime iuniores ne voluptate quae cupiditatie sue refrenare posse: nisi per mortificare per obedientiam suas didicerit voluntates. Ideoque p̄nunciat nullatenus p̄ualeat: vel ira vel tristitia vel spiritum fornicationis erigere: nec humilitate cordis veram: nec cum fratribus veritatem p̄petuam: nec firmam diuturnam posse retinere concordiam: sed nec in cenobio quod dicitur per durare eum qui prius voluntates suas non didicerit superare.

Quare iunioribus imperet ut seniori suo nihil de cogitationibus suis subtrahat. Capitulum ix.



Mis igitur institutis eos quos instituit: velut elementis quibusdam ac syllabis imbueret ad perfectionem atque informare festinat: per hec ad liquidum discerneret: utrum ficta et imaginaria: an res sint humilitate fundari. Ad quod ut facile valeat pervenire: sequenter instituit nullas penitus cogitationes privare res in corde p̄ncipiosa confusione celare: sed confestim ut exorte fuerit: eas suo patefacere seniori: nec super eaz iudicio quicquid sue discretiois committere: sed illo credere malum esse vel bonum quod discussit ac p̄ncipiauerit senioris examen. Itaque fit ut in nullo circumvenire iuvenem callidus inimicus velut in expertum ignarum p̄ualeat: nec ulla fraude decipere que p̄videret non sua sed senioris discretioe muniri: et suggestiones suas velut ignita lacula quaeque in cor eius iniecerit ut seniori celet non posse suaderi. Aliter quippe subtilissimum diabolus illudere ut decipere iuniorum non poterit: nisi cum eum seu per arrogantiā sine p̄veculis ad cogitationum suarum velamen illerit. Generale namque et eundem idicium diabolice cogitatiois esse p̄nunciant: si eam seniori confundamur aperire.

Quanta obedientia senioribus a iunioribus est in naturali necessitate tribuatur. Capitulum x.



Dicitur hec tanta obsequantia obedientie regta custodit: ut iuniores absque p̄posito sui scilicet: vel permissu: non solum non audiant cellam p̄gredi: sed ne ipsi quidem contra naturam necessitati satisfacere et sua auctoritate p̄sumant. Sicque universa implere quae fuerit ab eo p̄cepta: tamquam si a deo sint celsis edicta sine ulla discutioe festinat ut nonnullis et impossibilia sibi impata ea fide ac devotioe suscipiant: ut tota virtute ac sine ulla cordis hesitatione perficere ea aut p̄sumant nitantur: nec impossibilitate quae dicitur p̄cepti per senioris sui reverentiam metiantur. De quorum obedientia speciatim nunc dicere p̄termittito. Exemplis enim etiam ipsis paulo post tradere in loco disponim: si dominus nobis orationibus vestris dederit comensum. Nam instituta cetera p̄sequamur: p̄termittentes illa cetera que in hac regione vel tradi monasteria vel ab ipsis nequeunt custodiri: sicut in p̄faciuncula nostra facturos nos esse p̄mit sumus quod scilicet nec laneis indumentis vestantur sed lineis sicut.

et ne ipsi quidem duplicibus quibus vicaria prepositi
vniuersisq; sue decanate subministrat cum illa quibus ves-
titi sunt foras misse conspexerit.

**Quotusmodi cibi apud eos delicatissimi
habeatur. Capitulum xj.**



Quid quoque arduum atq; sublime genus con-
tinente similiter pretermittentes: in qua sum-
me repurpantur delitie si herba sale condita
qua lappanum vocat aqua diluta ad refe-
ctione fratribus apponatur: aliisq; copul-
tra his similia que in hac pvincia nec aeris
temperies: nec vitas nostre fragilitatis admittit illa in-
modo pfecta q; nra carnis infirmitas non sitis loci pote-
rit impediri: si ea si fragilitas ate acceptor mens ademerit.

**Quod ad sonitum pulsantis ostium nobile opus
non omittat studio celeriter accurrere. Capitulum xij.**



Caetero confidentes intra cubilia sua et opi-
ac meditationi studium pariter impeditores:
cum sonitum pulsantis ostium ac diuersorum
cellulas pcutientis audierint ad orationem
eos sceler. seu ad opus aliq; innitantes: certe-
tim e cubilibus suis vniuersisq; prosuipit:
ita vt is q; opus scriptoris exercet quaz repertus fuerit
inchoasse literam finire non audeat: sed in eodem puncto
q; ad aures eius sonitus pulsantis aduenit: summa ve-
locitate pillens: ne tantum quidem more interponat:
quantum cepti apicis consummaret effigie: sed imperfectaz
linea litere derelinquens: non tam operis compendia lu-
crave secretur: q; obedientie pntis exequi toto studio at-
q; emulati desideret. Quaz non solum operi manuum seu
lectioni vel silencio et quieti ceteris: veruetiam cunctis virtu-
tibus ita preferunt: vt huic iudicent omnia postponenda:
et vniuersa dispensanda subire contenti sint: dummodo hoc
bonum in nullo violare videantur.

**Qua criminofus habeat si aliquid vel vi-
lissimum quisquam suum dixerit. Capitulum xij.**



Ulam sane virtutem inter ceteras eorum insti-
tutes vel commemorare superfluum puto: qd
seu nulli cistella: nulli peculiaris sporulam li-
ceat possidere: nec tale aliqd qd velut prius
retines suo debeat coire signaculo. Quos ita
nonim omni ex parte nudos existere: vt pter colobium:
mauortem: caligas: melotem: ac pstatum nihil amplius ha-
beant: cum in alijs quoq; monasterijs in quibus aliqua
remissio indulgent: hanc regulam videamus strictissime
nunc vsq; seruari: vt ne verbo quidem audeat quis dicere
aliquid suum: magnus sit crimine ex ore monachi pcessisse
codicem meum: tabulas meas graphium meum: tunica meam:
caligas meas: proq; hoc digna penitentia satisfactorius
sit: si casu aliquo per subieptionem vel ignorantiam
huiusmodi verbum de ore eius effugerit.

**Quod licet multa pecunia vniuersisq; ope
cogera: nullus tamen presumat excedere statu-
te sufficientie parcitatem. Capitulum xiiii.**



Cum tantos vniuersisq; eorum quotidie de ope
ac sudore proprio reddirus ceterat monasterio:
vt ex his sustentare non solum sua valeat parci-
te: veruetiam vltibus possit exuberare multoz:
in nullo trahat: nec sibi de isto opus sui q; su-
ac sudore blandis: sed pter duo parimacia que tribus
vir denarius ibidem distrahunt: nihil sibi met amplius
vniuersisq; psumit. Inter quos nullum peculiare opus qd
pudet dicere: quod q; in nostris monasterijs vtiua fieri
nescirem? non dicam effectum: sed ne cogitatione quidem ab
aliquo penitus affectat. Cuius tamen enticea cenobij suam
credat esse substantiam: cunctisq; reb; vt omnium dñs oem
curam sollicitudineq; impedit: ad retinendam nihilominus
arapte nuditatis virtutem: qua studet ad finem vsq; pfe-
cte atq; viuolabiliter custodire: ita semetipsum a cunctis
extraneis et ex oib; indicat alienum: vt tanq; peregrinum
se gerat: et incolam istius mundi: alumnusq; se potius monaste-
rii reputet ac ministrum: q; dñm cuiuscusq; rei presumat.
De imodico apud nos studio bñdi. Capitulum xv.

✠ Liber quartus. ✠



Adec nos miserabiles qd dicim⁹: r q i cenobis comorates: ac sub abbatis cura et sollicitudine constituti: peculiare circūferim⁹ clares: oīq; pfectionis nrē verecūdia r cōfūside calcata: et anulos quib⁹ recōdita p̄signem⁹ i digitis palā gestare nos nō pudet: qb⁹ nō solū cistelle vel spote s; ne arce qdē v; armaria: ad ea q cōgerim⁹. vel q egressi de seculo referuimus cōdēda sufficiūt. Quisq; ita nōnūq; p viliissimis nulliq; reb⁹ accēdimur: eas dūtaxat velut p̄prias vēdicātes: vt si q; vel digito quicq; ex his cōtractare p̄sumperit: tanta s; ē iracūdia suppleamur: vt cōmotiōe cordis nostrī a labijs ac tota q; dē corpis indignatiōe reuocare nō possim⁹. S; p̄termisissis nrīs vitijs: r his q nec cōmemorari qdēdignū est silētiō traditis: sū illō eloqū. Nō loquat os meū opa hoī; virtutes poti⁹ q ap̄ illos sunt: r h q nos hq; oī studio debem⁹ appetere: cepto narratiōis ordie prosequamur ipsasq; iā regulas ac typos cursis breuiterq; ponam⁹: vt puenientes post h ad quosdā act⁹ r opa seniorū q studio se memorie mādare disponim⁹: hec q nrā expositiōe digesta sūt velut testimōijs valīdissimis roborēm⁹: vniuersa q; dicim⁹: exēpl; eor; poti⁹ ac vite auctoritate firmātes

ps. 16.

De reglis diuersar; correptionū. Ca. xvij.



Si q; igit; gillonēficū quē baucalē nūcupāt: aut hmoi alio casu aliq; fregerit: aut pdiderit aliqd nō aliter negligētia suā q; publica diluet penitētia: cū ctilq; i synari frīb⁹ cōgregatis: factū p̄strat⁹ i terrā veniā postulat: donec orationū cōsumēt solēnitatis: ipetratur⁹ eā cū iustus fuerit abbatis iudicio de solo surgere. Eodē mō factiffaciet quisq; ad op⁹ aliq; accersitus: vel ad cōgregationē solitā tardi⁹ occurrerit: aut si decētās psalmū v; modicū ritubauerit. Si r^f sup̄ suo: si dur⁹: si contumaci⁹ respōderit: si negligētus obsequiā iūcta cōpleuerit: si vel leuiter murmurauerit: si lectiōe opi v; obedientie p̄ferēs: officia statuta legni⁹ fuerit execut⁹: si dimissa synari nō p̄cit⁹ ad cellā recurrere festinauerit: si cū aliq; vel ad modicū subiterit: vt si ad pūctū tēponi v; p̄

✠ De institutis renūctantium. ✠

secesserit: si alterius tenuerit manū: si cū illo qui cellulę sue cohābitator: nō est p̄fabulari quātulicūq; p̄sumpserit: si orauerit cū illo q est ab orōne suspēsus: si parentū quemp̄iā vel amicorū seculariū viderit: vel collocutus eis sine suo fuerit seniore: si eptam ciuicūq; inscipere: si rescribere sine abbate suo temptauerit. huculq; r in hmoi ac similib⁹ admissis: p̄cedit aiā diuersio spiritalis: Residua vero q apud nos indifferēter admissa: a nobis q; rep̄hētiblus sustinent. i. a perra iudicia: manifesti cōceptus: cōtradictiōes tumide: libera r effrenata pestis familiaritas apud femias: ire: rite: simultates: iurgia: operis peculiari r p̄sumptio: philargyie cōtagio: affect⁹ atq; possessio rerū sup̄narū q a ceteris fratrib⁹ nō habent: extra ordinaria ac furtina cibi relectio: r his similia nō illa increpatione quam diximus spiritali: sed vel plagis emendantur vel expulsiōe purgantur.

Quib⁹ auctorib⁹ sit inētū vt reficiētibus fratrib⁹ sacre lectiōes i cenobis recitent: r quātū apud egyptos p̄beat silētū. Ca. xvij.



Llud autē vt reficiētibus fratrib⁹ sacre lectiōes i cenobis recitent: nō de typo egyptior; p̄cessisse: s; de cappadoei nouerim⁹. Quos nū du bñū est nō tā spiritalis exercitatiōes cā q; cōp̄p̄cedē sup̄stue ociose; cōfabulationis gra: r maxime p̄tensionū q plerūq; solēt in iuinis generari: hoc statuere voluisse vidētes eas aliter ap̄ se nō posse cohiberi. Apud egyptios est vel maxie tabēnētosis tā cū silētū ab oibus exhibet: vt cū in vni tāta numerositas fratrū relectiōis obtētū cōfederit: null⁹ nec mutire quidē audeat p̄ter eū q; sue decantie p̄est. Qui tñ si quid mēte suginferri vel auferrī necessariū esse p̄uiderit: sonitu potius q; voce significat. Tātāq; vesctibus eis silētū hui⁹ disciplina seruat: vt cuculis vltra oculo; palpebras demissis: ne sc; liber aspect⁹ habeat curiosi⁹ cōpiā enagādi: nihil ampli⁹ intueant q; mētam: r appostos in ea vel quos ex ea capiūt cibos. ita vt quādamoz dō vel quātū reficiat a liis: nullus iuicem notet.

Quod illicitum sit extra mensam cōem
quicq̄ cibi potusve gustare. Cap. xviii.

Anteq̄ vel postq̄ legitimā cōemq̄ refectionem
participat: summa cautione seruat ne extra
mensam quicq̄ cibi penitus ori suo quisq̄ indul
gere p̄sumat: vt in cedētib⁹ per hortos ⁊ pos
maria: itū passim blādeq̄ per arbores poma
pendentia non solū obijciant se pectoribus trāsestium:
verū etiā strata per terram cōculcāda pedibus offerāt:
atq̄ ad colligendum parata facile ad cōsensum concu
piscētie illicitere valeāt intuentes: ⁊ oportunitate vel cop
ia quāuis districtos atq̄ abstīnētissimos ad sui deside
rium prouocare. sacrilegum ducat non modo quicq̄ ex
his degustare verum etiā manu p̄tingere abiq̄ eo qd̄
palam cunctis in cōmune reficientibus exhibetur: ⁊ ad
percipiendum economi dispensatione per fratrū obse
quia publicē ministratur.

Quēadmodū per palestīnā vel mesopo
tamiam quotidiana fratribus exhibeantur
oblequia. Capitulum. xix.

Ne quid sane de institutis cenobiorū p̄termi
sisse videamur: quēadmodū quotidiana fra
tribus etiā per alias regiones exhibeant ob
sequia: cōmemorādum breuiter puto. p̄r cū
ctam nāq̄ mesopotamiā: palestīnā ⁊ cappa
dociā ac totū oriētē: singulis hebdomadib⁹ vicissim fra
tres ad hec officia sibi reddēda succedunt: ita vt sim ce
nobij multitudinē: ministros quoq̄ numerus deputet.
Que ex plere tanta deuotione ⁊ humilitate properant:
quāta nullus seruorū dirissimo dño ac p̄potēti exhib
bet suū famulatū: ita vt ne istis quidē solis cōtēti obse
quūs que canonico inre soluant: etiā nocte surgētes il
los q̄bus specialiter hec manet cura studio suo releuēt:
⁊ ea que ab ip̄is p̄ficiēda sunt: furtim pueniētes imple
re cōtēdāt. has aut septimanas vnusquisq̄ suscipiens
vsq̄ ad cenā dñici diei ministraturus obseruat. Quā p̄

acta ministeriū toti⁹ hebdomadisa ita cōcludit: vt hi q̄
bus succedēdū est: cōuenientib⁹ in vnum fratribus ad
p̄cedēdos psalmos quos quieturi ex more decātāt omni
bus i ordinē pedes lauet: hāc sc̄s ab eis pro labore toti⁹
septimane bñdictiōis mercedē fideliter expectēs vt eos
expletes mōdatū ch̄risti: emissa gñaliter ab omnib⁹ fra
trib⁹ oratio p̄sequat: q̄ vel pro ignoratiōib⁹ itercedat
vel p̄ admissis hūana fragilitate pctis: ⁊ cōmendet deo
velut sacrificiū pingue cōsumata eoz deuotiōis obse
q̄a ⁊ itaq̄ sc̄da sabbati post martinus hymnos alij rurū
succedētib⁹ vřessilia i q̄b⁹ ministrauerāt ac vasa p̄signāt
q̄ rāta sollicitudine curas suscipiētes custodiūt: ne qd̄
ex eis iminuat vel pereat: vt credāt se etiā p̄ minimis q̄
busq̄ vasis tāq̄ pro sacrosanctis rōnē non soluz dispen
sationi p̄ferti: sed etiā dño reddīturos: si forte aliquid ex
eis negligētia eoz fuerit iminutū. Cui⁹ discipline q̄ mo
d⁹ sit vel quāta fide ⁊ caritōe seruet vno testimonio: qd̄
exēpli gr̄a ponā poteritis agnoscere. Sicut em̄ studem⁹
satisfacere vřstro seruoi: q̄ plenā vniuersoz cognitiōnē
desiderātes: etiā ea q̄ optime nostris h̄ libello vobis cu
ptis iterari: ita veremur menturā. v̄nitatis excedere.

**De tribus lēticule granis ab economo re
pertis. Capitulum. xx.**

Ne septimana cuiusdā fratris cū p̄teries
economi⁹ tria lēticule grana vidisset iace
re i terra: que hebdomadario festinātī dū
ea p̄terat coctioni iter man⁹ cui⁹ aqua
quā diluebātur elapsa sunt: p̄festum super
hoc abbatēz cōsuluit. A quo velut iteruer
for neglectozq̄ sacri peculij iudicatus ab oratione suspē
sus est. Cui⁹ negligētie reat⁹ nō aliter ei remiss⁹ est: nisi
eū publica penitētia diluisset. Non solū enim seip̄os nō
esse suos: sed etiāz omnia q̄ sua sunt credunt dño cōse
crata. propter quod si quid fuerit i monasterio semel il
latū: vt sacrosanctū cui⁹ omni decernit v̄nerentia debe
re tractari. Tantaq̄ fide vniuersa procurat atq̄ dispen
sant: vt etiā ea q̄ despectu habētur: pa ruas reputāt ac
villa: si vel loco mouerit vel cōpetēti collocauerit: sigl

lonē aqua impleverit: si ex eo cuius obtulerit ad bibēdi si tenuē festacā d' oratorio cella ve submoverit: mercedē se cōsecuturos a domino tota credulitate confidant.

De spontaneo quorundam fratrum ministerio.

Capitulum. xxi.



Quim⁹ fratres i quoru septimana cū accidit ser tāta lignoru penuria: vt nō esset penit⁹ vñ soliti cibi fratrib⁹ parare: r donec possēt coē pta deferni vt xerophagia cōtēti essēt: abbas fuisse autoutate pceptū: essetq; h' vniuersis placitū: nec quisq; possēt vllū coctiōis sperare pulmētū: illos veint qui fructu ac mercede sui labouis r obsequij fraudare: si i ordine victis sue cibos fratrib⁹ nō secūdū p̄suetudinē parauisset tātū sibi spōtanei operis ac sollicitudinis idcirco: vt i illis aridis ac sterilib⁹ locis i quib⁹ ligna nisi de fructiferis arboribus excidantur: oī modis nequeūt inueniri. Nec enī vt ap̄b nos vlla reperitū fructeta syluestria: p̄ excita auia discurrētes: r eremū que ver⁹ mare mouitū tēdit⁹ obeūtes: festucas tenues ac spinulas. q̄s vēr⁹ huc illucq; dispersera: suo sinu et gremiis colligētes: cūctā solēntatē ciboru spōtaneis obsequijs prepararet. ita vt de solita p̄bitiōe nihil pate: rētur s̄tinuit. Tāta fide hec sua munia fratrib⁹ exhibētes: vt etiā cuz illos honeste possēt vel lignoruz excusare penuria vel abbatis imperiuz: pio fractu suo atq; mercede noluerint hac abuti licentia.

De egyptiorū typo qui est super quotidiana nis fratrum statatus obsequijs. Cap. xxii.



Ec dicta sint secūdū typū vt p̄fati sum⁹ totius ouētis: que etiā in partibus nostris necessario dicim⁹ debere seruari. Ceterū ap̄b egyptios q̄b⁹ maxima cura est operis: nō est hebdomadaruz mutua victitudo: ne sub occasio ne huius officij omnes ab operis canone ipediātur: sed vni probatissimo fratrū cellarij vel coquine cura cōmittitur q̄ p̄petuo donec vires eius vel etas admittit iugiter opus istud exerceat. Nō enī magno labore corpous fatigatur

fatigatur: nec tanta cura inter eos parandou cibor vel coctiōis ipedit: quippe q̄ maxime xerophagijs vel homopagijs vtunt⁹: r apud quos secta singulari mētib⁹ porroz folio: labfania: salfrictū oliue: pisciculi minuti salliti: quos illi menominia vocāt: summa voluptas est

De obedientia abbatis iobannis per quā vsq; ad p̄phetie p̄fectū est gratiā. Cap. xxiii.



Quā hic liber de institutiōe est ei⁹ qui renunciat huic mūdo: p̄ quā. s. introduct⁹ ad humilitatē verā r obediētā p̄fectā ceteraz. q̄s virtutū culmina possit ascendere. necessariū reor: qdā seniorz gesta q̄b⁹ p̄ hāc emittere virtutū exēpli gratia: sicut p̄missim⁹ explicare: d' multū admodū pauca carpētes: vt studētib⁹ sublimiora sectariū solū i citamētū ex his vite p̄fecte: s; et p̄positi forma p̄cedat. Quāobrem duos: vt tres p̄ libelli hui⁹ p̄peditio d' tā innumera patrū multitudīne p̄ferētes ponim⁹. p̄mū abbatē iohānē qui cōmoratus est iuxta Lico qd est oppidū thebaidis: quiq; p̄pter obediēte virtutē vsq; ad p̄phetie gratiā sublimat⁹: sic vniuerso claruit orbī: vt et regib⁹ mundi hui⁹ merito suo redderet illustris. Nā cū i extreme vt dixim⁹ thebaide parti b⁹ cōmaneret: nō ante p̄sumebat Theodosi⁹ iperator ad p̄pōticiū bella tyranorū p̄cedere: q̄s oī oculis illi⁹ ataretur atq; respōsis. Quibus confidens velut celitus sibi delatū: trophea de bellis desperatis atq; hostib⁹ reportabat.

De ligno itaq; arido quod ius abbas iobannes ad arbitrium senioris sui quasi adolē dum rigare non destitit. Capitulum. xxiiii.



Itaq; beat⁹ iohānes ab adolescentia sua vsq; ad p̄fectā ac virilē etatē seniori defuncto: donec ille i hui⁹ vite cōuersatiōe durauit: tāta humilitate ihesit ei⁹ obsequijs: vt ip̄i quoq; seni stuporē suū obediētia ei⁹ icuteret. Cui⁹ hāc virtutē vtrū d' vera fide ac p̄fūda cordis simplicitate d' scēderet: an affectaticiz esset r qdāmodo coacticia atq; ad ip̄erāz faciē p̄beyet volēs manēfesti⁹ explorare.

¶ Plura ei etiā supflua minusq; necessaria vt impossibilia, frequēt^{er} iniugebat. Ex quib^{us} tria ponā p que manifesta vt possit volētib^{us} scire vt mētis ei^{us} vel subiectionis iter gritas. Supfluitas de lignario suo fener virgultuz: qđ oliz excisuz vsib^{us} foci fuerat preparatū: dūq; coctiois retardaret occasio: nō modo aridū sed prope putre iacebat tēpōtis vetustate. Cūq; hoc corā ipso fūisset i terrā: pcepit adiecta aqua quotīdie bis rigari: vt scz diurnia hūmōribus radicatū: atq; per aquam in arborem diffusis ramis reuiscens: amenitates oculis atq; vmbra: gūli in estu: fermenti subter residētib^{us} exhiberet. Quōd pceptūm veneratione solita sine vlla impossibilitatis consideratione facipiens adolescens: ita quotidianis diebus expleuit: vt aquaz per duo ferme milia indefinētē appōitās: nullatenus lignum rigare cessaret: atq; per totūz anni nō occupatio necessitatis vllius que illū etiāz honeste excusaret ab executione mandati: nō deniq; hūmōis asperitas intercedēs: ab hui^{us} obseruatōe pcepti potnerit impedire. Cūq; ei^{us} hanc sedulitatez tacit^{us} fener latenter diebus singulis exploraret: et videret eius simplici cordis affectu mandati sūi velut diuinit^{us} emisum sine vlla permutationis vultus vel ratiōis discussione seruare: sincerā hūmilitatez ei^{us} obediētā cōprobāsi pariter: etiā miserās taz longuz laborez quem per totūz anni spaciū studio deuotionis impēderat: ad virgultuz ariduz accedens. O inquit iohannes misit ne radices hec arbor an nō? Cūq; ille se nescire dixisset: fener velut inquirēs rei veritate: et tanq; tēptās vtruz iaz suis radicib^{us} niteret: euulsi corā ipso leui cōmotōe virgultuz sicq; p hūc illud: pcepit vt deinceps rigare desineret.

¶ De protecto ab abbate iohanne vase vni co olei ad senioris imperium. Capitū. xrv.



¶ Taz cū huiusmodi exercitijs eruditus quotīdie iuuenis i hac parendi virtute succresceret: et hūmilitatis ei^{us} emitesceret gratia: atq; obediētie sue suūz odor p mōasteria vnter sa fragraret: quidā fratrum probationis: im

mo edificationis obtentu veniēt ea ad senem: cui subiectione eius quam audierant mirarentur: vocans eū res pēre. fener. Ascende sir: et sumens lenticulā olei: sola i eremo suis vel adueniētū vsib^{us} liquoz pinguedinis tenuissimū ministrabat: deo sūi proice p fenestrā. Quā ille cū ad superiora cōcitus per uolā sset: per fenestrā pferas cōmunicandā dimisit ad terrā: parū cōgitās vel retractās pcepti inepriā: diurnā necessitate: infirmitate corporis: penuria sūpturū: eremi squalētū angustias ac difficultates: in quā etiā si pecunia suppeditaret: nihilominus per dita species inuenti reparari nō possent.

¶ Quomodo abbas iohannes suo obediēt seniori ad aduolendū saxum qđ ne a multis quidē possibile erat moueri. Ca. xxv.



¶ Taz rursūm edificari cupiētib^{us} obediētē hui^{us} exēplo: vocā oēū senior: curre inquit iohannes: saxum illud huc ad uolā tē. totū. Qui cōfētū saxum immane qđ turbe multe hoim vt mouere nō possent: applicita nūc ceruice: nūc to to pectore tāto nisu atq; conatu puoluere pēdebat: vt sudore oim mēbroz suorū: nō solū totā infunderet vesti mētū: s; et saxum ipsūm suis ceruicibus hūmectaret: i hūc parū meriēs impossibilitatē pcepti vel facti p reuerētia senioris et obsequij simplicitate sincera: q̄ credebatur senē tota fide nihil posse icassū ac sine rōne pēre.

¶ De humilitate et obediētā abbatis adu cū quā in proficiēdo i fluuiū peruulo filio ex pcepto senioris nō hesitant implere. Ca. xxvi.



¶ Uicūq; abbatis iōānis pauca dixisset de mētis sufficiat. Sic abbas. Mūc factū mōria dignū cōphēdā. bicnāq; abbenūtiare desideras huic mūdō: tā diu p forib^{us} mōnasterij excubās pdurant: donec immobilē pferētia sua ptra omnē cōsuetudinē ce nobis iū cū filio suo puulo q̄ octo circiter erat annoz: vt susciperet: eliceret. Cūq; tādē receptū fūisset cōfētū

nō sōlū dīneris p̄positis tradidit: verū etiā, celle habita-
tione se iuncti sunt ne sc̄s iūgi vīsiōne parvuli remīssē
ret̄ paterier: oī sua quā renūciāns abīcerat facultate
atq; affectione carnali salē sibi filiū sup̄erēsse: z quē ad
modū se iā dīvītē nō esse scībat. ita etiā patrē se eē
nesciret. Quōd v̄t pleni⁹ p̄bare: v̄t v̄t plus faceret
affectiōe sanguinis ac suoz vīscerū charitate: an oī
dīcti z mortificatiōe cōsūsi: quā renūciāns quīq; pro
eius debet amore profere de industria nēgligebat. par-
vulus panis poti⁹ q̄ vestimentis indut⁹. sordib⁹. q̄
ita obsitū ac fedatū v̄t offendere poti⁹ delectare pa-
ternos oculos posse quoties ab eo fuisset aspect⁹. s; eē
colaphis atq; elāpis expositus dīneris quā plerūq;
sub obrutibus suis innocenti parvulo etiā gratis cer-
nebat iferri ita v̄t nūq; genas ei⁹ nisi lachrymarum sordē-
tib⁹ vestigijs videret iſectas. Cūq; taliter infans sub
oculis eius p̄ dies singulos ageretur. p̄ amore nihilomi-
nus cōsūsi. z obediēte virtute regida. semper atq; im-
mobilia patris viscera permāserūt. Non enim iā repu-
tabat suū filium quē secū pariter obtulerat christo nec
curabat de presentib⁹ eius iniurijs: sed poti⁹ exultabat
q̄ eas nequaquā instructuose cernebat tolerari. paz cogi-
tās de lachrymis ei⁹ s; de p̄pua hūilitate ac perfectiōe
sollicit⁹. Quā districtiōe mētis illi⁹ atq; immobile ri-
gorez p̄vidēs cenobij senior ad cōp̄bandam. penitus
animi ei⁹ cōstantiā cū plorare quadā die vidisset ifantē
simulās se aduersus eū cōmotum. precepit patri v̄t tol-
lens eū iactaret in flumē. Tūc ille velut a dño sibi hoc
preceptum esset cōfestim celeri. cursu sapiens filij vlnis
propūs vsq; ad orāz fluminis aduexit iacetaturus. Quō
profecto seriore fider z obediētie ei⁹ fuisset opere con-
summatū: nisi pcurati fuissent de industria fratres: qui
sollite ripā fluminis obsiderēt: p̄iectūq; iam z quodā
modo de fluminis alueo parvulū rapūissent: z cōsumma-
tiōe precepti obsequio patris ac deuotiōe completā.
ab effectu operis atq; ab ipso fine reuocassent.

**Quē ad modū reuelatū sit abbati de p̄e
nuncio op⁹ etiā abas fecisse: z q̄ defuncto eidē**

abbati idē pater nactus in monasterij admi-
nistratiōe successerit. **Cap. xviii.**



Cū fides atq; deuotio inātū deo fuit. acces-
sit: vt diuino. statim testimonio cōp̄obata
sit. Reuelatū nāq; est otinuo sentio: hac eūz
obediētis abas patriarche op̄ ipse. Cūq;
breui tēp̄ra factō idē abas cenobij de mū-
di hui⁹ cōp̄atiōe migraret ad dñs: hūc p̄ponēs cūctis
fratribus successore sibi: atq; abbate monasterio derelict.

**De obediētia fratris quī decem sportas
circūferens publice distraxit ad abbatis im-
perium. Capitulum. xxij.**



Non facebim⁹ et nobis cognitū fratrem sim se-
culi hui⁹ ordine sume familie. Nā p̄e comite
ac pitissimo ouid⁹ fuit: studijs q̄q; liberalib⁹
nō mediocriter iſtitut⁹. Quī relicto patrib⁹
cū ad māsteriū puolasset: ad cōp̄bandā. mē-
tis hūilitate v̄t fider eius ardore: cōfestim ei a seniore p̄-
ceptū est: vt decē sportas quas necesse nō erat publice
vēdicari: ceruicib⁹ suis onerās distrahēdas p̄ plateas
circūferret: alecta p̄tione qua diut⁹ i hoc officio reti-
neret: vt si forte eas vnus pariter coemere voluisset non
cederet: s; sigillatim eas querētibus venūderet. Quō ille
tota deuotiōe cōplemit: z oī cōfūsiōnis verecūdia pro-
noic ac desiderio christi. calcata: sportas humeris suis
iponēs p̄cio statuto distraxit: ac pecuniā ad māsteriū
reporauit: nequaquā p̄terit⁹ tā vilis z insueti officij no-
uitate: nec cōsiderāstū ignitāte rei nata. lūq; sp̄cedorē: ac
vēditōis iniuriā: dum illā christi hūilitatem q̄ est ve-
ra nobilitas: per obediētie gratiā desiderat obtinere.

**De abbatis pinusij hūilitate: q̄ relicto ce-
nobio celeberrimo cui p̄biter p̄erat. Iōgin-
quū monasteriū i quo velut incipiēs suscipe-
ret: desiderio subiectionis experijt. Cap. xxj.**

Quartus nos libelli modus ad sine redere: s; obediencie bonum quod inter ceteras virtutes primatum tenet: non parum nos eorum gesta que per hanc claruerunt penitus silentio pretere. propter quod virtutes congrue temperate: id est in biventati que studiose desiderijs atque virtutibus servantes: vnum adhuc ponemus humilitatis exemplum quod non ab incipiente sed a perfecto atque abbate completum non solum in iunioribus sed etiam seniores ad perfectam humilitatis virtutem lectione sua poterit imitare. Cuius dimittimus abbatem pynusium qui cum esset humanis cenobij presbyter quod est in egypto non longe a panefisi civitate et per ipsa reverentia vel vite sue vel etatis vel sacerdotij cunctis honorabilibus a veneranda existere videtur. se per hanc humilitatis illam quam sibi in metis ardore concupierat exercere non posse nec hanc virtutem desiderate subiectionis extenderet: cum fugies de cenobio secessit solus in thebaidos ultima partes. ibi depositis habitu monachorum assumpta seculari veste cenobium tabennesiorum experit quod sciebat cunctis esse districti et in se vel per longitudine regionis credidit ignoscendum vel per magnitudine monasterij ac multitudine fratrum facile posse celari. ubi diutissime per foribus per veneras cunctorum fratrum genibus prostratus vel suscipere suminis precebat: exorabat. Cuius inulto despectu tandem fuisset admittus quod se deprecatur: fenebre que omnem suam pervisisset etiam ingredi cenobium postularet que tunc iam ne deservire quidem suis voluptatibus preualeret ac ne hoc quidem ipsum cum religiosis experiret: non afferentibus famis inopie necessitate constructum vel sibi nullius operi penitus apto horum cura diligentiaque mandata. Quam sub alio fratre iunioris que sibi creditum retinebat exercens sic eidem subdebat istaque obedientia desiderata humilitatis excolebat virtutem vel non solum ea que ad horum curam diligentiaque primebant verum etiam universa officia que cunctis erat aspera vel indigna atque ab omnibus dicebant horum tota que die sedulitate completeret. Quamplura et nocte consurgens ita furrim nullo teste vel scio tenebris occultis efficiebat vel penitus auctoritate opinio nemo desphederet. Cuius ibidem trinitio delitescens dispersis per universam egyptum vbius fratribus querebat a quodam tandem visus qui de egypti partibus

comearat vix potuit pie humilitate habitus sui ac vilitate officij quod gerebat agnosci. Nam sarculo deorum icurum lababat olentibus terram deinde stercer humeris suis adnectas eorum radicibus ingerebat. Cuius hec intuens frater super agnitio eius diutissima fuisset desiderio dei: propter ista de accedens: et non solum vultu sed et sonu vocis diligeret explorans: ad pedes eius cominus procidens: primo quidem super ista stupore summam videtur: ceteris ictibus: cur vix ista fecerit et quod apud ipsos velint noviter ac de seculo nuperegressus habetur extremus. Post hoc miraculo sunt maiore pensis: cum eius nomen quod apud ipsos que magna fuerat opinio perterritum primum perdidisset. Et quo universi fratres prius ignorantes veniam postulantes: que etiam vix tunc tunc iter in iunioribus ac parvulos deputassent: Inuitus ac sicut per iudicia diaboli digna sibi fuisset fuerat: atque humilitate fraudar: quam diutissime requisita tandem aliquando se iuvenisse gaudebat nec minus fuisset vira sua in illa quam stripuerat subiectione finire: ad pynusium cenobium redierunt: cunctis diebus eum summa diligentia: ne ab eis quocumque sibi quocumque dilapsus aufereretur.

Quomodo abbas pynusius reductus in monasterium suum: modico tempore commoratus iterum fugerit in partes syrie. **La. xxxj.**



Asi cum fuisset modico tempore demotus: eodem rursum humilitatis desiderio atque ardore successus captas nocturnas silentia: ita diffugit: ut iam punicis non vicinis: sed ignotas et alienas locos divinas regiones expereret. Nam procecdens nave in palestine partes comeare festinavit: credens se tunc latitaturus: si ad illa semetipsum postaret loca in quibus ne nomen quidem suum fuisset auditum. Quo cum advenisset: non in monasterium prius experit: quod non longe fuit a speleo in quo dominus noster iclus christi ex virgine nasci dignatus est. In quo per modico tempore delitescens: secundum finem domini: tanquam civitas super montem posita diutius abscondi non potuit. Nam continuo quidam fratrum qui ad loca sancta de egypti partibus orationis causa congenerat agniti: cum summa vi prece ad cenobium suum remocarent.

dat.

Que precepta dedit ides abbas Pynnif
fratri que in suo monasterio sub nostra reci
piebat presentia. Cap. xxxij.



Manc igit senē p illa q nobis fuerat apd ipsj in
mōasterio nfo familiaritas: cū post hec i egypto
pro studiofissime requissem⁹ exhortatiōes quā
dedit fratri que sub nra pntia i cenobio suo
recipiebat: qz puto ex hac posse aliqd istrum
ctiōis accide: anim⁹ e opusculo huic iterere. Nosti aut
q̄t dieb⁹ p forib⁹ exercitās hodie sis recept⁹. Cui⁹ difficultatis
cāz pmit⁹ deb es agnoscere. poterit em̄ tibi in hac
via: quā i gredi pceptis m̄fū pferre: si rōne ei⁹ agnita
ad chūsti seruitiū psequēter ac sicut oportet accesseris.

Qd sicut magna remuneratio monacho
debet scdm instōnem patrū laborāti: ita ⁊ pe
na sibi tribuat: ⁊ idcirco nō debeat q̄s facile
admitti in monasterio. Cap. xxxij.



Sicut nō q̄s imēta glia fidelis seruitib⁹ deo: ac
im regle instōne ei coherētib⁹: repromittit in
futuro: ita: pene gratulissime sp̄at̄ur his q̄ te
p̄ite eā negligēter q̄ fuerint executi: ⁊ im hoc
q̄s p̄fessi sūt: vlt q̄s ab hoib⁹ esse credūtur: fru
ctus et cōgruos sanctitatis: eidē exhibere neglexerint.

Eccl. v.
h. iere.
xliij.

Melius est em̄ scdm scripture sentiam nō vouere: quē q̄s
vouere ⁊ nō reddere. Et. Valedict⁹ q̄ facit op⁹ dei negli
gēt. Ideo igitur a nobis diuicillime resutat⁹: es: nō qz
ruā vel oīm salūtē nō roto desiderio cupiam⁹. amplecti
⁊ his q̄ ad chūsti captiunt peruenerit: et penā occurrere
nō optimus: sed ne temere recipientes: ⁊ nos apud deū
sententis ⁊ temetipsos: xruim grauiōs supplicij facere
mus: si ad presens facile susceptus: nec pōdus p̄fessiois
hūius intelligens: vel desitutor: post hec vel tepidus ex
titulles. Quā obrem ipsam causam abrenūciationis de
beis in primis agnoscere. Quā perspecta: quid te conue
niat agere: ex eius ratione manifestus instruat⁹.

Qd abrenūciatio nostra nihil sit aliud q̄
mortificatio ⁊ imago crucifixi. Cap. xxxiij.



Renūciatio nihil est aliud q̄ crucis ac mortifi
cations idicū. Ideo qz noueris hodiernodie re
huic mūdo ⁊ actib⁹ ei⁹ ac desiderijs eē defun
ctū: te qz hz ap̄z mūdo huic eē crucifixū: tibi qz
hūc mūdu. Cōsidera ergo p̄ditōes crucis sub
cuius te deinceps sacramēto opz in hac luce versari: qz
iā nō viuis: s; ille viuit in te q̄ ē crucifixus p te. Et er
go habitu ac figura q̄ p nobis i patibulo fuit ille suspē
sus: nos quoqz necesse est in hac vita degere: vt scdm
dauid affigētes timore dñi carnes nostras: vniuersa vo
lūntates nostras ac desideria: nō nre cōcupiscētie seruiē
tia: s; mortificationi ei⁹ habeamus affixa. Sic est domi
ni pceptū implebim⁹ dicētis. Qui nō accipit crucē suam
⁊ sequitur me nō est me dignus. S; forte dicas. Quomō
dō potest homo crucē suā iugiter portare vel quēdam modū
viuēs q̄s possit esse crucifixus: Audi rationes breuiter.

Qd crux nostra timor dñi sit. Cap. xxxv.

Crux nra timor dñi est. Sicut ergo crucifixus q̄s
iā nō p animi sui motu mēbra sua quoqz mouēdi
vltuerēdi habet potestatis: ita ⁊ nos volūntates
nras ac desideria nō hz id qd nobis suauē ē ac delectat
ad p̄sens: s; hz legē dñi quo nos illa cōstringerit: applica
re debem⁹. Et sicut is q̄ patibulo crucis affigim⁹: nō iā p̄
sentia p̄tēplā: nec de suis affectatiōib⁹ cogitat: nō p die
crastino sollicitudie curaqz distēdit: nlla possidēdi p̄u
piscētia p̄mouet: nulla supbia: nulla cōtētie: nulla enu
latiōe succēdit: nō de p̄tib⁹ potest inuirijs nō p̄terit: qz iā
recordat: seq̄ eū ad huc spirat i corpe: cūcti elemētis cre
dit eē defictū: nllc p̄mitēis sui cordis inuitū: quo se nō
dubitat illico trāstruqz: ita nos quoqz timore dñi crucifi
xos: oportet his oib⁹ id est nō sōlū carnalib⁹ vitijs verū
etiā ipsi elemēt⁹ mortuos esse: illuc habētes oculos aie
nostre defixos: q̄ nos socrare debem⁹ momentis singulis
migraturos. hoc em̄ mō mortificatas poterim⁹ vniuer
sas cōcupiscētiās nostras ⁊ affectus habere carnales

Quod renūciatio nostra nihil proffit si hōdē
quibus renūciavimus implicemur. Cap. xxxvi.

Quæque ne quid aliqui eorum resumamus quod renūciāmus ab
iecit: et si dñi iterdictū dñs agro euāgelice opatio
nis reuerſus: iuentaris tunica tua quæ te expoliā
ueras fructū: neque ad hūiles terrenasque mundi huius pec
piscētias ac studia renouar: et euāgelij mādātū dñe
nūciā ab dicit. Cave ne parētis: ne affectiois p̄sine re
corderis: et ad curas huius seculi sollicitudinesque reuocet
h̄ saluatoris inlay ponēs manū tuā sup aratū et aspiciēs

Luc. 17

retro: regno celoz ap̄ eē h̄ possis. Cave ne quā supbia
quā nūc incipēs ardore fidei ac pia hūilitate calcāstis: cū
cepis p̄salmoz v̄l p̄fessōis huius quādā noticiā degusta

Gal. 5

re: paulatim elat⁹ resuscita re mediteris: ac h̄ apli inlay
Que destruxisti iter reedificās puaricatorē p̄stinuas te
merip̄s: h̄ pot⁹ v̄l hac nuditate quā corā deo et āgelis
et⁹ p̄fessus es ad finēscz p̄dures. In hac d̄ hūilitate ac
patiētia: qua vt susciperis i monasterio decē dieb⁹ p̄ so
rib⁹ p̄fenerās multas lachrimis implorasti: nō solū modo
p̄fessus: verū etiā p̄ficiās atq; succrescas. Satis em̄ mise
rū ē vt cū debeas a rudimētis ac p̄mordijs tuis p̄uehi
et ad perfectionē redere: etiā ab ipsis incipias ad inferio

Mat. 11

ra decidere. Nō em̄ qui ceperit h̄cedit qui perseuerā
uerit in his v̄lō: in finem: hic saluus erit.

Quod diabol⁹ nostro fini semper insidie
tur: et nos ei⁹ caput iugiter obseruare debea
mus. Capitulum. xxxvii.

Ursus et serpens calcanea nra sp̄ obseruat id ē
insidiat eximū nro: et v̄lō: et sine vite nre nos sup
p̄lārat conat. Et idcirco h̄ cepisse nihil p̄derit
nee p̄lco seruoze renūciatōis arripuisse p̄ncipia: si h̄ cō
gru⁹ et finis s̄l̄ n̄ omēda uerit atq; p̄cluserit: p̄p̄ hūili
tas atq; paup̄tas quā nūc corā ip̄o p̄fessus es: v̄lō ad ex
tremū vite quēdamodū arrip̄ta ē a te n̄ fuerit custodi
ta. Quod vt possit impleri: tuū caput id ē cogitatio
nā p̄ncipis semp̄ obserua: ad tenendū: mox ea deferta.

gra em̄ discēs pernitiosa eius initia cōterere si nihil es
eis seniori tuo erubueris reuelare.

De renūciatōis p̄paratōe aduersus tēpta
tiones: et de paucis imitādīs. Cap. xxxviii.



Quia propter finem scripture iniam: egressus ad
seruiendū dño: sta i timore dei: et p̄para alam Ecclē
tuā nō ad requiē nō ad securitatē: nō ad bellū.
tia: s̄ ad tēptatōes et angustias. Per multas Actū
em̄ tribulatōes oportet nos itroire i regnū r̄iū
dei. Angusta nāq; ē porta et actā via quæ ducit ad vitā: et mar
pauci sunt quæ inueniūt eā. Cōsidera h̄ te de paucis et ele
ctis effectū: et ne exēplo ac tepore multitudinis refriges
cas h̄ vine vt pauci: vt cū paucis inueniri merearis i re
gno dei. Multi em̄ sunt vocati pauci: nō autē p̄fessōis p̄fessō
et grex: cui op̄lacui p̄ri h̄ditate dare p̄fessōis h̄ lēgōne
ris et p̄ctm̄: p̄fectionē p̄fessōis quā p̄fessōis ea quæ s̄l̄t ip̄fecta lēgō
ri. Ad quē p̄fectionis statū his ḡdib⁹ atq; h̄ ordie puenit. Luc.
11.

Quo ordine quis ad perfectionē valeat p
uenire: per quā de timore dei ad charitatem
cōsequenter ascendat. Cap. lxxviii.

Pincipiū nre salutis eiusdemque custodia: sicut di
x̄: timor dñi ē. per h̄c em̄ et inuitā cōuersiōis
v̄lōz purgatio et p̄statū custodia: his quæ ibidē
ad vitā p̄fectionis acquirūt. Qui cū penetrauerit holōmētē:
cōceptū ei rerū oīz parit: obliuionē parētū: multū dieb⁹ ip̄s
gignit horroz. Cōceptū at ac p̄natiōe facultatū p̄m̄
hūilitas acquirūt. humilitas vero his idicijz cōprobaf.
p̄mo si mortificatus in sese habeat oēs volūtates. De
cūdo si nō solū actuali suoz verū et cogitationū nihil suū
relauerit seniorē. Tertio si nihil suēdiferetiōis h̄ iudicio
ei⁹ vniuersa cōmittat: ac monita ei⁹ s̄l̄tēs ac lib̄tēs au
sculter. Quarto si i oib⁹ seruet obediētā māsnerudinē.
et patiētē cōstātiā. Quinto si nō solū iuriā l̄ferat nulli:
s̄ ne ab alio quēdā sibi met̄ irrogatā doleat atq; tristet.
Sexto si nihil agat nihil p̄sumat quod nō v̄l corā regē v̄l
maloz cohōrat exēpla. Septimo si ot vilitate cōter̄ s̄l̄tēs
se ad oīa quæ sibi p̄ceptiunt velut operariū malū indicat.

verite idignu. Octavo si semetips cunctis inferiori no sup
ficie pnuicer labioz: s; itimo cordia cre: a; r: f: c: r: a. No
no si ligua cohibeat: vl no sit clamo: us f. voce. Et octimo
si no sit facilis ac propu: r: i: s: u. Talib' no q; loquor: r: h: b:
s: i: b: u: h: u: i: l: i: t: a: s: vera dignosef. Quu cu fuerit i: v: e: r: i: t: a: t: e
possessa: cofestum re ad charitatu: q; timore: no habet gra
du excellenore pducere: p qua vniuersa q; pu: no sine ge
na formidinis obseruabatur: ab ior: vno labore velut nati
tericipies custodire: no tam correptio: ne sup: p: t: i: c: u: vl
moris vili: sed a more ipsi: boni: r: delectatio: ne virtuti.

Quod no debeat monach' ex'empla p'fectionis a
multis expeteret: s; ab vno vel paucis. Ca. l.

Magis valeas facili' puenire: ex'empla tibi sit
atq; ad vite pfecte i congregatio: ne cōmos
nari. paucis imino ab vno vel a duob' no a
plurib' expetēda. Nā pter id qd examiatari
atq; ad purū excocta: repit i paucis: etiā mō
er h' vtilitatis accidit. qd ad pfectionē ppositi hui' ad est
cenobialis vite diligētī' q's vni' ibi uir ac forma ex'plo.

Quarta debilitatiū similitudinē suscipere
debeat qui in cenobio cōmorat. Cap. l. m. r. l.

Quia oia vt possis cōsequi: r sub hac regula spiri
tali ppetuo pdurare: tria h' i congregatio: ne neces
sario custodiēda sunt tibi: yr. i. sim. p salmiste
p. 37. m. i. a. z. Ego s; tā q; surdus no audiebā: r sicut mur' q; no
aperit os suū: r fact' sum sicut hō no audies: r no h' h' i
ore suo inreparationē. Tu q; velut surd' ac mur' et ce
cedas: vt absq; illi' cōsolationē q; tibi fuerit ad imita
dū merito pfectio: s elect' vniuersa q; cūq; videris: nun
edificandis habēta: velut cec' no videas: ne aiat' eor
q; h' agūt auroitate vl forma: ad id qd deserui' est: r qd
a' dā naueras: traducas. Si inobediētē: si pumatē:
si detrahētē audieris vl sec' q; tibi traditū ē aliqd ad
mittētē: no offēdaris nec ad imitandū eū tali subuertari
ex'plo: s; yr surd' q; h' penitē: nec audieris vniuersa trā
mittas. Si tibi vl cuiq; duxta: si irrogat' iniurie: esto imo
bil': r ad r' sionē talidō: vt mur' autētra: sp hūc p salmiste

p. 37.

ascultū i cori: r tuo dēctās. Dixi custodiā vias meas: vt
no dliq; i iugū meā. hōsal ou meo custodiā cū p silē
ret pcor: aduersū meo obmutui r hūltas' sū r siluā bo
nis. Uenū: r q' r' i' p' o' c' p' o' i' b' : ereole: qd h' ec q; s. d' i' r' i' m' u' s
tra ornet atq; cōmō d' e. r. vt stultū te h' apli s' i' a' z' facias
i h' mūdo: v' e' s' i' s' s' a' p' i' e' s' : n' i' h' i' l. f. o' n' c' e' r' n' e' s' n' i' h' i' d' i' u' d' i' c' i' a' s
et h' i' s' q' t' i' b' i' f' u' e' r' i' n' t' i' m' p' e' r' a' t' a' : s' e' d' e' u' o' i' m' p' l' i' c' i' t' a' t' e' a' c
s' i' d' e' o' b' e' d' i' e' n' t' i' a' s' p' e' x' h' i' b' e' a' s' : a' l' l' i' u' d' r' i' m' o' s' a' n' c' t' u' m. a' l' l' i' u' d' v' t
l' e' : i' l' l' u' s' s' a' p' i' e' s' e' t' i' n' d' i' c' a' s' : q' e' q' d. n' i' b' i' v' e' l' l' e' x' d' i' e' i' . v' e' l' s' e' n' i' o' r' i' s
e' x' a' m' i' n' e' t' a' l' i' x' e' r' i' t' . T' a' l' i' e' s' t' i' n' s' t' i' t' u' t' i' o' n' e' f' u' n' d' a' t' : s' u' b' h' a' c' d' i
s' e' p' l' u' r' a' p' o' t' e' r' i' s' o' u' r' a' r' e' p' p' e' t' u' o' : r' d' e' c' e' n' o' b' i' o' n' u' l' l' i' s' r' e' s'
p' u' a' n' o' m' i' b' u' s' i' n' u' m' e' i' n' u' l' l' i' s' f' a' c' t' i' o' n' i' b' u' s' d' e' u' o' l' u' e' r' i' s' .

Quod bonū paciētie sue no debeat mona
chus de aliorū sperare virtute: sed de sua lon
gānimitate. Cap. l. m. r. l.

Quo paciētiā tuā no debes de aliorū sperare
virtute: r vt tūcā r' i' m' o' possideas: cū a ne
mine fueris irritatus: qd ne possit no euenire
tue no subiaceat p' t' i' c' i' s' : pot' de humilitate
tua r longānimitate: q; i tuo pēdet arbitrio.

Recapitulatio expositionis p quā mona
chus ad pfectionē possit ascendere. Ca. l. m. r. l.

Et vt hōia q; la noui sermone digesta sunt: cordi
tuo facili' iculcent: ac tenacissime tuis sensib'
valeat inherere: qd dā ex his breuiariū colligā:
p qd possis breuitate r cōpēdio mādatoz memōriē vni
uersa cōplecti. Audi h' paucis ordiē: p quē ascendere ad
pfectionē summā sine vilo labore ac difficultate valeas.
p' c' i' p' i' u' m' n' f' : s' a' l' u' t' i' s' s' a' p' i' e' n' t' i' o' s' i' m' s' c' r' i' p' t' u' r' a' s' : t' i' m' o' d' n' i
e' s' t' . D' e' r' i' o' d' e' n' i' n' a' s' e' q' c' o' p' u' e' r' i' o' s' a' l' u' t' a' r' i' s' . D' e' c' o' p' u' e' r' i' d' e
c' o' r' d' i' s' p' e' c' c' a' t' a' b' z' e' n' u' n' t' i' a' t' a' . i' . m' u' d' i' t' a' s' z' a' t' e' p' r' o' p' o' i' z' f' a' c' u' l' t' a' t' u' .
D' e' m' u' d' i' t' a' t' e' h' u' m' i' l' i' t' a' s' p' r' e' a' f' . D' e' h' u' m' i' l' i' t' a' t' e' m' o' r' t' i' f' i' c' a' t' i' o
v' o' l' u' n' t' a' t' i' g' n' a' f' . A' d' o' r' t' i' f' i' c' a' t' i' o' n' e' v' o' l' u' n' t' a' t' i' e' x' t' i' r' p' a' t' a' t' e'
q' m' a' r' c' e' s' c' u' t' v' n' i' u' e' r' s' a' v' i' t' i' a' . E' x' p' u' l' s' i' o' d' e' v' i' t' i' o' z' v' i' t' u' t' e' s' f' r' u' c' t' u' s'
c' e' s' s' i' f' i' c' a' t' a' r' q' s' s' u' c' c' e' s' s' i' t' . P' a' l' l' u' l' a' t' i' o' e' s' t' u' t' a' p' u' r' i' t' a' s' c' o' r' d' i' s'
a' c' q' u' i' t' . P' u' r' i' t' a' t' e' c' o' r' d' i' s' a' p' l' i' c' e' c' h' a' r' i' t' a' t' e' p' s' e' c' t' i' o' p' o' s' s' i' d' e' t' .
Explicit de institutis renunciantium liber quartus.

p. 38.

Coz

Incipit annotatio capitulorum libri quinti de spiritu gastrimargie.

- Ca. s. Transitus de institutis cenobiorum ad collectionem octo principalium vitiorum.
- ii Quod cause vitiorum sicut in omnibus immorantur: ita ab omnibus ignorantur. et quod manifestandas eas domini egeamus auxilio.
- iii Quod prima nobis collectatio sit aduersus spiritum gastrimargie: id est concupiscentiam gulae.
- iiii Testimonium abbatis Antonij quo docet vnaquaque virtute ab illo quod ea peculiari possidet expetenda.
- v Quod non possit ab omnibus vniuersalis ieiuniorum regula custodiri.
- vi Quod non solo vino mens inebrietur.
- vii Qua ratione infruitas carnis puritatem cordis nequeat impedire.
- viii Quo perfecte continentie sine esca sumenda sit.
- ix De mensura castigatiouum assumenda: et de iocis ieiunij.
- x Ad conseruandam mentis et corporis puritatem: abinentiam ciborum non posse sufficere.
- xi Concupiscentias cordis non extingui: nisi cum omni extirpatione vitiorum.
- xii De agone carnali etiam spiritualis agonis imitationem esse sumendam.
- xiii Quod nisi gula fuerimus vitio liberati nequaquam possimus ad pugnas interioris hominis peruenire.
- xiiii Quomodo possit gula concupiscentia superari.
- xv Quomodo ad custodiendam cordis sui puritatem: monachus semper debet esse intentus.
- xvi Quod monachus sine olympiaci certaminis more non possit spirituales conseruare pugnas nisi obtinuerit bella carnalia.
- xvii Quod fundamentum ac basis spiritualis agonis in gastrimargie sit certamine collocata.
- xviii Per quot genera certaminum atque palmarum beatus apostolus ad coronam sublimissimi agonis ascenderit.
- xix Quod athlete chiuisti donec i corpore commoratur pugna non desistit.

- xx Quod non debeat monachus sumendi cibi tempore excedere: si vult ad pugnas interiorum certaminum peruenire.
- xxi De interiorum monachi pace et abstinentia spirituali.
- xxii Quod idcirco non oporteat exercere penitentiam corporalem: ut per ipsam penitentiam ad spirituale ieiunium.
- xxiii Qualis esse monachi cibum debeat.
- xxiv Quod in egypto idifferenter vidimus sub aduentum nostro solui quotidianam ieiunia.
- xxv De continentia senis qui ita seces cibum sumpsit ut seruaret esuriam.
- xxvi De eo senes qui i cella sua esca nunquam solus accipit.
- xxvii Quid si fructus studij profecti sint abbas pessi et iocis.
- xxviii Quam exempli sui pfectionem abbas iohannes discipulis reliquerit discensurus.
- xxix De abbate machete iter collatioues spirituales nisi dormitate et per iter terras fabulas obdormiente.
- xxx Eiusdem senis de nemine iudicando.
- xxxi Increpatio eiusdem senis cum fratre inter spirituales collatioues dormitantes: ad narrationem otiosae fabulae vidisset expurgatos.
- xxxii De epistolis priusquam legerent incensis.
- xxxiii De absolutioe confessionis: quam abbas theodoros orando persequitur.
- xxxiiii De sententia eiusdem senis quam docuit quod studio monachus possit assequi scientiam scripturarum.
- xxxv Increpatio eiusdem senis cum ad mea cellulas meridia nocte venisset.
- xxxvi Descriptio eremi que est i biolco i qua anachorete commorantur.
- xxxvii De traditis nobis ab abbate archebio cum instructu suo cellis.
- xxxviii De obito quod abbas archebius manuum suarum labore pro matre dissoluit.
- xxxix Qua simulatioe cuiusdam senis abbati symeonu cum otiosus esset: opus manuum sit prouisum.
- xl De pueris qui deferentes ad egroratum sicut ad degustatis eiusdem fame i eremo defecerunt.
- xli Sententia abbatum macharum de obseruata monachi vel tam diuissime victuri vel tam diuissime morituri.

¶ Explicit annotatio capitulorum.

¶ Explicat annotatio capitulorum.

¶ Incipit liber quintus de spiritu gastrimargie.

¶ Transitus de institutis cenobiorum ad colluctationem octo principalium vitiorum. Ca. i.



Quintus nobis iuvante deo liber iste penditur. Naz post hunc duos libellos qui sunt instituti monachorum digesti sunt nunc arripere ad executionem aduersus octo principalia vitia vestris orationibus domino confortate disponimus: id est primum gastrimargie que interpretatur gula concupiscentia. Secundum fornicationis. Tertium philargie quod intelligitur auaritia: vel ut prius exprimat amor pecunie. Quartum ire. Quintum tristitie. Sextum accidie quod est anxietas sine reditu cordis. Septimum cenodoxie: quod sonat vana seu inanis gloria. Octauum superbie. Quae ineuites agonie: cuiuslibet o beatissime papa castor nunc ipseius idigem: ut primum naturas eorum tam minutas tam occultas tamque obscuras inueigare condigne: deinde eas conuicere sufficienter exponere: tertio ut id eas curatores eorum curare media possim liserre

¶ Et sic. ¶

¶ Quod cause vitiorum sunt in omnibus immorantur: ita ab omnibus ignoratur: et quia ad manifestandas eas domini egeamus auxilio.

Capitulum. ii.



¶ Quatuor passionum cause quedam modum cum patefacite fuerit traditionibus seniorum: ad omnibus primum agnoscutur: ita postquam reuelatur cum ab ipsis vniuersi vastentur: et in cunctis hominibus immorantur: ab omnibus ignoratur. Verum eas ita nos aliquid tenent explicare posse condidimus: si intercessionibus vestris ad nos quoque ille qui per Esaiam prolatus est sermo dominum dirigatur. Ego ate te iubo: et potentes terre humilia bo: portas creas castigas: et vectes ferreos pterat: et aperiat tibi thesauros absconditos et arcana secretorum. Ut nos quod verbum dei pcedens: primum terre nostre potentes humiliet: id est

id est has easdem res expugnare cupimus: notias passionum: dominatione sibi ac tyrannide seuissimam in nostro mortali corpore veditates: easque faciat id agni nostre atque expostioni succubere: et ita nostre ignorantie portas effrigas ac vitiorum vectes excludentium nos a vera scientia coteret: ad secretorum nostrorum nos arcana pducatur: ac hinc apostolus illuminat: nobis reuelat ea que sunt abscondita tenebrarum: et manifestet per ista cordium ut sic ad tetras vitiorum tenebras: purissimis oculis aie penetrantes: patefacere eas ac pducere possim: ad lucem: earumque causas atque causas his vel quod carnerit eis: vel adhuc obligati sunt: pcedere valcam: et ita hinc prophetam transientes per ignem vitiorum dirissime nra eruerent metes: o fessi per aquas que pntu extinguentur. sea tra stre possimus illece ac spiritualibus remediis irrigati: ad refrigerium perfectiois puritate cordis mereamur educti.

¶ Quod prima nobis colluctatio sit aduersus spiritum gastrimargie: id est concupiscentiam gula.

Capitulum. iiii.



¶ Quod primum nobis ieiudium certamen est aduersus gastrimargiam que dicitur gula concupiscentia. Et primum de modo ieiuniorum: et escarum qualitate dicitur: rursum ad egyptiorum traditiones ac statuta recurrerem: quibus sublimiorum continentie disciplina: et perfecta discretiois inesse rationem nullus ignorat.

¶ Et sic. ¶

¶ Testimonium abbatis antonii quo docet vnamquamque virtutem ab illo qui eam peculiariter possidet expetendam. Capitulum. iiii.



¶ Quod nunc est beati antonii admirabilis monachum quod primum cenobiale propositum fastigia nititur sublimiorum perfectiois attingere: et ardeat in discretiois examine: pro ista potes est stare iudicio: atque ad arcem anachoreticos puenire minime debere ab vno quibus sumo vniuersa gratia diuini ex potere. Alium enim scientie floribus exornat alter discretiois robore robustus: ceterum alter patientie grauitate fundat: alii humilitatis: alii continentie virtute pferat: alii simplicitatis

gra decorat. hic magnanimitatis: ille misericordie: iste
vigilant: hie faciturnitas: ille laboris studio supereminet
ceteros. Et idcirco monachus spiritualia mella condere cu-
piet: velut apud prudētissimā debere vnaquāq; virtutē
ab his q̄ ea familiari? possidet deslorare et sui pectoris
vase diligētē recodere ne qd̄ nūq; aliqd̄ habeat discu-
tere sed. H̄ est qd̄ virtutē habeat cōreplari studio legē de-
cerpere. Cūctas nāq; s̄ ab vno volum? mutuari: aut dis-
ficile aut certe nūq; idonea ad imitādū nob̄ exēpla po-
terūt reperiri. Quia h̄ necdū x̄p̄s omnia factū s̄ aposto-
lū videam? i oib? tñ hoc modo possum? enī id est p̄ par-
tes i oib? inuenire. De ipso em̄ dicitur. Qui fact? est no-
bis ex deo sapiētia: iustitia: factitas et redēptio. M̄ ergo
i alio sapiētia: in alio iustitia: i alio factitas: i alio mā-
suetudo: i alio castitas: i alio humilitas: i alio paciētia
reperitur: mēbrati christ? p̄ vnumquēq; nūc sanctorū di-
uinitus est. Cōcurrētib? vero vniuersis i unitatē fidei ac
virtutis redditur i virtū pfectū plenitudinē sui cōpōis
i singulorū mēbrorū cōpage ac p̄uicrate p̄ficiens. Do-
nec ergo veniat illud tēpus quo sit deus omnia i oib?
in p̄senti pōt hoc quo dixim? modo id est p̄ partes virtū
dū esse in oibus deus licet nondū per plenitudinē earū
omnia sit in omnib?. Quia licet vnus religiōis nostre sit
finis: professiōes tñ diuersae quibus ad deū tēdim? sicut
in collationibus seniorū pleni? disputādū est. Ideoq;
discretiōis et cōtinētiae forma ab his est nobis peculiari?
expetenda a quib? virtutes has p̄ gratiā spiritus sancti
vberius videmus effluere nō q̄ vllus que i multos diui-
sa sunt solus possit acquirere: sed vt i his bonis quousq;
capaces esse possum? ad eorū nos imitationē qui ea pe-
culiarius obtinere tandemus.

2. Cor. 13. 12. 1. Cor. 13. 12.

**Quod non possit ab omnibus vniiformis
ieiuniorum regula custodiri. Capitulum. v.**

Quod sup̄ ieiuniorū modo haud potest facile
vniiformis regula custodiri q̄ nec robur vni-
cūctis cōpōis? uest nec sicut ceterae virtutes
animi soli? rigore patran̄. Et idcirco q̄ nō in
sola fortitudinē mēns vniūq; cōstitūt: cū co-



quis em̄ possibilitate participat talē sup̄ his definitio-
nē traditā nobis accepimus diuersum esse refectiōis q̄
dem tempus ac modum et qualitātē pro impari sc̄z cor-
porum statu vel etate ac seru: vna tamen esse omnib?
pro mētis cōtinētia et animi virtute castigatiōis regn-
lā. Neq; em̄ cūctis possibile est hebdomadibus protela-
re ieiunia: s̄ ne tridua qd̄ vel biduana inedia refectio
nē cibi differre. A multis quippe egritudine et maxime
senio iā defessis: ne vsq; ad occasum qd̄ solis ieiunium si-
ne afflictione tolerat. Nō oib? infusorū leguminū. elus
cōuenit eneruat? nec cūctis puroy olerū habilis est par-
simonia: nec vniuersis fici panis refectio castigata cō-
ceditur. Ali? quātitate libarū duarū saturitatē nō sen-
tir: alius libe vni? sine vnciarū sex edulio p̄grauat:
attamē vn? in oib? his cōrientie finis est: ne quis iuxta
mensurā capacitatis suae saturitatis oneretur igluue.
Nō em̄ qualitas sola s̄ etiam quāritas elcarum: acies
cordis obtūdūt: ac mente est carne pariter impingua-
ta: notiam vitiorum fomitem igneumq; succendit.

Quod non solo vino mens inebrietur.

Capitulum. vi.

Quibuslibet elcis refect? vter seminaria luxu-
rie parit: nec p̄ualer mēs discretiōis guber-
nacula moderari: ciborū pōdere p̄ocata. Nō
em̄ sola crapula vini mēre inebriare p̄suevit
versēt cūctarū elcarū nimietas v̄a est lantē est
ac nutabūda reddit: oiq; itegritatis ac puritatis cōtem-
platiōe dispoliat. Sodomitis causa subuersiōis atq; lu-
xuriae: non vini crapula: s̄ saturitas extitit panis. Audi-
dūm p̄ p̄phetā hierusalē increpātē. Quid em̄ peccantū
fior tua sodoma: nisi q̄ panē suū i saturitate et abūdā-
tia comedebat. Et q̄ p̄ saturitatē panis iertigubili ear-
nis fuerāt ardore successi: iudicio dei celit? sunt igne sul
phureo cremati. Qd̄ si illos sola nimietas panis ad tā
diuprū flagitiorū p̄cipitiū: vitio satiētatis ipegit: qd̄ cē
sēndū ē de his q̄ vegetato coipe: p̄ceptionē carnū ac vi-
ni immoderata vbertate p̄sumū: nō quātū expetit im-
becillitas: s̄ q̄p̄tū animi libido suggerit: yrlurpantes.

Quarone infirmitas carnis puritatem cordis neque impedire. Caplin. vii.



Mfirmitas carnis ad puritatem cordis non officit si h[ab]eat t[ame]n modo q[uam] fragilitas carnis: non q[uam] voluptas erigit: vsurpent. Facili[us] vidim[us] viros q[uam] ab eis corpulentiou[rum] b[ea]t[us] o[mn]imodis temperaret: p[er] moderate vsos p[er] necessitate cocessit: z q[uo]t[us] sibi p[er] p[er]uicacit[er] amorem denegaret: q[uod] q[uod] eas sub infirmitatis occasione sumetes: m[er]it[us] s[an]cti s[an]cti custodi[er]et. habet et corporis imbecillitas c[on]tinentie sine palina: d[omi]no modo escis defectu[rum] carnis idultis: adhuc indiget se refectio ne defraudet: r[ati]oq[ue] elus idulgeat: quatu[m] sufficere ad viuend[um] ysum t[em]perantie discretio regida iudicauerit no[n] quatu[m] desiderij appetit[us] ex postit. Esculentes cib[us] ut p[er]curat corporis sanitate: ita castitatis no[n] adimit puritatem: si cu[m] moderat[i]o[n]e sumant. Quicquid em[en] fortitudinis ea esu eor[um] p[er]cipit: g[ra]titudinis labore ac defectio[n]e consumit. Quisobrem vt nulli statui virt[us] parsimonie adimitur ita ne integritatis quide[m] consummatio denegatur.

Quo perfecte continentie sine esca sumenda sit. Capiculum. viii.



Cerissima est itaq[ue] patrum probatissimaq[ue] s[an]cti ieiunioru[m] z c[on]tinentie mod[us] in m[er]itura paritatis r[ati]o[n]e z castigat[i]o[n]e consistere: z hunc esse p[er]fecte virtutis i[n] c[om]mune oib[us] sine vt ab escis q[ui]s sumere iustitiam[us] corporis necessitate cocellimur: adhuc i appetitu eor[um] positi temperem[us]. Quatu[m] enim q[uod] corpore sit infirmus: p[er]fecta[m] virtutem qua[m] robustus ac sanus in oib[us] possidebit: si desideria q[ui] fragilitas carnis non erigit: m[er]itis rigore castiget. Apostolus na[m]q[ue] ait. Et carnis cura[m] ne feceritis i[n] desiderijs. No[n] ergo cura[m] ei[us] omnimodis interdixit s[ed] vt in desiderijs fieret: denegauit. Voluptuosam ademit diligentia[m] carnis gubernatione[m] vite necessaria[m] no[n] exclusit illud ne in dulgentia carnis ad desiderioru[m] occupat[i]o[n]es noxias deuoluamur hoc vero ne corruptu[m] nostro vitio corp[us] spirituales ac necessaria[m] functiones implere non possit.

Rom. 13.

De m[er]itura castigationu[m] assumendarum: remediisq[ue] ieiunij. Capitalum. ix.

Somma igit[ur] c[on]tinentie no[n] sola temporis r[ati]o[n]e nec escaru[m] s[an]ctitate r[ati]o[n]e s[ed] ante o[mn]ia s[an]cti iudicio colligenda e[st]. T[ame]n em[en] d[icitur] vnusquisq[ue] sibi frugalitatis iudicare q[ui]t[us] corpe oblectationis pugna deposcit. Utis quide[m] z omnimodis obseruanda est canonice ieiunioru[m] custodia s[ed] nisi h[ab]eat frugitatis calce[m] no[n] poterit peruenire. Logoru[m] na[m]q[ue] ieiunioru[m] inedia saturitate corporis subsequente lassitudine pot[est] t[em]porale q[ui] puritatem castitatis acq[ui]rit. Integritas m[er]itis v[er]itatis coheret inedia. No[n] habet p[er]petua[m] castimonie puritatem: q[ui]squis no[n] i[n]ge t[em]perantie equitate tenere cocer[et]. Quatu[m] em[en] districta sint ieiunia succedete sup[er]flua remissio[n]e vacuant z i gastrimargie vitij protin[us] collabunt. Melior est rationalis cu[m] moderat[i]o[n]e s[an]cti s[an]cti refectio q[ui] per interualla arduu[m] lo[n]g[u]m ieiunij. Nonit imoderata inedia no[n] modo m[er]itis la befactare c[on]stata[m]: sed etiam orationum efficaciam reddere lassitudine corporis enervatam.

Ad p[er]seruanda[m] m[er]itis z corporis puritates, abstinentia[m] ciboru[m] no[n] posse sufficere. Cap. x.

Ad integritatem m[er]itis z corporis p[er]seruanda[m]: abstinentia ciboru[m] sola no[n] sufficit: nisi fuerint cetera q[ui] virtutes aie pingate. h[um]ilitas igit[ur] p[er]mit[us] obediencie virtute: z cordis p[er]t[em]p[er]at[i]o[n]e: corp[us]q[ue] fatigat[i]o[n]e dietada est. Pecuniaz no[n] solu[m] vitada est possessio: s[ed] etiaz desideriu[m] eor[um] radice[m] extirpada[m]. No[n] enim eas sufficit no[n] habere: q[uod] pler[um]q[ue] solet et ex necessitate descendere: s[ed] ne ipsam quide[m] si forte oblate fuerit: habedi recipere voluntate. Ire cocerendus est furor: tristitia superanda delectio. Cenodoria: id est vana gloria cocerenda. Superbie ca[us]a: id est factus: m[er]itis quoq[ue] ipsi[us] instabiles vagit[ur] discursus: assidua dei memoria refrenada. Tormentis nobis e[st] ad p[re]platione[m] dei lubrica cordis nostri puagatio reduecenda: q[ui]t[us] subtilis hostis ab hoc itin[er]e m[er]itis captiuare p[re]emptas: recessib[us] nostri cordis irrepserit.

Cōcupiscentias cordis non extinguit nisi
cū omni extirpatione victoriū. Cap. xj.



Impossibile nāq̄ est extingui ignita corpis i
cēna: p̄missq̄ certorū quocq̄ principalū vi
torū fomites radicatus excidantur de quib⁹
sigillatī distictis libellis suo loco donāte do
mino differem⁹. Nūc vero p̄positū nobis est
de castimargia: id est gule cōcupiscentia: q̄ quā nobis
primus cōficit⁹ est disputat⁹. Nūq̄ igitur poterit ardē
tis cōcupiscentie stimulus inhibere: q̄sq̄ desideria gule
refrenare nequerit. Interioris hominis castitas: vir
tutis huius cōsummatiōe discernit⁹. Nūq̄ enim robu
stioribus enutris colluctari posse cōfidat⁹: cū quē i leui
re cōfictu cōspexeris ab infirmiorib⁹ paruisq̄ supera
ri. Cūtaq̄ nāq̄ virtutū vna natura est: lz i mltas diui
di species ⁊ vocabula videat⁹: sicut auri q̄q̄ vna substā
tia est: lz per multa variatq̄ moniliū genera pro artificio
videat⁹ ingenio ac volūtate disticta. Itaq̄ nullā perfe
cte possidere p̄babit⁹: q̄sq̄ erit us i earū parte dignoscit⁹.
Quo enim nō flagrantis estus cōcupiscentie: qui nō sola
Instigatione copiosis lz ⁊ etiā mētis vitiō succendūtur
extinxisse credēdus est: qui aculeos ire: cordis solt⁹
perātis prouipētes mitigare nō potuit. Aut quonā nō
putādus est: carnis animeq̄ lasciuientes stimulos retu
disse: qui sup̄bie virtū simplex nō quiuit deuincere. Aut
quemadmodū credēdus est: incertā carat luxuriā con
culcasse: qui pecuniarū cōcupiscentiā foumsecus stā atq̄
a nostra substātia alienaz nō valuit abdicare. Qua
autē ratione bellū carnis ⁊ anime trīū p̄babit⁹: qui ido
ne⁹ nō fuit morib⁹ curare tristitie. Quātalibet vibs sub
limitate murorū ⁊ clausaz portarū firmitate muniat⁹:
posterule vni⁹ q̄uis paruisime productiōe vastabitur.
Quid enim differt vtrū per excessa mentis ⁊ amplā por
tarū spacta: an per angustū cuniculū latibula pernicio
sus hostis penetratibus ciuitatis irreat.

De agone carnali: etiam spiritalis agonis
imitationē esse sumendam. Cap. xij.

Qui i agone p̄cedit: nō coronabit nisi legitime
certauerit. Qui nāles appetit⁹ carnis optat ⁊
extinguere: et naturā vitia collocata p̄mit
supare festinet. Si ei apostolice snie vix volum⁹ experi
ri: q̄ sint agonis mūdani leges ac disciplina: p̄mit⁹ debe
m⁹ agnoscere vt ita demū hāc p̄paratiōe scire possim⁹
q̄d nos i spiritali agone certātes deat⁹ aptus hoc exē
plo voluerit edocere. In illis est certaminib⁹ q̄ lz eū
apostolū corruptibile coronā vicētib⁹ parāt mos: ite ser
uat vt is q̄ se ad gloriosaz coronā ⁊ immunitatis p̄uile
gio decoratā p̄parare cōtēdit ⁊ p̄fecta cupit agonis su
bire certamina p̄ i olympiacis ac pythijs certaminib⁹ i
dolē sue iuuetutis ac rudimētoz robur ostēdet. In his
siq̄dē iuniores q̄ has disciplina cupiūt p̄tēri vtrū me
reant vl̄ debeāt ad eas admitti tā ei⁹ q̄ illis certamina
b⁹ p̄sident q̄ totū p̄p̄t iudicio cōprobāt⁹. Cūq̄ diligēt
examinat⁹ q̄s p̄mū reperit⁹ fuerit nulla vite respertus
infamia deide nō seruitutis iugo ignobilis ⁊ ob hoc in
dign⁹ disciplina hac vl̄ p̄gressu eoz q̄ hāc p̄tēnt fuerit
iudicat⁹. Tertio si oris si fortuita mēis digna p̄tēat do
cumēta ⁊ iuniorib⁹ coenitq̄ decertās peritiā pariter ac
p̄tēte sue demonstrauerit iuuetutis ac p̄ficiēs de ephē
boz lucramine p̄fectis iā viris ⁊ experientia lōga p̄batis
p̄gredi p̄missus fuerit p̄sidentis examine seq̄ nō solū pa
re virtutis eoz assidua colluctatiōe p̄bauerit: vtrū tre
quēter iter hos q̄ victorie palmā fuerit p̄secut⁹: tū demū
ad agonis p̄clara certamina merebit⁹ puenire i q̄b⁹ nō
nisi victorib⁹ tm̄ ⁊ his q̄ multarū coronaz stipēdijs des
corati sūt facultas p̄cedit decertādū. Si intellexim⁹ car
nalis agonis exēplū spiritalis q̄ certaminis q̄ discipuli
na vel ordo sit: cōparatione huius debemus agnoscere.

Quod nisi gule fuerimus vitio liberati ne
quaq̄ possimus ad p̄gnas interioris homi
nis peruenire. Capitulum. xij.

Oporter nos q̄ p̄mū libertatē nostrā carnis sub
iectione mōstrare. A quo em̄ q̄s vincit eius ⁊ ser
uus abdicat⁹. Et omnis qui facit peccatū seruus
30. s.
e 114

est peccati. Cūq; nos nulla concupiscētie turpis respōsō
fama erant certamini p̄fētis iuenerit nec fuerim⁹ ab
eo vt fuit carnis et ignobiles et digniq; olympiaci vitiōz
collutariōib⁹ indicari: sic poterim⁹ et coeuos n̄ros id ē
concupiscētiā carnis et mot⁹ ac p̄turbatōes aie inire cer-
tamē. Impossibile nāq; est saturū vētrē pugnas interio-
ris hōis experiri: nec bellis robustioribus attemptari
dignum est eum qui potest deici leuiore conflictu.

**Quomodo possit gule concupiscētia su-
perari. Capitulum. xiiij.**

Lima em̄ nobis calcāda ē gule concupiscētia: et
eo vsq; extenuāda mēs nō solū ieiunijs verū
et vigilijs lectioe quoq; et crebra cōpūctioe cor-
dis in q̄b⁹ se foris et vel illulaz vel victā remi-
niscit: ingemiscēs nūc horore vitoz: nūc de-
siderio p̄fectionis et integritatis accēsa: donec eiusmodi
curis ac meditatiōib⁹ occupata pariter ac possessa: ip̄s⁹
cibi refectōib⁹ nō tā iocūditati p̄cessaz q̄ oneris vice sibi
impositā recognoscat: magisq; eā necessariā corpi q̄ de-
siderabile aie sentiat attributā. Quo studio mēt̄ et iugi
p̄pūctioe detēri: lasciuā carnis q̄ foris escāz vehemētī⁹
insolēsat: et aculeos ei⁹ noxios retūdem⁹: atq; ita fona
cō corpis n̄ri q̄ a rege babilonie occasiōes peccatoz. vti-
tia nobis iugiter subministrāte succēdit: q̄b⁹ napte et pi-
cis vice acri⁹ exuramur: vberitate lacrimaz et fletu cor-
dis poterim⁹ extingere: donec dei gr̄a spū ois sui i cor-
dib⁹ n̄ris insibilare: et carnalis concupiscētie penit⁹ va-
leat p̄sopiri. hec est igit nobis p̄ma p̄tētio: hec n̄ra velut
in olympiacis certaminib⁹ p̄ma p̄batio: gule vētrisq; cō-
cupiscētiā desiderio p̄fectiōis extinguere. Ob q̄d ciborū
nō solū sup̄fluis appetit⁹ virtutū p̄ceptiōe calcāduz:
s; et ipsi nature necessari⁹ tāq; castitati sui⁹ nō sine cor-
dis anxietate sumēdus est. Et ita demū vite nostre insti-
tuēdē cursus: vt nullū magis sit ip̄s⁹ sentiam⁹ nosa spi-
ritalib⁹ studijs reuocari: q̄ quo descēdere ad necessariā
corpis curā ei⁹ fragilitate cōpellimur. Cūq; ad hāc nec-
essitatē submittimur: vsq; poti⁹ vite q̄ mēt̄is desiderio
famulātes: q̄ toti⁹ ab ea velut a salutarib⁹ nos studijs

retrahēte subtrahi festinem⁹. Nequa q̄ est poterim⁹ est
carū p̄ntiū spernere voluptates: nisi mēs cōtēplatiōi di-
uine desira: amore virtutū poti⁹ et pulchritudie celestīū
delectet. Et ita q̄s velut caduca despiciet vniuersā p̄sen-
tia: cū ad ea q̄ immobilia sunt et eterna inseparabiliter
desiderit mentis obturb: adhuc in carne positus future
cōmōrationis beatitudinē iam corde contemplanā.

**Quomodo ad custodiēdū cordis sui purita-
tē monach⁹ semp̄ debet esse intētus. Ca. xv.**

Aut si q̄s immanta virtutū p̄mia in sablū: q̄
busdā paruis idicis designata: p̄spiciat: sumis
oculorū obrutib⁹ cū teli dīrectiōe tēdētib⁹ feri-
re festinet: scies immēsas glorie palmā et remuneratiōis
p̄mia in eorū cōfusiōe cōsistere: oculorū acie ab oī: intui-
tu auertēs: illuc derigat necesse est: vbi summa remu-
ratiōis et premij p̄spicit collocata: amissur⁹ p̄culdubio
peritū palmā et remuneratiōē virtutis: si quātūlib⁹ cōq;
contemplatiōis eius acies denūnerit.

**Quod monachus secundū olympici cer-
taminis morē: nō possit spirituales p̄ficere pu-
gnas: nisi obtinuerit bella carnalia. Ca. xvj.**

Itaq; vētris et gule concupiscētia hoc itinere sup̄ata
nec serui carnis: nec ifamey vitoz nota p̄uictiā
velut in olympiacis disciplinis iudicabimur: su-
p̄ior q̄ certaminū digni cō p̄fictu: p̄missiq; huiuscemo-
di documētis: spiritualib⁹ q̄s neq;ritis cōgredi posse crede-
mur: q̄ nō nisi victorib⁹ tm̄ et his q̄ merēt in spirituali ago-
ne cōtēdere: p̄certare dignant. Illud em̄ cūcūctōā lucta-
minū velut quōdā solidissimū fundamētū. vt p̄uim⁹ car-
nālū desideriorū inētia. perimant. Nā null⁹ carne p̄-
p̄ia nō deuicta: legitie decerta re poterit. Et q̄ legitime
nō decertat: sine dubio nec agone cōfligere: nec corone
gloriā victorie gr̄a poterit p̄mereri. Quō si hoc fuerimus
vito sup̄at: velut serui carnalis concupiscētie p̄p̄oban: et
p̄ nec libertatis nec roboris insignia p̄ferētes: a spirita-
liū cōgressiōnū cōfictu vt indigni serui nō sine cōfusiōis
nota p̄tin⁹ repellimur. Ois em̄ q̄ facit peccatū: seru⁹ est. Ios. s.

1007.
30.

peccati. Diciturq; nobis p̄ beatū apostolū cū his inter quos fornicatio nominat. Tēptatio vos nō apprehēdit nisi humana. Non em̄ merebimur mētis robore cōgīto grauiore pugnas nequitiarū celestīū experiri: q̄ carnē fragilitatē resistentē spiritui n̄ō subingare nequimus. Quod apostoli testimoniū nō intelligētes q̄dā poluerūt p̄ iudicatio op̄atiū modū id ē tēptatio vos nō appre hēdat nisi humana. Quod ab ip̄o magis dici manifestū est nō op̄atis s; p̄onūciantis vel exprobat̄is affectu.

Q̄dō sūdamētū ac basis spiritūalis agonis i gastrimargie sit certaminū collocata. L. xvij.

1008.
30.

Az audire verū athletā chūsti legitio agōis in re certatē: Ego igit̄ inquit sic curro: nō q̄si i incertū: sic pugno: nō q̄si aerē verberās: s; castigo corp̄ meū z seruituri subiectio: ne alijs p̄dicās ip̄e repro b̄ efficiat. Uides yr̄ i semetip̄o id est i carne tua collu crationū summā velut i base quadā firmissimā statuerat: z p̄uentū pugne i sola castigatiōe carnis: z in subiectiōe sui corp̄is collocarat. Ego itaq; sic curro nō quasi in incertū. Nō currit in incertū: q̄ celestē hierusalem cōspiciēs: desitū h; quo sibi cordis sui indeheribus sit di rigēda p̄nicitas. Nō currit i incertū q̄ obliuiscēs postero: ad ea q̄ p̄ora sūt extēdit se: ad delinatarū plequēō brianū sup̄ne vocatiōis dei in christo iesu: quo semp̄ di rigēs iue mētis obturū: z ad eū oī cordis p̄paratiōe tes tinās: cū fiducia p̄clamat. Bonū agonē certau: cursu p̄summauit: fidē seruauit. Et qz se nouerat post odore vni gūctōis chūsti: p̄p̄cti cōficiētē deuotiōe infatigabiliter cucurrisse: z spiritūalis agōis certaminē carnis castigatiōe vicisse: cū fiducia inquit z dicit. Decetero reposita ē mihi corona iustitię: q̄ redet̄ mihi dñs i illa die iust̄ iudic. Et yr̄ nobis quosq; similit̄ sp̄e retributiōis aperiret: n̄ in agone cursus istī iimitari eū velim: adicitur. Nō solū āt mihi s; z oib; q̄ diligūt aduētū ei. Participes nos corone sue in die iudicij fore p̄nūciās: n̄ diligētes aduētū chūsti: nō illū tāntū q̄ ēt nolentib; apparebit: s; etiā hūc q̄ quotidiē in sanctis cōmeat atabus: victoriā certaminis castigatiōe corp̄is acquiramus. De quo aduētū dñs

1009.
114.

1010.

Thi stinās: cū fiducia p̄clamat. Bonū agonē certau: cursu p̄summauit: fidē seruauit. Et qz se nouerat post odore vni gūctōis chūsti: p̄p̄cti cōficiētē deuotiōe infatigabiliter cucurrisse: z spiritūalis agōis certaminē carnis castigatiōe vicisse: cū fiducia inquit z dicit. Decetero reposita ē mihi corona iustitię: q̄ redet̄ mihi dñs i illa die iust̄ iudic. Et yr̄ nobis quosq; similit̄ sp̄e retributiōis aperiret: n̄ in agone cursus istī iimitari eū velim: adicitur. Nō solū āt mihi s; z oib; q̄ diligūt aduētū ei. Participes nos corone sue in die iudicij fore p̄nūciās: n̄ diligētes aduētū chūsti: nō illū tāntū q̄ ēt nolentib; apparebit: s; etiā hūc q̄ quotidiē in sanctis cōmeat atabus: victoriā certaminis castigatiōe corp̄is acquiramus. De quo aduētū dñs

in euāgelio. Ego inquit z pater me⁹ veniem⁹ ad eū: et māsione apud eū faciem⁹. Et iterū. Ecce sto ad ostiū z Johā pulso: si q̄s audierit vocem meā z aperuerit ianuā: in iūd̄ troibo ad illum z cenabo cum illo: z ipse mecum. Apo.

Per quos genera certaminū atq; palmarum beatus apostol⁹ ad coronā sublimissimā agonis ascenderit. Caplm. xvij.

Nec tñ agonē cursus tñmō se cōsumasse describit cū dicit. Sic curro nō q̄si i incertū: q̄ specialiter refert̄ ad intētiōē mētis z feruorē sp̄rit⁹ sui. q̄ totū xp̄m seq̄bant̄ ardore cū sp̄sa decantans post te i odore vnguetōz tuoz currem⁹. z iterū. Adhe sit aīa mea post te. s; et aliud colluctatiōis gen⁹ se vicis psal. se testat̄ dicens. Sic pugno nō q̄si aerē verberās. s; casti lex. go corp̄ meū z seruituri subiectio. Qd̄ pp̄tue i panēte. Coz dolores z corp̄ale ieiunū atq; afflictionē carnis p̄tinget. In per hāc se pugilē quēdā strēnuū sine carnē eē describēs: nec iuanū aduert⁹ eā ict⁹ cōtinētie exerceuisse designās: s; triūphū pugne mortificatiōe sui corp̄is acq̄sisse. q̄ verberib; cōtinētie castigato: z ieiunioz cēstib; eliso: victori spiritui immortalitatis coronā: z incorruptiōis cōnūlis palmā. vides itimū colluctatiōis ord̄inē: z spiritūali certaminū cōtēplariū euentū: quē ad modū athletā xp̄i adēpt⁹ de rebellatrice carne victoriā subiecta illa q̄dām pedib; suis vt sublimis triūphato: iuehit. Et iccirco sic currit i incertū: qz p̄stebat̄ vrbē factā hierlm celestē se p̄tin⁹ igressurū. Sic pugnat ieiunū s. z afflictione carnis i nō q̄si aerē verberās: id est iuanū ict⁹ p̄tinētie porrigēs: p̄ q̄s nō aerē vacuū: s; illos sp̄s q̄ i eo p̄stā: castigatiōe sui corp̄is verberabat. Qui em̄ dicit: nō q̄si aerē verberās: ostendit se factū n̄ aerē vacuū z sanē: alq̄s tñ i aerē verberare. Et qz h̄ certaminū ḡna superat z vitat⁹ ultraz coronaz stipēd̄ist̄ cedebat: n̄ merito robustioz p̄cipit hostiū subit̄ luctantia: ac p̄oub⁹ emulis triūphat: cū fiducia p̄ Ephē clamat z dicit. Jā n̄ nob; ē colluctatio aduerti⁹ carnē z san guinē: s; aduerti⁹ p̄ncipat⁹: aduerti⁹ p̄tates: aduerti⁹ nū q̄ rectores tenebrāz h̄ax: z spiritūalia neq̄tie i celestib;

Quod athlete christi donec in corpore commoratur pugna non desit. *Capitulum. xxi.*

Athlete christi corpe commorati nunquam desit colluctationis palma: sed pro magis triumphorum successibus creuerit: tanto ei est colluctationum robustior ordo succedit. Subiugata enim carne atque deuicta quantitate aduersariorum cohortes: ipsa hostium agmina aduersus victorem militem christi triumphis eius instigata consurgit: sed ne pacis otio miles christi læscens incipiat obliuisci colluctationum suarum gloria certamina ac securitatis inertia distoluitur: primorum stupidijs ac triumphorum meritis defraudetur. Itaque si ad hos triumphorum gradus cupimus crescere: virtute consistere: eodem nos quoque ordine oportet priorum inire certamina. et primum cum apostolo dicere. Sic pugno non quasi aere verberas: sed caligo corporis meum fuit tibi subiectio: ut hoc officio supato: rursus cum eo dicere possim. Non est nobis colluctatio aduersus carnem et sanguinem: sed aduersus principatum aduersus potestates. aduersus mundi rectores tenebrarum harum: spiritus iniquitatis in celestibus. Aliter enim congregati cum illis nullo modo poterimus: nec spirituales pugnas merebimur experiri. carnali delectatione consucti: et colluctatione veteris elisi: meritoque nobis ab apostolo cum exprobratio dicitur. Temptatio vos non apprehendit nisi humana.

71. 5.

f. Corp
f.

Quod non debeat monachus sumendi cibi tempus excedere: si vult ad pugnas interiorum certaminum peruenire. *Capitulum. xx.*

Item monachus ad pugnas interiorum certaminum cupiens peruenire. hæc in primis cautione sibi imet id dicat: ut non potius quærit non eius vlla oblectatione deuictus: quasi statione legitima communem refectiois horam: et mensam percipere sibi imet prouisum indulgear: sed ne refectioe quæde transacta: ex his presumere sibi quantumlibet cupit: mittat similiter quoque canonicum somni tempus mensuramque custodiat. Eodem nam studio iste mensis amputanda lasciuie: quo meretricationis vitium defecandū. Qui enim gula superfluos appetit: libere non potuit: quanto citius carnalis concupiscentie valebit extrinere. Et quod non quibus passiones in partem

loquitas quasque concupescere quædam modum occultas: nullos hominum teste puritates: moderatrice discretione poterit debellare: Et ita pro singulos morum et in libet desideriorum robur a se comprobare: quod si in minimis appetitis cupiditatis superat: quid in maximis ac fortioribus occultisque sustineat: vni cuius sua conscientia testis est.

De interiori monachi pace et abstinentia spiritali. *Capitulum. xxi.*

Non est nobis aduersari extrinsecus formidandum: nisi nobis meritis hostis inclusus est. Intra enim nobis quædam die ingerit bellum: deuictio eorum quæ extrinsecus sunt reddent infirma: ac militi christi vniuersa pacata erunt: et subdita. Non habemus aduersarium nobis extrinsecus metuendum: si ea quæ intra nos sunt spiritu deuicta subdant. Nec solum nobis istud ieiunium et sibi ciborum ad perfectionem cordis et corporis puritatem sufficere posse credamus: nisi fuerit huic a se quoque ieiunium copulatum. Hæc namque et illa suos notios cibos: quibus impinguntur etiam sine escarum abundantia ad luxurie propterea deuoluit. Detractio ciborum eius est: quæ de persuasus. Ita etiam cibus eius est: sed minime leuis: ad horam tamen ieiunium ea esse pasces ac pariter letali sapore persternens. Inuidia ciborum est metia: virulenti est facis corruptio: et perperitatis aliene successibus iugiter miseram excruciare non desines. Cenodoria. id est vana gloria ciborum eius est: quæ delectabili est esca promulcet ad tempus: post vero vacuam omnium virtute spoliata reddet ac nudam cunctis est spiritalibus fructibus sterile inanemque dimittens ita ut non solum imantum laborum faciat merita desperare: verum etiam supplicia maiora consequatur. Omnis concupiscentia et peruagatio cordis instabilis: passus quodam est a se notios elcis est nutritus: ex parte vero celestis panis ac solidi sibi in posterum derelinquens. Ab his itaque quæta nobis est virtus sacratissimi ieiunio: continentem: vtiliter habemus commodamque obseruatiã ieiunij corporalibus. Labor namque carnalis spiritus contritioni consistit: acceptissimum deo sacrificium dignumque sanctitatis habitaculum puris mundisque recessibus exhibebit. Ceterum: si corporaliter ieiunantes perniciosissimus a se vitis iplice mur: nihil nobis proderit carnalis afflictio prociore gre

✠ Liber quintus. ✠

polluta: p̄ eā sc̄z substātia delinquētib⁹ nobis qua effi-
cimur habitaculū sp̄s sancti. Nō em̄ eā corruptibilis ca-
ro: q̄s cor m̄s dū habitaculū deo tēplūq; sp̄s sancti efficit.
Oportet ergo exteriore hoīe ieiunāte interiorē quoq; si-
militer a cibis noxīs tēperare: quē p̄cipue exhiberi m̄s
dū deo: vt hospitē in se xpm̄ recipere mereatur: beatus

ap̄t. apostolus monet his verbis. Interiorē inquinans homi-
nem habitare christum per fidem in cordibus vestris.

Quod idcirco nos oporteat exercere cōti-
nentiam corporalem: vt per ipsam peruenia-
mus ad spiritale ieiunium. **Capitulum. xxij.**



Nouerim⁹ itaq; nos idcirco labore p̄tinētie cor-
poralis ip̄dere: vt ad puritātē cordis hoc pos-
sim⁹ ieiunio puenire. Ceterū labor a nobis t̄-
pedit̄: sc̄lsum si hūc q̄dē cōtēplatiōe finis in-
fatigabiliter sustētem⁹: sine hō p̄pter quē to-
lerauimus afflictiones tātas: obtinere neq̄am⁹: meliusq;
fuit interdictis escis ale tēperasse: q̄s voluntarijs minus-
q; noxīs corporaliter ieiunasse. In his em̄ simplex r̄ ino-
ria creature dei p̄ceptior est: nihil p̄ semetipsam habēs
peti: in illa hō p̄mit⁹ fratru p̄nitiosa deuotio: de q̄ d̄i.

Job. 5. Noli diligere detrahere ne eradiceris. Et de ira atq; in-
uidia beat⁹ Job dicit. Et es̄ stultū interficit iracūdia: r̄
paruulū occidit inuidia. Simulq; notandū. q̄ q̄ trāscit
stultus: r̄ q̄ inuidet: puulus iudicet. Ille nāq; nō ineri-
to stult⁹ iudicatur: voluntarie sibi morte ire stimul⁹ icitat⁹
inducēs: r̄ hic dū liuet: puulū minorēq; se p̄bat. Dū em̄
inuidet: testat maiorē esse eū cuius p̄peritate cruciat.

Qualis esse mōachi cib⁹ debeat. Cap. xxij.



Situr est cibus eligēdus nō em̄ q̄ occupatiōe
sua gr̄tis cibis tēperet: minusq; succēdat: ve-
ritatis q̄ ad parādū sit facilis: r̄ quē ad coemē-
dum oportunitē vilioris pretij cōpendiū pre-
fert. quicq; sit cōuersationi fratrum vsuq; cō-
munis. Triplex em̄ natura est gastrimargie. Una q̄ ca-
nonicā refectionis horā preuenire cōpellit. Alia q̄ tantū-
modo ventris ingluantē r̄ saturitate quarūlibet gaudet.

✠ De spiritu gastrimargie. ✠

escar. Tertia q̄ accuratioib⁹ epulis r̄ esculētorib⁹ ob-
lectat. Ideoq; aduer⁹ eā necesse ē monachū obfūatū
triplicē custodire: id est vt primū legitimū sp̄s absolutio-
nis expectet. **Q**uidē vt castiget r̄ refrenet d̄sideriū car-
nis. Tertio vt q̄libuscūq; escis villitoubusq; p̄ctus sit.
Quicq; em̄ extra p̄uetudinē p̄fuit vsūq; cōe: vt vanita-
tis r̄ glorie atq; ostētatiōis morbo pollutū: antiq̄ssima
patrū traditio notat: nec quēq; ex his q̄s merito sciētie
ac discretiōis enituisse puidem⁹: vt q̄s ad imitādū ḡa-
xpi velut splēdidissima luminaria oib⁹ p̄calcauit: est
p̄s q̄ ap̄ eos viliū habet ac facilis: abstinuisse cognos-
cim⁹: nec eorū quēp̄s q̄ h̄c regulā declinātes: p̄termis-
so panis vsu: leguminū vsu: olerū seu pomoz refectionē
sectati sūt: iter p̄batissimos habitū aliq̄ cōserim⁹: s̄z
ne discretiōis q̄dē aut sciētie gr̄tis cōsecuti. Nā solū
em̄ ceteras inuitas escas expetere monachū nō d̄bere
decernūt: ne vez cur⁹ ei⁹ velut i p̄patulo cūct⁹ exposi-
t̄: inanis fact⁹ ac vacu⁹ xenodorie morbo depereat: s̄z ne
ipsam q̄s ieiuniorū castigatiōē cōe: cuiq; facile pateffe-
ri oportere. p̄nūciat: verū quātū fieri pōt cōtegi pariter
r̄ abscondi. Adnēcātibus aut̄ fratrib⁹ magis humani-
tatis ac dilectionis offerri debere virtutē q̄ p̄tinētie di-
strictionē r̄ quotidiani p̄positi rigorē manifestari p̄ba-
bili⁹ cōsuerūt nec q̄d voluntas vtilitatis nostra seu desir-
derij ardor exposcat attendere: s̄z q̄d adnēcātis reque
vel infirmitas exigit p̄ponere r̄ gratanter implere.

Quod in egypto indifferēter vidim⁹ sub ad-
uētū n̄ro solui quotidiana ieiunia. **Cap. xxij.**



Cū de syrie partib⁹ senior sc̄ita discere cupi-
tes egypti p̄uincia petissem⁹ ibiq; tanta co-
dis alacritate nos suscipi miraremur: vt nlla
p̄uol⁹ sicut fueram⁹ i palestine monasterijs
instituti vsq; ad p̄stituta ieiunij horā relectio-
nis regula suaret: s̄z absq; legitimis quartē tertieq; serie
quocūq; p̄gebam⁹ quotidiana statio soluet̄. Quidā se-
nior p̄cōctātib⁹ nobis cur ita indifferēter apud eos p̄to-
rirent quotidiana ieiunia r̄ndit. Ieiunij sp̄ est: necum-
uos aut̄ p̄tinuo d̄miserim⁹ meū iugiter tenere p̄ssim⁹.

✠ Liber quintus. ✠

Et ieiunium quidem si utile sit ac iugiter necessarium tibi volumus
tibi muneri est oblatio. Quod autem charitatis plenitudo exigit
precepti necessitas. Itaque suscipies i vobis christi reficere eum
debeo deducens aut vos humanitate eius obrectu prebita di
strictiore ieiunio i memento potero copulare. Non enim
possunt filii spiritus ieiunare donec cum illis est spiritus cum
autem discesserit tunc illi ieiunabunt.

Luce. 7.

**De continentia sentis qui ita series cibum
sumpsit ut seruaret esuriam. Capitulum. xxv.**

Quidam senior qui reficere me ut adhuc paulu
lum quod edere hortaretur itaque me dixissent non
posse respondit. Ego ita series diuersis adueni
entibus fratribus mensam posui hortatusque singulos
cum omnibus cibum sumpsi. et adhuc esurio et
tu primitus nunc reficiens iam te dicis non posse.

**De eo senes qui in cella sua escas nunquam
solus accepit. Capitulum. xxvi.**

Quidam alius i solitudine comorante quod nunquam se sibi
soli iduluisse cibum restat. Et sic et si per totos quin
que dies ad eius cellulam nullus fratrum aduenisset
refectionem iugiter distulisse: donec sabbatorum
vel dominico die duote congregatis obtentu procedens
ad ecclesiam: peregrinorum quibusdam repisset: que eride reducens
ad cellulam sibiore eo refractione corpis: non tam sue necessita
tis obrectu quam humanitatis gratia caris fratribus assumeret. Itaque ut
nocturni aduentu frater ididuluisse solucere gratia ieiunia: ita
discederet: ubi eis refractionem ob illos iulit. punita maio
re copulante: pceptionem tibi puissimum acriore castigatione
nec sola panis: sed et solum ipsius diminutione duri exigeres.

**Quid ob fractu studii professi sint abbas pe
trus et iohannes. Capitulum. xxvii.**

Aud senes pessimi i eremo vastissima comorante:
cum senes iohannes magno cenobio ac multu
rum dmi frater profectus aduenisset: et ab eo velut
antiquissimo sodale periret: quod non per oes qua
draginta annos quibus ab eodez separatus
in solitudine

✠ De spiritu gastrimargie. ✠

in solitudine minime a fratribus interpellatus egisset. Numquam
me ait sol reficientem vidit. Et ille. Nec me iquit irasti.

**Quam exempli sui professionem abbas iohannes
discipulis reliquerit discessus. Ca. xxviii.**

Quidam senes cum alacriter itaque ad propria transmigras
set: i extremo iam anhelitu positus anxi fratres
circumvallantes suppliciter precaretur: ut aliq
eius memoriale mandatum velut hereditarium
quodam legatum reliqueret: quod possent ad pfectio
nis culmine precepti propeo facili puenire: igemifces ille nu
quam ait mea feci voluntate: nec quos docui quod prope non feci.

**De abbate machete iter collationes spiri
tales nunquam dormitante: et semper iter ter
renas fabulas obdormiente. Capitulum. xxix.**

Quidam senes machete nocte a turbis fratrum emi
nus comorante: hac a domino gratia diuturni precibus
impetrasse: ut quot diebus ac noctibus agitare
collatio spiritalis: nunquam solum torpore penitus la
raref. Si quis deo detractiois obbit seu ociosu te
ptasset sferre: solum partem occidebat: ac sic ne usque ad au
riam quod eius pollutionem vir obloquii poterat peruenire.

Eiusdem senis de nemine iudicando. Ca. xxx.

Quidam senes cum iustineret nos nemine diiudi
care debere: tulit tria fuisse i quibus discussit
vel reprehenderit fratres: quod scyrua sibi nonnulli
pateret absconditi: quod haberet i cellulis saggu: quod
oleu benedicentes exposceret i secularibus daret: et
hota se icurrisse dicebat. Na egritudine vne cotraheo:
tadiu iquit et languore distabui: donec tam dolosis necessi
tate quam seniorum ois adhortatione populi abscondit eam pmitte
re. Cui et firmitatis obtentu: saggu quoque habere coact
fu. Oien et benedicere ac supplicatibus dare quod pro oibus exce
crabar ut pote indicas illud ex magna cordis psumptione
descendere circumdantibus me repete secularibus multu: ita co
strictu fu: ut alit eos nullatenus enadere posses nisi a me
vina vi et obtestationibus extorquerent: ut oblatio ab eis

vasculo manū meā ipseuo crullis signaculo supponerā
itaq; se credētes bñdictionis oleū p̄secutos: tā dē me ali-
qñ relaxarūt. Quib⁹ mihi manifeste cōperrū ē: iisdē cāis
ac vitis mōachū obligari: q̄b⁹ d̄ alijs iudicare p̄stipe-
rit. Oporet ergo vniūq; se semetip̄m iudicare t̄mō: r̄
circū specte canteq; custodire i oib⁹: nō alioy p̄uerratio-
nē vitisq; discurrere: s; illud Apli p̄ceptū. Tu autē qd iud-
icas fratrē tuū: suo dño stat aut cadit. Et. Nolite iudi-

care añ tēpus. Et illd. Nolite iudicare vt nō iudicemini
1. Cor. In quo em̄ iudicio iudicauerit: iudicabimini. P̄ter hāc
4. em̄ quā diximus cām etiā ob hoc iudicare alijs pericu-
10. loū est: q̄ ignorātes vel necessitatē vt rōnē qua illi hec
17. i q̄b⁹ offēdim⁹ aut recte corā deo aut venialiter agūt in-
uenimur eos remere iudicasse: r̄ p̄ h̄ admittim⁹ nō leue
p̄ctm̄: sec⁹ q̄ opz de fratribus nostris aliquid sentientes.

C In reprobatio eius dē sentis: ū fratres iter spi-
ritales collatiōes dormitātes: ad narratiōē
otiose fabule vidisset expergefatos. **Ca. xxxi.**

M Idē sener otiosaz fabulaz diabolū se fau-
tois: ac spiritaliū collatiōnū ipugnatōes sp̄-
crifere: his declarauit idicis. Nā cū fratrib⁹
q̄busdā de reb⁹ necessarijs ac spiritalib⁹ dis-
putaret: eosq; videret lethēo quodā sopore de-
mergi: nec posse ab oculis suis pōd⁹ sōni depellere: otio-
saz repēte fabulā itro duxit. Ad cui⁹ oblerationē cū eos
euigilasse cōfessi atq; erectas aures snas h̄se vidisset: i-
gemisccs ait. Nūc vīs dū de spiritalib⁹ loq̄bamur oīz
v̄strū oculi letali dormitiōe depimebāt: at cū otiosa fa-
bula itromissa ē: oēs expergefati torpore sōni domina-
tis excussim⁹. Vel ex h̄ p̄pēdite q̄ snā collatiōis illi⁹ spi-
rital fuerit ipugnatō: aut q̄s hui⁹ infructuose atq; carna-
lis s̄mna tor epistat. Ille etē em̄ manifestissime dephēdit: q̄
malis aggadēs v̄l istā fouere v̄l illā ipugnare n̄ d̄m̄is-

De ep̄lis priusq̄ legerent iceas. Ca. xxxii.
M Scim⁹ d̄q; hoc opus fratris erga puritatem
sui cordis itēti: r̄ erga cōtēplatiōē diuinā val-
de sollicitū cōmēorari necessariū reor. Quicq; d̄

post annos quindecim patris ac matris amicosq; mltos
rū de puicia p̄sti cōplures epistole delate fuissent: acci-
piēs grādē falciculū litterarū dings apud semetip̄s vol-
uēs: quātārū iquit cogitatiōnū causa erit mihi harū le-
ctio: q̄ me v̄l ad inane gaudiū vel ad tristitiss̄ structuo-
sas ipellēt: q̄ dieb⁹ horū recordatiōe q̄ scripserūt itens-
tionē pectoris mei a propōsita cōtēplatiōe reuocabunt.
Post quāstū tēporis digrēda est hec mētis cōcepta cō-
fatio: quātōq; labore rursus iste trā quillitatis reparan-
d⁹ est stat⁹ si semel animus litterarū p̄mōtus affectus:
eōiq; recēsendo sermones ac vult⁹ quos tāto tēpore de-
reliquit: iterū eos reuiscere: p̄stisq; cōhabitarē et alio: ac
mētē ceperit iteresse. Quos p̄fecto corp̄aliter deseruisse
nihil p̄derit: si corde eos icipiat itueri: ac memoriā quā
seculo huic renūciās q̄sq; velut mortu⁹ abdicauit: renū-
ciēs eādē rursus admiserit. hec voluēs i corde suo: nō
solū n̄llā resolūere epistolā desinuit: s; ne ip̄s qdē ifa-
scitū resignare: ne scy eozq; scripserāt v̄l noia recēsendo
vel vult⁹ recordādo a sp̄s sui intētiōe cessaret. Itaq;
vt eū cōstrictū susceperat: igni tradidit cōburēdaz. Ite-
iniciens cogitationes patrie pariter concremaminat:
ne me v̄lterius ad illa que fugi reuocare temptetis.

**De absolutiōe questiōis quā abbas theo-
dorus orando p̄romeruit. Cap. xxxiii.**

T Idimus etiā abbatē theodoriū summa sc̄ntia
te r̄ p̄fecta sc̄ntia p̄ditū: nō solū in actuali vi-
ta: s; et noticia scripturarū quā ei nō tā stu-
diū lectiōis vel literatura mūdā contulerat:
q̄ sola puritas cordis: si qdē vix ip̄i q̄s grece
ligue p̄paucā verba v̄l itelligere possēt vel ploq; hic cū
explanatiōē cuiusdā obscurissime q̄nōis t̄q̄reret: septē
dieb⁹ ac noctib⁹ i ofōne ifatigabili p̄stitit: donec solu-
tiōē propōsiti questionis dño reuelante: cognosceret.

**De sentētia eiusdem senis qua docuit quo
studio monachus possit assequi sciētiā scri-
pturarum. Capitulum. xxxiiii.**

Hic ergo quibus scribitur admirabiliter in periculis scilicet
 tie eius lumen: et ab eodem quodam scripturarum sensus
 interpretibus: ait Moyses ad scripturarum noticiam prin-
 gere cupiens: nequaquam debere labores suos erga comen-
 tariorum libros impedere: sed potius omnem mentis industriam et in-
 tentionem cordis erga emendationem vitiorum carnalium detinere.
 Quibus expositis: preceps cordis oculi sublato vela nunc pas-
 sionum: facta scripturarum velut narrantur incipit preceptum. Si qui
 ad nos ut essent icognita vel obscura: sancti spiritus gratia pro-
 mulgata sunt: sed non vitio velamine peccatorum cordis ocu-
 los obnubet: reddunt obscura quibus rursus naturali red-
 ditur sanitas ipsa scripturarum sanctarum lectio ad corre-
 ptionem vere scientie abducit et sola sufficit: nec eos com-
 mentariorum librorum idigere: sicut oculi isti carnales ad vi-
 dendum nulli egere doctrina: si modo fuerit a suffusione vel ca-
 liginis recitatis immunes. Idem namque et tanta varietas errorum
 et iter tractatores ipsos exoriuntur sunt quod plerique minime er-
 ga purgationem mentis adhibita diligentia philicetes ad-
 terpretes eas pro pinguedine vel immundicia cordis
 sunt: diuersa atque contraria vel fidei vel sibi inuentis sen-
 tentis veritatis lumen comprehendere nequiverunt.

**Concrepacio eiusdem senis cum ad meam cellam
 media nocte venisset. Capitulum xxxv.**

Hic idem theodorius cum inopinatus ad meam cellam
 sepe nocte venisset: quod nunc rudis adhuc ana-
 choretica solus agere propria curiositate latebat ex-
 ploras: meoq; illico finita vel prima solenitate: incipit se-
 sus cor: iam reficere: et cubatē psaltherio reperisset pro-
 pes in medio corde suspiria: meoq; me vocitatis note quati-
 sit o iohannes hora hac deo colloquutus: euq; in semetipsis am-
 plectitur ac retinet: et tu fraudaris tanto lumine inerti sopore
 resolutus. Et quoniam nos ad huiusmodi narrationem di-
 uertere patrum virtutes et gratia puocari: necessarium reor
 memorabile operum charitatis quas summi viri archiepiscopi huius
 tate summi expositi: si volumine comedare quod puritas et in-
 te operum charitatis inserta prepositi enitescat pulchra varie-
 tate distincta. Et in hoc gratias deo ieiunium munus effi-
 citur: cum hoc fructibus charitatis fuerit consummatus.

**Descriptio eremi que est in diolcos in qua
 anachorete comorant. Capitulum xxxvi.**

Itaque cum de palestine monasteriis ad opidum egypti
 quod diolcos appellat rudes adhuc venissem: ibique
 plurimam turbam cenobii disciplina precepta: et opti-
 o die monachorum que est prima est: instituta mirifice viderem
 alium quod oide in eum excellenter habere: id est anachoretarum con-
 ceptorum dionis istigari: sagacissimo corde videre preper-
 am. hi namque in cenobiis primum diuissime comorantes: et
 patientie ac discretiois regla diligenter edocti: et humilitate
 pariter ac nuditate virtute possessa: atque ad purum vitiorum
 vniuersitate precepta: dirissimis demonum plures: aggressuri
 penetrant eremi profunda secreta. huius igitur propositi viros
 perites citra nili fluminis aluei comorari in loco quod vno
 latere eodem flumine: alio maris vastitate circumdat: in salu-
 reddit: nullis alijs quam monachis secreta experientibus habi-
 tabile: nec enim cuius culture apta esse: ea falsitas soli ac ste-
 rilitas patitur arenarum: ad hos inquam summo desiderio festi-
 nantes ultra modum summi labores eorum que precepta vir-
 tutum et amore solitudinis tolerat: admirati. Nam ipsi atque
 ista penuria prestrigunt: ut tali ea diligentia scrupulorum di-
 spensent: huius nemo frugalissimorum specie preciosissimi vine
 seruatur et parcat. Tribus namque milibus vel eo amplius ea de
 dicti fluminis alueo necessarios vltibus aduehant: quod in situ
 a frons diuisum moribus laborum difficultate quissimam aduplicat

**De traditis nobis ab abbate archebio
 cum instructu suo cellis. Capitulum xxxvii.**

Hic igitur visis cum imitatiois eorum nos ardore accen-
 deret: predictus archebius prebatissimum iter eos
 huiusmodi gratia nos ad se in cellam pertraxisset: ex-
 plorato desiderio non precepit se et eodem loco velle disce-
 deret: ac nobis cellulam suam velut exinde migraturum offerre
 sese id facturus et si minime assuissemus affirmans. Quare re-
 nos et desiderio premo ad accessum: et assertioibus tantum viri in-
 dubitatus accomodat esse libere precepta: cellulam cum omni sup-
 plectiliis vestibusque suscepimus. Ita ergo religiosus potius
 circumstante: paucis diebus quibus precepta de celle pararet ipse

Alia de loco discedens: reuert^r p^r h^u alia sibi summo labore
 destruxit. Quā rursum nō loqo post tpe alij supuenierit
 scrib^r: eodēq; desiderio cupierit^r ibidē cōmorari simili
 charitatis mēdacio circūcūctis: cū vniuerso tradidit in
 strumētō. Ipse vero erga op^r charitatis infatigabilis
 pfeuerans: tertiā sibi cellulā i qua cōmaneret extruxit.

**De debito qd abbas archebius manuz
 suaz labore p matre dissoluit. Cap. xxxvij.**

Q peregrinū mihiv^r aliū qz eiusdē viri charitatis op^r
 mērio tradere: q n^r arū ptū monachi nō solū cōi
 nētie rigore: verūet sincerissimū retinere dilectiōis affe
 ctū: vni^r eiusdēq; viri istrūctū exēplo. hic nāq; nō ignob
 li oriūd^r familia: ad mōasteriū qd a p^rdicō oppidō fer
 me qtuor milib^r distat: mūdū hui^r ac parētū affectiōe: cō
 tēpta a puerilib^r Anis aufugit. Vbi ita vite sue oēs erigit
 etate vt nūq; prius p totōs q nūq; gita annos nō solū vi
 cū ex q egressus ē nec fuerit egress^r nec viderit: s; ne cu
 iusq; qdē femie v^r ip^r m^ris sue p^rperit vultū. Inter
 ea p^r morte penit^r: cētū solidō op^r debitū reliq^t. Cūq; hic
 esset omni inq;erūdine penit^r alien^r: vt pote q vniuersis
 p^rnis facultatib^r esset extorris: a creditōib^r tū inq;eta
 ri vehemētē cōperit matrē. Tūc hic ab euāgelico illo
 rigore q antehac i statu p^rspero parētib^r pstitutus: nec
 patrē i terra se noat habuisse nec matrē: pietatis p^rside
 ratōe mōllit^r: ita se h^re credit matrē: eiq; subuenire
 solitavit oppellere: vt nihil a p^rposita districtiōe laxaret.
 Intra monasteriū nāq; claustra p^rdurās soliti operis p^r
 sum sibi met^r triplicari poposcit. Et tū p totū anni spā
 cium dieb^r pariter noctibusq; defudās: debiti modum
 opis sudōre parti creditōib^r solūās: matrē oī iq;etudi
 nis iuria liberauit: ita eruās eā debiti sarcina: vt nihil
 de p^rpositi rigore pie necessitatis obrētū pateret immi
 nuū. Ita districtiōē solitā custodiuit: vt neq; pietas
 op^r maternis viscerib^r denegaret: z quā p^r p^r charita
 te prius despererat: p eius rursum pietate cognosceret.

**Qua simulatōe cuiusdā sen^r: abbati symeo
 ni cū ocios^r eet op^r manūū sit pūisū. c. xxxij.**

Qum frater nobis optime char^r noie symeō: pent
 tus greci sermōis ig n^r: e ptib^r italie cōmeas
 fer: qdā sentor erga eū vt pote peregrinū chari
 tatis op^r quodā redibitōis colorē cupiēs exhibere: inq;
 ritab eo cur ociosus sederet in cella: p hoc consēctis eū
 tā ocij puagatōe q; penuria necessariū rerū diuti^r i ea
 durare nō posse: cer^r nentimē posse impugnatōis solū
 tudinis tolerare nisi cū q; p^ruis manib^r victū sibi met
 fuerit parare p^rter. Quo mōdō te nihil se nec nosse nec p
 ualere ex his q; illic exercebāt a scrib^r opari p^rter librar
 riā manū: si tū vll^r l^r egypti regiōe latinū codicē vsū eet
 habitur^r. Tūc ille tādē nact^r occasiōez q; posset dū dera
 rū pietatis op^r velut debiti colorē mercari: ex deo h^r iuc
 ta ē inq; occasiō. Nā olis qrebā q; ap^rostolū latinā milhē
 manu p^rscriberet. Et enim habeo f^rez militie laq;is obli
 gatū z ap^rpe latinis istructū: cui de scripturis sanctis
 aliqd ad legēdū edificatiōis ei^r obrētū trāsmittē cupio
 Itaq; symeōe hāc occasiōez velut a deo oblātū sibi grā
 titer suscipiēte: sener qz colorē sub cui^r p^rtertu pietatis
 op^r libere posset iplere: libēt^r amplex^r: p^rstetiz nō solū vni
 uersas ei necessitates sub obrētū mercedū totū āni p^r
 rit: verūet mēbianas z viēsilia q; ad scribēdū necessaria
 erāt p^rportās: recepit post codicē scriptū nullis vsib^r vel
 p^rmodis p^ruiz: q; ppe vniuersis i illa regiōe noticiā lin
 gue hui^r penit^r ignar^r: p^rter id qd hac subtilitate sup^rtra
 q; pluriōze mercat^r ē: quācūq; modū z ille sine p^ruicōis ve
 recūdia: merito labōis z opis sui necessariavit^r alimē
 ta p^rceper^r ipe munificētie ite pietatē tāq; debiti necessari
 tate p^rplere: eo abūdatū mercedē sibi p^rtes: q; ambitu
 maiore pegrino fratri nō solū vict^r necessaria verūctiz
 opis instrumēta z operādū occasiōē pariter cōtulisset.

**De pueris qui deserentes ad egrotantem
 ficus: nō degustatis eisdē fame in eremo dese
 cerunt.**

Capitulum. xl.

Sed qm i locoybi d ieiunior z p^rinētie rigore dice
 re aliqd p^rposuim^r: affectio z opa charitatis vidē
 admirā: rursum ad p^rpositū fuerētēs: qdā pue
 f uij

Liber quintus. De spiritu gastrimargie.

rozū erat e nō sensu factū mēotabile opusculo huic ite-
rem. Adā cū vltra oēs admiratiōne sic? qdā d' amareote
libye p'rib? velut rē an i loco nō v'isaz abbari ioāni eco-
nomo i eremo scyrie detulisset: q' dispēsatiōe ipi? ecclie
p'rib? bti pafutū pslyteri ab eodē sibi creditā guberna-
bat: h' p'fētūz eas ad senē quēdā q' i iteriorib? deserti ma-
lavitūdie laborabat p' duos adolecētulos misit. Siq'
dē decē z octo milib? lōge ab ecclia p'manebat. Qui po-
mis accepti: cū ad pdicti senis tēderēt cellā: qd ibi p'fac
le solet ēr seniorib? enenif ifusa repēte dēfissima nebula
tranūtē recti itineri p'diderūt. Cūq' tōta die z nocte dis-
currētes p' auiā eremi vastitatē neq'q' potuissēt egrotā-
tis cellulā repire: tā itineris lassitudine q' inedia sitiq'
p'fecti fixis genib? i ofonis offm spm dno reddiderunt.
Qui post hec vestigiōz suozū idicijs diutissime p'q'siti: q'
in locis illis arenosis tāq' niuib? imp'fisa signāf: donec ea
vel leui vētorū flatu tenuis arena discurrēs rursus ope-
riat: inuētū sūt sic? itactas vt acceperāt referuasse: elige-
ris scz animā magis q' fidē depositi p'dere: vitāq' poti?
amittere tēporalē q' senioris violare mandatum.

CSētētia abbatis macharij de obseruantia
monachi: vel tanq' diutissime victuri vel tan-
q' quotidie morituri. Capitulum. xij.

Ad hucynū bti macharij p'fētū nob' salutar' mādatū
vt libellū ieiunioz z p'ritētie tāti v'iri claudat' snia.
Ita iqt' debere monachū ieiunijs operā dare: vt cētū an-
nis i corpore p'motatūz: ita mor? ai refrenare: z iuriaz
obliuisci: tristitiaq' respicere: dolores q'z ac d'rimēta cō-
tēnere tāq' q' tidie morituri. In illo nāq' vtilis est p'u-
dētq' discretio: eqli mōachū districtiōe faciēs sp' icedere
nec p'uitēs sub occasiōe debilitati corpis ad p-
niciosissima p'rupta deuolui: i h' p'o magnanimitas salu-
tatis: q' valeat n' solū q' vident' p'spera mūdū p'ntis despi-
cere: verūēt aduersis tristibusq' n' frangi: z ea velut pua
nullaq' p'tēnere: illic h'ns ingiter fixū sue mētis intuitū:
quo q' tidie singulisq' momētis accersēdū eē se credit.

Explicet de spiritu gastrimargie liber quintus.

3 Annotatio capitulorum. 4

Cincipit annotatio capitulorum libri sexti
de spiritu fornicationis.

- Ca. i. p'romiale.
iij De p'ncipali correctiōe aduers? spm fornicatiōis.
iij Quantum ad superandū fornicatiōis vitium re-
mediū conferat continentie solitudo.
iij Quid intersit inter continentia z castitatem: z an
vtraq' simul semper habeatur.
v Quod impugnatio fornicatiōis solo humano stu-
dio non possit euinci.
vi De peculiari gratia in munere castitatis.
vij Exemplū de agone mūdiali scz sermōne apostoli.
viii De cōparatiōe purificatiōis eozū qui in terreno
agone nec certamen habituri sunt.
ix Quantam semper cordis puritatē parare dei oca-
lis debeamus.
x Quod sit inditium perfecte z integre puritatis.
xi Quo vitio illuso nocturna procedat.
xij Quod carnis puritas sine mundicia cordis nes-
queat obtineri.
xiii Que sit purgatiōis carnalis prima custodia.
xiiii Quod nō laudez studeamus rexere castitatis: sed
effectum eius exponere.
xv Quod specialiter castitatis virt? ab Apostolo san-
ctimonia nuncupetur.
xvi De alio apostoli testimonio sup' eadē sanctimonia.
xvii Quod spes sublimioris p'emiū debeat custodiam
castitatis augere.
xviii Quod sicut abiq' humilitate castitas obtineri nō
potest: ita sine castitate scientia.
xix Sola sancti basilij epi de q' litate virginittatis suc-
xx Qui finis vere integritatis ac puritatis sit.
xxi Quā dmodū p'fecte puritatē statū retēre possim?
xxii Usq' ad quē modū possit integritas corpis nostri
p'duci: vel qd' indicū sit ad purū mētis excocte.
xxiii Remedia curatiōis quib? perfecta possit cordis z
corpous nostri puritas permanere.
Explicet annotatio capitulorum.

Incipit liber sextus de spiritu fornicationis.

Proemiale.

Capitulum. j.

Secundu nobis certame est traditioe parru aduersus spm fornicationis: logi p ceteris ac diu: uirni: z p paucis ad puru deuictu imane bellu: z qd cu a pmo tpe pubertatis impugnare incipiat homi gen: no nisi pu' cetera vitia superent: extinguit. Duplex naq est oppugnatio gemino armata vitio cofurgens ad pliu: z idcirco fit ei gemina est aci resisteda. Si qde vt morbo carnis aieq coereu vires acqrit: ita nisi vtrifq pariter dimicatio neq debellari. Necem sufficit soluz copale icinuu ad pguirada vel possideda pfecte castimonie puritate: nisi pcesserit cotritio spūs z oro hunc immudissimu spm pfeueras: de incoctiuata meditatio scripturaru: huiusq fuerit scietia spiritalis ad ista. Labor er opusq manu istabiles cordis puagatides coereas ac reuocaa: z an oia fundata fuerit humilitas p: sine qua nullu penitus vitij poterit vnq triumphus acqri.

De principali correctione aduersus spiritum fornicationis. Capitulum. ii.

uatus
puer.

Principaliter em vitij hui' correctio de cordis pfectioe descendit: ex quo et hui' morbi virus dñi voce pdire signat. De corde inqt creuit cogitationes male: homicidia: adulteria: fornicationes: furta: falsa testimonio. cc. Illud ergo e pmit' expia dñi: vñ fons vite z mortis manare cognoscit: dicite salomde. Omni castoata serua cor tuu. Ex his ei sunt erit' vite. Caro em ei' arbitrio atq imperio famulaf: z idcirco sumo studio psumonia ieiunioru sectada. Ene escap abudatia relecta caro: pcept' aie salutarib' aduersata: rectoru suu spm deiciat insolentis. Ceteru si omne summa in castigatione tm corpis colloccm: ita no simit' a ceteria vitijs ieiunare: nec meditatione diuina z spiritalib' studijs occupata: nequa q' a illis sublimissimū vere itegritatis sanguis poterim' ascendere: illo qd i nobis est pncipale: puritate corpis nfi testate. Oporet

ergo nos mudare prius: in pta sententia dñi: id qd in est calicis z parapsidis: vt fiat z id qd defons est mundu. Ma

Quattu ad superadu fornicationis vitij remedy coferat cotinetie solitudo. Cap. iii.

Eniq cetera vitia etiā vsa hominu et exercitio quotidiano purgari solent: z quodammodo ipsi lapsus offesioe curari: vt puta ire: tristitia: tripariete liguor: meditatioe cordis ac pugili sollicitudie: fratru et frequetia z assians puocatioe sanant. Dumq comota manifestat sepūs et crebri' arguunt: q' toti' puenit ad salutē. hic vero moribus: cu corpous afflictioe z cotritioe cordis: solitudine qz ac remotioe indiger: vt possit ad integrum sanitatis statū pernitiola estuū febu deposita peruenire. Sicut pleriq certa egritudine laboratibus vtile est: vt cibi noru ne oculo: qd ipsoz obturbus offerant: ne qd aspect' occasioe desideriu eis letale gignat: ita plurimū cofert ad depellēdū hūc specialiter morbu: quies ac solitudo: vt mens egra minime diuersis figuris iter pellata ad puriore puenies cotēplationis ituitu' facili' pestiferu cocupiscentie fomite radictus possit eruere.

Quid intersit inter castitatem z cotinetiam: z an vtraq simul semper babeat. Cap. iiii.

Imo tamē et hoc negare nos paret et in cōgregatioe fratru postros iueneri cotinetes: qd pfacile fieri posse cōstemur. Aliud em est cotinentē effici: est euhraic: aliud castum: z vt ita dicā in affectū integritatis vel incorruptiois trāsire: qd dicit acō. Que vit' illis solis tribuit maxime q' virgines: vel me te vel carne pdurat: vt vterq iohanes in nouo testamēto i veteri qz pelias: hieremias: daniel fuisse noscunt. In quoz gradu hi qz no immerito reputabunt: q' post ex perimēta corruptiois ad simile puritatis statū p labore logū z industria integritate mētis z corpis puenierit: acaleos carnis no tā impugnatioe cocupiscentie turpis q' nature tmmō motu scitit. Que statū dicim' difficillē

evxp
tey
axo

me posse iter hostium turbas apprehēdi. At rursū vērō ē hoc possibile sit: vniuersisq; nō nra snia expectet agnoscere: s; cōsciētie sue rimet examine. Ceterū cōtinētes multos existere nō dubitam: q̄ impugnationē carnis: quā vltimo vel q̄tidie sustinēt: seu metu gehēne: seu desiderio regni celoz extinguit atq; cōpescūt. Quos seniores sicut p̄nūciat posse nō penit? iocētūis obrui vltioz: ita securos z isauciatos sp̄ existere non posse definiūt. Necessē est em̄ vniuersos i colluctatiōe positū: q̄uis frequēter ad uersariū vincat ac superet: z ips; tñ aliquādo turbati.

Quod impugnationis solummodo studio non possit euinci. Cap. v.

Quapropter si nobis cordi est: agone spiritalē cū apostolo ltime decertare: hūc imūdiūsimū spiritū supare: oī mētis itētiōe nō nris virib; cōfidētes: s; em̄ industria humana p̄ficere nō p̄ualet: s; opitulationē dñi festinem?. Tādū nāq; hoc vitio atam necesse est ipugnari: donec se bellū gerere supra vires suas agnoscat: nec labore vel studio pp̄io victoriā obtere se posse: nisi dñi fuerit auxiliō ac p̄fectiōe iussulta.

De peculiari grā in munere castitatis. Cap. vi.

Etreuera cū i oib; virtutū p̄fectib;: z cūctoz expugnationē vitiozū: dñi sit grā atq; victoriā: hoc p̄cipue peculiare beneficiū dei ac speciale donū: z patrū snia z experimētō purgationis ipsius manifestissime declarat his q̄ eam meruerit possidere. Quodāmodo em̄ exire de carne est: i corpe cōmorantē: z vltra naturā est fragili carne circū datū: carnis aculeos nō sentire. Et idcirco impossibile est hostem suis: vt ita dixerim: p̄cētis ad tā p̄cellum celestiq; premii subolāre: nisi eū gratia dñi de terre ceno munere eduxerit castitatis. Nulla etenim virtute tam p̄prie carnales hoīes spiritalib; angelis imitatiōe cōuersatiōis equā: q̄ merito z gratia castitatis: per quā ad hūc i terra degētēs habēt s; Apostolū municipatū i celis: qd̄ deposita corruptela carnali habituros sc̄tos p̄mittit in futurū: hīc iam in carne fragili possidentes.

Exemplum de agone mūdiali secundum sermonem Apostoli. Capitulum. vii.

Audi qd̄ dicat Ap̄t̄s. Oīs q̄ i agone p̄cedit: ab oib; se abstinet. A q̄ oib; dixerit: in gram? i. vt possit nobis spiritalis agone istructio cōparatiōe carnalis acq̄ri. Illi etenim q̄ in hoc agone visibili stādēt legitime decertare: vt dē oib; efcis q̄s desiderij libido suggesterit: nō hnt facultatē: s; illis tm̄ q̄s eozū dē certaminū statuit disciplina. Et nō solū interdicitis efcis z ebrietate oīq; crapula eos necesse est abstinere: verū etiā cūcta inertiaz ocio atq; desidiaz: vt q̄tidianis exercitijs iugiq; meditatiōe viri? eoz possit a crefcere. Et ita oī sollicitudie ac tristitia negotios secularib; affectu et z opere p̄iugali efficiū alieni vt p̄ter exercitiū discipline nihil aliud nouerit: nec vlli mūdiali cure penit? iplicet ab eo tm̄ q̄ certamini p̄sides sperātes q̄tidiani vict? substantiā: z corone gloriā: cōdignasq; p̄mia victorie laude cōqrere. Atq; intm̄ se mūdios ab oī cot? pollutōe custodiūt: vt cū se p̄parant ad agonū certamina: ne q̄ forsitā p̄ sōnū nocturna delusi fallacia: vires minuat multo tpe cōq̄stas: lamina plūbeis renū cōtegāt loca: q̄. s. metalli rigore genitalib; mēbris applicito: obscenos hūiores valeāt inhibere: intelligentes se p̄caldubio esse vincēdos: nec iam posse p̄positū certamen adēptis virib; adimplere: si p̄uissam pudicitie soliditatē fallax noxie voluptatis imago corruperit.

De cōparatiōe purificatiōis eoz q̄ in terreno agone certamē habituri sunt. Cap. viii.

Taq; si agōis mūdialis itellerim? disciplina: cui? exēplo beatus ap̄t̄s nos voluit erudire: docēs quāta i illa sit obseruatiō: q̄ta diligētia: quāta custodia: qd̄ nos p̄ueniet facere: q̄ puritate oportebit custodire nri corpous atq; aie castitatē: quos necesse est q̄tidie sacrosanctis agni carnib; velsci: quas neminē immundū cōtingere etiā veteris legis p̄cepta p̄mittūt. In Leuitico nāq; ita p̄cipit. Oīs mūdus māducabit carnes. Et aia q̄nq; comede

rit de carnib⁹ sacrificij salutaris qd̄ ē dñi: in q̄ est immū
dicia: peribit corā dño. Quantū igit̄ integritatis est mu
nus: sine qua etiā illi qui erāt sub veteri testamento: sa
crificijs typicis nō poterāt interesse: z q̄ hui⁹ mūdi cor
ruptibilem coronā capiunt ad ipsiū nequeūt: coronari:

**Quantā semper cordis puritatem parare
dei oculis debeamus.**

Capitulum. ix.



Casq̄ omni custodia cordis nri sunt latebre
pmur⁹ eripiāde Qd̄ est illi in corpis puritate
cupiūt assequi: nos debem⁹ et̄ i arcanis cōsciē
tie possidere: in q̄ dñs arbiter atq̄ agonithe
ta resistēs: pugnā curus z certaminis nri iu
giter expectat: vt ea q̄ i ppatulo hoīem⁹ admittere: ne
intrifec⁹ idē coalescere in cauita cogitatioe patiamur: z
in qb⁹ humana cognitioe cōfundimur: ne occulta qd̄ē
cohibētia polluamur. Quēz possit hoīm pterire noticiā
sanctorū tñ angelorū ipsiusq̄ oipotētis dei scientiā:
quam nulla subterfugiant secreta: latere non poterit.

**Quod sit indicium perfecte et integre pu
ritatis.**

Capitulum. x.



Cuius puritatis h̄ erit enidēs idiciū ac plena
pbatio: si vel nulla imago illiciēs q̄scentib⁹
nobis z i soporē laxatis occurrat: vel certe i
terpellās nullos cōcupiscētie motus valeat
excitare. Licet est̄ ad plenā peccati norā: tar
lis cōmotio minime cōpufecit̄: necdūz perfecte mentis
indicium est: nec ad purū excocti vitij manifestatio: cū
per fallaces imagines huiusmodi operatur illusio.

Quo vitio illusio nocturna pcedat. L. xj.



Calitas est̄ cogitationū q̄ distentionibus diei
negligētius custodit̄: probat̄ quiete nocturna.
Et idcirco cū itercesserit aliq̄ talis illusio
nō culpa somni credenda est: sed negligētia
tpis pcedētis z manifestatio morbi latētis
intrinsec⁹: quē nō pmit⁹ noctis hora parruist̄: sed itim
is aie reciditū fidis ad curis suspiciōi resectioe
dupir: arguēs occultas estuū febresq̄ p totū diei spaciū.

noctis cogitatioib⁹ passi sum⁹: vt solēt mole q̄z valitū
dines corporis h̄ ea colligi tēpestate q̄ vidēt emergere: s̄
negligētia sunt pteriti t̄pis acq̄siti: id̄ pass⁹ q̄s ipudēt
ereticis saluti h̄ijs noxios humores sibi met̄ letalesq̄ h̄it

**Quod carnis puritas sine mundicia cor
dis nequeat obtineri.**

Capitulum. xij.



Creosq̄ humani generis creator z cōditor de:
opificij sui n̄ m̄ p̄ ob⁹ emēdationēq̄z cognō
scēs: illuc curā adhibuit medicie vñ cās mor
bi picipat nouerat emanare. Quicūq̄z iq̄es vi Dat.
derit mulierē ab cōcupiscētiā: etiā mechat⁹
est eā i corde suo. petulātes oculos noctis nō tñ eos ar
guit̄ q̄ illū iterioie fessū: q̄ officio corū male vit̄ ad vidē
dū. Cor nāq̄ est egrū z sauciū libidinis telo qd̄ ad cōcu
piscēdū videt̄: bñficiū ituitus recte sibi met̄ a creatore cō
cessus suo vitio ad operū prauorū ministeriā cōtorquēs:
z i semetipso recōditū cōcupiscētie morbi cōtēplatiois
occasione produccēs. Idcirco huic precipit̄ salutare man
datū: cuius vitio pessimus langor visus occasione pro
cedit. Nō enim dicit. Omni custodia serua oculos tuos:
quos vitij oportuit pncipalr̄ custodiri si ex ipsis cōcu
piscētie prodiret affectus: nihil enim amplius oculi q̄ p̄on
simplex aie prebēt visiois officij: sed dicit. Omni custo tuj.
dia serua cor tuum: illi potissimum imposita medicina
qd̄ vitij abuti potest ad videndūz oculoīz ministerio.

**Que sit purgationis carnalis prima custo
dia**

Capitulum. xij.



Cecrit igit̄ purgatiois hui⁹ prima custodia: vt
cū mēt̄ nostre memoria ser⁹ feminei p̄ sub
tilē suggestioē diaboliice calliditat̄ obrepse
rit primū recōrdatioe premissa matris: sororū
parētū sen certe feminaz̄ sanctaz̄: quā totū
eā de nris recessib⁹ extrudere festinem⁹: ne si fuerim⁹ in
ea vnti⁹ imorati occasioe ser⁹ semel idepri: illex malorū
ad eas p̄fōas eride subtilr̄ deuolnat ac p̄cipiet̄ mētē: p
q̄s noctis cogitatioes possit iterere. Quāz bñ illi⁹ Dre
pt̄ iugiter meminisse debem⁹. Cū custodia sua cet̄ ta

et huius dei principale mandatum sollicitè serpentes obseruare non
 riu caput: id est cogitationum malazpncipia: quibus serpere
 i anima nray diabolus temptat: nec sinam per negligentia pe
 netrare i cor: nostru reliquu ei? corp? id est oblectatiois
 assensu. Qui pculdubio si fuerit irromissus: morsu virule
 to mte iterimet captiuitatē. Emergetes et pctores terre
 nre: id est ser? carnales i matutinis sui ort? nos opz cri
 guere: et dū adhuc puuli sūt allidere filios babilonis ad
 petra. Qui nisi dū tenerrimi sūt: fuerit enecat: adulti p
 zhibetia i pnicie nray validiores surgēt: aut certe nō si
 ne magno gemitu ac labore vincēt. Dū em foris. i spūs
 noster domū suā custodit armat? recess? cordis sui dei
 timore cōmunicis: i pace eritōis substātia ei? id ē emolu
 mētā laborū ac virtutes lōgo tēpore cōquisite. Si et for
 tior: suppenies vicerit eū: id est diabolus cogitationū cōse
 su arma ei? diripiet i quibus cōsidebat: id est memoria scri
 pturarū vel timore dei: et spolia eius diuidet virtutum
 scilicet merita: per contraria vitia queq; dispergens.

**Quod non laudes studeamus terere casti
 tatis: sed effectum eius erponere. Cap. xiiii.**

Qut cuncta pterea que i sanctis scripturis ob
 laudē virtutis huius insera sunt: nō enīz mihi
 ppositus est laudes terere castitatis: sed qua
 litatē ipsius vel quē admodū acqri vel custo di
 ri debeat: quē sit finis ei? patrū traditionib?
 explicare: nā tantūmō ponā beati apli scētētia: quā patet
 qualiter illā thesalonicēsis scribens: et virtutibus p
 tulerit vniuersis: tali eaz verbi nobilitate commēdans.

**Quod specialiter castitatis virtus ab apo
 stolo sanctimonia nuncupetur. Capitulum xv.**

f. thes.
 iij.

Quod est quod volūtas dei sanctificatio vray. Et
 ne forte dubiū nobis reliqueret vel obscurū
 quā sanctificatiōe voluerit appellare: vtrū
 iustitia an charitate: an humilitate: an patie
 tia. In oibus em istis virtutibus creditur ac
 qri sanctificatio: sicut et manifeste designat quod ppter sancti
 ficatiōe voluerit appellat. hec ē volūtas di: sanctificatio
 vestra

vestra: vt abstineatis vos iqt a fornicatiōe: vt sciat vnus
 quisq; vestrū vas suū possidere i sanctificatiōe et honore:
 nō i passioe dīlderij sicut et gētes quā ignorāt deū. Vides quā
 b? eā laudib? psequat: honore vasū. i. corpis nri: et san
 ctificatiōe eā appellās. Igit ecōtrario quā i passioe deside
 rij ē i ignominia et in imūdia pssit: et alien? a sanctifi
 catiōe versat. Tertio quā post pauca isert: rur? sanctimo
 niā eā pñūciās. Nō em vocauit nos de? i ignominia: s? i
 sanctificatiōe. Itaq; quā hec spnit: nō hoies spnit s? deū quā
 etiā dedit spm suū sanctū i nobis. Aucozitatēq; pcepto
 suo inuolabile iurit: dices. Qui hec spnit: id est quā de sanc
 timonia pstatus suz: nō hoies spnit: hoc est: me quā hec pci
 pio: sed deū quā i me loqt: quā et spiritui suo scō cor nostrū
 habitaculū deputauit. Cernis simplicib? verbis ac pu
 ris quibus eā pconijs quātisq; extulerit laudib?: pmiū pnti
 huc sanctificatiōe ppe tribuēdo: deide p hāc aliter vas
 nri corpis ab imūdia liberādū: istio q abiecta ignomi
 nia et pumelia: i honore sit et scificatiōe māsura: postre
 mo quā summa pfecti pmiū ac btitudinis remuneratio:
 p hāc habitatiōe pectoris nri scōm fore spm: designauit.

**De alio apostoli testimonio super eadem
 sanctimonia. Capitulum xvj.**

Quod licet ad finē libelli tēdat oratio. alid adhuc
 simile huc ptermisuz eius dē apli testimoniu hēb?
 ponā ad hebreos nāq; scribēs. pace iqt secta xij.
 mini cūoib? et scimonia: sine quā nemo videbit
 deū. hic quā euidenter sine scimonia quā solet
 itegritatē mēt? v? puritatē corpis appellare: pñūciat
 deū penit? videri nō posse. Si quā de hie sūt inferēs idem
 sensuz explanās. Ne quā fornicator: aut pphan? vt elau.

**Quod spes sublimioris premij debeat cu
 stodiam castitatis angere. Capitulum xvij.**

Quod quātū sublime celestiq; est pmiū casti
 tatis: tāto granioib? a duersarioz ifidū lacē
 sit. Et idcirco ppeius nobis est: nō solum cōti
 nētia corpis: verū etiā cōritio cordis assiduis
 orōnū gemitū a dhibēda: vt libanuecaris

noſtre quē recē babilonins ſcētius ſuggeſſionis carnali
um ſuccendere nō deſiſit: deſcēdente in corda noſtra ro
re ſancti ſpiritus extinguitur.

Quod ſicut abſq; hūilitate caſtitate obti
neri nō pōt: ita ſine caſtitate ſciētia. Ca. xviii.

Etenim hęc ſeniores aiunt apprehendi nō poſ
ſemini puris humilitatis i corde ſūdamenta
ſuerit collocata ita ne ad fontē qdē vere ſcē
tie puenire poſſe definiūt donec penetrallib;
anime nre radice vitij hui⁹ iſederit: ⁊ poſſibi
le qdē eſſe itegritatē ſine ſciētia gratia reperiri: i poſſibi
le vero ſciētia ſpiritale ſine itegritatis caſtimitia poſ
ſideri. Quia rōnera ſunt dona: ⁊ nō oib⁹ vna grā ſpiri
tuſancti tribuitur: ſed ad quā ſe vnusquisq; ſtudio vti
duſtria ſua dignū aptūq; p̄buerit. Deniq; cū i oib⁹ apo
ſtolis ſanctis virt⁹ itegritatis perfecta fuiſſe credatur:
abūdiatius tñ ſcientie donum exuberant i paulo: quia
ſe ad hęc aptū ſolerti ſtudio atq; induſtria preparauit.

Scētia ſancti baſilij epiſcopi de qualita
te virginittatis ſue. Capitulum. xix.

Ertur ſcēt baſilij ceſariēſis epiſcopi diſtricta
ſententia. Et mulierē ſiquit ignoro: ⁊ virgo nō
ſus. Intā tū itellerit icorruptionez carnis: nō
tā i mulieris eſſe abſtinētia q̄ in itegritate
cordis: que vere incorruptaz perpeto ſancti
monia corpis vel timore vlamore caſtittatis cuſtodiat.

Qui ſinis vere itegritatis ac purittatis ſit.
Capitulum. xx.

Tag; hic eſt itegritatis ſinis ac pfecta proba
tio: ſi q̄ſcētib⁹ nobis titillatio volūtatē nulla
ſubſeripit: ac pro neceſſitate nature nobis i
cōſcētis cōcretiōes egerāt obſcene. Quas ſicut
abſciderē p oia ⁊ i ppetuū āpnare ſup natu
rā ē ita reuocare ad ſeuitabile rariffimāq; nature neceſ
ſitatē ſumme virtutis eſt: q̄ pulſare monachū duob⁹ iter
pōſitis menſib⁹ ſolet. Qd tñ dictū ſit h; nra; experientia

nō ſim ſuam ſeniorū: a q̄bus ēt he memorati temporis
inducie ad modū indica bant anguſte: q̄s ſi hoc modo
q̄ ab ipſis pcepim⁹ voluerimus exponere: hie forte q̄ pro
negligētia ſua vlam remiſſiore ſtudio purittatē hęc min⁹ ex
p̄t ſūt: incredibilia vel i poſſibilia deſcripſiſſe credemur.

Quem ad modum perfecte purittatis ſtatū
retinere poſſimus. Capitulum. xxj.

Quem ſtatū ita tenere ppetuo poterim⁹: ac nō
q̄ naturalē modū nec tps excedere ſuperi⁹ cō
p̄heſum: ſi deū nō ſolū ſecretoū actū nro
rū: verū et cogitationū internaz diurni pari
ter nocturnazq; iſpectozū eē ⁊ p̄ſcū cogitem⁹:
ac pro omnibus q̄ i nro corde verſant: ſicut poſ factis ⁊
opib⁹ noſtris rationē nos ei reddi tuos eſſe credam⁹.

Cuſq; ad quem modū poſſit itegritas cor
poris noſtri perducī: vel quod iudiciū ſit ad
purum mentis excocte. Capitulum. xxij.

Menſq; igit feſtinādū eſt nobis: ⁊ eo vſq; ad:
uerſus animi mor⁹ vlam carnis ſcētina pugnā
dū: dōc ita carniſcōdō neceſſitatē nāe expleat
h̄ ſulcitet voluptatē: p̄cretā exuberātiā ſine v
lo purittatē q̄ p̄pellēſā pugnā ſulcitatē ſca
ſtitati. Ceterū mēdū adhuc dormiēſe imaginū viſiōe dū
diſhonerit ſe necdū ad itegrā pfectionē caſtittatē excoctā

Remedia curatiōis quibus perfecta poſ
ſit cordis ⁊ corporis noſtri purittas permane
re. Capitulum. xxij.

Iſitur vt illuſiōes bene dormiētib⁹ qdē nobis ſa
brepere valeāt egle moderatūq; ſp̄ tenēdū eſt i
iunū. Quisq; em̄ mēſurā diſtrictiōis excedit ne
ceſſe eſt vt modū q̄ remiſſiōis excedat. Quia in q̄lita
te deſcēt⁹ ab h̄ trāq̄littatis planiffimo ſtatū ſine dubio
reuocabit: nūc qdē nimia inanitate defect⁹: nūc ēt cibo
ppenſiore diſtēt⁹. Cū imutatioe ſiq̄ de reſectiōis: quali
tatē q̄ purittatis noſtre neceſſe eſt imutari deide iugis

¶ Annotatio capitulorum. ¶

hūilitas ac paciētia cordis adhibēda ppetuo ē. atq; itē
ta aduersus irā vī ceteras passioēs p die captio. Vbi em̄
furoris cōcedit vīr. libidinis q̄s necesse est incēdū pe-
netrare. Ante oīa vero puigil necessaria est sollicitudo
nocturna. Nā sicut puritas z custodia diei nocturnā p̄
parāt castitatis: ita nocturne vigilię cordi pariter z obs-
eruatiōi diurne itatū solidissimū roburq; p̄mittunt.

¶ Explicet de spiritu fornicationis liber sextus.

¶ Incipit annotatio capitulorum libri se-
ptimi de spiritu philargyie.

Ca. i. Proemiale.

- ij Quod perniciosus sit morbus philargyie.
iij Que nobis in vitis naturalibus sit vitilitas.
iiij Quod inesse nobis quedā naturalia vitia sine crea-
toris dicamus iniuria.
v De vitis que extra naturalem motuz nostro vitio
contrahuntur.
vi Recept⁹ semel philargyie morb⁹: q̄ difficile pellat⁹
vii Quibus vitis philargyia generet⁹: vel quātoꝝ ma-
lorum sit eadem procuratrix.
viii Quod philargyia omnes virtutes impediāt.
ix Quod monachus habēs pecunias: in cenobio per-
manere non possit.
x Quē philargyie laborē subeat deserto: monaste-
riū q̄ ante pio lenissimū operib⁹ murmurabat.
xi Quod occasione custodiende pecunie seminarum
contubernia requirantur.
xii Exemplum cuiusdam tepidi monachi philargyie
laqueis obligati.
xiii Quid p̄ferāt femores iuniorib⁹ i denudatōe vitioꝝ.
xiv Quib⁹ exēplis morib⁹ philargyie triplex eē doceat⁹
xv Male renūciāsa non renūciante quo differat.
xvi Cuius testimoniū se colore tneantur qui exui facul-
tatibus suis nolunt.
xvii De renūciatione apostolorū z ecclesie p̄imitiue.
xviii Qd si apostolos imitari velim⁹: nō debeamus nris
definitionib⁹ viuere: s; illorum exempla sectari.
xix Sntia sancti basilij epi aduersus synclerum.

¶ Annotatio capitulorum ¶

- xx Qd ignominiosum sit a philargyie superari.
xxi Quēadmodum superanda sit philargyia.
xxii Qd possit quis etiam non habēs pecunias phi-
laryius indicari.
xxiii Exempla de iada.
xxiiii Qd philargyia nisi nuditate vinci non possit.
xxv De exita a nanie z saphire z inde: quē philargy-
ria impellente subierunt.
xxvi Qd philargyia leprā anime inferat spiritalem.
xxvii Testimonia de scripturis q̄b⁹ p̄fectionē desiderās
edocet nō resumere que renūciās abdicauit
xxviii Qd aduersus philargyā victoria nō aliter pos-
sit nisi nuditate conquiri.
xxix Quēadmodū possit nuditas a moacho suscitari.
xxx Remedia contra morbum philargyie.
xxxi Qd nō possit q̄s philargyā vincere nisi i cenobio
p̄fuerās: quēadmodū possit ibidē permanere.
¶ Explicet annotatio capitulorum.

¶ Incipit liber septim⁹ de spū philargyie.

¶ Proemiale.

Capitulum. i.



Tertius nobis cōfici⁹ est aduers⁹
philargyā quā nōs amo-
rē pecuniarū pōssim⁹ appellare p̄eegrinū
bellū z eē naturā: nec aliud ē i monacho
sumēs principū q̄ de corrupte ac torpide
mētis ignauia: z plerūq; initio abendicia-
tiōis male arrepto: z erga deū tepido amore fundaro.
Cetera nāq; vitioꝝ icitā mēta hūāne icerta nature: ve-
lut igenita vident i nobis habere p̄cipia: z quodā mō
inuiscerata carni: ipsiq; propemodū coena naturitati
discretionem boni maliq; p̄ueniunt: licet prima ar-
ripiant hominem: longo tamen labore vincuntur.

¶ Quam perniciosus sit morbus philargy-
rie.

Capitulum. ii.

Hic vero morb⁹ poster⁹ superueniēs z extrisec⁹
accedēs aie: q̄to facili⁹ cauēri p̄t ac respuitā:
to neglect⁹ z itromissus semel cordi inspicio

Et cunctis: difficultus appellat. Malorum namque omnium efficitur radix: multiplices fructificans fomites vitiorum.

Que nobis in vitis naturalibus sit vitiositas. Capitulum. iij.

Utpote carnis simplices motus nonne videmus non solum in pueris in quibus adhuc innocentia boni malique puenit discretionem: verum in pueris atque lactentibus. Qui cum ne inuitum quidem vitium libidinis in semetipsis habeant motus carnis naturalis laetamento sibi inesse designat. Item quod a culcos truces nonne sicut in pueris iam vigere aspiciunt: et antequam patiente virtute agnoscantur: muribus eos cernimus commoueri: et verborum sentire et per locum iurias irrogatas: et nonnullis cum desint vires: volutus in vitiorum ira in frigore non desit. Nec hoc dico quod voce naturae conuentionis in corpore: sed quod assero motus hos quod procedit ex nobis: quod quidem vitiositas est nobis incertos quod iam vero negligentie vitio ac male voluntatis arbitrio extrinsecus introductos. Hi namque quos supra diximus motus carnales ob reparatio nem forebilitis et posteritatis propter agnitionem suscitanda: vitiositas sunt corpori non pro pudenda creatoris incerti: non ad perpetranda stuprorum flagitia et adulteria que legis est auctoritate damnata. Item et a culcos nonne carluberrime nobis intelligimus attributos: verum nonis vitis et carubus trascentes: virtutibus potius ac spiritualibus studiis occupemur: omnem charitatem deo et patriam nonis sibi exhibentes. Tristitia quod vitiositas quanta sit nouimus: que iter cetera vitia cum in perniciosa affectus est mutata: connumerat. Est enim et sicut dei timore pernecessaria: et sicut seculi admodum perniciosa: ut docet Apollonius dicens. Que enim secundum deum est tristitia: penitentia ad salutem ita bilem operatur: seculi autem tristitia mortem operatur.

Quo inesse nobis quedam naturalia vitia sine creatoris dicamus iniuria. Cap. iij.

Quoniam ergo si dixerim hos motus a creatore inseratos nobis: ex eo culpabilis ille videbitur si neque his abusus maluerim: eos ad noxia potius ministeria detorque: et velim per iructuosos et seclariis lucris non pro saluari penitentia virtutum correctio tristari: vel certe

2. cor. 7.

si non nobismetipsis vtiliter: sed interdicitur deus nonis fratribus trascamur: velut si ferrum quod ad necessarium et vtile ministerium tributum: ad necesse voluerit in sonitum retorquere: non ex hoc infamabit materie aditorum: si quod ille ad usus boni vti uedi aptum ac necessarium presstitit: ante hunc usus est ad nocendum.

De vitis que extra naturalis motum nostro vitio contrahuntur. Capitulum. v.

Primum tamen quod vitia sine ulla peccati causa occasione procedere: sed solum in corrupte ac male voluntatis arbitrio: ut in inuidia ipsa que est pbilargyia: que cum nulla habeat nobis de causa instinctu principia: extrinsecus. Item tamen quod vitia facilia sunt ad cauendum et oportuna ad declinandum: tamen occupatas mente atque possessas miseram facit vitiositas ac sanitatis procedunt remedia puenire: siue quod a deo non merentur curari: ceteri medicina que ab his sauciata sunt: que vel ignorare vel vitare vel facillime vicere potuerunt: vel certe quod male sudati virtutum structura et perfectio suscipere culmine indigni sunt.

Receptus semel pbilargyie morbus que difficile pellatur. Capitulum. vi.

Nonne nihil vitis despectumque videat hic morbus: que sicut potest pro facile declinari: ita si quecunquam possiderit: ad sanitatis remedia vir puenire concedit. Receptaculum namque est vitiosorum malorum omnium radix: et inexticabilis nequitie fomites efficitur: dicente Apollonio. Radix omnium malorum est pbilargyia: id est amor pecunie.

Quibus vitis pbilargyia generes. vel quorum malorum sit eadem procreatrix. Cap. vii.

Et igitur cum remissas tepidamque possiderit morbus: namque in mente premitur eum in exigua forma sollicitas: in istos quosdam et velut rationabiles ei colores ob quos vel reseruare sibi aliquid pecunie debeat vel parere describit. Nam et ea que procedit in monasterio: que non esse sufficiencia: et sano robustoque corpore vir posse tolerari. Quid facieduz si valitudine mala care

6. Tim.

nis emiserit: recordati n̄ fuerit aliqd peculiare q̄ suste-
 tet i firmitas. prestitutionē mōasterij eē prenuē z negligē-
 tiā q̄ egrotates maximā. Si p̄piti aliqd nō fuerit q̄ cu-
 ra corpi valeat adhiberi: misere eē mouēdū. Ip̄suz et ve-
 stimētū nō sufficere q̄s p̄bet: nisi pcurauerit vñ sibi aliq̄
 valeat eph̄beri. postremo nec diu possit eodē loco vel
 mōasterio p̄morari: z nisi parauerit sibi viatici sumpt̄
 euectionis q̄strā marine mercedē n̄ posse cū voluerit trās
 migrare: z necessitate inopie coartatū: laboriosas ac mi-
 serabile abtq̄ villo p̄fectu vitā iugit toleratur: inopē se
 q̄z sp̄ ac nudū h̄ sine ip̄operio aliena substātia sustētā
 dū. Itaq̄ cū huiuscemodi cogitatioib⁹ laq̄auerit mētē:
 q̄r vñ saltē denariū acq̄rere possit: excogitat. Tūc pec-
 ciliare op⁹ q̄s egercat ab abbate inscio sollicita mētē p̄q̄-
 rit. Q̄dyēdes dā z optato tādē poti⁹ nūmo: q̄r eū dupli-
 cet acri⁹ vehemētiusq̄ torq̄t: vbi reponat cuius illū cre-
 dat ambiguus. Deide qd̄ ex eo coemere: q̄lq̄s eū cōmer-
 cito valeat duplicare: cura grauiore distēdit. Cūq̄ illi z
 hoc ex voto cesserit: auidior fames accrescit auri: tātoq̄
 vehemētiusq̄ suscitāt: quāto eē sūma lucri maior appo-
 nit. Cū pecūie etem i creimēto rabies cupiditatis auget:
 tū deide vita lōgena p̄mittit: senect⁹ icurua: i firmitates
 diuerse atq̄ pluz: q̄ nisi maior sūma i iuuetute fuerit p̄-
 parata: tolerabili i senecta nō possint. Agit itaq̄ infelic-
 ita serpētinis nexib⁹ obligata: dū mām male p̄cretā ne-
 quie cura p̄cupiscit augere pestē sibi q̄ duri⁹ i fāmē ip̄a
 pturēs: totaq̄ lucri cogitatioe possessa: nihil aliq̄ respic-
 it cor dis i truiti q̄s vñ pecuniā pare valeat: p̄ quā possit
 de mōasterij disciplina q̄toti⁹ euolare: nullā exhibēs fi-
 dē vbi potuerit nūmi spes allq̄ refringere. pro hac n̄ mē-
 daci⁹: nō p̄iurij: n̄ furti facti⁹ admittere p̄horrescit: nō si
 dē frāgeri: iracidie norio furore suppleri. Si q̄s a spe
 q̄st⁹ dēiderit: n̄ hōestatis: nō hūilitat̄ modū trāscēdere
 p̄timefcit: sitq̄ et p̄ oiaz alijs vñ: ita huic aux̄ z spes lu-
 cri. p̄ deo. Un̄ b̄tūs apls: hui⁹ morbi noria venena p̄spi-
 ciēsi n̄ solū eā radice eē oiz maloz: verūet idolo p̄iuritiē
 p̄nctiauit: dicit. Et auaritia qd̄ i greco d̄r philargyria
 q̄ ē simulacroz fuit⁹. Cernis igit̄ ad quātā labē rabies
 h̄ p̄ grad⁹ singlos crescat: vt et idolo p̄ simulacroz ser-

Ep̄.
 Philargyria
 Yuga

nit⁹ apli voce p̄nctiet: eo q̄ figura dei z imago p̄missa
 q̄ buore h̄mēdeo immaculatā i semetip̄o d̄bit custodir:
 hoz figurā ip̄sas auro diligere p̄ deo maluit z tueri.
Quod philargyria omnes virtutes impe-
diat.

Capitulum viii.

Philargyria igit̄ d̄cessionū p̄fectib⁹ i d̄eteri⁹ cresces
 nullā deinceps hūilitatis: nullāz charitatis:
 nullā obedientie nō dicit virtutē: s̄z ne vmbra q̄
 dē virtutis retinere p̄tent⁹: indignat̄ ad oia
 z ad singula opera murmurat atq̄ suspirat.
 Nullaq̄ iā reuerētia reseruata: velut equ⁹ durissim⁹ ad
 p̄cipitū fert̄ i frenis nec victu q̄tidiano nec solito inda-
 mēto p̄tēt⁹: nō se d̄muri⁹ hec toleraturū eē testat. Deū q̄z
 nō ibi solimodo eē p̄clamat: nec salutē suā in illo tā-
 tū loco esse cōclūtam. Un̄ si quoz se nō celerius asp̄orta
 nerit se periturum protinus graniter ingemiscit.

Quod monachus habes pecunias: in ce-
nobio permanere non possit.

Capitulum ix.

Philargyria itaq̄ instabilitatis suę iaticū habēs nūmos
 i quoz p̄sūto alarū sibi istar aptauit: itaq̄ ad
 trāsmigrādū parat⁹ insolter ad oia p̄cepta
 respōdet: z itaq̄ peregrinū c̄nēuq̄ se gerēs: q̄
 cūq̄ indigētia correptione p̄spererit: negligit
 atq̄ cōtēnit. Cūq̄ furtim impossideat: recūditā pecuniā:
 nec calciamēta qd̄ ac vestimēta se habere p̄rit. d̄ariq̄
 sibi tardū indignat̄. Ac si forte d̄sp̄eracione lenioris ci-
 pu⁹ q̄ nihil penit⁹ habere cognoscit: aliqd̄ hozuz fuerit
 imp̄tū: maiorib⁹ ire stimulis tardēcit: seq̄ despici ve-
 luti c̄nēū putat: nec ad vllū op⁹ man⁹ suas accōmōds-
 re p̄tēt⁹: rēphēdit oia q̄ necessario fieri mōasterij cōpellit
 vilitas. Deide occasiōes q̄b⁹ offēdā vel irasci debeat:
 studiose p̄quirit: ne leniter mor⁹ de cenobij disciplina vi-
 deat exire. Nec sol⁹ tñ trāsmigrare cōtēt⁹: ne tāq̄ suo vi-
 tio deseruisse credat quātos potuerit insurratioib⁹ clā-
 desim⁹ depraueare nō desinit. Quod si eē t̄p̄is asperitas
 itineris seu nauigatiōis ei⁹ intercluserit cōmētū: p̄ oē
 illd̄ t̄p̄o suspēso anxioq̄ residēs cor d̄et: tristitia asperere vñ

excitare & cessat: discessus solatiū & excusationē leuitat;
nō se aliter credēs: q̄ nota v̄l macula mōasterij reptur.
Quem pbilargyie laborem subeat deser-
tor monasterij qui ante pro leuissimis operi-
bus murmurabat. Capitulum. r.



Sit itaq; facib; pecūiarū suarū magis ac magis
accessus: q̄ possesse nūq; monachū v̄l i mo-
nasterio residere v̄l viuere sub regle iustitiae
pmittūt. Cūq; erinde eū velut feralis q̄dā be-
stia de cetū gregis segregās: pec̄ opōitunū p̄
de destitutiōe sodalitū fecerit: & deuoratiōi facile cōtu-
berni p̄uatiōe reddiderit: eū q̄ pu' opa monasterij le-
uia exerecere desperat: die ac nocte spe quest' infatiga-
biliter laborare cōpellit: nō ofonū solētia: nō teiuiciū
modū: nō uigiliatū regulā custodire pmittit: nō hone-
sta rū i tercessionū explere officia sinit dūmodo vel aua-
ritie rabie sariare v̄l quotidianis vsib; possit occurrere
cupiditatis ignē dū acq̄rēdo extiguedū credit accēdes.

Quod occasione custodiēde pecunie: femi-
narum contubernia requirantur. Cap. rj.



Inc iā nōnulli p̄ abuptū p̄cipitiū lapsi irre-
uocabili ruina ferunt ad mortē: & nō p̄cti so-
li possidere q̄s v̄l nūq; habuerāt: v̄l initio ma-
lo referauerāt pecūias: inq̄rūt p̄tubernia fe-
minarū: q̄ beāt ea q̄ male p̄gesta vel reicta
sūt custodire. Cū itaq; se occupatiōib; norijs ac p̄ncio-
sis inuoluūt: v̄t v̄tq; ad pfundū sferi deuolunt: dū acq̄-
scere illi aplice sinit r̄nuūt: v̄t habētes victū & vestimētū
his cōtēti sūt q̄ monasterij frugalitas exhibebat: s; vo-
lētes diuites fieri incūdāt i tēptationē & laqueū diaboli:
& desideria mltra & inutilia & nocua q̄ mergūt hominē i
interitū & pditiōnē. Radix em̄ oim̄ malorū est cupiditas:
e: id est philargyia: quā q̄dā appetētes errauerūt
& fide & inferuerunt se doloribus multis.

Exēplū cuiusdā repidi monachi pbilar-
gyie laqueis obligati. Capitulum. rj.

*Thi.
s.
Ibidē.



Non ignoro quēdā q̄ semetip̄s autumat mō-
chū: s; b̄tq; q̄ ē deteri' de p̄fectiōe blādit: q̄ re-
cept' i cenobio: cū a suo monerēt abbate ne
reuerteret ad illa q̄ renūciās abdicare: sc̄q;
de maiorā oiz ra dice phylargyia terreni: q̄
laq̄s eripere festiaret: ac si mater p̄sims passioib; emē
dari q̄b' eū grauissime singulis momēns videbat vige-
ri: cessat affectare ea q̄ ne antea q̄dē possederat: q̄n̄ nes-
xib' cōpedit' ad purgationē vitiorū inoz sine dubio p̄-
uenire nō posset: r̄ruculēto vultu eidē iūdere nō hesita-
uit. Si tu hēs v̄l p̄tiosus iustices: me s̄l̄r b̄re cur p̄hibes

Quid conferat seniores iunioribus in de-
nudatione vitiorum. Capitulum. xij.

Hec aut nemini videt̄ supflua vel molesta. Nisi
em̄ pu' exposita fuerit ḡna vulnerū: et ougnies
causēq; morboz fuerit iugate: nec firmis po-
terit ad p̄hiberi cōgrua medicine curatio nec valias cō-
ferri p̄fecte custodia sanitatis. Nā & h̄ & multo his pu-
ra ad iustriationē iuniorū solēt a seniorib; q̄ i nūeros di-
uersorū casus ac ruinas expti sunt i collatiōe p̄ferri.
Quoz multa sepenūero cogitētes i nobis: ita seniorib;
erponētib; ac reuelātib; velut q̄ iudē ip̄s q̄ passioib;
p̄faret: absq; p̄fusiōis n̄re verēcūdia curabāt: cū & reme-
dia pariter & cās iustitiatū nos vitioz r̄acti discerem' q̄
nos nō s̄finitatis veriti corp' v̄l obreem' v̄l p̄terimim':
s; ne forte delap' liber i man' eoz q̄ i h̄ p̄posito min' i
stituti vident: patefaciat inceptis q̄ deludātib; solis
ac festinatib; culmē p̄fectionis attingere debent cōpta.

Quibus exempts morb' pbilargyie tri-
plex esse doceatur. Capitulum. xij.

Riples itaq; est hui' valitudinis morb': q̄ ab
vniuersis p̄rib; eq̄li detestatiōe dānat. Un' h̄
cui' sup' descripsimus labē: q̄ decipiēs mise-
rabiles q̄sq; ea q̄ ne antea q̄dē cū i lco dege-
rēt possidebāt: p̄gregare plus det. Ali' q̄ h̄ q̄ i
pmotōis sue renūciatiōis abieserāt postea relin: r̄ ac
rursū desiderā p̄pellit. Tert' q̄ initio malo vitiozq; q̄

4. Re-
gū. 5.

Act. 5.

Deut.
20.

Jac. 1.
Luc. 14.

Eccle.
5.

Mat. 6.
Luc. 9.

atus z ab inspectioeicipies: eos q̄s semel h̄ tepore mētis
fecerit: paup̄es ac diffidētie timore: spoliare
se cūctis mādī facultatib⁹ nō sinit: coloz pectūas v̄l sub
stātiās q̄s vtiq; renūciātes abscere debuerāt: referuā
tes ad euāgelicā p̄fectionē nūq; puenire pcedit. Quārū
triū ruiasq; exēpla ī scripturis sc̄tis et īuenim⁹: n̄ leui p̄o
fuisse dōnata. Nō ḡtēsi es q̄ ne antea q̄dē possederat v̄l
lēs acq̄rere n̄ mō grāz p̄p̄erit nō meruit posside: quā
p̄ successione vult h̄rētās n̄ a suo habuit magfo iusei
p̄euerēt: ep̄io eterna lepra sc̄ti helizī maledictōe v̄l
dit. In dāsāt volēs referuare pecūiās q̄s antea xp̄i t̄ cu
tas abiacerat: nō solū ad p̄ditiōe dñi laps⁹: ac olivō: p̄
p̄didit q̄dē: s̄ et̄nā ipsā cōi eritū finire nō meruit: eaq;
biothanati morte p̄clusit. Anāias h̄o z saphira retinētes
p̄tē quādā ex his q̄ possederāt ap̄tico ore morte mētāt.

Capitulum. xv.

De his igit q̄ dicētes renūciāsse se huic mūdō:
rur⁹ ī credulitate fracti nudari terrenis opi
b⁹ timēt. In deuteronomio mystice p̄cipit. Si
q̄s ē h̄o formidolos⁹ z corde pauido n̄ egrediat̄ ad bellū
vadat z reuertat̄ ī domū suā: ne panere faciat coida f̄y
suoz sic z ip̄e timore p̄terit⁹ ē. hoc testinōio q̄d euidē
ti⁹ q̄to. Nōne manifeste manuit eos scriptura. p̄fessōis
hui⁹ nec initiū sibi merysurpas nec nomē q̄ exhortatiōe
exēploz corrupto et̄ alios ab euāgelicā p̄fectiōe renoca
rez ī fidelē īfirmare terroze. Zubez itaq; ei⁹t̄ discēdētes
z pugna reuertat̄ ī domū suā: qz nō p̄t q̄d d̄uplici corde
bella dñi p̄itari. Vir em̄ duplex aīo: icōstās ē ī oib⁹ v̄yis
suis. Et cogitātes h̄z illā euāgelij p̄abolā: eū q̄ cū decez
milib⁹ p̄gredit̄ z regē cū viginti milib⁹ venērē: nō posse
cōstingere: adhuc eo lōge posito postulē pacē. i. vt ne int̄
niū q̄dē renūciādis arripiat̄ port⁹ q̄ tepide eā post ere
quētes: maiou discriminē semetip̄os inoluāt. Meli⁹ ē em̄
nō vouere q̄ vouere z nō reddere. pulchre at̄ h̄ cū decez
milib⁹ z illē cū viginti venire describit̄. Amplior ē vitio
rū nos īpugnātiū numer⁹ ē q̄ p̄tutū p̄ nobis dimiciātiū
Nemo aut̄ p̄t deo seruire z māmonē. Nec ponēs quisq;

manū suā sup aratrū z respiciēs retro: ap̄t⁹ ē regno dei.
**Quis testimoniū se colore tueātor q̄ erit
facultatib⁹ suis nolant.** Caplm. xvj.

Dergo occasione auaritie p̄stine sibi mēt intro
mittere q̄dā scripturē sc̄tē auctoritate conant.
Quā vitio siorē ītellectu īterp̄tates ap̄li: immo
dñi m̄iaz corūpere: atq; ad suū d̄sideriū gessit̄ dep̄na
re: nō suā vitā v̄l ītellectū scripturaz sensui coaptātes:
s; v̄m scripturis p̄ d̄siderio sue libidinis īferētes p̄ten
tires suis opiniōib⁹ volūt: autq; scriptū eē. Beati⁹ est Act. 20
magis dare q̄ accipere. Cui⁹ īterp̄tatiōe p̄auissima: ener mat. 19
uātā dñi putat̄ illā eē s̄mān: q̄ d̄. Si vis p̄fect⁹ eē vade
p̄de oīa q̄ habes z da pauperib⁹: z h̄bis thesaurū ī celo:
z veni sc̄q̄re me. Et arbitrat̄ hoc colore diuitias suas
se abscere nō d̄ere: beatiōres s; semetip̄os p̄nūciātes:
si p̄stine suffulti substātij: alijs q̄z d̄ eaz sup abūdātia
largiāt̄: dū erubescūt p̄ x̄po gl̄iosa cū ap̄lo suscipe nudi
tatē: nec ope manū nec mōāsterij p̄simonia volūt esse
p̄tēti. Quib⁹ sup̄est vt aut semetip̄os circūuenire nouerit
z nequāq; renūciāsse huic mūdō diuitijs p̄stine incūbā
tes: aut s; p̄fessionē mōachi re atq; ope cupiūt̄ expiri: d̄if
p̄sis atq; abiect⁹ oib⁹ nihīlq; ex his q̄b⁹ renūciauerūt re 2. Cor
seruātes cū ap̄to gl̄ient ī famet s̄tū: frigore nuditate. 11.

**De renūciatione apostolorum z ecclesie
p̄mitiue.**

Quasi h̄o z ille s̄tū n̄ potuerit facultatib⁹ p̄sting
sustētari: q̄ se nō ignobile ēti hui⁹ mūdi ordie
fuisse testat̄ cū se a natiuitate citis ro
magnidignitate plat⁹: n̄ h̄ eē ad p̄fectionē cōmodi⁹ īndi
cauisset: z illi q̄ hierosolymis cū eēt possessores agrorū Act. 4
vt domorū: vedētes oīa z nihīl sibi penit⁹: ex his referuā
tes afferebāt p̄tia eoz z p̄cebāt añ pedes discipuloy: n̄
potuerit necessitatē corpis sui facultatib⁹ p̄p̄is sustine
re: si h̄ p̄fecti⁹ fuisset ab ap̄lis indicatū v̄l ip̄i eē v̄tli⁹: p̄
bauissent: s; vniuersas simul abscēdētes substātiās: ma
luerūt labore p̄p̄io v̄l collatiōe gētij sustētari. De q̄tū
tumptu sc̄tūs Ap̄ls ad Romanos scribēs iūq; eis ī h̄

ministeriū p̄dicāō: ac subtr̄ eos ad hāc collationē p̄uo
 Ro. 15. cās: ait. Nūc aut̄ p̄ficar̄ hierl̄m m̄strare sc̄tis. Cōpla
 cuit et̄ macedōie: achāie collationē aliquā facere i pau
 peres sc̄tōy. q̄ sunt hierl̄m. placuit em̄ eis: ⁊ debitorēs
 sunt eorū. Qm̄ si spiritaliū eorū p̄cipēs factē sūt gētes:
 debēt ⁊ i carnalib⁹ m̄strare eis. Ad cōinthios q̄z horū
 sollicitudinē s̄tr gerēs: monct eos vt añ aduētū suū col
 lationē quā ad viūs eorū m̄trēf d̄sp̄debāt: solliciti p̄pa
 rarēt. De collectis aut̄ q̄ sūt i sc̄tis: sicut ordināui eccle
 1. Cor. s̄is galathie: ita ⁊ vos facite. Unus q̄q̄s v̄z p̄ vnā sabba
 16. ti thesauriz̄: apud semetip̄m recū dēs qd̄ ei dñ placue
 rit: vt nō cū venero tūc collecte s̄ar. Cū aut̄ venero q̄z p
 baueritis p̄ ep̄tas: hos trāsmittā p̄ferre grām vestrā in
 hierl̄z. Et vt eos ad largiorē collationē puocaret: inferi.
 Qd̄ si digni fuerit: vt ⁊ ego eā: meū ibūt. i. si talis fue
 rit oblatio v̄ra q̄ mea q̄z mercaat p̄secutione deferri. Ad
 galatas q̄z cū p̄dicacionis ministeriū cū apl̄is p̄tinet̄ in
 hoc qd̄ se destinātū a iacobo: petro ⁊ ioāne testat̄: vt ly
 p̄dicacione susciperet gētū pauperū tñ q̄ erāt hierolo:
 lymis: nequa p̄ sollicitudinē curāq̄ respueret: q̄ p̄pter
 xp̄m vniuersis reb⁹ suis renūciātes: sp̄tāncā subierant

Gal. 1. egestatē. Et cū vidissent inq̄t gr̄as dei q̄ data est mihi a
 cob⁹ ⁊ cephas ⁊ ioānes q̄ videbant colūne eē: dex tras de
 derūt mihi ⁊ barnabe so cietat̄: vt nos iter gētes p̄dica
 remus: ipsi aut̄ i circūscisiōe: tñ vt pauperū memores es
 semus. Quā rē oī sollicitudinē se testat̄ ip̄esse: dicēs. Qd̄
 etiā sollicit⁹ sui hoc ip̄m facere. Qui igit̄ sunt beariōres
 vtrū nā hī q̄ nup̄ de numero gētū cōgregati: nec p̄ualē
 res euāgelicā p̄fectionē p̄cedere: adhuc suis substātijs
 inherebāt in q̄b⁹ magn⁹ fruct⁹ ab ap̄lo ducebat̄: nisi salte
 ab idoloꝝ cultura ⁊ fornicatiōe ⁊ suffocati ⁊ sanguine
 nocati fidē xp̄i cū suis facultatib⁹ suscepissent: an illi q̄
 euāgelice satisfactēs snie: crucē dñi q̄tidie portātes in
 hīl sibi de pp̄ijs facultatib⁹ sup̄esse voluerūt. Cūq̄ ip̄e
 beat⁹ ap̄ls viculis ⁊ carcerib⁹ obligat⁹ seu veratiōe in
 neris ipeditus: ⁊ ob h̄ cōsuetā vict⁹ substātiā parare vt
 erat solit⁹ suis māib⁹ nō occurrēs: a fratrib⁹ q̄ de mace
 2. Cor. donia venerūt: supplementū suē necessitat̄ se asserit acce
 11. pisse. Nā qd̄ mihi inquilēs decrat: suppleuerūt fratres q̄

venerūt a macedonia. Et ad philippenses ipse referēs. Phil.
 Scitis em̄ ⁊ vos philippēs: quia i principio euāgelij
 quādo profectus sum a macedonia: nulla ecclesia mihi
 4. comunicauit i ratioe dati ⁊ accepti: nisi vos soli: quia ⁊
 thessalonica ⁊ semel ⁊ bis i vsu: mihi misistis: erunt sim
 istoz sententiā quā in te repida cōceperūt: ⁊ isti beatio
 res apostolo: q̄z de suis iuenuit̄ur ei substātijs imperz
 tisse. Quod amens quilibet dicere non audēbit.

Quod si apostolos imitari velimus: non
 debeamus nostris definitiōibus viuere: sed
 illorū exēpla sectari. Capitulum. xviii.



Uamobrem si euāgelico p̄cepto volum⁹ obe
 dire: ⁊ apostoli ac toti⁹ illi⁹ ecclesie p̄mitue:
 seu patruz qui virtutib⁹ ac perfectione eorūz
 nostris tēpoub⁹ successerunt: imitatores exi
 stere: non nostris diffinitiōib⁹ ac quiescam⁹:
 de h̄ tepido ac miserabili statu p̄fectionē nobis euāgeli
 cā pollicētes: sed illorūz sectātes vestigia: circūuenire
 nosmetip̄os minime studeam⁹: ⁊ ita monasterij disci
 plinā istructiōnēq̄ pariter expectam⁹ vt i veritate renū
 cemus huic mundo: nihil ex his q̄ cōtēsīm⁹ infidelitate
 nos retrahente seruantes: quotidianum victū non re
 condita pecunia sed opere p̄optio conquiramus.

Sentētia sancti basilij ep̄i aduersus syncle
 tium prolata. Capitulum. xix.



Er̄tur sentētia sancti basilij cesariēsis ep̄isco
 pi ad quedā plata syncretiū: tali quo dixim⁹
 tepore torpentez: q̄ cū renūciāsse se diceret
 huic mundo: quedam sibi de pp̄ijs facultati
 bus seruauit: nolens exercitio manuū suaz
 sustentari: ⁊ humilitatez veraz nuditate ⁊ operis contri
 tione monasterijq̄z subiectione cōquirere: ⁊ senatozem i
 quit syncreti perdidit: ⁊ monachum non fecit.

Quod ignominiosum sit a philargyria se
 perari. Capitulum. xx.



Tacq; si agonē spiritalē certare līte cupim⁹: hūc q̄z p̄nciosus hostē a n̄ris cordib⁹ extrudam⁹. Quē quātū supare nō magne virtutis ē: s̄m ad eo vici ignominiosuz plenūq; d̄decoris. A potere em̄ elidi licet fit in delectioe dolor: z gemit⁹ i amissioe victorie: tñ quo dāmo de aduersarij robe vict⁹ nascit̄ cōsolatio. Si vero z inuicē exilis z gemus colluctatiōis s̄firmi: vitra delectiōis dolorē cōsūso turpior: z ignominia detrimēto grauior: infertur.

Quem admodum superanda sit pbilargyria. Capitulum. xxj.



Et hęc erit summa victoria triūphusq; p̄p̄erit⁹: vt quēdamodū d̄r. Nec minuto q̄dē nūmo cōsuet̄ia monachi polluat̄. Impossibile nāq; est eū q̄ vict⁹ i erigua stipe: p̄cupiscētie semel i corde suo radice suscepit: nō malous desiderij p̄tin⁹ i cēdio cōflagrari. Tāditū nāq; miles xp̄i victor: ac secur⁹: cūctas cupiditatis ipugnatōe erit extern⁹: do nec inuita p̄cupiscētie hui⁹: h̄ nequissim⁹ sp̄s i ei⁹ corde nō seuerit. Quapropter cū i cūctis vitiis vitiorū gēte raliter serpētis caput oporteat ostēd̄: h̄ p̄cipue diligit⁹: p̄uenit p̄caueri. Quō si fuerit i p̄cipue: sua materia p̄ualecēs ipsuz sibi met̄ vehemēter inscitabit i cēdia. Ideoq; si solū pecuniarē caudē p̄uēssio: verūctā volūtas ipsa ab animo penit⁹ extrudenda. Nō em̄ tā esse et⁹ pbilargyrie vitandus est: q̄ effectus ipsius radicibus amputandus. Nihil em̄ p̄derit pecunia nō habere: si voluntas in nobis fuerit possidendi.

Quod possit quis etiaz non habens pecunias pbilargyrius iudicari. Capitulum. xxij.



Omnibile nāq; est ēē nō h̄ntē pecunias nequaq; pbilargyrie morbo carere: nihilq; ei p̄desse b̄nificiū nuditat⁹: q̄ cupiditat⁹ vitiū resecare nō valuit: paup̄tat⁹ bono nō virtutis meritode lectat⁹: z necessitatis onere si sine cordis lant-

Matth. quore cōdit⁹. Quēdamodū ēē corpe nō pollutos: enāgeli cas sermo p̄nūciat corde mechatos: ita pecunie q̄z p̄de re minime

re minie sarcinatos: affectu ac mēte cū pbilargyri⁹ p̄de nari possibile ē. Occasio em̄ eis habēdi d̄fuit: n̄volūtas: q̄ s̄p̄ ap̄ deū solet magis q̄ necessitas cogitari. Itaq; se s̄tinādū nobis ē ne iuacuū laboz n̄roz emolumēta d̄pe reāt. Miserabile nāq; est paup̄tat⁹: ac nuditat⁹: q̄z tole rasse: fruct⁹ vero cap̄ p̄raue volūtat̄is vitiū perdidisse.

Exemplum de iuda. Capitulum. xxij.



Is nosse q̄z p̄nciose q̄z notie scōes iste nisi sine rit diligētē excusis: ad ei⁹ teritū q̄ eū accepit fructificet: z oigētis pullulet ramulculis vitiō r̄s. Respice iudā ap̄loz nūero d̄putatū: q̄ noluit sp̄ēt⁹ hui⁹ caput letale p̄terere: q̄r cū suo veneno p̄merit: z p̄cupiscētie laq̄is irretitū: ad q̄z armu p̄ri p̄cipitū crimē i p̄egerit: vt redēptorē mūdi z hūane salut⁹ auctore: trigita argētis p̄sua serit vēdere. Qui neq; q̄z est ad tā scelestū p̄ditōis facin⁹ duoluit: si h̄ pbilargyrie morbo fuisset isect⁹: nec d̄nice negatiōis re⁹ sacileg⁹ extitisset: nisi p̄ solit⁹ fuisset creditos sibi locos p̄p̄lar.

Quod pbilargyria nisi nuditate vinci nō possit. Capitulum. xxij.



Mane satis z euidēs r̄rānidis hui⁹ exēplū: q̄ semel (vt dixim⁹) aie captiuatē nullā p̄mittit h̄dēstatis regulā custodire: nec vlla q̄l⁹ adiectiōe fatiari. Finis em̄ rabiei hui⁹ n̄ diuitijs: s̄z nuditate cōgrit. Deniq; cū h̄ ip̄e ob hoc loculos disp̄satiōe paup̄er d̄putatos: sue p̄iati creditos accepisset: vt saltē pecuniarē abūdiātia fatiat⁹: cōcupiscētie sue modū ip̄oneret: it̄m copia cap̄ i abūdiātiōe somitē cupiditatis exarsit: vt iā nō oculus clāculo cōp̄itare: sed ip̄z d̄nz venūdare maluerit. Vniuersas enim diuitiarum moles cupiditatis huius exuperati magnitudo.

De eritu ananie z sabbire inde quē pbilargyria impellēte subierūt. Ca. xxv.



Eniq; p̄iceps ap̄loz his erudit⁹ exēplis: scōes habere q̄piā cupiditatis frenā non posse mo derari: nec sine ei⁹ i parua summa manūre cō

Actus. **f.** **5.** **7.** **8.** **9.** **10.** **11.** **12.** **13.** **14.** **15.** **16.** **17.** **18.** **19.** **20.** **21.** **22.** **23.** **24.** **25.** **26.** **27.** **28.** **29.** **30.** **31.** **32.** **33.** **34.** **35.** **36.** **37.** **38.** **39.** **40.** **41.** **42.** **43.** **44.** **45.** **46.** **47.** **48.** **49.** **50.** **51.** **52.** **53.** **54.** **55.** **56.** **57.** **58.** **59.** **60.** **61.** **62.** **63.** **64.** **65.** **66.** **67.** **68.** **69.** **70.** **71.** **72.** **73.** **74.** **75.** **76.** **77.** **78.** **79.** **80.** **81.** **82.** **83.** **84.** **85.** **86.** **87.** **88.** **89.** **90.** **91.** **92.** **93.** **94.** **95.** **96.** **97.** **98.** **99.** **100.**

fistere: s; i sola virtute nuditas: anania & saphira qd. **Actus.** **f.** **5.** **7.** **8.** **9.** **10.** **11.** **12.** **13.** **14.** **15.** **16.** **17.** **18.** **19.** **20.** **21.** **22.** **23.** **24.** **25.** **26.** **27.** **28.** **29.** **30.** **31.** **32.** **33.** **34.** **35.** **36.** **37.** **38.** **39.** **40.** **41.** **42.** **43.** **44.** **45.** **46.** **47.** **48.** **49.** **50.** **51.** **52.** **53.** **54.** **55.** **56.** **57.** **58.** **59.** **60.** **61.** **62.** **63.** **64.** **65.** **66.** **67.** **68.** **69.** **70.** **71.** **72.** **73.** **74.** **75.** **76.** **77.** **78.** **79.** **80.** **81.** **82.** **83.** **84.** **85.** **86.** **87.** **88.** **89.** **90.** **91.** **92.** **93.** **94.** **95.** **96.** **97.** **98.** **99.** **100.**

Quod pbilargyria lepram anime inferat spiritalem. Capitulum. xxvi.

4. Re.

Qui s; similitudinē giesi spū ac mēte leprosi eē noscūt: q̄ mūdi hui⁹ caducas pecunias cōcupi scēs: imude lepre cōtagiōe respers⁹ est. per q̄ nobis euidentē reliquit exēplū: oēm aiām cupiditatis labe pollutā spiritali vitioꝝ lepra re fpergi: imundāq; ap̄ dñs perenni maledictiōe reputari

Testimonia de scripturis quib⁹ pfectio nem desideras edocetur nō resanare que re nunciāns abdicauit. Capitulum. xxvii.

Mat.

Sit si pfectiōis desiderio dimittēs oīa: secur⁹ es chrištū dicētē tibi. Uade vende oīa q̄ habes & da pauperibus: & habebis thesaurū ī celo: & veni sequere me qd̄ nīlla sup araturū manu respicis retro: vt eiusdem domini voce pronū cteris non esse aptus regno celorum. Super tectū euas

gelici culminis stabilitus: qd̄ descendit tollere aliqd̄ de domo tua: ex his vcz q̄ antea cōtēpisti? Constitutus in agro atq; operatiōe virtutū: substantia mūdi qua te renūciās spoliasti: qd̄ recurrens niteris reuestiri? Si ve ro pauprate pūctas nihil qd̄ dimitteres habuisti multo magis acq̄rere nō debes qd̄ antea nō possedisti? Ob id em̄ ita dñi bñficio pparar⁹ es: vt expeditiō: ad eū nllis pecūlay laq̄is impedit⁹ accurreres. Uerūtāmē nūllus ī hoc egēs frāgatur. Nemo est em̄ qui non habeat qd̄ dimittat. Aniuersis renūciatis facultatibus mūdi: quisquis affectū possidendi eas radicitus amputauit.

Quod aduersus pbilargyriā victoria nō aliter possit nisi nuditate cōquiri. Ca. xxviii.

Ec est igit de pbilargyria pfecta victoria: vt parūissime cuiuslibet stips ī corde nro resistere nō sinam⁹ igniculū: certi qd̄ restringēdi eū nō habebim⁹ vltēr⁹ facultatē: si quatuor scilicet scitille hui⁹ ī nob⁹ materā fouerim⁹.

Quemadmodum possit nuditas a monacho sustentari. Capitulum. xxix.

Quam virtutē nos alē retiere valebim⁹ illibatā nisi ī mōasterio p̄sistēs: s; a postolū habentes. f. **U.** victum & vestimentū his contenti fuerimus. **vj.**

Remedia contra morbus pbilargyrie. Capitulum. xxx.

Quamnationē s; ananie & saphire mēouit retis nētes horelcam⁹ aliqd̄ ex his reseruare: q̄ renūciātes pēt⁹ abdicar⁹ deuouim⁹. Siesi q̄ p **4. Re.** timelcam⁹ exēplū: qd̄ ob pbilargyrie cōpā eter s; ne supplicio lepre mctat⁹: & aliqd̄ ex his q̄ nec aū possedim⁹ caueam⁹ acq̄rere. Necnō ēt iude vel meri. **vi.** vt exiūtū fornicātes: q̄cōq; pecūie resumeret: quā semel a nobis abiecit⁹: tota virtute vitēm⁹. Sup h oīa p̄side rātes cōditionē fragillis incerteq; nāe nre: caueam⁹ ne dies dñi sit fur ī nocte supueniēs: maculatā vlt vno obo lo nra; p̄ficiā dēphēdat: q̄ oēs fruct⁹ nōstre renūciat⁹

¶ Annotatio capitulorum. ¶

Luce. 11. **Q**uod si faciat voce dñice dirigi. Stulte hac nocte aiaz tuā re perūta re: q̄ ar pparasti cuius erūt: Nihilq̄ de crastio cogitātes: nūq̄ nos de mōasterij disciplina patiamur euelli.

Quod non possit quis pbilargyriā vincere i cenobio perseverās: r quēadmodū possit ibi dem permanere. **Capitulum. xxxij.**

Quo i sine dubio neq̄q̄ pmitteremur ipere: sine sub istōnis quidē regula pmanere: nisi pius paciētie virtus q̄ nō aliq̄ de q̄s de humilitatis fonte pcedit i nobis fuerit firma soliditate sū data. Illa nāq̄ nulli commotiones nouit in ferre: nec vero sibi illatas magnanimiter tolerare.

¶ Explicat de spiritu pbilargyrie liber septimus.

¶ Incipit annotatio capitulorum libri octauī de spiritu ire.

Capitulum. i. proemiale.

i De his qui dicūt irā nō esse noxiā si delinquētibz irāscamur: quia r ipse deus irasci dicatur.

ii De his q̄ in deo ex nre nature p̄suetudine noiant.

iii Quātr de affectibus mētibz humanis q̄ indemutabili r corporeo deo ascribilegim: sentiēdū sit.

v Cuius placiditatis monachū esse conueniat.

vi De iniusta iracundie cōmōtione vel iusta.

vii In quo tātūmodo nobis ira sit necessaria: vel q̄b̄ beati dāuid exemplis ira salubriter assumatur.

viii De ira aduerus nosmetip̄os suscipiēda.

ix De q̄ sole dicat: vt nō occidat sup iracūdiā vestrā

x De his quozum iracūdie ne occasus quidem solis istius modum ponit.

xi Quod hic finis tristitie vel ire sit: vt hoc quod p̄sualer vnusquisq̄ pficiat.

xii Quod ne momentaneam quidē irā liceat retētari.

xiii De reconciliatiōe fraterna.

xiiii Quod vetus quoq̄ lex iram non tantum de effectu: s; etiam de cogitatione conuellant.

¶ Liber. viii. De spiritu ire. ¶

xxv De superflua secessione eorum qui ab inemendātis moribus non recedunt.

xxvi Quod tranquillitas cordis nri nō in alteri arbitrio sed in nostra debeat dictione consistere.

xxvii Quo studio eremū debeamus expetere: r qualiū tibi sit profectus.

xxviii Quā cōparatione estimādi sint qui tunc tātūm patientes sunt cum a nemine prouocantur.

xxix De amputanda ira sint etiam gelum.

xxx In eo q̄ i euāgelio scriptū est: Qui irascit fratri suo: yrū recipiēdū sit q̄b̄ adiectū ē (sine causa)

xxxi Remedia quibus irā de cordibus nōstris eradica re possimus.

¶ Explicat annotatio capitulorum.

¶ Incipit liber octauus de spiritu ire. Prohemiale. Capitulum. i.

Quartum quoq̄ certamē est ire: q̄b̄ mouit ex vir de recessib̄

Quāte nre fundit̄ est erūdū. hac em̄ i cordi b̄ nris isidēte: r oculū mētis nostris tenebuz obceāte: nec idicū recte discretiōis acq̄rere: nec honeste cōtēplatiōis intuitū

nec maturitatē cōsiliū possidere: nec vite p̄cipies: nec in sitie tenaces s; ne spiritalis q̄dē ac veri luminis capaces poterimus existerē: q; turbatus est inq̄r p̄re ira ocū p̄s.

lū meus. Nec sapiētie participes effici s̄ sapiētes oim̄ p̄nūciari op̄inide videamur: q; ira i sinu inspicitū

requiescit. Sed ne vitā q̄dē imortalitatis cōseq̄ p̄teri

mus: quāuis p̄udētes videamur definitiōe hoim̄ iudicari: q; ira p̄dit ē r p̄udētes. Nec insitine moderamina

pspica ci discretiōe cordis valebim̄ obtinere: s; perfecti sanctiq̄ cūctoz op̄inatiōib̄ estinemur: q; ira viri iustitā dei nō opat. Ipsaz q; honestatis grauitatē q̄ ēt viris

secti hui⁹ solet familiaris existerē: n̄llo mō possidere poterim̄: s; nobiles r hōcēti nataliū progatina putemur: q; vir iracūdius i honesti est. Cōsiliū ēr maturitatē nullaten⁹ valebim̄ obtinere: s; uis graues. r sūma scia p̄dicti valeamur: q; vir iracūdius agit sine cōsilio. S; b̄ iij

set qeti ee a pturbationib' noxijs nec poterim' carere peccatis: rateri nequaqs nobis in quietudines ab alijs i feratur: quia vir animofus parit rixas: vir aut iracundus effodit peccata.

De bis q dicunt irā nō ee noxiā: si deliquit b' irascamur: qz r tpe de' irasci dicat. Ca. h.

Nonnulli audiunt hūc ale pncipio mōrbū ira excusare rēptātes: vt eū detestabiliorē iter pteratiōe scripturay extenuare gestiret: dicētes nō ee noxiū si deliquitib' rrib' irascamur siquidē inqūt ipse deus q eos q euz vel scire nolūt: vel scientes ptenit: surere atqz irasci dicat: vt ibi.

Et irat' est furor: dñs in populū suū. Vel cū orat ppheta: dicens. Dñe ne in furore tuo arguas me: neqz ira tua corripias me: nō intelligētes q dū hoib' occasionē pesti feri pitiū volūt cōcedere: immēstrā ridiuine ac fontē toti' puritatis iniuriā carnalis passionis admisceant.

De bis que in deo ex nostre nature cōsuetudine nominantur. Capitulum. iij.

Sed hęc hęc dicant de deo: carnali r pigui sensu hęc significatiōe accipiēda sunt: qz r dormit cū dicit. Surge qre obdormis dñe. de q alibi dicit. Ecce nō dormitabit neqz dormiet q custodit i israel. r sicut ac seder cū dicit. Celū mihi est sedes: terra aut scabellū pedū meoz. q merit' cellū palmo r terrā pugillo cōcludit. r crapulat a vino cū dicit. Et exurrexit sicut dormiens dñs potēs crapulat' a vino: q sol' hęc immortalitatē: r lucē hęc birat i accessibīlē. Ut ptermittā ignoratiōe r obliuio nē q de ipō legim' i scripturis sanctis frēqnter isertat: et de lineamēta mēbroz q tāqz de hōie figurali r cōposito describūt: capillitē. i. capite r narib': oculis ac facie: manib' ac brachijs: digitis vtero pedibusqz: q oia sē m vllē litere sonū si voluerim' admittere: deū lineamentis mēbroz r corporea figura cōpositum: quod dicitu quoqz ne fas est: quodqz ablit a nobis: necesse est estimari.

Qualiter de affectib' mēbrisqz humanis

psal. elij.
psal. cxx.
Esa. lxxij.
Eius. xl.
psal. lxxvij.

que idemutabili r incorporeo deo ascribi lo gimus: sentiendum sit. Capitulum. iij.

Quod hęc hęc s'z s'z nō ab s'z nēfādo sa crilegio pnt itelligi sup eo q inuisibilis: ineffabilis: icō phēfibilis: inestimabilis: simplex r incōposit' sctārū scripturay auctoritate dñit ita ne furorūsqdē r ire pturbatio: illi idemutabili nāe sine igēti blasphe mia possit coaptari. Nā huiusmodi significatiōe mēbroz diuinas efficiētiās dei r immēsas opatiōes ei' sentire debem': q nobis nisi p h vltata vocabūia mēbroz nequeūt intinari: vt puta significatiōe oris colloctiōes ei' q i arcanos ale sensus solēt cōmēster infundi: vt qd i patrib' n'is atqz pphētis idē locut' sit agnoscam': in oculis immēstratē pspicacitē q vniuer sa pūstrat ac pspicit: r qd nihil eū ex his q a nobis gerunt gerēdave sūt seu cogitāt lateat: scire possim': manū nūcupatiōe puidētiā r opatiōe q oim ipse sit creator r ditor: sentiam': brachiū qz virtutē r gubernatiōis ei' insignia q cūcta suscētat moderat ac regit. Et vt de ceteris taceā: canicies capiti qd aliōsqz lōgenitatē delat r antiqratē significat: q sine vllō pncipio ē: r oia tpa r creaturas excedit vniuersas: Ita igit r d ira dei vt furore cū legim'. Nō androtathos. i. s'z hūilitatē hūane p turba tiōis s'z digne de deo q oī pturbatiōe alien' ē: senti re debem'. s. q p hęc eū iudicē r vltorē oīz q iniqz gerūt i h mūdo possim' aduerrere: r retributo: ē terribīlēcra tū n'oz his p'boz significatiōib' formidātes: q illi' volūtātē timeam' q cōp admittere. Illos etem timere cōsueuit hūana nā: q s id ignari nouit r veref offēdere: vt i nōnllis eq'ssimis iudicib' soler ab his q aliqz reatu sue cōscicē tie remotōent: ira vltrix timeri nō. s. q hęc i ais eoz q in ste iudicatūri sūt pturbatio p'stat: s'z qd ita metuētib' ille sentiat affect' q p executiōe legū r exarimatiōe iustitie r eq'liberatiōe pcedit. Que tñ quātalibet ai fuerit m'fuctudie ac lenitate plata ab his q p suo merito pena plectēdi sūt furor grauis r ira sensissima iudicāt: lūgu est nec pntis opio: si voluerim' oia q de deo humanā significatiōe figuratiter in scripturis dicta sunt: r p'las

Capitulum. iij.

nare. hec ad pntē necessitatē q̄ furoris vitii p̄tinebāt
dirisse sufficiat: vt null' exide sibi mer occasionē morbi
mortisq̄ p̄petue per ignoratiā trahat: vñ sanctitas z im
mortalitas vite salutisq̄ remedia conquiruntur.

Qui placiditatis monachū eē p̄ueniat. L. v.

Eph. iiij.

Itaq̄ mōach' ad p̄fectionē redēs: z agone spirita
lē irie cupiens decertare: ab oi ire furorisq̄ vitio
alien' existat: z audiat qd̄ sibi vas electionis p̄ci
piat. Ois iqt̄ ira z indignatio z clamor: z blasphemia tol
lat a vobisq̄ oi malitia. Cū dr: ois ira tollat a vobis:
nullā penit' velut necessariā z vitilē nobis excipit. Velt
quēte s̄res si necesse ē: ita curare festinet vt dū medelā le
uou fositā febucula laborāri p̄curat: s̄ferre: n̄ semetip̄s
irat' deteriori morbo cecitatis inoluat. Opz nāq̄ illūq̄
alteri' valneri mederi cupit. oi lāguois morbo alienū
fanūq̄ subsistere: ne illd̄ euāgelicū dicat ei. Medice p̄i'
cura teip̄suz. ac vidēs festucā i oculo s̄ris sui trabē i oculo
suo nō videat: vl' quō videbit eij cere festucā de oculo
fratris sui: q̄ trabē furoris gestat in oculo suo.

Luce. iiii. Math. viij.

De iusta iracūdie p̄motōe vl' iusta. L. vi.

Qualibet ex cā iracūdie mor' afferuēs exccat
oculos cordis: z acūm̄yisū eritiale validious
mobi ingerēs trabē: solē iustitie n̄ sinit itueri.
Nihil itereit: vtrū aurea lamia plūbeave seu cuiuslibet
metalli oculoꝝ obtutib' imponat: differētiā cecitatis nō
facit p̄ciositas metalloꝝ. habem' sane ire ministeriū sa
tis p̄mode nob' insertū: ad qd̄ solū eā recipe vitile nobis
ē ac salubre cū p̄lasciuētes cordis nostri mor' indignā
tes infremim': z ea q̄ agere cōfundimur corā hominib'
vel proloqui: in latebras ascēdisse n̄ri pectoris indignā
mur: angeloz scz ac oel ip̄i' p̄sentia vbiq̄ z oia penetrā
tis: oculūq̄ eius tota fomidine tremiscentes: quem ne
quaq̄ possunt conscientie nostre latere secreta.

**In quo tātummodo nobis ira sit necessa
ria: vel quibus beati dauid exemplis ira sala
biter assumatur. Capitulum. viij.**

Quē certe cū p̄ hāc ip̄az irā cur nobis aduersus
s̄res irreplevit om̄onemur: z irati letales i signa
tōesei' extrudim': nec i abdit' pectoris n̄ri nō
rias eā latebras h̄re p̄mittim'. Taliter nos irasci ē ille
pp̄heta docet q̄ int̄m̄ hāc suis abegerat sensib' vt ne
limicis qd̄e p̄p̄yoz qd̄e a deo sibi tradit' maluerit red
dere rationē. Irascimini inq̄ens z nolite peccare. Ille ei
cū aquā d̄ cisterna bethleemica p̄cupisceret: eāq̄ a vitis
fortib' p̄ medias hostiū cateruas suscepisset: allatā p̄ti
n' effudit i terrā: z ita voluptuosas p̄cupiscētie passioē
irat' extingues: libauit eā d̄no: z cupiditatis sue deside
riū n̄ expleuit: dicēs. p̄opiti' sit mihi d̄ns ne faciā hoc. z
Nā sāguinē hoim̄ illoꝝ q̄ p̄fecti sūt: z aiaz piculū bibā. z
Uel cū semel i ire regē dauid audire eo lapides z male
dicta corā oib' irrogaret velletq̄ abisai fili' saruie p̄z
ceps militū zuitū regalis vltionē trūcatōe capitis ei'
explere: beat' dauid aduersus dirā suggestiōes ei' indi
gnatiōe pia cōmot': h̄militatis modū ē patiētie rigore i
cōcussa lenitate seruauit dicēs. Quid mihi z vobis fili' z
saruie. Dimittite eū vt maledicat. D̄ns ei p̄cepit eivt ma
lediceret dauid. Et q̄s ē q̄ au deat dicet q̄re sic fecerit. Ec
ce fili' me' q̄ egressus ē de vtero meo q̄rit aiaz meā: quā
to magis n̄sc̄ filius gemini. Dimittite eū vt maledicat
iuxta p̄ceptū d̄ni: si forte respiciat d̄ns afflictionē meā: z
reddat mihi bonū pro maledictione hac hodierna.

**De ira aduersus nosmetip̄s suscipien
da. Capitulum. viij.**

Iubemur itaq̄ irasci salubrit': s̄ nobis metip̄s ac
suggestiōib' accedētib' p̄uice: z n̄ peccat ad esse
ctū scz eas noxiū p̄ducēs. Deniq̄ hūc eū dē sen
suz euidēti' explanat p̄ficul' sequēs. Que dicit' i cordi
b' v̄ris i cubilib' v̄ris p̄p̄gimini. i. q̄cūq̄ i cordib' v̄ris
ingruētib' repētitis ac lubricis istigatiōib' cogitat'z: cō
siliū moderatiōe oēs strepitū z p̄turbatiōes furoris amo
uētēs: velut i cubili' q̄eris posuit: p̄punctiōe saluberrima
emēdate atq̄ corrigite. Deniq̄ dr̄s ap̄s vsus hui' n̄
cūli testamento: cū dixisset. Irascimini z nolite peccare:
subiunxit. Sol nō occidat sup iracūdiā v̄rā: neq̄ denis

locū diabolo. Si nocū ē sup iracūdiā n̄fay occidere st
lē iustitie z irati p̄fētis locū diabolo dam⁹ i corde n̄fo:
quō sup⁹ p̄cipit vt irascamur dicēs. Irascimini z nolite
peccare. Nōne euident⁹ h̄ d̄: irascimini vitijs z furor ve
stro: ne cohībentib⁹ vobis sol iustitie christ⁹ icipiat p̄
iracūdiā v̄fay mētib⁹ obscuritatis occidere: z discedere
illo locū diabolo in vestris cordibus p̄beatris.

De quo sole dicitur vt nō occidat sup ira
cundiam vestram.

Mal. 4
Amos.
5.
Nobis

Dē sole p̄ p̄phetā de⁹ euident⁹ amemorat ita
dicēs. Timētib⁹ āt nomē meū oriet sol iustitie
z sanitas i p̄nis ei⁹. Qui rursus pctōibus et
p̄fendo p̄phetis illis q̄ irascunt: occidere dei
medio die: dicēte p̄phete. Occidet eis sol i me
ridie. Vel certe scōm tropicū sensuz: mēs. i. noys siue rō
q̄ p̄ eo q̄ oēs cordis cogitationes discretioneseq̄ p̄stret:
sol merito n̄cupat: ire vitio nō extingnat: ne eadē occidē
te: p̄turbationū tenebre cū auctore suo diabolo vniter:
s̄ n̄ si cordē occupēt s̄sū: z tenebz ire possessi: veluti no
cte ceca: qd nos oporteat agēf ignorem⁹. Tali s̄sū h̄c
ap̄t locū iustitias senioz traditū nob⁹: qz necesse fuit
quēsdmodū d̄ ira sentirēt dicere: s̄ lōgiore sermone p̄
tulim⁹ q̄ eā nec ad momētū qdē cor nostrū penetrare p̄
mittū: nullō euāgelij oimodis obseruātes. Qui irascitur
fratri suo reus erit iudicio. Ceterū si vsq̄ ad occasus so
lis licitum sit irasci: an furoris sarietate z vlticris ire cō
motionem: poterunt noxie p̄turbationes expleri q̄ ille
sol ad locum sui vergat occasus.

De his quorū iracundia ne occasus quidē
solis istius modum ponit.

Quid nō dicā de his qd qdā dicere sine mea cō
sultōe nō possum: qm̄ iplacabiliter nec hic qd
dē sol occidēs terminū pōit: s̄ p̄ dies eā pluri
mos p̄telātes: atq̄ aduersus eos i q̄s cōmōti
huerint rācorē animi referuātes: negāt qdē se
v̄bis irasci: s̄ recipiā z ope indignari grauisiue cōpto:
bant. Nā neq̄ eos agruo sermōe p̄pellāt: nec affabilitas

re eis solita colloquū: z i eo se minime desquere putat
q̄ vidictā suē amotōis nō expectat: quā tñ qz p̄ferre pa
lā z ererere aut nō audēt aut certe nō p̄firi: suā p̄nicē
vir⁹ iracūdie retorquētes: cōcoquūt eā i corde tacitac
m̄eres i semetipsis cōsumūt: amaritudinē tristitie nōvir
tute animi p̄tin⁹ expellētes: s̄ digerētes p̄cellu dierūt
z vt cūq̄ p̄ tempore mitigantes.

Quod hic finis tristitie vel ire fit: vt hoc
qd preualet vnusquisq̄ perficiat. Cap. m. rj.

Quasi vero nō h̄ finis vnicuiq̄ vidictē sit: z abū
de q̄s furorū p̄so v̄l tristitie satisfecerit: si id
qd p̄ualet ira istigāte cōp̄leuerit: qd hi q̄s face
re noscūt: q̄ mor⁹ suos n̄ appetitū placiditatē: s̄ inopia
cohībēt v̄l tōis: nihil em̄ i ferre ampl⁹ his qd⁹ irati sūt:
p̄nt: nisi vt cū eis affabilitate solita minime colloquāt:
aut q̄s i effectu opis solūmō sic iracūdia moderāda: z n̄
poti⁹ ab arcan⁹ nr̄i p̄ctoꝝ eruēda ne tenebz illi⁹ obscu
ritati: nec p̄sillū salubz nec scie lumē admittere s̄z nec ē
plū spūstet i habitāte i nob⁹ spū iracūdie nē q̄ valeam⁹
erisēt. Cohibit⁹ ei i corde furor: astātes qdē hostes offē
dit: s̄ q̄ spūstet i splēdibillimū iubar acsi plar⁹ excludit.

De ne momentanea qdē iraliceat retetari. c. xij.

Aut quēsdmodū v̄l ad momētū vult eā d̄ns retē
tari: q̄ nec sacrificia qdē spiritalia ofonū n̄fay
p̄mittit offerri: s̄ v̄l aliū q̄ nos aliqd̄ rācoris ha
bere cognoscim⁹: dicēs. Si q̄ offers mun⁹ tuū ad altare
z ibi recordat⁹ fueris q̄ ff tu⁹ h̄z aliqd̄ aduersū te: relin
q̄ ibi mun⁹ tuū ad altare: z vade pu⁹ recōsiliari fr̄i tuo
z sic venies offer mun⁹ tuū. Quōd h̄ si dico vsq̄ i dies plu
res: s̄ v̄l vsq̄ ad occasū solis isti⁹ p̄mittimur s̄ fr̄ez reti
nes tristitiā: q̄ ne illo qdē aliqd̄ habēte aduersū nos: ofo
nes n̄fay deo offerre p̄cedimur qd⁹ p̄cipit ab ap̄to. Sine i. Cha
stermissōe orate. Et. In oi loco lenātes puras man⁹ s̄z
neira z di sceptatōis. Suspecti igit vt aut nūq̄ orem⁹ hu
iufcemodi virus rerinētes in cordib⁹ nr̄is: z apostolico
huic p̄cepto siue euāgelio qdē idēfinit⁹ z v̄bz iubemur
orare sim⁹ obnoxi⁹: aut si nosmetip̄os circūdantes

Math.

Tha

si

hu

peccare fundere 3 ei? iterdictu? sumim? no? ofone dno? sed rebellionis spu? concumactia? nox eidē nouerim? offerre.

De reconciliacione fraterna. La. xiiij.

Quod pleriq; seu lesos frēs z cōtristatos corē num? vl? certe nō vitio nro dicētes eos offēso? despiciunt? Alarū medic? z occultoz cōsci? oc cassōes iracūdie volēs ra? dicit? a cordib? no? stris euellere: non tollū sī lesi fuerimus inbet nos remittere z reconciliari frīb? nris: nllāq; aduers? eos iniurie seu lesiōis mōuā retinere: s; et si illos aduersus nos sue iuste seu iniuste habere aliqd nouerimus. Sitr p̄cipit vt nūn? nostrū reliquēs: id est: cōpescentes oia? tides nfas ad eoz p̄uis sancta cōuēnē tēdere festinem?: z ita frīs curatiōe p̄uisa ofonū nfarū mūera illibata deferre. Nō em̄ ita nris obsequijs cōis oiz dñs delectat: vt qd i vno acq̄rit p̄dat i altero dñante tristitia. In cui? iustibet nāq; disp̄atio vni patit detrimētū: q̄ eodē mō oiz famuloz suoz salute vñderat z expectat. Et idcirco eq̄ hāre aduersū nosse: tēficaz erit oro nfa acti nos ad uersū eū tumētī spū iagnatōis amaritudinē refinem?.

Quod vetus quoq; lex irā nō tantū de effectu sed etiā de cogitatiōe cōuelli. La. xiiij.

Leuit. 19. 3bidē.

Sed qd diuini p̄ceptis euāgelicis atq; ap̄tis imoriamur cū ēt vet? lex q̄ aliqd h̄re remissōis videt: s; ad tēp̄caueat: dicitēs. Ne o deris frat̄e tuū i corde tuo. Et iterū: nō eris mēo: iniurie cuius tuoz. Et rurū. Itinera eoz q̄ memoūā retinēt malefacti i mortē. Vides z ibi neq̄tiā n̄ i ope tm̄ s; et i arcānis cogitatiōib? refecari: cui? corde odii z iniurie n̄ solū fr̄ibutio: s; etiā p̄a mēoua radicit? inbeat euelli.

De sup̄fina secessione eozū q̄ ab inemēdatis moribus nō recedunt. Caplm. xv.

Nterdū sup̄bia vl? ipatiētia supari: cū icōditos mores nros atq; inordiatos volum? emēda: solitudinē nos desiderare cōq̄rimur: nāq; ibi nllis nos cōcitatib? illico h̄tūc patiētie repturi: excusates negligētā nfas: calq; con-

motiōis nō nfa dicētes ipatiētia sed frat̄ū vitio generari. Dūq; i alios errois nri vertim? causas nūq; ad patiētie ac perfectiōis calcē valebimus peruenire.

Quod trāquillitas cordis nri nō vlti? arbitrio: s; i nfa debeat dictiōe z sistere. L. xvj.

Sanctiū igit emēdatiōis ac trāquillitatis nre nō est in alteri? arbitrio collocāda qd neq; nre subiacet p̄tati: s; i nfa poti? dictione cōsistit. Itaq; vt nō irascamur nō bz ex alteri? p̄fectione: s; ex nostra virtute descēdere: qd nō aliēna patiētia: sed prop̄ia longanimitate conquiritur.

Quo studio eremū debeamus expectere: z qualium inibi sit profectus. Caplm. xvij.

Oro eremū p̄fectiōis oizq; vitio curatos opz expectere: excoctis ad purū i aggregatiōe frat̄ū vitijs: nō pusillanimitatis p̄fugio: s; diuie cōtēplatiōis obtētū: z desiderio ituit? sublimioris irare: qd nō nisi i solitudine a p̄fectis solū nō potnerit apphēdi. Quecūq; em̄ vitia incurata in eremū detulerim?: opta i nobis z nō abolita sentient. Solitudo nāq; sicut nouit emēdatis morib? cōtēplatiōe purissimā relesare: z ituitu sincerissimo spiritualiū sc̄ozū sc̄iaz reuelare: ita eoz q̄ min? emēdati sūt: vitia nō solū seruare: verū etiā exaggerare p̄sueuit. Tādūq; sibi patēs q̄s vt z h̄uiliū donec nulli? h̄oim? cōmifficaz p̄ortio: ad nām p̄stinā mor reuersur? cū iterpellaerit cuiuslibet cōmotiōis occasio: emergūt q̄ppe ex eo p̄fessi vitia q̄ latebāt: z velut eq̄ ifrenes certati e suis repagulis ocio lōgiore nutriti: acruis ad p̄niciē aurige p̄p̄ū ferociusq; prouispūt. Magis em̄ exercitio vltiq; h̄uano cessante: eferant in nobis vitia: nisi fuerint an̄ purgata. 3psamq; vmbiā patiētie quā possidere imaginariē p̄mixti fratribus saltē p̄ eozū reuerentia z nota publica videbamur desidia securitatis amittimus.

Qua cōparatiōe estimādi sint q̄ tūc tāroz patietes sunt cū a nemine puocant. L. xvij.

Quasi ho vniuersa virulera serpenti gna vel fe-
raru cu i solitudine suisq cubilib⁹ inoiant no
noxia pfenerer: nec tn ex eo pniciari pnt
ria q nulli noceat. hoc ei eis n affect⁹ bonitatis: sz neces-
sitas solitudis pfert. Que cu lededi nacta fuerit copia:
i semetipsis recoditu vir⁹ r sie feritate ptn⁹ egerut atq
demonstrat. Ideoqz pfectione gretib⁹ no sufficit q hoicm
no irasci. Dominum⁹ est i solitudine comotib⁹ nobis
q calamit: cu aut grossitudo ei⁹ aut exilitas displiceret
sve scalpellu cu icideda hebeti acie segniter erecarer:
qz silice si forte ex ea festinantib⁹ nobis ad lectione tardi-
di⁹ scitilla ignis emicuit: ita idignatōis irrepisse motū
vt no als pturbatione metis qua vel i q sensibiles ma-
terias: vt certe aduersus diabolū maledictioe plara: di-
gerere atq: euaporare possem⁹. Quāobie ad pfectionis
taxat rōne no fatz pderit abesse hoies i qz ira mouea-
mur: cu si patietia pui⁹ iter ffes no fuerit acqzita: et erga
res mutas spēs qz minutas exerceri simit⁹ iracūdie pos-
sit affect⁹: qz residēs in corde nfo: nec iugē nos possidere
tranqūlitas statū nec residuis vitūis carere pmittet: nisi
forte i eo putem⁹ comotōib⁹ nris lucrū aliqd vel reme-
diū cōpari q maledictōib⁹ v⁹ iracūdie nre minime res-
inatate muteqz rñdēat: r intēperantiā cordis nostri ad
maiorē nequaqz puocet exardescere furoris infantiam.

De amputanda ira secundū euāgelium.

Capitulum. xix.

Quapropter si illā sāmādiuini pmi cupim⁹ ad-
piscit: de q bz. Bt i mūdo corde: qm ipi deū vide-
bū: no solū e nris actib⁹ hāputāda est: sz etiā
de internis sie radicib⁹ extirpāda. No em valde pderit
iracūdie cohibet⁹ furor i hōbo nec i effectū platus: si illū
arcanis pectoris nri de⁹ que secreta no latēt cordiū esse
ppererit. Radices ei vitioz poti⁹ excidi pcpit euāgeli-
cus hmo qz fruct⁹: qz pculdubio euulsis somitib⁹ neqz
vltiori⁹ pullulabū: atqz ita mēs poterit iugit i ot patie-
tia r scititate durare: cu h no de superficie o patōis r actū
sz de cogitationū fuerit euulsa penetratib⁹. Et id ne ho-
micidiū ppetret: ira odiūqz succidit: sine qb⁹ homicidiū

Watt.
8

erimē nullo mō valebit admitti. Qui irascit em fsi suo
re⁹ erit iudicio: qz odiffes suū homicida ē i eo scz q eū
corde cupiat iterire: cui⁹ cruore ppria manu v⁹ telo apd
hoies minie fuisse cognoscit. Affectu ire hōicida pñū-
cia a dño: qz no solū p opatiōis effectū: sz ēt p volūtātē
ac voti bñdērio vnicuiqz aut pmiū reddit aut penā: sim
illud ipse loquit p pphētā. Ego aut opa corz cogitatio
nes eoz vōio vt pgregē cū oib⁹ gētib⁹ r liguis. Et apks.
Inter se inuicez cogitationibus accusantibus aut etiā
defendentibus in die qua iudicabit de⁹ occulta hoim.

Esā.
66.
Ro. 29

**In eo quod in euāgelio scriptū est. Qui irascit fratri suo vitū recipiēt fit qd adiec-
tū est sine causa.**

Capitulum. xx.



Sciēdū tñ i eo qd i qbusdā eccl⁹parib⁹ inuenit.
Qui irascit fsi suo sine cā: re⁹ erit iudicio: supz
suū eē sine cā r adiectū eē ab his q āputādā
irā p iustis causis minime purauerūt: cū vitū
null⁹ qlibet absqz rōne comot⁹: sine cādicat se
irasci. Quāobie apparet ab eis adiectū qz ppositū no itel-
lexerūt scripture volētē somitē iracūdie oimodis āputa-
re: nullāqz idignatōis occasione penit⁹ referuare: ne dā
iubemur irasci cū cā: et sine cā irascēdi nobis itromite-
rat occasio. f. mis em patietie no i irascēdo iuste: sz peni-
r⁹ no irascēdo pssit. 23 a qbusdā hoc ipz qbz sine cā:
ita itēptari scia: qz scz sine cā irascat is cui expetere vl-
tionē irato no liceat. Adh⁹ tñ est ita tenere: vt r nouella
eccl⁹paria multa r antiqua oia inueniūt esse percipita.

**Remedia quibus irā de cordibus nostris
eradicare possimus.**

Capitulum. xxi.



Ouapropt athletā tpi licē decertātē iracūdie
motus radicibus opz euellere. Cui⁹ morbi h
erit medicina pfecta: vt pmitus credam⁹ nuls
lo mō siue iustis siue iniustis ex causis licere
nobis irasci: sciētes nos discretōis lumen: re-
ctiqz cōsiliū firmitatē: ipsaqz qz honestatē: r iustitie mode-
ramina ptn⁹ amissuros: si principale cordis nri lumen

ei⁹ fuerit tenebris obscuratus. Tu deinde puritatem mentis nosse mor perturbata: tepiditas est scilicet spiritus effici oino non posse iracundie in nobis spiritu commorare. postremo ut cogitem⁹ nequaquam licere nobis orare: nec iratos subdere precibus ad deum. Et per omnes certum statum conditionis humane per oculis habentes: quomodo nos credamus⁹ e corpore migraturos: nihilque nobis continentis castitatis: nihil ab inuentione omnium facultatum: nihil diuitiarum contemptu: nihil ieiuniorum vigilantiarum laboribus conferendum: quibus propter iracundiam solam et odium ab inuentionibus indice supplicia permittunt eterna.

¶ Explicit de spiritu ire liber octauus.

Incipit annotatio capitulorum libri noni de spiritu tristitie.

Ca. i. proemiale.

- i Quam cōparationē habeat anima q̄ tristitie moribus deuoratur.
- iiij Unde vel quibus modis tristitia gignatur.
- v Quod non aliorum sed nostro uitio cōmōtiones excitentur in nobis.
- vi Quod null⁹ repentino lapsu corrumpat: sed paulatim per longam incuriam recidens pereat.
- vii Quod non sint fratrum deserenda cōsortia ut perfectio cōquiratur: sed patientia iugiter excolenda.
- viii Quod si mores nostros emendatos habuerim⁹: posuit nobis cum omnibus conuenire.
- ix De alio genere tristitie quod desperatione salutis importat.
- x In quo tantummodo sit nobis tristitia utilis.
- xi Quoad modum discernatur quod sit utilis ac bene deum tristitia et que diabolica atque mortifera.
- xii Quod absque illa saluati tristitia que tribus modis generatur omnis tristitia tanquam noxia repellenda sit.
- xiii Remedia quibus tristitiam de cordibus nostris exterminare possimus.

¶ Explicit annotatio capitulorum.

Incipit liber nonus de spiritu tristitie.

¶ Proemiale. Capitulum. i.

Quinto



Quinto nobis certamine edacis tristitie stimuli retundendi sunt. Que si passim per singulos incursum et incertos ac varios casus obtrineat animi nostrum habuerit facultate: ab oino per momenta singula separt diuicereptatione nis inritu ipsamque mentem ab inuerso puritatis statu deiecit: fundit⁹ labefactat ac depmit. Ad omnes eas explorare cum solita cordis alacritate permittit: non facit lectionem si nit remedijs incubare tranquillumque ac mitis fratribus esse non patitur et ad cuncta operationum vel religiosis officia impatiens et asperum reddit: omnique perdit salutis consilio et cordis constantia perturbata: velut amentem facit et ebrius sensum: frangitque et obuiat desperatione penali.

Qua cōtione morbus tristitie sit curandus. Capitulum. ii.

Ubiobrem non minore prospectu si spiritualis agendis certamina legitime cupimus desudare: hic que nobis curandus est morbus. Sicut enim tineae pro. 25 stimetio et vermis ligno: ita tristitia viri nocet cordi satis euidenter ac proprie vim nostram huius ac perniciosi vitii spiritus diuinus expressit.

Quam cōparationem habeat anima que tristitie moribus deuoratur. Capitulum. iij.

Estimetur namque tinearum esu attractum: nulli⁹ pretij vel honesti usus poterit ulterius habere commercium. Idemque lignum vermibus exaratum non iam ad omnia vtili⁹ mediocriter edificij sed ad destructionem ignis merebit deputari. Ita igitur et anima que edacissimus tristitie moribus deuoratur: inutilis erit vel vestimeto illi potest fieri: quod vnguentum spiritus sancti de celo descendens: puri⁹ et barbaram aarō: deinde in omnia sua solere suscipere sancti danielis vaticinio propheta: sed illud. Sicut vnguentum in capite: quod descendit in barbam aarō: quod descendit in omnia vestimenta eius. Sed nec ad structuram templi illi⁹ spiritualis atque ornatus poterit pertinere: cui⁹ paulus architectus sapienter posuit fundamenta: ~~non potest~~ ~~fundamentum~~ ~~dicere~~. Nos esse templum dei: et spiritus dei habitare in eo. 1. cor. 3. bis. Cui⁹ alia sunt ligna spolia describit in cantico canticorum. Cant. 4.

Trabes in dens nre cupressus: tigna domoz nraz cedunt.
Et idcirco huiuscemodi ad templū dei lignoz gna delegi-
tur q̄ sūt z bōe fragrantie z impubribilia: queq; nec corru-
ptele vetustatis: nec esui vermium. valeant subiacere.

¶ Tandem quib⁹ modis tristitia gignatur.

Capitulum. iiii.



Onnīq; tñ ire pcedēz vitio subseq seu cupi-
scētie lucrive cuiusdā min⁹ indepti gñari so-
ler: cū se harū rerū qdā spe mēte cōcepta q̄
viderit excidisse. Interdū hō et nullis existē-
tibus causis q̄b⁹ ad hāc labē corruiere puoce-
mur: inimici subtilis idistictu: tāto repēte merore de-
pūminur: vt ne charoz qdē ac necessarioz nroz aduētū
solita suscipe affabilitate possim⁹ z q̄cqd ab eis opetēti
fuerit pfabulatiōe platū: ipotunū nobis ac supflūū in-
dicet: nullaq; a nobis reddat eis grata respōsio: vniuer-
sos cordis nri recessus felle amaritudinis occupante.

¶ Quod nō aliozū sed nostro vitio commo-
tiones excitent in nobis. Capi. v.



Ad manifestissime cōprobat nō semp nobis
alioz vitioz motiōnū simlos exercitari: s; pot⁹
nro q̄ recōditas i nobis metipis habem⁹: offen-
sionū cās ac seminaria vitioz: q̄ cū mentē nostrā tēptā-
tionū imber alluerit: i germina p̄festi fructusq; p̄cipit.

¶ Quod null⁹ repētino lapsu corruat: s; paula-
tim p longā incuriā recidēs pereat. Capi. vi.



Unq; enim quis alteri⁹ vitio lacessitus pecca-
re copellitur si repositā materē delictozū in
uo corde nō habeat. Nec tūc subito quispiā
deceptus esse credēdus est: cū conspecta mu-
lieris forma i bararr⁹ cōcupiscentie turpia
inciderit: sed pot⁹ occultos ac latētes medullitus in-
bos occasione visus in superficiez tūc fuisse productos.

¶ Quod nō sint s; deserēda p̄fortia vt p̄fectio cō-
quirat: s; patiētia iugiter excolēda. Capi. vii.



Deoq; creator oim deus opificij sui curatioz
nē pre oib⁹ noscās: z q̄ nō i alijs sed i nobis:
metipis offēnsionū radices causēq; cōsisterēt:
nō deserēda preceptū fratru cōsordia: nec vita
ri eos quos lesos a nobis vel a quib⁹ nos ars-
bitramur offēlos: sed deliniri iubet: scēs p̄fectionē cors
dis nō tā separatiōe hominū sp̄paticrie virtute cōquiri.
Que firme possessa: sicut pot nos etiā cū his q̄ oderunt
pacē pacificos cōseruarent: si parata nō fuerit ab his
quoz q̄ perfecti ac meliores nobis sūt facit iugiter dis-
sidere. Occasiones em̄ cōmotiōnū ob quas eos q̄b⁹ ian-
gimur deserere: festinam⁹ i cōuersatiōe hūana deesse nō
poterūt: z idcirco tristitie causas ob quas a priozib⁹ se
paramur: nō enadim⁹ sed mutamus.

¶ Quod si mores nros emēdatos habuerimus
possit nobis cū oib⁹ conuenire. Capi. viii.



Rocurādū itaq; nobis est vt nostra pot⁹ emē-
dare vitia: mores corrigere festinem⁹. Que p̄-
culdubio si fuerit emēdata: nō dicā cū homi-
nib⁹ sed etiā cū feris z beluis facillime nobis
cōueniet: s; illud qd i libro beati Job dicitur. Job. 8
Bestie enīz terre pacate erūt tibi. Errinsecus q̄ppe veni-
entia nō verebimur offēdicula: nec vlla poterūt scdā dala
nobis deforis ifferri: si i nobis metipis int⁹ radices corū
recepte ifserteq; nō fuerint. par em̄ multa diligētib⁹ nō p̄s: itq;
men tuū domine: z non est illis scandalum.

¶ De alio gñe tristitie quod desperationez
salutis importat. Capitulum. ix.



Et etiā aliud detestabilis tristitie gen⁹: qd si
coreptionē vite nec emēdatiōne vitiozū: sed
perniciosissimā desperationē anime iijicit illi
quēti. Quod nec cai fecit post fratricidiū penite-
re: nec iudā post traditiōē ad satisfactionis re-
media festinare: s; ad suspēdiū laq̄i sua sp̄paticie p̄rarrit.

¶ In quo tantū: modo sit nobis tristitia vti-
lis. Capitulum. x.

Ideoq; vitilis nobis vna restit tristitia iudicanda
e cu hac vel penitentie delictor: vel desiderio pfe
ctiois accessi: vel future beatitudinis cotemplatio
ne concipimus. De qua r beatus apostolus. Que sim desu
est inquit tristitia penitentiam ad salutem stabilem ope
ratur: seculi autem tristitia mortem operatur.

2. Cor.
7.

**Quæadmodum discernat q sit vitilis ac s; desu
tristitia: r q diabolica atq; mortifera. Cap. xj.**



Sed illa tristitia q penitentiã ad salutẽ stabilem
operat: obediẽs est affabilis: humilis: mansue
ta: suavis ac patiens: vt pote ex dei charitate
descendẽs: r ad oẽs dolores corporis ac spiritus con
tritionẽ: infatigabiliter semetipsam desiderio p
fectionis extendẽs: r quodãmodo leta ac spe pfecti sui
vegetata: citã affabilitatis r loganimitatis retinet sua
uitatã habẽs i semetipsa. oes fructus spiritus sancti quos

Sap. 7. enumerat idẽ apłs. s; fructus aut spũs est charitas: gau
diũ: pax: loganimitas: bõditas: benignitas: fides: mansue
tudo: cõtinẽtia. hec vero asperrima: patiens: dura: p̃ca
rãcore r merore infructuoso ac desperatione penali: em
quẽ cõpleta fuerit ab idultria ac salutaridolore frãgẽs
ac reuocãs: vt pote irrationabilis r itercipiẽs nõ solũ
oratiõis efficaciam: veruẽtiã vniuersos quos prederimus
fructus spirituales euacuat: quos nouit illa conferre.

**Quod absq; illa salutari tristitia q tribus
modis generatur: omnis tristitia tanq; noxia
repellenda sit. Capitulum. xij.**



Quapropter absq; illa q vel pro salutari penitẽ
tia vel pro studio pfectionis vel pro desiderio
suscipitur: futuroũ: omnis tristitia tanq; secu
li r que mortẽ iferat: equaliter repellẽda est:
ac sicut fornicationis spiritus vel phylargyie
vel ire de nostris cordibus penitus extrudenda.

**Remedia quibus tristitiã de cordibus nõ
stris exterminare possumus. Cap. xij.**

Hanc ergo perniciosissimã passionẽ ita de nobis
expellere poterim: vt mẽtẽ nãram spirituali medi
tatione iugiter occupatã: futura spe r cõtemplatio
ne reponisse beatitudinis erigam: hoc em nõ vnuer
sa tristitiarũ gĩa sine q ex precedẽti ira descendit: sine q
amissioe lucri: vel detrimẽti illatione nobis adueniãt: s; si
ue de irrogata generã iuria: siue que de irrationabili
mentis cõfusione procedit: seu que letalẽ desperationẽ
nobis inducit: valebim superare: cũ eternarũ rerũ ac
futurarũ iuuũ semp leti atq; immobiles perdurantes:
nec casibus deiecti presentib: nec p̃speris fuerim: elati
vtraq; velut caduca r mor transientia. contemplantes.

Explicit de spiritu tristitie liber nonus.

**Incipit annotatio capitulorum libri. x.
de spiritu acidiẽ.**

Cap. i. Proemiale.

i Expo sitio acidie: vel quẽadmodum serpat i cor
demonachi: que ve inferat menti dispendia.
ii Quibus generibus monachum superet acidia.
iii Quod acidia exercet mẽtẽ ab oĩ cõtemplatione r iuuũ.
iiii Quod duplex acidia sit in pugna.
v hi q ab acidia ceperint vinci quatim collabãt.
vi Testimonia apostoli contra spiritum acidie.
vii Quod necesse sit inquietum esse eum qui opere
manuum suarum non vult esse contentus.
viii Quod non solum apostolus sed etiam hi qui
cũ illo erant manibus suis operati sunt.
ix Quod ob hoc manibus suis apostolus operat
sit: vt nobis operandi preberet exemplum.
x Quod non solum exemplo sed etiam verbis pre
dicans monuerit operari.
xi De eodem.
xii De eo q dicit. Audiuimus enim inter vos quod
dam ambulare inquiete.
xiii Quod multa vitia amputet operatio.
xiiii De hũanitate et ociosis r negligẽtib: sp̃iãda.
xv Quod nõ odij cã sed dilectionis eos qui delin
quunt. corripere debeamus.

lvij Diuersa testimonia quibus ap[osto]lus precipit operari debere: vel ipse operari fuisse monstratur.
lvij Quod t[ame]n operari sit ap[osto]l[us]. Quod non sibi solum sed etiam his qui cum eo erant posset sufficere.
lx Quomodo in intelligi debeat. Beatius est magis dare quam accipere.
lxi De fratre desidioso qui alios egredi de cenobio sollicitabat.
lxij Diuersa testimonia de salomone contra acidia[m]. Quod per egypti fratres ita suis manibus operantur: ut non solum propriis necessitatibus satisfaciatur: sed etiam his qui in carceribus sunt subministrant.
lxij Quod oculi carum in partibus occidentis non esse cenobia monachorum.
lxij De abbate paulo qui singulis annis omne op[er]um manu suarum igne supposito concremavit.
lxv Verba abbatis moysi que dixerit mihi de remedio acidie.

Explicit annotatio capitulorum.

Incipit liber decimus de spiritu acidie. Ca. i.

Secundum nobis certamine est quod greci ake dian vocant: quam nos tediu[m] sicut anxieta[m] cordis possumus nuncupare. Quibus hec tristitia est: et vagis maxime ac solitariis magis experta: et in eremo commorantibus in festo: hostis ac frequens: maxime circa hora[m] sextam monachis inquietas: ut quod febribus ingrue[n]s tempore presbitero: ardentissimos estus accensionum suarum: solitis ac statutis horis anime inferens egrotanti. Denique nonnulli sentiunt hunc esse pronuntiant meridianum demonem: qui in psalmo nonagesimo nuncupatur.

Exp[os]itio acidie: vel quemadmodum serpat in corde monachi: que iherat mentis dispendia. Ca. ii.

Qui cum miserabiliter obsiderit mentem: horum loci fastidium ceterum fratrum quoque qui cum eo vel eminet commorantur: tanquam negligentium ac minus spiritualium aspersionem gignit atque correptus. Ad omne quoque op[er]um

quod intra septa sui cubilis est facit desidere inertem. Non est in cella residere: nec operari sinit impedere lectio[n]um: nihilque se perficere tanto tempore in eadem commorante crebrius ingenium scire: nec habere se fructum aliquem spiritalem donec fuerit illius oratio copulata: conuerit atque suspirat: et ab omni se vultu spirituali questu inane in loco vacuus consistere ut poterit quam posset et alios regere ac prodesse plurimis: nullum edificauerit: nec quemquam institutione sua doctrinamque lucratus sit. Absentia locorum posita magnificat monasteria: loca etiam illa magis ad profectum vitalem et salutem congruentiora describit: colorum quoque ibidem fratrum suavia et plena spirituali conuersatione depingit. Contra vniuersa que habent in manibus aspera: et non solum edificationem nullam esse in fratribus qui morantur in loco: sed ne ipsius quidem victus corporis absque ingenti labore perquiri. Postremo non posse se saluari putat in eo loco durare: nisi relicta cella: cum qua sibi si adhuc in ea fuerit remorat: pereundum erit: exinde se metipsum quotiens aspouitauerit. Deinde lassitudine corporis cibique esurie: quita sexta hora rursus suscitatur: vive luto loco itinere grauissimoque labore confectus sibi metum lassusq[ue] videatur: aut quasi refectionem cibi biduano ieiunio triiduano distulerit. Tunc preterea huc illicque anxius circum spectat: et nec se sibi quempiam aduersum suspirat: sepiusque egreditur et ingreditur cellam: ac sole velut ad occasum tardius properante crebrius intuetur. Et ita quodam irrationabili mentis confusione velut terra supplet caligine: omnique actu spirituali reddit otiosus ac vacuus: ut nulla re alia tante opportunitatis remedium: quam visitatione fratris cuiuspiam seu lonni soli solatio posse estimet inueniri. Deinde honestas idem moribus ac necessarias suggerit salutationes fratribus: ubi beatas visitationesque infirmorum vel eminus vel longius positorum. Quod etiam pia ac religiosa dicit officia: illos vel illas debere pariter inquiri: et ad salutandos eos crebrius properari: illam religiosam deuotionem deo feminam omni preferenti pariter presidio destitutam: magni operis esse pietatis frequentius inuillere: ac si quod ei sit necessarium que a propriis pariter negligit atque despiciat sanctorum precari: magisque oportere in his operibus pietatis impediti instructos esse ac sine ulla profectu in cellula residere.

Quib' gnib' monachū supet acidia. L. iij.



Aditur itaq; ifelix oīa talib' inimichoz machinis ipetita: donec accidie spū velut arrete valdidissimo fatigata aut i somnū discat p̄sistere aut excussa claustris cellule sue p̄solationē i pugnatōis hui' uisitatioe fratris cōstuecat acq̄rere: hoc q̄rit ad p̄sens remedio: paulo post acritus infirmāda. J̄requēt' em̄ ac duri' a duersariis attēptabit: quē p̄serto p̄lio p̄bituz comin' sibi terga cognoscit salutēq; sibi nō de victoria nec de p̄sictu s; de fuga sperare p̄uidet: donec paulatim p̄tract' e cella actū sue p̄fessōis incipiat obliuiscere: q̄ nō est aliud q̄ intuitus z cōtēplatio diuine illi' z excellētis sup oīa puritatis q̄ nō alibi potest nisi in silentio z iugi celle p̄seuerantia ac meditatiōe cōquiri: atq; ita militie sue fugitiuus ac desertor: christi miles effectus: implicet se negotijs secularibus z cui se probauit minime placiturus.

Quod acidia excecet mentem ab omni cōtemplatione virtutum. Capitulum. iij.

psal.
xviij.



Muus egritudinis vniuersa icōmoda vno p̄sculo bñis dauid elegātē expressit. Dominus uir inquiens aīa mea p̄e tectio: id est p̄e acidia. Proprie satis nō corp' dixit s; aīam dormitasse. Vere em̄ ab omni cōtēplatione virtutum z intuitu spiritaliū sensuum dormitat anima: que p̄turbationis huius telo fuerit fauciata.

Quod duplex acidia sit in pugna. Cap. v.



Caq; sp̄i uerus athleta qui agonē p̄fectiois cupit legitime decertare: hūc q̄z morib' de se reb'is aīe sue festinet extrahere: z ita contra hūc quozq; nequissimū acidie spiritū vtrobiq; contendat: vt neq; somni telo elusus cōcideret neq; de monasterij claustris expulsius: sp̄nis sub p̄tēpta zta coloris p̄i: fugitiuus abscedat.

Qui q ab acidia ceperint vinci quatinus collabantur. Capitulum. vij.



Quicūq; em̄ in libet p̄te cepit supare: aut tāq; ierte z deditū sibi patiet absq; villo p̄fectu sp̄is i cellula cōmorari: aut exculluz exide in stabile dcerero reddet ac vagū: z ad oē op' de fide: cella s̄tra z ac mōasteria iugit faciet circūire: nihilq; aliū p̄curare q̄ vbi q̄ve colore occasione refectionis future valeat p̄parare. Adēs em̄ ociosi nihil aliū cogitare nouit q̄ d' elcis acvctre: donec inēta q̄nq; sōdā litate cuiusq; viri v̄t femine equali tepore torpētis reb' eoz ac necessitatib' tuoluat: z ita paulatim reddat noctis occupationib' irretit': vt tāq; sp̄ētūis sp̄is obfritic' nūū q̄ deiceps ad p̄fectionē p̄fessōis atiq; se valeat enodā.

Estimōia apli ztra spūm acidie. L. vii.



Munc morib' q̄ de acidie spū nascit: bñis ap̄t' vt ver' ac spiritalis medic': vt tūc iā p̄spiciēs serpere: vt emerfuz iter mōachos: sc̄tōspū reuelāte p̄spiciēs: salutarib' p̄ceptoz suoz mediamēz p̄nentre festinat. Thessalonice s̄b' et scribēs: z p̄mo vt pitissim' q̄dā p̄fectusq; medic': ifirmitatē suceptoz blāda leniq; vbi curatioe fomētā: ac de charitate ic̄piciēs eosq; i ea p̄e collaudās: q̄usq; leta s̄. thes. le vuln' leniore remedio delinitū: deposita tumois idi sa. iij. gnatioe facili' medicamia austeriora sustineat ita ait. De charitate aut̄ fraternitatē n̄ necesse habem' scribere vobis. Ipi em̄ a deo edocti estis: vt diligatis iuicē. Item facitis illō i oēs fratres iynueria macedonia. p̄ueniūt laudis fomētā lenta: fecit eoz aures ad curā salutaris verbi placidas z paratas. Rursū isert. Rogam' at vos f̄res: vt abūdetis magis. Adhuc eos blāda verboz lenitate demulcet: ne forte necdū aptosa d̄pceptionē p̄fecte curatiois inueniat. Quid ē qd̄ rogas ap̄te: aut i q̄ abūdet magis. I. i charitate: de q̄ superi' dixerat: de charitate at̄ fraternitatē nō necesse habem' scribere vobis. Et qd̄ necesse ē vt dicas eis. Rogam' at̄ vos vt abūdetis magis: q̄ sup̄ hac re ne scribi q̄dē sibi aliqd̄ idigēt: cū p̄serti z iferas cāz ob quā s̄ ipso nō egeāt dicēs: ipsi em̄ vos a deo edocti estis vt diligatis iuicē. Tertū q̄z mai' adūctas: qd̄ nō solū a deo edocti sint: verūet̄ cōp̄eāt ope q̄

✠ Liber decimus. ✠

docent. Et tñ facitis illud inq̄s nō in vno tñi vel duob⁹
sed i oēs fratres: nec i vestros tñi modo ciues vel notos:
sz i vniuersa macedonia. Dic i git tñ dē: qd̄ est qd̄ tātope
hoc p̄mittis. Iterū infert. Rogam⁹ aūt vos ftes: vt abū
deris magis. Et vt aliqñ i id qd̄ olim moliebat erūpit.
Et operā betis: vt q̄eti scitis. Dixit primā causam: deinde
infert scōam. Et vt vestra negotia agatis. Tertiā q̄
Et opemini mātib⁹ vris sicut p̄cepim⁹ vob⁹. Quartā.
Et vt honeste ābuleris ad eos q̄ fois sūt. Fois sunt. i. q̄ le
culo viuūt. Quittā. Et nulli⁹ aliqd̄ desideretis. Ecce illa
cūctatio quā tātis p̄ferre p̄hemijs differebat: qd̄ i eius
pectore parturiebat agnoscit. Et operā betis: vt q̄eti si
tis. i. i vestris cellulis cōmorātes: nec diuersis rumorb⁹
q̄ solēt ociofoz votis vl̄ fabulis gnari: i q̄eti effecti: alijs
q̄z inq̄erūdines inferatis. Et vt vra negotia agatis: non
vra curiositate actusmūdi velitis inq̄rere: ac diuersos
cōuersatiōes expro:ātes opa vra nō ad correctionē vraz
seu virtutū studia sz ad detractiōes fratrū velitis impē
dere. Et opemini manib⁹ vestris sicut p̄cepimus vobis.
Et illa fierēt q̄ monuerat supius ne agerent. i. ne inq̄erī
essent: z aliena curarēt negocia: vl̄ ihoneste ābularēt
ad eos q̄ fois sunt: vel alteri⁹ aliqd̄ desiderarēt: nūc in
tulit dicēs. Et opemini manib⁹ vestris sicut p̄cepim⁹ vo
bis. Ut em̄ illa fierēt q̄ supius reprehēdit: octiū cām esse
euidēter exp̄ssit. Nullus em̄ pōt vel inq̄erens esse: vel aliq̄
na curare negotia: nisi q̄ operi manū suarū non acq̄e
scit insistere. Quartū q̄z insulit morbū q̄ ex hoc ipso ocio
nascit. i. vt ihoneste nō ābulēt. dicens. Et vt honeste
ābuleris ad eos q̄ fois sūt. Nūq̄ p̄t nec ap̄ eos qd̄ p̄
p̄seculi hōtes sūt honeste icedere: q̄ nequa q̄z claustris
celle z op̄i manū suaz iherere p̄t: est: sz necesse est eti
ihonestū esse dū necessaria vict⁹ requirit: a dulationi q̄z
operā dare nouitates etiā rumoz sectari: carū fabularū
q̄z occasiōes cōqrere: p̄ quas sibimetipsi aditū pareat
ac facultatē qua diuersarū domos valeat penetrare. Et
nulli⁹ aliqd̄ desideretis. Nō pōt nō alienis donis z mun
nerib⁹ inhiare: q̄ nō delectat pio q̄etoz labore opis sui
quotidiani victus parare substātia. Quid etis tot cās tā
grauēs ac turpes vni⁹ vitij: id est ociofitat⁹ labe gnari

✠ De spiritu acide. ✠

Deniq̄ hospitos quos i epla prima molli fouerat palpi
tatione verboz: qual⁹ i secūda velut q̄ nō profecisset ad
meliora remedia: austerioub⁹ q̄buldā z causticis medi
camētis sanare aggredit: nullaq̄ iā mitiū verboz fomē
ta p̄mittit: n̄ vllā tenerā vocē ac blādā: vt ibi. Rogam⁹ z
vos fratres sed denūctam⁹ vobis fratres i nomine dñi
nostri Jesu christi: vt subtrahat⁹ vos ab oi fratre ābulā
re iordinate. Ibi rogat: hic denūctat. In illa blandētis
affect⁹: i hac obtestantis seueritas z minātis. Denūctā
mus vobis fratres. Quia p̄i⁹ rogantē cōtēptis aūdi
re: saltez nūc denūctationib⁹ obedite. Ipsamq̄ denūctā
tionez nō nudo verbo: sed cū obtestatiōe nois dñi nostri
Jesu christi terribilē i fert: ne forte simplicē velut huma
na voce prolata rursū cōtemnerēt: nec magnopere dnce
rēt obseruādā. Statimq̄z vt peritissim⁹ medicus: putri
b⁹ mēbris q̄b⁹ leni medicamēto remediū ferre n̄ potuit:
mederi spiritalis ferri icidē p̄tēptat: vt subtrahat⁹ vos
iquies ab omni fratre ābulāte iordinate z non scōm
traditionē quā acceperūt a nobis. Itaq̄z ab his q̄ vaca
re opt nolūt: iubet subtrahi: z velut mēbra ocū corrupta
putredine desecari: ne iertie mosb⁹ velut letale cōtagiū
etiā sanas mēbroū ptes tabo serpēte corrūpat. Dicitur
rursq̄z de his qui operari manib⁹ suis nolūt z panē suuz
cū silētio manducare: a quib⁹ etiā p̄cipit subtrahēdū
qualib⁹ eos a p̄cipio opprobrijs inurat atfēdit. In p̄
mis iordinatos dicit: nec sz suaz traditionē ābulare:
alijs verbis cōtumaces eos vt pote q̄ nollet iuxta iustitia
tionē eius icedere: z ihonestos esse desinās: id est nō p̄
cessiōis: nō visitatiōis: nō verbi: nō t̄pis oportunitatē cō
gruā honestaq̄z iocetātes. Oib⁹ em̄ istis vitijs iordina
tū quēq̄ necesse est subiacere. Et nō em̄ traditiōez quā
acceperūt a nobis. Et i hoc rebelles eos quodāmodo z
cōtēptos notat: q̄ traditionē quā acceperūt ab eo tene
re cōtēnerēt: nec imitari vellēt id qd̄ magistrū nō solū
hū docuisse meminerit: sz etiā ope nouerit p̄fecisse. Ipsi
ei scit⁹ quā dmodū oporteat imitari nos. Immanē eni
nullū rephēsiōis exaggerat: cū h̄ eos asserit n̄ obserua
re qd̄ z memore eoz iherat z ad imitādū n̄ solū h̄bo i
struētē didicerit: sz et̄ exēplo operū puocātē susceperit.

Quod necesse sit inquietū esse eum q ope
manns suarū nō vult esse cōtent^o. Cap. viii.

Ibidē.

Quia nō inquieti fuimus inter vos. Cū se vult i
quietū inter eos nō fuisse p operis exercitiū cō
probat: eosq̄ opari nolūt abūde notat ociosa
tis vitio inquietos semp̄ cr̄sistere. Neq̄ gratis panē mādu
cauit^o ab aliq̄. per singula verba icrepatōis aurefū
facit doctor: gētiū. predicator: euāgelij d̄t se nō grati pa
nē ab aliq̄ māducaſſe: q̄ nouit dñs p̄cepisse: vt Qui euā
gelij denūciat de euāgelio viuāt. Et rurſus. Dign^o est
opari^o cibo suo. Cū itaq̄ nō grati q̄ euāgelij p̄dicabat:
tā ſublime ac ſpiritale op^o exercēt: cibū ſibi dñice iſſio
nis auctōitate p̄ſumeret: qd̄ nos faciem^o q̄b^o non ſolū
nulla p̄dicatio verbi omiſſa eſt ſ necylla qd̄ nīſi aie nō
ſtre ſoli^o cura mādat: Quia fiducia ocioſis manib^o ḡtis
panē comedere audebim^o: quē vas electiōis euāgelica
ſollicitudine p̄dicatiōis p̄ſtrict^o: ſine ope manuū comede
re n̄ p̄ſumit. Sz i labore iqt̄ z fatigatiōe nocte z die opā
tes: ne quē v̄m̄ grauarem^o. Adhuc additamēta ſue ca
ſtigatiōis exaggerat. Nō em̄ ſimplr̄ dixit: nō comedim^o
panē gratis ab aliq̄ veſtrū: z ſterit. Poterat em̄ videri p
prio ocioſo q̄ ſūptu ac recōdita pecunia vel aliorū: licet
nō iſtoꝝ collatiōe ſeu munerib^o ſuſtētat^o fuiſſe. Sed in
labore iquit z fatigatiōe nocte ac die operātes: id ē nō
opere ſpecialiter ſuſtētari. Et ſi iquit: nō p̄ n̄ra volūtate
p̄petrabam^o: nec p̄ delectatiōe vt requiesz exercitiū cor
pōis iurabat ſed vt neceſſitas z inopia vict^o nō ſine i
gēti fatigatiōe corpōis facere cōpellebat. Non ſolū nā
q̄ per totū dieti ſpactum: ſed etiā noctis tempore quod
quieti corpōis videtur indultum: hoc opus manuum
p̄oefce ſollicitudine indefinenter vigebam.

Quod nō ſolū ap̄s ſed etiā bi q cū illo erāt
manibus ſuis operati ſunt. Capl̄m. ix.

Dicit ſe ſolū taliter iter eos cōuerſatū fuiſſe te
ſta: ne forte nō magna nec ḡallis videret hec
focua: ſi ip̄i^o tm̄ modo traderet exēplo: ſz etiā
oēs q̄ erāt ſecū ad miniſterij euāgelij deputati. i. ſilua:

Wat.

z.

Ut. 5.

nū z timotheū q̄ ſ eadē cū eo ſcribūt: aſſerit ſimili ope
laboraſſe. In eo et̄ qd̄ dicit: ne quē veſtrū grauarem^o: ve
recōditā eis icurrit magnū. Si em̄ ille q̄ euāgelij p̄dica
bat: ſignis illō virtutib^oq̄ comēdās: ne grauaret quē
piā: gratis panē māducare nō audebat quō illi nō eſtra
ment ſe grauare q̄ t̄ die eū ocioſi vacātēſq̄ p̄ſumunt

Quod ob hoc manib^o ſuis ap̄s operat^o ſit
vt nobis operādi p̄beret exēplū. Cap. x.

Non quaſi nō habuerim^o poteſtatē: ſed vt nos Ibi dē.

Non quaſi nō habuerim^o poteſtatē: ſed vt nos
metipſos formā daremus vobis ad imitādū
nos: pandit cauſaz cur tātū ſibi laboris idū
xerit. Ut iquit forma dare vobis ad imitādū
nos: vt ſi forte doctrinā p̄bor aurib^o veſtris
frequētē igēſtā obliuioi traderetis: ſaltē cōuerſatiōis
erēpla ſub oculoz ſide vobis tradita memoriter retine
retis: haud leuis eozū z i ſ̄ rephēſio: cū d̄t ſe nulla alia
q̄ exēpli gr̄a labore hūc z fatigatiōe die noctuq̄ corpo
ris exegit: z eos nihilomin^o erudiri nolle: p̄pter q̄ ſi p̄
neceſſitatē nō habēs: tm̄ ſibi fatigatiōis idixerit. Et qui
dē iquit cū haberem^o poteſtatē z paterēt nobis ſcalita
tes oiz veſtrū atq̄ ſubſtātie: z vtēdi eis dñi noſtri noſſez
me habere p̄miſiſſez: nō ſum tamē hac vltus poteſtate: ne
q̄ a me bene ac licito fieret: alijs ocij noxi p̄beret exem
plū. Et idcirco euāgelij p̄dicās meismaib^o atq̄ ope ma
lui ſuſtētari: vt vob^o q̄ volētib^o iter p̄tuis icedere: viā
p̄fectiōis ap̄ire: z cōuerſatiōis formā meo labore p̄beret.

Quod nō ſolū exēplo: ſed etiā verbis p̄di
cans monnerit operari. Capl̄m. xi.

Sed ne forte tacit^o operās z erudire eos volēſat. The.
exēplis: minime illos etiā p̄ceptoz monitis i z.
ſtruxiſſe videret: ſert. Nā z cū eſſem^o iqt̄ ap̄
vos ſ̄ denūciabam^o vobis: qm̄ ſi q̄s nō vult
opari nec māducat. Adhuc illoꝝ d̄ſidiā q̄ ſciē
tes eū vt magiſtrū bonū: doctrine gr̄a et iſtitutiōis ob
tentu ſuis manib^o operatū imitari cōtēnūt et diligētā
cautionēq̄ ſuā exaggerat: dicēs: nō tātū ſe ſ̄ illi exēplo
tradidiſſe p̄ſentē: ſed etiā verbis iugiter predicaſſe: vt

Quis scilicet non vult operari: nec manducet.

De eodem.

Capitulum. xii.



On is doctoris vel melioris ad eos filios: sed districtioe i eos iudicarie pñciationis iuehit: a postolica potestate resupra velut e tribunali i cōtēptores sententiā dici. Illa nē pe potestate quā cū interminatione scribēa

ad Corinthios: a dño sibi asseruit datā: cū eos i delicto positos pmoneret vt ante aduentū suū semetipsoz: rigere festinarēt: ita pñciēs. Rogo vos ne pñs cōpellar eudere i quosdā potestate illa q̄ data est mihi i vobis. Et iterū. Si em̄ voluero aliqd̄ gloriari de p̄tate q̄ dedit mihi dñs in edificationē et nō i destructionē vestra: nō e rubescas. Illa i quā potestate pñciat. Si quis nō vult operari: nec māduce: nō gla dio carnali eos addicēs: s; auctoritate spiritus sancti: huius vite eis iter dicēs subhā tū: vt si forte penā future mortis minime cogitātes ad huc vellēt amore ocij existere cōsumātes: saltey necessitate naturali cōstricti z metu p̄fētis interitus: salutaria p̄cepta suscipere cogentur.

De eo q̄ dicit. Audiuimus enim iter vos quosdā ambulare inquiete. Capitulum. xiii.



Ost tñ igit̄ rigore euangelice districtiois: nō iam cām exponit: cur hec vniuersa p̄miserit. Audiuim' ei quosdā iter vos ambulare iquite nihil operātes sed curiose agētes. Suscep̄os q̄ dedit esse opi noīst: vno tñ morbo corruptos pñciare p̄tē est. In p̄u nāq; eplā inordinatos eos appellat: nec s; traditionē ābulare quā acceperāt ab eo. Inq̄etos etiā esse definiuit: z gratis panē māducare. Rursū hic. Audiuim' iquit quosdā iter vos ambulare inquiete. Et subiungit statz languorez qui i quietudinis huius est radix. Nilhil inq̄t operātes. Tertiu quo q; morbu: qui ex isto velut quidaz ramusculus ouitur. Sed curiosos agentes.

Quod multa vitia amputet opatio. La. xiiii

Itaq; somiti vitioz tātoz p̄gruā nūc emēdatio nē p̄erre festinat: z illa aptica q̄s fuerat paulo s; te deposita potestate: itez ad viscera p̄ij p̄is vel elemēris reuertit̄ medici: z velut filijs susceptis suis cōsilio salubri infert remedia sanitat: dicēs. hys at̄ q̄ eius modi sunt: denūciam' z obsecram' in dño iesu: vt cū si lentio opantes: pacē suū māduccēt. Causas tātoz vlcēz q̄ de radice ociositatis emergūt: vno opatiois salutarip̄cepto curant vt peritissim' medicoz: ceteras q̄z valitudines malas eodē cespice puillātes sciens protinus extinguendas: ouigne morbi p̄ncipalis exempla.

De hūanitate etiā ociosis z negligētib' impertienda.

Capitulum. xv.



Philomin' tñ vt p̄spica cissim' ac puidus medic' nō solū infirmāti cupit mederi: vlncrib' s; ēt sanis q̄b' eozū possit p̄petua sospitas cūstodiri: similiter p̄gruētis p̄cepta cōmēdat dīccēs. Vos aut̄ nolite deficere bñfaciētes. Qui nos: id ē vias n̄ras sectātes: exēpia vobis tradita opertū. ris imitatioe cōpletis: ac nequa q̄ eozū deficiā inertiaz sectamini: nolite deficere bñfaciētes: id est hūanitate vestra erga eos si forte neglexerit obseruare: q̄ dixim' s; impertite. Ut castrigauit q̄ eos q̄ erāt infirmi: ne ocio dissoluti inq̄erūdini z curiositati op̄erā darent: ita hos q̄ sanis sūt p̄monet: vt humanitate quā bonis ac malis impartire dñi p̄cepto iubemur: si forte quādā p̄uui ad sanā doctrinā cōuerri noluerint nō abscedāt ab eis: s; bñfacere z fouere eos tā cōsolatiois z correctiois sermone q̄ bñficiis solitis z humanitate non desinant.

Quod nō odā cā s; dilectionis eos q̄ delinquant corripere debeam'.

Capitulum. xvi.



Ursū tñ ne forte hac lenitate p̄notari quādā p̄vidē p̄ceptis eius obedire cōtēns: iterum ilcet apli cas seueritate. Quod si q̄s nō obedit p̄bo n̄ro p̄ eplāz: hūc notate: z nolite cōmiseri cū illo vt cōsūdat. Adonēs q; eos p̄ reuerētia sua z vtilitate cōmuni quā oportet obseruari: quāq; eandē a p̄

ea madata custodiāt: subiūgit p̄festis p̄sis indulgētissimū lenitatē: et vt filios suos: quē erga p̄dictos p̄ charitate fr̄ntratis affectū debēat retinere s̄itr docet. Et nolite inquit q̄si inimicū existimare: s̄ corripite vt fr̄es. Seueritatis iudiciarie p̄nā itermiscuit pietatē: et sn̄iaz aplico rigore plātā: clemētī māuerū die tēperauit: s̄ā et notari iubet eū q̄ obedire p̄ceptis suis p̄tēperit: et cū illo nō cōmisceri: et t̄h̄ h̄ fieri h̄ odij vitio p̄cepit: s̄ fraterne dilectiōis et eoz emēdatiōis iuitu. Nolite inquit p̄misceri eū illo: vt p̄fundat: vt q̄ nō est magis p̄ceptis mitib⁹ emēdatus: salte publica omniū vestrū segregatiōe cōfusus ad tramitem salutis incipiat aliquando renocari.

Quoniam testinonia quibus apostolus precipit operari debere: vel ipse operatus fuisse monstratur. Capitulum. xvij.

Ep̄. 4



Ep̄la q̄ ad ephesios de h̄ ip̄o ope ita p̄cipit dicit. Qui iurabat iā nō furet: magis at̄ laborat opando manib⁹ suis q̄ bonū ē vt habeat v̄n̄ tribuat necessitatē pauc̄i. In actib⁹ et apostolorū h̄ eadē nō solū docuisse eū: s̄ et ope p̄cisse s̄itr tuenim⁹. Nā cū venisset cōinthū: alibi se manere nō patit: nisi ap̄ adq̄lā et p̄silā: eo q̄ eiusdē artis eēt opifices quā ip̄e erat solit⁹ exercere. Ita em̄ habes. post hec paul⁹ egressus ab athenis venit cōinthū: et iueniē quendā in deū noie aquilā ponticū genere: et p̄silam vxorē ei⁹: accessit ad eos: eo q̄ eiusdē eēt artis: et manebat cum eis et operabatur. Erāt em̄ scenofactorie artis.

Act. 3

Quod tantum operatus sit apostolus quantum non sibi soli: sed etiam his qui cum eo erant posset sufficere. Capitulum. xvij.

Act. 17



Unde p̄cedēs m̄letū: et exide mittēs ephesios cōuocāq; ad se p̄b̄yteros ephesioꝝ ecclesie: et dās eis p̄cepta quēdamo dū regere ecclesiaz dei se ab h̄ntēderēt: ait. Aurū et argētū nullū ꝑcupiū: ꝑi scitis qm̄ ad oia q̄ mihi op̄erāt: et h̄ q̄ mecū sunt: ministrauerūt man⁹ iste. Oia ostēdi vobis

q̄ sic laborātes op̄s suscipe s̄irmos: ac meminisse v̄bi de mini iesu: qm̄ ipse dicit. Beati⁹ ē magis dare q̄ accipere. **Idē.** Sciant nobis sue cōuersatiōis reliq̄t exēplū: cū se nō solū id operatū eē testatq̄d necessitati s̄irmo suo corpore expedit: et: s̄ etiā q̄d v̄sib⁹ eozū q̄ secū erāt posset sufficere: v̄z q̄ q̄tidie necessariis ministerijs occupat: n̄ q̄ s̄ sibi parare similiter victū suis manib⁹ occurrēbat. Et sicut ad thessalonicēses operatū sese dixit: vt illis forma daret ad imitandū eū: et hic tale quid inruit dicit.

Quemadmodum intelligi debeat. Beatus est magis dare quam accipere. Capitulum. xix.



Omnia ostēdi vobis: q̄ sic laborātes op̄s suscipere s̄irmos: s̄z vel mente vel corpore. vt n̄o poti⁹ labore s̄ūptiq; op̄is sudore q̄sito: et n̄ de abūdātie: cumulo seu reposita pecunia: s̄z ne de aliena q̄dē largitate ac suba eosreficere festinem⁹. Et h̄ xp̄s dñi dicit eē m̄datū. Cū ip̄e id̄q; dicit: i. dñs iesu. Beati⁹ est magis dare q̄ accipere. hoc ē imptiū. Act. 3. et̄is beati⁹ largitas q̄ accipiētis penuria: q̄ nō de pecunia p̄ s̄idelitatē vel defidētia refernata: nec de recōditis auaritie thesauris ipendit: s̄z q̄ de fructu op̄is p̄p̄ij et pio subdore p̄fert. Et iō beati⁹ est magis dare q̄ accipere: q̄ cū illi⁹ q̄ accipit is q̄ tribuit habeat paupertatē: nihilomin⁹ labore p̄prio nō solū sue necessitati sufficere: verūet q̄ tribuat idigētī: pia sollicitudine pare festinat: duplici ḡra decorat⁹: q̄ et p̄fectā nuditate ip̄i vniuersarū suaz abiectiōe possideat: et munificētā diuini labore suo exhibeat et affectu. hic q̄dē honorās deū: s̄ suis iustis laborib⁹: et delibās ei de fructib⁹ iustitie sue. ille vero otij torpore et inertia resolut⁹: idignū se cēer: cibo panis aph̄ p̄bat sn̄ia: cōtra eius s̄z interdētū ocio sus eum nō sine reatu peccati cōtinuataq; p̄sumens.

De fratre desidioso qui alios egredi de ce nobio sollicitabat. Capitulum. xx.



Oum⁹ fr̄ez cui⁹ et nomē si apli⁹ atq̄d et h̄ i s̄tructiōis accederet: p̄derem⁹: q̄ cū i cenobio moraret: eūq; necessitas coartaret: vt statutū

Act. 3

h

opis p̄fūctidie economo traderet: ne i maiorē opis ma-
dū alicui⁹ p̄p̄t̄ laborātis rēderet: v̄l p̄fūderet exēplo:
cū i cenobio quēpiā fr̄m vidisset igressuz q̄ ardore fidei
veller aliqd̄ ampli⁹ opis cōsignare: si clādestinis eū p̄-
suasiōib⁹ reuocare ab h̄mōi itētatidie minime potuisset
cōsilijs ptanis ac susurratōib⁹ ad trāsmigrādū exiēde
p̄suadebat. Et q̄ eū facili⁹ asportaret: se q̄stā olim mul-
tis ex causis offensuz cōfingebat velle discedere: si solati-
tū itineris v̄l comit⁹ repisset. Cūq̄ eū ad p̄sensuz occul-
tis obtrectariōib⁹ monasterij p̄raxisset: cōdicēs ei hoīā
q̄ de mōasterio deberet extire: v̄l locū q̄ se p̄ueniēs expec-
taret: i p̄velut illico subsecutur⁹: ibidē subsistebat. **3lo**
q̄iā p̄ diceſſ⁹ sui verecūdia nō audēte ad mōasteriū de
q̄ aufererat v̄lteri⁹ aggregari iller fuge ei⁹ i cenobio re-
sidebat. hoc v̄nū exēplū de istiusmodi ghe hoīz p̄icipi-
tiū cautiōe dixisse sufficiat: q̄ pateat euidentē quātā ma-
la ociositas s̄z scripture sniaz i monachi mēte pturiat:
vel quēadmodū corrip̄at bonos mores colloq̄a mala.

1. Cor
15.

**Diuersa testimonia de salomone contra
acidiam. Capitulum. xxj.**

puer.
28.



Quod ociositatis vitij et sapiētissim⁹ salomō
euidētissime notat i multis: ita dicēs. Qui se-
catur ocij replebit paup̄tate: vel visibili. s̄v̄
inuisibili: q̄ necesse ē ociosuz quēq̄ z diuersis
vitijis inolutū teneri: z alienū semp̄ existere a
cōtēplatiōe dei v̄l diuitijs spiritualib⁹. De q̄b⁹ v̄tūis ap̄ls
Quia i oib⁹ iqt̄ diuites facti estis i illo: loī verbo z i os-
sciētia. De hac aut̄ ociosi paup̄tatē alibi quoq̄ ita scri-
bitur. Et vestiet cōcissa veste z p̄nosa ois somnulo
p̄. Sine dubio em̄ si merebit illo icorruptiōis vestimēto
oinari: q̄ ap̄ls p̄cipit. Induite vos dñs̄z Iesus xp̄s̄. Et ue-
rū. Induti louca iustitie z caritatis z de q̄ etia domin⁹
ad hierusalē loquit p̄ p̄phetā. Exurge exurge hierk̄z i
duere vestimētis glorie tue. Quisq̄s s̄no ocū v̄l acidie
superat⁹: si industrie i uel a boze s̄z tertie p̄anis optri ma-
luerit: q̄s abscidēs de p̄fecta plenitudine z coipe scri-
pturaz: n̄ vestimētū ghe nec decouis: s̄z ignōmiosū ercū
satiōie velamē sue coaptabit ignauiē. Solēt em̄ hi q̄ sūt

1. Cor
12.

Ro. 13.

1. theſ.

sa. 5.

isa. 52.

hac segnicie dissoluti: nolētes ope manū suaz suscitari
q̄s apostol⁹ i desinēter exercuit: v̄l nobis exercere p̄cepit
q̄busdā vii testimonijs scripturarū: q̄bus quoddā iner-
tie sue velamē ip̄onāt: dicēs scripturū esse. Op̄a mini nō
cibū q̄ perit: s̄z q̄ p̄manet i vitā eternā. Et meus cib⁹ est
vt facia volūtate p̄tis mei. S̄z hec testimonia. p̄ani qui
dā sunt de solida euāgelice lectiōis plenitudine abscisi:
z ad hoc assuit vt cōtegāt poti⁹ inominā: ociositatis
ac verecūdie nostre: q̄ vt calefaciāt z exponēt nos illa p̄-
ciosa veste p̄fectaz virtutū: quam i p̄ouerbijs mulier
illa sapiēs: q̄ fortitudine z decore iduta est vel sibi v̄l vi-
ro suo fecisse describitur: de qua etiā cōsequenter infer-
tur. Fortitudine z decore iduta est: z letata est i dieb⁹ nō
missimis. De hoc inerte morbo rursus idem salomon puer.
ita cōmemorat. Ne nihil operatiū frate sunt sp̄inis: id 31.
est illis ac simili⁹ vitij que apostol⁹ i superioib⁹ de puer.
ocio pullulare p̄fat⁹ est. Et iterū. In desiderijs est ois
ociosus. De q̄bus apostol⁹ cōmemorauit dicēs. Et nul-
lus aliqd̄ desideretis. Et ad extremū. Multa mala em̄
docuit ociositas. Que euidenter apostol⁹ i his que supra
exposuimus enumerauit dicēs. Nihil operātes: s̄z curio
se agētes. huic q̄z vitio subiunxit aliud. Et operam
deus vt quieti sitis. Et deinde: vt vestra negocia agatis z
vt honeste ambuletis ad eos qui foris sunt: z nulli⁹ ali-
qd̄ desideretis. Quos etiā inordinatos ac rebelles notat 1. Tes.
ob his studiosos q̄s̄ segregari p̄cipiēs. Ut subtrahatis 4.
vos inquit ab omni fratre ambulāte inordinate z nō se-
cundum traditionem quam acceperunt a nobis.

Job.
Eui.
dē. iij.

puer.
31.
15.

1. Tes.
4.

**Quod per egyptum fratres ita suismani
bus operantur: vt non solum proprijs neces-
sitatibus satisfacciant sed etiam his qui in car-
ceribus sunt subministrant. Capitalū. xxij.**

His itaq̄ exemplis per egyptum patres erudi-
tūmodo ociosos esse monachos ac p̄-
cipue iuuenes sinunt: acrum cordis ac p̄fe-
crum patientie z humilitatis sedulitate et operis uis

¶ Liber decimus. De spiritu acidie. ¶

tiētes: z nō solū a nullo q̄c̄q̄ ad vsum vict⁹ sui accipere patiūt: s̄z ēr de laborib⁹ suis: nō t̄m supueniētes ac peregrinos refectū s̄fes: verūt per loca libere q̄ sterilitate ac fame laborāt: necnō ēr p̄ civitates his q̄ squalore carcerū cōtabescūt: imācō cōferētes dirigunt alimonie victusq̄ substantiā: de fructu manū suaz rationabile ac verū sacrificiū dño tali oblatione se offerre credētes.

Quod oclū eā faciat ī partib⁹ occidētis nō ē cenobia monachorum. **Capitulum. xxiij.**



Inc est q̄ ī his regiōib⁹ nulla videmas monasteria tāra fratū celebritate fundata: q̄ nec operū suoz facultatib⁹ fulciūt: vt possint in eis iugiter pdurare: z si eis suppeditare quod nō valeat sufficiētia vict⁹ alteri largitate: voluptas t̄m oclū z purgatio cordis diuti⁹ eos ī loco p̄seruare nō parit. Cū h̄ est apud egyptū ab antiq̄s p̄ribus sancta snia operantē monachum demone vno pulsa rit: ociosum vero innumeris spiritib⁹ deuastari.

De abbate paulo qui singulis annis omne opus manuum suarū igne supposito cremabat. **Capitulum. xxiiij.**

Eniq̄ abbas paul⁹ p̄batissim⁹ patrū cū ī eremo vastiore p̄sētēs q̄ porphiro nū cupat: palmarū fructib⁹ z herio modico secur⁹ haberet sufficiētē alimonie sue victusq̄ substantiā: nec posset aliqd̄ aliū vñ sustētare op̄is exercere: eo q̄ ab oppidis z habitabili terra septē mīliōib⁹ vñ eo ampl⁹ deserti illius separet habitatio: plusq̄ expeteret p̄ merce: e recure: q̄ valere posset p̄cū op̄is defudati: collectis palmarū folijs q̄tā tānū p̄sūt velur eride sustētā d̄ya semer ip̄so iugiter exiebat. Cūq̄ ope rot⁹ anni antrū ei⁹ fufset ipterū id qd̄ sollicita cura laborauerat singulis annis: supposito igne cremabat intrū p̄bās sine ope manū ner ī loco posse monachū p̄surare: nec ad p̄fectiōis calūnē aliq̄s cōscēdere: vt cū hoc fieri neq̄na q̄ necessitas vict⁹ exigeret: p̄ solū purgatiōe cordis z cogitationū lo

¶ Annotatio capitulorum. Libri. xj. ¶

liditate ac perseverantia celle: velle acidie ipsi⁹ demong victoria z expugnatōe perficeret.

¶ Verba abbatis moysi que dicitur in ibide remedio acidie. Capitulum. xxv.



Qui incipies ī eremo cōmorari abbati moysi olz letōz sūmo: dixissem me egritudine acidie hesternō die grauisime fuisse p̄fectū: nec ab ea potuisse alias liberari: nisi ad abbatē paulū p̄tin⁹ cucurrissē: ille. Nō te ait ab ea liberasti: s̄z magis ei te deditū ac subduū p̄buisi. Sciam⁹ em̄ te vt desertorē ac fugitiuū deiceps aduersari: impugnabit: quē de p̄flicu supatū p̄tin⁹ aufugisset p̄spicuit: nisi de cetero cōmissa cōgressiō: cōnd deserrione celle: vel somni torporē: ignētes est⁹ ei⁹ ad horā cuaporare malueris: s̄z tolerātia potius z cōflictu euasione triumphare. Vñ experimēro p̄batū est acidie impugnationē nō declinādo fugiendam: sed resistēdo superanda.

¶ Explicet de spiritu acidie liber decimus.

¶ Incipit annotatio capitulorum libri. xj. de spiritu cenodoxie.

- Ca. j. p̄oemiale:
- i Quod cenodoxia nō solū in parte carnali sed ēr in spiritali monachum pulset.
- ii Quod cenodoxia multiplex sic ac multiformis.
- iii Quomodo monachum cenodoxia a dextris z a sinistris impugnet.
- iv Qua comparatiōe mōstretur natura cenodoxie.
- v Quod cenodoxia nec bñficio solitudinis exinguat.
- vi Quod cenodoxia cum detecta fuerit acri⁹ refurgat ad lucrāmen.
- vii Quod cenodoxia nec eremo nec etate deserueat.
- viii Quod cenodoxia periculosa sit virtutib⁹ mixta.
- ix Exemplum regis ezechie quem admodūz telo cenodoxie detectus fuerat.
- x Exemplū regis Ozie eiusdē morbi labe superari.
- xi Diuersa testimonia contra cenodoxiam.
- xii Quibus modis cenodoxia monachum pulset.

✠ Liber vndecimus. ✠

xiij Quādamodū clericat⁹ gradū suggerat ambiēdū,
 xv Quomodo cenodoria mentem inebriet.
 xvj Quod aliter vitia curari nō possunt nisi eorum ra-
 dices et cause fuerint publicare.
 xvij Ad monach⁹ debet vitare mulieres et epōs.
 xvij Remedia quibus cenodoriā vitare possumus.

Explicet annotatio capitulorum.

Incipit liber vndecim⁹ de spū cenodorie.

Capitulum. j. Capitulum. j.

Xviodo
 ja

Septimum nobis incertamē est cōtra spm̄ cenodorie quā nos
 vanā siue inanē gloriā possumus appellare:
 multiforme variuz atq; subtilē: ita vt quibus
 liber perpicacissimis oculis non dicā cau-
 ris: s; peruideri deprehēdiq; vir possit.

Quod cenodoria nō solū in parte carnali s;
 etiā in spiritali monachū pulset. Cap. j.

Non solū enim vt cetera vitia i parte carnali s;
 ē i spiritali monachū pulsat: subtiliore se ne-
 quia lgerēs mēti: ita vt q nō potuerint carnali-
 bus vitijs decipi: spiritalib⁹ successib⁹ acri⁹ saucient iā
 roq; est pernicioſior: ad cōsiliū q̄to obscurior: ad cauē-
 dū. Omniū nāq; vitiozū manifestior: apertior cōgressus
 est: et i vno q; eozū cōtradictiōe rigidā cōfutat: in cen-
 to: inualidior: fact⁹ abcedet: victoꝝq; suū detect⁹ aduer-
 sarius: deinceps infirmior: atēptabit. Sic vero morb⁹
 cū pro elatione carnali pulsauerit mentem: et fuerit re-
 spūſionis scuto repulsus: rursus vt quedā multiformis
 nequitia priore habitu personāq; mutata sub virtutuz
 specte viciorum cōsistere et iugulare pertemptat.

Quod cenodoria multiplex sit ac multi-
 formis. Capitulum. iij.

Etē cetera vitia seu perturbaciones vniiformes
 ac simplices eē dicunt: s; vero multiplex et mul-
 tiiformis ac varia vndiq; bellatorū et ex op̄tey
 etou occurrēs. Nā et i habitu et i forma: i celsu: i voce: in

✠ De spiritu cenodorie. ✠

opere: i vigilijs: in ieiunijs: in oratiōe: in remotiōe: in le-
 ctiōe: in sciētia: in taciturnitate: in obediētia: in hūilitate:
 in lōganimitate: militē xp̄i vulnerare conat⁹: et vlt q
 dā pniciosissim⁹ scopulus iumētib⁹ vndis obiectus:
 improuſum ac miserabile naufragiuz scōo nauigātib⁹
 vento dū non cauetur nec preuidetur importat.

Quod monachū cenodoria a dextris et a si-
 nistris impagnet. Capitulum. iij.

Taq; via regia volentē incedere p arma iusti-
 tie que a dextris sūt et a sinistris: oportet apo-
 stolica disciplina trāsire p gloriā et ignobili-
 tatē: per infamā et bonā famā: et tanta cautio-
 ne inter timentes rēptationū fluctus guber-
 nate discretiōe et flāte nobis spiritu dñi: ut dirigere vir
 tatis vt dextra leuāq; si paululū deflecerim⁹: sciam⁹ nos
 perniciosissimoz cauribus illidendos. Ideoq; per sapiē-
 tissimuz salomonē monemur. Ne dimertaris ad dexte-
 ram: neq; ad sinistram: id est ne tibi de virtutib⁹ blādia-
 ris: et dextris successib⁹ ac spiritalib⁹ extollaris: nec de-
 flectēs ad sinistrā tramitē vitioꝝ: s; apostolū glā tibi
 ex eis in tua cōfusione conquiras. Nā cui sub specie suc-
 cincte vestis ac nitide cenodoria nō potuit generari: p
 squalida et inculta acyillioze conatur inferri. Quē nō po-
 tuit p honorē deijcere: humilitate supplantat. Qui sciē-
 tie et elocutiōis ornatu nequit extollere: grauitate taci-
 turnitatis elidit. Si ieiunet in psalms: glā vanitatis pul-
 satur. Si illud contēnēde glorie cā contexerit: eodē vi-
 tio electiōis obrunditur. Ne vana glorie cōtagio macu-
 lerur: oratiōes prolapsas sub fratrum vitat celebrare cō-
 spectu: et q eas latēter exerceat: nulliq; habeat cōsiliuz
 facti: non effugit aculeos vanitatis.

Qua comparatione monstratur natura ce-
 nodorie. Capitulum. v.

Ulchre seniores nri naturā morbi hui⁹ in mo-
 dū cepe bolborūq; describūt q vno decorticata
 teguntine: alio rursum inueniuntur induta: tor-
 tiensq; reperiant obiecta: quotiens fuerint expoliata.

Quod cenodoxia nec beneficio solitudinis
extinguatur.

Capitulum.vj.



Q solitudine q̄ cūctorū mortaliū p̄fortia gl̄ie
cā fugiēt: p̄seq̄ n̄ desistit. Quātoq̄ ampli⁹ vi
uerium q̄s vitauerit mūdū: tāto eū acri⁹ in
quit. Aliū q̄ patiētissim⁹ sit opis ac laboris:
aliū q̄ ad obediētū p̄optissim⁹: aliū q̄ humi
litate ceteros p̄poderit: conat̄ extollere. Ali⁹ sciētia: ali⁹
lectiōis: ali⁹ vigiliāz p̄litate tēprat. Nec al⁹ quēq̄ hic
moib⁹ nisi suis nitit̄ virtutib⁹ sauciare: in his offēdicu:
la rēdēs interit⁹: q̄b⁹ vite stipēdia p̄quirunt. Volētib⁹
quippe iter pietatis ac p̄fectiōis incedere: nō alibi in
nici insidiātes: nisi in via qua ambulāt: laqueos decep
tiōis abscondūt: s̄m illaz beati dauid sniam. In via hac
qua ambulabāt abscondērūt laqueū mihi: vt in hac ipsa
scz virtutū via qua gredimur: rēdētes ad brāuiū super
ne vocatiōis: nisi elati successib⁹ corruamus: obliga
tissq̄ pedib⁹ aie n̄se cōcidamus: cenodoxie laqueis cō
pediri. Er̄ita sit vt q̄ a duersarij cōsictu nō potuimus su
perari: nisi triūphi sublimitate vincamur: seu certe q̄b
est et aliud deceptiōis genus: vt excedētes continentie
vel nostre possibilitatis modū perseverātiā nostre cur
sus infirmitate corporis intercedente perdamus.

Quod cenodoxia cū deiecta fuerit: acritus re
surgat ad lucem. Capitulū.vij.



Q̄nia vitia supata marcescūt. r̄deuicta p̄su
gulos dies istimiora reddunt: vt loco vel tē
pore minuunt atq̄ defernēt: seu certe a cōtra
rijs virtutib⁹ diffidētia: vel cauēt̄ facili⁹ vel
virant: hoc nō detectū: acri⁹ resurgit ad lucē:
r̄ cū putat̄ extinctū: sua morte viuaci⁹ p̄ualescit. Cetera
ḡna vitioz eos tātū inuugnare solēt q̄s in certamine
superarint: hoc nō suos victores acri⁹ insectat. Quāto
q̄ fuerit validius elisum: tāto vehemēt⁹ victorie ipsi
ciacide cōgreditur. Et hec est subtilis inimici versutia:
vt militē christi proprijs faciat telis occumbere: quē hō
stilib⁹ armis superare non potuit.

Quod cenodoxia nec eremo nec etate de
ferueat. Capitulum.vij.



Q̄ia interdū vitia sicut dixim⁹ et locoq̄ b̄sifi
cio p̄quiescūt: r̄ mā peccati vel oporunitate
ei⁹ r̄ occasiōe subtracta l̄tescere solent: r̄ mi
nui: hoc nō cū fugiētē deserta penetrat: nec lo
co nouit excludi: ne extrinsec⁹ mā subtracta
marcescere. Nō erū a lūde q̄s virtutū ei⁹ quē impetit suc
cessib⁹ aiat. Quēd̄ et p̄cessu ipis vt p̄fati sum⁹ iterdū
molliuūt atq̄ va nescūt: huic logetitas nisi fuerit indu
sria solerti ac p̄uidēri discretiōe fundata: nō solū non
officit: verūet̄ maiora nouit fomēta cōgerere vanitatis.

Quod cenodoxia periculosoq̄ sit virtuti
bus mixta. Capitulum.ij.



Q̄stremo cetera p̄turbatiōes a d̄ijs sibi virtu
tib⁹ dissidētes: r̄ ex apto tāq̄ die claro bellā
tes: r̄ supant̄ facili⁹ r̄ cauēt̄: hec s̄t virtutib⁹
inserta r̄ aciei p̄mixta velut i nocte ceca dimi
cās: atrocius inopinatos decipit r̄ incautos.

Exemplum regis ezechie queadmodū te
lo cenodoxie deiectus fuerat. Caplm.x.



Ea nāq̄ ezechia regē inde virū loib⁹ cōsum
mate iustit̄ie: r̄ sanctaz scripturarū testimo
nū cōprobatū post innumera virtutū p̄conia: vno
elatiōis telo legimus fuisse deiectū: r̄ q̄ inter
netione centū octogita quinq̄ milia de exerci
tu assy: uosū: ā gelo sub nocte vastāte: vna p̄ce valuit ipe
trare: vanitatis glouatiōe superat. Cui⁹ vt p̄terea vir
tutū tā p̄licā catalogū: quē replicare plonq̄ ē: hoc vni
dicit. Qui post interictū terminū vite mortuūq̄ diē: d̄ni
snia p̄finitū: quindēcim annis vite metas excedere vna
oratiōe p̄meruit. Sole p̄ decē grad⁹ quos ad occasum
rēdēs tā illustrauerat reuertētē: q̄ l̄neas quas abscessit
eius vmbra subsequēs occuparat: suo rursim redita su
gis duplicatū diē: in verso orbi extra fixas nature leges
inaudito miraculo p̄buit: post tantā tanq̄ incredibilia

† 12. 9

† 16.

signa: post tã immania documẽta virtutũ. Quir fuerit
 2. pa
 ral. 16
 Ibdẽ. successib⁹ suis cõfessus: audi scripturã narrantẽ. In dieb⁹
 inquit illis egroravit ezechias vsq; ad mortẽ: et orauit
 dñm ⁊ exaudivit eũ ⁊ dedit ei signũ illõ scz qđ legim⁹ de
 solis datũ eẽ redditũ p̄ flaiã. ppheta in quarto regum
 libro: dñs nō inquit scđm beneficia q̄ acceperat retri buir
 ei: q̄: eleuatum est cor eius: ⁊ facta est cõtra eũ ira: et cõ-
 tra iudã ⁊ hierusalẽ: humiliatusq; ẽ postea: eo q̄ exalta-
 tũ esset cor ei: tã ipse q̄ habitatores hierusalẽ: ⁊ idcir-
 co nō venit sup eos ira dñi in dieb⁹ ezechie. Quã p̄nicio-
 sus q̄ grauis est elatiõis morb⁹? Tante iusticie tãre vir-
 tutes tãra fides atq; deuotio: q̄ naturã ipsam ac totias
 mĩdi leges imitare meruerũt: vna elatione deperẽt:
 ita vt vniuersis virtutib⁹ suis acti nō fuissent: obliuioni
 traditurã dñi cõfessus suscepisset: nisi eam resumptã
 humilitate placasset: de rã excelto meritorũ fastigio
 elatione impellente deciderat: non nisi per eosdem rur-
 sum humilitis grad⁹ ad amissum culmẽ ascēderet. Ali-
 aliud quoq; exemplum similitis ruine percipere.

**Exemplum regis ozie eiusdẽ morbi labe
 superati.**

Capitulum. xj.

Ozias hui⁹ quẽ cõmemorauim⁹ regis attauit
 in oib⁹ quoq; ipse scripture testimonio callan-
 dat: post ingẽria virtutũ suarũ p̄ntia: post
 innumeros triũphos quos deuotiõis ac fidei
 sue merito p̄trant: disce quiter sit vane glo-
 rie elatiõis delect⁹. Et egressum est inquit nomẽ ozie p̄-
 pter quod auxiliaret ei dñs ⁊ corroboraſset illũ. Et cũ ro-
 borat⁹ esset: eleuatiũ est cor ei: in interitũ suũ: ⁊ neglexit
 dñm deũ suũ. Cernis alia: exẽplũ ruine grauissimẽ: ⁊ cõ-
 spicis duos viros tã iustos rãq; p̄fectos triũphis suis atq;
 victorijs fuisse cõfectos. Vnde videtur qđ p̄niciosi rerũ
 secũdarũ solẽat esse successus: ita vt qui nō potuerint
 aduersis frangi: prosperis si incauti fuerint acrius eliz-
 dant: ⁊ qđ in conflictu atq; acie mortis euaserũt discrimi-
 na: trophæis propiis triumphisq; succumbant.

Diuerſa testimõia 2ra cenodoria. L. iij.



Deo ap̄to monet. Nolite fieri inanis glie cu: Gal. 2
 pidi. Et dñs phariseos castigã. Cũ inquit Job. 5.
 vos potestis credere qđ glia abiuicẽ accipitis
 ⁊ gloriã q̄ a solo deo est nō q̄ritis: De his ⁊
 beatus dauid cũ intermaritõe dicit. Cũo: psal.
 niã deus dissipauit ossa eorum qui hominibus placẽt. 52.

**Quibus modis cenodoria monachũ pul-
 set.**

Capitulum. xiiij.



Solet ẽt incipiẽtũ m̄tes ⁊ eozũ qđ min⁹ ad huc
 vel virtute animi vel scia p̄ferũt: aut p̄pter
 sonũ vocis extolere: qđ scz modularũ psal-
 tã: aut qđ sint erefis carnibus vel corpore lau-
 tiores: aut qđ parẽtes diuites aut nobiles hã
 beãt: vel qđ militã honozesq; cõtempserit. Interdũ
 etiã dignitates ⁊ opes que forte nec apprehẽdi qđẽ ali-
 quãdo potuissent: persuadet quẽpiam: per facile fuit
 incertis inflans eũ: ⁊ de his que nũq; possedit: velut qui
 ea cõtempserit gloria vanitatis extollens.

**Quẽadmodum clericatus gradum sugge-
 rat ambiendum.**

Capitulum. xiiij.



Nonũq; vero clericat⁹ gradũ ⁊ desiderũ p̄-
 sbyterij vel diaconatus imittit. Quẽ si vel in-
 uit⁹ fuisset indep̄t⁹: tãra expleturã sanctita-
 te ac rigore depingit: vt ceteris qđ sacerdoti-
 bus p̄bere potuerit sanctitatis exẽpla: deũ
 multos nō solũ cõuersatiõis forma: verũ ẽt doctrina sua
 sermoneq; lucraturũ. facit etiã in solitudine vlt cellula
 cõmoratẽ: diuersorũ domos ac m̄pasteria m̄te atq; ani-
 mo circũire: ⁊ plurimorũ conuersiones sub incantamẽto
 imaginariẽ exhortatiõis acq̄rere. Agitur itaq; infelix
 anima tali vanitate velut p̄fundissimo sopore delusa:
 vt plerũq; huiusmodi cogitationũ illecta dulcedie: ⁊ his
 op̄plera simula cris: ne plentes qđẽ actus vel fratres va-
 leat contẽplari: dũ his qđ cogitationum peruagatione
 vigilans somniant delect. tur inhere quasi veris.

Quamõ cenodoria m̄te inebriet. La. xv.



Mimini cuiusdā senis cū in eremo scythie cō-
moraret. Qui cū ad cellā cuiusdā frīgīa vī-
tatiōis adueniēs ostio appropinquaasset: audis-
setq; eū qd dā obmurmurātē irrisēe: paulu-
lū subsistit: cognoscere volēs qd nā de scriptu-
ris legeret: vlt sicut est moīs opcrās mēditer recēseret.
Cūq; pūssim⁹ explōrator aure diligētē applicita curio-
sū auscultaret. ita eū repperit hūi⁹ spūs īpugnatiōne
pellectū: vt ī ecclesia facere se crederet exhortatorū ple-
bi sermonē. Cūq; subsistēs enex audisset eū finisse tra-
ctatū: z mutato rursū officio celebrare velut diaconū
cathecumis iustāz: tūc demū pulsauit ostiū. Qui egres-
s⁹ occurresq; seni veneratōe solita: itro ducēs eū quā
oliz venerit cogitatorū suay pofeta remordēte pōr: ne
scz diuiti⁹ nā ad ostiū iuriā pualisser. Zocharissēneq; teq;
rūdit mō īqēs venit: qū tu missā cathecūmā celebrabas.

Quod aliter vitia curari nō possint nisi eo-
rū radices z cause fuerint publicate. Ca. xvj.



Hec idcirco iterere huic opusculo necessariū du-
xi vt īpugnatiōnū vt atq; ordie vitioz: q̄b⁹ mīe-
rabilis aīa lacerat: nō solū rōne s; et ecēplis in-
structi: ad diuitiā dos laqōs z multiplicēs decipulas mi-
micat: cauitores cē possim⁹. Ita nāq; idifferēter h̄ ab egypti-
js p̄tib⁹ pferunt ī mediū: vt oīm vitioz certamina
vel illa q̄ partitū vel illa q̄ passuri sunt iuniores relatiōe
sua tāq; q̄ ad huc ea sustineāt: apud eos detegāt atq; de-
nudēt: q̄ exponētib⁹ eis illusiōes oīm passiōnū: q̄cūq; lei-
pōctiū sunt ad seruētū spūs: colluctatiōnū suay arcana
cognoscāt: z ea tāq; ī speculo cōtēplātes: z cōe vitioz q̄
b⁹ pulsāt: remedia doceāt futurōz q̄ certaminūz gres-
sib⁹ aq̄q; supuentiā eruditū: q̄r peccare et occurrere
eis vt p̄higere debent: instruāt. Ut solēt vitissimi medi-
corū nō solū mederi p̄tib⁹ morbīs: verūcūt futuris peri-
tia sagaci occurrere: eoīq; p̄ceptis vt poculis salutari-
b⁹ puenire: ita hī q̄z iustissimi aīay medicī: emerfuras va-
litudines cordis: spiritali collatiōe velut quā celesti anti-
doto p̄cedat: iunioz mētib⁹ nō partitū adolefēt: ape-
riētēs eis z cās īmūctiū passiōnū z remedia sanitatiū.

Quod monachus debet vitare mulieres
te episcopos.

Capitulum. xvij.



Quapropter hec est antiq̄tus patrū pmanens
nūc vltq; īnta (quā pferre line meā cōfūsiōne
nō potero: q̄ nec germanam vitare potui: nec
epī eu adere manus) oimodis monachū fuz-
gere dberē mulieres: z epōs. Ne vter em̄ sunt
ei quē semel sue familiaritati deuinerit: vel quieti cel-
lule vltēri⁹ operā dare: vel diuine theozie per sanctarū
rerum intuitum: purissimis oculis inherere.

Remedia quibus cenodoria vitare pos-
simus.

Capitulum. xvij.



Deozq; athleta xpi qui verū ac spiritalē ago-
nē legitime certare desiderat: hanc multifo-
rū variāq; bestā oimodis superare festinet.
Quā nobis ex oī parte velut multiplicem ne-
quitā occurrēt: tali remedio poterim⁹ eua-
dere: vt cogitantes illud dāuiticū eloquium. Dñs disti-
pauit ossa eozū qui hoībus placēt. p̄mitus nihil pro-
pofito vanitatis z inanis glorie capessēde gratia nos-
metipōs facere p̄mittamus. Deinde ea q̄ bono initio se-
cerimus obseruatōe simili custodire nitamur ne oēs la-
borū nostrōzū fructus post irrepēs cenodorie moribus
euaquet. Quicqd etiā ī cōuersatiōe fratrū munime cōis-
vius recipit vel exercet: oī studio vt iactātie deditū des-
clinem⁹: z ea q̄ nos possunt inter ceteros notabiles red-
dere ac velut solis faciētib⁹ laus apud hoīes sit cōq̄re-
da vitemus. his em̄ vt maxie ī iudicis cenodorie: letale
cōtagiū nobis inherere mōstrabit. Quod facillie poteris-
mus effugere: si cōsiderem⁹ nō solū fructū laborū nōzū
nos penitus missuros q̄scēs cenodorie p̄posito fecerit-
mus: s; et reos magni criminis factos: eterna supplicia
velut sacrilegos soluturos: vt pote q̄ ad iuriā dei opus
q̄d eies obtēru nos oportuit agere: hoīm ḡmā malum⁹
exercere: ab eo qui occultozū est cōscius hoīnes deo: z
gloriam mundi glorie domini pretulisse conuicti.

ExPLICIT DE SPIRITU CENODORIE LIBER VNDECIMUS.

¶ Annotatio capitulorum ¶

Cincipit annotatio capitulorum libri duodecimi de spiritu superbie.

- Ca. j. proemiale.
 ii Quod superbie duo sint genera.
 iii Quod superbia omnes pariter virtutes auferat.
 iiii Quod ob superbiam lucifer ille de archangelo factus est diabolus.
 v Quod fomites vitiosorum omnium de superbia pulsent.
 vi Quod superbie vitium sit in ordine connectionis extremum: tempore tamen et origine primum sit.
 vii Quod tantum sit malum superbie ut ipsum deum aduersarium habere mereatur.
 viii Quod admodum dens superbia diaboli virtute humilitatis extinxerit: et diuersa super hoc testimonia.
 ix Quod admodum nos quibus superbia superare possumus.
 x Quod nemo possit perfectionem virtutum vel primam beatitudinem suis tantum viribus obtinere.
 xi Exemplum latronis sive dauid vel vocatiōis nostre ad dei gratiam demonstrandam.
 xii Quod nullus sit labor qui possit reprimisse beatitudini comparari.
 xiii Traditio seniorum de consequenda puritate.
 xiiii Quod adiutorium dei laborantibus tribuatur.
 xv A quibus perfectionis viam discere debeamus.
 xvi Non posse nos sine misericordia et inspiratiōe dei ad ipsum laborem obtinende perfectionis accedere.
 xvii Testimonia diuersa quibus euidenter ostenditur nihil posse nos quod ad salutem nostram pertinet sine adiutorio dei perficere.
 xviii Quod non solum in naturali conditione sed etiam in quotidiana dispensatione dei gratia munitur.
 xix Quod hec fides ab antiquis patribus sit tradita de gratia dei.
 xx De eo qui propter blasphemiam traditus est inimicissimo spiritui.
 xxi Exemplum Joab regis iude quo ostenditur quod propter superbiam meruerit.

¶ Liber. xii. de spiritu superbie. ¶

- xxii Omnem animam superbam subditi spiritalibus nequitis illudendam.
 xxiii Quod perfectio attingi nisi humilitatis virtute non possit.
 xxiiii Quos spiritalis superbia pulset a sensibus carnalis.
 xxv Descriptio carnalis superbie: vel que mala in monachi mente parturiat.
 xxvi Quod male fundatus quis ad deteriozem statum quotidie prolatur.
 xxvii Expositio vitiorum quae per motum superbie generantur.
 xxviii De fratris cuiusdam superbia.
 xxix Iudicia quibus superbia carnalis: anime iesse cognoscatur.
 xxx Tepe factus quis per superbiam alijs quoque preesse desideret.
 xxxi Quomodo superbijs vincere: vel ad perfectiones peruenire possimus.
 xxxii Quomodo depopulatrix omni virtutum superbia per veram humilitatem possit extingui.
 xxxiii Remedia aduersus morbum superbie.

¶ Explicit annotatio capitulorum.

Cincipit liber. xii. de spiritu superbie. Cap. j.

Quia quod et extremum aduersus spiritum superbie nobis certamen est. Qui moribus huius vitium sit in consuetudine vitiosorum: atque in ordine ponatur extremus: origine tamen et tempore primum est. Seuissima et superioribus cunctis immunitior bestia: perfectos maxime temptat: et propemodum iam positiones in consummatione virtutum: motu vitioze deprecens.

Quod superbie duo sint genera. Cap. ii.

Cuius duo sunt genera. Unum hoc quod dicitur spirituales viros summosque pullari: aliud quod etiam sapientes carnalesque complectitur. Et licet utriusque superbie genus tam in deo quam in homines nominatim in se latet: tamen illud primum specialiter refertur ad deum: secundum ad homines proprie pertinet. Cuius originem ac remedia in posterioribus libris

huius donāte deo iāstū possum? exequemur. Sic de illo priore q̄ prefati sumus perfectos precipue cēptari ppositum nobis est pauca disserere.

Quod superbia oēs pariter virtutes auferat.

Capitulum. iij.

N

ullū est igit vitiiū aliud q̄ ita oēs virtutes exhauiat: cūctaq; iustitia z sanctitate hoīez ex poliet ac dnu det vt supbie malū: tā q̄ hālis q̄ dā ac pestifer morb? si vnū mēbroz partē ve ei? dūbitare p̄tē? s; soli dū corp? lerali corū pit eritio: z ixtūtū tā fastigio collocatos grauissima ruina dēicere ac trunctare conat. Oē nāq; vitiiū suis ē terminato z sine potētū: z h; p̄risset als q; p̄tutes: p̄tra vnā tñ p̄ncipali rēdit: eāq; sp̄aliter oppūmit ipugnat. Et vt h; ip̄z qd̄ dicim? clarū? possit itelligi: galtrimargia. i. ap̄petitū vēritis: seu p̄cupiscētia: gule: tēperātie rigore corū pit: castitatē libido p̄taminat: ita patiētā vastat: vt nō nūq; vni q̄s: dedit? vitio: alij s; p̄tūtib? h; penit? desituaat s; illa tñ virtute trācata q̄ e diuerso emulo sibi vitio re pugnāte succūbit: reliq; s possit vt ex pte retinere: h; hō cū ifelicē possederit mētē: vt qdā sensissim? tyrān? sublimis sima capita arce p̄tūtib? vniuersā fūdīt? ciuitatē diruit atq; subuertit. Excelsa quōdā scititat; menia: vitioz solo coequā s atq; p̄misscē: nullā deiceps imaginē libertat; ate sibi subdite superesse cōcedit. Quātoq; ceperit ditio rētātō grauiori sui iustis iugo subditū vniuersis virtutū facultatibus crydelissima depredatione nudabit.

Quod ob superbiam lucifer ille de archangelo factus est diabolus.

Capitulum. iij.

E

vt grauissime tyrāni dis ei? potētā agnoscam? angelū illū q̄ p̄ nimietate splēdoris ac beccous sui lucifer nūcupat? Emullo alio q̄ h; vitio deiectū celit? iucim? z ex illa beata sublimitate angeloz telo supbie vulneratū: ad iferna suiisse collapsūz. Si igitur tāta p̄tute tāte potētie p̄rogatiua decoratū vna elatio cordis potnit de celestib? ad terrena dūoluerē: q̄ nos ob hūātia carnis fragilitate

late circū datos caucere oporteat: ip̄i? ruine magnitudo demonstrat. Quemadmodū vero hui? morbi vn? perniciosissimū deuitemus: instrui poterim?: si ruine ip̄i? causas atq; originē p̄sequamur. Nūq; est curati lāguoz nec remedia poterūt malis valitudinib? exhiberi: nisi p̄ iā fūide sagaci originē earū inestigētur z caufe. hic nāq; idatus diuina claritate: z iter ceteras supnas virtutes conditoris largitate p̄fulgens: plēndoz sapientie z virtutum pulchritudinē qua ornabatur gratia creaturismature sue potētia nō munificētie illi? beneficio se credidit obtinere? Et ob hoc clar? tāq; q̄ ad perseuerātiā puritatis hui? diuino nō egeret auxilio deo se similitudicauit: vt pote q̄ nullius idigeret quēadmodū deus liberi facultate cōfusus: per illā credēs affluenter oīa sibimet suppeditari: que ad cōsummatōē virtutū: vt perennitatē summe beatitudinis pertinerent. hec ei sola cogitatio facta prima ruina est. Ob quam desertus a deo quo se credidit nō egeret: instabili repente z mutabund? effect?: z ifirmitatē pprie nature p̄sensit: z beatitudinē qua dei munere fruebatur amisit. Et qz dilexit verba p̄cipitationis quibus dixerat. In celis conscendā: z ligūā. Ets. doloz q̄ vel de se dixerat. Ero similis altissimo: vel de i. adaz z eua. Eritis sicut dū. Propterea de? destruet illū. Bēti. s. i finem: euellet eū z emigrabit de tabernaculo suo: rā p̄. s. i. die. ei? de terra viuētūz. Tunc ruina ei? vidētes iustitimb? r? super eū ridebunt dicentes (qd̄ etiā sine fine ad hos qui se sine p̄ctiōe auxilioz dei summū bonū p̄ficere posse cōfidūt: iustissime dirigitur). Ecce homo Ibidē, qui non posuit deum adiutorem suum: sed sperauit in multitudiue diuitiarū suarū: z p̄ualuit i vanitate sua.

Quod semites victioz omnino: de superbia pallulent.

Capitulum. m. v.

E

est p̄me ruine causa: z origo p̄ncipalis morbi. Qui rursūz p̄ illū q̄ fuerat a se delect? i p̄thoplasitū serpens: ifirmitates omniū vitioz z materias germinant. dū em gētiā deitatis: arbitriū libertate z idūitria sua credidit se posse conquirere: cēt illam perdidit: quam ad p̄ptus fuerat gratia cōdicous.

Quod superbie vitium sit in ordine collationis extremū: tempore tamen et origine primum sit. Capitulum. vi.

Taq̄ exēplis ac testimonijs scripturarū mani festissime cōprobat: supbie labē cū posterior sit i ordine cōsuetudinis: origine tñ anteriorē eō: om̄ q̄ p̄torz et criminā eē p̄cipiū: nec sicut cerera vitia solummodo cōtrariā sibi virtutē: id ē hu militatē tñ extinguerē veritā cūctarū simul iterēpti cē eē virtutū: nec medio cres tñ pariuosq̄ tēptare: s; ma rime fortitudinis culmine cōsistentes. Ita em̄ de h̄piri tu p̄pheta cōmemorat. Et ecce ei⁹ electe. Ideoq̄ beat⁹ dāuid lz tāta circūspectōe: cordis sui custodiret arcana vt ad eū quē secreta p̄sciētie sue n̄ latebāt audēter pela mare. Dñe nō est exaltatū cor: meū: neq; elati sūt oculi mei: neq; ābulauī i magis neq; i mirabilib⁹ sup̄ me nisi hūit̄ scētēbā. Et iterū. Nō habitabit i medio dom⁹ mee faciēs supbia. Scies tñ q̄ difficultis sit p̄fectio ista custo dia: nō de sna tñ p̄sumit id̄nistris: s; oīas dñi p̄lorat au riliū vt hui⁹ inimici telū possit isauciat⁹ euadere: dices. Nō ventat mihi pēs supbie: panēs ac metuēs ne i illis i cidat qd̄ dñi desupbis. De⁹ supbis aduersat. Et iterū. Inimicus est apud deū omnis qui exaltat cor suum.

ps. 130
ps. 100
ps. 35
Jacob

Quod tātū sit malum superbie vt ipsam deus aduersarium habere mereatur. Ca. vii.

Antū est malū supbie: vt nō angelū nō alias virtutes sibi cōtrarias: s; ipsuz deum aduer sarium habere mereatur. Notandum siquidē est: q̄ nequa q̄ dixerit super his qui ceteris sunt vitijs inuoluti q̄ habeāt sibi deū resistētē: id est gastrimargis: fornicaris iracūdis seu phlarygis aduersatur: sed solis superbis. Illa namq; vitia vel i vnumquemq; delinquentium tantummodo re torquentur: vel i suos participes: id est talios homines vidētur admitti: hec vero proprie pertingit ad deum: v̄dicirō tam specialiter digna est habere contrariuz.

Quēadmodum deus superbiam diaboli virtute humilitatis extirperit: et diuersa super hoc testimonia. Capitulum. viii.

Deo vniuersitatis creator: et medicus de⁹ cau sam p̄ncipiūq; morborū superbiā esse: cognos cēs: cōtrarijs sanare cōtraria procurauit: vt ea scz que p̄ superbiā conuerz per humilita tē resurgerēt. Ille nāq; dicit. In celū cōscēdam. hic dicit. humiliata est in terra aīa mea. Ille dicit. Et ergo similis altissimo. hic cū esset i forma dei exi nauit i semetipsum formā serui accipēs: hūiliauzq; se fact⁹ obedies vsq; ad mortē. Ille dicit. Sup̄ ab̄bo dei exaltabo solū meū. Ille dicit. Misceat i me q̄ mistis suis et humiliā corde. Ille dicit. Nescio dñz et israel nō dimittitā. Ille dicit. Si dixerō qz nō noui eā: ero similis vobis mēdar: s; noui eū et mādāta ei⁹ seruo. Ille dicit. Measūt flumina: et ego feci ea. Ille dicit. Nō possuz ego a meipso facere q̄cūq; s; p̄ meus i me manēs ipse facit opa. Ille dicit. Mea sunt oīs regna mūdī et gloria eozum: et cui vo luerō do eā. Ille cū diues esset pauper effect⁹ est: vt ei⁹ inopia nos diuites redderemur. Ille dicit. Sicut colli gūt oua q̄ derelicta sunt: sic vniuersam terrā ego cōgre gaur: et nō fuit q̄ moueret pēns. et apperiret os et ganniret. Ille dicit. Similis fact⁹ sum pellicano solitario: vi gilani et fact⁹ sum sicut passer solitarius i tecto. Ille dicit. Exicauī vestigio pedū meozū oēs riuos aggerū. hic dicit. Nūquid nō possum rogare patrē meum: et exhibebit mihi in modo plus q̄ duodecim milia legiōes angelozum. Si p̄cipalis ruīne causam et salutis nostre fundamētā p̄serim⁹: ā q̄ et qualiter vel ista tacta sint: vel illa emer serint quemadmodū deuitare tam atrocē mortem sup bie debeam⁹: vel illi⁹ ruina vel hui⁹ doceamur exēplo.

Esa. 14.
phil.
Esa. 14.
Matt. 11.
Ezo. 1.
Job. 6.
Job. 14.
2. cor. 8.
Esa. 10.
ps. 101.
Esa. 37.
Matt. 26.

Quēadmodum nos quoq; superbiā su perare possimus. Capitulum. ix.

Taq̄ hūc neq̄ssimi spirit⁹ laq̄ū taliter poterim⁹ euadere si i singulis q̄b⁹ fenserim⁹ nos virtutē

✠ Liber duodecimus. ✠

1. Cor. 17. bus pfectis illud apostolicū dixerim. Ad ego s; gra. bl. mecu: z gra dei sum id qd sum: z dei esse q opatur in nobis: z velle pficere p bona volūta te: dicere et ipso auctore salutis nre, Qui manet i me: z ego in eo: sic fert fructū multū: q; sine me nihil potestis facere. Et nisi dñs edificauerit domū: inuanū laborauerit q; edificant eā. Nisi dñs inacufo dierit ciuitate: frustra vigilat q; custo dicit eam. Et vanum est vobis ante lucem surgere: Quia nō est volentis neq; currentis: sed miserentis dei.

Quod nemo possit pfectionē vcutū v; pmis-
sas beatitudinē suis tm virib; obtinere. Cap. x.



Null; nāq; q̄sua volētis z currētis tā idonea pot; volūtas eē vt cursus: vt carne spiritui repugnāte circūdat; valeat tm pfectib; p̄misiū z palinā itegritatis ac puritatis arrigere nisi fuerit diuina miseratōe p̄tect; vt ad illud qd magnopere vult z quo currit: puenire mereat.

iacobi 1. Qd enim datā bonū z omne donū pfectū desursum est: descendēs a patre lūminū. Quid em̄ habes qd nō accipi sit. Quod si accepisti: qd gloriaris quasi nō acceperis.

1. Cor. 4. **T**emplū latronis siue danid vel vocatiōis
nostre ad dei grātiā demōstrādā. Cap. xi.



Si em̄ vel illū latronē ob vnā p̄fessionē itrodu-
ctū in paradīsum recordemur: itelligim; eū nō cur; sui merito tm̄ b̄titudinē p̄fectū: s; dono dei miserētis ideptū. Vel si reminiscamur danid regis duo tā grauiā tāq; inania crimina vno pentūdinis sermone delata: nec h; videm; a d; indulgētā tāti criminib; obrinēdā laboris eq̄parasse merita: s; dei gr̄as sup̄būdāsse: q; vere p̄tūdinis occasiōe accepta: tāra p̄ctōz materia sub vni; verbi plena

Eph. 2. cōfessōe cōsumpsit. Principiū q; discutiētes vocatiōis
Ro. 9. ac salutis hūane: q; nō ex nobis nec ex opib; nris: s; a p̄lm; dei sum; dono gr̄aq; saluati: siq; do poterimus aduertere quēa dmo dū p̄fectiōis summa nō volētis neq; currētis: s; miserētis est dei q; neq; labor; vel cur; h̄i merito cōpētate: vitioz nos facit eē victores: nec eq̄parā

✠ De spiritu superbie. ✠

te nre volūtatis idustria: tā arduū itegritat; culmē sub-
iugata q̄ yimur carne p̄cedere. Nulla siq; dē corpis hu-
m; afflictio nullaq; cordis p̄trito ad capassēdā verā illā
iterioris hois castitate p̄t eē p̄digna: vt tātā puritatis
virtutē angelis solis igenitā celiq; verna cūlā: nudo hūa-
no labore: i. sine adiutorio valeat obtinere: q; toti; bor-
nitatis effect; ab illi; p̄hūit gr̄a: q; tātā perēnitatē bea-
titudinis z immēsitatē gl̄ie: rigue volūtati b̄icūq; ac
paruo cursui nostro: multiplicata largitate donauit.

Quod null; sit labor q possit repromisse bea-
titudinē comparari. Capitulum. xii.

Omnis enim lōgenitas vite p̄sentis: est ad illā fu-
ture gl̄ie perēnitatē res p̄ceteris: euanescent; z do-
lores cuncti contemplatione illius immēse bea-
titudinis effugantur: atq; vt fumus qd nihil extenuati
liquecant et nūq; vt fauilla comparant.

Traditio seniorum de consequēda puri-
tate. Capitulum. xiii.

Quia propter iā tps est: vt ipis qb; tradūt h̄bis
patrū sniaz p̄fetam. eoz scz q; viā p̄fectiōis z
gl̄ita tē ei; nō verboz iactātia depinxerūt: s; p̄-
pot; re z ope ac virtute spūs possidētes: experimētis cā-
pp̄ijs z exēplis certissimis tradiderūt. Quātū itaq; si pos-
se ad pur; quēpiā carnalib; vitijs emūdari: nisi vniuersū
sū laborē suū atq; conatū ad tāte p̄fectionis finē itelle-
xerit nō posse sufficere: nec eā nisi miseratōe dei z ad iu-
tōu cōphēdi: nō tā tradētis istōne q; affectu atq; virtu-
te z experimētis p̄p̄ijs erudit; agnoscat. Ad capessēdā
nāq; tā magnificā tanq; p̄cella puritatis et itegritatis
p̄mia: q̄tu sū bet ieiunioz; vigiliāz; lectiōis z solitudinis
ac remotiōis labor; fuerit ip̄clus: cōdign; eē nō poterit q;
h̄idustrie sue merito vel laboris obtineat. Nūq; em̄ di-
uinū mun; labor; p̄p̄i; humanave compensat: indus-
tria: nisi desideranti diuina fuerit miseratōe cōcessūz.

Quod adiutorium dei laborantibus tri-
buatur. Capitulum. xiiii.

DEc hoc dico vt hūanos conat⁹ euacuās ab idu-
stria z laboris iētūōe quōq⁹ reuocare cōfēdas.
S3 plane p̄stātissimi nō mea s3 senioz s̄nia def-
nio: p̄fectionē q̄dē sine his oīno capi nō posse: hīa s̄t so-
lis sine gr̄a dei posse eā a nemine cōsummari. Ut em̄ di-
cim⁹ conat⁹ hūanos app̄hēdere eā p̄ seip̄os sine adiu-
torio dei nō posse: ita p̄nūciam⁹ laboris tūm ac defu-
dātib⁹ mīam dei gr̄amq⁹ pferrī: z vt verbis aplī loq̄r: vo-
lētib⁹ z currētib⁹ īp̄tiri: s3 illud qd̄ ēt ī psalmo octogess-
mōctauo ex p̄sona dei cātā. posui adiutoriuū t̄ potēte: z
z exaltāui electū de plebe mea. Dicim⁹ em̄ s3 saluatoris
s̄ntiaz dari qd̄ potētib⁹: z ap̄iri p̄stātib⁹: z a q̄rētib⁹ iue-
niri: s3 p̄titionē z īq̄titionē z pulsationē n̄faz nō eā p̄di-
gnā: nisi mīa dei id qd̄ petim⁹ dederit: vt̄ aperuerit qd̄
pulsam⁹: vt̄ illū qd̄ q̄rim⁹ fecerit iueniri. p̄resto ē nāq⁹ oc-
casiōe sibi s̄mūd a nob̄ bōe volūtāt̄ oblata: ad h̄ otacō
ferēda. Ampli⁹ em̄ ille q̄ nos: p̄fectionē salūtēq⁹ n̄faz de-
siderat z expectat. Et it̄m̄ br̄sdauīd p̄cētū sui opis ac
laboris p̄p̄a t̄m̄ industria nō posse nouerat obtieri: vt̄ a
dño p̄mereri directionē suoz opoz iterata p̄ce d̄p̄ocessit
dicēs. Et opa manūū n̄faz dirige sup̄ nos z op⁹ manūū

Mat. 7

Ps. 89

z n̄faz dirige. Et rurū. Cōfirma h̄ de⁹ qd̄ opat⁹ est nob̄,
Quibus perfectionis vias discere debeamus.

Capitulum. xij.

Ideoq⁹ si ad verā p̄sumptionē virtutū volim⁹
effectū z ope puenire: illis debem⁹ acquiescere ma-
gistris ac ductib⁹: q̄ hāc nō vaniloq̄ disputatiōe
somniares: s3 re atq⁹ exp̄mētis app̄hēdētes: nos quoc⁹
docere atq⁹ ad eā dirigere s̄līr p̄nt: z viā quē ad modū p̄-
ueniam⁹ qd̄ eā: certissimo tramite demonstrare: quic⁹ ad
hāc fidē se poti⁹ puenisse q̄s labor merito testabāt. Qui
b⁹ et hoc p̄cipiū sui cordis acq̄lita puritas cōserebat
vt̄ magis magisq⁹ se dep̄tū peccatis agnoscerent. Tā-
ta nāq⁹ ī eis delictoz cōpūctio p̄ dies singulos augebat
quātra puritas animi p̄fecisset. Trahebātq⁹ iugiter in i-
mo corde susp̄ritia: eo qd̄ semetip̄os sentirent neq⁹ p̄ mul-
to delictoz neuos ac maculas deuiter: q̄ eis per multi-
plices cogitationū mīntias īgerebāt. Et idcirco future

rite stipēdia n̄ operū sperare se merito: s3 mīa dñi p̄cia
habāt: nihil sibi de tāta circūsp̄citiōe cordis alioz cō-
paratiōe donātes: quippe q̄ hanc ip̄az nō s̄ue industrie
s3 diuine gratie ascribēbāt: nec blādiētes sibi de inferior
ac repediōz negligētia: s3 p̄p̄latiōe poti⁹ illoz quos ve-
re peccato carere: atq⁹ in regno celoꝝ ī ēterna beatitu-
ne p̄frui nouerāt humilitatē p̄petuā cōquirebant: atq⁹
ita p̄sideratiōe hac z elatiōis ruinā p̄pariter declina bāt:
z quo tēderēt vel qd̄ dolerēt semper inueniebāt inrelli-
gentes semetip̄os ad illam puritatē cordis quā cupiūt
obstinate carnis sarcina peruenire non posse.

**Non posse nos sine misericordia z inspira-
tione dei ad ipsum laborem obtinende perfe-
ctionis accedere.**

Capitulum. xvi.

Non s̄m̄ traditiōes z institutiōes eoz sic ad eā
festinare debem⁹ ieiunij: vigiliis: orationib⁹:
contritiōi cordis z corpis operā dātes: ne hec
oīa morbo hoc infāte euacuē⁹. Non solum
nāq⁹ ip̄am p̄fectionē oportet credere n̄fa in-
dustria nos vel labore n̄fo possidere nō posse: s3 ne hec
ip̄a qd̄ ē illius exercem⁹ obtentu: id est laboris conas-
tusq⁹ nostros ac studia: sine diuine p̄ctiōis auxilio in-
sp̄rationisq⁹ ei⁹ z castigatiōis atq⁹ exhortationis gr̄a
posse p̄ficere: quā sc̄s cordibus nostris: vel p̄ aliū soler
vel per semetip̄sum nos visitans clementer infundere.

**Testimonia diuersa qb⁹ euidenter ostēdit:
nihil posse nos qd̄ ad salutē nostrā pertinet
sine adiutorio dei p̄ficere.**

Ca. xvij.

Dostremo instruit auctor salutis n̄re: qd̄ nos
oporteat in singulis q̄busq⁹ q̄ gerim⁹: nō mō-
sentire s3 et p̄t̄eri. Nō possum ego inq̄t a me: Joan.
ip̄so facere q̄c̄q⁹: pater aut̄ ī me manēs ip̄e fac: 14.
cit opa. Ille ex p̄sona hoīs assumpti vt̄ nihil a
semetip̄o posse se facere: z nos cinis z terra in his q̄ ad
n̄faz salutē p̄mēt: arbutramur nos adiutorio dñi n̄ ege-
re. Dissicam⁹ itaq⁹ z nos p̄ singula: n̄fam s̄m̄l̄ īfirmitatē

ps. 117 et illi adiutoria sentientes & tidie pclamare cū sanctis,
ps. 93. Impulsus stat⁹ suz vt cadere: & dñs suscepit me. Forti-
tudo mea & laudatio mea dñs: & fact⁹ ē mihi saluti. Et
nisi qd dñs adiunxit me: paulomin⁹ habitauerat i infer-
na mea. Si dicebat mot⁹ pes me⁹: inia tua dñe adiuua-
bat me. Sedm̄ multitudinē dolor meoz i corde meo: &
solatidēs tue letificauerūt aiaz meā. Vidētes ēt cor nrm̄

ps. 17. i timore dñi & paciētia roborari dicam⁹. Et fact⁹ est dñs
Ibidē. firmamētū meū: & eduxit me i latitudine. Sciētia qz p-
fectu operū itelligētes nobis angert: dicam⁹. Qm̄ tu il-
luminas lucernā meā dñe: & me⁹ illumia tenebras meas
Qm̄ i te eripiar a tēptatidē: & i deo meo trāsgrediar mu-
rū. Deim̄ sentientes ēt nosmetipfos fortitudine tolerāte
cōfūsse & i semita virtutū facilius ac sine labore dirigi:

Ibidē. dicam⁹. De⁹ q ptingis me virtute: & posuisti immacula-
tā viā meā. Qui pfacis pedes meos tāqz cerui: & sup excel-
sa sta tuūs me. Qui doces man⁹ meas ad. p̄liū. Cōsecuti
ēt discretione p qz roborati passim⁹ aduersarios nros

Ibidē. elidere: pclamem⁹ ad deū. Disciplina tua coherxit me
i fine: & disciplina tua ipa me docebit. Dilatasti gressus
meos sub: me: & nō sunt infirmata vestigia mea. Et qz
taliter sum roborat⁹ scia: tua atqz virtute: inferā cōfide-
rer ea q sequant⁹: & dicā. Perlequar inimicos meos: & cō-
phēdā illos: & nō puertar donec deficiāt. Cōterā illos nec
poterūt stare cadēt sub: pedes meos. Rursuz i firmi-
tatis nfe memores: nec posse nos tā acerbos vitioz hostes
fragili carne circūda: nos sine illi⁹ adiutorio supare dica-

ps. 43. m̄. In te inimicos nros vētilabim⁹: comu: & in noie tuo
spernem⁹: iurgētes i nobis. Nō em̄ i arcu meo sperabo
& gladi⁹ me⁹ n saluabit me. Saluasti em̄ nos de affligē-
tib⁹ nos: & odietes nos p̄didisti. Sz ēt p̄cūristi me viri-
te ad bellū: & sup̄latasti oēs infurgētes i me sub: me.

ps. 17. Et inimicos meos dedisti mihi deo sum & odientes me
dispēdisti. Sz nec armis nris posse nos vincere cogitā-
tes: dicam⁹. Apphēde arma & scuti⁹ & erurge i adiutorū
mihi. Effūde framēas: & pclude aduersus eos q psequūt
me: & dic aie mee salu⁹ tua ego sum. Et posuisti vt arcū
ereū brachia mea: & dedisti mihi p̄tectionē salut⁹: & ierz
dextera tua suscepit me. Quia nec patres nri i gladio

ps. 34. suo possederūt terrā: & brachiū eoz n saluauit eos: sz de-
xera tua & brachiū tuū & illuminatio vult⁹ tui qm̄ p̄pla-
cūisti i eis postremo vniuersa bñficia ei⁹ cū ḡfay actiōe
mēte sollicita plustrātes: sup his oib⁹ q vt pugnauim⁹:
vt illuminatidēz scie vt disciplinā discretidēs ab eo cōse-
cuti sum⁹: vt q suis armis instruxit: & virtutis sin-
gulo p̄muniat: vt qb inimicōz nfoz nobis p̄buit dor-
suz: & tribuit virtutē omnium ei⁹ vt puluere añ facie:
vēt: i timo cord⁹ affectu clamem⁹ ad eū. Diligā te dñe
vir⁹ mea: dñs firmamētū meā & fūgiū meū & liberator
me⁹. Deus me⁹ adiutor me⁹: & sperabo in eū. Prolecor
meus & cornu salutis mee: & susceptor meus. Laudās
inuocabo dominū: & ab inimicis meis saluus ero.

ps. 17. Quod non solum i naturali conditione:
sed etia in quotidiana dispēfatione dei gra-
tia muniamur. Capitulum. xviii.

Non solū p his ei ḡfas referētes q vel rationa-
biles nos cōdidit: vel liberi arbitriū p̄tate do-
nauit: vel baptisimi largit⁹ est ḡfay: vt sciētā le-
gis adiutoriuqz cōcessit: sz ēt p his q erga nos quotidiana
et⁹ puidētia p̄ferunt qb sez ab aduersarioz nos infi-
dūs liberat: qb cooperat nob⁹ vt carn⁹ vitia supare pos-
sim⁹ qd a piculis nos ēt ignorātes p̄tegit: qd a lapsū pec-
cati cōmunit: q adiuuat nos & illuminat vt ipm̄ adiu-
torū nry qd nō aliud qdā interpretari volūt qz legē itel-
ligēz agnosceat valeam⁹: q p negligētis dūctisqz nris:
ei⁹ inspiratiōe latēter cōpungimur: qd dignatiōe ei⁹ vi-
sitati saluberrime castigamur: qd ab eo nōnūqz ēt inuiti
trahimur ad salutē. Postremo qz ip̄suz i berū arbitriūz
nrm̄ qd p̄cūiū⁹ ferē ad vitia: ad meliorē dirigit frugē: &
ad virtutū viā instigatiōis sue visitatione contorquet.

Quod hec fides ab antiquis patribus sit
tradita de gratia dei. Capitulum. xix.

Ecē pprie erga deū humilitas iū cōtūq̄ssimo-
rū p̄m̄ sincera fides: q penes s̄fcessōtes eoz i
temerata nūcūsqz perdurat. Cui fidei virtutes
ap̄stolice q sepe numero p eos manifestate sūt: nō solū:

suo possederūt terrā: & brachiū eoz n saluauit eos: sz de-
xera tua & brachiū tuū & illuminatio vult⁹ tui qm̄ p̄pla-
cūisti i eis postremo vniuersa bñficia ei⁹ cū ḡfay actiōe
mēte sollicita plustrātes: sup his oib⁹ q vt pugnauim⁹:
vt illuminatidēz scie vt disciplinā discretidēs ab eo cōse-
cuti sum⁹: vt q suis armis instruxit: & virtutis sin-
gulo p̄muniat: vt qb inimicōz nfoz nobis p̄buit dor-
suz: & tribuit virtutē omnium ei⁹ vt puluere añ facie:
vēt: i timo cord⁹ affectu clamem⁹ ad eū. Diligā te dñe
vir⁹ mea: dñs firmamētū meā & fūgiū meū & liberator
me⁹. Deus me⁹ adiutor me⁹: & sperabo in eū. Prolecor
meus & cornu salutis mee: & susceptor meus. Laudās
inuocabo dominū: & ab inimicis meis saluus ero.

Quod non solum i naturali conditione:
sed etia in quotidiana dispēfatione dei gra-
tia muniamur. Capitulum. xviii.

Non solū p his ei ḡfas referētes q vel rationa-
biles nos cōdidit: vel liberi arbitriū p̄tate do-
nauit: vel baptisimi largit⁹ est ḡfay: vt sciētā le-
gis adiutoriuqz cōcessit: sz ēt p his q erga nos quotidiana
et⁹ puidētia p̄ferunt qb sez ab aduersarioz nos infi-
dūs liberat: qb cooperat nob⁹ vt carn⁹ vitia supare pos-
sim⁹ qd a piculis nos ēt ignorātes p̄tegit: qd a lapsū pec-
cati cōmunit: q adiuuat nos & illuminat vt ipm̄ adiu-
torū nry qd nō aliud qdā interpretari volūt qz legē itel-
ligēz agnosceat valeam⁹: q p negligētis dūctisqz nris:
ei⁹ inspiratiōe latēter cōpungimur: qd dignatiōe ei⁹ vi-
sitati saluberrime castigamur: qd ab eo nōnūqz ēt inuiti
trahimur ad salutē. Postremo qz ip̄suz i berū arbitriūz
nrm̄ qd p̄cūiū⁹ ferē ad vitia: ad meliorē dirigit frugē: &
ad virtutū viā instigatiōis sue visitatione contorquet.

Quod hec fides ab antiquis patribus sit
tradita de gratia dei. Capitulum. xix.

Ecē pprie erga deū humilitas iū cōtūq̄ssimo-
rū p̄m̄ sincera fides: q penes s̄fcessōtes eoz i
temerata nūcūsqz perdurat. Cui fidei virtutes
ap̄stolice q sepe numero p eos manifestate sūt: nō solū:

✠ Liber duodecimus. ✠

apud nos; et apud infideles et incredulos: indubitata
testimoniū reddūt. Qui simplicē piscatorū fidē in corde
simplici retinēs: sicut cā syllogismus dialectico et tulliana
facilita spū peccere mūdano: sicut expimēto vite sincere:
actus purissimo: correctioe q̄s vitiōū et (vt veri dixeris)
in ipa perfectiois inesse natura oculatis idicis dep̄hēdes
rūt: sine q̄ nec pietas i deū: nec purgatio vitiōū nec emē
datio morū: nec virtutū p̄suminatio poterit apprehēdi.

**De eo qui ppter blasphemiam traditus est
immundissimo spiritui. Capitulum. xi.**



Qui quēdā de fīm numero quēvītā minime
scisse si q̄ post h̄ ordinis mei gradu se pas-
sus ē p̄granari: q̄ pbatissimo cuidā sensū vito
carnis semetipm̄ grauissimo p̄ffas ē impu-
gnari: nā h̄ vsuz nature desiderio parēdi ma-
gis q̄ inferēdi ignominia intolerabili est: libidinis ve-
bafitū illū vt spiritū lē verūq; medicū: interiorē cāz mor-
bi hui⁹ et origine prin⁹ fuidisse. Qui grauit̄ sup̄p̄ra
nequa q̄s ait iam neq; spiritū tradit̄ deū p̄mississet: nisi
aliqd̄ blasphemasset in eū. Quo ille cōp̄to: cōfestim p̄-
cidit ad pedes ei⁹ in terrā: summaq; admiratiōe peni-
tus: tāq; a deo cernēs arcana sui pectoris p̄fecta: cō-
fessus ē in dei se fūitū cogitariōe ipia blasphemasse. Un-
de p̄spiciū est eū q̄ superbie spū possidetur: vel qui in
deū blasphem⁹ existit: tanq; q̄ irroget illi iuriā a quo
puritatis speranda sunt bona: perfectionis integritas
te p̄uari: et sanctificationem castimonie non mereri.

**Exēplū ioas regis iude quo ostēdit qd p-
pter superbiam meruerit. Capitulum. xxi.**



Egim⁹ tale aliquid in paratipomenon libro.
Ioas em̄ rex iuda septē annōū ab ioiada p̄-
fice alicui in regnū atq; in oib⁹ quo ad ve-
rit̄ memorat⁹ pontifex testimonio scripture
laudat⁹ est. De quo post obitum ioiade audi-
tū scriptura cōmemorat: et quādmōdū unū elatus super

2. p̄a- bia ignominiose iur̄c̄ traditus passioni. Postq̄ autem
13. 4+. obijt ioiada: iugre sūt p̄ncipes iuda: et adora uerūt re

✠ De spiritu superbie. ✠

gem. Qui delinit⁹ obsequijs eorū acquirit: et dereliquit
sūt sēplū dñi dei patrū suoz: seruierūtq; lucis et scultū
lib⁹: et facta est ira magna cōtra iudā et hierusalē ppter
hoc peccatū. Et post pauca. Cūq; euolut⁹ esset annus
ascēdit cōtra eū exercitus syrie: et iudā et hieru-
salem: et interfecit cūctos p̄ncipes populū: et q̄ vnuerfāz
predā miserūt regi damāscum. Et certe cū perm̄ odicus
venisset numer⁹ syriōū: tradidit dñs i manib⁹ eorū in h̄
nitam multitudinem: eo qd dereliquissent dñm deū pat-
rū suoz. In ioas q̄ ignominiosa exercuere iudā: et
abēctes dimiserunt eū in languoubus magnis. Uides
q̄ flagitiosis ac sordidis passioib⁹ tradi mercat super-
bia: Qui em̄ elatus arrogancia vt deū se passus est ado-
rari: tradit h̄z ap̄stolū i passiones ignominie in repro-
bū sensum: vt patiat̄ ea que nō conuenit. Et quia di-
cente scriptura. Immundus est apud deū omnis qui ex Ro. 8
alrat̄ cor suum: iste qui tumida cordis elatiōe inflat⁹ est
turpissime confusioi tradit̄ deludēdus: vt humiliatus
taliter senti ret semetipsum esse vel immundicia carnis et
cōficientia impure passionis immundū: quod animi sui
nouerat elatiōe sentire: et vt carnis ignominiosa cōtra-
gio p̄faceret immundiciam cordis eius occultā quā
supbie malo cōtra p̄rata manifesta polūtioe corporis
sui probaretur impurus: qui per elationem spiritus sa-
ctum se non sentiebat immundum.

**Omne animam superbiā subdi spiritus
libus nequitis illudendā. Capitulum. xxii.**



Libus manifeste probatur omne animā que
superbie fuerit tumore possessa: intellectuali-
bus syris id est nequitis spiritualib⁹ tradit̄: et
q̄ passioib⁹ carnis iudū: vt salte vitiis hūi-
liata terrenis imūdā se carnaliter pollutāq;
cognoscat q̄ tepore mēris erecta imūdā se in cōp̄ctu
dei per elationē cordis effectam intelligere ante nō po-
tuit q̄ vel sic humilitat⁹ quis a p̄ssimo tepore discēdat:
et ignominia carnaliū passionū delectus atq; cōfū: ad
spiritū lē feruēt delecte semetip̄s ardēt⁹ p̄ferre festiet.

Quod perfectio attingi nisi humilitatis virtute non possit. **Capitulum. xxiiij.**

Auidenr itaq; monstrat nō posse quēq; pfectio nis sine ac puritatis attingere nisi p hūilitatē verā: quā punit^r srib^r reddēs: deo q; in pene tralib^r cordis exhibeat credens sine pfectione eius ac q; auxilio p singula sibi momēta delato: pfectionē quā cupit r ad quā magnope currit: se pēt^r obtinerē nō posse.

Quos spiritalis superbia pulset: quosq; carnalis. **Capitulum. xxv.**

Hucusq; de spiritali supbia q̄ dixim^r perfectos q̄sq; pulsari: quātū tenuitas igenū nri pna: iur donāte deo dixisse sufficiat. Quod supbie gen^r nō multiscognitū nec expertū est: q; nec plurescū dēt pfectā cordis apphēdere puritatē: vt a d hos plioz grad^r valeāt puenire: nec pcederū vitioz quoz in sin gulis libellis naturā pariter remediāq; pmissū: pēra ra^r vlla purgatio. Sz illos solūmō pulsare soler: q̄ deu ctis superiorū vitū is iā pmodū sunt i virtutū culmi ne collati. Quos q; lapsu carnali subtilissim^r hostis su perare nō quit: spiritali ruina deijcere ac supplātare co na^r: p hāc illos vniuersis veterū stipe^riozū meritis mul to labore q̄ sitis spoliare ptedēs. Ceterū nos q̄ adhuc ter rentis sum^r passioib^r iuoluiti: neq; hoc mō tēptare dig na^r: sz crassioze r ita dixeriz carnali elatioe supplātat. Et idcirco de hāc q; q̄ maxie nos seu nostre mensure hoies ac p̄cipueiunioz vel icipitū mētes p̄ccitari soler: necessariū reo: sz pmissioē nri az pauca d̄prome^r

De rescriptio carnalis superbie: vel q̄ ma la in monachi mente parturiat. **Capitulum. xxvj.**

Ite igit q̄ dixim^r carnalis supbia: cū tepido ac male arrepto renūciatiois p̄cipio in mo nachi resederit mēte: de p̄stino ac seculari eū timore ad verā xp̄i hūilitatē descēdere nō p mittēs: punitū in obediētē eū reddit r a sperū deinde mitē atq; affabile esse nō parit. equalē q; sribus

fieri cōemos nō sinit: nec fm dei ac saluatoris nri mādā tū spoliari terrenis opib^r nudariq; pcedit: r cū renūcia tio nihil aliud sit nisi mortificatiois r crucis idicū: nec valeat alūs ichoari v^r p̄surgere fundamētis: q; vt se nō solū actib^r hui^r mūdi spirititr nonerit iterp̄tū: verū et corporat^r q̄ridie credat esse mortuū: cōtrario facit eū vitā sperare lōgeuū: i firmitates p̄ponit ei pliaz r mul tas: p̄fusione q; icunt ac pudorē. Si nudus effect^r alie nis r nō p̄p̄ijs facultatib^r ceperit sustērari: plua det q; multo esse melius victū idumētūq; sibi sua poti^r q; alie na substantia ministrari: fm illū scz qd̄ quādam modū dicit^r Actus^r sit tali hebetudine ac tepore cordis obtusissime itelligere^r. qd̄ aliq; potuerūt. Beati^r est magis dare q; accipere^r.

Quod male fundatus quis ad deteriores statū quotidie prolabatur. **Capitulum. xxvij.**

Ali igit diffidētia mētis obfcessi: r a scitilla fl lei q̄ vfi fuerāt i p̄mordūis sue cōuersiois ac cōcēsi diabolica infidelitate reuocati: icipiūt pec cunias q; ante dispergere ceperāt diligētius custodire: r eas velut q̄ semel p̄figatas vltres r^r repare nō possunt: auaritia vehemētioze p̄seruat: sen qd̄ est deter^r ea q̄ pus abiecerāt resumētes: vel certe qd̄ est terrū ac teterrimū neq̄tie genus: q̄ nec ante qd̄ē pos sederāt p̄gregātes: nihil ampli^r egressi e seculo q; nomē acquisisse tantūmodo ac vocabulū monachi cōprobantur. Super hec igit inira male vitioseq; fundata: neces se est vt vniuersa deinceps vitiozum structura cōsurgat nec quicq; superponi possimus valeat fundamenti: nisi qd̄ miserabile animā ruina lugubriore prosternat.

Expositio vitiozum que per morbum su perbie generantur. **Capitulum. xxvij.**

Alit^r siqdē mēs passioib^r obdurata: atq; a de testabili tepore icipēs: necesse est vt in deter^r q̄ridie p̄ficiat: r reliquā q; vitā suā desomnoze Colof. sine cōcludat: dūq; cupiditatib^r p̄stins oblectat: ac fm s. ad m̄ sacrilega p̄hilargyia vincit: ita eodē p̄nūciāte de r thm̄ illa. Et p̄hilargyia q̄ est simulacroz seruitus. Et iterū.

Radix est inquit oim maloru est philargyria: nisi possit in corde suo humilitatem xpi simpliciter veras suscipere: cu de nobilitate natali gloria: vel inflat de seculi qua corpe no mere deseruit dignitate: vel pecunias q̄s ad ruinā suā retinet: ex pollit: per q̄ iam no monasterij iugum sustinere cōstitus est: no senious vlli istitui disciplina. Quisq̄ em supbie morbo fuerit occupat: no solū nullā subiectionis aut obediētie regulā custodire dignat̄ verū ne ipsaz aurib⁹ quidē suis doctrinā pfectōis admittit: t̄m̄q̄ cōtrecit i corde ei⁹ spiritualis: verbi factū dicit: vt cōferte talis fuerit oborta collatio: vno i loco stat nesciat ei⁹ q̄ dicitur: s; huc illicq; spicius circūferat̄ itur: alio: s; q̄ obliquū q̄ moris est oculi designat̄. pro suspit̄s em spūtarib⁹ spūta de sicco gutture p̄trahū: ex creationē hēs etiā sine vllā iterrēllatiōe phlegmatis puocant̄: digiti lūddūt. z in modū q̄ddā scribētis volūtāt atq; depingūt: ita huc atq; illuc vnumera mēbra corpis cōmouēt vt dū spiritualis agit̄ collatio: totū se vel scatētib⁹ p̄m̄b⁹ vt acutissimis iudib⁹ credat̄ isidere: z q̄qd̄ simpler collatio ad edificatiōnē p̄tulit̄ audierit: ob suā inagillationē estimet esse plātū. Totūq; tpe q̄ spiritualis vitē examinatio vērilat̄: suis suspitiōib⁹ occupat: no qd̄ erinde ad pfectū suū capere debeat a cupat̄: s; cās cur vnūq; sit dicitū: sollicita mēte p̄q̄rit: vt quid eis possit obūcere tacita itra se cordis volutatīōe pietat̄: vt nihil ex his q̄ saluberrē sunt digesta: penit⁹ apphēdere aut aliq̄ valeat emēdari. Et ira fit vt no solū i nullo ei possiat collatio spiritualis: verū i dānosa magis existat: efficiaturq; cā maioris pcti. Dū em p cōsciētia sua totū cōtra se suspicat̄ et plātū: vehemētiore cordis obstinatio ne durat̄: ire q; stimulis acri⁹ istigat̄. Deinde post hec ex cella vor: sermo rigid⁹: amara z turbulēta rāsisio: incessus erect⁹ ac mobilis: ligua facilis: p̄cat loq̄la: nec vnq; taciturnitatis amica: nisi cū fratre rā corē quēdam in suo corde p̄cepit: fitq; silētū ei⁹ no cōpūctōis ne humilitatis vlli: s; supbie z idignatōis idicū: ita vt qd̄ i eo d̄festabil⁹ sit: haud facile discernat̄: vtrū diffusa illa petulāsq; leritia: an dira h̄ virulētāq; feritas. In illa nā q; sermo no oportun⁹: risus lenis ac fatu⁹: effrenata ac

disciplinata cordis elatio: ista ho ira pleni virulētisq; silentiū: z quod ob hoc t̄m̄ concipit: vt aduersus fratrem rancor taciturnitate seruat⁹: proelari dicit⁹ possit: no vt ex eo virtus humilitatis ac patientie p̄beatur. Et cū ipse timore possessus: facile cūctis tristicia iferat: atq; ad satisfactiōnē lesi fratris semctip̄s submittere de dignetur: etiā ab illo sibi met oblatam respuit atq; cōtēnit. Et no soluz nulla fratris satisfactiōe cōpungitur atq; mollitur: verū etiā cur ab eo fit i humilitate p̄uen tus grauius idignatur. fitq; ei salutaris humilitas ac satisfactio: que finem diabolics in tentationibus solet inferre: causa vehemētiore incendij.

De fratris cuiusdam superbia. Ca. xxviii.

Admi i hac duntaxat regione (quod hoeret p̄det̄q; reuolucere) quēdā iuniorum cū a suo i creparetur abbate: cur humilitatē quā renūcians per modico tempore retentaret: cepisset excedere: ac diabolica istari supbia: summa contumacia respondisse. Nunquid ob hoc memetip̄s humiliant̄ p tempore: vt semper subditus sim? Ad qd̄ ei⁹ tam effrenatum scelētumq; responsus: ita est senior obstupescat⁹: omnisq; eius intercept⁹ est sermo: velut q̄ ab illo ipso antiquo Incifero verba hec prolata non ab homine percepisset: vt nullam vocem aduersus tātā p̄teritiam de ore suo p̄osus emittere: nisi gemit⁹ de corde tantummodo ac suspiria potuerit: illud solū tacit⁹ i tra semetip̄s voluens quod de domino nostro saluatore dicitur. Qui cum in forma dei esset: humiliant̄ se: philia re possessus: pro tempore: sed vsq; ad mortem.

Indicia quib⁹ supbia carnalis aie inesse cognoscitur. Capitulum. xxix.

C vt veni⁹ ea q̄ dicta sunt de h̄ superbie gōnerē perstringam⁹: quēdā signa ei⁹ in quantam possumus colligētis: vt his q̄ de p̄fectiōne sitūti erudiri: quodāmō characteres ei⁹ de exterioris hois morib⁹ exprimat⁹: nec clarū

phila

puto paucis eadē replicari: vt cōpēdiosis agnoscam? q̄
b) eā discernere ac dep̄hēdere valeam? idicis: q̄ nuda
te atq; i sup̄ficiē p̄ducte passiois hui? radices oculati
dep̄hēse atq; sp̄specte: vt ouelli facili? valeāt vel vitare,
Tūc em̄ poterit pestiferi morib? ad itegrū decliari: cū 5
ip̄i p̄uicinosos est? riper? norios nō sera obſuātia cū s̄
dominātur assuim̄: sed cū p̄cedētes ei? (vt ita dixeris) li
neas agnoscentes p̄uida eū sagaciq; discretiōe p̄currim?
De exterioris nāq; sicut p̄dicim? hois motu: iteriois
stat? agnosatur. his igitur idicis carnalis ista quā p̄
fari sum? superbia declaratur. Inest punit? i loquela
ei? clamor: i taciturnitate amaritudo: excels? z effu? in
letticia rixus: irrandābilis i ferietate tristitia: i respōsio
ne r̄cor: facilitas i sermone: verba passim sine vlla cor
dis grauitate erūpētia. Expers paciētie est: charitas z
liens: audax ad cōtumelias irrogādas: ad tolerādas
puſillanimitas: ad obediēdū difficultis nisi i q̄ eā desiderā
suū volūtrasq; p̄uenierit: ad recipiēdā exhortationē i pla
cabilis: ad refecādas volūtares suas infirma: ad succū
bēdū z alienis durissima: semper suas diffinitiones sta
tuere cōtēdens: ipsa vero nequāq; cedere alterius affectu
scens: z ita fit vt etiā incapax consilij salubris effecta:
in oibus suis potius q̄ seniorum credat iudicio.

✠ Prefectus quis per superbiā alās quo
p̄eisse desideret. Capitulum. xxx.

Quib? defectuū gradib? is que semel possidet
deuoluitur: itaq; ipsaq; disciplinā cenobij p̄hor
rescit: ac veluti q̄ fratruz cōsortio de perfectione
retrahatur: ac de bono patientie atq; hūi
litate alioruz vitio z impedimento reuocatur:
habitationez solitarie vite desiderat: seu certe velut plu
res alios lucraturus cōstruere monasteriū: z q̄s docere
atq; instruere debeat: cōgregare festinat: ex discipulo ne
q̄ detestabilior magister effect? Nay cuz huiusmodi
elatione cordis i perniciosissimū, repote noriūq; conue
rit: et nec verus monachus nec secularis effectus firiq; b
est: dererit etiam perfectionem sibi ex hoc ipso misera
bilū statū z conuersione promittit.

Quomodo

✠ Quomodo superbiam vincere vel ad per
fectionem peruenire possimus. Capi. xxxj.



Uamobrem si edificij nostri fastigia pfecta volu
im? ac placētia deo cōsurgere: sūdamēta ei? nō
scdm nre libidinis volūta tē: s; scdm districtio
nis euāgelice disciplinā iacere festinem?: que
alta esse nō possunt q̄ timor dei atq; humili
tas q̄ de mansuetudine z cordis simplicitate descendit.
humilitas vero nullatenus poterit ables nuditate cōq̄
ri. Qua peregrināte: nec obediētie bonū: nec paciētie ro
bur: nec māuetudinīs trāquillitas: nec cōsummatio cha
ritat; yllaten? poterit apprehēdi: sine qb? cor nostrū ha
bitaculū spū sancti penit? ee nō poterit: ita p̄nuncianre
dño p̄ p̄betā. Super quē reſecit spirit? me? : nisi sup
humile z q̄etū z tremētē p̄ba mea: Siue scbz exēplaria
q̄ hebraicā exp̄munt veritatē. Ad quē respiciā nisi ad
pauperculū z cōtricū spiritū z tremētē verba mea.

Esā.
lxvj.

✠ Quomodo depopulatrix omnium virtu
tum superbia per veram humilitatem perfit
extingui. Capitulum. xxxij.



Uaptopter athleta xpi q̄ spirituale agonē le
gitime certās a dño desiderat coronari: hāc
q̄q; ferocissimā bestia vt deuotricē c̄stiaz
stutū oimodis festinet extinguere: cert? q̄ hac
i suo pectore cōmōtate: nō solū oigenis vitij
carere non possit: verū etiā si q̄ virtutis habere videat
hui? veneno depereat. Nullo em̄ modo poterit i aia no
stra stutū structura p̄surgere: nisi p̄us lecta fuerint ve
re humilitat; i nostro corde sūdamēta: q̄ firmissime col
locata pfectiōis z charitatis culmē valeat sustinere: ita
sc; vt quē admodū dixim? p̄uimū fratrib? nostris humi
litatez verā itimo cordis exhibeam? affectu: i nullo. s. ac
q̄scēntes eos cōtristare vel ledere. Quō nullaten? poteri
m? implere: nisi a bienūtiatio vera q̄ in exp̄liatiōe oīuz
facultatū ac nuditate cōsistit: i nobis fuerit christi amo
re sūdata: deide obediētie iugū z subiectio simplici cor
de ac sine vlla fuerit simulatiōe suscepta: ita vt p̄ter ab

batis mandatu nulla penit' voluntas vinit i nobis. Qu
no aliter obfuar potert: nisi qñd solū se mortuū huie
mundo: verumetā ist' pietē iudicauerit ac stultū: vniuer
sa q̄ sibi fuerit a sententibus imperata: sine ulla discussio
ne pficiēs: sacrosancta ea credēs ac diuini' pmulgata.
Remedia aduerins morbum superbie.

Capitulum xxxii.



Nō cōfiteri' q̄itate peuldubio stat' ille
humilitatis vere trāq̄ll' atq; imobilis subseq̄
tur vt nosmetipfos iseriores oib' iudicātes:
vniuersa q̄ nobis fuerit irrogata: tametsi iu
riosa sint: rāq; a supiorib' nris illata: patiēti
sim: tolerem'. Que q̄dē a nobis nō solū facillime tolera
būtur: verū etiā parua iudicabūnt ac nulla: si mēte iugi
ter recolam' v' dñi nri v' scōp' oīz passiōes: cōsiderātes
tāto leniorib' nos iurijs attētarū: quāto lōgi' a meris
eor' z cōuersātiōe distam': piter ēt cogitātes i breui nos
de h' seculo migraturos: eouiq; nos celeri vite hui' sine
mor futuros ēt p̄sortes. Perēptoua nāq; est hec cōtēpla
tio: nō solū supbie: verū etiā ḡhāt' oīm vitiōz. Deide p'
h' hāc eādē humilitatē erga deum firmissime retētem'.
Quod a nobis ita cōplebitur: vt nihil nosmetipos abiq;
illi' opitulatione v' ḡfa q̄ ad virtutū cōsumationes
pertinet: posse pficere cognoscām': sed z hoc ipsuz q̄ in
telligere meruim': ei' esse muneris: in x̄itate credām'.
Explicat de spiritu superbie liber duodecimus.

**Sacrandissimi Johānis Eremitē q̄ Cassia
nus dicit: in decē collatiōes patrū i scyrbica
eremo p̄morātū: ad Leontiū episcopū z fra
trē Helladiū: Prefatio feliciter incipit.**



Debitu' quod beatissimo pape casto
pmissus est: que de institutis cenobiorū z
oīo p̄cipaliū vitiōū remedijs: duodeci
libellis dño a diuante digesta sunt: i q̄te
nitas nri sufficit igenū yscōq; scripturū

est. Viderim sane: q̄d sup hoc vel illius vel nostri fuerit
examinis equitate p̄p̄tam vtrū in rebus tā profundis
rāq; sublimib': z q̄ i vsum stiti: vt arbitror: antea nō ve
nerūt: dignū aliqd cognitū vestrē omnib' scōdū fra
trū desiderio p̄p̄sperim'. Nūc aut q̄ verelinquēs nos
pontifex supradict': migravit ad t̄p̄z: has itrim decēz
Collatiōes summorū patrū: id est anachoretaz: q̄ i ere
mo scyrbie morabant'. Qs ille in cōparabili flagrās luc
dio sanctitatis: simul sibi iusserat sermone cōfiteri: nō
p̄p̄cēs p̄ multitudīne charitatis: quāto i firmas cerui
ces pōdere p̄graueret: vobis porissimū o bea: illinc pa
pa Leōti z scē frater belladi crediti cōsecrās. Alter
siq̄dē vestrū memoriato viro z germanitatis: fecerit: et
sacerdotij dignitate: z q̄d his mar' est scē studij seruo:
re cōfict': hereditatio frnū debitū iure deposcit. Alter
anachoretaz i stitura sublimis: nō vt q̄dā p̄p̄ia aggres
sus est p̄sumptiq̄e sectari: s; legitimū doctrine tramē
sancto spū suggerēte: pene añq; diceret app̄hēndēs:
nō tā suis ad iuētūib': q̄ illorū traditionibus malū
erudiri. In q̄bus mihi nūc i portu silēti' constituto im
mēluz pelagus aperit: vt scilicet de iustitāto atq; doctri
na tātorū virorū quedā tradere audeā memētie litte
rarū. Tāto em̄ p̄fundioris nauigatiōis periculis fragi
lis igenū cymba iactāda est: quantū a cenobijs anacho
retis: z ab actuali vita que i cōgregatiōib' exerceat cō
templatio dei: cui illi inestimabiles viri semp i dēi sunt:
maior atq; sublimior est. Vestrū igit' lib' conat' nostros
p̄s orationibus adiunare: ne aut tā sancta materia i
perito q̄dē s; s̄dē sermone p̄menda periclitetur in
nobis: aut rursus eiusdē materie ab yssis obuatut no
stra rusticitas. p̄oide ab exteriorē ac visibili mōa choz
cultu: quē puorib' digestim' libris: ad inu' b̄lic' inter
ioris hominis habitū trāseam': z de canonicarū oras
tionū modo: ad illū q̄ apostolus p̄cipit oratiōis p̄p̄tue
ingitātē ascēdat eloqū: vt q̄sq; i z superioris operis le
ctiōē Jacob illi' nomē intelligibilis carnaliū vitiōrum
supplāratione p̄meruit. Nūc ēt nō tā mea q̄ patrū iusti
tura suscipiēs: diuine iā puritatis inturū ad meritū z
p̄ ita dixerit dignitatē: p̄rāsēs i fractio: q̄d i h' q̄s p̄fectio

¶ Annotatio capitulorum. ¶

nis culmine debeat observare sicut instruat. Obtineat itaque orationes vestre ab eo quod dignos nos: vel visu eorum: vel discipulatu: vel consilio iudicabit: ut nobis eandem traditionum memoriam plenam: et sermonem ad dicendum facile conferre dignetur: quo tam sancte eas tamquam integre quam ab ipsius accepimus explicantes: ipsos quodammodo suis institutis incorporatos: et quod est maius latino disputantes eloquio vobis exhibere possumus. hoc sane volumus ante omnia tam habere collationem quam superiorum voluminum sermonum esse lectorem: ut si quod forte in his presertim suis propositis utilitate: sive per usum et quaeritionem cordis: vel impossibilia putaverit esse: vel dura: non ea sibi sine facultatis modulis: sed dignitate et perfectione loquentium metatur: atque per studium atque propositum merecipiat: quod vere motui huic quaeritioni: modum aene nullis affectibus pariter carnalium: nullis actuum secularium veribus obligat. Deinde loco ubi quod comoratur: consideret utilitate: quod in solitudine vastissima constituti atque ab universorum moralium consilio separati: et per hanc illuminationem sensuum possidentes: contemplati vel loquentes ea quod in expertis atque in eruditis per quaeritionem et medio eritate consuetudinis sue impossibilia forsitan videbunt. De quibus tamen si quis voluerit veram proferre sententiam: et vestrum impleti queat: desiderat experiri: festinet prius eorum propositum simili studio et quaeritione suscipere: et tunc eorum ea quod supra facultate hominis videbant non solum possibilia: verum etiam suavissima deprehendit. Sed nuncias ad collationes eorum et instituta properemus.

¶ Explicat prefatio.

¶ Incipit annotatio capitulorum collationis prime Abbatis Moysi.

- Ca. i De habitacione scythi et proposito Abbatis Moysi.
 ii De interrogatione Abbatis Moysi querentis qui monacho scopos vel quis sit finis.
 iii De responsione nostra.
 iiij De interrogatione Moysi super propositum predicta.
 v De comparacione eius quod destinata ferre concedatur.
 vi De his qui abrenunciantes mundo: ad perfectam nem sine charitate contendunt.
 vii De appetenda tranquillitate cordis.

¶ Collatio prima abbatis Moysi. ¶

- iiij De principali conatu erga divinam rerum contemplationem et similitudinem Marie et Marthe.
 ix Interrogatio quomodo efficientia virtutum non cum homine perseveret.
 x Responso quod non sit eorum merces sed actio cessatura. De charitatis perpetuitate.
 xij Interrogatio de perseverantia spiritualis theorie.
 xiiij Responso de directione cordis in deum: et de regno dei: et de regno diaboli.
 xvij De anime perpetuitate.
 xv De contemplando deo.
 xvij Interrogatio de cogitationum mobilitate.
 xviiij Responso quid possit mens super cogitationum sensum quidve non possit.
 xviii Comparatio aquarum mole et anime.
 xix De tribus cogitationum nostrarum principibus.
 xx De discernendis cogitationibus ad similitudinem probabilis trapezite.
 xxj De illusionem abbatis Joannis.
 xxii De quadripartita discretionis ratione.
 xxiii De sermone doctoris in audientium meritum.

¶ Explicat annotatio capitulorum.

¶ Incipit collatio Abbatis Moysi prima de monachi destinatione et fine.

¶ De habitacione scythie et proposito abbatis Moysi. Capitulum. i.

Cum in eremo scythie ubi monachorum habitantissimi patres: et omnes comorabat perfectio abbatum Moysen quod vehementer inter illos egregios flores non solum in actuali verum et theorica virtute flagrabat: in institutionem eius fundari cupiens expetisse: vna cum sancto germano: cum quod mihi ab ipso tyrocinio ac rudimentis militie spiritualis ita individuum deinceps prubernium: tam in cenobio quam in eremo fuit ut cuncti ad significandam soliditatem ac propositi sensum: nostri parilitate pronunciarerent: vna mente atque anima duobus inesse corporibus: pariterque eodem abbate

nō fuerit: frustra nitēdo fatigabimur: q̄ sine via tēdēt̄
b^o labor: ē itineris nō p̄fect^o. Ad q̄ ob̄st̄p̄c̄sib^o nob̄
senex intulit. finis q̄dē n̄e p̄fessōis vt diximus regnū
dei seu regnū celoz est. Destinatio n̄o n̄a. i. scopos: pu
ritas est cordis sine q̄ ad illū finē ip̄ossible est quēpiā
puenire. In hac em̄ destinatiōe defigētes n̄e destinatio
nis obrut^o velut ad certā lineā: curiaz rectissimū dirigi
m^o. At si paululū q̄d ab hac cogitatio n̄a deflexerit ad
cōtēplationē ei^o illico recurrētes: rursum eā velut q̄das
norma certissima corrigam^o: q̄ semp oēs conat^o nostros
ad vnū hoc reuocās signū: arguet statim si a p̄posita
directione: mens nostra vel paululū deuiarit.

De comparatione eius qui destinata ferre contendat.
Capitulum. v.

Quēadmodū qb^o v^o ē bellica tela tractādi: cū
aū regē mūdi hui^o art^o sue cupiūt pitis demō
strare i puillima q̄dā scutula: q̄ figurata i se cō
tinet p̄m̄ia: acula sua: v^l sagittas itoz q̄e p̄tēdūt: certi q̄
nō a^ls: nisi destinatiōis sue linea ad finē possiz desidera
ti p̄m̄y puēire: securi b̄ illo si nō p̄positū scopō valuerit
obtinere. Qui si forte ab eoz fuerit subtrac^o truitu: nec
indeclinabilr ei sagacissimoz obtutū puicacia ip̄ferit
q̄ n̄a tūl̄bet recto tramite cassa ip̄itoz deerret itētio: ex
cidisse se tū a p̄tēplatiōe nō sētiēt: r cū sibi efficacissimis
teloz emissōib^o videant̄ initi: frustrato inerte labore fal
lunt: q̄t illū subtilissimū destinatiōis limitē p̄seq̄ oculis
ac mēte nō noziūt: r cū iutiles i aera vacuosq̄ fac^o effu
derit: i q̄ peccauerit q̄ve decepti sint dijudicare nō p̄n̄:
q̄ppe q̄s nulla mētura p̄posita arguit: q̄tū a directiōe
dicesserit: nec q̄ deceps corrigere v^l reuocare debeāt: li
neā discipline docere p̄r passu^o obrut^o. Ita igit r n̄i p̄po
siti finis q̄dē: s̄m̄ apln̄: vita eterna est: ita eodē p̄nūciā
te. h̄ntes q̄dē fructū vestrū in sc̄ificatiōe: sine vero. vitā
eternā. Scopos n̄o ē puritas cordis. Quā sc̄ificatiōis
nō merito nūcupant: sine q̄ p̄dictus finis nō poterit ap
prehēdi. Ac si dixisset alib^o n̄bis. h̄ntes q̄dē scopō vestrū
in cordis puritate: sine vero vitā eternā. De q̄ destinatio
ne docēs nos idē b̄tūs. ap̄ta: ip̄s nomē: id est scopō signi

Ro. 5.

sc̄itēs exp̄mēs ita intulit. Que posteriora sunt obliui: p̄hi. 3.
sc̄ēs ad ea n̄o q̄ priora sunt extēdēs me ad destinatiū p̄e
quor̄ brauiū sup̄ne vocatiōis d̄ni. Qd̄ euidenti^o in greco Xata
ponit̄ kata saoton eoko: id est s̄m̄ destinatiōe p̄sequor̄. Xatos
Cāq̄ si dixisset. hac destinatiōe q̄ illa q̄ posteriora sunt
obliuioni trāsmitto. i. anterioris hōis vicia: ad finē bra
uiū celestis puenire p̄tēdo. Quicq̄d ergo nos ad hūc sco
pon. i. puritatē cordis pōt dirigerē: ita virtute sectādū
est: quicq̄d aut̄ ab hac retrahit: vt puilliosum ac noxiuz
deuitandū. p̄o hac em̄ vniuersa toleram^o r agim^o. P̄o
hac parētes r patria: dignitates: diuitie: delitie mundi
hui^o: et voluptas vniuersa p̄tēn̄: vt sc̄z puritas cordis
p̄petua valeat possideri: hac itaq̄ nobis destinatiōe p̄
posita: semp act^o n̄i r cogitatiōes ad eā obtinēdā rectif
sime dirigēt. Que si p̄e oculis n̄ris iugiter statuta nō
fuerit nō solū cūctos labores n̄fos: varios p̄ter atq̄ ins
tabiles red̄dēs i cassuz eos ac sine v̄llo emolūmēto fac
ciet effundi: s̄z etiā cogitatiōes oēs diuersas sibi q̄zias
suscitabit. Necesse ē em̄ mētē q̄ recurrat cuiue p̄ncipalr
inhereat nō habētē p̄ singlas horas atq̄ momēta. p̄ in
cursum varietate mutari: atq̄ ex his q̄ extrinsec^o accidēt
in illū statū p̄tinuo trāssormari: q̄ sibi p̄m̄y occurrerit.

**De his q̄ abrenūciātes mūdo ad p̄fectiō
nē sine charitate cōtēdunt.**
Capitulum. vi.

Ite nāq̄ est: q̄ nōnullos mūdi hui^o maximas
facultates r nō solū multa auri atq̄ argētī ta
lētā: verū etiā p̄dior magnificētā p̄tēnētēs:
post hec vidimus p̄ scalpello: p̄ graphio: p̄o
actu: p̄ calamo cōmoueri. Qui si cōtēplatiō
nē cordis mūdi h̄n̄a tenerent: nūq̄ vtiq̄ p̄ paruis rebz
admitterēt q̄d ne p̄ magnis ac p̄ciosis incurrerent: nā r
p̄teritū nōnulli tanto zelo codicē seruātr: eū ne leuiter
legi q̄dē vel p̄tingi ab aliq̄ patianr: et inde furoris occa
sioēs: r impatiētie ac mortis incurrāt: vñ monent̄ stipē
dia patiētie r charitatis acq̄rere. Cūq̄ omnes diuitias
suas p̄ chusit̄ amore disp̄serint: p̄tinū tñ cordis affectū
in reb^o paruis ac minimis retētates: p̄o ip̄sis nōnūq̄
mobilit̄ irascētes: veluti q̄ nō habēt̄ a p̄stolicā chari



Collatio prima Abbatis ad Hoysii

tate ex omnibus infructuosi sterilesque reddunt. Quod in spiritu beati apostoli prouides: et si distribuero inquit in cibos pauperum omnes facultates meas: et tradidero corpus meum ut ardeam. charitatem autem non habeo: nihil mihi prodest. Unde liquidio comprobatur perfectionem non statim nuditate nec privatione omnium facultatum seu dignitatum abiectione comprehendendi: nisi fuerit charitas illa cuius apostolus membra describit in veritate possessa: quae in sola cordis puritate consistit. Nam quid est aliud non emulari non inharere: non irritari: non agere perperam: non querere que sua sunt: nisi proprias ad modum res summa equitate contentere: ab auferente non querere: non super iniquitate gaudere: non cogitare malum: et reliqua nisi cor perfectum ac mundissimum deo semper offerre ac vacuam illud a cunctis perturbationibus custodire.

De appetenda tranquillitate cordis.

Capitulum. vii.



Mnia igitur huiusmodi gratia gerenda appetenda sunt nobis: pro hac solitudo seta da est: pro hac ieiunia: vigilias: labores corporis nuditate: lectione: ceterasque virtutes debere nos suscipere nouerimus: ut scilicet per illas ab vniuersis passionibus nostris illesum parare cor nostrum et conseruare possim: et ad perfectionem charitatis istis gradibus intendendo ascendere: et non propter has obseruantias si forte honesta ac necessaria occupatioe prouentum sollicitate inite consuetudinis non potuerim implere: incidamus in tristitia vel iram: siue indignationem ob que expugnanda illud quod pretermisum est fueramus acturi: non enim ista est lucrum ieiunium: quantum in rebus pedium: nec factus lectione capiti fructus: quantum in conceptu fratris incurrit detrimetum. Ea igitur quae sequentia sunt: id est ieiunia: vigilias: choreffis: meditatio scripturarum: propter principalem scoponem id est puritatem cordis: quod est charitas nos prouenit exercere: et non propter illa principalem hanc perturbare virtutem: quae in nobis integra illibataque durante nihil oberit si aliquid eorum quae sequentia sunt pro necessitate fuerit premissum. Siquidem nec proderit vniuersa fecisse: adempta hancque

De monachi destinatione et fine.

dicimus principali causa cuius obtentu sunt omnia perperanda. Ob hoc enim quod vtilia cuiuslibet artis institueret sibi met ac preparare festinat: non ut ea possideat otiose: nec ut emolumentum illius fructum qui sperat ex ipsa in nuda instrumentorum possessione construat: sed ut eorum ministerio peritiam sineque illius discipline cuius haec adiumenta sunt efficiat: et apprehendat. Igitur ieiunia: vigilie: meditatio scripturarum: nuditas ac privatio omnium facultatum: non perfectio: sed perfectionis instrumenta sunt: quae non in se consistit discipline illius finis: sed per illa prouenit ad finem. Incausus igitur haec exercitia molietur quilibet his velut summi mobili consuetus: intentione sui cordis huc illucque affixerit: et non capiendum finem propter quem haec appetenda sunt: in conatu semet excederit: habebit quidem discipline illius instrumenta: finem vero in quo omnia collocatus est fructus ignorat. Quicquid igitur per ista mentis nostrae puritatem tranquillitatemque turbare: quous vtile ac necessarium videatur: nos nouum deuitium est: haec enim norma et errorum peruagatio nunquam omnium dispositiones poterimus euadere: desideratum finem linea certe directionis attingere.

De principali conatu erga diuinum reum contemplationem: et similitudinem ad Mariam et martham.

Capitulum. viii.

Haec ergo nobis principalis debet esse conatus: haec mobilis destinatio cordis iugiter affectanda est et tenenda ut diuinis rebus ac deo mens seque libereat: quae ab hac diuersum est quous magnus finis tunc autem in finem seu certe notum indicatum est. Huiusmodi mentis vel actus figura est in euangelio pro martha et maria pulcherrime designata. Cum ei martha scripturarum ministerio deseruiret: ut pote quae ipsi domino eiusque discipulis ministrabat: maria spiritali termino ista doctrinae iesu pedibus ibere: quae officium bone confessionis iniebat vnguento: perfectam tamen a domino et meliorem elegerit propter: et ea quae ab ea non possit auferri: nam cum laboraret martha pia sollicitudine ad officium persisteret: solus se videns ad tantum ministerium non posse sufficere adiutorium sororis a domino postulabat. di. non est tibi cura:

✠ Collatio prima Abbatis ad Hoys. ✠

qr foror mea reliquit me solā ministrare. Dic ergo illi v̄
me adiuet. Utq; nō ad vile op^o s; ad laudabile eā mi
nisteriū puocabat. Et tñ qd̄ audī a dño. Martha mar
tha sollicita es: et turbaris erga pluriima. paucis vero
op^o est aut ēt vno. Maria bonā partē elegit q̄ non aufer
ret ab ea. Videtis ergo p̄cipale bonū i theoria sola id
est i cōtēplatiōe diuina dñm posuisse. Cū ceteras virtu
tes lz necessarias et vtilēs bonasq; p̄nūciem^o. sc̄do tamē
gradu cēfendas esse decernim^o. q; vniuersē hui^o vni^o pa
trant obtētū. Dicēs em̄ dñs sollicita es: et turbaris circa
pluriima: paucis vero op^o est: aut etiā vno summū bonū
nō i actuali sp̄s laudabili ope: et multis fructib^o abū
dātis: s; i diuina cōtēplatiōe q̄ vere simplex et vna est: col
locari: paucis op^o esse p̄nūciās ad p̄fectā bitūdine. illā
illā theoria q̄ pu^o i paucorū seruat cōsideratiōe sanctorū
a q̄rū cōtēplatiōe cōscendēs is qui adhuc in p̄fectu po
situs est: ad illud quoq; qd̄ dicit vñū id est dei solū intui
tū: ipso adiunāte perueniet sc; et sanctorū act^o ac mi
nisteria mirifica super egressus solius dei iam pulchri
tudine sciētiaq; pascat. Maria ergo bonā partē elegit q̄
nō auferet ab ea. Et hoc diligētius itudēū est nā cū di
cit maria bonā partē elegit lz taceat de martha: et ne
qua sp̄s eā vituperare videat: illā tamē laudās hāc infe
riorē p̄nūciat. Rursum cū dicit: q̄ nō auferet ab ea: ostē
dit q̄ ab hac sua portio possit auferri: nec em̄ minister
rium corporale cū homine poterit iugiter permanere. Ill^o
vero studiū nullo vltiorē euo docet posse finire.

Interrogatio quomodo efficiētia virtu
tū nō cū homine perseveret. Caplm. ir.

German^o. Ad qd̄ nos valde p̄moti: qd̄ q̄ dixi
m^o labor: ieiuniorū: lectionis instātia: opera
misericordie: iustitie: pietatis et hūilitatis au
ferent a nobis: et nō p̄manebūt cū auctorib^o
suis p̄serti cū ipse dñs retributionē regni ce
lorū ob h̄ p̄mittat se talib^o rediturū dicēs. Venite bene
dicti pa. in. possi. re. vo. paratū a cōstitutiōe mūdi. Flu
riū em̄ et dedistis mihi mādū. sicuti et de. mihi bi. ec. q̄er
go auferet h̄ q̄ iroducūt factores suos i regno celorum

✠ De monachi destinatione et fine. ✠

Responso q̄ non sit earum merces sed
actio cessatura.

Capitulum. r.



Moses: nec ego dixi mercedē bōi opis auferē
dā dicēte eodē dño q̄ potū dederit vni ex mi
nimis istis calicē aq̄ frigide tñ i noie dūcipū
li amen dico vobis nō p̄det mercedē suā: s; a
ctionē dico quā fieri vbi necessitas corporalis
impugnatio carnis: seu mūdi hui^o inequalitas exigit au
ferendā. Nā lectionis instātia vel ieiuniorū afflictio ad
emundationē cordis et castigationē carnis q̄ si elata fue
rit elearū nimietate: seu mētis incuria: cōfēstz luxurie
atq; libidinis aculeis puritatē cordis ifestat: in p̄nti tā
rūmodo vtiliter exercent: donec caro cōcupiscit aduer
sus spiritū: que nōnūq; ab his q̄ labore nimio seu egri
tudine corporis sentiove defessi sunt etiā in p̄senti vide
mus auferri nec ab hoīe posse iugiter exerceri: q̄toma
gis ergo hęc in futuro cessabūt: cū corruptibile h̄ iduer
rit spiritale: et ceperit caro nō esse tā talis: vt aduersus
spiritū cōcupiscat: de q̄bus etiā beatus ap̄ls manifeste
p̄nūciat corporalis inq̄ens exercitio ad modicū vtilis
est: p̄teras aut que sine dubio charitas intelligit ad oīa
vtilis est p̄missionē habēs vite q̄ nūc est et future. Que
ergo dicit ad modicū esse vtilis: manifeste p̄nūciatur
nec p̄ omne tps exerceri posse nec summā p̄fectionis p̄
se solā laboranti cōferre. Modicū quippe ad vtrūq; re
ferri p̄t id est vel ad breuitatē tēpous: q̄ scilicet homi
ni tam in p̄senti q̄ in futuro exercitio corporalis coe
terna esse nō possit vel certe ad paritatē vtilitatis: q̄
de carnali exercitatioē cōquiri: eo q̄ afflictio corpora
lis initia q̄ dā p̄fectus: nō ipsam p̄fectionē charitatis
pariat: q̄ p̄missionē habet vice p̄ntis et future. Et idcir
co eā exercitatioē operū p̄dicorū necessariā esse cēse
mus: q; sine ipsa ad charitatis fastigia nō possit alcēdi
hec etiā q̄ dicitis opera pietatis ac misericordie necessa
ria sunt in hoc tpe: dū adhuc inequalis diuersitas do
minat: quorū ne hic qd̄ ex peteret operatio: nisi in opū:
indigētuz: infirmiorūq; pars maxima redundaret: que

✠ Collatio prima Abbatis ad Moysi ✠

Iniquitate hominum facta est: eorum scilicet quae quibus a consuetudine creata concessa sunt in suos terminis occupata versus: nec tamen vitanda alijs teneretur. Donec ergo in hoc mundo inaequalitas ista crassata: erit haec actio necessaria et utilis exercitibus eam restituentibus quod de bono affectu et pie voluntati retributio non hereditatis eterne: ipsa non in futuro seculo paritate regnate cessabit: cum iam non fuerit inaequalitas propter quam debeat haec exerceri: sed sicuti ab hac multiplici id est actuali operatione ad charitatem dei et diuinarum rerum contemplationem perpetua cordis puritate transferuntur cui se habetibus cura est vel scientie vel meritis emendationi insisterentia: in hoc seculo constituti elegerunt otio conatu ac viribus macerare: illi scilicet semetipsos officio adhuc in carne corruptionis possit deputatae in quo erant corruptio deposita promissuri: peruenientes ad illam promissionem dei saluatoris: qua dicit. Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt.

De charitatis perpetuitate.

Capitulum. xi.



Quod miramini: si illa officia superius copiebentur transferuntur: cum sanctus apostolus etiam sublimiora spiritus sancti charismata transferuntur: dicitur solummodo charitatem designet sine fine mensuram: sine inquietis prophetie eius: curabunt: sine lingue cessabit: sine scientia destruetur. Et post haec inferit: charitas autem nunquam excidet. Omnia namque dona pro versus ac necessitate tribuuntur ad tempus: consummata dispensatione morum: perculdubio transferuntur: charitas vero nullo intercipit tempore: non solum est in presententi mundo vitititer operatur in nobis: sed etiam in futuro sarcina corporeae necessitatis abiecta: efficacior multo atque excelentior permanebit: nullo unquam corruptione defectu: sed per incorruptionem perpetuam firmiter gratius deo atque intentius adhaerens.

Interrogatio de perseverantia spiritualis

theorie.

Capitulum. xii.

Ermano. Quis ergo habet fragili carne circumdatam esse hanc theoriam sic affixam: ut nunquam cogitet de

De monachi destinatione et fine.

fratris aduictu: de visitatione infirmi vel opere manuum: vel certe de humanitate quae debeat vel peregrinis vel aduentibus exhiberi. Postremo quis non interpellat cor pious ipsius provisione vel cura: aut quemadmodum mens vel in quo illi inuisibili et incomprehensibili deo valeat coherere cupimus edoceri.

Responsio de directione cordis in deum et de regno dei: et diaboli. Capitulum. xiii.



Moses. Inherere ad deum iugiter contemplatione: quemadmodum dicitis in sepe abiliiter copula. Impossibile est homini ista carnis fragilitate circumdato. Ne oportet nos scire ubi mens non intentione debeamus habere definitam: et ad quam destinationem semper ante nos renocemus: inuita: quam cum potuerit obtinere mens gaudeat: et a qua distracta et sedolente atque suspirat: totumque se a summo bono sentiat recessisse: atque ens se ab illo intuitu deprehenderit separata fornicatione iudicium vel momentaneum a christi contemplatione discessum a quo cum deuta fuerit paululum non obstat: rursus ad eum cordis oculos retorquentes: velut rectissima linea mentis acie renocemus. Toto namque in aetate consistit recessu. Unum expulso diabolo: ac neque in ea iam regnantibus vitijs: consequenter regnum dei fundatur in nobis dicere euangelista. Regnum dei non veniet cum observatione: neque dicent. Ecce hic aut ecce illic est. Amem amem dico vobis: quae regnum dei intra vos est. Intra nos vero nihil aliud esse potest quam scientia aut ignorantia veritatis: et vel vitiorum amicitia vel hostium: per quam aut diabolo aut christo regnum paramus in corde. Cur ergo regni quietates describit apostolus. d. non est regnum dei est: et potest scilicet iustitia et pax et gaudium in spiritu sancto. Itaque si regnum dei intra nos est: et ipsi regnum dei iustitia et pax et gaudium est: et in istis conditione morat sine dubio in regno dei est. Et corroborano illi quae in iustitia et discordia et tristitia morte operante versantur: in regno diaboli: et in inferno ac morte sunt constituti. His enim idem christus vel dei vel diaboli regnum discernit vel sanctorum. Et reuera si sublimi mentis intuitu consideremus statum illi quae degunt celestes sapienter habitus quae vere in regno dei sunt: quod ad istud esse credendum est: quod perpetua iugiter letitia. Quid enim tam

✠ Collatio prima abbatis moysi. ✠

ppriū vere beatitudinē tāq̄ p̄ esse cōueniēs q̄ trāquilli-
tas iugis z gaudiū sempiternū. Et vt hoc ip̄z q̄d dicim⁹
ita esse nō mea cōiectura: sed ip̄s⁹ dñi auctoritate cert⁹
i struaris: audi cuz q̄litate z statū mundi illi⁹ ap̄tissime
describētē. Ecce iquit ego ereo celos nonos: z terrā no-
uā z nō erit i memoria pota neq̄ ascēdēt sup̄ cor: s̄z gau-
debitis z exultabitis vsq̄z i sempiternū i his q̄ ego creo.
Et rursus. Gaudiū z leticia iueniet i ea gratia: actio z
vox laudis: z erit mēsis ex mēse sabbatū ex sabbato. Et
iterū Gaudiū z leticia obtinebūt: fugiet dolor: z gemit⁹.
Et si adhuc clarius de illa cōuersatione z ciuitate san-
ctoꝝ vultis agnoscere atrēdite q̄ ad ip̄az hierusalē voce
dñi dirigātur. Et ponā iquit visitationē tuā pacē: z p̄po-
stos tuos iustitia: nō audiet̄ vltra iniq̄tas i terra tua:
visitatis z cōritio i terminis tuis: z occupabit sal⁹ ma-
ros tuos z portus tuas laudatio: nō erit tibi ampli⁹ sol
ad lucēdū p̄ diē nec sp̄edor lune illuminabit te: sed erit
tibi dñs i lucē sempiternā: z de⁹ tu⁹ gloriā i tuā: nō occi-
det vltra sol tu⁹ z luna tua nō minuet: sed erit tibi dñs
i lucē sempiternā: z cōplebitur dies tuus. Et idcirco
beat⁹ apostolus nō generaliter neq̄ simpliciter omne
gaudiū regnū dei eē p̄nūciat: s̄z signāter ac sp̄aliter il-
lud solū q̄d i sp̄sctō est. Nouit em̄ aliud q̄q̄ vituperabi-
le gaudiū: de q̄ dicitur. Mund⁹ iste gaudet: z ve vos
bis q̄ ridetis: q̄ plorat p̄tatis. Regnū sane celozū triplici-
ter accipiēdū est. Aut q̄ renaturi sunt celi id est sancti
malis subditis. s̄z illd. Eslo tu super quinq̄ ciuitates: z
tu sup̄ decē. Illd quoq̄ q̄d dicitur ad discipulos sedebi-
tis super sedes. xij. iudicātes. xij. trib⁹ israel. Vel certe q̄
sancti in celis sint cuz domino regnaturi: aut certe q̄ ip̄s
si celi incipient a christo regnare cum scilicet omnib⁹ ei
subiectis ceperit esse omnia in omnibus deus.

De anime perpetuitate. Capitulum. xij.



Uamobrem in B corpore cōstitutus is nonerit
vniuersitatis illi⁹ se religioni vel ministerio de-
putādū cui⁹ i hac vita semetipsuz participē
cultozūq̄ p̄buerit: illiusq̄ se etiā i illo p̄ceni-
seculo confortē futurū esse nō ambigat: cui
nōc ministrū se locūq̄ maluerit exhibere: s̄z iniam dñi
ita dicentis

✠ De monachi destinatione z fine. ✠

ita dicētis. Si q̄s mihi ministrat me sequatur: z vbi suz
ego illic z minister me⁹ erit. Nā z quādamodū diaboli
regnū p̄ cōmunitiā suscipit virtozū: ita regnū dei p̄ erer-
citationē virtutū: puritate cordis ac spiritali sciētia pos-
sidentur. Vbi autē regnū dei est: ibi p̄culdubio z vita cō-
moratur eterna: z vbi regnū diaboli est: ibi mors atq̄z i-
fern⁹ eē cognoscitur: i q̄ q̄ fuerit: nec laudare dñz potest
s̄z p̄phete sentētiā dicētis: nō mortui laudabūt te neq̄
oēs q̄ descēdūt i infernū: sine dubio peccati: sed nos qui
vixim⁹ nō vitij scilicet nec mūdo huic ledē deo benedic-
imus dñz ex hoc nūc z vsq̄z i seculū: nō em̄ est i morte q̄
memor est dei: in inferno autē peccati quis cōfitebitur
domino. i. nemo. Nullus em̄ etiam si miles semetipsuz
vult christianū esse p̄fiteatur vel monachū: cū peccat cō-
fiteretur dño. Nullus admittēs ea q̄ dñs erecraē remini-
scitur ei⁹: nec seruū se p̄fiteatur illi⁹ cui⁹ p̄cepta cōtruma-
ci temeritate cōtemnit. In qua morte illā viduas q̄ est i
delitijs beatus apostolus eē p̄nūciat: vidua quies que
i delitijs est viuēs mortua est. Sunt ergo multi q̄ viuē-
tes i hoc corpore mortui sunt: z i iferno iacētēs deū lau-
dare nō possunt. Et ecōtrario sunt q̄ cū mortui sint cor-
pe deū spū bñdiciū atq̄z collaudāt s̄m illud. Benedicite
spūs z anime iustozū dñz: z ois sp̄it⁹ laudet dominū.
Et i apocalypsi anime occisozū nō solū laudare deuz: s̄z
etiā iterpellare dicūtur. In euāgelio quoq̄ euidenti⁹
dñs ad saduceos: non legistis inq̄t q̄d dicit⁹ est a deo di-
centis vobis. Ego suz de⁹ abrahā: z de⁹ ysaac: z de⁹ iac-
cob: nō est de⁹ mortuoz sed viuētū. Oēs em̄ ei viuūt.
De q̄b⁹ z apostolus. propter q̄d iquit nō confundatur
deus vocari deus eozū. Parauit em̄ illis ciuitatē: nā q̄
nec otiose sint post separationē hui⁹ corpuzis ate neq̄z ni-
hil sentiāt ēt euāgelij parabola q̄ de illo paupere laza-
ro z diuite purpurato p̄fertur ostēdit: quozū vn⁹ beatis-
simā sedē i sinu abrahe requiē p̄meretur: ali⁹ itolerabi-
li ardore eterni ignis exurit. Si autē z illd q̄d dicitur
ad latronē: hodie eris mecum i paradiso: voluerim⁹ itē de-
re: q̄d aliud manifeste designat q̄z perdurare i animab⁹
nō solū p̄finos itellect⁹: s̄z etiā vicissitudine eaz cōgrua
p̄meritozū actūq̄z suozū p̄fata qualitate. hoc em̄ illi

acquæ deus pmiffisset si eius atq; noſcet poſt ſeparatio-
nez carnis: vel puandâ ſenſu vel i nihilū reſoluedâ;
nō enim caro eius in paradifum. ſed anima erat ingreſ-
ſura cū chriſto. Cauēda ſane immo toto horore ē deſe-
ſtanda grauiffima hereticorū illa diſtinctio: q̄ dū nō cre-
dunt xp̄i poruiſſe eodē die quo i ſterna deſcendit: etiā
para. iſto reſeriri ita diſtinguit. amē dico tibi hodie: et i
terpoſita diſtinctio inferūt mecum eris in paradifo: vt
ſcilicet hęc pmiffio non ſtat poſt trāſitum vite ei⁹ im-
pleta ſed poſt reſurrectiōis aduentū ſit iplenda: nō intel-
ligentes illud quo ante reſurrectiōis ſue diem protu-
lit ad iudeos q̄ eum vt ſemetipſos credebant anguſtiſſe
humana carnali infirmitate cōclūdi. Nemo aſcendit
celum niſi qui deſcendit de celo: filiū hominis q̄ eſt i ce-
lo. Quib⁹ manifeſte probatur animas deſunctoꝝ nō ſo-
lus ſuis ſenſib⁹ nō puari: ſed ne iſtis quidē aſſectib⁹
id eſt ſpe atq; triftitia: gaudio ac metu carere: et ex eis q̄
ſibi in illo generali examine referantur q̄ daz eaſ itaq;
incipere p̄gultare: nec ſm opinionēz quorundaz infide-
lium in nihilum eaſ reſolui poſt hui⁹ commoratiōis ex-
ceſſuz: ſed viuaci⁹ ſubſiſtere dei⁹ laudib⁹ intentius in-
herere. Et reuera vt ſeq̄ſtratis pauliſp̄ testimoniū ſcri-
pturaz de ipſius anime natura ſz mediocritatē ſenſus
noſtri paucis aliqua diſputem. Nonne vltra ois ineptie
nō dicam fatuitatez ſed infania eſt vel leuiter ſuſpicari
illā p̄cioſiorē hominis portione: i qua etiā imago dei ſz
beatū apoſtolū ac ſimilitudo p̄ſiſtit: depoſita hac qua
reconditur i p̄ſenti ſarcina corporali inſenſibile fieri que
omnē rationē ſe cōtinēs etiā mutam atq; inſenſibilem
materiā carnis participatiōe ſui facit eē ſenſibile: cū vi-
q; conſequens ſit: ſz rationis ipſius ordo contineat: vt
eruta mens iſta carnali qua nūc hebetatur p̄gnedinet
intellectuales virtutes ſuas in meli⁹ reparat et puriorez
eaſ ac ſubtiliores recipiat poti⁹ q̄ amit tat. Intātū atq;
q̄ dicim⁹ beatus apoſtolus verū eſſe cognōſcit: vt etiā
optet ab hac carne diſcedere: vt ſeparatiōe ei⁹ enixi⁹ ve-
leat dño copulari dicens: deſideriuz habeo diſſolui: et cū
chriſto eſſe multo magis: quoniā dum ſum⁹ in corpore
peregrinamur a dño: et idcirco audemus et bonam volū-

tatem habem⁹ magis peregrinari a corpore et preſentes
eſſe ad dominum: propter q̄ et iā contendim⁹ ſiue abſ-
ſentes ſiue p̄ſentes placere illi: cōmoratiōē ſz anime:
que in hac carne eſt peregrinatiōē a domino atq; ab
ſentiā a chriſto eſſe pronūcians. Et cui dicit⁹ ierū ſuper
hoc ipſo viuaciſſimo animarū ſtatu idē apoſtol⁹. Sz
acceſſiſtis inq̄t ad ſyon montē et ciuitatē dei: frequētis hie
raſalē celeſtē: et a multoꝝ militū angeloꝝ frequentia et
ecclīā p̄mituoz: q̄ cōſcripti ſunt in cellis: et ſpūs iuſtorūz
p̄fectoz. De q̄b⁹ ſpirituib⁹ in alio loco: de idē patres inq̄t
carnis noſtre habuim⁹ eruditiores et reuerēdiores: eos
nō multo magis ſubijciemur patri ſpirituū et viuim⁹.

De contemplando deum. Capitulum. i. v.

Contemplatio vero de multis ſarie concipit.
Nam deus nō ſola incōprehēſibilis illi⁹
ſubſtantię ſue admiratiōe cognōſcit: q̄ ta-
men adhuc in ſpe promiſſionis abſcondi-
tum eſt: ſed etiam creaturarū ſuarū ma-
gnitudine vel equitatis ſue cōſideratiōe
vel quotidiana diſpenſationis auxilio peruidetur: q̄
ſcilicet que cū ſanctis ſuis p̄ ſingulas generatiōes ege-
rit mente puriſſima perluſtramus: cui⁹ potentia ipſius
qua vniuerſa gubernat moderatur ac regit: cū immēſi-
tatē ſcientie eius et oculū quem ſecreta cordū latere
nō poſſunt trementi corde miramur: cū arenam maris:
vndarū numerum dimēſam ei cognitumq; pauidi co-
gitamus: cū pluuarū guttas cū ſeculorum horas ac
dies cū preterita futura ve vniuerſa obſuſpectim⁹ ſcē-
tie ei⁹ aſſiſtere: cū ineffabilem clementiam eius conſide-
ramus. quia innumera ſlagitia que ſingulis momentis
ſub ipſius committuntur aſpectu i deſſa longanimitate
ſuſtentat: cui⁹ intruemur vocatiōē: qua nos nullis
precedentibus meritis grā ſue miſerationis aſciuit:
cum deniq; occaſiones ſalutis tribuit: ad optandis: cui⁹
quodam admiratiōis intruemur exceſſu: q̄ ita nos nati
p̄cepit: vt ab ipſiſcunabulis gratia nobis legiſſeque no-
citra inſunderetur: q̄ ipſe a duerſarum vincēs i nobis
quo ſolo bone volūtatis aſſenſu eterna beatitudine ac p̄

Collatio prima abbatis ad hōy. 4

petuis nos p̄m̄is munerat: cū postremo dispensationē
sue incarnationis p̄ n̄ra salute suscepit ac mirabilia my-
steriorū suorū cūtibz gētibus dilatauit. Sūt aut̄ alie q̄
hūm̄imo iī cōtēplatione innumere: q̄ pro qualitate vi-
te ac puritate cordis nostris fencibus ouunt: quibus
deus vel videt mundis obturibus vel tenerur. Quas
profecto n̄m̄l̄ p̄petuo retērat in quo ad h̄uc aliquid
carnalium viuit affectū: quia nō poteris ait dominus vi-
dere faciem meam. Non enim videbit me homo z viuet
scilicet mūdo hūic affectibusq̄ terrenis deditus.

Interrogatio de cogitationum mobilitate. Capitulum. xvj.

O Erman^o. Quid ergo est q̄d ēt nolētib⁹ imo vero
erū p̄feciētibz nobis ita sup̄sue cogitationes
sū bilitat ac latēt irrepūt vt nō sōm̄ eas expel-
lere v̄rēt intelligere ac dephēdere difficultatis nō mo-
dice sit. Potest ergo mens aliquando ab istis vacua re-
periri: z nūq̄ huiuscemodi illusionibus incurari.

Responsio quid possit mens super cogitationū statu quidve nō possit. Cap. xvij.

M Oyses. Mentem quidem nō iterpellari cogi-
tationib⁹ ip̄ossibile est: suscipere vero eas si-
ne respuere omni studēti possibile ē. Quādam
modū igit̄ or⁹ earū nō oimodis p̄dēt a no-
bis: ita rep̄obatio vel electio consistit in no-
bis: nec t̄h̄ ex eo q̄ dixim⁹ ip̄ossibile esse mentem cogi-
tationib⁹ nō adiri: totū vel incurui vel illis spiritibus
tribūēti est: qui eas nobis n̄tūf ingerere: alioquin nec
liberū i homine maneret arbitriū: nec i nobis sciret no-
stre correctiōis indūstra. S; est inq̄ nostrū magna ex
parte vt cogitationū q̄ltas emendet: z vt sancte ac spi-
ritales ouātur i nobis: vel terrene carnalesq̄ decrescāt.
Ideo nāq̄ frequēs lectio z iugis adhibet meditatio scri-
pturarū vt erinde nobis spiritalis mēorie p̄beat occa-
sio. Idcirco decētatio crebra sp̄almoz: vt assidua nobis
erū de submissiōe p̄p̄ctio. Idcirco vigiliaz ac ieiunio
rū ofonāq̄ sedulitas adhibet: vt extenuata mēs nō ter-

De monachi destinatione z fine. 4

rena sapere: s; celestia possit ac sublimia p̄tēplari. Quā
b⁹ rurū negligētia irrepēte cessantib⁹: necē ē vt mēs vi-
dior s̄lore p̄creta i carnalē partē coueat atq̄ declinet.

Collatio aquarū mole z aie. Cap. xvij.

Quod exercitiū cordis nō icōgrue molaz simi-
litudinē cōparat: q̄s mear⁹ aquaz p̄ces impē-
tu rosāte pronoluit. Que nullaten⁹ q̄dē cessa-
re possunt ab opere disposito aquaz impul-
sib⁹ circumactē: ei⁹ vero qui p̄ces firmū est po-
testate v̄trū nā triticū malit an ordeū: s̄oleūve cōm̄tūi.
Illud nāq̄ est p̄culdubio cōmolendū quod ingessuz
ab illo fuerit: cui opis illi⁹ cura p̄missa est. Ita igit̄ etiā
mēs p̄ vite p̄sentis incurfus v̄ndiq̄ ingruētibus tem-
p̄ationū torrentibus: qui spiritalib⁹ inflat i nequitiis:
indefinēter cā circūstūit atq̄ circūstrepūt vacua quidē
cogitationū estib⁹ esse nō poterit: quales vero vel ad-
iutare vel parare sibi debeat: studiū ac diligētie sue p̄-
uidebit idūstra. Si em̄ vt dixim⁹ ad sc̄ptaz scripturarū
meditationē iugiter recurram⁹: ac memoriā nostrā ad
reco: dationē spiritaliū rerū z desiderū p̄fectiōis sp̄es
future b̄ridinis erigam⁹ necesse est vt oite cogitationes
exinde spiritalis i his q̄ meditati sumus mētē faciāt i-
morari. Sin vero desid̄ia seu negligētia superati vitūs
z ociosis cōfabulariōib⁹ occupemur seu curis mūdānis
z sup̄suis sollicitudinib⁹ implicemur cōtequēter eride
velut quedā s̄izaniōis species generata: operationem
quoz n̄fo cōdai notis ministrabit: z km̄ sententiā d̄it
saluatoris vbi fuerit thesaurus operum seu intētionis
nostrē: ibi z cor nostrum necessario permanebit.

De tribus cogitationū nostrarum principis. Capitulum. xix.

Quod sane p̄ omnibus nosce debem⁹ tria co-
gitatiōnū n̄sā rū ēē principia. i. ex deo: ex dia-
bolo: z ex nobis. Ex deo q̄dē sunt cū sp̄ssan-
cti illustratiōe nos visitare dignat̄: erigēnos
ad sublimiōe p̄fectū: z in quibus vel min⁹
acquistuimus: vel desid̄iose agentes superari sumus

saluberrima cōpūctiōe castigat: vel cū referat nobis cō
lesna sacramēta ⁊ ppositū nōstrū ad meliores acruoyō
lūtarōes cōuertit: vt ibi cū rex assuer⁹ castigat⁹ a dño li
bros annales listigat inq̄rere: quib⁹ mardochei bñficia
recondat⁹: sūmī cū gradu honoris exaltat ac p̄m⁹ cru
delissimū super nece gētis iudee sentētiā reuocat. Vel
cū p̄pheta cōmemorat. Audī qd loquatur in me dñs
deus. Alius q̄z: dixit inquit angelus qui loquebat in
me. Vel cū filius dei venturū se vna cū patre ⁊ mansio
nē apud nos facturū esse pmittit. Et nō estis inq̄
qui loquimini s̄z spiritus p̄ris v̄stri q̄ loquit in vobis
⁊ vas electionis. An experimētū inquit eius queritis q̄
in me loquit christus. Ex diabolo vero cogitationū na
scit series: cū subuerrere nō tā vitiosū oblectatiōe: s̄z
occulis conat̄ insidūis subtilissima mala p
bonis fraudulenter ostēdās: ⁊ trāsfigurās se nobis i an
gelū lucis. Ut cū euāgelista dī. Et cena facta cū diabol
tā misisset i cor: iude simonis scarioth vt traderet domi
nū. Et iterū post bucellē inquit tero iuit i illū sathanas
petr⁹ q̄z ad ananias: quare ait tēptant sathanas cor tuū
mētiri te spūscō. Et illud qd multo ante p ecclesiastē p̄
dictū legim⁹. Si spirit⁹ potestātē habētis ascēderit sup
ter: locū suū ne dimittas. Illud q̄z qd dicit ad deū cōtra
achab in quarto regū lib. ex p̄sona spūs imisidī egre
diar ⁊ ero spiritus mendax in ore omnium prophetarū
eius. Ex nobis autē oriuntur cum natural⁹ es q̄ gerim⁹
vel gessim⁹: vel audiuim⁹ recordamur. De quibus dicit
dauid. Cogitauit inquit dies antiquos et annos eters
nos in mente habui ⁊ meditatus sum in corde meo: ⁊
exercitabar ⁊ scopebā spiritū meū. Et iterū. Do
minus fecit cogitationes hominū quoniam vane sunt: ⁊
cogitationes infortū iudicia. In euāgelio quoq̄ dñs ad
phariseos quid cogitatis mala in cordibus vestris.

De discernēdis cogitationib⁹ ad similitu
dinē pbabilis trapezite. Capitulum. xx.

Hanc igitur opz triptitā rōnē nos iugiter obser
uare: ⁊ vniuersas cogitationes q̄ emergūt in cor
de nō sagaci discretiōe discutere ougles eaz

causas auctoresq̄ primitas indagātes: vt i q̄les nos eis
pbere debeam⁹ ex illoz merito q̄ eas suggerūt. Oficere
re possim⁹ vt efficiamur sim pceptū dñi pbabiles trapez
ite. Quorū summa peritia est ac disciplina probare qd
nā sit aurū purissimū. ⁊ vt vulgo dī obzū. qd sit mi
nus vurgatiōe ignis excoctum: eras q̄z viliq̄ denario s̄
p̄ctesimū nūmismā sub colore seu indumēto aurū fulgē
tis imitet: purū dētissima discretiōe nō fallit: nō solū nū
mismata tyrānoz vultū expmētia sapitēter agnoscerē: s̄z
erā illa q̄ sunt veri qd ē regis imagine: sed non legitime
figurata: peritia sagaciorē discernere: deinde ne qd illis
a legitimo pōdere diminurū sit cēsurā trutine diligētē
inq̄rere. Que oia nos q̄z debere spiritūalr obseruare sub
figura ⁊ exēplo nois hui⁹ euāgelic⁹ sermo hoc exēplo p̄
vestro docet: p̄mū vt qd cor. alib⁹ nostris irrepserit
si qd nobis dogma fuerit intronissimū: vtrū nā sit diuis
no illo ⁊ celesti spūsancti igne purgatū. an ad indaiaz
suppositiōe p̄tinēs: seu de secularis philosophiē tumorē
deicēdes vt sit ad integrū spiritualis ignis examinatiōe
decoctū: sed in supicie tñi p̄ferat pietatē diligētissime
p̄scrutemur. Quē ita poterim⁹ implere si illud apostolicū
cū fecerimus. Nolite omni spiritūi credere: s̄z pbate sp̄
rit⁹ si ex deo sint. Quo gñe credendi sunt illi q̄z decepti.
qui post professionē monachi nitore sermonis: ⁊ q̄busdā
sunt philosophorū dogmatibus incitari q̄ prima fronte
p̄is quibusdā sensibus ac religiois cōsonis audiētes
velut aurū fulgore fallētia quos semel suppicie illicerāt:
velut nummismatib⁹ eris falsisq̄ deceptos: p̄petuo nū
dos ac miseros reddiderūt: vt ad seculū eos strepitū re
uocātes: vel ad hereticos errores ac p̄sumptiōes tūm
das p̄trahē. es. Quē etiā achā in libro lesu naue legitima
fuisse p̄p̄fuziōe de castris allophylox regulā aureā pec
p̄scens: atq̄ furat⁹: anathemate illoz p̄cuti atq̄ eterna
morte mernit ac maledictiōe dānari. Sed o sō licite nos
explorare pueniet: ne auro purissimo s̄mī: turaz p̄uana
interpretatio coaptata: metalli p̄ciostare nos fallat. In q̄
et dño saluatori callidissimū diabol⁹ veint hoi simplici
tēptant: iponere: dū ea q̄ gñat⁹ sunt sup eim iuste ⁊ p̄o
nis exposita: malivola interpretatiōe contrūpēs: speciale

Jos. 7.

Collatio prima abbatis & boyfi

huic q̄ angeloz custodia nō egebat: conas aptare dices,
ps̄. xc. Qui angelis suis mōstrauit de te vt custodiāt te i oib⁹ vj⁹
tuis: i manib⁹ postabāt te ne vnq̄ offendas ad lapidē
pedē tuū. preciosa s̄. eloq̄a scripturaz callida a sūp̄iōde
uertēs: r ad hūi coriūq̄ sensū detozquēs: vt imaginē
tyrānicū vult⁹ sub colore nobis auri falleris: ipozter: siue
cū paracaraximis nos conas illudere q̄d̄. s̄. pietatis
op⁹ admonēs affectādū: q̄ nō de legitia senioz pcedēs
moneta: sub p̄teritū virtutū dicit ad vitia: vel imodera-
tis icōp̄etib⁹ vult⁹ ieiunij seu vigilijs nimij: vel ofoni-
b⁹ i portunus: vel incōgrua lectiōe decipiēs: ad noriū p̄-
trahit sūq̄: vt cū itercessiōes ac visitatiōes p̄ias psuadet
ip̄edere: q̄b⁹ nos ab sp̄italib⁹ monasterij claustris: r se-
creto amice q̄etis excutiat: sollicitudines et curasq̄ sus-
cipe religiosaz ac v̄sicutaz suggerit feminaz: vt h̄mōi
laq̄is monachū inerricabilr vinciat ac p̄niciosaz solli-
citudinū occupatiōe distēdat: vt certe cū v̄siderare sc̄m
clericat⁹ offm̄ sub p̄teritū edificatiōis multoz r amore lu-
cri sp̄italis iūgat q̄b⁹ nos ab hūilitate p̄positi hui⁹ ac
districiōe diuellant. Que oīa cū sint nr̄e salutē p̄fessōisq̄
zua: tñ velamine q̄dā m̄e ac religiōis obiecta: facile ipe-
ritos incautoiq̄ decipiūt. Imitant̄ em̄ nūmismata veri
regis: qz vident̄ ad p̄sens plena pietatē: s̄ nō sunt a legi-
timis monetarijs: id est: p̄batis r catholicis p̄rib⁹ signi-
rata: nec de cardialī ac de publica collatiōis eoz p̄dēt
officiū: s̄ furtim fraude demonū fabricata: nō sine de-
trimēto impitis q̄busq̄ r ignozitib⁹ igerunt. Que q̄uis
vtilia seu necessaria videant̄ ad p̄sens: tñ si soliditatib⁹
p̄fessōis nr̄e incipiāt post hoc esse zua: r totū quodāmo-
dū corp⁹ nr̄i labefactare p̄positi: tāq̄ necessariū q̄d̄: s̄ sc̄a
daliq̄as mēbrū: r q̄b⁹ dextre man⁹ vel pedis agere videat
officiū: p̄tici a nobis atq̄ abscidi salubre ē. Sati⁹ em̄ est
absq̄ vni⁹ p̄cepti mēbro: id est opatiōe vel fructu: i ceteris
sanū firmūq̄ durare: r tāq̄ debillē itroire i regnū dei:
q̄ cū soliditate mādāt icidere in aliq̄ sc̄ad aliū: q̄b⁹ p̄ni-
ciosa p̄suetudine separās nos a districiōis regula: atq̄
arrepti p̄positi disciplina idncat i tale dispādū: q̄b⁹ ne-
quaq̄ futura detrimēta p̄p̄fians: oēs p̄teritos fruct⁹ to-
tūq̄ opatiōis nr̄e corp⁹ gehēne faciat ignib⁹ p̄cremari.

De monachi destinatione r fine.

De gñib⁹ istiusmodi illusionū et i p̄ouerbijs elegāter
exp̄mit. Sūt vie q̄ vident̄ recte esse viro: nouissima enim p̄ou-
eaz veniēs in p̄iūdū inferni. Et itez. Malign⁹ nocet cū i c̄,
se comiscuerit iusto id est diabol⁹ decipit cū fuerit colo-
re sanctitatis obrect⁹. Odit aut̄ sonū tutele: id est discre-
tōis vim: q̄ de lentozum verbis ac monitione p̄cedit.

De illusione abbatis Joānis. Cap. xxj.



In quo etiā abbatē nuper Joānē: q̄ lyco p̄mor-
rat cognouim⁹ fuisse illum. Nā cūz haustu-
co: p̄oue atq̄ defecto: p̄ceptionē cibi biduano
ieiunio distulisset: accedēti ei ad refectionem
die postero venēs diabol⁹ in figura ethiopsis
tetri pueri: atq̄ ad ei⁹ genua puolūt: indulge inq̄t mi-
hi: qz ego tibi h̄sic laborē indiri. Fraḡ ille vir fatus r di-
scritiōis rōne perfectus: sub colore cōtinentie incōgruē-
ter exercitate itellepit se ob hoc calliditē diaboli cir-
cūentū taliq̄ distentū ieiunio: vt lassitudinē nō necessa-
riā: immo etiā sp̄itū nociturā: fatigato corp̄i suppo-
neret paracaraximo sc̄y illusus nūmismate dum in illo
veri regis imaginē venerat⁹ parū discutit nō illud esse
legitime figuratū. Ultima vero obseruatio hui⁹ p̄babis
lis trapezite quā de inquisitione p̄deris esse p̄dixim⁹: ta-
litr a nobis implebit̄: si q̄d agēdū cogitatio nostra sug-
gerit: omni scrupulo retractātes atq̄ in nostri p̄ctozis
rutina collocātes: equilibratione iustissima perpenda-
mus: an plēnū sit honestate cōi: an timore dei sit graue:
si integrū sensu: si humana ostentatione: aut aliqua no-
uiratis insolētiēq̄ p̄sumptione nō leue: si meriti ei⁹ pon-
dus inanis cenodōcie nō imminuerit vel a r̄ixerit q̄lia.
Et si ea p̄tinus ad publica appēdentes examina: id est
ad p̄phetaz r apostolorū actus ac testimonia p̄ferētes:
illozūq̄ exēplis cōparātes: r quodāmo zua ea lace pens-
santes: vel tāq̄ integra atq̄ p̄fecta illisq̄ collib̄taria sus-
ceptimus: vel tāq̄ imperfecta atq̄ dānosa: nec illorum
p̄onderi consonantia omni cautione vitemus.

De quadripertita discretionis ratione.

Capitulum. xxij.

Crit ergo hoc quadripertito quo diximus mō
necessaria nobis ista discretio: id est vt primū
materia nos auri veri seu facati fallētisq; nō
lateat: scdo vt has eadē cogitationes q̄ inueni-
unt opera peccatis: tāq; adulterina nūmū-
mata r paracarayma reprohem: vtpote q̄ fallam ima-
ginē regis nō legitime signata p̄ineat: vel illā q̄ in auro
p̄ciosissimo scripturarū vitioso r heretico sensu: non vti
regis s; tyrāni p̄ferūt vultū s; discernētes refulare pos-
sūt sine illa quous pōdus ac p̄cili herugo vani ans ar-
todēs exagio lenioy agruere nō sinit: vt nā mīmata le-
uia atq; dānosa minūq; p̄santia reculem: ne i illō in-
cidētēs qd̄ obseruare tota virtute p̄cepto dñi p̄mohe-
mur: cunctis labor n̄forū stipēdis meritūq; defraude-
mur. Nolite thesaurizare vob; thesauros i terra: vbi he-
rugo r timea demolit: r vbi fures effodiūt r furāt. Quis
qd̄ em̄ p̄elationē hūanc gl̄ie fecerim: in terra nos the-
saurizare sicut dñi sniam nouerim: r p̄r illū velut hūm
recōdim: atq; i terrā d̄soluz: vel diuersis demoniis depo-
pulsādū: vt edaci cenodoxie herugine p̄sumēdū: sen sup-
bie tinctis deuorādū vt ad nullā recōdēt; vtilitatē lucrū
ve p̄ficiat. Oēs igit cordis n̄ri recessus ingiter p̄scrutādū
sunt: r a cōdētū i eos vestigia indagatiōe sagacissima
retractāda: ne q̄ forte intellectuālis ibidē bestia: vel leo
vel diaco p̄rāsēs p̄niciosa vestigia latēter imp̄sērit: q̄-
b; accessus ēr ceteris i abdita pectoris n̄ri p̄ cogitationū
negligētā p̄beat. Et ita p̄ singlas horas atq; momēta ter-
rā cordis n̄ri euāgelico aratro: s; ē iugi d̄nice crucis recō-
datiōe sulcātes vt noriaz ex nob; feraz cubilia: vt viru-
lētoy sp̄ctū examinare latibula atq; extruderē poterim.

**De sermone doctoris scdm̄ audientiū me-
ritum. Capitulum xxiij.**

Adhec obstupefactos nos itūc sener: r ad h̄ba
narratiōis sue icreplebit ardore succosus: p̄ ad-
miratiōe desiderū n̄ri paulisp̄ sermone suspēso:
rursus addidit. Quā nos o filij ad disputatiōē tā lōgā
vestra sedulitas p̄uocauit: r ignis qd̄ collatiōi n̄ferē-
ntiōis sensus p̄ v̄rō desiderio subministrat: vt r hoc

Matt
6.

etiā ip̄o manifeste cōtepler i veritate vos p̄fectiōis sitire
doctrinā: volo vobis adhuc sup̄ discretiōis crimitate
v̄r̄gā q̄ iter cūctas h̄rutes arcē ac p̄matū tenet: pauca
differēt excellētisq; ei; r vtilitatē n̄ solū fr̄idiamiserēptis
s; ēr antiq; patrū cōsultatiōib; ac sentētis approbare
frequentē nāq; memini nōnllis h̄mōi sermōib; q̄ gmi
tu lachrymūq; poscētib;: me s; aliqd̄ cis doctrine cōfer-
re cupiētē n̄laten; poruisse: r ita i me nō solū sent;: ves-
rēt ip̄y eloquiū defecisse: vt nō iuenirē quēma amōdū
eos: vel cū leui cōsolatiōe dimittē. Quib; idic; a cūidē
ter agno scit dñi gr̄az p̄ merito ac d̄siderio audientiū d̄f-
purātib; aspirare s̄monē. Quē q; beneficissimū s̄b; qd̄ su-
pest noctis spacū nō occurrit explere: idūlgētēs illō p̄-
f; q̄erī corpe: cui necesse ē totū p̄solui: s; id qd̄ modicū ē
fuerit denegatū: plensū narratiōis ordinē integro futurū
dici seu noctis examini refuē. Decet nāq; discretiōis
optios cōsultores i h̄ p̄mū p̄refacere sue mēis id̄nstrāz
r v̄rū sinit: vt queāt ei; capaces ēē h̄ idicio ac paciētia
cōprobari: vt de illa q̄ moderatiōis gn̄ariz ē h̄rute tra-
ctātes: me q̄q; vitū qd̄ ip̄s; h̄rū ē n̄meratūs icurrā: v̄z
rōnis ac nature ei; quā verbis excolā: effecru a; ope
violātes. In h̄ s; nobis discretiōis bonū de q̄ p̄tū d̄ns de-
derit adhuc idagare disponim;: p̄mit; p̄lit vt nos de
ip̄i excellētia r moderatiōe: q̄ p̄ma eidē v̄rē esse cogno-
scit differētēs: disputatiōis q; vt t̄pis modū nō p̄mitat
excedere. his itaq; h̄rūs moyses collatiōi n̄rē dās finē:
adhuc nos audios: ac b̄ suo ore p̄dētēs degustare pos-
nū paulisp̄ horat; ē: h̄s idē ip̄s; q̄b; i n̄fidebam; s; p̄s-
thys admonēs icūbere: embumīs parit capiti n̄ro cer-
nicaliū vice suppositūq; grossiorib; p̄p̄rū: i lōgos q̄
lesq; saliculos coact;: s; qd̄ pedali it̄nallo mollit nera-
nūc qd̄ h̄ūllimū s; ille ad scabellivicē: s; r̄b; i s̄yna p̄p̄ce
dētib; p̄stāt: nūc p̄o subiecta ceruicib; dormiētū p̄bet
capiti h̄ n̄miedurū: s; tractabile aprūg; s̄cmetū. Ad h̄s
mōchoy; h̄ id̄ circo: vt marie opotūa h̄r r agrua: q̄
nō solū sint aliq̄ten; mollia: puoq; r ope rep̄ē r p̄cio: vt
pote pass; p̄p̄yro emergēre: p̄nllisimā r p̄as; s; p̄uoy
lēt i v̄rū assumē n̄ro: p̄h̄beat d̄secare: s; ēr qd̄ ad s̄monē
d̄s ea sen cū necē fuerit admonēdū h̄abil; m̄ā ē: s; gide

✠ Annotatio capitulorum. ✠

lenisq̄nāe. Atq; ita p̄cepto sens̄ tādē sam⁹ ad d̄gustatio
nē sōni onerosa p̄positū q̄ter: rā digeste collatiōis inflāma
ri gaudio q̄p̄romisse disputa tōis expectatiōe suspēsi.

Explicit Collatio prima Abbatis Moyssi de mona
chi destinatione vel fine.

Incipit annotatio capitulorum secunde
collationis eiusdem senis.

Ca. i. Proemiale abbatis Moyssi de discretiōis gratia.
ij Quid discretio sola conferat monacho et disputa
tio super hoc abbatis Antonij.

iii De errore Saulis et achab. quo per discretionis im
peritiam sunt decepti.

iiii Que de bono discretiōis i scripturis sc̄tis referat̄.
v De morte heronis senis.

vi De ruina duorū fratrum ob discretionis imperitiā.

vii De alterius illusione quā per imperitiā discre
tionis incurrit

viii De lapsu et deceptione monachi mesopotamēni.
ix Interrogatio de acquirenda vera discretione.

x Respon̄sio quādamodūm possidēat vera discretio.
xi Verba abbatis serapiōis: et de marcore patefacta
rum cogitationū: et de periculo proprie cōfidētie

xii Confessio verecūdie ob quam cōfunderemur cogi
tationes nostras senioribus reuelare.

xiii Respon̄sio de confusione calcanda et periculo non
condolentis.

xiiii De vocatione samuelis.

xv De vocatione pauli apostoli.

xvi De appetenda discretione.

xvii De immoderatis ieiuniis et vigiliis.

xviii Interrogatio de cōtinētia vel refectionis mēsurā.

xix De optimo cibi quotidiani modo.

xx Obiectio de facilitate continentie que duob⁹ pari
māctis sustinetur.

xxi Respon̄sio de virtute et mensura et parte cōtinētie.

xxii Qui nā gñalis cōtinētie ac refectionis modus sit.

xxiii Quemadmodum abundantie humorū genitaliū
castigentur.

Collatio. ij. abbatis z moysi de discretione.

xxiiii De labore equalis refectionis et de fratris benia
min edacitate.

xxv Interrogatio quō vna sp̄ ea dēq; mēsurā seruet̄.

xxvi Respon̄sio de non excedendo refectionis modo.

Explicit annotatio capitulorum.

Incipit secūda collatio abbatis moy
si de discretione.

Proemiale.

Capitulum. i.

Degustato itaq; matutino sopore cū
ortū lucis tādē nob̄s cla
ruisse gaudētes: repromissā narrationē repo
scere cepissem⁹: beatus moyses ita exoritur est.
Cū videā vos tāti b̄siderij ardore flāmatos:
vt ne ip̄m q̄dē puissimū q̄etis momētū qd̄ spiritali col
latiōe subtrahēs: refectioni carnis maluerā deputare: ad
requit credā vobri corporeis p̄fecisse: mihi q̄s hūc vestrū
p̄siderari feruorē sollicitudo maior iuehit. Necesse est em̄
etiā me in p̄soluēdo debito tāto maiorē deuotiōis curā
gerere: quāto vos attēti⁹ video illud expetere: s̄m illā
nitiam. Si dederis cenare ad mēsam potētis: capiet̄ in
tellige q̄ ap̄ponit̄ tibi: et imitte manū tuā sciēs: qz talia
te op̄s p̄parare. Quā obidē de bono discretiōis eiusq; vir
tute dicitur: in quā sermo nocturne collatiōis ingressus:
sinē n̄re disputatiōi dedit cupio vob̄: et excellētiā patrū
p̄mo cōsignare nisi vt cū patuerit: qd̄ de illa senserint
vel p̄b̄cauerit maiores n̄ri: tū platis tā antiq; multa
ri q̄ recētib⁹ rumis et casib⁹ q̄p̄ eo q̄ min⁹ eā fuerāt asse
cuti: p̄nitioso delecti sunt lapsu: iquātū possum⁹ v̄lita
tes ei⁹ et cōmōda retractem⁹: q̄b⁹ discussis quēdamodū
ercolere eā atq; expetere dēam⁹: p̄siderātes meriti ei⁹ et
grē pōd⁹: efficaci⁹ iſtruamur. Est em̄ nō medioeris q̄dā
p̄: nec q̄ hūana passiz valeat industria cōp̄hēdi nisi di
uino fuerit mūere gr̄aq; collata. Si q̄dē iter nobilissima
sp̄s̄s̄cti dona: hac quoq; ita legim⁹ ab ap̄to numerari. 1. Cor.
Alij dat p̄ sp̄m sermo sapie. Alij b̄mo scie am̄ eādē sp̄m. 11.
Alij fides in eo dē sp̄u. Alij gr̄a sanitatū in vno spiritu.
Et post pauca. Alij discretio spiritū. Deinde cōpleto ot

catologo spiritaliu charismatu ifert. Oia aut h opera vn' atq' ide spūs: diuidēs singulis pur vult. Uidētis ergo nō terrenū: nec pūi ee discretiōis mun' s; diuine gfa largitatē: quā nisi mōach' oi intētiōe fuerit affecutus; z affecētū in selespīritu discretiōē certa rōne posse derit necesse ē eū velut i nocte ceca ceterisq' tenebus ob errāte: nō solū i pncipiois foueis pūptisq' pcedere: s; ē in planis ac directis itinēribus frequenter offendere.

Quid discretio sola cōferat mōachō: z discretio sup hoc abbatis Anthonii. Cap. 8.

Mimini igit quōdā i ānis ad huc pueritie phtu i pūb' thebaidos vbi beat' Anthoni' moras hab' senioris a ad eū pfectiōis iqrēde z collatio nis hui' gfa puenisse. Cūq' a vespētū hōy vsq' ad lucē fuisse ptracta collatio: qōnē hāc martinū noct' spaciū pūpsit. Nā diuittillime q'rebat qnā vrr' vel obseruātia mōachū possit a diaboli laqīs ac deceptiōib' custodire sp' illesū v' certe recio tramite firmoq' gressu ad pfectiō nis culmē pducer'. Cūq' p captū mēt' sue vnuq'iq' sntaz suā pferret i mediū: z alij qdē in h ieiunioy vigiliariūq' studio collocaret: q' his vcz extenuata mēs: ac puritatē cordis z corpis affecuta: deo facili' vntret. Alij i nuditate zp'tēptu vniuersaz rex qb' mēs si penit' exueret: itāq' nullis deiceps retinētib' laqīs ad eū expeditior pueniret. Alij anacoretinā necessariā. i. remotiōnēz eremi secre ta cōferēt: i qua cōmānēs q's familiari' iterpellare deū: eius possit peculiari' inherere. Nōnulliq' i pūis sectāda charitatis. i. hūanitat' officia diffinirēt: q' pio erga fros z pegrinos studio susceptiōis ipēdit: q' his dūtaxat officijs regna celoz daturū se dñs i euāgelio: velut spāt' **Datt.** repromittat dicens. Venite bñdicti p'ris mei: possidete paratū vob' regnū a p'stantiōe mūdi. Esurui eiz dedistis mihi māducare. Situi z dedistis mihi bibere zc. Cūq' hūc mūdū diuersis p'urib' a ditū certiorē ad deū pari posse decernerēt: essetq' noct' maximū sps hac inq'sitiōe cōsūptū: tulit demū beat' Anthoni'. Oia qdē h' q' dixit'is necessaria z vtilia siticib' deū atq' ad deū cupientibus puenire: s; his pncipalē tribuere grām nequaq' nos in

Datt. 95.

numeri multoz ca' z expimēta pmittūt. Nā q'dā sepe numero acerrime ieiunij seu vigilijs incubātes: ac mirifice i solitudine secedētes: p'nationē q's oiz facultatū ita sectātes vt ex ipsis ne vni' qdē diei victū sibi met vnūq' denariū supesse paterēt. hūanitat' ēt studia tota de nōtiōe cōplētes ita vidim' repere decetos vt arreptum op' nō potuerit pgruo exitu terminare: summūq' feruorē z cōuersationē laudabilē detestabili sine clauserint. Quāob're qd' pncipal'r ducar ad deū manifeste poterint agnoscere: si ruine ac deceptiōis illoz cā diligēt' a nobis fuerit idagata. Illis nāq' cū eru berarēt pdictaz opa z tantū discretio sola deficiens vsq' ad finē ea durare nō sinit. Nec em' alia laps' eoz cā dep'hēdit: nisi qd' min' a se nioib' i'stituti: nequaq' potuerūt rōnē discretiōis hui' adipisci: q' p'ermittēs vtrāq' nimietatē: via regis quēq' docet semp' icedere: z nec dextera stutū pmittit extolli: i. feruoris excessu cōtinētie iuste modū transcendere: nec oblectatū remissioē: deflectere ad vitia sinistra pcedit: h' est sub p'ertu gubernādi corpis p'ratio spūs tepore lētescere. hec nāq' est discretio q' ocul' z lucerna corpis i euāgelio nūcupat s; illā sntaz saluatoris. Lucerna cor: **Datt.** tū corp' tū lucidū erit: si sūt ocul' tū nequā fuerit: totū corp' tū tenebrosū erit: eo q' ipas cogitātiōes hois vniuersa actūsq' discernēs: cūcta q' gerēda sunt puidet atq' p'ustret: q' si i hoie nequā fuerit: id est nō vero iudicio z sciētia cōmunita: seu qūbet errore ac p'sumptiōe decepta: totū corp' nīz faciat tenebrosū: h' oēs acie mēt' actūsq' n'fos reddet obscuros: cecitate scz vitioy z p'urbatōis tenebus in clatos. Si em' iqr' lumē qd' i te ē **Ibidē.** tenebre sunt: tenebre ipse quāte erūt. Nulli nāq' dubiū est: errāte iudicio cordis z ignozitiōis nocte possessoz: cogitātiōes quoq' z opa n'ra q' ex discretiōis delibēratioē descendūt: maius bus peccatorum tenebus implicari.

De errore saulis z achab quo p discretio nis imperitiāz sunt decepti. Cap. 11.

DEniq' ille q' p'm' ad regnā dū p'plo israel i iudicio dei p'lect' est: q' hūc discretiōis oculū nequaq' habuē

velut toto corpe tenebio⁹ effect⁹: et ipso regno tradit⁹
sibi meruit spoliari: dñi lucerne hui⁹ tenebiis atq; errore
decept⁹: acceptabiliora deo sacrificia sua. q; erga pcep
tū samuelis obediētia credidit iudicāda: q; eū ex illa ma
gis pre offēsiōe iturrere fecit: ex qua repropiciāda sibi
diuinā sperauerat maiestātē. hui⁹ iq; discretiōis ignota
tio achab regē israel post ill⁹ sublimissimi triūphi vic
toriaz q; ei fuerat dei fauore pcess⁹ credere p̄suasit melio
re eē misericordiā suā: q; executionē leuerrissimi pcepti z
quēdam dñi sibi videbatur crudelis iperū. Quia cōside
ratio molit⁹ dñi manū cruentaz victoriā clemētia tē
perare: ob id discretā misericordiam velut toto corpore
reddidit tenebioz: irreuocabili morte damnatur.

Que de bono discretiōis i scripturis san
ctis referantur.

Capitulum. iiii.

M Ecce discretio q̄ nō solū lucerna corpis s; et
sol ab apostolo nūcupat⁹: s; illd. Sol nō occi
dat sup iracūdiā vestrā. hec vite nre guber
natio dñi s; illd. Quib⁹ nō est gubernatio ca
dūt vt folia. hec cōsiliū rectissime noia f: sine
q; nihil agere oino scripture aurozitate p̄mittimur: ita
vt ne ipsuz qdē spirituale vinū id est gaudiū qd̄ lerificat
cor: hois: sine ipsi⁹ sinamur moderatiōe p̄cipere: scōz il
lud. Cū cōsilio oia fac: cū cōsilio vinū bibe. Et iterū. Si
cut ciuitas muris diruta z nō circū data: sic ē vir q; nō cū
cōsilio aliqd agit. Cur⁹ p̄uatio q; p̄niciosa sit monachor:
testimonij hui⁹ exp̄pli ac figura declarat: dirute euz ac
sine muris cōparās ciuitati. In hac sapia i hac itellect⁹
sensu s; cōsistit: sine q; nō nec iterior nra edificari dom⁹:
nec spiritales poterūt diuicie cōgregari: s; illd. Cū sapi
ētia edificatur dom⁹: z cū itellectu iterū erigif: cū sensu
iplētur cellaria oibus diuicijs p̄ciosis z bonis. hec iq; ē
solid⁹ cib⁹ q; nisi a p̄fectis tñi ac robustis assumi nō pote
rit: s; illd. Perfectorū aut est solid⁹ cib⁹ eoz q; p̄ p̄ueta
dine epercitatos habēt sens⁹ ad discretiōnē boni ac ma
li. Que itñ utilis nobis ac necessaria cōp̄tobaf: vt et ver
bebre. bo dei eiusq; p̄tibus⁹ coap̄tes: s; illd. Cū⁹ ē em dei fimo
z efficac⁹ z penetrabilior: oī gladio ancipiti z p̄tingens
vsq; ad

Ephē.
4.



Eccē.
32.

pro.
24.

Ephē.
5.

hebre.
4.

vsq; ad diuisionē aie ac spūs: cōpagū quoq; z medullarū
z discretor cogitationū z intēriōnū cordis. Cuius
manifestissime declarat: nullā sine discretiōis grā p̄fete
posse: vt p̄fici vltare virtutē. Et ita beati Anthonij q̄vni
uersorū sentētia diffinitū ē: discretiōes esse ē hō gra dū
inreperidū monachū p̄ducatur ad deū: p̄dicta q; virtutis
iugiter cōseruet illesa: cū qua ad cōsummatiōis excel
sa fastigia minore possit fatigati de cōcēdit z sine qua
multi etiam propensius laborantes p̄fectionis nequi
uerint cūlmen attingere. Omnium nāq; virtutum gene
rarij cōitos: moderatrixq; discretio est.

De morte heronis senis. Capitulum. v.



C vt hāc eā ē diffinitioe antiq̄a a sancto An
tonio z ceteris patrib⁹ p̄mulgarā: recens q; h
cut p̄uicim⁹ cōfirmer exemplū: recollire id qd̄
nup gestū oculorū vestroz vidistis obturib⁹
senē vcz heronē ante paucos ad modū dies il
lusione diabolica a summis ad ima deiectū: quē q̄nqua
ginta annis i hac eremo cōmoratū singulari districtiōe
rigorē cōtinētie tenuisse cognoscim⁹ z solitudinis secre
ta vltra oēs h cōmorātes miro seruore sectarū. hic igit
q; pacto qua ratiōe post tātos labores ab isidiatore de
lul⁹: grauissimo corūes lapsu. cūctos ihac eremo cōstitu
tos luctuoso dolore p̄cussit. Nōne q; minus discretiōis
virtute possessa: suis diffinitūib⁹ rigi q; cōsilijs vel col
larionib⁹ fratrū atq; institutis maiorū maluit obedire.
Si quidē tāro rigore imutabile tenuij p̄mētā semp ex
ercuit: z solitudinis celleq; ita iugiter secreta sectar⁹ est
vt ab eo participatiōe incedi cū fraternitate cōiuij:
nec veneratio qdē diei paschalis a liq; potuerit obtine
re. In qua fratrib⁹ cūctis p̄ annuaria solēnitate in
ecclesia retēns: sol⁹ nō potuit aggregari: ne quātūllū cū
q; p̄ceptiōe leguminis parui a suo videret ar p̄posito re
larasse. Quia p̄sumptiōe decept⁹: angelū sarhane velut
angelū lucis cū sumā veneratiōe suscipiēs: eui⁹ q; p̄cepti
p̄no obediēs famularū: s; metipm i p̄tēstū: cū p̄dicta
te oculorū nō attingit itur⁹: p̄cipitūe dedit: de agetū vcz
sui p̄sione nō dubitās: q; eū p̄uicario virtutū: ac labor

✠ Collatio. s. Abbatis moysi ✠

si suos nequaquam posse firmaverat vlli iam discrimini subiacere. Cui rei fide ut experimēto sue sospitatis euidētis sineq̄ probaret: supradicto se p̄ teo nocte itē p̄tra illu^s iniecit: magnū. s. h̄tū^s sue meritū p̄batur: cū ide eris set ille^s. De q̄ igēri fr̄z labore cū pene iā crāguis fuisset extract^s: vitā die tertia finitur: qd̄ his deteri^s. Eita i deceptiois sue obstinatōe p̄māsit: vt ei ne experimēto qd̄ mortis sue potuerit p̄uaderi: q̄ fuisset demonū calliditate delu^s. Quāob̄ p̄ meritū laborū tāto^s: z anno p̄nsero sitate qua i eremo p̄durauit: h̄ miseratōez h̄militate sūma: ab his q̄ ei cōpariebāt extio: vit a p̄b̄yero abbate p̄sūto potuit obtieri: vt n̄ iter biothanos re putat^s: et mōria z oblatōe pausantiū indicat h̄ dign^s.

✠ De ruina duorum fratrum ob discretiois imperitiam. Capitulum. vi.

Quid dīcā de illis duob^s fr̄ib^s q̄ habitantes vltra illā eremū thebaidos: vbi quondā fuerat beatus Antonⁱ cōmorat^s: min^s cauta discretione p̄moti: eūtes p̄ extētū solitudinis vastitatē: nullam efecā penit^s sumere decreuerūt: nisi quā p̄ semetip̄z dñs illis p̄stitisset. Cūq̄ errātes eos p̄ deserta z deficientes iā fame p̄perissent a lōge mazices qd̄: q̄ gēs cūctis penationib^s feris imantoz atq̄ crudeli orē: nō em̄ eos effusionē sanguinis: vt nōnullas gētes desiderū p̄deit^s sola ferocitas mēris istigar eisq̄ cōtra naturā feritatē sue cū panib^s occurrissent: vn^s ex eis subueniēte discretioe velut a dño sibi p̄actos: cū gaudio z ḡrā actioe suscepit: reputās efecā sibi diuinit^s ministrari: nec sine deo factū vt hi q̄ semp̄ hōi^s cruore gauderēt: officinib^s iā acta besētib^s vite substātiā largirētur ali^s vero reculans ei dñi velut ab hōie sibi oblatū icdie defectioe cōsūpt^s est. Quoz h̄ i n̄tia ex rep̄hēnsibili p̄suasioe descederit: vn^s tñ subueniēte discretioe id qd̄ temere icauere p̄ceperat emēdasse agnoscit: ali^s aut̄ i stulta p̄sumptioe perdurās ac penit^s discretiois ignarus: mortem quā domin^s auertere vol^s: n̄t: sibi p̄stī cōsūit: nequaquam credēs diuino instinctu factū q̄ immittis populus p̄cipis feritatis oblatō: panes eis pro gladiā obtulissent.

✠ De discretione. ✠

✠ De alterius illusione quam per imperitiā discretiois incurrit. Capitulum. vii.

Quid sit de illo cōmōtōe cui^s nominis: q̄ ad huc superest^s nouim^s facere mētionē. Qui dñi lōgo tpe demonē i angeli suscepit claritate: reuelatōib^s ei^s inumeris sepe decepit^s credit iterū nūcū eē iustitie. Nā exceptis his et p̄ oēs noctes i cella ei^s lumē absc̄ vlli^s lucerne p̄bebat officio ad extremū inbeb̄ ab ip̄o: vt deo filiū suū q̄ cū eodē pariter cōmanebat: deuor^s offerret vt hoc sc̄s sacrificio abrae patriarche meritis i n̄llo luentres i ferio. Cuius itātū est credulitate seductus: vt h̄ cōfestum parricidū ope p̄fecisset: nisi eū vidēs p̄uer cultū extra cōsuetudmē ac uēdo p̄parare: z vincula quibus eū velut oblatarius ad imolandū cōstringere disponebat inq̄rere: p̄sargio sceleris futuri perterritus: e cella conatus an fugisset.

✠ De lapsu z deceptione monachi mesopotamēni. Capitulum. viii.

Quā est deceptionē illi^s q̄s monachi mesopotamēni p̄currere: q̄ illa puicia p̄pauis imitabilē ex h̄ibēs p̄tinetiā: quā p̄ annos ml̄ros singlariter i cella retrusus cregerat: ita ē ad extremū diabolics reuelatōib^s somnū q̄ delusus: vt post tātos labores atq̄ virtutes qd̄ oēs mōachos ibidē residēs excelsa: ad indai^s z cōctioe carnis lapsu miserabili fuerit deuolūt^s: eo q̄ illi solita visioe q̄ volēs eū ad credulitate fature deceptōis illicere: verissima queq̄ multo tēpore diabol^s velut veritatis nūcius reuelarat: ostēderat demū ch̄ristianū posulā vna cū p̄ncipib^s religiois ac fidei n̄re apostolis. s. atq̄ mart̄yribus tenebrosuz ac tetrū oīq̄ macie tabidū atq̄ deformē: et ecōtra indeoz p̄plm̄ vna cū moysē patriarcho atq̄ p̄phetis sūma tripudistē leticia: z splēdidissimo lumie choruscātē: ac plide iudēs si mallerem riti ac b̄titudinis illoz p̄ticeps fieri: circū cōsionē q̄s suscipe festiaret. Et qd̄ p̄fecto tā lugubriter nemo fuisset iūū^s: n̄ rōnē discretiois hui^s assēq̄ labora ser. Quō ob̄

Collatio secunda abbatis ad Hoyfi. 4

in quantis perniciosum sit de heretico gratiam non habere: multo magis casus et experimenta declarant.

Interrogatio de acquirenda vera discretionem. Capitulum.ii.

Ermanus. Ex novellis exemplis et testimonijs santi quorundam saltem ab uide patuit discretionem fontem quodammodo atque radicem cunctarum esse virtutum. Quomodo ergo acquiri debeat: cupimus nobis exponi: aut quemadmodum verum vera et ex deo: an falsa et diabolica sit: possit agnosceri: ut huiusmodi euangelicam quam superius tractari distinxisti per parabolas que iubemur fieri per habiles trapesite: nisi in summi ipsam ueritatis regiam imaginem puritates: de pharaone ualeam. Quod non desit in moneta legitima signaturus: atque ille sicut uulgari usus uerbo besterna collatione dirigitur: quod per arcam in unum reprobum: illa instructi peritia quam satis copiose et iteque persecutus huius spiritales atque euangelicam trapesitam debere signasti. Quid enim proderit virtutis eius? si gratia merita cognouisse: si quemadmodum debeamus experere eam uel acquirere nesciamus.

Responsio quemadmodum possideat uera discretio. Capitulum.iii.

Oysea. Uera igitur discretio non nisi per humilitatem acquiri. Cuius humilitatis non ficte hec erit prima probatio: si ueritas non solum que agenda sunt: sed et que cogitantur: senioque referuntur examini: ut nihil quod suo iudicio credens: illos pro oia diffinitio: a celsitate: que boni uel mali debeat iudicare eorum traditio cognoscat. Que in iustitia non solum uera discretio uis inuenit recto tramite docebit: cedere: ueritatem ceteris fraudibus et sceleribus inimici seruantur illis: quod nulla tenentur. Hec uti possit quis non suo iudicio: sed quod maior uinit exemplum: nec ualebit igitur nisi et callidus hostis illudere: que ueritas cogitationes in corda nascens: periculosas ueritas in nescit obteget: sed eas maturo erant senioque uel reprobatum admittit. Nunc namque ut patet facta fuerit cogitatio maligna marcescit: et a discretio iudicij pferat: serpens deterrimus uelut et tenebrosus ac subterrane specus: prout per se iudicij tractat ad

De discretionem. 4

incedit et tradit? quodammodo ac de honestate ascendit. Talem enim suggestionis eius nomine dicitur in nobis: quod in celum in corde. Et ut uirtute in se huiusmodi efficaciter colligatur: referam uobis abbatis serapionis factum quod ille iunioribus solebat instructionis gratia frequenter inferre.

Verba abbatis serapionis et de marcoriepa refectarum cogitationum: et de periculo proprie confidentie. Capitulum.ii.

Quomodo adhuc esse puerum? igitur: et cum abbatem theodanum manere: huiusmodi mihi fuerat. Inimici impugnatione pro ueritate feras igitur: ut postquam refectis huiusmodi nona cum senes: uisus partibus: huiusmodi in sinu meo lateret absciderit quod sero illo igitur occidit edebat. Quod furtum huiusmodi: cogitationis et solus semel desiderium incommensurabile sine cessatione committere: expleta tunc occupacione fraudulenter ad memet ipsum reuertens super amissio furti crimine huiusmodi cruciabar: quod super esu eius fuerat iocundat. Cuiusmodi illo molestissimum opus uelut ab exactoribus pharaonis idcirco mihi uice laterum singulis diebus expleti sine dolore cordis meo percelleret: nec tamen erueret me posse ad hac eorum seuisima tyrannide: et clam destitit furtum seni manifestat per uideret. Cuiusmodi si nutus huiusmodi capritatis iugo uolentis eriperet: ut quod huiusmodi se nisobretum edificationis expeteret. Cuiusmodi refectus et facta: collatio spiritalis cepisset agitari: rursus huiusmodi senes propositis iterrogationibus eorum cum huiusmodi gastrum regie uisus occidit cogitationum dicitur differeret: earumque uisus et atrocissimam uisus habere donec celaretur: exponeret: per uictus ego collatio huiusmodi prout et conscientie mee reatu perierit: uelut que crederet ob huiusmodi ea fuisse platum seni fuerit fecerit et mei pectoris patefacta: occultos pinu genit? excita? uictus cordis mei profectione crescere in aptos singulis lacrymarum: per rursus partibus quod consuetudine uictiosa clamule parauerat comedendum: de sinu furti mei procio ac susceptorum per uirtutem in meo iudicio per se quodammodo huiusmodi uolens ipsi lateret edere: per uisus coram eo terra submissus cum uenie postulatio per se? sumus: uerbetis huiusmodi lacrymarum absolutio: dirisime capritatis huiusmodi itercessionibus eorum atque ofonibus implorant. Tunc senes. Cuiusmodi ait o puer absol

✠ **Collatio secunda abbatis Aboyn** ✠

nit te a captiuitate: et me taceat p[ro]fessio tua. Victor[is] n[on] q[ui] aduer[sa]riū tuū hodie triūphasti: validi[us] eū tua cōfessio e[st] eli[us] ip[s]e fueras ab eo tua taciturnitate deiecit: quē neq[ue] vel tua vel alteri[us] r[ati]ōe cōfessas i te nūc v[er]o p[ro]miseras d[omi]ni: s[ed] illā salomonis s[er]mōnem. Quia non s[ed] cōtradictio ab h[is] q[ui] faciunt malū cito: ideo repletū est cor filio[rum] hominū i ip[s]is vt faciāt mala. Et id circo iā te post hāc publicatiōe suā neq[ue]simus spirit[us] iste n[on] latens i quietabit vlt[er]i[us]: nec i te taribulū sibi terribilē n[on] serpens deiceps vlt[er]i[us] p[er]trabit: ad lucē. Nec dū senex hec verba cōpleuerat: et ecce lapsa accēsa de meo sinu p[ro]cedit: tāto cellā repletit odore sulphureo vt vehēmētia fetoris ip[s]i[us] vix i ea residere possem. Resumēs[que] senex admonitiōe: ecce iqt[ue] d[omi]n[us] tibi veritatē sermonū meorū et pernitentiōe pbant vt passiv[us] incētorū de corde tuo cōfessio. Alibi fugasti oculorū s[er]uē perciperes: patefactū[que] hostē neq[ue] locū i te vlt[er]i[us] habiturū: aperta eius expulsiōe cognosceres. Itaq[ue] s[ed] i[n]ta[us] senis: ira est inq[ui] i me cōfessio[rum] huius virtute d[omi]natio diabolice illius r[ati]ōnis exicta atq[ue] i p[er]petuū cōsopita: vt n[on] q[ui] mihi ne memora q[ui]dē concupiscētie huius vlt[er]i[us] tēptauerit inimicus iegerere: nec me post hec aliq[ui] p[er]nisiatū sustini illius desiderū instigatiōe p[er]fenserim. Quē sentum in

Eccl[esi]a. Ecclesia s[ed] q[ui] pulcherrime legim[us] figuratū. Si momo derit inquit serpens nō i sibilo: nō est abū d[omi]natio incātato r[ati]ōnati serpens motum p[er]niciosum eē designas: id est si per cōfessionē sine cōsensum suggestio seu cogitatio diabolica incātato: cui[us]q[ue] spiritali s[er]uē v[er]o q[ui] carinib[us] scripturā m[er]cedi p[ro]tin[us] vulneri et extrahere de corde v[er]i p[ro]ficuit noxia: venena serpētis patefacta nō fuerit: succurre p[er]icitari p[er]ituro ve nō poterit. hoc igit mō ad sciētā discretiōis vere puenire facillime poterimus: vt seniorū vestigia subsequētes neq[ue] agere q[ui]c[un]q[ue] nomine q[ui] d[omi]ni: cernere nō iudicio p[ro]sumam[us]: s[ed] quē admodū nos vel traditio illorū vel v[er]e p[ro]bitas informari: in oibus gradatamur. Quia institutione firmatus nō mō ad p[er]fectā discretiōis ratiōne quisq[ue] p[er]ueniet: verū etiam munitus a cōt[ra]dictiōe istā q[ui] i inimici et tutissim[us] p[er]manebit.

✠ **De discretione.** ✠

Nullo n[on] q[ui] alio vitio tā p[er]cipit[ur] diabol[us] monachū p[er]trahit ac perducit ad mortē: q[ui] eū neglectis p[ro]p[ri]is s[er]uē nouū in suo iudicio p[ro]fuerit: ac diffinitioe doctrinayē cōfiderere. Et em[en] cū oēs artes ac discipline humano ingenio reperire: et q[ui] nihil amplius q[ui] vite hui[us] tēporarie cōmodis p[ro]fuerit: s[ed] manu palpari queat: et oculis p[ro]uidere recte t[ame]n a quoq[ue] sine istitutiōis doctrina nequeant p[ro]p[ri]e h[ab]eri: q[ui] inceptū est credere hāc sola nō egere doctore: q[ui] et inuisibilib[us] et occultis est: et q[ui] nō solū oculis sed ne animo q[ui]dē nisi corde purissimo p[er]speci poterit: cui[us] error non tēporale dānū nec q[ui]dē facile reparat[ur]: s[ed] ate p[er]ditionē parit mortēq[ue] perpetuā. habet em[en] non aduer[sa] visibiles s[ed] inuisibiles atq[ue] inimicos hostes diurnū nocturnūq[ue] cōfictū: nec q[ui] vno seu duos: sed cōtra innumerabiles casternas spiritalē certamē: cuius causa tanto p[er]niciosior cāctis: quanto et infestior inimic[us]: et cōgressus occultior. Et ideo semper seniorū summa diligētia sunt sectanda vestigia: atq[ue] ad eos cuncta q[ui] in nob[is] cordibus ouūtur: sublato confusiois vela mine deferenda.

Cōfessio verecūdie ob quā cōfunderemur cogitatiōes n[ost]ras seniorib[us] reuelare. Cap. xii.

Cerman[us]. Occasiōe nobis p[er]niciose verecūdie qua cogitatiōes mala studeamus obtere: ac saluari eas patefacere p[ro]fessione vereamur: illa p[ro]cipue erit causa qua nouim[us] quendā in syue partibus vt credebāt p[ro]cipuum seniorū curā fratri cogitatiōes suas simplici cōfessione p[ro]denti: postmodū quādā indignatione cōmota eas dē grauit[er] exprobrasse. Cū sit vt d[omi]n[us] eas in nob[is] p[ro]mimus: ac senioribus erubescimus publicare: curatiōnum remedia consequi nequeamus.

Respōsio de cōfusione calcada: et periculo non condolentis. Capitulum. xiiij.

Moses. Sicut nō sūt oēs inuenes pari mō vt feruētēs spū vel disciplinis ac morib[us] optimis instituti: ita ne senes q[ui]dē cūcti vno mō vel p[ro]fecti p[er]t vel p[ro]batissimi regiri. Dicitur em[en] senis nō sunt canis

l. c.
rv.
Sa. p.
uij.

cie captio: s; industria iuuentutis ac pteritor; labor; stipe
dus mentē de. Que em̄ nō pgregasti inq̄t i iuuentute: quō
inuenies i senectute tua? Senect̄ em̄ venerabilis est nō
diuturna neq; nūero ānoꝝ ppurata. Cui em̄ sūt sensus
hois: z fenec̄ honorabil; vita immaculata. Et idcirco nō
om̄ ienioꝝ grū capita canicies regit: q̄sq; vite longeu-
tas sola pmedat: nobis sūt imitāda vestigia v̄l iectāda
seu tra ditiōes ac monita suscipiēda: s; eoz q̄s laudabil-
liter vitā suā ac pbatissime pperim̄ i iuuentute signasse:
nec psumptioib; pprijs s; maior; traditiōib; i struitos.
Sunt em̄ nōnulli grū et q̄b est lugubri; maior pars sine
dubio repit: q̄ i tepore suo quē ab adolescētia sua pcepe-
rūt atq; ignauiā senescētes: auctoritatē sibi nō maturi-
tate moysi ānoꝝ nūerositate cōgrūt. De q̄b̄ exprobri-
ta illa dñi ppuē satis dirigit pphetā. Et comederūt
attenti robur ei; z ipe nesciuit: s; z cani effusi sūt i eo: z ipe
ignorauit. hos inq̄ i creplū iuniorib; nō eoz vite pbla-
tas nec vlla ppositū hui; laudabilis atq; imitāda distri-
ctio: s; a nauitas sola puerit. Quoz canicie callidissim;
innuicē: ad deceptionē iunioꝝ i puidicata auctoritate p-
ponēs et illo a q̄ ad viā pfectiōis: vel suis v̄l alioꝝ porue-
rūt monitis incitari: subuertere ac decipere creplis eoz
fraudulēta subtilitate festina: vel i tepore sc; noctū: vel
in teralē despationē eoz doctrinis iilitutisq; pducēs. Cu-
ius rei volēs pferre vobis creplū: auerous noie ptermis-
sione nos q̄z illi; q̄ parafacta sibi fr̄is vitia publicauit:
sive aliqd̄ admittam;: rē em̄ gestā q̄ instructionē necessa-
riā vobis cōferat. paucis exponā. Cū igit ad ienē quēdā
nobis optime cognitū: q̄dā nō igcauissimoz iuuentū p-
fecer̄ sui z curatiois grā perrulseret: z carnalib; iētibus
ac fornicatiois spiritu senectūm inq̄tari simplr p dūdis
ser. cōsolationē credens laborib; suis ofone senis: z re-
media pceptis vulnerib; repturū: ille amarissimā eum
pbris exctipēs: ita suis cōtrario coreptioib; asperauit:
inmirabilē pūctiās z insigniā: nec monachi noie ac re-
ligione cōfendū: q̄ pauerit hmoi vitio z cōcupiscētia tis-
tilaruita suis cōno coreptū: nūb; vulnerauit vt eū sumz
m̄ i desperatiōe delectū: nē atq; ad modū ac letali tristi-
tia pcutit; obcupitūe sua dimitteret cella. Cūq; ei in rali

Osee.
7.

merore depresso: nec iā de remedio passiōis sed de epler-
tiōe pcepte pncipiscētie: p̄funda cogitatio tractāri ab-
bas appollo prius occurrisset: z viz la bolis q̄? z oppu-
gnatiois vehemētia q̄ in corde ei; tacite voluebat: de cō-
teplatiōe vult; z intuit; ipsi; delectiōe cōiectās cām tā-
te p̄turbatiōis inq̄reret: atq; ille molliter se cōpellāri se-
ni ne respōsum qdē vllū posset referre: magis ac magis
eū senties fenex nō inaniter cām tāte tristitie silētio vel-
le ptegere: quā ne vltro qdē dissimulare quiuisset: i rēti;
ab eo causas occultri doloris cepit inquirere. Quib; ille
cōstrict; p̄gere se ad vici cōfite: vt qz km̄ sūam illi;
senis monachus esse nō posset: nec refrēna re stimulos car-
nis z ipugnatiois remedia psequi pualeret: vrozē duces-
ret: ac relicto mōasterio reuertēret ad seculū. Quē fenex
nō posse blāda p̄solatiōe demulcēs: sefecq; asserēs i fīdē q̄-
tūdie incēruoz stimulis atq; est; b; agitari: idcirco nō
debere eū p̄ofus i despationē p̄cidere: nec mirari super
impugnatiois ardore: q̄ nō tā laboris studio q̄ mīa dñi
z grā vinceret: vni; tān̄ diei sup̄ diatiōe ruine dispositet
ab eodē p̄posuit i ducias: z vt reuertēret ad suā cellulā
dep̄ca: ad mōasteriū p̄acti sensu ilico tota festinatōe
p̄xit. Cūq; eodē p̄māsser: expāss̄ manib; ofone cū la-
chrymis fundēs. Cōuer: e ait dñe q̄ occultari vitiū z in-
firmitatis hūane sol; arbiter pius ac secret; es medic;
ipugnatiōe illi; iuuentis i senē istū vt p̄ascēdere in fir-
mitatib; laborāriū z opari fragilitati iunioꝝ: vel i senes-
cure doceat. Cūq; ille hūc p̄cē cū gemitu p̄clusisset: cer-
nit ethiōpe petrū q̄ illi; cellulā stāte: atq; aduersus eum
ignita iaculia dirigerē. Quib; cū fuisset ille p̄tin; sauctus
nos: p̄gressus e cella: z hūc illucq; velut amēs z ebu; cur-
saret atq; egredies z i gredies iā p̄tinere se i ea nō pos-
set: eadē via p̄cit; p̄gere cepit: q̄ mest; iuueats ille disces-
serat. Quē abbas appollo velut amcē factū ac d̄bus d̄ā
surs; agitari p̄p̄ctis: itellexit ignitū diaboli telū qd̄ vi-
derat ab illo directū i ei; corde fuisse defixū: illāq; i eo cō-
fusione mētis ac p̄turbatiōe sensū in tolerātiōis estib;
opari: accedēsq; ad eū: q̄ inq̄t p̄peras: aut q̄ nā te caue
sentis illi; atq; molite granitatis oblitū ita puerit; in
quietā ac mobiliter cursitare p̄pellit. Cūq; ille p̄ p̄ctis

tie sue reatu ac turpi exagitatioe pfusus: crederet ardo
 re sui peccatis dephesum: a retercis seni sui cordis arca
 nis: nullā rātionē pconctāti se reddere pofius a uideri
 reuenerere inq̄ ad cellā: tādēq; te intellige uel ignorari
 hacten⁹ a diabolo uel despectū: nec in eoz nūcro repa
 ratū: q̄b⁹ ille quotidie pfligere z colluctari pfectib⁹ eoz
 ac studijs istigat: q̄ nūc cū⁹ in te directū ra cuiū post tāā
 annoꝝ seriē quā i hac pfectiōe trauisit: nō dicā repuere:
 sz ne differre q̄dē uel vno die ac tolerare quisiit: quo te
 fauciari dñs idcirco pmisit: vt fatē i senecta disceres cō
 pati ismiratib⁹ alienis: z fragilitari pdescēdere iunio:
 rā: tuis creplis atq; experictia doceretur: q̄ suscipies iu
 nenē i seclatōe diabolica labozāre: nō mō nulla pfolatio
 ne fouit: sz etiā puitiosa despariōe defectū inimici ma
 nib⁹ tradidit: quā tū i te est: ab eodē lugubiter deuotiā
 dā: quē sine dubio nequāq; atreptasset tā uehēmēti pfi
 cru: quo te nūc vlsq; est appetere dedignat: nisi forte p
 fectui ei⁹ inuidēs inimic⁹: illā virtusē quā animus ei⁹ in
 esse cernebat anticipare ac puertere suis ignitis iaculis
 festina sset: pclāudio iudicās fortiorē cui cōtra uehēmē
 tia pfligere opepiciū iudicauit. **Disce** itaq; tuis creplis
 labozātib⁹ pdolere: z pietitātes nequaq; puitiosa despe
 ratiōe detererere: nec durissimis sermōtib⁹ aipare: sz po
 tius leni blādāq; pfolatiōe refouere: z fm pceptū sapie
 tissimi Salomonis: eruere eos q̄ ducunt ad mortē: z re
 dimere eos q̄ iterificiunt: n̄ fng saluatoris creplo arādi
 nē q̄statā nō pterere z lignū fumigās nō exinguere: illā
 q; a dño gratiā postulare: vt ipse q̄z fiduciahter ualeas
 opeac p̄tate dicere. **Dñs** dedit mibi linguā. **eru dītā vt**
scīā sustētare eū q̄ lapsus est p̄bo. Nullū⁹ em̄ posset infi
 dias inimici sufferre: seu carnales est⁹ naturali quodā
 mō igne flagrateo uel exringuere uel repumere: nisi grā
 dei: uel iuuaret fragilitatē nostram uel pregeret uel sua
 inia cōiret. **Et** idcirco salutaris huiusdispēlatiōis rōne
 finita: q; uel illū iuuenē p̄nctiois: estib⁹ dñs liberare:
 uel de impugnationis uehēmētia z cōpatiēdi affectu:
 uel uoluit erudire: cōdubens p̄ibus impiozemus: quo ha
 gellū istud qd̄ uilitatis gratis dñs inferre dignatus est
 hactenus iubeat rēparari: ipse em̄ dolorē facit z rursū

Pror. xxiij.

Est. i.

Job.

medes: pcutit z man⁹ ei⁹ sanā: ipse hūiliat z exaltat: ipse
 occidit z uiuificat: dēdicit ad iher nū z reducit: z ignita
 diaboli iacula q̄ (me arbitro) tibi pmisit istigi redidās:
 te diuino spirit⁹ sui roze restigat. **Quā** tēptationē licet
 eadē celeritate q̄ inferri eā dñs passus est: ad vnā senis
 orationē sua pietate rur⁹ abstulerit: sz tñ eui. **Et** epe
 rimēdo docuit nō mō nō exprobari patefacta cuiusq;
 vitia debere: sz ne dissimulare qdē labozātis dolorē seu
 leuitē p̄terire. **Et** idcirco neq; nos vni⁹ senis siye pau
 corū vli peritia uel leuitas ab illa saluari quā p̄diti
 m⁹ vltā: z traditione matoz deterrēt z excludat: q̄rū ca
 nictie ad deceptionē iunioū callidissim⁹ abutit imiti
 cus: sed absq; vilo cōfūsiōis operimēto oia z debēt fenioi
 b⁹ reuelari: atq; ab eis uel remedia nostris uulnerib⁹ vt
 crepla cōuersatiōis ac vltē fiduciahter sumi: in quibus
 parē opē et similit̄ experiemur effectū: si nihil penit⁹ at
 sectare nostro iudicio ac p̄sumptione temptemus.

De uocatione Samuelis. Cap. xiiij.

DEniq; intāru placita deo hec snia cōproba:
 vt ē scripturis sc̄tis hāc eadē iustitūtiōe nō
 ocio se repiam⁹ isertā: itax̄ puerū samuelē iu
 dicio dñi p̄fectū: sua nolēt p̄ semetipm̄ diuini colloquij
 disciplina dñs erudire: sz recurrere semel z iterū patere
 tur ad senē: eūq; quē ad suū uocabat alloquij: et illi⁹ q̄
 ostēdera⁹ deum: dū mō seniois doctrina uellet in iherū
 z quē sua uocatiōe dignissimū iudicare: seniois mallet
 iustitūtiōe formari: vt scilicet z illius q̄ ad diuīnū m̄miste
 rīū uocabat: p̄baretur humilitas: et iunioribus forma
 subiectionis huius proponeret exemplo.

Re. iij.

De uocatione Pauli apostoli. Cap. xv.

Paulū quoq; p̄ semetipm̄ uocans z alloquens
 xps cū posset ei p̄lectionis uia referare conse
 ssum nequaq; facit: sz dirigit illū ad ananias:
 z ab eo iuber uia ueritatis agnoscere: dicit.
Surge z igredere ciuitatē: z ibi tibi uicet qd̄ actū.
 te oportet facere. **Dirigit** itaq; z hūc ad senioz: eūq; il li
 li⁹ poti⁹ doctrina q̄ sua cōlet iustitūtiōe scilicet qd̄ recte
 gestū fuisset i paulo: p̄ferre malū p̄sumptionis p̄. bo

✠ Collatio secunda Abbatis ad Hoys. ✠

ret crepti: dū vnu quisq; sibi met p̄sua d̄eret: simili mō se
q; debere dei s̄cili magisterio atq; doctrina poti⁹ q̄ se
mōi institutiōe formari. Quā p̄sūptionē oimodis dete
stādā et ipse ap̄le nō solum literis s; et opere atq; cre
plo docer: ob h̄ solū mō se afferēs hierosolymā p̄cedisse
vt euāgelii q̄ comitāte gr̄a sp̄ū s̄c̄ti cū p̄tate signoy r
p̄digioy gētib; p̄dicabar: cū iuis coaptis r antecessorib;
b; puata quodā mō ac domestica examinatiōe cōfer

Sala. ret. Et p̄mi iquies cū illis euāgelii q̄ p̄ dico iter gētes:
ne forte iuacūi currere aut cucurrissem. Quis ē tā p̄sū
ptor: r ceo? sit qui se audeat suo iudicio ac discretiōi cō
mittere: cū va electiōis idiguisse eo ap̄stolorū suoy se
collatiōe testet. Unde manifestissime p̄p̄obaf: ne a d̄o
q̄ dē viā p̄fectiōis quēpiā p̄merer: q̄ habēs vnde valeat
erudiri: doctrinā senioy: vlt̄ instituta cōsp̄erit: parūq;
dēs illō eloquiū q̄ op̄s diligētissime custodiari. In terro

Dent. 32. ga p̄fex tuū r annūciabit tibi: seniores tuos: dicēt tibi.

De appetenda discretione. Cap. xvj.

Qui igit conatu deberis: retidiōis bonū h̄tute
hūilitatis acq̄ri: q̄ nos ille los ab. vtrāq; p̄t
nimitate seruare. Uet⁹ nāq; s̄ntia ē: akrotele
si loteres: id ē nimitates cōles sunt. Ad vñū
ei s̄ntē nimitas ieiunij r voracitas p̄ncit: eo
dēq; dispēdiō vigiliay imoderata p̄muatio mōa ch̄i:
q̄ somni grauissimi torpor inouit. Nā p̄ excessum cōti
nētie debilitatū quēq; ad illū statū reuocari necesse ē: i
q̄ negligēs q̄sq; in incuriā detinet: ita vt frequēter quos
p̄ gastrimargiā decipi nō potuisse cōsp̄xim⁹: p̄ imodes
rationē ieiunioy viderimus fuisse deceptos: atq; ad eā
dē quā vicerāt p̄smonē: ifirmittatis occasione fuisse col
lapsos. Vigile q; r p̄nocatidēs: irrationabiles p̄vece
rāt: q̄s somn⁹ iūpare nō potuit. Quā p̄p̄ter fm ap̄sto
lū: per arma iūritie que a d̄stris sunt r a sinistris: recto
moderamine trāseūdū est: r ita iter vtrāq; nimitates
discretiōe moderatē gradiēdū est: vt nec tra d̄itū cōtinē
tie trāmitē acq̄iescamus excedere: nec rursum remissio
ne noxiā in gule ventriciq; dēst̄deria concidamus.

De imoderatis ieiunij r vigilijs. L. xvij.

ap̄d
tntat
or or
tntat



✠ De discretione. ✠



Etenim memini me frequēter ita appetitū cū
bi penitus respussisse: vt duob; dieb; ac trib;
refectiōe dilata: ne memoria q̄ dē vlli⁹ edulsi
meū interpellauerit: mētē: r rursus ab oculis
meis ita somnū diabolū sp̄gnatiōe subtra
ctū: vt p̄les noctes ac dies paululū qd̄ ioumi meis oca
lis a d̄o p̄carer infundi: grauiatq; me periclitatū som
ni cibiq; fastidio: q̄ soporus r gastrimargie colluctatiōe
p̄sensū. Itaq; sicut festinandū nobis est ne appetitū cor
porēe voluptatis in dissolutionē noxiā delabamur: r an
te p̄stitutum tēpus vel cibo nos in delagere vel modū
ei⁹ sinamus excedere: ita est esse somnij refectio hora
legitima etiā si horreat: ingerēda. Vtrūq; cū bellū ad
uersarij factiōe p̄lurgit: r p̄nciosius cōtinētia immoder
ata: q̄ saturitas remissa supplantat. Ab hac nāq; ad
mensuram districtiōis intercedente compunctione sa
lubri conscendi potest: ab illa non potest.

Interrogatio de continentia vel refectio nis mensura. Capitulum. xvij.

Oermanus. Quis igitur est cōtinētie modus: quē
equo moderamine retinētis: inter vtrāq; nimie
tatem illesi transire possimus.

De optimo cibi quotidiani mō. Ca. xix.



Myses. Sup̄ hac re iter maiores nostros fre
quēter nouimus habitū fuisse sermonē atq;
magno opere tractatū. Nā discutientes cōtinē
tias diuersosū: q̄ vel solis leguminib; vel ole
ribus t̄m vel pomis vitā iugiter erigebant:
p̄posuere cūctis illis refectiōne sicut panis: cuius eq̄ssi
mū modū in duobus partiacūs statuerūt: quos par
uos panes vis libe vni⁹ p̄dā habere: certissimū est.

De electio de facilitate cōtinētie q̄ duobus partiacūs sustinetur. Capitulum. xx.

Oermanus. Quod nos gratāter amplexi respō
ditus: hūc modum nos minime p̄o continē
tia reputare: quippe qui integrus eum nequaquā
possemus: insumere.

Responsio de virtute et mensura ex parte continentie. Capitulum. xxi.



Myses. Si vultis experiri vi staturi huiusmodi... an istum iugiter retinere: adiectione nulla die... quod ad coctionis pulmentum sub aliqua adu...

Quinam generalis continentie ac refectionis modus sit. Capitulum. xxii.



Generalis tamen huius continentie modus est: ut si mensura... virtutis vel corporis vel etatis: tamen sibi inveni... bi unusquisque cedat: quantum sustentatio carnis no...

Quoadmodum abundantie humorum generalium castigantur. Capitulum. xxiii.

Quam quod semel per peccata abundantiam coactum fuerit... medullis: necesse est egerit: atque ab ipsa nature le... ge propelet: quod eruberantiam cuiuslibet huiusmodi sup...

De labore equalis refectionis: et de fratris beniamin edacite. Capitulum. xxiiii.



Si tamen huiusmodi sine labore proficiat: ut malitiam... refectione discretio ignorat: etiam biduo prela... re ieiunia: id est quod hoc se sumpturi fuerat iera...

✠ Collatio secunda Abbatis Moysi ✠

confidē: pfectionis culmen aliqñ posse cōscendere: sed nec diaboli quidē perniciosas illusiones euadere.

¶ Interrogatio quomodo vna semper eadē

q mensura seruetur. Capitulum. rrv.



Germanus. Quomodo igitur a nobis hic modus indurpate valeat custodiri. Nā nōnūq; hora nona soluta iā statim ieiunū superueniētib; fratrib; necesse est eorū obtēra: aut ad ieiū aliqd ad staturā solutāq; mēsurā aut certe humanitatē quā tubemur oib; exhibere penit; abdicari.

¶ Responso de non excedendo refectionis modo. Capitulum. rrvj.



Moyses. Utraq; vno mō ac sollicitudine pari cōuenit obsequari. Nā z mēsurā cibi cā cōmēntē z puritatē cū oī scrupulo custodire vdem; z hūanitatē atq; adiutorionē aduenientib; fratrib; charitatis obsequi similr exhibere: q; satis absurdū ēv frī immo xpo mēsam offerēs nō cū eo cibū pariter sumas: aut ab ep; refectionē te facias alienū. Itaq; i neutra parte respēctibiles inueniemur: si h; a nobis cōsuetudo teneat: vt hora nona s; duob; parimacijs q; nobis canonica mēsuraturē debēt: vno parimacio pūbato alijs hui; expectationis gra i vesperā re feruem; quē si supuenerit q; pīā frī cū ipso pariter i sumam; nihil pluerit nisi solite apli; a iūgētēs: z hac oī spērationē nequaquā frīs nos pētrabit ad nēt; q; nobis v; eē gratulabilis. Sed qdē ita hūanitatē exhibem; obsequa: vt nihil a rigore p̄mēntē relaxem;. Si sō null; aduenierit: hūc quoq; velut s; canonico mō debetū nobis libere plūnem; q; potare nec stomach; vespe poterit aggrauari: q; ppe hora nona vno parimacio iā p̄misso: qd; ple rūs; hūc q; districtiorē abstinentiā se tenere credētēs: totā refectionē ad vesperā differre: cū entre pluevit. Nā recēs esse pceptio tā i vesperis q; i nocturnis orōnib;: tenuē le ut q; s; h; si sunt inueniri. Itēq; pmodū satis ex vite hora nona refectionis tēp; idulsi ēi q; reficiēs monach; nō solū i nocturnis vigilijs leuis ac vacu; verūē i ipis vesperinis solēnitatibus

✠ De discretioe Annotatio capitulorū. ✠

solēnitatib; digesto iā cibo iucnif aptissim;. Talib; nos beat; moyses verbis erudiēs: h; nobis p̄cipuū gemina i stitutiōe cōtulit: vt nō solū discretiōis virtutē z gra;: s; ipsi; quos abrenūciatiōis rationē quā penit; ignorātes seruate immo dō spūs nri ac zelo dei arripuisse videbamur icipitēs agnoscere: deinceps itelligerem; quātū a puritate cordis z directiōis linea fuissēm; in id tēpōis euacuati: ab h; vlla dūtaxat destinatiōe v; sine tēdētēs. Et qd; p̄cipaltr tenere nos oporteret: qd; ye cauere simili ter ecōtrario deberem; oimodis ignorātes illamq; p oib; definitiōnē senis verissimā cōprobauim;: nulli; ar tis seu discipline peritiam posse sine destinationis rōne subsistere: nec sine cōtemplatione certū finis attingi.

¶ Explicit collatio secūda Abbatis Moysi s; discretioe.

¶ Incipit annotatio capitulorū collatiōis Abbatis Pafnutij s; trib; abrenūciatiōib;.

- Ca. I. De cōuersatiōe ac vita abbatis pafnutij.
- i De sermone eiusdē senis a c respōsione nostra.
- ii Propositio abbatis pafnutij de tribus vocationū generibus: z de tribus renūciationibus.
- iii Expositio trium vocationum.
- v Quod z desidiōso vocatio prima non proficit: z strenuo postrema non obfit.
- vi Expositio trium renūciationum.
- vii Quomōdō singulārum renūciationum sit apprehēdenda perfectio.
- viii De proprijs diuitijs in qb; constat anime pulchritudo vel feditas.
- ix De tripartito genere diuitiarum.
- x Non posse quemq; primo tantum renūciationis gradu esse perfectum.
- xi Interrogatio de libero arbitrio hoīs: z gratia dei.
- xii Responso de dispensatiōe diuine gratie manēte arbitrij libertate.
- xiii Quod directio vie nostre ex deo fit.
- xiiii Quod sciētia legis magisterio z illuminatiōe doctri mini conferatur.
- xv Quod intellect; q; mandata dei possim; agnoscere.

Collatio tertia Abbatis pasnuth

z bone voluntaris effectus a domino condonetur, Quod ipsa fides a domino concedatur.

Quod moderatio z tolerantia temptationum nobis a domino tribuantur. Quod pperutas timoris vni nobis a dno pferatur. Quod in initu voluntatis bone z costumatio ei a dno sit. Quod nihil in hoc mundo sine deo geratur. Obiectio super liberi arbitrii potestate. Responso q liberum arbitrii nostru adiutorio do mino semper indiget.

Explicit annotatio capitulorum.

Incipit collatio Pasnuth de tribus abrenunciationibus.

De conversatione ac vita Abbatis Pasnuth. Capitulum. i.



In illo choro sanctoru q velut astra purissima in nocte mundi istius seculi fulgebant vidimus sanctu pasnuth vice luminaris magni claritate scientie conuulsa. hic natus est pater congregacionis nre. id est illi q in eremo scythie morabatur: fuit in qua ita vsqz ad extremam durauit etate: vt nunqz e cella qua inuenerat ceperat habitare: queqz ab ecclesia milibz qncz distabat: saltu ad viciniora migrauerit: ne festi annis tantu in neris spacio: die sabbati vlt dñico vctur ad ecclesia vena retur: sed nec vacu quide reuertit exinde cotet: vas aq quz p tota erat hebdomada sumptur ceruicibus suis oneris repositabat ad cella. Cuz nona genaria excellisset etate: nuqz pass e eam inuolu sibi labore deservi. hic itaqz ab adulescentia sua: schole cenobij tanto ardore se tradidit: vt in ea paruo tempore comoratus: rã subiectionis bono qz vniuersaru futuru scientia pariter ditaretur. hu militat: nãqz z obediencie disciplina ocs suas mortificas voluntates: z p hac extinctis vniuersis vitis: chctisqz virtutibz consummatis: qz monasteriou instituta vlt annis simoz patris doctrina fundauit: sublimioris profectus ardore succel: eremi festinavit secreta penetrare: vt dno

De tribus abrenunciationibus.

eni inter fratru turbas positus stitibat: separabiliter liberere nullo deinceps ab eius cõtemplatiõe hano cõsortio vlt imagine se retrahẽte facilius vniat. Ubi rursum tato seruore etiã ipsoru anachoretarum virtutes superas: desiderio z infensione iugis ac diuine illi theorie cunctozu deuicabat aspectus: vastiora z inaccessibilia solitudinis penetras loca multozqz in eis tempore desitescens vt ab ipsis qz anacoretis potestater ac rarissime deprepsus: angelozum quoti diano confortio delectari ac perfrui crederetur atqz ei merito virtutis huius ab ipsis inditum fuerit bubali cognomentum.

De sermone eiusdem senis ac responsione nostra. Capitulum. ii.

Huius igitur magisterio istui cupientes: cogitationu etiam stimulis agitati: ad cellam eius iam die aduersa scete puenimus. Qui habitato aliquãtis per silẽtio cũ prepositu nostru predicare cepisset: qd scilicet patria z relinquẽtes: tot prouicij pro amore domini perustratis: egestate ac vastitatem eremi tolerare: z imitari rigore quersacionis illozu tato peneriteremur: que vix ipsi qz eadẽ necessitate atqz inopia nati educatiz sunt sustineret. Respodim nos ob id ad eius doctrinã ac magisteriu tetẽdisse: vt imbui aliqten doctria tãti viri possim: quã inumeris documẽtis inef se eidẽ senseram: nõ vt illi que tã in nobis nõ essent laudibz granaremur: aut in elatiõẽ animi: qz in nostris quoqz cellulis nõnunqz suggestiõẽ titillabamur inimici: ipsi qz sermonibus inflaremur. Quãobz illa nobis potius precabamur infundi: quibus compungi vel humiliari: non quibus nobis metipsis blãdiri extolliz possimus.

Propositio abbatis Pasnuth de tribus vocationum generibus: z de tribus abrenunciationibus. Capitulum. iiii.

Pasnuth. Tres igit vocationu sũt ordies tresqz renuaciãtões moacho i qcuqz vocatiõis ordine cõstitato necessarias pauerim. Et primã qdẽ

Collatio tertia abbatis Pasnuthi

cāz q̄ tres eē vocationū ordies dicimus: opz nos dilige-
ter iqrere vt cū agnouerim⁹ nos ad dei cultū p̄mo gra-
du vocationis ascitos: h̄z et⁹ sublimitatē cōuersationis h̄z
nre p̄gruatiā tēperem⁹. Nihil em̄ p̄derit i sublimiter in-
choasse: si similit̄ p̄cipijs nō exhibuerimus ⁊ fine. Quō
si etiā vltimo ordine nos a cōuersatione seculi extractos
fuisse cognoscimus: quāto min⁹ p̄babilī ad religionē
p̄cipio videmur iniri: tātō acri⁹ nos meritos ad melio-
rē finē spiritali seruoze icitare curem⁹. Scdm̄ h̄z cām
trine abrenunciatiōis oimodis nosse nos cōuenit: q̄ nul-
lomodō p̄fectionē posim⁹ attingere: si ea vel ignoraueri-
mus vel scientes non contēderimus opere p̄summare.

Expositio triū vocationū. Cap. iiii.



Tigil tres h̄vocationū modi: sp̄aliū distinctiōe
p̄adāt. prim⁹ ex deo ē fact⁹ p̄ hominem: tertius
ex necessitate. Ex deo q̄dē est quotiēs inspira-
tio q̄dā imissa i cor nrm: nōnūq; etiā dormiē-
tes nos ad desiderium eterne vite ac salutis
eruscitat: deūq; seq̄ ⁊ eius iherere p̄ceptis: cōpūctiōe sa-
luberrima cohortat: vt i scripturis sc̄tis abrahā voce dñi
ca: de genitāli solo ⁊ totius cognationis sue affectibus:
p̄risq; domo legimus euocatū: dicēte dño. Exi de terra
tua: ⁊ de cognatiōe tua: ⁊ de domo p̄ris tui. Quo ēt mō
beatū Antonii accitū esse cognouimus: q̄ occasione
sue cōuersiōis a sola diuinitate p̄cepit. Ingressus nāq;
eccliaz: ibiē audies i euāgelio dñi p̄dicātē. Qui nō odit
p̄res ⁊ m̄res ⁊ filios ⁊ vxore ⁊ agros. isup ⁊ aliam suā nō
p̄t me⁹ eē dispul⁹. Et. Si vis p̄fect⁹ eē: va de ⁊ vende que
habes ⁊ da paup̄ib⁹: ⁊ habebis thesaurū in celo: ⁊ veni
sequere me. p̄ceptū h̄ dñi velut sp̄cialit̄ ad se directū
cū sumā cordis p̄pūctiōe suscepit. Cōfessioniq; renūciāq;
cūctis: secut⁹ ē t̄p̄z nulla exhortatiōe neq; doctrina hoīz
p̄uocat⁹. Scdm̄ vocationis mod⁹ est que fieri p̄ hominem di-
rim⁹: cū vel exēplis quozū dā factōz vel monitis insigati
ad desideriu salutis accēdimur. Quo nos q̄z grā dñi re-
tinem⁹ ascitos: q̄ p̄dicti viri monitis ac virtutib⁹ icita-
ti: huc nos studio p̄fectionis tradidim⁹: quo ordine etiā
in scripturis sc̄tis p̄ moysen filios israel de afflictione

Sen.
11.

Luce.
14.
Matth.
19.

De tribus abrenunciationibus.

egypti legim⁹ liberatos. Tert⁹ vero vocationis mod⁹ ē
q̄ ex necessitate descendit: cū nos diuitiōmūdū hui⁹ vltō
lupranib⁹ obligati: ignuētib⁹ repete tēp̄tatiōibus q̄ vel
mortis picula cōminant: vel amissioe bonoz ac p̄scri-
ptiōe p̄curit̄ vlt̄ charoz morte cōpūgū: ad dñm que se
q̄ i rerū p̄sp̄ritate p̄tēpsimus: saltē iuri p̄perare cōpel-
limus. Cui⁹ vocationis necessitatē in scripturis h̄z se-
p̄ssime repim⁹: cū filios isrl̄ ob merita p̄ctoz suoz legi-
m⁹ a dño traditos hostib⁹ suis: ob q̄m dñationē crude-
litateq; seuisimā rursus conuerfos ad dñm p̄clamaſse: ⁊ Jude.
miser eis iqt dñs saluatorē aorh filiu gera: filiu gemini:
q̄ vtraz manu vtebat p̄ dextera. Et rursū. Clamauerūt Ibiē.
inqt ad dñm q̄ suscitauit eis saluatorē: ⁊ liberauit eos
orhoniē filiū chēne f̄rez chaleph iuniorē. Et de salib⁹ in
psalmo d̄t. Cū occideret eos tūc q̄rebāt eū: reuertebāt ps. 77.
⁊ dilecto veniebāt ad deū: ⁊ r̄cordati sūt: q̄ de adiator ps.
eoz ē: ⁊ de excel⁹ redēptoz eoz ē. Rursūq; ⁊ clamauerūt
ad dñm cū tribularēt: ⁊ d̄ necessitatib⁹ eoz liberauit eos
106.

Quod desiderioso vocatione prima non proficit: strenuo postrema non obfit. Capitulū. v.



In his itaq; trib⁹ modis h̄ pores dño meliori-
bus iniri p̄ncipiū videat: nōnūq; tñ iuenim⁹
et de tertio gradu q̄ iſimus v̄t ac tepidus p̄fe-
ctos viros ac spū seruet̄issimos extitisse: illis-
q; cōsimilesq; optio p̄cipio aggressi dñi famu-
larū reliquā q̄ vitā laudabili seruoze sp̄is exegerūt. Et
itez de illo sup̄iori gradu plurios tabefactos: ad vitu-
perabilē finē cepissime recidisse: ac p̄fide sicut illis nihil
obfuit q̄ nō suo viderēt arbitrio h̄z necessitatis compul-
siōe p̄uerit: q̄ppe q̄bus h̄c ip̄az occasiōē q̄ cōpūgerēt.
dñi benignitas p̄curauit: ita ēt itis oīno nihil p̄fuit su-
blimiora p̄uersiōis habuisse p̄ncipia: q̄ n̄ studuerit reli-
quā vitā sine p̄gruo terminare. Nec em̄ abbati moysi q̄
habitaui i loco ist⁹ eremi cui calam⁹ nūcupatio: eūq;
defuit ad p̄fecte b̄titudis meritū: q̄ metu mortis q̄ et p̄
pter homicidiū crimē itētabat ipulsus ad mōa geriu de-
currat: quā ita necessitate p̄uersiōis arripuit: vt eā i vo-
luntate p̄p̄ra at̄ p̄tutes p̄uertēs ad p̄fectiōis fastigia n̄

sia puenerit: sicut etia ecōtrario plurimis q̄s notatim
mēozare nō debere nihil p̄sūt dñi seruitutē melioze arri
puisse p̄ncipio: q̄ deiceps cordis ignauia ac buricia sub
sequete: q̄ senozū traditōib⁹ acq̄escere noluerūt: in te
porē noxiū: ac i p̄fundis mortis baratris cōciderūt. Quā
rē i apostolorū q̄s vocatiōe videmus euidenter exp̄ssam.
Quid em̄ p̄sūt idē apostolat⁹ sublimissimū gradū eo
dē ordine q̄ petri ceteriq̄s ap̄tī asciti sunt volūtarie sus
cepisse: q̄ vocatiōe sine p̄clara p̄ncipia cupiditatis ac
p̄hilaritatis pestifero sine p̄summas: vsq̄ ad traditiōem
dñi crudelissim⁹ parricidia pupit. Aut q̄d obfuit pau
lo q̄ repēte cecat⁹ ad viā salutis velut tuit⁹ videt attra
ct⁹: q̄ postea dñs tota animi deuotiōe sectat⁹: inicitū ne
cessitatis volūtate cōsummas: gloriozaz tātis virtutib⁹
viā inmutabili sine occlusit. Totū ergo i fine p̄sistit: q̄ p̄
q̄s z optime cōuersionis inuiti⁹ dedicat⁹: sferior p̄ negli
gētiā reperiri: z necessitate attractus ad nomē mōachi
p̄ofitēdit: effici per timorē dei diligētiāq̄ perfectus.

De officio triū abrenūciationū. Cap. vi.

Dunc de abrenūciatiōib⁹ differēdiū est: q̄s tres
esse z patrū traditio z scripturaz sc̄saz demō
strat auctoritas: q̄s q̄ vnūquēq̄ n̄m oī studio
opz iplere. prima est q̄ copozat vn̄uersas diuitias mil
di facultatesq̄ p̄ncipim⁹. Sc̄da qua mores ac vitia affe
ctusq̄ p̄sino santimi carnisq̄ respumimus. Tertia q̄mē
tē n̄m de p̄sūt vn̄uersis ac visibilib⁹ euocatēs: futu
ra t̄mno do cōtēptamur: z ea q̄ sunt inuisibilia cōcipit
cimus. Quē tria vt simul p̄ficiā: ad abriā legim⁹ a dño
fuisse p̄cepta: cū dicit qd cū. Exi de terra tua: z de cogna
tiōe tua: z de domo p̄ris tui. p̄mū dixit: de terra tua:
id est de facultatib⁹ mūdi hui⁹ opib⁹q̄ terrenis. Sec̄do
de cognatōe tua: id est de p̄uersatiōe z morib⁹ vitiosiq̄
p̄uoub⁹: q̄ nobis a n̄ra natiuitate coherētia velut affini
tate q̄dā z p̄sanguinitate vidēt eē cognata. Tertio de
domo p̄ris tui: id est ei mēoria mūdi hui⁹ q̄ oculoꝝ oc
currit obcutib⁹. De duob⁹ em̄ p̄ris: id ē sine de n̄lo q̄
deserere: siue d̄ eo quē debem⁹ exp̄tere: ita p̄ dauid sc̄ p̄
sōa vi canit. Audi filia z videz iclia aurē tuā: z obliuiscē

Beh.
14.

p̄sal.
44.

pp̄lm tuū z domū p̄ris tui. Nā q̄ dicit: audi filia: p̄ vtiq̄
est: z illū cui⁹ domū vel pp̄lm monet obliuiscē dari: p̄rem
nihilomin⁹ siue filie fuisse restat. Quō ita sit cū mortificati
eū t̄po ab elemētis hui⁹ mūdi p̄tēplanur: s̄z ap̄lm. Itā nō 2. Cor.
ea q̄ vident: s̄z q̄ nō vident. Que em̄ vident ep̄alia sūt: q̄
sūt nō vident eterna. Et ex: ūtes corde d̄ hac t̄pali ac vi
sibili domo i illā domū in q̄ iugiter erim⁹ p̄nsuri: afos
oculos mētēq̄ dirigam⁹. Quō tūc i plebim⁹: cū t̄carne at̄
bulitēs: nō s̄z carnē militare dño cepim⁹: illā beati ap̄tī
fiaz ope ac virtute nos q̄z clamātes. Nos̄ter aut̄ munis
cipat⁹ i celis est. his trib⁹ abrenūciatiōib⁹. p̄p̄tie tres li
bu salomonis aptāf. Nā p̄ouerbia p̄me abrenūciatiō
p̄ueniūt: q̄b⁹ mores emēdant incipiūt: aut̄ terrēna
rescantur. Sc̄de abrenūciatiō. Ecclesiastes: vbi vni
ueria q̄ agunt sub sole: vanitas p̄nciātur. Tercie Cō
nū cāticōꝝ: in quo mens visibilia cūcta trāscēdēs ver
bo iam dei z celestiu rerū cōtēplatiōi coniungitur.

Quē admodū singulariū renūciationū sit apprehēdēda perfectio. Capitulum vii.

DUap̄opter nō multā p̄derit p̄mā nos abrenū
ciationē ardore fidei suscepisse: si sc̄daz nō eo
dē seruate ac studio festina uerimus iplere. Et
ita cū ēt hāc fuerim⁹: Adepti: ad illā q̄z tertiā p̄
uenire poterim⁹: q̄ d̄ domo p̄uouis n̄ri parētis
egressi: quē ab exordio natiuitatē n̄re s̄z vererē hōiez ac
p̄hina p̄uersationē: qm̄ eram⁹ natura filij ire sicut z cere sp̄s.
ri: parē nobis fuisse meminimus: oīm mētis inuitū ad
celestia deflectem⁹. De q̄ ēt p̄re ad hierusalē q̄ vep̄ patrē
deū p̄p̄serat: d̄i. p̄f tu⁹ amore: z m̄ tua cethea. Et in Ezech̄
euāgēlio. Vos ex p̄re diabolo estis: et desideria p̄ris v̄ri
vultis facere. Quē cū dimiserim⁹ de visibilib⁹ ad inuisi: Joh̄s
bilia trāsmigrātes: cū ap̄to dicere poterim⁹. Scim⁹ aut̄ s.
qm̄ si terrēstris domus n̄ra huius habitatiōis dissoluat:
q̄ habitatiōē habeamus a deo: domū non manafactā 2. Cor.
eterna in celis. Et illud q̄d paulo ante memozam⁹ mus. 5.
Nostra autē p̄uersatiō in celis est. Unde z saluatorē ex
pectam⁹ dñm iesūm ep̄m: q̄ reformabit corpus humili p̄hi. 3.
tatis n̄re conforme corpori claritatis suc. Et illud be...

psalmi dauid. Quia icola ego sum in terra et pegrinus: sicut oēs pa-
 118. tres mei: vt sem dñi vocē tales efficiamur q̄les ille de q̄b̄
 Jo. 17. hec dñs ad patrē i euāgelio loq̄bat. De mūdo h̄ nō sūt:
 sicut et ego nō sum de h̄ mūdo. Et rueluz ad ip̄os ap̄los.
 Eius: Si de hoc mūdo essetis: mūd⁹ q̄d sūt est vni⁹ diligeret:
 dē. 15. s̄ q̄ de hoc mūdo nō estis: sed ego elegi vos de h̄ mūdo:
 p̄p̄erea odit vos mūd⁹. hui⁹ ḡ renūciatiōis tertie ve-
 rā p̄fectionē tūc merebimur obtinere: q̄m mēs nra nullo
 carnee pinguēdinis hebetata p̄tagio: s̄ p̄eritissimis eli-
 manōib⁹ expolita: ab oī affectu et q̄litate terrena p̄ ide-
 sinētē diuinorū meditationē: spiritalēsq̄ theotias: ad il-
 la q̄ inuisibilia sunt eouq̄s trāserit: vt circūdatā se fra-
 gilitate carnis: ac sicut corpis: sup̄nis et icorporis intēta
 nō sentiat: atq̄ i h̄mōi rapiat excessus: vt nō solū nullas
 voces auditu corpali recipiat: nec intueādis p̄teritūm
 hoīz imaginib⁹ occupet: s̄ ne a stātes q̄dē arborū mole: et
 igētes materias subiectas oculis carnis aspiciat. Cui⁹
 rei fidē atq̄ p̄tutē nemo nisi is capiat sol⁹ q̄ hec q̄ dicūt
 experiētia magistra p̄ceperit. cui⁹ vcz ita dñs oculos cor-
 dis de vniuersis p̄ntib⁹ auocauit: vt ea nō tāquā trāscru-
 ra: s̄ tā q̄si nō existētia repulsa: et velut inanē fumū i ne-
 hiliū resoluta: p̄cipiat: ambulāsq̄ vt enoch et ipe cū deo:
 ac de hūana p̄uersatiōe moribusq̄ trāslat⁹: nullatenus
 possit a quoq̄s i vanitate p̄ntiū repiri. Qd i illo et corpo-
 11. rali factū: lectio geneseos ita p̄memorat. Ambulauit
 beñ. 5. enoch cū deo et nō inueniebat: q̄ trāstulit eū de⁹. Ap̄ls ḡ
 heb. 11. ita p̄memorat. s̄ de enoch trāslat⁹ est vt nō videret mor-
 tē: et nō inueniebat: q̄ trāstulit illū de⁹. De ḡ morte dñs in
 30h. euāgelio. Qui viuit inq̄ et credit in me: nō morietur i eter-
 11. nū. Quapropter festinare debem⁹ si p̄fectionē verā desi-
 deram⁹ attingere: vt quēdamodū corpe parētes patriā:
 ta diuitias mūdi vilitateq̄ despectim⁹: etiā corde hec
 oia relinquētes: nulla rursus ad ea q̄ diuissimus cōcupi-
 scētia reuertamur: ne sicut de illis scriptura p̄memorat:
 qui educti p̄ moysen cū minime redisse corpore videant:
 corde tñ reuersi dicuntur in egyptū: relicto sc̄z deo: q̄ eos
 educerat cū tāta virtute signorū idola egypti q̄ cōtēple-
 rāt venerātes: sicut scriptura p̄memorat. Et reuersi sunt
 cordib⁹ suis in egyptū: dicētes ad aarō. s̄ fac nobis deos

Exo. 34.

q̄ p̄cedāt nos: cū illis etiā pariter cōdēnemur: q̄ i eremo
 comorātes: post ecā māne celestis desiderauerūt vittorū
 fetidos ac foidide vilitatis cibos: nosq̄ cū eis s̄l̄r p̄cla-
 mare videamur. Bene nobis erat in egypto vbi sedeba
 16. m⁹ sup̄ ollas carnis et comedebam⁹ cepas et allia: cucu-
 11. nētes et pepones. Que figura s̄ in illo p̄fesserit p̄p̄lo: s̄ h̄
 p̄li. q̄z ea quōtidie in nro ordine ac p̄fessōe videm⁹ im-
 pleri. Omnis em̄ q̄cūq̄ post renūciatiōē mūdī hui⁹ ad
 antiqua reuertit stūdia: et ad p̄stima desideria. Reuoca-
 hec eadē cū illis ope ac p̄tute p̄clamat: dicēs. Bene mi-
 hi erat i egypto. Quorū vereor ne tāta inueniēda sūt mul-
 titudo: quāta s̄ tūc sub moysē p̄uaticatiū turbas legi-
 m⁹ extinxisse. Nā cū sexcēta milia armatorū de egypto di-
 numerent egressa: ex his nō sunt amplī q̄ duo tñ terrā
 reptonissimōs igressi. Cū festinādū nobis est: vt a paucis
 ac rarissimis sumam⁹ exēpla virtutū: q̄ fm illā quā di-
 xim⁹ figurā: in euāgelio q̄z multi vocati: pauci autē dicūt
 electi. Nihil ergo nobis p̄derit abrenūciatio corporalis: et
 localis ex egypto trāsmigratio: si renūciatiōē cordis q̄
 sublimior et vtilior est nō valuerim⁹ obtinere. De illa em̄
 q̄ dixim⁹ abrenūciatiōē corpali: ira p̄nūctauit Ap̄ls. Si
 distribuero oēs facultates meas in cibos pauperū: et tra-
 13. didero corp⁹ meū vt ardeā: charitatē autē nō habuero: nihil
 mihi prodest. Quod beat⁹ Ap̄lus nūq̄ dixisset: nisi
 fieri hoc posse spiritu p̄uidisset: vt aliq̄ facultatibus vni-
 uersis in pauperū alimēta dissipis: ad p̄fectionē euāgelicā
 et charitatis arduū culmē puenire non possint: q̄ s̄z
 p̄stima vitia mortūq̄ incōtinctiā vel sup̄bia: vel ipatieritiā
 domināre i suis cordib⁹ retinētes: nequaquā se ab illis ex-
 purgare cura uerint: et ob id ad charitatē dei q̄ nūq̄ ca-
 dit: minime valeāt puenire: quicq̄ iheriōnes effecti: s̄ sc̄o
 renūciatiōis gradu: multo min⁹ illū tertiu q̄ p̄culdubio
 est sublimior: apprehēdūt. Diligētius tñ etiā mēte p̄p̄-
 11. dite q̄ nō simpliciter dixerit: si distribuero facultates meas:
 viderē em̄ de illo forte dixisse q̄ nec dū euāgelicū impiēs
 mādātū: sibi ex eis sicut nōnulli repidoz faciūt: aliquid
 reseruasset: sed si distribuero inq̄ oēs facultates meas
 in cibos pauperū: id est etiā si p̄fecte abrenūciauero di-
 uitijs istis terrenis: hui⁹ q̄z renūciatiōi ali⁹ mai⁹ ad iū-

Collatio tertia Abbatis pasnati.

Matth.
19.

fit: et tradidit corpus meum ut ardeat: charitate vero non habuero nihil sum. Ac si aliis verbis dixisset. Si districte habuero cibos pauperum, omnes facultates meas secundum euangelium cum illis mandatum quod dicitur. Si vis perfectus esse, uade uide oia quae habes et da pauperibus: et habebis thesaurum in celo. et uenies querere uitam saeculorum: sed abrenunciabis ut ex his nihil penitus mihi referat: et huic erogauius martirium quod quod die sustineo: eruptione meae carnis ad iherosolimitam ut corpus meum tradam pro christo: et tunc vel in patiens vel iracundus: vel inuidus: vel superbus sum: vel alioquin inflammatus in iuribus: vel huiusmodi quae mala sunt cogitatio vel in inuicem quae mihi potest inferri: non potest liberet ergo sustineam: nihil mihi proderit exteriorum holis abrenunciatio atque obuiusio: interiore ad huc uitium pulchritudinis inuoluto: non quod simpliciter substantia mundi huius pro meo conuersationis seruare praesens: quae nec bone esse nec mala: sed media diffinitio: uitiosus cordis uoluntas facultates sicut abdicere non curari. nec attingit dominica charitatem quae patiens quae benigna est non emulat: non inflamat: non irritat: non agit proceras: non querit sua sunt: non cogitat malum: quae oia suffert: oia sustinet: postremo quae sectatores in uisum cadere sinit supplicatione perit.

Ibidem.

De propriis diuitiis in quibus constat aie pulchritudo vel seditas.

Capitulum viii.

Habere utique debemus otiositatem ut interior quae non habet uictor suorum diuitias quae in anteriori parte ratione praerit: in ueritas abducit atque diligit: quae corpori atque aie iugiter coheret: prope non sunt: ac nihil ad huc in hoc corpore constitutus nobis abiectione fuerint et abscedit post excessum nos non desinit curari. Ut cum diuites et ipsa charitas quae ex fons est in hoc seculo praesens: post finem quae huius uirtus pulchritudo ac splendidiu amarorem suum reddunt: uirtute obfuscatam quod ad meum mentem colorem: retrahit ad illam praesens innotationem inferat: transmittit. Pulchritudo enim vel seditas aie: uirtus seu uictor: uigilantem curare. Et quod dicitur attrahit color: aut splendidiu esse deo reddat ac pulchritudo.

Psalmi ita ut a propheta mereat audire. Et occupasset per decem annis. tui. Aut certe atrahit seditas atque desormet: ita ut ipsi ferociter praesens praesens feriditatis ipsa praesens et dicat. Corpori uenerunt et corpori praesens. praesens sunt cicatrices meae a facie insipientie meae. Ipe quod dicitur

De tribus abrenunciacionibus.

ad ea. Quare igitur non est obducta cicatrix filiae populi mei: hie. Et idcirco he sunt: prope non diuitie: quae cum aia iugiter conueniunt. Quis nobis nullus regum: nullus hostium nec offerre potest nec auferre. hie sunt prope diuitie non quae non ipsa quod mors ualebit ab aie separe quod vel renunciat: sed ad praesens possessionem sum? puenire illigati: ut implicati eterna morte percellit.

De tripertito genere diuitiarum. Capitulum ix.

Tripertito est motus in scripturis sanctis intelligendus uirtus est male: bene medie. Male quod dicitur: de quibus dicitur. Diuites egerunt et elurterunt. Et ue uobis diuites: quae receptis solatione uestra. Quas et diuitias speculatio abiectione summa praesens est. Ad quae distinctione sunt pauperes illi qui in euangelio: dicitur uoce laudant. Et pauperes ipsi: quoniam ipsorum est regnum caelorum. Et in psalmo. Iste pauper clamauit et dominus exaudivit eum. Et iterum. Pauper in opus laudabit nomen tuum. Sicut et bene quae acqussisse magne uirtus: ac meriti quae uirtus possides collaudat: dicere dicitur. Sicut ratio rectorum bene dicit. Sicut et diuitie in domo eius: et iustitia eius manet in seculum seculi. Et iterum. Redemptio aie uiri pro diuitie eius. De quibus diuitibus spiritualibus in Apocalypsi dicitur: illi qui eas non habent uirtualiter pauper et nudus est. Incipit re igitur et non re ex ore meo: quae dicitur quod diuites sunt et locuples: et non ego: et nescis qui tu es miser et miserabilis: et pauper et cecus et nudus: suadeo tibi aie emere auxilium probatum vel locuples suas et uirtutibus albis iduatis: et non appetit praesens nuditas tuae. Sicut quae medie: id est quae potest vel bene esse vel male. Ad utrumque ei praesens pro arbitrio vel uirtute uirtutem transferat. De quibus beatus apostolus. Diuitibus ait mundum huius praecipue non sublimis sapere: nec sperare in incerto diuitiarum: sed in deo qui praesens nobis abude oia ad fructum: bene facer: facile tribue re: curare: thesaurizare sibi fructum bonum in futurum ut apprehendat ueram uitam. Quas tres diuites ille in euangelio re tunc ac neque id igitur subministras: de cuius micis saturari pauper lazarus ante fores eius expositus cupiebat. In tolerandis gehene ignibus: et eterno deputatur ardore.

ps. 38

Luce.

vi.

Matth.

ps. 53.

ps. 73.

ps. 1.

Proz.

uer.

clm.

Apoc.

ii.

i. timo

vi.

Luce.

rxij.

Non posse quemquam primo tantum renunciationis gradu esse perfectum.

Capitulum x.

His igitur visibiles mundi diuitias reliquentes: non
nras sed alienas ad hunc facultates: quia eas
glicemur vel nostro labore quietas: vel pariter ad nos
hereditate transmissas. Nihil enim ut dicitur in fine: nisi hinc
quod corde possessus: atque ante nos coherentes: a nemine potest
suis auferri. De quo? visibilibus diuitiis ad eos qui illas iam
quod proprias retinetes: edicare idigerentibus: noluit: crepans loquitur
ipsa. Si in alienis fidelis non fueritis: quod vestrum est quod dabit vo
bis. Luideter igitur has diuitias alienas esse non solum
diana experientia docet: verum et in laudibus ipsa appellatio
quod eas significauit: exprimit. De viliissimis verumque diuitiis
loquitur per ad dominum. Ecce nos reliquimus: oia: et secuti sumus
terram: ergo erit nobis: Quiritibus nihil amplius quam viliissima
condiscipulus retia dimisisse noscitur. Que oia nisi in hac abue
nientiarum vitio: que vere magna et summa est fuerit intel
lecta: nec preciosius aliquid in enim apostolos reliquisset: nec diuisa
buisse: propter quod illis tanta beatitudinis gratia largiret: ut
ab eodem mereret audire. In regeneratione cum sederet super
hois in sede maiestatis sue: sedebitis et vos super sedes duode
decim: iudicantes duodecim tribus israel. Si igitur hi qui profecti
nas istas ac visibiles abdicant facultates: certis et causis ad
illam applicam charitatem peruenire non possunt: nec illam sublimem
paucorumque admodum renouationis gradum tertium attingere
quod: quod illi de semetipsis iudicari debeant: que nec prima quod
que profectus est profecti arripientes: atque antiquos peccata suam
sordescunt infidelitate peccata retentores: nudo tamen subiecta
rumant modorum vocabulo gloriadum. Ergo prima que diximus
abrenunciatio rerum otiosarum est: idque pro sola perfectione finem
ti perferre non sufficit: nisi peruenit ad secundas: que vere abrenu
ciatio rerum nras est: que adepti experientie ois vitio: tertie que
abrenunciatiois fastigia precedunt: per quam non solum oia que
hinc modo geruntur: vel periculatim ab hominibus possidentur: verum
ipsarum cunctorum elementorum: plenitudinem: que putat esse magnifica
tasque vnitatis subiecta: et mox transitoria transcedentes: aio
ac mente despicimus: ita tunc deo tarat hinc scriptum: non ea que vi
dentur: sed que non videntur: que enim videntur temporalia sunt: que autem non videntur
eterna: verum ita demum illo supereminem mereamur audire: quod
dicitur ad abrenu. Et veni in terram quam tibi monstrauero: per quod
euidenter ostendit: que nisi que tres superiores illas abrenu

Luce.
xvi.

Matt.
xix.

Matt.
xix.

ij. col.
iiij.
v. scilicet.
xiiij.

tiões implerit: ad hunc hoc peruenire non possit: quod remu
nerationis ac primis vice taliter renouationi tribuit. i. vt terrarum
reptomissiois mereat: ita renequaquam sibi iam vitiois spi
nas ac tribulos germinat: que post expulsiōne passionum
cunctarum puritate cordis in hinc corpe possidet: quod non hinc
vel industria laborantis monstrabit: et si ipse deus ostendit se
esse permittit: Veni inquam in terram quam tibi monstrauero.
per quod manifeste probat et initium nre salutis dñi vocatiōe
heri dicitur. Et de terra tua: et consumatione profectiois ac
puritatis: ab eodem sibi tribui: cum dicit. Et veni in terram quam
tibi monstrauero. i. non quam tu ex temetipso nosse: vel indu
stria tua poteris reperire: sed quam ego tibi non solum igno
ranti: sed etiam non inquirenti monstrauero. Et quo manifeste col
ligit: que admodum inspiratione dñi puocati ad viam sa
lutis accurrimus: ita etiam magisterio ipsius illuminatione
deducti: ad perfectionem summe beatitudinis peruenimus.

Abid.

Interrogatio de libero arbitrio hominis: et gratia dei. Capitulum. xj.

Oermanus. In quod ergo liberum possit arbitrium: nos
strepere que laudabiles sumus reputat industrie: si
deus in nobis oia que ad nostrarum perfectionem
tendunt: et incipit et consummat.

Responsio de dispensatione diuine gratie manente arbitrii libertate. Capitulum. xiiij.

Distinctio. hoc vos recte mouisset si in ois ope vel
disciplina principium tamen esse ac finis et non est quod
medietas intererit. Itaque sicut occasiones salutis
diuersis modis deus cognoscimus: operari: ita nre occasio
bus a diuinitate premissis: vel entibus vel remissis famulari.
Nam sic dei fuit vocatus: oblatio. Et de terra tua: ita abrae
fuit exortus obedientia: et quod admodum illud quod dicitur. Et veni
in terram: ut faciat obtemperans est opus. ita illud quod addit.
Quam tibi monstrauero: iubetis dei vel permittentis est gra
tia. Certos tamen nos esse conuenit que oem hinc indefessis cona
tibus exercetes neque diligenter vel studio nostro perfectione
possim attingere: nec sufficiat humana sedulitas laborum me
rito ad tam sublimia beatitudinis premia peruenire: nisi ea deo

Collatio tertia Abbatis pasnuth

nobis cooperare: cor nřz ad id qđ expedit dirigere fuerim? idepti: idqđ debem? cū dauid orātes momentis sine gulis dicere. Perice gress? meos i semit? tuis: vt nō sīno. **Ps. xvi.** Plasm? ueřt vestigia mea. **Et.** Statuit sup? petrā pedes meos: vt **xxi.** direxit gress? meos: vt nřz arbitriū qđ p̄clui? vt ignota

tiōe boni: vt oblectatiōe passiōū fert ad vitia: ille iustibilis rector mētis hūane ad x̄tutū poti? studia p̄oq̄re dignes. Qđ vno h̄sculo p̄phetā manifestissime legim?

Psalm? dec̄ari. Impulsus p̄tatus suz vt caderē: i qđ liberi ar. **cxv.** bitriū ifirmitas designat: dñs suscepit me: ruruz ad iu-

toris dñi iuctū eidē semp ostēdit quo ne penitus libero conabamur arbitrio: cū titubasse nos viderit: p̄o rectio ne quodāmodo manuū suarū sustētat atq; p̄firmat. **Et**

Psalm? iterū. Si dicebā motus est pes me? in lubrica scz arbitriū **xcij.** facultate: mia tua dñe adiunabat me: iterū mobilitat sue dei cōiūgit auxiliū: quo ne moueret pes fidei sue: nō industrie p̄prie fuisse: s; misericordie dñi p̄stet. **Et iterū**

Ibidē. Scdm multitudinē dolorū meorū in corde meo: qđ libero vtiq; mihi nascebant arbitrio: cōsolatiōes tue letificauerūt animā meā: per tuā scz inspirationē venientes in cor meū: referātes cōtemplatiōē futurorū bonorū: qđ p̄o tuo noie laborātibz p̄parasti: nō solū abstulerūt om̄n

anxietatē cordis mei: verū etiā summā leticiā cōtulerūt. **Ibidē.** **Et rursum.** Nisi qđ dñs adiuuit me: paulomin? habitauerat in inferno anima mea: libero vtiq; arbitrio: p̄ qđ se in inferno habitaturū fuisse testat: nisi dñi fuisset adiutor

Psalm? acceptiōe saluatus. A dño em̄ nō a libero arbitrio **cxv.** gressus hois dirigētur. **Et cū ceciderit iust?** libero dūtatat arbitrio: nō collidit. Quare qđ dñs supponit manu suā. Hoc est aptissime dicere. Nullus iustus sibi sufficit ad obtinēdā iustitiā: nisi p̄ momenta singula titubanti eidem: z corrūti fulcra manus sue supposuerit diuina clemētia ne prostratus intereat penitus cui fuerit liberi arbitriū infirmitate collapsus.

Quod dilectio vie nostre ex deo fit. L. xij.

DEc sane vnaquam viri sancti directionem vie qua gradebantur ad profectum virtutum: cō summationemq; tendentes: industria se p̄o-

De tribus abrenunciationibus.

qua obtinuisse restari sunt: sed eā poti? ad hoc cōseq̄ p̄ca ban? dicētes. Dirige me i veritate tua. **Et.** Dirige in cō **ps. xx.** speru tuo viā meā. Alius autē nō solū fide: s; etiā expe **lij.** rimēto: z quodāmodo in ipsarē naturā: hoc ipsum de **ps. v.** p̄hen disse p̄oclamat. Cognoui dñe qđ nō est in homi ne via ei? nec viri est vt ambulet z dirigat gress? suos. **Et ipse dñs ad iřraēlē.** **Et dirigā cū ego iquit vt abiectō virentem: et me fructus tuas inuocatis est.** **Offe. xlij.**

Quod sciētia legis magisterio z illuminatio ne domino conferatur. Capitulum. xij.

ILegis qđ ip̄i? sciētiā nō lectiōis industria: s; ma **ps. 114.** gisterio z illuminatiōe dei quotidie desiderāt ad ipsē. dicētes ad eū. Uias tuas domine de **ps. 118** monstrā mihi: z semitas tuas edoce me. **Et. Re** **ps. 142** uel a oculos meos: z cōsiderabo mirabilia de **ps. 195** lege tua. **Et.** Doce me facere volūtātē tuam: quia deus **ps. 195** me? es tu. **Et iterum.** Qui docet hominem scientiam.

Quod intellectus quo mādata dei possimus agnoscere et bone voluntatis effectus a dño condonetur. Capitulum. xv.

Ipsuz ē intellectū btūs dauid qđ mādata dei possit agnoscere: qđ vtiq; i libro legē nouerat eē p̄scripta: a dño postulat. p̄mereri: dicēs. Seru? tu? ego suz: **ps. 118.** da mihi intellectū vt discā mādata tua. **Utiq; z intellectū** **ps. 118.** semel sibi p̄ naturā p̄stet possidebat: noticiā qđ māda **ps. 118.** tor dei qđ descripta tenebāt i lege vtiq; habebat i p̄o **ps. 118.** ptu: z tñ vt hāc pleni? app̄hēdat dñs deprecāt: sciēs ne **ps. 118.** quāq; sibi met sufficere posse id qđ p̄ naturā p̄ditōis i **ps. 118.** ferrū: cū i q̄ridiana dñi illuminatiōe ad itelligēdā sp̄ā **ps. 118.** aliter legē ac mādata ei? ap̄titi? agnosceda: sen? ip̄i? **ps. 118.** ab eodē fuerit illustrat?. Ip̄o ē vt se electiōis: s; qđ dici **ps. 118.** m? clar? p̄dicāt. **De? ē cū qđ op̄t i nobis: z velle z p̄fi **ps. 118.** cere p̄ bona volūtate. Quid potuit ap̄t? dicēs vt z bō **ps. 118.** nā volūtate nřz z opis cōsummationē a dño i nobis p̄ **ps. 118.** nūciaret z ipleri. **Et ibz.** Qu vobis donatū est p̄ x̄po nō dē. s; **ps. 118.** solum vt i eū credatis: sed vt etiā p̄o illo p̄tiamini**

Collatio tertia Abbatis Pasnucij

hic quoque et in initio conversionis ac fidei nostre passionis tolerantiā donari nobis a dño declaravit. Quod intelligēs dauid quoque similiter orat sibi si ipsius dñi miseratiōe cōcedit: dicēs. Cōfirma h̄ de⁹ qđ opar⁹ es i nobis ostēdēs nō sufficere sibi salutis p̄cipia dono dei gratiaq; collata nisi fuerint eadē miseratiōe ipsi⁹ et quotidiana opitulatiōe p̄fecta. Nō em̄ liberū arbitriū: sed domin⁹ soluit cōpedi tos. Nō nostra virt⁹: sed dñs erigit elisos. Nō lectiōis in austria s; dñs illuminat cecos. Quod grece dicit kyrios lo phoi typholo id est dñs sapiētes facit cecos. nra caritas s; dñs custodit aduenas. Nō nostra fortitudo: s; dñs alleuat siue suffulcit oēs q; corruūt. hec autē dicim⁹ nō vt studiū nostrū vel laborē atq; idustria q̄si inamiter et sup suo ip̄dēda vacuem⁹: s; vt nouerim⁹: nos sine auxilio dei: nec adniti posse: nec efficaces nostros esse conat⁹ ad capefendū tā imane premiū puritatis: nisi nobis adiutorio dñi ac misericordia fuerit p̄tributū. Equ⁹ em̄ paratur i die belli: a dño est adiutoriu⁹: q; nō est i fortitudine sua potēs vir. Op; igitur nos semp cū beato dauid canere. ffortitudo mea et laudatio mea: nō liberū arbitriū s; dñs: et fact⁹ est mihi i salutē. Quod doctor quoque gentiū nō ignorās: idoneum se factū ministerio noui testamētū. nō suo merito nec sudore: sed dei miseratiōe. p̄clamat. Nō q; sum⁹ iquit idonei cogitare aliquid a nobis q̄si ex nobis: s; sufficientia nostra ex deo est qđ min⁹ latine sed ex p̄suis dicit pōt: idoneitas nra ex deo est. Deniq; sequitur. Qui i idoneos noui testamētū.

Quod ipsa fides a domino concedatur.

Capitulum. xvj.

Quia autē vniuersa q̄ ad salutē p̄tinēt apostoli subinet a dño largita s̄serūt: vt ipam q̄ fidē p̄stari sibi a dño postularēt dicētes. Dñe adde nobis fidē. plenitudinē ei⁹ nō libero arbitrio p̄sumētēs: s; dei sibi credētes munere cōferēdā. Deniq; docēt nos idē auctor saltē h̄āne q̄ ipsa fides nra lubica sit et iſtrua: et neq; sibi sufficiens nisi fuerit auxilio dñi roborata: dicēs ad petrū. Simō simō: ecce satanas expetiuit vos vt cribaret vos tāq; triticū: ego rogā

Xupios
ofoi
tufo
oi

Pio. 11

P. 117

2. cor. 3.

Luce. 17.

Luce. 22.

De tribus abrenunciationibus.

ego rogā patrē meū ne deficeret fides tua. Quod alii se metipso senties fieri: et quāmodo fidē suā infidelitatē suā: cib⁹ ad p̄niciosi naufragij vidēs scopulos: et iurgari: ad eundē dñz auxiliū fidei sue postulatās dicit. Dñe adiuua Mar. infidelitatē meā. Inim⁹ itaq; senserit euāgēlic⁹ et apostoli 91. a viri vniuersa q̄ bona sunt: auxilio dñi cōsumari: vt ne ipsaz qđē fidē suā cōsili sint illeaz se posse iuis vtib⁹ vel arbitriū libertate seruare: vt h̄c vel adiuuari i se vel donari sibi a dño postularēt. Que si i petro ne deficeret dñi egebat auxilio: quis erit tā p̄sumptor: et cecus: q̄ie erga hui⁹ custodiā q̄tidiano dñi credat adiutorio nō ege respertiz cū ipse dñs i euāgēlio h̄ ipsaz euāgēter expelserit. dicens. Sicut psalmes nō potest fructū facere a semetipso nisi i vire manserit: ita et vos nisi i me manserit. Et iterum. Quia sine me nihil potestis facere. Quā sit igitur i seprū ac sacrilegū qđq; de bonis acrib⁹ nostre iudicis et nō dei gratie vel adiutorio deputare: manifeste p̄batur dñica p̄fessate snia sine sua opitulatiōe vel inspiratiōe: spirituales fruct⁹ exhibere nō min⁹ posse. Cūne Jacob enim datū bonū: et omne donū p̄fectū de sursum ē: descēdit a patre luminis. zacharias quoque. Quia si qđ boni zach. 9. ipsius est: et si qđ optimū ab ipso. Et ideo cōfāter beati apostolus. Quid em̄ habes quod nō accepisti. Quod si accepisti: quid glouaris quasi nō accepisti.

Quod moderatio et tolerantia temptatio num nobis a domino tribuatur. Cap. xvij.

Animā quoque tolerantie: et tēptatiōes illicitas sustinere possum⁹: nō tā i nra virtute q̄ i dei misericordiā et moderatiōe cōsistere: beatus apostol⁹ ita p̄nūciat. Tēptatio vos nō app̄che: et cor. dat nisi humana. fidelis autē de⁹ q̄ nō p̄mitit. vos tēptari super tā qđ potestis: sed faciet cū tēptatiōe etiā erit vt sustinere possitis. Deū quoque aptare siue cōfirmare animos nostros ad omne op⁹ bonū et operari h̄c. 13 i nobis ea q̄ sibi vult placita idēz apostol⁹ de cet. Deus autē pacis qui exiit de tenebus pastorē magnū cuius i sanguine testamētū eterni iocūm p̄m̄pact⁹ vos in oi. 2. thes. bono: facies i vobis qđ placeat cō. 1. e. Quod est thesaloni 1.

Collatio tertia Abbatis Pasnuttii

cessib⁹ vt eueniat ita pcatu dicēs. Ipse autē dñs iesus christus deus pater noster qui dilexit nos: z dedit collationē eternā z spem bonam in gratia: exhortetur corda vestra z confirmet in omni opere z sermone bono.

Quod ppetuitas tūoris domini nobis a domino conferatur. Capitulum. xviii.

hier. 32.

Ipsuz deniq̄ timorē dei q̄ firmiter eū tenet possim⁹ a dño nobis imūdi. hieremias ppheta ex psona dei manifeste testat̄ ita dicēs. Et dabo eis cor vnu z viā vnā: vt timeāt me vnuer⁹ dieb⁹: z hñsit eis⁹ z hñs eoz p⁹ eoz: z faciāt eis pactū sempiternū: z nō dñs nā eis hñs ceterē: z timorē meū dabo i corda eoz vt nō recedāt a me.

Ezech. 11. z. 36.

Ezechiel dicit. Et dabo eis cor nouū: z spm nouū tribuā i viscerib⁹ eoz z auerā cor lapideū de carne eoz: z dabo eis cor carneū: vt i pceptis meis ambulēt: z iudicia mea custodiāt: faciātq̄ ea: z sint mihi i pplz: z ego sūz eis i deū.

Quid initium voluntatis bone z consummatio eius a domino sit. Capitalum. xix.

Quō māsifestissime pdocemur z initū volūtatis bone nobis dño ispirate pcedi: cū aut p se aut p exhortationē cuiuslibet hoīs: aut p necessitate nos ad saluā attrahit viā: z pfectionē virtutū ab eodē sumititer cōdonari: nfm vero h̄ eē: vt exhortationē auxiliūq̄ dei vel remissū vel enixū exequamur: z p h̄ nos vt remūrationē vl̄ supplicia dignissimā pmereri: q̄ ei dispensatiōi ac puidētie circa nos benignē collate: vl̄ ne glerim⁹ vl̄ studim⁹ nfe obediētie deuotione pgruere.

Deut. 7.

Quō euidēter i deuteronomio a pteq̄ dñs scribit. Cū iqt̄ introdixerit te dñs de⁹ tu⁹ i terrā quā possessur⁹ ingredieris: z delauerit gētes multas corā te: et hēu z gerseū z amorreū z chananeū z pherezeū eueū z iebuseū: septē gentes multo maiorū numeri z robustiores te: tradideritq̄ eas tibi pcaties eos vl̄q̄ ad iteruotionē: n̄ inibis cū eis fed⁹: neq̄ locabis cū eis iugia. Quō igit̄ itroductū i terrā re-promissiois: q̄ dñs gētes mltē corā eis: q̄ tradidit manū eoz natio: maioris nūeri: z robustiores q̄ ppl̄s israel: dei eē grāz scriptura pñūciat. Utz at̄ pcurat eas itzq̄

De tribus abrenunciacionibus.

vsq̄ ad iteruotionē: an refuer eas z pcat. z nō: inquit cū fed⁹: z vtrū nō societ cū eis iugia. an societ: inquit cū te stat. Quo testonio manifeste discernit: qd̄ libero arbitrio: q̄ dñs dispensatiōi vl̄ q̄tidiano adiutorio dñi debeam⁹ ascribere: q̄ diuie sit grā p̄stare nobis pñt⁹ scōs atq̄ victoriā: nfm vō eē vt p̄cessa dei hñs fia vl̄ itati⁹ vel segni⁹ ereq̄mur. Quā rōnē et illoz cecoz curatōe satis euidēter videm⁹ exp̄ssaz. Quō em̄ trāsūt añ eos iel⁹: diuie puidētie z dignatōis ē grā. Quō vociferat̄ z icit. Misere re nfi dñe fili dauid: fidei ipoz z credulitatis ē op⁹. Quō Math⁹ vltū recipiūt oculoꝝ. diuie misericordis ē mun⁹. Quō at̄ et 10. post pceptionē cuiuslibet mūer⁹ tā grā dei q̄rō liberi arbitriū p̄seueret: leprosoꝝ q̄z decē q̄ piter curati sūt: delectat̄ exēplū. Et q̄b⁹ dū vn⁹ p arbitriū sui bonū: grāz resti luce. tuit actionē: dñs nouē iq̄rēs vnūq̄ collandās sollicitu⁹. 17. dñe adiutorij sui et circa imōiores hñsicioꝝ luoz iugē retiere se mōstrat. hoc ipz em̄ visitatiōis sue donū ē: q̄ vt suscipit z approbat grā: vl̄ requirit ac resp̄dit igratōes. Quō nihil in hoc mūdo sine deo gerat. Ca. xx.

Quō redere tū icōcussa fide nos puenit: nihil sine dō p̄sus i h̄ mūdo geri. Aut ei volūtate ei⁹ aut pmissu agi vnuerſa fatēdū ē: vt scz h̄ q̄ bona sūt volūtate dei p̄fici auxiliūq̄ credāt: que autē p̄raria sunt pmissu cū pio nequitijs ac duritia cordis nostri deferēs nos diuina protectiō: diabolū nobis vel ignominioſas corpis passiōes patit dñari. Quō et apostoli vocib⁹ euidēssimē pdocemur dicētis. propter q̄ tradidit illos deus i passiōes ignominie. Et itez. Quia nō crediderūt deū habere i noticia: tradidit illos dens in reprobū sensuz vt faciāt ea q̄ nō cōuenit. Ipse q̄z dñs per pphetaz ait. Et nō audiuit populus vocē meā: z israel nō intendit mihi. propter q̄ dimisi eos iqt̄ sm̄ adinventiones cordis eoz ambulabunt in adinventionibus suis.

Rom. 1. Ibid. p̄. 80.

Obiectio sup̄ liberi arbitriū ptate. Ca. xxj.

Oermanus. hoc testimōiū ap̄tissime liberū demōstrat arbitriū: q̄ dñs. Si ppl̄s me⁹ audisset me et ps. 80. nō audiuit ppl̄s me⁹ vocē meā. Cū em̄ dicit. Si audisset: ostēdit i ptate illius fuisse vel aq̄scēdū vel nō

Collatio. iiii. abba. de tribus abbe.

scēfcedi in dicitū. Quid igit nō i nobis nra sal^o est collo
cā. la. cū sit i nobis: vel audierit nō audierit facultas.

Responso qd libeꝝ arbitriū nostrū adiu
torio domini semper indigeat. Cap. rrii.

Distūti. Acute qd ē cōsideratio h̄ qd dī. Si au
dierit meꝝ nō atrederit illū q̄ ad audierit nō
audierit loq̄: nec illū qd seq̄t. pro nihilo vtiq̄
inimicos ē h̄ illa. Et sup̄ tribulātes eos misisset ma
nū meā. Nemo igit h̄ q̄ ptulim^o vt nihil geri sine dño p
barem^o. Prava itē p̄tatio deoꝝ ad defensionē liberi
arbitriū ita p̄tēter assumere: vt ab hōie gr̄az dī. p̄uisto
nēq̄ q̄tidian^o velit auferre p̄ h̄ qd dī. Et si audierit p̄p̄ta
meꝝ vocē meā. Et r̄p. Si p̄p̄ta meꝝ audierit meꝝ: si i
vīs meis ambulasset: et sic respiciat: sicut liberi arbi
triū factas p̄p̄ta inobediētia p̄p̄b̄at ita d̄tidiana circa
eū p̄uisto dei clamātes h̄ q̄ nō r̄ monētis ondit. Cū em̄
de. Si ap̄p̄ta meꝝ audierit meꝝ: p̄oꝝ vtiq̄ se locutū eis cui
dēter ondit: qd fieri a dño nō solū p̄ legē r̄ scriptā s̄ris ve
rūet s̄ri d̄ianis monētis soler: s̄m̄ illū qd p̄ Esaiā 62. To
ta die exp̄dī man^o meas ad p̄p̄ta nō credēre m̄hibis: s̄
dicēte. Utrūq̄ ē p̄ hoc testimonio cōp̄b̄ari qd dī. Si
p̄p̄ta meꝝ audierit meꝝ: israel si i vīs meis ambulasset: p̄
nihilo vtiq̄ inimicos eoz̄ humiliasset: et sup̄ tribulātes
eos misisset manū meā. Nā sicut libeꝝ arbitriū p̄ inobe
diētiā p̄p̄ta dēmonstrat: ita disp̄satio dei r̄ auxiliū ei^o ver
sicut ip̄i^o initio declarat ac sine: cū se p̄oꝝ locutū fuisse
testat: et postea timicos ei^o h̄ illa tū r̄ si ab eodē fuisse
au. it^o. Nos et p̄ h̄ q̄ ptulim^o n̄ libeꝝ arbitriū hōis volu
m^o sub mouere: s̄ huic adiutorii r̄ gr̄az dei p̄ singulos
dies ac momenta necessariā cōp̄b̄are. his expulsis nos
sagiatos p̄suntū r̄ eua cella nō tā ala cres q̄ cōp̄ctos
corde s̄n̄ mediū noctem misit: h̄ nobis p̄cipuū sua colla
tione p̄ferēte: cū abrenūciationē p̄m̄a tota p̄tute ac disci
p̄lia: s̄m̄ oia p̄m̄a istituta crequectes: p̄ eādē solā artigē
da nobis p̄fectiōis culmia blādīremur: iciperem^o agno
scere: necdū nos cepisse mōachoz̄ fastigia fōniare: q̄ppe
qd̄ s̄da abrenūciationē paz̄ qd̄ i cenobis erudiri: tētiā
i h̄ ois p̄fectiō p̄tinet: queq̄ illas iseriores duas multis

Ibidē.

Esaiē.
62.

Annotatio capitulorum.

mod^o excedit: ne audisse qdē nos antea p̄it^o noscerem^o
Explicit collatio Abbatis p̄suntū de tribus
abrenūciationibus.

**Incipit annotatio caploꝝ collatiois abba
tis Daniellis de cōcupiscētia carnis r̄ spūs.**

Ca. i. De abbatibus Danielis conuersatione.

- i Inq̄sitiō vñ ouat̄ rep̄tina cōmutatio m̄tium ab
ineffabili letitia i mestissimā animi deiectionē.
- ii Responso super prop̄osita questione.
- iii Qd̄ disp̄sationis ac probationis dei duplex cō sit.
- v Qd̄ studiū r̄ industria nostra nihil sine adiutorio
dei p̄ualeat.
- vi Qd̄ vtile nobis sit interdū a domino derelinqui.
- vii De vtilitate eius iugne quā Apostolus ponit in
collocatione carnis r̄ spiritus.
- viii Interrogatio qd̄ sit q̄ i caplo apli p̄ aduersitates
sibi p̄cupias carnis r̄ spūs tertia adūcia polūtas
- ix Responso de intellectu recte interrogantis.
- x Qd̄ vocabulū carnis nō i vna significatiōe ponat̄
- xi Quid in hoc loco caro ab ap̄lo nomenē: r̄ q̄ sit
cōcupiscētia spiritus.
- xii Que sit volūtas nostra que inter cōcupiscētiāz
carnis r̄ spiritus ponitur.
- xiii De vtilitate cunctationis que ex collocatione orit̄
carnis r̄ spiritus.
- xiiii De inemēdabili malitia spiritalium nequitiarū.
- xv Quid nobis p̄sit carnis aduer^o s̄m̄ cōcupiscētia.
- xvi De icēris carnis q̄b^o vt humiliaremur grau^o tes
- xvii De eunuchoz̄ tepore. (ieremur,
- xviii Interrogatio qd̄ interfit inter carnalē r̄ aiālē.
- xix De triplici animarum statu.
- xx De male abrenūciantibus.
- xxi De his q̄ cōrētis magnis occupatur in paruis.

Explicit annotatio capitulorum.

**Incipit collatio Abbatis Daniell de cō
cupiscētia carnis r̄ spiritus.**

De abbatibus danielis cōuersatione. Ca. i.



Multos ceteros xpiane phievros: abbatē
 qz vidim⁹ Danielē: eglē qdē i oi
 virtutū gñe: his q i eremo seythie omanebāt
 sz peculiarī grā hūilitatis ornātū. Qui meri
 to puritatis ac māiuetudinis sue a bō pas
 nutio solitudinis eius dē psbytero: r qdē cū mltis iunior
 eēt etate: diaconū pelect⁹ ē gra dū. In tārtū et eidē brūs
 pafnuti⁹ virtutib⁹ ipsi⁹ adgaudebat: vt quē vite meriz
 ris sibi qz grā parē nouerat: coēgre sibi ēt sacerdotij or
 die festiaret: si qdē ne qz ferēat i feriore eū ministerio dū
 ti⁹ imotari optāsq sibi successorē dignissimū puidere
 suples eū psbyteralis grad⁹ honore puerit. Qui tñ po
 ris hūilitatis cōsuetū. In nō omittās: nihil vnq sibi il
 lo pñte de: sublimior⁹ ordinis collatōe donauit: sz sp ab
 bare pafnutio spirales hostias offerēt: h velut diacon⁹
 i por⁹ ministerij pmāsit offō. In q tñ brū pafnutiū cū ta
 tis vir eēt ac tā⁹ vt i multis ēt p sciētie grāz possideret: sz
 spes subitōtz electio valde seculit. Nā in mltro post tpe
 hūc quē sibi pauerat successorē: decessorē pmisit ad deū.

Conquisitio vnde oriat⁹ repentina cōmuta
 tio mentiū ab ineffabili letitia in mestissimā
 animi detectionem.

Capitulum. ij.

Hic igit⁹ brūs daniel iqrētib⁹ nobis cur iterdū
 residētes i cellula tāta alacritate cordis cū leti
 fabili qdā gaudio z exuberātia sacratissimoz
 sēnū redūdem⁹: vt eā nō dicā sermōe pcurrere: sz ne ipe
 qdē sen⁹ occurrat: o fo qz pinguis emittat ac pōpta z
 mēs pīca spiritalib⁹ fructibus pces suas efficaces ac le
 ueser p fopozē supplecāz ad deū sēnat penetrare: ac rur
 suz nllis exātib⁹ cās tāta subito arietate repleamur z
 irrōnabili qdā merore. vt nō solū nosmetipos hmoi sen
 sib⁹ arefcere sentiam⁹: verūēt hōreat cella: soldeat le
 ctio: spā qz istabilis ac nutabūda qdāmō ebria z grauis
 emittat oro: ita vt i gemiscētib⁹ z conātib⁹ nobis: ad di
 rectionē dītinā reduci mēs nra nō possit: quātōz itē
 fuerit reuocata: tāto vehēmētī⁹ ad discurs⁹ istabiles lu
 buco rapiaf excessu: ita oi spiritali fructu reddat effera

vt nec desiderio regni celoz: nec metu gehēne: posposito
 ad sērali quodā somno valeat succitarr: ita resposito

Risio sup pposita questione. Cap. iij.

Aripita nobis sup hac quā dicit⁹ sterilitate mē
 tis tradita rō ē. Aut em de negligētia nra: aut
 de impugnatōe diaboli: aut de dispensatōe dñi
 ac pbatōe descēdit. Et d negligētia qdē: cū nro te
 pore pcedēte idifferēter nosmetipos z renuissim⁹ exhibem⁹
 p quā desidā noxūs cogitatōib⁹ pafsi: terrā cordi nri
 spinas z tribulos facim⁹ germinare qb⁹ in ea pullulan
 tib⁹ cōsequēter effimur steriles: atqz ab oi reddimur
 spiritali fructu z cōtemplatōe deserti. De impugnatōe
 ne vero diaboli: cū etiā bonis nōnunq studijs deditos:
 callida subtilitate mentē nostrā irrepēs: vel ignozātes
 ab optimis intentionibus abstrahit vel inuitos.

Quod dispensationis ac probationis des
 duplex causa sit. Capitulum. iiii.

Dispēctōis aut ac pbatōis dñi duplex cā est.
 Pūa est vt paulisp ab ipō derelicti: z mētis nō
 stre lentiam⁹ ifirmatē: z nequa qz sup pcedēte
 puritate cordis q nobis illi⁹ est visitatōe donata: possi
 m⁹ extolli phāte sqz nos ab eo derelictos: gemitib⁹ nris
 z idustria illū letitia ac puritatis statū recuperare nō
 posse intelligam⁹: z pteritū cordis alacritate nō nro fru
 ditio: sz illi⁹ dignatōe nobis fuisse infusaz: z pñte de ipsi⁹
 rursum grā z illuminatōe esse poscēdā. Scōa vero pba
 tionis est cā vt perseverantia nostra vel mētis cōstantiā
 z desiderij cōprobet: quaz intentione cordis z oratio
 num instantia: deserentē nos visitatōē sancti spiritus
 requiramus: manifestetur in nobis: ac pariter agnoicē
 tes quāto la bore amissum istud spirituale gaudium z pu
 ritatis letitia conquiratur: sollicitus inuentū custodire
 ac tenere attentius frudeamus. Quo dāmōdo em negli
 gētius custodiri solet: qdē credif facile posse reparari.

Quod studium et industria nostra nihil
 sine adiutorio dei preualeat. Cap. v.

Collatio quarta abbatis Danielis

Per q̄ ardēter p̄bat ḡsam dei ac mīaz semp opa
ri i nobis ea q̄ bona sunt. Quia deserēte nihīl va
lere studīū laborantis: z quātālibet an nīcētis
in dū tria sine ip̄sī itez adiutorio statū p̄stinū recupa
re nō posse: illud q̄ ingiter i nobis ipleri. Nō volētis nō
lētis neq̄ currētis s̄ miserētis ē dei. Que ḡsa nōnūq̄ eō
trario neglīgētis ac resolutos īspatīde hāc q̄ dicitis san
cta: z abūāria spiritualiū cogitacionū vīstare nō de
spicīt: s̄ īspiret indignos: cruciatat dormitēs: z illumi
nat obfessos ignorāte cecitate clementerq̄ nos arguit
atq̄ castigat: īfundēs se cordib⁹ nr̄is vt vel sic de iner
te somno p̄p̄ctīde ip̄sī īstīgatī z p̄urgere. puocemur.
Deniq̄ frequēter etiā odorib⁹ v̄lra oēm suauitatē cōpo
sitōis hūmanē ī hīspīs subito vīstatiōib⁹ adimple
mur: ita vt mēs hāc oblectatīde resoluti: in quādā sp̄s
raptas excessum: seq̄ cōmorari obliuiscat in carne.

Quod vtile nobis sit interdum a dño dei
relinqui.

Capitulum. vi.

In tm̄ vero illū quē dixim⁹ abscessum: z vt ita lo
quar desertionē dei beat⁹ dauid vtilē esse cogno
uit vt nequa q̄ maluerit ozare ne a deo penit. In
nullo relinq̄ret: s̄ em̄ sciebat īcōgruū eē v̄l sibi v̄l hūane
nature ad quālibet puenīrī p̄fectionē: s̄ tēpari eā pot̄
p̄salīm debeat. Nō me derelinq̄s vsq̄quaq̄. Ac si dice
ret alijs v̄bis. Scio q̄ derelinq̄re soleas v̄l r̄ tuos sc̄dō
vt sp̄s. Alr̄ em̄ ab aduersario tēptari non p̄t: nisi a te
pauli p̄ fuerit derelicti: z id nō rogo vt nūq̄ me derelin
q̄s: q̄ nō expedit mihi vt nō v̄l meā īfirmitatē senties di
cā. Bonū mihi q̄ hūitasti me. vel exercitiū nō habēs p̄
hūit: q̄ sine dubio h̄re nō potero: si mihi sp̄ z īstīrup̄te
coheserit p̄ctio tua. Suffultū nāq̄ me tua defensionē tē
ptare diabol⁹ nō audebit: illd obh̄q̄es z exprobrās. Vel
mihi v̄l tibi: q̄ aduersus athletas tuos solet calūmōsa
vōce p̄ferre. Nūq̄d gratis tob colit deū: nōne tu vallasti
eū ac domā ei⁹: v̄nuerfamq̄ subām ei⁹ p̄ circuitū: s̄ ma
gis peto: ne me vsq̄quaq̄ deredas. Nō grece tu: mechū
pros agāt: id est vsq̄ ad i nimietatē. Quātū em̄ mihi v̄l
le ē si derelinq̄s me pauliq̄ ad t̄ps vt desiderij mei p̄h̄

Ro. 9.

psalm
118.

Ibidē.

2pb. 1.
MEXPT.
π05
e. Yai
Tioy

De concupiscentia carnis z spiritus.

nia p̄iober: tm̄ noxiū est si p̄ meritis ac delictis meis ni
mū me deserere volueris: q̄ nulla virt⁹ hūana si diuti⁹
in tēptatīde tuo deserat auxilio. sua poterit p̄stātia pdu
rare: z nō p̄tin⁹ aduersarij vel potētia vel factioe success
bere: nisi tu ipse q̄s es hūana z viriū p̄scius: ac lutami
nū moderatoz: nō p̄miseris tēptari nos sup id q̄d possu
m⁹: s̄ feceris cū tēptatīde et exitū vt sustinere possimus. 1. Cor.
Tale q̄d z i Judicū libro sup exterminatīde gētīū sp̄ritu
talū q̄ aduersant̄ israeli mystice legit⁹ designatū. he Judic
sunt gētes q̄s dñs derelīqt vt erudiret in eis israelē: z hācū. z
berēt p̄uctū dīcē cū hostib⁹ p̄iādī. Et itez post pauca.
Dimiseris eos de⁹ vt in ip̄is experiret israelē: v̄l r̄ audir
rēt mādata dñi q̄ p̄ceperat p̄fīb⁹ eoz p̄ manū moyfi: an
nō. Quā v̄tq̄ pugnā nō inuidēs de⁹ gētī israelis nec ma
le eide p̄sūcēs s̄ scēs esse v̄tilissimā: referunt: vt dū gē
tīū semp istaz impugnatīde depumit: nūq̄ se sentiat au
riliū dñi nō egerē: z cū id semp in ei⁹ meditatīde z inuo
catīde p̄sistēs: nec meri ocio dissoluat: nec bellādī vsūm
z exercitiā p̄ruris amittat. Frequēter cū q̄s supare nō
potuerāt aduersa: securitas z res prospere colliserunt.

De vilitate eius pugne quā apostol⁹ po
nit in colluctatione carnis z sp̄s. Cap. vii.

In hac pugna v̄l r̄ nr̄is d̄z mēbīs insertā: et in
ap̄lō ita legit⁹. Caro em̄ occupat̄ aduersus
sp̄ritū: sp̄rit⁹ aut̄ aduersus carnē. hec autē
inuitē aduersant̄ sibi: vt nō q̄cūq̄ vultis illa
faciatis. habēs z hic pugnā ī v̄scera quō
dāmō corpori n̄o: disp̄satiōe dñi p̄curatā. Quicq̄ em̄
ḡsialiter z sine alicui⁹ exceptīde oib⁹ inest: q̄d aliud iudi
cari pot̄ nisi tēp̄ hūmane substātie post ruīnā p̄mi hoīs
velut naturālī attributū: z q̄d v̄nuerfis cōgenitū p̄cre
tūq̄ deprehēdit: quō nō creādū sit arbitrio dñi nō no
cētis sed cōsulētis insertū. Causam hō hui⁹ bellī: id est
carnis z sp̄ritus hāc esse describit. Ut nō inq̄t q̄cūq̄ v̄l
tis illa faciatis. Ergo id q̄d p̄curauit de⁹ vt nō posset a
nobis impleri: id est: vt nō q̄cūq̄ volumus faciamus: q̄d
aliud si impleat̄ credi pot̄ esse q̄s noxiū. Et est quōdāmō
v̄tilis hec pugna dispensatione dei nobis inserta et ad

Sat. 5.

Ibidē.

Collatio quarta Abbatis danicli

meliorē nos statū puocans atq; cōpellens: qua pugna
sublata p̄culdubio pax ecōtrario pernicioſa ſuccedet.

Interrogatio qd fit qd in capitulo Apoſtoli poſt aduerſantes ſibi cōcupiſcētiās carnis & ſpūs: tertia ad ſciā volūtas. Cap. viii.

Oerman. Licet nobis qdā intellect⁹ linee iā plus
cere videant⁹: qz necdū poſſum⁹ apli ſniam ad
liq̄dū p̄dere: volum⁹ hec nobis aperit⁹ ex plas
nari. Tres em̄ res hic t̄dicari vident⁹. p̄ma carnis ad
uerſus ſpiritū pugna. Scōda: ſpirit⁹ a d̄uerſis carnis cō
cupiſcētiā. Tertia volūtas illa q̄ velut media ponit⁹: de
qua d̄r: vt nō q̄cōq; vultis illa faciatis. Sup̄ qua re h̄
dixi ſuſpitiōes quaſdā ex his q̄ expoſita ſunt intelligē
tie colligamus: volum⁹ in qz ſe huius collationis oc
caſio dedit: aliquid nobis lucidius diſputari.

Sal. 5.

**Reſponſio de intellectu recte interrogan
tis.**

Capitulum. ix.

Daniel. Diſcernere diuiſiōes & lineas qd̄nū pot
tio intellect⁹ eſt: & maxima pars intelligētie eſt
ſcire q̄ nescis. propter qd̄ d̄r. Incipien̄ inter
rogatī ſapiētia reputabit⁹: qz iſ qz iterrogat
vini p̄poſite q̄ſtionis ignoret⁹: in qz p̄uidenter
inquiri: & qd̄ nō intelligebat intellexit: hoc ip̄m illi repu
tat⁹ ad ſapiētiā: eo q̄ quid nesciret p̄uidenter agnouit.
Scōm diuiſionē itaq; veſtrā tres res ab Apoſtolo nomi
nari vident⁹: cōcupiſcētia carnis aduerſus ſpiritū: & ſpūs
aduerſus carnē: quarū aduerſus ſe inuicē pugna: hanc
videt h̄re cauſam atq; p̄uentū: vt ea q̄ nolamus facere
nequeamus. Quarta igit ſuper eſt cō quā minime vidē
ſtis vos: vt illud ſciz qd̄ volum⁹ faciam⁹. Nūc ergo opus
eſt nobis vt p̄us duarū cōcupiſcētiarū vini: id eſt carnis
& ſpiritus agnoſcamus: ita d̄cū q̄ voluntas ſit n̄ſa: q̄
inter vtrūq; poſita eſt diſcutere valeamus: deinde quod
poſſit voluntatis noſtre nō eſſe: ſimiliter diſcernamus.

p̄ner.
17.

**Quod vocabulum carnis nō in vna ſigni
ficatione ponatur.**

Capitulum. x.

De concupiſcētia carnis & ſpiritus.

Uoca bullū carnis i ſcripturis ſeris multiforme le
gimus noiari. Nā nōnūq; ſignificat hoīez ite
grū: id eſt: q̄ ex coipe cōſtat & aia: vt ibi. Et vt Job. ſ.
bū caro factū ē. Et videbit ois caro ſalutare dei n̄ſi. Nō Luc. 3.
nūq; hoīes pctōies atq; carnales: vt ibi. Nō p̄manebit
ſpūs me⁹ i hoīb⁹ iſtis: eo q̄ ſint caro. In t̄rdū p̄ iſp̄ſpec Beſ. o
catis ponit⁹: vt ibi. Vos at̄ nō eſtis i carne ſi i ſpiritu. Et Roſi. o
iterū. Caro & ſanguis regnū dei nō poſſidebit. Deniq; 8.
ſequit⁹. Neq; corruptiō i corruptelā poſſidebit. Nōnūq; 1. Cor.
p̄ agnitōe & p̄p̄q̄tate. vt ibi. Caro mea & oſſa mea vos. 15.
Et Apoſtolus. Si q̄ mō i emulacionē i ducā carnē meā:
& ſaluos faciāt aliq̄s ex illis. Querēdū ergo nobis eſt:
h̄z quā ſignificationē ex his ſct̄uorū carnē h̄ debeamus
accipere. Maniſteſtū nāq; eſt ſim illud: qd̄ poſitū ē. Et ver
bū caro factū eſt. Vel illd̄. Et videbit ois caro ſalutare
dei penit⁹: itare nō poſſe: h̄z neq; ſim illud qd̄ d̄r. Nō p̄ma
nebit ſpirit⁹ me⁹ i hoīb⁹ iſtis: eo q̄ ſint caro: qz nō ſicut
ibi abrupte de hoīe peccatorē: ita & hic ponit⁹ caro: cū d̄r
Caro cōcupiſcit aduerſus ſp̄m: & ſpiritus aduerſus car
nē. Neq; em̄ de rebus ſubſtātib⁹ loquit⁹: ſed d̄ actua
libus q̄ i vno eodēq; hoīe: vel pariter vel ſigillatim cō
quadā tēpore vicifſitudinez i mutatione luçantur. Sal. 8.

**Quid in hoc loco caro ab apoſtolo noīe
tur: & quid ſit cōcupiſcētia ſpiritus. Cap. xi.**

Quamob̄ i hoc loco carnē nō hominē: id ē: ho
minis ſubſtātiā: ſy volūtātē carnis & deſideria
debem⁹ peſſima accipere: ſicut nec ſp̄m qd̄ ē ali
quā rē ſubſtātiā: ſz aīe deſideria bona & ſp̄ſūalia ſigni
ficare ſentim⁹. Quē ſenſum idē bt̄us Ar̄ ſi i ſup̄ioribus
euſdē ſnie euidenter exp̄ſſ⁹: ita incipit. Dico aut̄. Sp̄s
ābulate & deſideria carnis nō p̄ficiētis. Caro em̄ cōcupiſ
cit aduerſ⁹ ſp̄m: ſp̄s vero aduerſ⁹ carnē. hec at̄ inuicē
aduerſat̄ ſibi: vt nō q̄cōq; vultis illa faciatis. Que cū vtra
q; deſideria: id eſt carnis & ſpirit⁹ i vno eodēq; ſit: hoīe
teſt̄mū q̄ tidie intra nos gerit bellū: dum cōcupiſcētia
carnis q̄ precipitāt̄ fertur ad vitia: his q̄ ad p̄uentū re
quē pertinent: & tēporalibus delitijs gaudet. Quibus
econtra cōcupiſcētia ſpiritus aduerſata: ita deſiderat

Sal. 8.

3bidē.

Collatio quarta Abbatis danielis.

tota spiritualis studijs therere: vt et necessarios carnis
vltus optet excludere: sic illis ingier ocuperat festinans
vt nulla penit' fragilitati eius cura cupiat iptiri. Caro la
curijs ac libidine delectat: spūs ne ipis qdē nālib' dōs de
rūs acq̄scit. Illa cupit fatiari lōmne: p̄cipi cibo.
hic vigilat: ieiunij ira sagiat: vt ne ad ip̄ qdē necesse
riū vice vltum somnū cibūq̄ velit admittere. Illa cupit
erubere: copijs vniuersis h̄ ne ip̄ qdē angusti panis
q̄tūānā subfānā habere cōfānā est. Lasciuia illa ni
tescere et q̄tūānā aculantē carnis appetit cōstipari
hic squalore inaccessibilis erit: p̄cipi cū erit q̄ mox
taliū p̄nā perhorrescat. Tor cub' illa et lasciuia hōm
cōsonet. hic irrogatis sibi contumelijs iniurijsq̄ letat.

Que sit virtus nostra que inter concupiscentia carnis et spiritus ponitur.

Inter has agit vtrascq̄ concupiscentias: aie volū
tasi medullis q̄dā vituperabiliorē cōstipat
nec vitioꝝ flagitijs oblectat: nec h̄ritū labo
rib' acq̄scit: sic q̄rēs a passidib' carnalib' i
perat: vt neq̄q̄ velit dolores necessarios su
stinere: sine q̄b' h̄ritus ip̄s acq̄t possidēri: absq̄ casti
gatione carnis castimonij cupiēs corpis obiter: sine vi
gilia rā labore cordis acq̄rere puritatē: cuius rege carnis
spiritus alib' virtutib' erubescere: absq̄ vllt' exasperatē
cōiūty patiēte grām possidēre: hūilitatē xpi sine hono
ris mōdi exercere iactura: religiois simplicitatē cū secu
li ambitiōe sectari: p̄o cū hōim laude ac feruore feru
re: distinctionē veritatis sine cuiuspiā vlt tenui offensioe
p̄ferre. postremo sic vult futura cōseq̄ bona: vt p̄sentia
nō amittat. Que volūtas nūq̄ nos ad p̄fectionē verā fa
ceret: p̄uenire: s̄z i tempore q̄dā teterrimo collocaret: talē
q̄ faceret q̄les illi sunt q̄ i Apocalypsi i crepatione dñi ca
stiganf. Sto opa tua: q̄ neq̄ calidus es neq̄ frigidus: vni
nā frigidus es: aut calidus: nūc at q̄: repidus es: incipit
te euomere de ore meo: nūc hūc repidissimū statū alim
secus h̄ frigiditas belladitū perēt. Nā cū famulātes huic
volūtati nostre: ad hāc remissionē voluerimus nos: mer
itos paululū relaxare p̄cētim aculei carnis ilurgū:

Apoc. 3.

De concupiscentia carnis et spiritus.

suos nos vtrūq̄ et passidib' lauciat: neq̄q̄ i illa q̄ des
lectamur puritatē q̄litate stat p̄mittit: atq̄ ad illā quā
hōrem frigidā voluptatē: p̄sentia q̄ sentib' p̄ra h̄ vtiā.
Rurūq̄ si h̄us feruore succēti opa carnis volētes erit in
gner: sine vllto respectu fragilitatē h̄iāne totos nosmet
ip̄os rēp̄auerimus ad h̄modera virtutū studia cordis
elationē cōferr: inter bellās libellitas carnis ab illa re
p̄stibili nūmetate solis reuocat ac retardat: ita sicut
vtrascq̄ concupiscentia tali collocatōe alterna sibi met res
p̄gnatē: aie volūtas q̄ nec torā se carnalib' dōs carnis de
deret: nec h̄ritū vult laborib' d̄fidare: q̄dā mō iusto mo
derante tēperet: dū h̄ iter vtrascq̄ p̄ctio: illā p̄nicitio
rē excludēs aie volūtatē: vt quā dā eq̄tas p̄nā i sta: he
ra nri carnis collocat: q̄ spūs carnisq̄ p̄fina iustodiscer
ut examine nec a dextris mētē spūs ardore succēta: nec
a leua carne vitioꝝ aculeis p̄poderare p̄mittit. Dū h̄ pu
gna q̄tūānā dieb' vtiliter eragitat in nobis ad illud
q̄ritū qd nolum' salubriter v̄ire cōpellimur: vt puritatē
cordis nō ocio nec securitate: s̄z ingi sudore et p̄ritide spi
rit' acq̄ram: castitatēq̄ carnis districtis ieiunij famez
siti ac vigilia rā retētem: directioē et cordis: lectione:
vigilijs: p̄one p̄tinua: et solitudinis squalore capiam':
p̄nā tribulationū exercitijsq̄ retētem: cū blasphemij
et opprobiorū saturitate: nō seruam' auctori: p̄ratē cū
india mūdi isti: et similitū si necesse fuerit ereq̄mur: z
tali collocatōe i nō cope militatē: p̄tract' nobis ab
hac ignaua securitate: atq̄ ad istū quē volum' labore
ac h̄ritū studia puocat' eq̄tas optie media retinea: z
teptāū nre volūtatē arbitriū: hic ip̄us feruor: illinc car
nis gelidissim' rigor moderatissimo calore p̄tēperet: ac
neq̄ ad effrenata vitia mētē p̄rahi concupiscentia spūs si
nat: nec rursus ad h̄ritū irratiōabiles appetit: fragili
tas carnis spūm p̄nā tertollit: ne vlt de oigenū pullulēt
fomites vitioꝝ: vlt de elatio nobi p̄ncipalis emergēs:
telo nos sup̄bie grauiore p̄fōdiat: s̄z p̄igne hōm eq̄ li
bratio iuste succedēs: sanā et moderatē iter vtrascq̄ h̄ritū
referuet: v̄itū nre regio docēs militē christi iq̄ ince
der' atq̄ ita sit vt cū p̄ tempore hui' q̄dā mō ignauissime
volūtātē p̄pēt' mēs ad d̄fidētia carnis fuerit duoluta:

Collatio quarta abbatis Danielis

Spūs concupiscentiā refrenet nequāq̄ ea vitijs acquiescētē
 teterrimis rursūmq̄ si immoderato feruore p̄ excessum
 cordis ad impossibilia fuerit spūs nos teret & icōsiderata p̄
 rept̄: infirmitate carnis ad iustū retrahat examē & trā
 cēdēs volūtatis n̄re tepidissimū statū: p̄modissima tēpe
 rie planosq̄ tramite cū sudoris idustria viā p̄fectiōis ier
 dat. Simile q̄d ēt illi turris extrucone legim⁹ a dño
 disp̄sati i libro geneſeos: vbi lignaq̄ oborta reptē cō
 fusio: sacrilegos ausus hoīz nefādosq̄ p̄p̄ecuit. p̄mā
 fiffet em̄ et ibi aduersus deū: immo aduersus eos q̄mū
 nā et a tēptat̄ cep̄erāt maiestātē p̄sensus noī: nūl eos
 disp̄satiōe dei repugnās iter se diuersitas ligue p̄dō
 nantīayocis i meliorē statū p̄ficere apulisset: & quos ad
 excidiū sui atauerat p̄nciosa p̄sensio: ad salutē reuo
 casset bōa viliſq̄ discordia: ic̄p̄itēs sc̄z humanā fragi
 litatē intercedētē diuinitē sentire: quā per noīam con
 spirationem elati antea nesciebant.

Sec. 11

**De vilitate cōc̄tationis: q̄ ex colluctatione
 ne oritur carnis & spūs.**

Capitulum. xiiij.

Intāriū nō vtilis nobis ex hui⁹ pugne diuersitate
 cunctatio nascit̄: & salutaris ex hāc cōc̄tatione
 dilatio: vt fiffere soliditate corporea: dū ab eoz
 effectu q̄ neq̄ter mēte cōcipim⁹ retardamur: nōnūq̄ i
 meliorē statū: seu penitūdie subsequētē: seu emēdatiōe
 q̄dā q̄ solet p̄craſtinatiōe opis & recogitatiōe iterueniē
 te descendere: corrigamur. Mentis hos q̄s intelligim⁹ ad
 volūtātū suarū v̄sideria p̄ficēda: nullo carnis obstac
 lo retardari: demōes sc̄z ac spiritalē neq̄tias: & q̄dē eoz
 sint de eminētiore angeloz. Oīdie deuolūtū: detestabilis
 res eē hoīb⁹ p̄tēplamur: eo q̄ possibilitate eoz v̄sideria
 adiacētē: id q̄b̄ neq̄ter femel p̄ceperint: irreuocabili ma
 lo p̄ficere nō moēt: q̄ sc̄z e anim⁹ veloz ad excogitū
 dū: sic ad p̄ficēdū p̄nit & absoluta substātia: v̄dū sup̄
 dita eis p̄na facilitas ea q̄ voluerint: pagēdi: cōcipi
 malū nulla intercedēs deliberatio salutaris emēdat.

**De inemēdabili malitia spiritaliū nequ
 tiarum.**

Capitulum. xv.

De concupiscentia carnis & spiritus.



piritalis nāq̄ substātia: nec vlla carnis solidi
 tate vincta vt excusatiōe exorte i se prauē: nō
 recipit. volūtāt̄: ita veniā malignitatis exclu
 dit: q̄ nulla quēadmodū nos ad peccādū ipu
 gnatiōe carnis extrinsec⁹ la cessita est: p̄z vitio
 soli⁹ male volūtāt̄ accessa: & ob hoc sine veniā peccatū &
 lāguor sine remedio ē. Sicut em̄ nulla sollicitate terrena
 materia corrumpit: ita ne indulgētiā q̄dē aut locū penitus
 dinis obtinere p̄t. Quib⁹ ex reb⁹ euidenter colligit̄: q̄ nō
 solū noīa nō sit hec q̄ cōtra se iuicē suscitāt i nobis car
 nis spiritalis cōc̄tatio: verū etiā multā cōferat vtilitate.

**Quid nobis proſit carnis aduersus spiri
 tum concupiscentia.**

Capitulum. xv.

Primum q̄ desideras ac negligētiās n̄as statū ar
 guit vt & q̄dā diligētissimus pedagog⁹ a distri
 ctiōis & discipline rectitudine nūq̄ nos deuolare
 p̄cedēs si paululū q̄d securitas n̄a mēsurā p̄grue serie
 tatis districiōisq̄ excesserit: flagellis icōc̄tiōz stimulat
 p̄stet & ic̄perat atq̄ ad p̄p̄etē reuocat p̄citatē. Sc̄bo q̄
 p̄ castimonie ac puritatis integritate cū dei grā p̄cedētē:
 ita nos lōgo tēp̄e generali pollutōe v̄derim⁹ imunes: vt
 ne ip̄a q̄dē simplici cōmōitiōe carnis viteri⁹ nos idētās
 dos eē credam⁹ & p̄ h̄ velut q̄ si gestem⁹ corruptelā car
 nis: i secretis cōsc̄iētē n̄re fuerim⁹ elati: suo nos rursū q̄
 nis q̄eto ac simplici v̄sitās fluxu hūiliat ac retidit: nō
 q̄ hoies eē stimulis suis amonet. Quodā mō em̄ cū i cere
 nis gnib⁹ vitioz & q̄dē grauiozib⁹ magisq̄ noīis idiffe
 rēt⁹ soleam⁹ icurrere: nec tā facile i eoz cōpūgamur ad
 missū i h̄ peculiari hūiliat p̄cētia n̄a: p̄q̄ hāc illusiōe
 neglecta: q̄z passio nū recordatiōe noī dēf: euidenter itel
 ligēs imūdi se sac̄ā naturalib⁹ icōtūis: q̄ cū esset imū
 dios spiritalib⁹ vitijs ignora bat: & recurrēs p̄tin⁹ ad es
 mēdatiōe atēriōis ignaue: amonet parit̄ ne sup̄p̄ces
 sū p̄p̄erite puritatē debere p̄fidere: quā se p̄p̄icit p̄uili
 lū q̄d declinātē a dño p̄dū d̄isse: nec posse hui⁹ purificatio
 nis donū nisi p̄ soli⁹ dei grāz possiderē: docētib⁹ nos q̄dā
 mō ip̄i rei exp̄imētis: vt si integritatē cordis p̄p̄ctuo cōte
 q̄ delectamur hūilitatē studiam⁹ v̄ritatē iugit̄ obtinere.

De incentiuis carnis quibus vt humiliamur grauias tenemur. **Cap. xvj.**

Hic igit puritatis elationem pncipio fore futuram ceteris sceleribus atq; flagitijs: et ob hanc nihil nos emolumentum consequuturos p quibet castitatis integritate testatur ille pntes qru iuperi fecim? metio nē: q̄ cū nullas hmoi titillatōes carnis habuisse credat: ob solā cordis elationē ppetua ruina d̄ sublimi celestis statidē delecte sunt. Essen? itaq; penit? abiq; remedio tepidi: vt pote nō hntes indicē negligētie nr̄: vel i coupe nro aut i cōsciētis p̄p̄is iustitē: nec studerem? ad p̄fectiōis puenire feruorē: s; nec frugalitatis qdē districtiōnē vel p̄nētā tenerem?: nisi nos hec titillatio carnis i crescēs hūiliaret atq; reuēd̄ eret: ad uer? spiritaliuz quoq; vitiozū purgationem sollicitos redderet et intentos.

De ennuchorum tepore. **Capitulum. xvij.**

Dignis i his q̄ spadones sūt corpore: idcirco hūc aie teporē plerūq; esse dep̄hēdum?: q̄: velut soluti ab hac necessitate carnali: nec labore cōnētie corporalis: nec p̄ritidē cordis se estimāt idigere. et hac securitate resoluti nūq; p̄fectiōnē cordis sed nec spiritaliū qdē vitiozū purgationē vel querere i veritate vel rossi d̄ere festināt. Qui stat? a carnali qualitate delectēdōs efficiat aialis: qui est pculdubio deterio: gradus ipse est em̄ qui ne frigidō ad tepidum transiens: detestabiliōz domini voce signatur.

Interrogatio quid intersit inter carnalem et animalem. **Capitulum. xvij.**

German. De utilitate collatā dōis q̄ter carnē et spiritū iustitiam: quā d̄ videtur nobis em̄ d̄eter expressum esurita vt cū ip̄is quod d̄modo d̄ maub? nostris palpa bilē factū esse creiamur: vid̄ circo hāc quoq; rōnē nobis similiter cupim? aperiri: quid intersit iter carnalē et animalē vitiozū quā d̄ modū animalis carnali possit esse deterioz?

De triplici animarū statu. **Capitulum. xix.**



Daniel. Scōs diffinitionē scripture tres sūt aiatū stat?. prim? carnalis. Scōs aialis. Tertius spiritalis. Quos i apostolo ita legim? designari. Nā de carnali d̄r. Lac vobis potū dedi non i. cor. 1. etcā necdū em̄ poterat: s; nec adhuc qdē pote iū. Itis: ad huc em̄ estis carnales. Et iterū. Ubi em̄ ē iter vos? Ibi d̄r. s; et cōrētio: nōne carnales estis: De aiali q̄ aliter cō: Eius memorat. Animalis at homo nō p̄cipit ea q̄ sunt spirit? d̄r. q̄. dei: stulticia em̄ ē illi. De spiritali vero. Spiritalis autē Ibi d̄r. granimat oia: ipse at a nemine iudicat. Et iter. Vos autē q̄ spiritalis estis i struite eos q̄ eiusmodi sunt i spiritu lenitatis. Itaq; festinādū est nobis vt cū renūciātes desiderim? et carnales: id est a seculariū cepim? cōuersatiōe se iungit: et ab illa manifesta carnis pollutidē cessare: spiritalē sensu p̄tin? app̄hēdere tota virtute nitamur: ne forte blādientes nobis q̄ videmur h; exteriorē hoiez huic renūciasse mūdō: vt carnaliū fornicatiōnū deseruis se cōtra: itaq; q̄ summā p̄fectionē p̄ h; app̄hēderim? remissiores deiceps erga emūdationē ceteraz passionū lenioresq; reddamur: et inter vtraq; detēti gradū spiritalis p̄fect? asseq; nequeam?: existimantes ad p̄fectionē nobis abūde sufficere: q̄ exteriorē hoie videamur de p̄uersatiōe mūdi hui? ac voluptatib? segregari: vt q̄ imunes sum? a corruptela et cōmixtiōe carnali: ita iuēti iullo tepido statu: q̄ deterimus iudicat: enomēdos nos ex ore d̄i h; et iustā nouerim?: ita dicēt. Utinā calid? esses aut Apoē. frigid? nūc at tepid? es: et iustā te enomere ex ore meo. Iq̄. Nec i merito eos d̄s quos iā viscerib? receperat charitatis noxios et tepesfactos: cū quādā cōualidē pectoris sui enomēdos et p̄nūciat: q̄ cū salutarē quod d̄mō ei potuissent p̄bere substantiā: enellia b ei? viscerib? maluerūt iusto deteriores effecti illis q̄ nūq; ori d̄i illati sunt: itis quāto id qd̄ nauſea cōpellēte p̄icim? odibili? detestamur. Quicqd̄ em̄ frigidū ē: et ore susceptorē vertit i calorem: et saluifera susuitate p̄cipit: qd̄ autē semel vitio teporis abiectū ē: nō dicā labiū ad mouere: s; et em̄ iuēri si ne i gētū horrore nō possum?. Rectissime ergo p̄nūciat et deterioz: q̄ facili? ad salutarē cōuersationē ad p̄fectionis fastigiū carnalis q̄s. i. secularis vel gētilis accedit. q̄ is

Collatio iiii. Abbatis Danielis.

q̄ p̄fess^o monachū: nec t̄m̄ viā p̄fectiōis arripic̄s s̄m̄ regu-
la disciplina: ab illo semel spiritali feruore segnis n̄lscet
s̄t. N̄le n̄q̄q̄ corporalib⁹ saltē vitij⁹ hūiliat^o atq̄ imūdi-
se sentic̄s corāgie carnali: ad fontē vere purificatiōis
ac p̄fectiōis culmē: q̄nq̄ cōpūct^o accurrir: r̄hoiret̄e illū
i q̄ est istidelta t̄is gelidū simū statū: sp̄s ardore succēp̄
ad p̄fectiōnē facili⁹ onolabit. Nā q̄ semel vt dixim⁹ tepe-
do exort^o: initio mōachi cepit abuti vocabulo: nec t̄m̄ hū-
litate ac feruore q̄ debuit: iter hui⁹ p̄fessōis arripuit:
f̄ct^o semel hac miserabili lue z i ea q̄dāmodo resolu-
nec ex se vlt̄eri⁹ p̄fecta sapere: nec alteri⁹ poterit moni-
erudiri. Dicit em̄ i corde suo s̄z illā sniaz. Qu diues supe-
locuples z nulli⁹ ego. Cui illū q̄z q̄ sublequit̄ cōsequē-
ter aptabit. Tu autē miser z miserabilis: q̄ paup⁹ z ce-
e⁹ z nud⁹: i eo fact^o ēt seculari deterior: q̄ nec misere-
nec ceci ac nudū aut emēdatiōe dignū: v̄l egere moni-
alieu⁹ aut iſtitutiōe cognoscit: z ob h̄ nec exhortatiōnē
q̄dē vllā h̄bi salutaris admittit nō itelligēs ip̄e mona-
chi sē noie p̄grauari ac dep̄m̄ opinioē cūctoz: q̄ dū cre-
dit ab oib⁹ s̄ctū: z velut dei famul⁹ collit̄: necesse ē vt
futuro v̄p̄m̄ētiōi iudicio penes subdat. postremo q̄d
diuiri⁹ imozamur i his q̄ nobis exp̄m̄cto sat̄ cōtra s̄c̄
ac pbata. s̄ frequēter em̄ vidim⁹ de frigidis atq̄ carnali-
b⁹. i. cōsecularib⁹ ac paganis: ad spiritalē p̄uenisse feru-
rē: de tepid̄is atq̄ aialib⁹: oīno nō vidim⁹. Quos t̄m̄ p̄-
phētā ita legim⁹ d̄m̄ detestari: vt spiritalib⁹ vitis atq̄
doctoz b⁹ p̄cipiat: vt ab eis monēdis docēd̄ isēp̄ discēd̄:
z neq̄q̄ velut i sterili atq̄ i fluctuosa terra noxijsq̄ semib⁹
occupata: semē h̄bi salutaris exp̄d̄at: s̄z vt p̄n̄ct̄e
eā nouā: poti⁹ extollā terrā. i. erga paganos ac leclares
oz̄ doctrine culturā ac h̄bi trāst̄erz salutar̄ istā n̄āq̄

Abidē.

biere. ita legit. hec dicit d̄ns viro iuda z habitatorib⁹ hieru-
salem. Nouate nouale: z nolite serere super spinas.

De male abiuriantibus. Cap. i.

Deniq̄ q̄ pudet dicere ita plerosq̄ abiuriantes
sc̄p̄icim⁹: vt nihil āpl̄i imutasse de āteriorib⁹
vitij⁹ ac morib⁹ p̄p̄obēt: nisi ordinē t̄m̄ mō atq̄
habitu secularē. Nā z acquirere pecunias gestit: q̄z

De concupiscentia carnis z spiritus.

si possederūt: vt certe q̄s habuerūt retiere nō desinūt:
aut q̄s est lugubri⁹ Et āpl̄ificare p̄siderāt: sub h̄ p̄teritū
vel famulos s̄p̄ exinde vel fratres alere se debere iustū
esse cōtēdūt: vel certe obit̄ū cōgregādū cer⁹ referuāt: q̄s
velut abbat̄es iſtituere se posse p̄famūt. Quō si i ſtate
viā p̄fectiōis iqrerēt h̄ poti⁹ tota viriute p̄ficere niterēt:
vt. Ceruti nō solū pecunijs: s̄z et affectiōibus p̄sistis z
d̄sistētib⁹ vniuersis: semetip̄os singulares ac nudos
ita sub senioz ip̄erio collocarēt: vt curā nō mō alioz n̄
lā s̄z ne sui q̄dē generēt. Ecōtrario āt enenit: vt dū s̄b⁹
posse festinat: nūq̄ senioib⁹ ip̄si subiciāt: z a sup̄bia i-
choātes dū iſtituere cupiūt: nec discere ip̄i nec agere ea
q̄ sunt deo agēda mereāt. Quib⁹ necesse est vt s̄m̄ salua-
tōis sniaz: ceci duces cecoz effecti: pariter in foueā ca-
dāt. Cui⁹ sup̄bie lz vnū sit gen⁹ duplex t̄m̄ eīz ē sp̄s. Una mat̄.
q̄ serietatē grauitatēq̄ iugiter imitat. Alia q̄ effrenata iſ-
libertate i cachinnos fatuos risusq̄ dissoluit. Et illa q̄-
dē racturnitate p̄gaudet: h̄ s̄o v̄dignat̄ silētiō coarta-
rit: nec p̄fundit̄ passiz ploq̄: et res icōgruas z teptas: dū
erubescit vel inferior ceteris: v̄l id octioz iudicari. Alia ob-
lationem clericatus ambit offm̄: altera despiciat: vt pote
iudicās illb⁹: aut dignitati p̄sine aurvite: ac nataliū suo-
rū meritū icōgruū vel idignū. Quaz q̄ d̄terior p̄n̄ciā
da s̄c̄: vn̄i sc̄iūq̄ discutiāt ac p̄p̄dat examē. Quis sane
atq̄ idē iobed̄ ic̄te gen⁹ ē: v̄l p̄pter opatiōis iſtāriā: vel
p̄pter oc̄j desiderū seniois violare m̄adatū: tā q̄d̄ p̄
diolus est p̄ somno s̄p̄ p̄ vigilātia mōasterij statuta cō-
uellere. T̄m̄ deniq̄ ē abbat̄z trāst̄ire p̄ceptū vt legas: quā-
tū si p̄tēnas vt domias: nec ali⁹ sup̄bie fomes ē p̄ ieu-
nio s̄rem s̄p̄ p̄ reſectiōe cōtēnere: nisi q̄ p̄n̄ciōsioz a re-
medijs lōgm̄q̄ora sunt vitia q̄ sub specie virtutū z ima-
gine spiritaliū rerū vidēt̄ emergere: q̄ illa q̄ ex aperta
carnali voluptate gignūt. hec em̄ velut palā expositū ac
manifestū: lāguores z argusū conū⁹ z sanantilla vero
dū p̄ceptū virtutū regunt: incurata p̄ducā: z deceptos
quosq̄ periculosius faciunt ac desperatius egrotare.

**De his qui contemptis magnis occupan-
tur in paruis.**

Capitulum. rj.

Colla. iij. ab. danielis de cocu. car. z spiq.



Am illud ridiculū q̄liter exprimat: q̄ nōnū-
 los post p̄ime renūciationis ardōrē: quo vel
 res familiares vel opes p̄urimas ad militiā
 secuti reliquētes: semetip̄os ad monasteria
 cōtulerūt: tāto cernimus studio i his q̄ peni-
 sus abscidi nō possunt: z q̄ neq̄ūt in hoc ordine nō habe-
 ri: q̄uis parua vitia q̄ sint eē: denictos: vt horū cura p̄-
 minarū oim facultate superet passionē. Quibus p̄fecto
 nō magne proderit maiores opes ac substantias cōtēp-
 se: q̄ affect⁹ earū ob d̄s ille cōtēpte sunt: i res paruas at
 q̄ exiguas trāstulerūt. Nā vitii cupiditatis z auaritię
 qd̄ erga species p̄tiosas exercere nō possunt: circa villo-
 res materias renūtes: nō abscidisse s̄z immutasse pos-
 bēt p̄linā passionē. Nā nimia deuicti diligētia erga cu-
 ram p̄statiū: spiritelles: sagelli: codicis: matre: aliarūq̄ si-
 mulā rerū q̄uis vilissimarū: ea dē tamē q̄ antea libidine
 detinet. Que ē tāta emulatiōe custo diūt atq̄ defendūt
 vt pro ipsa aduersus fratrē cōmouerit atq̄ litigare qd̄
 ē turpius est: nō pudeat. In q̄b⁹ adhuc egritudine cu-
 piditatis p̄stine laborātes: h̄ eadē q̄ v̄sus corporis pos-
 sūdere monachū vel necessitas cogit: h̄i s̄m numer⁹ mē-
 surāq̄ cōem nō sunt habere cōtēri: in hoc q̄z sui cordia
 auaritiā designātes: cū vel ea quibus vti necesse est:
 p̄p̄tius studēt habere q̄ ceteri: vel excedētes diligēte
 modū: peculiatius ea artētiusq̄ custodiūt: z ab altoi
 cōtrectatiōe defendūt: q̄ vniuersis s̄ribus debēt esse cō-
 munita: quas vt differentia tantūmodo metallorū z
 non ipsa passio cupiditatis habeat innoxia: et pro re-
 bus q̄dem magnis trahi nō licet: pro vilioribus vero
 hoc ipsum fecisse sine culpa s̄t: z nō idcirco pretiosiores
 abiecerimus materias: vt facilius disceremus viliora
 cōtēnere. Quid enim differt vrrū q̄s p̄turbationē cupi-
 ditatis erga opes amplas atq̄ magnificas: an erga vi-
 liores exerceat species: nisi q̄ in eo reprobē s̄tibior iudici-
 dus est: q̄ q̄ maxima sp̄tentiē: i minimis obliget. Ideo
 perfectionē cordis ab iūctiōe ista nō obtinet: q̄ cum
 centum habeat pauperis: nō abūct diuitis volūtatē.
 ¶ Explicat collatio Abbatis Danielis de concu-
 piscencia carnis e spiritus.

¶ Annotatio capitulorum. ¶

¶ Incipit annotatio captoꝝ collatiōis Ser-
 rapiois abbatis de octo principalib⁹ vitiis.

Ca. i. De aduētū cassiani ad abbatē serapiois cellā: z
 inquisitione de generibus z impugnatione vitioꝝ.

¶ Narratio abbatis serapionis de octo principalib⁹
 vitiis.

¶ De duob⁹ vitioꝝ ḡnib⁹ z efficiētia eoz. ¶ Gripertita
 ¶ Recapitulatio de gastrimargie z fornicatiōis pas-
 sione z curatione earum.

¶ Quomō d̄ns n̄ solus absq̄ peccato temptatus sit.
 ¶ De ratione temptationis qua a diabolo tempta-
 tus est dominus.

¶ De consummatione cenodoxie z superbie sine mi-
 nisterio corporali.

¶ De philargyia q̄ extra naturam sit: z quid iter sit
 inter ipsam z naturalia vitia.

¶ De ira atq̄ tristitia q̄ inter accidentia vitia plerū
 q̄ inueniantur.

¶ De sex vitioꝝ concordia: z duorum ab eis dissē-
 dentium cognatione.

¶ De origine z qualitate vniuscuiusq̄ vitij.

¶ In quo sit vitilis cenodoxia.

¶ De varia oppugnatione omnū vitioꝝ.

¶ De instituēdo aduersum vitia certamine s̄m ip̄o-
 rum infestationem.

¶ Nichil nos posse aduersum vitia sine auxilio deī
 nec debere nos in eozum extolli victoria.

¶ De significatione septem gentium quarum israel
 accepit terras z quare alibi septem alibi multe
 gentes esse dicantur.

¶ Interrogatio de comparatione septem gentium z
 octo vitioꝝ.

¶ Responsio quomodo s̄m octo vitia p̄cto gentiū nū-
 merus impleatur.

¶ Cur vna gens quidem deserit: septem vero inben-
 tur extingui.

¶ De natura gastrimargie ad similitudinē aquile cō-
 parandē.

✠ Collatio quinta abbatis Serapionis. ✠

xxij De perseverantia gastrimargie adversus philoso-
phos disputata.

xxij Cur abrae predictit deus decem gentes expugna-
das a populo israel.

xxij Quomodo vtile nobis sit vitiosis terras possidere.

xxij Quod terre de quibus expulsi sunt populi chana-
neorum femini sem fuerunt de pte.

xxij Testimonia diversa sup significatiōe octo vitioꝝ.

xxij Quod devicta passione gule impendendus sit la-
bor ad virtutes ceteras obtinendas.

xxij Quod non idem ordo peccatorum sit qui ponitur
in catalogo vitiorum.

Explicit annotatio capitulorum.

✠ Incipit collatio serapionis de octo prin-
cipalibus vitiis.

✠ De advectu Cassiani ad abbatis Serapio-
nis cellam et inquisitione de generibus et im-
pugnatione vitiorum. Capitulum. j.

In illo cetu antiquissimorum sensu fuit
vir nomine serapio appu-
me gratia discretiōis ornat⁹: cuius collatio
nem opere precii reor literis tradere. Ambro-
sius enim nobis vt de impugnatione viti-
orū aliqua disputaret: quibus origenes eorum et cause
manifestius panderentur: ita exoritur est.

✠ Narratio abbatis Serapionis de octo prin-
cipalibus vitiis. Capitulum. ii.

Octo sunt principalia vitia quae humanam infestant generis
est primum gastrimargia quae sonat ventris igniviva.
Secundus phylargyria: id est avaritia sine amoris pecunie. Quartus ira. Quintus tristitia. Sex-
tus acidia: id est anxietas sine tedium cordis. Septimus cenodoria: id est iactantia seu vana gloria. Octavum superbia.

✠ De duobus vitiorum generibus: et efficiētia
eorum quadripartita. Capitulum. iii.

✠ De octo principalibus vitiis. ✠



Octo igitur vitiorum genera sunt duo. Aut enim natura-
lia sunt: vt gastrimargia: aut extra natura
vt phylargyria. Efficiētia vero quadripartita est.
Quaedam enim sine actione carnali summari non
possunt: vt est gastrimargia et fornicatio: ad
vero etiam sine ulla corporis actione operantur: vt est superbia
et cenodoria: nonnulla comotionis sine causis extrinsec⁹
accipiunt: vt est phylargyria et ira. Alia vero intestinis
motibus excitantur: vt est acidia et tristitia.

✠ Recapitulatio de gastrimargie et fornicationis
passione: et curatione earum. Cap. iiii.



Et vt hec eadem disputatiōe quantum possum⁹ non
solus breuiter etiam scripturarum testimoniis ma-
nifestiora reddamus: gastrimargia et fornicatio
cum naturaliter nobis insint: nam nonnunquam etiam
sine ulla aie incitamento: solius instigatiōe ac
puritu carnis oriuntur: materia tamen vt plerumque egret ex-
trinsec⁹: et ita in effectum corporali actione perveniunt. Unus
quisque enim temptat propria concupiscentia: deinde concupiscentia
cum fuerit precepta: pariet peccatum. peccatum vero cum fuerit plenum facit
matum generat mortem. Nam nec primum ad gastrimargiam de-
cipi potuit nisi esse materiam hanc in proprio abusus ea fuisse
set illicite: nec scilicet sine cuiusdam materie illicita tione tem-
ptat: cum dicitur. Si filius dei es dic vt lapides isti panes fiant. Matt.
Fornicatio quoque non nisi per corpus perficiat omnibus peccatis: 4.
Ira de hoc spiritu dicente deo ad beatum iob. Et virtus eius iob.
in labiis: et potestas eius super umbilicum ventris. Ideoque 14.
hec specialiter duo quae ministerio carnis expiant: extra illam
spiritaliter aie cura egret peculiari⁹ etiam pertinentia corporali.
Si quidem ad retundendos horum stimulos non sufficit mentis
interio: vt nonnunquam solet aduersus iram seu tristitiam ceterasque
fieri passiones quas etiam sine ulla carnis afflictione
sola nouit expugnare mentis industria nisi etiam castigatio
corporalis accesserit: quae in iunioribus vigiliis et operis con-
tritione perficitur: hisque fuerit remotio localis adiuncta: quae
sicut amborum vitio: id est anime et corporis generatur: ita
superari nisi virtutesque laborum non poterunt. Et igitur beatus
Apostolus omnia vitia generaliter pronunciat esse Sal. 5.

caralia siquid inimicitias et iras atq; hereses inter ca-
 tera carnis opa numerauerit: nos tñ ad illos curatiões
 atq; naturas diligētis colligēdas: duplici ea diuisione
 distinguim⁹. Nā ex his quodā dicim⁹ esse carnalia: que
 dā vero spiritalia: et illa quidē carnalia q̄ specialiter
 ad forū et ad sensum p̄tinet carnis: quib⁹ illa ira delecta-
 tur ac pascitur: vt etiā quietas incitet mentes: inuitasq;
 eas nōnunq; p̄trahat ad sue voluntatis assensum. De q̄
 ephe. bas beat⁹ apostol⁹. In quibus ait. et nos oēs aliquādo
 cōuersati sum⁹ i desiderijs carnis nostre: faciētes volū-
 tate carnis et cogitationuz: et eram⁹ natura filij ire sicut
 et ceteri. Spiritalia vero dicim⁹ q̄ instinctu anime solius
 orta: nō solū nihil voluptatis conferunt carni sed etiam
 grauiusq; eā languorib⁹ afficiētia: miserrime iocūdi-
 tatis passu animā rātū nutriūt egrotātē. Et idcirco hec
 q̄dē simplici cordis indigent medicina: q̄ aut carnalia
 sunt nō nisi duplici quēdam modū diximus ad sanitatem
 curatiōe perueniūt. Tandē puritate sū dētibus plurimū
 cōfert vt harū naturalū passionum ipsas materias sibi
 primit⁹ subtrahāt: quib⁹ pōt vel occasio vel recordatio
 eorū dē passionū egrotati adhuc nō gñari. Necesse ē em̄
 vt morbo duplici: duplex adhibeat curatio. Nā corpon
 ne concupiscētia in effectū tēptet prouipere: necessario effi-
 gies et materia illiciti subtrahēda est: et aie nihilomin⁹
 ne eā vt cogitatioe p̄cipiat: attritio: meditatio scriptura-
 rū et sollicitudo puigil ac remonio solitudinis apponen-
 da. In ceter⁹ aut vitijū hūana p̄ortia nihil obsunt: q̄n-
 imino ēt plurimū ofērit his q̄ carcere eis i veritate desis-
 derāt: q̄ frequentia hoim magis arguunt et dū laesita
 crebri⁹ manifestant: celeri medicina pueniūt ad salutē.

**Quomodo dñs noster solus absq; pecca-
 to temptatus sit.**

Capitulum.
 Deoq; dñs noster iesus xps cū apti p̄nuncie-
 tur sentētia tēptatus fuisse p̄ omnia sim simi-
 litudinē nostram dicit tñ absq; peccato: id est
 absq; harū passionum cōtagio: nequaq; scilicet
 aculeos concupiscētie carnalis expertus: qui-
 bus nos necesse est etiam ignoatēs indultolq; cōpūgi:

ephe.
 2.

ephe.
 4.



quippe cui nulla inerat similitudo feminatiōis vel cōce-
 ptionis hūane: ita rōnē p̄ceptus ei⁹ archāgelo nūciāte.
 Spūscūq; supueniet in te: et virtus altissimi obubrabit Lucā.
 tibi. Ideoq; et quod nascet ex te sancti⁹: vocabit filij⁹ dei.

**De ratione tēptationis qua a diabolo tē-
 ptatus est dominus.**

Capitulum. vi.



Illis em̄ passionib⁹ etiā ip̄e tēptari debuit:
 in corruptā imaginē dei ac similitudinē possi-
 dēs: in q̄b⁹ et adā tēptat⁹ est: cū adhuc in illa
 inuolata dei imagine p̄duraret: hoc ē gastrī-
 margia: cenodoxia: supbia: nō in q̄b⁹ post p̄u-
 ricationē mādati imagine dei ac similitudine violata:
 suo iā vitio deuolutus inuoluit. Gastrimargia nāq; est
 q̄ interdici ligni p̄sumit edulsi: cenodoxia qua b̄. Ape. 2. a-
 rient oculi vestri supbia q̄ b̄. Eritis sicut dñi scietes boz: 3. bidē.
 nū et malū. In his trib⁹ vitijis etiā dñm saluatore legim⁹ mat. 4
 fuisse tēptatū. Gastrimargia: cū b̄ ei a diabolo. Dic vt la 3. bidē.
 pides isti panes sūt. Cenodoxia. Si filij⁹ dei es: mitte te
 deo iuz. Supbia: oñdēs illi oia regna mūdi et eoz glaz
 dicit. hec oia tibi dabo si cadēs adoraueris me vt i. 3. dē
 q̄b⁹ ille tēptationū lineis est appetit⁹: nos q̄z quēdam mo-
 dū tēptato: ē vincere deberem⁹ suo. p̄ceret exēplo. 3. 3. 3.
 et ille adā b̄: et iste adā. Ille p̄imus ad ruinā et mortem.
 hic p̄imus ad resurrectionē et vitā. Per illū omne gen⁹
 hoim cōddēnat⁹: p̄ istū oē gen⁹ hoim liberat⁹. Ille de radi-
 atq; intacta fingit terra. hic de maria virgine p̄creat⁹.
 huius ergo vt suscipere eū tēptatiōes oportuit: ita ex-
 dere necessariū nō fuit. Nec em̄ q̄ gastrimargiā vicerat:
 poterat fornicatiōe tēptari: q̄ ex illi⁹ abū dātia ac radice
 p̄dit: qua ne ille q̄ dē p̄imus adā fuisset elusus: nisi an-
 te genitricē ei⁹ passionē: deceptus illecebus diaboli res-
 cepisset. Et ob hoc filij⁹ dei nō absoluit in carne peccati
 venisse b̄: s̄ in similitudine carnis peccati q̄ cū esset in
 eo vera caro mādūcās sc̄z et bibēs et dormiēs: clauoz q̄z
 cōstricōnē in veritate suscipiēs: p̄ctm̄ eius q̄ p̄uaricatiōe
 cōstraxit verū non habuit sed imaginariū. Non ignito:
 sculeos concupiscētie carnalis expert⁹ est q̄ etiā nolētib⁹
 nobis natura iā amministrāte cōsurgit: s̄ h̄ni⁹ quādā

Collatio. v. Abbatis Serapionis.

similitudine naturā participādo suscepit. Nam cū oīa que officij nostri sunt in veritate cōplerer: et vniuersas infirmitates gestaret humanas: cōsequēter huic q̄z passiōi putatus est subiacere: vt per has infirmitates eius conditionē huius q̄z vitij atqz peccati videretur in sua carne potare. Deniqz in his eū tantūmodo vitijz diabolus rēparat: in quibus etiam illuz p̄mum deceperat: cōsciētiā hūc q̄z velut hominē similiter in ceteris illuz dēdū si em in illis quibus priorē deceperat sensisset elisum. Verū ei scdm tam morbū qui de radice p̄ncipalis vitij pulularet: p̄mo certamine cōfūtās intrare non potuit. Videbat em nullatenus eum initialē causam egritudinis huius suscepisse: atqz sup̄flū sperari ab eo fructum peccati: cum eū semina vel radices nullo mō recepisse cernebat. Licet s̄m Lucā q̄ postremā tēptationē illā ponit: qua dicit. Si filij dei es: mitte te deorsuz: hec sup̄bie passio possit intelligi: ita vt illa superior quā matheus tertius ponit in qua iuxta p̄dictū lucā euāgelistā oīa ei regna mūdi in puncto tēpōis ostendens diabolus reponunt accipiatur passio philargyria: q̄ scilicet post gastrimargie victoriā fornicatione eum tēptare nō p̄ualens ad philargyriam trāsierit: quam radice maloz omnium nouerat in qua iterum superatus: nullū ei vitium ex iis q̄ s̄ hūebant eā auulso est ingerere: quippe q̄ nouerat de eius radice ac fonte pululare: ad extremā superbie trāsierit passionē: qua nouerat etiā perfectos quosqz denicus omnibus vitijz posse pulsari: qua etiā vel seipm eū esset vt lucifer: vel cōiures alios absqz illo incitamento p̄cedentū passiōū de celestibus meminerat coruulisse. Juxta hūc ergo quē p̄diximus ordinem qui ab euāgelista luca describitur: etiā ipsa illa illicitatio et figura tēptationum quibus vel illū p̄mū vel istū secundū adā calidissimus aggrēditur inimicus elegatissime agruit. Illi nāqz dicit. Apertū oculi vestri huic ostēdit oīa regna mūdi et gloriā eorū. Ibi dicit. Ennis sicut dū hūc dicit. Si filius dei es.

Zuc. 4.

En. 3.

De cōsummatione cenodoxie et superbie sine ministerio corporali. **Capit. vii.**

De octo principalibus vitijz.



vt de efficiētis ceterarū q̄z passiōū quarū rōnē intercedere nos expositio gastrimargie vel dñice tēptatiōis necessario cōpuli: eodez q̄ p̄posueram? ordine differam? Cenodoxia atqz sup̄bia ē sine vllō cōsummari solēt ministerio corporali. In quo em egēt actiōe carnali: q̄ p̄cū p̄fictia et volūate sola cōgrēde laudis: et hūane glie cōsequēde abūde ruina generat aie caprinitate. Aut quē effectū habuit corporale p̄dicti luciferi illi? antiq̄ sup̄bia: nisi q̄ eā t̄mō aio et cogitatio cōcepit: ita p̄pheta cōmemorāte. Qui dicebas corde tuo. In celū cōscēdā sup̄ astra dei: ponā solū meū: ascēdā sup̄ altitudinē nubū ero sicut altissimū. q̄ sic huius sup̄bie neminē habuit icētorē: in ei cōsumationē cris ruineqz p̄perne cogitatio sola p̄fecta: eadē eū affectate tyrānidz nlla fuerit opa subsecuta.

Esate. 14.

De philargyria q̄ extra naturā sit: et quid intersit iter ipsam et naturalia vitia. Ca. viii.

Philargyria et ira ly nō sint vni? nature: nā prior est naturā est: sequēs vero originale videt i nobis seminarū possidere: simili tñ oriū mō: extrinsec? siq̄d causas p̄motiōis plerūqz cōcipiūt. Et em frequēter hi q̄ ad huc infirmiores sunt vel irritatiōe vt istū cui q̄rūdā: in h se coruulisse vitia cōgrunt: ac p̄cipitatos se vel ad iracūdiā: vlt a philargyriā alioz p̄notatiōe causant. Quē ex naturā sit philargyria hūc hūdo guide tur: q̄ nec origiale p̄bat i nobis habere p̄cipiū nec de mā cōcipiū q̄ p̄tingit ad aie vel carnis participationē: vitēz substantiā. Nichil em ad vsū ac necessitatē nature eōis p̄ter esca quōtidianā ac potū certū est p̄uenire. Reliquē vero vniuersē materie quāz olibet studio atqz amore seruent: alieni s̄ ab hūana indigētia et vsu vite ipsi? approbā: idēz h velut ex naturā existēs nō nisi reprobos ac male fūdatos mōachos pulsāt. Que s̄ nāta sunt: et iā p̄batissimos mōachoz eadē solitudie cōmōrātes attēptare nō dñūt. Et intm h verissimū p̄probāt: vt ēt gētes nōnullas ab hac passiōe ē philargyria liberat: oimodis agēcam? q̄ neqz vitij hui? egritudinē vsu et p̄suerudie receperāt. Illū q̄z potē mādū q̄ an dila

similitudinē naturā participādo suscepit. Nam cū oīa que officij nostri sunt in veritate cōpleret: et vniuersas infirmitates gestaret humanas: cōsequēter huic q̄z passioni putatus est subiacere: vt per has infirmitates etiā conditionē huius q̄z vitij atq; peccati videretur in sua carne portare. Deniq; in his cū tantūmodo vitijs diabolus tēptat: in quibus etiā illuz p̄mum deceperat: cōsiliens hūc q̄z velut hominē similit̄er in ceteris illudendū si em̄ in illis quibus priore detecerat sensisset eūsum. Quēsi et scōm iam moribū qui de radice principalis vitij p̄uillularat: p̄mo certamine cōfūtās inferre non potuit. Videbat em̄ nullatenus cum initialē causam egredim̄tis huius suscepisse: atq; sup̄stū sperari ab eo fructum peccati: cuius ei semina vel radices nullo mō recepisse cernebat. Licet s̄m Lucā q̄ postremā tēptationē illā ponit: qua s̄i. Si fili⁹ dei es mitte te deorsuz: hec sup̄bie passio possit intelligi: ita vt illa superior quā mattheus tertīa ponit in qua iuxta p̄dictā lucā euangelistā oīa ei regna mūdi in puncto tēpōris ostendens diabol⁹ repro mittit accipiatur passio phylargyue: q̄ scilicet post gastrimargie victoriā fornicatione eum tēptare nō p̄ueniens ad phylargyuiam trāsierit: quam radice maloz omnium nouerit in qua iterum superatus: nullū ei vitium ex his q̄ s̄sequēbant eā ausus est ingerere: quippe q̄ nouerat de eius radice ac fomite p̄uillulare: ad extremā superbie trāsierit passionē: qua nouerat etiā perfectos quosq; deuicis omnibus vitijs posse pulsare: qua etiā vel seipm̄ cū esset vt iucifer: vel copiareo altos a blas; velle incramēto p̄cedentū passionū de celestibus meminerat corruisse. Iuxta hūc ergo quē p̄diximus ordinem qui ab euāgelista luca describitur: etiā ipsa illa illicitatio et figura tēptationum quibus vei illū p̄mū vel istū fecūdam adā callidissimus aggreditur inimicus elegit: istine agruit. Illi nōq; dicit. Aperient̄ oculi vestri huic ostēdit oīa regna mūdi et gloriā corā. Ibi dicit. Ernis sicuroz hūc dicit. Si filius dei es.

De cōsummatione cenodoxie et superbie sine ministerio corporali. Capitū. vii.

Cvt de efficiētis ceterarū q̄z passionū quarū rōnē intercedere nos expositio gastrimargie vel dñice tēptatiōis necessario cōpulari: eodez q̄ p̄posueram⁹ ordine differam⁹. Cenodoxia atq; sup̄bia ēt sine vllō cōsummati solēt ministerio corporali. In quo em̄ egēt actiōe carnali: q̄ p̄ cōpiscētia et volūtate sola cōgrēde laudis: et hūane glie cōsequēde abūde ruinā generāt aie captiuitate. Aut quē effectū habuit corporale p̄dicti luciferi illi⁹ antiq̄ sup̄bia: nisi q̄ eā t̄mō aio et cogitatioe cōcepit: ita p̄pheta cōmemorāte. Qui dicebasi corde tuo. In celū cōscēdā sup̄ astra dei ponā solū meū: ascēdā sup̄ altitudinē nubū ero s̄t̄salustissio. q̄ sic hui⁹ sup̄bie neminē habuit icētoze: ita et cōsumationē crisi ruineq; p̄pene cogitatio sola p̄ficir: eadē cū affectate r̄p̄ānid; nlla fuerit opa subsecuta.

De phylargyua q̄ extra naturā sit: et quid interficit iter ipsam et naturalia vitia. Ca. viii.

Phylargyua et ira lz nō sint vni⁹ nature: nā prioz et naturā est: sequēs vero originale vidēt i nobis seminariū possidere: similit̄ tñ oriūm mō: extrinsec⁹ siq̄dē causas p̄motiōis plerūq; cōcipiūt. Et em̄ frequēter hūc q̄ adhuc infirmiores sunt vel irritatiōe vt istin cū q̄ridā in h̄ se corruisse vitia cōgrunt: ac p̄cipitatos se vel ad iracūdiā: vlt ad phylargyuiā alioz p̄notatiōe causant. Quō et naturā sit phylargyua hic hūcō guide tur: q̄ nec origiale p̄bat i nobis habere p̄cipiū nec de mā cōcipiū q̄ p̄tingit ad aie vel carnis participationē: vitēq; substantiā. Nihil em̄ ad vsum ac necessitatē nature cōis p̄ter eā quōtidianā ac post certū est p̄uenire. Reliquē vero vniuersē materie quāro: ibet studio atq; amore ferment: alieni tñ ab hūana indigētia ēt vlt vite ipsi⁹ approbāt: idē h̄ velut et naturā existēs nō nisi tepidos ac male fūdatos mōachos pulsat. Que s̄t nāta sunt: et iā p̄batissimos mōachoz eadē solitudie cōmōrātes atēptare nō dñinūt. Et intm̄ h̄ verissimū p̄pobāt: vt et gētes nōnullas ab hac passiōe et phylargyua liberās oimodis agitam⁹: q̄ neq; vitij hui⁹ egētitudinē vlt et p̄suerudie receperūt. Illū q̄z porē mūdū q̄ ab vlt

Luc. 4

Et. 1

Etate. 14.

Collatio. v. abbatis Serapionis.

uium fuit: diuissime concupiscere huiusmodi rabiē credimus
ignoraſſe. Que etiā in vnoquoque noſtrū recte abiēdi cōſi
te: ſine villo labore probat erigunt: cū ſcilicet vniuerſis
quis facultatibus abiectis: ira erpeterit cenobij diſci
plina vt ex eis ne vnū quidē denariū ſibi met ſaperesse
pariat. Cuius rei reſtes multa hominū milia poſſus
mus inuenire: q̄ cū ſub momento breuiſſimo diſperſus
omnibus ſubſtātijs ſuis: ita hęc eradicauerunt paſſio
nem: vt ne tenuiter qdē ab ea pulſentur viterinis: m̄he
lombus omni tempore contra gaſtrimagiā pugnan
tes: niſi ingenti circūſpectioe cordis: et abſtinentia cor
poris dimicauerint ſecuri eſſe non poſſunt.

De ira atq; triftitia q̄ inter accidentia vi
tia plerūq; inueniantur. Capitulum. ii.



Triftitia z acidia nulla quemadmodū ſupe
riora diximus accedente extrinſecus puoca
tione generari ſolent. Nam ſolitarios q̄ z i
eremo cōſtitutos nulliq; humano cōmixtos
conſortio: frequenter atq; amariffime verare
noſcunt: q̄b eſſe veriſſimū quicq; cum fuerit in ſolitudi
ne cōmoratus: z pugnas hominis interioris expertus:
ipſis experimentis perſicile comprobabit.

De lex victorū cōcordia: z onorum ab eis
diſſidentū cognatione. Capitulum. i.



Ecce igitur octo vitia lz diuerſos ortus ac diſſi
miles efficiētias habent: lex tñ priora: id eſt
gaſtrimagia fornicatio philargyia ira tri
ſtitia: acidia: q̄dā iter ſe cognatiōe: z vt ita
dixeri cōcathenatiōe cōnexa ſunt: ita vt prio
ris exuberātia: ſequenti efficiat exordiū. Nam de abūda
tia gaſtrimagie: fornicatione: de fornicatiōe philargy
riā: de philargyia irā: de ira triſtitia: de triſtitia acidia
neceſſe eſt paſſulare: ideocō ſimili cōtra hęc modo atq;
eadē rōne pugnādū eſt: z a precedentibus ſemper ad
verſus ſequentes oportet nos inire certamina. Facili
em̄ cuti ſubet arboris noxia latitudo ac proceritas ex
areſcit: ſi antea radices eius quibus innitit vel nudate

De octo principalibus vitijs.

fuerit vel ſuſciſe. Et iſtātes humores aquarū continuo ſe
cabunt: cū generator earū ſons ac profluētes vene: ſor
leri industria fuerint obturate. Quō obz vt acidia vin
atur: aſi triſtitia ſuperāda eſt: vt triſtitia p̄pellat: ira
p̄i eſt extrudenda: vt exingnatur ira: philargyia cal
ida eſt: vt euellat philargyia cōpelcāda eſt
vt fornicatio ſubtrahat: gaſtrimagie vitium eſt caſtri
gandū. Reſtādua hō duo: id eſt cenodoxia z ſuperbia: ſi
bi quidē ſimiliter illa qua de ſuperiorib⁹ vitijs dixim⁹
ratioe ſungunt: ita vt incrementum prioris: ortus effi
ciatur alteri⁹. Cenodoxie em̄ exuberantia: ſupbie ſomi
tē parit. Sed ab illis ſex p̄icub⁹ vitijs penit⁹ diſſidēt:
nec ſimili cū eis ſocietate federant. Siquidē non ſolum
nullā ex illis occaſione ſue generatiōis accipiūt: ſ; etiā
cōtrario modo atq; ordine luſcitant. Nam illis cu ulſis
hec vehementi⁹ fructificāt: z illorū morte vna cui⁹ pul
ulāt atq; ſuccreſcunt. Unde etiā diuerſo modo al⁹ his
duob⁹ vitijs impugnamur. In vnūquodq; em̄ illorū ſex
vitiōrū tū incidimus: cum a precedentibus eorū ſueri
m⁹ eſſi: i hec vero duo: vicioſes z maxie poſt triūp hos
periclitamur incurrere. Omnia igit vitia quēadmodū
meremēto precedentium generantur: ita illorū dñi vna
tōe purgātur. Et hęc ratioe vt ſuperbia poſſit explodi:
cenodoxia eſt prefocanda. Et ita ſemp priorib⁹ ſupera
tis ſequētia cōquieſcent z extinctione precedentium: reſt
due paſſiōes ab ſeſq; labore macreſcēt. Et licet hęc q̄ p̄di
rim⁹ octo vitia: illa qua cōmemorauim⁹ ratione i nuicē
ſibi cōnexa atq; p̄mixta ſint: ſpecialius tñ i quatu or: cō
iugatiōes z copulas diuidūtur. Gaſtrimagie nā: p̄ for
nicatio peculiarit poſitio federat: philargyie ira: triſti
tie acidia: cenodoxie ſupbia familiariter coniugatur.

De origine z qualitate vniuſcuſq; vitijs.
Capitulum. xi.



Et ſingularitū nūc de vniuſcuſq; vitijs ge
nerib⁹ diſputem⁹: gaſtrimagie: genera ſunt
tria. P̄mū q̄ ad refectionem perurget nos
nachū ante horam ſtatutam ac legitimā feſti
nere. Secūdū q̄ ex plēnde vētris: z quā ruffe

bet escarū voracitate letat. Tertiu qđ accuratiores ac delicatissim os dōsiderat cibos. Que tria n̄ leui dīspēdio monachū feruū: nisi ab oib⁹ istis parti studio atq; obseruātia semetipm̄ expedire cōtenderit. Nam quēadmodū ab solati oieunij añ horā canonicā nullatenus presūmēda est: ita v̄tris ingiuuiles ⁊ escaraz sumptuosa atq; exquisita p̄paratio similiter amputāda. Et his em̄ trib⁹ causis diuerse ac pessime vilitudines aie p̄creantur. Nā de prima non asterij odū gignitur: atq; erinde horro: ⁊ intolerātia eius dē perescit habitaculi: quā sine dubio mor dīcessio aut fuga velocissima subseq̄t. De secūda ignitur luxurie ⁊ libidinis aculei suscitā. Ter tia ē inextricabiles philargyrie laqueos necit ceruicibus captiuoū: nec aliquādo monachum finit perfecti chūsi ⁊ nuditate fūdari. Cui⁹ nobis palliōis inesse vestigia isto quoq; deprehēdīm⁹ indicio: cū forte ad refectio nē detenti ab aliquo fratrū: contenti nō sumus eo sapore cibos sumere: quo ab exhibēte cōditi sunt: s; quid dā supfundī eis vel adijci: importuna atq; effrenata poscīm⁹ libertate. Quod fieri penit⁹ nō oportet: tribus de causis. p̄mū: q; inēs monachi semper debz in omni to lerātie ac parcitatis exercitatioe p̄sari: ⁊ s̄m Apostolus discere in quibus est sufficiens esse. Nullatenus em̄ poterit vel o culta vel maiora corpis desideria refrenare: q̄to degu statioe modice i suauitatis offensas: ne ad momētū quidē delicias gutturis sui valuerit castigare. Secūdo q; nōnunq; euenit vt ad herē deit illa species q̄ posculat a nobis: ⁊ verēdicia necessitati vel frugalitati insipientis incutim⁹: publicātes scilicet paupertate eius quā solido cognitū eē maluerat. Tertio q; iterdū solet sapor ille quē nos adijci poscīm⁹ alijs displicet: ⁊ iuenu mur iuria multis (oū nostre gule ac desiderio satisfacere cupim⁹) irrogare p̄pter qđ oimodis hec i nobis ē ca

Phil. 4.

Gene. 38.

7. Cor. 7.

stigāda libertas. Fornicationis ḡna sunt tria. p̄mum qđ p̄ cōmūtionē sexus vriuq; p̄fici. Scđ ⁊ qđ abq; se nūneo tactu: p̄ q̄ her patriarche iude fili⁹ a dño p̄cussus legit: qđ i scripturis sanctis in mūdita nūcupatur: i per quo Ap̄stolus. Dico autem inuuptis ⁊ viduis: bonū est illis si se p̄māserit sicut rego: q; si se n̄ p̄tinēt: nubāt.

mel⁹ est em̄ nubere s̄ vii. Tertiu qđ aīo ac mēte cōcipit. De q̄ dñs i euāgelio. Qui viderit mulierē ad cōcupiscē: Dat⁹ dū est: ita mechaz⁹ est eā i corde suo. Que tria ḡna beatus Ap̄ls pari mō extingūda p̄nūciās. Mortificate iqt Col. 3. mēbra vestra q̄ sunt sup terrā: fornicationē: inūdiā: libidīnē ⁊c. Et iteruz de duob⁹ ad Ephesios. Fornicatio ⁊ inūdiā nec nomine ⁊ vobis. Et iteruz. Illud aut̄ facti s̄: totē: q; oīs fornicator aut inūdn̄s aut auar⁹ qđ est iudō Iudicē. Iou seruit⁹: nō hz hereditatē i regno xp̄i ⁊ dei. Que tria v̄t a nobis pari obseruatione cauetur: simili nos eozū a regno xp̄i atq; vna deterret excludē. philargyrie genera sūt tria. p̄mū qđ renūciātes: diuitijs ac facultati b⁹ suis spoliari nō sinit. Scđ ⁊ qđ ea q̄ a nobis dispēdata sunt vel indigētib⁹ distributa: resumere nos maiou cupiditate persuadet. Tertiu q; ea q̄ ne antea qđ ez possedimus: desiderare ⁊ acquiri ve cōpellit. Tre genera sunt tria. Enū qđ exardescit irrisecus: qđ grece thimos dicitur. Aliud qđ in verbuz ⁊ opus effectūḡs proumpit: qđ oīge nūcupatur: de quib⁹ ⁊ apostolus. Nunc autem depomite iquit ⁊ vos oīa: iram indignationē. Tertiu qđ non vt illa seruens ad horam dirigitur: sed per dies ⁊ tēpora reseruat: qđ aleis s̄. Que omnia equali sunt a nobis horrore damnāda. Tristitie genera sunt duo. Unū quod vel iracūdia desinente: vel de illato dāno ac desiderio p̄pedito castatoq; generat. Aliud qđ d̄ irritio nabili mētis anietate seu desperatioe descendit. Bādie genera sunt duo. Unū qđ ad somnū precipit estuātes. Aliud qđ cellā deserere ac fugere cohorat. Cenodoria licet multiformis ac multiplex sit: ⁊ diuersas species diuidatur: genera tamen eius sunt duo. p̄mum quod pro carnalibus ac manifestis extollimur rebus. Secundum q; spiritualibus et occultis: desiderio vane laudis inflammatur.

80m̄ op̄s

ap̄t̄s Col. 3.

alij

CIn quo sit vtilis cenodoria. Cap. xñ.

Una re tñ cenodoria vtiliter ab icipientib⁹ assumit ab his dātata q̄ adhuc vitijs carnalib⁹ i stigant: vt s̄bi ḡna illi tpe q̄ fornicatiois spēritu perurgent mēte p̄ceperit: vt sacerdotalis officij di

Es. 48.

gnitate: vel opinione ceterorum sancti et immaculati esse credant: et ita immundis et cupiscence stimulos quasi turpes atque indignos: vel existimatio sui: vel illi ordinis iudicatos hac salute contempnere velim: minore malo id quod maius est retinere. Satus est cenodorie vitio quecumque pulsari: incidere in fornicationis ardore: unde reparari aut non valeat aut valeat post ruinam. Quae sensu ex persona dei vnius prophetarum eleganter expressit: dicens. propter me lege facta furor est meus: et laude mea infirmabo te ne iteras: id est: ut dum cenodorie laudibus contempnitis: nequaquam ad infernum profunda pervas: et irrevocabiler mortalium peccatorum summatione mergaris. Nec mirum tantam passionem huius est vitii: ut irruentem quempiam in fornicationis labem valeat refricare: cum sit multorum experientis septissime comprobatum quod ita est que semel veneni sui peste corruerit: infatigabile reddat: ut faciat ab eo ne biduana quales ieiunia vel triiduana sentiri. Quod etiam nonnullos in hac eremo frequenter novimus fuisse confessos: se in cenobibus huius constitutos quibus diebus refectio est tibi sine labore tolerasse: nunc autem tanta se fame ab hora tertia perurgeri: ut visum non est viri qui ante disferre ieiunia Christiana. Super qua re pulchre abbas marcellarius cuidam peccantanti cur fame ab hora tertia in eremo pulsaretur: quod in cenobio hebdomadibus integris refectio non sepe contemneris non sensisset esurire: respondit. Quod nullum ieiunium tui restis quod te suis laudibus nutriat atque suscitaret: ibi autem te dignum hominum et cenodorie refectio saginabat. huius autem rei figura quod diximus supereminente cenodoria vitium fornicationis excludi: pulchre in Regum libro et c. signanter exprimitur: ubi populum israel a necho rege egypti captivatum: ascendens nabuchodonosor rex assyriorum de huius egypti ad suam transiit regionem scy ut non eos libertate preterire et genitali restitueret regionem sed ad suas abduceret terras: et longius a portibus quod fuerat in terra egypti captivum. Quae figura in his quoque competenter aptabitur: licet enim tolerabilis sit cenodorie quam fornicationis vitio deseruire: diffidius tamen a cenodorie dominatione disceditur. Quodammodo enim longiore itineris spacio captivum abduci: laboriosius ad genitale solum et libertatem pervenire: revertetur: meritoque ad eum increpatione illa prophetarum ca dirigitur

ca dirigitur. Quare inueneratus ea in terra aliena? Recurre siquidem inuenerat? dicitur in terra aliena: quisquis terrenis vitiis non inouatur. Superbie genera sunt duo. primum carnale. Secundum spiritale: quod etiam perniciosum est. Illos namque desperatus impugnat quos in quibusdam virtutibus proficisse repererit.

De varia oppugnatione omnium vitiorum

Capitulum. riiij.

Ecce igitur octo vitia cum omne hominum genus pulsant: non tamen vno modo spectantur cunctos. In alio namque spiritus fornicationis locum obtinet principale: in alio supererquitat furor: in alio cenodoria vendicat tyrannidem: in alio arceus inperbia tenet. Et cum consistet omne ab omnibus impugnarum diverso tamen modo et ordine singuli laboram.

De instituendo aduersus vitia certamine secundum ipsorum infestationem. Cap. riiij.

Uamobrem ita nobis aduersus harripienda sunt plura ut vniuersumque vitium quod maxime infestatur exploras: aduersus illud arripiat principale certamen: omnem curam mentis ac sollicitudinem erga illi impugnationem observationemque designas: aduersus illud Christiana ieiuniorum dirigas spicula: contra illud cunctis momentis cordis suspiria crebraque gemituum tela potius: aduersus illud vigiliam labores ac meditationem sui cordis impendat: id est: in orationibus ad deum fieri fundat: et impugnationis sue extinctionem ab illo specialiter ac iugiter possidet. Impossibile namque est de quolibet passione triumphum quempiam pererit: priusquam stellerit industria vel labore proprio victoriam certaminis semet obtinere non possit: cum tamen valeat emuldarum: necesse sit eum die nocteque sollicitudine permanere. Cumque se ab ea seferit absolutum: rursus latebras sui cordis sibi iterumque plures: et excipiat sibi quaestiter reliquas propperit duriorum: atque aduersus ea specialiter olea spiritus arma amoueat: et ita sepe validioribus impati celeritate restiduis habebit facilius victoriam: quare merito triumpho rursus processu reddidit fortiorum: et firmorum pugna succedens per

✠ Collatio. v. Abbatis Serapionis ✠

ptiore z puertū faciet filioz: vt fieri solet ab his q̄ corā re-
 gib^o mūdī hui⁹ oigentis cōgredi bestijs p̄miorū cōrēpla-
 tione cōsueuerūt: q̄d sp̄etia culi gen^o vulgo p̄cā carpū nūc-
 paf. bi. Iquā feras quatūq̄ fontioes robore vt feritans
 rōbis cōp̄terit d̄itioes: aduer⁹ eas p̄me cōgrediōis
 certamē arripit: q̄b⁹ extinctis reliquas q̄ min⁹ terribi-
 les minusq̄ vehemētēs sūt: exitu faciliore p̄sternūt. Ita
 z vitijs semp̄ robustiorib⁹ supat: atq̄ isirmitiorib⁹ succe-
 dētib⁹: parabi nobis absq̄ vilo discrimine p̄fecta victo-
 ria. Nec tñ putādū q̄ p̄ncipatr̄ q̄s cōtra vnū dimicās vi-
 titū: z velut icauti⁹ alioz tela p̄spiciēs: iopinaro ictu faci-
 li⁹ valeat lauari: q̄d nequaq̄ fiet. Impossibile nāq̄ est
 eū q̄ p̄ cordis sui emūdatiōe sollicit⁹ erga ipugnationē
 vitij cuiuslibet itērationē sue mētē armauerit: aduer⁹
 cetera q̄d vitia ḡnālē quēdā horrore z custodiā similit̄
 h̄re. Quo em̄ mō vel de illa q̄ absoluti desiderat passione
 meredib⁹ obtinere victoriā: quē dignū purgatiōis p̄mo
 alioz facit cōragio vitioz. Sed cū p̄ncipalis cordis nū-
 itatio: velut specialē pugnā aduer⁹ vnā exceperit passio-
 nē p̄ ipā orabit atētē: peculiari sollicitudine ac studio
 supplicās: vt eā diligēt⁹ obseruare: z p̄ h̄ celerē mercat
 obrinare victoriā. hūc nāq̄ nos ordīnē p̄ioz exercere de-
 bere: nec tñ de n̄ra virtute cōsiderē: etiā legislato: his do-
 cet verbis. Nō timebis eos: q̄ dñs de⁹ tu⁹ i medio tui ch-
 de⁹ magnus z terribilis: ipse consumet nationes has in
 conspectu tuo paulatim atq̄ per partes. Non poteris de-
 lere eas pariter ne forte multiplicentur contra te bestie
 terre. Dabitq̄ eos dominus deus tuus in conspectu tuo:
 z interficiet illos donec penitus deleantur.

Deut.
78.

Nihil nos posse aduersum vitia sine auxi-
 lio dei: nec debere nos in eorum extolli victo-
 ria.

Capitulum. xv.

Deut.
vi.

Sed neq̄ debere nos i eoz extolli victoriā: sicut an-
 timonet. Ne postq̄ comederis iqt̄ z sariat⁹ fueris:
 domos pulchras edificaueris: z habitaueris: eis
 habuerisq̄ armata z ouis greges: auri z argētī cūctari-
 q̄: z rep̄cipiā: et cetera: cōtū: z n̄ remiscari dñi dei tui

✠ De octo principalibus vitijs. ✠

adurit te de terra egypti: de domo seruitutis: z ductos
 tu⁹ fuit i solitudine magna atq̄ terribili. Salomō q̄z in
 p̄ionerib⁹ h̄s. Si ceciderit inimic⁹ tu⁹ noli gratulari: i sup̄ p̄io.
 plāstatiōe at ei⁹ noli extolli: ne videat dñs q̄ nō plaecat z.
 ei z aduertat irā suā ab eo: id est: ne p̄spiciēs elationez
 cordis tui: ab ei⁹ ipugnationē discedat: z icipias derelict-
 er⁹ ab eo rur⁹ illa quā p̄ dei grā: an sup̄aeras passidē
 verari. Nō et orasset p̄pheta: oicēs. Ne tradas die be-
 stis aiā: cōstitēte tibi: nisi scisset pp̄ inflationē cordis q̄s-
 dā vt humiliēt eis dē rur⁹ vitijs q̄ vicerāt tra di. Quā
 obrē certos nos eē cōuenit: rā ipsi rerū experimētis q̄
 inumeris scripture testimonijs eruditos: n̄is nos viti-
 bus (nisi dei soli⁹ auxilio succiamur) tātos hostes supe-
 rare nō posse: z ad ipm̄ q̄tidie summā victorie nostre re-
 ferre debere. Ita sup̄ h̄ q̄z p̄ moysen dño comouēte. Ne
 dicas i corde tuo. cū deleuerit eas dñs de⁹ tu⁹ i p̄spectu
 tuo. p̄pter iustitiā meā iuduxit me dñs: vt terrā hāc
 possiderē: cū p̄pter impietates suas iste deleat sint natio-
 nes. Neq̄ em̄ p̄pter iustitias tuas z eq̄ratē cordistui tu
 ingredieris vt possideas terras earū: q̄z ille egerit ipse
 tate: te iroeste delete sunt. Rogo q̄d aptū⁹ potuit dici
 q̄ p̄ncipiosaz op̄inione p̄sumptionēq̄ n̄raz: q̄ totū q̄d agi-
 m⁹: vt libero arbitrio vt n̄re volum⁹ idultrie deputare?
 Ne dicas inqt̄ i corde tuo: cū deleuerit eas dñs de⁹ tu⁹ i
 cōspectu tuo: p̄pter iustitiā meā iuduxit me dñs: vt
 terrā hāc possiderē. Nōne his q̄ oculos anime sferatos
 z aures habēt ad audiēdū euidenter exp̄ressit. Cū tibi p̄-
 spere vitioz carnaliū bella successerint: z videris te de
 ipoz ceno z quersatiōe mūdī isti⁹ liberatū: nō tue id vir-
 tun nec sapiētē puertū pugne atq̄ victorie inflat⁹ a scri-
 bas: credēs te p̄pter labores z studij tuū: z arbitrij li-
 bertatē: de spiritalib⁹ neqt̄ijs vt carnalib⁹ vitijs obti-
 nisse victoriā. Quib⁹ p̄culdubio i nullo penit⁹ p̄uale-
 re potuisses: nisi te dñi comunisset ac p̄terisset auxiliū.

ps. 63.

Deut.
ix.

De significatiōe septē gētū quarū israel
 accepit terras: z quare alibi septēz alibi mul-
 te gentes esse dicantur.

Capitulum. xvij.

1. Cor.
2.
Deut.
7.

H sunt septē gētes quaz terras egressis ex egypto filij israel darunt se dñs repromittit. Que oia sū apñ cū i figurā ptingunt illis: ad nřaz edmonitionē scripta debem⁹ accipere. Ita est bñ. Cū inroduerit te dñs de⁹ tu⁹ i terrā quā possessur⁹ i gredieris: ⁊ delucevit gētes multas corā te: et pēcū ⁊ gergefēi ⁊ amoretū ⁊ chananeū ⁊ fereseū ⁊ eueū ⁊ iebuseū: septē gētes mltō maior s nūeri q̄ tu es: ⁊ robustiores te: tradideritq̄ eas dñs tibi p̄cuntes eas vsq̄ ad itermettonē. Qd̄ hō multo maioris nūeri est hñ: h est rō: q̄ p̄tura sūt vitia q̄ hñtes. Et iō i catalogo qd̄ d̄ d̄ numerant septē nationes: i expugnationē vero cap sine numeri ascriptionē ponunt. Ita est dicit. Et delucevit gētes multas coram te. Numerosior est est israhel carnaliū passionū p̄p̄: de h̄ septenario fomite vitioꝝ ac radice p̄cedēs. Exide est pullulāt homicidia: cōtentiones: hereses: furta: falsā testimonia: blasphemie: comestationes: ebrietates: de tractationes: iudicia: turpiloq̄a: mēdacia: peritura: stultilo q̄a: securitas: iqrēdo: rapacitas: amaritudo: clamor: indignatio: p̄cept⁹: murmuratio: rēp̄tatio: desperatio: multa q̄ alia q̄ p̄mōtore p̄ lōgū ē. Que cū a nobis leuia iudicē qd̄ de illis Ap̄ls senserit: v̄l quā sup his sniaz iudicē.

1. Cor. lerit a. adiam. Neq̄ murmuraueritis iqr̄: sicut qd̄ illorū murmurauerūt: ab extermitatoꝝ perierūt. Et de tē: **ibidē.** ptane. Neq̄ tēptem⁹ h̄p̄z s̄c̄ qd̄ illorū tēptantē: ⁊ a ser p̄tib⁹ perierūt. De detractōe. Noli diligere detrahēre

Ephē. ne eradicent. Et de desperatōe. Qui desperātes semet ipsos tradiderūt i pudicitie: i opationē oiserrouē: i tms dicit. Qd̄ vers clamor: sicut ira ⁊ indignatio ⁊ blasphemia p̄dēnt eiisdē apli vocibus manifestissime p̄doct:

ibidē. ita p̄cipētis. Ois amaritudo ⁊ ira indignatio: ⁊ clamor ⁊ blasphemia tollat a vobis: cū oī malitia: altaz p̄plur: ra his simi. Que cū mltō sint maioris nūeri q̄ hñtes: denictis tñ illis octo p̄cipalib⁹ vitis: ex q̄tū nā cascerit est emanare oēs p̄tīm⁹ cōq̄sēctis: ac perpetua pariter cū his inernētis delent. De gastrimargia nāq̄ nas: scūf comestationes: ebrietates. De fornicationē: turpiloq̄a: scurrilas: iudicia: stultiloq̄a. De philargyia: mēdacia: fraudatio: furta: p̄tura: turpis lucri appetit⁹: falsā

testimonia: violētia: inhūanitas ac rapacitas. De ira: hōmicidiū: clamor ⁊ indignatio. De tristitia: rācor: pusillitas: amaritudo: despatio. De acidia: ociositas: somnolētias: oportunitas: iqrēdo: puagatio: ihabilitas: mētis ⁊ corpis verbositas: curiositas. De cenodoxia: p̄ntitōes: hereses: iactantia ac p̄sūptio nonitātū. De supbia: p̄cept⁹: iudicia: iobediētia: blasphemia: murmuratio: de tractio. Qd̄ aut hē pestes et robustiores sine: manifeste nā ⁊ ip̄i ipugnationē sentim⁹. Fortior est militat i mētib⁹ nris oblectatio carnaliū passionū q̄ studia hñtis: q̄ nō nisi sūmna p̄ritide cordis ⁊ corpis acq̄runt. Si aut ⁊ il las innumerabiles hostiū caternas i spiritalib⁹ oclis con: iupleris q̄a bñs Ap̄ls enumerat: dicit. Nō ē nobis col: dē. vj. suctatio a duer⁹ carnē ⁊ sanguinē: s̄ a duer⁹ sus p̄ncipat⁹: a duer⁹ sus p̄ates: a duer⁹ sus m̄h̄i rectoris tenebriaz: h̄ap: ⁊ spiritalia neq̄tie i celestib⁹. Et illū qd̄ de viro iusto i nonagesimo d̄ psalmo. Cadēt a latere: t̄o mille ⁊ decē milia a dext: nis suis: i q̄o p̄uidebit: q̄ mltō maioris sint nūeri: ⁊ validiores q̄ nos carna: es lēz ⁊ t̄q̄ terre nū: q̄ppe cū illis spiritalis atq̄ aeria p̄cētia iustitā sūt:

Interrogatio de cōparatiōe septem gentium ⁊ octo vitiorum. Cap. xvii.

Q Erman⁹. Quōd igit octo sunt vitia q̄ nos spūgnāt cū p̄ moysen septē d̄numeratē sint gentes que aduersant populo israhel: vel quādam d̄m teras vitiorum commo d̄m nobis est possidere.

Responso quōd sc̄m octo vitia octo gentiū numerus impleatur. Cap. xviii.

S Erapio Octo eē p̄cipalia vitia q̄ ipūgnāt: mōa chū. cū octoꝝ absoluta snta est. Que figur. Et sub gētū vocabulo notata: iacreo nūc oia h̄ ponunt: eo q̄ egressis iā de egypto ⁊ libertatis ab vna gēte vāli distimata ē egyptioꝝ: moysē ex l̄p̄z dñsi d̄emerono mo loq̄bat. Que figura i nobi: q̄z recitissime itare de p̄hē d̄it. q̄ de sc̄lis laq̄is expedit: gastrimargie: iā est vitia v̄l gule vitio carnulle cōq̄ctimur. Et habem⁹ iā ⁊ has res: qua septē gētes snti rōne p̄stictū: p̄mā. s. q̄ iā d̄cuncta ē mi

✠ Collatio. v. abbatis Serapionis. ✠

nime putata. Cuius est terra possessione israeli non datur
sicut ut deserat ea perpetue: et egrediat ab ea: dñi preceptione
sancit. Et idcirco ita sunt moderata ieiunia: ut non neces
se sit per immoderationem premitte: quod defectioe carnis vel
firmitate facta est: reuerit rursus ad egyptiorum terram ad
est pñmā gule et carnis percussio: quia cum mundo huic
abrenunciare non abiecit. Quod figuratiter illi premissi sunt
quod egressi i solitudine vir: ut: rursus desiderauerūt ol
las carum super quas sedebant in egypto.

Cur vna gens quidem deseri septem ve
ro iubentur extingui. Capitulum. xix.

Quod aut illa gens que nati sunt filij israel non per
nit extingui: sed minus deseri eius terra precepit:
he pro sepe vicis ad interitionem iubet extingui:
sed non est quod quilibet ardore spiritus successi eremus virtus
fuerit ingressi: ciuitate ac ministerio gastrimargie et
quodammodo humano eius commercio neque carere poterim.
Semper enim i nobis edulij et escarum ut ingenit ac natura
lis vult affectus: sed amputare superfluos eius appetit ac si
deseri festinamus: que sicut per oia deleri non premita dñe qua
dam oblatione vitari. De hac enim dicit. Et carnis curam ne se
ceris i desiderijs. De huiusmodi cure quam precipimur non per
oia abscidere: sed abscidere desiderijs exhibere retinemus asse
ctum cuiusdam egypti oblationem non extingui: sed ab ipsa que
dam discretione legimur: non de superfluis seu lutiouibus epu
lis cogitantes: sed in apostolice victu humano idumeroque co
tem. Quod figuratiter i lege mandatur. Non abominari berbe egypti
mo. vi. pñmā: quod iusti scola i terra eius. Nec cessari enim viciu
Deut. xxi. non sine vel ipsi pñcie vel aie scelere denegat. Illarū
pro sepe perturbatio viciu oimodis noxiarum de recessu
suo aie nre venit exterminandi sunt motus. De his enim ita
dicit. Ois amaritudo ira et indignatio: et clamor et blasphem
ia tollat a vobis cum oia malitia. Et iteque fornicatio et
et ois inuidia et auaritia nec noles i vobis: aut turpi
tudo: aut stultitudo: aut scurrilitas. possumus huiusmodi que
nature impudicia sunt radices abscidere vitiouum: vltimū
vero gastrimargie neque valebim amputare. Non enim
possumus quod quilibet preceperim: id non est quod nascimur. Quod

Rom.
xii.

f. Ci.
mo. vi.
Deut.
xxii.

Ephe.
4.
Eius.
de. 5.

✠ De octo principalibus vitijs. ✠

ita esse tam nostra que sumus erigui: quod oim perfectorum vita et
conuersatione monstrat: que cum reliquarum passionum reciderint
stimulos: atque eremus toto mentis seruore et corporis expe
tant nuditate nihilominus quotidiani viciu puidetia et
annui panis preparatione nequeunt liberari.

De natura gastrimargie ad similitudines
aquile comparande. Capitulum. xx.

Quis passiois figura que necesse est quibus spirituales
summus monachū coartari. prope facta aquile sicut
tu die designat. Que cum excessissimo volatu ultra
nubila fuerit altitudine subliata: sese ab oculis cunctorum
mortalium a facie terre totius abscondit: rursum ad vallium
ima submittit: et ad terrena descendere: ac motu citis cada
ueribus implicari viciu necessitate compellit. Quibus manifestis
sime probat gastrimargie spiritum neque posse ut cetera
vicia ressecari vel per oia sicut extingui. sed aculeos eius ac su
perfluos appetit virtute animi retenti tamen atque cohiberi.

De perseverantia gastrimargie aduersus
philosophos disputata. Cap. xxj.

Am huiusmodi vitij naturam quodammodo sentiu cum per his dispu
tatis: que eius simplicitate christianam velut rusticam cre
deret fatigandum: sub his problemat figuratis colore
eleganter expressit. Multis idem credituribus per me me vere
liquet obnoxium: ceteris ad integrum soluis ab ois conuictis
eorum molestia liberat: sed vni satisfacere stultie soluedo
non possu. Cuius illi ignoantes vi possit quod ab solutioe
eius perario postulari: minus aut vitij sui nulli potitide co
stricit: sed inspirate dño ostendit liberari: cunctis illis tam
molestissimis credituribus fructibus huic mundo: et ois sub
stantia que mihi successioe perobueni: rari: a me per abscidens
satisfecit: atque ab eis ois oimodis ab soluit: gastrimargie
pro stimulis nullo modo caret perualis. Nec enim quis est i pu
modum vultus tam redigeret stitit: vix stititane per pulso
nis euado: sed necesse est me peratis eius peritibus purgeri
et iterminabile ipsa solutioe iugi succioe perpedere atque i
erplebile idictibus eius i ferre vectigal. Tu illi huc que
velut idiotam ac rusticum an despererit: pronuntiauerunt

✠ Collatio quinta Abbatis seraptonis ✠

pinas philosophie ptes: id est ethica disciplina appime
prehēditte: mirati admodū: potuisse eū naturā affe
qō nulla ei seclariis eruditio ptulisset: cū ipi sudore mul
to longaq; doctrina hec attingere nequissent. hec spāli
ter d' gastrimargia dixisse sufficiat. Nūc reuertamur ad
disputationē quā de gñali vitioꝝ ceperamus exponere.

**Cur abrahe predixerit deus decē gētes ex
pugnādas a populo israel.** Cap. xxiij.

Quam ad abraā dñs de futuris loqret qō vos imi
ne reqsitis: nō septē gētes legit dinumerasse sed
decē: quarū terra semini ei' dāda pmitit. Qui
nūc' adiecta idolatria atq; blasphemā euidēter ipse:
qō' ante notitā dei ⁊ gratiā baptismi: vel impia gētū
vel blasphemā iudeoꝝ multitudine subiecta est: donec
tellectus ⁊ egypto pinoat. Si sit abrenūciās qō ⁊ egres
sus in de p dei gratiā deuicta piter gastrimargia a d' ere
mā puenit spiritualē: de impugnationē triū gētū libera
tus: h' septē tm q' p moysen dinumerant bella suscipiet.

**Quomodo vitale nobis sit vitiorū terras
possidere.** Capitulū. xxiij.

Quod vero istaz pnciosaz gētū regēdes solu
diter possidere scipimur: ita itelligit. Habet
vniūquodq; vitū in corde nro ppua stationē:
quā sibi veditās in ale nre recessu exterminat
israel: id est pteplationē rez summaz atq; san
ctaz: eisq; semp aduersariū nō sinit. Nō em pnt h'uites
cū vitis pariter cōmorari. Que tñ picipatio iustitie cū
iniquitate: aut q' societas lucē ad tenebras. Sz cū ab israe
le ppo: id est h'uitib' h' se dimicātib' fuerint vitia supata:
loca quem sibi in corde nro pcupiscēte vel fornicatōis
spūs recētabat: incēps castitas obtr' ebit: quē furor ce
pa: pāntia veditabit quē tristitia mortē operās occu
pauerat: salutar' ⁊ plena gaudio letitia possidebit. quē
acidia vastabat: incipiet ercolere forritudo. quē inopia
pculcabat hūilitas honestabit: ⁊ ita singlis vitis expul
sis: eoz loca: id est affect' h'uites huc possidebūt. Que si
lij isrl: id est ale vidētis vōū: nō imerito nuncupant: q' cū

1. Cor.
s.

✠ De octo principalibus vitis. ✠

vinerlas cordis expulerint passioēs: nō tā alienas pos
sessiones: pu assisse q' ppuas recuperasse credendi sunt.

**Quod icire de qō' expulsi sunt ppli cbanas
neozū semini sem fuerint deputate.** Ca. xxiij.

Etem q'ru docet ver' traditio: has easdē terras
chaneanoz i quas introducunt filij israel: filij
sem fuerūt quōdā in orbis diuisione sortiti: quas
deinceps p viz abtē potētā posteritas eoz pualitōis in
grate possedit. In quo ⁊ dei iudiciū rectissimū pprobat
q' illos de locis alienis q' male occupauerāt expulsi: ⁊
ihs atiquā patrū possessionē: q' p sapie eoz i diuisione oꝝ
bis fuerat deputata restituit. Que figura i nob; q' itā
certissima ratio cognoscat. Nā volūtas dñi possessionē
cordis nri nō vitis sz virtutib' naturaliter deputauit.
Que post puaricationē ad e' insolescēt' vitis. i. pphis
chaneanis: a ppua regione d'pulsē: cū ei rursus p dei gra
tiā diligētā nra ac labore fuerit restituerit: nō tā alienas
occupasse terras q' proprias credende sunt recepisse.

**Testimonia diuersa sup significatiōe octo
vitorū.** Capitulū. rrv.

De his octo vitis ⁊ i euāgelio ita significat. Cū Luc. 11
dāt inimū' spūs eririt ab hōie: abulat p lo
ca arida q' res requie ⁊ nō inuenit. Tūc dicit: re
uertar i domū meā vñ erunt. Et veniēs inuenit vacatē sco
pionū datā ⁊ ouarā. Tūc vadit ⁊ assumit alios septem
neq'ores se spūs: ⁊ intrātes habitāt ibiz hūt nouissima
hōis illi' peiora pōib'. Ecce vt tibi septē gētes legim' ex
cepta egyptioꝝ: de q' egressi fuerāt filij isrl: ita ⁊ hic se
ptē reuert' spūs dicunt inimū' excepto eo q' ab hōie pu'
narrat egressus. De h' septer arto fomite vitioꝝ salomō
q' i proverbijs ita describit. Si te rogauerit inimic' vo
cē magna me p'sens' ei: septē em neq'te sūt i ala ei'. I. si p'rou.
supat' gastrimargie spūs ceperit tibi sua hūilitatiōe blā ⁊ c.
diti: rogās quodā mō vt aliqd' relaxās a cepto feruore is
gnas ei: qō' primētie modū ⁊ mēsurā iuste discretiōis ex
cedat: ne reoluaria ei' i subiectiōe: nec ariditate impugna
ndis securitate: qua videtis paulill' a carnalib' in cē

Collatio. v. ab. Sera. de. vij. p. inci. vitis.

nus factus quietior: ad p̄tinā remissionē vel p̄teritas gule cupiditas reuertaris. per hoc em̄ dicit spiritus ille que videras. Reuertar in domū meā vñ erit. Et p̄cedēs res ex eo p̄festim septē spiritus vinorū erūt tibi aciores: q̄ illa passio q̄ in primordijs fuerat superata: q̄ te mox ad deteriora pertrahent genera peccatorum.

Ad virtutes passioe gule impēdēs sit labor ad virtutes ceteras obtinēdas. Cap. xxvj.

Quapropter ieiunijs et p̄tinētie scībētib⁹ nobis: festinādū ē vt gule passioe supata: prin⁹ aiam n̄as i vacuā eē a necessarijs vtutib⁹ nō sinam⁹ s; eis vniuersos recess⁹ cordis n̄i studiosi⁹ occupem⁹ ne reuertus cupiditate spūs: inanes nos ab ip̄is vocātelg reptat: nō sibi iā soli aditū pare p̄tē: introducat secū aiam nostrā septena rīū h̄ic fomitē vitiorū: et faciat nostra nouissima peiora porib⁹. Turpior: em̄ erit post hec et imūdiō: ata: ac supplicio grauiore p̄tē: q̄ se renūciat se huic seculo gl̄iat: dominātib⁹ sibi octo vitijs: q̄ fuerat quē dā in seculo cōstituta: cū nec disciplina mōachi sc̄i ser. p̄fessa nec nomē. Nā et neq̄ores h̄i septē spūs illo porē q̄ egress⁹ fuerat: idcirco dicūt: q̄ desiderij gule. id est gastrimargia p̄ sese h̄i eēt noxia: nisi irromitteret grauiorē als passioe: id est fornicatioe: phlarygie ire: tristi tie: siue supbie: q̄ p̄ semel noxia ate ac p̄reptoria eēt h̄u biū ē. Et idcirco p̄fectioe puritate n̄i q̄ possit obrinere: q̄lq̄s eā de hac sola cōtinētia: id est ieiunio corpali spera uerit acq̄rēdā: nisi nouerit ob id se h̄ac exercere debere vt h̄ilitata carne ieiunij facili⁹ possit aduers⁹ altarina iure certamen: nō isolatēte carne saturatioe iglume.

Quod nō idēz ordo p̄ioruz sit qui ponit in catalogo vitiorum. Capitulu. xxvij.



Sciendū s̄i nō eūdē eē in oib⁹ ordinē p̄ioruz: q̄ sicut dixim⁹: nō vno modo impugnamur eis et oportet vniūquēq̄ nostruz s̄m q̄litate belli quo p̄ncipaliter infestat: eōderationū lucra mē arripere: ita vt aliā necesse sit aduersum nā q̄teritū ponit primū exercere cōfictū: alium cōtra

Annotatio capitulorum.

quartū seu quintū: et ita prout ipsa vitia in nobis obtinentur p̄ncipatū. Atq̄ impugnationis exigit mod⁹: nec s; oportet ordinē instituire p̄iorum: sc̄m que p̄notus quoq̄ victorie triumphiq̄ succedēs: faciet nos ad puritatem cordis et perfectionis plenitudinē peruenire. Hucusq̄ abbas serapion de natura octo p̄ncipalium vitiorū nobis differens: latentium in corde nostro passionū genera (quarū causas atq̄ affinitates: cū ab ip̄is quodā die vastaremur: nec cognoscere poteramus) ita lucide referauit: vt eas quodāmodo ante oculos positas intueri nobis velut in speculo videremur.

Explicit collatio abbatis Serapionis.

Incipit annotatio capitulorum collationis theodori de nece sanctorum.

Ca. i. De descriptione eremi et q̄stioe: de nece sanctorū.

i Responso abbatis theodori ad propositam questionem.

ii De tribus que in hoc mundo sunt. i. bonis et malis et medijs.

iii Quod malum nulli inuito ab alio possit inferri.

iv Obiectio que admodū ipse de⁹ dicat creare mala.

v Responso super interrogacione proposita.

vi Interrogacio an reus sit qui iusto intulit mortē cum iustus habeat de morte mercedem.

vii Responso ad precedentem interrogacionem.

viii Exemplum beati iob a diabolo temptati: et domiani a iuda traditi: et q̄ iusto tam prospera q̄ aduersa proficiant ad salutem.

ix De virtute viri perfecti qui ambidexter singulariter nuncupatur.

x De duplici genere temptationum: que triplici modo inferuntur.

xi Quomodo vir iustus non cere sed adamātinio signatio debeat esse consimilis.

xii Interrogacio si possit mēs iugiter in vna atq̄ eadem qualitate durare.

xiii Responso ad interrogantis propositioem.

xv Quod detrimentum sit discendentis ecclesia.

rvj Demutabilitate et supernarū celestiuq; virtutū.
rvj Quod nemo ruina subitanea collabatur.

Explicit annotatio capitulorum.

Incipit collatio theodori abbatis de nece sanctorum.

De descriptione eremi et inquisitione de nece sanctorum.

Capitulum. i.

In palestine ptib' iuxta thecve vi
cū q' Amos pphetaz
meruit pccare solitudo vestrissima e vltg ara
bis ac mare moituū: q' igressa ofciuit fluenta
iozdanisz alvei sri faciūt firē: et cineres sodo
moz amplissima exēsiōe porrecta. In hac sūme vite ac
sanctitatis viri mōachi diuissime pmozātes: re pēte sūra
discurrētib' saracenoꝝ latrūculis iterēpti. Quoz p' corpo
ra lz scirem' tā a pōtūrib' regionis illi' q' ab vniuersa
plebe arabū tanta veneratione pcepta: et inter reliquias
martyrū p'dita: vt innumeri ppli e duob' oppidiis pcur
rētes: grauisimū sibi certamē latrerit: et vltg ad gladio
rū cōsictū p' sancta rapta sit eoz pgressa p'tētio tū pia
lter se deuotiōe decernāt q' nā iusti' eoz sepulturā ac re
liquias possiderēt: alijs scz de vicinia pmozationis ipso
rū: alijs de ouginis p'pinq'rate gloriātib': nos it' vel no
sitorū vel q' dā nō medioeriter ex hac parte scādalizā
tū fratru' offēsiōe p'moti inquirētēsq; cur ranti menū
ac tātarū virtutū viri ita sint a latrūculis interfecti:
tūq; dñs passus fuerit erga suos famulos factus p'p'e
trari: vt viros cūctis mirabiles i man' tra c'cret impio
rū. Adisti ad sanctū theodotū singulare i cōuersatione
actuali perrexim' virū. hic nāq; morabaf i cellis: q' loc'
anter nitriā ac scythiā situs e. s. monasterijs q'dē nitre
q'noꝝ milib' distās octoginta milib' soutradie ab eremo
scythie in q' cōmorabamur interueniēte discernit. Cui
cū de p'dictoz viroz nece q'rimoniā suā ille mus: ammi
rāres tātā dei patiētis: q' viros scz illius meriti taliter
perim' pmississet: vt q' alios q' sue sanctitatis pondere
de huiusmodi liberare tēptatiōe debuertit: ne seiplos

q'dē perierint de manib' impioꝝ: aut cū deus ad
mū in seruos suos tantum factus consentisset.

Responso abbatis theodori ad propositam
tam questionem. Capitulum. ii.

Eratns theodo: respōdit: hec questio illorū
soler animos pmouere: q' parū fidei v' scētie
possidētes merita sanctorū vel p'nia q' nō in
p'senti rediunt: scz reposita sunt in futuris: ar
bitrant in hui' tēporalis vite breuitate resti
ti. Ceterū nos q' nō sum' in hac vita tū sperātes i t'po
ne sim apostolū miserabiliores sim': oib' hoib' q' scz in
hoc mūdo nihil p'missionū recipiētes: et i futuro eas p
hac credūitate p'dam': opimōib' eoz nō debem' erra
re: ne ignozata vero diffinitis sūia titubātes. ac trepidi
di tēptationib' moncamur: cū eisdē nos q' traditos vi
derem': vel iniustitiā scz v' incuriā humanarū rerū deo
(q' dictū q' nefas est) ascribētes: q' sanctos viros recte
q' vitētes in tēptatiōe nō ptegar: nec bonis ea q' bona
sunt: nec mala malis retribuāt i p'senti: et cū illiōdāni
mercamur. Quos Sophonias ppheta castigat. Qui d' Soph.
cū inqt in cordib' suis nō faciet dñs benef: neq; faciet
male v' certe cū illis inueniamur: q' h'mōi q'rimonijs deū
blasphemare dicunt. Qis q' facit malū bon' est in cōspe
ctu dñi et tales ei placēt. aut certe Ubi ē de' iustitie Illā
quoz blasphemū i q' i subsecrētib' d'scribit similit' ad
iungētes. Quis est q' seruit deo aut q' emolumentū q'
custodiam' p'cepta ei': et q' ambulauimus tristes corā
dño: ergo nūc beatos dicim' arrogantes: si quides dita
ti sunt faciētes impietate: et temptauerūt deum et falsi
facti sunt. Quamob' v' hanc ignozationē que grauif
simi huius erroris radix et causa est possimms euadere
p'mum nosse debemus quid vere sit bonum: quid mas
lum: et ita demum super his non falsam vulgū: sed ve
ram scripturarum diffinitionem tenētes: minime infide
lium hominum decipiamur errore.

De trib' que in hoc mūdo sunt: id est bonis et malis et medijs. Capitulum. iij.

Tria sūt cū q̄ in hoc mūdo sunt: id est bonū: ma-
lū: mediū. De bono itaq; nosse qd̄ pp̄rie bonū qd̄
malū: qd̄ ve sit mediū: vt nra fides nra sciētia con-
munita: in cūctis rēptationib; in cōcussa p̄duret. Nihil
igit in reb; dūra est humanis p̄ncipale bonū esse cre-
den dū v̄t: nisi v̄t: a animi sola: q̄ fide sincera nos ad divi-
na p̄ducēs: illi immutabili bono facit iugiter inherere.
Et cōtrario nihil malū eē dicēdū est: nisi peccatū solū:
qd̄ a bono deo nos separās: malo fac̄ diabolo copulari.
Media sūt q̄ i vtr̄q; partē p̄ affectu z arbitrio v̄ctis di-
riuari p̄nt: vt puta diuitie: potestas: honor: robur corpo-
ris: sanitas: pulchritudo: vita ip̄a: vel moēs: paupertas:
firmitas carnis: iniurie: z cetera his similia: q̄ p̄ q̄litate
z affectu v̄ctis: vel ad bonā p̄nt partē p̄ficere v̄t ad ma-
lū. **2. Th. 13.** Nā z diuitie p̄ficiūt frequēter ad bonū s̄m apostolū
q̄ diuitib; hui; mūdi p̄cipit vt facile tribuūt cōmunitē
indigētib;: thesaurizent sibi fundamētū bonū in futu-
rū: vt p̄ has apprehēdant verā vitā. Et s̄m euāgelii bo-
ne sunt illis q̄ faciunt sibi amicos de iniquo māmona.
Que rursum retorquent ad malū: cū ad recōdēdū tantū
modo v̄t ad luxuriā cōgerūt: z nō ad v̄sus indigētiū dis-
pēsant. potestas quoq; z honor: corp̄isq; robur ac sani-
tas: q̄ s̄m media z v̄trob; cōueniētia: et ex hoc facile
cōp̄obaf;: q̄ multi sanctorū i veteri testamēto potiti his
oib;: z i summis diuitiis z culmine dignitatū ac fortis-
dine corp̄is p̄stituti: deo quoq; acceptissimi fuisse nosci-
tur. Et educto q̄ his male abusi sūt: rea ad ministeriū
sue neq̄tē detorsērūt: nō imerito v̄t puniti sūt vel extor-
ti qd̄ frequēter regnōū liber indicat factus. De ipsa et
morte ac vita q̄ medic sūt: v̄t sancti iohānis v̄t iudena-
tinitas p̄testat. **1. Tim. 2.** Nāq; intantū sibi met̄ vita p̄fuit
Luc. 1. al̄is quoq; gaudiū curus ei; contulisse dicat: s̄m illud.
math. Et multi sup̄ ei; naturate gaudebūt. De alteri; s̄m di-
26. cif̄ vita. Bonū erat ei: si natus nō fuisset hō ille. De mo-
ps. 116. te et iohānis omnīūq; sanctorū dicitur. Preciosa est
cōsp̄ctu dñi mors sanctorū ei;. De iude aut̄ ac similib;
ps. 133. mors n̄ctōr̄ pessima. Infirmitas etiā carnis interdum
q̄ sit cōmoda: lazari illius pauperis vlcerosi beatitudo
demonstrat. Cui; cū nulla alia virtutū merita scrip̄tur

De nece sanctorum. 23

memoret: p̄ h̄ solo q̄ egestatē z infirmitatē corp̄is patie-
rissime tolerauit: s̄m abrae possidere bt̄issima sorte p̄-
meruit. Egestas q̄ ac p̄secutiōes z iniurie q̄ mala eē tori; **Luc. 16**
vulgi opinioe cōsent: q̄ s̄m v̄tiles ac necessarie etiā ex h̄
lūdo cōp̄obaf;: q̄ sc̄ri viri nō solū eas nunq̄ vitare vo-
luerūt: verū etiā i virtute summa: v̄t appetētes: v̄t fortiter
tolerātes amici dei effecti: eternū vite sūt stipēdia p̄se-
cutiō: bt̄o ap̄p̄oc̄ante. p̄o p̄ter qd̄ placebo iustis
z cōmunitib;: i p̄secutiōib;: i infirmitatib;: i angustis
p̄ r̄po. Cū em̄ infirmo tūc potēs sum: q̄ virtus i infirma
te p̄ficatur. Et idcirco illi q̄ summis hui; seculi diuitiis
z honorib; ac potestatib; extollunt: nō ex his p̄ncipale
bonū obtinuisse credēdi sunt: qd̄ i solis esse virtutibus
desinit: sed mediū quidā q̄ sicut iustis recte ac necessa-
rie v̄tenti; v̄tita hęc esse reperitunt z cōmoda: occasio-
nē nāq; operis boni fructulq; i illi; vite eternitate par-
turiūt ita illis q̄ male opibus abutunt̄ iuriles sunt atq;
in cōmodo: z occasiōnē peccati mortiq; concinnant.

Quod malū nisi iusto ab alto possit ferri. c. iiii.

Dis itaq; diuisiones fixas atq; immobiles retinen-
tes: sc̄i et q̄s nihil esse bonū nisi p̄ntē solā: q̄ ex
timore dei ac dilectione descendit: nec malū qd̄cūq;
eē nisi p̄ctū solū z separationē a deo: diligētē nūc disci-
p̄nam v̄trū de v̄nq; sc̄ris suis: aut p̄ se: aut p̄ aliu; quēpiā
ferri p̄miserit malū: qd̄ sine dubio nusq; oīno reperies.
Nec em̄ potuit aliq̄n cuiq; nolēt ac resistētī malū pecca-
ti alter ferre nisi soli q̄ illi i sese cordis ignauia z cor-
rupta voluntate suscepit. Deniq; cū beato Job diabol;
adhibēt; v̄tueris neq̄tē sue machinis malū h̄ peccati
voluisset ferre: q̄ nō solū cūct; cū sa cultatib; spoliaste:
verū etiā p̄ illū de morte septe filioz tā atrocē tāq; ipe
rati orbitat; dolore valne eū pessimo a capiti; vertice
v̄t; ad pl̄tā pedū: z i tolerādis cruciatib; onerāst; ne
quaq; ei p̄cti maculā quit isigere: q̄ i cūctis immobilis
perseuerās: nullū blasphemiam accōmodauit assensum.

Obediētiō quē admodū ipse deus dicitur
creare mala. Capitulum. v.

Collatio sexta Abbatis Theodori

Esa.
45.

O Ermanus. Frequenter legimus in scripturis factis deus creata mala: ut hominibus intulisset: ut est illud. Quia abique me non est deus. Ego dominus et non est alter: formata luce et creans tenebras: faciens pacem et creans mala. Et iterum. Si est malitia in ciuitate quam dominus non fecit.

Russio sup interrogatiōe pposita. Cap. vi.



Rheodorus. Nonnullus solet scriptura diuina ab huiusmodi mala pro afflictionibus ponere: non quia per natura ipsa proprie mala sunt: sed secundum hoc quod ab his sentiantur mala quibus utiliter inferuntur. hominibus etiam disputat diuina celsura necesse est ut humanis hominibus et afflictionibus eloquatur. Et tunc sectio vel vitio saluaria quae illis quae vixit contagione putrefacti sunt: pie inserta a medico: mala a tolerantiis creditur iniquo carcer: nec equo calcari: nec emendatio suavis est delinquenti. Quis est disciplinam his quae erudunt amare sentiuntur ad philosophum: sicut apostolus dicit. Quis autem disciplina laniatus non est esse gaudium? Merito: postea autem fructus pacatissimum his quae per exercitatum sunt redderentur. Et. Quae diligit dominus corrumpit: castigat autem omnem filium quem recipit. Quis enim est filius quem non corrumpit pater? Itaque mala nonnullis ponit pro afflictionibus: sicut secundum illud. Et penituit deum super malitiam quam locutus est ut faceret eis et non fecit. Et iterum. Quia tu domine misericors: et miserator: patiens et multum misericors et veniens in malitiam: id est super tribulationibus et eruntis quae nobis pro peccatorum nostrorum meritis inferre propter. Quas scitis viles esse nonnullis: ita alii propheta vitios non inuidens saluti corporis suus ipse caecus. Adde illis mala domine: ad mala gloriosus terre. Et ipse dominus. Ecce inquit inducuntur super eos mala: id est dolores ac vasa iratae: quibus in penitentia salubriter castigati ad me quem in rebus prosperis contempserunt: reuerti tanquam ac festinare cogant. Itaque haec principalia esse mala non possumus definire: multis enim ad bonum proficiunt et causas eternorum pariter gaudentium. Et idcirco ut ad questionem propositam recurramus vniuersa que putantur mala nobis ab inimicis vel a quibuslibet aliis irrogari: non sunt credenda mala esse sed media. Non enim talia inuententur quae alia putat esse ille qui intulit animo furibundo: sed illa senserit ille qui sustinet. Itaque quae illata fuerint motus vi

hebre.
12.

3bidē

biere.
16

ps.
35

Esa.
45.

biere.
17.

ro sancto

De nece sanctorum.

no scilicet: non ei malum illatum esse credendum est: sed mediis quibus dedit. Quod cum peccator malum sit: iusto requiescat absolutio sit malorum. Mors enim pro iusto requiescit: cum vita abscondita est. Et id nec vultus est: hac aliquid peccator detrimere quod nihil intulit: nisi id quod ei accessus fuerat necessitate: non iniuncta neque sine primo vite perennis excepta: ac debitu mortis huius: ne quod inexcusabili lege reddendum est: cum fructu verbum passionis ac magne remunerationis mercede perfoluit.

Interrogatio an reus sit qui iusto intulit mortem cum iustus habeat de morte mercedem. Cap. vii.

O Ermanus. Ergo si iterum iustus non solum nihil mali propter est: sed et mercedem passionis assequitur: quomodo iustus qui vocabitur qui non nocuit mortem inferendo sed propter.

Russio ad precedentem interrogatiōem. L. viii.

Theodorus. Nos si propter boni: malique vel eius quod diximus esse mediis disputamus: non de affectu eorum quod ista committunt. Nec enim quis impius vel iniquus idcirco ipse erit: quia malitia sua iusto nocere non potuit. Tolerantia enim et virtus iusti: non illi qui mortem vel supplicia intulit: sed illi proficit ad mercedem quae illata sibi patienter excepit. Itaque et si merito punietur pro crudelitate sua vitio quod malum voluit inferre: et ille nihilominus nihil mali propter est: quia virtute animi sui patienter temptatiōes doloresque subfretas: ea quae malo proposita illata sunt ad profectum melioris status: et eterne vite fecit beatitudinem peruenire vel pertinere.

Exemplum beati iob a diabolo temptati: et diuisa iuda traditi: et quod iusto tam prospera quam aduersa proficiant ad salutem. Capitulum ix.



Nec enim patientia iob mercedem diaboli quae eum in iustioribus suis temptatiōibus reddidit: sed illi ipsi quod casu viriliter protulit acquiescit: nec invidas eterni supplicii immunitate donabitur: quod patientia eius ad salutem eius generis proficit humani. Non enim propter considerandum est operis sed operantis affectus. Quia propter hoc deus in nobis diffinitio immobilis custodiatur: quod nulli malum ab alio possit inferri: nisi quod illud ignavia sui cordis ac pusillan-

8

mitat: 3erit: hanc eandē sentiam beato aplo vno versiculo confirmare. Scim' aut qm diligētib' deū oia cooperant a boni. Dices em oia cooperant ad bonū vniuersa nō solū q' p'p'era: verū etiā que putant aduersa: partiter apprehendit: per q' in alio loco idē ap'ltus se trāsisse describit: cū dicit: Per arma iustitie q' a dextris sunt: et a sinistris: id est p' gloria et ignobilitate: p' infamia et bonā famā: vt seductores et veraces: vt tristes: semp aut gaudentes: vt cōgētes: multos aut locupletates. c. Omnia ergo q' p'p'era reputantur: et dexte dicunt: partis q' scilicet ap'ltus est de bone fame vocabulo designauit: illa etiā q' erisuntant aduersa q' ignobilitate et infamia: quidē etiā exp'lit: quāq' a sinistris esse describit: efficiunt viro p'fecto arma iustitie sic illata sibi magnanimitate iustitiae: rit: q' vt p' hec dimicēs et in istis ipis q' ipugnari putat aduersis tāq' armis: vidēo eisq' velut arcu et gladio: ita toq' validissimo p' illos q' hec ingerūt cōiurus: p'fectū sue paritē ac virtutis acq'rat: gloriofissimū cōstātie triumphū exiosis q' letat inferunt capite hostiū telio: nec p' speris dūtaxat elat: nec deiecit aduersis: s; itinere plano ac via regia semp incedēs: ab illo trāquilis status statu nequaq' letitia supueniēte quasi i dextera mot: nec in grūditibus aduersis tristitia: q' dñate velut ad leuā rursus impulsus: par em multa diligētib' nomē tuū: et nō est illis scādali. De illis vero q' p' singlos incurrētes casus Ecc. 37 p' cop'ilitate ac varietate mutant: ita b; Stult' autē sicut luna mutat. Ut em de p'fectis ac sapiētib' c. Diligētib' neū oia cooperant ad bonū: ita de infirmis p'nuat ac stultis. Oia aduersa viro insipiēt: nec em p'p'era rebus p'ficiunt: nec emēat aduersis. Euidē nāq' vtiūm tristitia fortiter tolerare cuius etiā scōa moderari: et q' in vno cor' superat: neutro sufferre certissimū est: scilicet hūc elidi pōt p'p'era q' aduersa. hec em inter: dū etiā imitos retinet a q' humilitat: et cōpunctioe laiberrima vel minus peccare facit vel emēat nulla vero molib' mentē ac p'ncipios extollentia blandimētis: securos felicitatis sue prouentu: ruina: maiore proferēt.

De virtute viri p'fecti: qui ambidexter s;

guraliter nuncupatur. Capiculum. x.



Sti sūt ergo q' figurat' i scripturis scis amphotero dextos. i. ambidextri nūcupant: vt iudi: ille aoth i libro iudicū fuisse describit: q' vtraq' manu vtebat. p' dextera. Qu' i' h' tūc ita poterim' nos q' intellect: al' possideresi ea q' p'p'era sunt dextera: q' cōf' et ea q' aduersa sunt ac sinistra dicit: bono recroq' vsu ad p'tē fecerim' dextera p'p'ere: vt q'cuq' fuerit illata: sūt nobis sim ap'lm' arma iustitie. Duab' nāq' p'ib' et vt ita dixerit manib' p'p'ero re hōiem nrm subsistere videmus: nec q' q' set' care re hac sinistra quā dicim' p'p'is i hoc h' p'fecta dextera nō s' verāq' in dextera bñ v' dō onertat. Et vt manifest' p' q' dicit' possit itelligi: vt scōs dextera: i. nō cessus v'q' spirituales: i' q' tūc possit: q' seruis spū s' dixeris et p'ccatōis oib' dñat' q' ab oī d' d' hōica impugnatione secur' abiq' vilo labore ac difficultate v'ia carnis vel respuit vel abscit: cū sublimat' a terra vniuersa p' sentia atq' terrena: velut in an' fumū vmb'āq' v'ca cō replat et mox trāsitura cōdēniē: cū futura p' excessum mētis nō solū ardētissime cōpicit: verū etiā clar' ius: ruz efficac' spiritualib' pascit theozis: cū lucid' sibi referari cōspicit celestia sacramēta: cū ofones purius atq' alacrius emittit ad dñm. cū ita spūs ardore succēdit: ad ea q' insubilia sūt: et aīa tota animi al' terrare: trās migrat: vt nequaq' se tā credat i carne p'sistere. It' s' i' sinistra cū rēpationū turbimib' impicit: cū ad desideria carnis lēdituorū est: i' itā: cū ad trāc' i' feruorū p'urbationū igne succēdit: cū supbie seu cōuicioe picel' i' dē pulsā: cū tristitia mor' operāte rēp'mit: cū machinis ad hie et ipugnatione cōcutit: cū nō s' i' ruz: si feruore subtrācto: q' d' rēpore atq' irrāciōabili merore totoscat: vt nō solū cogitantib' rēc' ac frāctib' s' e rā: s' et nā: i' m' o' foz: et i' rēp'ortio cōtē simat: hōc: et intolerabili q' d' rēroq' fastidio vniuersa for' cōt' n' s' rā: i' virtutū: q' cū puls' i' monach' s' i' r'is partibus se cognoscat vigeri. Quisq' igit' in illis q' dextere partis esse p'diximus: minime fuerit iabirātie gloua

vanitatis erat: et in istis q̄ sinistrę p̄tis sunt v̄trę bini
c̄is nulla desideratiōe p̄cidit: ac poti⁹ de d̄sis arma q̄
d̄s p̄tērie ad eper̄itū h̄ntis assumpserit: v̄tręq; ma
nu v̄trę p̄ d̄xtra: et i v̄troq; acta triūphator effect⁹: et
de sinistro statū q̄ de dextro palmā victorię consequet̄.

Job. 1. Quas beatū Job legim⁹ meruisse: q̄ v̄trę p̄ dextera cō
ronab̄ et q̄ septē filiorū p̄ opulētus ac v̄mes incedat̄.
quārdiana p̄ eorū purificatiōe sacrificia d̄no offerebat
nō s̄ sibi eosq; deo susceptos ac familiars cupiēs ex
hibere: q̄n̄ iamna ei⁹ oi⁹ a d̄nienēti patebat: q̄n̄ erat p̄
clausa: tōm̄: ocul⁹ cecorū q̄n̄ de vellerib⁹ ouis ei⁹ h̄me
ri calcificabant s̄firmos: q̄n̄ erat orphanę p̄ v̄trę v̄
duarū q̄n̄ acc̄ in corde q̄dē suo sup̄ inimici sui ruina
gauius est. Ad q̄ rursum p̄ sinistra p̄tē sublimiore v̄trę

Jbid. are de a d̄xtra: idē triūphabat: cū septē filios v̄no q̄
bacus memento. nō vt p̄ acerbo luctu p̄ficiēbat: s̄ vt ve
rus dei famulus sup̄ creatoris sui volūtate gaudebat
cū ex loquente pauperrim⁹: nudus ex diuitie: ex validis
septid⁹: ex lecto et glorio ignobilis atq; despectus: incor
rupt⁹ animi sortitu d̄nē retēbat. Cū deniq; oi⁹ substa
tia atq; op̄ b⁹ desitutus: sterq̄lini⁹ erat factus habita
tor: et velut q̄dā corpous sui scuerissim⁹ carnifex: testa
ra dēbat sanie p̄fluentē: atq; ex omni p̄te mēbrozū gla
bas vermiū mersis i pfanda vulnerū digitis detrahe
bat. In q̄b⁹ cūctis in nullā desperādo plapsus est blas
phemā: nec aduersus creatorē suū i aliquo murmura
uit: q̄n̄lmo nequaq; tāta tēptationū mole atq; acerbita
te cōteritus: ip̄m q̄s q̄b ex omni p̄stima facultate suo
corpou sup̄sternerat indumētū q̄sq; solū q: ip̄o vestiebat:
a diaboli potnerat vastatiōe saluari: rescidēs atq; abij
ctis adiect̄ sup̄ illā quā durissimus p̄do intulerat sp̄s
tancā nuditatē. Comā quoq; capitis: q̄ sola de prius
glorie reliq; h̄s intacta remāserat: v̄xatoy suo p̄iecit
abscessat: et amputās etiā id q̄s sciuēs reliq̄rat inimic⁹:
illa celest̄i aduersus eū voce tripudiat et iululat. Si bo
na suscepimus de manu d̄ni: mala nō sustinebim⁹: Nu
dus egressus sū de v̄tero m̄is mee: nud⁹ reuertat illuc.
D̄ns dedit d̄ns abstulit: quō d̄no placuit sic factum est:
s̄t nomē d̄ni benedictū. Ambidextrum merito dixerim

Job. 2. na suscepimus de manu d̄ni: mala nō sustinebim⁹: Nu
dus egressus sū de v̄tero m̄is mee: nud⁹ reuertat illuc.
D̄ns dedit d̄ns abstulit: quō d̄no placuit sic factum est:
s̄t nomē d̄ni benedictū. Ambidextrum merito dixerim

et ioseph: q̄ in p̄speris gratio: patri: religiosior: fratrib⁹
acceptior: deo: in aduersis causis d̄no fidelis: carceris
minim⁹: vinculis: iniuriarū immemor: h̄sic: inimicis: i
uidis: et quātū in ipsis fuit iterfecerub⁹ fr̄ib⁹ nō solūm
pi⁹ s̄ et munific⁹ inuenit̄. It̄ ergo eorūq; p̄similes recte
amphoterodoxioi. i. ambidextri nūcupāt. v̄tręq; ei⁹ ma ampho
ter v̄trę p̄ d̄xtra: et iter h̄ic q̄ ap̄s diminuerat trāsēdēs: teroao
partier dicit̄. per arma iustitię q̄ a dextreis s̄it et a sint: i. iol.
f̄ris: p̄ gloriā et ignobilitatē p̄ istamā et bonā famā et.
De q̄ dextera v̄ sinistra ita salomō ex p̄sona sp̄s loq̄t̄. C. 2.
in cāntico cāntico. Leua ei⁹ sub capite meo: dextera ei⁹ s̄.
amplexabit me. Quas l̄ v̄tręq; v̄iles eē significet: itē
illā sub capite suo p̄t̄: q̄ subiaceret d̄n̄t aduersę p̄tē
p̄ncipalitati cordis. Ad hoc s̄ q̄dē t̄m̄ v̄iles s̄t: vt p̄ t̄p̄e
nos exerceat et erudiāt ad salutē: ac p̄fectos ad p̄tētiā
reddāt: dextera s̄o ad p̄sonēdā se ac p̄petuo p̄seruā dā
salutari s̄plexu sp̄s i s̄ibimet coherere: atq; insolubili ei
optat inecti. Erim⁹ igit̄ s̄bidextri: q̄n̄ nos q̄s t̄p̄ p̄ntū
copta v̄ l̄ optia n̄ mutari: et nec illa nos ad voluptates
noīe remissid̄: i. p̄ulerit: nec ista ad t̄spationē a t̄trare
rit et q̄relā: s̄ sinistr̄ deo s̄tes i v̄troq; referētes parē fr̄
atū d̄ scōis a duersisq; captiam⁹: q̄le se ille v̄r̄ s̄bidext̄
doctor gētiū fuisse p̄secutiū testat dicit̄. Ego em̄ didici in
q̄b sum sufficiens eē: scio et humiliar̄: scio et abundare
v̄d̄q; et i oib⁹ iustitū: suz: et saturariz clurire: et abundare
et penariā pari: omnia possum i eo qui in me confortat.

**De duplici genere tēptationū que tripli
ci modo inferantur. Capitulum. xi.**

Ergo l̄ dixerim⁹ bigtita eē tēptationē: id est in
reb⁹ v̄l p̄speris vel aduersis. Sciēdū est in oēs
h̄otes triplici rōe tēptari. p̄lerūs ob p̄ba: ionē
nōnūq; ob emēdatiōez: iterdū ob merita d̄ictor. Et ob
p̄batiōez q̄dē: vt b̄m̄ a b̄raā vt iob: m̄: flosq; s̄ctoz tribu
latōes innumeras legim⁹ p̄m̄isse: v̄l iud q̄ i d̄entorono
m̄o: ad p̄p̄m̄ p̄ moysen. Et recordaberis cūcti t̄m̄: e. Dent.
s̄ illi p̄ q̄d ad d̄xit te d̄ns de tu⁹ q̄draginta annis p̄
s̄r̄illū: vt affigeret te atq; tēptaret: et nota fieret q̄ i tuo
s̄io h̄sabant: v̄rū custodires m̄ā data illius an non. Et

✠ **Lectio sexta abbas I beodori.** ✠

ps. 80. illud qđi ps. 82. probavi te apud aqua Scticiōis. Ad Job 8. An putas me tibi aliter locutū: qđt apparet in illis? Ob emēdationē sō cū iustos suos p̄ suis q̄bus dā laudib⁹ qđ peccatis: seu p̄ elatiōe sue puritatis humiliās emertis rēptatiōib⁹ tradit vt oēm sordē cogitatio
Fla. 11. nū z vt p̄bis p̄phete dicā. Scōiā quā i occurtis cor p̄ uidet esse gerēs excoquēs in p̄nt: velut aurū purū fū turo trāmittat examini: nihil i ris residere permittēs qđ scrutās: post hec iudicā: qđi openali cruciatu expur
ps. 33. ga ar iueniar: sū illud. Multe tribulatiōes iustos. Et
Hebr. 12. sili nol negligere disci: lina dñi neq̄ fatigeris dū ab eo increparis. Que em̄ diligit: his corrūpt: flagē: lat aūt
Jobidē. oēm siliū quē recipit. Cuius em̄ est fili⁹ quē non corrūpit pater. Qđ si extra disciplinā estis: cui⁹ p̄cipies facti sūt
Apoc. 3. oēs: ergo adulteri: z nō sili estis. Et i Apo. Ego quos amo arguo z castigo. Ad quos ē sub figura hierusalē
hie. 1. ex p̄sona dei p̄ hieremā sermo dirigit. Faciā em̄ p̄sum: manonē in oib⁹ gētib⁹ in q̄bus dīp̄si: tēte aūt nō faciā
ps. 51. in p̄sumationē: s; castigabo te in iudicio: vt nō tibi
bie. 1. de aris inori⁹. p̄io qua saluari emēdationē orat: dauid
Fla. 11. dicēs. Proba me dñe z tempta me: vt renes meos z cor
ps. 52. meū. Facias d̄yilitatē hui⁹ rēptationis irelligēs. Cor
hie. 1. r̄ r̄p̄e inq̄ nos dñe: verū in iudicio z nō in furore tuo.
Fla. 12. Et iter. Cōtēbor tibi dñe qm̄ irat⁹ es mihi: p̄uersus ē furor tuus z cōsolatus es me. p̄io merito aūt p̄ctōum
Deut. 32. plaga rēptatiōis iherē vt tibi plagā p̄p̄to israhē immis surū te dñs p̄mittat: dicēs. Dites bestias: imitā in eos
ps. 31. cū furore trahētū sup̄ terrā: z frustra p̄cussī filicis v̄fos
Job. 5. disciplinā nō receperis. In psalmis q̄s. Multa flagella p̄ctōū. Et in euāgēlio. Ecce san⁹ fact⁹ es: nā noli pecca re nō d̄ceri⁹ tibi aliqd̄ p̄tingat. Inuenim⁹ sane z quarē z r̄mē: qđ ob manifestā solūmō gl̄iaz z opa dei iheri cōbus i q̄ aliq̄s r̄ p̄fides scriuaturaz auctoritate cognō
Job. 9. scim⁹: s; illō euāgē. Neq̄ hi peccant neq̄ partes ei⁹: z vt m̄ intellet op̄a dei i ip̄o. Et iterū. Infirmitas hēc
Enf. 1. d̄ ad morē s; p̄ gl̄ia dei: vt ḡificet fili⁹ dei p̄ ipsam.
de 3. 21. s; ut it̄. alia v̄tioniō ḡna: qđ nōnulli q̄ malitie suggref si sūt em̄mūlō p̄cūnt ad p̄ns: vt dathā z abirū sine cho re legim⁹. misse dānatos: z vt maxie illos de q̄b⁹ ap̄s di

✠ **De nece sanctorum.** ✠

ct. propter qđ tradidit illos de in passōes ignominie z Rom. i in reprobū sensum: qđ ceteris penis grani⁹ iudicādū est. De ip̄is nāq̄ psalmista. In laborib⁹ inq̄t hoīs nō sūt: ps. 7 1 z cū hoib⁹ nō flagellabunt. Nō em̄ merent saluari v̄t ratiōe dñi: nec r̄p̄alib⁹ plagis p̄sequi medicinā: qđ desperā res semetip̄os tradiderūt impudicitie: in operationem ois erroris: in immūditatis: quig obduratione cordis: z v̄t ac frequētia delinquēdi purgationē breuissimi hui⁹ cui z v̄tione vite p̄ctis excedit. Quib⁹ p̄ p̄phetam sermo diuini⁹ exprobat. Subuerit vos sicut subuerit de⁹ Amos sodomā z gomorā: z facti estis sicut toris rapti⁹ de ier. 4. dio: z nec sic redistis ad medicit dñs. Et h̄ere. Interie. hie. 15. ci z p̄didi p̄p̄m meū z t̄h a v̄is suis nō sunt reuerſi. Et Enf. itez. percussisti eos z nō doluerūt a triniſti eos z rene dē. 5. r̄t accipe disciplinā: idurauerūt facies suas sup̄ petra noluerūt reuerſi. Erga hū curationē oēm t̄p̄ istū med icinā vidēs p̄pheta incautus fuisse cōsumpsā: desperās qđamō iā de eoz salute: p̄clamat. Defecit iufflatōis in Enf. igne: frustra p̄clauit p̄clator: malitie em̄ v̄e nō sunt p̄sum dē. 6. p̄re: argētū reprobū vocate eos: qđ dñs p̄iecit illos. hanc salutāre ignis purgationē circa eos qđ p̄durati sūt scelerib⁹ suis inaniter se dñs adhibuisse sub p̄sona hierly cō crete p̄fuda rubigine p̄ctōū ita p̄q̄r̄. pone iquies ollā Ezech. enēs sup̄ p̄anas vacuā z caleſcat: z liq̄et es ei⁹: z p̄ctē 4. 2. In medio ei⁹ inq̄namētū ei⁹: multo labore sudatū est: et nō exiit de ea nimia rubigo ei⁹: neq̄ p̄ ignē immūditia t̄ūa execrabilis: qđ mūdare te voluit: nō es mūdata a sordib⁹ tuis. Quāob̄re vt p̄tissim⁹ medic⁹ exp̄ctis oib⁹ salutantib⁹ curis: nec v̄llū iā remediū gen⁹ qđ infirmitati eoz possit aptari dñs inperesse p̄cipiēs: quodāmō inid: taraz magnitudine superat: ac discedere ab illa clemēti sua castigatione cōpellit: itaq̄ ei denūciat dicēs. Jam nō Ezech. irascar tibi: z zelus me⁹ recessit a te. De alijs vero quoz
16. nō p̄duravit cōs frequētia peccator: nec illa generisima (z vt ita dixeris) caustica ignis indiget medicina: s; eruditio salutaris verbi sufficit ad salutē: emēdabo eos in auditu tribulationis sue. Nō ignoram⁹ alias q̄s anti: mauersiōes siue v̄tiorum casō qđ inferant hīs qui gra: uissime delinquerūt: nō ad exp̄tāda eoz crimina: nec ad
 t iij

4. Re. xxi.

3. Re. xxi.

abolenda merita peccatorum: sed ad emendationem mentium vine-
 tu: quae evidenter in hieroboam filio nabath baasa quae sunt
 achab et achab atque iezabel illata cognoscimus: ita primum
 clare divina censura: Ecce ego induca super te malum et de-
 met: et posteroa tua: et interficiam de achab mungentem ad
 parietem et iussum et novissimum israel: et dabo domum tuam
 sicut domum hieroboam filii nabath: et sicut domum baasa fi-
 lii achab: qui egulit ut me ad iracundiam provocares: et pecca-
 re fecisti israel: canes etiam comedent iezabel in agro iezab-
 el: si mortuum fuerit achab in civitate: comedent eum canes:
 si autem mortuum fuerit in agro: comedent eum volucres caeli. Et
 illud quod per ingentem comminationem denuntiatur. Non inferet cada-
 ver tuum in sepulchrum patrum tuorum: modo quo vel illi? tam proph-
 etiana praesentia quae vitulos aureos ad peccata paravit: non
 plebis impietas a domino separationem praesentem instituit: vel illorum
 tam innumera tamque nefaria sacrilegiorum crimina hec exco-
 quere brevis ac momentanea pena sufficeret: sed ut ceteris
 quae futura vel negligentes vel penitentem non credentes: ost-
 deratione tantum praesentium frangebant: terror istarum quas me-
 tuebat vitiorum incurreret exemplo: nec apud illam summi-
 nois maiestate esse humanarum rerum et quotidiane dispen-
 sationis incuriam: documentum huius severitatis agnoscerent:
 ac retributorum deum circum actum per hec quae gravissime for-
 midabatur: manifestum panderet. Invenimus sane et levio-
 ribus culpis nonnullos eadem mortis ad praesens excepisse senten-
 tiam: quia sunt et illi puniti quos praediximus extitisse sacri le-
 gis paricationis auctores: ut factum est in illo quod sabbato
 signa collegerat: vel in anania et saphira quae parum quidem de
 substantia sua invidiosarum errore servaverat: non quae equa-
 lia fuerint peccata: sed quae reperti novae transgressio-
 nis presumptiores: debuerunt praesens ceteris quaedam modum
 peccata: ita etiam poene ac terribis exemplum: ut quisquis eadem
 demeritis affectare transgressus: nosset sibi sim eandem forma-
 quam illi damnati sunt: etiam si in praesenti supplicium differat:
 in futurum iudicium examinatione reddendum. Et quae videmus ex-
 cessum quaedam dum genera temptationum vel vitiorum
 percurrere: volumus a praesentia narratione scilicet: quae dis-
 cebamus primum perfectum in verarum temptationum manere sem-
 per immobilem: ad eandem nunc iterum revertamur.

Quo vir iustus non cere sed adamantino si-
gnatorio debeat esse consimilis. Cap. xxi.



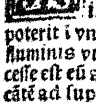
Quo vir iustus non cere sed adamantino si-
gnatorio debeat esse consimilis. Cap. xxi.
 Quae mens veri iusti non est similes cere vel al-
 teri cuiusque materie mollioris: sed per characte-
 ri signatum cere. per eius forma atque magis figu-
 rat: quae si se ad id retinet: donec alio rursus
 super impresso signa aculo resoumet: atque ita fiet ve-
 nit in sua firmitate praesentis: ad formam eorum quae impunitam
 semper convertat ac transleat: quin potest debet velut quoddam
 et adamantinum signatorum ut inuolabilem mens nostra si-
 guram sui semper custodit characteris: inuenerit quae incur-
 rit sibi ad qualitatem sui status signet atque transoumet:
 ipsa vero insigniri nullis incurribus possit.

Interrogatio si possit mens in vna atque ca-
de qualitate iugiter durare. Cap. xxi.



Interrogatio si possit mens in vna atque ca-
de qualitate iugiter durare. Cap. xxi.
 Quae mens non potest ne mens nostra vna statu iugiter re-
 tinere: et in eadem semper qualitate persistere?

Responsio ad interrogatam praesentem. Cap. xxi.



Responsio ad interrogatam praesentem. Cap. xxi.
 Theodor. Necesse est ut semper apertum: aut renoua-
 tus quae spiritu mentis suo per singulos dies praesentia
 ad ea: se quae in ante sunt semper extendens: aut
 si neglexerit: praesentis est ut retro redeat atque
 in dererit relabatur. Et idcirco nullo modo mens
 poterit in vna atque eadem firmitate durare: velut si quis
 fluminis violentiam nauem subigere reme per impulsione conetur:
 esse est eum aut strere brachiorum rotas aut inuoluptu def-
 eant ad superiora praesentem: aut remissa manibus ad praesentem
 pro amne renouari. Quapropter istud erit evidens
 nisi iudicium detrimere: si intellexerim nos nihil amplius
 esse: nec dubitem retroitum nos omnimodis renouatos
 diem scelerum ad superiora praesentem: quae ut dixi nec eodem
 statum mens hominis potest iugiter permanere: nec in hac carne praesentem
 ita struere apte possidebit quae ille scelerum immobilitas
 pleueret. Necesse est enim aut aliquid ad hunc illud semper aut mi-
 nutum nullam in omni creatura tam potest esse praesentem quae muta-
 bilitatis non subiacet passiva. Similiter quod in libro beati Job
 legit. Quid est homo ut immaculatus sit et iustus appareat

Eph. 4.

✠ Annotatio capitulorum. ✠

gaudio repleremur: Ita tristitia sup nece setōrū fuerit
m^o affecti. Nō solū em de q^o hesitabam^o edocti sum^o.
verū illa q^o p tenuitate sensus nostri min^o inq̄rere no
ueram^o: sub illi^o questionis interrogatiōe cognouim^o.
Explicit collatio abbatis Theodoci.

Cincipit annotatio capitulorū collatiōis
primae abbatis Sereni de aie mobilitate et
spiritalib^o nequitis.

Cas. De castitate abbatis Sereni.

- i Interrogatio predicti senis sup statu cogitatio-
num nostrarum.
ii Responsio nostra super anime mobilitate.
iii Discuratio senis de statu anime ac virtute eius.
v De perfectione anime ad similitudinem euange-
lici centurionis assumpte.
vi De perseverantia erga cogitationum custodiam.
vii Interrogatio de mobilitate anime: et spugnandē
nequitiarum celestium.
viii Responsio sup adiutorio dei: et liberi arbitrij p̄tate.
ix Interrogatio sup aie ac demonū conunctione.
x Responsio in quē modū spiritus immundi huma-
nis mentibus copulantur.
xi Obiectio vtrū possint spūs immundi eorum quos
suppleuerint animabus inieri vel vni.
xii R̄sio quē ad modū energūnis in illi spūs dicit^o
xiii Quod spiritus spiritui penetrabilis esse non pos-
sit: sed incorporeo soli deo.
xiv Obiectio qua demones credi debeāt cogitantes
hominum peruidere.
xv Responsio qd possint demones in cogitationibus
hominum quid ve non possint.
xvi Similitudo qua spiritus in illi cogitantes ho-
minum doceantur agnoscere.
xvii De eo q nō singulū quos demones: vniuersas ho-
minibus ingerant passiones.
xviii Interrogatio an inter demones impugnationis
ordo ac vicissitudinis disciplina seruetur.

✠ Annotatio capitulorum ✠

- xix Responsio in quē modū eicio demonū sup vicis-
situdine impugnatione subsistat.
xx De eo q nō sunt vni^o fortitudinis hie p̄tates: nec
sep̄ati s̄a n̄tas in ecp sit arbitrio collocata.
xxi De eo q dōdes cū hoib^o h sine suo labore siḡe
xxii De eo q non sit potestas nocendi in arbitrio de-
monū: um e locata.
xxiii De immutata demonum potestate.
xxiiii Qua ratione demonū sibi in eorū corpora quos
arrepturi sunt: aditum parent.
xxv De eo q miserabilior s sint hi qui vitijs q̄ qui
ip̄s demones possidentur.
xxvi De nere prophete seduci et infirmitate abbatis
pauli quam pro sua emundatione promeruit.
xxvii De temptatione abbatis moysi.
xxviii De eo q sperni non debeant hi qui spiritib^o tra-
ctantur immundis.
xxix Obiectio cur hi qui spiritibus verantur immū-
ditate a communione d̄iua separantur.
xxx Reponit super proposita questione.
xxxi De eo q miseri sint hi qui subdi temporalibus
istis temptationibus non merentur.
xxxii De diuersitate iudiciorum ac voluntatum que in
aeris potestatibus exercentur.
xxxiii Interrogatio vnde differentia nequitiarum ces-
lestium tanta processerit.
xxxiiii Dilatio super absolutiōe propositae questionis.
Explicit annotatio capitulorum.

Cincipit collatio prima abbatis Sereni
de aie mobilitate et spiritalibus nequitis.

De castitate abbatis Sereni. Caplm. j.



Sanne scitatis et or̄nētie virū: nomi-
nisq sui speculū abbatē Se-
renū quē singulari sumus veneratiōe p̄ cete-
ris ammirati: studio forū mētib^o ifinuare cu-
pientes: aliter arbitramur desiderū nostrū
noscribere nō posse. q̄ si collatiōes ei^o nostris libellis

reparaverim? inserere. Cui supra oēs virtutes que nō sō
lū in ei? actū vel motibus: sed etiam in ipso vultu p dei
gratiā refugēbāt: ita est peculiari beneficio donū casti-
tatis infusum: vt etiā se ne ipis quidem naturalib? in-
centiis inquietari vel in sopore sentiret. Ad quā s̄ car-
n. s̄ sp̄cipuam puritatē quē admodū gratia dei ammuni-
cultare puenit: qm̄ supra cōtēditē nature videt esse hu-
mane: necessarium reos punitus explicare.

Interrogatio predicti senis super statu cogitationum nostrarum. Capitulum. ij.

Ite igitur p interna cordis atq; anime castita-
te nocturnis diurnisq; precib? ieiuniis quoq;
ac vigiliis infatigabiliter insistēs: cū vidisset
orationū suarum obtinuisse te vota: cūctosq;
effus in corde suo concupiscentie carnalis ex-
tinctos: velut suauissimo gustu puritatis accessis: i ma-
iorē sitim zelo castitatis exarāt: interiorib? cepit ieiun-
iis atq; obsecrationib? incubare: vt mortificatio passio-
nis hu? que interiori homini suo: dono dei fuerat: attri-
buita: ad exterioris hominis etiā puritatē eaten? puen-
iret: vt ne ipse quidē vel illo simplici ac naturali motu q
etiā in parvulis atq; lactentibus excitatur: vltim? pul-
saret: indepti scilicet muneris expuncto quod se noue-
rat nō laborū merito sed dei gratia consecutum: arden-
tius animat? ad hoc quoq; similiter obtinere. ū credēs
multo facili? hos stimulos carnis radicit? deū posse cō-
uellere: quos etiā humane artis industria nōnūq; solet
quibusdā poculis vel medicamentis seu ferri sectione de-
trahere: quādoquidē illā ipū puritatē que sublimiorē
quā s̄q; impossibile est humano labore vel studio cōpūchē
distinguo numere cōsulisset. Cūq; petitioni cepte supplica-
tiōe ingi ac lachrymis indefessus insistere: aduenēs ad
eū angel? in visioe nocturna: cūctosq; velut aperies vterū:
quā dā igitur carnis strumā de ei? vicerib? euellens ac
pūctis iustisq; oia vt fuerāt locis inextima restitūēs ecce
lūcētina carne carne abscissa lūcē obtinuisse te noueris
ho dierna sic puerū corpis puritatē q̄ s̄v̄ est: vponē
st. hec de gra dei q̄ memorato viro peculiariter attribū

ta est: breuiter dixisse sufficiat. Ceterū de illis virtutib?
quas cū reliq; summis viris cōter possidebat: aliqd cō-
memorari sup̄flūū puto ne specialis sup note hu? ista
narratio aliis demere videat id qd de ipō singul? riter p
dicatū fuerit. hunc igit summo desiderio collationis ei?
atq; institutionis accessit: dieb? quadragesime videre cur-
auim?. Qui cū a nobis de q̄itate cogitationū nostrarū
interioris hoīs statu trāquillissima cōpellatiōe que h̄s
set vel quid nobis ad ei? puritatem etiā tps eremi ha-
bitatio contraxisset his est querimonis aduē sumus.

Ratio nostra sup aie mobilitate. Cap. iij.

Supputatio tēpor ac solitudinis habitatio: cui?
p̄ceptatiōe conficis itericus hoīs p̄fectiones nos
cōsequē de uisite: hoc solūm p̄tulit nobis vt di? care
m? qd necesse nequeamus: non tñ fecit esse qd esse p̄tēta
m? nec tñ aut desiderare puritatis fixā stabilitatē aut
robū aliqd firmitatē nos hac scia nouim? assecutos: s̄
tñmō p̄s̄tōis aut pudoris augmētā. Eremiti cū oim di-
sciplinay meditatio ad hoc q̄tidianis studiis exerceat
atq; p̄ficiat: vt a trepidis rudimētis ad peritiā certā sta-
bilitatē perueniēs incipiat noscē q̄ punit? vt a ambigue no-
uerat vel penit? ignorabat: et firmo (vt ita dixerim) gras-
du discipline q̄titate p̄cedēs: p̄fecte in ea ac sine vlla iā
difficultate versē: cōtrario me in hu? puritatis studio
laboratē id solūmodo p̄fexisse reperio vt scia quid eē nō
possim: nō tñ a p̄p̄hēdere valeā qd me esse debere cognos-
ci: ex quo nihil nisi aliū sentio q̄ laborē tñ cordis p̄ri-
tate cōferri. Ad deo nōq; me hac obseruatiā nihil acq̄re-
re nisi deo locē iuuatē. vt atq; tēp̄ de sit materia lachryma-
rū: nec tñ esse desina qd eē nō debeo. Et idcirco qd p̄fuit
didicisse qd summū est: si cogniti nequeat apprehēdi.
Nā cū directiōe cordis ad destinātā p̄ceptatiōē p̄de-
re senserim? insensibilr mens inde reuoluta: ad p̄iores
euagatōes impetu vehemētou plabit: et ita q̄tidianis
bisitētib? occupata: innumeris captiuitatib? incessanter
abducit: vt p̄p̄modū iā desuetā a nobis cōsiderata corre-
ctior: superflua hec obseruatio videt. Et qd p̄ memē-
ta singla lubicis discursib? anim? euagat: cū ad timo

Collatio. vñ Abbatis Sereni

re dei vel ad orem latrone redueit spiritus: puseq; firme
 tur in ea rursus fugat? cuiusneit. Cuius est velut erpge
 facti dephederim? ab interioe pposita deuisa: atq; ad
 illa rpeuã vñ rusefferat reduectes voluerim? eũ tenas
 cissima cordis itẽde velut dñbũdã vinculis obligaret
 ipõ conatu nro ocl? q̃ an quilla de recessib? mētis eleua
 bit. ita vt hac inuẽtioe mētis labore solẽmõ nõ p̃fecum
 nos arbitremur. Aliquẽ esse p̃secutor. Ob quã r̃ f̃ctidias
 nis h̃mõ obferuatõib? veltũates. nec tñ ex ipis aliqd nro
 cordi stabilitatis robur accessisse cernẽtes: ad hãc opti
 nonẽ trãsdancimur: vñ nõ nro iã s̃z nature vitio has ate
 peruagationes humano generi inesse credamus.

Disputatio senis de statu anime ac virtu
 te eius. Capitulum. iiii.



Sen. Periculose p̃sumptiõis est necdũ reb?
 recte discursis nec certa rõne collecta de nam
 ra cuiuslibz rei p̃topere desinire ac de fragili
 ratz sue p̃sideratiõẽ cape p̃iecturã: nõ de statu
 z q̃litate ipõ discipline: vñ de alioz exp̃ctia p̃
 ferre sniam. Nec est si q̃s ignar? natã d̃ficiẽs p̃õd? coz
 pis sui ferri a q̃rũ leuitate ac liquoze nõ posse: ex p̃ctia
 sue voluerit i p̃eritit desinire: neminẽ penit? posse h̃q̃dis
 elemẽtis solida carne circũdãtũ sustineri: idcirco ha et?
 opimo iudiciãda e quã s̃z exp̃ctia suã visus est ptulisse:
 eũ h̃ nõ solũ esse impossibile s̃z et p̃facile ab alijs fieri rõne

Noos

Sap.

Ecl.

certissima z oclõz fide nõ dubia p̃probet. noos: id e m̃s
 semp mobilis z m̃tũ mobilis desinuit. Cũ et i sapia q̃ de
 salomõis scriptũ est terrenũ habitaculũ aggrauat m̃tũ
 m̃tra cogitantẽ. hec igit p̃ p̃ntiõẽ nãẽ nõq; p̃õt ociosa
 p̃stere: s̃z necesse e eã nisi p̃uisũ habuerit vbi suos erer
 ceat mor? z i q̃b? iugit occupet. p̃pã imobilitate discuz
 reat: p̃ oia volitare donec lõgo exercitio vsq; assuetũ
 diuturno: q̃ nos iocessum dicitis laborare: exp̃iat? z discat
 q̃s memorie sue matenas debeat p̃parare erga q̃s circũ
 agat i defetios volat? z imozãdi robur acq̃rat: ita sua
 leat aduer? inimici suggestiões q̃b? strabebat exrude
 re: atq; in illo quẽ d̃siderat statu z q̃litate durare. Nõ h̃
 q̃ẽ en agationẽ cordis nri vel nãẽ h̃ũane vel deo creato
 ri eius

De mobi. anime z spiritus nequitiss.

ri et? debem? ascribere Vera e em scripture snia: qz dñs
 hoiez fecit rectũ ipi q̃s ferit cogitãtões mltas. A nobis
 ergo cap q̃litas p̃cedet: qz cogitatio bona inq̃t scienb? eã
 appropinq̃t: vir aut p̃udẽs inueniet eã. Quicquid em in
 ueniri p̃õt: nre p̃udẽtie idufricq; subiectũ est. Si nõ fue
 ni inuẽtũ sine dubio nre defidie vel ipudẽtie nõ nre vi p̃õ. 32.
 nõ sp̃urã dñi e. Cui fẽsui p̃salmitã q̃z p̃gruit dicitis. Bñs
 vir cui? e auxiliũ aba te dñe: ascẽdẽs i corde suo dispo
 suit. Videtis ergo i nra d̃nide p̃stere: vt siue ascẽsus: ip
 tingẽtes ad veũ cogitãtões siue scẽsus ad terrena sc̃z
 z carnalia coruẽtes i nris cordib? disponam? . Que si nõ
 i nra p̃tãte p̃stiterẽt nec phariseos dñs iere p̃sser. Quid
 cogitãtis mala i cordib? vñs. Nec p̃ p̃phẽã p̃cipissẽt d̃ Mat. 9
 eis. Auserte malũ cogitãtõũ vñarũ ab oclis vris. Et Esa. 1.
 viquequo morabũt i te cogitãtões noie. Nec i die iudic
 ch cap q̃litas quẽã dmodũ operã exigere? a nobis: ita p̃ Esaie.
 elaiã dño p̃minãte. Ecce ego inq̃t venio vt p̃grege opa z
 cogitãtões eoz cũ oib? gẽtib? z linguis. S̃z nec p̃denari
 quẽ carũ testimonio vel defendi i illo terribili atq; me
 tuõdo examit: s̃m bñ apli snias meremur: ita dicitis. In
 terse inuicẽ cogitãtib? accusantib? aut et defendẽtib?
 in die qua iudicabit de? occulta hoĩz s̃m enãgelij meũ.

De p̃fectione anime ad similitudinẽ enã
 geli centurionis assumpte. Capitulum. v.



U? ergo p̃fecte mētis signa p̃ illũ enãgelicũ
 cẽturionẽ pulcherrime designat: cui? vñ atq;
 p̃stãtia: q̃ nõ q̃bũssibet ingruẽtib? cogitãtib?
 bus abducebãt: s̃z p̃ suo iudicio vel admittẽ
 bat bonas vel suas absq; vlla difficultate pel
 lebat: hac p̃p̃icia significatiõẽ descripta e. Nã z ego h̃õ Mat. 8
 sui sub p̃tãte p̃stitur? h̃õs nõ me militẽs: z dico huic va
 de z vadit: z alio venit z venit? seruo meo fac hoc a fa
 cit. Sic igit nos q̃s viri? aduersus p̃turbãtões et vitia
 d̃mũctes: poterim? ea d̃tioni nre discretiõis subbere:
 ac militãtes in carne nra extingnere passioes: vel istabi
 lẽ cogitãtõũ nrarũ cohõrẽ rõnis impio subiugare: ac
 d̃nice crucis salutari vepillo d̃tissimas aduerariãrũ.
 p̃stãtũ turbas a terminis nri pectous p̃pullare: si pro tã

Ro. 2.

Mat. 8

Collatio septima abbatis Sereni.

tatio hui⁹ obferuatio pniciosa desperatioe fragamur
 q⁹ omni⁹ olic⁹ t⁹ inest amphi⁹. Nā q⁹ suauis z sine labore
 cum regitare erit. Et iterū. Vir i dolozib⁹ laborat sibi et
 inat⁹ vim facit pdiōi sue. Necnō ē regnū celoz vim pariter
 violētū rapiū illū. Nulla nāq⁹ viri sine labore pñit: nec
 vili possibile ē ad istā quā cupitis stabilitatē mētis sine
 ingēti strinōe cordis pteēlere. hō em̄ ad labōzē nascit.

Job. 5. Qui vt i virū pfectū possit occurrere i mēsurā etatis ple
 nitudinū rōmāiorū est intētiōe necesse ē semp̄ eē perui
 gētū: atq⁹ sollicitudinē desudare. Ad cui⁹ tñ mēsurā ple
 nitū tūc nemo puenit atq⁹ i furuz: nisi q⁹ pmeditat⁹ et
 imbut⁹ ea fuerit in pñit: eaq⁹ adhuc i seculo possit⁹ p̄liba
 uerū xp̄ia m⁹ bñi p̄iōssimū designat⁹. arrā cōpaginis
 illius p quē corpou ei⁹ valeat copulari in hac carne pos
 s⁹derit: nū dūtar et desiderā: vñ sitis: ad vñ oēs nō
 solū actūs suos: verū et iā cogitationes semper intrēds
 v⁹ illud q⁹ i futurū diceē de beata ouerfatōe sanctorū: iā
 subarratū teneat in presentū: id est sit ei de⁹ oia in oib⁹.

2. Cor. 15.

**Interrogatio de mobilitate aie: z impu
 gnatione nequitarū celestū. Cap. vñ.**

German⁹. posset fortitā hec volubilitas mētis
 aliq⁹ ten⁹ coerceri: si eā non tāt⁹ a dūerfariōū
 numer⁹ circū alēs: ad ea q⁹ nō vñt: immo quo
 illā q⁹ sue nature mobilitas rapit: i dēstinet
 impellere. Quā cū tā innumerabiles tā pote
 tes tāq⁹ terribiles creāgār inimici: resisti illis ab hac p
 ferri fragili carne: i possibile crederem⁹: nisi ad hāc opi
 nio⁹ vñ sentētū avelat celestib⁹ animaremur. ozachis.

**Responsio super adiutorio dei z liberi ar
 bitriū potestate. Capitulum. viñ.**

Seren⁹. Aduersarios nobis q⁹ dē ingiter insidiari
 q⁹ cōg⁹ iteriōis hōis expti sūt i pugna: dubitare
 nō pñt. S; ita dicim⁹ hos nris pñctib⁹ aduersa
 ri: vt eos tñmō incētores maloz nō etiā impulsiores esse
 credam⁹. Ceterū nullus hōim possit cōno: vitare pñi
 quō dēq⁹ illi in cordib⁹ nris ingerere voluissent: si eis
 quē ad modū ad spggerēdū ita z ad cōpellēdū facultas

De mobili anime z spiritali nequitate.

violēta suppeteret. Quāobz sicut i illis i istigatiōis co
 piata z i nobis h⁹ respñēdi siue. acq̄escedi libertas
 est attributa. Quoz tñ potētā z spugnatōes si prime
 scim⁹ etiā precidēs atq⁹ adiutoria dei eōz cōferam⁹:
 de q⁹ d⁹. Maior est em̄ q⁹ i nobis est q⁹ i hoc mundo.
 Cui⁹ aupta multo vehemētiorē militatē virtatē p no
 bis: q⁹ a dūer suz nos eoz multitudine p̄iugit. Nā bonaz
 rerū nō vñ suggestoz: z etiā fautoz atq⁹ ipulioz est de⁹:
 ita vt nōnōq⁹ nos etiā inuitosē ignōstos attrahat ad
 salutem. Cōstat ergo neminē posse a diabolo decipi ni
 si illū q⁹ p̄bere illi maluerit sue volūtatis assensum. Quō
 Ecclēstias hīs hōib⁹ euidentē exp̄sit. Quē em̄ nō sit cō
 tradictio ab hīs q⁹ faciūt malū cito ideo replētū est cor
 filioz hōim in ip̄is vt faciāt maiū. Ergo manifestū est
 hinc vñ quēq⁹ delinquere q⁹ ingrūtibus cogitatio
 bus prius nō eis se cōfessum repulsa contractionis
 obiciat. Nam resiste et inquit confugiet a vobis.

Fac. 4

**Interrogatio super anime ac demonum
 coniunctione. Capitulum. fr.**

Germanus. Quōd istud q̄so est aie cū istis spiri
 bus neq⁹ tā idiseretū p̄m̄itūq⁹ cōsōziū: quo
 sic etiā nō dicā lūg⁹: s; vñt possunt z alloqui
 eā insensibiliter z inseri atq⁹ inspirare illi q⁹
 cūq⁹ voluerint: z ad ea q⁹ placuerint: eā va
 leant instigare: eiusq⁹ cogitātiōes ac mō⁹ videāt atq⁹
 per iustitā atq⁹ inter ip̄ios ac mētē vnitas fiat vt si
 ne dei gr̄aia quid ex illozum incitamento: quid ex no
 stra voluntate procedat: ducerni penē non possit.

**Responsio in quē modū spiritus immūdi
 humanis mentibus copulentur. Cap. r.**

Serenus. Nō mirū est posse spiritū spiritū in sen
 sibiliter pugari: z occurrē iuadēdi vt ad ea q⁹ li
 bita fuerint exerecere. Est em̄ iter eos sicut inter
 hōies qdā substantie similitudo atq⁹ cognatio. Si qdē
 distinctio q⁹ de nā aie a sumit: etiā p̄iorū substantie simi
 liter coapat. Alitūc⁹ v̄ro eos sibi iniri vel vñt:
 ita vt capat aliter alterius eē possit: imo dicit ipossibile

Collatio septima abbatis Sereni.

est. hoc namq; solummodo debeat que sola incorporea
simpliciter natura est: recussime tribuitur.

Obiectio vtrū possint spūs immūdi eorū
quos suppleuerit aīab' illeri vel vñiri. Cap. xij.

O Erman' huic rōni satis arbitramur esse hūm
id vidim' i arreptiū fieri: cū afflasi spiritib'
immūdis loquunt' & agūt ea q̄ nesciūt. Qño ergo
aias illoꝝ spiritib' illis nō credam' vñiri: quorū vide-
mus illas velut organū factas: & derelicto naturali sta-
tu ad illorū voces: & gestum voluntateiq; depomant'.

Respōho quēadmodū energuminis im-
mandi spiritus dominantur. Cap. xij.

Serenus. predictę diffinitioi nre nō ē hūi id
qđ dicitis i energuminis fieri: cū spiritib' im-
mūdis arrepti loquunt' vel agūt ea q̄ nollit:
vt q; ea q̄ ignoāt: pferre cogunt'. Nō em̄ vno
mō istā eos infusione spirituu' sustinere: certissi-
mū est. Quidā em̄ sic afflant: vt nequaq; ea q̄ gerūt vel
loquunt' intelligāt: qđā vero tūc nō nouit' & postea re-
cor: tant. Qđ fieri p infusione spūs immūdi nō ita putā-
dum est vt in aīe ipsius penetrans substantiā: & veluti
vñitus ei & quodāmodo idurus ea: sermones ac verba
p os patiens emitat. Nullo nāq; mō istud ab eis fieri
credēdū est. Nec em̄ p aliquā aīe diminutionē s; p cor-
pous debilitatē h̄ euenire manifesta rōne dep̄hēdit: cū
scz in illis mēbus in q̄bus vigore aīe p̄met: immundus
spūs infūdit' eisq; importabile atq; inēsum pōdus im-
ponēs: obscuritate tererrima intellectuales ei' obuiat &
intercipit sensus: instigās ea q̄ nō vult vel q̄ ignorat p-
loq': qđ nōnūq; etiā vini febusq; vitio seu nimy frigus
aiūsq; vultudinis' extrinsecus supueniētib' videmus
accidere. Qñe beato iob diabolus q̄ carnis eius acce-
perat potestatem molire inferre: p̄cepto dñi prohibet dī-
cētis. Ecce trado eū in manus tuas: nō aīam eius ca-
strodit. r̄mō modo eū amentē ne facias debilitato aīme
domitio: & obuias intellectum ac sapientiam resistētis:
p̄ncipali scilicet cordis eius tuo pondere p̄focato.

Job. 2.

De mobilitate aīe & spiritali. nequitiis.

Obiectio spiritus spiritui penetrabilis esse nō
possit: sed incorporeo soli deo. Cap. xij.

Nec ei si crasse huic solideq; m̄se. i. carni spūs ad-
miscet qđ fieri facillime p̄t: idcirco & aīe q̄ itidē
spūs ē ita vñiri posse credit: vt eā qđ s̄r sue nāe
reddat capace. Qđ soli ē possibile trinitati q̄ sic vñuer-
se intellectuālis nāe efficit penetrat'ri: vt non solū circū-
plecti eā atq; ābire: s; ēt illabi ei: & velut incorporea corpū
possit infundi. Lz et p̄ncipem' nōnullas ēē spirituales nās
vt sūt āgeli archāgeli ceteroꝝ h̄tutes: ip̄a qđ aīa n̄a vel
certe aer iste subtilis: rā incorpore nullaten' estimā de sūr.
h̄t ei s; se corp' q̄ substantiā: lz multo tenui' q̄ n̄a sunt
corp' sim apli insam ita dicētis. Et corpora celestia et
corpa terrestria. Et iterū. Seminat' corp' aīale: exurgit
corp' spirituale. Quib' manifeste colligit: nihil ēē incorpo-
reū nisi solū deū: & idcirco ipi r̄mō posse penetrabilis
oīs spūales atq; intellectuāles ēē substantias eo qđ sol' et
tot' & vbiq; & i oib' sit: ita vt & cogitatioes hoīm & inter-
nos mor' atq; abdita mētis vñuerfa spiciat atq; plu-
s̄r. De ip̄o si qđē solo p̄ncipiant b̄ris ap̄s dicēs. Uir
us ē estimo dei & effica: & acutior sup oēm gladiū an-
cipit: & p̄tges vsq; ad diuisionē aīe & spūs ppagū qđ ac
medullaz: ac discretorū cogitationū & ir̄ctioū cordis: &
nō ē creatura iusibilis i p̄spectu ei': oīa aut nuda & ap-
ta sunt oculis eius. Et beatus dauid inquit. Qui fingit si-
gillatim corda eorū. Et iterū. Ioseph enim nouit occulta
cordis. Job quoq;. Qui solus nouit corda hominum.

Obiectio qua demones credi debeat cog-
itationes hominum peruridi. Cap. xij.

O Erman'. hac rōne qđ dicitis nec cogitationes qđ em-
n̄as itueri isti spūs p̄t. Qđ estimare valde pu-
tamus absurdū dicente scriptura. Si spūs pote-
statis habentis ascenderit super te. Et iterū. Cū diabo-
lus misisset in corde simonis scharioris vt traderet dñs.
Quid ergo credi potest nō patere eis cogitationes no-
stras: quaz seminatū pro parte marima ipsius immutē-
sibus atq; instigantibus sentimus abouiri.

ecc. 10.
Job. 2.

Collatio septima Abbatis Sereni. 4

CRiſto qd poſſint demones in cogitationibus hoim: quidve nō poſſint. Cap. xv.

Serenus. Nulli dubiū eſt qd poſſint ſpūs immūdi cogitationū nraſi attingere ſicut tates: ſz indicijs eas ſēſibilib⁹ ſouſec⁹ colligētes. I. aut ex nris diſpoſitiōib⁹ aut ſubis ſtudijs i q̄ ppēſi cōſpexerint nos ſclinari. Ceterz illas q̄ needū de. iternis ale p̄terit: adire oīno nō p̄nt. Ipſas q̄ cogitatiōes q̄s ingerūt vrū ſuſcepte vel quādamodū ſuſcepte ſint: nō p̄ ipſi⁹ ale natura. I. p̄ illū iteriōre morū q̄ in abdītis ei⁹ abſcōdit: et vt manifeſti⁹ aliqd̄ expmā: in medullis (z vt ita dixeris) ipſi⁹ latitātes: ſz er motib⁹ atq̄ indicijs exterioris hoīs dephēdūt: vt pura cū ſuggeſerit gaſtrimaſgia: ſi viderit monachū ad fenestrā: aut ad ſolā oculū crexiſſe vel de hora ſolliciti⁹ i q̄liſe: cognoscūt dſideriū gule fuiſſe ſuſceptū. ſi fornicationē igerētes ſeſerit eū panēter telū libidīs ſuſcepſiſſe: ſeu viderit carnē cōmotā: aut certe ſi vt oportuit aduerſ⁹ ſuggeſtiōes imūdicie ſuſpiralle: ſa ſeu iā itelligūt ſ penetrabilib⁹ ale: libidīs i aculū fuiſſe ſerū. Si i q̄mātra triftite: ſi ire ſi furoz admonerit: vt nā cor: ſi ſederit: geſta corpis: ſz ſēſibili p̄motōe dignoſcūt ſ. cū vt ſtremuiſſe tacitū vt q̄ dā id ignatōe ſuſpiralle: ſeu vultū ſiderauerit q̄ dā pallore aut rubore mutalle: ſa ſubulr q̄s nā cū ſi vno bōit⁹ dephēdūt. Illo nā q̄vā quōq̄ nſz oblectari cerra rōe cognoscūt: ad cui⁹ iſtigatiōe mor q̄ dā naty vt moru corpis: p̄ſēū p̄nūctiāq̄ ab eo p̄ſtitā fuiſſe p̄videt. Que ab illis acētis p̄tutib⁹ ita dephēdūt nō mirū eſt cū hoc a p̄uētib⁹ q̄s vris ſepiſſime heri viderem: vt ſcy iteriōis hoīs ſtātū d̄ figura z vultu ſeu ſūtate exterioris agnoſcāt. Quāto ergo certi⁹ hec ab eis poterūt dephēdūt: q̄s vris vt ſpiritali nature malto ſubſtitōtes ac ſagaciores hoibus eſſe non dubiū eſt.

Similitudo qua ſpūs immūdi cogitationes hoim doceantur agnoſcere. Cap. xvj.

Quādamodū ei nōnulli latrones i his domib⁹ q̄s ſarri aggredi cupiūt occultas domos ſouſec⁹. I. ſarri ſubſtātia: q̄ p̄ terras nocti tenebras

De mobilitate ale z ſpiritalib⁹ nequitijs. 4

caute ſpēctēs manu minutias arenaz: recōditas opes q̄s vtu p̄videre nō p̄nt: mirū quodā vel ſtreptu ad ea rā lapſuz r̄ndere dephēdūt: ac ſic ad certiffimam rei vel metalli cuiuſq̄ noticiā quā ad elicitē vocis p̄duōe p̄ue nūctā: hi q̄s vt theſaurz nſi corporis explozēt: velut arenas q̄ dā ſuggeſtiōes nobis norias inſpergētes: cū ſi earū qualitate affectū corporeū viderint emerſiſſe: velut quodā de intimo cōclauibus p̄deit tinnitū: qd ſit recōditū in abdītis interioris hominis: cognoscunt.

Que eo qd nō ſingli quicq̄ demones vniverſas hoibus ingerāt paſſiones. Cap. xvij.

De tñ noſſe debem⁹ nō oēs demones vniverſas hoib⁹ ingerere paſſiōes: ſz vnicuiq̄ vito certos ſpūit⁹ incubare: z alios qdē imūdicijs ac libidinū ſordib⁹ oblectari: alios blaſphemijs: alios ire furozq̄ peculiari⁹ inunere: alios paſci triftitia: alios enozdoria ſupbiāq̄ mulceri: z vnū quōq̄ illū vitiū humanis cordib⁹ quo ipſe gaudet: inſerere: ſed nec cūcras pariter ſuas ingerere p̄nitates: ſed viciffim prout tēporis vel loq̄ vel ſuſcipientis oportunitas p̄moucaerit.

Interrogatio an iter omnes impugnatōis ordo: ac vilitudinis diſciplina ſeruet. L. xvij.

Ormān⁹. Ergo credēdū eſt inter eos ordinatā et (vt ita dixerim) diſciplinatā eſſe neq̄nā: vt qdām vilitudinis ab eis ordo ſeruet: ac rōnabilis gerat impugnationis inſcurſio: cū cōſter nec modū nec rōnē nſi inter bonos atq̄ honeſtos poſſe ſubſiſtere: ſm illi ſerpture ſnam. Quere ſapiētā apud malos: z nō in: p̄mō. venies: z inimici noſtri i ſenſari. Illud etiā. Non eſt ſapientia: non eſt fortitudo nec eſt conſilium apud impios.

CRiſto in quē modū cōcio demonū ſup vilitudinis impugnatione ſubſiſtat. Ca. xix.

Seren⁹. Nō eē iter malos q̄ peruā i oib⁹ p̄ſentione: nec poſſe p̄fectā ſtare p̄cordiā: ſz i illis ipſis vitijs q̄b⁹ cōſter oblectant: cerra diffinitio eſt. Nō em̄ poteri quādamodū diſtiti i reb⁹ diſciplinatis: diſciplinā

Collatio septima Abbatis Sereni.

modusq; seruari. In nonnullis tñ vbi. s. vel opatiōis cōio
vñ necessitas erigit seu cuiusdā lucrū iuitat p̄fortū: necesse
se est eos tēporalē p̄modare p̄sentū. Qd̄ esse in hac m̄
lita neq̄tie sp̄italis: manifestissime p̄uidem: vt nō solū
t̄pa inter se viciatitudinesq; custodiāt: s; et locis q̄busdā
sp̄alrā herere: eaq; iugiter obsidere nō scant. Nā q; necesse
se sit eos imunitatis tēptatiōib; certisq; vitijs atq; t̄pib;
erectere impugnationes suas: hinc liq̄dō cōprobam; q̄
nullū p̄t̄ simul cenodoxie vanitate deludi & p̄cipitētia
fornicationis exuri: nec p̄t̄ tumida in h̄ari elatiōe sup̄bie
sp̄italis: & carnalis gastrimargie p̄ter hūilitatē i subm̄
si. Nec p̄t̄ q̄s cachinnus fatuus risusq; dissoluti: & iracūdie
sub eodē t̄pe stimulis icitari: sen certe edac; tristitie me
roue sup̄pleri: s; necesse est vñ quēq; sp̄m̄ ita sigillat̄ im
pugnat̄. onē m̄ris arripere: vt cū aur vict; abfcesserit
alij sp̄iritu cedat aeri; impugnant̄: aut certe si victor
extiterit alij nihilominus tradat similiter illudendam.

**De eo q̄ non sine vnus fortitudinis con
trarie potestates: nec tēptandi facultas in eo
rum sit arbitrio collocata.**

Capitulum. x.

Illud etiā neq̄q̄ ignorare debem; nō eē oēs em̄
dē ferocitatis & desiderij: s; ne vni; q̄ dē fortitudis
atq; neq̄tie: & incipiētib; q̄ dē atq; infirmis nō n̄
infirmitates sp̄s in certamine cōpari: & his neq̄t̄is sp̄i
talib; sup̄atio: gradatū semp̄ aduersus atq; letā xpi robu
sior pugna succedet. p̄o cōp̄atiōe si q̄ dē vni; ac p̄lect̄
hūani ēt difficultas cōluctatiōis angei. Nullo em̄ mōdō
libet sc̄tōp; sufficeret talij tātoūq; hostiū iufferre neq̄
siā: vt si d̄ h̄s eoz possit occurrere: nec crad̄clitātē q̄dē
ac seuitiā sustineret: si nō certamini n̄o clemētissim; ar
biter atq; agonizans p̄s d̄s r̄s: & ex̄ h̄ret cōluctatiō
des: & imoderatas eoz repelleret ac refrenaret i cursus
faceret; cū tēptatione extū vt iustinare possimus.

**De eo q̄ demones cū boibus nō sine suo
labore consistant.**

Capitulum. xxi.

Hinc ar̄ o luctationē illos nō sine suo credim; labo
re p̄ficere: h̄nt nāq; et̄ ip̄i i suo p̄ficiū quā dā angē

De mobili. aie & spiritali. nequitia.

tatē & tristitiā: & magis cū fuerit validior; multis. i.
viriō sc̄tis p̄fectisq; aggressi. Alioq̄n̄ iā h̄ p̄ficere; nec lucra
nor; simplex t̄m̄: & vt ita dixerit: secura illis eēt hoiz at
tributa d̄ceptio. Et quō staret illb; apl̄ q̄ dicit. Nō ē no
bis cōluctatio aduers; carnē: s; agūmē s; aduersus p̄n
cipat; & aduers; p̄tates: aduers; mūdi rectores tenebā
rū hap; & spiritalia neq̄tie i celestib;. Et illb;. Sic pugno 1. cor. 9
h̄ q̄ h̄ aerē h̄ber; s. r. Bonū agone certau. Vbi em̄ agō i & t̄p̄i.
duci: & certamē & pugna seu cōluctatio: necesse ē vtro
rūq; sudor labor & sollicitudo subeat: & q̄ h̄ illorū i
p̄ d̄ictōe m̄deat dolor: & p̄fusio vñ o victoria gaudiū
p̄sc̄t̄ palma. Vbi h̄o alio cū sudor luctare: aut cū octo
ac securitate p̄fligit: & ad d̄ictiōem emulū sola p̄ h̄ vñ
volūtatē h̄: pugna d̄ictōe ē nec cōluctatio nec certamē
s; inq; q̄ dē & i r̄ d̄ictiōis oppugnationis opp̄sio. S; p̄lāe
laborat & ip̄i h̄ min; impugnat̄es hūanū gen;: & d̄ictat̄ vt
h̄nāleat d̄ vnoq; illā quā cupiūt obferre victoria: & retor
q̄ i eos illa p̄fusio q̄ nos m̄debat si ab ip̄is fuisset; elisi
h̄ illb;. Caput circuit; eoz: labor labor ip̄oz opiet eos ps. 119
& cōuertet dolor ei; i caput ei;. Et iterū. Veniat illi la ps. 7.
que; que; ignora: & captio quā abfcedit app̄hēdat eū: & ps. 34
i laquei cadat i ip̄o. s. que; sup̄ hoiz d̄ceptōe mollit. Mo
let igit et̄ ip̄i h̄ min; & quādamodū nos elidit ip̄i q̄ h̄ r̄
didit. nec p̄icti sine p̄fusioe discedit; q̄s eoz ruias atq;
p̄licet; ille q̄ sanos iterioris hois oculos possidet q̄ d̄ictē
cernēs: vidēs; eos sup̄gauder; ruin; & casib; singlor; ac
rimēs ne b̄ se q̄z euenit si ova leat ista letitia: d̄ h̄ p̄cat.
Hūmia i q̄s octos meos ne vñq; obdormā i morte: ne ps. 12.
q̄ d̄icat timē me; p̄nalū aduers; eū: q̄ d̄ tribulāt me ex
sitabū si mor; fuero. & de; me; ne sup̄gaudeāt mihi: ps. 34
ne dicāt i cordib; suis euge euge aie nre: nec dicāt vno
rabim; eū. & fr̄duert sup̄ me d̄t; b; suis: d̄ h̄ q̄ h̄ p̄cipies ps. 9.
stidiat et̄ i abfcedit vñ leo i cubili suo. stidiat vt rapiat
pauperē: q̄ rat a deo est sibi. Qui rursū cū cōt; conatib;
exp̄t̄s: cū d̄ceptionē n̄as h̄ p̄merit obtere: sup̄ casto
labore suo necesse ē vt p̄fidant & erubescāt q̄ q̄rūt alas
n̄as vt auferāt eas. Id uan; p̄fusioe & pudore q̄ cogitāt
nobis mala. hierem. 43. Cōfundant inq; illi & nō p̄fun; hierē.
dar ego: paneat illi & nō paneā ego: idnc̄ sup̄ eos ira su 17.
rous iux; dupliti cōrutiōe cōtere eos. Nulli et̄m; d̄e

Collato septima Abbatis Sereni.

Ps. 17.

Ps. 33.

Mich. 5.

bū est: et a nobis fuerit supari: p̄tritiōe eos duplicat
 rēdos. p̄mū q̄s hoīb⁹ experētib⁹ sc̄itāre: illi eā possidē
 tes amittē: caulasq; erunt: erit p̄ditōis humane: delē
 q; spirituales sublatē fuerit a carnalib⁹ terrenisq; ven
 cre. H̄s igit rinas hostiū suasq; victorias irulis vna
 q; q; sc̄ōp̄ cū exultatiōe. p̄clamat dicens. p̄sequar int
 micos meos: z cōphēdā eos: z nō p̄uertar donec viciā
 p̄frigā eos nec poterūt stare: cadēt subitus p̄tes meos
 Cōtrā q̄s ē orāsiōe p̄pheta. Iugica inq̄r dñe noctes
 me: expugna ipugnatēs me: apphēde arma z leuitū: et
 erurge i adiutorii mihi: effūc frameā: z p̄clude aduer
 sus eos q; p̄sequunt me: dicit ale mee salus tua ego sum.
 Quos cū iubat⁹ z exortetis vniuersis passioib⁹ vicerū
 merebimur illā b̄ndictiōis vocē p̄sequēte audire. Gal
 tet man⁹ tua sup hostes tuos: z oēs inimici tui p̄ibū.
 hec igit oia z his sita sacris iserta volūimib⁹ legētib⁹
 ne canētes: nisi h̄ctas neq̄tas spirituales q; nobis istā
 tur dieb⁹ ac noctib⁹ acceperim⁹ fuisse p̄scripta: h̄mō ex
 eis edificatiōe viliā lenitatis ac paciētie p̄cōmū: z
 dirū quēdā atq; p̄mū euāgelice p̄cēptiōi p̄cipiem⁹ affectū
 nō solū em̄ docebitur nō curare p̄ inimicis n̄ris: nec vi
 ligere eos: s; ē: oreflari illos i placabili ocio p̄uocabi
 mur: z maledicere eis: atq; ofonē aduersus eos i casti
 ter effundere. Que tali sp̄s p̄ocutos fuisse viros i cō
 amicos dei iudicere: seclēstū ē ac p̄phanū: q̄b⁹ n̄ adu
 tū xpi i dēcorā nō ē lex posita: eo q; trāscēdētes mādana
 er: euāgelicia parere p̄ceptis: z apostolice p̄fectiōi sta
 dere: p̄uenientes dispēsiatiōe temporis maluerunt.

De eo qd nō sit potestas nocēdi i arbitrio demonum collocata. Capitulum. xxiij.



Mat. 8.

On h̄e āt eos p̄trāte quēp̄hoiz ledēdē: v̄reptū
 bit iob māifesta rōne demōstrat: vbi nō āpl⁹
 eū tēptare audeat inimic⁹: q̄ diuina ei dispēsi
 tiōe p̄cedit: z p̄fessio cōiūne sp̄us euāgelice
 mōimētis iserta restat dicitū. Si estis nos
 mitte nos i gregē porcōp̄. Qui multo magis credēdi sit
 i nullo hoīz q; ad imaginē dei creati sunt i t̄roire p̄ ar
 trolosū posse: cū atalta imūda ac muta i gredidēdiā

De mobilitate aīe z spiritūalib⁹ nequitiis.

dei p̄missu nō habuerint p̄tāte. Ceterū nemo posset: non
 v̄reptū iueniē q̄s videm⁹ i hac eremo cōstātissime amozas
 rē: nec p̄fectoz q̄dē tātia talisq; hostiū agminib⁹ circū
 sēb⁹ i eremo singularis habitare: si i ip̄is eēt: p̄ volūta
 rē sua nocēdi v̄l arēptādi factas z rōz libertas. Qd̄ eui
 dēt⁹ ē dñi ac saluatoris n̄si cōfirmat sua: quā p̄ h̄silita
 rehoīs assumpti p̄tulit ad pilatū ita dicitis. Nō habē
 rē in me vllam potestātē: nisi daret tibi fuisset desuper.

De imminuta demonū p̄tāte. Cap. xxij.

Satis tñ nobis experētia n̄ra z senioz relatiōe cō
 pertū ē: nō eādē vim h̄re n̄c demōes q̄ antioiore
 tpe inter anachoretarū dūtapat p̄ncipiam q̄b⁹
 adhuc raritas mōachoz i eremo p̄manebat. Tāta n̄c
 erat cōsp̄ritas: vt vir pauci z ad modū stabiles atq; era
 te p̄uecti: tolerare habitatiōe solitudinis possint. Si q̄
 dē i ip̄is cenobis i q̄b⁹ amozabant octo v̄l decē: ita eoz
 atrocitas grassabā: z frequētes ac visibiles sentiebāt
 aggressus vt si auderēt oēs pariter noctib⁹ obdormire:
 s; viciis al̄is d̄gustātib⁹ somnū: alii vigilias celebrātes
 psalmis z ofonib⁹ seu lectiōib⁹ iherēbāt. Cūq; illos ad
 sp̄oē n̄c necessitas iultaret: erp̄gefacti z ad eoz q; dor
 mituri eēt custodiāt s̄str̄ ex cubic tradebant. Vñ dubi
 tari nō p̄t vñ e duob⁹: h̄c n̄c securitate v̄l cōfidētiā
 nō solū nobis q; videmur p̄ experētia senectutis aliqua
 ten⁹ roborati: s; ē iuniorib⁹ etate cōferre. Aut em̄ virtu
 re crucis ēt deserta penetrāte: z vbiq; ei⁹ gr̄a coruscante
 reuēta ē neq̄ta demonū: aut negligētia n̄ra illos ab im
 pugnatōe n̄ra p̄stina reddidit lētiōes: dñi dēdignātur
 aduersus nos illa intētiōe cōfigere: qua t̄cē i illos p̄ba
 t̄simos xpi milites seniebāt h̄c. s. fraudulētia visibilit
 tēptatiōis sine cessatiōe durū elidētes. In t̄m em̄ tepo
 rē videm⁹ corruisse nōnullos: vt necesse sit eos ēt remisse
 stōib⁹ monitis appāp̄ari mō: ne desertis cellulis suis
 ad p̄nitiosiores inq̄tūdines reuoluant: z circūdites ac
 vagi: crassiorib⁹ (vt ita dixerim) vitis i p̄dicent manusq;
 fruct⁹ ab eis obtineri credat: si solimodo se ēt cū quali
 ber ignauia valeāt in solitudīne cōtinere: ac p̄ ingēti re
 medio soleat eis a seniozib⁹ dici. Sed ere i cellulis v̄r̄s: z

Collatio septima Abbatis Sereni. 4

Quod libituz fuerit māducate atq; bibite z dormitebō modo in eis iugiter perduretis.

Qua rōne demōes sibi in eoz corpa quos arrepturi sunt: aditū parēt. Capitulum. xxviii.

Quoniam ergo impios spūs nō aliter posse i illos quoz obsecrari sunt corpa penetrare: nisi p̄ rōn mētes cōgitaritōes possederit. Quos cū timore ac mētia dei vel spiritali meditatiōe nudauerint velut exarmatos oī p̄sidio ac munitiōe diuina nudatos: facile vincēdos audēt inuadē: domitiliū deinceps in eis velut in possessione sibi tradita p̄sumentes.

De eo q̄ miserabiliores sunt bi q̄ vitis q̄ q̄ ab ipsis demōibus possident. Ca. xxv.

Habet multo graui⁹ p̄ter vehementiusq; vexari hos q̄ cū corporaliter ab ipsis suppleri minime videant. Nō tñ p̄nicios⁹ possident eoz scz vitis vel volu- ptatib⁹ inuoluti. Secū dñi apostoli nāq; sniam: a quo q̄ q̄ superat: ei⁹ seru⁹ efficit. Nisi q̄ i hoc isti desperamus egrotāt: q̄ snt eoz mācipia: nec lpugnari se ab illis nec dñatū eoz ferre cognoscūt. Ceterū corporaliter traditos satyane: vel infirmitatib⁹ magnis ēt viros sanctos nouim⁹. p̄ leuissimū q̄busq; delictis. cū i illis ne tenuissimū q̄dē neuū aut maculā i illo iudiciū die patiat inueniri diuina clemētia oēs fordis eozū scotiā s̄z p̄phete: immo dei sniam excoquēs in p̄nti: vt eos tanq; aurū vel argētū ignitū ad illā perpetuitatē: nulla indigentē penali purgatiōe: trāsmittat. Et ecco quā inquit ad purū ser- uam inā: z auferā omne stannū tñū: z post hec vocaberis ciuitas iusti: vbi s̄ fidei. Et iterū. Sicut p̄batur argētū z aurum in camino: ita eligit corda dñi. Et iterū. Aurū z argētū p̄bat ignis: vir autē p̄bat in fornace pur- gationis. Et illud quoz. Quē qm diligit dñs corripit flagellat autem omnem filium quem recipit.

De nece p̄phete seducti: et infirmitate ab- batis quam pro sua emēdatione promeruit. Capitulum. xxvi.

De mobilitate z spir. nequitiss. 2

Quod i illo p̄pheta atq; hose dei: i. i. reg. libtō manifeste videm⁹ i pleb⁹: q̄ p̄ culpa vni⁹ inobe- diētie quā tñ nō de industria vec vitio pp̄ie vo- luntatis: s̄ alteri⁹ circūuētiōe dicit p̄fessim a leone p̄terit: ita deo scriptura narrāre. Cū dei eū: q̄ inobediēs iust oī dñi: tradidit eū dñs leōi z p̄iregit eū iuxta h̄bū dñi q̄ lo 3. Reg. cū⁹ est. In q̄ facto z solationē delictis p̄ntis atq; erroris 13. iactat z iustitie merita p̄ q̄b⁹ p̄pheta inū dñs ip̄s tra- didit veratorū: p̄ctas ip̄a z p̄ntētia veratorū atq; p̄dato r̄i: q̄ dicit: qz nihil penit⁹ audet voracissima bestia v̄ tradi- to sibi castruere v̄ gustare. Cui⁹ rei n̄ris s̄z ip̄ib⁹: s̄t eni d̄sp̄tigit z apta p̄batio i abbate paulo v̄ moysē q̄ ha- bitauit locū hui⁹ solitudinis: q̄ calam⁹ nūcupat. Nā por- morat⁹ ē in eremo q̄ adiacet panopolitani ciuitati: quā so- litudinē n̄sco oī fētā a d̄ salustissime inū dātōe cognouim⁹. Que d̄rēs stauerit spūs actiōis: d̄ stagne i pulsa ac sup- sula adiacētib⁹ terris: ita oēs illi⁹ sup̄ficiē regiōis p̄tegit: vt antiq̄s ibidē vicos q̄ oliz hacipa de cā oī s̄nt habitato- re b̄fert: faciat velut i silvas apparere. hic igit abbas paul⁹ i rātā cordis puritate d̄ere solitudinis silētioq; p̄fere- rat vt si dicā vultū femineū: s̄z ne vestimēta q̄dē sex⁹ illi⁹ p̄fectui suo patere offerri. Nā cū eidē p̄gētū ad cuius- dā seniorū cellā vna cū abbate archebio inuadē solitudi- nis accolaz: casu mulier obutasset: offē⁹ occurū ei⁹: rātā fuga ad suū rursus mōasteriū (p̄termissio q̄d arripuerat pie visitatiōis officio) recurrerit: quāta n̄l⁹ a facie leon⁹ v̄ immanissimi dracontis aufereret: ita vt ne memorati q̄ dē abbas archebū renocāt⁹ eū clamore ac p̄tib⁹ flecterē: vt ad req̄rēdū senē quēdammodū p̄posuerāt cepro iti- nere p̄cederēt. Quē h̄z zelo castitat⁹ z puritatis ardore sic factū qz nō h̄z sciz p̄sūptū ē: s̄z obseruātia discipline iustitie excessus ē mod⁹. Nō est solā familiaritatē q̄ vere ē notia femina: s̄z ip̄az s̄z figurā sex⁹ illi⁹ crediti ere- crāda: tali p̄fessū correptiōe p̄cuss⁹ ē vt ei⁹ vniuersus cor- pus paralyticus valitudine solueret: nullūq; i eo mētib⁹ penit⁹ explete suū p̄ualeret officiū. Sidq̄dē nō solū pedes ac man⁹: s̄z ēt lingue mot⁹: q̄ elocutio vocis exp̄imitur: ip̄osq; anres ita audit⁹: pp̄tū amiserūt sensus: vt in eo n̄ p̄l ampli⁹ ex hōie: q̄ immobilis tñ atq; insensibilis figu- ra remanere. Eo autē redact⁹ est: vt infirmitati ei⁹ nullō

2. Pet.
27.
Esa. 1.
puer.
17.
hebr.
11.

Collatio septima Abbatis Sereni

in viros diligentia deseruire sufficeret: nisi sola ei mulie
bus sedulitas ministrasset. Et glato ad cenobiu sacraz
dignu: cib' ac pot' que ne nutu q'de petere poterat: sem
neo igerebat obsequo: explicatisq' oib' n'ae necessitatib'
eadē illi diligentia p'anos ferme quoz. i. vsq' ad vite sue
terminu' fucebat. Qui cu' r'ra eet oiz mebroz debilitate
p'ficeret: vt nulli i eo art' viuace motu ac sensibile retera
ret nihilomin' r'ra ex eo vtutu' gra' pcedebat: vt cu' de
oleo q'd' decadauere suo potu' q' coipe atigisset: yngeret
ifirmu: o'fisti cūctis valitudo mib' curarent: ita vt sup hac
er' valitudine et ipis ifidelib' euidēter apteq' claresce
rer: z debilitate mebroz omniu' disp'fatione atq' amore
dñi cōtributā: z sanitatū granā p' testimonio puritatis
ac manifestatiōe merito ei' spūsancti virtute p'stari.

De temptatiōe abbatis moysi. Ca. lxxvii.



Ecud' vero que dixim' i hac eremo p'moratu
u' ipe q' singularis z incōpabilis vir esset ob
p'fensionē vai' sermonis que i abbate ma
charii disp'fatis: paulo durius ptulit q'd' scz
opimide p'uer': ita dno p'sefum est traditus de
mont: vt hūanas egestates ozi suo ab eo supplet' ingere
ret. Qu' flagellū purgatiōis gra' se dñs intulisse: ne scz in
eo vel momē: anei delicti macula resideret: velocitate q'
rationis eius atq' aucto remedio demonstrauit. Nā cō
tinuo abbate machario in oratione submisso dicto qu'
neq' spiritus ab eo fugatus abscessit.

De eo q' sperni nō debeat hi qui spiritib' traduntur immundis. Capitulu' xxviii.



Quo manifeste p'pedit nō debere eos abomi
nari vel despici q's videm' diuersis tēptatio
nib' siue i'is neq'tie spiritib' traditi: q' duo hec
credere immobit nos opt. p'mo q' siue dei
p'missu null' ab eis oīno tēptet. Secdo q' oīa q'
a deo nobis t'ferā: siue trista ad p'ns seu leta videā p'e
lut a pūssimo p're clemētissimoz medico p' n'ris vtilitati
b' irrogēt: z idcirco eos velut ped'agogis traditos hū
liari: vt discedēs ex hoc mūdo: vt purgatiores ad vitā
aliam

De mobili anime z spirita. nequi.

alīz t'f'ferant vel plena leuiore plectant: q' sm apostolu
traditū sunt in presenti sathane in interitum carnis: vt i. cor. 1.
spiritu salut' fiant in die domini nostri iesu ch'isti.

Oblectio cur bi qui spiritib' veratur im
mundis a communionē dominica separatur.

Capitulum xxix.

Erman'. Et quo nō solū eos despici ab hoib' vel
horeri s'z et a cōione dñica i n'ris pūctis p'pote
videm' abstinere: sm illā euangelū s'ntas. Nolite
scm dare canib' neq' mittat' margaritas v'as an' p'oz. Mat. 7
cos: cū b' illis quēadā dicit' ita credēdū sūt: q' eis purga
tōis vt vtilitat' obreptu hui' tēptatiōis hūilitate tribuat

Respo'ho sup preposita questioe. Ca. xxx.

Erman'. Si habuerim' hāc s'ntiam immo fidē quā
supius p'p'edi: vt z oīa p' dñm fieri: p' vtilitate
atarū disp'fari vniuersa credam': nō solū neq'q'
despiciem' eos s'z et p' eis t'f'q' p' mēbus n'ris incessanter
quādam: eisq' tot' viscerib' ac p'no p'p'atēmur affectu.
Cūq' em' patit' vñū mēbū: p'p'atim' oīa mēbis: scientes i. Co :
nos ab'f'q' illis vt pote mēbus n'ris oīmodis p'sumari nō i. 2.
posse: quēa d'modū legim' ne āteriores q'dē n'fos sine no
bis reptomissiois summā p'seq' potuissent: ita de illis ap'o
p'nciare. Et bi oēs testonio fidei p'p'obant: nō acceper
rūt reptomissioes deo p' nobis meli' aliqd' p'udente: ne
sine nobis p'sumerent. Cōione vero eis sacrosanctā a se: heb. 11.
mouab' n'ris nūq' meminim' t'fer dicit' q' nimo si possibi
le esset: et quotidie eis imp'ire eā debere cōfēbāt. Nec em'
sm eu'gelij s'ntas q' incōgrue hūic sensui coaptatis. No
lite scm dare canib': ad demonis e'cā sacrosctā edio: et
nō potius ad purgatiōē ac tute' corpis atq' p'uentire
cre. lēda est: q' ab hoīe p'cepta cū q'm mēbus ei' infidet
spū: seu i' ipis laritate conat' velut quodā c'ru'is fugat
incēdō. hoc nāq' mō curatū z abbate andronico nuper
asperim' aliosq' q' plures. Magis nāq' ac magis inimi
cus insultabit offenso: cū eū a celesti medicina viderit se
gregatū: t'atōq' durius ac frequētius at'ceptabit: quā
tū eū ab spiritali remedio longius senserit abdicatum.

De eo q̄ miseri sint bi qui subdi t̄palib⁹
istis tēptationibus nō merentur. Cap. xxxi.

Queri illi sūt p̄e miseri ac miserabiles iudicādi
q̄ cū se vniversis criminib⁹ Lagitiosos p̄taminē:
nō sōls nllō vīsibit l̄ eis signū diabōlice supple
tiōis oñdit: s̄ nec aliq̄ q̄d opib⁹ eoz p̄digna tēptatio:
nec vllū flagellū corepitiōis isert. Nō em̄ merent. celerē
t̄pis istis expeditāq̄ medicinā: quous duritia et ipenitē
co: penā vite p̄ntis excedē: hēsarriant s̄b̄p̄i trā et id

Ro. 1.
66.

gnationē i die ire et reuelatiōis iusti iudicij dei in q̄ ver
mes eoz nō mouent: et ignis eoz nō extingnet. Cōtra q̄
ppheta velut auri⁹ p̄ afflictioe setōrū vidēs eos crūmē
varijs ac tēptatiōib⁹ subiacere et ecōtra p̄ctōes nō sōls
abscq̄ vllō hūilitatiōis flagello cursuz mūdi illi p̄trāsire:
s̄ etiā affluētia diuitiaz ac summa rerū oim̄ p̄p̄eritate
gaudere: intolerabili zelo ac spūs sui seruore succensus

2. ps.
72.

exclamat. Mei aut̄ pene mort̄ sunt pedes: paulomin⁹
fusi sunt gressus mei: et zelauī sup̄ iniq̄s pacē p̄cōrū
dēs: q̄ nō est respect⁹ mort̄i eoz: et firmamētū l̄ plaga eoz
rū: l̄ labore hoim̄ nō sunt: et cū hoib⁹ nō flagella bant: s̄
in futuro cū demonib⁹ puniēdi: q̄ l̄ p̄nti nō meruerūt in

hie. 13.

forte ac disciplina filioz cū hoib⁹ flagellari. Hieremias
q̄ cū deo sup̄ hac impioz p̄p̄eritate desceptās: s̄z neq̄
dubitare se de iustitia dñi p̄fiteat̄ dicit. Iust⁹ q̄dē in ea
dñe: si disputē tecū. Cā tñ hui⁹ tate inqualitatis inq̄rta
subiūgit: et dicit. Queris si iura iusta loquar ad te. Quare
via ipioz p̄p̄erat̄ bñ ē oib⁹ q̄ p̄uaricant et inq̄ agūt p̄ā
tasti eoz et radicē miserūt: p̄ficiūt et faciūt fructū. Dioue
esto oū eoz: et lōge a renib⁹ eoz. Quoz ruina dēstē vno
p̄ p̄pheta: et ad eoz curōnē medicos atq̄ doctores solli
cite dirigēte: et quodāmo eoz ad plactū filiez p̄uocāte ac

hie. 17.

dicte. Subito cequit̄ b̄bylō p̄trita ē vltire sup̄ extol
lite refina ad dolorē ei⁹ si forte sanes. Adhēt vt d̄p̄rātes
āgelū: q̄ salutis hūane cura p̄missa ē: vel certe p̄pheta
et p̄sona p̄p̄oz seu spiritaliū viroz atq̄ doctoz vidētis

Ibidē.

duritiā mētis eoz et ipenitē cor. Curauim⁹ b̄bylonē et
nō est sanata: relinq̄m⁹ eā: et eam⁹ vnusq̄q̄ in terrā suā:
quē puenit vsq̄ ad celos iudicij eius: et eleuati est vsq̄

ad nubes. De istorū igit̄ desperato lāgore ex p̄sona dei
loq̄tur Esaias ad hierusalē. A plāta pedis vsq̄ ad ver
ticē nō est in ea sanita: vultus et lūor et plaga tumens
nō ē circūligata nec cyrata medicamie neq̄ fota oleo.

De diuersitate studiorum ac voluntatum
que in aereis p̄tatiōibus exercētur. Cap. xxxii.

Ut aut̄ esse imūdos spūs et l̄ hoib⁹ studia nō
dubie cōp̄obant. Nā nōnullos eoz q̄s etiā san
nos vulg⁹ appellat ita seductores et ioculato
res et manifestū ē: vt certa cōp̄loca seu vias iugiter obf
dēt: neq̄ tōmētis eoz q̄s p̄terētes potuerit d̄cipe
re delectent: s̄ b̄ risu t̄mūd et illuōdē p̄tēti: fatigare eos
poti⁹ studeāt q̄ nocere: q̄sdā vero solumū nōciuis ica
variōib⁹ hoim̄ p̄noctare alios ita eē furorū ac truculen
tie deditos: vt nō sint cōtēti illoz t̄mūd corpore q̄s sup
plenerit atroci dilaceratiōe varare: s̄ et irruere sup̄ ea
min⁹ trāsētes atq̄ affligē illos senissima cede festinēt
Hes illi in euāgelio describunt ob q̄m̄ mētū p̄ viā illaz
trāsire tā null⁹ audebat: q̄s eoiūq̄ p̄ntes bellis sangui
nis et effusioe p̄ isatiabili ferocitate gaudere nō dubiū
est. Alios ita eoz eoida quos ceperāt inani q̄dā timore
videm⁹ ifecisse: q̄s et bacuceos vulg⁹ appellat vt semet
ipsoz vltra p̄ceritate corpous erigētes: nūc q̄dē se i q̄s
dā fast⁹ gutturisq̄ sustollerēt: nūc velut acclines ad quē
dā se trāq̄llitat⁹ et ad familiaritaz statū cōes blādosq̄
submitterēt: et velut illustreat circūspectabiles oib⁹ esti
mātes: nūc q̄dē adotar̄ se p̄tēs sublimiores corpis ife
p̄tē mōstrarēt: nūc vō ab alijs se crederēt adorari: et oēs
motus q̄b⁹ vera officia aut sup̄be aut hūmilit̄ pagūf
explerēt. Alios reperim⁹ si solum studere mēdaciō: s̄ et
blasphemias hoib⁹ inspirare. Cui⁹ rei et nos testes su
mus q̄ audiuim⁹ aptissime demonē p̄fiterē p̄ arriū et eu
nomiū se ipietatē sacrilegi dogmatis edidisse. Q̄b⁹ etiā
in tercio regū libro vñū ex iisdē t̄p̄is manifeste legit̄
p̄dicātē. Egrediar inq̄: et ero spūs mēdax in ore oim̄ p̄. para
p̄herarū eius. De q̄bus apostolus arguēs illos qui ab iip̄is
spīs decipiunt ita isert. Antēdētes spiritibus seducto i. t̄p̄i
nib⁹ et doctrinis demonioz in hypocritis loquentiū mē. 4.

Osee.
4.

Esa.
34.

adaciū esse autē et alia demonū gēa. i. mutoz atoz surdū
 rñ euāgēlia testant. Inccētozes et libidinū atoz luxurie
 q̄dā spūs p̄pheta cōmemorat. Spūs iquies fornicatio
 nis docent eos et fornicari sunt a deo suo. Nocturnos
 q̄z sine diurnos ac meridiano demōes s̄t scripturaz
 auctoritas docet. De q̄si diuersitate plōgū est si volum⁹
 oia scripturaz volūina p̄scrūtātes sigillatī p̄currere q̄ p̄
 p̄bet. In onocētaurū. q̄ pilosū q̄ sirene. q̄ lamie. q̄ vlute. q̄
 struēdoes. q̄ erigū d̄gnāt. q̄ aspis. q̄ basilic⁹ in psalmo.
 q̄ tenē q̄z neq̄ q̄z scozpi⁹ i euāgēlio n̄scupet. q̄ p̄nceps
 m̄di hui⁹ q̄ rectores tenebrāz hāz q̄ spiritalis neq̄tie
 ob ap̄lo nomen. Que vocabula nō casu nec fortuito
 i ita illa d̄bentur accipere. s̄ significatiōe istarū feratū
 que ad nos vel minus notie v̄l magis p̄niciose sunt
 i horū. roci atoz rabiesq̄ distigū. et similitudine ne
 q̄re v̄rū. et sen p̄ncipatus que istis inter ceteras feras
 sing se. p̄tes quedā excellētia malitie sue confert. illos
 q̄z eoz vocabulis nūcupari. vt scz alios quidē ob vehe
 mēti furous et rabi⁹ f. rociat⁹. suq̄ quā p̄ncipatū in
 ter ceteras spiritalis neq̄tas obriuit sedis appellatio
 n̄. Plus b̄sibi ob illud mouerā virus q̄ puusq̄ sen
 tra. Interimit. Plus vero ob tepoz malitie tue onocē
 tauri aut erici nomen struonit ve fortitus sit.

Interrogatio vñ differētia neq̄titarū ce
 lestium tanta processit. **Cap. xxiii.**

Ephē.
5.

Oermanus. Non q̄dē ambigim⁹ illos q̄z ordines
 q̄s ap̄lo diuina erat ad istos referri. q̄ nō est no
 bis collatio aduersus carnē et s̄gūmē. s̄z ad
 nerius p̄ncipat⁹. a diuersi p̄tates aduersi m̄di rectores
 tenebrāz hāz. s̄ spiritalis neq̄tie i celestib⁹. Volūm⁹ tū
 nolle vñ sit h̄rāta iter eos oia. vel que admodū tāte ne
 q̄tie erititit grā. An ad hoc creati sint. vt hos ordi
 nes malitie fortiret. que admodū huic neq̄tie militaret

Collatio super absoluteione p̄posita que
 stionis. **Capitulum. xxiiii.**

Seren⁹. Quāq̄ p̄positiōes vestre totū tps nocturne
 quietis ita n̄ris furent obtutibus. vt appropinquā

nis aurore neq̄q̄ viciniā sentiam⁹. et vsq̄ ad ortū solis i.
 sariabilr collatiōis hui⁹ verba p̄terit. puocemur. in
 q̄m absoluteio p̄posita q̄nis p̄ceperit indagarī in q̄dā
 ampullimū ac p̄fundissimū nos educet pelag⁹ q̄dā q̄
 p̄icis hōie breuitas nō sint trāituari cōmodius reoz
 vt eā future noctis indagni referuimus. q̄ z mihi sub
 hui⁹ q̄dus occasiōe de v̄ro p̄sioi colloq̄o letitia spiri
 talis ac fructus vberio. cōferat. et p̄positarū q̄dnum s̄z
 nus p̄bete nobis sp̄s i sancto. p̄seroa status. liberi⁹ pe
 netrare possimus. Quāob̄re iopoz modicū degustan
 tes discutiāmus obrepētē octis v̄ris vicina tā luce tot
 potē. ac deinceps pariter ad eccliam. p̄ceātes. q̄m hoc
 facere d̄nice diei solēntas cōmouet. reuerti post t̄nuar
 rinea que d̄ns ad instructionē cōm̄p desiderio vestro
 largitus fuerit. duplicato gaudio conferamus.

ExPLICIT collatio prima abbatis sereni de anime
 mobilitate et spiritalibus nequitis.

Incipit annotatio captoz scde collatiōis
 eiusdē senis de p̄ncipatib⁹ seu potestatib⁹.

- Ca. i. De humanitate abbatis sereni.**
- i. Scdā p̄positio de diuersitate nequitiaz celestiu.
 - ii. R̄sio de multiplici esca scripturarū sanctarum.
 - iii. De gēmina s̄nta sup intellectu scripturarū sanctarū.
 - v. De eo q̄ p̄posita questio inter illa que media s̄t
 tenenda debeat accipi.
 - vi. De eo q̄ nihil malum a deo creatum sit.
 - vii. De initio p̄ncipatum seu potestatum.
 - viii. De lapsu diaboli et angelorum.
 - ix. Obiectio q̄ ruina diaboli ad deceptionē ene p̄in
 cipium s̄mperit.
 - x. Responso de initio lapsus diaboli.
 - xi. De eius qui decipit siue qui decipitur pena.
 - xii. De constipatione demonum. et inquietudine quā
 in hoc aere temper exercent.
 - xiii. De eo q̄ impugnationem quā erga homines im
 pendunt. etiam aduersum se commoueant.
 - xiiii. Unde factū sit vt potestari seu p̄ncipatarū nota
 spiritalium nequitie fortirentur.

¶ Annotatio capitulorum. ¶

- xv De eo qd nō sine cā scis celestibusq; virtutib⁹ ang
 geloz sine archangelorum nota sint indita.
 xvj De subiectione demonū quam suis principibus
 prebet fratris visione perfecta.
 xvij De eo qd singulis hoib⁹ duo sp angeli adherēat.
 xvij Diferētia neq̄tie q̄ aduersis spiritibus inest: per
 duos philosophos approbara.
 xix De eo qd omnes nihil aduersus hōes pualeāt:
 nisi eorum prius mentes obsederint.
 xx Interrogatio de apostatis angelis q̄ in genesi cā
 filiabus hominum concubuisse dicuntur.
 xxj Solutio propositæ questionis.
 xxij Obiectio quemadmodum generi seth cā filiab⁹
 cam prophana commixtio ante interdictū legis
 poterit imputari.
 xxij Respon̄sio qd naturali lege ab initio hōes iudicio
 seu pene fuerint obnoxii.
 xxij Quid iuste puniri sunt hī q̄ a diluuiū peccauerūt.
 xxij De diabolo qd bī in euāgelio quomodo intelligi
 dum sit. Quia mendax est: & pater eius.

¶ Explicit annotatio capitulorum.

¶ Incipit collatio secunda abbatis Sereni
 de principatibus seu potestatibus.

¶ De humanitate abbatis sereni. Cap. i.

Consummatis que diei solēni
 tas exigebat: r
 ecclie p̄gregatiōe dimissa: reuerſi ad cellā se
 nis: refecti p̄mū lautilime sum⁹. Nā p̄mū
 q̄ suspicā olei gutta q̄ridane refectiōi sole
 bat apponi: modicū lūminis miscuit: r olei q̄dā soli
 to p̄p̄it⁹ iussit. Nā illā olei guttā ob hoc vniūq; q̄
 q̄ridane refectiōi instillat: nō v⁹ ei⁹ ex hoc guttur quā
 dā p̄cipiat suauitate: q̄ppe cui⁹ tāms est modus: vt vix
 ipi⁹ gutturis sanguis meat⁹ nō dicā yngere: s; p̄trāhre
 in fūic ar: s; vt h̄ vsu tactā cōdis q̄p a b̄stinetia distri
 ctore blāde solet ac larēter irripere: r stimulos elatiōis
 obtūdat: q̄ quāto oculū⁹ exercet nullos hoim teste p̄

¶ De principatibus. ¶

heit: t̄sto subtilius occultatorē suū rēptare non desinit.
 Deinde apposuit salē frictū: vltimas ternas q̄b⁹ post hec
 superintulit canistrū h̄hs cicer frictū q̄b illi trogalia vo
 cāre q̄b⁹ quina tm̄ sumpsim⁹ grana: miraria bina: ca
 rycas singulas: h̄uc em̄ numerū in illa eremo quēq; ex
 cessisse culpabile est. Quia refectio trāsta cta repromiss
 sa; questiois absolutionē cū r̄poscere cepissimas p̄fer
 re inquit senex interrogatiōnem vestram quam mature
 solutam ad huius hōie distuleramus indaginem.

¶ Secunda propositio de diuersitate nequī
 tiarum celestium. Capitulum ij.

Cerman⁹. Vt q̄sum⁹ tāta varietas aduersaria
 r̄ū p̄tātū h̄olem ac diuersitas ista p̄cesserit:
 quas b̄tūs apt̄s ita dinumerat. Nō est nobis Ephe.
 colluctatio aduersus carnē r sanguinē s; ad
 uersus p̄ncipat⁹ r p̄tates aduersus mūdi re
 ctiores tenebrarū h̄arū: s; spiritalia neq̄tie in celestib⁹. Et
 itē. Neq; angeli: neq; p̄ncipat⁹: neq; p̄ntes: neq; crea
 tura alia poterit nos separe a charitate dei q̄ est in x̄po
 iesu dño n̄ro. Vt ergo tāta malitie diuersitas emula no
 bis emerſit: An ad h̄ p̄tates istas a dño p̄ditas eē credē
 dū est: vt hīs h̄ hōez gradib⁹ atq; ordinib⁹ militarent. Ro. 8.

¶ Responſio de multiplici esca scripturarū
 sanctarum. Capitulum iij.

Seren⁹. Diuinarū scripturarū auctoitas: b̄ hīs
 in q̄b⁹ nos voluit erudire: q̄ q̄dā tā lucide et
 hīs q̄ acūm ingenij minus possidēt: euidenter
 effata ē: vt nō solum nulla occultatiois sent⁹ ob
 scuritate velent⁹: s; nec vllō q̄dē patrociniō in
 terpretatiōis indigeāt in sup̄ficie vocis ac l̄se suos inrel
 lectus ac s̄ntas p̄ferēt: ita q̄dā vero ita p̄ferat: q̄busdā
 obscurata mysterijs edidit: vt in eoz d̄icasside r intelle
 ctu l̄mēssā nobis exercitiū c̄p̄i ac sollicitudinis referre
 rent. Quē rē multas ob causas deū disp̄sasse manifestū
 est: p̄mū ne sacramēta diuina nullū h̄ntia spiritalis itel
 lect⁹ vela mē obduerūt: cūctis hoib⁹. I. tā fidelib⁹ q̄ p̄p̄e
 nis equali scientia r notitia p̄serēt: r hoc inter mer

tes ac studiosos nulla est proutis pudeticus distantiu...
ut et iter ipos domesticos fidei dñi intellectui spacia cora...
eis imela sedunt: effert i qb' z desidiofop argueret igna...
nia: z diligentia studiosoz: ac puritas cordis eoz metiscz...
laustria. pparet. Jozq' satis ppue scriptura diuina agro...
optimo ac fertili ppara: q' cu multa gignat ac pferat q'...
ad hoim victu sine aliq' ignis coctioe pphiat: qdam nisi...
prius flame calore mitigata atq' mollita ocm asperitate...
luc depoluerint cruditatis: vel incogrua erut vbi h' hua...
nis vel noxia. Nonnulla ho ita i vtruzq' apta nascunt: vt...
nec icocra sua cruditate displiceat vel offendat: z tñ ignis...
calore tenita salubriora reddat. Plura qz ad esca tñmō...
irronabili iumetoz z aialiu miriu: vel feraz seu volatu...
liu ouant vsum: cabis hoim minime pforura: q' et in sua...
aspitate maneria absq' vlla ignis pfectioe vitale iumēt...
pferūt salutariē. Quā rōne satis euidenter aspiciunt in h...
vberrimo spitaliu scripturaz padiso pmerit: q' ita qdā...
figione lre plana ac luculēta resplicēdēt: vt cū sublimio...
re interpretatioe nō egēat: simplici tñ lre sono abūde pa...
scāt ac nutriat audietes: vt est illd. Audi iñ l' dñs de' in'

Deut. 6. Audi iñ l' dñs de' in' de' vñ est. Et diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo: et
Zbidē. ex tota aia tua: z ex tota virtute tua. Quēdā autē si alle...
gote explanatioe extenuata nō fuerint z spitalis ignis...
era imitariōe mollita: nullo mō ad salutariē iterioz hois...
ctibū sine corruptioe labē pueniēt: magisq' ex eoz perce...
Lut. 12. pñde lesio q' vtilitas aliq' subsequat: vt ē illd. Sine lūbi...
Eius. vñ pccati z lucerne ardēt. Et. Qui nō hz gladiū vēdar...
dē. 22. tunica suā z emat sibi gladiū. Et. Qui nō accipit crucēz...
Matt. 10. suā z seqt' menō ē me dign'. Qd qdā districtissimi mona...
choz: hñtes qdē zelū dei lz nō scōm scētētia smplyt' intelli...
gētēz: fecerūt sibi crucez lignēas: easq' iugiter hñerz or...
citerētēz: nō edificatiōe lz rīsum cūctis vidētib' imite...
rūt. Nonnulla ho ad vtrāq' pceptionē: ita est tā hysionē...
q' allegorizā ita pmoda sunt ac necessaria: vt vtrāq' ex...
Mat. 7. planatio vitales ac succos ignia: vt est illd. Si q' te p...
Eius. cullerit i dextrā maculā tuā pbe illi z al' erā. Et. Cū pfe...
dē. 10. quunt vōs cūcurate ista fugite i alia. Et. Si vis pfect' ēē...
Eius. vade vōs oia q' habes z da paupib' z habebis thesaurū...
19. i celo: z vna seqre me. producti sane z seuū iumētēz qd'

pubul' oēs scripturaz repleri sūt cāpi: simplex. s. poraq'
narratio historice lectiois: q' simpliciores qz ac mēta sal...
pacet pfecte z itegre rōnis. de qb' dicit. Vides z iumēta sal...
labōis dñicim stat' ac mēsure tue pditionē ad op' tñi et...
labōis actualis vite vegetiores robustioresq' red dant.

De gemina sententia sup intellectu scriptu...
rarum sanctorum. Capitulum. iij.

Quamobis d' his q' apta explanatioe plata sūt:
nos q' pñter possum' dñmire audē: erag n'az
pferre sūaz. Ea vero q' meditatiōi z exercitio
nō referuās obiecta: scilicet scripturaz spūs diuin' iseruit
q' bñd' ea volēs idicūs z opiniōib' colligita pedetētū
debēt cautez cōferri: vt sit eoz assertio seu pñfirmatio in
disputātis vl' suscipiētis arbitrio collocata. Nōnūq' em
cū sup vna re diuersa pma f' sūta: neutra eaz pōt absurdū
da iudicari: z sine dñmētō fidei vl' fire vl' medie suscipi
i vteis nec plena credulitas nec absoluta refutatio d'p'
ref: puouq' sequēs opinio derogare nō debeat: cū q'libet
eaz fidei nō in emat obfistere: q'le ē illd q' helias venerit
i iōānez itez sit an ad nētū xpī vctur': z b' abominatiōe
desolatiōis q' steterit i loco scōrō p illud simulacrū iōnis
q' hierosolimus in tēplo positū legim'. z itez stare ha...
beat i ecclia p aduēcū antichristi: illaq' oia q' i euāgelio
sequunt' q' z i plera an' capriuitatē hierosolimus: z i sine
mūdi istius intelligunt' iplēda: e q' b' neutra opinio im...
pugnāt altam nec sequentem puor: intellectus euacuat.

De eo q' proposita questio inter illa q' me...
dia tenēda sunt: debeat accipi. Cap. v.

Ad idcirco pposita a nobis q'ntio lz non satis vi...
deat' nec frequēter iter hōtes vtilata nec apud
plurimos pateat: z ex h' ipō apud aliq' ea q' pfe...
rem' fuisse videant ambigua: ita debem' nostrā ipare
scētētia qm fidei trinitatis nihil puē icāt: vt iter illa ha...
beant q' medie sunt tenēda: quāq' non tali opinioe qua...
lis suspitionibus tñ z cōi' cturis colligi solerēt: nani...
scilicet scripturarum testimonijs oia cōpobentur.

De eo q' nihil a deo malū creatū sit. L. vi.

Act. 1.



Est ergo ut deus deus creasse potest amur quod
 substantia malū sit: dicente scriptura. Oia q̄
 fecit de⁹ dōa sūt valde. Si em̄ a deo tales sūt
 creati sūt vel ad h̄ facti: vt hos malitie grad⁹
 teneat: ac semp̄ deceptioib⁹ ⁊ ruinis holm̄ va
 cēt: ⁊ p̄dicte scripture sntam̄ ifamabim⁹ deū velut crea
 torē atq; iustorē malorū: qđ scz pessimas volūrates ac na
 turas ipe pdiderit: ad hoc eas creās: vt semp̄ i neēria p̄
 fenerates nūq; trāfire possint in bone volūtaris affectū.
 Ad em̄ qđ s̄ntas atq; inobiles naturas: seu nature sue
 cōditiones s̄libet industria poterit immutare: nec vllō mō
 valebit nō esse qđ nat⁹ est: quēdam modū ne nos qđ ē ebdī
 tionem mortis euadere: qđ ob adē pctm̄ mortales nati
 mar: neq; angeli mortales effici qđ ita creati sunt vt mor
 ri nō possint. h̄c igit̄ rationē diuersitatis huius: traditi
 one patrū de sanctarū scripturarū fonte percepimus.

De initio principatū seu ptātū. Cap. vii.



ante cōditionē hui⁹ visibilis creature spiritales
 celestesq; virtutes deū fecisse: qđ p̄ h̄ ipō qđ sc̄ritū
 se ad tāta beatitudinis gñaz bñficio creator
 ex nihilo fuisse p̄ductas: p̄petuas ei gr̄as re
 ferētes: idē dēter ei⁹ laudib⁹ inhererēt) nemo
 fidelīū dubitat. Nec em̄ existimare dōem⁹ creatiois ⁊ of
 ficij sui p̄cipia ab hui⁹ mūdi p̄tōne deū p̄mit⁹: ichoasse.
 qđ i illis anteriorib⁹ atq; innumerts seculis: ab oi p̄uidē
 na ⁊ dispōsitiōe diuina fuerit ociosus: ac nō h̄ns i h̄s be
 nitaris sue exereret bñficia: sol⁹ extiterit: atq; ab offe
 lita p̄tādī munificētia fuerit alien⁹: qđ de illa imēsa ac
 sine p̄ncipio ⁊ incōphēsbili maiestate: satia hūile ⁊ mē
 gr̄ib⁹ sentire: ipō dño de illis ptātib⁹ hec dicit. Cū fas
 cra sūt simal sydera: laudauerūt me voce magna oēs bo
 ni angeli mei. Qui ergo iterū creatiōi syderū: a h̄ istud
 p̄ncipiū i qđ factū ēz celi ⁊ terra: creati fuisse manifestiss
 ime p̄probāt: q̄ppe qđ p̄ istis oib⁹ visibilib⁹ creaturis vidē
 tes eas ex nihilo p̄cessisse: creatorē magna voce describit
 ⁊ admiratiōe laudasse. Nō istud ergo t̄pale p̄ncipiū qđ
 a moyse ponit: qđq; mūdo h̄ntē h̄z historiciū imo iudicū
 sentūz coeū esse describit: saluo scz n̄fo sensu qđ nos in
 terptamur oim rerū xpm̄ esse p̄ncipiū: in qđ oia creauerūt

Jo. 1.

pf h̄z illis. Oia p̄ ipm̄ facta sūt: ⁊ sine ipō factū ē nihil. Nō
 istis sc̄p̄ geneleos t̄pale p̄ncipiū: oēs illas ptātes celestes
 ⁊ virtutes deū creasse h̄ dubiū ē. qđ a p̄ts p̄ ordinē dimi
 nerās ita describit. Cū i t̄pō creata sūt oia: siue qđ i celo
 siue qđ in terra sunt: visibilia ⁊ invisibilia: siue angeli: si
 ue throni: siue dñationes siue p̄ncipatus siue ptātes.

De lapsu diaboli ⁊ angelorū. Cap. viii.

De istoz itaq; nūero nōn̄ hos p̄ncipes fuisse col
 lapso: lamēta t̄o Ezech. siue Eliae m̄ifestiss
 s̄te docet: i qđ p̄ncipiū t̄pū aut illū luciferū qđ
 m̄te ouebat: s̄bilit̄ plāctū ab e⁹ coēsc̄m̄ lamētari. Et
 d̄illo qđ ē ita dñō ad Ezech. Fili hōis leua plāctū sup̄ p̄n Ezech.
 cipe t̄pū: ⁊ dices ei. hec dicit dñs de⁹. Tu signaculū s̄ntu
 d̄is: p̄len⁹ sap̄ntia: p̄fect⁹ d̄corē: i d̄it̄is padisi dei fasti.
 Oia lap̄ p̄tio⁹ op̄imētū tuū. sardī: topasī: ⁊ iasp̄: cūi
 solit⁹ ⁊ onyx: ⁊ berill⁹: sapphyrī: ⁊ carbūcul⁹ ⁊ smarag
 d⁹. Aurū op⁹ d̄coris tui: ⁊ foramina tua i die qđ pdit⁹ es
 p̄parata sūt. Tu cherub extēt⁹ ⁊ p̄tegēs: ⁊ posui te i mō
 te serō dei i medio lapidū ignitorū: ābulasti p̄fect⁹ i v̄is
 tuis a die pditiōis tue: donec iūta ē iūctas i te. In mul
 titudine negociatiōis tue: f̄pleta sūt iteriora tua iūctate
 ⁊ peccasti: ⁊ eiec̄ te d̄ mōre dei: ⁊ pdidi te o cherub p̄te
 gēs i medio lapidū ignitorū. Elenatū ē cor tuū i d̄corē
 tuo: pdidisti sap̄ntiaz tuā a d̄corē tuo: i trā p̄ieci te: añ fa
 cū s̄gū d̄i te: vt cerneret te i m̄t̄ru d̄ie iūctatū tuaz: ⁊
 iūctate neēnis tue polluisti s̄ctificatiōez tuaz. Elaias h̄z
 Elai. Quō cecidisti d̄ celo lucifer qđ mane ouebar⁹: Cor 14.
 ruit i terrā qđ vulnerabas gētes: qđ dicebas i corde tuo.
 In celū p̄cedā: sup̄ astra dei exalta bo solum̄ meū: sed ebo
 i mōre testi i laterib⁹ aq̄lonis: a cēdā sup̄ altitudinē nu
 biū: ⁊ ero s̄lis altissimo. Quos tñ nōnullos ex illa bea
 tissima statidē fuisse scriptura cōmemorat: dicit. Ter
 nū p̄tē stellariū oraconē illū secū p̄ter praxisse. An⁹ qđ
 ap̄oz euidētī dicit. Angelos h̄o qđ nō seruauerūt sūū
 p̄ncipatū s̄z dereliquērūt domiciliū suū: in iudiciū magnū de
 die vinculis eternis sub caligie seruaur. Illud et qđ
 ad nos b̄. Nos aut̄ sicut hoies mouemini: ⁊ sicut vn⁹ d̄
 p̄ncipib⁹ cadetis: qđ aliud qđ multos de p̄ncipib⁹ cecid
 disse significat⁹. Quib⁹ idē h̄c rō diuersitatis hui⁹

Colo. 2.

Ca. iij.

colligit: has differētas ordinū q̄s instar sanctarū cele-
stiuū virtutū: a dūrie plates habere dicunt: vel ex illi
anterioris ordinis gradu i q̄ vnaq̄s cerata fuerat nūc
ē retētar: vel certe de celestib⁹ deuolutas ad similitu-
dinē illarū p̄mū q̄ ibidē p̄ferat: p̄ neq̄tie iue merito
in qua i malū vnaquēq̄ p̄fecit hos inter se graua seu
ordinum vocabula in parte contraria vendicasse.

**Obiectio q̄ ruina diaboli a deceptioe ene
principium sumperit. Capitulum. iij.**

Oerman⁹. Nos hac tenē credebam⁹ csm̄. in itūg
rume seu p̄uaricatiois diabolice: qua de angel
ca statioe detectus est: inuidiā exiuisse: quādo
adam dumtaxat z eam luuida caliditate decepit.

Responsio de initio lapsus diaboli. Cap. i.

Serpen⁹. Nō esse istud initū p̄uaricatiois illi⁹ seu
delectiois: genescos lectio manifesta: q̄ añ illoz
deceptionē serpētini nois eū nora iussit: ita dicta
Eccl. 1. Serpēs aut erat sapientior siue vt hebraici expmūt libu
callidior: cūctis bestijs terre q̄s fecit dñs de⁹. Intelligit
q̄ añ illā circūferōne p̄mi hois de angelica discesse:
rat scititate: ita vt nō solā nois hui⁹ i signari mereret in-
fama: s; ē i neq̄tie tergiverlatōe ceteris p̄ferret bestijs
terre. Nō ē tali vocabulo scriptura bonū angelū de-
gnasset: nec d̄ his q̄ i illa b̄rūdie p̄cuerāt diceret. Ser-
pēs aut erat sapientior oib⁹ bestijs terre. Nā h̄ cognomi
nō solū gabriel siue michaeli nullo mō possēt aptari: s;
ne bono q̄dē eūq̄z hoi pueniret. Ap̄. i. i. i. itaq̄ z serpe-
tis vocabulū: z copatio bestiarū: nō sonat āgeli dignita-
tē: s; p̄uaricatiois infamā. Deniq̄z luuidus ac seduciois
materia q̄ vt hoim̄ deciperet istigat⁹ est: de anterioris
rume exiit: cūq̄ scēde limo terre nuperitima figurā
ad illā eū gloriā cerneret euocādi: vñ cū esset vñ de p̄-
cipib⁹ se meminerat corruisse. Et idcirco potē er⁹ lapidū
q̄ lupbido corruerat: q̄ ē serpēs micruerat nūcupari.
scōa ruina p̄ inuidiā subsecuta est: p̄ quā iueniēs eū ad
huc aliqd̄ i sele erectū habēt: ita vt ēt curuāda colloq̄
atq̄ p̄sily cū hoie haberet p̄fortū: inū dñi. vtilissime eū

in ima deicde: vt nō iā sicut añ sublime aliqd̄ itūēs inee-
deret: s; vt solo cōherēs reperit: z hūit⁹ sup̄ vētrē
terrenis vitioz elcis z opib⁹ vascere: cōclit⁹ deiceps pu-
blicā s̄ limitē ac ponēs iter ipm̄ z hoim̄ viles inimici-
tas saluta rēq̄ discordiā: vt dū. auct̄ tāq̄ hostis nois
amicitijs fraudulētis vltterius homini nocere nō possēt.

De eius q̄ decipit siue decipit pena. Cap. iij.

In quo tñ z illud nos p̄cipue d̄ istruere: vt a ma-
lis p̄silijs declinem⁹. qd̄ s; deceptiois auctor agrua
p̄a z p̄cēnatioe plectat: ne ille qdē q̄ seducit sup̄
p̄licio careat: s; aliquidūto leuioz q̄ ille q̄ auctor dece-
ptiois extiterit. Qd̄ h̄ exp̄ssū plenissime cernim⁹. Adā nā
q̄ seducit⁹ ē (inimo vt apli h̄bis eloquar) q̄ seducit⁹ nō h̄.
est: s; seducere acq̄scēs: in eritiale vt accessisse p̄sum:
sūdore vult⁹ ac labore t̄mō cōdērat: q̄ tñ illi nō p̄ ius
s; p̄ terre maledictionē sterilitatēq̄ decernit. Mulier vñ
q̄ hui⁹ rei p̄suasoz extitit multiplicacionē gemitū ac do-
lor atq̄ tristitū p̄meret: p̄petuo pariter iugo subiectio-
nis addicta. Serpēs aut q̄ vñ: in cētōz hui⁹ offense ē:
perēni maledictioe mulctat. Quāob̄e sūnta sollicitudinē
z circūspectioe cauēdū ē a p̄silijs prauis: qz sicut au-
ctioē p̄mūt: ita deceptū nec petō facitū carere nec p̄a.

**De cōstipatione demonū z inquietudine
quā hoc in aere semper exercēt. Cap. iij.**

Intra hō spiritū dēstitate cōstipat⁹ est aer iste
i iter celū terrāq̄ diffundit: quo nō q̄ti nec
ociosi versant: vt satz vilit̄ ab hūanis aspec-
tib⁹ eos p̄uidētia diuina abscondit atq̄ sub-
trahit. Nā nō solū terror cōcurus eoz vel
horore vultū in quo se p̄ volūtate sua cū libitū fuerit
trāformāt atq̄ p̄uertit: itoerabili formidie hoies asser-
narent: neq̄q̄ valētēs hec carnalib⁹ oculis intueri: s; ē
in amplio: ē neq̄tie modū: quotidiāno iugis eoz exēplo
z mutatioe succēse ḡs hūana p̄ficeret: z p̄ h̄ iter hoies
z imūdas atq̄ aereas otārea fieret noxia qdā familia-
ritas atq̄ p̄nciofa conuinctio: dū hec flagitia que cum
inter hoies admittuntur: vel parietū septis vel locorum

Callatio octava Abbatis Sereni. 43

Intervallo et quadam verecundie confusione celant: apta visse
ne iugiter incredentes ad maiorem furoris irarant: istam
nulla seque interueniente detrahe: qua ab istis sceleribus eos cer
neret desinens: quippe quos nulla lassitudo carnalis seu
occupatio familiaris: ac distento quotidiani victus quoad
modum nos acceptis intentionibus etiam inuitissimos non
numquam cessare compellunt.

**De eo quod ipagnationem quam erga boies im
pendit etiam aduersum se commoneat. Ca. xliij.**



Mas namque impugnationes quas boies impetunt: ne
quaquam eos a flagitiorum crimine perurgeret cessan
tes: et per se inuicem ipsos affectare certissimum est.
Nam discordias atque conflictus super nonnullis gen
tibus per quosdam sibi nequam macula familiaritate
suscriptis, id est certo certamine sibi exercere non desinunt.

Dasi. et in visione danielis prophete manifestissime legitur: figura
ratum: angelo gabuele ita narrate. Noli timere daniel: quod
ex die primo quod posuisti cor tuum ad intelligendum ut te affliges
res in prospectu dei tui: exaudita sunt verba tua: et ego veni
propter sermones tuos. princeps autem regni prelarum restitit
mihi viginti et vno diebus: et ecce michael vnus de principibus
punitus venit in adiutorium meum: et ego remansi ibi iuxta regem
prelarum. Quia ait ut doceret te que vetera sunt populo tuo in nouis
simis diebus. Quia princeps regni prelarum aduersaria preterit et
quod fauebat genti prelarum inimicam populo dei minime dubitans
dum eorum ad impediendum utilitatem quam videbat per absolu
tionem istius: per quam pharaonem exorauerat: ab archangelo
ministrans: istius semetipsum obicere festinavit: ne oculi ad
danielis salutaris angeli solatio puolans: dei quod populi
cui gabriel archangelus preerat confortaret. Qui tamen de ne tunc
quod de ob ipagnationem illi vehementer se faceret potuisse: sed
ab eodem adhuc fuisse demerendum: nisi in adiutorium sibi mi
chael archangelus aduenisset: quod occurrentes principi regni prelarum
tunc seque afflicti et inter se res et opponens: eum ab ipsius ipagnatione
tunc subripens: ad instructioem prophete post vicissimum et vnum
die puenire fecisset. Et post pauca. Et ait idem angelus. Nun
quam quod dicitur que venerim ad te: et nunc reuertar ut plerumque ad
uersum principem prelarum. Quia enim ego egrederer a prelarum

De principibus. 43

episcopi grecorum veniens. Verumtamen annunciat tibi quod expressus est
scriptura veritate. Et nemo est adiutor meus in his omnibus. Et
michael princeps vester. Et iterum. In tempore illo surget rex
magnus ergo grecorum quos principem sicut alium nunc parum: quod
sanctus genti sibi subditum tam populo israeli quam nationi prelarum
erat aduersus. Et quo liquido quid est quod discordias gen
tibus officus atque similitudines quas inter se istis infligant
tibus gerunt: et contra se aduerse exercent potestates: et illa
rum vel gaudere eas victoria vel diminutione tristari: et illa
hoc non posse illas iter se detras aut concordias existere: ob
vnuquisque pro his quibus preest contra alterius gentis pre
sulem inquieta semper emulatione contendit.

**Quia factum sit ut potestatum seu principatum
nomina spiritalium nequitate sortiretur. Cap. xliij.**

Nos ergo propter illas res superius exposuimus opi
niones et idcirco dicitur principatum vel potestates
evidenti possumus ratione colligere: quod scilicet diuersas
atque demonia: de quibus etiam euangelia legiones esse pro
iporum confessione testatur: queque spiritalia nequitate ab ap
stolice occupant: suos exercent principatum. Non enim dicitur dicitur
pharisei habere in quos suas dicitur exercent: nec po
restates aut principatum vocari queunt nisi fuerint in quos
prelati aut principatum suos agant. Quod et in euangelio desi
gnari calumiantibus phariseis manifestissime reperimus. In
eiusdem tenentur legitur appellari: et alium mundi huius principem
peccati occupari. Quos tamen gradus beatissimus apostolus in futurum cum oia
ipso fuerint subiecta asserit euacuandos. Cum tradiderit etiam
prelati et dicitur: quod vti non aliter fiet nisi fuerint de ipso
rum ditione sublatis: in quibus in hoc seculo potestates seu
dominationes vel principatus agere cognoscuntur.

**De eo quod non sine causa sanctis celestibusque
virtutibus angelorum sine archangelorum no
mina sint indita.**
Capitulum. xv.

Nam qui bonam partem horum ordinum vocabula non sine ratione esse sint idcirco: sed officiorum vel merito sui seu dignitatum sint nomina: nulli dubium est. Et cum de officio nunciandi angelos: id est nuncios angelis presentis: manifestum est: et archangelosque ipsi angelis presentis: notis ipsi: prebetas docet: hanc rationem est ab eo quod dicitur: dicitur: principatus quod habent quorum sunt principatus atque potestates: sedes quoque ita. scilicet deo coherere et domesticas sint et a familiaribus: ut ipsi velut in quibus sededivina maiestas peculiariter requiescat: et quodammodo sit in eis firmi et reclinata.

De subiectione demonum quam satis principalibus prebent fratris visione perfecta. Cap. xvij.

Ergo autem hos imundos spiritus a nequibus principibus et quibus subditos esse: propter illa scripturarum testimonium: nam quod in evangelio dicitur: calumniaribus phariseis: qui legitur: ratione descripta. Si ego in beelzebub principis demoniorum: uelicio demones: et spiritus uisionis et expulsi sunt a setis: imita nos edocet. Nam cum unum quod scribitur: notis in hac solitudine iter ageret: ad uespascente iam die: et plura quoddam regis: ubi de subiectione: uel spiritum uolens in eo firmam celebrare. Ubi dum psalmos ex more decantat: tempore medie noctis excessit. Cumque finita solentare effectus: lassusque corporis paululum sedisset: repente cepit cateruas demonum uidentes in unum multitudinem innumerabiles intueri: quod infinita dissipata ac deiectione longissima procederes: alie prebent principis subiectione suo agmine sequantur. Qui tunc aliquid et magnitudine perierit: et aspectu terribiliorum: turmis infinitis circumseptus: aduenit: ac posito solito cum tribunalis quodam sublimissimo pedestalis: uniuscuiusque ac diligenter cepit examinatione discerneret istosque quod necesse se circumuenire emulos suos potuisset: cecebat: uelut lertes ignauosque aspectus suo cum notazilium summa iubebar expelli: spatia ipsi dicitur: opus inaniter ab eis expulsi: cum fremitu et indignatione furoris expulsi: illos quoque se nunciabant: assignatos sibi met decepsisse sumis laudibus: cum erurrande ac fauore eorum uelut victores palmis frumcratos ac admittos etiam utrosque fortissimos bellatores ad crepitum eorum: gloriosum illos coram omnibus emittebat. In quorum numero cum quibusdam nequissimos

matth. xvij.

quosdam spiritus. ut pote quodam trifidum sublimissimum delatu lectio: aduenisset nomen monachi optime cognitum: desinat:asserens se post quoddecim annos quibus cum iugiter obfessisset: tunc aliquid preualuisse ut eum eadem ipsa nocte ruina somnatioms elideret: nam quodam sacra puella non solum ipulsi se ut stupidi crimine iurreretur: sed et preualuisse ut eum prepetuo sibi met iure pugni retinet. Super cuius hac presecutione cum imane eorum gaudium fuisset: eorum sumis a principe tenebrarum laudibus iste placet magnis precibus corruat: abscessit. Aurora itaque superuenire cum eis habent oculis enauisset: demonum multitudinem dubitas frater ad asserens spiritus imundi: magisque idcirco quod in molita preuetudinis sue fallacia sibi uoluisse illudere: et innocenti fratri inuere: erime scellit: memor euagelice sententia: quod in uitate non stetit: quod non est uita in eo. Cum loquitur: mediacum de prius loquitur Jo. 8. quomodo dicitur et per eum. pelusium petri: ubi illi quod spiritus imundus asseruit esse deiectione nouerat permanere. Erat siquidem illi et notissimum frater. Quod cum redisset: reperit quod eadem nocte quod deferrim: ille demum ruinam eius sue robori uel principi nunciauerat: monasterio pristino deni lecto uicini petisset: et eum designata puella fuisset lapsu miserabili deuolutus.

De eo quod singulis hominibus duo semper angeli adbereant. Capitulum. xxv.

Nam quod unicuique nostrum duo coherere angeli. in bono et malo scriptura testatur. De bonis quod saluator. Ne preterea: si quis unum ex uisitis istis: dico enim Matt. uobis quod angeli eorum in celis super uident faciem patris mei qui in celis est. Illud quoque. Immitet angelus domini in circuitu timementium eius et eripiet eos. Necnon et quod factibus apostolorum de petro dicitur. Quis age ps. 33. per eum est. De ueris quoque liber pastoris plenissime docet. Si Act. 12. autem considerem et illi quod beatus iob exprobat aptissime sermone: mur illi fuisse quod spiritus illudat: ei: nunquam cum ad petrum potuerit incitare: et idcirco preterea a deo honorificus: uelut quod non uirtute illi: sed deus defensionem qui illi semper preerit uincere. ps. 108. De uia quorum dicitur. Et diabolus sterat a deperis eius.

Differencia nequie quam aduersis spiritibus in est: per duos philosophos approbata. Cap. xviii.

De differētijs sane dmonū ē p illos duos phō
 q̄ quōsdā magicis artib⁹: vñ iertā eoz vñ fortitū
 tudinē seuq̄s nequitiā fuerāt frequēter expul
 sūltū cognitōis acceperim⁹. hi autē despiciēs br̄m̄ Anto
 niū velut xp̄ianū hoīem ⁊ iyeritū ac sine litteris: volētes
 q̄s eū (et si nihil apli⁹) ledere potuissent) falsē de cella sua
 magicis p̄t̄itōib⁹ ⁊ circumfēctōe dmonū p̄turbare: spūs ei
 neq̄ssimos imisit ad ipugnationē: mox huiusmodi addu
 cti eo q̄ maxime hoīm turbe ad eū ātūdie p̄uenirēt. Cū
 illo nūc qdē impuimēte pectou suo frōtūq̄ signaculū cruci
 cis: nūc hō ad orationē suppliciter incubāte ne appropi
 nare qdē virilissimi demones eidē p̄ofus auderēt: atq̄
 ad eos q̄ illos dixerāt absq̄ villo reuenterē effectū
 alios illi in neq̄tia vebemētiore rursus imitarēt: in dūq̄
 ipsi incassum suas expēditib⁹ vires atq̄ inaniter redē
 tib⁹: potētiore nihilomin⁹ aduersus militē xp̄i victor
 iterū destinari nihil penit⁹ p̄ualerēt: eo p̄fecerūt tales
 tantēq̄ eoz insidie tota magica arte quēstite: vt per hec
 euidentissime cōprobarent magnā p̄fessionī chustia
 no:ū inesse virtutē: q̄bus ille tā seue tāq̄ potētes vmbre
 q̄s estimabāt solē lunāq̄ si ad eas directe fuissent obdu
 cere potuissent: hīc nō solū nihil ledere: sed ne ad p̄ncipiū
 quidem de monasterio suo valuerint p̄turbare.

**De eo q̄ demones nihil aduersus boīes
 p̄ualeat nisi obfederint eoz p̄i⁹ mētēs. c. xii.**

Quāq̄ pro hac admirandē cōfestim⁹ veniētes ad
 abbatē Antonū: ipugnationū suarū magnitudinē: ⁊ causas atq̄ insidias p̄refecissent huius
 occultit⁹ xp̄ianōs se fieri p̄m⁹ poposcerūt. Recurro autē
 die vñ tpe: asseruit se br̄m̄ ātoni⁹ amarissimis cogitatio
 nū stimulis rōc fuisse pulsātū. Quo expimēto snāz nra
 quā hesternio die i collatiōe ptulim⁹ p̄bauit ac destinā
 br̄m̄ Antonū nullaten⁹ demonē posse mētē cuiusq̄ vel
 eoz p̄inuaadere: nec h̄re facultatē i cuiuslibet aīaz penit⁹
 irruēdi: nisi eā p̄mo destituerit oīb⁹ cogitatioib⁹ sc̄tis: a
 spiritali p̄tēptatiōe vacuā nudāq̄ reddiderit. Sciendū h̄
 duob⁹ modis spūs imūdos hominib⁹ obedire. Aut est
 sc̄tū: aut fidelit⁹ deūmā grā ac n̄tate subdunt: aut sacril

cis spioy: seu q̄busdā carminib⁹ bliniti velut familiari
 b⁹ suis obedēperār. Quā opinioe pharisei q̄s d̄cepti: arbi
 trati sūt ēr dñm saluatorē hac arte d̄monūs impasse di mat. 8
 ctes. In beelycub p̄ncipe demoniozū hīc eūcti demōes
 im illā sc̄ p̄tuetudinē qua notāt suos magos vel malefī
 eos p̄ inuocatiōes nominis illi⁹ ac ritū sacrificiozū quo
 eū delectari ⁊ gaudere cognoscūt: velut domesticos ei⁹
 effectos habere ēt in demones ei subditos potestati m.

**Interrogatio de apostatis angelis q̄ in ge
 nescū filiab⁹ hominū p̄cubuisse dicunt. c. i. r.**

Qerman⁹. Quā geneseos lectio paulo ante medium
 dei dispēlatiōe plata ēq̄ nos oportune p̄monuit
 vi id qd̄ sp̄ discere cupiebam⁹: nūc possim⁹ p̄grue
 sc̄sitari: qd̄ ēt de illis apostatis angelis sentiendū sit
 optam⁹ agnoscere: qui se cū filiab⁹ hominū miscuisse di
 cunt: vtrū hoc possit spiritali nature h̄z litterā cōuenire.
 Illud quoq̄ euāgeliste testimoniū qd̄ de dia bolo paulo
 aī dixit: quia mēdax est ⁊ pater eius. Similiter de iōan.
 ramus audire qui nam eius pater intelligendus sit. 8.

Solutio preposite questionis. Capi. xxi.

Seren⁹. Duas q̄stīōes nō mediocres pariter p̄po
 sūstis: de q̄b⁹ quātū possuz eodē quo p̄posuistis
 ordine respōdebo. Nullo mō credēdū ē spirituales
 naturas cōtre est seminis carnalr posse. Quō si aliq̄ hoc
 h̄z litterā fieri potuisset: quō nūc quoq̄ vñ frequēter vñ ra
 ro idipsum nō euenire p̄tingeret: ⁊ absq̄ semite vel coitu
 vni aliquos nasci s̄str de mulierib⁹ cōceptū demonū cer
 neremus: cū p̄sertim constet eos libidinum sordibus
 admodum delectari: quas p̄culdubio p̄ semetipos exer
 cere p̄tūq̄ p̄ hōies mallent: si illud villo mō potuissent im
 pleri. Ecclesiaste quoq̄ idipsum p̄nūciāte. Quid ē quod Eccl̄s.
 fuit. idipsum qd̄ ē: ⁊ qd̄ est qd̄ sacrū est: idipsum qd̄ fieri: ⁊
 nō ē of recēs sub sole qd̄ loquat ⁊ dicat. Ecce hoc nouū
 ē: nā fuerūt i secutis q̄ fuerūt aī nos. S̄z ita q̄stio h̄storie
 hui⁹ aboluit. post necē abel iusti: ne a fratricida: ⁊ ipio
 oē hoīz gen⁹ exorditū sumeret: i locū fr̄s exteri nascitur
 fet̄: qui nōz solam posteritatē: sed etiā fratēne pietatē

Collatio. viii. abbatis Sereni.

succederet. Cuius progenies secuta post iustitiam a societate
 te et iustitiam cognationis illi quae ex Cain sacri lego descedit
 Scilicet. 5. bat semper diuisa primae: sicut etiam genealogie descriptio
 manifeste declarat ita dicitur. Adā genuit Seth: Seth genuit
 enos. Enos genuit Cain: Cain autem genuit malalehel. Ma-
 lalabel autem genuit Iareth. Iareth autem genuit enoch. Enoch
 autem genuit matufale. Matufale genuit lamech. Lamech
 genuit noe. Itē genealogia Cain ita diuisa describit. Ca-
 in genuit enoch. Enoch genuit irath. Irath genuit ma-
 nabel. Manabel genuit matufabel. Matufabel genuit
 lamech. Lamech genuit tubal. Itaque illa generatio quae
 iusti vocantur ab eis debet: sine lineae iugiter et agnitioni
 mirta: post autem artau fecitate longa erate durauit: ne-
 que scilicet sacrilegus ac malitia nequissime plus infecta: qui se-
 met ipse gerit: germē velut artau traditio reiebat ser-
 tu. Quod si postea iter illos generatio eorum ista discre-
 tio semel illud Seth ypotetō optia radice procedēs: p me-
 rito scitatur: et sine ipsi patrū ageli dei: sine vt diuersa ex-
 plaria prouincit: filii dei vocati sūt: et cōiū illi pp pietate
 vel suā patrū suoz opa terrena: filii hominū nūcupāt.
 Cū esset iter ipsos ypotetō ad illud tps hec vitilis bonag
 diuisio: vidētes post hec filii Seth quae filii dei erant: filias
 eoz quae de Cain pgenie nascebant: desiderio vultitudi-
 nis eoz accessi: acceperūt sibi mē de ipis vroz: quae vna
 scitis inuēdēs nequitas patrū suoz: ab illa eos igenita
 scititate ac simplicitate pna primae corruerūt. Ad hanc
 ps. si sacra agne directū est illud eloquiū. Ego dixi dñi estis et
 filii excelsi oēs. Quos autē sicut hoīes mē clemī: et sicut
 vnus principib⁹ cadet. Quisq; ab illa ha phisice phie ri-
 scipina tradita sibi a maiorib⁹ exciderūt: quā primae hō
 ille quae vniuersarū naturarū istōne enestigio subsecut⁹ est
 potuit euidenter attigere: suisq; posteris certa rōne tras-
 mittere. Quippe quae mūdi ipsi infantiā adhuc tenerā et quae
 dāmō palpitate rudēq; opererat: et quae tāta ē nō solum
 sapientie plenitudo: sed et gra. pphetie: diuina illa insu-
 sione trasmissa: vt vniuersis antantib⁹ nota rudis adhuc
 mūdi hui⁹ habitator: imponderet: ac nō solum oligenti bes-
 tiarū atq; serpētū furores virūq; discerneret: sed et vira-
 tures herbarū arborū q; lapidūq; naturas ac tēpoy

De principatibus.

necdū exptoz vicissitudines pteret: ita poterat efficaci-
 ter dicere. Dñs dedit mihi bonoz hoīū quae sunt scētiam Sap. 7
 verā: vt scā dispōnes orbis terraz: et virtutes elemētoz:
 intū et plūmationē et medietatē rēpoy: annoz curūq;
 et stellarū dispōnes: vt spiritūū: et cogitatioēs hoīm: dis-
 ferētias arborū et virtutes radicū: quae sunt abscidita et i-
 prouita cognoui. hāc ergo sciam oīm naturaz p succes-
 siones gñationū semē Seth pna traditioē suscipiēs do-
 nec diuisū a sacrilega ppagine p̄durauit quēdam modū
 scē p̄ceperat: ita etiā vel ad dei cultū: vel ad vtilitatē vi-
 tēoz exerceuit. Cū p̄o fuisset ipse gñationi p̄mirtū: ad
 res pphanas ac noxias quae pie dederat istictū qdē de-
 monū dirinauit: curiositatē ex ea maleficiorū artes atq;
 p̄ligias ac magicas sup̄stōnes audacter illi intridōēs
 posteros suos vt sacra illa cultura diuini nois drelicta
 vt elemēta hō vt ignē vt aereos demones veneraret et co-
 leret. hec igit quā dixim⁹ curiosaz rez notitia quō dilu-
 uio nō p̄ierit ac supueniētib⁹ secūlis innotuit hō hō mi-
 nie abiōlu: itō p̄p̄lite qōnis exp̄oscat: itē qd nos occasio
 huius exp̄ositiōis admonuit p̄strigēdū breuiter p̄to.
 Quātū itaq; antiq; traditioēs serūt: chā filii noē quae sup-
 stionib⁹ illis et sacrilegis fuit artib⁹ ac pphanas infē-
 cras: scitēs nullū se posse sup his memoratē libū i arcā
 potius iheret: quae erat vna cū p̄e iusto ac scis scrib⁹ in-
 gressū: i celestes artes ac pphana cōmēta diuēsoz me-
 talloz laminis: quae scilicet a q̄rū nō corruerent i iuria duris-
 simis lapidib⁹ i culpit. Que diluio pacto: quae illa
 celauerat curiositate p̄q̄res: sacrilegioz ac p̄p̄te neq;
 telemariū tramissū i posteros. hāc itaq; rōne illa opti-
 mo vulgi quae credūt angulos vt maleficia: vt diuēsas ar-
 tes hoīb⁹ traotisse: i virtute cōpeta ē. De illis hō quae
 admodū dixim⁹ filii Seth et filii Cain neq̄ozes filii p̄-
 ceat sūt: quae fuerūt robūssimū v̄tatores: violētissimi ac
 truculētissimi viri: quae p̄noimitate corpoz vt crudelita-
 nis ac malitie gigantēs nūcupati sūt. hō nāq; hines inua-
 dere: ac rapinas iter hoīes agere p̄mī ceperūt: p̄da po-
 tius erigere vitā suā quā inuozē opīs sui ac labore p̄tē-
 ti. Et hū vtq; ad eo scelera sup̄creuerūt: vt nisi inua-
 sione diluuij alias mūd⁹ exptari nō possēt. Ita hō filij
 7 14

seht tibi tunc istigatiōe trāsgressis illō mādātū qd ab
exōiditō mūdū hui' naturali istictuōtissime fuerat cu
Deut. 7. sicut dicitur: necesse fuerat p literā legis postea reparari. Filia
tuā nō dabis filio ei' exōiditōne de filiabus eoz accipies
filio tuo: qz seducēt corda vestra yr discedatis a deo ve
stro z sequamini deos earum ac seruiatis eis.

Obiectio quēadmodū generi serb cū illa
bus cam pphana cōmū. tio ante interdictū
legis potuerit imputari. **Cap. xxiij.**

O Ermanus. Merito potuisset illis ex hac ptesm
pnone vel nouitate cōiugij crimē trāsgressiōnis
alicti: si data fuisset illis ista pceptio. At cū
reūctiōis istius obseruātia: necdū aliqua fuisset psmu
tione pphāa quēadmodū illis pmutio gnis ad noram
debut imputari q nullo fuerat interdicta mādato. Lec
enim non ptererita solet crimina sed futura damnare.

Responsio q naturali legi ab initio boies
iudicio seu pene fuerūt obnoxij. **Cap. xxiij.**

Serenus. De' hoies creats oem naturā ei scie
tū legis sferuit: q si fuisset ab hōie km ppositū
vbi vt cepat custodita: nō vtiōz necessariā
fuisset alia dari q p l'az postea pmulgata ē.
Erat ei suphuū exritsec' offerri remediū: qd
adhuc irrisec' tenebat insertū. Sz q: h vt dixim' cor
rūpi cepit libertate vsuqz peccādi: velut hui' eractor z
exactor ac vider: z vt ipsis scripture p'bis eloqr adiu
trix appōsita ē mofaycel legis seuerissima d'ra qz distric
ctio: vt v' metu pene pntis nō penit' bonū scie nāhs ex
ertiguerēt: km pphete sniam legē dās i adiutorū q ē
Sal. i. km aplm pedagog' velut puulis data fuisse describit:
erudicēs: scz eos atqz custodicēs: ne ab illa disciplina i q
naturātr fuerāt isturui: qdā obliuioē dicerēt. Nā qz
sit hōi ois scia legis ab initio creatiōis infusa: hie mas
nifeste pbat q mānara legis absqz l'fe l'ctiōe an legē: i
Seh. 4. mo ante diluuiū oēs scōs obseruasse cogscim'. Quēad
modū ei serre potuit abel necdū lege mādāre: q offer
re deo de p'munio omū suarū: z b adipe ipsaz ad sacri

ficis obuisset nisi p istā sibi legē naturātr fuisset edoct'
Quēadmodū noe qd mūdū vel qd imādū esset atal de
creuit: nōdū hēc legali distinguente mādato: nisi scia
naturali fuisset instruat'. Uñ enoch didicit ambulare cū
deo: nā illi legis illuminationē ab aliq' psecut'. Ubi sem
z iapheth legerāt. Turpitudine p'ris tui non reuelabis:
vt incedēs retrosum: p'ris verēda velare. Uñ monuitus
ab iasā deuit' hostib' nihil accipe d' eoz spolia acq'escit:
ne retributionē laboris sui p'cederet: abstinuit: vt d'imas
sacerdoti melchisedech q mofaica lege p'cipunt exsol
uit. Uñ idē ipse abraā: vñ loth: trāsgressib' ac pegrinis: hu
manitatis iura z ablutionē pedū: necdū euāgelico cou
scate mādato supplr obtulerūt. Uñ iob tātā deuotionē
fideritātā castimonie puritatē: tātā hūilitatē: tātā
dimit' misericordie hūanitatē: scitētia psecut' est quantū
nūc ne ab illis qdē q euāgelia memoriter tenēt vident'
impleri. Quē sanctorū legim' ante legē illā legis violat
se mādātū. Quis illoz nō custodit. Audi isrl' dñs de'
Deut. 6. tus dñs vñ est. Quis nō impleuit illoz. Nō facies tibi
sculptile neqz illā silitudinē eoz q in celo sunt siue q in
Exod. 10. terra: vel eoz q sunt in aquis sub terra. Quis eoz nō
obseruauit. honora p'rez tuū z matrē tuā: vel illa q i de
calogo subsequunt. Nō occides: nō adulterabis: nō fa
cies furtū: nō falluz testimonij dices: nō occupas vxo
rem proximi tui: atqz his multo maiora: quib' nō solū
legis sed etiam euāgelij p'uenere mandata.

Ueo q iuste puniti sunt bi qui ante dilu
uium peccauerunt. **Capitulu. xxiij.**

U Ta ergo intelligim' ab initio deū oia creasse
pfecta: nec fuisse qd ordinationi ei' p'ncipali
velut iprouide z impfecte necesse esset supin
ducti: vel qd ei addi post hęc oportueret: si i illo
statu ac dispositiōe q ab ipō creata sunt vni
uersa māsissent. Et idcirco in eos q an legē imo an dilu
uiū peccauerunt: iusto iudicio deū animaduerrisse pba
dim': qz trāsgressi naturātr legē sine ulla meruerunt ex
cusatione puniri. Nec in illoz incidem' blasphemā ca
lunāq: qui ignoātes hęc rationē: derogāt deo veteris
y iij

Deut. 7.

Seh. 7.

Seh. 6.

Le. 17.

Seh. 9.

Se. 14.

Se. 24.

Euā.

dē. 19.

Deut. 6.

Exod. 10.

Idē.

Idē.

testi: ac detrahentes nre fidei substantias etc dicit. Quid q placuit deo nro: vt post tot anoz. multa lege voluerit. p. mulgare: tanta secula passus hoies sine lege trahere. Qd si postea meli' aliqd adiuuenit: appet eu i pmozdio mudi se ferioza vt deteriora sapuisse: z post h' velut expimēt: edo etū cepisse rectioza. pspicere: ac pncipales ordinationes suas i meli' emédare. Qd imcle psciēte dei penit' pueni re non poterit: nec sine ingēti blasphemia h' de ipsa here tica liantā pferent: dicēte Ecclesie. Cognoui qm oia q fecit de' ab initio: ipsa erūt i eternū. Sup illa nō ē qd addat: z ab illis nō ē qd auferat. Et qd circo iustis nō est leg postea: iustis autē z nō subditis ipse z pctōib': sceleratis z ptaminatis. Illi nāq hntes naturalis illi' atqz isit: te legis sanā atqz integrā disciplina: nequa q lege hac extritice' adhibita sris descripta qz i adiutorū illi nāli data est indigebāt. Et qd' aptissima rōne colligif nec le gē istā psciprā sris ab initio dari debuisse: erat em hoc i upsuū fieri stāte adhuc nāli lege z itegra pmanēte: nec euāgelicā pfectionē tradi aū legis potuisse custodiā. Nō em poterant audire. Qui te pcesserit in dextra marilla tua: pbe illi z alterā: q' pxti nō crāt talis ois cōtate inu rna. pputas vlcis: s; letales calces ac telozū vulnera pro alapa leuissima repēdebāt: z p minimo dēre pccatiēritū

Dat. 7.

Ibidē.

De diabolo qd dicitur in euāgelio qdō intelli gēdū sit. Quid mēdar est z pater ei'. Ca. lxxv.



Unde mō qd vos de diabolo mouerat: qz men dar est z p' ei': q' vez tam ipse qz p' iu' mēdar pnciatū videat a dño: satis absurdū est hoc vel leuiter opinari. Ut em pauloāte diximus. Spūs spm nō generat: sicut nec animā qdem pōt ata pcreare: rely pcretionē carnis nō dubitem' hūano semine coalescere: ita: de vtraqz substātia: id est carnis z aie aplo pnciatū: z q' quo auctore pcedat manifestus heb. 12 explanāte. Deinde patres inquit carnis nre habuimus

heb. 12

ruditozes z reuerbamur: non multo magis subicie mur p'ri spituū z viuem'. Quid ad diuisione clari' potuit desinire. vt carnis qdē nre p'ce hoies pnciatat: aiary vero deū solū esse patrē cōstāter expumeret. Quā q' z in ipsa copouis hui' cōcretide ministeriū tmmō homini sit aicribēdū: summa hō cōditōis deo oim creatorū dicēte dauid. Man' tue fecerūt me z psalmauerūt me. Et bea' p's. ius. ius Job. nōne sicut lac inqt multisti me z coagulasti me vt casēu: ossib' z neruis inleruisti me. Et dñs ad hie re: mū. p'nuicē te formare in vtero: noui te. Ecclesiastes vero dicit. i. vriuqz substātie naturā atqz ouiginē: examinationē ou' atqz nutū ex quo vez vnaqueqz pcellit: z p'ideratione si nis ad quē vnaqueqz c' cōdit: itatis euidēter ac p'prie col ligē piterqz de corpis hui' atqz aie separationē disposita: ita dixerūt. P'nuicē quertat puluis i terrā sicut fuit: et spūs reuertat ad deū q' dedit eū. Quid apri' potuit dice re q' vt materiā carnis quā puluerē nosauit: q' de hois semine sumit exordiu ciusqz vt ministerio seminari: ve lut e terra sum p'tā: iteqz reuerti pnciatat ad terrā: spm vero q' nō p' p'ntationē lerus vriuicē: p'creat: s; spāliter a deo solo tribuīt: ad auctozē suū redire signaret. Qd ēt p illā dei insufflationē qua adā p'nuic' animauit: eandē ter expumit. Quib' testimonijs manifeste colligim' patrē spiritū nēminē dici posse nisi deū solū: q' eos ex nihī lo cū voluerit facit subsistere: hoies hō carnis nre p'ces tmmō noiari. Itaqz z diabolus km hoc qd vel spūs vel angelus bonus creat' est patrem nēminem habuit nisi deū cōditozē suū. Qui cū supbia fuisset elar' z dirisset in Esaiē. corde suo. Atcēdā sup altitudinē nubis: ero sicut altitū: i. 14. mo. face' est: mēdar: z i veritate nō stetit: s; de p'prio ne quine thesauro mēdactū pierēs. nō solū mēdar s; ēt pa ter ipm' mēdactū fact' est: q' deitate hoi repromittēs ac dicit. Erutis sicut di. In veritate nō stetit s; ab initio fa er' est homicida. Vel adā mortale facies: vel abel mstiga nōē tua p manū fratris iterum. S; iā d'igitationē no strā duarū ferme noctū lucubrationē pfectam: diei tertij subseqēs auroza pcludit: ac de p'nuic' sismo qdōnū pela gonaucitā collatōis hui' ad rissimū silicij postū compendio nre rusticitatis atraxit. In qd nos qdē p'fundū

p's. ius.

Job. 10

Ecc. 12

Esaiē.

14.

Joh. 8.

Señ. 3.

Joh. 8.

quāto interi⁹ fiat⁹ diuini spūs introductio: ac diffusio
 pcedēs oculoꝝ ac se semp a periet immēsitās: ac h̄z inlay
 Salomonis. Longius fiet a nobis magis q̄ erat ⁊ alta
 Eccl. 7. p̄funditas q̄ inueniet eū. Quāc breui dñm deprecemur
 vt in nobis vel timor ei⁹ vel charitas q̄ cadere nescit im
 mobilis p̄seuereti⁹ nos ⁊ sapiētes prudētētes poterit
 p̄seuarē: ⁊ a diaboli telis p̄gredere ⁊ custodire semp il
 lesos. his etē cū dñs i⁹ possibile est quēpiā laqueos
 eius incurere. Inter p̄fectos autē ⁊ imp̄fectos ista distā:
 etiā est: q̄ in illis qdē fixa (⁊ vt itā dixerim) maturior cha
 ritas tenacius p̄seuerās firmitus eos custodit: ac facili⁹
 facit in sanctitate durare: in illis vero velut infirmo⁹ col
 locata: ac facilius refrigescēs citius facit eos peccatoꝝ
 laqueis ac sepius implicari. Quib⁹ auditis ita sermoni
 bus eius accessi sumus: vt cū maiore sitis ardore ad nos
 strā cellā reuerteremur q̄ ad ipsius veneramus.

¶ Explicit collatio secunda abbatis Sereni.

Cincipit annotatio capitulorum collatiois
 prime abbatis Isaac de oratione.

- Ca. i. proemiale.
- i Verba abbatis Isaac super orationis qualitate.
- ii Quādamodū pura ac sincera paratur oratio.
- iii De mobilitate anime plume vel p̄cnule p̄parate.
- v De causis quibus mens nostra aggrauatur.
- vi De vitiōe cuiusdā sentis quā super fratris inque
 ta operatione prospexit.
- vii Interrogatio de eo q̄ maioris difficultatis sit es
 scodire cogitationes bonas q̄ parare.
- viii Responso de diuersis orationum qualitatibus.
- ix De quadripartita orationum specie.
- x De ordine specterum que super orationis quali
 tate ponuntur.
- xi De obsecratione.
- xii De oratione.
- xiii De postulatione.
- xiiii De grauarum actione.
- xv Urū quatuor ofonū species simul ⁊ omnib⁹: s̄
 singularium ⁊ vicissim vnicuiq̄ sint necessarie.

- vi Ad quas orationum species nosmet ipsos t̄dere
 debeamus.
- vii De firmior supplicationū generib⁹ a dño litia⁹.
- viii De oratione dominica.
- ix De eo q̄ dicit. Adueniat regnum tuum.
- x De eo q̄ dicit. fiat voluntas tua.
- xi De pane sup̄substantiali siue quotidiano.
- xii De eo q̄ dicit. Dimitte nobis debita nra: ⁊ relq̄.
- xiii De eo q̄ dicit. Et ne nos inducas in tēptationē.
- xiiii De eo q̄ nō debeat alia postulari q̄ hec rantuz q̄
 orationis dominice modulo continentur.
- xv De qualitate sublimioris orationis.
- xvi De diuersis compunctionum causis.
- xvii De varijs compunctionum qualitatibus.
- xviii Interrogatio de eo q̄ non sit in nostra potestate
 p̄fissio lachrymarum.
- xix Responso de diuersitate cōpunctionum que p̄ la
 chrimas digeruntur.
- xx De eo q̄ elici non debeant lachryme quādo non
 spontanee proferuntur.
- xxi Sententia abbatis Antonij sup̄ orationis statu.
- xxii De exauditionis inditio.
- xxiii Obiectio q̄ predicte exauditionis fiducia tantū
 sanctis conueniat.
- xxiiii Responso de diuersis exauditionum causis.
- xxv De oratione ltra cubiculū ⁊ clauso ostio deserēda.
- xxvi De utilitate breuis ac tacite orationis.

¶ Explicit annotatio capitulorum.

Cincipit collatio prima abbatis Isaac de
 oratione. ¶ Proemiale Caplin. i.

De Perpetua ofonis atq̄ ineffabili
 iugitate q̄ in sc̄o in
 strutionū libro p̄missum est: collatioes sentis
 hur⁹ quē nūc in mediū p̄terimus: id est abba
 nis Isaac domino sancte cōp̄iebunt. Quibus
 explicat: ⁊ p̄ceptis beatissime memorie pape caltoris: ⁊
 desiderio v̄ro beatissime papa leonij ⁊ sc̄e frater helo
 ladi facultasse me credo: volumus amplitudine primū

tus excusata: q̄ studēb⁹ nobis non solū sermone
cincto narrāda perstringere: sed etiā plurima silētio
terre: maiorē modū q̄ ad polueramus certā est. pie
missa nāq; super diuersis inuitatis disputatione copio
sa: quā nos studio breuitatis reserare maluimus: hec
ad extremū beatus Isaac intulit verba.

Verba abba. Isaac sup orōnis q̄litate. c. ij.

Omnis mōa chi finē cordisq; pfectio: ad iugē atq;
idruptā orōnis pferuatiā rēdit: et q̄tū hūane
fragilitati pcedit ad imobilē trāq̄litate mētis
ac pfectā nitit puritate. Ob quā possidēda oēs tā labor
rē corpis q̄ p̄ritōnē spūs i. detesse q̄rim⁹ et iugit exerce
m⁹: et iter alterutrū recipere q̄dā isepabilisq; p̄licio
luicē sibi marnā rōe onera. Nā sicut ad orōnis pfectio
nē oīs rēdit structura p̄tutū: ita nisi hui⁹ cultū h̄ oīa
fuerit colligata atq; p̄pacta: nullo mō firma poterūt vt
stabilita p̄nare. Quēadmodū sine illis acq̄ri v̄l cōsu
mari nō p̄t̄ de q̄ loq̄mur p̄peta orōnis iugisq; trāq̄li
tas: ita ne ille q̄dē p̄tutes q̄ h̄c p̄struūt abiq; hui⁹ pot
fū t̄ssiduitate p̄p̄erit. Et tō nec recte tractat de orōnis
affectu: nec ad ex⁹ p̄ncipalē finē q̄ v̄narū p̄tutū molitūe
p̄fici: subtranea disputatiōe poterim⁹ itrare: nisi p̄ v̄n
uersa q̄ illi⁹ obrētū v̄l abscidēda sūt vel parāda p̄ oīa
nē dimuerata fuerit atq; discussa: et h̄ euāgelice p̄bole
disciplinā: ea q̄ ad spirital ac sublimissime illi⁹ extractio
nē p̄tinēt turris sup̄p̄ata fuerit ac diligētē aī p̄gela
Que tñ nec p̄dēt p̄pata: nec recte sup̄p̄oī sibi mer̄ excel
sa culmina p̄fectōis aī mittēt: q̄ nec sup̄p̄osita poterit mo
lē tāte celsitudis sustinere: nisi p̄ v̄l cēi v̄l p̄bo. p̄ ali
q̄d ex̄p̄mā: diligētē egesto p̄ oī repurgio v̄tios⁹ et effo
lis succiduis mortuisq; rudēb⁹ passionū viuē (vt aīū).
solide tre p̄ctōis n̄rī: imo illi euāgelice petre i ublime
scātura sup̄iecta fuerit simplicitatis et hūilitat⁹ firmis
ma sūdāmetā: q̄b⁹ h̄ turr⁹ sp̄ualitū p̄tutū molitūb⁹ ce
trūda et imobilē valeat stabiliti: et ad sūma celoz fasti
gia p̄dēta p̄pue firmittatis attollit. s̄ sūdāmetis et om
talib⁹ inūtrē: q̄uis passionū libes largissimū p̄fundāt
q̄uis et p̄ctōnis violētī corē restat aricē, illudāt

his irruat et scūbat aduersario: spiritū seu tēpestas
s̄ solū ruina n̄diruet: s̄ nec ipa aliq̄ten⁹ vexabit spulsiō.
**Quemadmodum paratur pura et sincera
oratio.**

Capitulum. iij.

Sidcirco vt eo seruoze ac puritate q̄ oz emiti
possit ofo: hec sūt oimodis obseruāda. p̄mū
solllicitudo rerū carnalū ḡnalter absēdē
da est: deinde nulli⁹ negotiū caueve: nō soluz
cura s̄ ne memoria q̄cē penit⁹ admittēda: de
tr̄chēdes vaniloquia seu m̄tiloquia: scurrilitates q̄z se
m̄l̄r amp̄tāde: ire p̄ oib⁹ siue tristitie p̄turbario fundi
v̄ emēda: occupatiōe carnalis ac p̄h̄ilarguie noxi⁹ fo
mes radicē euellēdus: ita h̄is ac s̄lib⁹ v̄tūis extrusis
penit⁹ et abscessis: q̄ hōiz q̄z p̄t̄ patere ac notari cōspecti
bus: talisq; vt dixim⁹ repurgū emūdatiōe p̄missa: q̄ sim
plicatis et inoētie puritate p̄ficiē iacēda sūt: p̄mū p̄
funde hūilitatis incōcussa fundamina: q̄ sc̄z turrē p̄ illa
turrā celos valeat sustinere: deide sup̄ponēda p̄tutū spi
ritalis extractio: et ab oī discursu atq; enagatōe lubrica
anim⁹ inhiēdē: vt ita paulatiz ad cōtēplationē dei ac
spiritalis intuit⁹ incipiat sublimari. Quicq̄d em̄ aī orō
nis hōiz ala n̄ra p̄ceperit: necesse ē vt orātib⁹ nobis p̄ in
gestiōnē recordatiōis occurrat. Quāob̄re q̄les orātes vo
lunt inueniri: tales nos aī oratiōis t̄ps p̄parare debe
mus. Et p̄cedēt c̄m statu mēs atq; anim⁹ inapplicatio
ne format: eozū dēq; actū p̄cūbētib⁹ nobis ad p̄cē: p̄bo
rū d̄z vel sensū aī oculos imago p̄ndē: aut irasci vos
im̄ p̄cedētē q̄litate faciet: aut tristarri: aut cōcupiscētias
causas v̄ p̄terita retractare: aut risu fatuo (q̄d ēr pudēt
dicere) cuiusq; scurrilis dicti vel facti titillatiōe pulsari
aut ad p̄ores faciet volitare discursus. Et idcirco q̄c̄d
orātib⁹ nobis nolunt vt irrepāt: aī orationē de abd̄i
nāsi p̄ctōis extrudere festinēt: vt illud apti possi
m⁹ implere. Sine intermissiōe orate: et i oī loco leuātes
puras man⁹ sine ira et disceptatiōe. Alia nāq; mādātū. The
tūā p̄ficere nō valebim⁹: nisi mēs nostra ab oī v̄tiosū s.
purificata cōtagio: v̄tutib⁹ t̄mvelut naturalib⁹ bonis
beditāngi omnipotentis dei cōtēplatione pascatur. i. Ci. 2.

De mobilitate anime: plume vel pennale comparate.

Capitulum. iiii.

Etenim q̄litas aie nō inepte subtilissime plume seu pene leuissime cōparatā: q̄ si hūous cuiusq̄ asp̄it extrinsec⁹ accidētis coruptiōe vitata nō fuerit: vt ipsa mobilitate substantie sue tenuissimi spūs adiungeto: velut naturaliter ad sublimia celestiaq̄ sustollit. Si hō hūous cuiusq̄ asp̄igat ne vel ipsiōe fuerit p̄grauata: nō in illos aereos volat nāli mobilitate raptrabit: s̄z et ad ima terre cōcepti hūmoris pōdere depumet. Ita mēs q̄z nra si accedētibus vitūs carnisq̄ mūdantis aggrauata nō fuerit: nocte vel hibidinis hūmore corrupta: velut nāli puritatis sue beneficio subleuata: leuissimo spiritalis meditatiōis afflatu sublimabit ad sup̄na: z hūilia dīcētis atq̄ terrena: ad celestia z insubilia trāsfere. Vñ pp̄ue satis p̄ceptis dominicis admonemur. Videte neq̄ grauent corda vestra: i. crapula z ebrietate curis secl̄arib⁹. Et idcirco si volum⁹ oratiōes nras nō solū celos s̄z et ea q̄ sup̄ celos sunt penetrare: curem⁹ mentē ab oib⁹ terrenis vitūs expurgatā cūctisq̄ mūdatis fecib⁹ passionū ad subtilitatē p̄ducere naturalē: vt ita ad deū vel ipsa vel oīo ei⁹ nullo vino rā pōder p̄grauata: vltra celoz fastigia possit ascendere.

Luce. 21.

De causis qb⁹ mēs nostra aggrauat. L. v.

Notandum tñ qb⁹ ex cāis grauari mētē dñs designauerit. Nō em̄ a dūteria: nō fornicatiōe: nō homicidia nō blasphemias: nō rapinas: q̄ mortalia eēt dānabilia null⁹ ignorat: s̄z crapulā posuit z ebrietatē et curas sine sollicitudine secl̄ares. Que itñ nō hōiz mūdi hui⁹ cauet aut dā nobilita iudicat: vt et nonnulli q̄ pudet dicere semetipos mōachos nō cupātes: his dē ipis distētiōib⁹ velut innoxius z vniūb⁹ implicent. Que tria s̄z h̄z literā p̄petrata carnalē faciāt z aggrauēt atam: atq̄ a deo separēt ac depmēt ad terrena: dubitare nō possiam⁹: esset tñ eozū factis declinatio si hūcūq̄z p̄tingeret istius p̄cepti necessitate maxime nobis q̄ tā longa remotiōe ab oī actus

si hui⁹ uersatide distūgimur: z istiovisibilib⁹ curis atq̄ ebrietatib⁹ z crapulis penit⁹ nulla occasiōe miscemur. Neq̄ est alia q̄z crapula nō min⁹ noxia: z ebrietas spiritalis difficult⁹ euitada: cura q̄z ac sollicitudo secularis q̄ nos et post oīm facultatū nostrarū p̄fectā renūciatiōe: z vini epularūq̄ p̄mētā cūctarū p̄fectā in solitudine p̄stutatos frequēter inuoluit: de qb⁹ p̄pheta. Exprobraui iobē inq̄ estis ebri⁹ z nō a vino. Ali⁹ quos. Obspescite: z s̄ admiramini: fluctuate z vacillate: inebriamini z nō a vino: mouemini z nō ab ebrietate. Cui⁹ ebrietatis z crapule vinū: sequēter necesse ē vt h̄m p̄petā: furor diaconū sit. Ipsumq̄ vinū de qua radice peccat: aduerte. Ex vi. Deut. nes em̄ sodo mōz vitis coz: z sarmētū eozū ex gomozra. z i. Cū ē fructū vitis isti⁹ atq̄ sarmētū germē agnosceret: z i. i. uia eozum vna fellis: botrus amaritudinis in ipsis. Que oīa nisi fuerim⁹ cūctis vitūs expurgatiz ab oīm passionū crapula sobri⁹: absq̄ visu z ebrietate vini epularūq̄ delictis z affluētia: erit coz nrm ebrietate z crapula magis noxia p̄grauatū. Nā qz secl̄ares cure et i nos q̄ nullis actib⁹ mūdā ist⁹ admiscemur cadere nōnōq̄ possit: manifesta rōe mōstrat h̄z regulā senioz: q̄ q̄cqd necessitate vict⁹ quotidiānt z inuita bilē vsuz carnis excedit: ad secl̄arē desinuerūt curā z sollicitudinē p̄tinere: vt s̄bi gra si cū possit opatio vni⁹ solidi necessitate nfi coz: p̄is expedire: ad duoz vel triū solidoz acq̄sitiōe nōmetipos p̄p̄iore velim⁹: ope ac labore distēdere: z cū duarū veta: mē sufficiat tunicarū ad vsuz seoz noctis ac diertitū vel quatuoz fieri p̄carem⁹ dñi: cūq̄ vni⁹ siue duarū habitatio sufficiat cellaz: ambitiōe seculari atq̄ amplitudine delectari: quatuoz seu quinqz cellas: z has easdē exq̄sitiōnate: z capaciozes q̄ vsus desiderat extruamus: passionē libidinis mūdialis in q̄bus possum⁹: preferentes.

De visione cuiusdam senis quā super fratris inquieta operatione prosperit. La. vj.

Quod nō sine istinctu dmonū fieri manifestissima nos expmētā docuerūt. Nā qdā pbatissim⁹ senioz: cū trāfret iuxta cellā friscuitadā hac liq̄m⁹ egritudine laborātie: vt pote q̄ i extruēdis reparā

disce supfluis inq̄t? q̄tidian? dīfctōnib? desudaretz
 emm? p̄sperisset eū graui malleo saxū durissimū p̄terēt
 vidissetqz ebtropē q̄ndā a stāre illi: r̄vna cū eodē ter? mal
 lei iustis asperitqz manib? illidēt: eūqz ad opia illi? iustā
 rā ignitis facib? iustigāt: diuissime substrit: v̄l imp̄sio
 nē durissimi demōiā v̄l fraudē tāte illuōis admirāo. Cū
 em̄ n̄m̄a lassitudie fatigat? frater req̄scere iā iūqz sinē
 op̄i voluisset imp̄ere: iustigatōe sp̄s illi? aiat? itez res
 sumere malleū: nec desinere ab intēdōe cepti op̄i vige
 bat: ita v̄l iudē ei? incitāmētis infatigabiliter sustēat?
 tāti laboris nō sentiret iniuriā. Tādē igit̄ senex tā dura
 demōnis iudicatioē p̄mor?: ad cellā s̄ris diuertit: salu
 t̄isqz eū: q̄d inq̄t ē frater istud op? q̄d agis? At ille Labo
 ram? ait? s̄ iudē durissimū saxū: vixqz illo potuim? aliq̄s
 to at̄ere. Ad hec senex. S̄n dixisti: vix potuim?. Ad eū
 sol? eras cū illis cederēs: s̄ fuit ali? tecū quē nō vidisti?
 tibi i h̄ ope nō tā adiutor q̄ violētissim? iustor a stabat
 Et idcirco morib? abis? secl̄aris n̄ris mētib? nō inessēnō
 v̄tqz eoz t̄m negotioz a h̄linētia p̄m̄obabit: q̄ ēt si v̄h
 m? exp̄ere v̄l explere nō possum? necqz illaz r̄p̄ de spe
 er? q̄s si affectauerim? tā ap̄ spiritales viros q̄ ap̄ se
 culi hoies notabiles p̄ma fr̄te red demur: s̄ cū ēt illa q̄
 n̄se suppetūt p̄tati: z honestate q̄dā vident? obnubi: nec
 apud cūctos hoies ex ap̄to r̄p̄hēribiles faciūt: regida
 mētis dīfctioē respiciunt. Et reuera nō min? hec q̄ par
 ua vident? z minima: q̄qz ab his q̄ n̄se p̄fctōis sunt cer
 nim? indifferēt̄ admitti: pio qualitate sua aggrauāt
 mōachi mētē: q̄ illa maiorā q̄ s̄z suū statū seu cōparatio
 nē: seculariū sensus inebriare cōstauerūt nō finētes de
 posita fece terrena ad deū i quo semp̄ desiza eē dz intē
 tio mōachū respirare: cui ab illo summo bono v̄l p̄na se
 paratio: mors s̄sens ac p̄niciosissim? interit? ē credēd?.
 Cūqz mēs tali fuerit trāq̄litate fundata: v̄l ab oim car
 2. Tēb. naliū p̄sionū nexib? absoluta: z illiūi summoqz bono
 7. tenacissima adh̄serit cordis i tēto: a postollecū illis i ple
 1. T. ij. bit. Sine intermissione orate. Et in oī loco leuātes puras
 man? sine ira z dīfctioē orate. Et in oī loco leuātes puras
 sensu mētis abscepto: ac v̄ tereno situ ad spiritalē tra
 āgēticā s̄litudinē reformato: q̄cqd̄ in se recepit: q̄cqd̄ tra
 ctauerit

ctauerit: q̄cqd̄ egerit purissima ac sincerissima erit ōfo.
Interrogatio de eo q̄ maioris difficultatis
 sit custodire cogitationes bonas q̄ pare. c. vii.

Oerman? Atinā sili mō atqz eadē facilitate q̄ semi
 na spiritaliū cogitationū plerūqz p̄cipim?: ēt p̄p̄
 ruitatē eaz possidere possum?. Cū em̄ fuerint siue
 p̄ memōiā scripturaz seu p̄ recordationē spiritaliū q̄ū
 qz actiū: vel certe p̄ intuitū sacramētoz celestiuū ufo cor
 de p̄cepte: in sensibili quadā fuga dilapsē a nobis quam
 totū? euasēt cū atqz depereāt. Cūqz alias q̄libet occa
 siones spiritaliū sensuū n̄ra reppererit: rursus alijs
 casualiter irrepētib?: ipse q̄z q̄ appchēse fuerāt lubrica
 volubilitate diffugiūt: ita v̄t n̄llā p̄stātā v̄l retinēs ani
 m? nec p̄tate p̄pria sanctaz cogitationū possidēs firmi
 tatē: ēt tūc cū eas v̄l v̄tūqz retinere: fortuitu illas: z non
 de industria p̄cepisse credat. Quō em̄ oī? eaz n̄fo arbit
 rario putabit a scribēdus: q̄rū p̄seuerātia nō p̄sistit in no
 bis? Sed ne forte sub hui? q̄ōnis indagine a cepto nar
 ratōis ordine iōgri? euasētes: expositioē p̄positā sup
 ofonis statu diuti? retardem?: de qua p̄ncipalr s̄tīm?
 institui: suo h̄ac tēpore referētes. De qualitate ofonis
 instāissime q̄sum? inuomari: p̄sertiz cū nullo tpe nos ab
 ea cessare b̄tūs ap̄s moneat: dicēs. Sine intermissione
 orate. Et iō primū de qualitate ei? desideram? institui:
 id est qualis debeat cūmitti semp̄ ōfo: deinde q̄lter h̄ōe
 eandē quecūqz est possidere vel exercere sine intermissio
 ne possumus. Nō em̄ parua cordis intentio eā perfici
 posse: experientia quotidiana: z p̄secutio tue sanctitas
 ita ostendit: qua sinē monachi ac totius perfectōis cul
 men in orationis cōsummatione consistere diffinuit.

Cursus de diuersis ofonū q̄litatib?. L. viii.

Isaac. Uniuersas ofonū spēs absqz ingēri cordis
 atqz animi puritate z illuminatione sancti spēs
 arbitroz cōp̄chēdi nō posse. Tot em̄ sunt: quot in
 aia vna immo in cūctis aiabus stat? queūt qualitate qz
 generari. Et iō h̄ sciamus nos p̄ hebetudine cordis nō
 s̄ri uniuersas orationum species nō posse perspicere: t̄n

Tef. s.

inqu. ita mediocritas expiēte nse affcqui pualuerit: gerere eas vtiq; rēpta bim? . Sed in mēsurā nāq; puritas in qua mēs vnaquq; pfcit z qualitatē stat? in quo vel ex accidentibus inclināt: vel p suā renouat industriā: ipse d; momentis singulis reformant: z idcirco vnusq; mēs ofensa emittit semp a nemine posse: certissimū est. Alter em quisq; supplicat cū alacer est: alr cum tristite seu desolationis pondere pegrinat: aliter cū spiritibus successibus viger: alr cū impugnationū mole depumif: aliter cū veniā peccatorū: aliter cū acquisitionē gratie seu cuiuslibet virtutis exposcit: vel certe extinctionē cuiuslibet viti deprecatur: alr cū cōsideratōe gehenne ac futuri iudicij timore cōpungit: aliter cum spe futurorū bonorū desiderioq; infit: aliter cū in necessitatib; ac periculis: alr cū in securitate ac trāquillitate versat: aliter cū sacramētorū celestiuū reuelatōibus illustrat: aliter cū sterilitate virtutū ac sibi ariditate constringitur.

De quadripartita orationū specie. Ca. ix.

Et idcirco bis sup ofonū qualitate digestiō: nō quantum exposcit materie magnitudos: quātū vel tēporis admittit angustia: vel certe capere tenuitas ingenij nrī z cordis prenalē heberudo: maior nobis nūc imminet difficultas vt ipsas sigillatim ofonū species exponamus: quos apłs quadripartita rōne distinxit: ita dicens **Et** episcopus: itaq; primo oīm fieri obsecrationes: orationes: postulantes: gratiarū actiones. Que non inaniter ab apostolice ira fuisse diuisa minime dubitādū est. Et punitus mēd gādū quid obsecratione: qd ofone: qd postulatione: qd gratiarū actiōe signif. Deinde pquirendū: vtrū he species ab orante sint pariter assumēde: id est vt cōs simul in vna quaq; supplicatione iungant: an vicissim sigillatimq; sint offerēde vt puta nūc qd obsecrationes: nūc de orationes: nūc autē postulatiōes seu gratiarū actiones oporteat promitt: an certe aliis qd obsecrationes: aliis vero orationes: aliis autē postulatiōes: aliis gratiarū actiones deo debeat exhibere fm mēsurā: scz gratias fac in qua vnaquq; mēs p intentionis proficiat industriā.

s. ti. 2.

De ordine specierum que super oratiōis qualitate ponuntur. Capitulum. r.

Et idcirco pīmū ppietatas ipse sunt nominū verborū tractāde: ac discutēdū quid inter orationē z obsecrationē ac postulationē iterit. Deinde sitr perferuta nō vtrū sigillatim sint an pariter exhibēde. Tertio idagandū: vtrū etiā ipse ordo qd ita est apōstolo i auctoritate dispositus aliqd āplius istruat aut ditiorem: an simpliciter accipiēda sit ista distictio: z idcirco ferret putāda sit ab illo raliter fuisse digesta: qd mihi satis viderur absurdū. Nō est credendū est aliquid trāstione ac sine ratione spiritum sanctū per apōstolus pualisse. Et idcirco eodem qd cepimus ordine prout dominus donauerit singula retractemus.

De obsecratione. Capitulum. rj.

Detecor itaq; pmo omniū fieri obsecrationes. Obsecratio est pboratio seu petitio p peccatū: quā vel pro presentibus vel pro pteritis admissis suis vnusquisq; conpunctus veniā deprecatur.

De oratione. Capitulum. xij.

Orationes sunt quib; aliud aliquid offerim? seu vovem? deo: qd greco dicitur eucha: eme keno podas: ubi dicitur i greco: ita eucha eme keno podas: sol latino legitur: vota mea dno reddā. Qd sit ppietas: vbi ita expm pōt: orationes meas dno reddā. Et illi qd legim? i Ecclesiaste. Si voveris votū deo ne morā se certa redde illi: i greco similiter scribitur: an euche cu chro h yrio: id est: si oraueris orationē dno: me morā fereris reddere illi. Qd ita ab vnoquoq; nostrū inlebitur. Quam? cū renūciantes huic mundo spondem? nos mortificatos eūctis actib; z cōversationi mundane: tota cordis intentione dno seruituros. Quam? cū pmittim? se cariori onere cōtēpto ac terrenis opib; spiciat: oī cōtentione cordis ac paupertate spūs nos dno cōdesuros. Quam? cū pollicemur nos parillimā corporis castitatem seu immobilem patientiā exhibiturus esse perpetuo: vel cum de corde nro radices ire siue tristitie mortē operatis: vone

1. 7. 1. 8

1. 7. 1. 8

1. 7. 1. 8

1. 7. 1. 8

1. 7. 1. 8

1. 7. 1. 8

1. 7. 1. 8

1. 7. 1. 8

1. 7. 1. 8

1. 7. 1. 8

1. 7. 1. 8

Collatio nona abbatis Isaac

mus fudit? erudas: q cu desidia resoluti: atq ad anti- qua vita recurreres minime fecerim?: erimus orationu nostraru ac votoru rei diciturq de nobis. Meli? est na vonere: q vonere z no reddere. Quod s: greci dicit pdr Melius est non orare q orare z non reddere.

Eccl. 17.

De postulatione.

Capitulum. xiiii.



Terio loco ponunt postulationes quas p alio quocq dn sumus i seruire sps constituti sole- mus emittere: vel p charis scz nris: vel pro to- tius mundi pace poscetes: vt ipsius apostoli vrbis eloquar: cu pro oibus hoibus p regi- bus z oib? q in sublimitate sunt: supplicam?.

1. Cl. 17.

De gratiarum actione.

Cap. xiiii.



Uarro deide loco gras actioes ponunt quas mcs vel cu pterita dei recolit bnficia: vt cu p- tia coreptat: seu cu i futuru q z quata ppar- uerit de? his q diligut eu pspicit: p i effabilis excessus deo refert. Quia etia i tctioe nonnuq pces vberiores emitti soler: du illa q reposita sunt in fu- turo scdmz pma purissimis oculis ituedo: ineffabiles deo gras cu immeso gaudio sps n? istiga? effundere.

Utrum quatuor ofonu spes sit? oib? an sit gulari vicissiz vntcuqz sint necessarie. Ca. xv.

Quatuor quatuor spes? lz nonnuqz soleat occasio- nes supplicatio nu pigulu gnari: na z de obseca- tiois specie q de copunctioe nascit peccatoru: z de ofonis statu q de fiducia oblationu z psummatione votoz p pscitioe pnt puritate: z de postulatione q de charitatis ardore pcedit. z de grasu actioe q de bhheo- ru dei z magnitudinis ac pietatis ei? consideratioe gnat feruentissimas septissime nouim? pces ignitas pdirenta vt collet oes has quas pdicim? species oib? hoib? vir- les ac necessarias inueniri: vt i vno eodcqz vtro: nuc qdes obsecrationu: nuc aut orationu nuc postulationu puras ac feruentissimas supplicatioes variat? emittat affect? tñ pum? ad incipientes videt? peculiaris pertinere qui ad huc vitioiu suorum aculeis ac memoria remouetur.

De oratione.

Secda ad illos q i pfectu ia spiritali appetitq virtutu q ia metis sublimitate pssit. Tertia ad eos q pfectio n? votozu suoz operib? adiplctes: intercedere p alus qz consideratioe fragilitatis eoz z charitatis studio puo cant. Quarta ad illos q ia penalis pscite spina de cordi b? euulsa: securi ia munificetias dni ac miseratioes qz vel in pterito tribuit vel i pnti largit vel pparat i fu- turo: mte purissima retractates ad illa ignit z q ore hoim coprehdit nec expm pot ofone: feruentissimo coz deraprant. Nonunqz tñ mcs q i illu veru puritatis pfi- cit affectu: atq i eo la ceperit radicare: soler k oia sit pa- riterz pcpies atq i modu cuiusda? coprehensibilis ac rapacissime flame cuera puotia: ineffabiles ad deu p- ces purissimi vigoris effundere qz ipse feruus iterpellas genit? tenarrabilib? ignorand? nob? emittit ad deu tata scz i illi? hore monito pcpies: z ineffabilr in sup- plicatioe pfundes: quata no dicz ore pcurrere: lz ne ipa que mte valeat alio tpe recordari. Et inde est q in qli- bet mēura qz possit? nonuqz puras iteraq pces iueni- tur emittere: qz z de illo pio z humili ordine q est sup- recordatioe futuri iudicij: qz ad huc sub terrois pe- na ac metu examinis pstitur? esita ad hoia copugif: vt no minore spūs alacritate de obsecaatiois pingue- dine repleat: qz ille q per puritate cordis sui munificen- tias dei perlustrat: atqz pcurres: ineffabili gaudio leri- tasqz resoluat. Incipit enim fm iniam dni plus diligere: qz submer ampliora cognoscit induta.

Ad quas orationu species nosmetipfos tendere valeamus. Capitulum. xvj.

Amē expecte de sunt nobis per pfectu vite cosu- mationeqz vtru ille pot? supplicatio nu spes q vel de pceptioe suozu bonoz vel de cha- ritatis ardore fundunt: seu certe vt humiliter z fm icis- pntiu mēuram loqr: p acqstione quaritq virtutu: seu vity cuiuslibet extincioe generant. Alter enim ad illa sublimiora q pdicimus supplicatio nu genera: etz uenire nullat enus potest: nisi p ordinē postulationu illaru sensim mcs n? a fuerit gradatimqz prouecta.

De quatuor supplicationum generibus a domino initiatis. Capitulum. xvii.

His quatuor supplicationum species ita est deus excolo ino nobis initiare dignatus est: ut in hys imple-
 Matt. 16. re. Na obsecrationis genus assumit cum dicit: si possibis
 ps. 11. ps. 11. meus respice in me: hinc me de relictis Italia
 Joa. 7. his filia. Oportet est cum dicit: Ego te clarificavi super terram
 Job. 42. op. sumam quod dedisti mihi ut faceret: hinc illud. Et pro eis
 Job. 42. scilicet incipit ut sint et ipsi iustificati in veritate. Postquam
 Job. 42. latit et cum dicit: pater deus desisti mihi: volo ut ubi ego
 Luc. 13. scilicet ipse sint mecum. ut videtur in glosa mea quod dedisti mihi.
 Matt. 23. Uel certe cum dicit: propterea noscitur eis: non enim scitur quod faciat.
 Matt. 23. Esauus genus est cum dicit. Consecro tibi deus pro celis et terre
 11. quod ab eis dicitur: hinc a sapientibus et prudentibus: et revelasti ea
 Joa. 1. parvulis: ita quod sic sicut placuit a te. Uel certe cum dicit:
 semper me audis. Quae in quatuor supplicationum genera hys
 genitrici ac dixerit ipse sicut illud quod comprehendimus modum
 me deus non distinxit offerenda: in eis enim ea in supplicatio-
 ne plebs comprehendit posse: idcirco suis ostendit cre-
 puit: propter hoc ofone quod ad sine euangelij sicut. Joane
 genitus est copiosissime profudisse. Et cuius textu qui longi
 est vniuersa percurrere: diligenter inquiri: hinc ita esse lectio-
 nis ipsi serie poterit edoceri. Quod lenius apud hys in ep-
 stola ad philippos. has quatuor supplicationum species aliquis
 tu immutato ponens ordine: eundem exprimit: ostenditque
 debere eas nonnunquam simul sub ardore vni supplicatio-
 nis offerri: ita dicitur. Sed in omni oratione et obsecratione cum
 voluit actione petentes vbi innotescat apud deum: quod
 voluit nos in hoc spualis erudire: quod et in oratione et obse-
 cratione: gratia actio debeat cum postulatione misceri.

De oratione dominica. Cap. xviii.

Hec itaque supplicatio genera sublimior ad huc statum
 et precellit in subiectione et respectu dei: sicut
 claritatis ardore format: quod mens illi dicitur

etiam resoluta atque obiecta: familiarissime deo velut pater
 pro peculiari pietate colloquitur. Quae statim debere nos dili-
 genter capere: formula dicitur ofonis instituit dicitur. Propter nos
 hinc vniuersitatis dei ac hinc premere voce. propter nos dicitur
 de patris seruiti et adoptione filiorum nos proferuntur ascen-
 tos: a dicitur de deo. Qui est in celis: ut pro oratione vite
 phis hinc hac degimur terra: velut peregrina: atque a nos pro
 nos longissime separantur toto horrore. vitantes ad illa po-
 nuntur regione in qua propter nos pro orari fatemur sumo desiderio
 proferuntur: nihilque admittamur eiusmodi quod indignos nos
 hanc praesentem ac nobilitate scite ad adoptionis efficiens:
 et hinc paterna velut dicitur generes puer: et ira nos faciat
 iustitiae eius ac severitatis incurrere. In quibus filiorum ordine
 gradibus profecti: ita continua quae est in bonis filius pietate sta-
 grabimur: et affectu: ut ita non propter nos vtilitatem: sed propter nos
 gloria totum ipse damus affectum: dicitur ei. Sacrificet nomen tuum
 in desiderio: non gaudium: gloria non propter nos esse testates: imi-
 tationes effecti illi: quod dicitur. Quia semetipso loquitur: gloria
 propter nos gratia: quod autem gratia gloria eius quod misit illud hic verax est:
 et in iustitia in eo non est. Dentur vobis electionis hoc repletur. Ro. 9.
 affectu: et anathema fieri optat a propter nos dicitur ei familia
 multiplex acgrat: et ad gloria sui propter nos totum israelitice
 plebs accrescat. Securum enim optat iterum propter nos quod non
 nunc non mori posse propter nos. Et iterum. Eundem inquit quod nos
 inram sumus: vos autem potestis estis. Et quod mirum si vas electum: 2. Cor.
 caudis propter nos christi gloria et fratrum suorum quod dicitur gentes: privilegio 13.
 anathema fieri optat a propter nos: cum michi dicitur hys propheta vel-
 let se mēdācē fieri: et ab inspiratione sancti spiritus alienum: dū-
 mo plagas illas et captivitas gentis hinc sua varicinas dicitur Mich.
 proferat: plebs iudaice nationis cuadat. Utinam inquit nos.
 esse vir hinc spiritus: et mēdācē propter nos loqueretur: ut profermita-
 mē illud legislatore affectum: quod cum fratribus: vbi est perituris
 non renuit interire dicitur. Obiecto dicitur peccatum propter nos istud Exod.
 propter nos magnū. aut dimittit eis hanc horam: aut si non facis 12.
 dele me de libro tuo quod scripsisti. propter nos autem propter nos satis in
 lud quod dicitur. Sacrificet nomen tuum et tibi accipit. Sacrificatio
 dei nostra profectio est. Itaque dicitur et iustificet nomen tuum:
 ista verbis hoc dicitur. Tales nos facito pater et propter nos
 enicationem tuam vel intelligere quanta sit vobis capere

Collatio nona abbatis Isaac

mereamur vel certe vt i nra puerfatioe spiritalis actus appareat. Qd tñc efficaciter implet in nobis: qñ vident hoies opera nra bona: z glificat patrē nrm q in celis est.

De eo q dicit. Adueniat regnū tuū. Cap. xix.

Secūda peritio mētis purissime aduenire itaq regnū sui pñs exoptat: vel istud scy quo quod tñc rōs regnat in sanctis: qd ita fit cū diabo li imperio per extinctionē fetentiū vitiozū de nostris cordibus pulso: deus in nobis p virtutū bonā fragritiā ceperit dñari: z deuicta fornicatione: castitas: superato furore: tranquillitas: a calata: superbia: humilitas: in nostra mēte regnauerit: vel certe illud qd pñtūto tpe oibus est effectus ac dei filijs gñaliter reponi: in quo eis dicit a xpo. Venite hñcti pñs mei: possidete paratū vobis regnū a cōstitutione mūdī: mētis illud quod dñs obtulit vobis ac desitis desiderāte: z expectāte dicens: ad eū. Veniat regnū tuū. Nonit em tēli monio cōfitei sue: cū apparuerit: mor eius se futurum esse pfortē. hec em dicere vel optare crimino forū nullus audebit: nēc videre tribunal iudicis videri: qñ quis sub aduētu eius non palmas nec premia suis meritis: sed penam nonit proptius repensandam.

De eo q dicit. Fiat volūtas tua. Cap. xx.

Tertia supplicatio filioz est. Fiat volūtas tua sicut in celo z in terra. Nō pōt esse iam maior: ofo qd o. rare vt terrena mereant celestibus coequari. Nā qd est aliud dicere. Fiat volūtas tua sicut in celo z in terra: q vt sint hoies similes angelis: z sicut volūtas dei ab illis implet in celo: ita etiā hi q in terra sunt: nō suā s; ei⁹ vniuersi faciāt volūtatē. hoc qz nemo ex affectu dicere puenalebit nisi is solus q deū credit oia q vident vel aduersa vel pipe ra p nris vilitatib⁹ dispēlare: magisq eū p suoz salute z cōmōditū atq sollicitū q nosipos esse p nobis. Vel c. rre. Et accipiendū. Volūtas dei salus oim est: km illā beati pauli salūz: qui oēs hoies vult saluos fieri z ad agnitioē veritatis venire. De qua etiā volūtatē. Esaias ppheta ex glōna dei patris. Et omnis inquit

Matt 25.

1. Ti. 2. Esai. 46.

De oratione.

volūtas mea fiet. Dicētes ergo ei. Fiat volūtas tua sicut in celo et in terra. hoc eum alijs oramus verbis: vt sicut hi qui in celo sunt: ita omnes qui in terra cōstitūt: ita pater agnitione saluentur.

De pae sup substāiali sine qtidiano. c. xxi.

Deinde panē nrm: epinō id est sup substāiale: qd dicitur da nobis hodie. Qd ali⁹ euāgelista quodid: z o'ioy nū dicit. Illud nobilitatis ac substātie ei⁹ s; Mar 6 gñificat qualitatē: q scy sup oēs substātiās sit: atq oēs creaturas sublimitas magnificēte eius ac scificatiōis credat: hoc nō ppueritatē vsus ipi⁹ atq vtilitatis expō sit. Nā cū dicit quodid ianū: ofēdit q sine iplo nullo die spiritale vitā capere valeamus. Cū dicit hodie: ofēdit eū qtidie esse sumēdū: z hesternā pbitiōne ei⁹ nō sufficere nisi nobis hodie qz silr fuerit attribut⁹: ois nō tpe hñc ofonē debere pferre: indigētia ei⁹ quodidiana cōmoneat: q nō est dies quo nō opus sit nobis hui⁹ estu ac pceptiōe cor interioris nri hois pñmare. Licet istud qd dicit hodie. z ad pñtē vitā possit intelligi: id est dū in hoc seculo pmoiamur. psta nobis hñc panē. Nouim⁹ em cū his q meruerit a te z in futuro esse pñtē: sed rogam⁹ vt eū nobis hodie largiaris. qz nisi eū pepere qz in hac vita meruerit: in alia eius particeps esse non poterit.

De eo q dicit. Dimitte nobis debita nostra z reliqua. Capitulū. xxii.

Dimitte nobis debita nra: sicut z nos dimittim⁹ debitorib⁹ nris. O ineffabilis dei clemētia: q nō solū nobis ofonē tradidit formā: z acceptabile sibi i nobis mox nroz istituit disciplinā: ac p necessitatē tradidit formulē q le pcepit a nobis sp orariter parrer z trillite eacit: sed dices: s; et occasiōē rogātibus tribuit eisq referat vitā q clemēs ac piū pbēt erga se dei iudicū pnuilgan vel pātre: z qd amō pātrē tribuit q iudicis nri possum⁹ salūz tēpare ad veniē dicitoy nroz: erē plo eū nre remissiois coartātes: dū dicim⁹ ei. Et dimitte nobis sicut z nos dimittim⁹. Itaq secur⁹ hui⁹ ofonis fiducia s suis admissioyeniā postulabit: qñ qd remiss⁹ ergo

Collatio nona Abbatis Isaac

suos dicitat nō erga dñi sui extiterit dbitores. Solem
 nōnulli qđ ē bter? erga illa qđ ē qđ admiratū ad iurā den
 hūis magnoq; sint crinū: placidos nos z clemētissimos
 exhibere: erga xpm̄ xō vel parūssimaz offensionū debi
 ta exacerotes inuites atq; inexorabiles iueneri. Quisq;
 igit in se delinqueri nō ex corde dimiserit: nō indulgē
 tiā s; pōlenationē deprecate hac sibi meret iperabit: sua q;
 p̄fessioe semetipz p̄fecerit diri iudicari dicēs. Remitte mi
 hi sicut z ego remisi. Qđ cū illi s; suā p̄titionē fuerit re
 p̄latū: qđ aliū subseqt̄ q; vt exēplo suo iplicabili ira et
 irremissa iusta punit. Itēq; si clemētē volum; iudicari:
 nos q; erga illos qđ i nos deliq̄rūt opz esse clemētes. Tm̄
 sm̄ remittet nobis quātū nos remisim; eis: qđ nobis q;
 cūq; malignitate nocuerūt. Qđ formidātes nōnulli cū in
 ecclia hec ořo ab vniuersa plebe p̄mit: hūc locum p̄ter
 mittū: ne scz semetiplos obligare poti; q; excusare sua
 p̄fessioe videant: nō intelligētes qđ frustra cauillationis
 has iudici oim̄ p̄cedere molant: qđ quēdam modū iudica
 tur? sit p̄p̄tibus suis voluit demonstrare. Qđ cū erga
 eos nō vult inuitis atq; inexorabilis iueneri: formā sui in
 dicti designauit: vt quēdam modū nos ab illo iudicari co
 p̄m; ita nōs f̄res si qđ in nobis deliq̄runt iudicem; q;
 iudiciū sine m̄ia fiet ei qđ nō fecerit misericordīā.

Jac. 1.

**De eo qđ dicit. Et ne nos inducas in tem
 ptationem.**

Capitulum. xxiij.

Dēinde seq̄t. Et ne nos inducas i tēptationē. De
 qđ nō minima nascit qđ. Si em̄ oram; ne p̄mitta
 mur tēptari vñ erit i nobis s; p̄stāte p̄p̄bā
 da: s; illi intas. Ois vir qđ nō ē tēptat; nō ē p̄bat. Nō qđ
 h̄ sonat ne inducat nos in tēptationē qđ nō p̄mittat nos
 aliqñ tēptari: s; ne p̄mittat i tēptandē p̄stos superan
 tēptat; ē em̄ tob s; nō ē ducet i tēptationē. Nō et dicitur
 sup̄tēptat; deo: nec ad illā ad quā trahēbat tēptator; volē
 tate: ore ipio blasphem; irrauit. Tēptat; ē a brāā: tēptat
 ē ioseph; s; neuter illoz lauer? ē i tēptationē: quātū tēp
 tentū p̄bit tēptatorū. Dentos seq̄t. S; libera nos a ma
 lōnd: et ne p̄mittas nos a diabolo tēptari supra id qđ
 posuim;: s; fac cū tēptatione exitū vt sustinere possim;

Eccl. 3 +.

De oratione.

**De eo qđ nō debeāt alia postulari qđ hec tñ
 qđ ofonus dñice modico cōtinent. La. xxiij.**



Qdēdē ergo q̄is nobis ab ipō qđ p̄ illā exorā
 dūis est tuā: ofonus sit modicus z scima
 p̄posita: in qđ nulla diuinarū petimo: nulla
 memoria dignitatū: nulla potētar? ac forte
 tu diuisi postulario: nulla corporec sanitatis
 seu spalis vite mēto p̄tinet. Nihil em̄ caducū vult a se
 nihil vtile: nihil t̄pale: eternitatū edōtrot iplozari. Itaq;
 magnificētē ei? ac m̄tificētē marimā irrogabit iurā
 quisq; his sempiternis p̄titiōib; p̄termissis: trāstionū
 aliqđ z caducū ab eo maluerit postulare z offēnsaz po
 ti; qđ p̄ticationē iudicis: iurutilitate ofonus incurrit.

De q̄litate sublimioris oratiōis. La. xxv.

Hec igit ořo s; oēs vidēat p̄fectiōis plenitudinē
 p̄tinere: v̄pote qđ ipsi? dñi auctoritate p̄mita
 ta sit v̄l statuta: p̄uehit iñdo: mēsticos suos ad
 illā p̄celliorē quē sup̄tē mēoraum; statū: colq; ad illā
 ignē ac p̄p̄uctis cognitā v̄l exptā (imo vt p̄p̄i dixerit)
 ineffabile ofonē gradu emittētor; p̄auit: qđ oēm trāscē
 dēs humanū sensū: nullo nō dicā sono vocis nec ligue
 motu nec vlla v̄boz p̄nūciatīōe d̄stignit s; quā mēs i
 h̄stōie celestis illi? lūmis illustrata: nō h̄māns atq; āgn
 sis desinat eloquīs: s; cōgiōdatis sensū? velut de fōte
 quodā copiosissimo effundit v̄berti: atq; ineffabilē eru
 rat ad dñi: tāta p̄mēs i illo d̄uissimō sp̄is p̄cto: quā
 ta nec eloq; facile: nec mēs p̄currere in semetipz; reuer
 sa p̄ualeat. Quē statū dñs h̄ iter illarū supplicatiōū
 formulas: q; vel sol; i mōte sedēs vel tacite iudisse de
 scribit: simlir figurant cū in ofone agoniz cōstitat;
 figurata sanguis imitabili intēnsiōis p̄uidit exēplo.

De diuersis compunctionum causis.

Capitulum. xxvj.

Quis nō possit diuersitates z cās ipas atq; ori
 gines p̄p̄titionū quāralibet experientia p̄dit?
 Insufficiēter expōere: qđ? illā mēs atq; luc
 sensa: ad ofones p̄ras ac seruētilimas icitat. Cū arū

paucam quātu potuerim⁹ ad p̄ns p̄ illūmationē dñi remi-
niscere: exēpli grā pponem⁹. Nonnuq̄ etiam psalmi cuius
cūq̄ dñi occationē ofonus ignire decātarib⁹ nobis
p̄buit: interdū canoro fraterne vocis modulatio ad intē-
tā supplicationē stupētū aios excitauit. Nonnuq̄ q̄ di-
stictionē grauitatēq̄ p̄allēns: et a stātib⁹ plurimū pu-
lisse feruoris: necnō exhortatio viri p̄fecti: et collatio spi-
ritualis: frequēter ad vberimas p̄ces tacētū exēit affe-
ctū. Scim⁹ et f̄ris seu chari cuiuslibet iteritū nō minus
nos ad plenā cōpunctionē iūste raptos. Recordatio
q̄z t̄pis ac negligentie: nōnēq̄ nobis salutarē sp̄s
inuenit ardorē. Atq̄ in hūc modū nulli dubiū est occa-
siones innumeras nō deesse: quibus p̄ v̄t ḡsam t̄por: ac
somnia nostrarum mentium valeat excitari.

De varijs cōpunctionū q̄litatib⁹. Cap. xxvij.

Quemadmodū hō v̄l q̄b⁹ modis: iste ipse cōpū-
ctioes de iūstis aie dclantib⁹ p̄ferant: nō mi-
nus difficultatē est id agere. frequēter em̄ p̄-
effabile gaudij et alacritatē sp̄s: saluberrīe cōpūcho-
nis fruct⁹ emergit: ita vt etiā i clamoris q̄sā itolerabi-
lis gaudij imēstīrate p̄cipat: et cellā vicini locū dīrascor-
dis et exultatiōis penetret magnitudo. Nonnuq̄ vero i-
to si cōno mens intra secretū p̄. unāe taciturnitatis ab-
scōdit vt oēm penitus sonū vocis sup̄or subite illumi-
nationis includat: oēsq̄ sensus attonitus sp̄s: vel p̄-
neat terrīsecus vel emittat: ac desideria sua gemitū
inenarrebilit⁹ effundat ad deū. Interdū vero tāta cō-
punctionis abundātia ac dolore supplet vt altas eā di-
gerere nisi lachrymarū euaporatiōe nō possit.

Interrogatio de eo q̄ nō sit in nostra po-
testate profusus lachrymarū. Cap. xxvij.

Et manus. hūc q̄dē cōpunctionis affectū ex pre-
aliquā meā quoq̄ exiguitas nō igno:at frequēter
em̄ recordatiōe delictorū meorū obortis lachry-
mis: ita sū hoc ineffabili vt p̄fat⁹ es gaudio: v̄sitate dño
vegetat⁹: vt desperare me illoz veniā nō debere: letitie
ip̄i⁹ magnitudo dīctaret. Quo statū nihil reoz eē subli-

mi⁹: si repatio ei⁹ nō subiaceret arbitrio. Nā nōnq̄ cu-
pis ad simile me lachrymarū cōpunctionē totis virib⁹ ex-
citare: m̄nc̄q̄ errores meos atq̄ peccata aī oculos stas-
tū: vt borra rē illā actuū reuocare nō possuz: et ira oculi
m̄ i hō modū cuiusdā curisime filicis p̄durant: vt nulla
profus: et eis humoris gutta disillet: et ideo quātū mi-
bi in illa lachrymarū profusione congaudeor: tantū do-
leo q̄ illam cū voluero recuperare nō valeam.

Responsio de v̄sitate cōpunctionū q̄
per lachrymas digeruntur. Cap. xxvij.

Isaac. Nō oīs lachrymarū p̄fusio vno affectu
vt virtute depromit. Aliter em̄ ille emanat ste-
tus q̄ peccatorū spina cor n̄m cōpūgēte p̄ferē
de quo b̄. L. boiaui i gemitu meo: lauabo p̄ ps. 6.
singulas noctes lectum meū: lachrymis meis Thūcti
stratū meū rigabo. Et iterū. Deducēs t̄: vt tē lachrymas:
p̄ diē et p̄ noctē et n̄ des req̄ē tibi: neq̄ ta ceat pupilla oculi
tui. Aliter q̄ de cōtēplatiōe eternoz bonoz: et i fiderio
ill⁹ firure claritatis exorūt: p̄ qua ēt vberiores lachry-
marū fites de itolerātia gaudij et alacritatis immēstra-
te prorūpūt dū s̄rit aīa n̄ra ad deū fontē viuū: dicens.
Queniā et apparebo aī p̄spectū dei: s̄erūt mihi lachry p̄ ps. 42
me mee panes die ac nocte: cū etularū quotidiē et lamē-
tatiōe p̄clamās. heu mihi: qm̄ incolat⁹ me⁹ plongatus p̄ ps. 119.
est et multū incola fuit ala mea. Aliter p̄sūt lachryme
q̄ absq̄ vlla q̄dē ratiū criminū cōscientia: s̄ tamē de me:
tu gehēne et horribilis illi⁹ iudicij recordatiōe p̄cedūt:
cui⁹ terrore p̄pheta p̄cussus orat ad deū. Nō intres in: p̄ ps. 142
quies in iudicio cū seruo tuo: qz nō iustificabit⁹ p̄spectu
tuo oīs viuēs. Est et aliū lachrymarū gen⁹: q̄b nō p̄ sua
p̄cta s̄z p̄ aliena duritia peccatiles ḡnat: q̄ samuel saulē
q̄ illā q̄z hierlm̄: vel in p̄teritis hieremias: vel in euāge-
lio dñs s̄cūisse describit ita dicens. Quis dabit capiti meo
aquā et oculis meis fōrē lachrymarū: et plorabo i die et in
noctē iterfectos s̄ite p̄p̄t mei. Vel certe q̄les ille sunt la-
chryme de q̄b⁹ i psalmo cētēsimoprimo canit. Quia cine-
rē sicut panē māducauit et potū mellē cū fletu miscebat.
Quas certū ē nō illo affectu promi quo in sexto psalmo

Collatio nona Abbatis Isaac

Pat. 5

ex persona penitentis emergunt sed pro anxietatibus vite huius atque angustiis et erumis: ubi iusti in hoc mundo possunt deprimuntur. Quod est psalmi ipsius non solum textus est etiam titulus eiusdem: ubi dicitur: Sed pauperes spiritus quoniam ipsorum est regnum celorum: ita describitur. Oratio pauperis cum anxietate fuerit: et cor deo effuderit precem suam. Ab his ergo lacrymis multum distat: ille qui obdurato corde de se sic oculis erumitur: quas se non penitus infructuosas esse credimus: bono est proposito caparratrat emissio: ab his profertur quod necdum vel ad scientiam pervenire perfectas: vel punitivum se presentium vitiorum poterunt ad purum labe mundan.

De eo quod elici non debeant lacryme quando non spontanee profecerunt. Cap. xxx.

His tamen qui affectu iam transire virtutum: nequaquam debet hoc modo extorqueri pressio lacrymarum: nec exterioris hominis magnopere affectandi sunt: si quis est si fuerit utriusque producti: non quod pergere ad illa spontanea lacrymarum poterit veritate. Magis ei supplicantis animi suis conatibus distrahetur: huiusmodi atque ad ima demergetur: et ab illa celesti sublimitate deponetur: qua artonita mens orationis indeclinabiliter deesse desinat: eaque copellitur precum suarum intentione laxata: erga seipsum et coactitias lacrymarum guttulas egrotare.

Sententia abbatis Antonii super orationis statu. Capitulum xxi.

Oratio orationis vere percipiaris affectu: non mecum vobis sed beati Antonii sententiam prefero. Quia nonnunquam in oratione novimus profuisse: verumtamen in excessu mentis frequenter orate: cum solus orator cepisset infundere: audierim tamen in fervore sicut proclamantes. Quid me impedit sol: qui ad horum orationem: et me ad huius veri luminis abstractas claritate. Cuius est hec quocumque est super orationis sine: celestis et plus quam humana sententia. Non est inquit perfecta oratio in qua se monachum vel hoc ipsum quod orat intelligit. Et ut nos quoque secundum mensuram tenuitatis sine huic admirandae sen-

De oratione.

tenie super audire aliquid audeamus: orationis quae exaudita a deo in quantum experti sumus: iudicia proferemus.

De exauditionis iudicio. Cap. xxxii.

Um omnes nos nulla iterpetaverit hesitatio et fiducia petitionis sine qua desperatione decierit: sed obtinuisse nos hora ipsa orationis effusio ne quod poscimus: senserimus: non ambigamus precem nostras ad deum efficaciter penetrasse. Tantu enim quod exaudiri atque obtinere merebitur: quantum vel inspicere a deo: vel deum crediderit posse prestare. Irretractabilis namque est domini nostri illa sententia. Quocumque orantes petitis: credite quia accipietis et venient vobis.

Obiectio quod predicte exauditionis fiducia tantum sanctis conveniat. Cap. xxxiii.

Ormanus. hanc exauditionis fiduciam nimis de conscientie puritate credimus emanare. Ceterum nos qui cor adhuc peccatorum spina copugit: quocumque modum esse habere possumus nullis patrocinantibus meritis: quibus exaudietur orationes nostras: fiducialiter presumamus.

Responsio de diversis exauditionum causis. Capitulum xxxiiii.

Isaac. Diversas exauditionum causas esse secundum antiam dixerimus: ac variis statibus evangelicae sive propheticae testantur eloquia. habes enim induorum consensio fructus exauditionis dicitur voce signatum: secundum illud. Si duo ex matris vobis confenserint super terram: de omni re quaecumque petierint: fiet illis a patre meo qui in caelis est. habes aliam in fidei plenitudine quae grano sinapis comparat. Si enim iugiter habueritis fidei sicut dem sicut granum sinapis: dicitis in motu huiusmodi: hinc et transibit: et nihil impossibile erit vobis. habes in assiduitate orationum quae propter indefessam petitionum perseverantiam: importunitate sermo dicitur nominavit. Amen enim dico vobis: quod si non propter amicitiam: vel propter importunitatem eius surget et orabit ei quatenus opus habuerit. habes in ecclesia: Eccles. in elemosynarum fructu. Include inquit elemosynam in corde pauperis: et ipsa orabit pro te in tempore tribulationis. ha-

Marc. 11.

Luc. 11.

Eccl. 29.

✠ Collatio nona Abbatis Isaac ✠

bes i emédatione vite z opib⁹ misericordie: sm illud. **Eccl. 58**
 solue colligationes impietatis: solue fasciculos depmētēs
 Et post paucā q̄b⁹ infructuosa ieiunij sterilitas castrigat.
 Tūc iqt̄ inuocabis z dñs exaudiet te: z clamabis z dicet.
 Ecce afflux. **Ps. 137** sane exaudiri et tribulationū nime
Ps. 140. ras facit. **Ps. 142.** Ad dñm cū tribularer clamauit z exaudi
Exo. 21 uit me. **Et iter.** Ne assiteritis aduenā: q̄ si clamauerit
 exaudiat eū: q̄ misericordis suz. Videtis s̄ et modis oba-
 reat exauditiōis ḡfaryt null⁹ ad ipe trāda ea q̄ salutar-
 ria sūt z eterna: p̄scētie sue desperatiōe frāgat. Ut ei mi-
 seriarū n̄farū cōtēplatiōe cōcedam⁹ nos oib⁹ illis q̄o lu-
 pra memorauim⁹ penit⁹ desitutos esse virtutib⁹: z nec
 illā nos h̄re laudabilē duorū p̄fensionē: nec illā fidē gra-
 no sinapis cōparatū: nec illa opa pietatis que p̄pheta
 describit: nō v̄l in oportunitatē q̄ oi volēti suppeditat ha-
 bere nō possum⁹. per quā et solā si nō p̄ amicitiaz me-
 rito atq̄ fr̄atū: interpellatiōis assiduitate daturū se dñs
 q̄cqd̄ oratus fuerit: repropm̄ti. **Et** idcirco absc̄q̄ hesita-
 tiōis infidelitate sc̄ib⁹ insistēdū est. obtēturo sc̄q̄ nos car-
 rū iugitate cūera ū q̄ deū poposcerim⁹ minime dubita-
 dū. hortat̄ ei nos dñs: volēs ea q̄ sūt eterna celestia q̄ p̄-
 stare. vt eū i oportunitate n̄fa q̄d̄m̄ coartem⁹: q̄ i oportu-
 nos nos nō mō nō despiciat nec refutat: s̄ et iuitat z lan-
 dat. eisq̄ p̄stiturū se q̄cqd̄ p̄i uerāter sperauerint beni-
Luc. 11 gnissime pollicet dicēs. p̄nite z accipietis q̄rite z inuenie-
 tis: pulsate z aperiet vobis. **Os** ei q̄ petiit accipit: z q̄
Matt. 11 rit: inuenit: z pulsanti aperiet. **Et iter.** Oia q̄cūq̄ pete-
 ritis i ofone credētes accipietis: z nihil impossibile erit
 vobis. **Et** idcirco si cūctē nos exauditiōnū q̄s p̄dicimus
 cause oino deficiūt: salte aie importunitatis instātia: q̄
 absq̄ vlla v̄l meriti v̄l laboris difficultate i cuiuscūq̄ vo-
 lētis sita ē p̄tate. p̄io certo aut nō exaudiet dū se suppli-
 cas q̄s nō dubitet cū se dubitauerit exaudiri. hic dila-
 tate manifestat q̄ fatigabiliter deū debem⁹ orare z nō
 deficere. Q̄d̄ aut̄ i fatigabiliter dño supplicādū sit: et illo
 b̄t daniclis docemur exēpio: q̄ nō exaudir⁹ a p̄ma die q̄
 cepit orare: post dñā z vicesimā diē p̄sc̄q̄ sue petitiōis
 effectū. **Uñ** nō debem⁹ nos q̄z a cepta orationū n̄farū in-
 tentione cessare: si nos exaudiri tard⁹ senserim⁹: ne for-
 te aut

✠ De oratione. ✠

te aut exauditiōis ḡfa dispēsatiōe dñi vt̄l differat: aut
 angel⁹ dimisi ad nos b̄ficiū delatur⁹: a facie ot̄potētis
 egressus resistēte diabolo remoret. quē certū ē trāsmissi-
 muner⁹ desiderij igerere nō posse: si nos a p̄posite peti-
 tiōis intētiōe cessasse repperit. Q̄d̄ ē supradictō p̄phete
 p̄culdubio accidere potuisse: nisi fr̄tute icōpabili i p̄m̄s
 atq̄ vicesimū diē orōnū suaz p̄seueratiā p̄telasset. **Ab**
hui⁹ igit̄ fidei p̄fidētia: nulla penit⁹ d̄spatiōe frāgamur:
 cū orōnē n̄fāz nos obtinuisse minime senserim⁹: nec h̄si-
 tam⁹ sup dñi sp̄s̄iōe dicētis. **Oia** q̄cūq̄ petieritis i ofone **Matt.**
 credētes accipietis. **Retractare** nāq̄ nos puenit illi b̄t 11.
 ioh̄nis euāgeliste sniam: q̄ ambiguitas hui⁹ q̄onis eui 11. **Joh.**
 d̄ter absoluit. **hec** est inq̄t fiducia quā habem⁹ ad deū. 5.
 q̄ q̄cqd̄ petierim⁹ fr̄m volūtate ei⁹: audit nos. **ergo** sup
 his t̄m̄ plenā nos z idubitabilē iussit exauditiōis h̄fe si-
 duciā: q̄ nō n̄ris p̄modis nec solatijs t̄palib⁹ s̄ dñi con-
 gruit volūtati. Q̄d̄ ē i ofone dñica admiscere p̄cipimur
 dicētes. **fiat** volūtas tua sc̄z nō n̄ra. **Si** em̄ z illud⁹ apli **Ro. 8.**
 recordemur. **Qm̄** q̄d̄ orem⁹ s̄z q̄d̄ opy: nescim⁹ irelligim⁹
 nos nōnū q̄ saluti n̄re p̄ua postulat: z p̄modissime nobis
 ab eo q̄ vtilitates n̄ras recit⁹ q̄ nos ac p̄aci⁹ intuet: ea q̄
 posc̄m⁹ denegari. Q̄d̄ illi q̄z magisterio gētis accidisse
 nō dubit̄ est: cū oraret auferri a se angelū sathane q̄ vti-
 liter ad colaphisandū eū apposit⁹ fuerat dñi voluntate
 dicit. **propter** q̄d̄ ter dñm rogauit vt̄ discederet a me: et 1. **cor.**
 dixit mihi. **Sufficit** tibi ḡfa mea: nā virt⁹ in infirmitate 11.
 p̄fici. **Quē** sensum ēt dñs orās ex p̄sona hois assumpti:
 vt formā q̄z orādi nobis quādamodū z cetera suo p̄be-
 ret exēpio: ita cū oraret exp̄sit. **p̄** si possibile est trāseat **Matt.**
 a me calix iste: verūtāmē nō sicut ego volo s̄ sicut tu: cū 26.
 v̄tq̄ ei⁹ a p̄ria volūtate nō discreparet volūtas. **Venerat** **Euā.**
 em̄ saluare q̄d̄ perierat. z dare aiām suā redēptionē pro 18.
 multis: de q̄ ipse dicit. **Nemo** tollit animā meā a me: sed in ar. 10
 ego pono eā a meip̄o. **potestare** habeo ponēdi eā: z p̄tā: **Joh. 10**
 et habeo iterū sumēdi eā. **Et** cui⁹ p̄sona sup v̄nitate vo-
 lūtas sue quā cū p̄re iugiter possidebat: p̄ b̄tmi q̄z da-
 uid i psalmo. **xxix.** ita carat. **Uñ** facerē volūtate tuā de-
 me⁹ volui. **Nā** z si de p̄re legim⁹. **Sic** est de⁹ dilexit mi- **Joh. 3.**
 dum vt̄ v̄nigenitū filiū suū daret: z de filio nihilominus

Collatio nona Abbatis Isaac De oratione.

inuenim⁹. Qui dedit semetipsum p petis nris. Et qui:
 Sal. r. admodū de illo referit. Qui citā pprio filio suo nō peperit
 Roim. s. cit: sed pro nobis omnib⁹ tradidit eū: ita de isto narra⁹.
 Esa. 53. Oblatus est qz ipse voluit. Et ita patris z filij voluntas
 vna p oia signat: vt ēt i ipso resurrectōis dñice sacramē
 to opatio nō dīsona fuisse doceat. Nā sicut resurrectio:
 nō corpis et⁹ patrē operatū brūs apłs p̄dicat dicens. Et
 Sal. r. deū patrē q̄ suscitauit eū a mortuis: ita filij⁹ suscitaturū
 Job. 1. se rēptū sui corporis prestat. Soluite inquis tēptū hoc:
 z ego in tribus diebus suscitabo illud. Et idcirco his q̄
 p̄dicatimus exēplis dñicis erudiri: cūctas obsecrantes
 nras similli nos q̄z debemus oratione cōcludere: z hanc
 vocē cunctis petitionibus nostris semp adiungere. Verū
 Matt. 16. rūtū nō sicut ego volo sed sicut tu. Satis vero cōstat illi
 trine curuatiōnis numez qui solet in cōgregatione fra
 trum ad concludendam synaxim celebrari: eū qui misē
 to animo non supplicat obseruare nō posse.

**De oratione intra cubiculū z clauso ostio
deferenda.**

Capitulum. xxxv.

Hare oīa sane illud euāgelicū p̄ceptū diligēt⁹
 obseruādū est: vt intrātes in cubiculū nrm: clau
 so ostio nro oremus patrē nostrū: qd a nobis ita
 implebit. Intra nostrū cubiculū supplicam⁹: cū ab otium
 cogitātiōnī sue sollicitudinū strepitu: cor nostrū penit⁹
 amouētes: secreto quodāmodo ac familiariter p̄ces nras
 dño referam⁹. Clauso oram⁹ ostio: cū strictis labijs oīq̄
 silētio supplicam⁹: nō vocū s; cordiū scriptatorū. In au
 scondito oram⁹ qñ corde tñi z intēta mēte petitiōes no
 stras soli p̄dicimus deo: ita vt ne ipse quidē aduerse va
 leāt potestates gen⁹ hīe petitionis agnoscere. Propter
 qd cū summo est orādū silētio: nō solū ne fratres aīstātes
 nris susurrus vel clamorib⁹ auocemus: z orātū sensus
 obstrepamus: sed vt ipsos q̄z inimicos nostros qui orā
 tibus nobis maxime insidiat: lateat nostre petitiōis
 intentio. Ita enim p̄ceptum illud implebimus. Ab ea
 que domuit in sinu tuo custodi claustra oris tui.

De utilitate breuis z tacite orōnis. L. xxxv.

Annotatio capitulorum.

O S qd frequēter qdē s; breuiter est orādū: ne im
 morātibz nobis locū vel tps: inserere aliqd no
 stro cordi insidiator: possit inimicus. Istud nāq̄
 est sacrificiū verū qz sacrificiū deo spūs p̄trit⁹. hec salu
 taria oblatio: ista sūt pura libamina: isto sacrificiū iusti: ps. 79.
 ne: istud sacrificiū laudis: he sūt vere ac p̄gives hōstie:
 iste sunt holocaustoma medullata: q̄ cōtritis z humili
 tatis corātib⁹ offerunt: q̄q; hac qua diximus disciplina
 z mīstione spūs exhibentes: efficaci poterimus virtute
 cantare. Dirigat oratio mea sicut incensum in cōspectu
 tuo: eleuatio manū mearū sacrificiū vesperinū. Quē et psal.
 nos oportuna cōmouet deuotiōe p̄soluere: hōie ipsi⁹ ac 140.
 nectis aduētus: de quo quidē licet p tenuitatis nostre
 mētura multa plata videant dings sūt protracta colla
 tio: p sublimitate tñ ac difficultate materie: paucis ad
 modū credimus disputatū. his sancti Isaac sermoni
 bus stupefacti poti⁹ s; repleti: vesperina synaxi celebra
 ta: sopore paululū mēbra laxauimus: primosq; diluculo
 sub placito plenioris tractatu iterū reuersuri: ad nos
 tra discessimus: rā de p̄ceptorū acquisitione s; de pro
 missorum satietate gaudētes. Excellentia liquidē ora
 tionis nobis tñmodo p̄monstratam: ordinem vero
 atq; virtutem qua etiam perpetuas eius vel acq̄rēda
 est vel tenenda: necdum nos integre percepisse illius di
 sputationibus senseramus.

Explicit collatio p̄ma abbat; isaac de orōnis q̄litate

**Incipit annotatio capitulorū collatiōis
secunde eiusdem sentis de orationis ingitate.**

Ca. s. proemiale.

- q De consuetudine q̄ sup significatione pasche in
tra egypti prouinciam retentatur.
- iq De abbate serapione z anthropomouphitarū he
resis quam simplicitatis errore contraxit.
- iiij De redditu nostro ad abbatē isaac: z inquisitionē
erroris quem senex p̄dictus incurrit.
- v Responso de origine hereseos superi⁹ cōprehēse.
- vi Quibus ex causis vnicuiq; nostrum aut humilis
christus. iesus aut glouificatus appareat.

✠ Annotatio capitulorum. ✠

- vii In quo noster finis seu perfecta beatitudo consistat.
 viii Interrogatio super eruditione perfectionis: non potest finis ad perpetuam dei memoriam et ad pervenire.
 ix Ratio de efficacia intellectus: quod per experientiam colligitur.
 x De institutione orationis perpetue.
 xi De perfectione orationis ad quam predicta traditio descenditur.
 xii Interrogatio quemadmodum spirituales cogitationes immobiliter teneantur.
 xiii De mutabilitate cogitationum.
 xiiii Responsio quemadmodum stabilitas cordis seu cogitationum possit acquiri.

Explicat annotatio capitulorum.

Incipit collatio. ii. abbatis Isaac de orationibus iugitate. Proemiale. Cap. i.



Iter hec anachoretarum instituta sublimia: que utique donante deo licet imperito bigesta sunt stillo: quod nos iter ferere atque perferere: quod velut pulchro corpori nervum quoddam videat apponere: narrationis ipsius ordo compellit: quod non dubitemus ex hoc ordo non minimam instructionem super omnipotentis dei que in genesi legitur imagine: quibusque simplicioribus conferenda: presertim cum tanti dogmatis causa vertatur: ut error seu ignorantia eius sine ingenio blasphemiam: et catholice fidei detrimentum esse non possit.

De consuetudine que super significatione pasche intra egypti provinciam retentat. Cap. ii.



Intra egypti regionem mos iste antiqua traditione servat: ut pacto epiphanius dicit quem provincie illius sacerdotes vel diaconi baptismi: vel cum carnem natiuitatis esse definiunt: idcirco vtriusque sacramenti solemnitate non bisarie ut in occidentis provinciis: sed sub una diei huius festiuitate concelebant: episcopi pontificis Alexandrini per universas dirigitur egypti ecclesias: quibus et initium quadragesime et dies pasche non solum per civitates omnes sed etiam per universa monasteria designent. Secm

✠ De oratione. ✠

hic legitur more post dies admodum paucos super superioribus abba Isaac fuerat agitata collatio. Theophili predicti vobis episcopi solennes epistolae commendantur: quibus cum denuntiatio paschali in inceptis que anthropomorphitarum heresis longa disputatio de differunt: eaque proprio sermone destruxit. Quod ista est amaritudo ab universo prope admodum gratie monachorum: quod per totam partem egypti morabatur: pro simplicitatis errore susceptum: ut esset memoratum presertim velut heresi gravissima depravatum: per maxima seniorum ab universo fraternitatis conspectu decerneret detestandum: quod scilicet impugnantur scripture sancte sententiam videlicet: neque a omnipotentis dei humane figure compositione formatum: cum ad eius imaginem creatum ad scriptura manifestissime testaret. Veniens ab his que erant in eremo scythie promeritas: quod perfectio ac scientia omnium que erant in egypti monasteriis preminebant: ita est hec epistola refutata: ut preter abbatem pasnutium nre congregationis presbyterum: nullum esse ceterorum presbyterorum qui in eadem eremo aliis tribus ecclesiis presidebant: nec legi qui de ac recitari in suis conventibus proisus admitterent.

De abbate serapione et anthropomorphitarum heresi quam simplicitatis errore dicit. c. ii.



Iter hos que detinebant errore fuit antiquissime districtio atque in actuali disciplina sola summatur nomine Serapionis: cuius imperitia super predicti dogmatis opinio tamen iudicabat: cunctis veram tenentibus fidei quantum ipse vel vite merito vel antequam tempore omnes fere monachos antebat. Cuius hic sancti presbyteri pasnutii multis adhortationibus ad transitum recte fidei non posset adduci eo quod novella eius persuasio: nec ab anterioribus aliquam coperta vel tradita videlicet: accidit ut quoddam diaconus sume scie vir nomine photianus desiderio videlicet fides in eremo eadem commaneret de capadocia presbiterus adveniret. Cuius beatus pasnurius summa gratulatione suscipiens: ad confirmationem fidei que fuerat predicti presbyteri scriptis comprehensa perducere in medium coram eius scribis sciscitavit quemadmodum illud quod in Genesi dicitur: sciamus potest ad imaginem et similitudinem nostram: catholice scripturarum sententiam interpretarent ecclesie. Cuius ille non sicut

humile lre sonu s; spirituar imaginē dei ac similitudinē
 tradi ab vniuersis ecclesiaz pncipib⁹ explanaret: idq; co
 piose sermōe ac plurimis scripturaz testimonijs appo
 bare: ne posset i illā imēsam z incōprehensibile atq; inu
 sibile maiestātē aliq; hmoē adere q; humana cōposi
 tiōe valeat ac similitudine circūscribi: q; q; in corpore
 rea z incōposita simplex natura sit: q; sicut oculis de
 phēdi ita mēte nō valeat estimari tā dē senex multos ac
 validissimis doctissimis viri assertōib⁹ mor⁹: ad fidē ca
 tholice traditiōis attrax⁹ ē. Cūq; sup h⁹ ei⁹ assensu: in
 nira vel abbate pascuitū vel nos oēs letitia repleuisset:
 q; sex virū tāte antiq; tatis tātilis s; trib⁹ cōsummati:
 ad finē deuare dñs a tramite recte fidei pmississet: z p
 gfarū actiōe surgēs pces dño pariter sand erēm⁹: ut
 ē i ofone senex mēte pfluas: eo q; illā anthropomorphō
 imaginē deitatis quā pponere sibi i ofone cōsueuerat
 aboleri de suo corde sentire: vt i amarissimos flet⁹ cre
 bruosq; singulans repēte prouūpēs in terrāq; pstrat⁹: cū
 euulatu validissimo pclamaret. heu me miserum tūc
 rūt a me deū meū z quē nūc teneā h habeo: vel quē ado
 rem aut interpellē iā nescio. Sup quā re valde permo
 necōd etiā pterite collatiōis virtute adhuc in nris cor
 dibus insidētes ad abbatē Isaac redimim⁹: quē come
 nus inuenies his sermonibus ad oēs sumus.

**De reditu nro ad abbatē Isaac: z i qstio
 ne erroris quē senex pdict⁹ incurrit. La iiii.**

Hicet nos ēt cirra ei⁹ rei q; nup oborta est noui
 tarē pterite collatiōis q; sup ofonis statu dige
 sta est: bñdēnū recurrere ad tuā beatitudines
 postposit⁹ oib⁹ iuitaret: adicē tñ aliqd huc cupidita
 ti ē abbat⁹ serapidis tā grauis error: neq; sūmo: vt arbi
 tramur demonū caliditate pcept⁹. Nō cñ pua despens
 tiōe de hūmū: cōsiderātes eā labores tātos q; p quib⁹
 quaginta annos i hac eremo laudabilr exegit ignoran
 tie hui⁹ vitio nō solū penit⁹ pdidisse: s; etiā ppetue mor
 tis incurrisse dīserimē. Cū q; vel cur ei hic tā grauis erro
 rreprehit⁹: pñū desideram⁹ agnoscere: deinde q; sumus

edoceri: quē admodū ad illā oratiōis qualitatē: de qua
 pudē nō solū copiose s; ēt magnifice disputasti puenire
 possim⁹. In hoc em ppecit i nobis admirabilis illa colla
 tio vt stuporē tantūmō mēris incuteret: nō quēcā modū
 eam perficere vel apprehendere valeremus offendret.

**Responso de origine hereseos superius cō
 prehenſe. Capitulum v.**

Isaac. Nō ē mirādū hoīez simplicissimū: z de sube
 stātia ac natura diuinitatis nūq; penit⁹ eruditū:
 rusticitatis vitio z pinctudine erroris antiq; vīq;
 nūc detineri vel decipi potuisse: z vt verius dicā i errore
 pūstino pdurare: q; nō recēti sicut putatis demonū illū
 s; ignoātia pñine gētilitatis infer: dū s; pſuadū
 nē erroris illi⁹ quo demones hoim figura ppositos exco
 lebā: nūc q; illā incōprehensibile atq; ineffabile veri nu
 minis maiestātē sub circūscriptiōe alicui⁹ imaginatiōis
 existimēt ad otā dā: nihil se tenere vt hē credētes: si ppo
 sitā nō habuerint imaginē quā dā quā in supplicatiōe
 positi iugiter iterpellēt: eāq; circūscrāt mēte: ac pie ocu
 lis teneat semp affixā. Sup quoz hoc errore ppetētē di Ro. 12
 rigē illa sola. Et mutauerūt glām incorruptibilis dei
 in similitudinē imaginis hoīs corruptibilis. Hieronias q; hic. 2
 popul⁹ inqt me⁹ mutauit gloriā suā in idoli. Qui error
 h origine hac qua dicim⁹ quorū dā sensib⁹ sit molit⁹: ni
 hilomin⁹ tñ in illoz q; animis q; nūq; gēnū iustitione
 polluti sunt: sub colore testimoniū hui⁹ quo ē. faciam⁹ Echi. 1.
 hoīez ad imaginē z similitudinē nostrā imperitia seu rusti
 citate lapsiōe ptractus est: ita vt etiā heresis q; ēt antro
 pomorphitaz sub occāsiōe detestāde huius interpretatio
 nis emerſerit: q; imēsam illā ac simplice diuinitatis sub
 stātiā iuitamētis nris: z humana figuratiōe cōpſitā
 pertinaci puerſitate prendit: quā tñ si q; sacri. catholis
 cis dōgmatib⁹ instruit⁹: vt gēnū blasph. mū deti stabit
 tur: et ita ad illā ofonis purissimā puenier qua⁹ itatē: q;
 nō solū nullā diuinitatis effigiem: nec limitata con
 ſeā (q; dictū q; nefas est) in sua supplicatiōe multib⁹
 sed nec vltā quidez in se memē iam dicti colūq; veltas
 et speciem seu formāz cuiuslibet characteris admittet.

Quib⁹ ex causis vnicuiq⁹ nrm: aut bñll⁹
ips̄ ielue: aut glouificatus appareat. Ca. vi.

Secū dū mēsurā nāq⁹ puritat⁹ sue sicut supiore col
lariōe p̄f̄at⁹ sum: vnaqueq⁹ mēs in orōne sua vel
erigit v̄l formaf: itē sc̄y a terrenaz ac materialib⁹
reꝝ p̄p̄latiōe discedēs: quantū cō status sue puereri
puritat⁹: seceritq⁹ ielūm vel humilē adhuc ⁊ carneū:
vel glouificatū ⁊ i maiestatis sue glouia venitrē: internis
obrutibus anime puideri. Nō est poterit ielūm intueri
uentē in regno suo: q̄ ad huc sub illa quodāmodo in
daica infirmitate detēti: nō queunt dicere cum ap̄to. Et
si cognouim⁹ s̄m carnē ep̄m sed nūc iā non nouim⁹. S̄y
illi solt purissim⁹ oculis diuinitatē ipsius speculant: qui
de humilibus ac terrenis operibus ⁊ cogitationib⁹ ascē
dētes: cū illo secedūt in excelso solitudinis mōte: q̄ liber
ab omniū terrenarū cogitationū ac perturbationū tur
multu: ⁊ a cunctoz vitiōū permissione secer⁹: fide pur
rissima ac virutū eminētia sublimat⁹ glouia vult⁹ eius
ac claritat⁹ sic⁹ reuelat imaginē his q̄ merent⁹ eū mūdo
anime obrutū⁹ intueri. Ceter⁹ videt ielūm etiā ab his q̄
in ciuitatibus ⁊ castellis ac viculis cōmorant⁹: id est q̄ in
aeriali puerlatiōe sunt atq⁹ in operib⁹ p̄stituti: s̄y nō in
illa claritate qua illis apparuit q̄ cū ip̄o p̄nt in p̄dicto
virtutū mōte p̄cedere: id est petro iacobo ⁊ Joanni Ita
em̄ in solitudine ⁊ moysi apparuit: ⁊ helie locut⁹ est. Q̄
volēs n̄ dñs p̄firmare ac p̄fecte nobis relin̄dre purita
tis ep̄pla: ⁊ quē cū ipse sōns inuolabilis sanctitatis ad
obtinēdā puritatē secessitōis: a diuino ac solitudinis
bñficio extrinsec⁹ nō egeret: nō em̄ poterat vllis turbar
sordib⁹ puritatis plenitudo maculari: nec contaminari
humano cōfōtio q̄ vniuersa polluta mūdāt atq⁹ sancti
ficat: secessit tñ solus in mōtem orare per hoc sc̄y nos in
straens sue secessiōis ep̄plo: vt si interpellare nos q̄y vo
luerimus deū puro ⁊ integro cordis affectu: ab oi inq̄
tudine ⁊ p̄fusōe turparū s̄it secedam⁹: vt in hoc corpo
re cōmorātes ad s̄ilitudinē quādā illius beatitudinis q̄
in futuro reponitur sanctis: vel ex parte aliqua nos
aptare possimus: itq⁹ nobis omnia ⁊ in omnibus deus.

2. cor. 13.

1. cor. 13.

In quo noster finis seu perfecta beatitudo consistat. Capitulum. vii.



Inc em̄ p̄fecte p̄summabit in nobis illa nostri Joā. 17
saluatoris orō: q̄ pro suis discipulis orauit ad p̄dē.
patrē dicens. Ut dilectio q̄ dilectio mei eis sit:
⁊ ipsi in nobis. Et iterū. Ut oēs vnū sint: sicut
tu p̄s in me ⁊ ego in te: vt ⁊ ipsi in nobis vnū sint
q̄ illa dei perfecta dilectio q̄ p̄io: nos ille dilectio in nri
q̄ trāsserit cordis affectū: hac dñca orōne p̄lecta quam
credim⁹ nullo mō posse cassari. Q̄d ita fiet cū ois amor:
omne desidēriū: oē studiū: ois conat⁹: ois cogitatio n̄ra:
omne q̄ videm⁹: q̄ loquimur: q̄ speram⁹: de⁹ erit. Illa
q̄ vnitas q̄ nūc est patris cū filio: ⁊ filij cū patre: in n̄m
fuerit sentit⁹ mētesq⁹ trāssusa: id est vt quē admodū nos
ille sincera ⁊ pura atq⁹ idissolubili diligit charitate: nos
q̄ ei p̄petua ⁊ inseparabili charitate iungamur: ita sc̄y
eidē copulati: vt q̄cqd speram⁹: q̄cqd itelligimus: q̄cqd
loq̄mur de⁹ sit: in illū inq̄ pueniētes quē p̄dicimus finē:
quē idē dñs orās in nobis op̄rat impleri: vt oēs sint vnū
sicut nos vnū sum⁹: ego in eis ⁊ tu in me: vt sint ⁊ ipsi cō
summati in vnū. Et itē. Pater quos desidi⁹ mihi: volo
vt ibi ego sum ⁊ ipsi sint mecū. hec igit⁹ destinatio solita:
r̄y: hec d̄z esse ois itērio: vt imaginē future britudinis in
hoc corpo possidere mereat ⁊ q̄dā mō arrā celestis illius
puerlatiōis ⁊ gl̄ia incipiat in hac vasculo p̄gustare. hic
inq̄ finis totius p̄fectiōis est: vt eo vsq⁹ extenuata mēs ab
si s̄u carnali ac sp̄talia q̄dē die sublimet⁹: donec ois ei⁹
puerlatio ois voluptatio cōdiciā: vna ⁊ iugis efficiat orō

Interrogatio sup eruditione perfectiōis:
per quā possimus ad perpetuam dei memo
riam peruenire. Capitulum. viii.

Oerman⁹. Maior nobis ad p̄terite collatiōis illius
admirationē ob quā huc recurrim⁹ magnitudo
stuporis accrescit. Quātū em̄ icitamēto doctrine
hui⁹ ad desidēriū p̄fecte britudinis istā mamur: it̄ ma
iore despariōe p̄cidim⁹: ignorātes quādā modū discipli
nā tāte sublimitat⁹ expetere v̄l obtinere possim⁹. Qua

3bidē.

pp q̄ i cella positi diuina meditatione uoluerit copiamur
 q̄ necesse est loquaci fortisā p̄secutiōe p̄ferri: q̄lum? ut
 replicari ea a nobis patēter admittas. Quis q̄ sciamus
 virtutem tuā nullis offendit solere ineptis firmo: q̄ ut
 ob h̄ sunt i medijs p̄ferēdey q̄ i eis absurda sunt: conu-
 sant. Quātū itaq̄ optimo n̄ra sese h̄: curu s̄iber aris? seu
 discipline p̄fectio: necesse est ut a q̄busdā mollib? icipit
 rudimēto: facilioub? p̄mo ac tenerrimis inuētis iuuat:
 ut q̄dā rōnabili lacte nurrita paulatī educataq̄ succres-
 cat: itaq̄ ita ab inuis ad sūma sensū gradatūq̄ p̄cedat:
 q̄b? cū fuerit planiora p̄ncipia z q̄dāmō ianuās arripe
 p̄fectiōis ingressa: ad penetratā q̄ p̄fectiōis z excelsa fa-
 stigia p̄r z absoq̄ labore pueniat. Nā quēadmodū p̄nis
 ciare pueroz q̄ ipis simplices poterit copulas syllabaq̄
 nisi pu? elemētōz chara cretes diligēter agnouerit. Uel
 quō citatā legēdi p̄mā p̄scq̄: q̄ breues z p̄ agustas scri-
 ptōnes nominū necdū est idone? iugare. Quā aut rōne
 is q̄ p̄na grāmatice discipline min? instruet? est vel rhes-
 tonicā faciendā: ut philosophicā sciaz p̄scq̄. Quapropter
 huic q̄z subtilissime discipline p̄ quā instrumur deo iugi-
 ter iherere: nō dubio q̄dā istōnis inesse fundamenta: q̄b?
 p̄mū firmissime collocatis: post hec supposita extollant
 p̄fectiōis excelsa fastigia. Cur? hec esse p̄ncipia tenuiter
 suspicamur: ut p̄mū nouerim? q̄ meditatione teneat vel
 cogitet de?. Deinde h̄c eādē q̄cūq̄ est materā quēad-
 modū ualeam? imobil? custodire: q̄b? nō ābligim? cal-
 mē totius p̄fectiōis existere. Et idcirco quādā memorie
 hui? materā q̄ de? mēte p̄cipit vel p̄petuo teneat nobis
 cupim? demonstrari: ut ei pie oclis retētātes cū elapso
 nos ab eadē lenferim?: habeam? i p̄optu q̄ respiciētēs
 illico reuertamur: ac resumere illā sine ulla circuit? mora
 z i q̄stionis difficultate possum?. Euenit nāq̄ ut cū b̄ theo-
 rīs spiritūalib? euagati a d̄ nosmetipos uelut de lethali se-
 pore p̄uertimur: z tāq̄ ex p̄gefacti materā q̄rim? q̄ illā q̄
 obitura est i gūale mōuā resuscitare possum? retardam
 ipi? i q̄stionis mora: pu? q̄ reperiam? eā a n̄ro conatu
 itez deuoluamur: z anq̄ spiritūalis q̄dā parat iuit? ob-
 cepta cordis euanescat in tēto. Quā p̄fusione idcirco no-
 bis accidere satis certū est: q̄ spāle aliqd̄ pie oclis p̄

positū uelut formulā quādā stabili? nō tenem?: ad quā
 possit uag? alio post multos anfract? ac diu? curs? uarios
 reuocari: z post lōga naufragia uelut portū q̄rē sitrare.
 Itaq̄ sit ut hac ignoatiōe ac difficultate inēs iugit p̄-
 pediat: errabūda sp̄ z uelut ebria p̄ diueria iacret: z ne-
 illū q̄dē q̄b? casu portū? idustria sibi meto occurrerit ipita-
 le diu ac firmis teneat: dū aliū ex alio sp̄ recipiēs: sicut
 itron? eoz atq̄ p̄ncipia: ita et sine diuēssūq̄ nō lentiat.

Responsio de efficacia intellectus q̄ per experientiam colligitur. Cap. 11.

Isaac. Inq̄stio v̄ra tā minuta atq̄ subtilis: pri-
 me puritatē p̄signat idicū. Nec em̄ de his saltē i
 terrogat n̄ dicā itro aspicer atq̄ discernē q̄piā
 p̄ualebit: nisi quē diligēs z efficac mēis idustria ac solli-
 cendo pugit ad p̄scrutā dā istaz p̄funditatē p̄uererit
 q̄nūca iugitateq̄ uite iugit itēto p̄prietā fecerit actus
 iactatē: at puritatē hui? lumina ianuaq̄z pulsare. Et id-
 circo qm̄ uid eo vos n̄ dicā p̄ soub? ofonis illi? he b̄ q̄ dis-
 ferim? a stitisse: q̄ ipis q̄dāmō experientē manib? p̄ner-
 tralia ei? z iteriora palpare: z q̄dā mēbra iamāq̄z p̄rige-
 re: nec me lahorā urū credo: ut tā itra aulā q̄dāmō ipi?
 oberrāteat ab dita q̄z inq̄stū h̄nō dixerit itro ducā: nec
 vos ad itro p̄scitā h̄ q̄ z em̄ itradā sūt vllō difficulta-
 tis obstaculo retardā deo. p̄optim? em̄ cognitiōē q̄ qd̄
 inq̄rere debeat p̄uidētē agnoscit: nec a scia lōge ē q̄ ce-
 pit itelligē qd̄ ignoiet. Et idcirco n̄ uer eoz notā p̄ i no-
 nis v̄lentatē icurrere: si ea q̄ i supiore tractatu de p̄fe-
 ctioe ofonis disserēs disputatōi subtraxerāt: p̄pala uero
 quoz h̄tutū uobis i h̄ exercitio ac studio collocatē: si
 ne misterio n̄ri fmōis p̄ dei gr̄z arbitrio: fuisse p̄terā dā

De institutione orationis p̄petue. Cap. 12.

Quapropter h̄z illā istōne quā p̄uoloz cruditi-
 ni p̄uidētissime cōpāst: q̄ alis elemētōz tradi-
 tionē p̄mū p̄cipit n̄ p̄r: nec eoz uol agnosce li-
 neas: ut itrepida manu q̄rē d̄scribere characteres q̄z p̄-
 sypia q̄busdā. z formulis cēt diligēter ip̄stis: effigies eoz
 exp̄mere cōtēplatiōe iugit z q̄tidiana imitatioe p̄uiscat

huius spiritalis theorie tradenda vobis e formula: ad qua
semp tenacissime vsq; ituitu dngentes: vsq; eade salubriter
voluere latrupta iugitate discat: vsq; sublimiores ituitu
scidere illi vsu ac meditazione possit. hec igit vob; hu
ius qua qrit; discipline atq; oronis formula. pponet: qua
vna q; q; monach; ad iug; dei meoria tcedas: scilicet stabili
cord; voluntate meditari expulsa oiz cogitationi varie
tate pluescat: q; nec alis ea villo mo poterit retetere: nisi
ab oib; fuerit corporal; curis ac sollicitudib; absolutur
Que sicut nobis a paucis q antiq;ssimoz patrū residi
erāt tradita ē: ita a nobis q; nō nisi rarissimis ac hec
nērib; itimā. Erīt nāq; ad ppetuā dei meoria posside
dā: hec fsepabilr pposita vobis formula pietatis. De
adiutorū meū trēde: dñe ad adiunādū me festina. hic
nāq; hsculus nō merito de toto scripturarū excerpt; ē
instrumētō. Recipit ei oēs affect; q; cūq; inferri humane
possunt nāe: z ad oēm statū atq; vniuersos icursus po
pue satis cōparēter aptat. h; siq; dē aduersus vniuersa
discrimina iuocationē dei: h; humilitatē pie cōfessionē
h; sollicitudinis ac timoris ppetui vigilātis: h; p; sidera
tionē fragilitatis sue: exauditiōis fiducia: p; dētā pre
sentis semp; astātis p; fidij. Qui em iugiter suū tuocat
p; tectorē: certū est eū esse semp; p; sentē. h; amōis z cha
ritatis ardorē: h; insidiarū cōreptationē inimicōrum p; fer
nidinē: q; b; p; p; cietēs semetipm die noctuq; vallatū: cō
tet se nō posse sine sui defensoris auxilio liberari. hic
h; sicut; oib; infestationib; demonū la borātib; in expugna
bilis muras est: ipenerrabilis louca ac manitissim; cy
pe. Ite i acidiā z auaritate animi collo caros: seu tristi
cia v cogitandū; q; bus cūq; dep; sso saluo remēdia de
sperare nō pati: ostēdēs illū quē tuocat is p; ticef iugiter
nra certamina: atq; a suis supplicib; n abesse. Ite nos
spiritalib; successib; cordisq; leritia p; stitutos ad mētē
solli penr nō debere: nec istā d; p; spero statū quē sine
p; tectorē deo finiri nō posse testat: dū nō solū eū semp;
s; et veloci vt sibi auxiliē iplozat. Ite inq; versiculus
vnicuiq; nostrū i subter tūitate degēri. necessari; z vni
lis iuenit. Nāq; semp; z in oib; desiderat adiuari: ma
nifestat q; nō tm i reb; duris ac tristib;: s; etiā in secur

p. 59

his ac letis pari mō deo egeat ad iutore vt quē ad modū
ex illis eruita i istis eū faciat immorari: in natio scis
humanā fragilitatē sine illi; optularēte subsistere. Sa
l. rimargie passioe p; stringor cibos quos erem; ignorat
māro z in squalida solitudine ingerunt mihi odoros re
gū vni serculorū: atq; ad illoz t; sideria sentio me iustiss
mā trahitō: cū subinde mihi ē. De; i adiutorū meū
trēde: dñe ad adiunādū me festina. Anticipare hoā sta
tute ffectiois istigor: seu modū iuste ac solite paritatis
retere: cū magno cordis mei dolore p; tēdo cū gemitu mi
hi ē p; clamādū. De; i adiutorū meū trēde: dñe ad adi
unādū me festina. Jeunūis me ob ipugnationē carnis di
strictiōib; indigentē: stomachi phibet la situdo: seu vē
tris ariditas p; strictioz t; tretet: vt effect; meo desiderio
tribuat; vsq; certe vt est; carnalis occupēctie absq; tēpe
ramēto districtiois ieiunij cōq; scat: orādū mihi ē. De;
in adiutorū meū trēde: dñe ad adiunādū me festina. Ac
cedēs ad refectionē hora legitima suggerēte: p; ceptionē
panis ex horeo: atq; ab oī esu naturalis necessitatis ex
cludor: cū euulatu p; clamādū ē mihi. De; i adiutorū
meū trēde: dñe ad adiunādū me festina. Volētē me ob
stabilitatē cordis isistere lectiō: interpellās capitās phi
bet dolor: horaq; tertia faciē meā ad sacrā pagina sōn;
allidit: deputatū q; tē tps vsq; trāsgredi vel puenire cōpēt
lori; p; deniq; canonicū synaxeos psalmōūq; modū in
tercedere me grauissima somni cogit imp; sio: s; p; cla:
mandū est mihi. De; i adiutorū meū trēde: dñe ad adi
unādū me festina. Sublato a b oculis meis sopore: mul
tus me noctib; diabolicis artib; i somnis video fatiga
rū: omnēq; a palpebris meis ffectioē nocturne q; tē; ex
clusay: cū suspirijs orādū ē mihi. De; i adiutorū meū in
trēde: dñe ad adiunādū me festina. Adhuc me in collu
ctationē positi vitioū titillatio carnis repēte p; pungit: z
ad plensuz p; trahere dormiētē blāda oblectatōe conatē
ne ignis alien; cretūās: vrat suane olētes flosculos ca
sitatis: clamādū mihi ē. De; i adiutorū meū intendē
dñe ad adiunādū me festina. Perexticta sctio libidinis
lectura: genitalē mēbris meis itepuisse feruorē: vt parta
hec vint; imo g; fa dei in me diutius vel p; petno p; fueret

p. 59

intere dicédū ē mihi. De^o in adiutoriu meū intende: hūc
ad adiuvādū me festina. *Tr:* philargyue: tristitue: stimu
lis tētor: cogor: ppositū atos amica mibi iterrūpe le
nitatē: ne l am ritudinē felis: pturbatōe furoris abdū:
car cū sona: no mihi genuit. pclamādū ē. De^o in adiu
tū meū itēde: dñe ad adiuvādū me festina. *Acidie:* ce no
dortē supbie elatōe pcedōtor: ac de alioꝝ negligētia vel
pore qd dā sibi mēs subtili cogitatōe blādif: ne in me
pūleat hūmici pnciosa suggestio: cū ot p rītōe cordis
orādū ē mihi. De^o i adiutoriu meū intēde: dñe ad adiu
vādū me festina. *hūilitaria* 2 simpliritatis g̃as: supbie
ramore dpositio: iugi p̃pctiōe spūs acq̃sui: ne rursus ve
niat mihi pes supbie: 2 manus doctōis moueat me gras
tūsq; de victorie mee elatōe pfodar: totq; mihi pclamā
dū ē virib^{us}. De^o i adiutoriu meū intēde dñe ad adiuvā
dū me festina. *Evagantiōib^{us}* ale inumeris ac diuersis: 2
i stabilitate cordis erectio: nec cogitationū displicētia
leo coercere: p̃p̃m̃as ofonē meā sūder absq; iterpellatio
ne atq; p̃h̃ā s̃mate in anū figurarū s̃monūq; 2 actū
f̃r̃acratōe n̄ p̃n̄: tāraq; me sentio sterilitatq; hui^{us} aridi
tate p̃strictū: vt nllas oīno spiritalū sensū g̃n̄atōes p
surire me sentiā: vt de h̄ ai squalore merear liberari vñ
me gemitib^{us} mltis atq; suspitūs expedire n̄ possuz: ne
cessarie pclamabo. De^o i adiutoriu meū itēde: dñe ad ad
iuvādū me festina. *Directionē* rursus aie: stabilitatē co
gitationū: alacritatē: cordis cū ineffabili gaudio 2 mēs
excessu visitatōe sc̃i spūs me s̃tio p̃securū: eruberātia
q; spiritalū s̃sū redū dare: reuelatōe: sa cratissimū
it̃lectū: 2 antea penit^{us} mihi occor̃p: p̃p̃tina dñi illu
stratōe p̃cep̃: vt i h̄imerear diuti^{us} imozari: sollicitē mi
hi ē fr̃q̃nterq; clamādū. De^o i adiutoriu meū itēde: dñe
ad adiuvādū me festina. *Nocturnis* d̃monū terroib^{us} et
cū uallātib^{us} eragitor: 2 imādoz spiritalū p̃h̃ā s̃matib^{us}
t̃q̃tor: spes ip̃a mihi salutē ac vire t̃p̃idatōis horore
subtrahit: ad salutē s̃ficuli hui^{us} portū pfugitōe: totq; viri
b^{us} eclamabo. De^o i adiutoriu meū itēde: dñe ad adiu
vādū me festina. *Rursū* cū fuerop̃solatōe dñi f̃pat^{us} 2 ip̃i
alat^{us} aduētū: velut inumeri āgeloz milib^{us} me s̃sfero or
cū s̃p̃tū: ita vt corq; morte graui^{us} ārea tr̃c̃isebā: 2 d̃p̃
tactū imo vicinū horore mētē: 2 corpis sentiebā: rep̃t̃

gress^{us} expetōr audē ac p̃uocare p̃sict^{us}: vt i me p̃s̃t̃ie
hui^{us} vigot p̃ dei g̃as diuti^{us} imoret: totq; mihi ē virib^{us} p
clamādū. De^o i adiutoriu meū itēde: dñe ad adiuvādū
me festina. hui^{us} igit^{ur} s̃ficuli ofo i aduersis vt eruamur: in
p̃p̃is vt fuemur: ne extollamur: ineffabili iugitate sū dē
da ē. hui^{us} inq; s̃ficuli meditatio i tuo p̃ctore i disrupta
voluat. hūc i ope s̃lib^{us} seu ministerio vt i itere p̃s̃itū
decatāre n̄ d̃s̃inas. hūc 2 dormiēs 2 s̃ficūs 2 i vltim^{is} n̄ s̃e
necessitatib^{us} meditat^{us}. hoc volutatio cord^{is}: velut formula
tibi salutar^{is} effecta: n̄ solū illesus ab oi d̃monū icursiōe
custodiet: s̃ et cūctis tevitūs terrene p̃tagiōis expurgāz
ad illas inuisibiles th̃eonas celestesq; p̃ducat: atq; ad il
lū ineffabilē ac p̃p̃aucis exp̃tū p̃uehet ofonis ardorē.
hūc versiculū meditat^{us} tibi somn^{us} irrep̃at: donec ineffa
bili ei^{us} exercitatioe format^{us}: et p̃ soporē eūdē cātare cō
suefcas. hūc tibi exp̃g̃efacto p̃m̄ occurat iste euigilāri
cogitōes ant̃cipet vn̄uersas: iste te de tuo p̃surgētē cu
bili curuatiōi genuū tradat: atq; illinc deinceps ad oē
op^{us} actūsq; deducat: hūc te oi t̃p̃e p̃sequat: hūc meditas
beris s̃m̄ p̃cepta legislatōis sedēs in domo 2 ambulāz
in itinere: dormiēs atq; p̃surgēs: hūc scribes in lumine et
ianuis oris tui: hūc in parietib^{us} dom^{us} tue: ac penetrāz
b^{us} tui p̃ctoreis collocabis ita vt hec ad orationē p̃cūbē
s̃sit tibi acclimū decatatio: 2 eride p̃surgēt: atq; ad oēs
v̄as vite necessarios itēdēt: fiat erecta 2 iugis oratio.

**De perfectione orationis ad quā predicta
traditione descenditur.**

Cap. xj.

Istā mēs idēfinitē formulā teneat: d̃dec vsū ei^{us} i
cessabili iugī meditatioe firmata: cūctaz cogitā
tionū diuitias i p̃lasq; subas abijctat 2 ffutet: at
q̃ta p̃ sectū hui^{us} paup̃tatē p̃stricta: ad illā euāgelicā br̃i
tudinē q̃ it ceteras b̃titudines p̃matū t̃: p̃na facultate p
ueniat. Bt̃ em̄ iqt̃ paupes sp̃i qm̄ ip̃oz ē regnū celoz. *Mat. 5*
Et ita q̃s p̃ istū smodū paup̃tatē egregi^{us} paup̃ esis illō
p̃pheticū i plebō eloquiū. paup̃ 2 inoz laudabit no
mē dñi. Et reuera q̃ maior an̄ sanctio: p̃t̃ cē paup̃tas: q̃
illius q̃ nihil se p̃s̃idij nihil viriū h̄re cognoscens: de alie
na largitatē quoridianū pol̃it auxiliū: 2 vitā suaz atq;

Wat. 5
p̃. 73.

substantia singularibus momentis; diuina ope intelligens in
 scitari: vix se medicum dñi non in merito pñter: suppliciter
 339. ad eū quidē clamās. Ego ūt medic⁹ ⁊ paup suz de⁹ ad
 iuuā me. Et sic ad illā qz multiformē sciam de: ipso illu
 mināte pscēdēs seipiet deinceps sublimioib⁹ ac sacra
 psal. tiouib⁹ mysteriis saginari: s; illd qd dī p pphētā. Mōstra
 103. excellē ceruis: penetra refūgiū herinacū. Qd fact⁹ posse
 huic quē dicitur⁹ sentui coaptat⁹: eo qz qñq; i simplicitate
 atq; in oētia pferat⁹: nlli ē nori⁹ vl molest⁹: s; sua tñ
 simplicitate pter⁹ solūm se ab isidiariū pda desiderat
 p̄tutari: velut herinaci⁹ spiritualis effect⁹: iugi enā gelice
 illi⁹ petre velamine p̄gat⁹: id ē mēoria dñice passio: p
 dicit⁹: p̄ficiūli inaccessibili meditatiōe munit⁹: in fessāto
 inimici declinet isidiis. De his spiritualib⁹ herinaci⁹ ⁊
 p̄rou. i puerbly sita dī. Et herinacū gēs iualida: q̄ fecerūt in
 300. petris dom⁹ suas. Et reuera qd inualidi⁹ xpiano: qd in
 firmi⁹ mōacho cui nō solū nlla inuariat⁹: vincta suppe
 dicit s; ne leuis qdē tacitaz p̄motio saltē itrinsec⁹ pul
 lulare cōcedit. Quisq; aut er hoc p̄ficiēs statim: nō solū
 in oētie simplicitate possidet: s; et discretiois p̄ture mu
 nit⁹: virulētaz serpētū crerminator effect⁹ ē habēs cō
 tritū saxonā sub pedib⁹ suis: ⁊ ad figurā rōnabilis cer
 ni mēq; alacritate puenit: p̄fect⁹ i p̄phetiis atq; aposto
 licis mōtib⁹: id ē excellētissimis coz ac sublimissimis sa
 cramētis qz iugi pascena vegetat⁹: oēs qz psalmop̄ affe
 ct⁹ i se recipiēs: ita incipiet decātare: vt eos nō tñq; a p
 p̄heta p̄positos s; velut a se editos: qñ oronē p̄p̄ta fun
 dēs cordis p̄p̄tione d̄p̄omat: vl certe ad suā p̄sonā est
 met eos fuisse directos: eouq; inias n̄ tūc t̄mō p̄ p̄p̄e
 tū aut i p̄pheta fuisse cōpletas: s; i se quidē geri imple
 riq; cognoscat. Tūc em̄ scripturē diuine nobis clari⁹ p
 patefēt. ⁊ ad dñm earū vene medullas p̄adunt: quādo
 experientia nra earū nō tñ p̄cipit s; et puenit notione sen
 sus: qz nō p̄ expositionē nobis s; p̄ docemēta referā
 tur. Fundē nāq; recipiētes cordis affectū: q̄ qñq; decāta
 t⁹ vl cōscrip⁹ ē psalm⁹: velut auctores ei⁹ facti p̄ceder
 m⁹ magis intellectū ipsius q̄ sequemur: id est vt p̄i⁹ vi
 erorū virtutē q̄ noticiā colligētes qd in nobis gestū sit
 vl quidāms gerat leuissib⁹: supueniēte eorū meditati
 ne quodāms

ne ad dñm recordemur: ⁊ qd in nobis vel negligētia nra
 perierit: vel diligētia p̄q̄sierit: vel puidētia diuina p̄mle
 rit: vel istigatio fraudauerit inimici vel subtraxerit lu
 bica ac subtilis oblitio: vel trulerit hūana fragilitas:
 seu iprouida sefellert ignoratio: decātatca remilitca:
 mur. Oēs q; hos affect⁹ i psalmis iuenim⁹ exp̄slos vt ea q̄
 leuauerint velut i speculo purissimo quidētes efficacius
 agnoscam⁹: ⁊ ita magistr⁹ affectib⁹ cruditi: nō vt auai
 ta: s; tñq; p̄fecta palpem⁹ ne cōtāq; mēorie p̄mēdāta: s; ve
 lut ipi rex nāe ista: d̄ iterno cordis p̄turiam⁹ affectu: vt
 coz sensus nō textu lectōis: s; exp̄ictia p̄cēcte penetre
 m⁹ atq; ita ad illā ofonit iceurptionē mēs nra pueniat
 ad quā i supiore tractatu quātū dñs donare dignat⁹ est:
 ordo collatiōis ascēdit: q̄ nō solū nulli⁹ imaginis occu
 pat inturu: s; etiā nulla vocis nulla verborz p̄lectiōe
 distinguit: ignita vero mētis intēctiōe p̄ ineffabile cordis
 excessum: inexplēbili spūs alacritate p̄feri: quāq; mens
 extra oēs sensus ac visibiles effecta materias genuit⁹
 inenarrabilibus atq; suspirijs profundit ad deum.

Interrogatio quēadmodū spiritales cogitationes immobiliter teneantur. Cap. xñ.

O Erman⁹. Nō solū nobis traditiōē sp̄italis hui⁹
 quā poposcim⁹ discipline: s; ip̄az plane p̄fectionē
 satis apte atq; dilucide putam⁹ expressam. Quid
 enim pōt esse p̄fecti⁹ qd ve sublimi⁹: q̄ dei memoriā tā cō
 p̄diosa meditatiōe cōplecti: atq; vni⁹ p̄ficiūli voluntatio
 ne a cūctis visibilib⁹ terminis emigrare: ⁊ quodāms effe
 ctus ofonū cunctaz breui sermone p̄cludere. Et idcirco
 vni⁹ qd suspēt adhuc nobis p̄camur exp̄dī quēadmodū
 hūc eūdē versiculū quem nobis vice formulē tradidisti
 stabiliter retinere possimus: vt sicut p̄er dei gram su
 mus ⁊ seculariū cogitationū inceptis liberati: ita sp̄iti
 sales quāsq; immobiliter retinemus: assequi valeamus.

De mutabilitate cogitationū. Cap. xij.

Q Um em̄ cap̄tū cuiuslibet psalmi mēs nra p̄cepti
 isensibilr eo subtrācto ad alteri⁹ scripturē textū
 nesciēs stupēscz duoluit. Cūq; illd i memēp̄a ce
 git volutat⁹: necdū illo ad itegrā v̄tilatōe: obuia alteri⁹

testimonij memoria: meditatione materie potius excludit
de hac q̄ ad alterā subintrāte alia meditatione trāsfert:
et ita anim⁹ sp̄ de psalmō rotat⁹ ad psalmū: de euāgelij
tertu ad ap̄l trāsillicū lectionē: de hac q̄ ad p̄phetica
deuoluit⁹ eloq̄a: et exinde ad q̄sdā ip̄tales delat⁹ histo-
rias p̄ oē scripturaz corp⁹ instabilis vagusq̄ iactat⁹: nihil
p̄ arbitrio suo p̄ualēa vel abūcere vel teneret: nec pleno
q̄c̄q̄ iudicio et exāminationē finire: palpator t̄mō ip̄ta:
lū sensu ac degustator: nō ḡhator nec possessor: efficer⁹:
atq̄ ita mēs mobilis sp̄ ac vagus: t̄pe q̄ synaḡeos velut
ebria p̄ diuersa distrahif: nullū officij cōpetēter exoluēs
uerbi gr̄a. Cū orat psalmū aut aliquā recolit lectionē:
cū decētat aliud q̄d vel meditat q̄d text⁹ ip̄si⁹ otinet psal-
micū: lectiois recitat: si cōdū aliqd̄ voluit: factiue remi-
niscit: et q̄ in hūc modū nihil disciplinae nec oportune
recipiēs vel emittēs: velut fortuitis agi v̄f icurib⁹: reti-
nēdi ea q̄b⁹ delectat vel imozādi i eis nō h̄ns p̄tātē. Nec-
cessariū ergo nobis est p̄e oibus nosse: quēadmodū hec
spiritalia p̄ceter explee possim⁹ officia: vel certe hūc
eūde versiculū quē nobis vice formice tradidisti immo-
biliter custodire: vt omnium sensus otus ac finis nō in
sua volubilitate fluctuent sed in nostra ditione cōsistat.

Responsio quēadmodū stabilitas cordis
seu cogitationum possit acquiri. Ca. xliij.

Isaac. Lz p̄cē sup̄ hac re disputatib⁹ nobis de o-
nis statu quāru reor sit sufficēter exp̄sum: t̄m q̄
vobis hec eadē poscat̄ iterari: de p̄firmatōe cor-
dis breuiter intima bo. Tria sunt q̄ vagā mētē stabilē fa-
ciūt: vigilie: meditatio: et oſo. Quaz assiduitas et iugis
steno p̄erūt ate stabilē firmitatē. Que t̄m alias nullo mō
poterit ap̄ p̄bēd: nisi p̄ opis (nō p̄billargyrie s̄z sacri cen-
tū) v̄sb̄ dedicat̄i: si t̄ngat̄ b̄lē iugitatē oēs oīno sollicitu-
dines et cure vite v̄sb̄ p̄ fuerit abdicatē: vt ira illō apo-
stoli cū m̄sdarū. Sine itermissōe orate: possim⁹ implere
p̄paratū n̄q̄ orat̄: q̄sq̄ illo t̄m t̄pe q̄ genua flectūf ora-
re p̄tineat. Nūq̄ vero orat̄: q̄sq̄ est stertis genib⁹ euaga-
nde cordis h̄ncūq̄ distrahif. Et idcirco q̄les orantes ro-
tam⁹ inuicem: tales nos esse op̄z ante t̄p̄us orandi. N̄q̄

3. Ref.
f.

esse est em̄ mētē in t̄pe supplicatōnis sue de statu p̄es-
cedēti formari: illiq̄ em̄ cogitatōib⁹ orantē vel ad cele-
stia sublimari: vel ad terrena venemgi: q̄b⁹ ante oratio-
nem fuerit imozata. hucusq̄ abbas Isaac artonitis no-
bis secundā collationē de orationis qualitate digessit.
Cuius doctrinā super illius p̄dicti versiculi meditatio-
ne: quā velut informatōis loco ab icipitibus tradide-
rat retinendā: admirantes admodū: et excolere tenacis-
sime cupientes: v̄tpote quam cōpendiosam ac facilem
credebamus: difficiliorē satis ad obseruandū experti su-
mus: q̄ illud studij nostrū quo solebamus antea per
omne scripturarū corp⁹ abiq̄ v̄llius obseruātie vicin-
lo: varia passim meditatione discurrere. Cōstat igit̄ ne-
minē p̄orsus ob imperitiā literarum a perfectione cor-
dis excludi: nec rusticitatē obesse ad capessandā anime
puritatē: que compēdiosissime adiacet cunctis: si mo do-
sanam et integram mentis intentionē iugi ad deum ver-
siculi huius meditatione seruauerint.

Collatio secunda abbatis Isaac de oratione finit.
Expliciat decem collationes Cassiani pa-
trum in scythica eremo cōmorantū: ad Leo-
tium episcopum et fratrem Mellactum.

Clarissimi viri Joānis eremite q̄ Cassia-
nus dicit: in septē alias collationes patrū in
Thebaida egypti eremo cōsistentū: ad Do-
noratū episcopum et Eleutherij Presario.

Cum virtutem perfe-
ctionis vestre qua velut magna quedam
luminaria in hoc mūdo admirabili clari-
tate fulgetis: et multi sc̄tōū q̄ vestro eru-
diuntur exemplo: vix queant emulari: tam-
men vos o sancti fratres honorate et eueheri: tanta il-
lorum sublimitū virosū a quibus prima anachoreticos
infinita suscepimus laude flammamini. vt vnus quis
dē vestrū ingenti fratrū cenobio p̄sēdēs: cōgregatio-

nē suā q̄ quorū diano scē cōuersatiōis vfe docef̄ intulit
illoz h̄z parū p̄ceptis op̄et̄ s̄stitur: alter h̄o vt etiā cōp̄
porali cōuēdē edificaret̄ aspectu: egyptū penetrare vo-
luerit: vt h̄c quāsi frīgous gallicant̄ p̄iore torpētē: pul-
ciā dereliquēs: ad illas h̄s solūstite: prim⁹ respicit ter-
ras: m̄ turis d̄turū s̄p̄ctib⁹ red̄ h̄ d̄tes: velut turtur ca-
stissim⁹ trāsuolat: nec: necessario h̄ mibi virt⁹ charitatis
extorsit: vt vnus desiderio: alteri⁹ ēt̄ labouī p̄sulēs: tam
abrupt⁹ scribēdū piculū nō vitare: d̄mō q̄ poui apud fi-
lios ad d̄erē auctōritas: z scōo rā piculose nauigatiōis
necessitas demeret̄: p̄oid e: q̄ fidei vfe atq̄ seruou: nec
illa v̄titura cenobioz q̄. xij. libellis ad brē meipoue ep̄z
castorē: q̄ potuim⁹: sermone p̄scripsimus: nec decē colla-
tiones i scythica eremo cōmōratiū patrū: h̄s p̄cipientib⁹
sanctis helladio z leontio ep̄s v̄cūq̄ digessim⁹: sanctis
cere potuerūt: nūc etiā vt itineris nisi rō z ordo cogno-
scat: triū in alta eremo p̄sistētū quos p̄ios vidimus pa-
trē: septē collatiōe p̄ari p̄scriptas s̄tloyobis cre: iudi cō
secr̄adas: q̄b⁹ ea q̄ de p̄fectiōe s̄ p̄eritis opusculis n̄is
obscuri⁹ fousitā cōprehēsa vel p̄missa sūt: suppleant.
Si vero sanctaz studij vestri sitim⁹ etiā hec satiare non
quiverint: septē alie collationes q̄ ad sanctos q̄ in sto-
chadibus consistunt insulis emittende sunt fratres:
desiderium vt arbitro vestri ardous explebunt.

• Explicit prefatio.

• Incipit annotatio capitulorū collatiōis
prime abbatis Cheremonis de perfectione.

Ca. i. De descriptione thenneseos oppidi.

ij De episcopo archebio.

iiij Descriptio eremi in qua morabantur cheremon
nesteros z ioseph.

iiij De abbate cheremone: z excusatione eius super
postulata doctrina.

v De responsione eius contra excusationem eius.

vi Propositio abbatis cheremonis: q̄ tribus modis
vitiā vincantur.

vii Quidam gradibus ad sublimitatē charitatis pos-
sit ascendit: que sit in ea stabilitas.

vii Quātum excellant qui per charitatis affectū de-
clinant a vitijs.

ix Quod charitas nō solū de seruis filios faciat: sed
etiam imaginē dei ac similitudinē conferat.

x Quod perfectio charitatis sit p̄io inimicis ozare:
z quo iudicio anima necdū purgata noscatur.

xi Interrogatio cur affectū timōis z spei dixerit im-

xii R̄sio de diuersitate perfectionū. (perfectū)

xiii De timore q̄ charitatis magnitudine generatur.

xiiii Interrogatio de confirmatiōe castitatis.

xv Dilectio expositionis postulate.

• Explicit annotatio capitulorum.

• Incipit collatio prima Abbatis Chere-
monis de perfectione.

• De descriptione Thenneseos oppidi. Ca. i.

Cum in cenobio syrie p̄sistēs: post p̄ila-
sū dei r̄udimēta succederit⁹: aliq̄tes-
nus in cremētio: maiorē p̄fectiōis desiderare
gr̄az cepissem⁹: itarūm⁹ p̄fesi egyptū pete-
re ac remotissima ēt̄ thebaïdos eremo pene-
trata: sc̄dū plurimos quoz gl̄iam fama p̄yntuer̄sa dif-
fuderat: si nō emulādi salrē agnosceā studiū inuitere.
Igit̄ ad oppidū egypti cui thennesus nomē est: emensa
nauigatione peruenim⁹. Cui⁹ accote ita vel mari v̄l sta-
gnis salis v̄ndiq̄ circūluunt: vt solis q̄ terra deest in e-
gociatiōib⁹ dedit: opes atq̄ substātiā nauis cōmercio
parent: ita vt edictijs cū voluerint extruendis terra nō
suppetat: nisi de longinquo nauigijs apponatur.

• De episcopo Archebio. Cap. ii.

Ubi cū adueniētib⁹ nobis fauēs desiderijs n̄is
diuinitas: b̄tissimi atq̄ p̄cipuiri archebij ep̄i
p̄stitit ad n̄ctū: q̄ rapt⁹ de anachoretaz ceru: et
ep̄s panephisti oppido dar⁹: r̄ata districtiōe oi suo suo
postū solitudinis cūstodit: vt nihil de p̄rite h̄sili-
taz tenore laxauerit: aut s̄ adiecto sibi honore blādit⁹
sit. nō em̄ tāq̄ idonē se ad istud offm̄ restabat ascitū:
s̄ velut idignū ab illa anachoreticos disciplina q̄rebat

Collatio. xi. Abbatis Cheremonis. 4

expulsus eo q̄ r̄igita z septē annis i eadē cōmoratus: ad puritatē tāte p̄ffionis nequaquā puenire potuisset. hic igit cū i supra dicta thēneso q̄ eū eligēdi illic ep̄i cū p̄duxerāt: p̄cios atq; hūmanissime suscepisset: agnito desiderio n̄ro q̄ sc̄dos patres etiā i vltiorib⁹ egypti p̄tibus inq̄rere desiderabam⁹. Venite inq̄t z videte interrim senes haud lōge a n̄ro monasterio p̄siterēs: quos ita z antiquos in corpoub⁹ iā curuatis: z sc̄titas in ip̄o etiā fulger aspectu: vt v̄l sola cōtēplatio eorū magnā in t̄n̄tibus possit cōferre doctrinā: a q̄bus id q̄ ego amissum doleo: q̄d̄ tradere iā perditū nequeo: nō tā verbis q̄ ip̄o sc̄tē vite discatis exēplo. Credo aut̄ inopiā meaz hoc sita. nō aliquatenus sublenā dā: si inquirētib⁹ vobis illam euangelicū margaritam quā ip̄se non habeo saltem prouidero vbi eam commodius comparetis.

Descriptio eremi in qua commorabatur Cheremon z Nesteros z Joseph. Cap. iij.

Umpto itaq; baculo z pera: vt illic electis viā in gre: r̄itib⁹ mōachis moueret: ad ciuitatē nostrā. i. panephtiz itinerē dux ip̄e p̄duxit. Cui⁹ terras i m̄t̄o t̄stigue regiois plurimā partē quōsdā opulētissimā si q̄d̄ ex ea cūta (vt fama est) regiois cibos subministrabant: rep̄tino terremoto excussum mare trāsgressa lit̄mtib⁹ occupauit: atq; ita collapsis ferme oib⁹ vicis: opimas oli terras salis palludib⁹ sup̄terit: vt illibq̄i psalmo: s̄ualter decērat. posuit flumina i deserto: z erit aqua: i sinu: terrā fructiferā i saluaginē a malitia ihas bitātū i ea. Sc̄dm̄ literam de illa purēt regioē p̄dicatū. In his igit locis multa in hūc modū oppida eminentiorib⁹ tumulis collocata: fugat⁹ habitatorib⁹ eluuitis illa vclut insulas fecit: q̄ desiderata secedētib⁹ sanctis solitadinē p̄bent: in quib⁹ tres senes: id est cheremon: nesteros: z ioseph anachorete antiquissimi consistebant.

De abbate Cheremone z excusatione ei⁹ super postulata doctrina. Cap. iij.

Itaq; brūs Archebi⁹ p̄mū nos p̄ducere ad cheremonē maluit: q̄t z mōasterio ei⁹ p̄pior: z vob⁹ alijs

psal.
106.

De perfectione. 4

perfectior est etate. Nā cū cētenariū vite ānū spū t̄m̄ alacer excessisset: ita dozūz ei⁹ t̄p̄is fuerat vetustate atq; orationā iugitate curuatur: vt q̄si in p̄tentiā redact⁹ infanti: submissis ac p̄tētis terraten⁹ manib⁹ p̄gredere. hūius igit z vultū mirabilē z icessum pariter intructes: si q̄d̄ defectis mortificatisq; tā oibus mētib⁹: nequaquā cessū vā p̄erite districtiōis amiserat: cū sermone atq; doctrinā suppliciter poscerem⁹: ac desideriu⁹ t̄m̄ sp̄salis institutiōnū cām fuisse a n̄rē n̄ri p̄staremur: graniter ille suspirās. Quid vobis ait possum p̄ferre doctrinē: cū i becillitas senectutis vt rigorē puluū relaxauit: ita loquendū q̄z ademit fiduciā. Quē ad modū em̄ docere p̄sumā q̄d̄ ip̄se nō facio: aut aliū in eo instruā q̄d̄ me iā vel min⁹ vel tepidi⁹ exercere cognosco: Ob quā rē nullū inuioz mihi i hac v̄lq; etate cohabitare p̄misi: ne exēplo meo: alter⁹ districtio laxaret. Nunq̄ em̄ erit efficax institutiōis aucto ritas: nisi eā effectu operis sui cōidi affirerit audientis.

De r̄issione n̄ra p̄ercusationē ei⁹. Cap. v.

Ad hec nos nō mediocri p̄sitiōe p̄p̄cti ita r̄idimus. Lz sufficere nobis ad oēm instrūctiōē debeat: vel loci isti⁹ difficultas: vel ip̄a etiā solitaria ad h̄ vitā: quā iuuēt⁹ q̄z robusta vitā posset tolerare: q̄ nos et te vacētē satis abūdeq; instruant atq; p̄sugūt: rogam⁹ t̄m̄ vt taciturnitate paululū p̄termissa: ea nobis pot⁹ dignā ter infundas: p̄ q̄ hāc quā videm⁹ in te v̄rū rēnon tā imitatione cōplecti q̄ admiratione possimus. Nā etiā si reuelat⁹ t̄m̄i repot n̄ i p̄errare id q̄d̄ experim⁹ nō mereat: q̄z hoc iā l̄tē labor tanti iuicris obtinere: quo huc de bertheemitici cenobii rudimētis institutiōis vestre desiderio z p̄fectus nostri amore properauimus.

Propositio abbatis Cheremonis q̄ tribus modis vitia vincantur. Cap. vi.



Abbas Cheremon. Tria sunt inquit q̄ faciūt hoies a vitijs tēp̄raret: id est aut metus gehēne siue p̄sentiu legū: aut spes atq; desiderii regni celoz: ut affect⁹ boni ip̄i amorq; virtutū. Nā timo: ita mali contactū legi-

Pro. 9. tur execrari. Timor dñi odit malitiã. Spes etiã vitiõs
 Ps. 33. olim excludit incursum. Nõ est delinqueret ocs q sperat in
 eñ. Amor q; ruitã nõ metuit pctõũ: q; charitas nõ q̃ca
 1. Cor. dit. Et iter. Charitas operit multitudinẽ pctõũ. Et idẽ
 13. circo brũs aplo oẽm salutis summã: in istaz triũ virtũ
 1. pct. tũ psummatõde pcludẽs. Nũc inq̃r manẽt fides: spes cha
 4. ritas: tria hec. fides nãq; ẽ q̃ futuri iudiciũ ac supplicio
 1. Cor. rã metu: vitiõz facit ptagia declinari. Spes q̃ mètẽ nãam
 13. de pctõũ auocã: vnuerlas celestis corpis voluptates celestisq;
 pmoz expectatiõepntit. Charitas q̃ nos ad amorẽ spũ
 z spũaliũ dñtũ fructũ mètẽ ardore succedẽs: q̃cqd illis
 quũ ẽ: toto facit odio dtestari. Que tria lz ad vñũ finẽ te
 dere videãt: puocãt em̃ nos a reb' illicitis abstinere: ma
 gnitũ excellẽtiã sue gradib' abiniciõẽ disparant. Duo
 nãq; supiora: p̃pue hoim sunt eoz q̃ ad pfectũ rẽdẽtes:
 necdũ affectũ depe dñtũ. Tertiu specialr dei est z eoz
 q̃ i sese imaginẽ dei ac similitudinẽ receperũt. Ille nãq; sol'
 ea q̃ bõa sũt: nullo metu: nulla remuneratiõis gfa puo
 care: lz solo bonitatz affectu opaf. Oia em̃ vt ait salomõ
 opaf' est dñs ppter semetipm. Sue nãq; bonitatis obtẽ
 tu: oẽm bonoz copiã dignis idignisq; largit: qz nec fati
 gari iniurjs pot: nec iniq̃tatib' hoim passibilr permone
 ri: semp. i. manẽs pfecta bonitas immutabilisq; natura.

Quib' gradib' ad sublimitatẽ charitatis possit ascendere: et q̃ sit in ea stabilitas. Cap. vii.

Si quis igit ad pfectionẽ rẽdit: de illo pmo timor
 nis gradu quẽ p̃prie dixim' eẽ seruilis: de q̃ d̃s,
 Tu oia feceritis: dicitẽ qz serui inutiles sum'.
 Ad altiorẽ sp̃ei tramitẽ gradu p̃ficiẽte p̃scen
 det: q̃ iã nõ seruo lz mercenario cõpaf: qz mer
 cedẽ retributiõis expectat: z q̃st de pctõũ absolutiõẽ z
 penali timore secur': ac bonoz sibi operũ pctõũ: lz placitũ
 p̃mũ vidẽt: expetere: tñ ad affectũ illũ filij q̃ de paterne
 indulgẽte liberalitate p̃sides oia q̃ patris sunt sua esse
 nõ ambigit: p̃uenire nõ potuit. Ad quẽ etiã ille p̃dig: q̃
 cũ subitãtia tñs etiam filij nõẽ amiserat: aspirare nõ
 Luc. 15. aude: dicitẽ. Jã nõ sum dign' vocari filius tuus: fac me
 sicut vnũ de mercenarijs tuis: post illas enim porcõz

Luc. 17



Luc. 15

aliquas q̃rũ ei satietas negabaf: id est vitiõs sordidos
 cibos: qz in semetipsum reuertus z saluati timore cõpũ
 crus: inuiditiã porcõz horere iã cepera: ac dire famis
 supplicia formidaba: velut iã seru' effectus: etiã merce
 narij statũ d̃ mercede iã cogitãs p̃cupiscat ac dicit. Quãz. Jbidẽ.
 z mercenarij i homo p̃rio mei abũdãt panib': z ego hic
 fame perco. Reuertat ergo ad patrẽ meũ: z dicã illi. p̃r:
 peccauĩ in celum z coram te: iam nõ sum dignus vocari
 filius tuus: fac me sicut vnũ de mercenarijs tuis.

Quantũ excellant qui per charitatis affectum declinant a vitijs. Cap. viii.

Sed ad istã hũilis penitẽtiã vocẽ in occursum ei'
 pater. p̃filiõs: maiore q̃ amissa fuerat pietate su
 sciepit: eũq; nõ p̃tent' minora p̃cedere: vtroz gra
 du sine dilatiõẽ trãcurso. p̃stine filioz restituit dignita
 ti. festinãdũ. p̃inde ẽt nobis est: vt ad tertiu filioz gra
 du q̃ oia q̃ p̃ris sũt sua esse credũt: p̃ idissolubitẽ charita
 tis gratiã p̃scẽdẽtes: celestis illi' p̃ris imaginẽ ac similitu
 dinẽ recipere mereamur: z ad imitationẽ veri illius filij
 p̃clamare possimus. Oia q̃ hz p̃r: mea sunt. Qd etiam de
 nobis brũs aplo p̃fitef: dicitẽ. Oia vestra sunt: siue pau
 1. cor. 3. lus: siue appollo: siue cephas: siue mũdus: siue vita: siue
 mors: siue p̃ntia: siue futura: oia vestra sunt. Ad quã si
 multitudinẽ etiã saluatoris p̃cepta nos puocauit. Estote. Dat. 5
 inq̃r z vos p̃fecti sicut z p̃r vester celestis perfect' est. In
 illis em̃ nõnũ q̃ soler interrũpi bonitatis affectus: cũ ali
 quo vel reiore vel leticia vel oblectatiõẽ vigor animi re
 laxatus: aut metu ad p̃ns gehẽne: aut deũserũ subtra
 hit futurorũ. Et est qdẽ i illis grad' cuiusdã p̃fect' im
 buit nos: vt dũ vel penarũ metu vel p̃moz spe scipim'
 vita declina: recãd charitatis gradu trãfire possimus qz
 timor inquit nõ ẽt in charitate: lz p̃fecta charitas foras
 mittit timorẽ: qm̃ timor penã habet. Qui autẽ timer nõ
 4. Joh. eit p̃fect' in charitate. Nos ergo diligam': qz deus prior
 dilexit nos. Nõ ergo aliter ad illã verã p̃fectionẽ p̃scẽde. Jbidẽ.
 re poterimus: nisi quẽadmodũ nulli' alteri' nisi nostre
 salutis gfa: prior nos ille dilexit: ita eũ nos q̃z nulli' al
 teri' rei nisi sui tñm amoris dilexerim' obtẽtu. Quãobz

111.

nobis studēdū ē vt de hoc timore ad spē: de spē ad charitatem dei: vel ipaz virtutū amorē: pfecto mētis pcedam ardore: vt trāsmigrātes in affectū boni ipsius inuimobilitatē hūane possibile est nature qd bonū est retērem.

Quod charitas nō solū d̄ seruis filios faciat: s; etiā imaginē dei ac similitudinē pferat. **L. i.**

Quā nāq; differit inter eū q̄ metu gehēne vel spe retributiōis futurę: vitiō: in se extinguit incendia: r̄ eū q̄ diuine charitatis affectu. ipaz malitiā r̄ immūditā phorefit. ac puritatis possidet bonū amore tm̄ r̄ desiderio castitat: nec iā remuneratiōē future pmissiōis aspiciēs: s; p̄ntis boni delectat: p̄scientia agit oia: nec p̄tēplatiōe penaz s; delectatiōe p̄tutū. hie nāq; stat: nec sub mortis cūctoz hotm̄ testimonijs abuti occasiōe patit: nec oculis cogitantiū violari oblectatiōib; p̄t: dū affectū p̄tutis ipsi; medulit; retinēs: q̄cqd illi hui; est: nō solū corde nō recipit: verū etiā summo detestat; horrore. Aliud nāq; est p̄nti bono quēpiā delectatiō: odio h̄re vitiōz caruis; p̄tagia: aliud future remuneratiōis intuitu illicitas p̄cipitiētias refrenare: aliud est p̄ntis metuere detrimētū: r̄ aliud futurę formidare supplicii. Postremo multo mai; pp̄ bonū ipz a bono nolle descendere: pp̄ metū mali malis nō p̄bere plensuz. In illo em̄ volūtariū bonū est: in isto h̄o velut coactū r̄ tāq; nolenti violēter ep̄orū: vel metu supplicii: vel cupiditate p̄tutū. Nā q̄ timorū obrētū a vitiōiū abstinet blādimētis: ad p̄tū timorū obstruculo: rursuz ad illud qd diligit reuertē: r̄ ob id nec stabilitatē boni iugiter obrinebit: s; nec ab ipugnatōe qdē aliq; req̄scent: q; nec firmā ep̄petuā pacē castimonie possidebit. Tibi est em̄ in q̄tudo belloz: nō p̄nt nō ēr̄ vulncz iteruenire discrimina. Necesse ē em̄ quēpiā i p̄ficiū sitū: q̄uis bellator sit ac loquer dimicās r̄ letalia aduersarijs vulnere frequēter illigat: nōnūq; tñ hostili mucrone p̄stringi. Qui h̄o lupata ipugnatōe vitiōz: pacis iā securitate p̄tuit: r̄ trāsiit i ipsi; virtutis affectū iugē statū illi; boni cui; iā tot; est retētabit: q; d̄nō inime castitatis nihil credit esse d̄nōsi. Nec em̄ charitas ac p̄uolius q̄cqd p̄nti iudicat puritatē

cui pena grātis ē: vt h̄tutū p̄niciosa trāsgressio: vt ipsi; virtū virulēta p̄tagio. h̄uc t̄q; nec reuerētia h̄uane plene q̄cqd adiciet h̄estatis: nec minuet solitudō: s; vbiq; secū tempz circūferēs arbirā nō solū actū s; ēr̄ cogitantiōū s̄uarū p̄ciāz: illi potissimū studere cōdici: quē nec circūueniri nec falli: nec subfūgere se posse cōstit.

Quod pfectio charitatis sit p̄ inimicis orare r̄ q̄ iudicio aīa necdū purgata noscat. **L. x.**

Quē statū si q̄s de adiutorio dei non ne studiū sui labore p̄sumēs meruerit possidere: de cōsuetudine seruitū i q̄ timor est: r̄ mercenaria sp̄t cupiditate i qua nō tā bonitas largiētis q; p̄miū retributiōis expēnsi. i adoptiōne icipiet trāssire filioz. vbi tā nō etiā: h̄ cupiditas: s; illa charitas q̄ nāq; cadit iugiter p̄senerat. De q̄ timore r̄ charitate q̄dā l̄cepās d̄nō: qd cuiq; p̄one p̄ueniret: ostidit. **Fili; i. cor. 13.** honorat patrē: r̄ seru; d̄n̄z suū timet. Et si p̄ ego sū: vbi est honor; me; Et si d̄n̄s ego sū: vbi ē timor; me; **Neceesse Mala.** est ei eū timere q̄ seru; ē: q; seru; scēz volūtātē d̄ni sui r̄ nō facies: digne v̄a pulabit plagis multis. per hāc itaq; **L. u. 12.** charitatē q̄ q̄s ad imaginē dei similitudinē p̄ueniret bono iā pp̄ boni ipsi; d̄lectabit volūtātē: ac similitē qdām possidēs patiētie ac lenitaz affectū: nullis teiceps peccatiū virijs irascē: s; veniā poti; i firmitatib; coz p̄dōlēs atq; cōpariēs i p̄lozabit: se p̄remittēs tā diu similitē passiōū stimulis ipugnatū: donec miseratiōe d̄ni saluaret: nec suo erutiū studio ab ipugnatōe carnali: s; de p̄rectiōe saluatiū: nō iracūdiā s; miam errātū; intelliget ip̄cedēda: illū h̄siculū ad deū cū oi cordis trāq; litate de cātis. Tu dirupisti vicula mea: tibi sacrificabo hostiā **p̄. 117.** laudis. Et. **Qui q; d̄n̄s adiuuit me: patientiā; habitaz: p̄. 93.** uerat i seruo aīa mea. Et i hac mētis h̄ilitate p̄stēs poterit ēr̄ enāgelicū illd̄ p̄fectiōis explore m̄datū. **Mat. 24. 6.** gite inimicos v̄os: r̄ bñfacite his q̄ oderūt vos r̄ ocire p̄sequētib; r̄ calūniātib; vos. Et ita ad illū p̄miū qd subūigif merebit p̄uenire: p̄ qd n̄ solū imaginē dei r̄ similitudinē p̄feram;: verū ēr̄ filij dei nūcupemur: vt sit; inq; **Mat. 23.** filij p̄tis vestri q̄ in celis est: q̄ solē suū oui facit iug bo 3.

nos z malos: z pluit sup iustos z iniustos. Que affectu
 1. Jo. b. bñs Joānes affectu se eē cogitēs ait. Ut fiducia hñt
 4. m? t die iudicij: qz sicut ille est z nos sum? i h mūdo. In
 q serm iſirma z fragilis humana nā eē sicut ille est pēmi
 si se i bonoz malos iustos z iniustos: ad imitacionē dei
 placida semp sui cordis extēderit charitare. Et vr boni
 ppter boni ipñ? opes affectu: pueniēs ad illā verā ad
 pñionē sitorū dei: de q idē bñs apłs ita pñiciat. Ois q
 1. Jo. 3. natus est ex deo: peccatū non facit: qz semē ipsius in ro
 est: z nō pōt peccare: qm̄ ex deo natus est. Et iterū Ser
 2. Jo. 5 mus: qz ois q nat? est ex deo nō peccat: s; gnatio dei cō
 sruat eū: z malign? nō sāgit eū. Qd̄ itelligēdū est nō de
 oi genere peccatorū: s; de capitalib? tm̄ criminib? dia.
 A quib? se qđs extrahere atqz emūdere noluerit: pūo
 in alio loco pdict? apłs ne orari qđē debere pñiciat.
 3. bidē. Qui scit liquēs fratē suū peccare peccatū nō ad mouē
 petat z dabit ei vita peccādi nō ad mouē. Est peccatū
 ad mouē: nō p illo dico vr roget qđ. Ceterū de illis q p
 nūciant nō esse ad mouē: a qbus etiā hi q fideliter xpo
 deseruiūt: quātalibet semēt ipsos circūspēctione custo
 1. Jo. 1. dian: immunes esse nō pnt: ita dicit. Si dixerimus qm̄
 peccatū nō habemus: ipsi nōs seducimus: z vitas i nōs
 3. bidē. bis nō est. Et iterū. Si dixerim?: qz nō pecca uim?: mēdā
 eē facimus eū: z pūo ei? nō est i nobis. Impossibile nāq
 est quēlibet sanctorū nō in istis minutis q p sermōne: p
 cogitationē: per ignorātiā: p obliuionē: per necessitatē:
 p voluntatē: per obsequionē: admittunt scurrere. Que h
 ab illo peccatō qđ ad mouē esse dē: aliēna sint culpa th
 ac rēphēsiōe carere nō possunt. Cū ergo quis hñc quēp
 diximus bonitatis affectū z imitationē dei fuerit asse
 cutus: tūc viscerib? dñice lōganimitatis indutus: p p
 secutorū? qz suis orabit sibi: dices. pater ignosce eis:
 Lu. 17. nō em̄ scitū qđ faciūt. Ceterū euidēs iudiciū est ate ne
 dū vitiorū fecib? eliq̄te: i cribris alienis nō affectu mē
 cōdolere: sed rigidā iudiciatis tenere censurā. Nā quis
 ad modū pñectionē cordis poterit obtinere is q nō ha
 Sal. 6. bet illud qđ apłs plenitudinem legis cōsummare posse
 1. coz. 7. signauit. Alterutū iniquēs onera vestra portate: z sic
 13. implebitis legē xpi. Sed nec illā virtutē possidet chan

tas: q nō irritatū iſtat: si cogitat mali: q oia suffert: oia
 sustinet. Just? et miseret aias peccatorū suoz: viscera at
 1. Pro. 17. impioz sine misericordia. Jōz eū dē vitūz indachū subit cere cer
 nissimū eū i alto ite mēti atqz ihūana seueritate pēnat
 ter et rigid? currit mala z q obrurat aures suas ne au
 1. Pro. 12. diat infirmū z ipse inuocabit z nō erit q eaudat eum.

Interrogatio cur affectu timoris z spei di
 xit in perfectum. Capitulum. xi.

German? potēter qđē atqz magnifice d pfecta
 et charitate disertū ē: vtrū illud nos pmo
 nec qđ cū eā tāta laude pūliciter timorē dei z
 pē rētributiōis eterne inspecta esse dicit: cū
 otis multo aliud videat de eis propheta sen
 sisse dices. Timere dñm oēs sancti ei? qz nihīl deest timē
 1. Ps. 33. tū? eū. Et iterū i obseruādis iustificationibus dei: pētri
 butiōis se pēplatiōe fateat exercitātū. Inclinaui liquēs Eius.
 cor: mēi ad faciēdas iustificationes tuas in eternū ppter ius.
 retributionē. Et apłs. fide inq̄t moyses grādis fact? ne debēre
 gaur se eē filiū filie pharadis: magis eliq̄s affligi eū po
 1. 11. pulo dei: qz p talis peccati habere iocunditatē: maiores
 dimitas existimās thesauris egyptioz impropēriū xpi.
 Aspiciebat em̄ in remunerationē. Quō ergo imperfecta
 eē credēda est: cū z beat? dauid retributionis obtētū: in
 sificationes dñi se fecisse glouiet z legislator pūia futura
 pspiciēs: spiciuise a doptioēz regiedignitatis: z afflictio
 nem dirissimā egyptioz thesauris pretulisse dicatur.

Responso de diuersitate pfectionū. L. xiij.

Atheremō. pro statu atqz mēsurā vnus cuiusqz mē
 tis: scriptura diuina ad diuersos pfectionū gra
 d? arbitriū nri puocat libertatē. Nec em̄ poter
 rat vniformis oib? pfectiōis corona p pōi: qz nec ois vna
 virt? aut voluntas aut seruior ē: z idcirco ipsarū quodā
 mō pfectionū diuersos ordines diuersatqz mēsuras ser
 mo diuin? instituit. Qd̄ ita eē euāgelicaz qz beatitudi
 nū varietas eui: lēter ostēdit. Licet em̄ beati dicant qđ
 1. Mat. 5. sūt regna celoz: z beati q possidebit terrā: z beati q p
 lationē recipiēt: z bñi q futuritatē porient: tm̄ multū crea

dim⁹ int⁹ esse inter habitationē regni celoz 2 possessio
 nē illi⁹ quecūq; ē terre: 2 int⁹ r perceptionē cōsolationis
 2 plenitudinē saturitatis: q̄ iustitiam: mltos distare iter il
 los q̄ misericordīā cōsequē: 2 illos q̄ gloriosissima visio
 dei p̄su⁹ merebunt. Alta gloria solis: 2 alta gloria lune:
 2 alta gl̄ia stellarū. Stella q̄ a stella differt i gl̄ia: ita 2 re
 surrectio mortuoz. Cū igit iuxta hūc modū scriptura di
 1. coz.
 15.
 ps. 117
 1. Joā.
 4.
 ps. 2.
 Luc.
 12.
 Joā 7.
 15.
 Ibidē.
 2. coz.
 24.
 Josu.
 24.
 dim⁹ p̄ hoc illis britudinē reponit. itē xpi dicit. Qui
 mor nō ē in charitate: 2 p̄fecta charitas soas mittit in
 morē: qm̄ timor: penā s̄. Qui aut timet: nō est perfect⁹ in
 charitate. Et rursus: cū seruire deo gloriofus sit 2 dicat.
 Seruite dño i timore. Et magnū tibi ēvocari seruū mē.
 Et. Beat⁹ seruus ille quē cū venerit dñs su⁹ iuenerit sic
 faciente: tñ ad apostolos dicit. Nō dicā vos seruos: q̄
 oia q̄cūq; audiu a patre meo: nota feci vobis. Et iterū.
 Vos amici mei estis: si fecerit ea q̄ p̄cipio vobis. Videtur
 ergo p̄fectionū grad⁹ eē diuersos: 2 de excelis ad excelsi
 oia nos a dño puocari. ita vt is q̄ i timore dei beatus: p̄
 p̄fect⁹ extiterit: ambulās sicut scriptū ē: de virtute i vir
 tutē. 2 de p̄fectionē ad aliā p̄fectionē: id ē de timore ad sp̄
 mētis alacritate cōscēdēs: ad beatiorē denno statū qd̄
 charitas innitē. Et q̄ fuerit fidelis seru⁹ ac p̄ndēs: ad
 amicitie sodalitatē 2 adoptionē trāseat filioz. Sed 2 ergo
 hūc sensum n̄ra q̄s ē intelligēda sn̄a: nō quo cōtēpla
 tionē p̄perne illi⁹ pene vel beatissime retributionis q̄re
 promittit sanctis: nullius p̄nāciem esse momētis: q̄
 cū sint viles: 2 p̄fectiores suos ad intra britudinis in
 troducāt: charitas rursus i q̄ plenior fiducia p̄petuūq;
 iam gaudis ē: a sumēs eos de timore seruitutis mercēna
 ria sp̄e: ad dilectionē dei 2 adoptionē trāfferet filioz: 2
 quodāmodo p̄fectiores faciet d̄ p̄fectis. Multe et sit saluta
 tor māsidesūt ap̄d p̄fz meū. Et ly oia astra eē vidēant
 i celo: iter claritatē tñ solis 2 lune arguaciferi ceterarūq;
 stellarū multa distāta ē. Et idcirco beat⁹ ap̄s: nō solū
 timor ac sp̄e: sed ē cunctis charismatib⁹ que magna ac
 mirifica habent: eā preferēs supra modū: excellētiorē
 vobis viam charitatis ostendit. Nam cū vellet exp̄tē

et catalogo spiritaliū charismatū: p̄tutū ei⁹ mēbra v̄scri
 beret: ita p̄fz ē. Et ad hūc. s̄. modū excellētiorē vis vobis
 demōstrat. Si liguis hoīs loqr 2 angeloz: 2 si habuero i. coz.
 p̄p̄tē 2 nouerit mysteria oīa 2 oēs sciāz: 2 si habuero i. coz.
 cōmūdicē ita vt mōtes trāfferā: 2 si distribuero in cibos i. coz.
 pauper: oēs facultates meas: 2 si trādidero coz⁹ meuz 2 2.
 ita vt ardeat charitatē: n̄ habuero: nihil mihi p̄dest.
 Vidēs q̄ nihil p̄cios⁹: nihil p̄fect⁹: nihilq; subitū: (et Ibidē.
 v̄tita dixerit) nihil charitate perēni⁹ iueniri. Siue ei p̄
 p̄ctie euacubū: siue lingue cessabūt: siue scia destruet:
 charitas aut nūq; excidet: sine q̄ nō solū illa p̄cellētiorē
 ma charismatū gñā: s̄ etiā martyū ipsi⁹ gloria vacuat.

De timore q charitatis magnitudine generatur. Capitulum. xiiij.

Quisq; igit in hui⁹ fuerit charitatis p̄fectionē fū
 dat⁹ necesse ē vt ad illū sublimiore charitatis
 timorē gradu excellētiorē p̄scēdat que n̄ penar
 terror nec cupidō p̄nuoz s̄ amoris gñat magnitudo: q̄
 v̄l sibi⁹ idulgētissimū p̄m: vel fr̄z frater: v̄l amicū am
 2: v̄l plūgē p̄fz sollicito reueret affectu: dñi ei⁹ nō p̄be
 ra neq; puilla: s̄ v̄l tenē amoris fomidat offensa: atq;
 in oib⁹ non solū a ctib⁹: verūet p̄bis ardonita sp̄ pietate
 distēdit: ne erga se quatūlūq; feruoz dilectōis illi⁹ ite
 p̄fcar. Cui⁹ timoris magnificētā Esaias vn⁹ p̄phetaz
 elegētē exp̄p̄t. Diuitie iquens salut⁹: sapia 2 scia timor
 dñi ipe t̄p̄saur⁹ ei⁹. Nō potuit timoris isti⁹ dignitatē ac
 meritū magis euidētē exp̄mere: q̄ v̄diuitias salut⁹ n̄re
 q̄ i p̄a sapētia dei sciētiaz p̄ s̄tū: diceret nisi a timore
 dñi nō posse seruari. Ad hūc igit metū n̄ p̄tēres: s̄ san
 cti p̄phetas iurāt eloqui⁹: dicēte psalmigrapho. Ci: ps. 12.
 mēte dñz oēs sancti ei⁹: q̄ nihil deest timētib⁹ eū. Qui ei i. Joā.
 hoc timore dñm metuit: p̄fectionē ei⁹ certū ē nihil deesse. 4.
 Nā de illo timore penali euidētē Jo. ap̄s dicit. Qui ti
 met n̄ est p̄fect⁹ i charitate: q̄ timor: penā habet. Multe
 t̄a distātia ē inter istū timorē cui nihil deest: q̄ sapientie
 sciētiaz t̄p̄saur⁹ Et illi imp̄fectū q̄ p̄ncipiū sapientie nū
 cupit: q̄ penā in sese p̄tēns. de p̄fectoz cordib⁹ fugue
 nāte p̄nitēte charitatis extrudif. Timor: est nō erit
 i charitate: sed p̄fecta charitas soas mittit timorē. Et

revera: si pncipia sapiencie i timore p silit: qd erit ei? nisi in xpi charitate pfectio: qd illu i sese pfecte dilectiois pntia metu: no ita pncipiū sz thesaurus sapiencie z sciencie nscu-
pat. Et idcirco duplex timorus est gradus: vnus incipienti-
tia: id est eoꝝ qd adhuc sub iugo z terrore seruuū sūt: de q

Malac dicit. Et seruus dñs suū timebit. Et in eū gēlio. Itā n̄ dico vos seruos: qd seruus nescit qd faciat dñs ei⁹. Et id seruus incipit

Joan. nō manet i domo i eternū: fili⁹ manet in eternū. Imbutus em̄ nos vt ab illo penali metu ad charitatis plenitudinē

Euang. i libertatē z amicos filiorū dei fiduciā trā seam⁹. Deniqz bñus ap̄s qd seruū illū timoris gradū ost charitatis don-
nūce p̄tute trāscēderat: iserua despiciēs: maiorib⁹ se

1. Tim. dicitur dōnis a dño sic p̄s: et. Nō ei iqt dedit nobis de⁹ sp̄m timoris: sz virtutis z dilectiois z sobrietatis. Et ost qd pfecta celestis illi⁹ p̄ris dilectioe flagrabat: qd ex vnus

Roma filios adoptio diuina iā fecerat h̄ adhorat eloqo. Nō ei accepistis sp̄m seruitutis iterū i timore: sz accepistis sp̄ritū adoptiois filiorū: in quo clamam⁹. Abba p̄r. De hoc

Et metu cū illa septiformē sp̄s sancti ḡfaz p̄pheta dicitur: quē i hoīe illo dñico sz incarnationis dispensatioe de-

scēdisse n̄ dabit⁹ ē: dicitur. Et req̄sset sup eū sp̄s dñi sp̄s sapiencie z intellect⁹: sp̄s p̄siliū z fortitudinis: sp̄s sciencie z pietatis. nouissime velut qd dā p̄cipiū iulit: dicitur. Et replebit eū sp̄s timoris dñi. In qd p̄m̄r illud dicitur: gēri⁹ ē intus dū: qd nō dixerit. Et req̄sset sup eū sp̄s timoris dñi: sicut de illis p̄tib⁹ dixerat. Sz replebit iqt eū sp̄s timoris dñi. Cūta em̄ vbertatis ei⁹ ē magnitudo: vt quē semel sua p̄tute possederit n̄ p̄tē sz totā ei⁹ occupet mētē. Nec merito. Illi etenim qd nūqz exciderit coherēs charitatis: nō solū p̄plet sz et p̄petua z inseparabili eū qn̄ cepit possidet iugitate: nisi uolencie sp̄alis v̄oluptatis oblectatioib⁹ iminut⁹. Quō nūqz illi qd foras mittat timore eue nire pleneuit. hic ē igit p̄fectionis timor: qd hō ille dñic⁹: qd nō solū redimer hūanū gen⁹: sz et p̄bere venerat p̄fectionis formā atqz exēpla virtutū: p̄plet⁹ fuisse narrat. Illi ei seruū suppliciorū timorū: vcr⁹ dei fili⁹ qd peccatū nō fecit nec dol⁹ inuentus est in ore eius: habere non potuit.

1. Pet. 2. Interrogatio d̄ p̄sumatiōe castitatis. c. xiiij.

Sermanus

Interrogatio d̄ p̄sumatiōe castitatis. c. xiiij.

Sermanus

Interrogatio d̄ p̄sumatiōe castitatis. c. xiiij.

Sermanus

Interrogatio d̄ p̄sumatiōe castitatis. c. xiiij.

Sermanus

Interrogatio d̄ p̄sumatiōe castitatis. c. xiiij.

Sermanus

Interrogatio d̄ p̄sumatiōe castitatis. c. xiiij.

Sermanus

Interrogatio d̄ p̄sumatiōe castitatis. c. xiiij.

Sermanus

Interrogatio d̄ p̄sumatiōe castitatis. c. xiiij.

Sermanus

Interrogatio d̄ p̄sumatiōe castitatis. c. xiiij.

Sermanus

Interrogatio d̄ p̄sumatiōe castitatis. c. xiiij.

Sermanus

erman⁹. Qu de p̄fectioe charitatis sermo digest⁹ ē: volum⁹ et de castitatis sine aliq̄ liberi⁹ sciscitari. Nō em̄ ābigim⁹ illud p̄cellum fastigiū charitatis: p̄ quā sicut hucusqz disertū ē: ad imaginē dei situati nēqz p̄cedit: sine castitatis p̄fectioe subsistere oīno nō possēt: vtrū ita etus possit p̄petuas obtineri: vt nūqz libidinis vitulatio itegritatē n̄i cordis infestet: z ita valeam⁹ ab hac passiōe carnali degētes i corpore regenerari: vt nunqz inuentuozū estibus a duramur: volum⁹ edoceri.

Dilatatio expositionis postulate. Cap. xv.

Cherem⁹. Summe qd beatitudinis ac singlari⁹ est merit⁹: ita istū p̄ quē dño coherem⁹ affectū: vbi

scere iugiter vel docere: vt meditatio ei⁹ sz p̄sal migraphi sntaz oēs vite n̄re dies noctesqz p̄sumat: z mē-

te n̄faz isatiabilr esurietē strictiqz iustitiā: celestis hui⁹ cibi p̄petua ruminatiōe iustifcet. Sed cōsulēdū est etiam iumento corpis n̄ri km̄ benignissimā saluatoris n̄ri p̄u-

dentia: ne deficiat in viā. Spiritus em̄ p̄optus caro aut infirma: qd etiā nūc vel exigui cibi p̄ceptione curanda est vt post refectionē eius etiam a d̄ ea qd desideratis dilige-

ntus indaganda: mentis quoqz addatur intentio.

Explicit collatio prima abbatis Cheremonis de perfectione.

Incipit annotatio capitulorū collatiōis secunde eiuēdem abbatis de castitate.

Ca. i. De verbis abbatis Cheremonis de castitate.

i De corpore peccati z membris eius.

ii De mortificatione fornicationis z immunditie.

iii Quod ad obrinendam castimonie puritatem nō sufficit humani laboris intentio.

iv De vtilitate impugnationis que nobis de inuentiuozū estibus generatur.

v Quod parietia ardorem fornicationi extinguat.

vi De differentiis z gradibus castitatis.

vii Quod de natura castitatis z effectu ei⁹: in experti tractare non possint.

viii Interrogatio an corporis motum etiam dormitantes possunt euadere.

ix

x

xi

xii

xiii

xiiii

xv

xvi

xvii

xviii

xix

- x Responsio q per somnum accidens carnis como-
tio non officiat castitati.
- xj Quod multi interit inter continentia & castitate.
- xii De mirabilibus que peculiariter in sanctis suis
dominus operatur.
- xiii Quod soli q expiunt agnoscat dulcedine castitatis.
- xiiii Interrogatio de continencie qualitate & tempore
modo in quo castitas perfici possit.
- xv Responsio intra quod tempus possibilitas casti-
tatis possit agnosci.
- xvi De sine ac remedio castitatis.

Explicit annotatio capitulorum.

Incipit collatio secunda Abbatis Lberemonis de castitate.

De verbis abbatis Lberemonis de castitate. Capitulum. i.

Reflectione transacta: q doctrine et
hu desideratibus nobis
onerosa magis visa e q iocunda: cu illico nos
pmissi sermois debitu senex expectare sensie-
ter: grata e inqt mihi no solu attonita ad disci-
du vfe metis lreio: sz et disciplina. pposite qonis. Roma
bilis em reuera itrogatiois a vobis ordo servat est.
Ne esse e em vt ta excelle plenitudi ne charitatis imeta il-
la pfecte atq ppetue castimonie pnia psequat: parq si
gau diu i rata piltate palmax. Tanta em sibi societate
federat: vt vna absq altera neq at possideri. hoc igit p-
posino vtra pplexa e: vt vtru ignis ille cupiscencie: cu
caro velut litu fetit ardore: ad plenu possit extigu: dis-
putatioe sili adrem. De q pniu qd bris apls sensera
Colof. diligenti inquiram. Mortificate inqt mēbra vestra que
sunt sup terrā. pu ergo p cetera pscrutemur: q ista sū
mēbra q mortificari pcepit: in da gemus. Neq em bñs
apls ad abfessionē manu aut pedu aut genitalium:
mitti nos pcepit ne cōpallir: sz corp⁹ peccati qd vitg cō-
stat ex mēbris: q totū destrui scio pfecte desiderat. scilicet
No. 6. ratiō: de quo corp⁹ alibi. Ut destruat inqt corp⁹ peccati.

qste ei⁹ destructio psequer expdit: vt is idt nōseruiam⁹
peccato: A q etiā se liberari cū etulatu postulat dicens. Eius. 7
Infelix ego hōis me liberabit de corpore mortis hui⁹.

De corpore peccati & mēbris eius. Ca. ii.

Dec itaq peccati corp⁹ multis vitiōrū mēbris p-
bat extructū: & ad ei⁹ attinere portione qd qd vlt
facto vlt dicto vlt coaitatioe peccati: cu mēbra
rectissime sup terrā eē dicit. Nō em possit hi q eoz vti
tur ministrio veridice piteri. Nostra autē cōuersatio pbit.
in celis est hui⁹ igitur corp⁹is i hoc loco apostol⁹ mē-
bra describēs. Mortificate liquit mēbra vestra que sunt
sup terrā: fornicationē: immandiciā: libidinem: cōcupi-
scētiā malā: et auaritiā que est simulacrosū seruitus.
pilo itaq loco fornicationē credidit inferēdā: que car-
nali cōmittitōe perficitur. Scōm etiā mēbriū immūditā
nūcupavit: que nonnūq absq vllō mulieris tactu: vel
dormitibus vel vigilātib⁹ p incuriā incircumspecte mē-
tis obrepit: & ideo notat ac phibet in lege: q immūdos
quosq nō solū sacrari carniū participatioe priuauit ve-
rū etiā ne cōtactu suo setā polluerēt: a castris iussit cō-
gregatioe fecerni: dicens. Antā qcumq comederit de car-
nibus sacrificiū salutaris (qō est dñi) in qua est immūdi-
tia: peribit corā dño: & quicqd tetigerit in mundus: im-
mūdū erit. In Deuteronomio quoq. Si fuerit iter vos
homo q nocturno pollutus est sōnio: egrediet extra ca-
stra: & nō reuertet pui⁹ q ad vesperā: lauet aqua & post
solis occasu regrediet i castra. De idē tertiu peccati mē-
briū libidīnē ponit: q in recessib⁹ cōalescēs anime accide-
re quippiā etiā sine corp⁹is passioe pōt. Libidīnē enim
ab eo qd libeat dictā esse nō dubiū est. Post hec 8 maio-
ribus peccatis ad minora descendē: quartū intulit mē-
brum cōcupiscētiā malā: que nō solū ad predictam
impudicitie passionē: verū etiā ad oēs nortias cupidit-
tates generaliter refert pōt que corrupte tñmodo vo-
luptatis est egritudo. De q dñs in euangelio. Qui vide-
rit mulierē ad cōcupiscēdū eā: is mechatur est eū i corde
suo. Multo em mai⁹ est etiā tūc mēris iudice de sideriū
cōtinere: et ille crebrius aspectus offert occasio. Qui
7. ii

bis misericordissime probat: ad perfectionem puritatis casti-
monii: primum corpales solam posse sufficere: nisi et me-
tus addat integritas: postea omnia nouissimum illud corpore
membrum et auaritia: quod penultimo ostendit: si solum ab appe-
tibus rerum alienarum aliam continentiam: uersuetudinem puritatis magna
nimirum continentiam. hoc est in Actibus apostolorum fecisse legit
credendum multitudinem: de quo et. Multitudinis autem credendum
erat eorum unum et una: nec quis eorum quod possidebat aliquid
suum esse dicebat: fuerat illis omnia communia. Quorum est possessio
fontes agrorum aut domorum erant: uideres afferere: portia eorum
quod uideret: et ponere ante pedes apostolorum. Diuidebat: et
singulis purum cuius opus erat. Et ne ad paucos pertinere
uideret: illa perfectione auaritia simulacrorum seruitutem esse te-
statur: est. Nec merito. Quisquis enim non coicatur necessitate:
bene egenorum: et pecunie sine qua infidelis tenacitate seruatur
christi precepta postponit: dolariis criminem incurrit: amorem
scilicet materie mundialis diuine preferens charitati.

De mortificatione fornicationis et inmundicie.

Capitulum. lii.

Sed ergo multos ita per christo suas uidentur abieuisse
suarum: ut non solum possessionem pecunie: uersuetudinem de-
siderium de cordibus eorum in perpetuum perierunt: abscisus
consequens est ut eodem modo et fornicationis ardorem ex lingu
posse credamur. Neque enim re impossibilis apostolus cum possibilibus
inuenisset: sed utraque scelerum esse possibilis: pari modo mortificanda
decreuit. Et in tantum brutus apostolus fornicationem sine inmundicia
de nostris membris extrahi posse ostendit: ut non solum membris

Ephe. cari ea: sed nec notari quod est in nobis debere pronunciet. For-
nicatio inquit: et omnis inmundicia aut auaritia nec nolet in uo-
bis: aut turpiter: aut stultitiam: aut scurrilitatem quod ad

3bidem. re non pertinet. Que est pari modo perniciosa esse: et est in nos a
regno dei excludere de pellere: edocet dicens. Illud autem scito-
te: quoniam omnis fornicator: aut inmundus aut auarus quod est ido-
lorum fuit: non habet hereditatem in regno christi et dei. Et iterum. No-
lite errare: neque fornicari: neque in idolis seruientes: neque adul-
teri: neque molles: neque masculorum uenibitores: neque fures:
neque auari: neque ebriosi: neque maledicti: neque rapaces: res-
gnum dei possidebitis. Dubium proinde est non de fornicationis et

1. Cor.
6.

inmundicie de membris nostris aboleri posse: ut agitur: quoniam quod de
non aliter est quam auaritia stultitiaque scurrilitate ebrietate ac
sura quam facilis amputatio est: madauerit abscidenda.
Quod ad obtinendam castimonie puritate:
non sufficit humani laboris intentio. Cap. liii.



Erros tamen est nos uenit: quod si omnes continentie dis-
tinctione: famam seculi: uigilias et quod opus
ingitatem: atque incessabile subeamus studium le-
ctiois: perpetua tamen castimonie puritate horum labo-
rum merito corrigere nequamur: nisi in his iungi-
ter desiderantes: experientie magisterio doceamur in con-
tentione eius diuine gratie largitate procedi. Ob hoc sane solum
modo se uultusque insatigabili: tamen exercitibus durare de-
bere cognoscatur: ut per illorum afflictionem mita: dum securus
de impugnatione carnis a diuinitate propetentium uirtutum diuino
mereat munere liberari: non quo adepturus se per illa conti-
dat illa quam cupit inuiolata corporis castitate. Tanto
autem erga acquisitionem castimonie desiderio atque amore in-
flamemur: quanto quis pecuniarum cupidissimum appetitor
uel quod summa bonorum ambitione distendit: uel quod intolerabi-
bili pulchre mulieris amore raptat desiderium suum: ipatit-
tissimo ardore optat expleri: et ita fiet ut dum per integritate
perperuitate insatiabili cupiditate succedimus. Deside-
rabilis despiciat eum: necessarii horreat potest: somnum de-
nig ipse nature debet respiciat: uel certe ut deceptor frau-
dantissimum puritatis et emulus atque inimicus castitatis: at-
tonita atque suspecta mente capiat: et ita uultusque quoti-
die integritatis sue matutinum exploiator effectus: de colla-
ta sibi purificatione cogaudet: atque se non suo studio nec
uigilantia sed precepto domini sentiat persecutum: ac tandem illius
pisceritiam suo corpori intelligat cohesuram: sed cum dominus
sua fuerit miseratione largitur. Qui enim haec stabili obtinet
si: nequaquam superbum sapiens de sua uirtute ostendit: neque se-
ducer legis obsceni libris inductis blasphemissima securita-
te soluet: sed in purissime collumibus aspergine se per-
nus macula dum: si uel paululum quod ab eo precepto diuina
disciplinam: ac proinde perperuitate eius cum omni continentie
humilitate cordis: indefessus est omnibus excubandus.

**De virilitate impugnationis que nobis de
incentinorum estibus generatur. Cap. v.**

Auris aut capere p hui rei qua dicim⁹ virates
eandem argumetu: p qd z h q dicta sunt appo
berz z istz corpus pugna q inimica vobz vult
ac noxia: vltz mēbuanis isertā cēdoceanini: Cōsidera
te qd illos q corpe ltr spadones: q pcpue cā i hruib⁹
appetēdis dōsides reddat ac reptidos. Nōne qz corūpēde
castitatē: credūt se periculū no hfer: Qd tñ nemo ita ppo
suisse me credat: vt neminē corūpēdit iueneri posse pfr
mē: pfecta abtēnciatōe flagrātē: sed qz nām quodāms
suā vicāt: si q forte eoz ad ppositā pfectōis palmā sum
ma animi dīstricōe pcedūt: cur ardor ac desiderū eū
quē semel accēdit: itā mē: sicut: vigilas: nū dita tē: cūctos
qz labores corporis: nō solū patietē veruētā libētē su
lincere cōpellit. Vir em i dolozib⁹ laborat sibi: z vt facit
pditioni sue. Et iterū. Alie aut egēri ēt amara dulcia vi
dent. Aliaz nāqz nō poterūt dīstāria pntū rerū vt repū
mi vel auellit: nisi p istis affectib⁹ noxū qz cupim⁹ apus
tari: al q salutarē fuerit tromissi. Nullaten⁹ em vt ve
nacitas mētis: ab sgs alicui⁹ dīderū vt tioris: gaudū vt
mēoris affectōe subsistat: nisi hēc eadē i bonā pte fue
runt imutata. Et idcirco si carnales pcpificētias de cor
dib⁹ nōs dīderam⁹ extrudere spiritalē: ea plocis plā
temus prius volūtates: vt his alius nē semp iuerus q
habeat qd iugiter inuocet: z illecebras pntū ac tpaliē
respnat gaudiōz. Cūqz i hūc statū mēs nra qūdians
exerctiōs erudita pfectō: itūc psculū illi⁹ affectū expe
riētia docētē pceptit quē oēs qdē solita psallēdi modū:
latōe cōtinuū⁹ virtutē sū ei⁹ nō nisi pauci ergo pcpū: pcp
piūt. prouidēbz dñm i cōspectu meo semp: qm a dextris
est mihi ne cōmouear. Ille etem sol⁹ vi atqz intellectū hu
mans carnis efficaciter assequit: qz ueniens ad istā de
q loqmur corpus atqz ale puritatē: intelligit se cōtra
momentis ne rursus ab eadē deuoluat: a dño cōseruari:
dextrāqz suas. i. opatiōes scētās ab eodē iugiter cōtin.
Dñs em scētis suis nō a similibz (qz nūqz hz i nīstrū vir
scētis) s; a dextris tempore asistit: a peccatōibus vero z

pro. 17.

ps. 15.

impū nō videt: qz nō hnt illas dexteras qd⁹ dñs cōsue
uit asistere: nec pnt dicere euz ppheta. Oculi mei semp ps. 24.
ad dñm: qm ipse euellet de laqueo pedes meos. Qd nullū⁹
poterit veridice pferri: nisi qui vniuersa q in hoc mōdo
sunt aut noxia aut supflua aut certe inferiora summis
virtutibus iudicā: oēm intū hū: oē studū: oēm carū
erga cultū sui cordis z castimonie desinerit puritatē: atqz
ita mēs istis exerctiōis eliminata: z pfectū⁹ expoliata
ad pfectaz corporis atqz anime pertēnciet sanctitatem.

**Quod patientia ardore fornicationis ex
tinguat. Capitulum. vj.**

Quātū em qd i lenitate ac patiētia cordis: tñ in
corpis puritate pphetet quātūqz lōgū⁹ iracūdie
ppulerit passiōē tāto castitatē tenaci⁹ obtine
bit. Nō em estus corporis declinat nisi q animi mot⁹ aū
ppresserit. Qd aptissime saluatoris nisi ore laudatā bti
tudo declarat Beati mitos: qm ipi possidebūt terrā. Nō Mat. 9
ergo a r nra possidebim⁹ terrā: sed est nō altas dītōi nre
rebellis hū⁹ corpis terra sub dē: nisi mēs nra prius fue
rit patientē: lenitate fundata: nec poterit qd aduersus
carne suā insurgētia libidinis bella pprimere: nisi prius ps. 36.
armis māsiterudinis i struat. Māsiteri enim possidebūt
terrā: z habitabūt i seculū seculi sup eā. hāc inqz terrā
quād modū obtinere possim⁹: idē ppheta i psequētib⁹
psalmi ipi⁹ edocet. Expecta dñm z custodi viā ei⁹ z exal
tabit te: vt hēditate cāpiās terrā. Cōstat ergo ad posses
siōē terre istī⁹ firmiter obtinēdā: nctinē posse pcedere
re: nisi illos tñ q p inuobilē patientie lenitatē vias dñi
dnras ac pcepta seruātes: de ceno carnaliū passiōū ex
trāhēte eodē fuerint exaltati. Māsiteri ergo possidebūt
terrā z nō solū possidebūt eā: s; ēt delectabunt i multī
tudine pacis q nemo i cui⁹ carne ad huc bella pcpificē
tic inscitant stabilitē pfruet. Necessē est em inscitari eū
durissimus demonū pñs: z ignitis luxurie iacu is faucia
tū: a terre sue possellōe deuoluit: donec dñs aueriat bel
la vltz ad finis terre ei⁹: arcū cōterat z cōfrigat arma: z ps. 45
seuz cōburat ignitū scz quē venit dñs mitrere super
terrā. Arcus etiam z arma cōfringat: quibus aduersus
z iij

est ne die spiritales dieb⁹ ac noctib⁹ dimicetate agnitis cu
 figebat cor ei⁹ in oculis passionu. Et ita cu cu di⁹ s⁹ eterna
 bella oib⁹ incertimoz estib⁹ liberarit: ad illu puritatis pu
 venient statit: vt deposita p⁹ssione qua semetipm. i. carne
 sua du impugnat⁹ hori: accipiat ea velut purissimo
 ps. 92. tabernaculo delectari. No em accedet ad eu mala: r⁹ fla
 gellu no appropinquabit tabernaculo ei⁹: ad illu scz p
 pheticu pacifice virtute puenit: vt ma fuerit dicitis mori
 to no mo sua hereditet terra: veruetia delectet i multitu
 dine pacis. Ubi autē adhuc superest sollicitudo certami
 nis pacis esse no pot multitudine. No em ait delectabunt
 i pace sz i multitudine pacis. per qb euideter ostendit
 efficacissima medicina cordis esse pacificia: sm illu Salo
 monis. Ma fuer⁹ vt cordis est medic⁹: vt no solum tremitu
 sitite: acicie: cenodoxie: supbie: veruetia libidinis oimq
 pariter extirpet fomitu vitioz. In longanimitate em vt
 ait Salomō: p⁹spertas regib⁹. Ma q mitis semp atq tra
 qillus est: nec iracundie prurbitio succeditur: nec acicie
 atq tristitie angore psumit: nec cenodoxie vanitate di
 ps. 118. scdit: nec supbie tumore sustollit. Pax em multa diligē
 tius nomen dñi: r no est illis scda alii. Et id no immerto
 ps. 116. pronūciat. Melior patiens forte: r qui cōtinet irā capiente
 vrbē. hācigit pacē donec firmā atq perpetuā obtinere
 mereamur: multis necesse est nos impugnationib⁹ ante
 ps. 37. crumitq reperēdus. Miser fact⁹ sum r afflic⁹ sum vsque
 quaq: tota die pruritat⁹ ingrediebar: qm lūbi mei imple
 ti sunt illusiōib⁹: r no est i tantis i carne mea: a facie ve
 rne no est pax ossib⁹ meis a facie insipientie mee. Tūc eni
 ppeteter hec r i vitare desebim: qn post lōgā puritatē
 corpis nri: sperates i carnalia nos oimodis euasisse cō
 tagia: simulcos carnis ob elationē cordis a duersuz nos
 ruruz sentim⁹ insurgere: vel certe ad fallaciā somnioz
 impuritas nos p⁹ssine collusionis aspgit. Cū ergo ceperit
 qis duraturna cordis r corpis puritate gauderi: necesse
 est vt dū se credit viteri⁹ iā non posse ab illa sine uitate
 ps. 129. abūdiāta mea: no mouebo in eternū. Sz cū vtrū a dño
 sub reice: illū puritatis statū in q libi: met p⁹dicat sens

scribitur: si in illo spitali viderit titubare succed
 tur: recurrat prin⁹ ad illu integritatis auctoie: r agnosces
 ifirmiratē suā: p⁹teat⁹ r dicat. Dñe nō i mea sz in tua vo
 lūrate p⁹stitisti: deoz meo h⁹ tūc. Queristi facie tuā a me
 r fact⁹ sum p⁹sturbat⁹. Illud qz bti Job. Si lo⁹ fuero tū Job. 9.
 aquis niuis r fulserint velut mōdissime man⁹ me: tū for
 dib⁹ iunges me r a boninabunt me vestimēta mea. Qb
 tāis q suo vitio se i solidib⁹ iungit: nō pot dicere suo crea
 tori. Donec qz ad pfectū puritatis statū pueniat: necesse
 est mēgitarib⁹ illis frequenti⁹ erudiri: quo ad usq p dei
 gratiā p⁹firmat⁹ i illa quā appetit puritate efficaciter dice
 re mereat. Expectās expectaui dñi: r respexit me: r exau⁹ ps. 39.
 diuit pē meā: r eduxit me v lacu miserie r de into fecio:
 r statuit supra petrā pedes meos r direxit gress⁹ meos.

De differētis r gradib⁹ castitatis. Ca. vii.

Multi sunt em castimonie grad⁹: qb⁹ ad illā in
 uolūabile pcedit puritatē: qz sz nec p⁹picere
 nec enūciare vt dignū est virt⁹ nra sufficiat: rñ
 qu ferice narrōnis exposit: sm mediocritatē
 experitē nre vitioz p⁹ferre tēptabim⁹ fferuā
 tes pfectioza pfectis: nec p⁹dicātes his q feruēiore stu
 dio purioze castimonā possidētes: quāto maioris indus
 trie sūt tāto ēr p⁹picacie vigore p⁹cellū. p⁹inde ser gra
 dib⁹ sz multa r tenuitē sublimitate distātib⁹: fastigia ca
 strans pcellā distinguēta vt meda qdā q tñ mtra sūt
 p⁹ternū: quoz subtilitas ita hūano subterfugit
 sensu: vt eā nec mōdō p⁹picere neqz ploqui lingua p⁹ualeat:
 qb⁹ sensim castitans ipsi⁹ pfectio quoridians p⁹ctib⁹
 adolefcit. Sem sicut dicit nāqz cozpozū terrenozū q sin
 gula dieb⁹ insensibiliter sui caput incrementā: ita dū
 nesciat: ad pfectū habitū p⁹chūnt: aie qz robur ac ma
 ritas castitans acquirē. p⁹m⁹ itaqz pudicitie grad⁹
 est: ne vigilans impugnatōe carnali morachus elidat.
 Sicut d⁹: ne mēs illi⁹ voluptatib⁹ cogitatioib⁹ unū. oref.
 Terr⁹: ne femineo nocte niter ad cōcupiscētā moueat
 aspectu. Quar⁹: ne vigilans vel simplice carnis p⁹ferat
 morū. Quin⁹: ne cū memozū g⁹tiōis hūane vel tracta
 us ratio vel necessitas lectionis ingesserit: subtilissim⁹

mētes voluptarie actiōis perstrigat assensus: sed velut op^o quoddā simplex ac ministeriū hūano generi necessario cōtribuit: itā quillo ac puro cordis cōreplet itūtu: nihiliq; āpti^o de ei^o recordatiōe cōcipiat: q̄ si opatio nē laterū vel cuiuslibet alterius officine mēte ptractet. **Sext^o** castimonie grad^o est: ne illecebrōsis phātasmati b^o feminariū v^o dōmice illudat. Licet em̄ hanc iudificatiōne peccato cō obnoxia nō credam^o cōcupiscētie tamē ad huc medullit^o lautar^o idētiū ē. Quā tñ illusiōne dūeris modis cōstat accidere. Nā h̄z illū vsus quē vigilās exerceat v^o cogitare cōtueuerat: dōmice vsus h̄zq; temptat. Aliter em̄ fallunt h̄i q̄ carnalē copulā nouitatē q̄ femine sunt cōmōitiōis expertes. h̄i em̄ sicut: simpliciorib^o ac purioribus somnis in q̄tari solēt: itā etiā facilliose diligētia ac minore p̄tē labore purgari. **Int^o** autē didiciōib^o magis exp̄ssio phātasmatib^o illudant: donec p̄santim h̄m mēsurā castitatis: ad quā vnusquisq; p̄tē dicit: in odiū illius rei quā voluptariū aut sentiebat: mens etiā somno sepita vertat: illudq; ei qd̄ fontibus viris p̄o summo laboz stipēdio reppromittit p̄ p̄herā: cōcedat a dño. Et arcū et gladiū et bellū cōterā de terra v̄f̄at: dōmire vos faciā fiducia: et ita demū q̄s ad illā beati sereni pauciorūq; similib^o virozū pueniet p̄ritatē. Quā itaq; co ad p̄dictis sex castimonie gradib^o sequestrauit: q̄ nō solū possideri s̄z etiā credi nō nisi a rarissimis p̄t. Et quid qd̄ illi specialiter diuini muneris largitate collatū est: p̄poni ad ḡnalis p̄cepti nō p̄t formā: itz v̄t eosq; mēs nostra castitatis ipsius puritate formet: vt etiā ip̄o naturalī motu carnis emortuo: illi obsecūsi liquore omnino nō p̄ferat. Opinione sane quorūdā quam super hanc carnis colluione definitū: s̄tere nō debeo: q̄ dicit nō t̄circo eam dormiētib^o euenire: eo q̄ eā producat fallacia somnōsū: sed potius q̄ redūdantia humōis illius aliquas t̄ egrotātī corde fingat illecebas. Deniq; autē quillo rēpote quo non inquietat illa cōcretio: quemadmodū illo furus eius ita etiam illusiō conquelet.

Quod de natura castitatis et effectu eius: in experti tractare nō possint. Cap. viii.



Sed h̄ suscipe et p̄bare v̄trū possibilis an ip̄o sibi sint: certo examine desinere poteris: ne imo nisi p̄ experientiā lōgā et puritatē cordis ad cōfina carnis ac spirit^o h̄bo dñi dirigēte puenierit. De q̄ beatus ap̄t. **Qu^o** ē iqr̄ s̄mo v̄i b̄c. 4.

et efficit et penetrabilior: oī gladio ācipit: et p̄tē vsq; ad diuisione aie ac sp̄s: cōpagū q̄ ac medullar: d̄b̄sere tot cogitationū et it̄erionū cordis. Et ita iter illoz qd̄a modo terminos collocat: qd̄ humane cōditioi necessariū sit atq; icutabiliter attributū: qd̄ v̄t p̄suetudine vitiosa et icuria inuēntū inuētū: velut ipectorū arbiter iusta trutinatiōe discernet: ac sup̄ eoz effectū atq; nā nō falsis vulgi opinionib^o abducat: nec p̄ iudicariū terpeito r̄i diffinitionib^o acq̄escet: s̄z puritatis modū certa experientie sue libra et iusta examinatiōe p̄p̄dē: ne q̄q; illoz decipiet errore: q̄ negligētie sue vitio crebriorū q̄ nā cōp̄ellit egestiōib^o sordidat: de nāli cōditione causant. Cūq; eos cōstet ferre potius vim nature: et extorq̄re ab ea pollutionē quā ipsa nō igerit: int̄peratiā suā ad necessitatē carnis imo ad ei^o referūt creatōē: p̄p̄as calpas ad nature s̄fama trāstercēs. De q̄ b̄i. puerb̄s eleq̄ster exp̄m̄it. Insipiētia viri corūp̄it vias suis: deuz aut̄ causa ē in corde suo. Postremo si q̄s huic assertioni n̄re fidē derogare voluerit: q̄s vt nō ante p̄udicata nō b̄sēū op̄itiōe disceptet: q̄s discipline hui^o suscipiat istitura. Cūq; hec p̄p̄auctis m̄sib^o illa q̄ tradit moderatiōe seruauerit: p̄fecto hec q̄ dicit^o h̄o poterit p̄bare in d̄tēo. Ceterū frustra d̄cuti subter aris ac discipline sine cōt̄r̄itū: q̄s nō pus oia q̄ ad cōsumationē ei^o p̄r̄nēt: sumo fuerit studio ac virtute sectat^o velut si h̄bi ḡsa s̄itrandi nē mellis ex tritico: aut rursus ex eo sicut ēt ex raphani limz semantib^o lenissimi oler liquē p̄ducti posse cōfirmē. Si q̄s h̄oz venit^o ignar^o ass̄tatiōne p̄rerū naturā h̄ esse p̄c̄m̄d̄: me velut ap̄tissimi auctōis mēdaciū d̄ris debet. Cui si ego testes inumeros q̄ hec se et vidisse et gustasse et fecisse testent exhibeas: rōne in sup̄ atq; ordinē q̄ ille sp̄s: vel in oler p̄nguedinē: vel in mellis dulcedinē transformetur edisseram: ille aut̄ in stultissime peruasip̄as obstinatione perstis: neget ab illis sc̄m̄ibus

quod vel dulcedinis vel vnguedinis posse produci. Nonne magis notanda est irrationabilis eius quicquidque peccatorum quod sermone mei veritas irridenda: quod multorum ac fidelium testium gravitate: et cuiuslibet documentis: quod his apertum est experientie perbatore fulcat. Et ideo quod ad illam puritatis statum magis cordis iterum pervenerit: ut iam mente ab huius passionis inutilitate penitus absoluta: per seipsum caro eius velut reddiditiam suppositi humoris expellat: additionem modicum nature certissime deprehendit: et ita cum expergefactus iuenerit carnem suam post longa tempora seipsum atque ignorantem pollutam: tunc demum de naturali necessitate causat ad illam sine dubio pervenit statum: ut talis inveniat in nocte qualis in die: talis in lecto qualis in oratione: talis solus quibus turbis hominum circumseptus. Postremo ut nunquam se tale secretus aspiciat quibus videri ab hominibus erubescit: nec in eo tale aliquid memorabile ille oculis deprehendat: quod ad humanis aspectibus velit esse celatum: et ita cum cepit suavissimo lumine castitatis iugiter delectari: dicere poterit cum prophetam. Et non in luminario mea in solibus meis: quod tenebre non obscurabunt a te: et non sicut dies illuminabit: sicut tenebre eius ita et lumine eius. Denique hoc ipsum quod supra additionem nature videtur humane qualiter obtinuerit idem propheta subinsignit dicens. Quia tu possediti renes meos. id est non industria mea neque virtute hanc promerui puritatem: sed quod tu mortificasti infirmum renibus meis libidinosam voluntatis ardorem.

Interrogatio an corporis motu etiam devolventes possimus evadere. Capitulum. ix.

Cermanus. perpetua quod corporis puritate ex parte aliquid experiri sumus: a vigilantibus posse per dei gratiam possidendum: et promotionem carnis distractionis rigore atque in iudicio resistere: vigilantibus posse non potest negamus. Utrum autem et devolventes hac inveterudine carere possimus: volumus edoceri. Quibus namque de causis possibile hoc esse non credimus: quas si abique veredicta nequimus effari: tamen quoniam hoc modicum ipsius necessitas cogit. quoniam sumus ut cum venia tui si qua forte lucere dicitur fuerit denudata: suscipias. primum ergo est quod per somnum querere mentis vigore lapsa: obierit

vari nequaquam illi valeat promotionis obreptio. Secundo quod per viam collectionis cum vesicae capacitate quod desiderat nobis idem in persum: iterum huiusmodi oppletur: excipit membra marcescentia: quod est puulis vel spadibus eadem nihilominus lege conuertit. Unde fit ut si non oblectatio libidinis vulnerat mentis assensum: confusione tamen eam humiliter cupidum membrum.

Responsio quod per somnum accidens carnis commotio non officiat castitati. Capitulum. x.

Aberemod. Apparetyos necesse de castitatis agnovisse virtutem: quoniam quod districtiois auxilio eam a vigilantibus tamen credimus retentari. Et ideo est quod puritas a dormientibus tamen rigore animi resolutio: integritate non potest servari. Porro castitas non ut arbitramini distractionis perditio: sed amore sui et prope puritatis delectatione subsistit. Non enim castitas sed continentia est: ubi adhuc ei aliquid resistit adversitas voluptatis. Tu dicitur huiusmodi castitatis affectus per dei gratiam medullis receperunt: distractionis cessationem cum dormiunt non obesse: quod ista est et vigilantibus rone certissime experientibus. Quicquid enim cum labore copulimur: temporales dimittimus perstare iniquitas non tamen perpetua securitatis querere tribuit post laborem. Quicquid autem profunda fuerit virtute denictus absque ulla iderudinis suspitione propositum: iugis pacis victorie preter firmitatem. Quomodo bene donec pulsari nos carnis commotione sentimus: novimus nos ad castitatis necesse quoniam nisse fastigia: sed adhuc sub infirmitate continentie persistimus plius fatigari: quod necesse est dubios semper esse evadere. Quod autem inveniabilis est promotionem carnis hoc astruere volumus in iudicio: quod ea ne ipsi quod eunuchi carere deceptis genitalibus perit: sciendum est non eis carnales estus nec a fecerim libidinis: sed solum fatiue generationis deesse virtutem. Unde manifestum est ne illos quidem si ad hanc ad quam nos nitimur castitatem cupiunt pervenire: ab humilitate et continentione cordis vel continentie distractione debere laxari: licet nequaquam sit discretendum: minore ab eis castitatem nam posse labore ac studio comprehendere.

Quod multum interfit inter castitatem et continentiam. Capitulum. xi.

133



Quāobis pfectio castitatis: a laborioso pfectio
 rudimētis ppetua trāquillitate discernit. hec
 ē et de summato castitatis: q̄ nō impugnant
 carnalis cōcupiscentie mor? s; toto horrore deest: s; iugit
 atq; inuolabile sui retinet puritate: nec p̄r aliud qd̄ ē
 q̄ s; a veritas. hoc aut̄ fiet q̄n̄ iā desinens caro aduersus
 sp̄m cōcupiscentie desiderijs ei? virtutis cōsenserit: et p̄
 gratia sibi inuicē pace firmissima sedera: et s; in psalms
 graphi finis habitauerit spes iynū: illā sp̄m iussā a dño
 bitudinē possidēta: s; q̄ ait. Si duo ex vobis cōsenserit
 sup̄ terrā: de om̄ re quācūq; petierint: fiet illis a p̄re meo
 q̄ i celis ē. Quisq; ergo itellectualis illi? iacob: id ē sup̄
 pl̄tatosus trāscēderit gradū: ab illa cōtinētie collecta
 tiōe ac supplātiōe vitiorū: obstupescato femoris neruo
 ad israhelis meritū ppetua cordis directiōe p̄cedet. Quē
 ordinē et h̄tis vauit ira sp̄sū fecti varicinatione distincti
 primis inq̄s. Mor? in iudea deuo. i. in aia q̄ adhuc sub
 p̄ctōe p̄fessōe retinet. Iudea est p̄fessio interpretatim iit
 aut̄ id est i eo q̄ videt deū: sine vt qd̄ā iterprant: recitū
 m? dei ē: nō solū no? s; et magnū ē nomē ei?. Deinde ad
 sublimiōta nos puocās: ac volēs et locū ip̄s. quo dñs de
 lectat̄ ostēdere. Et fact? ē inq̄t in pace loc? ei?. i. nō in cōsu
 etu certaminis et colluctatiōe vitiorū: s; in castimonie pa
 ce et in cordis trāquillitate ppetua. h̄c igit̄ pacis locū
 extinctiōe carnalitiū passionū si q̄s meruerit obtinere: et
 hoc q̄ p̄fectō gradus ac sion spiritalis: id ē specula dei
 p̄fecter effect? erit et habitatio ei?. Ad ei i p̄fectu cōti
 nētie: s; iugit virtuti specula dñs cōmota: vbi iā nō re
 tūdit: nō cōpmit: s; i ppetu cōstringit potētias arcuū: et
 q̄b? vez aduersum nos libidinū quōdā iacula dirigebāt
 ignita. Videns ergo q̄ sicut nō est in colluctatiōe p̄nti
 tie s; in castitatis pace loc? dñi: ita et habitatio ei? i spe
 cula sit et p̄tēplatiōe virtuti. Cū nō immerito porte sion
 cūctis tabernaculis iacob p̄ferunt. Illigit em̄ dñs por
 ta s; sup̄ oia tabernacula iacob. Qd̄ aut̄ p hoc inuē
 tabile et p̄mōtionē carnis asseritis: q̄ vna cū vestis iu
 gi instillatiōe replerit: q̄ta et suscitet mēbia: s; hē se
 et atoub? puritatē ad obtinēdū eā nihil p̄iudicet ista cō
 mortio: quā hęc solis interdū et in p̄toporem necessitas

ps. 117
marth
evlg.

psal.
lxv.

ibidē

ps. 86

excitari. Sciēdū tñ ē: q̄ ita si cōmora fuerint: ad quietē
 pp̄iā reducant castitatis ip̄erio vt nō mō cū nullo p̄u
 ritu: s; ne cū minima q̄cē libidinis p̄ordatiōe sedēt. Et
 idcirco vt cū lege animi: lex q̄s cōgruat corpali: etiā in
 ip̄i? aq̄ potu ita est nimietas castigāda vt humilis quo
 tidiana illa collectio: pigrius arefactis inflūcēs mēbia:
 illū quē ieuicabilē putat̄ corpis motū: h̄ solū rarissimū
 verbēt lentū reddat ac tepidū frigidūq; (vt ita dixerim)
 ignē: et absq; vllū? adustriōis ardoeroriāt suscitet flāmā
 istar admirabilis illi? moſayce visio: cū carnis n̄re ruz
 b? inorio igne circūdat? nō v̄iat. Vel sicut illoz tris in: ps. 3.
 venū qd̄? ita roziā sp̄i: fornacis chaldaice vāma discuf
 sa ē vt nec capillos eoz aut simbulas odor ignis affla. Dan. 3
 ret: vt illō qd̄āmō qd̄ sanctis repomittit p̄ p̄phetaz: in
 cipiam? iā in hoc corpe possidere. Cū ambulaueris per
 ignem non combureris: et flamma non ardebit in te. 42.

**De mirabilibus que peculiariter in sc̄tis
 suis deus operatur. Cap. xii.**

Magna em̄ vere atq; mirifica sūt: nec vllū hoim
 penit? nisi his tm̄ q̄ experti sunt nota: q̄ dñs si
 delictibus suis adhuc in isto corruptiōis vascu
 lo p̄stitutus ineffabili largit̄ liberalitate. Que
 p̄pheta mētis puritate plustrās: et ex sua q̄
 ex illoz p̄sona q̄ in h̄c statū affectūq; puenit: exclama
 uit. Mira opa tua: et ala mea cognosceet nimis. Alioq; ps. 135
 nihil noui nec magni sc̄lligif p̄pheta dixisse. si alio cor
 dis affectu vel de alijs opib? dei hec p̄ndiclaſſe: credat.
 null? et em̄ est hoim q̄ mira esse opera dei etiā ex ip̄sius
 creature magnitudie nō agnoscat. Ceterū illa q̄ in san
 ctis suis quotidiana opatiōe disp̄stat: ac speciali muni
 fectia affluēt̄ effundit: null? alius nisi aia p̄ferentis
 agnoscat: q̄ in secreto cōsēctie sue: ita ē b̄ficiōis ei? ar
 bitra singularis: vt ea nō solū nullo valeat ferre de disse
 rere s; ne sensu qd̄ē et cogitatiōe cōp̄lecti: cū ab illo igni
 tē feruētē d̄scēdēs: ad istos materiales ac terrenos itaq;
 fuerit deuoluta. Quis em̄ i se opa dñi nō miret̄: cū in
 sc̄tabilitē vēris ingluuiē: et sumptuosas gule p̄niciosas
 iuxta: ita i se viderit fuisse cōp̄stas: vt vix ip̄s exigēs

sc vilissimū cibū raro iuitusq; pcpiat. Quis nō obstupe
scat opa dei: cū illū ignē libidinis quē nālē antea ⁊ velut
meringuibū esse credebatur: ita refriguisse pferit: vt
ne simplici qdē se corpis motu sēriat ictari. Quomō nō
virtutē dñi p̄romiscat q̄scq; cū hoies quondā dices atq;
traculētos q̄ ad summū iracūdiē furore ēt blandissim⁹
subditōrū irritabant obsequiis: ad tā rā trāsisse vident

ps. 134. lenta rē: vt nō solū nullis tā p̄moucant iurib⁹ s; et cum
illate fuerint sumā magnanimitatez gaudeāt. Quia pla
ne nō meret opa dei: ac toto plamet affectu. Cū ego co
gnoui q; magn⁹ ē dñs: cū vl se vl aliū quēpiā ex rapacis
simo liberalitate: ex p̄digo p̄mētē: ex summo hūilē ex rapaci
to ac tenero s̄quidū hirsutūq; p̄p̄erit: ⁊ egestate atq;
angustia p̄stū rē rē et volūtate p̄fructē. Ita sūt p̄fecto
mīra opa dei: q̄ peculiari ter aia p̄phete similitudine
mirifice contemplationis intuitu stupefacta cognoscit.

ps. 45. Venite ⁊ videte opa dei: q̄ posuit p̄digia sup̄ terrā: ante
rēs bellaylq; ad fines terrā: arcū p̄teret ⁊ p̄stringet arma
⁊ scuta cēburet igni. Qd̄ cū mai⁹ p̄t esse p̄digiū: q̄ sub
momento b̄ruissimo ex rapacissimis publicanis ap̄tes
fiere: p̄secutorib⁹ traculētis: p̄dica tores ⁊ uāgelii patē
tissimos reddidit: ita vt eā quā p̄sequēbat fidē ēt effusione
sui sanguinis p̄pagaret. Ita sunt opa dei que se quoti
die vna cū patre opari filius p̄stat dices. pater meus

Joā. 5. vsq; hodie opat: ego operor. De istis opibus dei b̄tēs
ps. 71. dauid in spū canēs. Adhuc inquit dñs deus israel q̄
facit mirabilia magna sol⁹. De istis ⁊ amos propheta.
Aut facit inq̄ oia: ⁊ p̄uertit ea ⁊ trāsmutat ⁊ mutinā
vmbā mortis. hec est nēpe imutatio dextere excelsi. De
hac saluari opatide dei orat p̄pheta dñs dices. Cōfirma
de hoc qd̄ opat⁹ es in nobis. Ut p̄remittat illas secretas
atq; absconditas disp̄sationē dei quas itra se peculiari
ter exerceri mēs sanctorū oim̄ momētis singulis inuēt
illā celestē infusioz leticie spirituale: aua delect⁹ anim⁹
isp̄ari gaudii alacritate sustulit ad illos ignite scordis
excessus: ⁊ tā ineffabilia q̄ laudita solatia gaudiorū: q̄
bus nōnūq; ignauissimo stupore torpētēs: ad orationem
feruētissimam

feruentissimā velut de somno p̄fundissimo suscitatur.
hoc inq; ē gaudii b̄ q̄ b̄tūs ap̄ls. Qd̄ ocul⁹ inq̄ nō vidit:
nec auris audiuit: nec i cor hois ascēdit: ei⁹. s; q̄ terrenis
vitijs hebetat⁹: a dhuc hō est ⁊ hūanis inheret affectib⁹:
nihilq; de istis dei m̄ierib⁹ intuet. Deniq; idē ap̄ls: tā det. cor. ⁊
se q̄ de s̄tibus sibi q̄ tā de hūana p̄uersariōe discesserāt.
subiecit dices. Nobis aut̄ reuelauit deus per spū suum.

Quod soli qui experiūtur: agnoscant dul
cedinem castitatis. Capitulum. xiii.

I N his igit oib⁹ quātū mēs ad subitiorē p̄fecerit
p̄ritate: tāto sublim⁹ intuebit deū ⁊ admirōnis
itra semetip̄as pot⁹ capiet incrementa q̄ loquēdi
facilitate: aut sermonē narrōnis inueniet. Ut cū vix leri
ce hui⁹ tēp⁹ mēte p̄cipe: ita explicat sermōe nō valebit
expt⁹: tāq; si q̄s dulcedinē mellis ei q̄ nūq; q̄cū dulce gu
stauerit velit sermōib⁹ enarrare: p̄fecto nec ille saporis
ill⁹ suauitate quā nūq; ore p̄cepit aurib⁹ capiet nec ille
dulcedinē quā gust⁹ voluptate cognouit: Xbis poterit
dicare: s; p̄p̄ta tñ agnitioe suscitatis illect⁹: necesse ē
vt expti saporis iocūditatē itra semetip̄s solū mō tacit⁹
admiret. Ita igit q̄scq; i hūc quē p̄axim⁹ p̄tutū statū me
ruerit puenire: h̄ oia q̄ i suis peculiari grā dñs opat: ta
cita mēte plustrās horūq; oim̄ attonita p̄siderōne flāma
tus: cū intimo cordis exclamabit affectu. Mira opa tua

ps. 135. de: ⁊ aia mea cognoscet nimis. Istō ē mirabile op⁹
vel: hoies carnei carnales affect⁹ i carne possūt respuit
se: ⁊ tāta rez atq; icursū varietate: vniū tenere animi
statū: atq; imobile i om̄i accēditū p̄mutatioe durare.
Qua vturē fundat⁹ senex qd̄ cū ap̄s atez. Ad rā turbis
infidelis circūfusus: nō solū maledictis versēt granissi
ma iocūditū vigeret iurib⁹: ei⁹ a subfamātib⁹ diceret
tar. Qui d. mira culti tps v̄ quē colitis fecit. Ille inq̄. Ut
his ac maiorib⁹ si stulerit nō moueat nec ostēdar iurib⁹

Interrogatio de p̄mētē: qualitate: ⁊ t̄pis
mō in quo castitas perfici possit. Cap. xiiii.

German⁹. Qm̄ nos admirō nō hū me hui⁹ neq; terre
onestz plane celestis atq; angelice castitatis ita subit

to stupore pfundit: vt terrore magis desperatiōis icentaret
q̄ ad expectāda se nres animos. puocaret: que sum? vt
nos de obseruatiē q̄litate ac tēpōis modo quo acquirit
vel p̄fici valeat: doctria plenissime dispensatiōis istius
quatin? et cōsummari eam posse credamus: et ad expectā
dam deinceps spacio cōstituti tēpōis animemur. Inco
prehensibilem nāq; eā in carne hac positio quodammodo
iudicamus: nisi nobis ordo quidam ac via qua ad
illam valeat perueniri: certa ratione pandatur.

**¶ Respōsio intra quod tempus possibilitas
castitatis possit agnosci. Capitulum. xv.**

Qheremon. Temerariū satis ē sup cōsummatiōe
hui? de qua loq̄mur castitatis: tāta p̄fertis vt
voluptatū diuersitate vltitū: certā t̄pōis b̄sime
mēsurā: nō facile ē t̄ istis materialib? artib? ac vitiis
lib? disciplinis decerni pōt: sed in intentionē nāq; animi
atq; ingenū q̄litate: necesse est eas ab vnoquoq; vel cele
rius vel tardi? apprehēditationē t̄n obseruatiē et tēpō
ris modū intra que e? possibilitas agnoscat cōstānti
me possum? desinire. Quisq; igit extract? a cūctis cōsta
bulatiōib? otiosus: et mortificat? ab omni ira ac sollicitu
dine curā: mūdāna duob? t̄m parimacijs fuerit ārida
na refectiōe cōtē? et aq; sātietate subtrācta: quietē se
ni tris sine vt alii statuerūt? q̄tinor horāz spacio termi
narit: nec t̄ labor aut p̄nētie hui? merito: s; misere
tiae dñi eā se crediderit adēptur: q; sine hac fide p̄na
ois hūani laboris itētiō: nō ampl? q̄ ser mēsb? p̄fectio
nē ist? impossibilē sibi nō eē cognoscer. Luidēs t̄n est
p̄tine puritatis iudiciū incipere eā de p̄p̄iū laboris
dūctria nō sperare. Si eñ vim versuculis illius vnūq;
in veritate cōceperit. Nisi domin? edificauerit domum
inuanū iobozant qui edificauit eā: sequitur: vt nec de pu
ritatis sue meritis certolā: intelligēs eam se nō sua
līgencia: sed domini misericordia consecutū: nec conu
alios inmitti rigore moueatur: scitens humanam nō
esse virtutem: si eam virtus diuina non iuuerit.

¶ De sine ac remedio castitatis. Ca. xv.

Proinde vnicuiq; nostrū aduersus sp̄m̄i fornicā
tiōis totis virib? desudāti: victoria singularis
est de merito conat? sui remedii nō sp̄are: q̄ si
des lz faciliis ac plana oib? videat: t̄n tā difficile ab eis
p̄tētib? q̄ ipsius castitatis p̄fectio possidet. Nā cuz eci
vel particula puritatis arripit: cōtinuo t̄ cōstētie sue
secretis elatiōe q̄dā subtiliter illabēre sibi met b̄dā dū
tur: credētesq; ea se diligētie sine studio p̄secutos: necel
se est vt supno illo p̄sidio paulū denu dati t̄dū illis
q̄s diuina virt? extirerat passioib? oppmātur: q̄dū ex
peritāia doctre cognoscat se virib? atq; industriā sua
puritat? bonū obtinere si posse. Et vt disputatiōe nāq;
de sine plenissime castitatis lōga lucubratiōe cōfectam
breuiter pcludamus: in vni oia q̄ copiose sp̄simus di
gesta sunt colligētes. hec est cōsummatiō castitatis: vt vi
gilāte monachū oblectatio libidinis nulla p̄stringat:
vt q̄scentē somnioriū nō fallat illusio: s; cū dormiēti t̄m
p̄ sopite mētis incuriā cōmotio carnis obrepserit: que
ad modū sine vlla titillatiōe voluptatis excitata est: ita
enā sine vilo puritū corpous conq̄scat. hec de castita
tis sine: quātū potuimus nō verbis sed experitāia ma
gistrāte digestimus. Que lz a desidiōis ac negligētib?
arbitr ipossibilia forsitan iudicanda: certus t̄n sum a
studiosis ac spiritalib? viris agnosceda pariter ac p
banda. Tantum namq; inter hoīem distat et hominent 30. 12.
quantum: et illa in q̄bus animi eadē tendit intentio ab
inuicem disparant. i. vel celum ab inferno: vel christus
a belial secundum intam dñi saluatoris. Si quis mihi
ministra: me sequatur: et vbi ego sum illic et minister
meus erit. Et itez. Vbi est thesaurus tuus ibi erit cor
tū. hucusq; beatus Cheremon de castitatis p̄fectio
ne disserit: a mirabilem q; doctrinā subtilissime pu
ritatis tali sermone concludit: suadēs stupētib? atq;
anrīs nobis: vt q; iā noctis pars maior esturera: rra
dita quieti paululum membra: naturali soporis cibo
nimime fraudaremus: ne līgūs torpore corpous sui
etiam mens vigorem sancte intentionis amitteret.

**¶ Explicit collatio secunda abbas
Cheremonis de castitate.**

30. 12.

A 3

**Incipit annotatio capitulorū collatiōis
tertie eiusdem abbatis de protectione dei.**

Ca. j. Probemiate.

- ij Interrogatio quare non merita virtutū laboran-
tis industrie deputentur.
- iiij Responſio q̄ sine adiutorio dei nō solū perfectio
castitatis: sed omnino nihil boni perfici possit.
- iiij Obiectio quomāmodum gentiles absq̄ gratia
dei castimoniam habuisse dicantur.
- v Responſio de philosophozū imaginaria castitate.
- vj Quod sine gratia dei nullos industrios conatus
erri valeamus.
- vij De principali pposito dei: z puidētia quotidiana.
- vij De gratia dei z arbitrii libertate.
- ix De virtute bone voluntatis nostre z gratie dei.
- x De liberi arbitrii infirmitate.
- xj Utrum bonam voluntatem nostrā sequatur an
precedat gratia dei.
- xij Quod voluntas bona nec semper gratie: nec sem-
per sit homini tribuenda.
- xij Quod gratiam dei humani conatus compensare
non possint.
- xiiij Quod temptationibus suis deus virtutes huma-
ni experiatu arbitriū.
- xv De multiplici vocationum gratia.
- xvi De gra dei eo q̄ hūane fidei trāscēdat āgustias.
- xvij De inscrutabili dispensatione dei.
- xviii Definitio patrum eo q̄ arbitrium ad saluandū
non sit idoneum.

Explicit annotatio capitulorum.

**Incipit tertia collatio abbatis Chere-
monis de protectione dei.**

Probemiale. Capitulum. j.

Am ad synaxim matutinā pcepto pau-
lulū sōporeremētre: senē opire
mur: igitū abbas Serman⁹ scrupulo mouebat

tar: q̄ i pterita disputatiōe cui⁹ virt⁹ summū desideriaz
tegnere nobis castitatis ifuderat: vni⁹ adiectiōe sentē-
tie beati⁹ senex meritiū humane causasse industrie: astru-
ens hoiez q̄sū summis ad bonā frugū virib⁹ emittatur:
tū boni cōpōtē ēē nō posse: nisi id diuini tū muneris: lar-
gitare: nō opis sui studio pcepisset. hāc igit⁹ q̄nē attoni-
tē voluerit⁹ nobis pgress⁹ cellula brāa. Cheremonē cū q̄-
dē nos iuicē mūstare sensisset: solito breui⁹ orationum
atq̄ psalmozū solēnitate trāscursa: qd moueret inquit.

**Interrogatio quare nō merita virtutū la-
borantis industrie deputentur. Cap. ii.**

Unc Serman⁹. Quāsi excellēssime iōr subli-
mitate virtutis q̄ nocturna disputatiōe pate-
facta est: pene (vt ita dixerim) a fide possibili-
tatis excludimur rātū nobis (pace tui dictuz
sū) viderur absurdū: si laborū stipēditū: id est
perfectio castitatis q̄ instantia ppriū sudoris acquiritur:
nō specialiter laborantis deputet industrie. Ineptū est
enī: vt si (verbi gratia) agricolam erga culturā terre ira-
remissam studium viderimus ipendere: nō illius effica-
cie acribamus z fructum.

**Responſio q̄ sine adiutorio dei nō solū pfectio
castitatis: s; cōno nihil boni p̄fici possit. ca. iij.**

Cheremon. hoc ipso qd̄ pposuistis exēplo eui-
dēri⁹ approbat⁹ nihil posse p̄ficere sine adiuto-
rio dei laborantis industriam. Nec enī agrico-
la cū ois conat⁹ suos excolēdis expenderit
terris cōfessi enī puentū segetū z vbertatem
frugū sue poterit industrie deputate quā irritam esse fre-
quenter expertus est: nisi eam z pluuiazū oportunitas
z hremis rranq̄ila serenitas sublequānta vt adultos
iā fructus ac perfecta maturitate solū datos: quodāms
de manu tenētū videremus p̄teritūq̄ p̄ter p̄ros: nihil
laborantibus illam iugem sudoris instantiaz contulif-
se: quia non fuit domini opitūlatiōe d̄ recta. Sicut igit⁹
inertibus agricolis: qui sua frequēter voinere arua nō
subigunt. hanc vbertatem segetuz pietas diuina nō cū

fert ita laborantibus pernox sollicitudo non perdetur misericordia homini fuerit prosperata. In quo tamen humana superbia nullatenus se gratia dei vel exequare vel ad munere conferat; participet se in muneribus dei per hoc concetur iserere: ut laboris sui auctore esse diuine existimet largitatis: ac pueritum copiosissimarum frugum: industrie sue meritis respiciat gloriatur. Consideret namque ac veridica examinatione procedat quod ne ipsos quod conatur quos per deum derio opulente iterum exercuit: suis viribus impedere potuisset: nisi eum ad exercitum omne opus ruris: protectio dicitur ac misericordia roborasset: et iessicatus eius voluntas fuisset: ac virtutis nisi etiam pagedi copiam: quod non solum vel scitatis vel libuit nimitate fraudat diuina clemencia possit tueri. Nam cum et boni virtutis et sanctas corporis et volum effectus operis actusque personata a domino fuerit condonata

Deus. oratio est ne fiat ei sicut scriptum est. Celum creauit et terra seruat: ne rescauam locuste comedat bruchum: et residuum bruchum

Johel. ubi heruca deuoret: et residuum heruce rubigo consumat.

1. Nec in hunc eger diuinitatis auxilio agricola laborans industria: nisi etiam speratus auertat casus: quibus etiam si desiderata fructuum fecunditate ager fuerit optimatus: non solum spei sue vana expectatio frustrabitur: verum etiam preceptorum et recordatarum iam vel in area vel horto frugum veritate fraudabitur. Quibus manifeste colligitur: non solum actum: verum etiam cogitationum bonarum ex deo esse principium: quod nobis et inuita sancte voluntatis inspirat: et virtutem atque potentiam: etiam recte cupimus tribuit: peragendi. Omne enim datum bonum: et omne donum perfectum: deum: suum est descendente a patre lumine: quod et scriptum est bona sunt: et exequit consummat in nobis: dicitur apostolus. Qui autem dat semetipsum: et erit crescere faciet fructum iustitie vestre. Non solum vero est: et videlicet attrahere nos gratia dei humiliter subsequamur: vel certe dura ceruice et incircumsis ut scriptum est auribus etiam resistentes. per hircumiam mereamur audire. Aliquid quod cadit non resurget: auris quod auertit non reuertetur. Quare ergo auertit est populus iste in iherusalem auersione contentiosus. Unde prauerunt ceruices suas: noluerunt reuerti

Jaco. 2. cor. 1. 2. cor. 9. dic. 2.

Obiectio quemadmodum gentiles abis

gratia dei castimoniam habuisse dicant. Cap. iiii.

Ormanus. huic sensui cuius pietas abrupte a nobis non potest improbari illud vel obistere: quod ad destructionem liberi arbitrii tendit. Nam cum multos gentilibus qui vitios diuini adiutorii gratiam non merentur: non solum frugalitatis atque patientie: sed quod magis mirum est etiam castitatis videamur fulgere virtutibus: quomodo captiuato libere voluntatis arbitrio: dei munere collate illis fuisse credendum sunt: cum vitios mundane sapientie secretos: non solum dei gratiam sed ipsam etiam vocem dei penitus ignorantes: quantum vel serie lectis vel quotiesda tradidit cognouimus: summa castimonie puritate proprium laborem industria possedisse dicatur.

Responsio de philosophorum imaginaria castitate. Capitulum. v.

Cheremon. Sicut mihi est quod dum summo agnoscente veritatis amore sanamini: quod etiam ineptra proponitis: quorum obiectio peritior atque ita dixerim: exploratior catholice fidei virtutem apparet. Quis etenim sapiens tam suus propositio vitare vel celeste castimonie puritate quam hecetera die nec per dei gratiam moralis cuius akerbaris posse perferrunt: eadem etiam a gentilibus crederent virtute propria fuisse possessam. Sed quia hec exploratior pculdubio (ut dictum est) studio veritatis opponitis: quod de his teneamus aduertere. Summa philosophos nequaquam credendum est tale animi castitate qualis a nobis erigit affectus: quibus inuigil ut non solum fornicatio sed ne immundicia quod noietur in nobis. habuerunt autem illi quod dicitur merken: hoc est portuncula castitatis: est abstinentia carnis: ut tamen contra libidinem cohererent. hac autem internam mentis ac perfectam corporis puritatem: non dicitur opere assequi: sed nec cogitatione potuerunt. Vnde etiam famosissimus ille ipsorum socrates: hoc ut ipsi celebrarent de se non erubuit profiteri. Nam cum intus cum quidam physionomia dicitur omnia pederat: hoc est oculi corruptio nis puerorum: et irruentis in eum dicitur illarum magistro vellit conuictum: indignationem eorum hac dicitur omnipotente sua pausasse et acrois imigar exteros: id est

μηδὲ
Χρη
Φυσι
Υπο
μετα
ομμε
πατα
ραοιδ
παισα
οτε
ετα
σοισ
ιυ
Υαρ
ερε
σο

est deserte o sodales: et em sum p̄tinuo. Aprissime igit̄ nō
solū asseritō nra: s; etiā ip̄o: p̄fessioe mōstrat: p̄summa
tionē r̄imō impudicitie: id est p̄mixtionis turpitudinis:
violētā ab illis necessitate p̄pessam. nō tñ desiderū de
cordib; eor; z oblectationē illi; p̄stōis exclusaz. Cū quo
aut horoie p̄terēda est illa snia diogenis. factū em̄ qd̄
p̄hos nūq̄ d̄i; velut q̄dā memorabile. p̄ferre nō p̄s
dicit: neq; dicit a nobis sine verecundia: neq; audiri p̄t.
Nā curā i adulterij criē puniēdo (vt ferūt) ait: todota
tas polpolumentū canato myatorare. i. qd̄ gratis v̄dit:
morte nō emas. Cōstat ergo illos h̄e castitatē q̄ a nobis
expetit nec agnouisse virtutē. Et id̄ satis certū ē circūci
sionē nra; q̄ i ip̄o ē nō posse nisi dei tñ m̄ere possiderē:
z h̄is nec solūm: q̄ deo tota spūs sui p̄ritiōe deseruūt.

Tōdō
p̄tas
p̄dō
m̄vō
ēvā
Tō
m̄v
c̄tō
p̄p̄
f̄e

**Q̄b sine gratiā dei nullos industrius co
natus exequi valeamus.**



Cidcirco lz in multis imo in oib; possit ostē
dī: semp̄ auxilio dei hoies indigere: nec aliqd̄
hūanā fragilitatē qd̄ ad salutē p̄tinet p̄ se so
lū. i. sine adiutorio dei posse p̄ficere: i. nullo tñ
euidētī q̄ in acq̄sitiōe atq; custodia castita
tio ostēdit. Ut em̄ tārt̄per de integritatis ei; difficultate
disputatio differat: de instrumētis ei; breuiter interij
sp̄tem. Quis p̄ualeat q̄sō q̄m̄is fernēs spūs: vel squalo
rē solitudinis: vel siccī panis nō dicā quōtidianā esuriē
s; ip̄az saturitatē nulla hoim̄ laude suffultus: suis virt
bus sustinere? Quis a que p̄petuā sitz sine dñi p̄solatiōe
tolerare? Illūq; dulcē ac delectabilē matutinū soporē hu
manis fraudare oculis: z intra terminos horarū q̄tuo:
omnē quietis refectionē iugi possit lege occludere? Quis
indefinētē lectōis inflātū: q̄s irremissam operis seduli
tatem: nullū p̄ntis lucri cōmōdū captans: absq; dei grā
explere sufficiat? Que oia sicut desiderari a nobis iugiter
absq; diuina m̄piratiōe nō p̄nt: ita ne perfici qd̄ se
ne ei; auxilio v̄latare? queūt. Et vt h̄ec eadē nō solū p̄
bata nobis experientē disciplina: s; etiā certis indicijs z
argumētis manifestiora reddam: nōne in multis q̄ v̄t
liter optam; implere: cū desidērij plenus ardor ac volū

Cap. vi.

tas p̄fecta nō desit: interpellās quecūq; fragilitas cassat
vota cōcepta: nec p̄posito nro assitit effect: nisi virtus
p̄ficiē: si dñi fuerit misericordiē donata: ita vt cū sit innu
mera multitudo illoz q̄ fideliter virtutū studijs deside
rē m̄berere: summiā tñ comūq; h̄ec p̄ficere vel tolerare
p̄ualeant: inuentas raritatē: vt p̄mittā qd̄ ne tūc qd̄ē:
cū oīno nulla nos arceat infirmitas: faculta; v̄nueria q̄
volūm; peragēdā nre subiacet p̄tati. Nā neq; remotiōis
fientia: nec districtionē ieiunioz: nec lectionis instātiā:
illo etiā tēpore quo possumus p̄ nro arbitrio retētā:
sed q̄buscūq; occurrētib; causis: etiā inuitissimi frequēter
retra h̄imur a salutarib; institutiōis: ita vt vel loci vel tē
pōis copiā in quo hoc exercere possumus: necesse sit nos
a dño deprecari. Nec sufficere nobis id qd̄ possum; certuz
est: nisi etiā oportunitas peragēdā ea q̄ nobis v̄tq; possi
bilia sunt a dño tribuāt: de q̄bus z ap̄ls. Qm̄ voluimus z. The.
inquit venire ad vos z semel z iter: z impeditur nos sa:
z thanas: ita vt nōnūq; nos etiā v̄luter ab istis spiritali
bus sentiam; studijs auocari: vt dñi nolētib; nobis itez
rāpiā nri cursus intētiō: z infirmitati carnis aliqd̄ rela
xamias: etiā munit ad salutarē p̄seuerantiā. reseruemur.
De qua dispōsitiōe dei: s̄nt aliqd̄ brūs ap̄ls. propter qd̄ z. Cor.
inquit ter dñm rogauit vt discederet a me: et dixit mihi. z.
Sufficit tibi grā mea. Nā virt; in infirmitate p̄ficiat. Et Ro. 8.
iterū. Quid em̄ oremus s̄m qd̄ oporet nescimus.

**De principali proposito dei z prouidentia
quotidiana.**

Capitulum. viij.



Depositiū nāq; dei q̄ nō ob hoc hoīem fecerat
vt periret: s; vt in p̄petuū viueret: manet imo
bile. Cui; benignitas cū bone volūtatis in no
bis quātūlācūq; scintilla emicuisse p̄p̄erit:
vel quā ip̄e nōq; de dura s̄ntē nri cordis excus
serit: fouet eā z eruditat: itaq; inspiratiōe p̄orat: vos
lens oēs hoies saluos fieri: ad agnitiōē veritatis ve
nire. Quia nō est inq̄t volūtas ante patrē vestrū q̄ i cellis
est: vt pereat v̄nas ex pusillis istis. Et iterū. Nec vult in: Matt.
quit deus perire animā: s; retractat cogitās ne penitus is.
pereant qui abiectus est. Verax nāq; eis z nōn mentitur z. re. 14

He. 33. de. cu obestatiōe diffinīs. Uno ego dicit dñs deus: qd nolo mori ipū: s; vt puertat a via sua z vinar. Qui em vt percat vn' ex pusillis nō h; volūtate: qñ sine ingēti sacrilegio putandus est: nō vniuersalr oēs s; quosdam saluos fieri velle p omnibus. Ergo quicunq; percutit: illius perent volūtate: ita eo vñquēq; eoz quotidie Ibi dē. pclamante. Cōuertimini a vñs vestrīs pessimas: z quas mat. 33. re mouerunt domus israel. Et itez. Quonīs volui con- tie. 8. gregare filios tuos sicut gallina cōgregat pullos suos sub alas suas: z noluit: Et quare inquit a diuersis est. sim. 2. p'p'se iste in hierusalē: auerfione p'etiosa: Indurauerūt factos inuenerūt reuertit. p'festo est ergo quotidie xp'g' q' dum vult oēs hoies saluos fieri: z ad agnitionē v'itatis venire: cūctos ab oēs vlla exceptiōe cōnocat dicit. Mat. 11. nite ad me oēs q' laboratis z onerati estis et ego reficiam vos. Si aut nō oēs vniuersalr: s; quosdā adnocat: conatur vt nec oēs sint onerati vel originali vel actuali peccatis: nec vera sit illa snia. Oēs em peccauerunt z egēt gloria dei: nec p oēs hois mors pertrāsisse credat. Et intm oēs q' percutit d' dei percutit volūtate: vt nec ipsam mortē deus fecisse dicat: ita scriptura testāte. Quia de' mortē deus fecit nec gaudet i p'ditōe viuoz. Et ide est q' plerūq; dō p nobis d'ua postulam': vel tardi' vel nequaq; nra erant: d'f o'fo: z rursus: ea q' credim' esse d'ua: vñt vt benignissim' medic': ēr multissimis dñs iserre dignat': ac nōnūq; p'uitiofas dispositiōes nras teralesq; conat': ab effectu detestabili retardat ac renocat: ac pperitēs ad mortē retrahit ad salutē: z de serm' faucib' extrahit ignorātes.

De gratia dei z arbtrū libertate. Ca. viii.

Ulam curā atq; puidētiam circa nos snā sub figura meretricis hierusalē z pernitiosa ad idoloziū cultum a sacritate tendētis: per Osee pphetam sermo diuinus eleganter expetit. Dicēte nāq; ea. Uadā post amatores meos dant panes mihi z aquas meas: lanam meam z linum meum: oleum meum et portum meum respondit: saluti eius non voluntati cōsulens diuina dignatio. Ecce ego Ibi dē. septiam viam eius spinit: z septi' eaz in aceria: z leuitas

Osee. 2



tas nō inueniet: z sequet amatores suos: z n' apphēdet eos: z hret eos: nec inueniet illos: z dicit. Reuertar ad Ibi dē. virū meū puorē: q' bene mihi erat tūc magisq; nūc. Ac rarius cōtinuacias nostras atq; cōtēptus: quib' eū ad salutares iuitatē recursus rebelli ipū dedigna mur: ta li cōparatiōe describit. Et dixi inqt. Parrē vocabis me: hiera z post me ingredi nō cessabis. Sed quō si cōfēnar mū: 3. ter amatorē suū: sic cōtēptit me dom' israel: ait dñs. Satis agruē: qm' hieruatiē aduiterē pparauerat a suo cōiuge discedēt: amore q's ac p'uerant iā benignitatis sue viro q' a femina deserit: cōparauit. pietas em ac di lectio dei: quā circa humanū genus semp impedit: eo q' nullis ita vincat inuictis. vt a cura notire saluus abscedat. z quodāmo superat a iniquitatib' nostris a p'ncipali suo pposito reuocet: magis p'pue expm' alia cōparatiōe nō potuit: q' exēpio viri ardētissimo amore lemmā diligētis: q' quanto magis negligi se ac despicit ab ea sēlerit: ito vchēmētius circa eā zeli ardore flāmat. Adest igit inseparabiliter nobis semp diuina protectio: itaq; est erga creaturā suā pietas creatoris: vt nō sōiū comitat eā sed etiā precedat iugiter p'uidētia. Quā ex perus propheta apertissime cōstet dices. Deus meus ps. 58. misericordia eius pueniat me. Qui cū i nobis ortū quēdam bone volūtatis insperxit: illuminat eā cōfestim atq; cōtērat: z inuitat ad salutē: incrementū tribuens ei quā vel ipse plātauit vel nfo conatu videt emicūlle. Nam aureq; clamēt inquit ego audiat: ad huc loquenti Ista. 65. bus eius ego audiat. Et iterū Ad vocē clamoris tui sta: Iulū. tim vt audierit rñdēbit tibi. Et nō solū sancta v'itē: sed et benignus inspirat sed etiā occasiones p'struit vitē: z oportunitatem boni affectus. ac salutis tue v'itē: eronem z demonstrat errantibus.

De virtute bone voluntatis nostre z gratie dei. Capitulum. ix.

Ude si facile hūana rōne discernit: quēdam modū dñs p'cedibus tribuat: a q'rentib' inueniat a turā p'riatēq; pullantib': z rursus inueniat a nō querētib' sep'atā appareat inter illos qui eum: non

ps. 58.

Ista. 65.

Iulū.

interrogabat: et rota die expadat manus suas ad populum non credentem sibi et dicens: resisteretis ac longe positos vocer: iustos attrahat ad salutem peccatorum: et de copia subtrahat voluntatis: ad nequam perferat: benignus obfistat. Cui autem facile pateat quod saluti summa non tribuat arbitrio: de quo et. Si volueritis et audieritis meam bona sunt terre: et quomodo non volentis neque curreritis: sed miseretis sit dei. Quid est sit illud: et deus reddet unicuique secundum opera eius: et deus est qui operatur in vobis et velle et perficere per bona voluntate. Et hoc non erro Eph. i. bis: sed dei donum est: non est operibus: ut ne quis gloriatur. Jac. 4. Quid sit etiam illud quod dicitur. Appropinquate deo et appropinquabit vobis. Et quod alibi dicitur. Nemo venit ad me nisi pater qui misit me: attraxerit eum. Quid sit quod dicitur. Rectos cursus fac pedibus meis: et vias tuas dirige: et quod sit quod dicitur. c. c. orantes. Dirige in speculum tuorum meam. Et perfice gressus meos. sus meos in seminis tuis: ut non moueant vestigia mea. Ezech. Quid sit quod iterum comonemur. facite vobis cor nouum et spiritum nouum: et quod sit illud quod repromittere. Dabo eis cor novum et spiritum nouum: et spiritum nouum et verberibus eorum: et auferam cor lapideum: et dabo de carne eorum: et dabo eis cor carnicum: ut in preceptis meis ambulet: et iudicia mea custodiant. Quid sit quod precepit dominus dicens. Lava a malitia cor tuum hierusalem: ut salua fias: et dicitur. quod sit quod idipsum propheta domino postula dicitur. Cor mundum crea in me deus. Et iterum. Lavabis me et super nitum dealbabis. Quid sit quod ad nos dicitur. Illuminate vobis lumina scientie. Et quod sit quod de eo dicitur. Qui docet hominem scientiam: et dominus illuminat oculos. Et certe quod orantes dicimus cum propheta. Illumina oculos meos ne vana obdormiam in morte: nisi quod in his omnibus et gratia dei et libertas nisi declaratur arbitrio: et quod etiam suis mercedum. omnibus homo ad virtutum appetitus potest sit certum: semper vero a domino idigeat ad iuuari. Nec enim cogit voluerit quod sanitate periret: aut de egritudine morbo per arbitrio sui consilio liberaf. Quid autem. potest fameris gratiam concupiscere: nisi dominus qui vite ipsi vitam tribuit et vigorem illuminatis imperat. Ut autem eundem clareat etiam per nature bonum quod beneficio creatoris idultus est: non dum bonam voluntatem pro dire principia: que tamen nisi a domino dirigant: ad consummationem virtutum per

venire non potest. Apostolus testis est dicens. Velle enim Rom. 7. adiacet mihi: perficere autem bonum non inuenio.

De liberi arbitrii infirmitate. Cap. x. puer.

Am libertate scripturas divina nisi confirmat arbitrio dicitur. Omnia custodia serva cor tuum. Si i. ph. firmitate eius aplos manifestat: dicitur. Dominus custos dicitur corda vestra: et intelligetias vestras in christo iesu. Virtute li ps. 18. bene arbitrio dicitur. Inclina inquit cor meum ad te. Inclina faciem iustificationes tuas. Si infirmitate eius idem oras sit hoc. Inclina inquit cor meum in testimonia tua et i. Reg. non auaritia. Salomon 3. Inclinet corda nostra ad te ut ambulemus in vniuersis vijs eius: et custodiamus mandata eius ps. 33. et comonias eius et iudicia eius. potestate designat arbitrio nisi psalmigraphus dicitur. Cuius lingua tua a malo: et labia tua ne loquantur dolam. Infirmitate eius nra prestatat orationibus nobis. pone dominus custodia ori meo: et ostium circumstantie labijs meis. Arbitrio nisi factas a domino declaratur eius. Solue vincula colli tui captina filia sua. fragilitate eius propheta decatat dicitur. Dominus soluit pedetotus. Dirumpi vincula mea: tibi sacrificabo hostiam laudis. Audiuimus in euangelio dominus puocare ut ad deum pereremus libertate arbitrio. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos. Si infirmitate eius idem dominus prestatat dicitur. Nemo potest venire ad me: nisi pater qui misit me attraxerit eum. Apostolus liberum arbitrium nra incitat dicitur. Sic currite ut consequamini. Si infirmitate eius iohannes baptista testat eum ait. Non potest homo accipere a se consequamini fuerit ei datus de celo. Subemur aias nostras sollicitate custodia: respicite propheta. Custodite aias vestras. Si eodem spiritu alii proclamat propheta. Nisi dominus custodierit civitatem: inuana vigilat qui custodit eam. Apostolus philippensis scribens ut liberum eorum designet arbitrio. Cum metu et tremore inquit vestram salutem operamini. Sed ut infirmitate eius ostendat: adiungit. Deus est enim inquit qui operatur in vobis: et perficere pro bona voluntate.

Utrum bona voluntate nostra sequatur an precedat gratia dei. Capitulum xj.

Cap. x. puer. 4. bitrii dicitur. Omnia custodia serva cor tuum. Si i. ph. firmitate eius aplos manifestat: dicitur. Dominus custos dicitur corda vestra: et intelligetias vestras in christo iesu. Virtute li ps. 18. bene arbitrio dicitur. Inclina inquit cor meum ad te. Inclina faciem iustificationes tuas. Si infirmitate eius idem oras sit hoc. Inclina inquit cor meum in testimonia tua et i. Reg. non auaritia. Salomon 3. Inclinet corda nostra ad te ut ambulemus in vniuersis vijs eius: et custodiamus mandata eius ps. 33. et comonias eius et iudicia eius. potestate designat arbitrio nisi psalmigraphus dicitur. Cuius lingua tua a malo: et labia tua ne loquantur dolam. Infirmitate eius nra prestatat orationibus nobis. pone dominus custodia ori meo: et ostium circumstantie labijs meis. Arbitrio nisi factas a domino declaratur eius. Solue vincula colli tui captina filia sua. fragilitate eius propheta decatat dicitur. Dominus soluit pedetotus. Dirumpi vincula mea: tibi sacrificabo hostiam laudis. Audiuimus in euangelio dominus puocare ut ad deum pereremus libertate arbitrio. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos. Si infirmitate eius idem dominus prestatat dicitur. Nemo potest venire ad me: nisi pater qui misit me attraxerit eum. Apostolus liberum arbitrium nra incitat dicitur. Sic currite ut consequamini. Si infirmitate eius iohannes baptista testat eum ait. Non potest homo accipere a se consequamini fuerit ei datus de celo. Subemur aias nostras sollicitate custodia: respicite propheta. Custodite aias vestras. Si eodem spiritu alii proclamat propheta. Nisi dominus custodierit civitatem: inuana vigilat qui custodit eam. Apostolus philippensis scribens ut liberum eorum designet arbitrio. Cum metu et tremore inquit vestram salutem operamini. Sed ut infirmitate eius ostendat: adiungit. Deus est enim inquit qui operatur in vobis: et perficere pro bona voluntate.

A ita sit hec quodam indifcrete pmixta atq
 cōfusa: vt qd ex quo pdeat: iter multos magna
 questioe voluat. i. vtrū qd intrū bone volūtatis
 pbuerim: miferat nostrū de: an qz deus miferat: cōse
 quamur bōe volūtatis intrū. Multi em singula hec cre
 dentes ac iusto ampli' asserētēs: varijs sibiqz cōtra
 sunt errorū: inuolunt. Si em dixerim' nostrū esse bone
 principū volūtatis: qd fuit in psecutore paulo: qd i pu
 blic: no matheo: quoz vn' cruoz ac supplicijs iocētū:
 ali' volētīs ac rapina publicis incubās attrahit ad
 salutē. Sin' hō gratia dei semp inspirari bone volūtatis
 punciua dixerim': qd de zachai fide: qd de illius i cruce
 latrēis pterate dicim': qd desiderio suo viz quādā regni
 celestib' inferētis: ppecialia vocatiōis monita pneritū
 Cōsummatiōē hō pntū z executiōē mādator' dei: i
 hō. 39. nō deputa uerimus arbitrio: quomodo oramus. Cōfir
 nec miema deus hoc qd opatus es in nobis. Et opera manuum
 nōstraz dirige sup nos. Scim' ad maledicēdū israel ha
 Sen. ex laā fuisse cōductū s; videm' maledicere cupiētī nō fuisse
 hō. 37. pmissum. Custodī a bymelech ne rebecca tāgēs peccet
 dei. Ioseph fruz inuoz distrahit: vt dscēso filioz israel
 i egyptū fieret: z illis d germāni necce tractātib': future
 eius. famis remedia pararent. Qd idē ioseph a fratrib' agni
 z manifestat: dicens. Nolite pauere: nec dux vobis vidē
 tur: qz reddidistis me i his regiōib'. pro salute ei vfa mi
 sit me dñs aī vos. Et isra. premisit em me dñs: vt refer
 uemini sup terrā: z efcas ad vindēdū possitis habere. Qd
 vctro cōsilio: s; volūtate dei huc missus sum: qz fecit me
 qz patrē pharaonis z dñm totū dom' ei': z principē in
 oi terra egypti. Et cū post obitū pñs formidātib' fūit
 suspitiōē timois arseret. Nolite iqt timere: nūqd dñs
 possim' renuere volūtati: vos cogitastis aduersus me
 malū: z de' vertit illud i bonū: vt exaltaret me sicut in
 pntarū cernitū: vt saluos faceret ppos multos. Qd h
 hūs dō economice tūc factū i psalmo cōfessim' qro est
 d' clarauit: dicens. Et vocauit famē sup terrā: z oē firmā
 mētū panis priuit. Dixit aī eos viz: i seruū vendēdū
 e ioseph. hec duo: id est vel g'ra dei vel liberū arbitriū:
 hūi qdē inuicē videntur aduersa: s; vtraqz cōcordant

hō. 39.
 xij.
 hō. 37.
 eius.
 xlv.
 eius.
 50.

vtraqz nos parit dōbere suscipere: pietatis rōe colligim'. ne
 vnū hōz hōi subtrahētēs: ecclesia s; i ce fidei regulā exces
 sisse videamur. Nā cū viderit nos de' ad bonū velle de
 flecterē: occurrit: dirigit atqz pfortat. Ad vocē ei clamoz
 sui statū vt audierit respōdebit tibi. Et inuoca me inqt
 in die tribulationis tue: z eripiā te z glorificabis me. Et
 rursum si nos nolle vel itepuisse ppererit adhortatiōēs
 salutiferas admonet cordibus nostris: quibus volun
 tas bona vel reperet vel formetur in nobis.

**Quod voluntas bona nec semp gratie nec
 semp sit homini tribuenda. Cap. xii.**

N Ec ei talē de' hōiez fecisse credēd' ē: qd nec velit
 vn' nec possit bonū. Alioqn nec liberē pmissū
 arbitriū: si ei timō malū vt velit z possit: bonū
 hō a semetipō nec velle nec posse pcessit. Et quōd habit il
 la dñi p' p'uaricatiōez pmi hōis lata s; nia. Ecce adā fact'
 ē sicut vn' ex nob' scīēs bonū z malū. Qd ei tal' aī fuisse
 pntā d' ē: qd bōi eēt p'fus ignar'. Alioqn velut qd dā irra
 tōabile atqz insensatū animal eū fatēdū ē fuisse formatū.
 Qd sat' absurdū atqz a catholica fide oimodis alienū
 ē Quinimo h; sapiētissimi Salomōis sntam: fecit deus Eccl. 7.
 hōiez rectū: id ē vt timō bōi sciētia iugit fruētē: s; ipō
 asserūt cogitatiōēs mltas: facti em sūt (vt dictū ē) scīen
 tes boni z malū. Cōcepit qz adā post p'uaricatiōē: quā
 nō habuerat sciētīā mali. bōi hō quā acceperat sciētīā z
 nō amisit. Deniqz nō amississe hūanū gen' post p'uaricatiōē Rōmā
 nē adē sciētīā boni ē apli s; nia euidētissime declarat qz
 dicit. Cum em gētes qz legē nō habent nā lites ē qz legis
 sūt faciūt: hī legē nō habēt: s; ipi sibi sūt lex: qz ostēdunt
 op' legis scriptū in cordib' suis: testimonium reddenti
 illis cōsciētīa i pōz: z iter seminatē cogitantiōib' accusan
 tib' aut ē defendētib' in die qz indicabit de' occulta ho
 minū. Quo sensu ē dñs per p'phetā ierepat in dēoz: nō
 naturalē s; volūtariā cecitātē quā ipi sibi p'tumaciter i 4.
 ferebāt. Surdi inqt audite z ceci intr: emini ad vidēdū.
 Quis surdus nisi seru' meus: z cec' nisi ad quez nūctos
 meos misi: Et ne forte hāc eoz cecitātē aliqz nature nō sūt.
 volūtati possit ascribere: libi ait. Eūc foras populū cē xlij.
 ē z oculos habent: surdus z aures ei sunt. Et iterum.

Et ap.
 4.

Qui habentes iqt oculos nō videtis: z aures z nō auditis.
 Eze. 12. Dñs est et in angelo. Qui videtes iqt nō videt: z audientes
 Matt. 13. nō auditis neq; intelligūt. Et adimplerur i eis ppheta
 rii. Esate dicētis. Audistis audietis z nō intelligetis: z videtes
 Esa. 6. videbitis z nō videbitis. In crastinū ē em cor ppli hui⁹ z
 z aurib⁹ graniter audierūt z oculos suos cluderūt: neq; viderēt
 oculos: z aurib⁹ audiat: z corde itelligāt: z pueritū
 tur z sanē illos. Venit vt possibilitatē hōi eis inesse si-
 gnaret: increpar pphariseos. Quid sūt iqt ex vobis ipsi nō
 iudicat: qđ bonū ē. Qđ vtiq; eis nō dixisset nisi eos iudi-
 cio nālū id qđ equū est scisset posse discernere. Un̄ cauē-
 dū est nobis ne ita ad dñz oīa sanctorū merita referam⁹:
 vt nihil nisi id qđ malū atq; pueritū ē: hūane ascribam⁹
 nature. In qđ qđ sapiētissimi Salomonis imo dñi cui⁹
 hec vba sūt testimonio cōstitutamur. Ita em cū summa
 ta tēpli extructiōe oraret: effect⁹. Voluit qđ dauid pater
 me⁹ edificare domū nomini dñi dei israel: z ait dñs de⁹
 a dauid p̄fex meū. Qđ cogitasti i corde tuo edificat do-
 mū nomini meo: hñ fecisti hoc ipm mēte tractas: verūm
 nō tu edificabis domū nomini meo. hec qđ cogitatio at-
 q; iste tractat⁹ regis dauid: vtrū ne bon⁹ ex deo: an ma-
 lus z ab hoīe fuisse dicēd⁹ ē. Si em bona atq; ex deo fuit
 illa cogitatio: cur ab eo a quo ispirata ē: eīdē negat esse
 et⁹. Si sūt mala z ex hoīe fuit: cur laudat ad hō. Restat qđ
 vt z bona z ex hoīe fuisse credat. In quē modū ē n̄as
 q̄tidie cogitatio: possum⁹ iudicare. Neq; em aut soli
 dauid bonū et semetipso cogitare cōcessit: ē: aut nobis
 ne qđ hōi vniq; sapere aut cogitat⁹ possum⁹: natura s̄ dñe
 grā. Dubitari ergo nō pōt inesse quidē oīate naturali-
 ter sūtū semina bñficiō creatōis iserta: s; nisi hec opi-
 natiōe dei fuerit excitata: ad ieremētū pfectiōis nō po-
 terūt puenire: q; s; bñm Aplum: neq; qđ plātat ē aliquid
 neq; qđ rigat: s; qđ in crēmētū dat de⁹. Adiacere aut hōmi-
 ni i q̄libet p̄c arbitriū libertatē: et liber ille (qđ d̄ pas-
 ris) aptissime docet: i quo duo angeli vnicuiq; nostrum
 ad hererē dicūtur: id est bon⁹ ac mal⁹. In hoīs nō optiōe
 p̄sistere vt eligat quē se q̄t. Et idcirco manet i hoīe sem-
 p̄ lib̄erū arbitriū qđ grāz dei possit vt negligere vt ama-
 re. Nō ei p̄cepisset apls dicēs. Cū metu z tremore vram
 salutem

ij. cor.
ij.

Phil.

salutē opamini: nisi scisset eā vel excoli a nobis posse vel
 negligi. S; ne crederēt se ad op⁹ salutis diuino auxilio
 nō egere subūgit. Deus est em qđ opat in vobis z velle z
 p̄ficere p bona volūtate. Et iccirco t̄p̄imothel monens. i. Ti. 4
 noli inq; negligere grām dei: qđ est i te. Et iterū. Ob quā i. Ti. 4
 cām moneo te vt resuscites grām qđ est in te. In de est qđ
 ē eointhijs scribēs hortat⁹ z p̄moneo: ne idignos se grā
 dei infructuosos opib⁹ exhiberēt: dicēs. Adiuuantes autē i. cor. 6
 z obsecram⁹ ne inuacuū grāz dei recipiatis. Quā sine du-
 bio: q; inuacuū receperat simon: nō p̄fuit ei p̄ceptio grē
 salutaris. Nō em p̄ceptis bti petri maluit obedire dicē. Act. 8.
 nō penitētiā age ab hac neq̄tia tua: z ora deū si forte re-
 mittat tibi hec cogitatio cordis tui: in felle em amaritu-
 dinis z obligatiōe iniq̄tatis video te esse. p̄uenit ergo
 hoīs volūtate: q; d̄. Deus meus mīa ei⁹ p̄ueniet me. Et ps. 50.
 rursus. Dñm remorantē atq; vtiliter quodā mō subsistē-
 tem: vt n̄m experiat⁹ arbitriū voluntas p̄uenit n̄a:
 cum ē. Et mane oratio mea p̄ueniat te. Et iterū. p̄uenit ps. 87.
 ni in maturitate z clamauit: z p̄uenierunt oculi mei ad ps. 118.
 te diluculo. Aduocat ēt nos z inuitat: cū dicit. Tota die
 expādi man⁹ meas ad pplm nō credēt mihi z p̄tradicē Esa. 67
 rē. Et inuitat a nobis cū dicim⁹ ei. Tota die expādi ma: ps. 87.
 n⁹ meas ad te. Expectat nos cū b; p̄ pphētā. p̄opterea Esa. 30
 expectat nos dñs vt misereat n̄i. Et expectat a nobis ps. 39.
 cū dicim⁹. Expectas expectaui dñm z respecti me: z expe-
 ctaui salutare tuū dñe. Et p̄ortat nos cum dicit. Et ego
 eru. diui z p̄ortauit brachia eoz: z i me cogitauerūt mali-
 tiā. Et vt nosmetipos p̄ortem⁹ hortat cū dicit. Cōforta: Esa. 45
 te manus dissolutas: z genua debilia roborata. Clamat Job. 7.
 iesus. Si q̄s sitit veniat ad me z bibat. Clamat et ad cū ps. 86.
 ppheta. Laboraui clamās rauce facte sunt fauces mee:
 defecerūt oculi mei dū spero i deū meū. Querit nos dñs
 dicēs. Quesiui z nō erat vir: vocaui z nō erat qđ rēderet.
 Querit z ipse a sponsa flebiliter cōquerēte. In cubili
 meo in noctibus quesiui quē dixerit anima mea: quesiui
 cum z non inueni: vocaui eum: z non respondit mihi.
 Quod gratiam dei humani conatus com-
 pensare non possint. Capitulum. iij.

Et ita sp gra dei nro l bonā pte coopat arbitrio atqz i oib⁹ illis adiuuat. ptegit ac defendit: vt nre nūqz et ab eo qdā conatus bone voluntatis vel erigat vel expectet: ne penit⁹ hominū aut ierti ocio dil soluta: suadona pferre videat: occasiōes dādmō qreō: dū hūane fegnicie i torpore discusso: nō irrōnabile muni ficie sue largitas videat: dū eā sub colore cuiusdā def derū ac laborū impit. vt nihilomin⁹ gra dei sp gratuita pserueret dū exiguis qbusdā pnisqz conatib⁹ tāta imoua litatis glia tāta perēnis bitudinis dōa testimabili tri buit largitate. Nec em qm illi⁹ i cruce latris pesserat si deo: idcirco pnuiciā dū: nō ei beatā pmozationē padifi gratuito eē pmittam: aut pntāz dauid regis illā vni⁹ p

2. Re. bi q dicit: peccauit dño: duo tā gūta ei⁹ crimia: z nō po ri⁹ clemētia dei abstulisse credēdū ē: vt p nathā pphēa

3bidē. mereret audire. Et dñs trāstulit iniquitatē tuā: h moter.

Qd igit homicidiū adulterio addidit: liberi vtiqz arbi trū sup: q at arguit p pphēā: diuine dignatiōis ē gra. Rursū q pctū suū hūliat: agnoscat: ppe libertatē op⁹. Qd pō sub beniūssimo tps pūcto idulgētā tātoy crimi nū pmeret: dñi miserēt⁹ ē donū. Et qd h hac tā beniū pte ficō z lēpabili diuine retributiōis imēitate dicam⁹: cū

1. cor. 4 btūs Apłs ad illā magnitudinē future rcūserōnis asp cīs: qd de illis tā inumeris psecutiōib⁹ suis pnuiciant: rit: p slderare p facile sit. Nā momētaneū h inqz e leui tri bulatiōis nre: supra modū vltra opationē eternū p dō p ghe opat i nobis. De q z alibi pñtāt enūciat: dicēs. Cū nō sūt p digne passiōes hui⁹ tps ad futurā glia q rone

Ro. 8. labi i nobis. Quantūlibet & enīa fuerit hūana fraqul tas: future retributiōi par eē nō poterit: nec ita laborū suis diuinā iminuit grāz: vt nō sp gūta pserueret. Et idcirco p dicit⁹ magister gētū: h gra dei aplar⁹ gradū sēc

5. cor. 13 titū se fuisse testē dicēs. Sra aut dei sum qō sup: ite se q diuine gfe rēdīsse pnuiciat dicēs. Et gra ei⁹ i me vacua nō fuit: h abū dāt⁹ illis oib⁹ laborauit z obtinuit: nō autē

3bidē. ego: h gra dei mecū. Nā cū dicit laborauit: conatū p pti signat arbitriū. Cū dicit. Nō autē ego: h gra dei: pntū di uine pteciōis oñdit. Cū dicit. Necū: nō ocioso neqz se curo: h laboratiā ac desudātī cā cooperatū fuisse declarat.

Quod temptationibus suis deus virtutē humani experiatu arbitriū. Capitulu. xiiii.

Quod et i iob pbatissimo athleta: suo cū eū diabo l'perisset ad singla⁹ certamē: diuinā legim⁹ puidisse iustitiā. Si ei 5 iimici h sua pntute: dei soli⁹ fuisset gra. ptegēte pgress⁹: rabōz vlla pntute pa tiēne sue diuisa tñ opitulatiōe suffult⁹: mltiplices illas ac tota inimici crudelitate qstas: tēptatiōnū moles z eritia ptulisset: quō nō illā calūniosā diabol⁹ quā p⁹ emi serat vocē aduer⁹ eū iusti⁹ iterasset. Nūqz g⁹ colit iob Job. 1. dei. Nōne tu vallasti eū ac domū ei⁹ vntuerā subaz ei⁹ p circuitū. Sz aufer manū tuā. i. sine eū suis mecū hōib⁹ decertare: nisi i faciē tuā hndixerit tibi. Sz cū nullā hū infcemodi qrimōiā calūniō⁹ host⁹ post pñctū audeat iterā: h dei h illi⁹ se victū hōib⁹ pñctē: h ēt gra dei nō i totū illi bfulle credēda sūt: q tāta tēptatiōi tēptādi tribuit pntē quā tā z illū resistēdi nouerat hfe pntē nō eū ab illi⁹ ipugnatiōe sic ptegēs: vt nullū pnti hūane relinqz ret locū: h h tñ pcurās ne violētissim⁹ inimic⁹ aīaz ei⁹ amētē facies z ipotē sēluipari eū atqz iniq certaminis pōdere pgrauaret. Qd q soleat iterdū tēptare dñs fidē nostrā vt totioi v⁹ glōsioz fiat: euāgelici illi⁹ cēturiōis edocemur exēplē: cui⁹ puerū cū scire vtiqz pntē sermo nis sui se dñs curaturū: offerre maluit pntā copalē di cēs. Ego veniā z curabo eū. Sz illo hāc ei⁹ oblationē fer Mat. 2 a uerions fidei flagrātia supgrediēte atqz bicēte. Dñe nō sū dign⁹ vt itres sub tectū meū h tñ dñc pbor fanabi puer me⁹: mirat eū dñs atqz collaudat: cū citiqz illis q ex israelis p pto crediderāt pñtē dicēs. Amē dico vobis 3bidē h iueni tāta fidē i israel. Nulli⁹ ei laud⁹ eēt ac meriti: si id in eo xps qō ipse donauerat pntute. Alioqn dixisset. Amē dico vob⁹: h dedi tāta fidē i israel. Quā exploratio nē fidei: ēt i illo magnificētissimo pñar cha diuinā legi mus dispēsa ste iustitiā: cū bē. Et factū est post h pba tē Gene. pntit de⁹ abrahā. Nō ei illā fidē quā ei dñs ispirabat: 11. h illā quā vocat⁹ semel atqz illūinat⁹: a dño p arbitriū li bertatē poterat exhibere: experiri voluit diuisa iustitia. Quā nō i merito fidei ei⁹ cōstātia cōprobat: atqz ad eum

Collatio. rix. Abbatis Cheremonis.

Ibid. ita dicit. Ne iheras manu tua i puer: neq; facias ei q; dicit: nunc
ei scio: q; times dñs tuus: n̄ p̄cepisti filio tuo dilecto pe
me. Quid tēptatōis gen? nobis dicit: ad pbatōis meritū pos
se p̄tigere i Deūtero. factū euidenter a legislatorē dicit.
Deut. Si surrexerit iter vos p̄pheta: aut q; sonū se vidisse de
13. cat: p̄dixerit signū atq; portētū: et uenerit qd locutū ē:
et dixerit tibi. Eam? et suam? dñs alienis q̄s ignorat:
ne audias q̄ba p̄phete illi? aut sōnā tonitru: q; tēptāō se
p̄tate dñs de? tu? vix diligas eū i toto corde tuo: et cu
stodias mādata illi? an h̄. qd ē. Cū istū p̄phētā aut sō
niatorē surgerē p̄miserit: de? ita ne eos quō fidē p̄bare dicit
ponit: p̄tetur? eē credēdū ē: vt nullū penit? locū q; sū? i
rib? cū tēptatorē p̄stigat: libero eoz referet et arbitrio. Et
qd eos necesse ē vt tēptari: q̄s ita i firmos nouit ac fragi
les: vt neq; p̄ p̄tate sua valeat resistere tēptatori. S; vti
q; nec tēptari eos iustitia dñi p̄misset: nisi parē i eis fū
stēdi seisset lesse p̄tate: q; possent eq̄tati iudicio i vtroq;
merito: vt vlt laudabiles iudicari. Tale ē i illō qd ab
aplo dicit. Itaq; q; se existat stare videat ne cadat. Tēpta
1. eoz. tio vos n̄ apphēdat nisi hūana. Fidelis at de? q; n̄ p̄mit
10. tit vos tēptari sup id qd potestis: s; faciet eū tēptatōe
etiā exitū vt sustinere possit. Cū ei dicit. Qui stat videat
ne cadat: sollicitū reddit arbitriū libertatē quā vtiq; no
nerat p̄cepta ḡfa vt stat vt iudiciā: vt cadet p̄ negligē
tiā posse. Cū at i fert. Tēptatio vos n̄ apphēdat nisi hū
na i firmitatē eoz: et i cōstātiā necdū robuste mētis expro
brat q; ad huc sp̄italiū neq̄tiā turbibin? h̄ poterat i pu
gnari: aduersū q̄s seip̄s vt illos p̄fectos nouerat d̄dicte
Ep̄. 6. dimicare: qd ad Ephesios dicit. Itā h̄ nobis collucta
tio aduer? carnē et s̄guinē: s; aduer? p̄ncipat? aduer
sus p̄tates: aduersus mūdi rectores tenebrarū h̄arū: s;
sp̄italia neq̄tie i celestib?. Cū h̄o subligit. Fidelis at
1. eoz. de? q; nō p̄mittit vos tēptari sup id qd potestis: nō vtiq;
10. optat ne eos n̄s tēptari p̄mitteret: s; ne sup id qd susti
nere poterat: tēptaret. Illō ei iudicat hūani arbitriū su
cultatē: h̄o dñi gratiā tēptationū iuctamina moderā
tis ostēdit. In his igit oib? approbat ita sp̄ diuinā gra
tiā arbitriū hoīs laetare: vt illō nō i oib? saliter p̄gat

De protectione dei.

ac defendat. vt nō ēt. p̄p̄t̄s eū conatib? cōgredi aduers
sus sp̄itales faciat inimicos: i qd? vel ḡfay dei victor: vt
i firmatē suā superat? itelligat: ita dicit nō de sua for
tita. Ine: s; de diuino semp sp̄are suffragio: atq; ad suū
ingiter recurrere p̄tatorē. Et vt h̄ nō n̄ra cōiectura: s; **Judi.**
euidētiorib? ad huc scripture testimonijs approbet: illō
qd i iesu naue legit retractem? has iquit gētes dimisit
dñs: ac disperdere noluit: vt i eis experiret israelē: vtrū
custodiret mādata dñi dei sui: vt haberēt cōsuetudinē
eū hostib? p̄liādi. Et vt icōparabili creaturis n̄ri clemē
tie mortale aliqd. h̄ p̄ eq̄litate p̄ferat: s; ex aliq; i indulgē
tie similitudine p̄parem? si nutrit̄ pia atq; sollicita diu
inu paruulū gestat: vt q̄h̄s igredi doceat: et p̄mū qd ex
eū reptare p̄mittit: de h̄c erectū. vt alternis passib? innu
tati: de tre sue p̄tute sustētat: at mox paululū derelictū:
si titubātē viderit: p̄tin? apprehēdit nutātē suscipit: ap
suz erigit: et vt arceat a calu. vel ēt decidere leuiter sinēs:
eleuat p? ruinā. Cū aut eū ad pueritiā vt adoleſcētie ac
iuuētutis p̄duxerit robur: qdā ēt p̄dēra vel labores: q
b? nō opprimatur: s; exerceatur iungit: et cū emulis de
certare p̄mittit: quāto magis celestis ille, oluz pater no
uit: quē hūi ḡfe sue gesser: et quez libere volūtat̄s arbi
trio i conspectu suo exerceat ad virtutem: et tamen ad
innat laborantem: exaudit. vocantem: non relinquit q
rentem: eripit de periculo interdum etiam nescientem.

De multiplici vocationū gratia. Cap. xv.

Per q; etiā euidenter ostēdit iſc̄rūtabilia eē iudi
cia dī i inuestigabiles vias ei? qd? ad salutē hu
manū attrahit gen?. Quid ēt euāgelicā rā voca
tionū ep̄p̄lis possum? approbare Andrēā nāq; ap̄c̄trū Wat.
et erofq; apostolos: nihil de salutē sue remedio cogitā 4.
ret: sp̄ōanea grē sue dignitatē p̄legit. zachēū ad p̄pe: Luce.
etū se dñi fideliter extēdēntē: et eriguitatē scature sue i 19.
comoci celsitu. Ine subleuātē: nō solū suscipit: verū etiā
b̄ndictiōe cōhabitatiōis illustrat. Inuitū ac repugnātē Act. 9.
attrahit paulū. Anū ita p̄cepit sibi iſeparabiliter in h̄e. Mar. 8
rere: vt ei postulanti breuissimas p̄o sepulchra patris Act. 10
nō p̄cedat inducias. Cornelio p̄cib? et elemosynis iugi
B iij

ter inſiſtēti: velut remuneratiōis vice via ſalutis oſtēditur: eiq; angeli viſitatione ſcipif: vt accerſitus petrum verba ſalutis ab eo: q̄bus vna cū omnib⁹ ſuis ſaluare tur agnoſcat. Et ita multiformis illaſ ſapientia dei ſalutem hominū multiplici atq; inſcrutabili pietate diſpēſat: ac ſcōm capacitate vniuſcuuſq; gratiā ſue largitatis iparit vt ipas quosq; curatiōes nō ſim vniſormē maieſtatis ſue potentia: ſed ſcōm mēſurā fidei in qua vniū quōq; reperit: vel ſicut vnicuiq; ipſe partit⁹ eſt: malne rit exercere. Credient nāq; q̄ ad emūdatiōē lepe ſue volūtās xp̄i ſufficeret: ſolo volūtātis ſue curauit aſſen-

Mat. 8 ſu dicēs. Nolo mūdare. Alteri deſcanti: vt adueniēs p

Euſ. 9 impoſitionē manus ſue defuncrā filiā ſuſcitaret: ingreſſus domum eius. eodem modo quo ille ſperauerat: qd rogabatur indulſit. Alij credenti ſummā ſalutē in

Euſ. 8 verbi eius p̄ceptione cōſiſtere: ac reſpondenti. Dic tan tū verbo ⁊ ſanabit puer meus: p ſermonis imperiū reſolutos artus p̄ſtino robore ſolidauit: dicēs. Vade ⁊ ſi-

Euſ. 9 cur credidi ſi fiat tibi. Alijs de tactu ſimbrie ei⁹ ſperāti bus medicinā: vberti ſanctatis dona largit⁹ eſt. Aliorū morbis medelā rogatus idulſit. Alijs ſpōtaneā p̄ſtitit medicinā. Alios horatus eſt vt ſperarēt dicēs. Cui ſanus fieri. Alijs nō ſperātib⁹ vitro ingeſſit aurillum. Aliorū deſideria p̄uulſq; voluntati eorū ſatiſſaceret: ex p̄loſuit dicēs. Quid vultis vt faciā vobis. Alij ignora

Joā. 5. ti viā qua id qd concupierat obtineret: benignus oſtē-

Jo. 11. dit. Si credideris inq̄dens: vidēbis gloriā dei. Inter ali

Mat. os ita p̄tū curatiōnū aſſuētē effudit: vt de eis enāq; liſta cōmēmoret. Et curauit oēs languidos eorū. Inter

Euſ. alios nō imēſa illa b̄ſificioſū xp̄i abyſſus ita obturata eſt vt dicat. Er nō poterat iter illos teſus facere: p̄tūtes

Euſ. 9 p̄pter incredulitatē illoꝝ. Et ita largitas dei ſcōm caſ

Euſ. 8 pacitate humane fidei etiā ipſa forma: vt huic qdē di-

Euſ. cat. Scōm fidē tuam fiat tibi: illi vero. Vade ⁊ ſicut cre didiſti fiat tibi. alij autē. Fiat tibi ſicut vis. Et rurſum

Ware. alteri. fides tua ſaluū te fecit.

10. De gratia dei eo qd humane fidei trāſcen dat anguſtias. Capitulum. xij

Demo at eſtmet ſa nobis ob ſ fuiſſe plata: vē nitamur aſtruere ſūmā ſalutē i nre fidei ditiōe p̄ſiſtere ſz q̄dā p̄phanā opiniōē: q̄ totū libe ro arbitrio ſp̄uantes: grāz dei diſpēſari ſz meritū vniu: cuiuſq; oſtēdit. S; abſoluta plāe p̄nētia m̄ ſnia: et eru berat grāz dei ⁊ trāſgredi iterū hūane iſidelitatē: agū ſtias. Qd in illo euāgelico factū fuiſſe regulō remiſit: mur: qd dū facili⁹ cedit egrotātē filij ſui poſſe curari: moruū ſuſcitari. p̄ntiā dñi ſeſtin⁹ iplora: dicēs. Vñe de ſecde p̄i q̄ mouat filij me⁹. Cui⁹ iſidelitate ſz his ſmo nib⁹ xps arguerit. Niſi ſigna ⁊ p̄digla viderit⁹ nō credi tis nō ſz iſtimitate fidei ei⁹ grāz ſue diuinitatis exer: cur: nec p̄ntia corpali quēadmodū ille crediderat. leta: ſis ſebuū morboſ: ſz vbo ſue p̄nti⁹ excluſit: dicēs. Vade filij tu⁹ viuit. Quā ſupabūdātiā grē: et i illi⁹ palytici cu rone dñz legim⁹ effuſiſſe: cū ei lāguorū ſui tñ q̄ corp⁹ ſue rat ſolūtū ſmedia poſcēt: aie p̄igerit ſoſpiratē: dicēs. Cōſtās eſto fili: dimittit tibi pctā tuā. Poſt qd nō cedēt b⁹ ſcribis poſſe eū remittere hūana pctā: ad p̄fundāā i: crudelitate eorū: et mēbra ei⁹ palyſeos valitudie reſolu: ta: p̄nti⁹ ſue hūide reſtrinxit: dicēs. qd cogitatis mala in cordib⁹: vſis. Quid ē facili⁹ dicere. Remittunt tibi pctā: aut dicere. Surge ⁊ abula. Ut ſciat⁹ aut qz filij⁹ hois p̄tē re hz i terra dimittēdi pctā: tūc ait palytico. Surge ⁊ tol le lectū tuū: ⁊ vade i domū tuā. Siſt aut i illo q̄ trigita ⁊ octo ānos iuxta natatiōie crepidinē fruſtra decūbēs: de aq̄ illi⁹ motu ſpauerat medicinā: munificentia vltro ne largitatē oſtēdit. Nā cū volēs eū ad ſalutē remedia puo: care dixiſſet ei. Vñ ſan⁹ fieri. Cūq; ille d hūani adiutorij iopia q̄reret ac diceret. hoic⁹ ſi habeo vt eū turbata fue rit aq̄ mittat me i piſcinā. incredulitati ei⁹ ⁊ ignoſcētie ve niā tribuēs: p̄ſtine eū ſanitati: n̄ ulla q̄ ſpauerat via ſz h dñs voluit miſerōne ſtuit: dicēs. Surge tolle lectū tuū ⁊ vad i domū tuā. Et qd miſ ſi h dñi p̄tāe geſta narrēt: eū ſiſta et p filios ſuos diuina grā fuerit opata. Ingredie tū⁹ nāq; tēptū petro ⁊ ioāne: cū ille claud⁹ ex vtero m̄ſi⁹ q̄ greſſuz penit⁹ ignoſcētie elemoſynā poſtularet illi nō vlla era q̄ poſcebat i firm⁹: ſz greſſ⁹ officia largiūz ⁊ paſ ſime ſtētipis ſperātē ſolatiū: ſi perate ſalutis p̄m̄ſ locus

Joā. 4

Mat. 9

Jbidē

Joā. 10

pletat: dicite petro. Argētū z aux nō ē mihi: qđ at habeo hoc tibi do. In nocte iesu xpi nazareni surge z ambula.

De inscrutabili dispēsatōe dei. Cap. xvij.

Per hec igit exēpla q̄ de euāgelicis ptulim⁹ mo-
nimētis euidentissime poterim⁹ aduerter: diuer-
sis atq; innūctis modis z inscrutabilib⁹ vīs dei
salutē hūani gñis pcurare: z quā dā qđē volētū ac sine
rū curūz: ad mai⁹ zēuitare flagrātia: qđā hō ēt nolē-
tes iurotoꝝ pcellere: z nūc qđē vt ipleant es q̄ vtiliter a
nobis desiderata psererit adinuare: nūc hō ēt ipi⁹ desi-
derū iſpirat pncipia: z vtilitū boni opis vlt pſeuerātiā
pdonare. Inde ē q̄ oīates nō solū pectorē ac saluatorē:
s; ēt adiutorē ac susceptorē dñz pclamam⁹. In eo em q̄
pior aduocat z ignorātes nos atq; inuitos attrahit ad
salutē: pctor atq; saluator nē est: i eo aut q̄ annitēb⁹
nobis: opē ferre: refugitēz: suscipe ac munire pſeuit:
susceptor ac refugū noiat. Deniq; hāc dispēsatōis dei
mūltiplicē largitatē: btūs apls mēte ptractās: z i qđā i-
mēſuz atq; iterminabile pietatē dei pelag⁹ se icidisse cō-
spiciens: exclamauit. O altitudo diuitiaz sapiētie z ſcie-
dei: q̄ inscrutabilia sūt iudicia ei⁹: z inuestigabiles vie ei⁹.
Quis ei cognouit ſensū dñi. Hui⁹ ḡ ſciētie admirationē
quā ille talis ac rāt⁹ gētū magister expauit euacuare co-
nabit q̄ q̄ crediderit illi⁹ iestimabilis abyſſi pſūditatē
hūana rōne se posse metiri. Nā q̄ ad plenū dispēsatōes
dei: qđ salutē i hoib⁹ opat: vlt mēte accipe: vlt diſſerere se
posse pſidit: pculdubio ipugnās aplice ſnīe p̄tate: ſcu-
tabilia esse dei iudicia z veltigabiles vias ei⁹ p̄phana
p̄nūciabit audacia: ipō q̄z dño h̄ ad eos ita testatē. Nā
em cogitatōes mee cogitatōes vſe: neq; vie vſe vie mee:
dicit dñs: q̄ sicut exaltant celi a terra: sic exaltate sunt
vie mee a vīs vſis: z cogitatōes mee a cogitatōib⁹ vſia.
hāc igit dispēsatōne atq; amorē suū: quē nobis tribue-
re dñs idefessa pietate dignatur: volēs hūane affectōis
motu exp̄mere: nec inuenēs i hac creatura talē charitatē
affectū cui eū cōparare digni⁹ posset: renerrimus pie ma-
tris viscerim⁹ pparit: z vſi qđē h̄ exēplo: q̄ chari⁹ alib
i natura hoīz nō pōt inueniri dicēs. Nūqđ obliuiscī pōt
mulier infantē suū: vt nō misereat filio vteri sui. S; non

Ro. 11.

Esā. 55.

Eiusd.
49.

pter hac pparatōe: trāscēdit ea pſestim atq; subūgit:
dicēs. Et si illa oblita fuerit: ego tamē nō obliuiscar tui.

**Definitio patrū eo q̄ liberū arbitriūz ad
saluandū nō sit idoneū. Caplm xviii.**

Per qđ euidentū rōne colligit ab his q̄ nō loq̄tib⁹
diuine nec ſciētib⁹ grā: s; opat h̄ oīa vn⁹ atq; idē spūs di
vel modulū hūani metiū arbitriū: q̄ nō leuib⁹
cur⁹: nec fortib⁹ plū: nec sapiētib⁹ panis nec puadētib⁹
diuine nec ſciētib⁹ grā: s; opat h̄ oīa vn⁹ atq; idē spūs di
uidēs vnicuiq; pur vult. Et id circo fide non dubia. z vt
ita dicā: palpabili exp̄tiā p̄probat: vniuerſitatē deū ve-
lur pūſſimū p̄fey: benignissimūq; medicū: s; Ap̄l; idiffe-
rētē oīa i oib⁹ opari: z nūc qđē salutis iſpare pncipia z
ſerere vnicuiq; bone volūtatis ardorē: nūc hō ipi⁹ opa-
tōis effectū z plūmationē donare p̄tutū: z nūc a rui-
na iā prima la p̄ſuq; p̄cipiū ēt iuitos z ſcios reuocare:
nūc aut occasiōes z oportunitates salutis igerere: ac p̄-
cipites violētō ſq; conat⁹ a leta lib⁹ dispōnib⁹ inhbere: z
alios qđē volētes currētēz suscipere: i oīs hō colētes re-
uſētēz p̄trahere: z ad bonā cogere volūtātē. Totū hō
nō sp̄ resistētib⁹ nec pſeuerāter iuitis nobis a diuinitate
pcedit: z summā salutis nſe: nō operū nſoz merito: s; ce-
lesti grē deputādā ita dñi ipſi⁹ vocib⁹ edocemur. Et re-
cordabimur vīaz vſaz z oīm ſcelēz vſo q̄ bus polluti
estis i eis: z disp̄cebitis vobis i p̄ſpectu vſo in oib⁹ ma-
litiis vſis q̄s fecistis. Et ſciētis q̄ ego dñs cum hñ fecero
vobis p̄pter nomē meū: nō fm vias vſas malas: neq; h̄z
ſcelera vſa p̄ſſima dom⁹ iſrael. Et id circo hoc ab oib⁹
catholicis patrīb⁹ diſſinit: q̄ p̄fectionē cordis non inani
diſputatōe h̄ bouim⁹: s; re atq; ope dēdicērūt: diuini esse
muneris. P̄mū vt accēdat vnūq; ſq; ad desiderādū oē
qđ bonū est: s; ita vt i alterutrā p̄tē plenū fir libere volū-
tatis arbitriū. Itēz ēt ſcdz: diuine eē grē vt effici valeat
exercitia p̄dicta p̄tutū: s; ita vt poſſibilitas nō extinguat
arbitriū. Tertū q̄z: a dei munera p̄tinere vt acq̄ſite vir-
tut; pſeuerātia teneat: s; ita vt captiuitatē libertatē ad-
dicta nō ſentiat. Sic em vniuerſitatis de⁹ oīa i oib⁹ cre-
dēt⁹ opari vt iciter: p̄regat atq; p̄ſermet: nō vt auferat

1. cor. 12.

Eze. 20

¶ Annotatio capitulorum Collatio. xliij. ¶

quā semel ipse pcessit arbitriū libertatē. Si dā sane hū-
ti^o hūana argumētatiōe ac rōne collectū: hūic sensui vī-
deat obfistere: vitā dū magis ē q̄ ad destructionē fidei
puocādū. Nō em̄ fidē ex intellectu: s; intellectu ex fide me-
remur: sicut scriptū ē. Nisi credideritis nō itelligetis: quā-
quādmodū z de^o oīa opē in nobis: z totū libero aſcri-
bit arbitrio: cui vī. Si volueritis z audieritis me: q̄ bona
sunt terre manducabitis: ad plēnū hūano sensu ac rōne
nō pōt vt arbitror: pprehēdi. Hoc nos btūs eheremō con-
firmatos cibo laborem fecit tantū itineris nō sentire.

Sta. f.

¶ Explicit collatio tertia Abbatis cheremonis
de protectione dei.

¶ Incipit annotatio capitulorum collatiōis
prime abbatis nesterotis de spiritali scientia.

Ca. i. De hīs abbatis nesterotis de religiosoz scientia.

ij De apprehēdenda spiritalium rerū cognitiōe.

iii Quod actualis pfectio duplici ratione subsistat.

iiii Quod actualis vita erga multas pfectiōes actua-
dia diriuetur.

v De professionis arrepte p̄seuerantia.

vi De infirmorum mobilitate.

vii Exēplū castitatis q̄ docet nō oīa ab oīb; emulāda.

viii De spiritali scientia.

ix Quod de actuali scientia p̄ficiat ad spiritalē.

x De apprehēdenda vere scientie disciplina.

xi De multiplici intellectu diuinarum scripturarū.

xii Interrogatio quomodo possit ad obliuionē secu-
larium carminum p̄ueniri.

xiii R̄sio quo pacto memoriā eorū possim; abluere.

xiiii Quod immūda aīa neq; tradere neq; recipere pos-
sit scientiam spiritalē.

xv Obiectio de eo q̄ multi immūdi scientiā habent;
z sancti non habeant.

xvi R̄sio q̄ mali scientiā verā habere nō possint.

xvii Quibus ratio perfectionis debeat aperiri.

xviii Quib; de causis spiritalis doctrina instructiosa sit.

xix Quod plerūq; etiam indigni gratiā salutiferi ser-
monis accipiant.

¶ Explicit annotatio capitulorum.

Col. iij. Abba. nester. de spiritali scientia.

¶ Incipit collatio prima Abbatis nesteroti
de spiritali scientia.

¶ De verbis abbatis nesterotis de religiosorum
scientia. Capitulum. i.

Scientia nre z itineris ordo cō-
pellit: vt Abbatis Nestero-
tici sublequatur. Qui cū sacraz scriptura-
rū nos aliqua memoriē cōmēdasset: z eorū intel-
ligētiā desiderare sensisset: talib; nos ad oī^o est verbis.
Multa q̄dē scientiarū i hō modo sunt genera: tāta sique-
dē earū quanta z artium disciplinarūq; varietas est.
Sed cū oēs aut omnino iutiles sint: aut presentis tan-
tū vite cōmodis p̄sint: nulla est tamē q̄ nō habeat pro-
paz doctrine sue ordinē atq; rationē: per quā ab expetē-
tibus possit arripi. Si ergo ille artes ad līnationē sui
certis ac p̄pulis hinc dirigitur: quante magis religio
nō nostre disciplina atq; p̄fessio: que ad cōtemplanda
inuisibiliū sacramentorum sēdit arcana: nec presentis
questus: se eternozū retributionem expetit: premiorūq;
certo ordine ac ratione subsistit. Cuius q̄dē duplex est
sciētia. Prima p̄ctice: id est actualis q̄ emēdatiōe mo-
rum z vitiorū purgatione p̄ficiatur altera theoretice. id
est que in cōtemplatione diuinarum rerum z sacratis-
simorum sensuum cognitione consistit.

¶ De apprehēdenda spiritalium rerū cog-
nitione. Capitulum. ij.

Cuiquis igit ad hanc theoreticē voluerit que-
rire: necesse est vt oī studio atq; p̄tute actua-
lē p̄mū sciētiaz cōsequat. Nā hō p̄ctice abiq;
theoretice possideri potest: theoretice vero si-
ne actuali oī modis apphēdi nō pōt. Si ad us
em̄ qdā ita ordinati atq; distincti sūt: vt hūana humilitas
possit ad sublime cōscēdere: q̄ si inca sibi ea q̄ dixit
m^o rōne succēdat: potest ad altitudinē p̄ueniri: ad quā
sublato p̄mo gradu nō pōt trānuolari. Frustra igit ad

Aspectu dei tedit: q̄ vitioꝝ p̄tagia nō declinat. Sp̄s n̄
Sap. I q̄ dei effugiet fictiō: nec habitabit i corpe subdito penis.

**Quod actualis perfectio duplici ratione
subsistat.**

Capitulum. iij.



Mest actualis p̄fectio duplici rōne subsistit.
Nā p̄m^o ei⁹ moa⁹ est. vt ois natura vitioꝝ z
curatiōis ratio. cognoscat. Secū^o vt ita dis
cernat ordo virtutū: earūq̄ p̄fectiōe mōs n̄ra
formet: vt illis nō itā velut cōacta: z h̄i violē
to ip̄erio subiecta famulet: s; tāq̄ naturali bono delez
tes atq; pascat: z arduā illā atq; agustā viā cū oblecta
tiōe cōcedat. Quo em̄ modo: vel p̄tūtū rōne q̄ secū^o i
actuali disciplina grad⁹ est: vel rerū spiritaliū z celestiu
sc̄a: q̄ in theorie gradu sublimiore cōsistūt valebit attri
gere: q̄ naturā vitioꝝ suozū nec potuit itelligere nec nisi
est extirpare: Cōsequēter em̄ p̄nūciabit p̄gredi ad excel
siora nō posse: q̄ nō euerit plantiora: multoq; min⁹ ea q̄
sunt extrisec⁹: apprehēdit: q̄sq; itelligere ea q̄ sibi sunt
iserta nō querit. Sciēdū t̄n̄ est: duplici nobis la bovis itē
tiōe sudā dū: tā i expellēdis vitijis q̄ i virtutib⁹ acquirē
dis. Et h̄ nō n̄ra capimus cōiectura: sed illi⁹ sentētia p̄
docemur: q̄ solus opificij sui vires rationēq; cognoscat.
Ecce iquit cōsistit te hodie sup gētes z sup regna vt e
uellas z destruas z dispdas z dissipēs: z edificēs z plā
tes. In expulsiōe em̄ noxiāz rerū quatuor ēe necessaria
designauit. i. euellere: destruere: dispdere: dissipare. In
p̄ficiēdis vero p̄tutib⁹ z his q̄ ad iustitā p̄tinēt acquirē
dis: edificare tantūm atq; plārare. Cū liq̄ dō p̄z diffi
cili⁹ cōuelli atq; eradiciari inoltas corpōis atq; ale pas
siones: q̄ spiritalēs extrui: plantariq; virtutes.

**Quod actualis vita erga multas p̄fessiones
ac studia diriuet.**

Capitulum. iij.



Mest igit p̄ctice q̄ duob⁹ vt dcm̄ ē subsistit mo
dis: erga multas p̄fessionēs studiaq; diuidit
Quidā em̄ summā itētiōis sue erga eremi se
cra z cordis p̄tuitū puritatē: vt i p̄teritis
heliā z hēliscū: nostrisq; sp̄ibus beatū anto:

hiere. 1.

nisi alioq; eius dē p̄positi sectatores: familiarissime deo
p̄ s̄lētū solitudinis cohesisse cognoscim⁹. Quidā erga l
situtōes fratꝝ: z puigilē cenobioꝝ curā: oēs studij sui sol
licitudine dederūt: vt nup abbatē ioānē q̄ i vicinia ciui
tatis cui nomē ē rhimi⁹: grādī cenobio p̄fuit: ac nōnul
los eius dē in ritiviros apostolicis ēt signis claruisse. me
mumim⁹. Quos dā renodochij z susceptiōis p̄sū delectat
obsequiū: p̄ q̄ ēt i p̄teritis abas patriar chā z loth: oho
placuisse scim⁹: z nup beatū machariū singularis mā
suetudinīs ac paciētie virū: q̄ renodochio ita ap̄ alexa
driā p̄fuit: vt nulli eoz q̄ solitudinis secreta sectati sūt: i
ferio sit credēd⁹. Quisā eligētes egrotatiū curā: aliū inf
cessione q̄ p̄ miseris atq; opp̄sis ip̄ēdīf exēq̄ntes: aut do
cime istātes: aut elemosynā pauperib⁹ largiētes: inter
magnos ac sūmos viros: p̄fectu suo ac pietate viqueēt

De p̄fessionis arrepte pseueratia. Ca. v.

Quapropter hoc vnicuiq; vrile a tē p̄ueniēs: vt
em̄ p̄positū q̄ eligit: siue gr̄as q̄ accepit: sum
mo studio ac diligētia ad opis arrepti p̄fectio
nē p̄uenire festinet: z alioꝝ q̄ dē laudās admirās q; p̄tū
tes: nē q̄ a sua quā semel eligit. p̄fectiōe discedat: sc̄s
s; Aplm̄ vnū q̄ dē eē corp⁹ ecc̄le: multa a s̄t mēbra: z h̄re
eā donatiōes s; gr̄as q̄ nobis data est differētes: siue p̄
pheta s; rōne fidet: siue ministeriū i ministrādo: siue qui
doceri i doctrina: siue q̄ exhortat i exhortatiōe: q̄ tribuit
i simplicitate q̄ p̄st i sollicitudine: q̄ miserē i hilaritate.
Nec. h. vlla mēbra alioꝝ sibi mēbroꝝ p̄st misteria vēdica
re: q; nec oculi manū: nec nares auriū vtiū offō: z idcir
co n̄ oēs apli: nō oēs p̄phete: nō oēs doctores: n̄ oēs gr̄as
hāt curatiōis: nō oēs liguis loquunt: nō oēs itēptant.

Rom. 12.

De infirmoꝝ mobilitate. Caplm. vij.

Solēt ei h̄i q̄ needū sūt i illa quā arripuerūt p̄fes
siōe sūdari: cū audierit quosdā i diuersis studijs
ac p̄tutib⁹ p̄dicari: ita eoz laude succēdi: vt imi
tari eoz p̄tin⁹ gēstiat disciplinā. in quo irritos necessa
rio impēdit conat⁹ h̄na fragilitas. Inpossibile nāq; ē
vnū eū dē q̄ homine siml vniversis q̄s superi⁹ cōprehēdi
fulgere virtutibus. Quas si q̄s voluerit pariter affectas

Collatio. riii. Abbatis Mesterotis. 4

re: in id est incidere necesse est: ut dicitur oēs sequit: nullū in te grā p̄fectū: magis ex hac mutatiōe ac varietate dispō: diū capiat q̄ p̄fectū. Multis ei vltis ad deū tēdit: r̄ ideo vnūsq̄ illā quā semel arripuit irreuocabili cursu sui intētiōe cōficiat: vt sit in qualibet p̄fectus.

Exemplū castitatis quo docet nō oīa ab omnibus emulanda. Capitulum. vii.

Hic illo dispēdiō quo ferri monachū dixim⁹: q̄ mobilitate mētē ad studia cupit trāsire diuersa et hinc periculū mortis incurrit: q̄ nōndū recte q̄dā ab alijs gesta: malo ab alijs p̄sumūt exēplo: r̄ nō nullis bñ cessant: pernitiōsa ab alijs sentiunt. Naz vt quidā exēpli gratia p̄feram⁹: velet si quis illā viri illi imitari virtutē velit: quā solet abbas Joānes: nō ad imitatiōis formā. s; imō p̄ admiratiōe p̄ferre. Nā q̄dā veniēs ad p̄dictū senē habitu seculari: cū ei q̄dā frugū sarrū p̄mitias detulisset: ferocissimo quēdā demonio arreptū ibidē repperit. Qui cū abbatē Joānis obtestatiōes ac p̄cepta despiciēs: testaret se nūq̄ ad illi⁹ p̄eritū de corpore q̄ obfederat migraturū: hui⁹ aduētū p̄terit⁹: cū reuerētissima notis illi⁹ iclamarīe discessit. Cui⁹ r̄ euidē tē ḡfam sener nō mediocriter admirat⁹: eoq; amplī⁹ obstupescēs q; eū seculari cerneret habitu: cepit ab eo vite ac p̄fessōis ei⁹ ordinē diligēter iqrere. Cūq; ille secularē se atq; vicio vinculo colligatū eē dixisset: beat⁹ Joānes excellentiā virtutis ei⁹ r̄ grē mēte p̄tractās: q̄nā illi eēt cōuersatio attrēti⁹ explorabat. Ille se rusticū: r̄ quotidiana no manuū ope victū querere: nec vlli⁹ boni eē se consciū testabat: nisi q; nūq̄ an ad iuris opa mane exercēdas p̄cederet: neq; vespere domū reuenteret: nisi i ecclia p̄hī diane vite cōmeatu largitorū ei⁹ deo grās retulisset: neq; se vnq; de fructib⁹ suis aliqd vsurpasse: nisi pri⁹ deo p̄mitias eoq; ac decimas obtulisset: r̄ nunq; se boues suosq; aliene messis tradurisse cōfessū: nisi eoq; pu⁹ oīa clausū ferne vel parū dāni p̄ icuriā ei⁹ pri⁹ sustineret. Et cū hec q; abbatē Joānis necdū ad p̄paratiōē tate grē quis eū p̄latū sibi eē cernebat: idonea viderent: atq; ab eo qd nā eēt illud qd tate gratie meritis p̄ferri posset: iclaciās

De spiritali scientia. 4

sentaret: ille reuerētia tā sollicitē inq̄sitiōis astrict⁹: vro re se parentis vt imperioq; cōpulsū cū p̄steri monachū vellet an vndecim anno sacepisse cōfessus est: quas nemine etiā nūc p̄ficio fororis loco a se virginē custodiā testabat. Qd factū cū audisset sener: tāta ē admiratiōe p̄mor⁹: vt corā ip̄o publice p̄clamare p̄fisiā: cuius ipse virtutē nō solū i iuuentutis ardore: s; nunc quidē sine discrimie castitatis auderet appetere. Qd factū abbas ioānes h; sumā admiratiōe p̄tulit: tā neminē monachorū vt experiret hortat⁹ est: scīcīs multa recte ab alijs gesta: magnā alijs imitatib⁹ intulisse p̄niciez nec vsurpari ab omnib⁹ posse: qd paucis dñs speciali munere cōtulisset.

De spiritali scientia. Capitulum. viii.

Sed ad expositionē scientie de qua sumptū est sermōis exordii reuertamur. Itaq; sicut sup̄ dixim⁹ p̄ practice erga multas p̄fessiones ac studia diuisat. Theoretice hō i duas diuidit partes: id est in historica interpretatiōe: r̄ intelligētiā spiritalē. Unde etiā p̄o salomō cū ecclie multiformē grāz enumerasset: adiecit. 31. Omnes em̄ q; apud eā sunt: vestiti sunt dupliciter. Spiritalis autē scientie grā sunt tria: tropologia: allegoria: anagoge: de qb⁹ in puerbjs ita br. Tu autē describe tibi Eius. ea tripliciter: sup̄ latitudinē cordis tui. Itaq; historia p̄ r̄ r̄ teritay ac visibilib⁹ agnitōē p̄lectif̄ rep̄: q; ita ab Ap̄ostolo replicat. Scriptū ē em̄ q; ab iāduos filios habuit Sal. 4 vni de ancilla: r̄ aliū de libera: s; q; de ancilla fm carnē nat⁹ est: q; autē de libera p̄ r̄ p̄missionē. Ad allegoriam autē p̄tinent q; sequunt: q; ea que in veritate gesta sunt: alteri⁹ sacramētū formā p̄figurasse dicunt. hec em̄ iquit sunt duo testamēta. Unum quidē de mōte sina: in seruitutē generās: qd est agar. Sina em̄ mons est in arabia: q; p̄paratur huic q; nūc ē hiernsālē: r̄ seruit cū filiis suis Iuidē. Anagoge: hō d̄ spiritalib⁹ mysterijs ad sublimiora q̄dā r̄ sacratiōra celoꝝ secreta p̄cedēs: h Ap̄to ita subiicit. Que autē sursum est hierl̄m libera est q; est m̄ n̄sa. Scri. Esa. p̄tū ē em̄. Letare sterilis q; nō paris: erūpe r̄ clama q; nō s; 4. parturis: q; multi filij deserte magis q; ei⁹ q; h; virum.

Tropologia ē moralis explanatio: ad emēdatiōē vite: r instructionē ptinēs actualē: velut si hec eadē duo testa mēta itelligam^r: practicē r theoreticē disciplinā. v^r certe
 Ps. 147 si hierusalē aut si aiaz hois velim^r accipe. s; illd. Lau-
 da hierusalē dñz: lauda deū tuū sio. Jgiz p̄dicte s; tuor
 figure i vñū ita si volum^r p̄suū: vt vna atq; eadē hieru-
 sale q̄ drisā rā possit itelligi: s; historiā ciuitas iudeor;
 s; allegoriā ecclia xpi: s; anagogen ciuitas dei illa cele-
 stis q̄ ē inf oim nostrū: s; tropologiā aīa hois q̄ frequē-
 ter hoc note aut increpat aut laudat a dño. De his s; r-
 tuor interpretatiōnū gñib^r brūs Ap̄ls ita dicit. Nūc autē
 fratres si venero ad vos liguis loquēs: qd vobis p̄dero
 nisi vobis loquar: aut i reuelatiōē aut in sciētia: aut i p̄-
 pheta: aut i doctria: Reuelatio nāq; ad allegoriā ptinet
 p̄ q̄ ea q̄ tāḡt hystorica narratio: spirituali sensu r exposi-
 tiōē referant: vt verbi grā: si illud aperire sēpre^m: quez
 admodū patres nri oēs sub nube fuerint: r oēs in moy-
 se baptizati sint i nube r in mari: r quē admodū oēs eadē
 escā spiritālē m̄ducauerit: r eadē spiritālē de p̄sequēti
 petra biberit potū: petra āt erat xps. Que expositio p̄si-
 guratiōi corpis r sanguinis xpi quē s̄tidie sumim^r cō-
 parata: allegorie cōtinet rōnē. Sciētia hō q̄ s̄līr ab apo-
 stolo memoria: tropologia est: qua vniuersa q̄ ad discre-
 tiōē ptinēt actualē: vt r̄ytilia vel honesta sint: prudēti
 examinatiōē discernim^r: vt ē illud. Cū ap̄b nos metipos
 indicare: p̄cipimur: vt r̄y deceat mulierē nō velato capite
 orare deū. Que rō vt dicitū ē moralē ptinet itellectū. Itē
 i. thes. p̄pheta quā tertio Aōks intulit loco: anagoge sonat p̄
 quā ad inuisibilia ac futura sermo r̄ s̄fferē: vt ē illd. Nō
 lum^r aut vos ignorare fres de dormiētib^r: vt nō cōtrite
 mini sicut r ceteri q̄ sp̄c nō h̄nt. Si em̄ credim^r q̄ chris̄
 mortu^r ē r resurrexit: ita r de^r eos q̄ dormierūt p̄ iesum
 adduct cū eo. hoc em̄ vobis dicim^r i hōbo dñz: q̄ nos q̄
 vinim^r: q̄ residiui sum^r i s̄ductū dñi nō p̄ueniem^r eos q̄
 dormierūt i xpo: qm̄ ip̄e dñs i iussu r in voce arch̄geli r
 t̄uba dei d̄cedet de celo r mortui q̄ i xpo sunt resurgēt
 primi. Qua exhortatiōis sp̄c anagoge figura p̄fert. Do-
 cetrina hō simplicē hystorice expositiōis ordinē p̄dit i q̄
 null^r occultior itellect^r: nisi q̄ verbis resonat cōtinetur
 sicut

Ps. 147
 1. cor.
 4.
 1. cor.
 10.
 1. cor.
 11.
 1. thes.
 114.

flent illud. Tradidi em̄ vobis i p̄mis qd r accēpi quo-
 niā xps mortu^r ē p̄ peccatis nostris s; scripturas: r q̄ i. cor.
 sepul^r est: r q̄ resurrexit tertia die s; scripturas: r qua xv.
 vñus ē cephe. Et. Misit de^r filiū suū factū ex muliere: fa Sal. 4
 em̄ sub lege: vt eosq̄ sub lege crāt redimeret. Siue illud Det. 8
 Audi israel: dominus deus tuus deus vnus est.

Quod de actuali sententia proficiatur ad spiritalem.

Capitulum. ix.

Quapropter si vobis cura ē ad spir. talis sciētie
 lumē: h̄ inanis a cōtātie vitio: s; emēdatiōis gra-
 tia puenire: illi^r p̄mū b̄titudinis cupiditate s̄ā
 mamini: de qua dictū est. Si mūdo corde: qm̄ ip̄i deum mat. v.
 videbūt: v^r et ad illā de q̄ āgel^r ad danielē ait: puere pos̄ dñā.
 s; itis. Qui āt docti fuerit fulgebūt sicut splēdoz firmamē r̄y.
 it: r q̄ ad iustitiā erudisūt m̄ros: s; si stelle i p̄petuas eter-
 nitates. Et i alio p̄pheta. Illuminate vobis lumē sciētie
 dū tēp^r est. Tenētes itaq; illā quā h̄re vos sentio diligē-
 tiā lectiōis: oī studio festitate actualē: dē ethicā: q̄ p̄mū
 ad integrū cōphēdere disciplinā. Absq; hac nāq; illa quā
 dixim^r theoretica puritas nō pōt apphēdi: quā h̄i tñ q̄
 nō alioz docētū h̄bis: s; p̄p̄ioz actūz p̄tute p̄fecti sūt
 post m̄ta ope: ac laborū s̄p̄ēdia: iā q̄ si i p̄m̄io cōsequū-
 tur. Nō et a meditatiōē legis itelligētā: s; de fructu ope-
 ri. Et excoct^r passiōib^r vniuersis fiducialis dicit. p̄sal
 lā r itelligā in via immaculata. Ille ei p̄fallēs itelligit q̄
 canunt: q̄ i via immaculata gressu puri cordis iunt. Et
 idcirco si scie spiritalis sacrū i corde v̄ro vultis taberna-
 culū p̄parare: ab oim vos vitioz cōtagiōē purgare: r cu-
 ras lectis p̄ntis exuite. Impossibile nāq; ē aiaz q̄ mūda-
 nis v̄l tenuiter p̄sistētib^r occupat: domū scie p̄mereri v̄l
 ḡstatrice spiritaliū sensū. aut tenacē sacrarū lectionūz
 heri. Obseruate igit i p̄mis: r maric tu ioh̄annis: cui ma-
 gis ab custodiēda hęc q̄ dicitur^r s; r̄tas ad huc a dole-
 scētio: suffragane studiū lectiōis ac v̄siderū rui labor
 vana elatiōē castet: vt iudicas sūmū oī tpo s̄lētū: hic ē Ecclē.
 et p̄m^r disciplinē actualis i gressus. Ois q̄ppe labor ho- vi.
 minūz ore ip̄i: r vt oim senioz iustitia atq; s̄ntas intēn-

to corde et multo ore suscipias: ac diligenter i peccata
 tuo pccas: ad pccata ea potius ad docenda festica. Et
 ei cenodorie pccata pccata: ex illo ut fructus spiritalis
 his scie pullula bnt. Nil itaq; collatione senicez pte
 audas: nisi qd interrogare te aut istratio nocitura: aut
 ro necessarie cognitio: tplerit: h vt qd vane glie amor
 distat: p offeratide doctrine qd optie noznt interrogare
 se simulat. Impossibile em e eu qd pposito acq; de laue
 dis hua nestudio lectiois istit: donu de scie pmerit.
 Na qd hac passioe deuict? e nece e vt alijs qz 7 marie lu
 pbe vitijs obliget: e ita i actuali atq; ethica agreste
 pstrat: sciaz spirale qd ex ea nascit mite psequet. Et ho
 qd p oia citi ad audiedu: tard? at ad loquedu: me cadat
 te illo qd notat a salomone. Si videris viru veloci s
 bis scito qd sper bz infipis magis qd ille. Nec queq; r
 bis docere psumas: qd ope an n feceris. huc em nos e:
 Act. 5. hinc tenere e brc: et ex pils suis dhs n i struit: de si va
 bt. Que cepit iesus facere 7 docere. Causa ne an acti p
 illis ad docedu illoz nueror e pterio: de qb? i c. 16.
 Matt. 23. ho dhs ad discipulos suos loq;. Que dicit vobis fuare
 7 facite sm opa ho eoz nolite facere: dicit ei 7 n facit.
 Alligat at onera graua 7 iponit: 7 iponit ea sup
 humeros hoim: ipi at digito suo nolit ea mouere. Et
 ei ille qd vnu madatu minimu solues docuerit sic hote:
 minim? vocabit i regno celoz: qd multa 7 maioraz negi
 ges docere pspserit: psequens pfecto e: vt h ia minim? i
 regno celoz: s; in gehene supplici marim? heat. Et h
 cauendu tibi est ne illoz ad docendu inciteris ex pils: q
 perita? is pstrat: ac sermo nis assuetia cofeunt: qd p
 sunt ea qd voluerint ornate copioseq; differere: scienas
 spiritali possidere creduntur: ab his qd vim eius 7 quali
 tate discernere non nouerit. Aliud namq; est facultatem
 otis 7 nitore here fermonis: 7 aliud venas ac medullas
 celestiu itare dictoib: ac pfunda 7 abscodita sacran
 ta purissimo cordis acule ostendi: qd nullatenus hui
 na doctrina: nec eruditio secularis: s; sola puritas me
 eis per illustratione sancti spiritus obtinebit.

De apprehedenda vere scie disciplina. c. 1.

Hestina du igit tibi e: si ad has scripturaz viset
 ena puenire: vt hilitate cordis imobile pmit
 sequaris: qd te h ad illa qd ista: s; ad ea qd illumi
 nar scientiu charitatz psumatiode pducant. Impossibile na
 qd emuda mere donu scientie spiritalis adipisci. Et idcir
 co ot cautiode deuita: ne tibi p studiu lectiois: si scientie lu
 mene: illa ppetua qd p illuminatione doctrine pmittit
 gta: s; strumeta pditioidis barrogatie vanitate nafcaat
 Deide h tibi e oimodis enreda: vt expulsa ot sollicitu
 dine 7 cogitatioe terrena: assidu u te ac poti? in ge sacre
 pbeas lectio: ddec cotinua meditatio ibuat mere tua: 7
 qd i strudine sui formet: arca qdamd er ea facies testis
 meti: habete i se. s. duas tabulas lapideas. i. duplicis in
 strumeti ppetua firmitate: vna qd aurea: s; e memoriaz
 pura atq; sinceraz: qd recoditu i se mana ppetua tenacita
 te seruet: spiritaliu. s. senu: 7 angelici illi? patis perene ce
 lestiq; dulcedine: nec n et virga aaro. i. sumi veriq; potis
 facta nri iesu xpi salutare verillu: mortalis memoue sep
 viriditate fro descet. hec naq; e virga qd postea qua de ra
 dice iesu succisa e: viuaci? mortificata reuifecit. hec at
 oia duob? cherubi. i. histouice 7 spiritalis scie pletudine
 ptegnit. Cherubin em interpra scie multitudi: qd ppi
 catoriu dei. i. placiditate pectoris tui iugiter pteget: ra
 cietis spitaliu neqtiaz scursib? obubrabut. Et ita mes
 tua no solu i arca diuini testi veruet i regnu sacerdotale
 pucta: p idissolubile puritatz affectu: qd amo abscepta
 spiritalib? disciplinis: illi implebit pofficiale madatu: qd
 a legistatote ita pchit. Et b scris no gredief: ne polluat
 sanctuariu dei. i. co: su: i q iugiter habitatur: se dhs re
 promittit: dices. Inhabitabo i eis 7 iter illos ambulabo. Leuit.
 Quobie diligetere memouie pmedada e: 7 iccshabit re: 16.
 celsenda sacra scies scripturaz. hec et vni meditatiois
 iugitas duplicet nobis pferet fructu. Dum qd du i legi
 dis ac paradys lectioib? occupat metis trectio: necesse est
 vt nullis noiaz cogitationuz laois caprimet: deinde q
 ea qd eberitima repetitione pusta: du memouie tradere
 laboram: itelligere id tpi obligata mere h dunt? p? ea
 ab oiz actu ac visioi illecebiti absoluti picipes no
 aurna meditatioe tacti reuolutes: clari? itumurata

Collatio. xiiii. abbatiss Resterotis

em mēte tuā tā diu illis carmib⁹ occupari: q̄ diu sibi ali
q̄ q̄ ira tenetib⁹ recolat: sibi studio ⁊ assiduitate p̄dramē
ac p̄ illis infructuosis atq; terrenis: sp̄italia atq; diuina
p̄turiat. Que cū p̄fide atq; p̄ceptis: atq; in illis fuerit
enutrita: v̄t capelli p̄ores sc̄n̄s poterūt v̄t penit⁹ abole
ri. Uacare ē cūctis cogitatioib⁹ hūana mēs si p̄t: r̄ idē
diu sp̄ualib⁹ studio si fuerit occupata: necesse ē eā illis
q̄ p̄dē didicit p̄plicari. Quā diu em̄ nō habuerit q̄ recur
rat ⁊ idē fessos exerceat mot⁹: necesse ē v̄t ad illa q̄b⁹ ab
infantia ibura ē collata: ea q̄ semp̄ reuoluat: q̄ lōgoyv̄
ac meditatioē p̄cepit. Ut igit h̄ i te sc̄ia sp̄italis p̄petua
solitudine roboret: nec ea tā t̄p̄are p̄fruaris: sicut illi q̄
eā nō suo studio: s; aliena relatione p̄t̄gūt: ⁊ velut acro
v̄t ita dixerit: odoie p̄cipiūt: s; v̄t sensib⁹ tuis iusticata
q̄dā mō ⁊ p̄pecta atq; palpata cōdā: illud ol obseruā
tia custodire te puenit v̄t si ea q̄ optie nostris forte au
dieris i collatioē p̄ferri: s; ex h̄ q̄ tibi tā nota sint: asp̄
n̄t̄er fastidiosos iuscipias: s; ea cordi tuo illa audita
te p̄mēdēs: q̄ debēt v̄siderabilia salutis h̄ba: v̄t auri
n̄is idē sinēter ifundit: v̄t de n̄fo ore iugit p̄ferri. Quā
nis em̄ ad h̄beat sc̄tārū rerū crebra narratio: nūq; tā
ate sibi p̄scie sustinēt: satietas ḡnabit horrore: s; ea d̄
ridie velut noua ac desiderata suscipiēs: quāto frequē
ti⁹ h̄anserit: tāto audiat v̄t loquet: ⁊ p̄firma
tionē poti⁹ p̄cepte sc̄erie ex eoz̄ repetitioē: q̄yllū ex tre
quēti capiet collatioē fastidiū. Euidēs nāq; ē tepide ac
suberbe mētis indicib⁹: si h̄boz̄ salutarū medicinā: q̄
nis studio nimie assiduitatis igēstā: fastidioso negligē
teris suscipiat. Nā em̄ q̄ i satietate est fami illud: tale
aut egētī ē amara dulcia vidētur. Si itaq; hec dilige
ter excepta: ⁊ recessu mētē p̄dita: atq; idē facta fuerit
citurnitate signata: postea v̄t vinea q̄ a suauē olēta:
lertificātia cor hōis: cū sensuū canicie ⁊ paciētie fuerit
v̄tu venustate decoctā: cū magna sui fragrantia de v̄st
tui pectoris p̄ferret: ⁊ t̄p̄ pennis s̄s d̄ expicite venis
irriguis h̄tū mearib⁹ redūdabūt: sicut atq; p̄tina ve
lut de q̄dā abyssō tui cordis effūdēt. Eueniet nāq; i te
illud ip̄ouerib⁹ ad illū d̄: q̄ h̄ ope p̄sumauit. Bibe aq̄
d̄ tuis vasib⁹: ⁊ d̄ pureoz̄ tuoz̄ fote: sup̄estuat tibi aq̄ de
tuo fonte: i tuis aut plateas p̄trāteat aq̄ tue. ac s̄m

p: 10.
27.

p: 10.
5.

De spiritali scientia.

salū p̄phetā. Et q̄ si hor⁹ irrigu⁹: ⁊ sicut s̄s aq̄cūi⁹. Esa. 40
nō dēlicet aq̄: ⁊ edificabūt i te deserta a sectis: fundamē
ta ḡnatiois ⁊ ḡnatiois suscitabis: ⁊ vocaberis edificator
sep̄tū auerēs semitas inq̄ratū. Illa ē tibi bitudo p̄ue
nic quā idē p̄pheta p̄mutit. Et nō faciet d̄ns auolare a
te v̄tra doctore tuū: ⁊ erūt ocli tui vidētēs p̄ceptoē tuū:
⁊ aures tue audiet h̄bū post tergū monētēs. hec via abu
lare i ea: neq; ad dexterā neq; ad sinistrā. Atq; ita fiet v̄t
nō solū ois directio ac meditatio cordis tui: verū etiam
dicte enagiones atq; discursus cogitationum tuarū
sint tibi diuine legis sancta ⁊ incessabilis ruminatio.

Quod immūda anima neq; tradere neq; percipere possit scientiā spiritalē. Cap. xiiii.

Impossibile ē autē h̄ sicut p̄fati sum⁹ in exptū quēq;
vel agnoscere v̄t docere. Nā q̄ ne ad p̄cipiēdū q̄dē
capax ē quō erit idone⁹ ad tradēdū. De q̄b⁹ tñ ē
si aliqd̄ docere p̄sūperit inefficax: p̄ul dubio ⁊ inutilis
v̄tq; ad aures t̄mō audientū ei⁹ mō pueniet cor autē eo
rū penetrare nō poterit: ierna opez̄ ⁊ infructuositate sue
p̄dit v̄ntraris: q̄ nō de thesauro bone p̄mit p̄scie: s; de
mani a c̄tātie p̄sūptioē. Impossibile nāq; est imūdā aiaz
quālibet desudauerit lectis istāne ad ip̄sē sc̄iam sp̄i
talē. Nemo em̄ i vas fetidū atq; putridū sine corruptūz
vnguētū aliqd̄ nobile: aut mel optimū: aut p̄tiosi q̄c̄p̄ li
quis infudit. Facili⁹ em̄ q̄nia odoratissimū myrrhū: semel
hōrdiōsibata fetoz̄b⁹ reita p̄aminat: q̄ v̄t aliqd̄ ex eo
suauitatē aut gr̄e ip̄a p̄cipiat: q̄ n̄sō citi⁹ mūda corrup
tū q̄ corrupta mūdant. Ita igit ⁊ vas pectoris n̄i nisi
p̄t⁹ fuerit ab ol fetidissima vitiaz p̄tagioē purgatū: nō
meret suscipere illū b̄ndictiois vnguētū: de q̄ b̄ p̄ p̄phē
tā. Sicut vnguētū i capite q̄b̄ descedit i barbā aaron q̄b̄
descedit i oia vestimēti ei⁹: nec illā sc̄iaz sp̄italē ⁊ eloquia
scripturaz̄ q̄ dulciora sūt sup̄ mel ⁊ fauū: polluta serua
bit. Que em̄ p̄cipatio iusticie cū inq̄tate. Aut q̄ socie
tas h̄c cū tenebris. Que autē c̄uentio christi ad beatā.

Obiectio de eo q̄ multa immūdi scientiā habeat: ⁊ sancti nō habeant. Cap. xv.

p: 132
p: 18
1. cor. 8

C III

O Ermanus. Diffinitio ista nequaquam nobis veritate fulcitur: aut probabilis ratione subnixta. Cum enim omnes qui fide christi aut nequaquam suscipiunt: aut in propria dogmatum praesentia et corruptis: immundi cordis esse manifestum sit: quibus multi iudeorum atque hereticorum vel et catholicorum qui universis vitis involunt: perfectam scripturarum scientiam persecuti: de spiritalis doctrine magnitudinem gloriantur: et eorum scripturarum verborum innumera multitudine: quorum cor ab omni peccatorum purgatione est: simpliciter fidei pietate cetera profundioris scientie ignorat arcana. quemadmodum ergo stabit ista sententia: quod scientia spiritalis soli cordis tribuit purgationem.

Responsio quod mali scientiam veram habere non possint. **Capitulum. xvj.**

N Estros. haud recte virtutem diffinitiois explorati: quod non omnia diligenter plate sententia proba pendunt. Praedictum namque hominibus hoies disputandi latum habere peritiam et elocutionis ornatum: ceterum scripturarum venarum arcana spiritali sensu intrare non possunt. Et tamen vera scientia non nisi a veris dei cultoribus possidet: quia in vitis non habet cui sit. Audi popule stulte quod non habes cor: quod habetis oculos et non videtis: et aures et non auditis. Et iterum. Quia tu scientiam repulisti: et auris repellas te ne mihi sacerdotio fungaris. Cum enim in christo omnes thesauri sapientie et scientie absconditi esse dicantur: quomodo in christum invenire precepit: aut in ventum latrologie ore blasphemavit: aut certe catholicam fidem immundis operibus polluit: veram scientiam a seculo esse credendum est. Spiritus enim dei effugiet fictum: nec habitabit in corpore subdito peccatis. Ad ergo alias ad scientiam spiritalem nisi hoc ordine provenit: quem videmus prophetarum eleganter expressit dicens. Seminate vobis ad iustitiam mente: spiritum vite: illuminante vobis lumine scientie. Primum ergo seminandum nobis est ad iustitiam hoc est per actualis perfectionem operibus iustitie. propage enim: deinde metenda ad nobis spes vite. virtute spiritalium fructus: expulsiore vitioque carnalium congregandi: contra illum primum minare nobis lumine scientie poterimus. cuius ordinem et psalmodigraphi renere debere decernit: dicens. Beati immaculati in via quod ambulat in lege domini: beati qui scrutantur testimonia eius. Ad enim primum dicit. Beati qui scrutantur testimonia eius et postea

hie. r.
Osee.
4.

Sap. i.

ps. iij.

intulit. Beati immaculati in via: scilicet primum inquit. Beati immaculati in via: per hoc evidenter ostendit neminem recte posse ad persequenda dei testimonia pervenire: nisi primum per actualis conversationem in via christi immaculatus incedat. Beati ergo quos dicitur non ista quam immundi habere non possunt: scilicet pseudonymon hoc est: falsi nominis scientiam possident de qua beatus apostolus. Timothee depositum custodi: de vitas prophetanas vocem novitates et oppositioes falsi nominis scientie: quod in greco et latine sancti theseskes pseudonymi. gnosentis. De istis ergo quod imagine quamdam scientie vident acquirere: vel de his qui cum sacrorum voluminum lectio ac memorie scripturarum diligenter iter insistant: carnalia tamen vitia non relinquunt in proverbiis eleganter exprimit. Sicut in auris aurea in naribus suis: ita mulieris male morate spiritus. Quid enim prodest quibusdam omnium eloquor celestium et illa pretiosissima scripturarum specie presequi ea luctulatis operibus vel sensibus inheredo quasi immundissima terra subigendo perfringatur: aut cenosis libidinis suorum polluat voluntatibus. Fiet enim ut id quod recte vitetur vitioque decore esse provenit: non solum istos ornare non possit: verum etiam maioris ceni colluviore sordescat. Ex ore enim peccatoris non est proleptia laudatio. Cuius dicitur per prophetam. Quare tu enarras iustitias meas et assumis testimonium pos tuum. De huiusmodi autem: quod nequaquam stabili timore domini possidetes: de quibus dicitur. Timor domini disciplina et sapientia est: scripturarum acquirere sensum de iugi earum meditatione conant: satis prope in proverbis memorat. Ut quod fuerit divitie insipientis. possidere ei sapientia excors non poterit. Intra pro ab illa eruditio seculari quam carnalium vitioque sordide polluit: vera hec scientia et spiritalis scientia submouet ut ea in nonnullis elingubus ac penelitererans sciam nonnullis mirabiliter riguisse. Quod in apostoli multosque etiam feris viris evidenter probat. quod non inani folioque dilatabant luxuria: sed veris spiritalis scientie fructibus curuabant. De quibus et in Actibus apostolorum scriptum est. Mileses autem petri presbiteri et Joannis: et prope quod hoies essent sine litteris et idotei: admirabantur. Et idcirco si tibi curare est ad eum immarcescibile flagrantia pervenire: cuius primum consuetudine laborat: ut a domino puritate castitatis obtineas. Nullum enim in quo adhuc carnalium passionum et maxime fornicationis dicitur affectus: spiritalem poterit scientiam

155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200

possidere. In corde em bono refosecet sapietia: et q̄ tunc
 pu. 4. deu inueniet sciam cu in stitia. Vocauit q̄ p̄ dixim? ordine
 ad spirale sciam puenit: et bris Ap̄ls docet. Na cu vi
 ueriaz p̄tuz suaz no solu catalogu terere verucia or
 dine earu vellet exponere: vt q̄ qua sequet: vel q̄ qua p̄u
 riet: experimet post aliquara inultu dicet. In vigilijs: in
 ieiunijs: in castitate: in scia: in loganimitate: in suauitate:
 2. cor. 6. in spu scro: in charitate no ficta. In q̄ purgatione virtu
 tu euidentissime nos voluit erudire de vigilijs atq̄ ieiun
 ijs ad castitate: de castitate ad sciaz: de scia ad logani
 mitate: de loganimitate ad suauitate: de suauitate ad
 spm scro: de spu scro ad charitatis no hiee p̄mia puenire.
 Ca igit hac disciplina atq̄ hordie tu q̄z puenet ad sciaz
 p̄tuz: habebis pculdubio sicut dixim? nec sterile nec
 tertile: s; viu fructuosasq̄ doctrina: semenz salutaris h̄b:
 qd cu a te fuerit audientib cordib? ommedastu: subleuato
 ip̄siffert iher largissim? fecidabit ac km id qd pollicu? i
 Fla. 30. ppheta. Dabit pluuia semini tuo: vbicuzq; seminaueris:
 terra: et panis frugū terre tue erit yberrimus et pinguis.

Quib? rō p̄fectiois debeat aperiri. Cap. xviii.

Quæc ne hec q̄ tā lectioe q̄ exp̄ctie in dore did
 ceris: cu te eras maturior: puerit ad docedū:
 vane glie seduct? amore imūais hoib? passis i
 pu. 12. ras: illudq; qd sapiētissim? salomo iter dixit: curras. In
 Ibid. li. applicare ip̄iu ad pascua in sui neq; seducare sacru
 29. te v̄tris. No em expedit stulto delitae. nec op? est sapē
 pu. 23. na vbi deest sensus. Magis em et isipietia: qz seru? dū
 mat. 7. no emēdabit h̄bis. Si em et intellexerit no obedit. H̄bis
 b? ipudēt? noli q̄cūq; dicere: ne forte irrid eat sapiētēs ser
 mones tuos. Et ne dedertis scām canib?: neq; miferia
 margaritae v̄sas an poticos: ne forte pculcēt eas pedib?
 suis: et puerit dirūpāt vos. Opz itaq; vt h̄mōi hoib? spm
 ps. 118. talū sensū atq̄es scia efficaciter canas. In corde mo
 abscedi eloquia tua: vt no peccēt tibi. Sed dicas sicut.
 Et qd? diuinarū scripturarū dispēfanda sunt la crami.
 pu. 31. ta. Docet te sapiētissim? salomo. Date inq̄t ebrietatem
 his q̄ in tristitia sunt: et vinū b. bere his q̄ i doloub? sit:
 vt obliuiscant paup̄tatis: et doloz. suoz no meminerit

ampli. i. his q̄ penitudine actū p̄tinor merore atq; p̄soro
 tristitia dep̄munt spiritalis scie iocūditate: velut via
 nū qd lerificat cor hois affluēt iū d̄ite: coq; salutarē
 h̄bi crapla refouere ne forte iugitate meroris: ac lerali
 desparide dimersi: a būdāiore abforbeāt tristitia: q̄ eius
 modi sūt. De illis h̄o q̄ i tepore ac negligētia p̄stint:
 nullo cordis sui dolore mordēt ita d̄. Na q̄ suauis sine
 dolore est: i egestate erit. Quāta potes igit cautioe d̄i
 ta: vt ne vane glie amore d̄er? ill? que ppheta collau
 dar p̄ticeps ēē n̄ possis. Qui peccūā suā n̄ dedit ad v̄su. ps. 14.
 rā. Qis ei q̄ eloqa dei (d̄ q̄b? d̄. Eloqa d̄ni eloqa casta ar ps. 11.
 gēnū igne examiatū: p̄batū terre: purgatū seip̄m p̄ h̄
 mane laudis amore dispēfata: pecūā suā erogat ad v̄su
 rā: s; solū nullū p̄ h̄ laudē: s; et supplicia meruit? Ob
 hoc em pecunias d̄ni manit p̄tigare: vt ex ea t̄palē cō
 sequeretur ipse mercedē: mon vt d̄he (sicut scriptuz est) Luce.
 veniens reciperet quod suum est cum v̄sura. 19.

Quibus de causis spiritalis doctrina in fructuosa fit. Capitulum. xviii.

Dub? aut ex causis inefficacē spiritaliū rerū
 cōstat eē doctrinā. Na aut ille q̄ docet leḡta
 comedās vano h̄boi sono i struere nitit su
 ditor: aut certe neq; ac vitūis referit? auditor: salutarē
 spiritalis viri sanctiāq; doctrinā: obturato corde n̄ reci
 pit. De qd? b̄z p̄ pphētā. Excecati est em cor: p̄p̄t h̄ui?
 et aurib? grauit̄ audierūt et oculos suos cōclaserūt:
 nequādo valeat oculis suis et auribus suis audiant: et
 corde intelligant: et conuertantur et sanent illos. Fla. 6.

Quod plerūq; etiā indigni gratiā saluti feri sermonis accipiant. Capitulum. xix.

Donūq; n̄ dispēfatoris n̄i dei qui oēs hoies et
 vult saluos fieri: et ad agnitioē pitatis venire et
 munūca liberalitate pcedit vt is q̄ idignū se
 p̄dicatioē euāgelice rep̄h̄sibili cōuersatioē p̄bit: p̄ s
 lute multos i spiritalis doctrine grāz cōlequat. Quib?
 aurem modis etiā charitima curationū ad expellens
 dos demones a domino cōcedant: cōleques est? simili

2. coz. his scia q̄ alio vocabulo charitas ab Ap̄lo nuncupat̄
13. vniuersis lignis hoīs z angeloz: z plenitudini fidei q̄
m̄dres trāsserit: z oī scie ac p̄p̄ctie z erogatiōi oīs fact̄
raū: sp̄s postremo ḡloīo martyro aplica autoritate p̄
fert. Nā cū dinumerasset vniuersa charismatū ḡia arḡ
1. coz. dicit. Alij daf p̄ sp̄m sermo sapienā: s̄mo scienā: s̄
12. des: alij ḡra s̄nitarū: alij op̄atio p̄ritū: z fūq̄ s̄ charita
te dicitur: quādam modū cā ceteri p̄terit charismatibus

Abi. s̄. paucis aduertit. Et ad huc iqt̄. s̄. modū excellentiōis vo
bis viā demōstrō. p̄er q̄m enī dicit̄ oīa s̄ p̄fectiōis ac b̄i
tudinis sūmā: nō ī illoz mirabiliū op̄atiōe s̄ ī charitatē
puritate p̄sistere. Nec inuito. Oīa ei illa euacuāda ac
d̄struēda sūt charitas p̄o p̄petuo p̄mā s̄ura. Itēq̄ a p̄rib̄
n̄rio opa ista signoz neq̄q̄ vidim⁹ affectata: q̄m̄o: coz
ea sp̄sūcti possiderent: nūq̄ exercere voluerunt: nisi iō
te extrema illos z inuitabilis necessitas coartasset.

De suscitato mortuo ab abbate macha
rio.

Capitulum. iij.
Sicut z ab abbate machario q̄ habitatiōes scrip̄ti
ce solitudis p̄m̄ inuenit: mortuū suscitātū eē rem
niscimur. Nā cū heretic⁹ q̄dā q̄ eunomij p̄sidā se
ctabat sinceritatē catholice fidei arte dialectica subuer
tes conaret: magnāq̄ iā hoīs multitudine iā decipisset: ro
gat⁹ a catholicis vir⁹ q̄ ruina tāte subuersiōis q̄: s̄m̄o
mouebāt: b̄tūs machari⁹: vt simplicitatē toti⁹ egypti ab
infidelitatē naufragio liberaret: aduēit. Quē cū heretic⁹
arre dialectica fuisset aggress⁹: z ad aristotelicas igno
rē sp̄m̄a uellet abducerē: b̄tūs machari⁹ aplica m̄ltitudē
ei⁹ breuitate p̄cludēs. Nō ē iqt̄ ī p̄bo regnū dei s̄ ī s̄m̄o
1. coz. te. Ean⁹ igit̄ ad sepulchra: z nomē d̄ni sup̄ mortuū q̄m̄
4. iūct⁹ fuerit: innocē: ac sicut sc̄ptū ē: oī d̄m̄ ex opib⁹ s̄
Iaco. z dē nostrā: vt manifestissime recte fidei documēta ei⁹: s̄m̄o
monio declarēt: z sp̄icus s̄ritatē nō manī disputatione
s̄boz s̄ s̄tute signoz: z illo q̄d s̄ p̄t falli i d̄icio p̄p̄be
m̄. Quo audito: heretic⁹: cozā circūstanz n̄i plebe pudor
p̄strict⁹: cū ad p̄ns p̄bere se p̄ditū: p̄posite simulasset
sensur: seq̄ affutur⁹ ī crastinuz potuisset: postremo d̄
expectatib⁹ vniuersis q̄ studiosi⁹ ad cōditiōē locū spect

culi hui⁹ cupiditate p̄fluxerūt: exterrit⁹ p̄sciētia sue iūde
litans: aufugit: ac p̄tin⁹ ab vniuersa egypto trāsmigra
nit. Quē cū b̄tūs machari⁹ vsq̄ ad horā nonā cū p̄p̄is
p̄solat⁹: p̄ sua cōsciētia declinasse vidisset: assunus ple
bē q̄ ab illo fuerat depuata: ad cōditiōē sepulchra p̄ere
rit. h̄c c̄t̄ egyptiis moī n̄lī fluminis inuulit alue⁹: vt
qm̄ vniuersa illi⁹ latitudo terre istar̄ iminētī pelagino
quo anni tpe solita a q̄rū eruptiōe p̄regit̄ itaq̄ nulla tūc
cūq̄ hūmādi copia hūant corpis tribuat: nisi post trā
uentionē decursaz: cozpa mortuoz pigmētis p̄ditiā redo
l̄ctib⁹: i editiozib⁹ cellulis recōdāt. Nā madēs ebrietate
p̄tigua terre illi⁹ solū hūmādi arcer offm̄. Si q̄ et cadaz
uera b̄oīa: suscepit enomē ad sup̄ficiē suā iudationis
nimietate p̄pellit. Cū igit̄ ātiq̄simo cuidā cadaverib⁹
machari⁹ s̄stitisset. O hō iqt̄ si uenisset huc mecū hereti
cus ille filius p̄ditionis: z astāte ip̄so nomē xpi dei mei
inuocās exclaimasset: vtrū ne corā hīs q̄ pene ei⁹ fuerāt
fraude subuersi: sarrectur⁹ fuisses: edicito. Tūc ille p̄sur
q̄s inuēit: uoce r̄d̄it. Quē interrogās abbas machari⁹
q̄dā fuisset aliq̄n cū fruct⁹ h̄c vita: vt q̄ hoīs fuisset eta
te aut si nomē xpi tūc t̄p̄is cognouisset: ille se sub ātiq̄s
mis s̄gib⁹: uisisse r̄d̄it: xpiq̄ nomē asseruit illis se nec au
disse t̄p̄is. Cui rur⁹ abbas machari⁹. Domi iqt̄ ī pace
cū ceteri tuo cordē a xpo ī sine t̄p̄oz suscitād⁹. hec igit̄
tur ei⁹ virt⁹ z ḡra iqt̄ ī ip̄o fuit s̄p̄ fortasse la uisisset nisi
eū necessitas toti⁹ p̄uicē p̄clit̄ s̄tis: z erga xpi plena de
uotio amorq̄ sincer⁹. istō exercere miraculū cōpūlisset.
Ab vsq̄ vt ab eo fieret nō oīta: tio glie s̄ charitas xpi z
toti⁹ plebis extortit̄ iūctas: vt b̄m̄ q̄s deliā fecisse s̄gno
rū lectio manifestat: q̄ ignē de celo sup̄ hostias īp̄straz: Re. s̄
p̄re: p̄ie idcirco descendere postulauit: vt picinātē p̄sen
do: p̄phetarū prestigijs fidem totius populi liberaret.

De miraculo quod abbas abraā in mulie
ris fecit vberibus.
Capitulum. iij.
Quid si ē abbas abraā gesta p̄memorū: q̄ p̄is
id ē simplex p̄ simplicitate mox z innocētia co
gnomina. Qui cū merēdi ḡra ad egyptū d̄ere
mo dicb⁹: q̄d ḡselime p̄p̄isset: z a muliere q̄dā paralit

ris fecit vberibus. Quod si ē abbas abraā gesta p̄memorū: q̄ p̄is
id ē simplex p̄ simplicitate mox z innocētia co
gnomina. Qui cū merēdi ḡra ad egyptū d̄ere
mo dicb⁹: q̄d ḡselime p̄p̄isset: z a muliere q̄dā paralit

sub lactis inopia is tabidus atq; seminice pferetelacho
mofispab' fuisse obstric' : calice ei aq; poradu ipso cu
cis signaculo dedit: cui' hancu pfectis miru i modum
da ia penit' vbera copia lactis redudante confluxerit.

**De claudi cuiusdam curatione quam idem
est operatus.**

Capitulum. v.

Ulcu idē ipse pges ad vicu circūdat' ē illudēnt
turbia: q; sublamnātes oñdēbāt ei quēdā boleg
practo genu: mult' iā ānta gressus offō dehtu
tū: z antiq' hūilitate rept' ē: ac rēptātes ē. Oñdē ale
bāt abba abraā si seru' es dei: z restitue hūc p̄tine san
tati vt nomē xpi que colis vanū nō eē credam'. Tūc ille
pfectis iuocato xpi noie: iūctās se z apphēdēs aridū pe
dē hominis traxit: cuius tactu cōtinuo sicci genu in
uumq; directū est: ac recepto vsu gressuum quē oblitu
ni iaz tradiderat annoa debilitas: lerna abcessit.

**Quod meritum vniuscuiusq; nō ex signo
debeat estimari.**

Capitulum. vi.

Hitaq; viri nihil sibi p taliū mirabilū hūite do
nabāt q; n̄ hec suo merito agi: sed dñi misericō
dia fatebāt: ap̄tias v̄bis i admiratiōe signoz
hūanā gliaz refutantes. Cūi' f̄ses iquū: q; admiramini in
hoc: aut nos qd ituemini: q̄si nra hūite aut p̄tate fecer
m' hūc ambulare. Nec quōq; i dōis ac mirabilib' deit
pot' ex p̄p̄is virtutū fructib' p̄dicā dū eē cēlebāt: q; in
dustria mētis z operū hūite generāf. plerū ei vt sapia
iā dictū ē hōies mēte corrupti: reptobi circa fidē: nomi
ne dñi z demonia expellūt: z virtutes maximas operant

Actu. 3

Luc. 9

Mat. 7

**De q̄b' cū ap̄t carent z dicerēt. p̄ceptor: vidim' quēdā
i notuo eijcētē demonia: z phibuum' eū: q; nō sequit
notuobis: h̄s eisdē ad p̄s ruderit xps. Nolite phibere q
em nō est a quersum vos: p vobis est: tñ eis in hac dictū
hus. Die dñe: nōne i notuo p̄phetam: z i tuo noie
demonia eiecim': z i tuo noie hūites mltas fecim': re
spōsurū se eē testā: q; nō sū noui vos: dīcedite a me ope
rari iūqtat'. Et i dīcirō ēr istos q̄b' h̄c gliaz signoz atq;
virtutū p merito scitatis ipse pcessit: ne in h̄c extollant
admon**

admonet dicens. Nolite gaudere q; demonia vobis subij
ciunt: gaudete aū: q; noia vestra scripta sunt in celis. Luc. 10

**Quod charismatum virtus nō in mirabi
libus sed in humilitate consistat. Cap. vii.**

DEniq; ipse auctor signoz oim atq; hūitū: cū ad
doctrine sue magisteriū discipulos aduocaret:
qd ab eo veri atq; electissimi sectatores pecu
Mat. 23

liariter discere deberēt euidēter ostēdit. Venite inq; z di
scedite a me: nō utiq; vt demōs celesti p̄tate pellatis: nō
vt leprosoz emūdetis: nō vt cecos illuminetis: nō vt mor
tuos suscitētis. hec em̄ ēt sp̄ q̄sdā seruos meos operoz:
nō p̄t se i ferere laudib' dei hūana p̄ditio: nec vllā sibi i
h̄miniser z samp' decepere portione: vbi soli' diuinita
tis est glia. Vos aut inq; hec discite a me: q; mitis hūz z
hūilis corde. hoc em̄ est qd cōctis ḡnatr discere z exerce
re possibile est: opa aūt signoz atq; hūitū nec semp
necessaria: nec oib' p̄moda: nec oib' p̄cedunt. hūilitas est
ergo oim magistra hūitū: ipa est celestis edificij firmissi
mā fundamētū: ipa ē donū p̄p̄is atq; magnificū salua
tōis. Ista etem vniuersa miracula q; xps opat' est: sine
periculo elatōis exercet: q; mitē dñm: nō sublimitate sic
gnoz: s; p̄tētie atq; hūilitatis hūite sectat. Qui vero
inmūdīs spiritib' impare: aut iāguētib' sanitate dona
p̄ferre: aut aliq; signū mirabile p̄p̄is gestit ostēdere: q;
nis i ostētiōib' suis xpi inuocet nomē: tñ alien' a xpo ē
q; hūilitatis magistrū sup̄ba mēre nō seq̄t. Nā ēt cū ad
p̄rem remeās qd dā (vt ita dixerim) p̄deret testm: hoc di
scipulis dereliq;. Nā datū inq; nouū do vobis vt diliga Joh̄ 8

Abi. 8

tis inuicē sicut dilexi vos vt z vos diligatis inuicē. Str
timoz subitū. In hoc cognoscēt oēs q; mei estis disci
puli: si dilectionē habueritis ad inuicē. Non ait: si signa
atq; hūites sicut feceritis: s; si dignā dilectionē inuicē
habueritis: quā certū est nisi mites atq; hūiles seruare
nō posse. Quapropter nūq; monachos p̄bos nec moibo
cenodorie vacuos n̄i maiores esse dixerūt: q; semetipos
exocitas corā hoib' p̄stent: z inter admiratiū turbas
h̄c quā vel meruerūt vel p̄sumperūt gra: iactantissima
ostētiōe distamāt. S; incausum. Qui em̄ inuit mēdas: p̄o. 10

etis: hic pascet ventos: idē aut ipse sequitur aues vola-
tes. Sine dubio em̄ eueniet eis illud qđ in p̄uoribus
du. Sicut venti r̄ nubes r̄ pluuie manifestissime sunt: ita
qđ glouant in dicto falso. Et ideo si qđ corā nobis homi-
aliqđ fecerit: non de admiratione signorū: sed de omnia
motum d̄z apud nos esse laudabilis: nec vtrū demonia
ei subiecta sint sed vtrum charitatis mēbris que deseri-
bit Apostolus possideat: inquirendum.

**Quod mirabilius sit de semetipso vitia qđ
de altero demones extraxisse. Capitulum. viii.**

Etreuera mai^r miraculū est de pp̄ta carne formi-
tē luxurie eradicare: qđ expellere immūdo spiri-
tū de corpib^r alienis: r̄ magnificētius signū est
virtute patiētie truculētos morus trachū die cohibere: qđ
aeris p̄ncipatib^r impare: plūqđ ē exclusisse edacissimos
de corde pp̄lio tritūtie morbos: qđ valitudines alteri^r fe-
biles: corporales expulisse. Postremo multis modis p̄la-
rior: vtrū sublimiorū p̄fect^r est: aīe pp̄te curare lāgnosos
qđ corporales alieni. Quāto em̄ hec sublimior carne ē: tāto
p̄stātor ei^r est salus: quātoqđ p̄tiosioris excellentiorūqđ
est substantiē: tāto grauioris ac p̄nciosioris est r̄ ruine.

**Quantum precellat vite probitas opera si-
gnorum.**

Capitulum. ix.

Luc. 10

Ede illis qđ ē curationib^r ita bt̄tissimis ap̄ba-
du. Nolite gaudere qđ demonia vobis subieci-
unt. hoc em̄ faciebat nō eorum potestas: s̄
virtus dñici nominis inuocati: r̄ idcirco mo-
nētur: vt ex hac parte nihil sibi beatitudinis
aut glorie audeat vendicare: que dei t̄m̄ potētia ac vir-
tute perficitur: sed ex illa vite sue cordisqđ intima puri-
tate: ob quam nomina eorum inscribi merētur in celis.

**Tractatio de perfecte castitatis experi-
mento.**

Capitulum. x.

Evt hoc ipsum quod diximus vel testimonio
veterū vel diuinis oraculis approbem^r: qđ bea-
tus p̄sautius vel de admiratione signorum: r̄

de gr̄a senserit puritatis imo qđ angeli reuelatione cog-
nouerit: ipsi^r verbis atqđ experimētis recti^r p̄ferem^r.
hic n̄qđ ita multis vigens annis districtiōe precipua:
vt crederet se etiā carnalis cōcupiscētie laqueis penit^r
absolutū: eo qđ cunctis iustationib^r demonum: quibus
diu aperteqđ conflixerat: superiōrē se factū esse sentiret:
dū adueniētibus viris sanctis pulmētū lenticule quod
illi atheran nominant: sp̄pararet: man^r eius in clibano
vt assolet flamma superuolūtate cōbusta est. Quo facto
tristificat^r. magnū in modū cepit secum tacit^r volūere.
Cur ignis iquiens mecū nō habet pacē: cū duriora mis-
hi demonū cesserint p̄elia? aut quēadmodū nie in illo
metuendo examinis die p̄ se transūrū ille ignis tertis
subilis: r̄ iquisitor meritorū omnium nō renebit: cui n̄c
extrinsec^r hic temporalis ac paruul^r nō peperit? Cūqđ
estuant huiuscemodi cogitationib^r atqđ tristitia sopor
subitus obrepisset: adueniens angelus domini. Cur in-
quit p̄sauti tristis es: quod necdū pacat^r tibi sit ignis
iste terrenus: cui ad huc resideat in mēbris tuis carna-
lū motū necdū ad purū excocta cōmorta? Cui^r radi-
ces donec i tuis viuūt medullis: ignē istū materialē ne
quaēqđ tibi pacificū esse p̄mittēt. Quē vtiqđ in oris alias
sentire nō poteris: nisi oēs iter nos motus his indicis
in temetipso experiaris extinctos. Uade r̄ app̄hēde nus-
dā r̄ pulcherrimā virginē: r̄ si illā tenēs trāquillitatem
tui cordis imobilē estusqđ carnales pacificos i te tēseris
p̄drasse: hui^r d̄z visibilis flāme mitis atqđ inor^r i mo-
dū illorū trisi i babilōnia puerozū te allābet attack^r.
Itaqđ sener ex h̄mōi reuelatione p̄cussus: m̄ qđ ē experi-
menti diuinitus demonstrāti pericula consuluit: sed in-
terrogās cōsciētā suā: r̄ puritatē sui cordis examīnās
nec adhuc pond^r castimonte sue hui^r p̄batōis p̄deri
cōpensare cōlectans. Nō mirū est at: si cedētibus mihi
lunorū spiritūz p̄clis: adustus ignis quas diris
simis cōgressibus demonū i feriores esse credebā: adhuc
aduersum me senserim seuentes. Maior quippe est vir-
t^r ac sublimior gr̄a: iternā libidīnē carnis extingueret: qđ
neq̄tas demonū extrinsec^r irruētēs: signo dñi ac p̄tuzal
illius potētia subiugaret: vt de obsessis corporib^r notis

Dah. 2

¶ Annotatio capitulorum. ¶

diuini iuocatiōe pelleret. hucusq; abba a nesteros or
nē de vera charitatu opatiōe cōsummas: nos ad cel
lā senis ioseph q̄ ser ferre milibus ab ipō aberat ppo
rantes: doctrine sue institutiōe persecutus est.

¶ Explicit collatio secūda abbatis Nesteros
de charismatibus diuinis.

¶ Incipit annotatio capitulorū collatiōis
prime abbatis Ioseph de amicitia.

Ca. i. Quid a nobis abbas ioseph primitus inq̄sierit.
¶ De disputatione eius de senis de infido amicitia
rum genere.

¶ Unde indissolubilis amicitia sit.

¶ Interrogatio vtrum vile aliquid etiā contra vr
rum fratris effici debeat.

¶ Responso q̄ perpetua amicitia nisi inter perfe
ctos stare non possit.

¶ Quib⁹ modis iuolabilis possit societas retinari.

¶ Quod nihil charitati preponendum sit: nec iracū
die postponendum.

¶ Quib⁹ de causis inter spiritales nascat dissentio.

¶ De amputandis etiā spiritualib⁹ causis discordiā.

¶ De optimo examine veritatis.

¶ Quod impossibile sit quemq; qui proprio fidit in
dicio: diaboli illusionē non decipi.

¶ Quam ob causam non debeāt inferiores in colla
tione contineri.

¶ Quis charitas non solum res dei: sed etiā deus sit.

¶ De gradibus charitatis.

¶ De his qui vel suam vel fratrum commotionē hī
simulatione corroborant.

¶ De eo q̄ si fr̄ aduersum nos aliqd̄ habeat simul
tatis: munera orationū nr̄ay a dño respuant.

¶ De his qui patientiam secularibus magis p̄sēt
impedendam esse q̄ fratribus.

¶ De his qui patientiam mentietes: ad iracundiā
fratres silentio accendunt.

¶ De his qui ex indignatione ieiunant.

¶ De quorūdam simulata patientia qui maxillā vr

¶ Colla. xvi. abba. Ioseph. De amicitia. ¶

berandam alteram ingerunt.

¶ Interrogatio quēadmodū christi mā datis obtēs
perantes: euangelica perfectione fraudentur.

¶ Responso q̄ xp̄s non solum facti sed etiam volū
tatis inspector sit.

¶ Quod ille sit fortis et sanus qui succumbit alteri⁹
voluntati.

¶ Quis infirmi iniuriosi sint: et iniurias ferre nō possint.

¶ Interrogatio quō fortis sit q̄ nō sp̄ sustinet infirmū.

¶ Responso q̄ infirmus non se sinat sustentari.

¶ Quēadmodum sit iracundia compunenda.

¶ Amicitias cōiuratiōe initas firmas esse nō posse.
¶ Explicit annotatio capitulorum.

¶ Incipit collatio prima Abbatis Ioseph
de amicitia.

¶ Quid a nobis abbas Ioseph primit⁹ in
capitulum. j.

¶ Status Ioseph cuius n̄ sic instituta
ac p̄cepta pandenda sunt:

¶ vnus ex trib⁹ quorū in prima collatione
fecimus m̄tionē: clare admodū familie:

¶ ac p̄mari⁹ ciuitatis sue intra egyptū fuit
que appellat thymnis: et ita nō solum egyptia
sed etiam greca facundia diligēter edoctus: vt vel
nobis vel his qui eloquentiā penitus ignorabant: non
vr̄ ceteri p̄r̄ interpretem: sed per semetipsum elegātis
sine disputaret. Qui cū institutionē suā nos desiderare
sensisset: percontatus primū: vtrum nā essemus ger
mani fratres: audientes a nobis q̄ non carnali sed spi
rituali essemus fraternitate deuicti: nosq; ab exordio re
nunciationis nostre: tam in peregrinatiōe que ab vtro
q; nostrum fuerat obtenta militie spiritualis arrēpta: q̄
in cenobii studio indiuidua semper cōiunctione sociā
tos: rati vsus est sermonis exordio.

¶ Disputatio eius de senis de infido amicitia
rum genere. Capitulum. ii.

Humilitas ac sodalitas mixta sunt gratia: quae divinis modis humanum genus dilectionis societate connectit. Quosdam ei praedēs comendatio primum notitiae: post est amicitiae fecit inire commercia. In quibusdam hinc prae quibusdam seu danti accepitve spatio: charitatis federacione pulant. Quosdam negociationis seu militie vel artis ac studii sicutudo atque cōio amicitiaz viculis nerverunt: per quae ita est effera sibi iuicē corda mansuescit: ut et hi qui in sylva aut montibus latrocinijs gaudent: et effusione hianis sanguinis delectantur: non sceleris principes amplectantur ac fouent. Et etiam dilectionis aliud genus quod istictu nature ipsius et plani gularitatis lege necit: quod vel peribules vel coniuges vel parentes seu fratres ac filij: naturaliter ceteris praefert: quod non solum humano generi: verum et omnibus aliis atque animalibus esse demonstrat. Quosdam pullos vel catulos suos naturali affectu in litigant sic peregunt ac defendunt: ut frequenter per ipsos et obiectum se periculis mortis non metuunt. Denique et illa bestiarum vel serpentium vel aliorum generum: quae intolerabilis feritas ac letale virus ab omnibus separata esse cernitur: ut sunt basilisci vel moncerotes: vel gryphes: cui etiam visu ipso cunctis periculosum esse dicantur: inter se tamen per omnia gignis ipsius affectionis quod sortio parata: inopia perseverant. Sed hec omnia quae diximus gratia charitatis: sicut malis ac bonis: feris etiam atque serpentibus videmus esse cōia: ita et visus in fine certum est plerumque non posse. Et tamen interruptum ea frequenter ac dividit locorum discretio: et obliuio temporalis: et ubi vel cause negotiorumque sunt. Ut cum ex diversis: vel lucris vel libidinis: vel consanguinitatis: necessitudinis variaz societatum: accuri solent: ita recedere quilibet diuorsum occasione soluant.

Unde indissolubilis amicitia fit. Cap. iij.

In his igitur cunctis unum genus est insolubile charitatis: quod nec comendationis gratia: nec officij vel munere: magnitudine vel utilitate cuiusque ratione: vel necessitate inquit: sed sola sicutudo proutur. hec itaque est quae nullis unquam casibus scinditur: quae non solum dislocare vel delere locorum vel temporum intervalla non proualēt: sed ne mors quidem ipsa diuellit. hec i vera et indurpta dilectio quae gemina amicomum praefectio ac bene praeficit. Cui semel inritu sed: nec considerio vari

has: nec praefictiosa diruperi fueras voluntati. Ceterum multo nouum in his praeposito praefictus: quod cum per charitate christi benignissima essent soliditate deuicti: non perpetuo eam: nec indurpae seruare poterunt: quae ly bono societatis principio niterent: non tamen vno nec pari studio arreptum praepositu tenuerunt: hinc iter eos quod temporalis affectio: quod non est in verius praefectio: sed vni patientia seruabat. Que quibus ab vno magnanimiter atque istatigabitur recedat: necesse est tamen eam alterius praefectio: nullanimitate diripi. Infirmum natus quoque eorum quod tepidius praefectio expectat sanitatem: quatenus libet fortis tolerans: ita subterfuit: ab ipsis tamen quae infirmi sunt non ferunt. hinc enim infirmitas sibi praemotionalis casus quod eos quos esse non finant: ut solent hi quae carnali egritudine detinent stomachi sui infirmitates et fastidia cocorum vel ministrantibus negligenter deseruiat: nihilominus tamen sanis casus sine praemotionalis ascribere quos sibi vitiosum vitio vitalitatis suae esse non sentiunt. Quos ob hoc est amicitia vel dictum: fida indissolubilis praefectio: quae sola proutur parilitate federat. Hinc enim inhabitare facit vni mortis in domo. Et idcirco in his tamen indurpta praefectio dilectio permanet: in quibus unum praepositu ac voluntas: unum velle ac nolle praeficit. Quae si vos quae cupitis inuolubile retetare: festinandum est vobis ut expulsi praemittit vitiosum: mortificetis praeposita voluntates: et vnito studio atque praeposito: illud quo praeposita admodum delectat: grauitur impletis. Ecce quod bonum et quod praeposita locudum: habitares fratres in vno. Quod non locat sed spiritat oparet intelligi. Nihil enim praefectio in montibus ac praeposito distantes vna habitatio iugant: nec obest parili diute fundatis: per locorum intervalla distingi. Apud deum namque morum cohabitatio non locorum vnita fratres habitatio coniungit. Nec potest vnquam pacis integritas custodiri: vbi voluntatum diuersitas inuenitur.

Interrogatio vtrū vtile aliquid etiam pro vobis fratris effici debeat. Cap. iij.

Oermanus. Quid ergo si vno volente praefectio aliquid quod sibi deum praemotionalis et salubre praeposita: non praefectio assensum crequentum ne etiam contra vos fratris est: an pro eius arbitrio negligendum.

Responſio q̄ perpetua amicitia niſi inter perfectos ſtare non poſſit.

Cap. vj.

Ioseph. 3dico dixim⁹ plenā atq; pfectā amicitie grā niſi inter pfectos viros eiūdēq; virtutis p̄ ſeuerare nō poſſe: quos eadē volūtas vnūq; ppoſitū aut nūq; aut certe raro diuerſa ſentire: aut in his q̄ ad pfectū ſpiritualis p̄tinet vite: patiſ diſſidere. Qd̄ ſi amicitia cepit p̄tētib⁹ eſtuare: liquet vtriq; eos nūq; ſibi regulā quā p̄diximus fuiſſe cōcordes. Sed q̄ nemo p̄t a p̄fectione h̄re p̄ncipiū: niſi qui ab ipſo ei⁹ cepit fundamētō: ⁊ vos nō quāta ei⁹ ſit magnitudo: ſed quādamodū ad eā p̄ueniri poſſit inq̄ritis: neceſſariū reor vt paucis regulā vobis eius ac tramitē quēdā: per quem grefſus veſtri dirigantur aperiā: vt patientie ac pacis bonum facilius obtinere poſſitis.

Quibus modis inuiolabilis poſſit ſocietas retentari.

Cap. vij.

Prima igit ſunt de amicitie in cōceptu ſubſtātie mūdiālis ⁊ oim̄ q̄s habem⁹ rez deſpectū de ſandamina. Quā em̄ iniuſtū atq; impū eſt: ſi poſt abrenūciatā mūdi ⁊ oim̄ q̄ in eo ſunt vanitatē: p̄tioſiſſime ſis dilectioni ſuppeller viſiſſima q̄ ſup̄ſtitit p̄ferat. Sed⁹ eſt: vt ita ſuas vnūq; reſecet volūtates: ne ſe ſa p̄ietē atq; cōſultū eſſe iudicēs: ſuis malit q̄ p̄tini diſſiniſiōib⁹ obedire. Tertiu⁹ eſt: vt ſciet oia ēt q̄ viſilia ac neceſſaria eſtimat: poſtponenda bono charitatis ac pacis. Quartū: vt credat nec iuſtis nec iniuſtis de cauſis penſit iracēdū. Quintū: vt aduerſus ſe iracūdiā ſis: ēt ſinerōs ne cōceptū: eodē mō q̄ ſua curare deſideret: ſciēs equali ſibi p̄ncioſam alteri⁹ eē triftitiā ac ſi aduerſus aliū ip̄e moueat: niſi eā quātū i ſe ē ēt de ſis mēte depulerit. Poſtremū illd̄ eſt: qd̄ gñale vitioꝝ oiz p̄emptōriū eſſe nō vobis eſt: vt ſe de hoc mūdo credat d̄ſidie migratur. Que p̄uſſio nō ſolū nullā in corde triftitiā reſidere p̄mittit: verū etiā vniuerſos concupſcētiaz ac peccatoꝝ oim̄ cōpumer mor⁹. hec igit q̄cūq; tenuerit a maritudinem ire atq; diſcordie nec pati poterit nec iſſerre, his q̄nt ceſſant

ab⁹ ei⁹ ſm̄ ille emul⁹ charitatis in cordib⁹ amicoꝝ tris ſtute ſenſim venena ſuffuderit: neceſſe eſt vt frequētib⁹ ſurgit paulatim diſlectio tepeſacta: a maritū corda diu erulcerata q̄nt diſſociet. Nā q̄ p̄ callē p̄dite diſlectioſiſſe ingredit: in quo ab amico vnq; ſuo poterit diſſidere: qui p̄mū litū cāni q̄ ex puūlis reb⁹ viſiſſimifq; materijs gñari ſoler: niſi ſuū v̄dicās: radicit⁹ amputauerit: illd̄ qd̄ i Actib⁹ ap̄toꝝ legim⁹ de vnitare credētū oī virtute cuſtodit. Multitudinis q̄nt credētū erat cor vnū ⁊ Act. 4. aia vna: nec q̄ſq; eoz q̄ poſſidebāt aliqd̄ ſuum eſſe dicebāt: ſ; erāt illis oia cōia. Deinde quēdam modū ab eo ſeminaris diſſenſiōis erurget: q̄ nō ſue ſ; ſis ſerules volūtatū: d̄ta t̄p̄auctoꝝ ſui fuerit imitator effect⁹: q̄ loq̄s Joē. 4. ex p̄ſona hoīs quē gerebat. Nō veni inq̄ vt facere volūtatē meā: ſ; volūtatē ei⁹ q̄ me miſit. Quo aut mō vllū cōſonitōis ſomitē ſuſcitabit: q̄ de intelligētia ac ſenſu ſuo: nō tā p̄p̄io iudicio q̄ fratris credere decreuit examini p̄ ei⁹ ſ; arbitrio: vel p̄bans ſua inuēta: vel improbās: ⁊ euāgelicū illud p̄j cordis hūilitate p̄ſummās. Verū ſ; Mat. 26. frater meſtificet: admitter: q̄ bono pacis niſi iudicat eſt p̄tioſius: d̄nice illi⁹ ſntie memoriā non amittēs. In hoc cognōſcēt oēs q̄ mei eſtis diſcipuli: ſi dilectionē habuerit: adinuicē: Per quā velut ſpeciali ſignaculo gregem oim̄ ſuarū in hoc mūdo voluit xp̄s agnoſcit: atq; hoc a ceteris: vt ita dixerim caractere diſcerni. Quā ſo ex cā vel i ſe recipere vel in alio reſidere rācorē triftitie ſuſtine b̄ncui ſumma diſſinitio eſt iracūdie q̄ p̄ncioſa ⁊ illi c̄ta eſt iuſtas cauſas eſſe nō poſſe: eodēq; ſe mō ſuccedente ſibi ſe orare nō poſſe: quo ſi fratri ſuo ip̄e ſuccēſear: illā d̄i ſaluatoris hūili ſemp̄ retinēs corde ſn̄iaz. Si offers mun⁹ tuū ad altare: ⁊ ibi recordat⁹ fuerit q̄ frater tuus h̄y aliqd̄ aduerſuz te: relinq̄ ibi mun⁹ tuū añ altare: ⁊ va de p̄uio recōciliari fratri tuo: ⁊ ſic veniēs offerit munus tuū. Niſi em̄ p̄derit ſi te qd̄ aſſeras nō iracūdie credas te implere illud mādarū: q̄ v̄. Sol nō occidit ſup̄ iracū Ep̄. 4. diſ veſtrā. Et. Qui iracū ſi ſuo re⁹ erit iudicid. Alter⁹ Mat. 23. vero triftitiā quā delinire tua māſuetudine potuiſti: cōm̄macti corde deſpicias. Eodē nāq; mō p̄cepti d̄nici p̄uio

vicatiōe plecteris. Qui est te irasci aduersus alterū non debere dicit: nec alteri? p̄tēni tristitiā debere dicit: q̄ nō interest ap̄ deū q̄ oēs hoies vult saluos fieri: vtrū te an-

¶ Ti. 2

aliū quēpiā p̄das. Unū siquidē cuiuslibet interitu ei nō scit detrimētū: vidēs illi cui grata oim p̄ditio est vnum lucrū: vel tua vel fr̄is morte cōquiri. Quēadmodū p̄siremo poterit vel renuē? fr̄atrem retinere tristitiam: q̄ se credit quotidie immo p̄tinuo ab hoc seculo migraturū.

Quod nihil charitati p̄ponēdū sit: nec iracundie postponēdum. Caplm. vii.

Sicut ergo nihil p̄ponēdū est charitati: ita iracūdia vel iracūdie nihil est ec̄trario postponēdū. Oīz nāq̄ q̄uis vtilia ac necessaria videant: spernēda tū sunt: vt ire p̄urbatio deuīret: z oīa et̄ q̄ p̄tant aduersa suscipiēda atq̄ tolerāda sunt: vt dilactionis pacisq̄ trāquillitas illibata seruet: qz nec ira atq̄ tristitia p̄nitiosus quicq̄: nec charitate vtilius credendū est.

Quibus de causis inter spirituales nascat dissentio. Capitulum. viii.

Nam quēadmodū carnales ad huc z imbecilles fr̄es ob vilē terrenāq̄ substantiā cito inimicū diligūt: ita et̄ iter sp̄itales gignūt p̄ intellectus diuersitate discordiā. Et q̄ sine dubio p̄tētiōes rixęz hōrū q̄s Ap̄s dānat: plerūq̄ p̄surgunt: vñ p̄r diuortia inter vnanimos fr̄es hostis inuidiā ac malignas iterferit. Vera est nāq̄ sapientissimi salomonis ista sententia. Oīz suscitāt p̄tētiō: vnūctos hō q̄ nō p̄cedūt p̄tegit amicitia.

¶ Ro. 10

De amputandis etiā spiritalib⁹ causis discordiarum. Capitulum. ix.

Quiapropter ad p̄seruādā p̄petuā z indimidā charitatē: nihil p̄dest p̄mā cān̄ ap̄utasse discordiā: q̄ nasci solet de reb⁹ caducis atq̄ terrenis: z vniuersa deip̄cisse carnalia: atq̄ oīz q̄b⁹ n̄ vltus lēget rōz: idē sc̄retā cōtōnē fr̄ib⁹ p̄misisse: nisi et̄ sc̄m q̄ sub specie spiritaliū sensuū nasci solet silit̄ abscidētes: z querimus in oībus humilē sensum: z glonas volūntate

De optimo examine veritatis. Cap. x.



Mimini nāq̄ cū me adhuc adherere consuetio etas iunior hortaret: h̄mōi nobis itelligētis: vñ i moralib⁹ discipulis: vñ i scripturis sacris frequēter i sermō: vt nihil eaveri? nihil gratio nabili? crederem⁹. Sed cū i vñū cōuentēs sentētiās n̄ fas p̄mere cepissem? quēdā cōi examinatōe discussa: p̄mū ad altero fallā ac noria notabā: mor de inde vt p̄nitiosa cōi p̄nūciata iudicio dānabā: q̄ intrā tū plus ista a diabolo luce clari? fulgebāt vt facile p̄tuisent gnare discordiā: nisi p̄ceptū senioz velut diuinū quod dā oraculū custoditū ab oī nos cōtētiōe reuocasset: quo ab illis legali quadāz sanctione p̄scriptū est: vt neuter nostrū p̄ iudicio suo q̄ fr̄atris crederet: nisi q̄s vellel diaboli calliditate deludi.

Quod impossibile sit quēpiā p̄prio fidit iudicio diaboli illusionē nō decipit. Cap. xi.



Etēn sepe illd q̄ Ap̄s dicit: p̄batū ē enenire. Ipe em̄ sathanas: trāfigurāt se i angelū lucis: vt obscurā ac tetrā caliginē sc̄lusi p̄p̄o lamie sc̄ie fraudulēt̄ effundat. Qui nisi h̄mōi et̄ māsueto corde suscepti: maturissimi fr̄is vt p̄batissimi senioz reseruet̄ examini: z eoz iudicio diligēt̄ excussit: aut abh̄ciāt: aut sc̄ipiāt a nobis: sine dubio venerātes i cogitaciōib⁹ n̄ris p̄ angelo lucis angelū tenebrarū: grauissimo seriemur iteritū. Quā p̄nicie i possibile ē euadēt quēpiā iudicio p̄prio p̄sident: nisi humilitatis de amatoz z creator: effect⁹: illd q̄s Ap̄s magno opere dep̄cat oī p̄tribundē cordis ipteuerit. Si q̄ ergo inq̄r cōsolatio i r̄po: q̄ solatiū charitatis: si q̄ vice ra miseratiōis iplete gaudiū meū vt idē sapientis: cādē charitatē habētes: vnanimos idip̄ū sentietes. Nihil p̄ cōtētiōnē: neq̄z p̄ inanē gloriā: s̄ i humilitate sup̄iores vobis metip̄s alterutrū arbitantes. Et illud. honore alterutrum p̄ueniētes: vt plus vniū quisq̄ conforti suo sciētē z sc̄itatis a scribēs: summā discretonis vere in alterius magis q̄ in suo credat stare iudicio.

z. ecc. 7.

phi. 2.

Ro. 12.

Qua ob causam non debeant inferiores in collatione contemni. **Capitulum. xij.**

Sepe aut accidit: siue illusione diaboli: siue intercessu erroris huiusmodi: quod nullus est in hac carne qui falli velut homo non possit: ut et ille iterum qui acriter ingenii scientiarum maioris est: aliquid falsum meterecipiat: et ille qui tardioris ingenii ac minoris est meriti: rectus aliquid minus praestiat. Et idcirco nullus sibi ipse scia praedit: inani timore persuadear: quod possit collatione alteri non agere. Nam et si iudicium eius diabolica non fallat illusionis: et in superbia graniores laqueos non evadet. Quis est si sibi ab se ingenti poterit usurpare praerogative: cum vas electiois in quo ipse ipse pressus est: loquatur: ob hoc solum se asserat hierosolymam consecrasset: ut cum suis cooperatis euangelium: quod gentibus: reuelaret et coopante domino predicabat: secreta examinatione conferret. per quod ostendit non solum vnanimitate atque concordia per haec precepta servari verum etiam cunctas diaboli adversariis insidias et illusionum eius laqueos non timere.

2. cor. 13.

Sak. 2.

Quod charitas non solum res dei: sed etiam deus sit. **Capitulum. xiii.**

Dignitas istius virtutis charitatis extollit: ut ea dicitur Joana. apostolus: non solum res dei: sed et deus esse praenunciat dicens. Deus charitas est: et qui manet in charitate: in deo manet: et deus in eo. Nam visus a deo illa divina esse praesentia: ut illud apostoli manifestissime vigere sentiamus in nobis. Quia charitas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui habitat in nobis. Quod tale est: ac si dicat. Quia deus diffusus est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui habitat in nobis. Qui est cum ignoremus quod debeamus orare: interpellat pro nobis gemitibus inenarrabilibus. Qui autem scrutatur corda: scit quid desideret spiritus: quia scit finem dei postulare pro sanctis.

1. Joa. 4.

Ro. 7.

Ro. 8.

De gradibus charitatis. **Capitulum. xiiii.**

Illa igitur charitatem dicitur agape: possibile est omnibus exhibere: de qua beatus apostolus. Ergo dum tempus habemus in quo operum bonorum ad omnes: maxime autem ad domesticos fidei. Que inter omnibus est generaliter exhibenda: ut ea est inimicis nostris a domino iubeamur impedere. Nam diligite qui

agape Sak. 6. Mat. 5.

inimicos vestros. Diathesis autem id est affectio: paucis ad diathese modum et his qui vel paritate morum vel virtutum societate consociati sunt: exhibetur: sed et ipsa diathesis multum in se differens habet videtur. Alter enim pariter: alter coniuges: alter fratres: alii diliguntur: et ipsa quae horum affectuum necessitudinem magna distantia est: nec uniformis pariter dilectio erga filios invenitur. Quod et Jacob patriarcha probat exemplo: cum esset duodecim filiorum praefatusque prima charitate diligeret: etiam praefato Joseph dilexit affectu: ut de eo apte scriptura commemorat. Invidetur autem ei fratres sui: eo quod diligeret eum. Sed per se non quo vir iustus? et per non valde diligeret et cetera praefata. Sed quod huiusmodi (quod typum domini praeferebat) affectum dulcius quodammodo atque indulgentius haberet. hoc et de iohanne euangelista legitur: cui dicitur summe diligenti cum ipso discipulo. Joana. 11. ille qui diligebat Iesum: cum vitiis et reliquis vinctis similiter electos: ita praecipua dilectione praefatus sit: ut et euangelista attestat dicitur. Sicut dilexit vos: et vos dilexistis Iohanna. 13. diligetis Iohanna. De quo et alibi dicitur. Diligens suos qui erant in mundo. Iohanna. 14. sed et sine dilexit eos. Sed hic vniuersa dilectio non erga reliquos discipulos tepore charitatis: sed largiore erga hunc super abundantiam amoris expressit: quia et virginitalis praefata carnalis corruptio praeferebat. Que idcirco velut sublimior cum quodam exceptioe signatur: quia non ea odium compatio: sed afflictio: gratia exuberantissimi amoris extollit. Tale quod et expresso na ipse legitur in Cantico canticorum dicitur. Ordinate in charitate. hoc enim est vere charitas ordinata: quae odio habere neminem: quod sua meritorum iure praefata diligit: quae cum generaliter diligit cunctos excipit tamen sibi ex his quos dicitur beat peculiari affectione complecti: et rursum inter ipsos qui in dilectione summi atque praecipui sunt: aliquos sibi qui ceterorum affectum superextollantur excipit.

De his qui vel sua vel fratrum commotiones dissimulatione corroborant. **Capitulum. xv.**

Contra non inquit quod vti nescire: nonnullos fratrum tate esse obstinationis atque duritiae: ut cum vel suos a dueris fratres: vel fratris aduersum se senserint: sios excitatos: ad dissimulanda mentis suae tristitia: quae ex indignatione alterius commotionis exorta est: succedat

ab eis q̄s hūili satisfactiōe atq; colloquio lenire debuerit aliquos psalmoz icipiūt deestare d̄culos. Qui v̄n̄ c̄s ceptā cordis amaritudinē delinire se putāt. Itāq; d̄o augetiq; statiz extirgure potuerit si magis anxi atq; humiles eē voluissent: vt oportuna cōpūctio z ipsor̄ cordibus maderet: z fratrū aīos deliniret. Nā illo v̄tq; m̄d̄ p̄ fillanimitati imo supbie luevitūq; palpāt: z nutritio potius q̄ extirpāt somitē iurgiorū: d̄nice illi p̄ceptiōis im

memores quas ait. Qui irascit̄ fri suo reus erit iudicio. Et si recordat̄ fueris q; frater tuus h̄z aliqd̄ aduersum te relinque ibi manū tuā ad altare z vade p̄uus recōciliari fratri tuo: z tunc veniens offeres munus tuum.

Dat. r
3 bide.

De eo q; si frater aduersum nos aliqd̄ habeat simultaneous munera orationū nostrarum a d̄no respūantur. Capitulum. xvj.

Interā igit̄ nō vult nos de^o n̄ alterius despectu h̄re tristitiā: vt si aliqd̄ aduersum nos f̄ habuerit nec munera n̄ra suscipiat: id est nec ofones si bi a nobis p̄mittat offerri donec d̄ aīo ei^o tristitiā iuste iusteve p̄ceptā: celeri satisfactiōe tollam^o. Neq; em̄ ait si h̄z verā q̄relā aduersuz te frater tu^o: relinque ibi manū tuā ad altare: z vade p̄uus recōciliari fratri tuo: s; si recordat̄ fueris: iqd̄ q; frater tu^o h̄z aliqd̄ aduersuz te id est: si leue aliqd̄ ac vile sit q̄ f̄ris in te fuerit excitata cōmotio: z h̄ memoriā tuā subita recordatiōe pulsauerit: scias te offerre p̄cū tuāq; spiritalia munera nō obere: nisi p̄i^o q̄libz ex cā orā tristitiā de corde f̄ris benigna satisfactiōe depuleris. Si igit̄ euāgelic^o sermo est p̄ p̄terita z minima simultate: ac de erigulis oborta cāsis: satisfacere nos irascētib^o iubet: qd̄ de nobis miseris fiet q̄ fecētes z maximas cās n̄oq; erroze p̄missas p̄tina cidissimulatiōe cōtēnim^o: z in istū tumore diabolico: dū hūiltari erubescim^o: auctores nos fraternalis tristitiē d̄ncgam^o: ac rebeli spū subici p̄ceptis d̄ni dedignātes: nequa q̄ ea vel obferuari debere vel impleri posse cōtēdim^o. Eoz sit vt in dicētes eū impossibilia vel icōgruis p̄cepisse: efficiamur s̄m Apōstolum non factores sed iudices legio.

Fac. 4.

De his q; paciētia secularib^o magis putat impendendam esse q̄ fratribus. Cap. xvij.

Iud q; q̄b^o laetumis ē defendū: q; nōnulli fratru cū fuerit p̄tumelia cuiuslibet sermōis accessit: si alteri^o cuiuspiāq; eos lenire desiderat p̄cibus fatigent: cū audierit nequa q̄ debere aduersus f̄ez cōcipere tenereve tristitiā: s; illd̄ qd̄ scriptū ē. Qui irascit̄ Dat. s; f̄i suo re^o erit iudicio. Et. Sol nō occidat sup iracūdiā Ephe. viāz p̄clamāt ilico. Si pagan^o aliq; si sectaris hoc fecit^o ferant ita dixit: recte debuit sustineri. Quis s̄t ferat f̄ez tā grauis p̄cū culpe aut tā isoles d̄ ore p̄uitū p̄ferit. Quasi h̄o paciētia infidelib^o m̄: atq; sacrilegis: z nō oib^o sit ḡnalter adhibēda: aut iracūdia h̄ ḡtūle notia p̄ta f̄ez vtilis estimāda: cū v̄tq; p̄turbate mētis obstinata cōmotio: nō dissimile h̄ quēuis fuerit excitata sibi inferat detrimētū. Quāte aut̄ obstinatiōis: immo vecordie ē: vt nec ipsam h̄boz p̄p̄ctatē: brute mētis stupore discernat. Qui h̄ d̄f. Ois q; irascit̄ alienigenē: re^o erit iudicio: qd̄ forasse poterat h̄z illoz sensum: h̄ cōsordes n̄e fidei z cōuersat. Ois excipere: s; significāter expressit euāgelic^o sermo: d̄icēs. Ois q; irascit̄ fri suo re^o erit iudicio. Ubi. s; z itaq; s̄m regulā veritatis omnē hoimē f̄ez deaeam accipere: tñ hoc i loco magis fidelis ac n̄e p̄uersatiōis particeps q̄ ethnicus fratris vocabulo designat.

De his q; paciētia mētietes ad iracūdiā fratres silentio accendunt. Cap. xvij.

Iud h̄o quale ē: q; interdū paciētes eē nos credim^o: q; r̄ndere cōtēnim^o la cessitū: s; ita p̄motos fratres amara taciturnitate vel motu gestuz irriorio subfont am^o vt eos magis ad iracūdiā vultu tacito puocem^o: q; tumida potuissent icitare p̄uita: in eo nos estimātes minime ap̄ deū reos: q; nihil ore p̄tūim^o qd̄ nos notare hoiz iudicio aut cōdenare potuisset. Quasi vero apud deū h̄ba t̄mūm z nō p̄cipue voluntas vocet i culpā z op^o solū p̄ctū: nō ēt votū ac p̄positū h̄a beat in crimine: aut hoc t̄m qd̄ vnusquisq; fecerit p̄ loquelā z non qd̄ ēt p̄ taciturnitatē facere studuerit iudicio sit q̄ren s̄. Nō em̄ sola p̄mociōis illare q̄lita: s; ēt p̄positū irrit

istis in hora est. Et idcirco non quoadmodum iurgium fuerit
 excitatus sed cuius praegravitur vitio vix iudicium nisi pau-
 rer examet. Differt enim peccati non ordo consideranda est admitti.
 Quid et differit vitium quod gladio ipse pemerit sicut an aliis
 ad mortem fraude pperit cum ipsius est dolo vel crederet
 extincti. Quasi hoc cecis in pceptis manu propria non spegit
 sufficiat cum sit reus sit qui pnti et imminet is souere cum pos-
 tuerit reuocare et pperit ante ille solus crimine sit quod manu
 sua quodpiam laqueauerit: non est is qui pauerit vel ingesserit
 baculum vel certe cum potuerit auferre noluerit. Ita igit tace-
 re nihil pdesit: si idcirco nobis idcirco in silentiis: ut quod agendum
 quietio fuerat: hoc taciturnitate faciamus: assumulsteo quod
 dicitur gestus quod et ille quem curare nos oportuit: vehemenciu
 tardescat iracundia: et nos super hoc oia dano illi ac pdis-
 tione laudemur. Nisi ipse non erit et ipse quod criminosis sit: quod
 gliaz sibi de fratre voluerit pditioe cogrere. Utique et tale
 silentium erit exlitter noris: quod sicut exagerat l alteri corde
 Abaz. tristitia ita in suo non pmitit extingui. Contra quod illa pros-
 phete satis ppete est directa maledictio. Ne qui potat am-
 cum sub mittes fel sub: et inebriatus aspiciat nuditate ei.
 diere. pplet est ignominia p gloria. Illud quod quod p alius d talis dicitur.
 9. Quod ois fr supplantas supplantabit: totis amicis fraudis
 ieter inceder: et vir ffes sub irridebit: et pitate non loquar.
 Et dederunt enim lingua sua quasi arcum mēdaci et non pitate.
 pto. 27 Sepe est ficta patientia est acrius ad iracundiam p sermo suc-
 cidit: et atrocissimas hōmōm trāscendit iniurias: maligna ta-
 p. 54 citurnitas: leniusque tolerat iuniorum vulnera quod irridētis
 pto. 18 subdola blādimēta. De quod ppete dicitur p pphetā. Molli-
 sūt sermōes eius super oleum: et ipsi sūt iacula. Et alibi. Verba
 callidorū molliā: hec aut ferūt i penetrālia vētris et illis
 diere. pte elegāter aptari. In ore pacis cum amico suo loquitur: oc-
 te pōit ei insidias. Quibus tū magis decipit ipse quod decipit.
 9. Quod apparat an facie amici sue recte: circūdat illud pedes
 bus suis: et qui fodit foueas primo suo incidit et is ipse.
 pto. 27 Venies cum magna ad cōspēdēdū dñm cum gladijs et hu-
 sibus multitudine venisset: nemo in auctoritate vite nostrae il-
 lo crucietor: eritit parricida: quod cūctos ficto salutatis
 Luc. 11 honore puenies: osculū subdole charitatis ingessit. Cui
 dicitur. Iuda inquit osculo filii hōis tradis: id est amaritudo
 do persecutionis

do persecutionis atque odii tui: hoc tegmen assumpsit: quo
 dulcedo vere amovis expamitur. Abertius quod ac vehe-
 mētius per prophetā vis huius dolens exaggerat. Quis
 si inimicū inquit me maledixisset mihi: sustinuissem vitios.
 Et si is quod oderat me super me magna locutus fuisset: ab-
 scōndissent me fossitā ab eo. Tu vero hō vniūmuis diu
 meus: et notus meus: qui simul mecum dulces captebas
 abos: in domo dei ambulauimus cum consensu.

De his qui ex indignatione ieiunant. c. xix.

Aliud quod pphanū tristitie genus est: quod dignum
 memoratiōe non fuerat: nisi id a nonnullis fratri-
 bus scirem admitti: quod cum tristificati fuerint vel
 irati: ab ipso est ptinaciter abstinent cibo: ita ut quod etiam di-
 cere absque pudore non possunt: illi quod dū placidi sunt refe-
 ctione cibi usque ad horā sextā: vel vt multū: nonā negant
 se posse differre cum fuerit tristitia vel furore supplet: ieiun-
 tia est biuana non sentiāt: tantūque in die defectione ira-
 cundie fatietate sustēt: in quo planē sacrilegū crimen
 euidenter incurrunt ieiunia seque solli deo p humiliatōe
 cordis et purgatiōe vitiorum sunt specialiter offerenda p
 diabolico rumore tolerātes. Quod tale est: ac si ofores
 atque sacrificia non deo sed demonijs deferant: illāque mo-
 faticam increpationē mereantur audire. Sacrificauerūt Deus
 demonijs et non deo: dijs quos ignorabant.

De quorundam simulata patientia qua ma-
 gillā verberandā alterā ingerunt. Cap. xx.

Non ignoramus et aliud demētie gen⁹ ad sub co-
 lore fucate patientie in nonnullis fratribus inuenisse:
 quibus parū est iurgia pmissivis: nisi est instigato-
 rius verbis vt seriant irritē: cum vitios vel leni fuerint im-
 pulsione contacti: talem quod partē corporis ingerūt ver-
 berandam quasi per hoc perfectionē mandati illius im-
 pleturi: quo dicitur. Si quis te pculserit in dexterā manillā tuā dext. 7.
 prebe illi et alterā: scripiture vim ac ppositū penit⁹ igno-
 rātes. Ināgelicā nāque patientiā p iracundiā vitii excrere
 se putāt. Ob quod radicitus excidendū: non solū vicissitudo
 talionis et pcertandi irritatio prohibetur: sed etiā furore

p. 54

32.

hberatis: geminare iubemur iurie toleratis mitigare.
Interrogatio quemadmodum christi ma-
 datis obtemperantes: euangelica perfectio de-
 frudentur. **Capitulum. xij.**

Oerman. Quomodo reprehendendus est is qd precepto
 satisfaciens euangelico: non solum non intulit talionem sed
 etiam paratus est ut sibi geminetur iniuria.

Responso qd christus non solum facti sed
 etiam voluntatis inspector fit. **Capitulum. xxiij.**

Ioseph. Sicut paulo a se dictum est: non solum res ipsa
 qd gerit sed etiam qualitas mentis et dispositio faciens
 est intuentum. Et idcirco si id qd ab unoquoque proficit
 quo animo fiat: vel quo procedat affectu: intimo ppen-
 datis cordis examinae videbitis patientie lenitatisq; vir-
 tute nequaquam posse suo spiritu: id est impatiencie ac furo-
 ris impleri. Si qd dñs noster atq; saluator ad pfundum
 nos instruens patientie lenitatisq; virtute id est non ut labijs
 ea tantum pferam: sed ut intus anime nre abditis reco-
 damus ista nobis pfectiois euangelice formulam dedit di-

Obi. 3. Si quis te percussit in dextera maxilla tua: pbe illi et
 alteram subaudi sine dubio dexteram. Que alia dextera
 nisi interioris hois (ut ita dixeris) facies potest accipi. per h
 oem penit' iracundie fomite de pfundis cupiscs ase vene-
 tralib' extirpe. i. ut si exterior dextera tua ipetu feriens
 exceperit interior dñs hō p hūilitatis assensus dexterā suā
 pbeat hberadā: copanctō exterioris hois passio: et quo-
 dāmodo succubēs atq; subiacēs suū corp' ferictis iniurie
 ne exterioris hois cede vel tacit' intra se moueat interior.
 Videtis ergo loqe eos ab euangelica pfectioe distare: qd pa-
 tiētā docet non hberis: sed interiorē cordis trāqūlitate seruā-
 dā eāq; a nobis est qd aduersi euenerit ita precepit cus-
 tro dir: ut non solum nosmet ipsos alienos ab iracundie p-
 tur batioe seruem' sed et illos qd suo pmoiti sunt vitio succu-
 bētes iurijs eorū ad placiditatē expleta cedis satietate
 cogam' furore eorū nre lenitate vincētes. Et ita est illud
 aplicū ipicibm'. Noli vinci a malo: sed vince in bono ma-

2e. 11. lū. Quod ab illis impleri non potest: certissimum est: qd illo spiritu

actumore hba lenitatis atq; hūilitatis emittit: ut non so-
 lum non mitigent conceptū furoris icendū: sed magis illud
 in suo qd i fratris comoti sensu faciāt pflagrare: qui ta-
 mē etiā si possent aliquo modo ipsi mites ac placidi p-
 manere: non sic quidem aliquos iustitie fruct' caperent: cū
 damno pximi patientie sibi gloriā vendicantes: et per h
 hoc ab illa aplice charitate omnimodo disalici: qd non que-
 rit que sua sunt: sed ea qd aliorum non est ira dimitias co-
 cupiscit: ut lucrum sibi de pximi faciat detrimento: nec
 acquirere quicquid cum alterius desiderat nuditate.

**Quod ille sit fortis et sanus q succumbit
 alterius voluntati. Capitulum. xxiiij.**

Sciendū sane generaliter illi partes agere fortio-
 res: qd voluntati fratris suā subijcti voluntate: qd est
 qd defendēdis suis diffinitōib' ac tenēdis perti-
 nacio iuenitur. Ille enim sustētās ac tolerās pximi sani
 ac validi. h aut infirmi et quāmodo egrotatis obtinet lo-
 cū: quē ita palpari necesse est ac foueri: ut iterdū et a re-
 b' necessarijs p ei' qd et ac pace salubre sit aliqd relaxa-
 ri. In qd qdā non se credat qd aliqd de sua pfectioe minuis-
 se: tamen est qd dā de pposita districtioe cōdescēdēdo sū-
 miserit: sed cōtrario multo apli' se p loganimitatē et pa-
 tiētie bono nouerit acquisisse. Aplicū nāq; pceptū est.
 Vos qd fortes estis: imbecillitates infirmorū sustinete. Et. Al-
 terutrū onera vestra portate: et sic adimplebitis legē xpī. **Ross.**
 Nūq; enim infirm' sustētāt infirmū: nec tolerare poterit: aut i-
 curare tāguentē is qd similiter egrotat: sed ille medeā **Gal. 6.**
 tribuit imbecillo: qui imbecillitatis ipse non subiacet.
 Merito enim ei dicitur. Medice cura te ipsum. **Lac. 4.**

**Quod infirmi iniuriosi sint: iniurias fer-
 re non possint. Capitulum. xxv.**

Notādū etiā illud est infirmorū naturā esse semp
 eiusmodi: ut prompti qdē ac faciles sint ad
 cōtumelias ingerēdas: et iurgia cōferēdas: ipse
 vero ne minima qdē iurie velit suscipere: p-
 gi: cūq; inferēs pterea quitta: atq; considerata
 imperequiter libertate. ne parua quidem incōueniētia

sustinere contenti sunt. Ideoq; sem predictam sententiam: charitas stabilis atq; idrupta nō poterit perdurare: nisi intervivos eiusdem virtutis atq; ppositi. Scandi etenim necesse est eam quocunq; tempore quā salubet fuerit cautione ab altero custodita.

Interrogatio quomodo fortis sit qui nō semper sustentat infirmum. Cap. xvi.

O Erman. In q ergo laudabilis pfecti viri pōt ee patiētia: si tolerare nō pvenales semp infirmum.

Responso q infirmus se non sinat sustentari. Capitulū. xvij.

Ioseph. Nec ego dixi q illi q fortis est ac robustus: tolerātia q vincēda sit: s; q infirmi psumā valitudo: illi q sanus est sustentatōe nutria: atq; in deterius dicitur: pla bens: generatur; sit castas ob q; vel ipse ultra nō debeat sustineri: vel certe patientiā: primi notā ac deformationē impatiētie sue esse cōfiteā: abire qnq; mauult q; semp magnanimitate alteri sustineri. hec ergo ab his q sodalitatē affectū cupiūt inuolabile custodiā: p oib; observāda cēsem: vt p mū qbuslibet iturq; lacessit: nō solū labia s; et p fundā pectus sui monach; trāq; illa custodiāt: q; si si fense rit vel tenuiter fuisse turbata: oī semetipm taciturnitate ptimeat: r illd qd psalmista cōmemorat: diligēter ob-

p. 76. p. 32.

seruet. Turbatus suz r nō sum locut; r dixi. Custodiā vias meas vt nō deliquā l lagna mea: posui ori meo custodia tū cōsisteret pctō adueriuz me: obmutui r hūliātia sū r silui a bonis: nec p fente p fiderā statū: ea pferat q ad hōiā turbulētus suggerit furor: dictaq; aius asperat: s; vt recolat grāz pterite charitat; vel refozmāde pacis reintegrationē mēte pspiciat: eāq; velut pūmo reuerentiā et i ipso cōmōtōis tpe pteple. Dūq; se ad dulcedinē sferuat p cordie morfu: nre: amaritudinē p fentiū nō fentier iurgiorū: r ea potissimū respōdebūt eābus vel a semetipso reus fieri: vel ab alio rephēdāi vel: nra charitate nō possit: sicq; adimplebit ppheti cum illa eloquium. In ira misericordie memor eris.

Ab. 32.

Quomodo sit iracundia comprimenda. Capitulum. xviii.

Ohibere ergo nos oportet oēs iracundie mot; r gubernatrice discretōe moderari: ne illd qd a salomone dānat: picipi furorē rapremur. Totā p. 10. 29 irā suā pferit ipi: sapiēs aut dispēiat p partes. i. sicut qdē ad vltionē sui ire turbatiōe succēdit: sapiēs aut paulatē eā maturitate cōsiliū ac moderatiōis extenuat r expellit. Tale est r illd qd ab Aplo dī. Nō volimetipos Ro. 12. vindicātes charissim; s; date locū irā. Inequa q; ad vinctā iracūdia cogēte tēdatis: s; date locū ire: hoc est: nō sint corda vestra sic impatiētie ac pusillanimitat; angustis coartata: vt violētā cōmōtōis pcellā cū irruerit sustinere nō possint: s; dilatatūni i cordib; vfi: suscipiētes aduersos iracūdie flux; i illis extētis simibus charitat; q oīa suffert: oīa sustinet: r ita mēs vīra ampliatudine lōgānimitat; ac patiētie dilatata: habeat i se cō. 1. Cor. 13. P tererrim; iracūdie sum; prim; euānescat. Ut certe ita intelligēdū ē. Nam; locū ire: q; nēs cōmōtōi alteri; humili atq; trāq; illa mēte succēbim;: r qdāmō dignos nos q; libet iuria p fiteā: impatiētie leniētī obsequimur. Ceterū hi q; irā sensū aplice pfectōis iclīnāt: vt locū ire illos dare existimēt: q; ab irascēte discedūt: vident mibi dīfensionā sōmūtē nō abscidere s; nutrire. Nisi em; iracūdia: primi humili statū satisfactōne vincat; puocat eā fugies port; q; declinat. Illd q; huic sile ē qd Salomō ait. Noli festinare i spū tuo irasci: q; ira i sinu ispiētū req;escit: r noli pcurrere i rīa cito: ne penitreat te i nouissimo. Neq; ei ita festinatōnē rixet: iracūdie clpat: vt eārūdē approbet raritātē. Sicut r illd suscipiēdū ē. Stultus eadē ipā hōia pūnciat irā suā: occultat ar ignomīa p. 10. 12. irā suā astat. Nō em; ignomīo s; iracūdie passionē: ira a sapiētib; occultari d; bere d; cerni: vt iracūdie veloci tarē culpās n; phibeat raritātē: quā vtiq; p necessitatē hūane ifirmitatis irruerit: id cēlunt occultā d;: vt dū ad pns sapiētē obtegit i ppetuū d;eat: hec em; nā ē ire: vt dilata lāguēscat r pereat: plata nō magis magis

E ij

✠ Annotatio capitulorum. ✠

conflagret. Dilata da q̄ atq̄ ampliā da sunt pectora: ne angustis pusillanimitatē artata: iracū die turbulētis estib⁹ oppleat: r̄ recipe h̄z p̄ph̄tā illo nimis latū māda tū dei āgulo eode neq̄am⁹: nec dicere cū p̄ph̄ta. Mā mādatoꝝ moꝝ cucurricū dilatares cor meū. Nā q̄ lō ganimitas sapia sit: euidentissimū scripiure testimōis edocemur. Loganim⁹ cū vir nūm⁹ i pudētia: pusillanimitas āt valde ilipicis est. Et id circo de illo q̄ sapiētē dō: nū laudabilr a dño postulat: scriptura cōmemorat. Et dedit dñs salomoni sapiētā: pudētiaq̄ multā nū mis: r̄ latitudinē cordis q̄si arenā maris innumerabilē.

Amicitiās cōiuratiōe initas: firmas esse non posse.

Capitulum. xvij.

Iud q̄ multis ē experimētis sepissime cōproba rū: nullo mō eos q̄ amicitiāz fed⁹ iuratiōis iure incipio: lāruptā potuisse seruare cōcordiā: siue q̄ eā nō p̄ dōderio p̄fectōis: nec p̄ aplice charitatis im perio: s̄ p̄ amore: r̄ reno: r̄ p̄ necessitatē ac viculū pa cti retinere conati sunt: siue q̄ ille callidissim⁹ inimic⁹ yr eos puarica roicēni factat sacramēti: celerius ad ir rūpēda amicitiāz vicula p̄cipitat. Certissima ergo est pudētissimoz virorū illa inia: verā p̄cordiā r̄ id iudiciā societate: nisi inter emēdatos mores: eiusdēq̄ virtutis ac p̄positi viros stare nō posse. hec de amicitiā beatus ioseph spirali narratiōe differuit: nosq̄ ad custodiēdā foalutatis perpetuam charitates ardētius incitauit.

Explicat collatio p̄a abbatis Ioseph de amicitiā.

Incipit annotatio capitulorū collatiōis secunde eiusdem sensu de diffiniendo.

- Ca. i. De vigilijs quas pertulimus.
- ij De abbatis germani anxiete super sponsonis nostre recordatione.
- liij Quid mihi ad hoc visum sit.
- liiij Interrogatio abbatis ioseph nostras respōsio vñ anxietas emerisset.
- v Expolitio abbatis germani cur vel i egypto residere malemus: vel retraheremur ac. suam.

p̄. us

3. Re. 4.

✠ Annotatio capitulorū Collatio. xvij. ✠

- vi Interrogatio abbatis ioseph an in egypto masior p̄fectus nobis q̄ in syria conferretur.
- vii R̄sio de differētia institutionū vtriusq̄ puincie.
- viii Qd̄ p̄fecti viri nihil absolute debeat definire: vel vtrum sine pctō possint definita rescindere.
- ix Qd̄ plerūq̄ vtil⁹ sit statuta irrūpere q̄ implere.
- x Interrogatio nostra de metu p̄bete in cenobio syrie sponsonis.
- xi Responso q̄ proposituz gerentis: non negotij sit considerandus effectus.
- xii Quod boni puentus malignis auctoribus non profuerint: nec bonis mala gesta nocuerint.
- xiii Responso nostra q̄ causa a nobis exegerit sacra mentum sponsonis.
- xiiii Disputatio senis q̄ sine culpa actionis oido m̄a tes: dummodo boni studij capiat effectus.
- xv Interrogatio an absq̄ pctō sit qd̄ infirmis nostra scientia occasionem ingerit mentiendi.
- xvi Responso q̄ non propter infirmorum scādalum scripturarum veritas sit mutanda.
- xvii Quod veniabiliter mēdacio sancti tanq̄ elleboro vnde sint.
- xviii Obiectio q̄ illi tm̄ impugne mēdacio vñ sint qui sub lege vixerunt.
- xix R̄sio eo q̄ licētia mēdacij q̄ nei veteri qd̄ idulta est testō veniabilr a multis fuerit vsurpata.
- xx Quod veniabile pierūq̄ mendacij: r̄ noxiā veritatem etiam apostoli esse censuerint.
- xxi An interrogantibus occultam continentia sine mēdacio oporteat p̄parari: r̄ an suscipiēda sint que semel fuerint recusata.
- xxii Obiectio q̄ oporteat quidē abscondi continētiā: sed suscipi recusata non debeat.
- xxiii Responso q̄ irrationabilis sit huius diffinitōis pertinacia.
- xxiiii Quod abbas pyamō suā p̄tinētiā celare maluerit.
- xxv Testimonia scripturarum de commutatis diffini tionibus.
- xxvi Quod non scōm̄ immēsitatem prescientie diuina

✠ Collatio. xvij. Abbatis Joseph ✠

clementia: sed sibi presentes actus vel remuneret vniuersos vel puniat.

xxvij Quod sancti viri perfinaces ac duri esse non possint.
xxviii Interrogatio. an sit contrarium predictae iniectionis quod dicitur. Juravi et statui.

xxix Responso in quibus immobilis definitio sit tenenda et in quibus si oportuerit rescindenda.

xxx Quae ad modum debeant celanda committi.
xxxi Nichil super his quae ad vsum communis vite attinent definiendum.

Explicit annotatio capitulorum.

Incipit collatio secunda abbatis Joseph de diffiniendo.

De vigilis quas Cassianus cum alijs pertraherit.

Capitulum. i.

Recedente igitur collatione finita: pariterque nocturno intercedente silentio: cum fuisset in sancto abbate ioseph ad se postquam cellula in secreto cum quietis ad ducti: et sermonibus eius igne quodam in nostris cordibus excitato: tota nocte habuisset in somnium: egressi cellula: et cetera sero ab ea passibus recedentes: in loco remotiore coedimus. Cum itaque secreti colloquij nobis familiariter etiam nocturnis tenebris oportunitate preberetur: illico ut recedimus abbas germanus grauius ingemiscens.

De abbatis germani anxietate super spem nostrae recordatione.

Cap. ii.

Quid agimus inquit? Ingenti namque discrimine nos videmus et per quam miserabili conditione committos: quos et tot ipsa conueratione sanctorum quod salubris sit ad profectum vite spiritus efficaciter docet: et eligere id quod expedit: data senioribus sponso non admittit. Etenim potuimus etiam plura salutem ac tantorum vitiorum ad perfectionem vitam proposturum formari: nisi nos instanter ad cenobium recurrere

De diffiniendo vel non diffiniendo.

primum pactio coartaret. Quo si reuersi fuerimus: copia nobis videri? huc remeandi nulla tribuet. Sin vero hic redire desiderium nostrum maluerim? expleat: quod agimus de spem huius fide: quam senioribus nostris velocissimum reditum pollicites: dedisse nos nouimus: ut vel cursum liceret nobis huius punie scotos ac monasteria circuire? Cuius si cessauerit: super statu salutis nostre diffinendum esset nequaquam inuenire possemus? solo gemitu restabamur durissime conditionis necessitate: accusantes teneri: dum frons nostrae ingenitum nobis verecundiam detestantes: cum? onere pergraman. etiam? utilitate nostram ac propositum nostrum retinendum perbas alas non potuissent? obstitere nisi maturissimo reditu reponit huc venissemus? illi? sed nos pro. iouis vitio laetitia delectantes: de quo? Est pudor afferens peccatum. Ecc. 4.

Quid mihi ad hoc visum sit. Cap. iii.

Aum ego. Copeditum inquam angustibus afferat nostris solitudo: immo auctoritas lenis: ad quem opus ut nostras sollicitudines deferamus: et quicquid fuerit eius? inia diffinitum: velut diuinum et celestium cunctis estibus nostris germinum ponat. Quod quidem nobis pro os sancti huius a domino tribuendum: et ob illius meritum et ob nostras fidei minime dubitemus. Ioseph enim munere salubre prelium et creduli ab idignis: et increduli a sceleris frequenter acceperunt: domino id vel pro merito prelium: vel pro fide prelium largiente. Vis itaque sermo nobis a sancto abbate germano ea alacritate susceptis: accessus non a memoris pro sed instinctu domini prelium: aduersus lenis atque instans iam horum nocturne spiritus paululum pro solari: postquam cum solita salutari prelium: et legitimum orationis atque psalmorum implet? est numerus: huius de rursus quibus ad quietem copositi fueram? prelium: huius ex more prelium.

Interrogatio abbatis Joseph nostrae missio unde anxietas emerisset. Cap. iiii.

Aum venerabilis Joseph deiectiones nos alio prelium: atque huius nobis non sine causa conuictis accidissent: illo nos patriarche ioseph sermone appellat. Cur ita? Sed. 11.
quod vult? vbi tristis sit hodie? Cui nos. sicut vincula: in illi pharaonis ministri somnium vidimus? et qui interpretatus non

est: sed in omnē inq̄ diximus noctē: q̄ est usq̄ n̄ forū
les subleuet nō est: nisi eas dñs tua discretiōe submone
rit. Tū ille: q̄ patriarche p̄tuit & merito referret & nō
dōne p̄ dñm inq̄ est humanarum cogitationū curant
proferant in medium: potens est em̄ diuina clementia
scōm fidem vestrā nostro eis medelam prebere consilio.

Expositio abbatis germani cur vel in egypto
residere mallems vel retraberemur ad
syriam. Capitulum. vi.

Hec germanus. Credebam inq̄ nos vfe b̄tū
dinis v̄sīde nō solū letitia spiritualit̄z etiā p̄
ctu abūde repletos ad n̄z cenobiū recursuros
& ea q̄ fuissim v̄sō magisterio p̄secuti: a nobis post reditū
tū vel tenui emulatiōe sectāda. hoc est & senioꝝ n̄ forū
lectio sibi sp̄dere nos ppulit: dñi sublimitatem vite v̄s
atq̄ doctrine posse nos aliq̄tenus imitari v̄llo cenobio
crederem. Tū cū ex hoc nobis oēs estimarem. letitia
ferēda: itolerabili ēdūo dolore p̄ficimur: p̄siderātes illorū
nos ordine id qd̄ salutare nobis eē cognoscim: obtine
re nō posse. Ex vtroq̄ ergo nūc latere coartamur. Si cū
p̄missiōi quā senioꝝ charitate nos ppellere corā cōtra
frib̄ i spele i q̄ dñs n̄ ex aula v̄teri v̄rginalis effulset
īp̄o teste dep̄d̄psim: satisfacere voluerim: summi sp̄m
tis vite iurrim: d̄trimēti. Sinaut sp̄sidiōis imemores
i his regiōib̄ residētes: v̄tilitati p̄fectiōis n̄fe illā volue
rim: p̄sponere p̄actiōē: abrupta mēda cū nō iplete p̄
missiōis picula formidam. Sz ne hoc qd̄ est n̄ros p̄
sum: renelare p̄silio: vt postq̄ velocissimo reditu sp̄sidiō
nis fuerit iplera p̄ditio: hec denuo loca celeri reperam
recursū. Quā sp̄uis ad p̄fectū sp̄italiū rerū virtutē q̄
tib̄: periculosa ac nota sit etiā parua v̄lta no: tū pollic
tationē fidei n̄fe sp̄uis moroso soluerem: reditu: nisi nos
ad totā charitate: verū etiā auctoritate senioꝝ n̄ forū
rcimus inepolub̄ inter colligādos: ita vt remittā: i ad h̄c
loca nobis potestas deinceps nullo modo tribuatur.

Interrogatio abbatis Joseph an i egypto
maior p̄fectus nobis q̄ in syria p̄ferret. Ca. vii.

Hec bearus ioseph interposito aliquatū sit
no. Certi inq̄ estis maiorē sp̄italiū rerū p̄f
ctū in regione hac vobis posse conferri.

Responsio de differentia institutionum
v̄rinasq̄ p̄uincie. Capitulum. vii.

Ermanus. Quāuis etiā illorū doctrine sum
mas grates rep̄dere debeam: q̄ nos docue
rūt a paulis magna conari: d̄o boni sui
gustu: egregiā p̄fectiōis sitiz nostris v̄lces
rib̄. Ididerūt: si qd̄ tū iudicio n̄o creditur:
nullā ducim: cōparationē iter hec atq̄ illa q̄ illic p̄cepi
mus istuta: vt sileam: p̄ueria t̄dis v̄stre imitabile pu
ritate: quā vobis nō solū mētis ac p̄positi d̄strictiōe: iz
etū loco: credim: b̄nficio patrociniāe p̄ferri. Tū nō du
bitam: ad imitā d̄ p̄fectiōis v̄re magnificētis h̄c q̄ cur
tra d̄st̄ doctrinā nō posse sufficere: nisi nobis eē cōmo
nitiōis ipsi: a fuerit adiūctā: d̄ḡt̄z t̄p̄s eruditiō q̄ t̄
diana in̄stōne torpore nostrī cordis v̄tūq̄ d̄cussent.

Quod p̄fecti viri nihil absolute debeant
desintre: vel v̄trū sine peccato possint desin
ta rescindere. Capitulum. viii.

Ioseph. Sanū qd̄ ē atq̄ p̄fectū: n̄feḡ p̄fessōi v̄i
no iueniēs: vt ea q̄ sub aliq̄ sp̄sidiōe decernim: ef
fica ceter ipleam. Ob quā rē nihil op̄s abrupte
monachū diffinire: ne aut id qd̄ icature p̄missi: iplere co
gat: aut p̄sidera t̄dē honestiōis ituit: reuocar: sp̄sidi
nis sine p̄uaricaio: existat. Sz q̄ nūc p̄positū nobis eē
de sanitat̄z statu q̄ d̄ i f̄rmitatis curatiōe tractare: h̄
q̄ pote loco a vobis fuerit acitā d̄: iz quā d̄mo eū de
scopulo hui' p̄niciōsi naufragij possit: sua d̄re: salubri
p̄silio req̄rēdū. Quā igit n̄tū nos coartat v̄culū: nec v̄l
la p̄ditio p̄strigit: de cōp̄t̄dē sc̄d̄arū rerū opt̄iōe p̄posic
ta: id qd̄ maior: ē cōmōu p̄iegs: q̄n̄ h̄o aliq̄ d̄sp̄e d̄ioꝝ
obstitit aduerstas: i cōparationē d̄anoꝝ illō ē appetēdū
q̄ lenioub̄: subiacet detrimētis: vt quā d̄ictū ē loco. de
marinus mal munita diligas: p̄uide q̄tū v̄ra patefacit
assertio: cū ad id vos loci sp̄sidiō in̄cōsulda p̄d̄uxerit: v̄s

er utroq; vob; gratis icōmodi subēda iactura sicut
 p̄t̄ icōmōdū ē electōis arbitriū: q̄ vt tolerabiliora v̄s
 dia iſerat: vel satisfactōis rem: cūo facili' expiet. Sed
 maiora sp̄it̄ v̄s luera ex hac cōmōratōe credatis
 rēda: q̄ illa sūt q̄ vobis de quersatiōe illi' cenobii nate
 bant: neq; sine iactura ingētū p̄mōdoz p̄t̄ p̄d̄io v̄s
 sp̄ōsōis ipleri: factus est hoc vos mēda cū vel nō iplere
 p̄missōis subit̄ dispēditū: qd̄ semel p̄teritū nec ip̄s v̄s
 tā repetit nec alia p̄ semet poterit gnare p̄cā: q̄s in illa
 cidere: p̄ qd̄ tepiditōis v̄re: vt dicitis: status q̄d̄ iſtā
 vos atq; iſeruenabili officiat detrimētō. Venia b̄n̄
 mo v̄o ēt lana b̄n̄ r̄finitio icauta m̄zabit̄: si ad salu
 b̄uōē trāseat p̄t̄: nec p̄st̄ie p̄uaricatio ēt credēda
 q̄t̄es sp̄ōsio v̄tiosa corrigūt: s; remeritat̄ emēdāto
 Que oia sc̄pturaz q̄s p̄nt̄ a rest̄mōis ap̄tissime p̄p̄o
 rr̄: q̄ mltis p̄nitiosuz fuerit: definitiōib; p̄v̄is iſeſſe
 z ab eis ec̄ditari deſt̄itisse: icōmōdū fuerit ac salub̄e

Quod plerūq; vtilius sit statuta irrupte q̄ implere.

30. 13.



Quod liq̄dissime sc̄t̄ ap̄t̄i petri z iude tradit
 ris exēpla testant. Ille ei qz discessit ab in
 sulite diffinitōis snia q̄ dicitur. Nō mihi
 uab̄t̄ pedes i eternū: imortale xp̄i om̄is sc̄t̄
 rū p̄fortiū p̄meret: abſc̄idēt' p̄culdubio an
 hui' b̄t̄itudinis ḡfā: i sermonis sui obstinatōe m̄ā
 set. h; v̄o p̄tinaciā sue retinēs sp̄ōsōis p̄p̄na morte
 nat: q̄ fuisse p̄culdubio liberat: si definitiōis sue ma
 luisse d̄ſtiturō: pati' q̄ p̄t̄na iueniri. Quod i illis q̄
 mat. z duob; filijs q̄ i euāgelio ad op̄ationē vinee d̄ſtinat̄
 entidētissime p̄occurat: quoz v̄n' patris restitit ip̄o
 au' p̄na r̄f̄ōre cōſenſit. Sed nec illi profuit h̄m̄ilis
 obſequēda: r̄f̄ō q̄ p̄ceptū patris opere d̄v̄t̄acur
 ip̄tere: nec illi obſuit r̄f̄ragatio iustit̄is: eo q̄ statū ser
 mōis obſt̄atōe mutata: nec p̄s patris operis exēcūo
 ne cōpleur: id qd̄ r̄p̄h̄ēnſib̄l̄ statuerat: definitiōe
 Mat. recta laudabil' emēdāuit. Quidē herō d̄is cr̄uēſſimū
 44 regis expl̄n: q̄ n̄c̄ incōſulte retinēs sc̄t̄: cr̄uēſſimū
 p̄curſor: d̄n̄ iſt̄e r̄p̄t̄e: v̄n̄ nō timore p̄urgōdā

ani ſemetip̄m atq; ſupplicis p̄p̄t̄e mortis immerſit.
 amū et̄m̄ ē optima ſtatueret: q̄ ſi alr̄ ceſſeret: ſequēs
 in mel' ea q̄ ſunt ſtatuta mutare ordinatiōib; ulq; n̄ſis
 iactib; vt ita dixerim iuſſā d̄v̄t̄erā p̄trigere. Vbi
 p̄cipis cōſilū nō approbant: p̄udētia ē: vt v̄t̄ illi addita
 ſiſſe p̄parēt. Si claudicat ad p̄ma ſtatuta diſpoſitio
 adibeat ad ſecūda correccio. In oib; ergo reb; cōſide
 rādo' est finis: z ſim̄ eū p̄p̄t̄i r̄f̄i d̄rigend' est curſus.
 ſi ſup̄ueniēte ſalub̄iore cōſilio ad d̄v̄t̄erōē p̄t̄e ver
 gere viderim: rect' est incōgrua cōſtitutione ſubmōta
 ad meliōrē trāſire ſententiā: q̄ ſtatutis pertinaciter in
 p̄erendo: peccatis grauioibus obligari.

Interrogatio noſtra de metu p̄b̄ite in ce
 nobio ſyrie ſponſionis. Capitulum. x.

Quātū ſpectat ad deſideriū noſtrū qd̄
 a nobis p̄ ſpiritualis om̄di v̄tilitate ſuſceptū est
 optarem' ed̄ficari v̄t̄ iugitate cōſortij. Si ei ad
 cenobii n̄ſ; fuerim' reuerſi: nō ſolū nos ab h; ſā ſubl̄imi
 poſſio relapſuros: ſ; ēt p̄ mediocritate quersatiōis il
 mltis certū ē diſpēdit̄s q̄t̄edōs. Verū illud nos eūā
 q̄d̄ m̄ādatū vehēmēt̄ abſt̄erret. Sit ſermo reſter: ē
 nō: qd̄ aut̄ his abūdati' ē: a malo est. Credim' em̄
 trāſgreſſionē p̄cepti nlla poſſe p̄p̄ari iuſtitia: nec t̄
 remus recte ced̄r: qd̄ malo litio ſem̄ fuerit ic̄poſtū.

Reſponſio q̄ p̄poſitū gerentis nō negotij
 cōſiderādus ē: r̄ctus. Capitulum. xj.

Joseph. In oib; vt dixim' cauſis nō p̄ceſſus op̄is
 ſ; volūtas operātis est intūēda. Nec ſtatiz q̄s qd̄
 egerit: ſ; q̄ voto egerit iqr̄dū: r̄a vt nōnullos p̄
 ſis factis: de qd̄ b̄ōa poſtea orta ſunt rep̄iam' fuiſſe d̄ā
 r̄atos z ed̄ta q̄d̄ā p̄ r̄p̄h̄ēſib̄iles act' ad ſummā p̄uē
 ſſe iuſtitia. Et nec illi v̄tilis rerū exit' p̄fuit: q̄ peſſimo
 p̄greſſus p̄poſito: n̄ illā q̄ ſubſecuta ē v̄tilitate: ſ; qd̄ d̄ā
 ſū voluit op̄ari: nec huic nocuit r̄p̄h̄ēſib̄l̄ r̄choaſſer
 nō p̄ p̄ceptū dei nec delinquēdi p̄poſito: ſ; neceſſari' z
 ſanc̄i finis intuitu: vituperabilis inſij ſuſtinuit neceſſi
 tātē. Et vt hec eadē ſc̄t̄āz ſc̄pturaz dilucidem' exēplis

Dat. 5

Quod boni pñcti malignis auctoribus fuerint: nec bonis mala gesta nocuerit. ca. 17.

Quid salubri? qd vtili? vniuerso orbi potius curari: qd dñice passiois salutari remediū. Et nō solū nō p̄fuit: verūet̄ in trāitu illi obfuit: traditū: cui ministerio p̄bat̄ iplerū: vt absolute p̄ficiet̄ hoc totū: Bonū erat: cui nāt̄ nō fuisse hō ille. Nō est̄ sim. hoc op̄ enenit fructū illi ē sui opis rep̄sandū: s; sim id qd facere voluit: v; qd eff. curū s; ēē credidit. Et rursus. Quid cit̄ minos? dolo atq; mēdatio: ē in extraneū: ne dixerim: Germanū patrēve p̄missio. Et tñ h̄ solū nullā p̄ his dñicātionē aut rep̄hensionē iacob patriarcha p̄traxit: verūet̄ p̄petua bñdictionis bñdicitate ditat̄ est. Nec immerito: qd iste bñdictionis p̄mogenitis: destinata nō ex p̄ntis lucra: quantia s; fide sanctificationis p̄petue concipiuit: et illud nō hūane salutis obtētū: s; philargyie crimie mortis tradidit ois redēptōrē. Et idcirco vrit̄ eoz fructū op̄at̄ sue s; destinationē mētis ac p̄positū volūtatis ascribit̄: et q; nec ille fraudē: nec iste salutē statuit op̄ari. Illud et p̄ retribuendē mercedis in ste vnicuiq; sp̄ciat̄: qd p̄ncipaliter mēte cecepit nō qd erinde bñ vel male s; votū op̄eris emerferit. Jōq; iustissimū iudex excusabile imo laudabile talj mēdaciū celsū p̄sumptōrē: q; sine eo ad bñdictionē p̄mituoz nō poterat puenire. Nec d̄buit i crimine vocari: qd desiderio bñdictionis exortū est. Alioquin nō mō iniquus in frat̄e patriarcha p̄dicit̄ sed etiā circūdetoz in patrē et sacrilegus extitisset: si habēs aliā viā qd ad bñdictionis illi gr̄as pueniret: hāc q; frat̄i dānosa ēē: ac nortia experere maluisset. Videtur ergo apud deū nō p̄cessum opis: s; destinationem mētis inquiri. his itaq; p̄structis: vt ad p̄positā q̄stionē ob quā hec vniuersa p̄missa sunt reuertamur: respōdeatis mihi p̄mit̄ velle cuius rei causa vos illius sponsonis nexib; vinceritis.

Responso nostra q̄ cā a nobis eregerit sciametum sponsonis. Caplm. 17.

German. p̄missa vt dixim? extitit cā qua n̄fos mētis acare seniores ac p̄ceptis eoz obfistere verebamur.

Watf. 26. Gene. 27.

Quia q̄si qd p̄fectus atq; magnificū vel visu vel auditu p̄cepissim? a vobis: cū reuersi ad cenobii fuissim? exere nos posse inconsultissima credidimus.

Disputatio lenis q; sine culpa actiois ordo mutet dūmō bōi stndū capiat effect? c. xliij.

Joseph. Sicut p̄fati sum? destinationē mētis vel remunerationē hōlez: vt dōdnat: s; illud. Et inter se iuicē cogitatioib; accusantib; aut etiā defendētib; in die qua iudicabit de? oculos hōim: illud ē. Ego Romā aut̄ opa z cogitationes eoz venio vt aggrēf cū oib; gētib; z linguis. Quisobit̄ desiderio p̄fectiois vt videt̄: hoc Esaiē. Vos sp̄siois vnculo colligastis: dū credidistis illo eā posse ordie cōp̄hēdi: d̄ n̄sc̄e supueniente pleniorē iudicio: ad sublimitatē ei? p̄cedi nō posse respicitis. Nō s; p̄ta dicat̄ qd d̄ discrepās ab illa dispōne visum fuerit accidisse: si nō nulla p̄ncipalis illi? p̄positi diuersitas subfēst. Neq; est̄ op̄ificij cuiusq; d̄sernio ē demutatio ferramēti: aut segnicie arguit viatoris: vie p̄diciois ac directionis electio. Ita igit̄ z i hac p̄re emēdatio dispōnes iprouide

h̄spiritalis vortē ē iudicāda trāsgressio. Quicq; et p̄cha. 1. Th̄. 1. ritate dei z pietatis amore p̄ficiat̄ z p̄missionē h̄z vite q̄ n̄sc̄e est z future tamen si duris a? q; aduersis videat̄ p̄ncipalis inchoare nō solū nulla rep̄hensione s; ēē laude dignissimū est. Et idcirco nihil p̄iudicat refragatio r̄hisonis leaure si d̄liber genere scopos tñ id est̄ p̄posita pietatis destinatio teneat̄. Oia nāq; ob hoc agim? vt de eoz mūdū exhibere possim? cui? cōsummatio si i h̄is locis facilius iudicat̄: nihil vobis eberit extorze mutatio pactiois: d̄mō p̄ncipalis illi? p̄fectio puritatis p̄ qua h̄ssio v̄ra p̄cesserat s; d̄ni volūtate maturi? acquirat̄. Nō em̄ ex hac immutatioe vllū p̄t̄ iudicari mēdaciū: s; inconstite definitiois prudēs salutarisq; correctio. Et vt ē de p̄hysicis qd nōdū p̄positē d̄stid̄is absoluat aliquā inferam?. Natura ipsa i nobis opa sua de cōsilio diuine maiestatis imutat. Nā ab h̄stia i pueritia: de pueritia i iuēta: d̄iuēta i senectutē vltioria trāfferimur: atq; ita hec i nob; p̄dioris n̄i p̄sumatio p̄cat: vt ex hac p̄mittat̄e nullū mēdaciū ascribat̄ etari. Ita ēt iterior h̄ss̄

Th̄. 1. 4.

ablacrat^a p̄mordioꝝ terrerimis institutis: cū p̄ dixer
sas p̄uict^a etates ad robustiorē deyna h̄q̄s p̄fecerit: atq̄
Ep̄. 4. erinde ad canicie sensuū ac viꝝ p̄fectū: z̄ mēsurā etans
plenitudinis sp̄i pueniēs: d̄p̄oluerit ea q̄ erāt parum n̄
qd̄ varietatē incurritisse mēdaciū z̄ nō potius perfectionis
plenitudinē cōsecrū^o esse credend^o est. Sic crudimenta
veteris isrumētū: dispētatōe legislatoris dei: ad p̄fectio
nē beatitudinis eū gēlice trāsferū: nec tñ ex hoc immu
tatio aut diuersitas p̄terite sanctiōis interuenisse credē
da est: sed adimpletio z̄ cumal^o sublimioꝝ z̄ celestium
p̄ceptorū: nec sacre p̄mulgationis illius estimāda est
abolitio s̄z ascensus: nec varietas s̄z p̄fectus. Unde et

Mat. 5. dñs noster. Nolite inq̄ estimare q̄ veni soluere legē aut
prophetas: nō veni soluere sed ad implere: id est nō an
tiquare priora: sed ad perfectionē p̄ducere imperfecta.

Interrogatio an absoꝝ pctō sit q̄ isfirmis no
stra cōsciētia occasione ingerit mētē dī. c. xv.

O Erman^o. Quātū spectat ad vi sermonū q̄ rōnabi
liter prudētē q̄ digēstū sūt: haud difficile sp̄ōsiōis
n̄fē scrupul^o a nobis potuisset extrudi: nisi illud
nos vehemētissime deterreret. q̄ infirmioꝝ b̄ q̄bus in
tromitti foras se p̄ hęc videt exempla occasio mentien
di: si vllō mō pacti fidē licito dissolui posse cognouerint
p̄. 5. quippe cū tantis hoc ipsum z̄ tā minacibus interdica
tur elaq̄uis p̄pheta dicēte. perdes omnes qui loquun
tur mendaciū. Et. Os quod mentitur occidit animam.

Responso q̄ nō propter infirmoꝝ scan
dalum: scripturarū veritas sit mutāda. c. xvij.

Ioseph. Occasōes causeꝝ p̄ditionū his q̄ pturi sūt
Immo q̄ p̄ire dñi gerāt deesse nō p̄nt. Neq̄ em̄ abūe
da sūt testis scripturarū: ac de suo corpe penit^o abia
dēda: q̄b^o v̄l hereticorū p̄uitas atq̄ v̄l iudeorū infidelitas
obdura f̄: v̄l tumor: s̄z pie gētillis offēdit: s̄z v̄l q̄z z̄ pie cre
dēda z̄ imobilē sūt tenēda: z̄ s̄z v̄l itatis regulā p̄dicēda.
Et idcirco si d̄bem^o aliene sp̄i dicitatē obic̄tu economias
id est dispensationes p̄phetarū atq̄ sc̄rōꝝ h̄s scriptura
cōmemorat abdicare: ne dñi isfirmatū eorū cōdescedere
debere

debere nos credim^o: n̄ solū mēdaciū: verūet̄ sacrilegū cri
mine polluamur: s̄z quēadmodū dixim^o op̄z nos ea: z̄ s̄z
h̄s iōis p̄terit: z̄ quēadmodū pie gesta sūt explanat. Ce
terū his q̄ p̄ui p̄positi sūt: nō ex h̄ mētē dī adit^o obstruē
si eaz̄ rerū q̄s vel platuri sum^o vel ptulim^o v̄l itatē: aut
penit^o abnegare aut extenuare allegoicis iterptatiōi
bus laborem^o. Quid em̄ illis horū testimoniōꝝ succēbit
auctozitas: quib^o etiā sola corruptio voluntatis sufficit.

Quō venialiter mēdacio sancti tāq̄ ellebo
ro v̄l sint.

Capitulum. xvij.

Itaq̄ talr. de mēdacio sentiēdū atq̄ itā eo v̄tē dū
est: q̄t nā ei insit elleboꝝ. Quō si imminente erit
li morbo sumptū fuerit: sit salubre: ceterum absoꝝ
summi discriminis necessitate p̄ceptū p̄ntis eritū ē. Ita
nāq̄ et sc̄rōs ac p̄batissimos deo viros venialib^o legi
m^o v̄los fuisse mēdacio: sicut raab. cui^o cū si solū nlla vir Iosue.
tutū: s̄z et impudicitie monumēta p̄memoret scriptura: z̄
p̄ tali mēdacio q̄ exploratoꝝ maluit occitare q̄ p̄dere
admiseri p̄plo dei eterna b̄ndictiōe p̄meruit. Quē si ve
ritatē loq̄: aut saluti ciuū p̄fulere maluisset: n̄li dubiū
q̄ nec iminēre cū v̄niuersa domo sua fugisset iteritū: nec
auctozib^o dñice natiuitatē iserta: z̄ i patriarcharū p̄nume
rata catalogo: p̄ successioꝝ sue plisedē meruisset oim
saluatorē. Deniq̄ dāda q̄ v̄tilitati ciuū p̄fulēs explora Iudi.
tā p̄didit veritatē: p̄petue p̄ditōis vicissitudinē cōsecu:
ta. solā criminis sui cūctis memoriā dereliquit. Quando
igit̄ graue aliq̄ iminet de veritatis p̄fessioe discrimē tūc
mēdacioꝝ sunt recipiēda peringia: ita tñ v̄l reatu h̄ illi
cōsciētie salubriter mordeamur. Ubi aut nulla conditio
lumine necessitatis incūbit: oī cautiōe mendaciū velut
moxiferum deuitandū est: quēadmodū de elleboꝝ dixi
mus potu: q̄b^o salubre ē q̄dē si tūc demū sumaf: cū inen
tabilis atq̄ mortifera imminet grūdo. Sin h̄o itē gra
z̄ impturbata corpis sanitate sumaf: statim ad p̄ococu
pāda viralta vis p̄nicioīa p̄dēt. Quō de raab hierithō:
tina: de iacob patriarcha cui dēter ostēsum ē ē q̄b^o nec
illa mortē ats q̄ hoc fmedio potuisset euadere: nec iste
ad b̄ndictionē p̄moginūti puenire. Quō et de^o p̄boꝝ tātū

actūq; nroꝝ discussoꝝ r iuder: s; etiā pꝑositi ac hestina
 tidis inspector est. Qui si aliqd cā salutis eterne ac diu
 ne pꝑetlatiōis itutu: ab vnoquoq; vel factū viderit vel
 pmissum: tametsi hoib; durū atq; iniquū esse videat: il
 le tñ intus i cordis insidicis pietatē: nō aboz sonū: s; vo
 cū djudicat voluntatis: q; finis opis r affect; pꝑiderādus
 est pꝑetritis: quo potuerunt qdā vt supra dictū est: et p
 mēdaciū iustificari: alii p veritatis assertionē pctm p
 petue mortis incurrere. Ad quē finē etiā iacob patriar:
 cha respiciē: hispidā fraterni corpis succiē: obuolūtōe
 pellis simulare nō timuit: r istigāt ad hoc mēdaciū ma
 tri laudabiliter acq̄uit. Videbat est: hoc maiora sibi
 tuera bñdictiōis atq; iusticie: s; p simplicitatis observā
 tiā pferēda. Nō em dubitabat mēdaciū hui; maculā inis
 datione paterne bñdictiōis prius abluendā: r velut
 nubeculā quādā flata spiritu sancti velociter auferen
 dā: atq; vberiora sibi p hanc affectatīciā simulationē: s;
 pillā ingenitā veritatē: meritoꝝ premia conferenda.

Objectio q̄ illi tantum impune mēdacio
 vñ sint qui sub lege vixerunt. **Cap. xviii.**

German. Nō mirū est has dispēsatiōes i vete
 ri testamēto licet; vsurpata: ac nōnūq; viros
 etōs veniabilr fuisse mētos cū multo maio
 ra eis p tēporū rudimentis licuisse videam.
 Cur em mirū sit. q; bñsdanid fugiēs: pꝑetati

achimelech sacer: oti atq; dicēti. Quare tu sol; r nullus
 est tecū: ita rñdit. Rex mqt pcepit mihi sermonē r dixit.
 Nemo sciat rē pp quā mis; es: nā r puer; pdixi i illū r i
 illū loquū. Et iter;. Si hāc res hāc manu hāc aut gladiū
 q; gladiū meū r arma mea nō tuli mecu: sermo ei regis
 vigeat. Uel illd. Cū p dner; ad achis regē geth isanū se
 furiosiss; simulauit: ac mutauit os suū corā eis: r colla
 bebāt i man; eoz; r spingebat i ostiū porte: diffucbatq;
 fallue etiā barbā. Cū et vroz pēbinarūq; gregib; licio
 frueretur: nec vllū eis iputaret ex hac parte pctm: in sup
 ēt inimicorū sanguinē ppula manu frequētē effunderē
 idq; nō solū nō respēhibile: vr; etiā laudabile crederē.
 Que ita alicūz gelio conscāte videm; oimodis inter

7, Re. 22
 7bidē
 7bi. 3

dierat sine igēti crimine ac sacrilegio hoū q̄c; nō po
 sit admitti. In quē modū nec mēdaciū vllū quālibet po
 colore cōtectū: nō dicā p̄babiliter: sed nec veniabiliter
 a quoq; credim; vsurpari dē: ēre dño. Sit fimo vester: est Math.
 est: nō nō: q; aut his abūdati; est: a malo est. Apostolo 5.
 quoq; in eadem congruente. Nolite mentiri inuicēz. Col. 3.

Responso eo q̄ licentia mēdaciū q̄ ne i ve
 teri qdē indulta est testamēto veniabiliter a
 multis fuerit vsurpata. **Cap. xix.**



Desept. Vrozū qdē cōbinarū multarū anti
 qua illa libertas: istāte iā tēporū sine: r multi
 plicatiōe humane generatiōis expleta: nō im
 merito velut min; tā necessaria p euāgelicē p
 sectionē debuit sp̄tari. Nā vñq; ad aduētūz
 chulsi oportuit benedictionē p̄mordialis illi; vlgere sen
 tēte q̄ dictū est. Crescite r multiplicamini r replete ter
 rā. Et idcirco iustissimū fuit: vt ex illa radice fecūditatis

humane q̄ i synagoga p dispēsatiōe tēporis vñlitter
 vigit: angelicē virginitatis scoluli germinarēt: ac suauē
 olētes cōr̄ntie fruet; i ecclesia gignerent. Mēdacia ve
 ro etiā tūc fuisse damnata: toti; veteris istrumēti ter; eui
 denter ostēdit: dicēs. perdes oēs q̄ loquūtur mēdaciū. ps. 5.
 Et iterū. Snauis est hoī panis mēdaciū: et postea reuē
 bifos ei; calculo. Et ipē legisator: mēdaciū inquit fu
 gies. Sed tūc demū id veniabiliter dixim; vsurpata: Exo. 23
 eū ei necessitas aliq̄ seu dispēsatio salutaris adūcta ē
 ob quā nō deberet cōdemnari. Quale est illd; qd; cōme
 morastis de baudi regē: cū fugiens i seccationem saulis
 iustū: ad achimelech sacer: nōn pꝑosito cuiusq;
 lueri: nec studio le: dñi quēp̄s: sed vt tā timido semet
 ipsuz ab ip̄ssima ei; i seccatiōe saluaret: mēdaciū vñ
 verbis: quitope q̄ man; suas inimici regis sanguine: q̄
 dē a deo sibi tonēs traditi: p̄taminari noluerit: dicēs. 1. Re.
 pꝑositi; mihi sit de;: ne faciā rem h̄c dño meo xpo dñi 24
 vt mittā manū meā i eū: q; chulsi; dñi est. Et idcirco di
 spēsatiōe has quas vel ob voluntatē dei vel ob p̄figura
 tiōē spiritaliū sacramentorū: vt ob quorūdā salutē san

Collatio. xviij. Abbatis Joseph.

et os viros i veteri testamēto legim⁹ executos: Itē nos
 q̄s cū necessitas coartauerit nō possum⁹ abdicare vtrine
 ipsos q̄dē ap̄lo: vbi consideratio alicui⁹ vtilitatis ere-
 gerit: ab eis declinasse cernam⁹. Que pauli per lteris dis-
 ferētis: digestis p̄mit⁹ q̄ ad huc de veteri testamento p̄-
 ferre disponit⁹: post h̄ cōgruēti⁹ i ferem⁹: vt facillī ap-
 probe viros iustos & sc̄os: tā i nouo q̄ i veteri testamē-
 to i his economiis sibi per oīa cōcordasse. Quid em̄ de
 illa chusi ad ab̄salon p̄ salute regis dauid pia simula-
 tiōe dicim⁹: q̄ cū toto fallētis & circūuētiis p̄matur af-
 fectu: & vtilitate cōsultētis ipugnet: scripture diuine testi-
 monio cōrobatur: dicitis. Dñi autē nutu dispensatū est
 cōsiliū achitofel vtilē: vt induceret dñs sup absalon ma-
 lū nec em̄ reprehēdi poterat id q̄d recto p̄posito ac pio
 iudicio p̄ iustis partib⁹ crebatur: ac p̄ illi⁹ cui⁹ pietas
 deo placebat: salute atq; victoria: religiosa fuerat simu-
 latioe cōceptū. Quid etiā de illi⁹ femine p̄nūciabim⁹? fa-
 cto: n̄ sc̄ificis illos q̄ ad regem dauid a p̄dicto chusi
 fuerāt: s̄ innotu: abscondit i puico: & expādes velamē sup
 os ei⁹ cū tñsa nas se touere simulasset: trāserūt idt̄ gus-
 tata p̄m̄is aqua: atq; h̄ eos s̄gmēto: ab lsequētis ma-
 nib⁹ liberauit. Quapropter: rh̄dete q̄so mihi: q̄d fuisse
 nis acturi si q̄ vobis nūc sub euāgelio cōstituris similib⁹
 fuisset exorta: cōditio: vix nō maluisset eos simili ceta-
 re mēdacio dicit̄es eodē mō. Trāserūt gustata paululū
 aq̄. Et iolare illū q̄d p̄cipiē. Erue eos qui ducit ad mor-
 te: & redimere eos q̄ iterficiunt ne parcas: an veritatis
 cōfessioe latitates p̄dere perēpturis. Et vbi illū Ap̄osto-
 li. Nemo q̄d suū est querat: sed q̄d alteri⁹. Et. Charitas
 nō querit q̄ sua sunt sed ea q̄ aliorū. Ac de seipso. Nō d̄-
 ro iqt̄ q̄d mihi vtilē est: sed q̄d multis: salui fiāt. Si em̄
 ea q̄ nōstra sunt ariim⁹: & id q̄d nobis vtilē est p̄nūciare
 volum⁹: retēta: re: etiā i huiusmodi necessitatib⁹ loq; nos
 necesse est veritate: & reos fieri mortis aliene. Si vero ea
 q̄ aliis salutaria sunt n̄ s̄ vtilitatib⁹ p̄ponētes: apostoli
 co satisfecerim⁹: s̄perio sine dubio subeūda est: nobis ne-
 cessitas mēdiū. Et idcirco necitegra charitatis visce-
 ra possidēre: nec ea q̄ aliorū sunt: s̄ ap̄lica disciplinā q̄-
 rere poterimus: nisi his q̄ districtioni n̄ se perfectioniq;

1. R. c.
 17.
 Ubi su
 pra.
 pro.
 24.
 1. cor.
 10.
 1. cor.
 13.
 1. cor.
 10.

De diffiniendo vel non diffiniendo.

cōueniūt paululū relaxatis p̄cedēde vtilitatib⁹ alio-
 rum: p̄nō maluerimus affectu: & ita cū Ap̄lo i firmis est: 1. Cor.
 ficamur infirmi vt lucrari possimus infirmos. 4.

Q̄d ventabile pleriq; mendacium: & no-
 riā veritatē etiā ap̄ti esse sensuerint. Cap. xx.

Quib⁹ eruditus exēplis beatus q̄ ap̄tis Jacō Eccl. 22
 bus oēs illi⁹ ecclie p̄mitiue p̄cipit p̄ncipes
 ap̄lozū paulū ad similitudinē figurata descē-
 dere p̄ ibecillitate i firmariū cohortant: eūq;
 purificari sin obseruatā legis: caput rade-
 re vota offerre cōpellūt: p̄his illis dispētiū: q̄d ex hac hy-
 pocrisi gignebat nihil reputātes s̄ p̄tēplātes por⁹ lu-
 cra: q̄ erāt ex illi⁹ diuitia p̄dicatione parēda. Nō em̄ tm̄
 ap̄lo paulo lucy ex hac ei⁹ fuerat districtioe collatū: q̄-
 rū celeri ei⁹ exilio vniuersis gētib⁹ detrimētū. Q̄d sine
 dubio vniuerse tūc euenisset ecclie: nisi illū h̄ vtil ac sa-
 lubus hypocrisis p̄dicandi euāgelice referuasset. Tūc
 em̄ necessario ac ventabilr ac q̄ciciē mēdaciū detrimētio:
 q̄d mal⁹ vt dixim⁹ iminet de p̄tatis p̄fessioe dispētiū: &
 vilitas q̄ nobis de p̄tate p̄fert: cōpēlare illa q̄ generā-
 da sunt dāna nō p̄ualer. Q̄d tēperamētū etiā alijs ver-
 bis idē bñis ap̄tis vbiq; se semp tenuisse testat. Nā cū 1. cor. 9
 st. fact⁹ sū iudeis tāq; iud⁹ vt iudeos lucrificerē: his
 q̄ sub lege erāt q̄ si sub lege est̄m: cū ip̄e sub lege nō est-
 s̄ vt eos q̄ sub lege erāt lucrificerē: his q̄ sine lege erāt
 tāq; sine lege essey: cū sine lege dei nō essey: s̄ i lege essey
 xpi vt eos q̄ sine lege erāt lucrificerē. fact⁹ sū i firmis
 i firm⁹ vt i firmos lucrificerē. Q̄b⁹ etiā facit⁹ sū vt oēs fa-
 cerē saluos: q̄d aliud ostēdit: q̄ sim i firmis atq; mē-
 surā eoz q̄ illi tenebant p̄dēcēdē esse se: & a p̄fectis ri-
 gore aliq̄d relaxasse: nec tenuisse se id q̄ districtio rigi-
 da poscer̄ videbat: s̄ illō magis p̄pōluisse q̄d i firmariū
 vilitas exigebat. Et vt h̄ ea cō artēti: idē gātes: sigilla
 ti applicari virtutū isignia replicem⁹: q̄ret aliq; quo ol-
 b⁹ p̄ oīa brūs Ap̄tis sua p̄bet aprasse p̄sonā. Ubi factus
 est iudeis sicurū de. piofecto ibi: vbi illā sniam lrimo
 corde custodiēs: quā galath⁹ denūciauerat: dicit. Ecce
 ego paul⁹ dico vob⁹ q̄ si circūcidamini xps vob⁹ nihil Sal. 5.

pderit: thimothei tñ circūcidere imaginē quodāmo in-
 ducite super iudicis assumpti. Et ruri⁹. Ubi fact⁹ est eis
 q̄ sub lege crāt tanq̄ sub lege esset. Nampe ibi: vbi iaco-
 bus ceter⁹ seniores ecclesie f. imitātes: ne t eū illa irrie-
 ret iudeoz credentiu: imo christianoꝝ iudaiꝝ antiū mul-
 titudo: q̄ ita s̄ dē p̄i receperat: vt a d̄ huc ritu certonia-
 rū legalitū teneret̄ discrimini ei⁹ h̄ cōsilio ac p̄uasiōne
 succurrerūt dicēs. Quid es frater: quoz milia sint i ude-
 is q̄ crediderūt: r̄ h̄ oēs emulatores legis sunt. Audie-
 rūt: r̄ de te q̄: discessiōne doccas a moyse eoz: q̄ p̄ gētes
 sunt iudeoz: dicēs nō debere eos circūcidere filios suos
 Et infra. hoc ergo fac qd̄ tibi dicim⁹. Sūt nobis viꝝ q̄: n-
 tuoz vorū h̄ntes sup se: h̄is assumpti⁹ (scilicet) te cū illis r̄
 ip̄ede i illis vt radāt capita: r̄ sciet̄ oēs qm̄ ea q̄ de te a-
 dierūt falsa sunt: s̄ abulato: r̄ ipe custodiēs: legē. Et ita
 p̄ illoꝝ q̄ sub lege crāt salute illā pauis p̄ distinctionem
 sine sue calcēs: q̄ dixerat. Ego em̄ p̄ legē legi mouit⁹ sū
 vt deo viuā: caput radere: purificari s̄ legē: atq̄ i tēplo
 mosatco ritu vota offerre cōpellit. Quis est vbi p̄ salu-
 te eoz q̄ legē dñi penit⁹ ignota bāt: tñq̄ r̄ ipse sine lege
 esset effect⁹ sit sine lege. In atheniēsi vrbe vbi gētiliū vi-
 gebat impietas: q̄ vlt⁹ sit p̄dicatōis exordio: attēde. Prete-
 riēs iqt̄ vici simulachꝝ v̄sa r̄ arā i q̄ erat scriptū. Igno-
 ro deo. Cūq̄ de eo sup̄sitiōne s̄monē fuisset ordit⁹: ias
 q̄ si r̄ ipse sine lege cēt sub occasiōe p̄phani illi⁹ tituli s̄
 dē x̄pi itulit dicēs. Quid ergo vos ignorātes collitis: h̄ ego
 aūctio vobis. Et p̄ pauca velut h̄ diuine legis penit⁹ cēt
 ignar⁹: gētilis potere verituz poti⁹ q̄ moysi aut̄: s̄ i mala
 it̄ p̄ferri solit⁹. Et sicut q̄ dā liquēs vsz potat⁹ dixerūt.
 Ipsi⁹ em̄ r̄ gen⁹ sum⁹. Cū itaq̄ suis eos q̄ r̄ iurāt h̄ pol-
 lent testimoniū fuisse aggressi: ita de falsis vera cēt̄
 m̄s subdidit dicēs. Gen⁹ s̄ cū sim⁹ dei: nō debem⁹ emi-
 mare auro vt argēto aut lapidib⁹ sculpture artio r̄ co-
 gitatiōi hois diuinitatē cē s̄tes Infirm⁹ at̄ infirm⁹ effect⁹
 est: cū s̄ idulgētā nō s̄z iperitū h̄is q̄ se cōtinere nō pos-
 terāt i d̄ipm̄ redire cōcēssit: siue cū lacte nō elca cōm-
 thioa potāsi i similitate r̄ timore r̄ tremore multo ap̄d
 eos fuisse i dicit. Oia aut̄ oib⁹ factus est: vt oēs faceret
 saluos: cū dicit. Qui māducāt: nō māducātē nō ignat:

Act. 21.

Actu. 17.

1. cor. 9.

Ro. 14

q̄ nō māducāt nō māducātē nō iudicet. r̄ Qui infimo: 1. cor. 6
 nio iugit virgine suā: bñ facit r̄ q̄ nō iugit meli⁹ facit. Et 2. cor. 4
 alibi. Quis inq̄ ifirmat r̄ ego nō ifirmo: q̄s sc̄ d̄ aliz: 11.
 r̄ ego nō vroz. Atq̄ hoc mō illis qd̄ cōm̄ h̄is p̄cepit: ad-
 impleuit dicēs. Sine offēsiōe elio te iudicis r̄ ḡfētis r̄ ec̄ 1. cor. 10
 desie xp̄i: sicut r̄ ego p̄ oia oib⁹ p̄ta cō: nō q̄rēs qd̄ mihi
 vtile est: s̄z qd̄ multis vt salui s̄nt. Vtile em̄ sine dubio si-
 bi fuerat thimothēi nō circūcidere: caput nō radere: pu-
 rificatiōne iudicā nō assumere: nudipedita nō exerce-
 re: vota legalia nō offerre: s̄z facit hec oia dñi illoꝝ saluti
 plus p̄sultit: q̄ nō q̄rit quod sibi vtile est: s̄z q̄ multis: vt
 salui s̄nt. Qd̄ q̄uis p̄tēplatiōe dei sit factū: ita similitudo
 nō caruit. Qui em̄ p̄ legē x̄pi legi mortuus fuerat: deo
 tineret̄ quoz illā iustitiā legis in qua p̄uerat: fuerat si-
 ne q̄rela derimētum fecerat: r̄ arbitrabat vt sterēda v̄ p̄ h̄it: r̄
 xp̄m̄ lucrifaceret: ea q̄ legis erat: vero cordis affectu of-
 ferre nō potuit: nec fas est credi eū q̄ dixerat. Si em̄ que d̄a: 11
 destruit: hec itez reedifico: puaricata tōtē me p̄sultio: in d̄
 incidere qd̄ ipse d̄nauerat. Et int̄rū nō magis res ip̄a
 q̄ gerit⁹: q̄ gerētis p̄sāt affectus. Et ecōtrario q̄busdā
 reperit̄ veritas nocuit: r̄ p̄sultit mendaciū. Nā docty
 idumeus: regi saul de fuga dauid corā famulīs cōque-
 renti ac dicēti. Nunq̄ omnibus vobis dabit filius iesse r̄ Reg;
 agros r̄ vineas: r̄ vniuersos vos faciet tributuos r̄ cētuz: 12.
 riones: qm̄ iurasti oēs aduersus me: r̄ nō est q̄ mihi res
 nunciat⁹: qd̄ nisi verū p̄didit dicēs. Vidi filiu iesse in r̄
 de apud achimelech sacerdotem: q̄ p̄sultit pro eo d̄m̄
 r̄ cibaria dedit ei: s̄z r̄ gladiū solatiū p̄sultit dedit ei.
 pro qua veritate eradiciari de terra viuētis meruit: ac
 de eo d̄ p̄ prophētā. Propterea deus destruet te in sinē: p̄ 3. 51.
 eueller te: r̄ emigrabit te de tabernaculo r̄ radice tuam
 de terra viuētū. Et illa igit̄ terra h̄ic pro iudicio veritas: Jos. 2
 nis perpetua eradica tēde cōnellit: in qua raab inuēritur Judi-
 p̄ mendacio cum sua cognatione plantat. Sicut etiam 1. 6.
 samson illā diu occultatā mētaoio veritatē: impte con-
 iugi p̄uocōsissime p̄didit: remittitur: cui propterea
 deceptionem inuēit veritas inconsultissime patefacta:
 quia illud manāatum propheticum custodire neglexit. Nō h̄c
 Ab ea que dormit in sinu tuq̄: custodi claustra eius tui. 7.

CAn interrogatib' occultā cōtinētā: sine mē dacio oportet pparari: et an suscipiēda sint que semel fuerint recusata.

Cap. xij.

Et ut exēpla qdā de nris qz inevitabilibus ac pene quotidianis necessitatibus pferamus: quas quātaliber obseruātia nunq̄ ita possuim' pcauere: vt nō vel inuiti vel volētes cogamur in eas incurrere. Quid q̄so faciendū est: cū refectionē pcrastinare disponētibus nobis vtrū referim' ad velperā frater adueniēs pccōdāt: celādū ne ieiuniū est: virtus parlimonte ptegēda an veritatis p: fessioe p dēda. Si celamus vt dñico satisfacciam' impetrio quo v'. Nō videaris hominibus ieiunās s; pti tuo q̄ est in abscondito. Et itē. Nesciat sinistra tua qd faciat dextera tua: pfecto mētimur. Si virtutē p̄tinētie p̄pala mus euangelica nos snta iure pcellit. Amen dico vobis receperūt mercedē suā. Quid si obiatū a fratre q̄spiam poculū cū definitioe renuerit: absolute accepturū se esse denegās: qd ille gaudēs aduētū ei' suppliciter vt sumā exorat. Rectū ne est vt fratri ad genua puoluto in terrāq; profirato: q̄ nō nisi his officijs viscera charitatis expleturū esse se credit etiā cū labore suo pareat in sermonis sui atq; p̄positi pertinacia perferuerit.

Cōtēctio q̄ oportet qdē ascōdāt cōtinētiam: s; suscipi recusata nō debeāt. Cap. xij.

Oermanus. In illo quidē superiore exēplo dubiū vt credimus nō est: quin expediat abscondi conuētā nostrā potius q̄ pccōtancibus. p̄t: ac in p̄ huiusmodi causis nos quoq; fatemur inevitabile esse mendaciū. In secūdo autē nulla nobis incumbit necessitas inueniēti. p̄mum: qz possumus ea q̄ iratrū malsterio porriguntur ita renuere: vt nullo nos definitioe vitaculo colligemus: deinde: quod semel renuētes possumus immobilem tenere sententiam.

Responso q̄ irrationabilis sit hui' diffinitionis pertinacia. Capitulum. xij.

Ioseph. has diffinitiones illoz mōsterioz esse nō dubiū est qd' renūciatiois v're vt dicitis rudimēta formata sūt: quoz pncipes fratrū rectioi tuas asolēt p̄ponere volūtares: et obstinatissime id quod semel mēte p̄ceperit exequūt. Ceterz seniores nri q̄sū fidei applicaz signa p̄ritū testimoniū reddiderūt: qz vniuersa iudicio poti' ac discretioe spūs: q̄ rigida animi obstinatioe gesserūt: eos q̄ alienis infirmitatib' ac q̄fecerent multo vberiores fruct' q̄ eos q̄ in suis definitioib' p̄darrarēt capere cēluerūt: sublimio: isq; p̄nāciauerūt eē virtutis: p̄tegere poti' p̄tinētā necessariā hoc vt dictū est hūllus mediatio: q̄ patefacere supbo veritatis iudicio.

Quomodo abbas pyamon suam continētiam celare maluerit. Capitulum. xij.

Deniq; abbas pyamō post viginti et quos āno: oblatā sibi a qdā frē vnā ac vinū absq; hesitatioe suscipiēs: p̄fctum ea q̄ igesta fuerat: p̄ p̄tinētinē degustare: q̄ ignote cūctis p̄tinētie maluit p̄pala re p̄tū. Nā si illō qz p̄siderare velim': qd seniores nros incūctāter fecisse meminum': q̄ mirabilia p̄ritū suaz: vt p̄prios act' q̄s necesse erat ad istructioē iunioz in colālarido p̄ferri: sub alioz tolebāt colorare p̄onis qd aliō possum' q̄ aprū sup his iudicare mēdaciū: atq; vrinaz nos qz dignū aliqd h̄sem': qd ad icitādā fidē p̄pout inuonib' posset: p̄fecto minime p̄remur huiusmodi illorū signēta sectari. Rect' em̄ ē sub talis figure colore mētiri: qz p̄ obseruātia irrōnabili ist' p̄tatis: aut ea q̄ audietes edificare potnerāt: icōgrua factiuritate p̄tegere: aut si ex nsa p̄sona h̄aciter p̄ferāt: inactānā noxie vanitatis incurrere. Ad qd et nos magisterio suo doctor gēniū euidēter instituit: q̄ reuelatorū suaz magnitudinē ex alteri' maluit p̄ferre p̄sona dicēs. Scio hoiez in p̄pō 1. Cor. siue in corpore siue extra corp': neicio: de' scit: raptū vs' 12. q̄ ad tertiū celū: et scio h̄mōi hōim qz rapt' est in paradiaz: et audiuit ineffabilia verba q̄ nō ly homini loqui.

Testimonia scripturarum de commutatis definitionibus. Capitulum. xij.

Mat. 6
Ibidē
Ibidē

1. Cor.



impossibile nobis ē breuiter vniuersa percurrere. Quis etenim enumerare sufficiat oēs p̄p̄mo dīi patriarchas sanctosq; innumerabiles: alios p̄ vite examine: alios p̄ b̄ndictionis deservio: alios p̄ misericordie: p̄ alicuius occultatide miserij: alios p̄ zelo devotus: p̄ examinatide veritatis: patrociniū (vt ita dixerim) assumpsisse mēdaciū? Cui sicut enumerari cūcta nō p̄tata p̄mitti penitus vniuersa nō debet. Nā b̄m̄ ioseph pietas cōpulsit vt falsum sibi crimē etiā cū obsecratione regie salutaris impingeret dicēs. Exploratores estis: in firmiore s terre venistis inspicere. Et infra. Dixit inq̄t ex vestris vniū: r adducite fratrem v̄m̄ hic: vos autē cultodite inmi hic: vsq; dū manifesta fiant verba v̄ra: an verū dicatis: an non: inasit: p̄ salutē pharaonis exploratores estis. Si cū nō eos hoc miseris cordi mendacio terrastis: nec patrem fratres reuulserit: nec eos ī tātis inopie periculis alerem: nec p̄ficiā p̄ polire: mo fratru a reatu v̄ditidīs sue expurgare p̄ otuisset: s̄ ergo tā rep̄hēnsibile fuit metū fratrib; icussisse mēdaciōs q̄ lecti atq; laudabile occasidē ficti periculi inimicos ac v̄ditores suos ad salutā rē p̄niam p̄pulsisse. Deniq; cum grauisime insinulatidīs vigerent inuidia: nō illas qd falso obiectabat: s; anterioris criminis p̄sciētia frāgebatur: dicēs a diuicē. Verito hec patimur: q; peccam; in fratrem n̄m: q; desperim; tribulatio nē aīe ei;: cū rogaret nos r nō audirem;: cū: p̄ hoc venit nobis oīs tribulatio hec. Que qdē p̄fessio: nō solū apud fratres: i que impta crudelitate peccauerāt: r cū etiā ap̄ dēū hūilitatē saluberrima t̄m̄ eoz facim; vt credim; exp̄tiamur. Quid salomō q̄ p̄ceptū a deo sapie donū: in p̄mo iudicio suo: nō nisi assumptide mēdaciū declarauit. Nā vt p̄n atē q; mulieris mēdacio tegebat exculperet et ipse mēdaciū v̄tq;

Et. 4. 1

Ibid.

3. reg. 3

atutillime crogitati viurpauit auxilij dicens. Afferte mihi gladiū: r dimidite hantē viui i duas pres: r date dimidia p̄t v̄t r dimidatā p̄t alteri. Que simulatio crudelitatis: cū vere matris v̄cera p̄ mouisset: ab ea autē que mater nō erat laudaret: tūc d̄m̄ū sagacissimo veritas iudicio illā sciam; p̄mulgauit: quā nemo a deo inspirata lūe nō credit. Dicit iniquis quic infantē viui r nō

occidat: hec est cū m̄ ei;. p̄o inde nec debere nec posse nos vniuersa p̄plere: q̄ v̄l cū q̄ere aī v̄l cū cō motide beerim;? Et alijs scripturarū testimonijs copiosis? edocemur q̄b; vt viros sanctos v̄l angelos vel ip̄m̄ oīp̄otētē deū: ea q̄ desinuerāt frequēter legim; imutasse. Nā b̄m̄s dauid cū iurissurādī cōstituitē d̄reuit dicēs. hec faciat de; inimici. Reges dauid r hec addat: si reliq̄ro de oib; q̄ p̄tinet ad na r; bai vsq; mane migētē ad parietē. Et primo iterē dēte abigat vxore ei; ac p̄ eodē supplicatē remittit minas molit; s̄m̄; r maouit trāsgressio: p̄positū iudicari: p̄sa crāmētī sui fidē cū crudelitatis excuritē seruare dicēs. Quit oīs: nisi cito venisses l occurrus mihi: nō remississet nabai vsq; ad lucē matutinā migēs ad pietē. Cui; sic illā p̄cipit; facti facilitatē q̄ de p̄urbate incēs cōmō nide d̄cedera t: mēq; p̄ imitādā eē cōlem;: ita remissionē atq; emēdationē s̄t̄tuti sectādā eē d̄cerim;. Electidīs vas Coitihjs scribēs: r aditū suū absolutā d̄finitide p̄mittit dicēs. Veniā āt ad vos: cū macedoniā p̄trāsiero. Macedoniā est p̄trāsibo: apud vos āt manebo v̄l etiā r. coz; h̄p̄m̄abo: vt vos me deducatis q̄cūq; iero. Nolo enim r. coz; vos mō i trāsitu videre spero ei me aliquāto tpe manere apud vos. Cui; rai ēt i scda epla mēm̄m̄ita. Et hac r. coz; cōfāctū volui p̄us venire ad vos vt scdaz ḡfām; habeat; r. coz; r: p̄ vos trāsire i macedoniā: r iterū a macedoniā ventrē ad vos: r a vobis deduci i iudeā. S; supueniētē salubriore p̄silio: neq; p̄ se id qd p̄miserat executū cū: d̄tillime p̄stet. Cū h̄ iqr voluisset: nūq; d̄ leuitate v̄sus s̄us. Aut q̄ cogito h̄z carnē cogito: vt sit apud me est est: nō nō: Deniq; cur maluert d̄finitio: nū p̄serire s̄mo: nō q̄ a d̄ctū suo onerosā d̄licptē s̄ferre tristitiā ēt cā facti obsecratide d̄clarat. Ego āt restē d̄cū tuocē i atq; mē: q; p̄cēs vob;: n̄ veni v̄tra coitihū. Strati ei h̄ ip̄m̄ apud me: vt n̄ i tristitiā ventrē ad vos. Cū i traturōs se domi loth sodomis āgeli d̄negasser: dicēs ad eū. Nō strabim;: s; i p̄tarea manebim;: p̄tuo ei; p̄cib; p̄pellūē strarū murare simonē: sicut sep̄: ura subūgit. Et coegit eos loth: r diuenterū ad eū. q̄ v̄tq; diuicatos se ad eū eē nouerāt: iurast; penitentiā simlaroua excusatio ne f̄uercūt: sināt p̄s̄cis excusabāt: euidenter imutasse s̄s

Reg.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

1. r.

Etia coprobant. Que vnaq nō ob aliā credim? cōm spi- ritūscm̄ sacris voluminib? idēdisse: nisi vt istis erudie- mur eceptis: definitiōib? nris nō p̄naciter p̄manere: s; eas arbitrio nro s̄bere subijcere: ita iudiciū nřz ab oī legis vinculo liberū p̄seruare: vt p̄mptū sit ad sequē- dū quocūq; vocauerit salubre p̄siliū: nec disserat aut re- cuset ad id qd̄ vult? discreto salutaris iuenerit: abiq; vi- la cūctatōe trāsire. Et vt ad sublimiora adhuc ascēda- m? extpla: decibēre i lecto regē ezechias: gra uis egri- tudine laboratē: ex p̄sona dei. Esaias p̄pheta adou? dicit: Ecce. hec dicit dñs. Dispone domui tue: q; motieris tu z h- vives. Et p̄uerit inquit ezechias faciē suā ad parietē: orauit ad dñz dicit. Obsecro dñe: memēto q̄o quō āba- laueri corā te i p̄tate z corde p̄fecto: z q̄ bonū ē i oc- lis tuis feceris. Et sicut Ezechias fieri magno. Post q̄ rursus b; ad cūdē. Reuertere z dic ezechie regi iuda bi- cēs. hec dicit dñs de? dauid p̄ris tui. Audiu rōnē tuā: tri- di lachrymā tuā: z ecce adijciā sup dies tuos q̄ndēci an- nos z d manu regia asyruoz liberabo te. z ciuitatē hāc p̄regā pp me: z p̄pdauid seruū meū. Quid euidēt? h- te- stimonio: q̄ mie ac p̄tatis iugitu manuē dñs suū cas- sare sermonē z ad p̄silitate mortis terminos q̄ndēci an- nis vitā p̄cāz cētēdē: q̄ p̄ imobilitatē decreti sui iero- rabilis iacurū. Sicut ē loquit ad nimuitas cēfura dim- na. Adhuc tridū z nimie subuertēf. Noxq; p̄nia eoz ieiunijq; molliū tā minar z abrupta snia: atq; ad p̄s- mic. p̄na p̄tate desicciēf. Qd̄ si q̄s velut p̄riū p̄uerfōis eoz: subuersionē ciuitatis ad h- etsōz asserat cōmnatū vt eos ad salutarē p̄niz p̄uocaret: p̄sequēs est vt h- q̄ fratribus p̄niz abiq; rez: rebēfione mēdācy his q̄ indi- gēt emēdā: malū enī dūctictoria q̄ facturi sūt si op̄- fuerit cōmūf. Sim p̄o dixit deū iuēra illā sniaz suā p̄nie eoz p̄sūctatēde renocasse: h- illud q̄ p̄ ezechielē

Est. 35

Jone. iij.

Eze. 33

ait. Si dixerō impio moueris: z egerit p̄niam a p̄ctō suo: deceritq; iudiciū z iustitiā: vna viuēt z nō moriet q̄b? docerit q̄ p̄lis nō debere nos obfistate i nris definitiōib? p̄gnarar: s; cōsultationē ex necessitate p̄posi- tā clemēti miseratōe mollire. Qd̄ ne sol sp̄aliter nimis credere p̄sūctatē: enī ḡaliter erga oēs eadē se esse

facturū p̄ hieremiā p̄petuo p̄staf: z cū necesse fuerit: cunctatē suā se sniaz mutaturū p̄ nris meritis repro- nuntit dicēs. Repete loqr̄ aduersus gētē z aduersus re: hieie. gnū vt euellā z destrua z dispda illud. Si p̄niam egerit xvij. gē illa a malo q̄ locut? sū aduer? eā: agā z ego p̄niz sup malū q̄ cogitauit vt facerē ei. Et subito loqr̄ b; gēte e regno: vt edificē z plātē illud. Si fecerit malū i oculis meis: vt nō audiat vocē meā: p̄niam agā sup bonū q̄ lo- cut? suz vt facerē ei. Ad ezechielē q̄ ait. Noli subtrahere: hieie. re h- b;: si forte audiat: z p̄uertat vnusq; a via sua ma. xvij. lar: p̄nitebit me mali: q̄ cogitauit facerē eis p̄pter mali- tā studioz eoz. Quib? testimonijs declarati: nō opozte re vt pertinaciter in nostris diffinitionib? heremus: s; rōne eas ac iudicio tēperādas semper p̄eligēda ac p̄ferē- da esse meliora: z ad illam que vniūz dūdicata fuerit partem sine cunctatione aliqua transeundam.

Quod nō scōm immēstiatē p̄sciētie diuī na clemētia: sed scōm p̄sentes act? vel remu- neret vnūquēq; vel puniat. Capitula. xxvj.



Quod sit p̄re oib? inestimabilis illa cēfura nos instruit: q̄ cū sit ei aī ortū vnusquisq; p̄eco- gnit? finis: ita ordine ac rōe cōr: z hūanis quo dāmō oia dispēsat affectib?: vt nō potēraliter ne scōm p̄sciētie sue ineffabile notitiā: s; scōz p̄sentes hoim act? vniueria dūdicās: vel respuat vnūz quēq; vel attrahat: z vel infundat quorūdie suā ḡfayzel auertat. Qd̄ ita ēē illa faulis manifestat electio. cui? vniq; cū vniuersabile finē p̄sciētia dei ignorare nō posset de tot milib? israelis eligit eū z vniz i rege p̄ntis in illo meritū vite remunerās. nō p̄ctū future p̄uarcitōis itē dēs. ita vt postq; reprobz fact? ē: vt velut penitū dīnē ge- rēs electōis sue de? hūanis q̄dāmō de eodē vocib? atq; affectib? p̄querat dicēs. Penitet me q̄ p̄stitueri Saul rex. Reg. gē: q; dereliquit me z h- ba mea o p̄ nō impleuit. Et itez. xv. Uerūm iugebat saumuel saul: qm̄ dñm vniz penitēbat q̄ cō Thidē. stitisset regē saul sup isrl. Deniq; h- qm̄ ope fuerat ere: Ezech. cur? postea ē p̄ ezechielē p̄pheta dñs p̄staf cū oibus 33. se hoib? q̄ridiano gesturū esse iudicio. Etia si dixerō in:

Collatio. xvij. Abbatis Joseph

quis iusto q̄ vita uiuat ⁊ p̄ssus i iustitia sua fecerit in
q̄tate: oēs iustine ei⁹ obliuioni tradent: ⁊ i iudicate qui
opar⁹: e in ipsa moriet. Si n̄ sit dixerō impto. Morte mo
rietur: ⁊ egerit p̄niam a p̄cc̄ suo: feceritq; iudicij ⁊ iusti
tia: p̄gn⁹ restituerit ille impi⁹ rapinās reddiderit: m̄
dat⁹ uite ābulauerit: nec fecerit q̄c̄p̄ iustit̄: uita uiuet ⁊
nō moriet: oia peccata ei⁹ q̄ peccauit non imputabunt
ei. Deniq; cū ab illo p̄p̄lo quē ex oibus gentibus dñe ad
p̄t̄auit: p̄pter subitā uituli p̄uocationem: misericordie
sue auertisset aspectū: irruerunt: s̄ p̄ eo legislator: exda
mat. Obsecro dñe: peccauit p̄p̄s iste peccatū magnū: si
ceris tibi deos aureos: ⁊ n̄c si remittis: p̄ct̄m eoz f̄mitte
si n̄c dele me de libro tuo quē scripsisti. Cui r̄dit dñs
Si q̄s iqt̄ peccauerit corā me: delebo eū s̄ libro meo. Ma

**Exod.
xxxij.**

**Psalm.
lxxvij.**

uid q̄s dū de iuda ⁊ p̄secutorib⁹ xp̄i p̄phetico sp̄u q̄re
bant ad p̄niam salutarē pro reatu tāti criminis pueni
re subitigit. Et cū iustis nō scribant. Deniq; in ip̄o iuda
uis p̄p̄etice maledictiois euāgēter impleta ē. Nā ex p̄p̄to
p̄ditiois criminis suspēdio se necauit: ne si post illā dele
tionē nominis sui cōuersus ad p̄niam esset: iterū cū ius
tis scribi mereret in celo. Nō ergo ē ambigēdū: s̄ tūde
nomē illo tpe quo elect⁹ a chusto apostolat⁹ f̄ouit⁹ est
gradū: illo libro uinētū fuisse p̄scriptū: ac pariter eū audiri

Luc. i.

hie. xv.

Esc. iij.

te cū ceteris. Nolite gaudere: q̄ demōia uobis subijciunt
gaudete aut q̄ noia v̄ra scripta sūt i celis. S; q̄ p̄ph̄ia
gyue peste corrupt⁹: s̄ a scriptōe celesti ad terrena t̄er
ē: p̄p̄et̄er de eo ac de similib⁹ ei⁹ dicit p̄ p̄phetā. Ioh̄.
oēs q̄ te derelinquist cōfundent: recedētes a te: in terrā
scribent: q̄ derelinquist uenā a dñi uinētū dñs. Et ali
bi. In cōsilio populi mei nō erūt: in scriptura domus
israel non scribentur: ⁊ in terrā israel nō ingredientur.

**Quod sancti uiri pertinaces ac duri esse
nō possint.**

Capitulum. xxvij.

Decilius p̄cepti utilitas ē silēda: q̄ ēt si iustigat
ira vel q̄libet alia passiōe: sacramenta nos ad
quo uincerim⁹: q̄b a nemine qdē monachoz
u penit⁹ d; uiriusq; tā rei cā integro mētis est p̄sēda

De diffinendo vel non diffinendo.

iudicio: ⁊ comparāda est illa res quā statum⁹ huic ad
quā r̄s̄sire: cōpellimur: atq; ad eā sine cūctatōe ē trā
sūdū superueniēte sanioe tractatu iustior fuerit iudi
cata. Recti⁹ est nostrū nos p̄tercurre sermonē: s̄ rei
saluatois ac pie subire iacturā. Deniq; nōq; rōnabiles
ac p̄batos patres duos aut irruocabiles ⁊ huiusmo
di: definitionib⁹ fuisse reminiscimur: s̄ uelut cerā caloze
solle: tra eos rōne mollior: ⁊ inuercēte saluatois p̄s
lio: meliorib⁹ partib⁹ sine hesitatione cessisse. Quoscūq;
aut uidim⁹ definitionib⁹ suis pertinaciter inherere: ir
rationabiles semp probauim⁹ ac discretionis expertes.

**Interrogatio an sit dñi p̄dicte sentētie
illud q̄b dicitur Jurari ⁊ statui.** **Ca. xxvij.**

G

ermanus. Quantū ad hanc rationē pertinet
q̄ euidenter copiosq; digesta est: nihil opor
tet monachoz desinitre: ne aut p̄uaricator in
uent⁹ aut p̄tinax. Et ubi illud psalmiste pos
numas loquimur. Jurari et statui custodire
iudicia iustitie tue: Quid ē enim aliud iurare ⁊ statui
re q̄ desinita immobiliter custodire.

**Quisio in q̄b immobilis definitio sit tenēda
⁊ in q̄b si oportuerit rescidēda.** **Ca. xxvij.**

I

oseph. Nos nō de principalib⁹ mādati sine
q̄bus nō p̄t salus n̄ra omnino subsistere: ista
decernim⁹: s; de his q̄ sine periculo status nos
stri vel relaxare possum⁹ vel tenere: ut puta de
irremisso rigore ieiunij: de uini siue olei p̄p̄e
tua absinētis: de p̄ressu cellule penit⁹: cohibēdo: de le
ctiois seu meditatiois incessabili iugitate: q̄ sine iacturā
p̄fessōis ac p̄p̄ositi nostri: ⁊ exercere cū liberit p̄t
⁊ cū necesse fuerit irrep̄ehensibiliter p̄termitti. Ceter
super obseruātia illorum principalium mandatorū con
stātissime definitiōdū est: ac pro his etiā mors si necesse
fuerit nō uitāda: p̄ quib⁹ immobiliter est dicendum. Ju
rari ⁊ statui. Quō fieri d; pro custodia charitatis: p̄ qua
p̄mēda sūt uinēta: ne bonū trāq̄llitatio illi p̄fectio
q̄ maculet. Similiterq; iurādū est p̄ castimonie purita

ps. iij.

Collatio. xvii. Abbatis Joseph

tenec aliud facere nos oportet pro fide: pro sobrietate atque in-
firia: que oia in demutabili presentia sunt tenenda: et a
quibus panibus recessisse deponibile est. De illis vero corpora-
libus exercitiis que ad modicum dicuntur esse utilia: ita est
durum: fructu ad id si qua supervenerit certior pietatis oc-
casio que illa suadeat relaxari. Nisi super his lege teneamus
si permittis eis ad utiliora libere transire. In illis enim
corporalibus exercitiis si pro tempore reliquantur: piculus non est: ab-
hinc vero vel ad momentum declinasse: mortiferum est.

Quemadmodum debeant celanda com-
mitti. Capitulum. xxx.

De quoque simili cautioe curandum est si quis for-
sitan sermo que est vultis occultari: de vobis ore sue-
rit lapsus: nulla occultatio precepta solliciti-
ter audite: magis enim latebit si negligenter atque simplici-
ter transeat: quod non tanta quilibet fratrum super divulgatioe
ei impugnatione torquetur: reus inanis rem vilem al-
qua transitoria confabulatione placet: que ex hoc ipso sit
lenior: que cautissimo silentio precepto: sensibus audientis co-
medata non fuerit. Nam si etiam fidem eius aliqua sacramen-
torum obstinatione deunjeris: citius illud periculis est non
ambigas. Maior enim aduersus ipsum vis diabolice im-
pugnationis insurget: ut et te mortificet vel denudet: et
illius transgressioem que torius sui faciat sacramenti.

Trabil super bis que ad usum communis
vite attinent definiendam. La. xxxi.

Quidcirco nihil debet abrupte monachis super
his distaret que ad corporales exercitationes
attinent definire: ne aduersarius ad impugna-
tionem eorum que veluti sub legis obseruatione cu-
sto dit: magis incitatus: cum ea violare cogat.
Preterea si quid sibi lege vniuersalis sub libertatis gra-
tia constituitur: ne perniciose semetipsum obliget seruitute
ut ea que licito immo et laudabiliter cum gratiarum ac-
tione sumere potuisset: si necessitas fortasse contingeret: ve-
lut transgressoris capere conciliat cum puaricatione peccati.
Abi enim non est: hec puaricatio: hac beatissimi Jo-
sephe

Rom.
4.

De diffinitione vel non diffinitione.

sepe institutio atque doctrina velut diuino oraculo as-
sumit: in egypto residere maluit. Sed parum deinceps
de nra essemus: promissione solliciti: tunc expleto septem annorum
numero: sponsonem nostram gratanter impleuimus. Excur-
res namque ad cenobium nostrum illo iam tempore quo de impetra-
do ad eremum reditu fiduciam gerebam: primum senioribus
nostis honore debitum soluimus: deinde animis eorum qui pro
charitatis ardore crederimus literarum nraum latissimas
actionibus nequaquam fuerant deliniti: pristina reintegrati-
mus charitate: tandem ad plenum aculeo nostre sponsonis
auxilio: his que cum gaudio perscueribus ad scythica solici-
tudinis secreta remeauimus. hac vobis o sancti spes
illustris patrum sciam atque doctrinam nostram ut potuit elu-
cubavit in scia: qua etiam si incultus foris sit sermo: profudit
potius que digessit queso ne laudem insignium viros reprobos
nostre rusticitatis euacuet. Tanti siquidem nobis in aspe-
ctu nostri iudicis visum est: doctrine huius magnificen-
tia vel incultis sermonibus proderet que silere: quippe cum et pre-
sentium lectoris si sublimitate sensum prepleat: hoc que ipse
nisi sermonis offendit: obesse non possit: et maior sit nobis
utilitatis cura que laudis. Neque enim hoc que scilicet viros di-
cta descripsi: et plenum periculi: et egenum laudis esse non no-
uerat: sed prudens vi be laqueo pedem indidi: nec me subditi-
to discrimini sub incerta spe alieni profectura dare recusa-
ui. Nonnes oes ad quorum manus opuscula ista puenerint:
ut que placuerit in eis: patrum nostrum vero sciam esse que dis-
plicet: oes quibus amabilis est vita et doctrina scilicet.
Collatio secunda abbatis Joseph de diffinitione finit.

Explicunt septem alie collationes cassiani:
patrum in Thebaida eremo consistentium: ad
honoratum episcopum et Eleutherium.

eloquentissimi viri Boanis eremite que Cas-
sianus vocatur in septem ultimas collationes
anachoretarum in vltioris egypti partibus ha-
bitatum ad Iouinianum: ad Inerium Leon-
tium et Theodorum: Prefatio.

Conmissis Junate gra xpi decē collatiō
 nis episcopis belladio ac lectōis vtrūq; dige
 ste sunt septē alias bto cpo honorato: scēdō qd
 famulo xpi eucherio dedicaui: rotidē z nre v
 bis scēi frea iouianiane mīnerui lectū z theodote credidū
 deputādas. posterior siq; de vestrū: illā cenobioꝝ sanctū
 atq; egregiā disciplinā in puincūs gallicanis ariouan
 ptutū discretiōe fundauit: ceteri vero nō solū cenobial
 p̄fessionē ap̄tine mōachos ex̄petere: verū etiā anachor
 reticā sitire sublimitatē: v̄ris iſtitutiōib; puocasti. Ca
 nāꝝ collatiōes iſte summōꝝ patrū diſputatiōe p̄tenti
 sunt z ita in orbē operate vt vtrūq; p̄fessō: q̄ nō solū oc
 ci duas regiōes: verū etiā in ſulas: m̄ximis frat̄ū cater
 nis feciſtis floꝝre: p̄nāta. a. vt nō solū hi q̄ ad huc in cō
 gregatiōis laudabili ſubiectiōe p̄durāt: ſ; et illi q̄ hanc
 longe a v̄ris cenobū ſecedētēs: anachoretaz ſectari ge
 ſtūt disciplinā p̄ ditiōe locoꝝ ac ſtat; ſui mēſura ple
 ni; iſtruant. Quib; hoc p̄cipuū ptulit p̄cedēs v̄ri labor
 ris industria: vt paratū iſ atq; in iſdē exercitiis deſt̄atū
 facilius p̄cepta ſeniorū atq; iſtituta ſuſcipiāt: ipſoſq; in
 cellulas ſuas auctores collatiōis cū ip̄is collatiōis vo
 luminib; recipiētēs: z quotidianis quodā mō cū eis iſte
 rogatiōib; ac r̄ſionib; colloquētēs: nō p̄p̄is adinū
 tiōib; arduā iſtā: incognitā ſerme in hac regiōe app̄
 tāt viā: ſ; periculo fame et illic vbi iā tritiſſimi callea n
 innumera p̄cedētū exēpla nō deſant: anachoreticoſ de
 ſciplinā illoꝝ poti; p̄ceptis cape p̄ſueſcāt: q̄s in oib; n
 antiqua traditio z longe experitēte iſtruit industria.

Explicet prefatio.

Concipit annotatio capitulorum abbatū
 pyamonis de tribus generibus monachorū.

Ca. i. Quādamodū diolco veniētes ab abbate pyamon
 recepti fuerimus.

¶ Verba abbatū pyamon quō rudes monachorū
 plo ſeniorū debeant erudiri.

¶ Quō iuniores ſeniorū p̄cepta diſcutere nō debeant.

¶ De trib; gñibus monachorū q̄ intra egyptū ſu;

¶ Quib; auctorib; cenobitarū ſit iſtituta p̄fessio.

¶ De anachoretarum ordine atq; principio.

¶ De ſarabaitarum principio z conuerſatione.

¶ De quarto genere monachorum.

¶ Interrogatio qd̄ iterit̄ iter cenobii z monasterii

¶ Reſponſo.

¶ De humilitate vera: z quō ſictā cuiuſdā hūilitatē
 prodiiderit abbas ſerapion.

¶ Interrogatio quādamodū ſa patientia poſſit acq̄ri

¶ Reſponſo.

¶ De exemplo patientie cuiuſdā religioſe femine.

¶ De exemplo patientie abbatū ſerapion.

¶ De perfectione patientie.

¶ De inuidie malo.

Explicet annotatio capitulorū.

Concipit collatio abbatū pyamonis de tri
 bus gñibus monachorū: z q̄rto nup̄ exorto.

Conquādamodū diolco veniētes ab abba
 te pyamon recepti fuerimus. Cap. i.

Deſt conſpectum atq; col
 loquūz

¶ triū illoꝝ ſenū: quorū collatiōes ſans
 cto fratre noſtro eucherio compellere v̄
 canāꝝ digeſſimus: cum etiā v̄terioris egypti
 pt̄i partes in q̄b; amplior atq; perfectior

sanctorū numerus cōſiſtebat: maiore ſagrātia deſide
 rarem̄ ex̄petere: ad vicum cui nomen eſt diolcoſ v̄ni
 ex ſeptē nili ſtūminis oſtiis iminēt: nō tā itin̄eris neces
 ſitate q̄ deſiderio ſanctorū illic commorantium com
 p̄llente peruenim̄. Cum enīz velut cupidiffimi mer
 catoꝝ plurima illic celeberrimaq; cenobia ab antiq̄
 audiuiffimus patribus iſtituta: continuo quaſi nau
 igationē in quaſitionis in cerce: ſpe maioris lucri per
 ſa dēte ſuſcepim̄. Ubi cū diuiffime fluctuantes: ad
 illoſ virtutum ſublimitate cōſp̄cūoſ mōtes v̄ndiq; ca
 p̄oſoſ oculoſ tēderem; abbatē pyamō oīm anachore
 taz illic inhabitantiū ſeniorē eorū demq; p̄ſbyterum

Collatio. xviii. abbatis Pyramonis

velut quēdā sublimissimū pparū id est signū: p̄m̄ circa spectatū notant trinit̄. hic etem̄ sicut euāgelica illa ciuitas i excelsi montis vertice cōstituta: n̄o p̄tin̄ resulsit aspectui cui⁹ virtutes atq; mirabilia q̄ p̄ eū: et sub cōsp̄ctu n̄o diuina gr̄a testimoniū meritis ei⁹ red dēte p̄fecta sunt: ne vel p̄positū fōmā vel modū hui⁹ voluminis excedam⁹ p̄mittēda credim⁹. Nū em̄ de mirabilibus dei s; de institutis studijsq; sanctorū q̄dā q̄ reminisci potibile est nos sp̄opōdim⁹ memorie tradituros: vt necesse s; r̄ia t̄m̄ p̄fecte vite istructionē: nō inutīle ab s; vlla em̄ datide vitioꝝ ac lupua: usq; admirationē legētib⁹ p̄bere. Cū itaq; bt̄us pyamō sūma nos gratulatiōe suscep̄tos: humanitate et cōgrua refecisset: itelligēs nos non etiā dē esse regionis: p̄mū vñ vel cur egyptū petissemus: sollicitē v̄cūtat⁹ ac de cenobio syrie ob desiderium p̄fectionis nos illo aduenisse cognoscens ita exortus est.

Verba abbatis pyamō quō rudes monachi erē: lo seniorū debeāt erudiri. Cap. ii.

Quisq; hoīs o fili cuiuslibet artis peritiā assequi cupiscit: nisi ot cura atq; vigilātia ei⁹ se quas nosse d̄siderat discipline studijs māciparet: ac p̄fectissimoz quozq; opificij ipsi⁹ vel sciētie magistrorū p̄cepta atq; instituta susauerit: frustra sanib⁹ votis eoz silistudinē exoptat attingere: quoz curā atq; idustriā delectat emulari. Nouim⁹ em̄ nō nullos ita a d̄ h̄ loca de vestris regionib⁹ aduenisse: vt cognoscēdi t̄m̄mō gr̄a s; monasteria circūuē: s; vt h̄s regulas ob q̄s huc cōmea uerāt atq; instituta susciperēt s; vt secedētes i celulas: conarent ea q̄ vt visu vñ traditiōe p̄ceperāt opib⁹ expiri q̄ mores suos ac studia. q̄ b̄tū fuerāt retentātes: vt eis exprobari a nonnullis solet a nō p̄fect⁹ sui gr̄a s; vītade egestatis necessitate existimati sunt puincias cōmutasse. Nō solū em̄ nihil cruditionis acquirere sed ne diuti⁹ q̄dē i his partib⁹ cōmorari: pertinacis animi obstinatione potuerūt. Cū em̄ nec ieiunioꝝ motem neq; psalmozū ordinem: nec ipsorum deniq; indumentoz habitum permurassent: quid aliud in hac regiōe sectari q̄ sola vicus sui compendia crederentur.

De tribus generibus monachorum.

Quod iuniores seniorum precepta discutere non debeant. Capitulum. iij.

Quāobrem si vos quādammodū credim⁹ dei cā ad emulatoꝝ n̄e agnitiōis attraxit: oib⁹ institutis q̄ b̄tū illic p̄mōdia v̄ra p̄uēt a sūt penitē abdicatis: scilicet seniores v̄fos ageꝝ vñ tradere videris: sūma hūilitate sectamini. Neq; vos moueat: aut ab imitatioe retrahat ac diuertat et si vob⁹ ad p̄ns alium⁹ rei vñ fertō vñ cā si līqat: q; eos q̄ b̄tū de cūctis ac simplr̄ sententiis: et vniuersa q̄ a seniorib⁹ traditi gerere p̄spererint: sicut imitari magis q̄ discutare studēt p̄ opis expiētis et rerū oim̄ scia subseq̄t. Ceterū nūq; rōnē hitanis itabit q̄s a discutiōe ceperit erudiri: q; vidēs eū inimic⁹ suo potit̄ q̄ patrū iudicio p̄sidiētē: facile i id vltq; p̄llet vñ et illa q̄ maxie vtilia atq; saluberrima sūt: supflua ei videātur et noxia. Atq; ita p̄sūptide ei⁹ callid⁹ hostis illuderet: vt irrōnabilib⁹ diffinitioib⁹ suis p̄tinaciter iherēdo: hoc solūmodo sibi sanctū esse persuadeat: qd̄ rectū atq; iustissimum: suē tantum obstinationis errore censuerit.

De tribus generibus monachorum que intra egyptum sunt. Capitulum. iij.

Quāobrem ordo atq; p̄ncipiū p̄fessiois n̄e quēdammodū vñ descendit p̄mū debetis agnoscere. Tūc em̄ poterit q̄s d̄siderate artē efficaci⁹ assequi disciplinā: et ad erēcēdā eā ardētē icitari: cū auctoz et fundatoꝝ ei⁹ agnouerit dignitatē. Tria sūt i egypto gr̄a mōachoz: q̄ru duo sūt optia: tertij tepidū atq; oimodis euitādū. P̄mū ē cenobitaz: q̄ s; i p̄gre gatiōe p̄ter p̄sistētes: vni⁹ tenuis iudicio gubernant: cui⁹ gr̄is maxim⁹ numer⁹ monachoz p̄ vniuersam cōmorat egyptū. Scdm̄ anachoretaz: q̄ pus i cenobijs institutus iāq; i acuali cōuersatiōe p̄fecti: iotrudinis elegere secreta cui⁹ p̄fessiois nos q̄s optiam esse p̄ticipes. Tertij resp̄sibile sarabaltaz ē. de q̄b⁹ sigillatim p̄ ordi nē pleni⁹ differunt. h̄az igit̄ trīs p̄fessionū fūdatōes p̄mū viderim⁹ ēber⁹ agnoscerē. Nā p̄fecto ex h̄ ipō vñ oim̄ p̄fessiois illi⁹ nasci poterit q̄ vitāda ē: vel ei⁹ d̄sideriū

q sequenda: qz necesse e vna quaeqz via ad illu sine suu pe
traheri sectatoru ad que aucto: ipsi inuetero: pueniunt.

**Quibus auctoribus cenobitaru sit insti
tuta professio.**

Itaqz cenobitaru disciplina a tpe pdicatoris aplice
supst exordiu. Na tal extitit i hierosolimis ois
illa credentiu multitudo q i actib aploz ita de
scribit. Multitudo credentiu erat cor vnu: aia vna: nec
qsqz eoz q possidebat aliqd suu ee dicebat: sz erat illa
oia tota. Possessioes r substantias vedebar: r diuidebar
ea oib. put cuiqz op. Et iteru. Neqz em qsqz eoz
erat iter illos. Quorqt ei possessores a gropant domoz
erat vedeetes afferebat pta eoz q vedebar r pcebar an
pedes a ploz. Diuidebat at singls put cuiqz op. erat.
Talis inqz erat tuc ois ecclesia: hics nsc p paucos i ceno
bijs inuenire difficile e. Sz cu post aploz recessu tepesce
re cepisset credentiu multitudo: eazv maxie q ad fide xpi
de alienigens ac diuersis gctib consuebata: qb apli p
ipsis fidei rudimenz ac iuenerata gtilitat p iuetudie in
hil ampli expetebar: nisi vt ab imolatijs idoloz sei
nicatioc r suffocatz r sanguie teparer: atqz ista liber
tas q gctib pp firmitate pme credulitate idulta e: et
illi eccle q hierosolymz pstitaba: pfectione paulati co
tamare cepisset: r crescere qtidie v idigenaz nuro vl
aduena: pme illi fidei fringesceret seruo: no solu hie
ad fide xpi puzer: veru et illi q erat eccle pncipes ab
illa districtioe laxari sut. Nonli ei extimantes id qd vt
debat gctib. p firmitate pcessa: sibi et licitiu: nihil se de
trimeti ppeti crediderunt: cu subys ac facultatib suis
fide xpi pfectione: psequerent. hi at qb ad huc aplice terat
seruo: mo: oes illi pstine pfectionis: pcedetes a ciuitati
b suis: illosqz pfortio q sibi p eccle dei remissionis vi
te negligetia licita ee credebat. i loqz suburbans a clece
tioub pmanere: r ea q ab aplo pnuuersu eoz: eccle
gna: r memerit i firmitate: pnat ac peculiarie exercice
perit atqz ita lesuit ista q dixim: discipuloz: q se ab lo
pportagio scdstrauerat disciplina. q paulati tpe pcedet
te segregati a credentiu turbz: ab eoz a pinguibstent

Act. 4

Ibid.

Eu. 8. 15

z a paratu se pfortio mudiqz isti puerfatione fecerent
insaci: siue monozetes a siglar ac solitarie vite distri
ctioe noiati sut vn pns fuit vt ex edione pforti: cenobit:
colleg a: diuersora eoz cenobia vocarent. Istud g solu
fuit antiquissimu monachoz gen: qd no mo tpe sed etiaz
gra pumū est: qbz p annos plurimos solu inuolabile
vsq ad abbatis pauli vel antonij durauit etate. Cuius
et nse in districtis cenobijs cernimus reidere vestigia.

De anachoretaz ordine ac principio. ca. vi.

Unde pfecto. i. d h pfectoz nuro r (vt ita dixerit)
secundissima radice: scd: et anachoretaz v p h
flores fructusqz plati sut. Cui pfectiois pncipes
hos qz pauloan meorauim: setm vez pauli vel antonij
nouim: exritisse. Qui no vt qd a pusillanimitas: sz vt pa
tente morbo sz viderio sublimiois pfect: pteplat scilicet
diuile solitudinis secreta. Secratu sut: sz por eoz necessita
r obtent: du tpe pfectionis a finiu suoz vuitat iudias:
erenti penetrasse dicat. Ita g pcessit ex illa qua dixim
aplica disciplina alio pfectiois gen: cui sectatores ana
chorete. i. secessores merito nscupat: eo q nequaqs pcti
hac victoria q ter hoies occultas iudias diaboli calca
nest apto certamine ac manifesto plicu omib p gredi cu
pices: vastos eremi recessu penetrare no timeat: ad imi
tatione. s. ioanis baptiste q in eremo tota pmasit etate:
helle qz r helisei: atqz illoz de qb aplo ita pmoiat. Cir
citerut i melos: i pellib capinis egetes: agnatiati: a fili
cti: qb digno no erat mud: i solitudib errates: r i mo: heb:
tib r in spelteis r i cauernis terre. De qb et dñs figu
r r ad Job. Quis ait. est q dimisit onagrū libez: r vin: Job. 39
cula ei: resolut. Posuit habitaculu ei: desertu: r taber
nacula ei: salugine. Irrides multitudinē ciuitatis: q
rela eratorz no audies. Considerauit moēs pasce sue:
q post de viride qrit. In psalmis qz. Dicat nsc q redempt:
sunt a dno: qz redemit de manu inimici. Et post pauca.
Erauerut in solitudine in inaquoso via ciuitatis habi
taculi no inuenerut. Iruides r sicites aia eoz in ipsis
defecit. Et clamauerut ad dñm cum tribularentur: r de
necessitatibus eozum liberauit eos. Quos etiam hies

Collatio. xvij. abbatis Pyramonis

Theremias ita describit. **B**onus qui tulit iugum ab adolescentia sua sedebit solitari et tacebit: quia leuavit se super se. Quibus illis psalmiste affectu opere percipit. Sic facit super pellicano se pro. iol. limidinis. Vigilaui et factus sicut passer solitari in tecto.

De sarabaitarum principio et uersatide. ca. vij.

Quamuis his duabus professionibus monachorum religio christiana gaudeat: cepisset autem deteri paulatim hic quod ordo recideret: emerit post hoc illud deterrimum et infidelis monachorum genus: vel potius uox illa platura rediuita precurret: quod per anania et saphira in eorum ecclesia sic pullulans: apostoli petri seueritate succisa est: quod iter monachos tam diu detestabilis execrandaque iudicata est: neca quam uiteri uirgata: quod uero illi tam districte formidat: inueniunt mortis fideliter inserta duratur: quod uero apostoli predictos non facinoris principes: non penitentia: non ulla passus est sanificatione curari: sed gnuciosissimum germe celeri morte succidit. Illo igitur exemplo quod in anania et saphira apostolica districtione puniuntur: a nonnullorum prelatioe paulatim longa scurra et ipso obliteratioe subtractio: emerit istud sarabaitarum genus: quod ab eo quod semetipsum a cenobiorum congregatioibus sequestraret: ac sigillatim suas curaret necessitates: egyptie lingue proprietate: sarabaita nuncupati sunt de illorum quod predictum numero procederet: quod cuiusgelicis perfectione simulare potest: quod in uitate arripere maluerunt: emulatioe scilicet eorum uel laudibus: puocati: quod uimieris diuitibus inuidia perfectione perferunt nudastrat. hi igitur dum libello aio re summe uirtutis affectat uel necessitate ad hanc professionem uentre populis: dum ceteri tamen nomine monachorum absque ulla studio emulatioe festinant: cenobiorum nullatenus expectant disciplinam: nec senioy subiectum arbitrio: uel eorum traditioibus instituta: suas discant uincere uoluntates: nec ulla sane discretione regulam legitima eruditione suscipiunt: sed ad publicam raturam: id est ad hominum faciem renunciantes: aut in suis domicilijs sub privilegio hominum uoluntate obstricti occupationibus perueniunt: aut struunt sibi cellulas easque monasteria nuncupantes: suo in eis iure ac libertate consistunt: neque enim cuiusgelicis preceptioibus: succubentes: ut nulla scilicet quotidiana uirtus sollicitudine: nullis re familiariis distentionibus occu-

De tribus generibus monachorum.

per. Quibus illi soli absque ulla infideli dubitatione presumunt: quod cum etiam mundi huius facultatibus absoluti ita se cenobiorum proposito subdiderunt: ut ne sui quod est ipsi: fateantur esse de duos. Illi autem quod distinctione ut diximus cenobij declinantes: bini uel terni i cellulis amouantur: non preter abbatis cura atque ipse gubernari: sed precipue procurantes: ut absoluti a senioy iugo exercendi uoluntates suas: ac procedant: uel quod placuerit euagandi: agendi uel quod libitum fuerit habeant libertate: esse apostoli in opibus diurnis: quod hi qui in cenobijs degunt: diebus ac noctibus presumunt: sed non ea fide eorum propositio. hoc enim isti faciunt: non ut fructus sui opis subiecti distemperatos arbitrio: sed ut acquirant pecunias quas recedant. Inter quas quibus interstit aduertit. Illi nihil de crastino cogitantes: gratissimos deo sudoris sui offerunt fructus: isti pro non solum crastino sed et in multorum annorum spacia fideliter solitudine progates: aut medace deus aut inope credunt: quod pmissas quod tidiani uictus atque idumetorum sufficiencia prebere eis aut non possit aut non lit. Illi in opibus experit uotus: ut actemofine. i. nuditate ois Actes rex paupertatem possideant: isti ut omni copiarum affluentia composita sequantur. Illi ob hoc certati statutu trascedere canonem diu neminis opibus elaborant: ut quod quod monasterij scilicet uisibus redudant: uel carceribus: uel xenodochio: uel nofocomio: uel idigebantibus per abbatem dispense arbitrio: isti ut quod quod quod itane super fuerit gula: aut passioy proficiat uoluptati: aut certe phylargue uitio recedat. postremo ut cedam ab istis hiis quod non optimo proposito uergetur: melius quod diximus posse distri bini ne si quod ad meritum futuris illi ac perfectionis aspirant. Illi etiam rator monasterio redditus preterentes: eisque quod die renunciantes i rata subiectiois humilitate pduant: ut quod quod modum iura et eorum quod populo iudore quod raturate puerur abrenunciatiois pme feruore: dum quod die semetipsum labours sui fructibus nudant: iugiter in uoluntates: isti autem in eorum quod quod paupibus largiunt elati: in pceptis quod die colla bunt. Illi los patientia atque districtio: quod tam denote in hac quod semel arripuerunt professionem pduant: ut nunquam suas expleat uoluntates: cruciatuos huic mundo quod die uiuosque martyres: facit hos arbitrij sui tepor uiuos ad inferna demergit. hanc igitur duo gratia monachorum in hac quod quod puncia equali pmo dum nuerofitate inter se pcedunt. Ceterum per alias regies quod

me necessitas catholice fidei copulit peragrauare ista. d. tertiu sarabaitarum gen' a bndare ar. ppe solu esse cognoim'. Cpib' si qd lucy q' ariane p'fide eps fuit: sub valtris impio cu diaconia nris fr'ib' deferrem'. his vey q' de egypto ac thebaida fuerat ob catholice p'serentia metallis poti atq' armonie relegati h' cenobioy discipuli na in q'busda ciuitatib' rarissima viderem' anachoretay: th' apud illos ne ipy q'de nome auditu fuisse opim'.

De quarto genere monachoru. Cap. viii.

Sam. Sane est et aliud q'ru gen' qd nup' cernim' emerisse in his q' anachoretay sibi spe atq' imagine b'ndicti q'q' i p'mordis suis seruoze q'da breui cenobij p'fectione videt' expetere. Qd p'mno tepora cti du puissinos mores ac vitia refecare p'tenut nec ingu p'uilitatis ac p'ne diuini sustinere p'teti sut subdiq' seruo ru ipero dedignat' separas expetir cellas ac solitarij te dere desiderat vt ita scz a nemine lacessiti patietes mansueti ac huiles possint ab hoib' estimari. Que institutio imo tepoz eos qs semel infecerit: ad p'fectione no q' pmitit' accedere. hoc em mo no solu no abscedent verueta i d'eteri' eoz vitia valescet du a nemine puocari vt q'de da letale z intestinu yir' q'to ampl' celatu fuerit tanto pfundi' serps insana bile morbū generat egrotanti p' reuerētia em singularis celle ia vitia solitarij auder' arguere que ille ignorari maluit q' curari. porro virtutes no occultantide vitioy: sed expugnatione pariuntur.

Interrogatio quid intersit inter cenobij z monasterium. Capitulum. ix.

Ermanus. Est ne aliqua inter cenobiū monasterij q' distantia: an vtroq' nomine res vna censetur.

Responso. Capitulum. x.

Sam. Nō multo soleat indifferēter monasteria p' cenobijs appellari: tñ hoc interest: q' monasterij nome est diuersoij: nihl' apl' q' locū. habitacionē significās monachoy: cenobio vero etiā p'fectionis ipsi' qualitatē disciplināq' designat. Et monasterij p'c' etiā vni' monachi habitatio nominari: cenobij autem appellari nō pot' nisi vbi plurimoy cohabitantiū degit vnita cōmunio. Dicitur sane monasteria: etiā in quibus sarabaitarū collegia commorantur.

biū autem appellari nō pot' nisi vbi plurimoy cohabitantiū degit vnita cōmunio. Dicitur sane monasteria: etiā in quibus sarabaitarū collegia commorantur.

De humilitate vera: z quō fallax cuiusda humilitatē pdiderit abbas Sarapio. Ca. xi.

Uamobrem qm de optimo genere mōachoy v' deo vos p'fessiois hui' arripisse pncipia. i. de laudabili cenobioy palestra: ad excellēta st'igia anachoretice tēdere discipline: hūilitatis patietieq' p'urē: quā vos illic didicistis nō dubito: nō sectamini cordis affectu: nō eā sicut q'da fallax humilitatē verbox nec affectata atq' sup'na i q'bus d' h' oī' cōis corpous iclinatōe fingētes. Qd humilitatis figmētus abbas Sarapio quodā tēpore elegāter irrisit. Cū em q'da ad eū summā sui abiectiōis: habitū ac verbis p'ferēs venisset: eūq' sener h'z moie yr ozationē colligeret hortaret: ille nequa q' annuens deprecāti: tati se subh'ctēs asserebat flagitijs inuolutū: vt ne vnum quidez hui' cōis aeris capere mereret: p'ia th'ij qz ipsius refugies sessiōis: hūmi pot' insidebat. Cū nō etiā ad abluōnē pedū multo minus p'ebuisset assensum: tñ abbas Sarapion refectiōne trāsacta: collatiōis cōsuetudine p'ocātē: monere em benigne ac leniter cepit: ne otiosus ac vag' p'ferti iuuentis rā rebu' instabili leuitate p' vnumera discurreret: s'z vt i cella residēs: h'z regular' senioy suo pot' ope q' aliens mallet munificētia succētari. Qd ne paul' apl's iaderet: z q'de eū ei i enūgetio labo rāi h' b'vito merito deberet: dieb' tñ ac noctib' maluit opari: vt quoridianū victū vel sibi vel his q' eidē munitrātes op' exercere nō poterāt suis manib' p'pararet. Ad h' ille tāta est tristitia z dolore supplet': vt amaritudinē corde cōceptā: ne vultu q'de dissimulare p'omerit. Cui sener: h' acten' iquit o sūi cūctis te facinoy p'oderib' onerabas: nō metūs ne cōfessioe tā atrocū criminū nō t' existimatiōis icurreres: q'd queio nūc est q'd ad simplice ammonitiōnē nōstrā: q' tñ in se nō nullū op' probū: s'z et edificatiōis habitū ac v'flectiōis a flecti: tā ta te video idignatōe p'morū: vt eā ne vultu q'de occu

Act. 10

Collatio. xviii. Abbatis pyramonis

Pro. **stasse** dū te hūilitas illa expectabas a nō ore tūam
Iustus accitator sui ē i p̄ordio fēmidis. p̄oinde ve-
ra est cordis hūilitas retinēda: q̄ nō de affectata cogit
atq; verborū s; de intima mētis hūmilitate descendit.
Que tūc demū cūidētissimis patiente sue fulgebit indig-
e: cū q̄s nō ip̄e de se cria ab alijs nō credeāda iactant
rit: s; ab alijs libimet arrogāter iusta p̄tēperit: iro-
gatas iniurias māsueta corūis eq̄nitate tolerauerit.

Interrogatio quædamodū vera patientia possit acquiri.

Capitulum. xij.



Germanus. Quædamodū acquiri vel retineri pos-
sit ista tranquillitas optam? agnoscere: videntur
dicere nobis sileno: ous claustra p̄cludim:
p̄bentis licētia coerccam? ita et cordis ien-
tare custodiare possumus: qd̄ nōnunq; etiā cū
lingua refrenat: intrinsec? in statu sue placiditatis am-
t. Et idcirco māiueuādis bonū si alias tenere quē: iā
p̄isse: nisi remonēde celle ac iourario putam? hitacu.

Responsio.

Capitulum. xij.



Diamon. Patientia vera atq; tranquillitas: abiq;
p̄funda cordis hūilitate nec acquirē nec tene-
tur. Que si de h̄ fonte descendit: nec benefi-
cio celle ne p̄fugio solitudinis idigebit. Nō et
parrociniū cuiusq; rei extrinsec? q̄rit: q̄ hūili-
tatis. i. ḡnaticis atq; custodis sue intrinsecus virtute
fulcit. Ceterū si mouemur ab aliq; la cesserit: certū ē nō eē
l nobis hūilitatis fundamēta firmiter stabilita: et iō ad
tecurū vel exigue tēp̄statis: edificū n̄m ruinosa cō-
mōide scunt. Nō ei esset laudabilis nec admirāda pa-
tētia: si nullis inimicorū iaculis ipedita tranquillitas p̄-
positū retētare: s; i eodē p̄clara atq; ḡlōsiaz irruēt:
bus i tēp̄tationū pellis immobilis p̄cuerat. Nā in d̄
verari frāgiz aduersitatib? credidit: i eo poti? reborsat:
et in eo magis cūit in quo putat obradi. A pallidibus
em̄ et iussertatide patientiā dicit null? ignōrat: iōq; cōstat
patientē p̄nunciari neminē posse: nisi eū q̄ vniuersa que

De tribus generibus monachorum.

si fuerint irrogata: abiq; i digna iōe tolerauerit. Et iō
nō immerito ita a salomōe laudat. Melior ē patiens forte p̄o. 16
et q̄ cōtinet irā capite vrbē. Et iterū. Lōganimis vir ni-
muis i pudētia pusillanimis a sit valde insipiens ē. Cum
ergo q̄s vici? iuria iracūdie igne succēdit: nō cā p̄cti ei?
accrbit: s; illate otumelie extrinse credēda: s; poti? ma. Dat. 7
nifestatio ifirmittatē occitē s; illā parabolā saluarous
dñi quā de duab? domib? p̄oit: vna q̄ sūdata erat supra
petrā: et alia q̄ sup arenā: q̄b? equat̄ et pluuiaz ac flumi-
nā vlt tēp̄stati turbines irruisse: s; illā q̄ i petre solidita-
te sūdata ē nihil penit? b̄rimēri ex illa tā violētia collisioe
sensisse: q̄ i arenarū p̄dula mobilitate ostructa ē sta-
ti fuisse colla p̄fay. Quā vtiq; appet h̄ p̄pterea coruisse
q̄ i mbūū vlt totētū i mūdarioe pulsata: s; q̄ sup arenā
ip̄udētē ē structa. Nō eti i h̄ differt a petre vir sc̄tus: qz
nō s̄l̄r et ip̄e tēp̄tē: s; qz hic et magna impugnatōe non
vincit: ille aut parua tēp̄tatiōe supat. Neq; em̄ eēt vt di-
sim? iusti alicui? viri laudabilis fortitudo: si viceret itē-
prat? cū vtiq; victoria locū h̄re si possit abiq; aduersita-
te certaminū. Beat? em̄ vir q̄ iussert tēp̄tationez: qz cū p̄ i iaco. 2
bat? fuerit accipiet coronā vite: quā p̄promissit de? dilige-
ntis: s; i ifirmittate p̄ficiē. Ecce em̄ inq̄ dedi te hodie in 12.
ciuitatē munitā: et in colūnā ferrēā: et in murū erēd super hiere.
sēm terrā regibus iuda: p̄ncipibus eius et sacerdoti-
bus eius: et oī populo terre: et bellabūt aduersus te: et nō
p̄ualebunt: qz ego tecū sum vt eruā te dicit dominus.

De exemplo patientie cuiusdam religiose femine.

Capitulum. xij.



Magis ergo patientie volo vobis duo saltē exēpla
p̄ponere: vniū religiose cuiusdā femie: q̄ patie-
te p̄tutē tāta auiditate sectata est: vt nō solū
tēp̄tatiōnē nō vitaret i curūis: s; et occasioes
molestiaz sibi iemet p̄curaret: q̄b? frequēt? isti
gata nō crederet. hec nāq; cū alexādrīe omaneret: eētq;
nō obscur? orta maioub?: atq; i domo q̄ sibi fuerat a pa-
rētib? d̄relicta: religiose dño d̄seruier: venies ad b̄tē me
monie athana sū ep̄z. p̄cabat vt aliquā sibi aliā dā vidēā

Collatio. xviii. Abbatis Pyramonis

daret: q̄ ecclesiasticis s̄p̄ tribus pascebat. Et vt̄ petitiōe ei⁹
s̄bis ip̄i⁹ exp̄mam⁹: da inq̄t̄ mihi aliquā de sororib⁹ in q̄
rep̄as̄. Sacerdos igit̄ cū laudasset p̄positū semie q̄ ea
ad op̄m̄ miseret: adie vidisset eē p̄p̄tissimā: iussit ex oib⁹
eligiv̄idnā: q̄ b̄ h̄estate moyz z grauitate ac discipula oī
b⁹ p̄ferret: ne forte v̄sideriū largitatis p̄cipietis vitio vin
ceret: z q̄ mercede d̄eret egena: dānū h̄dei. P̄uis ei⁹ offi
sa morib⁹ p̄teret. Cui cū domū ad d̄ucte oib⁹ v̄senerit
obsequijs: p̄tute modestie ei⁹ ac lenitatis ex p̄tra: vidēte
ab ip̄a moment̄ singulari gra z actiōe p̄ offō h̄ūanitatē
honorari: p̄ dies paucos ad memoratū fuerit facerdo
tū: rogauer̄ idē vt̄ mihi dari p̄ciperes q̄ ego resisterē
cui mouer̄ famularer obsequijs. Cūq̄ ille necdū p̄po
sitū semie ac desiderū itelligēs: estimasset petitionē ei⁹
dissimulatice p̄posite fuisse neglectā: causasq̄ moie illi⁹
nō absq̄ ai sui cōmotiōe p̄quirēs: protim⁹ agnouisset he
nestiorē ei ceteris viduā deputatā: occulte p̄cepit vt̄ ea
illi q̄ eēt cūctis neq̄o traderet: q̄ sez v̄l iracūdia vel r̄ris
vel violētia seu h̄b̄estate a t̄p̄z ei⁹ v̄anitate cūctas q̄bus
hec vicia dominarent̄ excederet. Quā cū mitro facili⁹ int̄
t̄s s̄bis tradit̄ domi h̄p̄e cepisset: atq̄ eadē ei diligētia
nua p̄uoz illi vidue v̄l eēt studiosi⁹ ministraret: hoc solū
ab ea p̄ t̄tis obsequijs recipiebat gr̄e: vt̄ indignis mag
ter assiceret iur̄q̄: p̄uitijs q̄ ab ea ex p̄b̄atōib⁹ usq̄ cō
tinuis veraret: obijciēs ei z maledicis obtrectatōib⁹
crep̄antis: eo q̄ se nō ad refrigeriū s̄z poti⁹ ad cruciatū z
p̄tumeliā ab ep̄o poposcisset: magisq̄ se de rege ad lobo
rē q̄ de labore trātulisset ad req̄ē. Cū q̄ assiduitas iur
gior̄ eo vsq̄ p̄peret: vt̄ ne ab iniectiōe q̄dē manū p̄
car mulier t̄p̄eraret: illa as̄t h̄ūillioris obsequij ingeni
naret officio: nō faret̄ vincere renitēdo: s̄z semetip̄az bu
mili⁹ subijciēdo dicebat: vt̄ multimodis indignatōib⁹
laccēssa: iur̄gātis t̄sanis h̄ūanitatē māfuetudine deli
nret. Quib⁹ ad plēnū exercitijs confirmata: p̄fectāq̄ v̄m
tē desiderate patētie p̄secuta: ad mēoratū sacerdotē
p̄ electionis illius iudicio q̄ etiā p̄ b̄ficio exercitatio
nis sue: q̄ s̄a reiatura p̄reperit: eo q̄ h̄z desiderū suū t̄
q̄ ei magis t̄a patētie dignissimā p̄uidisset: cui⁹ iur̄gā
iugib⁹: vt̄ q̄dā p̄alestre oleo q̄ridie roborata: ad lumē

De tribus generibus monachorū.

animi paciētiaz puenire: tādē inquieto: dedisti mihi in
q̄ repaulare: nā illa por̄ suis me poti⁹ honorabat ac re
frigerabat obsequijs. hec de seris muliebū dixisse suffi
ciat: vt̄ cōmemoratiōe hac nō solū edificemur: verūt̄ cō
fundamur: q̄ nisi fuerimus ad ferarum morem retrusti in
caueas cellularum: paciētiam retinere non possumus.

Exemplo patētie abbatis p̄nuti. c. xv.

Quē aliō abbat (p̄nutis p̄adam⁹) exēplū. Qui
illi⁹ insignis z vbiq̄ p̄dicabilis sc̄ptice eremit
in qua nūc p̄sbyter cōsecretis tāto studio semp
fedit: vt̄ ei ceteri anachorete bubali cognomē ididerit:
eo q̄ igenito: vt̄ ita dixerit: v̄siderio: solitudinis sp̄ habi
tatiōe gauderet. Itaq̄ cū tāte i pueritia sua eēt p̄tatis
z gr̄e vt̄ eēt belari ac summi id t̄pis viri: grauitatē ei⁹ z
mobile cōstātiā mirarent̄: cūq̄ l̄z minor esset etate: p̄o
virtutū t̄m merito seniorib⁹ exequarēt suoz ordim̄ du
cerēt inlerēdū: liuo ille q̄ aduersus Joseph patriarchā
fratros quodā atos instigauit: quēdā de nūero frat̄rū
edactis zeli igne succēdit. Qui neuo quodā hac macula
p̄lchritudinē ei⁹ cupiēs deformare: hoc gen⁹ malignita
tis excogitat: vt̄ oportunitatē t̄pis captaret: q̄ p̄nuti⁹
ad ecclesiā die d̄nico p̄cessur⁹ ab eēt a cella. In quā sur
tim irruēs codicē suū iter⁹ p̄lectas q̄s de palmarū solis
solebat interere: latēter abscondit: ac de p̄cinnata factiōe
secur⁹: ipse quoq̄ velur pure ac simplici cōsciētie ad ec
clesiā venit. Cūq̄ celebrata ois fuisset ex more solēnitatis
q̄relā sc̄dō istidoro q̄ as̄ hūc p̄nutiū eū idē eremi p̄sby
ter fuit corā cūctis frat̄rib⁹ detulit: assēsēs sibi codicē de
cella furto fuisse sublatū. Que ei⁹ q̄rimonia cū ita cūcto
rū frat̄rū p̄cipueq̄ p̄sbyteri atos p̄monisset: vt̄ q̄d p̄mū
suspicaret̄ q̄d de decernerēt nō haberēt: summa cūctis
ammiratiōe p̄culsis: de tā inauditi illi c̄sa cinorion ita
te: ille q̄ rē detulerat accufator v̄gebat: vt̄ retētis i eccle
sia oib⁹: missi electi: q̄s cūctoz sigillatim frat̄rū cellulas
scrutarēt. Quē cū trib⁹ seniorib⁹ a p̄sbytero fuisset t̄icēū
v̄nuerfoz cubilis reuolūtēs: ad extremū i p̄nutiū cel
lula absconditū codicē iter p̄lectas q̄s illi s̄ras
vocāt: sicut eū iudiatot occulnerat: p̄ppererit. Quē q̄

Inquisitores cōfestim ad ecclesiā delatū corā oib⁹ ptulit
sent: p̄nunti⁹ i⁹ de conscientie sue esset sinceritate secu-
rus: tñ velut q̄ furti crimē agnosceret: satisfactio i⁹ se ta-
tū tradēs: locū p̄te supplicij postulavit: hoc verecūdie
sue modestiēis p̄cipicēs: ne si maculā furti p̄bis conaret
abluerē: in sup̄ et mendacū notaret nemine scz aliud q̄
id q̄b inuētū fuerat suspicāte. Cūq̄ de ecclesia nō tā mē-
te deiecit⁹ q̄ in iudicio dei fidēs protin⁹ abcessisset: p̄fusus
in oratiōe iugiter lachrymis: triplicatūq̄ teinūq̄: sūma
fēt in cōspectu hoīm mētis humilitate p̄stravit. Sed
q̄ duab⁹ ferme hebdomadib⁹ ita se oī cōrētiōe carnis
ac spūs subieciisset: vt die sabbati vel dñico: nō ad p̄cipiē
d. i. cōmunionē sacrā: s; ad p̄sternēdū se i⁹ limite ecclesie:
atq̄ ad veniā suppliciter postulādā matutin⁹ accurre-
ret: neq̄q̄ passus ē eū oculorū oīz testis z cognitōrū: vela
se ampl⁹ p̄teriret ab alijs s̄famari. Nā q̄b ille iuctōr: see-
leris: rei sue fur ip̄ob⁹: laudis aliene callid⁹ isfamor:
nullo hoīm teste oculē cōmiserat: p̄ dia bolū q̄ crimina
ip̄i⁹ iectōr: fuerat: publicanū. Arrept⁹ nāq̄ p̄tristimo dmo
ne cūctas factiōis ockte patefecit istidias: criminationū:
q̄ ac fraudū idē fuit p̄ditōr q̄ comētōr. Ira autē spiritu
ūlo inmundō grauter diuq̄ verat⁹ ē: vt ne oratiōib⁹ qui-
dē sanctorū illi cōsistētū: qui diuinorū charismatū meri-
to demonijs imperabāt: potuerit emūdari: s; ne ipsius
quidē istidōi p̄sbyteri gratia singularis: crudelissimū
ab eo exclusit veratorē. Cui tāta erat virt⁹ dñi largita
te collata: vt ne esq̄ ad limina q̄dē ei⁹ q̄sq̄ arrepticus
q̄ tardius sanaret aliq̄ p̄duct⁹ str: chūsto hāc adolecēt
ei p̄nuntio gloriā referante: vt illi⁹ tātū orationib⁹ cui
insidiar⁹ fuerat purgaretur: z cuius laudi aliq̄ inuē-
nimic⁹ decerpere se posse crediderat: ei⁹ nomē p̄clamas
z belici sui veniā z sinē supplicij p̄ntis acciperet. hec er-
go ille in adolecētia sua future indolis iā tūc idicia p̄-
gurat: in eas quādā perfectionis illi⁹ que erat matu-
rare etatis angēda: ad huc i⁹ annis puerilib⁹ designauit.
Et igitur ad culmen virtutum eius volumus peruenire
talia nobis exordiorum fundamenta faciēda sunt.

De perfectione patientie.

La. xvj.
duplex

Duplex sane ad narrationē facti hui⁹ cā me cō-
pulle. primū vt hāc imobilitatē dī p̄statiōis p̄-
santes: q̄to minorib⁹ q̄ ille ē appetit⁹ inimici i-
pugnatur istidias: tāto maiorē trāq̄llitatē atq̄ patientie
sumam⁹ affectū. Weide vt firma d̄sinitioe teneam⁹ a tē-
ptationū p̄cellis ipugnatiōib⁹ usq̄ diaboli tutos nos eē
nō posse: si oē p̄sidū patientie n̄e oēmz fiduciā: n̄ i lterio-
ris hoīs n̄fī p̄b⁹: s; i cellule claustr⁹: aut i solitudinis recess-
su: scōp̄. ve cōfortio vel cūctiq̄ rei q̄ eēt nos str: p̄sidio col-
lorem⁹. Nisi ei mētē n̄fāz p̄rute p̄rectiōis sue ille firma-
uerit: q̄ euāgelto ait. Regnū dei intra vos ē: frustra acris
hoīs istidias: aut auxilio cohābitatiū holzvicere: aut lo-
calib⁹ spacijs declinat⁹: aut munitioe tectorū excludit⁹ pos-
se nos credim⁹. Nā cū hec oia scōd p̄nuntio n̄ desent: nō
tñ ipugnatiōis aditū a diuersus eū tēptatoz inuenire n̄ po-
tuit: neq̄ illū neq̄simū sp̄m: septa p̄iectū aut eremi solli-
tudo: aut tot i illa p̄gregatiōe scōp̄z merita p̄pulerūt. Sz
q̄ scōd det famul⁹ nō i his q̄ extrinsec⁹ sūt s; i ip̄o ocul-
toz oīz iudice sp̄e sui cordis a s̄p̄erat: tāte ipugnatiōis
machinis: neq̄q̄ potuit p̄moveri. Ecōtra ille quā ad tū-
facin⁹ p̄cipitavit inuidia: nōne z solitudinis b̄nficio: z muni-
tiōe s̄mioris habitacul⁹: z b̄t istidōi abbat⁹ atq̄ p̄sbyte-
rialiorūq̄ scōp̄z p̄fortio fruebāt: z tñ qz eū sup̄ arenā rep-
perit turbo diabolic⁹: nō solū ipegit ei⁹ verūcū subuertit
habitaclū. Nō q̄ q̄etē n̄fāz extrinsec⁹ inq̄ram⁹: nec oppi-
tulari vitijs ipatiēcie n̄e alienā putem⁹ posse patiētia.
Sicut enī regnū dei intra nos est: ita inimici hoīs dome-
stici ei⁹. Nemo enī mihi magis q̄ sensus me⁹ q̄ est mihi
ve itim⁹ domestic⁹. aduersat⁹. Et idcirco si fuerim⁹ sollici⁹ Mat. v
ti: ab istis hoīstib⁹ liberari ledi minē poterim⁹. Cū
enī nobis n̄fī d̄estici nō aduersant⁹ sibi z regnū dei tran-
q̄llitate mētis acq̄rit. Nā si rōnē diligētē d̄licutias: ledi
ad hoīe q̄uis malignatē nō potero: si ip̄se impacifico ad-
uersus me corde nō dimicē. Si sūt ledor: nō ē vitū ipu-
gnatiōis aliene: s; impatience mee. Sicut enī grauis ac-
sōid⁹ cib⁹ sano vultus: ita p̄nctiosus ē egrosātū. Nō autē
ledere sumētē pōtēnti ei ad nocēdū vires adiecerit p̄ci-
pitiōis infirmitas. Si vnq̄ ergo similis i⁹ erres fuerit ob-
orta tēptatio: neq̄q̄ a cursu trāq̄llitatis excussū: bla sp̄e

Collatio. xviii. Abbatis Symonis & Iudae

mis seculariū obtrectatiōib⁹ additū referem⁹. Nec puer
 los atq; execrabiles q̄sq; sc̄torū viroz nūero isertos latz
 tare miremur: q̄ dū i hui⁹ seclū area pculcamur atq; p̄
 rimur: necesse ē ē paleas igni p̄p̄no ēpn̄tādas: iter ele
 ctissima frumēta misceri. Deniq; si v̄l sat̄hā iter archāge
 los vel iudā iter ap̄tos: vel nicholaū p̄antissime h̄scos
 iustoz iter diaconos remimificamur electos: q̄ q̄ n̄c̄si
 nu hoies sc̄torū ordini sp̄hēdūt ifertimuz eē nō poterit.
 Nā h̄ hūc nicolaū q̄dā asserāt nō illū fuisse q̄ ad op⁹ mi
 nisterij ab ap̄tis ē elect⁹: nihilomin⁹ t̄n cū de illo dilapu
 loz fuisse n̄scro negare nō p̄r: d̄s ocs tales tāq; p̄fectos
 i tpe fuisse manifestū ē: q̄tos nūc p̄paucos vie i ceneb̄ijs
 h̄sim⁹. Nō ergo r̄mā illi⁹ supra dicti f̄ris: q̄ illa eremoz
 ē iugubū laesus est casu: neq; illā horribilē maculam
 quā t̄n ille l̄gētib⁹ penitētie la c̄p̄ymis post diluit h̄ bit
 p̄ f̄m̄tū nobis p̄ponam⁹ exēpla. Nec subuersioe illi⁹ de
 st̄namur: cui⁹ antiquū inuidie vitij etiā auxit in p̄no
 affectata religio: i; huius humilitatē tota virtute h̄e
 mur quā nō illi quies eremi subito genuit: sed inter ho
 mines acquisitam consummasuit atq; excoluit solitudo.

De inuidie malo.

Capit. xviii.



Ciēdū sane est: inuidie morbi difficulti⁹ ad me
 delā q̄ cetera vitia puenire. Nā est quē iemel
 veneni sui peste corrupit: pene dixeri caret re
 medio. Sp̄as n̄c̄q; ē luce: d̄ q̄ figurat⁹ ē p̄
 p̄betā. Ecce ego mittā vobis sp̄tes regulos
 Dic. q̄ nō ē ic̄ratiō: z mordebūt vos. Recte igit̄ a p̄p̄ta
 m⁹ ille venenoz ois auctor: z p̄nceps z p̄r̄it⁹ z p̄mit⁹ s̄
 aū h̄ q̄ ei⁹ cui iudicat iter p̄p̄r̄oz: p̄l̄q; i hoies moris
 vir⁹ effunderet ip̄se p̄didit. Inuidia est diaboli mors
 Sap. z in roitit i orbē terraz: imitantē aut illū q̄ s̄t̄ ex p̄te illi.
 Sicut enim ille q̄ p̄im⁹ eiusdē mali peste corrupit⁹ est ne
 medelā penitētie: nec semētū alicui⁹ curatiōis admittit:
 ita z h̄i q̄ est: sic peccatē dos morib⁹ tradiderūt: omnem
 opē sc̄l̄i inc̄tātos excludūt: q̄ cū v̄tq; nō culpa eoz:
 h̄ l̄nēt̄: s; p̄venit̄e cruciat⁹: ei ubefectos ip̄az p̄derē
 v̄tq; extrinsec⁹ sibi quāsdā sup̄p̄nas z inept̄z c̄is ē

Dic. q̄

Sap. z in

De tribus generibus monachorū.

sentiois inquirūt. Quasi q̄ oimodis false sūt vana cura
 tio ē: cū illō mortifex vir⁹ qd nolūt p̄des: lateat i medul
 lis. De q̄b⁹ alibi ille sapiētissim⁹ cōp̄terēte exp̄f̄it. Si Ecclē.
 momorderit serpens nō i sibilō: nō est abū dātia leon⁹: z
 toz. Iū cū sunt te citi mori⁹ q̄ solis sapientia medi
 cina nō subuenit. Nāz vsq; a deo icurabilis est illa p̄n
 ties: vt blādimētis exasperet: iflectat obsequia: muner
 bus irretetur: q̄ vt idē Salomon ait. Nihil iustitiz zel⁹
 Quāto est̄ aph⁹ ali⁹: aut humilitatis subiectio: aut pa puer.
 niēre p̄tute: aut munificētie laude p̄f̄ecert: t̄ro ille ma vi.
 ioib⁹ iudie stimulis ic̄tāf: q̄ n̄ nisi r̄mā aut mortē ei⁹
 cui iudet cōcupiscit. Deniq; illoz v̄ndeci patri arch̄ari
 zel⁹ it̄tū nulla inozū f̄ris subiectioe potuit delinri: vt
 de his scriptura cōmemoret. Inuidebāt aut ei f̄res sui: Genes.
 eo q̄ diligeret eū pater su⁹: z nō poterāt ei loq̄ q̄cōs paci
 ficū: donec zel⁹ eoz q̄ nulla germāi obsequētis atq; sub
 recti iustitiz blādimēta: mortē ei⁹ cupiēs: v̄t possēt v̄
 ditiōis fraterne crimine satari. Cūctis ergo vitij p̄n
 ciosiorē atq; ad purgādū difficultiorē esse cōstat iudiciā: q̄
 ip̄s remediū: q̄b⁹ reliqua extiguunt: accēdit. Nā xbi
 gra: q̄ dānū sibi illatū volet: largit̄is cōp̄f̄atiōe curat
 q̄ de illa idignat̄ iniuria: humili satisfactioe placat.
 Quid illi facias q̄ h̄ ip̄o magis q̄ te h̄tiliorē ac benigni
 orē sentit: offendit: quē nō ad iracūdiā cupiditates q̄ p̄
 mio delin̄t: nō iniurie lesio aut amor vitiois accēdit q̄ of
 ficioz vincit blādimētis s; success⁹ t̄m̄ aliene p̄p̄ratiōis
 irritat⁹. Quis autē est q̄ se vt satisfactat iudētia hoīs cor
 ruere: aut a p̄sp̄erts alienari: s; calamitate alit̄ optet
 inolu. Quapropter ne totū q̄c̄d i nobis vitiosū ē z h̄i
 vitali vegetatiōe sc̄l̄i p̄p̄s at̄: vno t̄m̄ h̄i⁹ mali morfu
 basillē iterimat: diuitiū cui nihil ip̄ossitē iugiter ip̄o
 rem⁹ auxiliū. Cetera et̄c̄m venena sp̄erū. i. carnalia pec
 cata vt vitia: q̄b⁹ vt cito inoluūt ita facile expurgat̄ h̄ūa
 na fragilitas: h̄bēt alit̄q; vulnez: suoz in carne vestigata
 q̄b⁹ quāuis terrenū corp⁹ p̄niciosissime cōrūmescat: t̄n si
 t̄p̄iace remediū: aut illā salutarū h̄boz medelā aliq̄
 p̄tilissim⁹ carminū diuinoz ic̄rator: ad mouerit: ad p̄e
 tū aie mortē p̄ntes virulēta nō puenit. Inuidie it̄ h̄i
 a regulo serpēte effusus vir⁹: vitā ipsaz religiois ac fidei

¶ Annotatio capitulorum Col. xii. ¶

pus q̄ vuln^o i corpore sentiat: excludit. Nō em̄ a duer^o hōiem s̄ plane aduer^o deū blasphem^o extollit: q̄ nihil i fratre aliō nisi bonū meritū carpsēs nō hoīs culpās sed dei tñ iudicia reprehēdit. hec ergo est illa fursus germi nās amaritudinis radiaz q̄ se erigēs ad supna: p̄tume liā ipsi^o q̄ bona homini cōfert tēdit auctoris. Nec quēq̄ pier. 8 moueat q̄ de^o missus se serpētes regulos: q̄ eos quomū criminibus offendit mordeant: cōminatur. Nam licet certū sit deū auctore iudicē esse nō posse: equū tñ e dnis no dignū iudicio est: vt dū bona data humilib^o cōferuntur: e supbis ac reprobis denegant: eos q̄ s̄ aptm̄ tradit Rom. 1 i reprobū sensus merent: quasi ab ipō missa pcutiat e cō sumat iudicia: s̄m̄ illis. Ipsi me ad emulationē irritauerunt i nō deū: z ego ad emulationē iducā eos i nō gēte. hac beatus pyamon disputatione desiderū nrm̄ quo de vniuis cenobiū scholis ad scōz anachoreticos gradus tēdere ceperamus: ardēt^o iustāmauit. Nā p̄uimodia solitarie cōmōtationis cui^o sciētiam postea sum^o scribite plentius affecit: ipō p̄imum imbuenēte perceptimus.

Explicit collatio abbatis pyamon de tribus anti quis generibus monachorū z quarto nuper exoto.

¶ Incipit annotatio capitulorū collationis abbatis Joānis de fine cenobite et eremite.

- Ca. j. De cenobio abbat^{is} pauli: z patientia cuiusdā fr̄is.
- ij De hūilitate abbatis Joānis: z interrogatione nra.
- iiij Respōsio abbatis Joānis cur eremum reliquisset.
- iiij De virtute predic: i senis quā in anachoretica ex ercruit disciplina.
- v De commodis eremi.
- vi De vilitate cenobiū.
- vij Interrogatio de cenob^{is} vel solitudinis fructu.
- viii Respōsio super interrogatione propōsita.
- ix De consummata ac vera perfectione.
- x De his qui imperfecti eremum petunt.
- xi Interrogatio de remedio eorum qui cito de cenobis discedunt.
- xij Respōsio quō solitari^o vitia sua possit agnoscere.
- xiiij Interrogatio quomodo sanari possit qui non r̄

¶ De fine cenobite z eremite. ¶

- purgatis virijs solitudinem ingressus sit.
- xliij Respōsio super eorum medicina.
- xv Interrogatio an ita castitas sicut z cetera passio nes debeat explorari.
- xvi Respōsio quibus documentis possit agnosci.

Explicit annotatio capitulorum.

¶ Incipit collatio abbatis Joānis de fine cenobite et eremite.

¶ De cenobio abbatis pauli: z patientia cuiusdam fratris. Capitulum. j.

Dest dies Admodū paucos maioris doctrinē desiderio prahēte rursus ad abbatis pauli cenobis sūma spūs alacritate preterim^o: vbi s̄ p̄^o q̄ duccorū fratru numer^o morare: i honore tñ solēnitatis q̄ id tps agebat: s̄ finita q̄ de alijs cenobijs monachorū turba p̄fluxerat. Nā p̄uiois abbatis q̄ eidē cenobio p̄ fuerat annueraria depositio solēniter curabat. Cui^o cō uer^o idcirco facim^o mētionē vt patiētā cuiusdā fratris q̄ sub p̄ntia toti^o p̄gregatiōis hui^o immobili ei^o claruit lenitate: breuiter p̄strigam^o. Nā s̄ alio hui^o opis rēdat i tētio: vt scz abbatis Joānis: q̄ d̄relicta eremo illi^o cenobio sūma hūilitatis virtute sub d̄derat: p̄feram^o eloq̄a nequaquā tñ putam^o absurdū: si absq̄ vlla circūtrone h̄o bor magna vt credim^o studiosis q̄busq̄ virtutum edificatio cōferat. In ingētū itaq̄ atrio sub diuallī illa monachorū multitudie p̄ duodenariū numerū distinct^o orbitibus p̄dēte cū q̄dā fratris susceptū serenū paulo tard^o itulisset: sub occasiōe ist^o tarditatis p̄dic^o abbas paulus q̄ iter turbas m̄stratiū fratru solitū cite discurreret: aperta manu palma eū sub oīs p̄cussit tēntu ita vt sonit^o et auresq̄ vlt^o lōgi^o p̄dētiū aurib^o f̄sfalleret. hoc aut idcirco ab eo factū ē: vt cūctiq̄ aderāt inuēns patiētā patefaceret: z oēs q̄ iteruissēt tali spectaculo: mode stie erudirēt exēplo. Quā maturo s̄t lenior fecerit p̄ filio: res p̄bauit. Nā memorabilis patiētie inuēns tāta id at benitate suscepit: vt si mō null^o fuerit ex ei^o ore s̄mo p̄ h̄ ij

Collatio. xiv. Abbatis Joannis.

lapsus: et tenuissimum murmur tacita labiorum agitatio: et
gnatus: et ne ipsa quae ouismode sita atque tranquillitas: aut co-
lor: saltem quatuordecim mutar. Quod factum non solum nobis: quod
nup de Syria monasterio veniens: patientie huius. Et tunc non
tamen eundem perperam: et ceptis: et etiam cunctis quae cepti ta-
lium non erant fructuorum: ita mihi fuit ut et si sumis viris: precu-
pua per hoc factum: et ferret instructionem: et scilicet et si patientiam ei
corentio paterna non mouerat: ne hoc spectaculum quod tante
multitudinis vultu ei ruboris tunc esset indicio.

De humilitate abbatis Joannis et inter-
rogatione nostra. Capitulum. ii.

Quod hic itaque cenobio reperimus antiquissimum senes-
centie Joannis: cuius perha pariter et humilitate et san-
ctis obsequiis huminebat: in quo silentio preterenda esse
sumus: scilicet cum hac maxime perfectione viguisse: quod cum sit
virtutum omnium mater ac totius spiritualis structure fundas-
mentum solidissimum: non spernentur exultat institutus. Quia non mi-
rum est: nec ad illorum sublimitatem nos posse accedere: et equi-
um dicitur: ut quod ad senectam sub cenobio permanere non possit
minus disciplina: et viri beneio subiectiois iugum ferre: et con-
tra: ad presumptionem noxie libertatis: ut minus enolam: cum
tamen ipso illo quo tunc non sum illa districtio: et regula: sed
per nisi arbitrii libertate: ut cunctis sententis subiectamur: spe-
ris: ut non patientie fructum calcere: et ipsos accipit: et de lede
expectare videamur. Hic igitur senescentie cum abbatis pauli ce-
nobio videmus: et tunc per gratiam viri qua erat pie-
ditus admirari: et demisso in terram vultu perari cepimus: ut
nobis per daret dignaretur: quod ob causam relictam eremus li-
bertate et illa perfectione sublimi: qua eum per ceteris eiusdem
vite per se fama celebraret: et subire iugum cenobii manus-
ser. Illi velut ipse se anachoretice discipline: et sublimi-
tate tunc perfectionis indignus: ad iuniorum scholas reuertisse
dicebat: et tunc vel ipsorum instituta: sum perfectionis meritum pos-
serim plere. Cuius rationis humilitate cum refragano no-
stre deperatationis excluderetur: ad extremum ita expositus est.

Responsio abbatis Joannis cur eremus
reliquit. Capitulum. iii.

De fine cenobite et eremite.

Anachoretica disciplina quam me servasse miraris
non solum non respicio: nec refutatoris tota ponere vene-
ratione spectator atque succipio. In quo post triginta an-
nos: hoc in cenobio congregatoe transegeram: ita alios viginti ex-
pelle me gaudeo: ut licet illos quos ea vel mediocriter appe-
tebant: non viderem: sed segniciter denotarem. Sed quod degustata ei
puritas: sollicitudine iterum carnalium reprobata: for-
debat: recurrere ad cenobium quomodolibet visum: et per preceptor
arrepit: planioris propositi presumptio sequeret: et non de pro-
pura sublimioris perfectionis difficultate picula. Vel enim est
deuotus in minoribus: et in deuotus in maioribus: permittit: tunc
non. Et idcirco si quod elatus: imo liberi: foras esse peritero:
quod non in iactantia vitio: sed edificatiois vite deperit: stu-
dio censeatis: quod vobis tamen studiose gerentibus: nihil de veritate
existimo subtrahendum. Arbitror enim instructionis vobis ali-
quod posse perferri: si pauli humilitate seposita: simpliciter omnem
propositum mei patefecero veritatem. Confido enim quod nec apud vos
de libertate dictorum cenodoxie notata: nec apud scilicet
mea de suppositione veritatis quod dicitur medacii crimine incurram.

De virtute predicti senis qua in anachor-
etica ererant disciplina. Capitulum. iiii.

Id quod igitur secretis eremi delectat obliuisci tradere hic
soporitur humana profutia: ac si in hieronymum dicere. Et
dicit homo non desideravi in saecula: ego quod id dicit suam
gratiam largiente vel assecutus: vel certe assequi animum fuisse me
fateor. Itaque pro dicitur nisi misericordiam me in huiusmodi raptum
frequenter excessum: ut obliuiscerem me sarcia corpe: per fragili-
tatem idurum: mentis mea ita omnes exteriores sensus subito res-
puit: et a cunctis materialibus rebus omnimodis exultasse: ut
neque oculi neque aures mee proprio fingerentur offensa: ita de-
votius meditationibus ac spiritalibus tractationibus animam replebat:
ut sepe ad vesperas: cum me percipisse neficentem: ac sequenti
die de hesternis ab intentione icunij penitus dubitarem. Ob
quam et cum septem diebus: hoc est septem partium ceterorum pa-
ria sequestratum in perherio: id est ad manuum in porta die sab-
bati reponunt: ut reflectio permissa non lateat. Qua plene
tudine illius quod obliuiois error excluditur: ut expletum
hebdomade cursum: ac solentate dicit ipsius reuolutus
p. uij

finis panis idicet nuer: festiuitasq; diei sacre z agregas
tois solentis solitarii latef h possit. Qd si et huc ordinē
ille que pdixim mēs excess? forte turbauerit: nihilomi
n? qridiani opis mod? diez nuerū signās: arceat erroē.
Et vt ceteras eremi p̄tates silēno p̄mittā: nō em ē no
bis qd eaz nūserositate ac m̄titudie: s; de solitudis ac ces
nobij sine tractādū: cās poti? ob q̄s illā vserere malueri
q̄s et vos agnoscere volumis: breuiter explicā bo: oēs q̄s il
los q̄s enserani solitudis fruct? q̄b? ediuerso sublimio
rib? meritis duxeri postponēdos: breui ofone p̄stringā.

De commodis eremi.

Cap. v.

Quidam igit raritas eoz q̄ i erēo tūc t̄pis mota
bālibertate nobis largiēdo diffusiore solituz
dis vastitate blā dita ē: q̄dū maiorib? remoti
secretz frequētissime ad celestes illos rapiebamur excel
sus: nec tāra visitātū f̄m̄ irruēs m̄titudō: p̄rāda h̄a
nitas? necessitate sent? n̄fos igētū curaz distictōib? ag
granabat solitudinis plāe trāq̄lla secretā: z illā p̄nera
tionē āgelice britūdm̄i p̄parādā s̄tatiabili desiderio ac
toto animi ardore sectat? suz. S; cū maior vt dixi nuer?
f̄m̄: habitatiōē illā? solitudinis cepisset expetere: z co
āgustata vastitōis eremi libertate: nō mō ignē illū diuie
p̄tlatiōis frigelcere fecisset: s; et multo modis carnē mē
taliū rez viculis ipedire: elegi hui? discipule vtrūq; ipie
re p̄positū: q̄s illa tā sublimi p̄fessionē carnaliū necessi
tatū p̄uisio ne tope: vt si mihi illa libertas ac sp̄ritales
deneq̄t excess? abiecta t̄n crastina dei penit? solitudi
ne: euāgelici me p̄cepti p̄sumāto p̄solez? id qd mihi de
illa rheouca sublimitate subtrahit: hāc obediētie subie
ctōe recōpēsct. Dixez nāq; ē cuiuslib; artz: ac studij disci
plinā quēpiā p̄fiteri: z ad p̄fectionē ei? minime puenire.

De utilitate cenobij.

Cap. vi.

Quobis q̄ris nūc in hac p̄uersatiōe p̄fruar p̄modis
breuiter explicādo vos vtrū illa solitudinis lucra
his b̄nificijs valeat p̄ferari: digesta narrōne p̄pēditas per
quā ē h? pbare possibile ē: vtrū fastidio an v̄sidiēno ali?
solitarie puritat? his malueri cenobij āgustijs coartā
ri. In hac igit p̄uersatiōe diurni opis n̄lla p̄uisio ē: p̄cōs

ctōis vel coemptiōis nulla distictio nō animi panis inent
tabilis cura: nō sollicitudo corpaliū rez: q̄ nō t̄m̄ p̄p̄is:
vertēt m̄ltōz ad uentū v̄sib? necessaria p̄parāt postre
mo nulla arrogātia laudis h̄uane q̄ imūdiōz his oib? i
p̄pectu dicit magnos eremū labores frequēter euacuat.
Uex vt i illa anachoretica discipula illos elationis sp̄bas
lū fuer? z exiabilis cenodorie picula p̄rera: ad h? ḡnā
le cūctōz p̄d? .i. cōcēz pandi vict? sollicitudinē reuertā:
muri q̄ eo v̄sq; mēsurā nō dico illi? āriā distictiōis excel
sitā v̄sū olei penit? nesciebat: sed ne hāc q̄dē n̄ri t̄pis rez
missiōe cepit ēē p̄tēta: q̄ vno olei sextario itidē p̄tēticule
modio aduenitiū v̄sib? p̄parato: toti? ānue refectionis ex
plebāt officia: ita vt duplicato nūc ac triplicato modio:
necessitas victualis vix q̄at expediti. Et t̄m̄ ap̄b nōnū
los vis noxie hui? remissiois icreuit: vt acetō amurcaq;
p̄mitz: n̄ illā v̄nā olei admisceat guttā quā p̄decessores
n̄ri: q̄ eremi i stituta maiore abstīnētie p̄tute sectari s̄tū:
repellēde t̄m̄ cenodorie grā istillare p̄uenerāt. s; ifrigē
tes egyptiacū p̄ salib? casēū: pl? olei q̄s necesse ē sup̄fun
dāt z ita duos cibos p̄pa suauitate distictos: q̄ sigillatē
diuersosq; t̄pe mōz chā reficere iocūdissime poterāt: s; n̄b
vni? s̄p̄is oblectatiōe p̄cipiāt. In t̄m̄ sane s; alkchreffis
i. materialū rez possessio supereruit: vt sagū q̄s qd absq;
p̄cūdiā referre nō possuz: suo obrētū h̄uānitatis ac sur
ceptiōis hui? anachoretē i suis h̄fe cellulis cepit vt il
la p̄rmitā: q̄b? atronita aia: ac s̄gitalib? th̄eozijs: s; p̄
tēta: sp̄ali? igranaē: p̄curfus: s; fratrū susceptiōis q̄s ac
deductiōis officia: m̄nūas v̄silitatiōis diuersarūq; cōfā:
bulanōnū atq; occupatiōnū interminabilē curā: quarū
et illo t̄pe q̄ hec vident ipedimēta cessare t̄n alim p̄uētū
dinarie inq̄etudinis assiduitate s̄sp̄ēnsuz expectatio ip̄a
distictū. Atq; ita fit vt anachoreticos illa libertas huius
comodi nerib? ipedita: ad illā cordis inestimabilē abserita
tē p̄pedito nō pueniat afcēsa: ac fructū eremitice p̄fessio
nis amittat. Qui si mihi i p̄gregatiōe nūc atq; in rorāis
s̄to fuerit deneget? salitē q̄s aie cordisq; trāq̄litas or
bus occupatiōib? absoluta nō deerit. Que nisi illis q̄s q̄
in solitudine p̄morant p̄sto fuerit: labores q̄dē anacho
reticos sustinebūt: fructū vero ip̄i? fraudabunt: q̄ nō aut

αλχη
χρησις

meta mēris stabilitate cōquirē. potremo etiā si mihi in cenobio p̄stituto ab illa puritate cordis aliq̄a fuerit imminutus: ero solū euāgelici p̄cepti p̄p̄satiōe p̄rē: q̄o cer tū est oibz illis eremū fructibz nō posse post p̄oni: vt scz de crastino nihil cogitē: z vsqz ad finē subiectus abbatū

Phi. 2. illū aliquatenus videar emulari de quo v̄. humiliter semetipsum factus obediens vsqz ad mortē: mercaus il lus verbū humiliter dicere. Quia nō veni facere volūta tē meā: s; volūtate eius q̄ misit me patris.

Interrogatio de cenobii vel solitudinis fructu.

Capitulum. vii.

Oermanus. Quia te vtriusq; p̄fessōis nō quēsdmo gū multos p̄ncipia tātūmō p̄rigisse: s; ipsa fallis gia p̄cedisse manifestū est: q̄nā cenobite q̄s eremite sit simis optam: agnoscere. Nulli nāq; dubiū est ne minē de his vel fidelī posse vel pleni disputare: q̄ illū q̄ vtrūq; p̄fectionē lōgo vsu z magistra experientia p̄lecur: meritū earū ac finē veridica potest insinuare doctrina.

Responso sup interrogatiōe p̄posita. L. viii.



Dannes. Cū dēq; hōiem i vtrazq; p̄fessōe p̄fectū esse nō posse: absolute p̄ncipare potuissim nisi me paucorū admodū retardaret exēplū. Magis si q̄dē est i qlibet eaz p̄summatū quēpiā regiri: quanto magis a d pleni vtrazq; p̄ficere: arduū ac pene: vt ita dixerim: hōi ip̄sibile esse p̄p̄tēū est. Qd tū si q̄ p̄uenit: nō statim ad ḡnalē for mūā referri p̄t. Qd em̄ a p̄te minima. i. de p̄sideratione paucorū z de his q̄ multos: immo oim iubiacent facultati: vniuersalis est regulā p̄ponēda. Si q̄ hō rarissime atq; a p̄p̄ncipissimis obinēti: ac p̄sibilitatē cōis virtutis excedat: velut supra p̄ationē hūane fragilitatis: nar turāq; p̄c: s; a p̄ceptis iunt ḡnālibus se q̄strāda: nec ita p̄ exēplo q̄ p̄ miraculo referēda. Quāob̄re id qd inque ritis sim mediocritatē sensus mei dixerim intumabo. si nūc qd i cenobite est: oēs suas mortificare et crucifigere volūtates: ac sim euāgelice p̄fectionis salutare mādātū nihil de crastino cogitare. Cūā p̄fectionē protinus a v̄

Dat. 6

mine nisi a cenobita ipleri posse: certissimū ē. Quē virū s; ietas p̄pheta d̄scribēs: ita b̄tificat atq; collaudat. Si auerteris a sabdato pedē tuū: facere volūtate tuā: die sc̄d meo: z glouificaueris eū dū nō facis vias tuas: z nō inuenit volūtas tua vt loq̄ris sermōnē tū cōdelecta beris sup dñz: z sustollā te sup altitudine terre: z cibabo te he reditate iacob p̄ris tui. Osi ei dñi locutus ē. Erēmite. p̄o p̄fectio ē: erētā mētē a cūctis h̄re terreis: cāq; q̄stū hūana imbecillitas sinit vnire cū x̄po. Quē virū hieremias p̄pheta describēs. Brūis inq̄t vir q̄ tulit iugā ab adolecētia sua sedebit: solitari: z faciebit: qz leuauit se sup se. psalmsa qz. Similis factus sum pellicano solitudinis. ps. 101. Vigilauit z factus sicut passer solitari: i recro. Ad hūc igit finē quē vniuscuiusq; p̄fessōis eē p̄ditum nūc eoz vtrazq; p̄ueniri: frustra z iste cenobūz iste anachoreticos expetit disciplinā. Neuter ei p̄rutē sue p̄fessōis iplēuit.

De cōsummata ac vera p̄fectione. Cap. ix.



Sed hec meretike. i. nō itēgra z i oibz cōsummata p̄fectio: s; p̄ p̄fectionis ē. Rara ē ergo z paucissimis dono dei p̄cessa p̄fectio. Is eremite vere z nō ex p̄te p̄fectus est: qz i eremo squalore solitudinis: i cenobio ifirmitates fratrum equali magnanimitate sustētat. Et id in vtrazq; p̄fessōe ne per oia cōsummatū inueniri: difficile est: qz nec anachoreta aktemosinen. i. cōtēp̄sū ac p̄uauationē materia lūm rerū: nec cenobita theouicā ad integrū potest assequi puritatē: licet vtrūq; p̄fecte abbate moyten atq; p̄anunū duosq; macharios aouerim possēdēsse. Qui ita erāt in vtrazq; p̄fessōe p̄fecti: vt cū vtra oēs eremi accolas secedēs: ita irribiliter fecerēt solitudinis p̄ficere: q̄stūq; in iōsis erat nequaquā inq̄rerēt hūana cōformitū ita frequentā ac fragilitates ac se deurrētū sustinēbāt: vt cū ad eos visitatiōis vel p̄fecus gratia mūmēra fratrum multitudine p̄stāderent: tam iugē pene iustep̄cōis inq̄tudinē immobili p̄nētia tolerā: oim i q̄si a mūdā vel iudicasse vel exerceisse oim vite sue tēpore credērent: qz vt cōbus tātum ad nomenclaturū officijs deseruirent: ita vt apud cōctos esset ambiguū in qua potissimum

uēhē
trix
āxtā
mostru
vnu

Collatio. xii. abbatis Joannis

professione eorumdem maior esset industria. i. vtrū in illa eremitica puritate: an in ista cōuersatione cōmunitatis: gñānimitas eorum mirabilius aptaretur.

De his qui imperfecti eremū petūt. Cap. x.

Quē autē nōnulli ita diuturno silētio solitudinis offerant: vt proxi^o hoīz p̄soria. phoreticā: et cū v^o paulullū a secreti sui cōsuetudine: iteruēniente frastrū visitatiōe decesserint: notabili mētis agore et euidēti b^o pusillanimitatis iducijs estuare. Cū vel maxime his euēntre cōsuevit: q̄ nō p̄fecte i cenobijs instituti: nec ex coctis potib^o vitijs: ad solitariū se vitā imaturo desiderio trāstulerūt. Qui i vtrāq; partē p̄fecti semp ac fragiles q̄cūq; aura cōmotiōis spulerit: iclīnāt. Nā q̄ncā modū cōfortio vt iterpellatiōe fruz ip̄artēter exstuat ita i solitudine cōsistētes ei^o ipsi^o qd̄ expetūt silētijs nō ferūt vas litatē: q̄ppe q̄ ne ip̄az q̄c̄c̄ rōnē nouit: cui^o causa desiderari vel expeti debeat solitudo: s; hāc ēe p̄tatis ac p̄fessionis hui^o existimāt summā vt fruz p̄soria. declinātes humanos tātmōdo refugiant ac decessētur aspectus.

Interrogatio de remedio eorum qui cito de cenobis discedunt. Capitulum. xi.



erman^o. Quo ergo v^o nobis v^o ceteris q̄ eius dē fragilitatē ac mēsure sunt remedio potēt subueniri: q̄ i cenobialib^o disciplinis tenuiter liturati: ite expulsione oīz vitioꝝ habitatiōe solitudinis cepim^o affectare: v^o q̄ pacto ip̄erturbare mētis p̄soria: z immobile patiētie poterim^o app̄hēdere firmitatem: q̄ ipsas q̄dāmō scholas z exēcitiōis hui^o palestrā: t̄ q̄ ad plenū erudiri ac p̄fici p̄ncipia nra debuerāt irēpestiue itermissa cenobij āgregatiōe derellq̄m^o. Qualiter ergo nūc i solitarie cōmōtates: p̄fectiones longanimitatis ac patiētie cōsequemur: vel quādmōdū has sibi inesse vel deesse virtutes explorari: inter: noꝝ motū cōscientia deprehēderet: ne forte quia ad hōminum consortio segregati: nullis eorumdem irritatiōibus pronocamur salia estimatiōe decepti: tranquilatē mentis nos immobilem possidere credamus.

De fine cenobite z eremite.

Responso quomodo solitarius vitia sua possit agnoscere. Capitulum. xii.



oannes. In p̄tate: q̄rētib^o medicinā: s; media curatiōnū ab illo p̄ssimo alaz medico deesse nō p̄nt: his p̄sertim q̄ valitudines suas: non desperādo aut negligēdo p̄p̄ferit: nec vulnē rū suoz piculā celauerit: aut medelā p̄ntē p̄caci mēte respuerint: s; p̄ lāguoib^o ignorātia v^o errore vel necessitate p̄tractis: hūili tādē cautela ad celestē medicū mēte pfugerint. Jōq; nosse debem^o: q̄ si ad solitudinē vel ad abdita loca nodū curatis vitijs secedam^o: effe eius eoz: t̄mō repūmā: nō extinguat affect^o. Latitat em̄ intra nos: immo ēt serpit radix oīm q̄ extirpata non fuerint peccatoꝝ: quā adhuc in nobis viuere his dephēdim^o indicijs. Verbi gr̄a. Cū i solitudine cōstituti: aduētū fratū v^o breuissimā eoz morā cū quadā estuatis animi anxietate suscipim^o: inesse adhuc i nob^o viuacissimū impatiētie fomitē nouerim^o. Cū hō cuiusq; sp̄is speram^o aduētū: si eo p̄ necessitate aliqua paulullū forsistā de morāte vel tacita indignatiōe iā ei^o culpauerim^o tarditate z mētē nostrā immodice expectatiōis sollicitudo turbauerit: ire atq; tristitie manifeste i nobis vitia residere p̄scitē nre pbauit eramē. Itē si s̄re vel codicē ad legēdū v^o quālib; aliā ad vtrūq; sp̄ez postulatē: aut nos illi^o petitio p̄ristauerit: aut illū negatiō nra spulerit: dubiū nō ē nos adhuc auaritie seu philargyrie laq̄is cōpediri. Quā si recordatiōe femine nobis v^o cogitatio subita vel sacre seriet lectiōis attulerit: z i ea q̄dā nos senserim^o t̄nillatiōe pulsatos: sciam^o needū extictū i mēbis nris fornicatiōis ardorē. Si hō d̄ p̄patiētie districtiōis nre z fmissiōis aliene: vel tenuissima mētē nraz tēptarit elatio: certū ē dira nos supbie peite corruptos. Cū hec q̄ in corde nro dephēderim^o vitioꝝ indicia: manifeste cognoscām^o nobis nō affectū s; effectū deesse p̄cti. Que vitijs passidēs si nos q̄nq; ouersatiōi miscuerim^o hūane: p̄m^o d̄ caueris nroz sensū p̄cedētes: pbāt se nō tūc p̄mū cū eruperit nasci: s; tūc omū q̄ diu latuerit pblicari: z ita vniū cuiusq; vitij radices inesse dehis sibi certis indicijs

Collatio. xii. Abbatis Joānis 43

etiam solitarius deprehēdit: quicquid puritate sua non hominibus ostēdare: sed illi respectui inuolara fructu dicit: ephēbere: quem latere omnia cordis arcana non possunt.

Interrogatio quō sanari possit q non ex purgatis vitis solitudinē ingressus sit. c. xiii.

Oermanus. Argumēta quibus infirmitatū indicia colligantur: et rōnē discernēdarū egritudinis: id est q̄ p̄fecto vitia q̄ cellantē in nobis valeat deprehēdit: lucide factis apteque percipim⁹. Omnia siquidē quotidiana experientia ac diuturnis nō rarū motib⁹ cogitationū ita videntur: sunt inueniuntur. Superest igitur ut quē admodū p̄bationes causas morborū euidētissimā nobis rōnē patefacte sūnt: et curationū medela mōstrēt. Nulli nō p̄būbiū ē illū posse rectissime de remedijs malay valitudinū disputare: quod eorū p̄ cās atq̄ dignitas egrotatiū p̄sciētia attestante deprehēdit. Itaque h̄ doctrina beatorū dīs tue vultus non s̄tota arcana nō sanantur: quo fit ut sperare aliqd̄ ē de remedijs audeam⁹: q̄ tā euidēs declaratio morbi spem remediū pollicet: ita q̄ primū ut ais in cōgregationibus initiū salutis acquirat: et sanū solitudinē eē nō possunt. nisi quos p̄ cenobiorū medicina sanauerit: perniciose rursum desperatiōe cōcidiim⁹: ne forte q̄ imperfecti cenobii relinquim⁹: nequaquā p̄fecti eē in eremo valeam⁹.

Responsio super eorū medicina. Ca. xiiii.

Ioannes. De morborū sanōrū curatiōe sollicitus: remediū salutare deesse non poterit: idcirco eodē mō quo vniuersales vitij deprehēduntur indicia: etiā remedia sunt querenda. Nam quē admodū solitarijs humane cōuersationis vitia dixim⁹ nō deesse: ita virtutū studia et instrumēta sanitatis: omnibus etiā ab humana p̄uersarietate secretis posse suppetere nō negamus. Cū se igitur impatiētie siue ire p̄turbationib⁹ icuriant: illis que supra ostēdim⁹ idcirco vniuersales deprehēdit cōtrarijs semetipsi semp obiectiōib⁹ exerceat: et p̄positis sibi multimodis iniuriarū dispēditōib⁹ ḡnib⁹ velut ab alio sibi inueniat gatis a iuncta: mentē suā oib⁹ q̄ inferre impiobias

De sine cenobite et eremite. 43

p̄fecta h̄silitate succubere: atq̄ aspera sibi q̄q̄ et itos lera billa frequēter opponēs: p̄ta eis p̄currere debeat lenitate: ut fugit cordis cōteritiōe meditet. Et ira respiciēs ad illas sctōrū om̄i siue ip̄i dñi passiōes: vniuersa nō solum p̄uitioy: sed etiā penarū ḡn̄a: inferiora meritis suis ē p̄ficiās: ad oēm se dolorū toleratiā p̄parabit. Cūq̄ aliq̄ ad cert⁹ fratrū aliqua inuenerit inuitatione reuocāt: qd̄ nō pot̄ vel raro etiā d̄strictissimis eremi acolis nō p̄uenire: si mentē suā ē pro lenibus quibusq̄ rebus deprehēdit: tacite fuisse commorā: ut quidē occultorū mortuū fenerissim⁹ cenfor: mox sibi illa durissima iniuriay ḡnā. q̄b⁹ ad p̄fectā tolerantiā: semetipsūm quotidianis meditationib⁹ exercebat: exproberatq̄ ita se oburgātes et increpās alloquat. Tu ne ille es bone vir: qui dū te in illa solitudinis tue exerceas p̄alstra: oia superatūrum mala cōstātissime p̄sumebas: qui dudū cū tibi non solū summas cōditioy acerbitates: verūcū: trolerāda supplicia ip̄e p̄poneres: satis validū atq̄ ad oēs p̄cellas imobilē te credebas. Quā inuēta illa patiētia tua: lenissimi verbi p̄sidiōe p̄fossa est: Quid domū tuā sup̄ illā solidissimā petrā s̄ta ut tibi videbat mole p̄structa: lenis aura cōmouit. Ubi ē illud q̄ s̄mani fiducia bellū i pace de s̄deris p̄clamabas: parat⁹ sum: et nō sum turbat⁹ ut custodiam m̄data tua. Et cū p̄pheta sepe dixisti: Proba me ps. 118. dñe et tēpta me vte renes meos et cor meū. Et. Proba me ps. 27. dñe et tēpta cor meū. Interroga me et cognosce s̄citas in cas ps. 138. et vide si via iniquitatis in me ē: Quō ingēte certaminis apparatū exigua hostis vmbra p̄terrunt. Tali h̄ fenerissimū cōpunctionis animaduersione cōdānans: multā animi sui cōmōtunculā eē nō sinat: s̄ artiore carnē suā ieiunij ac vigiliarū correptione castigās: ac ingib⁹ cōinētie penis culpā suē mobilitatē exerceat: id qd̄ ad plenū excoquere i cenobij cōuersatiōe debuerat: in solitudinē cōstituit. h̄ exercitatiōis igne cōsumat. Illō sane ad obtinēdā iugē ac stabiliē patiētiā p̄stāter atq̄ immobilē tenēdū: nō licere nobis qd̄ lege diuina si solū vltio iuray s̄ ē memoria p̄hibet: cuiuslibet decernitū vel irritatiōis obtētu ad iracūdiā cōmouēt: qd̄ em̄ aie gratiū p̄t enenire dispēditū: q̄ ut p̄ cōmōtūm sibi iudicā ceciderit: veni atq̄

eterni luminis claritate purgata: ab illi? q̄ mitis z humilis ē corde p̄tēplatiōe discedat: Quid ergo p̄niciosū? q̄d ve desotom? q̄s vt q̄s hōestaz iudiciū z regulā ad discipulū nā recte discretiōis amittat: z ea san? ac sobri? p̄petret: q̄ nec temulent? q̄dē q̄s ac sensu indigēs veniabiliter admississet: hec ergo z his similia detrimēta q̄sq̄ perpēderit: nō solū vniuērsā dānotū ḡna: s; ēt inuariatū atq; penarū q̄cūq; p̄nt a crudelissimis irrogari: facili fustitatioē despiciet: nihil dispēditiosū? iracūdia nec p̄tio sus animi tranquillitate: z perpetua cordis sui iudiciās puritate. Ob quā nō solū carnaliū s; ēt illarū q̄ spirituales vident rerū spernenda sunt cōmoda: si alias acquiri vel perhānisi cū huius tranquillitatis perturbatione nō possunt.

Interrogatio an ita castitas sicut z ceterae passiones debeant explorari.

Ca. xv.

Omnis. Sicut ceterorū vulnerū: id est: tristicie: impenitentiae: obiectionē p̄trariarū rerū medela mōstrata ē: ita ēt p̄tra sp̄m̄ fornicatiōis q̄d cura tiōis gen? nos oporteat adhibere: volum? edoceri id est vtrū ēt z cupiscētie ignis p̄positis: sicut illic maiorib? insiritationū augmētis possit extingui: q̄d sat? castitati credimus eē cōtrariū: si nō solū exaggerat i nobis libidinis incērtia s; vel pretereunte mentis oculo perfringētur.

Responsio quib? documentis possit agnosci.

Capitulum. xvj.

Iohannes. Questionē q̄ ēt tacētib? vobis narratio nē nr̄am fuerat secutura: sagax interrogatio v̄ra p̄uenit: z idcirco effica ceter ea sensib? v̄ris percipi dā eē nō ambigo: q̄nquidē institutionē nostrā acūmē vestri p̄cessit igeni. Sine labore em̄ cuiuslibet q̄stiois dilucidat obscuritas: cū ab solutionē ei? anticipās inquisitione: quo ducēda ē antecedit. Itaq; remediū q̄dē illorū q̄ supra diximus v̄torū: nō solū nihil officiant: verū etiā multū cōferūt hūana cōsueti. Nā frequentia impatiētie sue crebri? p̄tefacta: quāto magis a sūmū sup̄atis dolo rē cōductiōis intulerint: tāto velociorē la borantib? cōterū sanitatē. Ob quod ēt in solitudine cōsistentes: cū iritationū

gitationū fomes atq; mā ab hoib? nō possit exurgere: t̄h caridē icita mēra vber? et ex idustria retractare: vt a d̄per? ea iugi cogitationū colluctatiōe p̄gnatib? nobis medela p̄optio: p̄ferat. Cōtra fornicatiōis p̄o sp̄m̄ diuersa rō z dispar ē c̄. Nā quēdamoq; corpi v̄nis libidinis carnūq; vicinitas: ita ēt mēti mēra ei? ē penit? subtrahēda. Satis em̄ p̄niciosū ē adhuc firmis egritūq; pectorib? vel tenuissimā recordationē hui? passiois admittē: reita vt nōnūq; eis ēt sub recordatiōe sc̄itū feminariū velut sub sacre lectiōis historia: noxie titillatiōis stimulu? excitet. Cū cā seniores n̄i huiusmodi lectiōes sub p̄stia iuniorū solēt p̄ultissime p̄terire. Sane p̄fectissimis q̄busq; z summo iā affectu castimonie p̄summatas: p̄ba tiōes q̄b? examinare se valeat: beesse nō p̄nt: q̄b? p̄fectissima cordis integritas incorrupto p̄stie iudicio p̄probat. Er̄t ergo p̄summatissimo viro istis his q̄ supra dicta sūt etiā sup̄ hac passioē p̄batio sui: s; vt q̄ se radices morbi hui? penit? iā extirpasse cognouerit: explorāde si volet gra castitatis: interdū ēt aliq̄a exploratiōe sui imaginatiōē possit admittere. Ceterū ab his q̄ adhuc minus firmi atq; p̄fecti sūt: hāc examinatiōē nullaten? p̄uenit vsurpari: vt p̄suctionē feminea: z palpationē q̄dā mō tenēta atq; mollē: corde p̄tractet: er̄t em̄ eis magis notia q̄ salubris. Qd em̄ exprimētū huiusmodi hoib? p̄t in hac rōne suppetere: vbi z in exprimētō sp̄m̄ est q̄d v̄raf: z in ip̄a exploratiōe discrimē. Cū ergo p̄fectissima q̄s h̄tute fundat: ad illecebrā blādiētū cogitationū: nullū mētis assensū: nullā carnis p̄mōtionē i se dep̄hēderit excitari: certissima puritatē sue capiet documētis: ita vt ad hāc se firmitatē puritatis exerceat: castitatis atq; incorruptionis bonū: nō solū mēte possideat: sed ēt si corpale femine attractū cū cuiuscūq; vt solet: necessitatē attulerit: penit? sensus passiois ignoret: hoc abbas iōānes cū hōte nō ne refectione imminere sensisset: collationē sine cōclufit.

Explicit collatio abbatis Joannis de fine cenobite z eremite.

Incipit annotatio ca. collatiōis abbatis p̄nusi de p̄ntē fine z satisfactiōis iudicio.

Ca. i. De abbatis pynusij humilitate: et eiusdem latebra,
 De aduentu nostro ad abbatem pynusium.
 Interrogatio de pnie sine et satisfactionis indicio,
 Responsio de humilitate interrogacionis nostre,
 De modo penitentie et indulgentie documento,
 Interrogatio an remissio sint pro cordis eos
 punctione peccata.
 Rñsio quousq; añtor; actus recordatio sit hñda,
 De diuersis penitētie fructibus.
 Quod vitius sit profectus obliuio peccati: et q; has
 gitioum recordatio sit vitanda.
 De satisfactionis indicio: et obliuione pteritoris
 criminum.
 In quo tēporaliter sit agenda penitudo: et in quo
 finem habere possit.

Explicit annotatio capitulorum.

Cincipit collatio habita cū abbate pynusio de penitentie sine: et satisfactionis indicio.

De abbatis pynusij humilitate et eiusdem latebra. **Capitulum. i.**

Declari ac singularis viri abbatis pynusij de sine pnie precepta videtur: magna materie pte mihi videor; apud re si hūilitatis ei; laudē: quā in q̄rto istitutus nū libro: q; est sup; instituciois renūciatib; natus breui sermone p̄strin; rera; lectozis fastidulo p̄falk; hic silētio p̄termittā: cū p̄sertim multi illi; opusculi notitā nō hñtes: in hñc possint incurrere lectiois. Et ois d; eoz; vacillet auctoita: si dicō; meritū subtrahat. vic si qdē. cū haud longe a panep̄hisi egyptia (vt illic dicit; est) ciuitate: abbas et p̄b; yter Igēti cenobio p̄sideret: tē; os eū i oi illa puicia p̄rutū suaz; atq; signoz; glia sublimasset: vt sibi iē videre; retribuidē laud; hūane labor; suoz; recepisse mercedē: imōs ne sibi sp̄ātriuia p̄ptar; fauoris inanita: fructum p̄mij vacueret eternit; occulte mōasteriū suū fugiēs: ad iurima c̄p̄a dēnsiū monachoz; secreta p̄dicit; ybi nō erem; solitudinē: nō singularis yue

vberrate: quā et ipse q; laborē obediētie i cenobio f; ferēs: iugha nōnū; p̄sumptioe sectant; sceleratissimo selegit mōasterio subiugari. Vbi tñ ne villo habit; sui p̄ dere; idicio: idur; veste seculari: mult; vt illic mou; est dieb; lachrymās p̄ foub; excubauit: atq; ad ois genua puolur;: p; eoz; diuturna fastidia q; ad explorādū ei; b̄ff deriū i yltia cū tā etate velut p̄ās egestate cōpulsi;: nō sincere illi; p̄p̄osti scititate; expetisse dicebāt: itā dē vt su scipet obtinuit. Vbi adolecētū cuidā f̄ri q; horū susceperat excolēdū i adminiculi deputat;: cū nō solū oia q; idē p̄posi; i perasser;: vt q; iūcti opis cura p̄ficebat: cum admiratōe hā sancte hūilitat; ipleret: verūet qdā neces saria opa: q; p̄pter horoz; sui a ceteris vitabant;: ita fur tuo p̄noctē labore p̄ficeret: vt diuiculo ois illa cōgrega tio tā vitliū operū admirās ignozaret auctozē. Cūq; ita trēnū ferme illic gaudēs desideratis taz iuriose subie ctōis laborib; p̄regisset: accidit vt qdā f̄r eidē cognit; ex illis ybi ille discesserat egypti p̄tib; adueniret. Qui cū i dumētoz; ei; atq; officij vitlitate p̄mptissime agnitōis facilitatē diu; hēstās cohiberet: p; exploratōis manifestissimā: ad ei; genus puolur;: p̄mū stuporē f̄rib; cūct;: dehic p̄dito ēt note: qd ap̄ illosq; p̄cipue sciteat; fama vulgauerat: et dolorē cōp̄ctōis iculit;: q; sc; tāti meritū ac sacerdotij viz; tā iuriosas opib; deputa; sēt. Sz; postq; s̄s vberr;: et diabolice iudicē q̄i graue; p̄ditid; sue spu tās casuz;: ad mōasteriū suū honouifica f̄m custodia an hite p̄duct;: et exiguū illic tpe demozat;: rur; offē; ē tpe s̄s honoris si ac p̄mat; obseq;: ac furtis ascēdēs nauēz; ad palestina; syrie puiciā trāsmeauit: ybi velut icipitēs atq; nouiti; i illo i q; nos debebam; mōasteriū recept; habitaculo: i n̄fa cellula ab abbate p̄cept; ē cōmanere. Sz; ne illic qdē diu; frutes ei; ac merita latez; potnerit; nā s̄t p̄ditōe detect;: atq; ad mōasteriū suū cū igenti honouificētia ac laude ruocat;: itā dē qd erat eē apul; ē.

De aduentu nostro ad abbatē pynusium.

Capitulum. ii.

Quā igit; p; h; lōgū tps nos q; egyptū petere scētē istituciois dēderiū cōpulsit: sumo eū affectu

ac desiderio p̄gr̄tes: tāta ei⁹ sum⁹ gr̄a atq; hūanitateſq;
ſcepti: vt nos tāq; p̄ſtinos ſincellitās et cellate ſue quaſi
errrema hōiti pre p̄ſtruxerat honoraret hoſpitiō. Ubi
cū ſar̄ ardua atq; p̄cella: cui dā ſp̄i mōaſterū regulā ſub
eūti: corā oib⁹ i ſynari ſp̄ib⁹ p̄cepta tradidiffet: q̄ i hōi
vt p̄dirim⁹ iſtōnū libio gr̄a potui breuitate cōpler⁹ ſū
tā i cōp̄rehēſibilia nobis tāq; mirifica p̄e abſtinentiā
culmā vidēbāt: vt nullo mō illūc hūilitatē n̄ ſax credet
m⁹ poſſe p̄cedere. Iḡi deſp̄atiōe delecti: i po et vultu
tīmā cogitationū amaritudinē h̄ celares ad b̄m̄ſentē ſa
ſ̄ ſ̄tia mētē recurrim⁹. Cui p̄tin⁹ cāz tāte meſtitudinē
ſiquirit⁹ abbas geriman⁹ grauit⁹ i genuitētes: ita r̄ndū.

**Interrogatio de penitentie ſine ⁊ ſatiſſa
ctionis indicio.**

Capitulum. lii.

Oerman⁹. quāto magnificētior atq; ſublimior: iō
gnite nob⁹ ſmo doctrie: iter arduū p̄celliffime re
nūciatiōis apuit: ⁊ q̄ſi remota oculorū n̄ ſox calte
gine p̄ditū celo culmē ei⁹ oñdit: tāto maiore deſp̄atiōis
mole dep̄mimur. Immeſtate ſiq̄dē ei⁹ cū exiguitate vir
riū n̄ ſax meriētes: ⁊ nimis abiectionē ignaue n̄ ſre: ſi
nita p̄tūz oñſe cellitp̄dine p̄ferētes: paritate n̄ ſax ſ. ſo
lū ad illa h̄ poſſe p̄ficere: verū etiā ab eo qd̄ ē deteri⁹ de
ficere poſſet̄im⁹. Nā p̄ d̄erib⁹ nimie deſp̄atiōis opp̄et
ſi: q̄dā mō de iſtimis ad iſteriora p̄labimur. Anū p̄ide ac
ſingulare p̄h̄diū: medelā n̄ ſis p̄t̄ p̄ferre vulnerib⁹: vrb
ſine penitētie ⁊ maxime de ſatiſſatiōis indicio aliq̄ di
ſcam⁹: vt certi de remiſſiōe p̄cedētis delictorū: poſſim⁹ t̄
ad cōcedēda ſaſtigia p̄d̄icte perfectionis animari.

Cr̄iſiſ o b̄uilitate iſterrogatiōis n̄ ſe. c. lii.

Dynufi⁹. Delecto q̄dē ad mōd̄ ſcopioſi hūilitat
p̄ ſe fructib⁹ ſe et cellate illi⁹ quōdā habitand
ſuſcepto: nō leuiſa eſtimatiōe p̄ſerri valde
cōgādeo: q̄ id qd̄ a nobis oīz xp̄ianorū iſtimis ſola ſe
ſtā verboz libertate p̄cipit: tāta admiratiōe ſuſcipit:
vt cū ea (ſi nō falloz) haud ſeni⁹ q̄ a nobis dicta ſunt im
pleatis. Cūq; ſicut memini labore operis veſtri pen
d̄ictorum n̄ ſorum exequetur iudicis: ita meritum

De ſi. penitentie ⁊ ſatiſſationis indicio.

vt iſtatis occultis tāq; ſi nulla ad vos eoz q̄ ſtiate ex
crectis aura p̄uenerit. S; q̄ idip̄ ſumma laude digniſa
ſimū ē: q̄ velut adhuc rudes iſcognita vobis eē iſta ſat
croz iſtituta teſtāmini: id qd̄ a nobis ſeculo poſtulat
breuiter vt poſſim⁹ cōplectemur. Neceſſe ē em̄ vt vltra
poſſibilitatē noſtrā atq; virtutē: antiq̄ familiaritatis ve
ſtre paream⁹ iſperio. Itaq; de penitētie exhortatiōe vob
merito: multi nō ſolū dictis verū etiā ſcriptis plurima vul
gauerū: mōſtrātes quāta ei⁹ vilitas: quāta h̄: quāta
q̄ſit gr̄a: ita vt de p̄teritis facinorib⁹ oſfenſo: tāq; iuz
ſiſſimā penā p̄ tātis crib⁹ iſerētī (ſi dici ſas eſt) q̄dā mō
obſtat: ⁊ quaſi iuſti: vt ita dixerim: dextera ſuſpendat
vltros. Uex h̄ oia vobis vel p̄ ſapiētia ſup̄naturali: vel
p̄ iſeſſo ſacraz ſtudio iſarū ita cognita eē. nō ambig
go: v̄ de his p̄tā p̄lartio vſe p̄uerſationis inoleuerit.
Deniq; nō de penitētie q̄ſitate: ſ; d̄ ei⁹ ſine ac ſatiſſatio
nis indicio ſollicitud qd̄ ab alijs p̄termiſſuz ē ſaga caſſā
ma iſterrogatiōe diſſeritis. Quapropter oī breuitate at
q; cōp̄edio: p̄poſitiōis vſe deſiderio ſatiſſacere nitimur.

De mō p̄nie ⁊ indulgētie documēto. ca. v.

Penitētie plena ⁊ p̄fecta. diſſinitio eſt: vt p̄tā p̄
quib⁹ penitudinē gerim⁹: vel qd̄ n̄ ſa ſcia re
mouet: neq; vltēri⁹ admittam⁹. Indiciū ho
ſatiſſatiōis ⁊ indulgētie ē affect⁹ q̄z eoz de n̄ ſis cordib⁹
expulſiſſe. Nouerit em̄ vnūſq; ſe necdū ſe p̄ctis p̄iſtinis
abſolutū: q̄d̄ ſibi ſatiſſatiōi ⁊ gemitib⁹ incubat: vel
illoz q̄ egit vel ſimilitū criminū an oculos imago p̄ ſuſe
rit: eozq; ſi dic̄ oblectatio: ſ; vel recordatio iſteltauerit
ſic̄tis arcana. Itaq; tūc ſe iſ q̄ p̄ ſatiſſatione p̄uigilat
a crib⁹ abſolutū: ac de p̄teritis admiffus venis p̄cepiffe
cognoſcat: cū nequaq; cor ſuū corū de vitiōz illecebris
ſclerit: vt imaginariōe p̄ſtrigi. Quā obid̄ iuſſim⁹ q̄dā era
minatoz p̄nie: ⁊ iudex indulgētie i cōſcia reſidet n̄ ſa
abſolutionē reat⁹ n̄ ſi an cogitūis ⁊ iudicij dic̄: ad huc
nobis i hac carne cōmorātib⁹ d̄tegit ⁊ h̄nē ſatiſſatiōis:
ac remiſſiōis gr̄az p̄d̄it. Et vt h̄ eadē q̄ dicta ſūt ſigni
ficāt⁹: exp̄manēt: tū demū p̄terita nobis vitiōz cōtagia
remiſſa credēda ſunt: cum fuerint de corde noſt̄ o p̄tes

sentiu voluptatis desideria pariter passionescq; depulsi.
Interrogatio an reminiscenda sint p cor
dis compunctione peccata.

Ps. 37. **O** Ermanus. Et vñ nobis gigni poterit hūilitatio
tis ita describit. p̄ctm̄ meū cognitū tibi fecerit
iustitiā meā nō opni: dicit p̄nūciabo aduersus me iniu-
stitiā meā dño: vt illū q̄s q̄s seq̄t efficaciter dicere merea-
mur. Et tu remisisti impietate cordis mei: vt quē ad modū
in ofone p̄strati nosmetipsos ad p̄fessionis lachrymas va-
lebitur excitare p̄ q̄s delictos. veniā p̄seq̄ meamur: s̄z in-

Ps. 6. lud. Lauabo p̄ singlas noctes lectū meū: lachrymas me-
strati meū rigabo: si p̄ctōz nōz memoriā de n̄ris cordi-
b⁹ extrudam. Quā inebimur ep̄uo tenacif custodire ti-
cete dño. Et iniquitatū tuarū nō recordabor: tu s̄o mem-
to. Ob quā rē nō solū operās: verūetis oīas ad peccato-
rū meoz recordationē mētē meā de industria reuocare
p̄tēdo: vt ad hūilitatē verā z p̄titionē cordis efficacius
inclinatus: aude dicere cū p̄pheta. Vide humilitatem
meā z laborē meū: z dimitte omnia peccata mea.

Responso quousq; anteriorum actuum
recordatio sit habenda.

Ps. 50. **P**ynuffus. Interrogatio v̄sa vt iā sup̄ dictū ē: nō
de penitētie q̄litate: s̄z de ei⁹ sine p̄posita est: z
de satisfactōis indicio: ad quā p̄grue (vt arbi-
tror) p̄nterq; r̄fus est. Ceterū h̄ q̄s de p̄ctōz recordatio-
ne dixit: v̄tile satis ac necessariū ē: s̄z ad huc agētibus
p̄ntiam: vt cū iugi p̄ctōz sui p̄fusione p̄clamēt. Q̄m̄ in-
q̄tate ego cognosco: z p̄ctm̄ meum s̄ me est semp. Illud
p̄s. 6. etiā adiciat. Et cogitabo p̄ p̄ctō meo. Vñ ergo agim⁹
p̄ntiam: z ad huc vitiosoz actū recordatiōe moidemur
necessariū est vt ignē p̄fēie n̄re. obortus ex p̄fessione cul-
pe lachrymarū liber extinguat. Cū vero cuiq̄s in hac hū-
militate cordis z ip̄s p̄rititē defixio: atq; i labore z g-
mitu perdurāt: ip̄z recordatio fuerit cōsopita: z cōsi-
tie spina s̄ medullis aie gra dei miserātis enulla cer-
est eū ad satisfactōis finē atq; indulgētie merita p̄-

uenisse z ab vniuersoz criuz labe purgati. Ad quam tñ
oblitio nō alias puenit: nisi p obliuionem v̄tiorū
neḡz actū p̄ntior z p̄ccatā cordis atq; iteḡā puritatē:
quā sine dubio null⁹ eoz q̄ p̄ ignauiā siue cōtēptū vitia
sua purgare neglexerit: a seq̄t: nisi q̄ genuit atq; suspiria
mella iugitate p̄ntiū: oīm̄ forditū p̄ntiaz excorperit la-
bē: z virtute animi atq; ope p̄clamauerit ad deū. Delit-
erū meū cognitū tibi feci z iniustitiā meā nō opni. Et fue-
rit mihi lachryme mee panes die ac nocte: vt p̄n̄ merea-
tur audire. Quiescat vox tua a ploratu: z oculi tui a la-
chrymis: qz est merces opis tui ait dñs. Illud q̄s s̄l̄r ad
eū voce dñi dirigas. Deleui vt nubē iniquitates tuas: q̄s
nebulā p̄ctā tua. Et iterū. Ego sum q̄ deleo iniquitates
tuas p̄pter me: z p̄ctōz tuorū iā nō recordabor: z ita su-
m culus p̄ctōz suoz quib⁹ v̄nusquisq; cōstringitur ab-
solutus: dño cum omni gratiarū actione cōstabit. Diru-
pisti vincula mea: inibi sacrificabo hostiam laudis.

Ps. 37.
Ps. 41.
Ps. 37.
Ps. 41.
Ps. 37.
Ps. 41.

De diuersis penitētie fructib⁹.

Post illā nāḡ ḡnālē baptisimū ḡtaz: z illud p̄ctōz
s̄ssimū martiriū donū q̄s sanguinis ablatione
p̄grit: multi sunt p̄ntē fruct⁹: p̄ q̄s ad expiatio-
nē criminū puenit. Nō em̄ tm̄ simplici illo penitētie note
salus eterna repromittit: de qua b̄tus ap̄ls perus. p̄c-
ntemini inq̄t z p̄uertimini vt deleant p̄ctā v̄sa. Et Joā-
nes baptista vel ip̄e dñs. Penitētiā agite: appropinqua-
bit em̄ regnū celoz. Sed etiā p̄ charitatis affectū p̄ctōz
moles obuiat. Charitas em̄ operit multitudinez p̄ctōz. i. p̄ct.
S̄l̄r etiā p̄ elemosinarū fructū vulneribus n̄ris medela
p̄stat: qz sicut aq̄ extinguit ignē: ita elemosina extinguit
p̄ctm̄. Ita z p̄ lachrymarū p̄fusione p̄querit ablutio pec-
catorū. Lauabo em̄ p̄ singlas noctes lectū meū: lachry-
mis meis strati meū rigabo. Deniq; ostēdit eas subil-
gēs nō inaniter fuisse profusas. Discedite inquis a me
oēs q̄ operamini iniquitatem: qm̄ exaudiuit dñs vocē fier⁹
mei. Necnō p̄ crim̄ p̄fessionē eoz abolutio cōcedit. Dixit
em̄ ait p̄nūciabo aduersum me iniustitiā meā dño: z tu
remisisti impietate cordis mei. Et iterū. Narra tu iniqua
testatus sum: vt iustificeris. per afflictionē q̄s cordis z

Ps. 37.
Ps. 41.
Ps. 37.
Ps. 41.

Ps. 118. corpus ad missos scelerum remissio sibi obtinet. Nam videtur quod humilitatem meam et laborem meum: dimitte omnia peccata mea.

Esai. 1. peccataque per emendationem morum. Nam auferte inquit malis cogitationibus vestras et oculis meis: quoscite agere veritate: dicitote honeste: quate in iudicio: subuenite oppressis: iudicaste pupillo: defendite viduam: et venite et arguite me dicit dominus. Et si fuerint peccata vestra ut coccina: velut nix dealbabitur: et si fuerint rubra quasi hemul: velut lana alba erit. Interdum et intercessio scelerum impetrat veniam delictorum. Qui enim scit tres suos peccare peccatum non ad mortem: petat et dabit enim scit tres suos peccare peccatum non ad mortem. Et iteque. Infirmus quod ex vobis dicitur: psobyteros ecclesie: et orat super eum: vngentes eum oleo in nomine domini: et oratio fidei saluabit infirmum et allevabit eum dicitur: si in peccatis suis dimitteret eum. Nonnulli mecum fidei merito labes excusant vitiorum: sicut illud. per misericordiam fidem purgant peccata. per persuasionem plerumque et salutem eorum quod nostra mortis ac peccationis saluant: quoniam quod perierit fecerit peccatore ab errore vie sue saluat animam eius a morte: et operum multitudinem peccatorum. per indulgentiam nihilominus et remissionem famam: ad indulgentiam nostrorum facinorum pervenit.

Mat. 6. Si enim dimiseritis hominum peccata eorum: dimittet et vobis pater vester celestis delicta vestra. Videtis ergo quatenus misericordius patet fecerit clementia salvatoris: ut nemo salutem cupiens desperat timere fragilitatem: cum videat se tantis ad vitam remediis multari. Si enim per infirmitatem carnis afflictione ieiuniorum aboleret peccata non posse carnis nec potes dicere. Senus mea infirmitas sunt et ieiunio: et caro mea immutata est pro oleo: quia cinere tantum panem in aducabam et potum meum cum flexu succedebam: cunctis modis namque ea redime largitate. Indigentem si non habes quod impias: ista nullum ab hoc opere necessitas inopie ac paupertatis excludat: quoniam quod et illi vivit domino tantum erant: dicitur: dimitte misericordibus prestantiam: et pro calice aqua frigide mercedem se reddidit: dominus reponit: ut in perfectione futuram: et peccata vitiorum omnium non potes adipsi: sollicitudinem prestantiam ergo vitiorum: alienum salutis impedit. Si autem relictum hunc ministerio non esse cogiteris: optine peccata poteris charitatis affectum. In hoc quod si te fragilitas fecerit quilibet mentis ignavia: oratione saltem atque intercessio scelerum

remedia vulneribus tuis humilitatis affectu submissus implora. postremo quod est quod non possit suppliciter dicere. Petrum ps. 118. meum cognovisti tibi fecisti: iustitiam meam non opprobrasti: ut per hanc confessionem et illud confiteri sub iugere mereat. Et tu remissisti pietatem cordis mei. Quod si veritas ista retrahente reuelare ea coram hominibus erubescis illi que latere non potest: sciteri ea iugis supplicatio non debet ac dicere. Iniquitate mea ego ps. 50. cognosco: et peccatum meum contra me est: quod tibi soli peccavi: et malis coram te feci: quod et absque ulli. Secundum publicationem curare et sine improposito peccata donare pervenit. post istud quod tamen potest certis subsecuti: aliud quod ad hunc facilius largita est nobis divina dignatio: ipsamque remedium opere non amittit arbitrio: ut indulgentiam nostrorum scelerum pro nostro sumamus affectum: dicentes et. Dimitte nobis debita nostra: scilicet et nos Mat. 6 dimittitur: debitoribus nostris. Quisquis igitur ad indulgentiam suorum criminum desiderat pervenire: istis semetipsum aptare studet instrumentis: nec obdurati cordis avaritia: a remedio salutari fonte tante pietatis auerrat: quia etiam si hec omnia fecerim: non erit idonea ad expiationem scelerum nostrorum: nisi ea bonitas domini clementiamque deleverit. Qui cum religiosi conatur obsequia suppliciter merere a nobis oblata prosperent: eriguntur proles conatur immensa libertate persequi dicitur. Ego sum ego inquit quod deleo iniquitates tuas propter me: et peccatorum esai. 43. nostrorum ista non recordabor. Ad hunc ergo quem perdimus statum quoscumque procederit: satisfactionis gratiam quotidianis ieiuniis et mortificatione cordis et corporis assequatur: quod scriptum est. Sine sanguinis effusione non fit remissio. Nec immerito. Caro et hec. 4. enim et sanguis regnum dei possidere non potest. quoscumque ab huius sanguinis effusione gladius spiritus quod est spiritus dei voluerit. 1. cor. 15. habere: absque dubio illa hieremie prophete maledictione preteret. Nam maledictus inquit quod prohibet gladium suum a sanguine. hic namque est gladius quod illum nostrum sanguinem quod aiatur materia peccatorum salubriter fundens: quoscumque reperit in mibus suis ac mortificatos vitiosum vivere deo et spiritus libere scit vitare: ac mortuos fieri seipsum: nec tamen preteritis malis quod de futuris seu veteris cogitatio bonis: non ex peccatorum merito lachrymas: sed ex eterne illi letitie a largitate profusa

dit atq; obliniscis ea q̄ posteriora sunt. i. carnalia vitia ad ea q̄ t̄m̄ sūt extēdit: hoc ē figurata dona atq; virtutes.

Quod vultis sit pfect: obliuio peccati: r̄ qd̄ flagitiorū recordatio sit vitāda. **Cap. ix.**



Ceterū qd̄ pauloā dixit: te ēt de industria p̄teritoꝝ peccōꝝ mēoriā retractare: s̄ fieri nō op̄: quimo ēt si violēter irrepserit: p̄tinē extrudatur. Multū nāq; retrahit mētē a p̄tēplationis puritate: et p̄cipue q̄ i solitudine p̄mora: im plicans eā sordib⁹ mūdū hui⁹ r̄ p̄focās fetore vitioꝝ. Dū est̄ recolis ea q̄ s̄ p̄ncipē seclī hui⁹ siue p̄ ignōsciā siue p̄ lasciuā p̄missi: vt p̄cedā tibi qd̄ i hęc cogitatioē post oblectatio nulla subrepat: certe antiq̄ putredinis vel sola p̄ragio: necesse ē vt retro mētē fetore corripat: r̄ figuratē p̄tūā fragritiā. i. i. suauitatē boni odoris excludat. Cū ergo p̄teritoꝝ mēoria vitioꝝ pullauerit sensū: ita ab ea resiliōdū ē sicut refugit vir honest⁹ r̄ grauis si ipudice ac peccatis femie in publico: aut colloquīs aut ā p̄terit⁹ appetat. Qui vtiq; nisi se a p̄tactu ei⁹ festin⁹ abstraxerit: r̄ vel beatissimā mōiā ihonestē p̄fabulatiōis admiserit: ēt si p̄sensū ipudēde respuat volūtatis: infamie tū ac res p̄hēsiōis notā cū etoꝝ p̄tercūtiū indicio non euadit. Ita igit̄ ēt nos op̄ cū fuerim⁹ in h̄mōi cogitatiōes pestifera recordatiōe deducti: r̄ p̄tūā ab eaz̄ p̄tēplatiōe discedere:

Pro. 5. r̄ implere illud qd̄ a Salomone p̄cipit: s̄ exili inq̄: noli demorari i loco ei⁹: neq; itēdas oculū tuū i eā ne viderēs nos angeli immūdis ac turpib⁹ cogitaciōib⁹ inuolutos:

Ps. 125. nō possint de nobis p̄tercūtiū dicere. B̄dictio dñi sup vos: b̄ndixim⁹ vobis in noie dñi. Impossibile nāq; ē mētē bonis cogitatiōib⁹ immorari cū p̄ncipale cordis ad

Pro. 23. turpes atq; terrenos sūt: fuerit deuolutū. Vera est cū n̄la salomonis s̄ntia. Oculi tui cū viderint alienā: os tuū tūc loq̄t̄ p̄tūā: r̄ iacebis t̄m̄ in corde maris: r̄ sicut qu

3 bidē. bernato: i magna tēpēstare: dices aut̄. percusserūt me: s̄ nō doluit: r̄ delulerūt me: ego aut̄ nesciui. Derelictio ergo nō solū turpib⁹ s̄ ēt terrenis cogitatiōib⁹ vniuersitas

Joā. 2. erigēda est semp ad celestia n̄e mētis interior: s̄m̄ salua

Joā. 2. r̄ tous n̄t̄ s̄nt̄. Cū em̄ ego sum inq̄: illic r̄ inuoluit me

erit. Solet est̄ frequēter accidere: vt dū vt suos vt alioꝝ lapsus i peritōꝝ q̄ ipsā miserātis retractat affectu ipse ē subtilissimi teli voluptuario p̄striguat assensu: r̄ in itib⁹ sub specie pietatis exortū: obsceno ac notio sine concla dat. Sūt ei vīe q̄ vident̄ apud hoies recte nouissima āt p̄mō. eaz̄ veniet i p̄fundū inferi. Quā p̄pter suādēdū est nō r̄ bis vt s̄tutū pon⁹ appetitū r̄ desiderio regni celoꝝ: s̄ nō r̄ vitiōib⁹ recordatiōib⁹ nō m̄tē ipsoꝝ ad cōp̄hēsiōnem laudabile p̄uocemus q̄ necesse est t̄ā d̄iu quēpias pestilētissimis cloace fetoribus p̄focari: quā d̄iu sup̄tā eam stare vel cenam eius voluerit commouere.

De satisfactoris indicio r̄ obliuione p̄teritorum criminum. Capitulum. x.

Querim⁹ aut̄ nos vt sepe diximus: tūc demū p̄ p̄teritis satisfecisse p̄ctis: cū ipsi mor⁹ atq; affe ct⁹ p̄ q̄s penitēda cōm̄tim⁹: fuerit de n̄is coa dīb⁹ amputati. Qd̄ tñ null⁹ obtinere posse se credat q̄ nō p̄us ip̄as cās atq; mās: p̄ qb⁹ i illa collectio est̄ crimi na: omni sp̄s feruore succiderit: vt verbigrā: si i for nicationē vt ad alteriū p̄ncipiosa feminārū familiaritate collapsus est: sūma festinatiōe ēt ip̄m earū deuiter a spe ctū: aut certe s̄ p̄ abūdiā vini epularūq; ē nimietate succētus: illic it̄ cibōꝝ crapulā sūma districtiōe castiget. Et rurū: si i p̄uriū: aut furtū: aut homicidū: aut blas phemiā: pecuniāq; d̄siderio atq; amore corrupt⁹ i currit m̄m auaritie illetricē sue deceptiōis abscondat. Si i tra cūdie vitii: sup̄bie passiōe p̄pellit: arrogātie ipsi⁹ fomi tē sūma h̄bitatē s̄tute puellat. Et ita vt vniq; q̄s p̄ctū possit extingui: cā atq; occasio p̄ quā vt ob quā admittaz est d̄ p̄mit⁹ amputari. Isto etei curatiōis remediō: ad obliuionē quoq; admissōꝝ criminū sine dubio p̄ueniet.

In quo sinem habere possit. Cap. xi.

Aut̄ ista p̄dicte obliuio: s̄ diffinitio sup̄ eaz̄ r̄ ita h̄ bus tñ sit crib⁹ p̄strura: q̄ mosaica quoq; lege d̄nā: quoꝝ sicut p̄ uersationē bonā ab h̄ctis: n̄r vel cōsumant̄ affectus: ita etiā accipit p̄nia sinem.

✠ Annotatio capi. collationis. xxi. ✠

Prion. Ceteris ab ipsis minutis i qd^o septies in h^o cadit i die vt
 24. scptu e: r zeluz get: nūq^o deert penitudo. Aut em p igno
 ratiā: aut p oblitioē: aut p cogitationē: aut p sermōē:
 aut p obreptionē: aut p necessitatē: aut p fragilitatē car
 nis: singlis dieb^o vlt iuti vlt volētes frequēter pctā ienri
 m^o p qb^o z dauid oīas dñs purificatiōē atq^o idulgentiā
Ps. 18. de peccatis meis. Delicta q^o intelligit ab occultis meis munda
Ro. 7. me: z ab alienis pce seruo tuo. Et apls. Nō est qd volo
3bidē. bonū h^o facio: s; qd odi malū h^o ago. Et p qb^o idē ē: eius
 lās pclamauit. Infelix ego hō q^o me liberabit de coepe
 mortis hui^o. Cāta ei i his facultate tāq^o naturali lege
 plabimur: vt quātaliber circūspectiōe atq^o custodia ca
 ueant: nō possint ad pleni ista vitari. De his siquidem
 vn^o discipuloz que diligebat iesus: abrupta definitiōe p

1. Jo. 1. nūciar dieb^o. Si dixerim^o: q; pctm nō hēm^o: ipsi nos se
 ducim^o: z verbū ei^o nō est in nobis. Proinde ad pfectiōis
 culmē ptinger cupiēti: nō sat pderit ad finē pnie puenit
 se. i. ab illicitis tēperare: nisi ēt i illis virtutib^o idēfeso
 cursu semetipm sempertēderit: qb^o ad satisfactiōis ldi
 cia puenit. Nec em a feridissimis crinū foetidib^o q^o abhor
 ret dñs: quōq^o abstulisse sufficet nisi ēt illā bonā. Nūre
 fragratiā q^o dñs delectat: puritate cordis z aplice chari
 tatē pfectiōe possederit. hucusq^o abbas pynnū h^o de satis
 factiōis iudicio ac pnie sine disseruit. Qui ly vt i ei^o ceno
 bio flidē malēm^o sollicito sp̄care affectu: tñ fama scy
 thionice. solitudo iuitatoz: cū retinere nō posset emisit.

Explicit collatio habita cū abbate pynnū hō de
 penitudinis sine z satisfactiōis iudicio.

Cincipit annotatio capituloy collationis
 abbatis theone de remissione quin. q^ogesime.

Ca. i. Quomodo theona ad abbatē Joānēm venerit.

ij Exhortatio abbatis Joānis ad Theonam: z ce
 teros qui cum eo venerunt.

iiij De decimarum z primitiarum oblatione.

iiij Quod abraham dauid z ceteri sancti: mādāta le
 gis fuerint supergressi.

v Quod sub euangelij gratia degētes: superare de
 beant mandata legalia.

✠ Annotatio capi. Collationis. xxi. ✠

vi Quod euangelij grā sicut pfectis tribuit regna celo
 rum ita veniabiliter sustentat infirmos.

vij Quā infra situm sit potestate vtrum sub euangelij
 gratia qñ sub legis velimus terrore cōsistere.

vij Quāadmodum theonas coniugem suam vt z ipsa
 renūciaret exhortatus sit.

ix Quāadmodum non acquiescēte vxore sua ad mo
 nasterium peruenit.

x Satisfactio p eo ne discidia iugib^o suaderideam^o

xi Inquisitio cur in egypto totis dieb^o quinquagesime
 non ieiunetur: nec genua in oratione curuentur.

xii Responso de natura coz que bona vel mala vel ine
 dia sunt.

xiii Quale bonum sit ieiunium.

xiiii Quōd non sit principale bonum ieiunium.

xv Quod principale bonum non propter inferius bo
 nū debeat exerceri.

xvi Quā a ceteris bonis principale discernatur bonū.

xvii De ratione z utilitate ieiunij.

xviii Non semper congruum esse ieiunium.

xix Interrogatio cur totis quinquaginta diebus ieiū
 nisi relaxetur.

xx Responso.

xxi Interrogatio vtrum abstinentia ieiunij relaxata:
 non obicit corporis castitati.

xxii Responso de seruando continētie temperamēto.

xxiii De refectionis tempore atq^o mensura.

xxiiii Interrogatio de diuersa obseruatiōe q^odragesime

xxv Responso eo q^o ad anni decimas: quadragētime
 ieiunium referatur.

xxvi Quomodo etiā primitias nostras domino debeat
 mus offerre.

xxvii Cur diuerso dierū numero quadragētime a plerisq^o
 q^o obseruetur.

xxviii Quare vōcetur quadragētime cū triginta z sex tē
 tummodo diebus ieiunetur.

xxix Quōd pfecti supergredientur legem quadragētime.

xxx De causa z initio quadragētime.

xxxi Interrogatio quāadmodū intelligidēat qd ait apo

Collatio. xxi. Abbatis Theone.

solus peccati in vobis non dominabitur.
Responso de differentia gratie et legalium preceptorum
De eo quod leuiores sunt euangelii precepta quam legis
Quoad modum quis probeatur esse sub gratia
Interrogatio cur interdum propensius ieiunantes car-
nalibus incentiuis acrius vigeamur.
Ratio quod hec questio future collationi deat referuari
Explicit annotatio capitulorum.

Incipit collatio prima habita cum beato Theona de remissione quinquagesime.

Quomodo Theonas ad abbatem Joannem venerit.

Riusquam habita cum summo viro ab-
bate. Theona scipiam euoluere necessarium
reor: ut in istis conuersationibus eius breui sermone p-
stringat: qua ex hoc vel meritis viri vel gratia eui-
dētius poterit patere lectori. hic igitur a dolens admo-
dum parētis studio imperioque conexus est vinculo coniu-
gali. Nam dum pudicitie eius religiosa sedulitate perspicitur: et
incipit lapsus lubrici verē etatis pueniēdos adolescēt-
tie mori: illicito nuptiarum remedio crediderūt. Cum huiusmodi
lustris tempore cum coniuge pegisset. venit ad abbatem iohannē: quod tunc
tempore merito sanctitatis electus diaconie psidebat. Non enim
ad hunc gradum subter propria voluntate aut ambitione p-
uehitur: sed is que cūctorum seniorum cetere: etatis progetius
et fidei atque virtutum testimonio excellētior omnibus sublimio-
res cōsuerit. Ad hunc inquam beatum iohannē cum pie deuotionis
studio p̄dicit tunc inuenis aduenisse: deserens religiosa
munera inter ceteros possessores: quod certatim decimas vel
pmitias frugum suarum memorato seni de suis substantiis of-
ferēbāt: videretque eos senex cum multis ad se muneribus cō-
muisse: et deuotioni eorum vicissitudinē cuperet recipere:
cepit eis sibi apertum spiritalia seminare: quod merēbat do-
na carnalia denique ita sermonē ad hortationis instituit.

Exhortatio abbatis iohannis ad Theonem

De remissione quinquagesime.

et ceteros qui cum eo venerunt. Cap. ii.

Electos quidem o filii pia vobis munera lagitate: et
deuotione huiusmodi oblationis: cuius dispensatio mihi
credita est: gratanter amplectouque fideliter pmi-
tias vestras ac decimas indigentibus vestris p̄faturas velut sa-
crificium domino bone snauitatis offeritis: hanc scilicet oblatione:
placens dominus quod fructuum vniuersis substantiis vestris: et hanc
hec domino delibastis: vbertim benedicendā credentes: vosque
secundum mandatum illius fidei multiplici vbertare bonorum omnium
est hoc seculo cumulādos. honora deus de tuis iustis la-
uibus: et deliba ei de fructibus iustitie tue ut impleatur
horrea tua abundantia tritici vino aut toxicularia tua re-
pleantur. Quā deuotione fideliter exequetes: scitote vos le-
gis antequam iustitiis consummasse: sub quo tunc positus et trans-
gredientes eam: reatu inuitabiliter incurrebāt: et imple-
tes ad perfectionis apicē peruenire non poterant.

De decimarum et primitiarum oblatione. ca. iiii.

Decime siquidem precepto domini vestris lenitatem: oblatio-
nes vero ac primitie erat sacerdotibus p̄secrate
scilicet primitiarum hic erat modus ut quinquagesi-
ma pars vel frugum vel stalli: tēpli vel sacerdotum ministe-
rio p̄beret. Quē modum tepidiores quique infideliter mi-
nuentes religiosiores homo etiā cumulātes: illi ex sexagesi-
ma: huius autem ex quadragesima fructuum suorum parte p̄dēbāt
Iustitiam enim quibus lex non est posita sic probant non esse in-
legem: ut iustitias legis non solum implere verum etiam superare
cōsueuerūt: sitque deuotio eorum legali maior: ipsoque obserua-
tiam cumulās preceptorum: voluntaria addat ad debita.

Quod abrahā dāuid et ceteri sancti: in data legis fuerint supergressi. Cap. iiii.

Ta namque et abrahā future legis precepta legimus super-
gressus: cum superatis quatuor regibus: de spoliis sodo-
morum que sibi velut victori non immerito debebant: es-
quidem rege ipso cuius spolia frulerat suppliciter offerente nihil
penitens acq̄escit attingere: sub divini nominis testificatione: p-
clamans. Et tēdo manū meā ad vultū excelsum quem fecit celum et Gene-
terris: si a filio subtegnis vestris ad corrigendā caligē accipiam.

x. 607. 3.

ex oib' q' tua sūt. Sic dauid pcepta legis cognouim' s'q' pgressum: q' p'cipite moysē: vt inimicis talio redderet: nō solū hoc nō fecit: verū ē dilectiōe cōplenus est: pariter quētes: r' p' hīs dño pie supplicās ēt lugubriter fleuit: et vitus ē interfectos. Ita helliā quoq' r' hieremā p'bam' nō fuisse sub lege: q' cū licito vti cōiugio absq' respōdē

heb. ii potuerit: p'fenerat et tñ ygines maluerūt. Sic heliēli ac reliq's eiusdē p'positi viros: mosaica legim' supasse mā: data de qb' ap'ls ita dī. Circūierūt i melo r'is: i pelib' ca p'misā gustiati: afflicti: egētes: qb' dign' nō erat mād' in solita d'ni b' errātes: r' i mōtib' r' i spelūcia: r' in cauer nis terre. Quid de filiis Ionadab filij rechab dicā quos hieremie p'phete offerēti ex p'cepto d'ni vinū: ita legim'

hier. respōdisse. Nō bibem' vinū: q' ionadab filij rechab p' n' p'cepit nobis dicēs. Nō bibetis vinū: vos r' filij vestri vsq' i sempiternū: r' domū nō edificabitis: r' semēt' nō le retis: vinea nō plāta bitis nec habebitis: s' i ta berna culis habitabitis cūctis dieb' vsq's. Cū ēt ab codē p'pheta

Ibidē. merent' audire. hoc dicit dñs exercitū de' israel. Nō deficiet vir de stirpe ionadab filij rechab: stās in cōspectu meo cūctis dieb'. Qui oēs offerre possessionū suā: decimas nō cōtenti: s' ipsa p'edia respūctes: semetip'os potius deo ac suas aīas obtulerūt: pro quib' nulla ab ho mine fieri cōmutatio pōt: sicut dñs in euāgelio cōtestat' mat. 10 tur. Quam dabit homo cōmōtionem pro anima suā.

Quod sub euāgelij gratia degētes: supere debeant mandatj legalia. Capi. v.

Mapropter scire debem' nos: a qb' nō iā erigū legalē mādatū: s' quib' euāgelicus quo iūde insonat sermo. Si vis p'fect' ēē: vade vē de omnia q' habes r' da pauperib': r' habebis thesaurū i celo r' veni seq're me. Cū decimas de substātijs n'ris offerim' deo: adhuc quodā mō sub legis sarcina detineri: r' necdū ad euāgelicū illō fastigiū puenisse: q' optēperātes sibi: n' tñ p'ntis vite bñficijs s' ēt futuris p'mijs munerat. Lex ei factorib' inis nō regnōi ce lestij p'emia: s' vite hui' solatia repromisit dicens. Qui fecerit hec viuēt i eis. Dñs aut' discipulis r' amicis suis.

mat. 19

Leui. 18.

Et inqt paupes spū: qm ipozē regnū celozū. Et ois q' re Mat. 9 ligit domū: vel frēs: aut sorozes: aut patrē: aut matrem: filiu: aut vrozē: aut filios: aut agros: pp nomē meū: centuplū i 9. accipiet vitzā eternā possidebit. Nec immerito. Nō ei tā laudabile ē si ab illicitis: q' si ēt a licitis tēperem'. R' hīs pp ei' reuerētiā nō vramur: q' ea nobis p'pter iustititā: ē nōtrā v'eda p'misit. Itaq' si ēt hi q' decimas fructuuz suoz fideliter offerētes: p'ceptoris dñi antiq'ozib' famulāt necdū p'nt euāgelicū culmē ascēdere: illi q' ne hec q' dē fa cūt quātū ab eo absint: manifestissime p'uidef. Nā quē admōdū poterūt euāgelice g're ēē participes: q' cōsumā: r' ēt leniora legis p'cepta cōtēnūt: Quozū facilitatē vsq' adeo impiofa legillatōis h'ba testāt: vt ēt maledictū nō implēnt' p'ponat. Maledict' ei inqt q' non p'māferit in Deut. oibus q' scripta sunt in libro legis hui': vt faciat ea. h'ic 27. aut p' excellētia r' sublimitate mādatozū dicit. Qui pōt capere capiat. Illic legiferi violētia p'p'usio p'ceptorū idē mat. 19 cat paritatē. Cōtestoz: ei i q' vobis ho dē celū r' terrā: q' si nō custodieritis p'cepta dñi dei v'ri p'lititā a facie ter re. hic manifestā sublimū mādatozū: ipa nō tā imperā tis q' adhortātis cōdōne signat. Si vis p'fect' ēē: fac hoc aut illud. Ibi inexcusabile ēt recusantib' moyses pōd' impōt. hic o' silio tñ volētib' r' a d' p'fectionē festinātib' dñs occurrauit. Nō ei g'hat' p'cipiēdū erat: nec vt ita d'z geriz: canonicē ab oib' erigēdū: id q's p'pter mirificā sub limitatē nō ēt passim ab oib' app'hēdi: sed cōsilio poti' puocat' oēs r' g'fa: vt hi q' magni sunt: possint p'fectione p'ruū nō immerito coronari: q' aut parui sunt: r' mēsurā erans plenitudinis xp'isti iplere nō p'nt: s' fulgore maio rā velut siderū tecti latere videant: tñ a tenebris maledi ctionū q' i lege sunt alieni: nec p'ntiū malozū cladib' ab dicant: nec supplicio p'lectant eterno. Nō ē xp'ist' ad il: la p'tuū excelsa fastigia quēquā p'cepti necessitate: s' r'it' s' liberi arbitrij puocat' p'āre: r' salubritate: o' illū r' o' siderio p'fectōis accēdi. Ubi ei p'ceptū: ibi necessitas: vbi necessitas ibi difficultas: vbi difficultas: ibi r' negligentia: vbi negligentia: ibi r' p'ctm: vbi p'ctm: o' r' r' pena. Custodētes ho h' ad q' p'ire legis feruente cogunt: penā poti' q' ab illa intētabat' effugiūt: q' mēte dē aut p'mia p'lequāt.

Scān

Quod enāgelii grā sicut pfectus tribuit regna celoz: ita veniabiliter sustētet i firmos. Ca. vi.

Itaq sicut fortes ad sublimia atq pcella. enāgelii q̄ sūto: ita n̄ parit i firmos ad imāmergi pfectus qdē tribuēs britudis plenitudinē: veniā p̄ i firmitate supatq̄ ip̄tēs. Lex est p̄summātes pcepta sua i verius meriti velut qdā meditalio collocavit: quāsi a trāsgressoz dñatōis fecernēs: n̄ separās a glia p̄fectoz. Qd̄ qdē q̄ i firmis q̄q̄ miserabile sit: vt ex p̄ntia vite statu r̄ pparatiōe p̄p̄icit: i qua miserrimū ducit si hō sū q̄s sūdeat ac labore: ne re^o mō iter honestos hōies: r̄ non ēt locuplex ac honorabilis r̄ gloriosus habeatur.

Quod i nostra sitū sit p̄tate vtrū sub enāgelii grā: an sub legis velim⁹ terroze cōsistere. c. viii.

Quod in n̄sa hodie sitū est: i te vtrum sub enāgelii grā an sub lege velim⁹ terroze p̄sistere. Cuilibet em̄ parti p̄ q̄ est act⁹ sui: vnum quēq̄ necesse ē aggregari. Nā aut sup̄gredien tes legē: suscipit chūsti grā aut certe i seriorē

velut debitores suos sibiq̄ obnoxios lex retētat. Ne^o nā q̄s legalis p̄ceptorū: nequa q̄s euāgelicā p̄fectionem valebit attringere: quāuis chūstianū se r̄ dñi grātia libera tū: inaniter gloriatur. Nō solū em̄ hic credendus est ad huc esse sub lege: q̄ ea que lex p̄cipit detrectat imp̄lere: s̄ ille qui ea tātū q̄ lex iubet obseruare cōtēt⁹ est: ac ne qua q̄ vocatiōi r̄ grē xp̄i cōdignos exhibet fruct⁹: vbi nō dicit. Decimas tuas r̄ primitias offeres dño deo tuo: s̄ ad eundē oīa que habes r̄ da pauperibus: r̄ habebis thesaurū in celo: r̄ veni sequere me: vbi ob p̄fectionis magnificētiā discipulo postulāti: ne breuissimū quidē hōi spaciū p̄ patris conceditur sepultura: nec humane cōp̄ritatis officium: diuini amoris virtutū p̄feratur.

Quemadmodū theonas coniugē suā vt i ipsa renuntiat: exhortatus sit. Ca. viii.

Quibus auditis b̄tis Theonas inextringibili def^o Q̄eris euāgelice p̄fectionis accensus: semen verū

Deu. 12
Mat. 19
Luc. 9

secundo corde cōceptū: quasi profundis atq̄ edomitis cōdidit sulcis: i eo vel maxime humiliat⁹ atq̄ p̄punct⁹: q̄ cum tener non solum euāgelicam p̄fectionem nō attingisse dirisset: sed etiā vir ligis ipsi⁹ adimplemē m̄a data. Siquidē cū decimas frugū suarū solit⁹ esset dia conie annis singulis pendere: primitiarū rationē ne au disse quidē se aliquando: quam tamen etiā si similiter ip̄lesset: longe nihilominus secundū senis sententiam se ab euāgelica p̄fectiōe distare sup̄pliciter fatebatur.

Domū itaq̄ reuertitur mest⁹: illaq̄ a fecer⁹ tristitia: que^o penitentiam ad salutem stabiles operatur: ac de sua iā^o voluntate r̄ finitione non dubius erga salutē coniugis omnem mentis sollicitudinez curamq̄ cōuertit eamq̄ ad desiderūz quo fuerat ipse successus: cepit exhortatione simili pronocare: r̄ vt deo pariter i sanctimonia r̄ castitate seruirent: diurnis nocturnisq̄ stertibus amonere dicens: cōuersionem melioris vite nequa q̄ esse p̄telandam: q̄ necessitate subite mortis: vsna spes imature non p̄iudicaret etatis: quippe que infantes: pueros: adolēcentes: pari vt senes forte p̄eriperet.

Quemadmodū nō acquiescēte vxore suā ad monasteriū peruolarit. Ca. ix.

Quāq̄ hūmōi obsecrationib⁹ ingiter p̄sistēti cōiugis durissima nō p̄beret assensū: se q̄ diceret solatio maritali p̄ etatis sue flore penit⁹ abstinere nō posse: ac p̄inde si qd̄ deserta ab eo criminis admisisset: illi pot⁹ ascribē dū: q̄ cōiugū federa dirupisset. Ad h̄ ille cū diu cōditionē nature p̄tendisset humane quā fragile r̄ incertā periculosū esset carnalib⁹ desiderijs r̄ operib⁹ diari⁹ ip̄licari: adūciens astruebat: nō licere cuiq̄ ei⁹ se boni extorrez facere qd̄ vidicisset maiouib⁹ ēē noxe desp̄icere cognitā bonitatē: q̄ cognitā nō amare: p̄inde se iā reatu ēt p̄nariatiōis inuolui: si iuentis tā p̄claris tāq̄ celestib⁹: dōnis terrena ac sordida p̄tulisset. Ad oēz sane aiebat etatē: oēmq̄ serū p̄fectionis magnificētiā p̄tinere: r̄ vniuersa ecclēsie mēbra ad p̄cedēdā sublimiū merito r̄ celsitudinē p̄uocari: dicēte ap̄to. Sic currite vt cōp̄re. 1. Cor. h̄datis nec p̄pter lentorūz r̄ signū moras: patos atq̄ 9.

alacres debere subsistere: cū rect⁹ sit: vt desideria p̄nt
 rētib⁹ licent: q̄ vt p̄p̄tēs a residētib⁹ obligent. p̄o:
 ide statatū sibi dicebat decretū q̄ esse renūciare secto ac
 moui mādo: vt viuere possit deo: z si hāc beatitudinē ne
 q̄at obtinere. vt cū focia sua i cōsōrtiū trāteat xp̄i: malle
 se vt cū vni⁹ mētib⁹ dispēdio saluū fieri: z velut debulē in
 broire i regnū celoz: q̄ cū soliditate corporia p̄dēnari.
 Adh̄ciebat s̄t ēt ista dicit. Si moyses p̄ dyritia cordis
 dimittit p̄mittit prozes: q̄re h̄ nō sinat xp̄s p̄ desiderio
 castitatis: p̄fert cū idē dñs iter cereras affectioes. i. pa
 trē matrū ac filioz q̄b⁹ oēs reuerētā: n̄ solū lex s̄z c̄rīpe
 p̄ceperat exhibere: n̄ p̄ noie suo ac desiderio p̄fectionis
 nō solū cōtēctā simp̄r: s̄z ēt odio h̄nda ēe decernēs: q̄
 iugat eis s̄līz ēt vroz nomēdicēs. Et oīs q̄ reliquerit do
 mū s̄z v̄s aut vroz aut p̄fēz aut matrē aut vroz aut
 filios aut agros pp̄ nomē meū: centuplū accipiet: z vīz
 eternā possidebit. Inm̄ ergo p̄fectiōi quā p̄icat nihil
 patē cōparari: vt illā q̄z necessitudinē soluat patri ac
 m̄s: q̄ scōz ap̄osolū p̄mū obtinet i repromissioe māda
 tū: honora scz patrē z matrē: q̄ est mādatū p̄mū i repro
 missioe: vt bñ sit tibi z sis iosep⁹ sup̄ terrā: eāz despici
 p̄ suo amore p̄cipiat. Suidēter itaq̄ sicut eos euāgelicē
 s̄mo p̄dēnat q̄ nō iterueniēte adulterij crimine: vrozia
 vincula diripūt: ita ob amorē xp̄i z desiderij castitatē:
 his q̄ in gū carnale reiecerint: ēt cērupla p̄mia repom̄
 tit. Quapropter si fieri p̄t: vt ad hāc optatissimā mihi
 p̄t: accepta s̄dē rōne s̄lectari: scz vt dño seruientes: pe
 n̄ i gēhēne pariter euitem: charitatē p̄iugū refuto: imo
 ēt maiore adhuc dilectioe cōplector: agnosco em̄ z vene
 rare ad iuricē mē: dñi mihi inia depurata: z indurp̄to
 eidē federe charitatē i xp̄o coherere nō respuo nec a me
 separo q̄ dñs mihi p̄me statū p̄ditiois lege cōiunxisse
 dūmō sis z ip̄a q̄ p̄ditōr ēe te voluit. Si h̄o nō ad adiu
 rōm ēe volueris s̄z i deceptionē: z aminiculū te nō mihi
 s̄z aduēriario malueris exhibere: atq̄ ob h̄ attributū
 p̄tas cōiugū sacramētū vt te hūic q̄ igerit fraudas sa
 luti: sup̄ ēt me a discipula tu retrahas saluatoris: ita il
 lā abbatis iōānis imo xp̄i oze. platā iniaz viriliter app̄
 hēndā: vt me a spiritali bono nulla carnalis auellere

Mat.
19

Eph.
5

Mat.
19

De remissione quinquagesime.

possit affectio. Qui ei inq̄t n̄ odit patrē z matrē: z filios Lu. 14
 z fr̄es z sorores z vroz z agros: adhuc s̄t z amittā suā
 nō p̄t meus esse discipul⁹. Cū ergo h̄s arḡ h̄mōi h̄bis
 multib⁹ nō s̄lecteret interioz: in eadē obliuatiōe v̄
 ritia p̄maneret. Si ego inq̄t b̄tis Theonas te abstrah
 here a morte nō possuz: nec tu me sepabis a xp̄o. Tuti⁹
 ēt mihi cū hoie q̄ cū deo h̄re diuortij. Aspirāte itaq̄
 grā dei definitiois sine executionē s̄tāter aggressus est
 nec trepescere p̄ aliquū morā desiderij sui passus est ar
 dotē: nā cōfēctim oī mādana facultate nudat⁹ ad mona
 sterij puolauit. Vbi in breui t̄sto splēdore sanctitatis z
 humilitatis enituit: vt beate memorie iōāne ad dñm ex
 hac luce migrāte: sanctoz h̄elia viro q̄ h̄aud minor de
 cessore suo fuit s̄līz decedēte: terti⁹ Theonas virosoroz
 p̄fectus iudicio: in diaconate eis disp̄satiōe. successerit
Satisfactio pro eo ne discidia cōiugibus
 suadere videamur. Capitulum. x.

Emo aut existimet nos h̄ ad puocāda piugio
 rū diuortia tenuisse: q̄ n̄ solū nuptias inimicē cō
 dēnamus: verū etiā ap̄licā sequētes sniam: di:
 cimus. honoriabile p̄nubiū in oīb⁹: z thozus imacula
 tus: s̄z vt lectoz initij cōuersiois: s̄tatus ille vir deo dic
 car⁹ est fideliter p̄deremus. A d̄ bona grā hoc p̄mū de
 posco: vt sine hoc ei placeat sine disp̄liceat: me quocuo
 mō a calūnia alienū esse p̄cedēs: i suo hoc facto aut lau
 det aut rēphēdat auctoz. Ego aut q̄ nō mē s̄p̄ h̄c re
 sniam p̄p̄s: s̄z rei geste h̄storiā simplici narrōne cōple
 rus suz: equū est vt sicut mihi de eoz q̄ hoc factū p̄bat
 laude mihi v̄ditico: ita eoz q̄ id ip̄obāt n̄ p̄ffer iustitia
 habeat q̄ suū de illo vt dixi: m̄ vnusq̄q̄ iudiciū: s̄z m̄ o
 no vt ita cēsurā sui castiget ex am̄is: ne se eozē aut s̄
 ctioz diuino credat esse iudicio: q̄ i cū ēt ap̄licaz colla
 ta sunt signa virtutū: vt taceā z e t̄stoz patrū snia: a q̄
 bus factū eius nō solū minime rēphēsum: verū etiā vsq̄
 adeo collaudatū ēē manifestū est: vt cū sūmis ac subli
 missimis viris i diaconie electioe p̄tulerint. Et puto tot
 sp̄ualū viroz deo auctoz: platū n̄ errasse iudiciū q̄ ēt
 tāta signoz vt supra iā victū est admiratio p̄firmabat
 R. 16

Inquisitio cur in egypto totis diebus quinquagesime non ieiunetur: nec genua in oratione curuentur.

Capitulum. xli.

Scd id tps est vt pmissis disputatiōis ordinē psequamur. Igit abbas Theonas cū dieb' quinquagesime nos in nra cellula visitasset: vesperina orationū solēnitate trāfacta: hūmī paululū pfidētes: ceptimus diligēt' pccōrū ratiō apud eos tāta observatiō cauere: ne q's penitus totis quinquagesime dieb': vel genua toto ne curuaret: vel vsq' ad horā nonā ieiunare presumeret: eorū id diligētius scrurabamur: quod nequaq' hoc tanta cautione seruari in sye monasterijs videamus.

Responsio de natura eorum que bona vel mala vel media sunt.

Cap. xli.

Ad h' te abbas Theonas tali vsus ē sermōis exordio. Opz qdē nos auctoritati patrū: p̄suetudini q' maior vsq' ad nostrū tps p tāta annorū serie prellate: etiā nō pcepta rōne credere: eāq' vt antiquis tradita ē: ingi observatiō ac reuerētia custodit. Verū qm cās hui' rei rōnē vultis agnoscere: accipite breuiter ea q' a seniorib' nris tradita sup hac instōne cōpērimus. Verūm a h'q' scripture diuine auctoritas p̄seratur: si placet de natura ipsi' ieiunij r' q'itate: pauca dicam: vt disputatiōnē nram subseq'ēs scripturaz p̄firmet auctoritas. Diuina sapientia p ecclesiastē oi rei .i. vniuersis seu p̄p̄eris seu q' aduersa putat r' tristitia: tps esse p̄p̄ia designauit dicēs. Oib' tps est: r' tps oi rei sub celo. Tps parēdi r' tps moriēdi: r' tps plātādi: r' tps euellēdi qd plātātū est: tps occidēdi r' tps sanādi: tps destrūdi r' tps edificādi: tps plōrādi r' tps r'cedēdi: tps plāgendī r' tps salūdī: tps m'cedī lapides r' tps colligēdi lapides qd am' necēdi r' tps lōge fieri ab āplexib': tps acq'edi r' tps p̄dēdi: tps custodiēdi r' tps expellēdi: tps dirūpēdi r' tps r'cedēdi: tps r'cedēdi r' tps loquēdi: tps amādi r' tps d'ndū: tps bellū: tps pacis. Et ita. Qu' tps ē t'q' of

Et dicitur
Et dicitur
Et dicitur

nisi eū fuerit horū qd oportune r' cōpetenter expletū ita: vt hec eadē que nunc oportune gesta bene cedunt: si improprio vel incōgruo tpe presumant: in utilia inania nō r' noria: absq' his dūtarat q' per se principaliter vel bona vel mala sunt: nec aliq' p̄t in hūmū deriuari: vt est iustitia: prudētia: fortitudo: tēperātia ceteraq' virtutes: siue ediuerso vitia quorū definitiōnes in aliā partē cadere omnino mutari vt non p̄t. Si qua vero in vtriq' affectum p̄t aliq' trāsire: vt pro qualitate vitium vel bona inueniant vel mala: hec nō ab solute pro sua natura: sed pro perpetrantis affectu oportunitate temporis vel vitia interdum vel noria sentiuntur.

Quale bonū sit ieiunium. Cap. xlii.

Uobis nunc q'rdū est: qd sup ieiuniorū statū decernere debēamus: vtrū nam sit r' ipm bonū esse eo mō quo iustitia: prudētia: fortitudo: nēant tēperantiā diximus: q' in partē suā pernitus trāsire nō p̄t: an mediū qd: qd interdū factū possit prodesse: interdū p̄termissū cōdenare nō possit: quodq' nōnunq' egisse reprehensibile sit nōnunq' p̄termissū esse laudabile. Si em' in illa diffinitioe virtutū: etiā temētā censēamus: vt inter principalia bona ciborū abstinentia colloquetur: erit p̄lecto eorū mala r' criminosa perceptio. Quicquid em' principali bono hūmū est: sine dubio principale malum esse censēdū est. Quod definitū a nobis scripturarū sanctaz nō permittit auctoritas. Si em' tali sensu ac p̄posito ieiunemus vt pctm cōra h' in escāz participatione credam' nō mō nullos fructus pro abstinentia consequemur: sed etiā reatū maximū ac sacrilegij crimē h'm aplm cōtra h'mus: abstinentes: a cibis quos deus creauit ad percipiēdū cū gratiarū actio: ne si leibus: et his qui cognouerūt veritatem: q' omnis creatura dei bona: r' nihil reiiciēdū qd cum gratiarum actioe percipit. Qui enim putat quid cōe esse: illi cōe est: r' idcirco ob solam perceptionē quic neminē legimus cōdemnari: nisi forte iunctū quid fuerit: vel postea subsecutum: per quod meruerit cōdemnari.

Quod nō sit principale bonū ieiunium. c. xliii.

Item hoc mediū esse et ex hoc manifestissime be-
clarat qd sicut nō iustificat custoditū: ita nō p̄ci-
nat irruptū: nisi forte p̄cepti trāsgressio magis q̄
escap̄ p̄ceptio puniat. p̄cipali aut bono ita nullū op̄
vacuū esse sp̄s: vt sine eo cuiq̄ esse nō liceat: qz necesse est
cessatioe ei⁹ i malū corruere negligētē. Nec rursus p̄ci-
pali malo vltō p̄cedit sp̄s: qz qd nō rīū sp̄ ē: nūq̄ poterit
si admittus fuerit si nocere: vlt̄ p̄tē vnq̄ laudabile cōmū-
tari. Ac p̄inde ea q̄b⁹ q̄titates itaruras videm⁹ ⁊ t̄pa ⁊
q̄ sic obseruata sanctificat: vt omīssa nō polluat: media
ē manifestū ē: vt puta nuptias: agriculturā: diuinas lo-
litudis remotionē: vigilias: sacroꝝ lectionē: meditatio-
nēq̄ libroz ipsaz ieiunia: de q̄b⁹ p̄ncipiū sermōnis exor-
tū est. Que oīa diuina p̄ceptio: vlt̄ sc̄tārū auctōritas ien-
pturaz: nō ita cessabit: ob tinēda: nec iugiter custodiē-
da decernit: vt ea paululū itermisississe nephariū sit. Que
qd em̄ i peratū: decernit: mortē irrogat nō ipterū: que-
cunq̄ nō suadent potit⁹ q̄ iubenē: facta p̄sunt: infecta
nō puniūt. Et idcirco aut oīa hec aut certe quedā: p̄ cā-
pio loco: p̄ modo: p̄ t̄pe: circumspecte agere nos maio-
res nostri ⁊ p̄uide obseruare iusserunt: qz si cōgrue hōz
aliqd̄ acriter: aptū atq̄ p̄ueniēs: si incōgrue: inep̄tū esse
cōstat ac noxiū: ac si velit q̄s in fratris aduētū in q̄ p̄m-
dy humanitate reficere: ⁊ gratissima susceptōe cōplecti
auctōritatē ieiunij custodire: nōne i humanitatis pon-
timē incurrit: q̄ laudē ⁊ meritū religiōis acq̄rit? Vel si
cū defectio ⁊ imbecillitas carnis: reparatiōē virtū esce-
p̄ptione dep̄oscat: nō acq̄scat aliq̄s rigoriē abstinētiē
relaxare: nōne magis crudelis sui corp̄is homicida: q̄
salutis p̄uisor est estimāndus. Ita et cū sp̄s ieiunij
escap̄ cōgruū forū ⁊ refectionē necessariē absoluētis in-
dulget: si q̄s ieiunioꝝ rigidā obseruatiōē idirrupte volū-
rit recētare: necesse ē vt n̄ tā religiōs⁹ q̄s i cōdit⁹ atq̄ irra-
tionabilis habeat. Saz ⁊ illis hec nihilomin⁹ rep̄ient ad-
uerba. q̄ humanā laudē ieiunij occupant: ⁊ inani ostē-
tatiōe palloris: famā sanitatis acq̄rūt: q̄s euāgelic⁹ ier-
mat. 6 mo in p̄sentī suā recepisse mercedē pronūciat: vel qui
per prophetā dñs ieiunium detestatur: ⁊ ex quozum p̄t
Esa. 58 sona cū sibi obijciēs ante dixisset. Quare i iuniamus

mat. 6 mo in p̄sentī suā recepisse mercedē pronūciat: vel qui per prophetā dñs ieiunium detestatur: ⁊ ex quozum p̄t Esa. 58 sona cū sibi obijciēs ante dixisset. Quare i iuniamus

Item nō asperit: hūiliauim⁹ aīas nostras ⁊ nescitū cōfessi
subijciēs p̄didit causas cur non merent audiri. Ecce in
quit in die ieiunij vestri inuenit volūtas vestra: ⁊ oēs de-
bitores vestros repetitis. Ecce ad istos p̄tēdēs ieiuna-
tio: ⁊ p̄cuttis pugno ip̄ie. Nolite ieiunare sicut vlt̄ in
hāc die: vt audiat in excelsō clamor vester. Nūqd̄ tale ē
ieiunij qd̄ elegit: p̄ die astringere holēm aīaz suā. Nūqd̄ cō-
tozq̄rē q̄si circuli caput suū: ⁊ faccū ⁊ cinerē sternerē. Nū-
qd̄ istud vocauit ieiunij: ⁊ diē acceptabile dño. Deindē
liert docēs q̄o acceptabilis fiat p̄nētia ieiunantis: atq̄
em̄dēt enūciat p̄ se solū ieiunij n̄ posse p̄desse: nisi has
q̄ subijciunt cās habuerit: sic quēres. Nōne hoc ē inq̄ens
ieiunij qd̄ elegi. Dissolue colligatiōēs impietatis: solue
fasciculos dep̄mētēs. Dimitte eos q̄ contracti sunt libe-
ros: ⁊ oīon⁹ diripe. Frāge esurienti panē tuū: ⁊ egenos
yagōs iduci domū tuā. Cū videris nudū opi eū: car-
nē tuā ne despereris. Tūc erūpet quasi mane lumē tuū
⁊ sanitas tua cit⁹ oriet⁹: ⁊ anteibit faciē tuā iustitia tua:
⁊ ḡta dñi colliget te. Tūc iuocabis ⁊ dñs exaudiet cla-
mātib⁹ ⁊ dicet. Ecce assus. Videtis ergo ieiunij nequa-
p̄ncipale bonū a dño iudicari: eo q̄ nō p̄ seipm̄ sed per
alia opera bonū ac placitū deo fiat: ⁊ rursus ex p̄cedētī hie-
bus causis: nō solū vanū: verū etiā odibile cēset: dicit 4.
dño. Cum ieiuna uerint nō exaudiam preces eozum.

Quod principale bonum nō propter in-
ferius bonū debeat exerceri. Cap. xv.

Don em̄ mia: patietia ⁊ hitas: vel illa p̄dicta p̄
cepta virtutū: in q̄bus vltis bonū est p̄ncipale
p̄pter ieiunia sunt tenēda: s̄z poti⁹ ieiunia p̄
illa elaborandū est em̄ vt virtutes ille: q̄ vere bone sunt
ieiunij acquirant: nō vt ad ieiunioꝝ terminū tēdāt il-
larū gesta virtutū. Ob h̄ ergo est vtilis carn̄ s̄ afflictio:
ob hoc et adhibēda est in die medicina: vt p̄ illā ad cha-
ritatē in qua imobile ac sine vlla t̄pis exēptiōe p̄p̄tū
bonū est: p̄uenire possim⁹. Neq̄ em̄ medicine aurificine
vel ceteroz q̄ i hoc mūdo sunt artū disciplinā: p̄pter in-
strumēta q̄ ad op⁹ ei⁹ p̄mēt exercēt: ⁊ nō poti⁹ ferramē-
ta p̄pter artis studiū p̄parāt: q̄ sicut vtilia sunt pernis:

Collatio. xvj. Abbatis Theone

ita supflua his q̄ artis ipsi? nesciūt disciplinaz. Et sicut
his q̄ ad efficiēdū op? suū eoz ministerio sulcunt pluri
mū plura: ita illis q̄ cur? rei grā iſtituta sunt ignoſcūt:
sola eoz poſſeſſiōe cōtēti sūt: penit? p̄desse nō p̄nt: q̄ u
litas eoz sūmā i retētatōe eoz tātātū: nō i opib? sūm
matōe cōstitūt. Illud ergo est optimū principaliter p̄
pter qd̄ sunt q̄ media sunt. Ipsuz vero precipuum bon
nū: nō ob aliaz causam: sed. ppter suā tñ agit bonitatē.

Quomodo a ceteris bonis p̄ncipale d̄
ſcernatur bonum. Capitulum. xvj.

Quod qd̄ a ceteris q̄ media ēē p̄dicim? his se
cernitur modis: si p̄ se bonū sit: z nō p̄ aliū al
qd̄: si ppter se necessariū sit: z nō ppter aliū: si
immutabiliter semp̄ sit bonū: ac p̄petuo suū
retinēs q̄litate: nūq̄ in p̄tē possit trāsire: quā
si adēptio vel cessatio eius nō possit summā non inferre
p̄ncipē: si id̄ illi cōtrariū ē: si r̄ p̄ncipale sit malū nec in
p̄tē bonā possit aliq̄ trāsire. Que diffinitōes qd̄ p̄nci
paliū bonoz natura discernit: a scribi ieiunijz oīno non
p̄nt. Neq̄ em̄ ex semetipsis bona: aut ppter se necessa
ria sunt: q̄ ppter acquirēdā cordis z corporis puritatē sa
lubiter exercētur: vt aculeis carnis obrutis: mēs purifi
cata suo p̄ciliē auctori: nec immutabilr̄ sp̄s sunt bona: q̄
pleriq̄ eoz intermissiōe nō ledimur: immo ēt in p̄ncipē
interdū ale impostū: celebiata sūt. Et nec p̄ncipa
le malū est id̄ qd̄ illi v̄ aduersum. I. ciboz natura r̄ iocū
da p̄ceptio: q̄ nisi intēperātia atq̄ luxuria: vel alia qd̄
vitiā subsēquāt: mala nō p̄t̄ deſinir: q̄ nō qd̄ intrat in
os comquinat holēm: i; q̄ p̄cedūt de ore hec comquināt
hoīez. p̄ncipali itaq̄ derogat bono: nec p̄fecte aut sūt
p̄tō illud exequit: quisquis hoc nō. ppter id̄ p̄m̄ed p̄
pter aliud aliq̄d̄ facit. Omnia em̄ huius gratis faciē
da sunt: ieiunijz vero p̄pter se solum est expectandum.

De rōne z utilitate ieiunij. Capitulum. xvij.

Alic̄ igit̄ diffinitōe sup̄ ieiunij qualitate ingi
ter retinēs: ita illud totis virib? animi appo
tamus: vt tñ tñc demū id̄ nobis congruū non

De remissione quinquagesime.

rimus: si in eo tēporū rō: si qualitas: si mēsurā fernetur
necita vt in ipso sp̄e nostre terminū desigam? sed vt p̄
ipm̄ ad puritatē cordis z ap̄licā charitatē p̄uenire pos
simus. Igit̄ ex hoc ipso ieiunio vbi nō solū sp̄alia p̄fira
sunt r̄pa: qd̄? vel exerceri debeat vel p̄termitti: sed etiā
qualitas modiq̄ p̄posit? est: nō p̄ncipale bonū: s; me
diū qd̄ dā esse manifestū ē. Ceterū hec q̄ p̄cepti auctori
tate: vel mā dā? vt bona v̄ lter dicunt: vt noxia: nūq̄ ita
exceptiōi tēp̄? ubiacēt vt interdū: aut q̄ vetita sunt si
eri debeat: aut q̄ imperata sunt p̄termitti. Nec em̄ vlt?
iustitie: paciētie: sobrietati: pudicitie: charitati: statur? ē
modus: nec rursus iniustitie: impēctie: furoris: impudici
tie: indie atq̄ supbie libertas aliquādo permissa est.

Ad semp̄ cōgruū esse ieiunij. Cap. xviii.

Quāobis his de ieiunij q̄litate p̄missis: subde
da adhuc sc̄r̄rū scripturarū v̄ faucritas p̄
quā approbet manifest? ieiunij p̄petuū cu
stodiri nec debere posse. In euāgelio ieiunāti
bus phariseis vna cū discipulis Joānis bapti
ste cū ap̄t̄ vt pote amicit̄ cōtue celestis illius sp̄si nec
dum ieiuniozū obseruantā custodirē: discipuli Joā
nis qui summā iustitie se ieiunijz possidere credebant:
q̄ p̄t̄ illius sectatores q̄ eximus penitētie p̄dica tor: ita
cunctis populis forma suo p̄rebebat exēpio: vt nō solum
vna eſcarū genera: que humanis vsibus suggeratur
abnueret: verū etiā cōem panis ipsi? eſuz penitus igno
raret: dño cōquerant̄ dicētes. Quare nos? pharisei ieiū
daz. z
namus frequēter: discipuli aut̄ tui nō ieiunāt. Quibus
r̄dens dñs euidenter ostēdit: nō omni tpe cōgruū esse i
eiunij: nec necessariū alicui cū vel festiuitas tēporum vel
interueniēs charitatis occasio inclūgētiā refectionis
admittit. Quāqd̄ possunt inquit̄ suū sponſi lugere: q̄
dū cum illis est sponſus: veniēt aut̄ dies cū auferet̄ ab
eis sponſus z tñc ieiunabūt. Que verba i; ante resurre
ctionē dixerit corpus sui: tamē p̄p̄te quinquagesime
sp̄s ostēdūt: in quo post resurrectionē quadraginta dies
bño cum discipulis epulante: ieiunare illos quotidiane
eius p̄sente gaudium non sinebat.

182. 17

Interrogatio cur totis quinquaginta diebus ieiunium relaxetur.

Cap. xxi.

O Ermanus. Quare igitur tota quinquagesima abstinentie rigorē p̄ā d̄is relaxamus: cum v̄t̄ q̄ p̄s̄ qua draginta s̄atum diebus post resurrectionē cum discipulis fuerit commotatus.

Responso.

Capitulum. xxi.



theonas. Nō icōgrua iterrogatio v̄sa rōnē in regerrime veritatis meretur agnoscere, post ascensionē salutaris n̄si q̄ q̄dragesimo reitur rectionis ei⁹ acta ē die: apli reuersi de mōre oī ueti: i q̄ se ad patre p̄ges p̄buit itnēdū: i sicut
Act. i. ēt Actnū ap̄toꝝ lectio p̄testat. Ingressi hierosolymā: de cē dieb⁹ aduētū sp̄s̄s̄c̄t̄i expectasse referunt: q̄b⁹ expletis quinquagesima eū die cū gaudio susceperūt: ita est p̄ hęc festiuitatē hui⁹ numer⁹ euidēter spler⁹. Quē i veteri q̄z restō legim⁹ figurat adūbratū: i quo p̄summatas hebdomadib⁹ septē p̄mitiarū panis p̄ sacerdotes d̄no iubebat offerri: q̄ veracissime p̄ ap̄toꝝ p̄dicationē: q̄ in illo die cōcionati legunt ad pplm: oblat⁹ d̄no cōprobauer⁹ scz p̄mitiarū panis: q̄ noue doctrine istōne platus: q̄nq; m̄tib⁹ viroz esce sue munere satiat: p̄mitiatū de iudeis r̄p̄ianoꝝ pplm d̄no cōsecrauit. Et idcirco h̄i q̄z decē dies cū sup̄toꝝ q̄draginta pari solēnitate s̄u ac leticia celebrādi. Cui⁹ festiuitatis traditio: p̄ ap̄t̄icoꝝ viroz ad nos v̄t̄ q̄z trāsmissa eodē tenore seruāda est. q̄ n̄āq; in ipsis dieb⁹ nec genua in ofone curuant: q̄z inflexio genuū velut p̄nie ac luctus indicū est. Unde et per oīa eādē in illis solēnitate quā die d̄nica custodim⁹: i q̄ maiores nostrr: nec ieiuniū agēdū: nec genu esse flectendum ob reuerētiam resurrectionis d̄nice tradiderunt.

Act. i.

Dent. 16.

Interrogatio v̄trū abstinentia ieiunij relaxata: non obstat corp̄ ori castitati.

Cap. xxi.

O Ermanus. p̄dēt nē hęc caro insolitis blādimētā tā longe festiuitatis illecta: nō aliqd̄ sentuofum v̄ illo q̄uis absciso vitio p̄fomite germinare: aut

m̄s p̄sumptis v̄ltra cōsuetudinē dapibus onerata: non erga famulatū corp̄s rigorē d̄sp̄s̄iois sue inflectere p̄sertim cum in nobis v̄tr̄idoꝝ etas: cito ad rebellionē subdita possit mēbra cōp̄llere: si vel escas solitas abūdanti⁹ vel cerre insolitas licentius p̄sumamus.

Responso de fernando continentie temperamento.

Capitulum. xxi.

Theonas. Si v̄niuersa q̄ gerim⁹: rōnabili mentis appēdam⁹ examine: z de puritate corp̄s nostr̄i nō alioꝝ iudiciū: s̄z n̄f̄as semp̄ cōsciēticiā cōsultamus: certū est istā refectionis iter capedimē iuste districtio n̄ obesse nō posse si mō v̄t̄ dicitū est equā indulgētie continentiq; mēsurā pari lance p̄p̄dēs: v̄tr̄aq; s̄it̄r̄ numeratē mēs incorrupta castiget: z v̄trū sp̄m̄ nostrū deliciarū depumat p̄dūs: an vero alterā hoc est corpus partem maior, abstinentie inclinet austeritas: vera discretionē distinguat: illā v̄t̄ p̄p̄mēs vel subleuās portionē: quā v̄t̄ extolli senserit vel grauari. Nihil em̄ d̄ns noster ad cultū atq; honoꝝ suis abiq; iudiciū moderatōe vult fieri: q̄z honoꝝ regis iudiciū diligit. Et idcirco sapiētissim⁹ Solomō: v̄t̄ i neutra partē d̄gēte iudicio declinem⁹: admonet dicēs. honora deū d̄ tuis iustis laborib⁹: z deliba ei de fructib⁹. Pro. 3. iustitie tue. Et em̄ residet in p̄ficia n̄f̄a incorrupt⁹ q̄dē ac ver⁹ iudex: q̄ nōnūq; sup̄ statu puritatis n̄f̄e cūct̄i errātibus sol⁹ ip̄e nō fallit. Omni igit̄ cautōe atq; solertia: iugis circūspecti cordis seruet̄ intētio: ne q̄ mō iudicio n̄f̄e discretōis errāte: aut icōsiderate p̄t̄nētie cupiditate succēdit: aut desidēno nimie remissiois illecti: substantiā p̄s̄i nostrarū inique trutine examinationē librem⁹: s̄z i altera q̄dē lance sie puritatē: i altera vires corp̄s collocātes: ita hō cōsciētie iudicio v̄tr̄aq; p̄dam⁹: v̄t̄ in neutra p̄t̄e v̄t̄ rei a flectu p̄p̄dērāte p̄uer sit: v̄t̄ ad immodicā districtio: vel ad n̄m̄iā remissionē: eq̄l̄itatis librā p̄p̄s̄ius t̄ctimem⁹: z illud nobis vel p̄ remissiois vel p̄ districtiois numeritate dicat. Nōne si recte offeras: si āt recte diuidas peccasti. Illas etenim ieiunioꝝ victimas: q̄s nobis violentas viscerū puillitōe icōsiderate eroz quētes: d̄no recte offerre nos credim⁹. ille qui diligit misericordiā z iudi-

Est. scitū: peccatur dicēs. Ego dominus diligēs iudicium: et odio habēs rapinā. Illos ēt q̄ oblatione id est officioū atq; actūū suoy precipua ad forū carnis atq; vsus p̄prios p̄sumentes: reliquias eorū dño ac minimā deferūt portionē: velut oparios fraudulctos seruos **He. 4. 5.** diuin⁹ ita p̄denat. **Maledict⁹** qui facit opus dñi fraudulenter. Nō ergo immerito eū q̄ se ita iniquo fallit ep̄am **p̄s. 61.** ne: increpat dñs dicēs. Versitū vani filij hominū mendaces filij hominū in stacheris: vt decipiāt. Et id circo beatus ap̄ls (vt discretiōis modamina retinētes: i neutri p̄i **Rom.** illecti inuietate p̄gam⁹) ammonet dicēs. Rōnabile obsequij vestrū. Quā rē ēt legistaroi similiter iterdicitur **Leui.** p̄cipiens. Stathera iusta: z equa sint p̄dēra: iustus mod⁹ di⁹ equusq; setari⁹. Salomone quoq; parēt sup hoc ten **19.** **Pro. 20.** tētis p̄ferentē. p̄d⁹ magnū z pusillū: z mesure duplices: immūda sunt apud dñm vtraq;: z q̄ facit ea in adinuetionib⁹ suis p̄pediet. Proinde nō solū illo quo dicitur: s; ēt hoc modo studēdū est nobis: vt nec iniqua pondera in cordib⁹ nr̄is: nec in hōreis cōsciētie nostre mensuras duplices habeam⁹: id est ne ea ipsi que districtiōis reglā mollit⁹: remissiore indulgētia p̄sumētes: eos quib⁹ verbū dñi predicam⁹: districtiōib⁹ p̄ceptis z grauioribus q̄ ipsi p̄ferre possim⁹ p̄dērib⁹ obuam⁹. Quid cū facimus: q̄d nisi duplici p̄dēre atq; mēsurā p̄ceptoy dñi mercedē frugēz vel appendim⁹ vel metimur. Si em̄ alr ea nobis: at̄ nr̄is s̄rib⁹ dispēsem⁹ recte increpamur a dño eo q̄ statheras dolosas ac mēsuras duplices habeam⁹: **Ibidē.** illā s̄ntam Salomōis q̄ d̄. Abominatio ē dño pond⁹ dupler: z stathera dolosa: n̄ ē bonū i p̄spectu ei⁹. hoc ēt m̄reatū dolosi p̄dēris duplicisq; mēsure euidētē tērram⁹: si districtiora q̄dā q̄ puati p̄ n̄fas cellulas erercere cōsueim⁹: hūane laudis cupiditate corā s̄rib⁹ ositem⁹ abstinētiore. s. z sanctiores apparere affectātes hūano cōspectui q̄ diuino. Cui⁹ mod⁹ p̄cipue nō mō vitā d̄: veniēt abominā d̄us a nobis. Sed interim a q̄stione. p̄p̄os paulo lōg⁹ euagati: ad eādē a q̄ discessim⁹ fueriamur.

De refectionis tempore atq; mensura.

Capitulum. xxxij.

Ist p̄dictoy dierū ita ē custodiēda solēnitās: vt corpis atq; aie cultui p̄st magis remissio induta q̄ noceat: qz nec illi⁹ festiuitatis gaudiū a caleos carnis obtūdere: nec immittis ille aduersarius dierū nō ut reuerentia mitigari. Ut ergo z diebus festiuis statura cōsuetudinē solēnitās p̄seruet: z saluberrim⁹ parsimonie mod⁹ minime trāscendat: sufficit vt indulgētiay remissionis consēq; p̄gredi paciamur: vt cib⁹ q̄ hōis diei nona fuerat capied⁹: paulo citius id est sexta hora p̄ festiuitate ip̄is capiat: ea rōne d̄staret vt escay solr⁹: modus vel q̄ntas nō mutet: ne puritas coeptis: vel integritas mētis: abstinētia quadragesime diligēt⁹ acquisitay quinquagesime remissioē depereat: nihilq; nobis p̄sit ac q̄sille: ieiunij q̄d mor⁹ amittere cogat incauta saturitas p̄sertim cū ēt hostis nr̄i nō ignota versutia: tūc precipue munitionē nr̄e puritatis impugnet cū ei⁹ custodia senserit solēnitatis celebrata laxata. Quāob̄: vigilatissime p̄uidēdū est: ne vnq; mētis nr̄e vigor blandis seductionibus eneruet: ne vt supra iā dictū ē: castimonie puritatis quadragesime labore questā: quinquagesime requie ac securitate pdam⁹. Et id circo nulla penit⁹ in ciborum q̄ntate vel in admittat adiectio: s; ab escis quay cōtinētia dieb⁹ ieiunij p̄ integritate p̄dicitie vtebatur: ēt dieb⁹ celeberrimis s̄str tēperem⁹: ne letitia festiuitat⁹ p̄niciosissima nobis carnaliū icētinoz suscitās pugnā v̄rat in lactū: illāq; nobis excellētiore q̄ gaudiō coruptionis emittat: resuuitatē mētis eripiat: z incipiam⁹ post breuē carnalis letitie vanitate: amissay cordis pudicitia longo p̄nie microze d̄lere. Studēdū q̄ntimmo ē: vt nō frustra ad nos illa pobette ad hōiticiōis cōmonitio dirigat. **Cele. Nati. 1.** bia iuda festiuitates tuas: z redde vora tua. Si ei p̄tingitē iugratē iterrecta diez solēnitās nō mutarit. spiritalib⁹ feruētiugiter p̄fremur: ita nobis a seruilī opatiōe **Est. 6. 6.** cessantibus: erit mēsis ex mēse z sabbatum ex sabbato.

Interrogatio de diuersa obseruatiōe quadragesime.

Capitulum. xxxij.

Qerman⁹. Quid cause ē vt ser hebdoma dieb⁹ q̄dragesime celebret: s; in quibusdam p̄uincijs religiois

✠ **Collatio. xij. Abbatis Theone.** ✠

fortitā p̄p̄os cura: a die cisse hebdomadā ē septimā
deactū neuter numer⁹ die d̄huco sabbatoq; subtracto: q̄
draginta dierū implet summā. Sex em̄ z triginta dies
in ipsa hebdomadibus tātūmodo concluduntur.

**Responso eo q̄ ad anni decimas quadra
gesime ieiunium referatur. Capitulum. xxi.**



heonas. Licet quousdā pia simplicitas hui⁹
rei amputet questionē: tñ quia etiam illa que
alius interrogatiōe idigna dixisset: scrupulositas
p̄scrutātes integrā obseruatiōe nostre ac
mysteriū p̄itatē desideratis agnoscere: euidē:
tissimū hui⁹ ē rei percipite rationē: vt manifest⁹ appo
detis nihil irritationabile n̄fos tradidisse maiorē. Le
ge mosaica vniuerso p̄lo ḡnālis ē. Et mulgata p̄ceptio.
Decias tuas z p̄mitias offeres d̄no deo tuo. Itaq; q̄ sub
stātiāz n̄fāz om̄es fructuū decimas offerre p̄cipimur: mo
to magis necesse ē vt ipsi⁹ quoq; cōuersationis nostre et
humani vsus operū q̄ n̄fosū decimas offeram⁹: q̄ p̄fectio
in supputatiōe quadragesima euidēter implet. Om̄ ei
dierū numer⁹ q̄b⁹ reuolūt⁹ in orbē annus includit: tri
ginta sex senis diez n̄ūero decimat. In septē h̄o hebdo
madib⁹ si dies d̄fici z sabbata subtrahant: q̄nq; z trigi
ta sup̄sunt dies ieiunij deputati: s; ad lecta illa vigilia
rū die qua vsq; i gallozū cātū illu celsēte d̄fica: ieiunij
sabbati p̄tēlā: nō solū sex z triginta dierū numer⁹ ad im
plet verū etiā p̄ decimis quinq; dierū q̄ residui videban
tur: si illud quod superest adiectū noctis spaciū cōpūte
tur: plenitudinē totius summe omnino non deest.

**Quomodo etiā p̄mitias nostras domi
no debeamus offerre. Capitulum. xxi.**

Quid nō de p̄mitiis dicā q̄s ab oib⁹ q̄ chusto si
deliter famulānt q̄ die certū est exhiberi. Nā
cū expecti a somno: z q̄si re diuina post sopo
re alacritate surgētes: priusq; motū sēsus vili⁹ corde cō
cipiāt: v̄l mēoriā aut curā rei familiaris admittāt: cogita
tionū suarū or⁹ atq; p̄ncipia: diuinis p̄secrāt holocau
stis: qd̄ nisi p̄mitias vere suozū fructuū: p̄ summā facer
dotem

✠ **De remissione quinquagesime.** ✠

zōtē Jesum xpm̄ p̄ vsu vite hui⁹ z imagine q̄tidiane re
surrectiōis exoluūt. Quoz ē a somno excitati hostiā in
p̄litiōis sue deo simit̄ offerētes: p̄mo lingue sue mo
tu ip̄z uocāt: xpi⁹ nomē laudēs: p̄ celebrāt: atq; ad canē
dos ei hymnos: p̄ma labioz claustra referātes: inuolūt
deo sui ois officia. Cui ē pari deferūt nō p̄ta manuū
suaz gressuūq; libamias: cū ecubilib⁹ p̄surgētes i ofone
cessitū: z p̄sēs i p̄p̄os causis mēbzoz suoz fungētur
officio: nihil sibi de ministerio eozū ante decerpūt: s; ad
ipsi⁹ honorē p̄mouēt gressu: atq; ei⁹ laudatiōe d̄sigit
z ita cūctoz motuū suoz: p̄mitias p̄fēctiōe manuū: i cur
uatiōe genuū: z toti⁹ corpis p̄stratiōe p̄soluūt. Nullū ei
q̄ decāta i psalmo alias implere nō possum⁹. P̄ueni i p̄s. 115
maturitate z clamau. Et. p̄uenerunt oculi mei ad te. Ibidē.
biluculo vt meditarer eloq̄a tua. Et mane ofo me te ps. 57.
niet te: nisi vt post q̄tē somni in hāc lucē vt sup̄ dixim⁹
velut e tenebris z imaginaria morte reuocati de p̄nuer
sis officiis mētis z corpis nihil oino in n̄fā p̄sumere ne
cessitatib⁹ audeam⁹. Null⁹ nāq; est ali⁹ que aut p̄pheta
p̄uenierit maturin⁹: aut nos p̄uenire simit̄ debeam⁹:
nisi aut nos in eis p̄pos. i. occupationes n̄fāz z affectus cu
rasq; mortales sine q̄b⁹ esse nō possumus aut suggestio
nes subtilissimas inimici q̄s nobis ad huc d̄fēctib⁹ ac
sopore demersis: p̄ p̄hāstias inanū somniōz s̄erre co
nat: q̄b⁹ nos mox euigiluros occupet z inuoluet vt p̄i
minarū n̄farū opima desozāz prim⁹ ipe decerpāt. Quā
ob: oī nobis cautōe curādū est: si tñ vim p̄dicti verif
cūli opere volum⁹ adimplere: vt ita p̄ios mā p̄tinariū co
grationū or⁹: solers vigilātia tua: ne qd̄ ex eis festi
p̄sumptio lucētis attamenet inimici n̄fāz: p̄mitias tā
q̄ viles iā atq; cōes a d̄no faciat reprobari. Quā si p̄uen
tus a nobis pugili mētis circūsp̄ctione nō fuerit: aut
cipatiōis nequissim⁹: p̄facundinē nō deponat: a notū die
nos fraudib⁹ suis p̄uenire nō desinet. Et idcirco si placi
tas acceptabiles deo p̄mitias ex fructib⁹ nostre mētis
opram⁹ offerre: n̄ mediocrē sollicitudinē debem⁹ h̄p̄dere
vt oīs nostri corpis sensus: mā iūnis p̄cipue hōis n̄q;
sacroctā d̄ni holocaustam oib⁹ illibata atq; iracta ser
uem⁹. Qd̄ deuotiōis gen⁹ multi ē seculariū sūma cau

tionem custodit: q̄ ante lucē v̄l diluculo p̄surgētes nequa
q̄ familiarib⁹ ac necessarijs mūdi hui⁹ actib⁹ ip̄licant
p̄surgē cūctorū actū suoz opationūq̄ p̄mittas: ad ecclē
siam concurrentes diuino studeāt cōsecrare cōspectu:

**Cur diuerso dieꝝ numero quadragesima
a plerisque obseruetur** **Capit. xxvij.**

Dico q̄ dicit: diuerso moꝝ. i. ser v̄l septē hebē
domadib⁹ p̄ nōnullas pulcias q̄dragesimā ce
lebrari vna quē ad modū dixim⁹ rō idēq̄ ieiunio
rū mod⁹ diuersa hebdomaday obſuatiōe p̄cludit. In ei
sibi ser hebdomaday obſuatiā p̄ſeruat: q̄ putat die d̄s
sabbati ieiunādū. Ser q̄ hebdomadas ieiūta p̄foluat
q̄ eorū ser. x. dies p̄ sabbata ferias ſuoluta p̄ſumāt.

**Quare vocetur q̄dragesima cū triginta
et ſex tantūmodo diebus ieiuet.** **Ca. xxvij.**

Quā quē ad modū dixim⁹ rō: idēq̄ ieiunioꝝ mo
d⁹: s̄ i hebdomarū numero discrepare videt.
S̄ p̄fecto cū rōnē hui⁹ rei hūana obliterasset
curia: sp̄s h̄ q̄ ānuerſarie vt dictū ē decime deo triginta
ser ſemis ieiunij offerūt: q̄dragesime nomē accepit: q̄
fortasse v̄l p̄ter h̄ viſuz ſit h̄ vocabulo debere cēſeri: q̄
moyses v̄l helias v̄l ip̄e d̄ns n̄r Jeſ⁹ xp̄s q̄draginta die
b⁹ ieiunasse tradunt. Ad cui⁹ n̄ieri ſacramētū illi d̄s q̄
draginta āni q̄b⁹ iſrael ē i ſolitudine cōmorat⁹. Et q̄dra
ginta ſit m̄ſiōes q̄b⁹ eſ m̄ſtice p̄trāſiſſe deſcribit: nō i
cōgrue coaptant. Et fortasse ip̄a decimatio recte q̄ſi ab
yſu telonei q̄dragesime nomē accepit. Ita em̄ illa publi
cayulgo vocat̄ exactio: ex q̄ tāta lucri portio regie mo
dis deputat̄: quā tū ⁊ a nobis a rege oim̄ ſeculorū p̄ vi
uite n̄ſe legitimū q̄dragesime vectigal erigit. Sane ſ; h̄
ad p̄poſitā nō p̄tinet queſtionē: n̄ q̄ ſe obtulit narra
tionis occaſio. Nec h̄ q̄dē p̄terendū puto q̄ frequentiffime
ſeniores n̄ſi idēcirco illis dieb⁹ maxime ipugnat̄ oē mo
nachozū gen⁹ ātiqua mimice gētis cōſuetudine reſta
bant ⁊ ad trāſmigrādū de ſuis ſedib⁹ acri⁹ purgerit: q̄
q̄ h̄ illā ſimilitudinē qua tūc egyptij filios iſraēl vicē
ſis afflictionib⁹ opprimebant: nūc quoq̄ verū iſraēl: s̄

est monachoz plebē intellectuales egyptij duris ac luta
lētis opib⁹ ſcurare conent: ne p̄ amicā deo q̄tē terraz
egyptiā deſerētes: ad eremū p̄tutū ſalubriter trāſeam⁹
ita vt aduerſus nos pharao ſremēs dicat. Ocioſi ſunt: **Exo. ſ.**
⁊ idēcirco vocerant̄ dicētes. **Eam⁹ ⁊ ſacrificam⁹ d̄no deo**
n̄ſo. Oppriment laborib⁹ ⁊ ſolliciti ſunt i opib⁹ ſuis: ⁊ non
ſunt ſolliciti in p̄bis vanis. Nā vitz q̄ vanitas i pioꝝ: ſan
ctū d̄ni ſacrificiū q̄ nō niſi i eremo liberi corāis offerit:
ſimā ēe aſtruit v̄ritatē. Abominatio ē em̄ p̄ctorū religio **Eccle. ſ.**

**Quod perfecti ſupergrediantur legē qua
drageſime.** **Capitulum. xxix.**

Hic igit q̄drageſime lege q̄ iuſt⁹ a tōꝝ p̄fect⁹ em̄
teneſ: nec erigui hui⁹ canonis ſubiectioē cōtēp
eſt quē p̄fecto illis q̄ p̄ totū āni ſpaciū delitij
vel negotij ſecularib⁹ ip̄licant. eccleſiarū p̄ncipes ſta
tuerūt vt vel hac legali q̄dāmō neceſſitate cōſtricti: his
ſaltē dieb⁹ vacare d̄no cogerētur: ac dieꝝ vite ſue q̄s to
tos q̄ſi fruct⁹ q̄dā fuerāt voraturi v̄l decimas d̄no dedi
cārēt. Ceterū iuſti q̄b⁹ lex nō eſt poſita quib⁹ ſpiritualib⁹ ⁊ **Thi:**
officij nō erigūā illā. i. decimā partē: ſ; totū vite ſue ſp̄s ⁊
ip̄edūt: q̄ liberi ſunt a decimarū legalij ſunctioē: idcir
co ſi eos ſuperuēniēs honeſta ⁊ ſancta neceſſitas coar
tant: audēt ſtationē ieiunij abſq̄ vlla diſceptatione laxa
re. Nō em̄ ab eis decimarū erigitas mutilatur: qui oia
ſua d̄no ſectū pariter obtulerūt. Quod p̄fecto abſq̄ ſum
mo fraudis reatu facere illeſi poterit: q̄ nihil volūtarie
offerēs deo: excuſabiliter ſoluere decimas ſuas legis ne
ceſſitate cōpellit. Quapropter liquido cōp̄obāt p̄fectuz
ē nō poſſe ſamulū legis: q̄ v̄l illa q̄ p̄hibent̄ cauet: v̄l il
la q̄ p̄cipiunt̄ erequitur: ſ; illos vere eſſe p̄fectos q̄ etiā
his que a lege cōceſſa ſunt nō vtunt̄. Et hac ratione cū de
moſaica lege dicatur. Nihil em̄ ad p̄fectū duxit lex: nō: hebre.
nullos ſanctorū i vereri teſtamento perfectos legitim⁹ **cxvi. 7.**
ſiſſe: q̄ trāſcendēs legis ipeꝝ ſub euāgelica p̄fectio
ne vixerūt: ſciētis quib⁹ nō eſt lex poſita ſ; iuſti ⁊ nō i. **Thi.**
ſubditis: impij ⁊ peccatoub⁹ ſcleratis ⁊ cōtaminatis. i.

De cauſa ⁊ initio quadrageſime. **Ca. xxx.**

Sciendum igitur sane hanc obseruationem quara gesime...
diu ecclesie illi permittit profectio inuoluta pmissio
penit? no fuisse. Ad ei pcepti hui? necessitate nec
si legalit sanctioe pstricti: artissimis ieiunioy terminis
clau. iebatur: q p totu hui spaciū eqli ieiunio pcludēba
tur: Neq; cū ab illa applica deuotioe deficiēs: q̄d idie cre
dētū multitudine suis opib? cubarer: ne eos vsui cūcto
rū fidelitū hz aploz iusticia diuideret: s; pusti i pendūz
suis p̄lulēs: h̄ h̄uare tñi : h̄z et augere p̄tēderet: anamēz
saphire exēplū h̄ cōtēta sectari: id tūc vn̄uersis sacerdo
tib? placuit vt hoies curis secularib? illigatos: p̄tēderet
vt ita dixerit p̄tēderet vt cōpunctiois ignarus: ad op? sc̄ta
canonica ieiunioy idictioe renocaret: z velut legalit de
cimarz necessitate cōpelleret: q̄ vt iustitiam p̄desse possit
z p̄fectz p̄indicare n̄ possit q̄ sub gr̄a euāgelitūstituti vo
luntaria legē deuotioe trāscēdit vt ad illā aplice s̄ntē bea
titudine possint puenire. peccatū em̄ i vob; h̄ d̄nabit: h̄
em̄ estis sub lege: sed gr̄a. Vere enim d̄nationem in illo
non potest exercere p̄ctm̄ q̄ d̄nat affectibus peccatorū.

102.5

Interrogatio quoadmodum intelligit de
beat quod ait apostolus. Peccatum in nobis
non dominabitur.

Cap. xxxi.

Oermanus. Quis pot fallax h̄ apli eē sn̄s q̄ securita
tē nō solū monachis: s; et oib? xp̄ianis ḡnalter re
promittit: nimis nobis videt obscura. Cū em̄ cū
ctos q̄ euāgelio credūt: a iugo a d̄natione peccati libe
ros atq; alienos esse p̄nūciet: q̄no pene in oib? baptiza
tis vincit dominatio peccatorum: s̄m̄ sententiam d̄nā q̄
305.5, ait. Omnis qui facit peccatum: seruus est peccati.

305.5,

Responsio de differentia gratie et legalit
preceptorum.

Capitulum. xxxii.

Aneonas. Questionē nobis rursum immodica iustitio
v̄sa cōmouit: cui? vt h̄ sc̄ia ab ierptis nec tradi
posse nec p̄cepti: h̄ quantū potero verbis absol
uere z breuiter expedire tēptabo: si mō intellecte? vestre
ez q̄ dicem? et opib? subsequat. Quocūq; em̄ nō per do

Crimis s; p̄ experientia cognoscunt: sicut tradi ab ierpto
acq̄litas: nec mēte concipi v̄l teneri: nisi ab eo q̄ simili
studio fuerit atq; iustione fundat. Et idcirco necessariū
reor: vt p̄m̄ diligēt? i gram? qd nā sit p̄positū vel vo
luntas legis: vel q̄ gr̄e disciplina atq; p̄fectio: vt oseque ter
et his: sine d̄natione: p̄cti: sine expulsione ei? possimus
agnoscer. Itaque p̄ncipalr iuber expeti copulā nuptia
rū dīcēs. Etis q̄ h̄z semē i s̄io: z domesticos in hierusalē.
Et. Maledicta sterilis q̄ nō peperit. Et contrariō gr̄a ad i.
corruptiois p̄perue puritate: z castimonit nos beate vir
ginitatis inuitat. Beate iquēz steriles q̄ nō genuerūt: z L. 25.
v̄bera q̄ nō lactauerūt. z Qui nō oderit patrē z matrē z Euā.
v̄votē: n̄ p̄t me? eē discipul? Et illō apli. Reliqui ē vt z q̄ 14.
h̄t v̄votē tāq; nō h̄ites sint. Lex dicit. Decias tuas z i. cor.
p̄ntias nō tardabis offerre. S̄ra aut dicit. Si. vis p̄fe.
ce? eē: v̄ade z v̄ede oia q̄ habes z da paup̄ib?. Lex tālō Ero. 12
nā p̄ntior: z iuriaz nō p̄hibet v̄ltionē dīcēs. Oculi p̄ mat. 19
oculo: dētē p̄ dētē. S̄ra p̄geminationē iuriaz v̄l cedis q̄ Ero. 25
fuerit irogare: n̄taz patēria vult p̄bare: z ad duplīcis
dispēdū tolerātia patōs eē nos p̄cipit. Qui te p̄cūserit Mar. 9
iquēz i dextera manū p̄be el z alterā. Et illi q̄ vult te
cū iudicio contendere: z iunēz tuā tollere: dimitte ei z Leuit.
p̄ illū. S̄ila i iunco odio habēdos: hec ita diligēdos eē 19.
deceat: vt pro ip̄s deo: em̄p̄ censat supplicandū. Mat. 5

De eo q̄ leuioza sunt euāgelii p̄cepta. q̄
legis.

Capitulum. xxxiii.

Quam igitur q̄ euāgelice p̄ceptiois culmē ascēde
rit: iste p̄fecto sup̄ oēm legē tātax virtutū meri
tus sublimat: z v̄nuerla q̄ p̄ mox p̄cepta sūt
q̄ p̄ua despicit: r̄m̄ sub gr̄a saluatoris se eē cognoscit
cū ad iutorio se ad illū sublimissimū. h̄a rō itelligit p̄ue
nisse. Nō q̄ d̄nat i eo p̄ctm̄: q̄ charitas q̄ diffusa ē i cordi
b? n̄tio p̄ sp̄m̄ sc̄m̄ q̄ dat? ē nobis: oēs alteri? cuiusq; rei Ro. 5
ēctudat affectū: nec p̄t aut v̄rita p̄cipi: cere aut i v̄efa
ta p̄tenere: cui? totū studitū totūq; cōsideriū diuio amoi
p̄tētū: v̄lq; adeo v̄itū rerū oblectat: idē nō capit: vt et
his q̄ d̄cella sunt nō v̄raf. In lege aut i q̄ cōiugioy iura
seruat: q̄m̄ cōhibita luxurie euagatio v̄ni tū semie mā

cipe: tñ neq̄ pñt carnalis concupiscētie aculei nō uige
re: z difficile ē vt ignis cui ē studiosē pabula suggerit;
ita pñris terminis icludat: vt nō ēt extrs euaga^o p̄
rat q̄dā attingere. Cui ēt si sua illa ita sp̄ occurat ob
tecio: vt exstinguere extrifec^o nō sinat: tñ ēt dū cōhibet
ēdit: qz voluptas ip̄a culpabilis est: z ad velocissimos
adulterioꝝ raptat excessus p̄uetudo ꝑcubit^o. Cetero
gr̄a saluatoris sc̄o icorruptiois amore s̄mauerit: ita
oēs carnalib^{us} desiderioꝝ sp̄inas dñice charitat^{is} igne
mūt. vt nec tepēs fauilla vitioꝝ refrigeriū itegritatis
minuat. Legiē q̄ famuli a licitoꝝ p̄u ad illicita plabū
tur: gr̄e p̄ncipes dū licita p̄tēnū: illicita nō nouerūt. Si
cut aut̄ uiuit i cōiugū amore pctm̄: ita ēt ab eo q̄ decias
suas z p̄mitias tñ est red dere pctus. Necessē est et cū
dū tardat aut negligit aut i q̄litate earū: aut i quāta
te: aut in q̄ndiana distributione peccare. Qui em̄ iudic
ca q̄ sua sunt infatigabil^{iter} indigentib^{us} ministrare: q̄li
bet ea summa fide ac deuotioē dispēser: tñ difficile ē vt
nō laq̄os pctōꝝ frequēter incurrat. In illis x̄o q̄ cōsiliū
dñi nō sp̄cuerūt sz oēm substantiā suā pauperib^{us} p̄rogā
tes: sempta sua cruce largitoꝝ celestis gr̄e subsequunt^{ur}
pctm̄ nō p̄t dñari. Nō et eū dispēstantē sacratas iā x̄o
op̄cōz q̄si alienas pia distributiōe pecunias iudicio ter
nādi vict^o cura mordebit nec elemosyne hilaritatē abij
cit mesta cūctatio qz q̄d semel totū obrulit deo iā ali
enū siue p̄pue necessitatis recordatiōe aut angusti vict^o
timore d̄i q̄ cert^o est cū ad desideratā puenit: nō
diratē multo magis a deo se q̄ voluerē cellē p̄scēdū.
Ecōtrario is q̄ i substantiā retinēs mūdiale aut deciasstru
ctū suoz atqz p̄mitias aut p̄t pecuniaz p̄stic^o legis
antiq̄ sanctioē distribuit sz pctōꝝ suoz ignē maxime ele
mosyne rore restigat impossibile tñ est quātauis oues
suas magna similitate dispēser vt se ad plenum eruar a
dñitioē pcti nisi forte p̄ gr̄az saluatoris. cū re ēt ip̄z affe
cto deposituē possidēti. pari mō nō p̄t cū cūcto pcti
imperio famulari q̄cūqz oculū p̄ oculo dēi p̄ dēte re p̄
cepto legis eruar aut inimicū suū odio manuū h̄re: qz
necessē ē eū dū taliois vicissitudine vlcisci suā optat iur
riā dū i inimicos odij amaritudine seruat furous atqz

Exo. 11

tre perturbatiōe semp accēdi. Quicūqz vero sub euāgelice dñat^{is}
gr̄e illuminatiōe versat ac mali nō resistēdo superbas sz
serēdo dextera p̄cutiēt maxillā: eris alterā p̄bere volun
tari^o nō morat: z volēt aduersum se de tunica litigii cō
mouere: remittit z palliū. Quicūqz diligit inimicos suos et
oriat p̄ calāniantibus sibi: hic pcti repulit ligū ac vī
cula dirupit. Nō em̄ uiuit sub lege: q̄ nō intermit sentē
ntia pctōꝝ. Tñ nō immerito de ipsa btūs ap̄s. Reptō: heb. 7.
batio inquit sit p̄cedētis mādari: p̄pter infirmitatem
eius z mutilitatē. Nihil em̄ ad perfectū adduxit lex. Et Eze. 10
dño per p̄phētā. Et dedi inquit eis p̄cepta nō bona: et
iustificatiōes in quibus nō uiuent in eis: sed uiuit sub
gratia: que nō ramos tñ nequitie amputat sz ipsas pe
nitus radices neie voluntatis euellit.

Quemadmodum quis probetur esse sub gratia. Capitulum. xxxiij.

Quis ergo p̄fectionē euāgelice studuerit tes
nere doctrine: hic sub gr̄a p̄stitutus: pcti dñaz
tione nō p̄mitit. hoc est em̄ esse sub gr̄a: que a
gratia mādant implere. Quicūqz vero p̄fectionis euā
gelice plenitudē int̄ subiectus esse noluerit: nō ignoret se
ip̄us baptizatus sibi vidēat ac monachus: non esse sub
gr̄a: sz legis adhuc vinculis p̄peditū: pcti p̄dere p̄gra
uari. p̄positū nōqz est eius: q̄ oēs a q̄bus receptus fue
rit gr̄a ad op̄tōis assumit: nō destruere sz superedificā
re nec euacuare: sed ad implere mosaicas sanctiōes. Quō
nōnulli penitus ignorātes: z cōsilioꝝ atqz exhortatiōū
x̄pi magnificentia negligētes: ita p̄sumptua libertaria
securitate soluant: vt nō tolli x̄pi p̄cepta tanq̄ ardua
attingant: verū etiā ipsa illa q̄ illis inep̄ictib^{us} paruulioꝝ
mosaica lege mādata sunt velut antiquata contēnant:
illud q̄s ap̄s excretatur noxia libertate dicēs. Pecca: Ro. 6.
bunū: qz non sumus sub lege sed sub gratia: Qui ergo
nec sub gratia est: qz nequaqz ad dñice doctrine culmen
afēdit: nec sub lege: qz etiā ipsa illa paruula legis mā
data nō suscipit: hic dupliet peccatorū opp̄ressus impe
rior: ob hoc solum gratiam chūsti p̄cepti se credit vt
per noxiā libertatem ab eo fieret alienus: in illud inck
2. uij

pc. 2 des qd apłs petrus ne incurram enunciat. Quasi liber
 inquit agit: et ad quasi velamē hñtes in a litie libertate.
 Gal. 5. Bñs qz apłs paulus. Vos em̄ inq̄ in libertatem vocati
 estis fratres. i. vt absoluti sitis a dñatione pcti: tm̄ ne li-
 bertate in occasione detis carnis. i. frustrationē legalū
 2. cor. 1. mādatorū credatis esse licētā vitioꝝ. hec verō libertas
 q̄ nūq̄ nisi tibi sit tm̄ vbi dñs p̄morat: paulus apłs dos
 cet. Dñs in quē spūs est: vbi aut spūs dñi tibi libertas.
 Quap̄opter nescio vt trum hūc dñi apli sensum sicut t̄i
 qui experti sunt sapiūt: exprimere atq̄ elucidare potue-
 rim: vn̄ scio apertissime illi etiā sine expositione cuiusq̄
 omnibus referari qui practicē. factuale perfecte tenuer-
 rint disciplinam. Non enim laborabunt vt qd iam ope-
 rando didicerunt intelligant disputando.

apax
TIXIV

Interrogatio cur iterdū ppēñ leianātes carnalib⁹ incētūis acri⁹ vigeamur. ca. xxxv.

O Ermanus. obscurissimā questionē et multis etiā
 vt putamus incognitā apertissime reuelasti. Vñ
 vt hoc qz pfectui nostro ad iūctas deprecamur vt
 cur iterdū etiā ppenitus leianātib⁹ nobis: et exhaustus
 atq̄ defectis: vehementiores pugne corporis excitent d̄
 ligēter edisseras. Nā pletūq̄ etiā experrecti e somno: cur
 deprehenderimus nos corporalis venent cōtagium pers-
 culsis: ita deicimur conscientia: vt ne ad ipsaz quidem
 orationem constringere fiducialiter audeamus.

Responsio q̄ hec questio future collatio ni debeat referuari. Cap. xxxvi.

Theonas. Studii qdē vestri: quō pfectionis viā
 nō trāsistis s̄z plene atq̄ pfecte desideratis at-
 tingere in fatigabilī hūc d̄sp̄tationi nos puo-
 cat inherere. Nec em̄ de exteriorē castimonia: et circūci-
 sione manifesta: s̄z de illa q̄ in occulto est diligēter inq̄ri-
 tis: scientes in hac visibili carnis cōtinentia: perfectionis
 plenitudinē non inesse: q̄ haberi vel per necessitatē vel p̄
 hypocrisis etiam ab infidelib⁹ p̄r: s̄z in illa cordis vo-
 lūtaria et inuisibili puritate. Quā cū hñs apłs ita pdi-
 Ro. 2. cet. Non em̄ q̄ in manifesto iudens: neq̄ q̄ in manifesto

in carne est circūcisio: sed qui in occulto iudens: et circū-
 cisio cordis in spū: nō littera: cui⁹ iana nō ex hoibus sed
 ex deo est: qui solus scz cordis secreta rimat: in q̄ satif-
 fieri desiderio: ad indagādā hāc obscurissimā nō sufficit
 spatii noctis: ad indagādā hāc obscurissimā nō sufficit
 questionē: cōgruū reor vt interitū differatur. Sensim em̄
 hec et corde ab omni cogitationum strepitu penitus ab-
 soluto: vt a nobis pferri: ita vñ debēt mentib⁹ intimas
 riq̄ sicut ppter cōsciētie purificationē opz inq̄ri: ita nisi
 ab eo qui donū integritatis experr⁹ est: tradi assignari
 q̄ nō p̄t. Nō est querit quid inanū argumēta verborū:
 s̄z interna cōsciētie fides et maior vis veritatis inbolcet.
 Et idcirco de emūdationis huius sciētia atq̄ doctrina:
 nec pferri aliqd nisi ab experto: nec trāsandi quicq̄ po-
 test: nisi in cupidissimū valdeq̄ sollicitū p̄ritus ipi⁹ ama-
 torū: q̄ nō eā vacuis nudisq̄ sermonib⁹ sciscitādo: sed to-
 tis animi virib⁹ annitēdo opret attingere: scz nō studio
 loquacitatis instructuose: s̄z desiderio puritatis interne.

Explicit collatio prima abbatis theone de remissione quinquagesime.

Incipit annotatio capitulorū collatiōis scē abbatis theone de nocturnis illusiōib⁹. Cap. s. De iterato ad abbates theonā reditu n̄o: eiusq̄ exhortatione.

- i. Cōmōratio interrogatiōis n̄e: cur maiorē abstine-
 nā maior iterdū carnis impugnatō subsequat
- ii. Qd̄ triplici rōne pueniat genitūis flux⁹ egestio.
- iii. Interrogatio an ad sacrosctām p̄nitionē accede-
 re liceat nocturna illusione pulsum.
- iv. Responsio q̄n reatū cōtra har hec passio dormiētī.
 Qd̄ nōnūq̄ et inuicti factioe hec cōtingat illusio.
- v. Quod nūq̄ dignum se cōmunionē dominica qui:
 sp̄i⁹ debeat iudicare.
- vi. Obiectio eo q̄ omnes dominica p̄nitione priuā
 di sint si nullus est abscq̄ peccato.
- vii. Responsio eo q̄ multi sancti esse possint: nemo ab
 scq̄ peccato nisi christus.
- viii. Quod sol⁹ fili⁹ dei absq̄ yllō peccati vulnere vice

- xi rit temptatorem.
- xii Quid in similitudine carnis peccati solus venerit christus.
- xiii Quod iusti et sancti omnes non fuerint in similitudine sed in veritate peccati.
- xiv Quod non sint tam gravia peccata sanctorum ut eis auferant meritum sanctitatis.
- xv Quomodo intelligendum sit illud apostoli. Non enim quod volo bonum facio.
- xvi Obiectio eo quod ex peccatorum potius persona hoc apostolus dixisse credendus sit.
- xvii Dilatio propositae questionis.

Explicet annotatio capitulorum.

Incipit collatio secunda abbatis Theone de nocturnis illusionibus.

De iterato ad abbatem Theonam reditu nostro eiusque exhortatione. Capitulum. i.



Dies ferme septem: quinquagesime solentate tractata: cui ipso noctis initio. i. pro synaxim vesperina: pmissa disputatio expectatio suspensio: sancti Theone cellula fuisset ingressi: alacer senex hilaris vulu ac blado nos prior sermone compellat. Mirabar inquit ardentissimum studium vestrum his septem diebus absolutio ne propositae questionis potuisse differre: et debitori suo precepto non rogari: dilatione tanti temporis prestitisse. Iustissimum plude est ut quod vltro mihi benignitas vestra tam argas concessit inducias: ego huiusmodi in debiti redditione non faciam. Si ita namque est huiusmodi fenore occupatio: quae maiora de soluti argumenta coquirat: et non solum percipere dicit: verum etiam nihil imminuit largiendi. Duplices siquidem aggregat questus: reru spiritualiu dispensator. Lucrum enim non solum in illius quod audit profectum: verum etiam in sua dispensatione consequitur: non minus semetipsum ad desiderium perfectionis accendat: dum instruit auditorem. Cuius obrem vester ardor meus profectus est: vestra sollicitudo mea completio est. Illa vobis et ipse nunc mente torpente: nihilque in meo corde de his que expectatis pertractare: nisi me vester sermo: atque

expectatio ad reru spiritualium recordationem suscitatur a quodammodo dormitantem. Et idcirco proferatur in medium questio si videtur: cuius pudem pro angustia temporis absolutionem procrastinare maluimus.

Memoratio interrogatio nostre: cur maiorem abstinentiam maior interdum carnis impugnationi subsequatur. Cap. ii.

Hec autem (ni fallor) in questio vestra complexa est: cur interdum remissius ieiunantes: leuioribus carnis huius aculeis titilemur: et nonnunquam districteius abstinentes: afflicto exhaustoque corpore: incertius acrius vigeamus: ita ut quae admodum patefecit vestra confessio expectati: reperimus nos humorum naturalium egestione resperios.

Quod triplici ratione pueniat genitalis fluxus egestio. Capitulum. iiii.



Tius ergo infestationis triplicem causam nos stri pro dicit: maiores: quae modum ipsius constitutis interpestivis irrupat excessibus. Aut et superflua escarum nimietate congerit: aut per incuriam mens elabit: aut inimici illudicis infidels provocat. primum igitur gastrimargientia est voracitas: et hinc gula virtutis hanc reddens obsecum humoris extrudit. Nam et cum districtioris abstinentie spe statum polluit puritatis: non de presenti verum de futuro inedia: sed de nimietate preterite saturitatis confundit. Quod enim per voracitatis ingluviem concretum fuerat in medullis: necesse est ut per puritatem aut certe per ignorantiam: quis magno ieiunio fabricati corporis egerit. Cuius obrem non solum laetioribus epulis abstinentum: sed etiam a vilioribus cibis equali est continentia temperandus: immo ipsius etiam panis et aque satietas est cavenda: ut possit dum in nobis acquiescit corporis puritas permanere: atque imitari quodammodo intemperatam spiritus castitatem: licet nos necesse sit contentum: interdum etiam absque ulla mentis industria vel perpetuam corporum: vel per etatis naturam: quosdam

✠ Collatio. xxij. abbatis Theone. ✠

rarius fordidari: vlt certe furus isti? egestiōe nō pollat
 Sz alteri? meriti est: q pacē inerti felicitate psequuti al
 teri? q trisūpū gōsōs virtutib? pmeret. hui? em poitē
 tia vitiōz oim debellatrix digna mira culo ē: illā quēsa
 cultas boni i sua tues ignavia: cōsēndū magis dixerim
 securit atē habere q̄ laudē. Scda i pūri illi? p̄uūi ca
 sa est: si mēs spiritalib? sudis atq̄ exercitijs vacat:
 nec disciplinā iertoris hois iustitū: quēdā sibi legēci
 ei sitā p̄ suetudinē p̄tinui corpis obeuerit. aut cū loz
 didax cogitationū inimicitias nō cavēsa: illz cordis
 sublimissimā puritatē legniter p̄cipiscit: vt oēs p̄fectōis
 z castimonie sūmā i sola credat exterioris hois castiga
 tiōe cōsistere. Cur? erroris atq̄ secōditē vitiō cōsequēter
 euēnit: vt nō solū multimoda cogitatio nā p̄uagatio i
 nērecūde atq̄ p̄caicrō secretū mētis irrūpat: itz etiā p̄i
 stinarū oim passionum tacta cā semina p̄senerēt. Que
 p̄dū i ei? ab dūis delictū cū? q̄uis rigidō corp? ieiunio
 castigē: tñ nīl ilomin? dormiēre illecebrose phāsalina
 tib? inq̄rēt. Quare fit vt ante legitimi t̄pis curium: nō
 iā ex nature necessitate: sed nec adhuc ex fraude neq̄ie
 spiritalis: obsecnt eliciat hūores: q̄ nō tā inanitate car
 nis q̄ mētis circūspēctiōe atq̄ p̄tute si penit? ihiberi ne
 queūt: salteā d illā egestiōis simplicē q̄uitarē auxiliāte
 grā dei p̄ducunt. Jacōbz impūnis discursus sūnt sensu
 iū coercedi: ne mēs illis exēssib? assuectā: ad sedioza
 icitāmēta luxurie somniās p̄trahat. Tertia cā est: cū p̄
 ordinatā q̄dē atq̄ sollicitā p̄inētie disciplinā: cōtūtiōe
 cordis z corpis p̄petuā castimonie puritatē optam? ac
 q̄rere: itz nōs vilitati carnis ac spūs egregie cōsūltes
 fraudulētissimi hostis ita ipugnat iuicia: vt dū desicere
 fiduciā p̄ciētie nē: nosq̄ velut reatu aliquo humiliare
 conat: illis p̄cipue dieb? q̄b? maiorē integritatis merito
 desideram? diuino placere p̄spectum: abiq̄ vilo q̄dē car
 nis puritū: mētisyē cōtūsu: nec p̄ illusione phāsalmar
 tis alicui? itz tñ simplici san? illi? egestiōe nos polluit: vt
 a sacrosctā nos cōsione deterrreat: itz in quōsdā incipien
 tiū z quoz coipa necdū lōga ieiunioz castigatiōe tenua
 ta sūt: ob h̄ diabolica factiōe hec euēnit credat illusio
 vt cū eos iusticiā? ieiunij studere cognouerit: oēs coy

✠ De nocturnis illusionibus. ✠

conat? hac arte subuertat: vt dū se nō solū nīl ad puri
 tatē corpis districtiōie ieiunio p̄fēcisse: verūet graui? sen
 tīā fuisse p̄satos: magistrā i corruptiōis ac puritatis
 alitricē abstīnētie districtiōnem tāq̄ emulā phorescāt.
 Quapp̄ nosse debem? nō idcirco nos tñ ab vnoq̄ vitio
 debere purgari: qz ita p̄turbatiōib? n̄r̄ occupet semis
 itz q̄oētē n̄ sit solū absq̄ a lioz p̄sotiōdāri: itz iromisso
 oiy vitioz otioze collegio: subdūta sibi mētē i multiplicata
 capritate populēt. Et idcirco gastrumargia vncēda ē
 nō pp̄ se tñ: ne scz onerosa nos voracitate corūpat: nec
 pp̄ hoc solū ne carnalis cōcupiscētie nos igne succēdat:
 itz ne iracūdie vel furoris atq̄ tristitiē: ceterarūq̄ oim
 passionū faciat eē mācipia. Nā cū nobis esca ac por? vlt
 imū? vel negligēt? vel tardi? ministrat: si gula domina
 tiōe dep̄imimur: cōsequēs ē: vt et iracūdie stimulis inci
 temur. Et rursus voluptuosus saporib? demulceri absq̄
 philargyie peste nō possum? p̄ cui? sup̄suos apparat?
 magis luxuria gaudet ipēdij. Philargyia nō cenodo
 ria atq̄ sup̄bia z oiz multitudo vitiōz idimūna societa
 te iungunt: atq̄ ita vniquodq̄ vitiū st vigere in nobis
 vel solum cepert: etiam ceteris suggerit incrementa.

Interrogatio an ad sacrosanctā cōsionē ac
 cedere liceat nocturna illusione paulū. c. iij.

Ormanus. Dispersatiōe dei credim? hāc q̄stionez
 in mediū fuisse placā: vt illud qd̄ verecūdia inter
 rogādi fiduciā cōhibēte: nūq̄ potuimus edoceri
 nūc oportunitate collatiōis casūq̄ ipsius ordīne p̄rou
 catū: falcitari fiducialiter audcam?. Si igitur eo tēpore
 quo accedi oportet ad sacrosctā mysteria: tenerimus
 nos somni illusione pollutos: presamēda est an vitā
 da illa salutaris esce sacrosancta perceptio.

Responso quādo reatum contrabat hec
 passio dormienti. Capitulum. v.

Theonas. Omi qd̄ industria p̄tū i nobis est: su
 dere debem? vt imaculatā castimonie puritatē
 illo vel maxime tpe teneam? quo venerādia asse
 ere optam? altarib? z vigilatissima circūspēctiōe p̄ccā

uendū est: ne carnis integritas pcedere tpe custodiam
 ea p̄cipue in quos nos ad cōmunionē salutaris cōmuni p̄
 param: nocte fraudet. Verū si hostis ille nequissim⁹ vt no
 bis celestis remedij subtrahat medicinā: custodiā sopite
 mētis illuserit: ita dūtaxat vt nullo resp̄hēbili inter
 uenire pruritu: nullo p̄taminetur oblectationis assen
 su: s; egessionē aut naturali necessitate p̄fusay: aut certe
 sp̄gnatiōe diaboli abiq; sensu voluptatis eliciat: ad
 impedimētū nre sanctificatiōis obtenderit: possumus r
 debemus a gratiā salutaris cibi p̄fidēter accedere. Sin
 vero nro vitio hec fuerit egesta cōcretio: cōuenientes cō
 sciētiam nostrā illud apostolicum sermō demus. Qui mād
 ucauerit panē ⁊ biberit calicem dñi indigne: reus erit
 corpis ⁊ sanguinis domini. Probet aut̄ seip̄suz honorē
 sic de pane illo edat: ⁊ de calice bibat. Qui ei māducat ⁊
 bibit idigne: iudiciū sibi māducat ⁊ bibit: nō discernēs
 corp⁹ dñi: id est nequa q̄ illū celestē cibū a cōmuniū ele
 rum utilitate secernēs nec talē eē d̄iudicans quē nō nisi
 pura liceat mēte vel carne p̄sumere. Deniq; infert. Ideo
 inter vos multi infirmi ⁊ imbecilles: ⁊ dormiūt multi spi
 ritales s; infirmitates ac mores ex hac specialiter dic
 ens presumptione generari. Multi enim qui eū illicita
 v̄surpatiōe p̄sumunt: infirmantur fide: et imbecilli sunt
 mēte: passionū scilicet languoribus inuolunt: ⁊ dormiūt
 somno peccati: ab hoc sopore letali nequa q̄ saluari sol
 licitudine resurgētes. Deidē seq̄tur. Quō si nosmetip̄os
 d̄iudicarem⁹: nō v̄riq; iudicaremur: hoc ē: si nosmetip̄os
 p̄ceptione sacramentorū quotiescūq; peccati vulnere p̄
 uenimur: iudicarem⁹ idignos: impedērem⁹ v̄riq; studiū
 vt p̄ plenitudinis emēdatiōez ad ea digne possem⁹ acce
 dere: ⁊ nō tanq̄ indigni seuerissimis infirmitatū flagris
 castigaremur a dño: vt vel sic cōpuncti ad remedia nro
 rū vulnerū recurrem⁹: ne digni presentis seculi benignis
 ma correptiōe nō habitū: in futuro simul cū huius mūdi
 peccatorib⁹ cōdemnemur. Quod etiā in Zenitico euidē
 ti denūciatione p̄cepti. Omnis mūdus māducat car
 nes: ⁊ alia q̄cūq; comederit de carnibus sacrificij saluta
 ris qd est dñi: in qua est imūdiicia: peribit cor⁹ dño. In
 Deuteronomio quoq; a spiritalib⁹ castris imūdi⁹ simi

1. Cor. 11.

Deut. 24.

liter mystice segregat. Si fuerit inquit inter vos hō qui
 nocturno pollutus sit somnio: egredietur extra castra ⁊
 nō reuertetur priusq; ad vesperā: abluatur aqua: ⁊ post
 solis occasum: regredietur in castra.

Quod nōnumq; etiā inimici factione bec
contingat illuſio.

Capitulum. vij.

Utrū vt manifesti⁹ approbet: qd ē inimici factio
 nōnūq; hec eliciat impuritas: nouim⁹ f̄rey: qd cū
 castimonā cordis ⁊ corpis summa circūspectio
 ne atq; hūilitate p̄meritā iugiter possideret: ac nequa q̄
 nocturnis ludificatiōib⁹ tēpta ret: q̄tēs tñ se ad p̄cipiē
 dā cōiōnē dñicā p̄parasset: immūdo fluxu dormiēs fedat
 bat. Qui cū multo se tpe a sacrosctis mysterijs trepid⁹
 abstineret: tādē hāc ad seniores deuūt q̄nē: remediū i
 pugnatōis ac doloris sui: medicabili eoz cōsilio p̄secu
 tur se eē p̄fidēs. S; cū p̄mā cām morbi hui⁹ spiritalium
 medicorū doctrina d̄iscuteret: q̄ solet ex abūdati ciboz
 p̄sumptiōe descēdere: eāq; memorato f̄ri dep̄hēderent
 nō inesse: atq; hāc illusionē nequa q̄ vitio saturitatis cō
 scaret emergere: eo q; nec fratris nota d̄istrictiōe solēniū
 diez q̄b⁹ illa pollutio cōtingebat sp̄alis excoiti: hoc il
 los patere opinari: ad scōam hui⁹ valitudinis cām ille
 cō trāstulerūt inq̄sitiōis indagine: d̄iscutiētes ne aie for
 sitā culpa: caro exhausta ieiunio: impuris illusionib⁹ v̄
 gere: q̄b⁹ ⁊ d̄istrictissimi viri: cū paululū elati de sui cor
 poris fuerint puritate: p̄ sup̄bie vitiū pollutū: qd. s. do
 nū p̄cipuū dei id est corpis castitate: hūanis se virib⁹ ob
 tinuisse crediderint. Interrogat⁹ igit vtrū idustriā snā
 ita capace hui⁹ crederet eē d̄utis: vt ope diuini nō eger
 ret autilij: sūma hūc ip̄sū sensum execratiōe detestās: cū
 se hūiliter astruxisset: ne ceteris qdē dieb⁹ corpis purita
 tē retinere potuisset: nisi diuina i oib⁹ grā fuisset adiut⁹:
 illi p̄fess⁹ ad cām tertā recurretes: occ̄tas diabolice fa
 ctiōis insidias p̄viderūt: p̄batēsq; nec aie c̄pā eē nec car
 nis sacrosctis cū epulis obere mis̄ceri p̄fidētissime cōsue
 rūt: ne. s. si hac obstinatiōe durasset: h̄fut⁹ maligni ho
 stij laq̄is obligat⁹: sc̄tificatiōis ⁊ corpis xp̄i p̄iceps eē nō
 possit: ⁊ p̄ hāc fraudē medecia r̄mediū salutaris i p̄petrās

frandare. Quo facto ita ois diabolice factiois scena de
 lecta ē: vt mor hūte dñici corpis p̄egente: illa p̄terite
 illuſiois cōſuetudo ceſſaret i quo inimici dol⁹ euideret
 apparuit: r expoſita eſt pariter ac pbata ſniam ſenſiois
 q̄ plerūq; hūc ipuriſſimū fluxū: nec carniſinecaie vitioſy
 aduerſarij factioſa docuit iudificatiōe ppellit. Ut ſi ſala
 lar imaginatio ſc̄m̄ioy illeceſtris egeſtiōis impure: vel
 p̄petuū: vel certe vt ſi hūilioſe ſine cōem dixerim ſatiū:
 certis mēſib⁹ ignoſc: poſt illā fidē qua de dei ſpecialiter
 gfa puritatis bonū iugiter ſpare nos puenit: eſce poſu
 q̄ ē nimietas caſtigāda. hōy nāq; redūdātia iſtuſmodi
 humores ppēſus gigni necelle ē: q̄ qm̄ cōcreti nō p̄t nō
 egeri atq; ab ipſi⁹ nature lege ppelli: ſub occaſiōe calu
 ſcōy p̄uiri⁹ atq; illuſiois emergūt. Eſcarū ſo ſatietate
 ſubtracta: p̄ſequens ē illas ſi imūdas egeſtiōes tardū
 gñari: r ita fit vt quēadmodū flux⁹ earū: ita et illuſio do
 miētes vel rari⁹ vel ſubtili⁹ neq̄eret: qz nō ſolū egeſtio ex
 imagiatiōe: ſz imagiatio ex egeſtiōis nimietate d̄ſcēdit.
 Quapp ſi volum⁹ ab illuſionū iſtarū illecebus liberari
 oī hūte nobis ē enitēdū: p̄m̄i vt fornicatiōis paſſiōe de
 nicta iuxta ap̄lm̄ b̄tm̄ nō regnet peccatū in n̄ro mortali
 corpe: ad obediēdū cōcupiſcētis ei⁹. Sc̄o vriſo ſz illi
 ceboſo corpis motu ſedato penit⁹ ac ſopito: nequaſq; ex
 Rom. 61. hibeam⁹ mēbra n̄ra arma iniquitatis peccato. Tertio vt
 ibidē. ac medullit⁹ mortificato exhibeam⁹ nos deo tāq; ex mo
 tuis viētes r ita p̄ hūc p̄fectū pueniētes ad p̄petuū q̄e
 ſē corpis noſtri exhibeam⁹ etiā mēbra n̄ra nō iā arma li
 bidini ſz inſititē deo. In qua nobis caſtimonie puritate
 fundatis peccatū in nobis iaz nō d̄p̄nabitur. Ad ei ſu
 mus ſub lege: q̄ dum licita nuptiarū inrā cōmendat et
 Rom. 61. illū cui⁹ miniſterio op⁹ illicitē fornicationis expletur in
 n̄ris medullis nutrit ac releuat ardorē: ſed ſub gratia
 q̄ dum incorruptionē virginitatis inſnuat etiā iſtuſ in
 noriū ac ſimplicē corpis motū: r ipſius quoq; liciti con
 ſterimit voluptate: atq; ita cūctis ipuriſſime colluſiōis
 hamouib⁹ arefactio: egregiū ac laudabile eunuchi q̄ per
 ſatū p̄dicant effecti: merebimur illā q̄ p̄mittit eis bea
 titudinē poſſidē. hec ei ait dñs eunuchis. Qui cuſtodie
 n̄r

rit ſabbata mea r elegerint q̄ volui: r tenuerint fedus. Fla. 56
 meū dabo eis in domo mea r i muris meis locū: r nomē
 meli⁹ e filijs et filiab⁹: nomē ſempiternū dabo eis qd̄ nō
 p̄bit. Qui ſunt iſti filij r filie: qd̄ inrā iſti p̄ferunt q̄nu
 q̄: vt etiā locū ac nomē meli⁹ accepturi eſſe dicant: niſi
 illi ſc̄i q̄ ſub veteri teſtamēto in pingioy copula perma
 nētes: p̄ obſeruatā mandatorū in adoptionē filioſū dei
 nō immerito peruenerūt. Qd̄ etiā nomen eſt illud qd̄ eis
 velat p̄ceptū quidā vice remuneratiōis ſumme pro
 minit: niſi hoc qd̄ xpi vocabulo dicitur eſſe cōſendi. De
 quo nomine r a ſibi idē p̄pheta. Et ſeruus ſuos inq̄ vt Einſd.
 cabit nomine alio: in quo q̄ b̄ndictus eſt ſuper terrā: b̄n: 65.
 dicit in deo: amē r qui iurat in terra: iurabit in deo amē.
 Et iterū. Et vocabit inq̄ tibi nomē nouū qd̄ os oīū nō: Einſd.
 minauit. Quicq; p̄ haccordis r corpis puritate enī illa 61.
 p̄cipua ac ſingulari beatitudine p̄ſerunt: vt illud cōnū
 iugiter canāt: qd̄ nemo alius ſc̄dōm̄ canere p̄t: niſi iſti
 ſolū q̄ ſequūtur agnū quocūq; vadit. Virgines em̄ ſunt: Apoc.
 r cō mulierib⁹ ſe nō coinquinauerūt. P̄inde ſi ad hūc 14.
 ſublimiſſimā virginū gloriā volumus puenire: oī virtute
 incorruptionē mēris ac ſp̄s excolam⁹: ne in illaz in
 ſipientiū virginū numero collabamur: qd̄ idcirco nō ſit
 reputata virginitas: qz a commixtiōe carnali immunes
 ſeleſtīmō ſeruauerūt: et ob hoc virgines q̄c̄: ſed ſarne
 nūcupant⁹: qz deficiēte in vaſis eoz o. eo puritatis inter
 ne: claritas ac ſplēdor corporalis ſḡnitas extinguit:
 iterious em̄ ſolū ac pabulo puritatis: ſubminiſtrari nec
 ceſſe eſt etiā exteriori homini caſtitates: eāq; iugiter ad
 p̄ſeruatā incorruptiōis p̄petue atari. Et ideo ſarne ille
 virgines glorioſuz ſp̄s iſtalamū cū illis p̄uēdēt⁹ non
 merent intrare: q̄ integrū ſp̄m̄ ſūū r animā r corpis ſine
 querela in die dñi n̄r iēſu xpi p̄ſeruaerūt. Illi nāq; ſunt
 veri atq; incorrupti virgines r̄p̄tuit admirabiles atq;
 egregiū reputant eunuchi: nō qz meruit: ſed quib⁹ non
 libet fornicari: nec qui impudicitie reſp̄m̄ ſrenant: q̄
 ipam ſz m̄m̄ā mēns titillationē ei tenuiſſima libidinis
 incitāmēta vicerūt: r eo vſq; extenuarūt illū carniſ:
 vt ita dixerim: ſenſum: vt nō ſolū ex cōmōiōe eius nulla
 oblectatione: ſed ne epigua quidē titillatione rāganē.
 ad

Quod nunq̄ dignū se cōmunionē domi-
nica quispiā debeat iudicare. Cap. vii.

Anta at̄ cor n̄m hūilitatē debem⁹ vallare custo-
dia vt hāc d̄nitionē p̄petua sc̄inū stabilitate
neam⁹. necq̄ nos posse ad t̄m purificatiōis me-
ritū puenire: vt h̄ q̄ sup̄ dixi p̄ dei gr̄am oīa fecerim⁹:
dignos t̄n nos cōione sacri corpis esse credam⁹. p̄mū
q̄ celestis illi⁹ m̄ne tāta maiestas est: vt n̄o hāc iustā
carne circūdat⁹: p̄ suo merito ei⁹ edu lūi z nō ei⁹ gratia
za d̄ni largitate p̄cipiat. Deide q̄ nulli⁹ ita circūp̄er⁹
hui⁹ mūdi p̄t eē p̄licu: vt cū saltē rara v̄ leuia p̄ctōis
tela nō feriat: q̄ impossibile est vt nō aut ignotātia: aut ne-
gligētia: aut vanitate: aut obreptiōe: aut cogitatioe: aut
necessitate: aut obliuioe peccet. Nō est ad tā p̄cellus q̄
h̄tutū culmē ascēderit: vt aplicū illd̄ nō iactat̄ excla me

7. eoz. **M**ihi at̄ p̄ m̄io ē vt a vobis iudicet: aut ab h̄ano
die: s̄z neq̄ meip̄s iudico: nihil ei mihi p̄fer⁹ s̄ficiat se t̄
absc̄q̄ p̄ctō eē h̄ posse. Neq̄ em̄ frustra idē doctor ad h̄p̄t
S̄z nō i hoc iustificat⁹ s̄i. i. nō h̄ ego iustus me eē credite
ro verā p̄feti iustitie gl̄az possidebo: vt q̄ me p̄cia mea
nulli⁹ p̄cti rēphēsiōe cōpūgit: idcirco nulli⁹ sordis cōtra-
gide fuscet⁹ s̄i: multa ei meā p̄ciaz latet q̄ cū sint m̄bri-
focognita vel obscura: deo nota atq̄ m̄ifesta sunt. Itē
subiūciēs. Qui at̄ me iqt̄ iudicat d̄ns ē. i. ab illo solo que
secreta cordiū nō latet: verū iudicū i me p̄feret ex am̄i-

Obiectio eo q̄ oēs d̄nica cōione p̄uandū
sunt si nullus est absq̄ peccato. Cap. viii.

Cerman⁹. Supradictū ē nō nisi sc̄os celestis
sc̄torū esse debere p̄icipes: nō adiciat impos-
sibile esse hōi: vt iuuans penit⁹ sit a delictis.
Si nullus ergo liber a noia: null⁹ est sc̄os
z cōsequēs est: vt hō cui sanctitas deest: me-
meritor̄ p̄i particeps esse nō possit: z regnū etiā celoz
sp̄rare nō debeat: qd̄ solus sanctis domin⁹ possideat.

Responso eo q̄ multi sancti esse possunt:
nemo absq̄ peccato nisi christus. Ca. iij.

Atheonas Multos qd̄ eē sc̄os ac iustos negare
nō possum⁹: s̄z iter sancti: rimaculatā: multa di-
stata ē. Alio est em̄ quepiā sc̄m. i. diuino cul-
tū cōsecratū: h̄ em̄ nomē nō solū hoib⁹: s̄z et locis z vas-
culis tēpli atq̄ lebetib⁹: attestatē scriptura: cōe ē. Alio
est autē eē absq̄ p̄ctō: qd̄ vni⁹ d̄ni n̄i iesu ep̄m̄i singula-
riter conuenit manifestati: de q̄ etiā ap̄ls velut p̄cipiū qd̄
se speciale p̄nūciat dicit. Qui p̄cti nō fecit. Satis em̄ i. p̄e. 2
v̄l atq̄ idignā ei⁹ p̄conis laudē q̄i teopale ac diuinū
ei aliqd̄ assignauit: si et nos illibata ab oī p̄ctō possum⁹
trāfigera vitā. Rur⁹ ap̄ls ad h̄ebreos. Non em̄ habem⁹ h̄ebre:
iquit p̄tifice q̄ nō possit cōpati s̄firmitatib⁹ n̄ris: tēpta: 4.
tū at̄ p̄ oīa. p̄ s̄ilitudine absq̄ p̄ctō. Si igit̄ eē terrene h̄ii-
litatis n̄re: cū illo cello diuinoḡ p̄tifice h̄ p̄t esse cōmu-
nio: vt et nos absq̄ vlla p̄cti offensione temptimur: cur
ap̄ls h̄ i illo velut vnici ac singl̄are suspiciēs: ei⁹ meritū
ab hoib⁹ tāta diuifide discreuit. h̄ac ergo sola ab oib⁹
nobis exceptiōe distiguit: q̄ nos nō absq̄ p̄ctō: illū sine
p̄ctō p̄tat fuisse tēptari. Quis etem̄ hois q̄nis fortis at
q̄ bellator sit: hostilib⁹ t̄n telis plerūq̄ nō pateat. Quis
velut sp̄ntrabili carne circūdat⁹: tātis p̄hoiz piculis si-
ne piculo misceat. Ille at̄ sol⁹ specio⁹ forma p̄ filijs ho-
minū: p̄ditionē mort⁹ h̄ane cū vniuersa carnis fragili-
tate suscipiēs: nulli⁹ vnq̄ est sordis maculat⁹ attractu.

Quod solus filius dei absq̄ vllō peccati vul-
nere vicerit temptatorem. Cap. x.

Temptat⁹ em̄ h̄z s̄ilitudinē n̄faz gastrimargie p̄-
mū vitio: vt ei callid⁹ serpens eo ordine q̄ ad aū sc̄. 3.
seduxerat esuriētē: esse desiderio conaret illude-
re. Si filij iquies dei es: die vt lapides isti panes fiant. Matt.
S̄z nullū recipiēs ex h̄ac tēptatiōe p̄ctm̄ cū ei facultas i
dubitata suppeteret: respuit cibū quē ei deceptiōis arti-
fer igerebat: dicit. Nō i solo pane viuit hōis: s̄z i oi v̄bo q̄
p̄cedit b̄ ore dei. Tēptat⁹ ē et cenodoria h̄z s̄ilitudinē nō
s̄ra: cū ei dicit̄ ē. Si filij dei es mitte te deosū s̄z subdo-
la diaboli suggestiōe capt⁹ h̄ ē z vanissimū seductorē ē
scripturaz obiectiōe cōfutat̄. Nō tēptabis iqt̄ d̄nz deuz
mū. Tēptat⁹ ē et timore supbie h̄z s̄ilitudinē n̄faz: cum

ei a diabolo pmitterent oia regna mudi & glia eoz: s; p
 rifa atq; obiangata e nequiria tēptatois. Rndit em ei,
 Uade sathanas. Scriptū ē em. Dñs deū tuū adorabis:
 & illi soli seruies. his autē testimoniū edocemur: vt frap
 dulētis suggestionē inimiciorū s; s; r memorā scri
 pturaz debeam⁹ obfistere. Rufus tēptat⁹ est supbia s;
 similitudinē nrām: cū idē isidiarū artifex regnū qđ ab ipō
 oblutū ante respicit: p hoies ei moliret i gereret; s; abf
 qđ pctō infidias tēptatois irrisit. Cū em cognouisset tes
 p q vcturi essent: vt raperēt eū: facerent eū regē fugit
 itez i mōtē ipse sol⁹. Tēptat⁹ est s; similitudinē nrāz cū p
 berat⁹ s; agris: cū palmis cesua: cū spūto & horrore respa
 sus est eū ad extremū pertulit crucis exquīsta suppli
 cia: sed nullū ynq; nō dicit⁹ tumēis: verū he supplicia
 quidē ad tumorē vel leuissime indignationis impulsus
 est: qui z in patibulo cōstitutus misericorditer proclamauit.
 pater ignosce eis: non enim sciunt quid faciunt.

**Quod in similitudine carnis peccati sol⁹
 venerit christus.** Capitulum. xj.

Quodmodū s; o z illū accipiet q; eū ap̄t i simi
 litudine carnis pcti venisse cōmemorat: si tū nos
 nulla pcti labe pollutā h̄re possim⁹ carnē. s; a
 z h̄ de illo q; sol⁹ est abfct⁹ pctō: tanq; singulare memora
 Gal. 4 Misit de⁹ filii suū i similitudine carnis pcti: q; verū atq; i
 tegrā suscipiēs substantiā carnis hūane: nō ipsū pctū
 in ea: s; similitudinē peccati suscepisse credēd⁹ est. Simili
 tudo em nō ad carnis veritatē: s; in prauū quōiūdā he
 reticoz sensuz: sed ad pcti est imaginē referenda. Erat
 em in ipō vera qđ de caro s; abfct⁹ pctō: s; itē siqđ pecca
 trici. Illū si qđ ad humane substantie ptinet veritatē: s;
 s; o ad vitā referē z mores. habebat similitudines carnis
 pcti: cū velut hō ignar⁹ ac p cibo sollicit⁹ percontaret.
 Joā. 5 Quot panes habetis: s; sicut pctō nequa sp̄ caro illi⁹: ita
 nec asa ignozitē subiacebat. Deniq; statim ep̄ngelica
 subiūgit. hoc at dicebat tēptas eū: ipē ei sciebat qđ
 Joā. 4 est factur⁹. habebat carnē filie peccatrici: cū velut filia
 a samaritana muliere p̄sere: potū: s; nō erat pcti sol⁹
 de polluta: q; eētio mulier puocata est petere aquam

Dat. 4.
 Deut. 5.
 Joā. 6.
 Matt. 26. et. 27.
 Luce. 23.

Quod in illa nō p̄stire pmitteret: s; fieret i ea s; o s; q; salie
 nis i vitā eternā. habebat carnis isti⁹ veritatē cū dormi
 rer i nauis: ne pariter nauigātes pcti similitudine falles
 rent: surgēs i crepauit vēros z mare: z facta est trāquilli
 tas magna. Cōi cū oib⁹ forte pctō subdit⁹ videbat: cū
 diceret de ipō. hic hō si esset p̄pheta: sciret vtiq; q; z illis Luce. 7
 est mulier q; t̄git eū: q; peccatrix ē s; pcti nō habuit ver
 ritatē: q; blasphemia cogitationē arguēs: pharisei: s; a
 tiz mulieris pctā dimisit peccatrice cū ceteris gerere pu
 tabat carnē cū velut hō i mortis discrimine cōtū: z i
 munitū supplicioz terrore p̄cul⁹ oiaret. pater si possi Dat.
 bile est trāseat a me calix iste. Et. Tristis est asa mea v̄ r. o.
 q; ad mortē: s; pcti cōragiū nesciebat illa tristitia: q; v̄: s; bidē.
 te auctor mortē formidare nō poterat. At em. Nemo tol
 lit a me aiaz meā: sed ego pono eā a meipso: potestates
 habeo ponendi eā: z p̄tatem habeo itez lumendi eam.
Quod iusti z sancti oēs nō fuerint i similitu
 dine sed in veritate peccati. Cap. xij.



Quod ergo ille hō q; nat⁹ ex virgine est: ma
 gna cūctis q; ex v̄triusq; sex⁹ cōmēditōe p̄dici
 mur: distātia segregat: q; cū oēs nō similitudinē
 s; veritatē pcti in carne gestemus: ille nō veri
 tatem sed similitudinē peccati in vere carnis
 assumptione suscepit. Deniq; s; scriptū de eo i Esāia p
 pheta pharisei apertissime meminissent. Qui pctū nō se
 cit: nec iūctus est dolus i ore cr⁹: tamē ita similitudine
 carnis pcti fallabant vt dicerēt. Ecce hō vocat⁹ z potator
 vini publicanoz z peccatoz amic⁹: z ad illū q; illūctina Dat. 11
 sus fuerat cecū. Da glōriā deo: nos em scim⁹ q; hic hō
 pctō: est. Et ad pylarum. Nisi esset hic hō peccator: non
 est tradidisset tibi. hui⁹ ergo rei q; illi tantū singula: Joā. 9.
 ris ac p̄pua est equalitate sibi blasphemie: superbie cri
 mine vendicabit quisquis se esse sine pctō auis fuerit: s;
 p̄tēri. Cōsequēs enim est vt similitudinē carnis pecca
 ti z non veritatem peccati habere se dicat.

Quod nō sint tā grauis peccata sanctorū vt
 eis auferant meritum sanctitatis. Cap. xij.

pro.
24.

Quare in istis & sanctis viros non esse immunes a culpa manifeste scriptura pronunciat dicens. Septies in die cadit iustus & resurgit. Quid enim aliud e cadere quam peccare. Et tunc cum dicitur septies cadere nihilominus pronunciat iustus nec iustitiam eius perdit. Ita et lapsus fragilitatis huiusmane quod multum interest inter sancti & peccatoris hominis lapsus. Aliud est enim admittere mortale peccatum & aliud est cogitatione peccati non carere penitentia: vel ignorantie aut oblivionis errore: aut facilitate occiosi sermonis offendere: aut ad peccatum in fidei theoria aliquid hesitare: aut subtili quadam & nodorie titillatione pulsari: aut necessitate naturali aliquando insperata summa perfectione recedere. hic enim sunt septem lapsus quos habet homo. Scilicet si non nunquam cadat: si iustus esse non desinit: si quis lentus est videtur acutus: si facit esse sine peccato esse non possit. habet enim per quod humana generis penitentia: veniam facit debet postulare: & per sua id est non poterit orare peccatis: dicens. Dimitte nobis debita nostra. Et ut evidenter simus probem? eripit & errasse nonnullos sanctorum & ista sua non discessisse iustitiam: certe ille beatissimus Petrus quod aliud credendum? fuisse per sancti: perferri id est quod ei a deo dicebatur. Et sic es simo bariona: quod caro & sanguis non ruelavit tibi: si pater me? quod in celis est: tibi dabo claves regni celorum: & quicunq; ligaveris super terram: erit solutum & in celis: & quicunq; solueris super terram: erit ligatum & in celis. Quid hac divina laude perclarum? quod hac virtute ac beatitudine potest esse sublimis: & tunc post paululum: cum ignorantis mysterium passionis: tante utilitati humani generis infeliciter obularer dicens. Adsit a te deus non erit tibi humeris audire. Quare post me sarbanas: scanda la es mihi: quod non sapis ea quod dei sunt: si ea quod hominum. Nunquid non cum his cum verbis ista equitas creparet: aut nequaquam? accidit: aut in scititate atq; iustitia non prima sisset credendum est. Qui illo est tunc non quod in manifeste negandum? primum se quo imminente perentorum metu: ser deus negare compulsum est. Sed postea penitentie sublequens: a maris limitis laetis mis macula tunc criminis & bluedo: scititate atq; iustitiam meritum non amisit. De ipso igitur ac de eius similibus sanctis illud etiam quod a david canit: debemus accipere. Ad hoc gressus hominis dirigunt & via eius potest nimis. Cum ceciderit

Mat. 6

Mat.
39.

3bid.

ps. 36

non collidat: quod dominus supponit manum suam. Cuius enim gressus a deo dirigunt: quod aliud potest esse quam iustus. Et tunc de hoc ipso dicitur. Cum ceciderit non collidat. Quid est cum ceciderit: nisi cum lapsum peccati alicuius incurrit non collidat inquit. i. nequaquam diu optime incurrit: sed tunc ad peccatum videtur elusus: si continuo quod imploret erectus auxilio: celeri resurrectione stabilitate iustitiam non amittit: vel etiam ad peccatum fragilitate carnis aliquid admiserit: suppositione manus divine reparabit. Nec enim sanctus esse desinit post ruinam quam cum se fiducia operum suorum iustificari non posse cognoscit: & a tantis peccatorum meritis credat sola dei gratia liberari: cum apostolo proclamare non desinit. Insuper Ro. 7: Ite ego homo quis me liberabit de corpore huius? gratia dei: per Iesum Christum dominum nostrum.

Quo intelligendum sit illud apostoli. Non enim quod volo bonum facio. Cap. xxiij.

Nam cum apostolus Paulus inestimabile a byssum puritatis: resistitibus cogitationum etibus penetrari ab homine non posse cognoscens: dum velat per profunda iactat: an dicitur. Non enim quod volo bonum facio: sed quod odi malum hoc ago. Et rursus. 3bidem. Si autem quod nolo hoc facio: non ego operor: illud: sed quod habet a deo. Si autem in me peccatum: & condelector legi dei in interioribus hominum: vides autem aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis mee: & captivum me ducere in legem peccati quod est in membris meis: omni vel sua vel nature ipsius fragilitate perspecta tam immense altitudinis vastitate preritutus: ad tantissimi portu divini confugit auxilium: & quasi de nauigio sui oneribus mortalitatis oppressus naturali infirmitate desperans: ab eo cui impossibile nihil est: naufragiorum despolcat remedia: cum quodam miserabili vociferans evulatu. Infelix ergo homo: quis me liberabit de corpore mortis huius? Ro. 7: Ius. Statimque ad solutionem quam desperavit de imbecillitate nature de dei benignitate presumpsit periclitari adis genis. Gratia dei per Iesum Christum dominum nostrum.

Obiectio eo quod peccatorum potius persona hoc apostolus dixisse credendus sit. Cap. xvj.

Oermanus. Multi hoc apli cũ ita intelligi debent
 diffinūt: vt hoc est nō ex sua sed ex peccatū psona
 dixisse p̄ment: eorū: scz qui volentes semetipso
 a corporalib⁹ illecebris ac voluptatib⁹ abstinere: oblitri
 cti vitijs p̄sinis ⁊ oblectatōe carnaliū passionū capti
 uitati: semetipfos cohibere nō p̄t: dū inolita consuetu
 dine vitiosā: velut inmittit quādā tyrannidis dñatione
 depellit: ad libertatē pudicitie respirare nō p̄t. Quō em̄
 beato aplo quē ad summā perfectiōis totius culmē cre
 3bidē: cũ est peruenisse: illud poterit conuenire qđ dicit. Nō est
 qđ volo bonū facio: scz qđ odi malum hoc ago. Illud enī
 qđ subiungit. Si autē quod nolo hoc ago: iā nō ego ope
 ro: illud: sed quod habitat in me peccm̄. necnō etiā hoc.
 Ubi. 5. Cōdelector enī legi dei s̄m̄ interiorē hominē: video autē
 aliā legē in membris meis: repugnantē legi m̄is mee:
 ⁊ captiuū me ducētē in legem peccati que est in mēbra
 meis: In quo igit hec p̄one apostolice possunt cogitari:
 1. cor. 7. tuit captiuus adduct⁹: Qui cum oēm inobedientiam: et
 13. omnem extollentem se aduersus deū altitudinem capti
 uasset: de semetipso cum fiducia proclamabat. Bonum
 2. Ti. 4. agonem certanti: cursum consummaui: fidem seruauit: de
 cetero reposita est mihi corona iustitie quas redet mi:
 hi dominus in illa die iustus iudex.

Collatio p̄posite questionis. Cap. xvj.



heonas. Intransit me tutissimum silentij por
 tum rursus ad immentum p̄fundissime que
 stionis pelagus reuocare conamini: sed ofor
 tunitatem fide stationis amplexi: hic interim
 cursu tam longe collationis em̄so: ractu rursu
 fatis ancoram iacemus vt crastina die (si tamen nulla
 vis tempestatis obtulerit) statū prosperi spiritus explo
 rato: disputationis in vela pandamus.

¶ Explicat collatio abbatis Theone secunda de
 nocturnis illusionibus.

Incipit annotatio capitulorū collationis
 tertie abbatis Theone de velle bonum ⁊ age
 re malum.

Ca. 1. De disputatione abbatis Theone de eo qđ apls
 dicit. Non enim quod volo bonum facio ⁊c.
ii De eo qđ dicit aplm̄ multa bona cōsummasse.
iii Quid sit vere bonū qđ apls semetipsum perfice
 re non posse testatur.
iiii Bonitatē humanam atq; iustitiam non esse bonā
 si diuine bonitati ac iustitie conferatur.
v Nemine summo illi bono itēti esse iugiter posse.
vi Qđ lippis siles sint hi qđ se credūt esse sine peccō.
vii Quod hi prouinciant hoīem posse esse sine peccō:
 duplici in hoc agatur errore.
viii Quod paucorum sit intelligere peccata.
ix Qua cautione memoriam dei monachus debeat
 custodire.
x Qđ hi qđ ad p̄fectionē tēdūt in veritate humiliens
 tur: ⁊ dei gratia semper se sentiant indigere.
xi Expositio illius s̄ule. Condelector em̄ legi dei s̄m̄
 interiorē hominem ⁊c.
xii Itē illi. Scim⁹ autē qđ lex spiritalis est ⁊ reliqua.
xiii Item expositio illius. Scio autē qđ non habitat in
 me hoc est: in carne mea bonum.
xiiii Obiectio qđ neq; infidelis p̄sonis conueniat neq;
 scđū. Non enim quod volo bonum facio ⁊c.
xv Responsio ad obiectionem propositam.
xvi Quid sit corpus peccati.
xvii Quod sancti oēs veraciter immūdos se et pecca
 tores esse confessi sunt.
xviii Etiam iustos ⁊ sanctos sine peccato non esse.
xix Quod in ipsa quoq; orationis hora peccatum des
 clinari vix possit.
xx A qđ sit peccati euacuatio ⁊ p̄tutū discēda p̄fectio.
xxi Qđ is agnoscam⁹ nos sine peccō nō esse: nō debea
 mus in nos a dñica cōmunionē suspendere.
 ¶ Explicat annotatio capitulorum.

Incipit collatio tertia abbatis theone: de velle bonum & agere malum.

De disputatione abbatis theone de eo quod aplos dicit. Non enim quod volo bonum facio: sed quod nolo malum hoc ago. Cap. i.

Ro. 7. Ibidem.



Querfa igitur luce cui ad perscrutanda abrum aplice quoniam: summa a non bis tener procelleret istaria: ita effat est. Testimonia quod perbare consumini: aplos. paulo non ex sua sed ex peccatorum dixisse personis. Non enim quod volo bonum facio: sed quod odi malum hoc ago. Vel illud. Si autem quod nolo hoc facio: id non ego operor: illud: sed quod habitat in me peccatum. Vel quod sequitur. Cuius detector enim legi dei secundum interiorum hominum: video autem aliam legem in membris meis repugnare legi mentis mee: et captivus me ducere in lege peccati quod est in membris meis. Contrario evidenter ostendit peccatorum persone hoc non posse omnimodis pervenire: sed ad solos quod dicta sunt attributere peccatorum: et eorum tamen quod aplos. merita subsequatur agere re scitanti. Ceterum quo peccato persone peccatorum hoc poterit convenire quod dicit. Non enim quod volo bonum facio: sed quod odi malum hoc ago. Sed nec illud quod dicit. Si autem quod nolo hoc facio: id non ego operor: illud: sed quod habitat in me peccatum: Quis enim delinquentium nolles se ad alterius fornicationibusque peccaminum: Quis inquit primo tunc dat insidias: Quis inevitabili necessitate cogat ut falso testimonio homines opprimat furtove decipiat: aut alterius spolia percipiat: vel primi sanguine fundat: Quinimo ut scriptum est. humanum genus diligerit iniquum est ad nequam a iuventute sua. Inimicum enim omnium virorum amore flagrans: desiderat implere quod cupit: ut est periculi cura oportunitate permittendi sceleris aucupetur: ac de ignominia sua et cunctis cumulo gloriantes: sed iniquas oburgantis apostoli laudem sibi quamdam de perfidie congrant. Quos die. 9. etiam perierunt: perphera non solum non nolentes nec cum reque Ro. 7. corporis flagitiorum eius crimina perpetrare: verum etiam iniquum assentit laboriosis conatibus: ut ad effectum eorum perveniant de iudice: ut a letali scelerum appetitu: nec obstitentibus

arduis difficultatibus reuocet: dices. Ut iniquum ageret laborauerunt. Illis quod quod dixerit peccatoribus convenire. Itaque ego ipse me re seruo manifestum est: aut legi peccatorum nec me te nec carne deo seruire manifestum est: aut quodam modo hi peccatorem corpore meo fuerit deo: cuius vitiosum somitum caro ex corde percipiat: et ipse auctor virtuosus nunc: fontem atque originem peccatorum ex eo pronuciat emanare. De corde inquit peccatorem cogitantes male: adulteris: fornicationes: furta: et cetera ista hominum: Quis obtemperat evidenter ostendit si nullo modo de peccatorum intelligi posse personis: quod non solum non oderunt sed etiam diligunt mala: et inquit deo nec me re nec carne deseruiunt: ut ante deliquit me re corpore: et postquam carnis expleat voluptatem: preueniantur mentis cogitationumque peccato.

De eo quod dicitur in malis bonis apostoli profuturum. c. 11.



Uperest igitur virtutum scilicet ex primo dictis meriamur affectu: et quod bonis aplos dixerit boni: quod de compatite eius pronuciat merita malum: si nuda significatione hominum: sed eodem quod ille discentiam inuitu intellectum quod eius secundum dignitate pronuciat ac meritum perscrutemur. Tunc et sentias deo ipsa replatas sed propositum ac voluntate eius approbaret poterim: cum eorum a quibus promulgate sunt: statum ac meritum prodeat: si homo sed ex perimetus parit iducrimus affectum: per cuius glorie: sine dubio vel coepiunt vniuersi sensus vel sine perferunt. Quis obtemperat: quid sit principalem bonum: quod apostolus non potuerit proficere cum vellet: diligenter indagemus. Multa et nonnumquam bona quod bonum apostoli omnemque illius meriti viros et habuisse per naturam: ac quisque et gratiam negare non possumus. Est enim bona castitas: laudabilis continentia: miranda puritas: larga humanitas: circumspecta sobrietas: modesta temperantia: ita nita: scilicet iustitia: quod omnia in apostolo paulo emulsa: foris: ita plena atque perfecta fuisse: dubium non est: ut virtutum portusque verborum magisterio ab eis religio doceret: quod iungi ecclesiarum omnium cura: ac pugili sollicitudine semper eruli sunt. Quorum hoc misericordie bonum: quanta perfectio est: per scandalizantibus viri: cum infirmis: et in infirmis: ergo tantis apostolus abbas daretur bonis: quod illud sit bonum cuius perfectio caruerit: non poterimus agnoscere:

nisi i illu & ipse locut' e pferim' affectu. Ocs itaq' de eu dixim' habuisse stutes: spuis velut gme spicidilli me atq' p'ciose sint: in si p'claro illi atq' p'cipuo margari to: qd ille euagelic' negotiator: idq' res: vniuersis q' possidet vedit' copare desiderat pferant: ita coxmeriu' reuilescit atq' p'ntit: vt eis sine cunctatione distractis: vni' in bono possessio locupletet bonoq' innumerabili veditoz

Mat. 13.

Quod sit vere bonu: qd apostolus semetipm perficere non posse testatur. Capitulu. iij.

Quid sit vni' qd illis tatis itaq' inumeris bonis ita l'copabil' pponat: vt istis abiectione of b' solu deat possideri: Amittu illa ps op'ima cui' magnificeris ac p'p'uitate cu relicto susceptis atq' huanitat' off'io maria p'legisset: ita p'dicat adho. martha martha sollicita es et turbas circa multa. pauc' bo op' e aur' et vno. Maria bona pte elegit q' no auferet ab ea. Una q' sola est theoua. i. cōtēplatio dei: cui merito oia iustificatiōnū merita vniuersa stutū studia postpōnūt: illa qdē oia q' i aplo paulo fuisse p'dixim'. si solu bōa et vtilia: veruēt magna atq' p'clara sūt. Sz sicut vbi gfa stāni meta illū qd alicui' vtilitatis et gfe purabat: sic argēti p'tēplatiōe vilissimū et rursū auri p'p'atiōe: meriti' euanescit argēti: aurū qz ipz g'cmarū collatiōe p'tēnt: et i'plaz nihilomin' spuis i'ignū mltitudo g'cmarū vni' margarite cādore supat: ita illa oia merita scitiaz: qn' si solu i' p'nti bōa et vtilia sint: veruēt donū eternitatis ac q'rā: in si diuine p'tēplatiōis meriti' pferant: vilia atq' vtilia dixerit: veditibilia cēlebunt. Et vt hac eādē cōparatiōne ē scripturā p'fmet auctōritas: nōne de vniuersis q' a deo creata sunt g'hal' scriptura p'nūciat: dicit. Et ecce oia q' fecit de' erāt bōa valde. Et iterū. vniuersa q' fecit de' bōa: oia i tpe suo p'p'obabūt. h' igit q' in p'nti nō solu bōa simp'r: veruēt cū additamento valde bōa p'nūciant: sūt em reuera i h' mūdo cōmōzātib' nobis: aut ad vsū vite: aut ad cōp'medicinā aut ad aliquā cāz ignote nobis vtilitaz accōmōda. Vel certe i eo ē valde bōa q' faciūt nos inuisibilia dei a creatura mūdi p' ea q' scā

Luce. 10.

Gen. 1. Eccle. 39.

Ro. i.

sūt intellecta p'picere: sempiternā qz stutē ei': ac diuin

late: et tātā itaq' ordiata molitidē febrite mū dialiter oiz q' in ea sunt sustētia cōtēplari: hec tñ oia nec bōi nomē tenebūt: si futuro illi secl' pparent: vbi bonoz nulla im mutatio: nulla ē vere b'itudinis formidāda corruptio. Esa. 10. Cui' mūdi ita b'itudo d'scribit'. Erat lux iūe sicut lux solis: et lux sol' septē p'lr sicut lux septē dieb'. Magna igit h' p'clara intuitu atqz mirifica: si futur' ex fide p'p'missio nū' p'ferat: p'prio vanitas apparebāt: dicitēbāda. Ocs p' h' sicut vestimētū veterascēt: et sicut optōiū mutabis eos: et mutabū tu sūt idē ipse es: et anni tui nō d'sciet. Ergo qz ni hil ē p' semetipm stabile: nihil imutabile: nihil bonū nisi detas sola: ois nō creature vt b'itudinē eternitatis vel imutabilitatis obtineat: nō hoc p' suā naturā sed p' creatōis sui participatiōne et gratiā p'sequat: tenere meritum bonitatis creatōi suo collate non possunt.

Bonitate diuina atqz iustitia nō eē bonā a diuine bonitati ac iustitie cōferat. Cap. iij.

Quid si ē manifestiorib' adhuc testionū hui' inie rōne voluerim' a'ruer: nōne mltā p'nūcia ri bōa i euageliō legim'. et arborē bonā et thesau rā bonū: et bonū hōtē et bonū seruū: qz nō p' inq't arbor hōa malos fruct' facere. Et bon' hō d' bono thesauro cor: dicit' sui p'fert bōa. Et. Luge serue bone et fidelis. Et vtiqz vbi dē. hos oēs cū h' se bonos eē nō dubiū sit: si respiciam' ad tū. bōitate dei null' eoz p'nūciabit bon': dicitē d'no. Nemo mat. 23. bon' nisi sol' de'. Cui' intuitu ēt ipi apli: q' electiōis me Lu. 12. vito bōitate g'his hūani mltis excellerat modis: mali eē dicit': d'no ita ad eos loquēte. Si q' vos cū sitis mali nō: Mat. 7. Atris bōa data dare filiis v'is: q'to magis p'fry q' i celis ē dabit bōa petētib' se: Deniqz sicut bōitas nra supne bonitatis intuitu i malitiā p'tificata ēt iustitia nra diuine collata iustitia: panno mēstruate s'lis d'putat: dicitē Esaia p'p'ha. Sicut p'an' mēstruate vniuerse iustitie n'f. Et vt Esaie. aliqd' adhuc euident' i'feram' legi' qz ipi' p'cepra vitalia l'xiū. q' dicit' ordiata p' āgelos i māu mediatōz: et tū idē aplo Gal. 3. Itaqz lex iqt'feta: et māda tūctm' et iustū et bonū: si p'fectōi Rom. 7 euagelicē p'ferat nūmine bōa diuino p'nūciat orāto. Aut et. Et dedi eis p'cepta nō bona: et iustitias i q'b' nō viuēt Eze. 20

Esa. 10.

Ocs p' h'.

Mat. 7.

Et. Luge

hos oēs cū

bon' nisi sol'

Lu. 12.

Mat. 7.

Mat. 7.

Esaie.

Gal. 3.

Rom. 7.

Eze. 20.

in eis. Aplos q̄ ita noui lumine testamenti gloriā legi
 affirmat obtūdi: vt eā euāgelici op̄ratione furgens nec
 glorificatā eēt p̄nūcer: dicit. Nā nec glorioluz est id q̄
 2. cor. 13. glorificatū est: p̄pter excellētē gloriā. Quā cōparatiōes
 ēr in parte cōtrariā: id est in peccatorū meritis cōpensan-
 dis scriptura p̄seruat: vt eos q̄ multo min⁹ peccauerūt
 p̄ior colari eēt iustificat: dicit. Iustificata est sodoma re-
 te. Et itē. Quid ei peccati soror tua sodomā: Et in his
 Ezē. 16. cauit aīaz suā auerfatrix israel: cōparatiōe fūaricatū
 iude. Ita igit̄ z vniuersarū merita virtutū q̄ superi⁹ cō-
 p̄nēdi: cū p̄ se bona atq; p̄iosa sūt: nō iustitiae clarī-
 tatis cōparatiōe feruntur. Multū etenim sanctos q̄
 bonorū operū: terrenis tñ fructib⁹ occupatos: a cōp̄la-
 tione summi illius boni retrahunt ac retardant.

**Memine summo illi bono intendere esse in-
 giter posse.**

Capitulum. v.

Dum q̄s eripēs in op̄e de manu fortior ei⁹: z ege-
 nū z pauperē a diripiētib⁹ cū: q̄s p̄terēs molas
 in d̄p̄: z b̄ medio d̄ctū eoz p̄prias extorquēs in
 ip̄o itēssidōis op̄e dūne malefat̄z gliaz q̄eta mēte suspi-
 ciat. Quis alimonīā paupib⁹ a d̄ministrās: aut adueniētē
 turbos benignola hūanitate suscipiēs: i eo t̄pis p̄ictō
 p̄ necessitatib⁹ fruz sollicita mēte distēdit imēssitate sup-
 ne b̄titudis speculef: z cū p̄tē vire angorib⁹ curisq; p̄-
 tē: futuri scilī statū (eleuato terrenis p̄prias corde) p̄p̄
 ps. 71. caat. Cū b̄tūs dauid: solū s̄ bonū hōi eēt d̄finito: deo in-
 giter iherere desiderat: dicit. Vbi ē at ad herere deo bo-
 nū ē: p̄cere i d̄no deo sp̄e meā. Quid ēr Ecclias tres a nemī
 in istoz sine q̄rela p̄fici posse p̄nūciat. Quī ē hō iust⁹ aut
 Eccl. 7. ira q̄ inciat bonū z nō peccet. Quis ei vnq̄ q̄ suscipiū⁹
 in istoz atq; sc̄toz hui⁹ corpis viciū colligat⁹ sūmū h̄ bo-
 nū ita possidet potuisse credēd⁹ ē: vt nūq̄ a diuina p̄p̄-
 tiōe discedēs ne puo q̄d t̄pe ab eo q̄ sol⁹ bon⁹ c̄strenis
 cogitatōib⁹ p̄ret abstract⁹: q̄ nūq̄ vllā cibi: vllā idumi-
 ti: alia p̄ve carnaliū regesserit curā nūq̄ d̄ fr̄z susceptōe
 d̄ loci p̄munitōe: d̄ cellule structōe sollicit⁹: aut op̄e aliq̄
 būant occupariē ad iūmētī: aut ioyie sterilitate verat⁹: il-
 lā s̄ntam d̄nīce t̄repātiōis incurrit. Ne solliciti sūtis s̄
 Luc. 12. vte q̄d māduccis: inq; coipi vfo q̄d iduamini. Deniq;

ip̄m illū ap̄m paulū q̄ oīz sc̄toz laborē passionū infiero-
 sitate trāscēderat: neq̄q̄ h̄ iplere potuisse ostēder a s̄rui-
 m⁹ ip̄o i actib⁹ ap̄toz discipulis attestāte. Ip̄i sc̄tū qm̄ ad
 ea q̄ m̄hi op⁹ erāt z his q̄ meci sūt m̄strauerūt manus
 iste. Vel cum Thessalonicensibus scribēs: in labore z sa-
 rigatōe nocte z die opatū se fuisse testat. Quib⁹ labozib⁹
 h̄ magna eidē meritōz st̄pēdia parēt: n̄ mens ei⁹ q̄uis
 sc̄tā atq; sublimis: n̄ poterat n̄ ab illa celesti theoua itē-
 tiōe tremi op̄is aliq̄ diuelli. Deniq; cū se tātis actualib⁹
 ditari fructib⁹ cerneret: z cōiō theouie bonū corde p̄sa
 retac velut i vna lāce tātoz laboz p̄fectū: i alfa delecta-
 tiōis diuine p̄tēplatiōis appēd̄ eret: diu examine pector-
 ris sui q̄dāmō castigato: dū illū h̄ic laboz st̄pēdia imē-
 sadelectē: illic desiderū vnitatis z iēpabili xp̄i societa-
 tis: ēr ad resolutionē carnis inuitat anxius tandē p̄cla-
 mat z dicit. Quid eligam ignoio: coartoz āte duob⁹: de-
 sid̄erūz h̄is dissolui z cū xp̄o esse: multo em̄ melius: per
 manere atēz in carne necessarium magis propter vos.

**Quod lipis similes sint bi qui se credunt
 esse sine peccato.**

Capitulum. vi.

Quam igit̄ multis modis bonis hui⁹ excellētis: cū
 eius ēr predicationis sue fructib⁹ p̄tēnūsser: n̄
 charitatis sine q̄ nemo d̄m. p̄meret cōtēplatio-
 ne submitit: ac p̄ illos q̄b⁹ adhuc lac velut n̄tricular
 vberib⁹ euāgelicis imulgebat: diuisione a xp̄o sibi q̄dē
 nonā: s̄ ceteris necessariā nō recusar: et em̄ ad electionē
 hui⁹ potissimū ret: illa nimia pietatis virute cōpellit: q̄
 p̄ salute fratru suoz si esset possibile eēt vltimū anathe-
 matis malū optasset icurrere. Optarē em̄ inq̄ ipse ego
 anathema eēt a xp̄o pro fratrib⁹ meis: qui sūt cognati
 mei h̄z carnē: q̄ sunt israelite: hoc ē: velle ego nō solū t̄pa-
 lib⁹: verūctā perpetuis addici penie. dūmō cēs si fieri
 possit homines chūsti cōsotio fruerēt. Certus etenim
 sum vtiliorē chūsto z m̄hi omnium salute esse q̄ meaz.
**Quod bi q̄ p̄nūciat boīez posse esse sine pec-
 cato: duplici in hoc agantur errore. Ca. vii.**
Bonū h̄ hoc summū: id est dei p̄fectu frui: a xp̄o in-
 giter iherere: vt p̄fecte ap̄s possit ad iplere: dissolu-

Act. 27

2. Cor.

Phil. 2

Rom. 9

optat a corpe qđ caducū r mltis fragilita t sue necessitatē
 eib? ipeditū nō p̄t a sp̄i p̄ortio nō anelli. Impossibile est
 ei et mētē q̄ tā crebris curis distēdit: tā molestā tā variā
 angorib? p̄pedit: diuino frui sp̄ iuitu. Qđ em̄ tā p̄tina
 scōz studiu: qđ tā arduū p̄t eē p̄positū: cui nō aliqñ illi
 p̄sūt? iudicator illudat. Quis ita solitudinis secreta secta
 ē? vniuersosq; mortaliū p̄ortia declinauit: vt nūq; co
 gitatiōib? sup̄fluis labere: iuitu rez. v̄ occupatiōib; actū
 terrenoz ab illa q̄ vere sola r bōa ē dei p̄tēplatiōe
 decidit. Quis em̄ sp̄s. vñq; potuit rettere feruorē: vt
 nō iterdū lubricis cogitatiōib? ab ip̄a q̄z ofonis itētiē
 trāssat? repēte d̄ celestib? ad terrena corruerit. Quis n̄q;
 vt cetera puagationū tpa p̄mittā: nō illo et̄ momēto
 quo deo supplicās ad sublimia erigit mētē: quodā sta
 pore collapsus: et̄ p̄ id v̄ iuit? offendat: p̄ qđ sperabatē
 n̄ā delictoz? Quis inq; tā exercitat? ac vigilās ē: vt d̄
 psalmi deo canit: nūq; a sc̄brare sēsu ei? anim? abducit
 Quis tā familiaris deo tāq; p̄iūct? q̄ aplicū illū ipe n̄q;
 sine iēmissiōe orare nos p̄cipit: vt vno die se gaudeat ex
 catū? Que lz oīa nōnullis q̄ sūt crastiorib? vitiis luolu
 leuis atq; a pctō pene aliena vidēs: sciētib? t̄ p̄fectiōib;
 bonū ēt minimaz rez mltitudo grauissima ē. Velut q̄
 aliquid magnā domū multis istrumētis: vasculis: sari
 nis: speditā: vñū itegravifū acie p̄spiracē. atq; cui ocu
 lorū lumē obtuderit lipitudo: p̄iter ponam? igressos
 nōne cū ille cui ad vidēda oīa hebes erit obtut? nihil il
 lic aliēdē estiet nisi armaria: lectos: scāna: p̄sepia: r qđ qđ
 nō tā octis speculātis q̄ māib? p̄spāris occurrerit: cō
 tra h̄ qđ clarissimo luminū vlgore ēt ocula rimat? ē: mul
 ta illic m̄tūlissima r qđ vix possint ēt nūero cōp̄tēdē: in
 esse p̄ntier: q̄ si aliqñ vñū cumulū gregēt: paucoz qđ
 ille palpauerat magnitudinē nūerositate p̄pēnt aut ē
 forte trasēdāt. Ita igit sc̄ti atq; vt ita dicā: vidētes qđ
 b? summū p̄fectionis ē studiu: ēt illa q̄ velut tenebrosus
 animi n̄i nō intrinsec? aspect? i semetip̄is sagaciter dep̄hē
 dūt: accerrimoz edēdnāt: vlsq; a deo vt q̄ sicut n̄re v̄ lca
 rie: ne tenuis qđ p̄cti neuo cādore cōscie fuscauerit: m̄
 tis sibi maculis videant asp̄gi: si nō dicā vane cogitatio
 nis iprobitas in atria mētis irrepserit: s; zel psalmi qđ d̄
 cendū

1. The
7.

sed est: recordatio ofonis tpe itētiōē supplicātis auer
 erit. Si em̄ inquisit cū sublimi hoi: nō dicā p̄ vita ac sa
 lute n̄ra: s; et̄ p̄ alicut? lucri cōmō: supplicam? totā i eū
 r mētis r corpis acie defigētes: de nutu ei? trepida expe
 ctatiōe pēdem? nō mediocriter formidantes: ne qđ forte
 ineprū aut incōgruū s̄bū miaz audieris auertat. Tū des
 inde si nobis: i foro aut iudicū seculariū tribunaliū? cō
 stitutus assitēte ēt aduersario i media p̄secutiōe atq; cō
 sicut: tullis: s̄reat? r i? ocitatio: form? obrepserit quā
 ta i p̄ntiē n̄ram vigilātissim? inimic? seueritate iudicis
 p̄mouebit iuidia: quātomagis cū illi occultoz oīz cogni
 toī p̄ iminētū p̄petue mortis piculo supplicam? p̄terit
 cū ediuerso callid? seductor p̄ter r criator assitāt: itēra
 atq; sollicita ofone indicātis: pietas iplorāda est: nec in
 iuste: nō solū nō leui pctō s; et̄ grauissimo cric ipectatis
 astrigit: qđ p̄cē d̄no fundēs: subito a p̄pectu ei? q̄si ab ocu
 lis nō vidētis nec audieris: cogitatiōis iprobe vanitate
 secut? abscesserit. Illi aut qđ octos cordis sui p̄tegūt cras Watt,
 so velamine vitioz: ac s; sniaz saluatoris: vidētes nō vi
 dēt: r audieres nō audīt neq; itelligūt: vix i necessariū? pe
 ctōz sui et̄ illa q̄ magna sūt r capitalia crīs p̄tēplāt? n̄
 las ab̄t cogitationū subreptiōes: s; neq; illos i se lubri
 cos occultoz p̄urit? qđ mētē sēni atq; subtili iuggestiōe
 p̄pūgūt: nec captiuitates aie sue p̄it purgat? obtrub? i
 ruerit: s; inerecūdis sp̄ cogitatiōib? euagātes: nec dolere
 nozūt cū ab illa p̄tēplatiōe qđ singlar? ē: distrahūt? nec ha
 bēt qđ se boleāt amississe: q̄ppe qđ mētē suā igrūtib? v̄ li
 bitū ē cogitatiōib? expādētes: nihil h̄nt p̄positū qđ p̄nci
 palr tencāt v̄ qđ oimodis p̄cupiscāt. Nec sane nos aut
 i hūc errorē p̄cipitat: nisi qz anamartēti. i. ipeccātie ip̄si?
 p̄tūc p̄tē? i gnōrātes: existimam? n̄sā oīno culpā ex istis
 ociosis ac lubricis cogitationū excursib? nos posse p̄he
 rez: s; hebetudie stupefacti: r velu: oclōz cecitate p̄culli:
 nihil in nobis nisi crīa capitalia p̄tēplamur: eaz t̄mō
 erēdim? euitāda: qđ legū qz secularis seu critare dānāt qđ
 b? si nos imunes vel paululū senserim? nihil nobis ieste
 pcti. p̄m? arbitramur. Proinde ab illo vidētis nūero se
 gregati: qz minutas multaz foīdiū qđ itra nos aggeste
 sunt: nō vidēm? nequa qđ salubri p̄pūctiōe mordemur: s;

sensu nri iterpellauerit egritudo tristitie: nec dolemus
ne glie sub rilli suggestioe pulsati: nec d' emissa tardius
pidi: ofone bhem: nec reputam' ad culpa cur p' allatib'
vel oratib' nobis aliqd aliis q' ipa ofo vel psalm' occu-
rerit: nec illis horrem' o' m'ka q' vel loq' vt agere cora' hel-
b' pudet no' erubescim': vel ad horz corde p'cipe qd' vni-
no patere nouim' aspectui: nec pollutione turpiu' semo-
ru' larga stenu' ablutioe purgam': nec lugemus qd' ipa
elemosyne pietate: cu' vel frim' necessitatib' subuenim' vt
alimonia paupib' ministram' ferentate nfe hilaritate
obnabit auaa cuctatio: nec feriri nos villo credim' deo
meto cu' de relicta meoria dei: ea q' sut t'palia atq' corpo-
rea cogitam': ita vt nobis Salomois illud apref eloqui
pro. 13 feruit me fed no' voluit: r deluserit me: ego aut' nesciu.

Quo paucoꝝ sit intelligere pctā. Cap. viij.

A Coera hi q' sumā totū voluptatis r gaudij r bu-
tudis suē: in diuinay ac spitaliū rez tm' p'p'la-
tione p'stituūt: cu' ab ea iuiti vel paululu' violēte
cogitatioib' abstrahūt: velut qdā i se sacrilegij genui-
pnti penitendis puniūt vltione: ac viliissimā creaturā a-
quā sit detor: mētis sinit: creatori suo se p'ulisse iug-
res: vne dixerit i pietatis sibi crimē a scribūt: r lz asp' p'iet-
dā diuie glie claritate: oculos cordis sui sumā alacritate
puertāt: tñ etiā breuissimas carnaliū cogitationū tene-
bias no' ferētes: qd' ab illo so lumie mētis aspectu' re-
trahit: r exeat. Deniq' cū hūc btis ap'ls Joānes affectu
cictis vellet i'fiderē. filioli inq't nolite diligere mūdū:
neq' ea q' i mūdo sūt. Si q's diligit mūdū no' est charitas
dei i ipo: q' oē qd' i mūdo est: occupisctia carnie: s' occupi-
sctia oculoy r supbia vite: r abirio secti q' no' ē ex p'ie:
s' ex mūdo ē: mūd' perit r occupisctia ei: q' aut' facit vo-
lūtatē dei manet in eternū. fastidiūt ergo secti vniuersū
in qb' mūd' iste v'fat: s' i possibile est vt no' ad ea vel bu-
i cogitationū raptant excessu: nullusq' ē nūc hoim' ce-
cepto dño r saluatore nro naturalē puagationē mētis:
ita desit' s' in dei p'p'latioe p'tinuit: vt nūq' ab ea rapti
mūdā ne cuiusq' rei delectatioe peccaret: dicēte scriptur
Job. 15 rā. Sidera ipa no' sunt mūda in cōspectu ei'. Et iterum.

pro. 13

pro. 13

Job. 15

Si i sanctis suis nō cōfidit: r i āgelis suis repperit pias-
nitatē: sine vt emēdatior trāslatio hz. Ecce iter sc'tos ei' Eius.
nemo imutabilis: r celi nō sunt mūdi in cōspectu eius. 15.

Qua cautione memoriā dei monachus de
beat custodire. Capitulum. ix.

B Ecce igit sc'tos q' memoriā dei stabiliter retine-
tes: q' p' extētas i sublime lineas: suspēso ferūt
cessu scenobati q's vulgo funābulos vocāt: dis-
perit cōpados: q' summā sue salut' ac vite i āgustissimo
funiculi illi' ramite collocātes: atrocissimā se morte p'ri-
n' icursuros eē n' ābigūt: si vt erigua pes eoy titubatio-
ne deitauerit: aut modū illi' salutaris directiois excess-
serit. Qui dū arte mirifica aerios gress' p' laua molūf:
si illā āgustioe vestigio semitā: nō cauta atq' sollicita
moderatioe kuauerit: terra q' oib' velut naturalis ē ba-
sis r solidissimū cūct' ac tutissimū firmamētū: sit illis p-
ses ac manifesta p'nicies: n' q' illi' nā mutet: s' q' illi ad
eā p'cipiti carnis pōdere dilabāt. Ita ēt idefessa illa dei
bonitas imutabilisq' s'ba: nemine ledit: sed nos declinā-
do a summis atq' ad ima tēdēdo: nobi s'p'is cōfiscim'
mortē: imo ipa declinatio mors efficit declināti. Ne em' i Ose. 7
q't eis qm' recesserūt a me: vastabūt qm' p'uaricati sunt i Ibi dē
me. Et iterū. Ne eis cū recessero ab eis. Arguet nāq' te q'
malicia tua: r auersio tua i crepabit te. Scito r vide q' viere
malū r amay ē raliq'sse te dñm deū tuū. Funiculis nāq' 2.
suoy pctoy vniūsq'sq' p'strigūt. Ad q's sat' cōpētā a dño
i crepatio ista dirigit. Ecce iqt oēs vos a cēdit' ignē: ac. Eia.
cieti s'āmis: ābnlate i lumine ignis vi: r i s'āmis q's suc
cēditis Et iter. Qui i cēdit iqt malitiā: peribit ab ea.

Quo hi q' adpfectionē tēdūt i vitate b'iliē
tur: r dei grā semp se sentiāt indigere. Ca. x.

A t'z q' semetipos q' die s'riāt sc'ti t'rene cogitatiois
r pōdes p'grauatos: ab illa mēt' sublimitate dēdēre
i iuitos imo so' ēt nesciētis i legē pcti mouisq' traduci:
atq' vt cetera p'ermittā: illis saltē q' supi' p'p'edi bonis
qd' ac iustis: s' tñ t'renis asp'ectu dei opib' auocari: ha-
bēt p'fecto p' qb' ad deū iugit igemiscā: habēt p' qb' i

veritate hūiliati atq; cōpūcti: n̄ verbis t̄m̄ n̄ affectu
 semetipsos p̄nūciēt: p̄ccātes: z veniā p̄ oib⁹ q̄ stitit hui⁹
 pati fragilitate carnis scurrūt a ḡsa b̄n̄i iugiter postulātes
 res veras penitētie lacrymas id est h̄m̄iter effundāt: quā
 pe q̄ videat iisdē ipsi se. p̄ q̄b⁹ p̄tinuo dolore vcrari sūt
 z iā vlt̄ ad deū iugiter ingemiscūt est h̄b⁹ involutos: etiā
 ipsas supplicatōes suas offerit se sine cogitationē h̄re
 tate n̄ posse. Expti igit se hūanis virib⁹ desideratū h̄re
 oblitiscēte carnis sarcina n̄ posse p̄tingere: neq; illi p̄cipuo
 summōq; bono s̄z corpis sui desiderii posse p̄sūgūz ab
 ei⁹ iugiter caprimos ad m̄ādana traduci ad ḡrāz dei d̄i
 Ro. 7. n̄ios iustificat cōsolātes: cū auto p̄stāt. Infelix ego h̄o
 q̄m̄ liberabit de coarpe morz hui⁹. S̄z a dei p̄ iestis s̄z
 d̄m̄ n̄r̄. Scitū em̄ se bonū istū qd̄ volūt nō posse p̄h̄re
 re: sed illud qd̄ nolūt quod q̄s oderūt m̄ānū id est cogna
 tionem mortis z caris corporalib⁹ rerū semper incidere.

C Expositio illi⁹ s̄m̄e. Londelectoz entz legi
 dei se unū interiorē hominē zc. Cap. xi.

E cōdelectant q̄ dē legi dei s̄m̄ interiorē hōiem: q̄
 v̄sibilia v̄nūctia trāscēdētēs: cōant deo soli se
 v̄nūcti: s̄z vidēt aliā legē i mēbris suis. i. natura
 hūane cōditōis isertā q̄ repugnat legi mētis eoz: z p̄ra
 hit sensū violēta lege peti: p̄vellers s̄z eos relicto illo p̄
 cipali bono terrene cogitatōi submitti. Que q̄nis nec
 saria atq; corpori vtilis videat: cū dispēsationi religio
 cūm̄ p̄rā necessitatis ip̄dicit: cōparatōe t̄m̄ illi⁹ bonū nō
 scētū om̄i oblectat itatū: mala v̄tq; ab eis ac fugiēda
 decernit: q̄ p̄ ea quōd mō vel ad modicū t̄p̄s ab illi⁹ p̄te
 et: b̄titudinis gaudio retrahūt. Vere em̄ lex peti ē quā
 h̄ano ḡn̄ p̄nūctio sui i⁹ v̄rit̄ autōnis: p̄ illi⁹ norā in
 que lata est: ed̄ssimū iudicis illa s̄m̄a. Maledicta terra
 opib⁹ tuis: spinas z tribulos germinabit tibi: z i sudore
 vult⁹ tui edes panē tuū. hec it̄q; est lex mēbris oīz ille
 ta mortaliū: q̄ renūgnat legi mētis n̄re. eāq; adiuino ar
 cet iugiter: z p̄ quā maledicta terra i opib⁹ n̄ris p̄ agni
 tionē boni z mali cogitationū spinas cepit ac tribulos
 germinare: q̄n̄ aculeis: id est vitis carnis nō obtulit:
 spūs semina p̄focā: t̄ne illū panē n̄r̄z q̄ de celo descēdit:

Ro. 7.

Sec. 3.

q̄s p̄fortat cor hōis: edet a b̄s̄q; vult⁹ n̄ri sudore possim⁹
C Hic illius. Scimus aut quoniam lex spiritalis est: z reliqua.

Capitulum. xiii.

O mne em̄ humanū gen⁹ hūic ḡn̄aliter legi sine vl
 la exceptioe subūcti. Null⁹ em̄ ē q̄nis sc̄s̄s̄ q̄ iu
 pra dictū panē non cū sudore vult⁹ s̄m̄z sollici
 ta cordis intētie p̄cipiat. Ceterū cō illō panē multū vt
 videm⁹ d̄vultes sine vllo vult⁹ sui sudore vult⁹. Quā ē
 lege bea⁹ a p̄s̄p̄tālē asserit dicit. Scim⁹ a⁹ q̄ lex spi
 ritualis ē ego s̄t carnalis suz venūctat⁹ sub vult⁹. Spiritus Ro. 7.
 lis em̄ ē lex q̄ iuber nobis vt i sudore vult⁹ n̄ri comedā
 n̄ illū panē v̄z q̄ de colo descēdit: z nos carnalis fecit
 verūdatio illa peti. Qd̄ ergo istū cūm̄ v̄e p̄ccatū ē. Si
 ne dubio adē: cui⁹ p̄uaricatōe z vt ita dicā negotiatōe
 dānosa fraudulētōz cōmerto v̄d̄tū sum⁹ oēm em̄ p̄le
 suā serpētis p̄suasōe seduct⁹: nullūcū cūm̄ p̄ceptioe distra
 ctū iugo p̄petue seruitutis addidit. h̄ic n̄sq; mōs soler
 iter vendētē em̄ t̄q; s̄ernat: vt is q̄ se alieno cupit d̄no
 m̄cipare: at qd̄ p̄tū p̄ iactura p̄p̄ie libertatis er addi
 tōe p̄perne seruitutis a suo p̄sequat̄ t̄p̄tore. Cū ē iter a
 d̄ā atq; serpētē manifestissime videm⁹ ipletū. Illē em̄ a
 serpētē p̄tū libertatis sue est i terditre a bonis capiens
 a naturali libertate discessit: illūq; malū semetip̄z p̄pe
 tna v̄dere seruitute: a q̄ petiti p̄m̄i terale p̄m̄z fuerat
 asecut⁹. q̄ v̄nceps p̄ā iudē p̄strict⁹: nō i merito oīz posse
 ritatis sue p̄genitē p̄petue et iē cui⁹ effect⁹ est seru⁹ iud
 didit famulari. Quid em̄ aiū seruile p̄ingitū p̄t̄ p̄re
 are q̄ seruos. Quid ergo? Quis qd̄ t̄p̄tore ille h̄m̄z: z cal
 lid⁹ d̄no vero atq; legitimo ius d̄nāntis eripuit. Nō ita
 est. Neq; em̄ sic ille cō pecaliū d̄t. v̄m̄ fraudis dolōstra
 te p̄suasit: vt potētis d̄nū sui ver⁹ d̄nātor amitteret: q̄ p̄y
 q̄ t̄p̄tore q̄nis refugā atq; rebelle: t̄m̄ iugo dep̄mit s̄m̄z
 turis: s̄z q̄ oib⁹ rōnabilib⁹ creaturis arbitriū libertate
 crearet: id alterat: eos q̄ se p̄sas edacis cōcupiscētie trā
 gressioe v̄d̄t̄ d̄rā: iustos ad iugēntā libertate reuocare
 nō debuit. Ab h̄oz et si qd̄ ab illo iustitie z petas̄i aucto
 re: q̄ d̄ bonitati eq̄tatis h̄m̄z ē. Mālū em̄ furar: si cōces
 se libertatis b̄n̄icū reuocasset: iustū si liberz hōiem p̄

scitia sua oppmēs atq; captiūās: libertatis acceptē p̄nia
legiū eceq; nō finisset: cui⁹ salutē in futura tūc scētia res
seruauit: vt recto ordie p̄leref statuti t̄pis plentudo,
Oporebat em̄ ei⁹ sobole rādū sub hac vite p̄ditōe vni
rare: q̄uis eadē originalib⁹ viculis liberatā. i. Siquid li
berat⁹ statū: p̄ois dñi grā p̄tio sui sanguinis reformar
ret: quā pietatis istinctu potuit et tūc saluare s; noluit:
q; eū decreti sui irrūpere sanctionē eq̄tas n̄ sinebat. Cū
nosse cāz vēditōis tue. Audi ip̄z redēptōz tūc p̄statā

Est. 70

pphetā aptissime p̄clamatē. Quis est iste liber repudi
m̄ris v̄re q; dimisi eā. Aut q̄s ē creditor me⁹ cui vendidi
vos. Ecce em̄ i iniquitatib⁹ v̄ris vēditi estis: et t̄sceleribus
v̄ris dimissi m̄rez v̄raz. Vis et euidenter agnoscere cur te
ingo dimittis ad dicitū redimere: potētie sue p̄trate nolue
rit. Audi q̄d ad sup̄iora q̄b⁹ eisdē famulis cāz volūtate

Ibidē

vēditōis exprobat: adiecerit. Nūq̄d abbreviata r̄pona
facta ē man⁹ mea: vt n̄ possis remediare aut n̄ ei me v̄re
ad liberādū. S; q̄d huic potētissime mie ei⁹ sp̄ obstitit

Est. 79

rit: idē p̄pheta demōstrās. Ecce iqt̄ n̄ ē abbreviata man⁹
dñi vt saluare n̄q̄at: neq; aggrauata ē auris ei⁹ vt n̄
exaudiat: s; iniquitates v̄re diuinerūt iter vos et deū v̄re
et p̄ctā v̄ra abscōderūt faciē ei⁹ a vobis ne exaudiret.

Ute expositio illius. Scio aut̄ q; nō habi
tat in hoc est in carne mea bonū. La. xiiij.

Quia q; carnalis nos fecit: et spinis ac tribulis
condēnauit illa dei p̄ma maledictio: nosq; ita
iniqū p̄ n̄ venūdauit cōmertio: vt bonū q̄d vo
lum⁹ agere neq̄am⁹: dū diuulsi a memoria summi deus
Ro. 7. q; h̄iana fragilitatē sunt cogitare cōpelli mur: dū purita
tis amore fragrātes: cōctius naturalib⁹ q; penit⁹ igno
rare velim⁹: et iusti plerūq; cōpūgimur: sciam⁹ q; nō habi
tat in carne n̄ra bonū. i. hui⁹ quā dixim⁹ theorie atq; pur
ritatis p̄petua iugisq; tranquillitas. S; factū est illū pess
mū ac lugubre diuortū: vt cū mēte legi dei seruire veli
m⁹: nunq; se; volētes a claritate diuina dimouere cōspe
ctū: n̄ carnalib⁹ tenebris circūfusi. quādā lege p̄cti ab
eo q̄d bonū esse nouim⁹ cogamur auelli: se; ad curas co
gitatiōisq; terrenas: ab illa mentis celsitudine decidū

tes: ad quas nos lex p̄cti. i. illa scita dei nō immerito p̄de
natur: quā p̄im⁹ delictor excepit: et inde est q̄d br̄s ap̄s
cū a p̄tūm fateat inuitabili se vel oēs sc̄tōs p̄cti hui⁹
necessitate p̄stringit: n̄ neminē eorū ob hoc esse dānādū
audēter enūciat dicēs. Nihil ergo nūc dānatiōis est his. Sicut
q; sunt in xp̄o iesu. Lex em̄ sp̄s vite in xp̄o iesu liberauit
me a lege p̄cti et mortis. i. quotidiana grā xp̄i oēs sc̄tōs
suos ab hac lege peccati et mortis in quā iugiter vel no
lētea cogunt incurrere: cū remissionē debitorū suorum a
dño precant ab soluit. Uidetis ergo nō ex p̄sona p̄cti dū:
se; illoz qui vere sancti atq; p̄fecti sunt: h̄c br̄m aplm
p̄bōisse h̄iaz. Nō em̄ q̄d volo bonū hoc facio: sed quod Ibi dē
odi malum hoc ago: et video aliam legē in mēbris meis 7,
repugnantem legi mentis mee et captiuum me ducētem
in lege peccati: que est in mēbris meis.

Obiectio q; neq; infidelium personis conue
niat neq; sanctorum. Nō enim q̄d volo facio
bonum. Capitulum. xiiij.

Cermanus. Neq; eorū q; capitalibus criminib⁹
bus implicant neq; apli vel illorū q; ad eius
profecere mensurā: hoc dicimus agnere p̄osa
se p̄sonis: sed de his p̄p̄te hoc intelligi debe
re censemus: q; post dei gratiā agnitionēq; ve
ritatis a carnalibus se vitij abstinere cupientes anti
qua adhuc consuetudine velut naturali lege in mēbris
suis violētissime dñante: ad inolitā vaisionē cōcupiscen
tiam pertrahunt. Usus em̄ ac frequentia delinquendi: ve
lut lex efficit naturalis: q; in mēbris humane infirmitatis
inserta: affectus anime necdum plenis virtutib⁹ studij
erudite: sed adhuc rudis ac tenere: vt ita dixerim: casti
tatis: captiuos rapit ad vitia: ac mori eos anti qua lege
subiectens: iugo peccati dominatiōis addicit: nō sinēs eos
bonum quod diligūt puritatis a dīp̄cti: sed potius ma
lum quod excreantur exercere compellens.

Confessio ad obiectionē p̄positā. Cap. xv.

Theonas. Nō parē vestra p̄ficit opinio. Siquidē etiā
vostri astruere iā cepistis: in illorū persona qui
Ω iij

omno peccatores sūt h̄ penit̄ stare nō posse: illis aut̄ q̄ se a vi-
tūz carnalib⁹ abstinere p̄cedūt. Quos qm̄ a peccatū iā nu-
mero legregasitis: p̄ns est: vt etiā fidelū atq; sc̄dū pau-
latim corib⁹ inseratis. Que em̄ gr̄a peccatū istos dicitur
posse comiterere: q̄b⁹ si fuerint post gr̄am baptismatis in-
uocati: rursum p̄ quotidianā xp̄i gr̄am liberent̄. Aut de
quo mortis corpe apls dixisse credēd⁹ est. Quis me libe-
rabit de corpe mortis hui⁹? S̄ca dei p̄ iesuz xp̄m dñm nrm̄.
Nōne manifestū est sicut vos q̄z ipos veritas apellit̄ est
terri: nō de illis captiuitā criminū mēbus: p̄ q̄ sup̄edimū
eterne mortis acq̄rit̄. i. homicidij: fornicationis: adulter-
rioz: ebrietatis: furroz atq; rapinarū: sed de illo p̄dicto
cui gr̄a xp̄i q̄tidiana succurrit corpe memorari. Quisq; q̄
em̄ post baptismū z sc̄ctiā dei: i. illud mortis corp⁹ incur-
rerit: sciat se nō quondiana gr̄a dei. i. facili remissione:
quā momētis singulis exorat⁹ dñs n̄r erroribus n̄ris do-
nare p̄sueuit: s̄ aut̄ diuturna afflictione penitendū ac
penali dolore purgandū aut certe p̄ his in futuro eterni
1. cor. 6
ignis supplicij addicēdū: ita eodē ap̄to p̄nūciāte. No-
lite falli: neq; fornicarij: neq; idolis seruientes: neq; adul-
teri: neq; molles: neq; masculoz ꝑcubitores: neq; fures:
neq; auari: neq; ebriosi: neq; maledici: neq; rapaces re-
gnū dei possit̄: ebūt. Aut q̄ est ista lex militans in mēbus
n̄ris q̄ repugnat legi mētis n̄re cunq; nos resistētes atq;
captiuos in legē pcti ac mortis abduxerit: ei⁹ nos fecerit
carne seruire: nihilomin⁹ mēte legi dei seruire p̄mit-
tat. Nec em̄ hi p̄to legē pcti flagitia designare aut hoc
de supradictis itelligi posse criminibus q̄ si q̄s facit legi
dei mēte nō seruire: a q̄ necesse est eū aio s̄n̄ discedere: q̄
aliqd̄ coz carne p̄mittat. Quid ē em̄ seruire legi pcti ni-
si ea q̄ a pctō ipeant̄ implere. Quid ergo pcti gen⁹ est q̄ cū se
tāta sc̄ctitas atq; p̄fectio sentiat̄ captiuari: gr̄a tñ xp̄i nō
ābigat liberādū: dicēs infelix ego hō: q̄s me liberabit de
corpe mortis hui⁹? S̄ca dei p̄ iesum xp̄m dñm nrm̄. Quā
in q̄ legē mēbus n̄ris inesse firmabit̄: q̄ abstrahēs nos a
lege dei: z captiuās nos legi pcti: infelices nos potū fa-
ciat q̄ nocēs vt nō eternis supplicij addicamur: s̄ q̄
si de inerrap̄to bitrudinis gaudio suspirem⁹: z auxilia
eoz: q̄ nos ad id retrahat inq̄rētes cū ap̄to p̄clamemus.

Infelix ego hō: q̄s me liberabit de corpe mortis huius. Ro. 7.
Adduci nāq; captiuū in legē pcti: qd̄ est aliud q̄ in effe-
ctu pcti atq; ope p̄manere. Aut qd̄ aliud p̄cipale dabit
bonū: qd̄ sc̄ti explere nō possint: nisi id ad cui⁹ p̄p̄a ratio:
nē vt supra dixim⁹ vniuersa nec bona sunt. Et qd̄ noui-
m⁹ multa esse in hoc mūdo bona: p̄cipueq; pudicitia: cō-
tinētia: sobrietate: hūilitate: iustitia: mitas: rēpētia: pie-
tate: s̄ hec oīa z summo illi bono paria esse nō p̄nt: p̄
ei nō dicā ab apls: s̄ ēr a mediocrib⁹ p̄nt: z a q̄b⁹ iplera
nō fuerint: aut eterno supplicio puniunt̄: aut gr̄a ei vt su-
pra dictū est la bore p̄nt: vel q̄tidiana xp̄i gr̄a liberant̄.
Sup̄est igit vt hāc apli s̄ntam soli sc̄dū p̄one recte fas-
teamur aptari: q̄ in hāc quā p̄p̄im⁹ incurrentes q̄tidie
pcti nō criminū legē: de statu salutis sine certū nō p̄cipit̄
tur id facin⁹: s̄ vt dictū est de p̄tēplariē diuina ad mise-
riā cogitationū deuoluti corpaliū: vere illi bitrudinis
bono plerūq; fraudant̄. Si em̄ se in hāc mēbroz suoz le-
gē q̄tidianis sentirēt scelerib⁹ illigari: nō vt q̄s de felicita-
tis amissidē: s̄ de inocētie causarent̄: nec diceret apt̄s
paul⁹ Infelix ego hō: s̄z ipur⁹ aut sceleris ego hō nec
de corpe mortis hui⁹: hoc est de p̄tēdie mortali: s̄ a fla-
gitij atq; criminib⁹ carnis hui⁹ vellet absolui. S̄z q̄ se
p̄tēdie fragilitatis hūane senserat captiuatū. i. ab an-
ctū ad sollicitudines curasq; carnales: q̄ lex pcti z mor-
tis operat̄: q̄ m̄tēs sup̄ hac quā inuit⁹ incurrerat le-
gē pcti: cōfess̄z recurrit ad xp̄m: z p̄ntissima gratie eius
redēptidē saluat̄. Quicqd̄ ergo lex illa pcti: q̄ ipinas ac
tribulos cogitationū curarūq; mortalū naturaliter ge-
minant̄: ista lex gr̄e mor̄ auellit. Lex em̄ inquit spiritus Ro. 8.
vicit xp̄o iesu: liberauit me a lege pcti z mortis.

Quid sit corpus peccati. Capitulu. xvj.

De ergo sentabile corp⁹ est mortis: in qd̄ p̄fecti
D
quicq; q̄ gustauerūt q̄ suauis ē dñs q̄tidie reuo-
luti: sentit̄ cū p̄pheta q̄ malū sibi z amarū sibi
discedere a dño deo suo: h̄ ē corp⁹ mortis qd̄ a celesti ess-
tuitu retrahēs: ad terrena deducit: qd̄ p̄allētes eos atq;
q̄ in ofone p̄stratos: vel hūanas effigies vel sermōes vel

negocia vel act⁹ facit supfluos retractare, hoc e⁹ corp⁹ mortis qd emulãtes angelicã scitãtẽ: z volẽtes dno iugiter ihcerere pfectionẽ in hui⁹ boni: qz mortis corp⁹ oblitur: iucntre nõ possunt: s; faciunt malũ qd nolũt. i. traducuntẽ merte enã ad illa q ad pfectũ virtutũ perfectio: nõ nõ pmet. Deniq; vt hoc de sanctis atq; pfectis sic dicit silibus se dixisse beatus apłs euãdeter expunxerit digito quodã modo semetipm tactus: designans: eõit: nõ nõ infer. Itaq; ego ipse id est q hec pñcio: mee nõ al

Ro. 7. 2. co. 10. 1. co. 12. 3bidẽ. Sal. 7. Ro. 9. 7. vobis nihil pgerit. Et ad Romanos. Optabã em ego ipse anathema esse a xpo p fratrib⁹ meis. põt aut nõ absurdẽ et sic accipi: vt xpĩi⁹ emphasi pñciat. Ita ego ipse id est quẽ nõ sitis esse apłm xpĩ: quẽ tota suspiciõtia venetramini: quẽ creditis summũ atq; pfectũ esse: z i quo loqurur ipse: cũ merte seruã legi dei: carne tñ legi peccati scriure me tateo: hoc est diffiõie cõditõis humane inter dũ de celestib⁹ ad terrena deuoluor: z ad curas humilitũ rerũ mẽtis mee altitudo plabif: p quã peccati lege ita momẽtis singulis me sentio captiuari vt quis limobilĩ circa leges dei desiderio pseruere: nullo tamẽ modo vim huius captiuitatis euadere me posse sentiam: nisi configero semper ad gratiam saluatoris.

Et sancti omnes veraciter immundos se z peccatores esse cõfessi sunt. Cap. xviii.

Et idcirco quotidianis suspirijs sancti oēs p hac substatie sue fragilitate cõpuncti: ubi cõgitationũ varietates: z cõscie inelatebras ac penetrabilia perscrutant: suppliciter clamant. Ad intres in iudiciũ cũ seruo tuo: qz nõ iustificabitur in cõspecu tuo ois viuẽs. Et illud. Quis gloriabit casũ se habere corant quis fiducia; habebit se mãdũ esse a peccõ. Et iterũ. Non est iustus homo in ter:

ra qui faciat bonum z nõ peccet. Et ita infirmam hoim imperfectãq; iustitiã: ac misericordia dei semper indigẽ Eccl. 7. ten: indignã esse sentitũ: vt vnus ex his cur⁹ iniquitates z peccã de⁹ missõ de altari ignito verbi sui carbone purgãur: post illã miracificã cõteplationẽ dei: post itutũ sublimium seraphim: z reuelationẽ scõpõ celestiu dicat. Ue Esa. 6. mihi qz vir pollutus labijs ego sum: z reuelationẽ scõpõ celestiu dicat. Ue Esa. 6. mihi qz vir pollutus labijs ego sum: de suo; hoc est labiorũ nõ de populi pollutione cõfessum id quõ sequit manifestat. Et in medio populi polluta labia habẽns ego habito. Sed etiã cũ oas peccatorũ qũ vnũersaliũ immũditiã cõfiter: nõ iniquor tñ s; etiã iustor plebẽ generalit supplicatione cõplectit: dicẽs. Ecce tu iratus es z peccatumus: i ipsõ Esaie. faimus semp z saluabimur: facti sumus vt timundĩ oēs 64. nos itãq; pãnus mẽstruate vniuersẽ iustitie nostre. Rogo qd euãdeter hãc põt esse snia qua nõ vnã tñ: s; vniuersã iustitias nras ppheta cõplexus: circũspiciens oia que vel immunda vel horrida indicãtur: qz nihil in hoim cõuersatione sordidius neq; spurius potuit reperire: panno mẽstruate eas comparare maluit.

Etiam iustos z sanctos sine peccato non esse. Capitulum. xviii.

Rutra ergo manifestissime pñtati spinose obiectõis acumẽ opponit: sicut pauloãã dixit. Si nemo sine pctõ: null⁹ est seruũ: z si nemo seruũ: null⁹ ergo saluabit. hoc et pphere testimõio: pñt mod⁹ quĩ qõnis absolui. Ecce inq̃t tu irat⁹ esz nos peccatum⁹. i. cũ elationẽ nostri cordis vel negligẽtias aduersat⁹: ruo nos auxilio denudãst: cõfessum nos vorago absorbuir peccatorũ velut si q̃s splendidissimo solis diceret elementõ. Ecce tu occidisti: z nos illico tenebrosa contexit obscuritas. Et tñ cum hic sanctus peccasse se dicat: non solũ peccasse: sed etiã

Collatio. xxiij. Abbatis Theone

in ipsis semp pmississe petis: no desperat penit de salute s; subicit. In ipsis fuim? sp z saluabimur. hanc ego intiam. Ecce tu irat es z peccauim? illi aplice coparas

Ro. 7. bo. Infelix ego ho: q; me liberabit de coipe mortis hui? Rursum id q; ppheta subiugit. In ipis fuim? sp z saluabim? psequens? apli congruit h; bis. Sra dei p selem

Esa. 6. xpm dnm nostru. Sitr etiā illud eiusdē pphete. Ne mis hi q; vir pollutus labis ego sū: z in medio ppli polluta labia habētis ego habito. videt supra dictos sapere sermones. Infelix ego ho: q; me liberabit de coipore mortis hui? Itē q; sequit in ppheta. Et ecce volauit ad me vn? de seraphim: z manu ei? carbūculus siue calcas

lus: quē forcipe tulerat de altari: z tetigit os meū z dixit. Ecce h; tetigit labia tua: z auferet iniquitas tua: z peccatū tuū nū dabit. Tale est vt pauli videat ore platur

quē ait. Stata dei per Jesum xpm dnm nrm. Videtis ergo quē admodū omnes sancti nō tam ex pfona populi q; ex sua: z pctōis se veraciter fateant: z tamē nequaquā de sua salute desperēt: sed iustificationis plenitudinem quā pro cōditione fragilitatis humane pseq se posse didicunt de gratia domini z miseratione presumunt.

Quod in ipsa quoq; orationis hora: peccatū declinari vir possit. Capitulum. xij.

D Eminē vero in hac vita spūs sanctū: imūnē eē a debitis peccatō: z magisteriū nos edocet saluatoris: q; discipulis suis pfecte cōtētiōis formulā tradēs iter reliq; illiē sublimia sacratissimaq; mādata: q; nō nisi sanctis pfectisq; sunt tradita: z malis z infidelib; cōuenire nō possunt: hoc iussit interferi. Et dimittē nobis debita nra sicut z nos dimittim? debitoribus nostris. Si ergo vera hec z a scitis pferit ofo: sicut indubitatē credere nos oportet: quis tā cōtumaz psumptor tāq; supbia diabolice furoris elat? poterit iuiri: q; sine pctō se esse pncipiās non solū maiorē se aplice credat: verū etiā ipm quasi ignorātie aut vanitatis arguat saluatorē: vt sciz aut nescierit esse posse aliq; imunes a debitis: aut frustra docuerit eos q; scierit orōis istius remedio nō egere? Sz cū regis sui pcepta seruā

mat. 6.

De velle bonū z agere malum.

tes: oēs oīno sancti quotidie dicāt. Dimittē nobis debita nostra. Si verū dicūt. vere nemo ē imūnis a culpa: si aut fallūt: eq; verū ē eos mēi actū non eādere peccato. Uñ ēr ille iā pccūlimus Ecclesiastes: vniuersos act? z hūma Eccl. 7

na itata mēre pcurrēs: sine vlla exceptiōe pnciat. Quā er iustus hō in terra qui faciat bonū z non peccet: id est nemo in hac terra tā sanctas: tā diuigēs: tā intentus vel potuit vnq; vel poterit iueniri: q; ho illi ac singulari bono ita iugiter valeat iherere: vt nō q̄tidie ab eo distrectum se sentiat deliquisse. Qui tñ cū pncietur immūnis a noxa esse nō possent? esse nihilomin? non negat.

Quibus sit peccati euacuatio z virtutū discenda perfectio. Capitulum. xix.

Quisquis itaq; a marteton: id est impeccatiō nature ascribit humane: nō inanib; verbis: s; cōsciētie sue testimonio nobiscū ac pbatione cōfligat: z tūc demū se a hīs peccato eē pnciet cū se ab hoc sommo bono pserit nō annisum: immo vero quisquis cōsiderās cōsciētā suā: vt nō dicā amplius: vnā saltē synaxim sine vlla verbi vel facti vel cogitatiōis interpellatiōe se deprehēdit celebraffe abiq; peccato se esse pnciet. pioinde: quia hīs omnib; otiosis ac supfluis reb; volucrem humane mētis excusum fatemur carere nō posse: p hoc vtiq; cōsequēter sine peccato nos nō eē veraciter cōfitemur. Nam quantauis circūspectiōe vnusquisq; cor suū seruare cōtēdat: nunq; id sū desiderium spūs sui repugnante carnis cōditōe custodiet. Quāto em magis profecerit mens humana: z ad sinceriozem cōtēplatiōis puenerit puritatem: tanto se immūdiorem quasi p speculuz sue puritatis inspiciet: quia necesse est dum anim? ad sublimiores se extēdit intuitum: z maiora q; nouit pioficiēs cōcupiscit: illa in q; bus est vt inferiora semper ac viliora despiciat.

Quod licet agnoscamus nos sine peccato nō esse: nō debeamus tamen nos a dominica cōmuniōe suspendere. Capitulum. xxi.

Quae Martij Tom

Dura siquidē denotat sincerio: obtur: paritq; sibi in aiorē reprehēditōis dolorē irrephēditōis vi ta: ⁊ multiplicat gemit⁹ atq; suspiria emēdatio motū: ⁊ emulatio artēra virratū. Nemo ei illo i quo pfer cerit gradu pōe eē cōtēt: ⁊ quātū dō fuerit mēte purga tio: tāto se fordidiōz vidēs magis hūilitatis q̄ elatiōis inuenit cās: quātōq; pncipi⁹ ad sublimiōra p̄scēderit: tāto amplī⁹ p̄uidet sibi fuisse q̄ tēdat. Deniq; ille ap̄toz eri mi⁹ quē diligebat ielus: recubēs supra pecc⁹ ei⁹: hāc q̄ff ex dñico p̄tulit corde sniaz. Si dixerim⁹. Qz peccatū nō habem⁹: ipi nōa tēduim⁹: ⁊ veritas in nobis nō ē. Itaq; si dicētes nos nō hēre peccm̄: vitatē id est xp̄z nō habem⁹ i nobis: qd̄ aliō p̄ficim⁹: nisi vt nos hac ip̄a. p̄fectiōe ex peccatōib⁹ sceleratos atq; ipios approbem⁹: postremo si cordi eē veri⁹ explorare vtrū possibile sit hūane substātie anamarthetō: id est ipeccātiā possidere a qb⁹ hoc mani. **Sal. 7.** fofsi⁹ discere poterim⁹: q̄ ab his q̄ carnē suā crucifixerūt **Ibidē.** cū vitijs ⁊ cōcupiscētijs: ⁊ qb⁹ vere crucifixus est mūd⁹. **6.** Qui cū de cordib⁹ suis nō solū radicit⁹ vitia vniuersa cō uulserint: verūcū peccatoz memōiā ac cogitātiōes conē tur excludere: nihilomin⁹ tñ quotidie fideliter p̄sentē ne vna qd̄ē hora sine macula se esse posse peccati. Nec tñ ex eo debem⁹ nos a dñica cōmuniōe suspēdere: q̄ nos agnoscimus peccatores: sed ad eam magis ac magisē propter anime medicinā ⁊ purificatiōē spiritus auide festinādū: verumtamē ex hūilitate mētis ac fide: vt in digno nos perceptiōe tāte gratie indicātes: remedia pos tins n̄ris vulnerib⁹ expectamus. Alioquin nec annueri saria qd̄ē digne est p̄sumēda cōmuniō: vt quidā faciūt q̄ in monasterijs cōsistentēs: ita sacramētōz celestium dignitatē ⁊ sanctificatiōē ac meritū mētis: vt estimēt ea nō nisi sanctos atq; immaculatos debere p̄sumere: nō poti⁹ sanctos mūdoloq; nos sua participatiōe perficiēt. Qui p̄fecto maiore arrogātie p̄sumptiōe: quā de clinare sibi vidēt incurrit: q̄ vel tūc cū ea p̄cipiūt: di gnos se ei⁹ p̄ceptiōe dñi iudicāt. Multo em̄ iusti⁹ est: vt cū hac cordis hūilitate qua credim⁹ ⁊ fatemur illa sacro scā mysteria nō q̄ p̄ merito nos posse p̄tingere: singulis ea dñicis vob̄ remediū nostrarū egritudinō p̄sumam⁹: q̄

vt vana p̄suasiōe cordis elati: vel post annū dignos eo rum participiō nos eē credam⁹. Quapropter vt hec in telligere ⁊ fructuose tenere possim⁹: misericordiā dñi vt nos ad p̄ficiēda hec adiuuer: ardentis: imploremus: q̄ nqua q̄ ita vt ceterē humane artes p̄cedēte quadam ratiōe verborū: s; actu poti⁹ ⁊ experitiā p̄cūte discunt oueq; rursum: nisi tam collationibus spiritaliū virozū frequenter examinata fuerint ⁊ polita: q̄ documentis ⁊ quotidianā experientia sollicitē ventilata: aut obfoles cunt incuria: aut ociosa obliuione depereunt.

Explicit abbat̄is Theone collatio tertia.

Incipit annotatio capitulorū collatio nis abbat̄is Abraam de mortificatione.

- Ca. i.** Quomodo abbati Abrae prodiderimus cogita tionum nostrarum arcana.
- ii** Quomodo nostros senex patefecerit errores.
- iii** De qualitate locorum que ab anachoretis crepes ti debeant.
- iiii** Que a solitarijs operationū gñā debeant eligi.
- v** Quod euagatiōe corporis grauetur magis q̄ re leuetur cordis anxieta.
- vi** Ad quam comparationem monach⁹ cogitatio nes suas debeat custodire.
- vii** Interrogatio cur obesse nobis parētū vicina pu raret q̄ in egypto consistentibus non obesset.
- viii** Respōsiō quomodo nō omnibus cōueniant oia.
- ix** Qd̄ hi possint parētū viciniā nō timere: qui abba tis a p̄silo mortificationem potnerint emulari.
- x** Interrogatio an obisit monacho si a parētib⁹ sibi necessaria suggerantur.
- xi** R̄sio qd̄ sanct⁹ Antonius sup̄ hoc p̄nūciauerit.
- xii** De utilitate operationis: ⁊ o cū detrimento.
- xiii** Fabula de tonforis mercedē: cōposita ad illusio nes diaboli cognoscēdas.
- xiiii** Interrogatio vnde nobis talium cogitationū ex ro: irrepserit.
- xv** Respōsiō de tripertito anime motu.
- xvi** Rationaliē anime n̄re parēz fuisse corruptam.

Collatio. xliiij. Abbatis Abbraam

- xvii** Quod infirmior pars anime diabolicis temptatio nibus vitia succumbat.
- xviii** Interrogatio an viri desiderio maioris silentij tra hagemur ad patriam.
- xix** Responso de illusionie diabolica q̄ vastioris solitu dinis requiem reponittat.
- xx** Quā vtilis sit remissio in aduentu fratrum.
- xxi** Quomodo euangelista Joannes vtilitatez remis sionis ostendisse bicatur.
- xxii** Interrogatio qualiter intelligendū sit q̄s in enan gelio dicit. Jngō meū suauē est: r̄ on̄ meū lenē.
- xxiii** Responso cum expositione sententie.
- xxiiii** Cur amarū ingū r̄ graue onus domini sentiatuz.
- xxv** Quid vtilitatis conferat temptationum incurso.
- xxvi** Quēma dīmodū perfecte abrennūciantibus carē tuptū in hoc mundo reponittatur.

Explicit anno ratio capitulum.

Incipit abbat̄is Abbraaz collatio de moy tificatione.

Quō abbat̄i abrae Cassian⁹ cū collegis p diderint cogitationū suarum arcana. Ca. i.



Quarta atqz vicefima ista collatio abbat̄is abraaz dīstīto saucte p̄cuditur: oīm sentiozū traditioes atqz instituta cōcludēs: qua vestris orationib⁹ cō summat̄a: illorū viginti quatuor sentiozū: qui

Apoc. in sancta Apocalypsi coronas suas agno offerre dicunt: numero mystice cōgruente: cunctarū promissionum nos traz debitis nos credim⁹ liberādos. Si qua p̄inde gio ria: hi viginti quatuor senes nostri ob institutiois sue me ritū fuerint coronati: illi q̄ pro salute mēdī immolar⁹ est agno subiectis sunt capit: b⁹ oblaturi. J̄ se em̄ i illis tā eximīū sensuz: r̄ nobis qualem cūqz sermonē: quo tāta p̄funditas promerētuz: p̄pter honore nominis sui dona re dignat⁹ est. Et necesse ē vt ad auctore bonozū omniuz muneris sui merita referant: cui hoc ip̄o debet ampli⁹ q̄ magis soluit. J̄git ad hūc abraaz cogitationū n̄raz ipu gnationem

De mortificatione.

gnationē anxia p̄fessioe detulim⁹: q̄ ad repetēdā p̄uincā istaz atqz ad remittendos parētes q̄ridianis sic estib⁹ vza gebamur. hinc etem nobis maria desiderioz nascēbat occasio: q̄ tāta religioe atqz pietate penes n̄ros p̄litos recordabamur: vt eis nequa q̄ n̄m p̄positū p̄ponerim⁹: hoc ingiter mēte volūtes: q̄ p̄fectū magis ex illoz esse m⁹ affidūitate capturi: nullaqz nos corporalī reꝝ sollicitudie: nullis p̄spiciēdī vict⁹ distēdīb⁹ occupādos: illis afatin oēs cū gaudio p̄bitionē n̄re necessitatis exp̄ctib⁹. Insup̄ et spe manū gaudioz aim pascebam⁹: credētes fructū nos maxime p̄cepturos d̄ p̄uersioe m̄ltroz: q̄ velut n̄ro eēt ad viā salutis exēplo ac mōitū dirigēdū: r̄ p̄terea ipoz locoꝝ sit⁹: i q̄b⁹ erat maiorib⁹ n̄ris a vita possessio: ipaqz amenitas regionū locūda aī oculos pingebat: q̄ grate r̄ p̄grue solitudinis spacijs tēderet: ita vt nō solū delectare monachū possint secreta syluaz: s̄ et maxima victus p̄bere p̄pēdia. Que oīa p̄dicto senti: cū sim fidē cō sciētie n̄re simp̄r p̄derem⁹: nec iā ip̄gnationū vim to lerare nos posse: nisi nobis p̄ illi⁹ medicinā dei ḡsa sub uenisset: p̄fusus la chrym̄is testaremur. Tacit⁹ ille: diuoz cūctatus: atqz ad extremū grauit̄er ingemiscens ita ait.

Quō n̄ros senex patefecerit errores. Ca. ii.

Dedit vos desiderijs renūcia sse mundanis: nec mortificasse p̄cupiscētias p̄stinas: cogitationū v̄rarū p̄dit infirmitas. Nā sicut desidiā cordis v̄ri: desiderioz v̄roz puagatio p̄tēstā: hāc p̄grinatio: nē ac parētū absentia: quā mēte poti⁹ suscipere debuistis: carne immū sustinetis. Sepulta em̄ hec oīa: ac de cordi bus v̄ris euulsa penit⁹ iā fuisent: si vel rōnē ip̄sius abrenūciationis: vel p̄ncipalē solitudinis cām in qua p̄sistim⁹ cepissetis. J̄ōz vos illa ocij egritudine sentio laborare: q̄ in p̄uerbys ita notat. In desiderijs est oīs ociosus. Et iterū. Desideria occidūt pigrū. Nā r̄ nobis poterāt hec q̄ p̄m̄p̄rtatis carnalīz omodoz nō deesse compēdia: si credidissim⁹ ea n̄ro p̄uenire p̄posito: aut talē ex illis amenitatū voluptatib⁹ fructū nobis iudicassim⁹ posse p̄ferri: q̄us iste est q̄ de hoc locoꝝ squalore r̄ corpis stris tibe p̄q̄rit. Nec lum⁹ ita parētū solatio destituti: vt desis

Et pro. et

Luce. 24.

hie. 17. psal. 145.

1. co. 3.

Lu. 16

hie. 17

Luce. 9.

nit q̄ de suis sub̄s̄ iust̄a re nos gaudet: nisi nobis illa sua saluatio occurr̄s: q̄c̄q̄ ad for̄a hui⁹ p̄t̄er carnis excluderet: q̄ d̄. Qui h̄ reliquit sine oderit p̄f̄e ma tr̄e z filios z f̄res: nō p̄t̄ me⁹ c̄e discipul⁹. Q̄b̄ si par̄t̄i h̄y essem⁹ p̄sidio v̄situr: certe v̄t pot̄t̄i m̄di isti⁹ ob̄f̄ca deē h̄ possent: q̄ p̄p̄t̄issimā largitate necessitatib⁹ n̄ra cū oi gr̄a s̄ actiōe subministrare gauderēt: q̄r̄i munificētia iust̄itati: par̄a di vici⁹ sollicitudine carerem⁹: nisi nos vehemēt̄ illa p̄phetica maledictio deterreret: nā re i p̄ncipib⁹. potum⁹ et cellulas saltē n̄ras sup̄ n̄li su minis almeū collocātes: a qūs h̄re p̄ for̄ib⁹: ne es a q̄tuo milib⁹ passū n̄ris cogere mur d̄ferre ceruicib⁹: nisi nos ad tolerat̄iā laboris isti⁹ idēfesos b̄iūs ap̄t̄s reddēs h̄ ingit̄er aiat̄e eloq̄o. Unusq̄sq̄ in q̄ōe. p̄p̄t̄iā mercedē ac cipiet h̄z suū laborē. Nec ignozam⁹ eē nonnulla i regib⁹ n̄ris amena secret̄a i q̄b⁹ pomoz copia z hortoz gr̄a v̄t v̄bertas: necessitatē vici⁹ n̄ri minimo labore cozpis expe di rēt: nisi ip̄igēdā nobis illā exprobrationē q̄ ad illū in euāgelio directa est diuirt̄ v̄ceremur: n̄ recepisti p̄tola tionē tuā i vita tua. S̄z despectus illis oib⁹: z cū vniuersa mūdi hui⁹ voluntate p̄t̄p̄t̄is: h̄is t̄m̄ squaloub⁹ delectamus vniuersisq̄z delit̄is h̄o: rēdā sollicitudis isti⁹ p̄ferim⁹ vastitatē neq̄ h̄nic arcanū amaritudini q̄trahis vberes glebe diuitias cōparam⁹: nō igit̄a hui⁹ cozpis lucra: s̄ eterna sp̄s emolumēta sectātes. parū est ei re nūciaisse monachū semel. in p̄mōd̄io p̄ncip̄t̄is sue cōs̄ rēp̄sisse p̄ntia: nisi eis q̄tidie renūciare p̄stiterit. Usq̄ in fine nā q̄ hui⁹ v̄te illud nobis vidēdū est cū p̄pheta. Et d̄ic̄ h̄ hominis nō desideravi tu sc̄is. Unde z d̄ns in euāge lio. Si quis vult inq̄t̄ post me venire abneget semetip̄s z tollat crucem suam quotidie z sequatur me.

De qualitate locorum que ab anachoretis expecti debeant. Capitulum. iiij.

Et idcirco ei q̄ de iterioris hois puritate p̄nigit: lē sollicitudine gerit: expectēda sūt loca: q̄ mētē ei⁹ nulla ad culture distictionē v̄bertat̄ sue fecū ditate sollicitē: nec d̄ cellule fixa atq̄ immobili statūe p̄

turbēt: atq̄ aliq̄ subdinale op⁹ p̄d̄if̄ p̄pellat: z itave lut i aptū effusis cogitationib⁹: oēs mēt̄s directionē ac sub t̄lissimū certe illi⁹ desinat̄ōis itineriū p̄ diuersa dispgat: q̄ a nemie p̄t̄ q̄uis sollicito ac vigilāti v̄tcaueri poterūt v̄t videri: nisi q̄ aim suū atq̄ cozp⁹ iugit̄ itra parietū se p̄ta p̄cluserit: v̄t ita q̄s velut piscator egregi⁹: victū sibi applica arte p̄piscat̄s i trāquillissimi cozdis sui p̄fidio: agmina cogitationū nat̄a i t̄tē atq̄ imobilitas cozp̄t̄: z tāq̄ d̄ p̄minēt̄i scopulo curiose p̄fidio p̄spectat̄ q̄ad se h̄o irabere debeat salutar̄: q̄s nō tanq̄ malos ac noci os pisces negligat ac refutet: sagaci discretiōe diiudicet

Quae solitarijs operationibus gñā debeant eligi. Capitulum. iiii.

I hac q̄ vniūsq̄ custodiat iugit̄ p̄fenerā: efficac̄i Abba ter ex̄p̄mit. Sup̄ custodiā meā itabo: v̄t ascēdā su p̄ petrā z speculabor v̄t vidēā q̄d loq̄t̄ i me: z q̄d r̄ideaz ad arguēt̄ me. Q̄b̄ quātū laboris ac difficultat̄ sit: ex̄p̄ mēt̄ illoz q̄ i illa calami siue purpuridis eremo p̄morat̄: manifestissime cōprobat. Nā cū lōgior solitudis iterualo ab vniuersis v̄rib⁹ z habitaculis hoim q̄erem⁹ sc̄y: thie diuidat̄. septē siq̄dē v̄l octo māsioib⁹ vastissime solitudinis deserta penetrātes: vir ad cellulaz suaz secreta p̄ueniūt: t̄i q̄ illie agriculture d̄dit̄: claustris minse cohībēt̄: cū ad h̄ s̄q̄lida i q̄b⁹ degim⁹: v̄l ad illa sc̄y thica venerit loca: tātis cogitationū estib⁹: tāta animi anxietate verat̄: v̄t q̄si rudēs z q̄ solitudis exercitia lenē q̄dē aliq̄ p̄t̄igerit: cōmorationē celle z q̄s̄ silētia tolerare h̄ possit: atq̄ ex eis stat̄i excussit̄: tā p̄p̄t̄es z nouicū p̄ turbēt. Nō ei sedat̄ iterioris hois mot⁹ z cogitationū suaz tēp̄t̄atib⁹ obnias: iugit̄ sollicitudine ac p̄fenerat̄ i t̄tē d̄e didicerūt: q̄ sub dinalib⁹ q̄tidie opib⁹ defudātes: tota die sub aerea inanitate: h̄ solū cozp̄: v̄t ēr mētē p̄ uolūtā: z cogitat̄ōes suas cū mobilitate cozp̄e pa s̄iz i apta distādūt. Et idcirco nec multinox animi sui s̄t̄itū v̄tātē: nec ei⁹ lubricos p̄nt̄ coerces d̄iscar⁹: nec p̄t̄ritio nē sp̄s fer̄tes: itolerabilē sibi ip̄az silēt̄i sui estimāt̄ in gitatē: ac laboriosis v̄ris opib⁹ idēfessi victū octo: z q̄e tis sine diurnitate lassantur.

Quod euagatione corporis graniter magis
releuatur cordis anxietas. Cap. v.

Mecum si cella q̄s residēs q̄s itra artissimū
claustrū cogitationib⁹ aggregat⁹ anxietatū multi
tudine suffocet q̄ s carcerib⁹ habitaculi cū boie
pr̄p̄tes: p̄tinuo velut eq̄ effrenes in diuersa puolūt.
S; cū a d̄ p̄ns s̄ suis velut stabulis euagēt: capis h̄a
si q̄d v̄l breue vel trite solatiū: cū h̄o corpe ad cellā p̄p̄
remeate: rur⁹ q̄si ad sedē suā cūcta cogitationū cater
ua fcurrerit graniores excitat simulos q̄s in ueterate licē
tie p̄suetudo. hi s; q̄ necdū p̄nt v̄l noxū volūtatū suarū
stigationib⁹ reuocari cū actiō: p̄c̄t̄ ite lū vebemēt: p̄
pugnate: itra cellā fuerit h̄ic: si p̄grediēdū sepi⁹ liber
tate sibi fmissa distractōis lege cesserit: acriorē aduerſi
tēp̄tē h̄ vt putat fmedio suscitabit: sic gelidissime aq̄
haustu vi iteratū febrib⁹ q̄dā refrigerare posse se credit:
cū v̄tq̄s accēdi ex h̄ ignē illū cōstet poti⁹ q̄s sedam: si q̄dē
momentaneā illā releuationē multo ḡuior: p̄seq̄t assilicē.

Quod quā cōparatiōne monach⁹ cogitatio
nes suas debeat custodire. Cap. vi.

Quod obre ita mōachi oīs itētio i vni sp̄ ē defigē
da: cūctarūq̄s cogitationū ei⁹ or⁹ ac circū
i idip̄s. i. ad mōriā dei strenue reuocādi: velut
si q̄s absidīs camerā volēs i sublie p̄cludere subtilissimū
illū cētri lineā iugit circūducat: ac fm̄ certissimā normā
oēs rotūdiratis p̄litate: rē structure colligat disciplinā.
Qui h̄o eā absq̄ vili⁹ medietatis examine p̄summare:
q̄uis summa artis aut ingenij p̄sumptione tēptauerit:
ip̄osibile ē: vt eq̄litate circūit illū sine errore custodiat
aut quātū h̄e rotūdiratis pulchritudine errādo subtra
rent: solo dephēdat aspectu: nisi ad illū idicē veritatis
sp̄ recurrēs: atq̄ ei⁹ arbitrio itenoit. ogis sui ābitū er
teriorēq̄ castigās: nā excelle altitudo mōlis vni⁹ p̄tēti
lege ocludat. Ita ēē mōs n̄ra nisi solā dñi charitate: ve
lut cētrū imobilitate fixū p̄vnterſa operū molitionēq̄
n̄rā momentaneā circūagēs: p̄babili (vt ita dixerit) circū
charitatis oim cogitationum. vel aptauerit vel repule

rit q̄litate: neq̄s structurā illā edificij sp̄itatis: cui⁹ pau
lina ē architect⁹: p̄babili arte moliet: nec pulchritudine do
m̄ illi⁹ possidebit: quā b̄tūs dauid i corde suo cupis ex
hibere. V̄tē inq̄ dilexi decore dom⁹ tue ⁊ locū habitati
onis gl̄ie tue: sed in decore in corde suo atq̄ indignas
p̄tētiā sancto domi: p̄tinuoq̄ la p̄sura ip̄udētē attollit:
non gl̄ificādas beati cohabitatoris hospitiū: sed rui
na constructionis sue lugubiter opprimendus.

Interrogatio cur obesse nob⁹ parētū vicinias
putaret q̄ i egypto p̄fiscib⁹ nō obesse. c. viij.

Oerman⁹. Satis vtili ac necessario p̄cipit i iustitio
hoc operā genus q̄s itra cellā exerceri p̄t. Et est
non solū exēplo britudinis v̄tē applicari virtutū
imitatiōe fundate: verū etiā expeririē n̄tē testimonio cō
moditas hui⁹ rei nobis sepe cōperta ē. S; parētū vici
nias quā nec vos minimū respūistis: cur tātope a nobis
debeat vitari nō satis claret. Cū em̄ vos i oī p̄fectionis
via irrep̄hētibit̄ cedētēs: nō solū sp̄itūs resistēt regiōi
v̄: s; nec lōge a vicinis suis quosdā recessisse cernamus:
cur id q̄s vobis noxiū nō est: nobis putetur aduersum.

Ratio quō nō oīs cōueniāt oīs. Ca. viij.

Abraā. Nōnūq̄ mala ex bonis reb⁹ sumi videm⁹
exēpla. Nā si ea dē q̄s ager: n̄ codē affectu atq̄
p̄posito: aut diuisi h̄tute p̄lisp̄erit: p̄fecto erit
de laqueū d̄ceptōis ⁊ inouis: scurrit: v̄n̄ aliis ceterne vite
fruct⁹ acq̄rit. Qd̄ ille s; mān̄ fortis puer bellitōssimo illi
gigāti i ceramie cōpa: h̄auid dubie p̄tilis resistēt: s; v̄l
atq̄ fortissimus saulis armis fuisset idem: ⁊ q̄b⁹ eras ro
bultio: inūcrabiles carerua hostiā p̄strauisset: hec idē
bitarā p̄mēno puero⁹ potuerit iher⁹ p̄nciē: nisi p̄ndētē i
teretide agrū: a d̄olecētie sue armō: ḡnā delegisset: ⁊
aduersus hostē tereterrimū: si louca ⁊ clypeo q̄b⁹ ceteros
videbat instructos: s; illis q̄b⁹ ip̄e dimicare poterat tenē
fuisset armat⁹. Quod obre mēsurā viriū suarū p̄uenit: v̄n̄
quēq̄ n̄m diligēt⁹ an p̄c̄lare: atq̄ ad eius modulū arrē
pere quā libuerit disciplinās: q̄ q̄uis oēs v̄tles sint: n̄
ante cūctis cūctē eē nō p̄nt. Nō ei q̄ bona est anachore
sis: v̄niuersis cō agrū cōprobam⁹. A multisem̄ nō solū

fructuosa: s; et p̄nitiosa sentit. Nec q; istōne cenobior; v; curā s; s; sc̄az atq; laudabilē merito p̄stemur idcirco ab vniuersis eā expetēdā eē ceteris. Itaq; x̄o doct; vberri m; fruct; e; s; ab oib; expecti sine patētie n̄ p̄t. d̄rimēto. p̄uide p̄mū regisōis v̄re: atq; hui; iter se p̄sūda sūt isti suta: dem vires hoiz iugi v̄t h̄tutū v̄t v̄tior; assiduitate collecte. diuersa iuicē lāce trinitāde. Fieri etei p̄v̄t q̄ alteri; gēt; hoi arduū atq; ip̄osibile ē h̄ alijs ista p̄ue rudo q̄dāmō h̄terit i nāzilitat; natōes q̄dā igēti plagā diuersitate distūcte magnā vim frigoris v̄t ardōis solis ab s; v̄lo corpis p̄ferūt regimēto: q̄ v̄tōs aliū illā celi clemētis h̄t ep̄ti: quātinis roboris fuerit: sustinentare nō p̄t. Ita et vos q̄ sumo ai z corpis nisu: in hac regione oī tarat; q̄si nāz p̄te v̄re. i. multis iugnare conamint; doli gēter expēdite v̄rū i illis torpedio: v̄t fama ē regisōib;: z velut frigore nimie infidelitat; obstructis: h̄ac (v̄t ita dicitur) nuditate sustētare possitis. Nō ei istā p̄positū foris radinē naturālē q̄dāmō ididit sc̄e ouersationis antiq; tas: quozū si p̄tātie atq; virtuti pares esse vos cernitis: vicinā parētū fratrumq; v̄foz silr fugere non debetis.

Ad hi possint parētū vicinā n̄ t̄er q̄ abbas; apollo mortificationē potuerit emulari. c. i. r.

Ut hō ad certū districtiōis examē v̄rā p̄ h̄ū quā ritatē metri p̄grua estiatōe possit; cuiusdā vobis sentis. i. abbas apollo factū breuif iudica bo: v̄t si vos itimū v̄t cordis examē hui; p̄posito atq; h̄zuti h̄and iheros; eē cēluerit: ab s; iactura p̄fec; v̄t p̄fessionisq; piculo: p̄rie i h̄abitatōne ac parētū vicinā p̄sumatis: certi q̄ districtiōne h̄ūilitat; hui; quā vobis i hac p̄uicia nō solū volūtas s; ēt necessitas p̄grinatōis extorq;: p̄p̄ndat̄is affect; aut locozū obiectatio nō possit eun̄cere. Ad hūc igit; quē p̄d̄rim; sentē: cū german; su; i t̄ēp̄sta nocte venisset: i p̄lois v̄t de monasterio suo pauli p̄ egress;: ad enellēdū bouē: quē cenoplaustri emia; iherere h̄ebilitat; q̄rebat ei eēt auxilio: q; eū solus neq; possit. eruerē. Abbas apollo p̄tinaciter obsecrāti Cur ait iuniorē fr̄ez n̄rum quē p̄eritēs p̄p̄iorē q̄ me habueras non rogasti. Cūq; ille eū mortē olim sepulchri f̄tis

oblitū: z ex nimia p̄tinētē ac solitudinis iugitate velut es potē m̄s; cristimās r̄nditser. Quē ad modū poterā de sepulchro eū q̄ an̄ ānos q̄ndeci obijt iuocare. Abbas apollo. Ignoras q̄ ait me q̄z an̄ ānos viginti huic mūdo fuisse de functū nullaq; tā posse de huius celle sepulchro: q̄ ad p̄ntis v̄te p̄neat statū tibi oferre solatia quē int̄m̄ x̄p̄s ab iētēte mortificationis arrepte vel modū ad extrahē: Luc. 9. dā bouē tuā nō patē relaxari v̄t ne breuissimi momenti iudicāz p̄ p̄ris iudicauerit sepultura: q̄ multo v̄tōz celerit; honest;: religios; fuerat exhibēda. Rimamini itaq; nūc arcana pectozis v̄ri p̄uideretoz; p̄jctice: an talē ēt vor iuz; p̄ta parētēs v̄ros districtiōne mētis iugiter retētare possitis. Cūq; vos i hac ai mortificationē p̄siles eidē tēseris: n̄tū demū sc̄itote parētū fratruq; vicinā: vobis q̄z si mult; noxiā nō fururā: v̄t sc̄y eis q̄p̄us i primo cōstituris: velut mortuos vos esse credatis: ita v̄t nec illos v̄ris foueri solat;: nec vos illozū sinatis obsequijs relaxari.

Interrogatio au obfit monacho si a parētibus sibi necessaria suggerant. Cap. r.

Oermanus. Sup hoc plane iā nullū ambiguitati locū v̄teri; reliq̄si. Certi etem sum; tā p̄ntis huius habit; v̄litarē q̄ q̄tidiana hec nudipeda lia tu illoz; vicinā nullaten; exercere nos posse: s; ne labore q̄dē illic s̄it ca q̄ sunt ad victū necessāria p̄uisuros sicut h̄ic ēt ip̄az q̄tidie aquā ceruicib; n̄ris ex tribus milibus exhibere apellimur: nec n̄fā em̄ nec illoz; verecūdia hec nos corā illis agere oīno patiet. Sane q̄d p̄posito n̄ro obierit: si illis subministrātib; v̄niuersa: nos sollicitudie parādi victus penitus ab soluti: i c̄idi t̄m̄ z ofoni op̄erā dederimus: v̄t isto quo nunc distrahimur labore sub lato: spiritibus t̄m̄ studiū intentus excubemus.

Responsio quid sanctus antonius super hoc pronunciauerit. Cap. rj.

Abrahā. Nō meā h̄ h̄ vobis: s; b̄ti atōnq; sint; p̄ferā q̄ ille ita cuiusdā tris: h̄ q̄ dicitis tepore: torpētis fegnicē p̄tū aut: v̄t etiā nodū v̄re p̄positiōis abscederet. Nā cū ad p̄dictū virū q̄dā v̄t dixi veniens: anachoreticā

disciplinā mīme diceret admirāda: maiorꝝ pñciās eēt h
 tutis: si ea q̄ pfectiōis sūt iter hoīes q̄ ipsi q̄ i erō possit
 exerceret: btūs antoni⁹ vbi nā ip̄e p̄sisteret: p̄ciat. Cūq̄
 ille se iuxta parētes suos habitare dixisset: e eoz p̄binie
 ab oī cura ⁊ sollicitudinē diurni optis absoluto: lectū in
 z orōni absq̄ vlla distictōe spūs idē in ceter gliaret ihsiter.
 Rursū btūs antoni⁹. Dic inq̄t sili vtrū i eoz dānis vel ad
 versis casib⁹ p̄riteris: piq̄ et nō sup eoz p̄pitate p̄gan
 deas. Jile vtriusq̄ rei se p̄cipē eē p̄fessus est. Cui sener.
 Noueris te inq̄t et i futuro seculo eoz sorte cēsendū: cū q̄
 b⁹ in hāc vita i lucri detrimētiue p̄ortio: vel gaudio vel
 merore p̄cuteris. Nec hāc p̄tē⁹ p̄nta btūs antoni⁹: maio
 rē i sup cāpū disputatiōis igressus est. Dec inquis p̄er
 satio atq̄ hic tepidissim⁹ stat⁹: nō hoc solo quo dixite te
 risti detrimēto: s; id nūc ip̄e non sentias: dices quodam nō
 pio. 23. em illā p̄ouerbioꝝ p̄abolā. fferūt me s; nō voluit: ⁊ de
 Osec. 7. iuserūt me ego aut nesciui: vel illud q̄ d; in p̄pheta. Et
 comederūt alieni robur ei⁹: ⁊ ip̄e nesciuit: qd̄ sc; dieb⁹ in
 gulis mētē tuā p̄ casuū varietate mutātes indefināter
 ad terrena demergūt: verūctis qd̄ fructu manuū tuarꝝ ⁊
 iusta laboris p̄piti mercede defraudāt: nō p̄mittētes te
 hoīū p̄bitiōe iussulū: s; m̄ bti apli regulā: quōtidianū ti
 bi victū tuis manib⁹ p̄parare: quē ille vitima. ephesioꝝ.
 ecclie p̄ncipiū p̄cepta p̄mulgāo: se et sc̄tis euā gelice p̄di
 catiōis studijs occupatū nō solū sibi vcrū etiā his q̄ erāt
 erga ministeriū suū necessarijs obsequijs p̄pediti: p̄breis
 Act. 20. se se mēorat dices. Ip̄si sc̄tis qm̄ ea mihi op⁹ erāt: ⁊ his
 2. thel. q̄ meū sunt ministrāuerūt manus ihs. Qd̄ in vt fessile
 3. p̄ forma nre vtilitatis oñderet: alibi ait. Nō ocioꝝ sum⁹
 inter vos: neq̄ gratis panē ab aliquo m̄ducantim⁹: s; in
 labore ⁊ fatigatiōe nocte ⁊ die operātes: ne quē v̄m gra
 uaremus: nō qz nō habuerim⁹ p̄stāte: sed vt nosmetip̄os
 foimāri darēmus vobis ad imitandū nos.

De vtilitate opatiōis: ⁊ oñi detrimēto. c. xii.

Et id cū et nobis penitū p̄sidis nō deessent tñ hāc cū
 actis opib⁹ p̄mū nuditat: ⁊ q̄tidiana corpis alimē
 ta nris malum⁹ iudicib⁹ p̄parare: q̄ secura parētū p̄bi
 tio hē sulcū: laboriosissime huic penurie illā quā p̄dicas
 ocioꝝ scripturaz meditationē: atq̄ iustruoz q̄ lectio:

nis iustis postponentes: quā p̄culdubio libētissime secta
 remar: s; hēc vili⁹ vel exēplis suis aplica tradidisset au
 cōritas: v̄stituta senioꝝ salubiter p̄sistissent. Noueris
 aut te et ex hoc nō leui⁹ q̄ illo q̄ supra dixim⁹ affici detri
 mēto: qz cū sis sani corpis ac robusti: sipe iustitiaz alie
 na: q̄ iuste soltis ē debilib⁹ attributa: s; vtiq̄ oē hoīz ge
 n⁹ absq̄ illo tñ ghe mōa choꝝ qd̄ s; m̄ p̄ceptū apli q̄tidia
 nis manuū suaz laborib⁹: viuit: agape aliene opationis
 expectat. Tñ nō solū eos q̄ semeip̄os: v̄ parētū facultati
 b⁹ vel famuloꝝ laborib⁹: vel fundoz suoz fructib⁹ iuste
 tari gliañ: s; ip̄os et reges mū di hui⁹: agape certū ē su
 stēran. hoc deniq̄ maiorꝝ nfoꝝ diffinitio h; q̄ q̄qd̄ ad
 necessitatē q̄tidiani vici⁹ iunim⁹: qd̄ ope manuū nraz ef
 fectū p̄tūg nō fuerit: ad agape referri debere sanxerūt:
 s; aplm̄ q̄ otiosus penit⁹ iudicēs opē lērgitatis aliene.
 Qui inq̄t nō opat nec m̄ducet. his btūs antoni⁹ aduer: vbi. s.
 suo quēdā v̄ius p̄bit: et nos magisteri⁹ sui iformauit exē
 plo: vt parētū p̄nciosissima blādimēta: ⁊ oīz q̄ vici⁹ nec
 cessaria subministrāt agape: insup et oēm habitatiōis
 grām deuem⁹: iqualētesq̄ naturali amaritudie arenas
 ⁊ p̄stas salis inundatiōe regiōes: nulliq̄ ob idip̄z hoīz
 iuri dnoꝝ se dicitas: cūctis mūd: hui⁹ opib⁹ p̄ponam⁹:
 vt nō solū frequētias hoīm obtētū inuie solitudinis decli
 nem⁹: s; et nec q̄ nos ad q̄iscūq̄ culture distictiōē vber
 ris solū narū: a sollicitē: p̄ quā mēs ab illa p̄ncipiū obser
 uatōe cordis distracta: sp̄italib⁹ studijs rec̄deret effecta.

Fabula de tonfois mercede: cōposita ad illusiones diaboli cognoscendas. Cap. xiiii.

Quam q̄ alios q̄ salutare: vos posse p̄fiditis: ⁊ ipe ma
 iorꝝ lucri ad renuēcndā patriā festinatis audite et
 sup h̄ quā dā abbas macharū fabulā iucūdistime atq̄
 ap̄tissime figuratū: quā ⁊ ille cui dā s; h̄ b⁹ d̄deris estuā
 ti: medicinā oportūissime narrōnis igeit. Erat inq̄t in
 ciuitate qdā pitillim⁹: tō: orq̄ denarijs tenuis vāquēq̄
 decondēs: tenuē viliq̄ mercede sui optis acq̄rēdo: ex hac
 eadē quāritate necessaria vici⁹ q̄tidie p̄parat: cōtēq̄ de
 narios expleta oī corpis cura: marsupio suo dieb⁹ singu
 lis iherbat. s; cū idē in ceter hūc p̄deret q̄stū: auduit m

Collatio. xxiij. Abbatis Abraam

Quā lōge posita ciuitate singloꝝ solidoz singlos hoies
 rōsoꝝ p̄bere mercedē. Quo ille opto: q̄dū ero inq̄ hoc
 mēdicatē p̄tē: vt triū denarioꝝ stipē cū labore cōq̄rā:
 cū possit illo p̄tē igēti solidoz q̄stu diuitias p̄gregare.
 Itaq̄ sumēs aris sue p̄m̄ ista expēsis l̄ sūp̄ra oib⁹ q̄
 hic m̄tra tpe collecta seruara: ad vrbē illā q̄stuosissimā
 cū sumo labore puenit. Ubi cū ea q̄ igressus ē die km̄ id
 qd̄ operat ab vno d̄y mercedē sui opis recepisset: ad velt
 perā se vidēs grādē solidoz n̄sēz p̄q̄sisse: ad macellū le
 p̄ trēdit: et casu refectiōi sui necessarias coemptur. Quas
 cū cepisset magno solidoz p̄rio p̄pare. expēsis i p̄rigno
 victu vn̄neris q̄s acq̄sierat solidis: ne vni⁹ qd̄ē denariū
 tulit lucrū. Cūq̄ ita singlis dieb⁹ acq̄sitiōnē suā vidisset
 illum: vt nō solū nihil redigere. s; vix ip̄as q̄ridiane sube
 necessitatē possit explere apud semetip̄m̄ recogitās re
 nertar iqt̄ ad ciuitatē meā illūq̄ receptā tenuissimū q̄stū:
 ex q̄ mihi expleta oi corporis cura: qd̄ ad fastidationē sene
 crutis accresceret: q̄ridiana exuberātia p̄ferebat. Qd̄ q̄
 nis p̄nū videret z tenuē: n̄ mediocritē tñ sumā tugi piebat
 augmēto. q̄stuosior q̄ppe mihi fuit ille nūm̄oz q̄ ille. so
 lidoz imaginari⁹ q̄stū: ex q̄ nō solū nihil exuberat qd̄ recē
 dāt: s; ēt vix ip̄a q̄ridiani viter⁹ necessitas sustinet. Et idē
 circo recti⁹ nobis ē hūc solitudinis hūc tenuissimū fructū
 idirupta iugitate sectari q̄ n̄lle seclares cure n̄ emūda
 ne distēdēs: n̄lla cenodorie ac vanitatis arrodat elatio:
 n̄lle sollicitudines diurne necessitatis im̄pūst. Meli⁹ ē em̄
 modicū iusto sup̄ diuitias pctōꝝ mltas: q̄ affectat lucra
 illa maiora q̄ ēt si para fuerit q̄stuosissima p̄uersiōe m̄ho
 rū: necessitate tñ mūdanē p̄uersatiōis: z q̄ridiāis distēsiō
 nū dimiutiōib⁹ absumēt. Melior: nāq̄ ē s; sūtas saluoz
 n̄s: pugill⁹ vn⁹ cū req̄e: q̄ duo pugillī cū labore z p̄sūptōē
 sp̄s. Quib⁹ illūstrib⁹ atq̄ p̄sūptōēz socēs admodū l̄rtimos
 necesse ē ip̄licari: q̄ cū ēt d̄ sua salute sint dubi ip̄iq̄ ad
 huc magisterio atq̄ istōne egcāt alitā: ad p̄uertēdos a
 lios z regēdos: diaboliēis illūstrib⁹ istigāt q̄s ēt si porue
 rit lucri aliq̄d̄ ex q̄stū d̄ p̄uersiōe: q̄ref̄ ip̄atiētia sua atq̄
 scōdit⁹ morib⁹ qd̄q̄ acq̄sierit p̄stigabūt. Illud nāq̄ eis qd̄
 Aggei: Aggei⁹ p̄pheta d̄scribit eneniet. Et q̄ mercedēs p̄gregat
 m̄str cas i sacculū p̄sum. Vere em̄ lucra sua i p̄ulum

Ps. 30.
 Eccl. 4.
 Aggei.
 1.

De mortificatione.

facillū cōdit: q̄ q̄cqd̄ p̄ alioꝝ p̄uersionē videt acq̄rere
 trēperātia cordis sui z q̄ridiana animi distēsiōe disp̄git
 Itaq̄ fiet vt dū vberiora lucra p̄ alioꝝ credūt istitutio
 nē parare se possēt: ita sua correctiōe p̄uētur. Sicut em̄
 qui se diuites ferūt nihil habētes z sunt q̄ se humiliātes
 in multis diuitiis. Et melior est vir in ignobilitate sera
 uiens sibi: q̄ qui dignitatem sibi acq̄rit z idiget pane.

Interrogatio vnde nobis talium cogita
 tionum error irrepserit. Capitulum. xxiij.

Ormanus. Satis cōgrue nobis his cōparatiōi
 bus disputatio tua illusiōis nostraz manifesta
 uit errores quoz cās z curatiōes sicut optamū
 agnoscere: z vnde acciderit nobis ista defectio pariter
 cupimus edoceri. Nulli etenim dubiū est neminē admo
 dum posse remedia malis valitudinib⁹ adhibere: nisi
 eum qui ipsas morboꝝ origines ante p̄cedierit.

Responso de triplicito aie motu. Capit. xv.

Bas. Om̄ vitioꝝ p̄n⁹ fons atq̄ principii est: s; z
 q̄litate ho p̄t̄ illi⁹: z vt ita dixerit: mēbu qd̄ i a
 fuerit vitiatū: diuersa vocabula passionū corru
 ptionūq̄ sōrit. Qd̄ nōnūq̄ ēt morboꝝ copaliū p̄bat ex ē
 plo: q̄rū cū vna sit cā: i diuersa tñ egritudinū gna p̄ q̄l
 tate mēbroꝝ q̄ fuerit occupata distiguit. Et em̄ cū arcē
 corpis. i. caput vis noꝝ hūoris obfederit: cep̄ hata gē
 p̄creat passionē: cū ho aures oclōꝝ ve p̄uaserit: i oracū
 huc op̄ththalmicū hūc morbū: cūq̄ se ad articos q̄tes z
 ad manū sumā trāsdērit: articlar⁹ atq̄ chārgica
 bivalitudo: cū sit ad pedū ima d̄fluerit: podagra m̄sta
 to nōie nūcupat: totq̄ vocabul⁹ vna atq̄ eadē noꝝ hūo
 ris origo distiguit: q̄t mēbroꝝ cepit positōes. Eodē mō
 d̄ visibilib⁹ ad insibilia trāseūtes: aie n̄e p̄tib⁹ atq̄ vt
 ita dixerit mēbus vi cuiusq̄ vitū iesse credam⁹. Quā cū hūoꝝ
 sapiētissimi q̄s triplicite distigūt esse p̄ruis necesse ē vt
 aut logicū. i. rōnabile: aut th̄iō. i. mirācibile aut ep̄ib⁹
 meticon. i. cōcupiscibile: et⁹ aliq̄ corūp̄at iurū. Cū er
 go aliq̄d̄ ex his affectib⁹ vis noꝝ obfederit passionis
 p̄ illius corruptiōe etiā vitio nomē imponit. Nā si ratio

lōy
 Xdū
 Xdū
 em̄t
 p̄tū

✠ **Lollatio. xliiij. Abbatis Abraam** ✠

nabile ei⁹ pte vitioꝝ pestis infecerit: cenodoxie: elatiois: iudice: iupprie: p̄sumptiois: p̄tētiois: hereseos vitia. p̄crea- bit. Si irascibile vulneraverit sensu: furore: impatiētia: tristitia: acedia: pusillanimitate p̄turiet. Si p̄cipueibile vulneravit portione: gastrimargia: fornicatione: philar gyia: auaritia: z desideria noxia terrenaq; ḡnabit.

Rōnabile aie nre pte fuisse corruptā. c. xvj

Et idcirco si fōte vitij hui⁹ z origine vultis agno- scere rōnabile mēt̄ v̄re atq; aie portione noneri- tia eē corruptā: ex q̄ vel p̄sumptionū v̄l cenodo- xie solēt vitia pullulare: p̄uide hoc p̄mū aie vobis: vt ita dixerit: mebrū recte discretiois iudicio z hūilitatē v̄r- tute cursū dū ē: q̄ vitiatō dū h̄ solū ad p̄fectiois iā puenit se fastigia: s̄z et docet alios posseuos credit̄: z ad erudi- tionē ceteroz sufficiens atq; idoneos iudicatis p̄ elatio- nē cenodoxie quā patēfecit v̄sa p̄fessio: puagationū vani- tate raptamini: q̄s amputare deiceps a b̄sq; difficultate poteritis: si vere discretiois vt dixi hūilitate fundati q̄ laboriosuz q̄sq; difficile sit vniciq; n̄r̄ saluare aiaz suā: mēt̄s v̄re cōtritiōe discatis: z intimo cordis affectu: nō modo loqe vos ab illa docēdi p̄sumptione submotoz veruetā ad huc egere doctoris agnoscat̄s auxilio.

Quod infirmior pars anime diaboli capis tē- ptationibus prima succūbat. Cap. xvij.

Adhibete huic mēbro v̄l p̄ri aie v̄re: quā ip̄s̄r̄ di- xim⁹ vulneratā: p̄ hūilitatē medela: q̄ qm̄ cerē- ria aie h̄tutib⁹ i vobis: q̄tū apper: infirmior est necesse ē vt dia bolice infestatōi p̄ma succūbat. Quē ad mo- dū em̄ igr̄nerib⁹ q̄b̄p̄tā illur̄s q̄ v̄l ex accideri labore: vt de aeris corruptioe ḡgnantē: fieri ē i corpib⁹ hūanis solet: vt illa q̄ fuerit infirmior: casib⁹ istis p̄ma p̄tētiat at- q; succūbat: eūq; peccari⁹ t̄ eis morib⁹ sed erit: reliq; q̄ p̄tes corp̄is ad p̄ste tabesciat: ita z aiaz vniciq; vniciq; n̄r̄m h̄are q̄dāno pestilenti halitu vitioꝝ: ita marie pas- sio necesse est ar̄tēptari: q̄ tenerior atq; infirmior ei⁹ por- tio: validis inimici nō tā fortiter resistit ipulsi b⁹: z ex il- lis p̄icula captiuitatis icurrere: i q̄b⁹ faciliore p̄ditioni

✠ **De mortificatione.** ✠

aditū reserat incauta custodia. Sic nāq; balaā p̄p̄tm dei posse decipi: certa rōne colligit: dās p̄siliū ve ex illa p̄te q̄ dūe. infirmari nouerat filios israel: p̄niciosi eis laquei tēderēt z 4. nā dubitās eos oblata copia feminarū: fornicatiois rui- na p̄tin⁹ collapsuros: q; cōcupiscibiles aie coz p̄tes scie- bat eē corruptas. Ita ergo vniciq; n̄r̄m neq̄tie spirita- les versuta malignitate p̄tētāt: illis p̄cipue affectib⁹ aie infidiosos laqueos p̄strucēs: q̄b⁹ eā senserit egrotare: vt (h̄bi ḡā) cū viderint rōnabiles aie nre p̄tes eē vitiatas illo nos ordie decipere moliant. q̄ achab regē ab illis sy- ris decepit scriptura z memorat: q̄ dixerāt. Scim⁹ qm̄ res. Re. 10 ges israel misericordes sūt: ponam⁹ itaq; saccos i lūbis n̄ris: z funiculos in capitib⁹ n̄ris z egrediamur ad regē israel z dicem⁹. Seru⁹ tu⁹ b̄ndab d̄: v̄mificet aia mea. Quib⁹ ille nō p̄a pietate s̄z vana mie laude. Si ad huc ē q̄t viuit: ff me⁹ ē. Et hoc exēplo ē nos rōabilis illi⁹ p̄tis erroze t̄ceptos: idē icurrere offēsas dei faciā: v̄n̄ p̄secutu- ros mercedē ac fcepturos nos pietatē p̄mita credebam⁹ s̄z q̄ nob̄s ēt icrepatōe dicat. Qu dimisisti v̄r̄ dignū mox Ibi dē. te de manu tua: erit aia tua p̄ aia ei⁹: z p̄pls tu⁹ p̄ p̄plo Ibi dē. ei⁹. Sine cū inuād⁹ sp̄s d̄. Egrediar z ero sp̄s mēdaz z 2. i ore oim̄ p̄phetaz ei⁹: p̄ rōnabile p̄culdubio affectū q̄n- leralib⁹ aprū nozat infidij laqueū deceptiois ac mortis i- tēdes. Sic ēt herodē p̄ irascibile aie portione: ad illā tā- roz ifortū necē calidissim⁹ hostē ipegit: eo q̄ istā p̄p̄tē⁹ in eo nozat eē vitiatā. Qd ēt de dño n̄ro idē sp̄s op̄inar⁹ cū his cū trib⁹ aie affectib⁹ tēptasset i q̄b⁹ oē hoim̄ gen⁹ nouerat captinari: nihil tū tā v̄luris p̄fecit infidij. Nā cōcupiscibile mēt̄s ei⁹ aggressus ē p̄te dicēs. Dic vt lapi Dat. 4 des isti panesciat irascibile cū eū ad expectādū p̄ntis se- culi p̄tātē z regna mūdi hui⁹ instigare conat⁹ ē rōnabi- lē cū ait. Si filij dei es mitte te deorūz. In q̄b⁹ idcirco n̄ Ibi dē. h̄il ei⁹ p̄fecit illustio: q; nihil f̄m cōiecturā suā: quā falsa op̄natiōe p̄ceperit repperit i eo eē vitiatū. Unde ēt nul- la ps aie ei⁹ inimici infidij attēptata cōsensit. Ecce est inquit venit princeps mūdi hui⁹: z in me inueniet nihil. Joan.

Interrogatio an vtili desiderio maioris s̄. z 4. lenē retrabemur ad patriā. Capitulū. xliij.

Oerman? Inter cetera illu sionu errorep nfoz gha
q nos ad dileriu pfe nre sicut britudo tua soler
ti metis pserit itutu: yana spiritaliu comodop
pollidatoc flama ueracit: hec vl maxia existit ca: q iter
du a frib frequerati: iugi secrete ac diurno silio: h
desideriu nrm necq possu inherere. per qb necesse est
curfuz atq mctura qtidiane pntie nre p qua castigatione
corpi idrupta pntia cupim? retitarc. nonnullis frib?
supuenitib? ieridi. Qd sine dubio nullaten? in nostra
pntia credim? ceteru i qua aut nulli aut certe rarif
finum pffionis huius vtrum inuenire possibile est.

**Responsio de illusione diabolica q vastio
ris solitudinis requie repromittat. Cap. xiv.**

Abisam. Irrasibilis atq icofiderate districtio
nis: imo pot? sumi tepoz? idicui? emet? ab hor
b? frequerari. Qui ei i hac qua arripuit via nimis
tardis passib? gradit: ac fz steriorie hoiez puerfat ennu
i. Jo. 5. e vt ad eu h dica scotz: fz ne hoiz qd d vll? a dueniat. Vos
4. at si ha atq pfecta dñi nri dilectioe ha gratia: z deu q vti
qz charitas e pleno spūs feruore sectamini ad qlibz loca
ia accessibilia fingerit: nec e ea ab hoib? frequerari qtoz
vos p pioressio amor? diuini ardor effecrit: tato ad vos

Mat. 5 maior scotz frz puet mltitudo. **Md** et pr: fz iniaz dñi ci
1. Re. 2. mitas abscondi sup mote posita: qz diligetes me inqt dñs
glificabo: z q me ptenut erit ignobiles. **Ueritū** nosse de
ber? hāc eē subtilissimā diaboli calliditatē: hāc occulsi
mā foueā i q miserabiles z icantos qsq pcpitaz: vt dux
eis maiorā p mittit: necessaria qtidia i fruct? emolumenta
subupiat: abstruosiores. s. z vastiores solitudines peti d
ber? plures: catz velut mēz amētarib? pntas i cozpor
de pigtis. ignota eē qdā z q penit? h sūt loca velut cogni
ta ac ppata: m fegz pntā i ad dita: z absqylla difficultate pos
sideda ptingit. hoies qz regiois illi? tractabiles: z ad via
salut? se feces eē mētū vt dū illic vberiores fruct? ate pol
lice: pntia lucra fraudalē auertat. **Nā** eū vnusqz hac
vana spe asenior salutarī pntubernio sepat? atq oib? q si
bimet frustra i suo corde optinerat fuerit cōstitut? velut d
pudissimo sopore pargēs: nihil ex hīs q. fontauerat ex

ogesa et? inueniet. Itaqz eū diabol? maiorib? vite huius
necessitatib? z terribilib? laqis irremu: ne respirare
qdē ad h q sibi ipse pmiserat allqā pmittet: eūq nā illa
qz an vitauerat rar? ac spiritalib? frz vilitatib? fz qti
dianis seculariū: sicut hoib? obligatū: ne ad mediocritē qz
de anachoreteos qētē ac disciplinaz vnqz redire patiet.

Quā utilis sit remissio i aduētū fratru. ca. xv.

Ita qz remissiois atqz hūanitatē iter capedo gra
uissima: q nonūqz p aduētū ffin interuenire puez
viri: molesta nobz ac fugienda vidēat: tñ q sit vti
lis ac salubris tā corpi qz spūi nro paucis patietē artēdi
te. **Sepe** accidit nō dicā nouitiz z infirmitis: fz et expitū
simis atqz pfectis: vt nisi mētis eoz directio atqz cōtura:
qbuldā mollita fuerit vicissitudinū lara mētis: aut in re
pōtē spūs: aut certe in pntiosam corpis valitudinē col
labat. **Et** idcirco a prudētib? atqz pfectis: eū iter fecerit
ē frz crebra vilitatio: nō solū tolerāda patietē: fz et gra
titer est amplectēda: pūm q puocat nos auidi? sp solū
tudinis desiderare secreta: nā qdā mō curfuz nry dū iter
polare credi: infatigabile iugē: qz cōserua: q si nullo in
terdū obice tardaref vsqz ad finē pcedere idefessā pntia
citate nō posset. **De**ide q necessitate reficiēdi corpulentū
cū fructū hūanitatē idulger: maiorā nobis pferet lucra
cū iocūdistimo corpis laramēto q illa sunt q per abstinē
tie fatigationē fuerant acqrdēda. **Sup** qz re a pntissima cō
pationē antiqz narratione vulgataz breuiter indicabo.

**Quomodo euāgelista iohannes vilitatē re
missionis ostendisse dicatur. Cap. xvj.**

Ertur beatissim? euāgelista iohannes eū perdicē
manib? molliter dmulceret: quēdā qd se habitu
venatorū veniētē subito pserisse. **Qui** miratus
qz vir tāte opintonis ac fame ad tā parua z hūilia se ob
lectamēta submitteret. **Tu** ne cogit ille iohannes: cui? fa
ma signis atqz celeberrima: me quoqz summo desiderio
tue agnitiois illerit? **Tur** ergo oblectamētis tā viliibus
occuparis? **Cui** brūs iohannes. **Quid** est qd manu tua ge
stas? **At** ille. **Ar?** inqt. **Et** cur ait nō eū tēlum vbiqz sem
p circūfers? **Cui** ille rōdit? **Nō** oportet: ne iugi curamir

ne rigoris fortitudo laxata mollescat atq; debeat: et cui oportuerit ut fortiora i. aliq; fera spicula dirigat: rigore p. nimietate p. timne usq; ad amissio: violentior i. c. nō possit emitti. Nec nisi i. q; b. r. i. o. s. a. n. e. s. a. t. r. e. o. f. f. e. d. a. t. o. i. u. u. e. n. i. e. n. t. i. a. p. u. a. h. e. c. b. e. n. e. f. i. c. i. i. s. l. a. r. a. t. i. o. n. e. q. n. i. s. i. r. e. m. i. s. s. i. t. e. q. d. a. r. i. g. o. r. e. i. n. t. e. n. d. i. s. s. u. e. i. d. d. f. l. e. u. e. t. a. c. r. e. l. a. x. a. t. e. i. r. r. e. m. i. s. s. o. v. i. g. o. r. e. l. e. t. e. s. e. s. v. i. r. t. u. t. i. s. p. s. u. s. cū n. e. c. e. s. s. i. t. a. s. p. o. s. s. e. t. o. b. s. e. c. u. d. a. t. e. nō p. o. t. e. r. i. t.

Interrogatio qualiter intelligendū sit qd in euāgelio dicitur. Iugū meū suauē et onus meū leuē est.

Capitulum. xliij.

Oerman. Qm̄ nobis illuſionū cunctarū remedia cōtulisti: et diabolice q̄b⁹ quatuor uamur istudie: p̄ doctrinā tuā dño donatē detecte sunt: hoc q̄ nobis nō p̄camur edisseri: qd̄ i euāgelio b. Iugū meū suauē et on⁹ meū leuē ē. Satis em̄ p̄phetice illi sūt v̄ aduersus quā b. propter s̄ba labiorū tuorū: ego custodiuī vias duras. Quippe cū ēt apostolus dicat. Qēs q̄ volūt pie v̄nere i. a. ch̄risto: p̄secutionē patient. Quicquid aut̄ durū et p̄secutionib⁹ est: referūt nec leuē pōt esse nec suauē.

Mat. ii.
p̄s. 16.
2. Cl. 5.

Responsio cū expositione sentētie. La. xliij.

Abraam. Clarissima dñi ac saluatoris n̄ri ēē istas exp̄tētie ip̄i facili p̄babim⁹ documētō: si p̄fectio nis viā legitime: et s̄z volūtate ch̄risti fuerim⁹ ag gressi: et mortificātes oīa s̄fideria n̄ra: ac volūtates no rias abscidētes: nō solū n̄h̄i s̄fiderē nob̄s d̄ mundi hui⁹ suba s̄nerim⁹: p̄ quā v̄nēs cū libitū fuerit: v̄sā d̄i nos ac dilacerā d̄i p̄tāte int̄m̄e: iuenerit: s̄z et n̄ri ip̄i nō esse nos dñōs s̄nterim⁹: illō applicū i v̄itate p̄p̄tēs. Cuius aut̄ ist̄ dōs ego: v̄nūt h̄o i me ch̄risti. Quid ei graue potit eē: qd̄ durū ei q̄ iugū ch̄risti tota mēte susceperit: q̄ s̄a h̄uilitate s̄fida: s̄z temp̄s ad dñi respiciēs passidēs: i oib⁹ q̄ sibi fue rint irrogate letā i m̄iur̄s d̄cēs. propter qd̄ p̄placeo m̄i h̄i i s̄firm̄it̄atib⁹: n̄i c̄umel̄is i n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. i. b⁹: i. p. s. e. c. u. t. i. o. n. i. b⁹: i. a. n. g. u. s. t. i. s. p. c. h̄risto: cū effi i s̄firmor tūc fortior s̄uz et p. o. t. e. s. Quo i. q. uā familiaris p̄i cruciabit dāno: qd̄ p̄fecta n. d. i. t. a. t. e. g. l. i. o. s. u. s. v. o. l. u. n. t. a. t. e. p. c. h̄risto offerēs: v̄niuersa s̄h̄i: m̄di reip̄uit facultates: oēs q̄ et cōcupiscētias ḡh̄aliter

Sol. 1.
1. Co.
12.

arbitrat̄ vt stercora: vt xp̄s iucrificat: euāgelici illi p̄ce p̄b̄t. s̄z p̄i meditatiōe p̄tinua: cūctōz dispēditōz est⁹ despiciēs et excludēs. Quid em̄ p̄dest homini si v̄niuersum m̄dū lu. ma. r. s. cret̄: a. l. e. nō s̄ue detrimētū patiat: Aut quā dabit h̄ō cō. I. d. e. mutationē p̄ a. l. a. s̄ua: Sup̄ cui⁹ rei p̄uatiōe tristabit: q̄ oīa q̄ ab alijs auferri p̄t: sua nō eē cognoscit: illud i. n. i. u. e. t. a. v. i. r. t. u. t. e. p. l. a. m. ā. s. Nihil intulim⁹ in h̄ac m̄d̄: h̄i. d. i. d. i. C. i. s. dubij q̄ nec auferre qd̄ possum⁹: Cur⁹ aut̄ loq̄ie n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e. e. i⁹ sup̄abit fortitudo q̄ perā i. v. i. a. e. s. i. n. z. o. n. a. v. e. s. t. e. i. n. t. e. p. o. r. a. h̄e nō nouit: s̄z cū ap̄lo gloriat̄ i leuitas m̄l. t. i. s. i. f. a. m. e. z. s. i. t. i. i. f. r. i. g. o. r. e. z. n. u. d. i. t. a. t. e. Q. u. i. s. l. a. b. o. r. o. q. d. v. e. t. ā. a. r. d. u. u. s. e. n. i. o. r. i. s. p̄ceptū: t̄rāquillitatē p̄toris ei⁹ p. o. t. e. r. i. t. p̄turbare: q̄ nullā h̄ns p̄p̄iā volūtate: oib⁹ q̄ sibi fuerint imperata: nō solū patiēter s̄z et grat̄ter occurrit: n̄f̄ig. s̄aluatoris ex̄plo: nō q̄rit suā: s̄z p̄f̄is facere volūtate: v. i. c. e. s. z. i. p. e. a. d. p. a. t. r. e. s. u. u. Uerūtā nō sicut ego volo sed sicut Matt. r. u. Quib⁹ etiā i. n. i. u. r. i. s. q. u. a. p. e. r. s. e. c. u. t. i. o. n. e. t. e. r. r. e. b. i. s. i. m. m. o. q. d. e. i. nō ēt i. o. c. u. d. i. p. o. t. e. s. t. e. s. s. e. s. u. p. p. l. i. c. i. t. a. t. e. q. u. e. i. o. i. b. u. s. p. l. a. g. i. s. cū apostolis semper exultās: optat vt dignus h̄a. b. e. a. t. u. r. p. r. o. n. o. m. i. n. e. c. h̄risti c. o. n. t. u. m. e. l. i. a. m. p. a. t. i. t. Act. 5.

Cur amarum iugū et graue onus domini sentiat̄.

Capitulum. xliiij.

Quāt nobis ecōtrario iugū xp̄i nō leuē nec sua uēideat: p̄umacie n̄fē ē iustū: a. f. r. i. b. e. d. u. q̄ d. i. f. f. i. d. e. n. a. a. t. o. s. i. c. r. e. d. u. l. i. t. a. t. e. d. e. i. e. c. t. i. t. i. l. l. i. p. e. n. i. t. i. m. o. p. s. i. l. i. u. q̄ a. i. t. Si vis p̄fect⁹ eē vade oīa s̄ua dimitte Matt. oīa tua: et veni sequere me: i. t. e. p. t. a. p. u. e. r. i. t. a. t. e. p. u. g. n. a. m. e. t. e. r. e. 19. n. a. r. i. s. q. u. i. f. a. c. t. u. m. m. a. t. e. r. i. s. r. e. t. e. n. i. t. i. s. q̄r. cū p̄erit⁹ a. i. s. n. r. z. d. i. a. b. o. l. t. e. n. e. a. t. i. l. l. i. g. a. t. u. m. q. d. i. n. f. e. s. t. n. i. s. v. t. cū voluerit nos a s̄p̄tali b⁹ gaudijs separare: e. a. r. d. e. i. m. m. u. n. d. i. t. a. t. e. a. c. p̄uatiōe m. e. l. i. f. i. c. i. t. i. a. p̄l. a. t. i. s. f. r. a. u. d. i. b⁹ e. l. a. b. o. r. ā. s. v. t. cū iugū illi s̄ua uitas et oneris leuitas: v. i. t. i. o. s. e. p. e. n. p̄f. e. c. t. i. e. p. r. a. u. i. t. a. t. e. n. o. s. b. i. s. f. u. e. r. i. t. a. g. g. r. a. n. a. t. a. i. p̄i. f. a. c. i. l. i. t. a. t. e. a. t. q. s. i. n. t. e. r. i. t. a. t. e. q̄ n. o. b. i. s. p. r. e. q̄ a. c. s. o. l. a. t. i. o. r. e. f. e. r. u. a. m. v. i. c. i. u. s. i. r. r. e. t. i. t. o. s. i. n. c. u. l. a. p. r. o. q. r. i. i. c. u. r. a. p. s. a. g. r. i. s. s. p. e. r. c. r. u. c. i. e. t. e. r. n. o. b. i. s. i. n. e. t. i. p̄i. s. q̄ d. i. l. a. c. e. E. t. a. q. s. r. e. m. u. r. s. c. u. l. p. e. s. s. i. n. c. u. l. u. s. n. a. q. p. e. c. c. a. t. o. r. u. n. o. s. v. n. u. t. q. l. e. s. p. r. i. g. i. t. a. u. d. i. e. s. p. p̄p̄etā. Ecce oēs vos accēdētes ignē: accinū s̄m̄is: ambulare i. n. l. u. m. i. n. e. i. g. n. i. s. v. e. s. t. r. i. e. i. n. s̄. d.

Sap. i. mis quas succedistis. per hec si qdē (vt salomō testis est) p̄n̄quirit q̄ q̄ peccauerit z p̄niet. Ipse em̄ nobis tor- mēto sunt. q̄b̄ vt̄mur voluptates: z oblectamēta hui⁹ carnis atq; delitie carnificū vicei sūi reitorq; auctorū qz necesse est eū ē q̄ facultatib⁹ p̄istinis opib⁹q; iussit; est: nec tēgrē hūilitatē cordis: nec mortificationē plenā notariū sūcige volūtati. hīs autē virtutū patrociniatib⁹ instrumētis: oēs vitē p̄n̄is angustie: z cūcta que inimic⁹ potest inferre dispēdia: nō modo patientissime: verū etiā iocūdistissime sustinentur: quib⁹ rursum exultantib⁹ elatio tā pernicioza succrescit: vt etiā leuissima cōtumelia mor- tiferis impatiētē itib⁹ vulneremur: dicūt res nobis ap- h̄ere.

Jerem. i. Hieremīā p̄phētā. Et nūc quid vis tibi cū vis assyrio rū: vt bibas aqua turbida. Et nūc quid vis tibi cū vis assyrio rū: vt bibas aqua sumis? Arguet te malitia tua: z auer- sio tua tēcrepabit te. Scito z vide qz mali z amari ē reli-

quisse te dñm deū tuū: z nō eē timorem meū ap̄p̄ te dicit dñs. Qd̄ h̄ iugi dñici mirifica suauitas amara vt z senti- tur: qd̄ ē nisi qz eā auerfiois n̄re amaritudo corrūpit. Qd̄ dinini onerata iocūda leuitas: grauelcit: qd̄ ē nisi qz eā a quo sustinebamur: atumaci p̄uirtine p̄tēnīm⁹: q̄ppe cū euidēter idip̄i septura testē dīcēs. Nā si ābularet semi- tas rectas: inuenissent vtiq; semitas iustitie leues: Nos i- tē nō eē māifestū ē: qz semitas dñi rectas ac leues: prauis durisq; d̄siderioz exasperam⁹ cātib⁹: q̄ viā regīā apticis ac p̄pheticis silicib⁹ p̄munitas: sc̄tōzūq; olz atq; ip̄i dñi vt stīgūz p̄planata: amēstissime deserētes: deuiā q̄q; ac du- mosa sectamur: z p̄titiū oblectaminū illecebus obcecati p̄ obscuros p̄ditosq; vitioz sentib⁹ calles: laceratq; cru- rib⁹: z dirupta illa nuptiali veste reptam⁹: n̄ mō acutissi- mis veprib⁹ aculeis p̄stēdī: s; et verūctoz serpētūz sco- pionū illic latitantiū icitib⁹ vulnerādi. Tribuli et z laq̄is in vijs prauis: q̄ autē timet dñs abstinēbit ab eis. De tali

hie. 15 b⁹ z alibi dñs p̄ p̄phētā. Oblit⁹ ē mei inqt p̄p̄s me⁹: frus- tra libātes z ipingētes i vijs suis: semitis seculi: vt am- bularet p̄ eas i tēre nō trito. Uie et (h̄z m̄ta salomonis) nihīl opantiū strate sūt spinis: fortūz h̄o trite sunt z ita ab itinere regio deuantatur: ad illā metropoliz ciuitatez vbi n̄ curus indeclinabiliter sp̄ dz esse direct⁹: nō pote-

vāt puenire. Qd̄ et Ecclīastes significāter exp̄ssit. Labor iquies stultoz affliget eos q̄ n̄ cognouerūt ire i ciuitate Eccl̄e illā hierusalē celestem que est mater omniū nostrum. 10.

Quid utilitatis conferat temptationum incurfio. Capitalum. xv.

Quis at i p̄tate hui⁹ mūdo renūciās: sup se tulerit iugū xp̄i: z didicerit ab eo q̄ dīdiciāz iu- riaz exercitiū seruādi: qz mir⁹ ē z hūil corde: i cūctis tēptatiōib⁹ māebit sp̄ imobilis: oiaq; illi coopabū i mat. 18 bonū. Verba et dei s̄m ab dīā p̄phētā bōa sūt cū eo q̄ re. 8. ere gradit. Et. Qz recte vie dñi z iustit i cedūt i eis: p̄uari carozes h̄o cōruēt i eis. Māiora igit nobis p̄ collectas- tiōē tēptatiōis laudis p̄tulit p̄mia: beguina erga nos gr̄a saluatiōis: q̄ si oēs a nob̄ ne cōtate certaminis abstru- lisset. Eccl̄i sublimioz p̄statiōisq; p̄ntis ē p̄secutiōib⁹ erūnūz vallatū: manere sp̄ imobilē: z aduersū se semētib⁹ cūctis: cerū b̄ p̄sidiō dei atq; tēptatiū p̄ditare h̄zāz n̄llq; scurib⁹ velut armis iuncte h̄tūz accerū: gl̄osifi- cādo ē patiētia trīstiphare: z acēre q̄ dāmō de ifirmitate p̄tate: qz h̄z i ifirmitate p̄ficiat. Ecce ei dedit inqt dñs: i: Cōz i colāna ferrea: z i marū erū sup oēm frā: regib⁹ iuda: 12. p̄ncipib⁹ z sacerdotib⁹ ei⁹ z oī p̄plo terre: z bella b̄nt ad hier. 10 uerū tēz z p̄ualebūt: qz ego tecū sūz vt erās te d̄t dñs. Ergo h̄z p̄ā dñi traditiōē: via regia suauis ac leuis ē: iā dura z aspa s̄tīat. pie et ac s̄dēst h̄uētēs cū tulerit iugū dñi sup se z didicerit ab eo: qz mir⁹ ē z hūil corde: iā q̄ dāmō frenatū p̄tatiōis depōnētes sarcinā nō laborē s; req̄es atāb⁹ suis dño p̄stāte repiēt: sic p̄ h̄teremū p̄phē mat. 12 tēstāz ē dīcēs. Strate sup vias z videte: z it̄rogate b̄ hier. 10 semit⁹ antiq̄s q̄ sūt via bōa z ābulate i ea: z inuent⁹ s; f̄ri gerit atāb⁹ v̄ris. Sūt nāq; eis p̄tinuo praua i directū z Esaiē 40 aspa i vias planas: z gustātes videbūt qm̄ suauis ē dñs 40 audieretq; xp̄i i euāgelio p̄clamāte. Uie et ad me oēs q̄a p̄a. 13 bonas z onerati est: z ego reficiā vos: d̄positi p̄derib⁹ inqt. 18 vitioz: ea q̄ sequunt̄ it̄elligēt: qz iugū meū suauē ē: z on⁹ meū leuē. h̄z r̄ refrigeriū via dñi si s̄m legē ip̄i⁹ teneat. S; nos sum⁹ q̄ dolores nobis atq; tormēta turbulēt⁹ d̄t h̄terioz p̄curam⁹ d̄t m̄tūm v̄las seculi hui⁹ prauas

✠ Collatio. xxxiii. abbatis Abraam ✠

atq; fueras: et cū sūmo discricie ac diffickitate sectari. Cū
 hō h mō graue nob; ac durū iugū dñi fecerim: blasphem
 mo iā spū: vt de ipſi; iugū: vt de xpi q̄ illū iponit duritia
 atq; aſpitate cāmuri: illū Inſipietia viri corūpit vias
 ei: deu at cauſat corde ſuo. Et ſm Zageū ppheta cū di
 rerim. Q̄ via dñi h dirigit: cōgrue rñdet nobis a dño.
 Eye. 13 Nūq̄d via mea nō dirigit? Nōne magis vie vſe ſūt p̄ue.
 Et reuera ſi pparevoluer; ſplēdētē hginitat; floz: et ſu
 ua olētē caſtione puritatē: terris ac fetidis libidini vo
 lūta bus q̄dē ſecuritatē mōdachoz: giculis z crūnis q̄
 bus mūdi hui; holes iplicant: pauprat; nre req̄ez: eds
 cib; dūitā tritricis ac pugilib; curis: q̄b; nō abſq; ſū
 mo vite piculo dieb; ac noctib; cōſumūt ſuaniffimū lu
 gum ch̄iſti onuſq; leuiſſimum facillime comprōba bia.

Quēsdmodū perfecte abrenūciatib; cen
 tuplū in hoc mūdo repromittat. Cap. xxvj.

Dicoide ēt illa retributio p̄mior: q̄ p̄ſecce renū
 ciatib; i hac vita cētuplū dñs ſp̄omiffit: dieb;
 mat. 19 Et ois q̄ reliquit domū v; ſres aut ſorores: aut
 patrē: aut matrē: aut vxorē: aut filios: aut agros p̄p̄ no
 mē meū: cētuplū accipiet i p̄nti: z vitā eternā poſſidebit
 recte atq; diuifime eo dē ſēſū abſq; vlla ſidēi pturbatōe
 ſuſcipit. Multū ei occaſione hui; inie naeti era ſto itelle
 ctu h i illo mille ānoz tpe carnalr ſctis reſtitūēda cōſir
 māti: cū vtiq; illū ſeculū q̄d poſt reſurrexione futurū die
 cū p̄ns itelligit nō poſſe faceant. Multo q̄ credibile; mul
 toq; manifeſtū ē eū q̄ aliq̄d ſeculariū vel affectuū v; bo
 noy ſp̄o ſua dēte p̄tēſerit: a ſrib; atq; p̄loib; p̄poſit
 ſui q̄ ei ſpiritali glutino colligant: cētuplo gratioz enā
 i hac vita recipie charitatē. hāc ſiq̄dē quā iter parētēs
 ac filios atq; germanos: pinges vel p̄p̄inq; ſine ſocie
 tas copule ſue p̄ſanguinitatis neceſſitudo p̄ſūgit: ſatis
 breuē eē p̄ſat ac fragilē. Deniq; ēt bōi ac p̄y cū aduole
 rit filij: a parētū domib; nōnūq; a ſubſtātiſ excludunt
 cōiō q̄z p̄ſouit; pingalis iterdū ēt honeſta cā interueniē
 te diuelli: fratrū dirimit charitatē p̄ticioſa diuifio Do
 nachī ſoli p̄petue p̄ſeritōis retinet vnitatē: atq; idē ſcre
 te poſſidēt; vniuerſa: q̄ oia ſua eē q̄ fratrū: oia fratrū re

✠ De mortificatione. ✠

Abt eē q̄ ſua ſunt. Si ergo iſtis dieb; q̄b; carnalis cogn
 latur affectio dilectōis nre gra. conferat: profecto cētū
 plo ſ; dulcior atq; ſublimior ē. Recipiet ſane ēt de cōſinē
 tia ſingali maior: cētuplo ſuauitas: ab illā q̄ eis inuicē p
 ſmittōnē ſerū p̄bebat. p̄io letitia q̄z illa quā i vni; agri
 ac dom; poſſeſſiōe q̄s habuit: cētuplo maiorē diuifia
 rū gaudio p̄ueſ: q̄ i adoptionē trāſſēs filioz beir: vniuer Jōſ.
 ſa q̄ eterni ſunt patris vt p̄p̄ua poſſidebit: z affectu atq; xvj.
 p̄ntē ad imitationē veri illi; filij p̄clama bit. Oia q̄ ha
 bet p̄f mea ſunt: nec iā cū vlla penali. diffictōis ac ſolici. Cog
 tudinis cura: ſ; ſecur; ac lect; velut i p̄p̄iſ vbiq; ſucez.
 dit: audies q̄ridie ſibimet ab apto p̄dicari. Oia em v̄ra
 ſunt ſine mūd; ſine p̄ſtia: ſine futura. z a ſalomone. ſſi
 delis viri tot; mūd; diuitiaz eſt. habes ergo iſtā centu
 pli retributionē: i magnitudine meriti: i diuertitōe tā in
 cōparabilis q̄litate expreſſaz. Neq; em ſi p̄ris aut ſer
 ri: aut vilioz cuiuſq; metalli certo pōdere tāū dē pōde
 riō: ſ; auri q̄ ſp̄iā redidiſſet: nō ēt apli; q̄ cētuplū reſtitu
 iſſe videre: ita cū p̄ p̄tēptu volūtatū atq; affectuū terre
 noy ſpiritale gaudū z p̄ioſiſſime charitat; iocūditas
 rep̄ſa: ēt ſi ip̄e ſit numer; cētuplo tñ h maior: atq; p̄cla
 rior eſt. Et vt h euident; crebra repetitōe reddat; vxorē
 antea i p̄ſmōe fragilis deſiderij poſſidebā: hāc eādē in
 hūore ſanctificatōis z vera xpi dilectōe poſſideō. Una
 eſt mulier; cētuplū creuit meritiū charitatis. Si autē
 z p̄ ire z furoris pturbatōe: iugē animi lenitatē p̄ ſoli
 tudis ac diffictōis angore: ſecuritat; quietē: p̄ſtruo
 ſa ſeculi hui; penaliq; triftitia: ſalutaris triftite fractū
 p̄ vanitatē letitie tp̄alis: gaudū ſpiritalis appendicis
 vbertatē: retributionē i hoz affectuū cōmutatōe centu
 pli gaudebit. Et ſi vniuſcuuſq; vitiū breui ac lubrice vo
 luprati cōtrariū virtutū merita cōſerāt: cētuplū eſſe
 meliōz multiplicata iocūditas approbabit. Centena
 ri; em numer; de ſiniſtra trāſſerit i dexterā: z licet eādē
 i ſupputatōe digitorū figurā tenere videat: numer; ta
 mē quātitatis magnitudine ſupcreſcit. ſſiet em vt q̄ he
 di formā gerere videbamur l leua: ois meritiū trāſſari
 cōſequamur ad dexterā. Nūc ad quātitatē cap̄ rep̄ hō
 p̄ cōſēptu mūdi talis cōmodoz nobis i h ſeculo xps reſti

Mar. et tuit: trāscam: p̄cipiue s̄m euāgelij: Marci ita dicētis:
 Nemo est q̄ reliq̄t domū: aut fr̄es: aut s̄cores: aut ma-
 trē: aut filios: aut agros: p̄pter. me. z. p̄pter euāgelij: q̄
 nō accipiet cētes nūc i t̄pe s̄: domos: fr̄es z s̄cores:
 z matres z filios: z agros cū. p̄secutiōib⁹: z i seculo futu-
 ro vitē eterna. Cētuplā nāq̄ s̄m p̄cētū ve recipiet qua-
 sitāre: quilibet p̄ris vni⁹ v̄l m̄ris seu filij p̄ x̄pi noie ehari-
 tate p̄cepta: totiq̄ x̄po deseruūt dilectiōez. sincerissimā
 trāsūt: p̄ vno sc̄z tot iuuenēs patres fratresq̄ seruentiore
 ac p̄stantiore sibi affectiōe deuinctos. Multiplicitā et do-
 morū atq̄ agrorū possessiōe ditabilis: q̄s vna domo p̄p̄i
 dilectiōe reiecta: innumera monasteriorū habitacula tā-
 q̄ p̄p̄a possidebit: i q̄cūq̄ obis parte velut i tute domi⁹ iur-
 re luccedet. Quō em̄ n̄ cētuplū: z sic dñi n̄ri s̄mie sup̄adif-
 ci aliqd̄ fas cētuplū cētuplū recipit: q̄ decē v̄l viginti quo-
 rū m̄nisteria s̄nda z coacticia dereliquēs: tot i genuorū
 ac nobilitū sp̄otaneo s̄cilit obseq̄o: Quō ita eē et v̄ris ex-
 perimētis p̄bare potuistis: q̄ singulis patrib⁹ matrib⁹q̄
 ac domib⁹ relicis: quālibet mūdi patrē fueritis igressi:
 p̄res m̄res fr̄esq̄ innumeros: domos q̄z ragros seruosq̄
 fidelissimos: abiq̄ nō sollicitudis labore condq̄ritas: q̄
 vos vt p̄p̄ios dominos summis suscipiunt āplectunt
 fouēt venerant officijs. S̄z h̄inc sancti ministerio meri-
 to ac fiducia p̄fruent: q̄ pus i seruitutē fraternitatis se
 metipsos suāq̄ oīa. volūtaria deuotione subdidērunt.
 Recipiet em̄ s̄m s̄ntam dñi libere: id q̄ ipsi alijs dēpēde-
 rūt. Quisq̄s autē hec humilitate sincera p̄fortibus suis
 aff̄ nō derulerit: quō deferri sibi s̄b alijs patiēter admit-
 tit: cū granari se eoz obsequijs intelligat potū q̄ fouer-
 ri: q̄ accipere mauult fratru q̄ deferre famulatū: hec tñ
 oīa nō cū remissa securitate: nec cū tuerti oblectatiōe p-
 cipiet: s̄z s̄m p̄bū dñi cū p̄secutiōib⁹: id est cū p̄cellis
 p̄secuti hui⁹ ac summis angorib⁹ passionū: q̄ sicut ille sa-
 piētissim⁹ cōcētat. Qui s̄ nauis z sine dolore est: i ege-
 ta te erit. Regnū etem̄ celoz nō desides: nō remittis: nō deli-
 cati: nō teneris: s̄z violētū diripiūt. Qui s̄ hi violētū sunt:
 Nēpet illi q̄ nō alijs s̄z volūtatis s̄uis pelarā s̄ferūt violētū
 Matt. r̄s: q̄ direptōe laudabili oī se p̄ntis rex voluptate frau-
 dātes: voce dñica egressi direptores p̄nticiāt z p̄ huius

cemo di rapinā regnū celoz violētū iudāt. Regnū est ce-
 loū (s̄ntam dñi) vim patit: z violētū diripiūt illud. Isti p̄-
 secto sunt laudabiles violenti: q̄ vim faciunt perditioni
 sue. hō enim: vt scriptū est: in dolorib⁹ laborat sibi: z viz
 facit perditioni sue. perditio n̄ra est oblectatio vite p̄-
 n̄s: z vt expressū dīca: executio desideriorū volūtatiq̄
 n̄rā: q̄s si q̄s ab aīa sua subtraxerit ac mortificauerit:
 gloriosas p̄fecto z vitilē pditioni sue vim facit: abnegās
 dūtaxat ei iucūditissimas volūtates: quas p̄ p̄phētā ser-
 mo dñi n̄ri frequēter incusat: dīca: Qu in diebus ieiunij
 vestri inuenit: volūtas v̄ra. Et iter. Si auerteris a sab-
 bato pedē tuū: facere volūtate tuā in die sc̄to meo: z glo-
 rificaueris eū dñi nō facis vias tuas: z nō inuenit volun-
 tas tua vt lo h̄ris sermone. Cui et quāta bitudo p̄mit-
 taf̄ p̄festim p̄p̄a subiungit. Tūc inueniens delectaberis
 sup̄ dñi: z sustollā te sup̄ altitudinē terre: z cibabo te he-
 reditate iacob patris tuos em̄ dñi locuti est. Et idcir-
 co dñs d̄r atq̄ saluator vt nobis amptā dārū volūtati
 n̄rāz homāz traderet. Nō veni inq̄t facere volūtate meā: Matt.
 sed volūtate ei⁹ q̄ misit me. Et iterū. Nō sicut ego volo: z c.
 s̄z sicut tu. Quā virtutē illi specialit̄ exercēt: qui in cenobis
 cōmorātes: seniores reguntur imperio: q̄ nihil oīno
 arbitrio suo agūt: sed volūtate eoz ex volūtate pendet
 abbas. postremo vt iā disputatiōis huius sermo clau-
 dat: nōne obsecro etiā in hoc centuplā gratiā euidentissimā
 me q̄ fideliter x̄po deseruūt p̄sequunt: dñi p̄ noie eius a
 summis principib⁹ honorant: ac i q̄ ipi humanā gl̄iaz nō
 redāt: venerabiles tñ etiā in p̄secutiōnis angustijs iudic-
 rib⁹ cūctis a potestatib⁹ sūt: quoz vitilitas etiā mediocris
 cūq̄ fortitā despiciabilis esse potuisset: vel p̄ obscuritas
 natalis: vel pro cōditiōe scrullis: si in seculari p̄ueria
 tōe māsissent: pro x̄pi aut militiā nemo stat⁹ calūniā cō-
 mouere: nemo obscuritas gl̄iaz audebit opponere. quin
 potius illis ipsis vitilissime cōditiōis opprobrijs q̄bus cō-
 fudi z dehonestari ceteri solent x̄pi famulij gloriosū no-
 bilitatē. Quō euidentē in abbate Joāne: q̄ in illa eremo q̄
 lyco oppido ḡdiacet p̄morat: possum⁹ approbare. Qui p̄
 obscuris maioribus natus: ita p̄ x̄pi noie vniuerso pene
 hūano ḡni admirabilis fact⁹ est: vt eū ipsi q̄ rerū plens

Col. xliij. Abb. Abraã. De mortificatione.

tiã dñi: q̄ m̄di huius atq; imperij gubernacula retinētes: et potētib⁹ cæcis regibusq; terrou sunt: velut dñm venerent: et oracula ei⁹ de rã longinq; regionib⁹ expetentes: imperij sui: apicē et statum salutis: belloũq; puctus illius orationibus meritisq; cõmitat. Tali br̄s Abraã de illusiõis nfe vel origine vel medela disputa tiõe disseruit: atq; oculis quodã mō nris cogitationũ q̄s diabol⁹ auctor ingesserat: p̄palavit infidias: nosq; ad desiderij vere mortificatiõis accēdit: quo et multos lz incõyto hec oia sermone digesta sint: credimus inã m̄dos. Nã summoꝝ patrũ flagrantissimos sensus tepida eloquiũ nri: nulla cõtererit: plurimoz tñ algoĩ: q̄ remotis verboꝝ cicerib⁹ vnicitatē latentũ sensuũ suscitare voluerint: calescedũ putamus. Sz ad vos o sancti fratres: nõ vtiq; ignē quem dñs venit mittere in terrã: et quē nimũ ardesse desiderat: ita sp̄ritu presumptionis elatus emisit: vt quasi fructissimũ p̄positũ vestrũ calouis huius adlectione succenderem: sed vt vobis maior apud filios esset auctoritas: si id qd̄ ipsi nõ mortuo verboꝝ sono: sz viuo docentis crepulo: etiã summoꝝ atq; antiq̄simoz patrũ precepta confirmēt. Superest vt me periculosissima hacten⁹ tempestate isctatũ nunc ad tutissimũ silentij portum: sp̄ritualis orationum vestrarum aurã comitetur.

¶ Finis.

¶ Expliciũt vigintiquatuor collationes sanctorum patrum conscripte ab Joanne eremita qui et Cassianus dicitur. Impresse Lugd. per Jacobum Berion. Anno domini. M. cccc. xliij.